Niemiecko-Polski Słownik Górniczy

Feliksa Piestraka

Dypl. Inżyniera górniczo hutniczego

NIEMIECKO-POLSKI
SŁOWNIK GÓRNICZY

BERG- UND HÜTTENINGIENEUR FELIX PIESTRAK
Bergschuldirektor in Tarnowskie Góry.

DEUTSCH-POLNISCHES
BERGMÄNNISCHES WÖRTERBUCH

Zweite
verbesserte und vermehrte Auflage

Katowice
Verlag: Katowickiej Dostawy Szkolnej „Kados“
ulica 3-go Maja 12
1924

INŻYNIER GÓRNICZY I HUTNICZY FELIKS PIESTRAK
Dyrektor szkoły górniczej w Tarnowskich Górach.

NIEMIECKO-POLSKI
SŁOWNIK GÓRNICZY

Wydanie drugie
przejrzane i pomnożone.

Katowice
Nakładem Katowickiej Dostawy Szkolnej „Kados“
ulica 3-go Maja 12
1924

ALLE RECHTE VORBEHALTEN — WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE

II 178534
957858 II

K-02/243/1
Biblioteka Śląska
18.03. 30/

Katowickie Zakłady Graficzne i Wydawnicze Sp. Akc.

Akademji Górniczej w Krakowie

pracę tę poświęca

Autor.

PRZEDMOWA

Przed 11-tu laty wydałem własnym nakładem Niemiecko-Polski Słownik górniczy, obejmujący 539+XII stron druku i zawierający ponad 30000 słów z górnictwa i hutnictwa, tudzież dyscyplin technicznych z górnictwem i hutnictwem związanych. Powyższe dzieło, zestawione z okazji półwiekowego istnienia szkoły górniczej w Wieliczce, poświęciłem Polskim Szkołom Górniczym, a więc placówkom nauki, gdzie młodzież kształcąc się na dzielnych inżynierów lub sztygarów, winna pielęgnować piękny język polski, karczować obce naleciałości i dziwolągi językowe i przestrzegać czystości języka ojczystego.

Niejednokrotnie spotykałem się z zapytaniem, dlaczego rozpocząłem od wydania słownika niemiecko-polskiego, a nie polsko-niemieckiego, który dla Polaków byłby przedewszystkiem pożądanym?

Na powyższe pytanie odpowiadałem zazwyczaj, że posiłkując się w szkołach górniczych, z braku dzieł polskich, podręcznikami przeważnie niemieckimi, potrzebujemy przedewszystkiem poprawnych słów polskich, by przedmiot po polsku wykładany jasno i zrozumiale wyrazić, natomiast terminy niemieckie, które w czasie półtorawiekowej niewoli w krew naszą weszły, raz na zawsze usunąć.

Rzecz zrozumiała, że powyższe dzieło, owoc kilkuletniej, a tak żmudnej pracy, było pomyślane przedewszystkiem dla zaboru austryjackiego mniej zaś dla rosyjskiego i niemieckiego, gdyż polscy inżynierowie i sztygarzy ze zaboru rosyjskiego pochodzący, potrzebowali raczej słownika rosyjsko — polskiego aniżeli niemiecko — polskiego, natomiast polskich inżynierów ze zaboru niemieckiego było na ogół bardzo mało, zaś polscy sztygarzy na Górnym Śląsku, choćby nawet przyznawali się do polskości, nie odczuwali potrzeby przyswajania sobie górniczej terminologji polskiej wobec panującego języka niemieckiego w służbie i poza służbą i wobec stanowczego zakazu posługiwania się językiem polskim w hucie lub w kopalni.

I jakkolwiek praca ma z roku 1913 zyskała wielkie uznanie, to przecież w największej części rozeszła się jedynie w byłej Galicji, w niewielu egzemplarzach w Zagłębiu dąbrowskiem, a w znikomej ilości w Poznańskiem i na Górnym Śląsku.

I dopiero po odbudowaniu Polski niepodległej, kiedy orzeł srebrnopióry roztoczył swe przepotężne skrzydła ponad zwróconemi nam ziemiami Piastów i Jagiellonów, wzrosło zapotrzebowanie słownika i nakład z roku 1913 został w lot rozchwytany.

I dzisiaj, kiedy powołano mnie do starej ziemicy Piastów, na Śląsk Górny, by spolszczyć tamtejszą szkołę górniczą i by młodzież górnośląską w polskim wykształcić języku, puszczam wydanie drugie dzieła mego w świat szeroki w przeświadczeniu, że czynię dobrze, ułatwiając młodzieży górniczej, przyzwyczajonej do języka niemieckiego, trudną naukę w języku polskim i czyniąc zadość polskim górnikom górnośląskim, którzy niejednokrotnie zwracali się do mnie z prośbą o wznowienie drugiego wydania.

Niech więc książka ta, której wydawnictwa podjęła się znana, a tak ruchliwa katowicka firma „KADOS“, po pomnożeniu i uzupełnieniu słów wydania pierwszego, a więc w szacie prawie nowej, odda jak największe usługi **Akademji górniczej w Krakowie, której ją poświęcam,** dalej młodzieży polskich szkół górniczych, wreszcie technikom różnych odcieni, szkołom i urzędom, w Zagłębiu zaś górnośląskiem, gdzie po dzień dzisiejszy nieskażony język Rejowski rozbrzmiewa, zbłądzi jak najrychlej pod strzechy górnicze, czego życzę jej z głębi serca.

Tarnowskie Góry, w lipcu 1924 r.

inż. **Feliks Piestrak.**

SPIS DZIEŁ, ROZPRAW, CZASOPISM I RĘKOPISÓW

do zestawienia pracy niniejszej użytych.

A. Schröter (tł. F. Piestrak): Salinarum Vielicensium descriptio. Kraków 1564.
H. Łabęcki: Górnictwo w Polsce. Warszawa 1841.
L. E. Hrdina: Geschichte der Wieliczkaer Saline. Wien 1842.
L. Zejszner: Krótki opis historyczny, geologiczny i górniczy Wieliczki. Berlin 1843.
Dr. F. Boczkowski: O Wieliczce pod względem historji naturalnej dziejów i kąpieli. Bochnia 1843.
M. S. B. Linde: Słownik języka polskiego. Lwów 1854—1860.
H. Łabęcki: Słownik górniczy. Warszawa 1868.
Dr. A Alth: Zasady mineralogii. Kraków 1868.
H. Walewski: Miernictwo kopalniane (rękopis). Wieliczka 1870.
H. Lichtenstein: Słownik górniczy. Lwów 1871.
Akademia Umiejętności: Niemiecko-polski słownik wyrazów prawniczych i administracyjnych. Kraków 1874.
Dr. A. Gurlt: Sammlung bergmännischer Ausdrücke. Freiberg 1881.
Dr. T. Żebrawski: Słownik wyrazów technicznych tyczących się budownictwa. Kraków 1833.
Dr. A. Gurlt (tł. W. Kosiński): Górnictwo i hutnictwo. Warszawa 1883.
Towarzystwo politechniczne: Słownik kolejowy. Lwów 1884.
M. Maślanka: Zarys kopalnictwa naftowego. Stanisławów 1885.
K. Stadtmüller: Podręcznik do konstrukcyi maszyn. Kraków 1888.
J. Hrabák: Terminologický Slovnik hornický. Praga 1888.
B. Darowski i I. Kempiński: Słownik kolejowy. Lwów 1889.
E. Hořovský: Německo - česko - ruský hornický a hutnický Slovnik. Praga 1890.
F. Zechner: Leitfaden für den Unterricht im österreichischen Bergrechte an Bergschulen. Wien 1890.
Dr. W. Szajnocha: Płody kopalne Galicyi. Kraków 1893.
I. Dębicki: Krótki wykład austryjackiego prawa górniczego. Kraków 1897
Czasopismo techniczne lwowskie: (roczniki 1898—1912).
F. Piestrak: Górnictwo (rękopis). Wieliczka 1900.

F. A. Fürer: Salzbergbau- und Salinenkunde. Braunschweig 1900.
Dr. G. Tschermak (tł. J. Morozewicz): Podręcznik mineralogii. Warszawa 1900.
Landesgesetz- und Verordnungsblatt für das Königreich Galizien und Lodomerien samt dem Großherzogtume Krakau. (Lemberg 1900—1912).
Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. (Lwów 1900—1912).
Przegląd techniczny. Warszawa (roczniki 1901—1912).
F. Piestrak: Dawne zapiski o wielickiej kopalni soli. Wieliczka 1902.
Towarzystwo politechniczne: Słownik wyrazów technicznych dla rzemieślników. Lwów 1902.
Redakcja „Chemika polskiego“: Słownik chemiczny. Warszawa 1902, 1907.
F. Piestrak: Kilka słów o Wieliczce i jej kopalniach. Kraków 1903.
H. Kondratowicz: Górnictwo. Warszawa 1903.
E. Wawrykiewicz: Słowniczek mierniczy. Warszawa 1903.
F. Włodarczyk: Materjały do słownictwa górniczego (rękopis.) Lwów 1903.
F. Piestrak: Illustrierter Führer durch das k. k. Salzbergwerk in Wieliczka. Wieliczka 1904.
H. Höfer: Taschenbuch für Bergmänner. Leoben 1904.
T. Żerański: Materjały do Słownictwa elektrotechnicznego. Warszawa 1904.
F. Hartner, J. Wastler, E. Doležal: Hand- und Lehrbuch der niederen Geodäsie. Wien 1904, 1905.
W. Dziakiewicz: Miernictwo. Kraków 1906.
Dr. M. Łazarski: Zasady geometrji wykreślnej. Lwów 1906.
Dr. M. Neumayr: Dzieje ziemi. Warszawa 1906 i 1908.
Przegląd górniczo-hutniczy. Dąbrowa (roczniki 1906—1913).
O. Pütz: Das Spülversatzverfahren. Berlin 1907.
F. Piestrak: Szkic monograficzny salin dolińskich. Lwów 1907.
W. Ehrenfeucht: Miernictwo. Warszawa 1907.
S. Kontkiewicz: Krótki podręcznik mineralogii. Warszawa 1907.
K. Selbach: Illustriertes Handlexikon des Bergwesens. Leipzig 1907.
Dr. T. Wiśniowski: Materjały do polskiego słownictwa geologicznego. Lwów 1907.
J. N. Franke: Poradnik dla maszynistów. Lwów 1908.
F. Piestrak: Monographische Skizze der k. k. Saline in Dolina. Wien 1908.
Komitet redakcyjny: Technik. Warszawa 1908.
J. Hrabák: Terminologicky Slovník hutnictvi. Praga 1908.
Dr. M. Rosenberg: Kodeks naftowy. Kraków 1908.
Związek górników i hutników polskich: Monografia węglowego Zagłębia krakowskiego. Kraków 1908, 1909, 1910.
F. Piestrak: Miernictwo polne (rękopis). Wieliczka 1909.
Dr. P. Drechsler: Bergbau und Bergmannsleben in Schlesien. Kattowitz 1909.
H. Bansen: Der Grubenausbau. Berlin 1909.
Dr. J. Niedźwiedzki: Petrografia. Lwów 1909.

F Piestrak: Saliny w Galicyi i na Bukowinie. Wieliczka 1910.
F. Piestrak: Miernictwo górnicze (rękopis). Wieliczka 1910.
K. Sporzyński: Fizyka do użytku szkół średnich. Warszawa 1910.
E. Autenrieth (tł. S. Patschke): Mechanika techniczna. Warszawa 1910.
F. Piestrak, A. Folusiewicz, M. Wacławik: Słowniki techniczne c. k. Szkoły górniczej w Wieliczce. Wieliczka 1910—1913.
Sekcja elektrotechników Towarzystwa politechnicznego we Lwowie: Słowniczek elektrotechniczny. Lwów 1911.
Dr. E. Lommel u. Dr. W. König: Lehrbuch der Experimentalphysik. Leipzig 1911.
F. Piestrak: Przewodnik po Wieliczce i jej kopalniach. Wieliczka 1912.
K. Stadtmüller: Niemiecko-polski Słownik techniczny. Kraków 1913.
H. Kondratowicz: Górnictwo Warszawa. (Wydanie drugie)
T. Żerański: Słownik elektrotechniczny. Lwów-Warszawa 1921.
K. Stadtmüller: Słownik techniczny. (tom I) Warszawa 1923.
L Mintrop: Einführung in die Markscheidekunde. Berlin 1916.
Heise-Herbst: Lehrbuch der Bergbaukunde. Berlin 1911.

SKRÓCENIA

przy wielu słowach w nawiasie podane wskazują, do jakiegc działu techniki słowo dotyczące należy.

(amalgam.) = amalgamacja.
(arch.) = architektura.
(bedn.) = bednarstwo.
(brw.) = barwierstwo.
(bud.) = budownictwo lądowe.
(bud. most.) = budowa mostów.
(bud. wod.) = budownictwo wodne.
(chem.) = chemia.
(cies.) = ciesielstwo.
(el.) = elektrotechnika.
(fiz.) = fizyka.
(form.) = formierstwo.
(geogr.) = geografia.
(geol.) = geologja.
(geom.) = geometrja.
(górn.) = górnictwo.
(hut.) = hutnictwo.
(inż.) = inżynierja.
(kas.) = kasowość.
(kol.) = kolejnictwo.
(kow.) = kowalstwo.
(kryst.) = krystalografia.
(maszyn.) = maszynoznawstwo ogólne.
(maszyn. górn.) = maszynoznawstwo górnicze.
(maszyn. hut.) = maszynoznawstwo hutnicze.
(mat.) = matematyka.
(mat. wybuch.) = materjał wybuchowy.
(matr.) = materjał.
(mech.) = mechanika.
(met.) = metal lub metalurgia.
(miern.) = miernictwo polne.
(miern. górn.) = miernictwo górnicze.
(min.) = mineralogja.
(narz.) = narzędzie.
(odl.) = odlewnictwo.
(ogrz.) = ogrzewnictwo.
(ośw.) = oświetlenie.
(pr. górn.) = prawo górnicze.
(prob.) = probierstwo.
(rach.) = rachunkowość.
(rob. wod.) = roboty wodne.
(rob. ziem.) = roboty ziemne.
(ślus.) = ślusarstwo.
(soln.) = solnictwo.
(sort.) = sortowanie, przygotowanie.
(stol.) = stolarstwo.
(sygn.) = sygnalizacja.
(taryf.) = taryfowość.
(techn.) = technologja.
(techn. mech.) = techniczna mechanika.
(tel.) = telegraf.
(tok.) = tokarstwo.
(warzel.) = warzelnictwo.
(węgl.) = węglarstwo.
(wierc. ziem.) = wiercenie ziemne.
(wyt.) = wytrzymałość materjałów.

A

Abakus; nagłówek, tablica kapitelu, głowicy (arch.).

Abarbeiten (reinigen) ein Gußstück; oczyścić (odlew) (hut.).

Abart (Varietät); odmiana (minerałów, skał) (min. geol.).

Abätmen die Kapelle...; wygrzać, wypalić (kapelkę... celem wyczyszczenia) (prob.).

Abätzen p. Ätzen (chem. soln.).

Abbähen (bähen) ein Schwefelmännchen; upalić lont (nasiarkowany) (górn.).

Abbänken (einbänken, ausbänken); zbić, zbijać (węgiel, sól obrąbaną) (górn.).

Abbau (Bau); odbudowa (żył, pokładów (górn.).

diagonaler —; odbudowa przekątnia.

etagenartiger —; p. Etagenbau.

firstenartiger —; p. Firstenbau.

hydraulischer —; odbudowa hydrauliczna (działaniem wody).

offener — (oberirdischer —); p. Tagbau.

reiner — (Preßverhau); p. Preßbau.

schachbrettförmiger — (schachbrettartiger —); p. Schachbrettbau.

schwebender —; odbudowa wznosząca się, dowierzchnia.

streichender —; odbudowa kierunkowa, rozciągłościowa.

strossenartiger —; p. Strossenbau.

tonnlägiger —; odbudowa upadowa, odbudowa z upadem.

unterirdischer —; odbudowa podziemna, kopalniana, dolna.

Abbau der Pfeiler; odbudowa filarów, wybieranie filarów (górn.).

Abbau durch Sinkwerke, (Sinkwerksbau); odbudowa przez wyługowanie (soln.).

Abbau mit breitem Blick; odbudowa szerokobierna, szerokim przodkiem (górn.).

Abbau mächtiger Flöze; odbudowa pokładów grubych (górn.).

Firstenquer —, (Firstenquerbau); odbudowa poprzeczna piętrowa.

— **in geneigten Scheiben;** odbudowa warstwami pochyłemi.

— **in horizontalen Scheiben;** odbudowa warstwami poziomemi.

— **in vertikalen Scheiben;** odbudowa warstwami pionowemi.

Abbau mit Bergversatz; odbudowa z podsadzką (górn.).

— **der Erzgänge;** odbudowa żył rudonośnych.

— **mächtiger Flöze;** odb. pokładów grubych.

— **schwacher Flöze;** odb. pokładów cienkich. p. Strebbau.

Abbau ohne Bergversatz; odbudowa bez podsadzki (górn.).

Duckel —, (Duckelbau); odbudowa duklami.

Kammer —; odb. komorowa.

Pfeiler —; odb. filarowa.

Sinkwerks —, (Sinkwerkbau); odb. z pomocą rozpuszczania.

Abbau schwacher Flöze; p. Strebbau, Firstenbau (górn.).

Abbauart p. Abbaumethode.

Abbaubremsstrecke; wyrobowa pochylnia hamulcza (górn.).

Abbauen; odbudowywać, dobywać, urabiać (żyły kruszcowe, pokłady) (górn.).

Abbauen feldwärts; odbudowywać w dal, od siebie (górn.).

— **heimwärts;** odbudowywać z dala, ku sobie (górn.).

Abbaufeld (Baufeld); pole kopalniane, wyrobowe, pole odbudowy (górn.).

Abbaugedinge; ugoda (umowa, akord) wyrobowa (górn.).

Abbaugrenze (Baugrenze); granica odbudowy (górn.).

Abbauhöhe (Höhe des Abbaufeldes); wysokość odbudowy (górn.).

Abbauhorizont (Bauhorizont, Bausohle); poziom odbudowy, poziom wyrobowy (górn.).

Abbaukammer; komora odbudowy, komora wyrobowa (górn.).

Abbaukosten; koszta odbud. (górn.).
Abbaulänge; długość odbudowy (górn.).
Abbaumethode (Abbauart, Abbausystem, Abbauverfahren); sposób odbudowy, rodzaj odbudowy (górn.).
Abbaumittel (Baumittel); warstwa wyrobowa, ucząstek wyrobowy, p. Mittel (górn.).
Abauort (Abbaustraße); miejsce odbudowy, miejsce wyrobowe (górn.); p. Abbaustoß, Abbaustrecke.
Abbaupfeiler; filar wyrobowy (górn.).
Abbauplan (Abbauriß); plan odbudowy (górn.).
Abbauraum (Verhau, Weitung); miejsce odbudowy, wyrobisko, zroby, szerzyzna, komora (górn.).
Abbausohle (Bausohle); p. Abbauhorizont.
Abbaustoß; przodek odbudowy, prz. wyrobowy, ściana odbudowy, ściana wyrobowa (górn.).
Abbaustraße p. Abbauort.
Abbaustrecke (Vorrichtungsstrecke); chodnik odbudowy, chodnik wyrobowy; p.Vorrichtungsstrecke (górn.).
Abbausystem (Bausystem) p. Abbaumethode.
Abbauverfahren p. Abbaumethode.
Abauverlust; strata (ubytek) przy odbudowie, strata wyrobowa.
Abbauwürdig (bauwürdig); popłatny, godzien odbudowy, wart odbudowy (górn.).
Abbauwürdigkeit (Bauwürdigkeit); popłatność odbudowy (górn.).
Abbauzimmerung (Verhauzimmerung): obudowa zrobów, wyprawa zrobów (odbudów.) (górn.).
Abbeizen (beizen); wytrawić, wykwasić (chem. techn.).
Abbestellen; odwołać zamówienie.
Abbiegung (von der normalen Richtung); odchylenie, odchył.
Abbinden; 1) odwiązać (bud.); 2) twardnieć, tężeć (mur.).
Abbinden ein Gezimmer (Schachtkranz, Türstock); odwiązać, (odrzwia, wienec szybowy) (górn.).
Abbindung; więzba (bud.).
Abblasehahn p. Ausblasehahn.
Abblättern p. Ablösen, Blättern.
Abbleien p. Abloten.
Abbohren Bohrlöcher; wiercić, wykonać otwory wiertnicze (górn.).
Abbohren eine Gegend, ein Terrain; zbadać teren wierceniem, otworami wiertniczymi (górn.).
Abbohren einen Schacht; szyb wiercić, szyb za pom. wierc. wykonać (górn.).
Abbohrer (Endbohrer); świder końcowy (rozsadzanie skał) (górn.).
Abbohrung (Abbohren) von Bohrlöchern; wiercenie (otworów świdrowych) (górn.).
Abböschen (böschen, dossieren); stokować, skarpować (rob. ziem.).
Abbrand; ogarki, zendra (hut.).
Abbrand, (Abgang beim Brennen); ugar (hut. el.).
Abbrechen (abtragen, einreißen); znieść, zburzyć, rozebrać(górn. bud.)
Abbrechen den Betrieb; przerwać (ruch).
Abbreiten eine Platte; rozpłaszczyć (kow.).
Abbremsen; spuszczać, opuszczać (z pomocą hamulca) (górn.).
Abbrennen (einen Sprengschuß, ein Bohrloch); odpalić (nabój, otwór) (górn.).
Abbröcklungsstelle; osypisko (rob. ziemne).
Abbruch (Uferbruch); urwisko (inż.).
Abbruch (Vorgabe, Vorgeben) bei der Gewinnungsarbeit; zbijanie, zbitka, odłamywanie, odrywanie (górn.).
— tun (dem Gestein, abbrechen); zbić, zbijać, odłamywać, odrywać.
Abbrüsten p. Anbrüsten.
Abdachung; pochył (bud.).
Abdachung eines Terrains p. Abfall, Böschung.
Abdämmen (Wasser, Feuer); zagrodzić, zatamować, zagroblić, zaprzeć (ogień, wodę) (górn.).
Abdampf (Auspuff des Dampfes); wydech (pary) (maszyn.).
Abdampf (Auspuffdampf); para wydechowa, para odlotowa (maszyn.).
Abdampfen; parować, wyparować, ulotnić się (chem. techn.).
Abdampfgefäß; naczynie do odparowania, parownica (warzel.).
Abdampfprobe; próba odparowania (warzel.).
Abdampfschale; miseczka do odparowania, parownica (chem.).
Abdampfung (das Abdampfen); odparowanie, wyparowanie (chem. warzel.).
Abdampfverfahren; sposób odparowania (warzel.).
Abdanken die Arbeit; wystąpić, podziękować za (robotę), złożyć (robotę).

Abdanken einen Arbeiter; uwolnić, oddalić ze służby (robotnika).
Abdarren (abdörren); prażyć, wyprażyć, ususzyć (metal.).
Abdeckarbeit p. Abraum.
Abdecken p. Abräumen.
Abdichten; uszczelniać.
Abdörren p. Abdarren.
Abdörrstein (abgedörrter Stein); matta (lech) srebrno-miedziowa (met.).
Abdrehen (abdrechseln); obtoczyć, odtoczyć (techn.).
Abdruck; 1) odcisk (zwierząt, roślin) (geol.); 2) piętno.
Abdünstungshaus p. Gradierwerk.
Abend (Abendgegend, Westen); zachód (górn. miern.).
Abendgang; żyła zachodnia (górn.).
Abendgegend p. Abend.
Abendort; przodek zachodni (górn.).
Abendschicht (Nachtschicht), szychta wieczorna, szychta nocna (górn.).
Abendschlag; przekop zachodni (górn.); p. Schlag 4)
Abendseits (in Abend); na zachód, ku zachodowi (górn.).
Abendseitsfallend; ku zachodowi nachylony (górn.).
Abendstoß (eines Schachtes, Stollens etc.); bok (ocios) zachodni; p. Stoß (górn.).
Abendstunde; godzina wieczorna (na kompasie 18 h) (górn. miern.).
Aberration; zboczenie (fiz.).
chromatische —; zbocz. rozbarwne, chromatyczne.
Abfachen (abscheiden durch eine Wand); zagrodzić, przegrodzić (górn.) p. Abdämmen.
Abfahren; 1) odejść (od roboty); 2) opuścić (działo) (górn.).
Abfahrt (Abgang des Zuges); odjazd (kol. górn.).
Abfahrtsgeleise; tor odjazdowy (kol. górn.).
Abfahrtssignal; sygnał odjazdowy (kol. górn.).
Abfahrtszeit; czas odjazdu (kol. górn.)
Abfall; 1) spadek (wody); 2) upad (żyły, pokładu...); 3) pochyłość, stok (góry); 4) ubytek (kruszcu w topieniu, płukaniu...); 5) odpisanie, wykreślenie (z ksiąg kasowych).
Abfall (Abfallholz); odpadki, okrajki (matr.).
Abfall bei Metallarbeiten; obcinki, odpadki (matr.).
Abfallapparat (Abfallstück) beim Erdbohren; odpadak, spadak, samopadak (wierc. ziem.).
Abfalleisen (Eisenabfälle); odpadki żelazne (met.).
Abfallen; 1) spadać, spływać (o wodzie); 2) upadać, zapadać (o żyłach, pokładach...).
Abfallende Strecke; p. Fallende Strecke.
Abfallrinne; rynna ściekowa, spływowa (bud.).
Abfallrohr (Abflußrohr); spustnica, rura spływowa (ściekowa) (górn.).
Abfallschacht; szyb ściekowy (górn.).
Abfallschere; p. Abfallapparat.
Abfallstange (Zunge, Abfallstück) eines Freifallinstrumentes; p. Abfallapparat.
Abfallstück (Fallstück bei dem Erdbohrer); odpadak, spadak, samopadak (górn.).
Abfalltraufe (Traufe); okap (bud.).
Abfangen; 1) podpierać, podeprzeć, podchwycić (strop...); 2) uchwycić, poskromić (wodę); 3) podchwycić, zawiesić (drążki wiertnicze).
Abfanggabel (Abfangegabel b. Erdbohren); p. Bohrgabel.
Abfangschere (Bohrgabel); widełki podchwytcze, wiertnicze (wierc. ziem.).
Abfasen (abkanten); skrawężyć (bud.)
Abfassung; odbiór ze składu.
Abfeilen; zbierać pilnikiem, spiłować (kow. ślus.).
Abfeilicht; opiłki (kow. ślus. met.).
Abfeinen (raffinieren); czyścić, rafinować (hut.).
Abfertigung; 1) odprawa; 2) zaspokojenie (żądań, uroszczeń); 3) wyprawienie, wysłanie pisma.
Abfeuern (ausblasen, außer Betrieb setzen) einen Ofen; piec zgasić, wystudzić (hut.).
Abflachen; spłaszczyć (żelazo) (kow.).
Abflammen (Steinkohle, Braunkohle); wypalić, opalić.
Abflauen (abspülen); opłukać, spłukać, odmulić (sort.).
Abflaufaß; kadź płukalna (sort.).
Abflauherd (Flauherd); spławek płukalny (sort.).
Abfluchten; wyrównać, wylicować (bud.).
Abfluß; 1) odpływ, spływ, (wody); 2) upływ (terminu).
Abflußgraben; rów odpływowy.
Abflußkanal; kanał odpływowy.

Abflußrohr; rura odpływowa, rura odciekowa (maszyn.).
Abflußstollen (Rösche); sztolnia odpływowa (górn.).
Abfördern (wegfördern); odwozić, odwieść (górn.).
Abförderung (das Abfördern); odwożenie, odwiezienie, odwóz, odwózka (górn.).
Abformen für den Guß; formować, wzorować (odl.).
Abfragestöpsel; wtyczka odzewowa (el.).
Abfrischen (ein Gestein behauen); przykrzesać, przyciąć (górn.).
Abfuhr (Geldabfuhr); wniesienie, przesłanie pieniędzy (do kasy) (kas.).
Abfuhr (Zustellung ins Haus); odwóz, odstawa.
Abführen das Wasser; p. Ableiten 1).
Abfüllen p. Wegfüllen.
Abgabe; 1) oddawanie, doręczenie, wydawanie; 2) danina.
Abgabsprotokoll; protokół, zapis oddawczy.
Abgabsverzeichnis; spis, wykaz zdawczo-odbiorczy.
Abgang; 1) odejście, odjazd; 2) zejście, schód; 3) odbyt; 4) ubytek, niedobór.
Abgangsschurf (Wehrkasten) der Sinkwerke; cedzidło (soln.).
Abgangszeugnis; świadectwo odejścia.
Abgase; 1) odlociny (spalania), spaliny; 2) wydyszyny (sil. spal.).
Abgebaut; odbudowany, wyrąbany (górn.).
Abgebautes Feld; pole odbudowane (górn.); p. Alter Mann, Altung.
Abgeben eine Richtung; nadawać kierunek (miern.).
Abgebepunkt; punkt pomocniczy, palik pomocniczy (miern. górn.).
Abgehen (eines Gangtrummes o. Ganges); zboczenie (odnóża żyły, lub żyły samej) (geol. górn.).
Abgehendes (abgehendes Trumm, Abgekömme, Abkommen, Abspließe, Ausläufer, Ausreißer, Gangtrumm); odnóże żyły, gałąź żyły, żyła boczna, odżyłek (geol. górn.).
Abgekömme p. Abgehendes.
Abgelaufener Stein (abgemahlener Stein); kamień omełty (techn. sort.).
Abgelöstes Gestein; kamień odłupany, skała odłupana.
Abgestemme (Böschung b. Versatz); skarpa, zbocze podsadzki (górn.).
Abgestutzt; odcięty, (ostrosłup, stożek) (geom.).
Abgewähren; odpisać udział górniczy (pr. górn.).
Ab- u. Zugewähren; przepisanie posiadania w księgach górn. (pr. górn.)
Abgewährzettel; potwierdzenie sprzedaży udziału w kopalni (pr. górn.).
Abgießen (einen Abguß herstellen); odlać, ulać (odl.).
Abgießer p. Gießer.
Abgleichen (Flächen); wyrównać (bud.).
Abglühen; rozpalić, wyżarzyć (kow.).
Abgraten p. Abfasen.
Abgrenzungspfeiler (Begrenzungspfeiler); filar ograniczający, filar graniczny (górn.).
Abgrenzungsstrecke (Begrenzungsstrecke) eines Sicherheitspfeilers; chodnik odgraniczający, graniczny (górn.).
Abgrund; przepaść (geol.).
Abguß; 1) odlewanie, odlanie; 2) odlew (przedmiot odlany) (odl.).
Abhang (Abfall der Berge); stok, stoczystość, zgrzęba (geol.).
Abhängen p. Abkuppeln.
Abhaspeln; zmotać, odmotać (linę z kołowrotu (górn.).
Abhau (Abhauen); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Abhauen (abfallend arbeiten); pracować upadkowo, prowadzić pochylnię, głębić szybik (górn.).
Abhauen am frischen Feld; rozpoczynać odbudowę (górn.).
Abhebekiste (Abhubkiste, Kiste); zgarniaczka (sort.).
Abheben p. Abräumen.
Abhebeschaufel (Auflegerspaten, Torfeisen) beim Torfstechen; łopatka torfowa, łopata do torfu.
Abhitze; powar, gorąco odlotowe. (odchodowe).
Abhobeln; zestrugać (stol.).
Abholz; suszka, drzewo zeschłe (na pniu).
Abhub (beim Siebsetzen); wygarnięcie, zgarnięcie, zebranie. zdjęcie (sort.).
Abhubkiste p. Abhebekiste.
Abhütten die Grube; zaniedbać kopalnię, spustoszyć kopalnię (górn.).
Abichit (Strahlerz); abichit, miedź promienista (min.).
Abkanten; krawężyć (cieś. stol.).

Abkarren; odtaczkować (górn.).
Abkehr (Abkehrschein, Abkehrzettel); świadectwo odejścia, uwolnienia (od obowiązków) (górn.).
Abkehren (das Wasser ableiten); odprowadzać, odciągnąć wodę, odwodnić (górn.).
Abkehrschein (Abkehrzettel) p. Abkehr.
Abkerben (schlitzen); zacinać, zasiekiwać (górn.).
Abklauben (klauben); przebierać (sort.).
Abkleiden; opierzyć, opiąć (boki chodnika i t. d.) (górn. cieś.).
Abkleidung (das Abkleiden); opierzenie, opięcie (boków chodnika i t. d.) (górn. cieś.).
Abklopfen (beklopfen, befühlen); opukiwać (strop i boki chodnika, to jest badać ich wytrzymałość) (górn.).
Abkohlen der Pfeiler; wybieranie filarów (górn.).
Abkohlen (die verschrämte Kohle abbänken); zbić, zbijać, odłupać (górn.).
Abköhlen (zu Sumpfe treiben, Türkel hauen, abhütten) die Grube; zaniedbać, spustoszyć (kopalnię).
Abkommen (das Abkommende) p. Abgehendes.
Abkühlen; chłodzić, ochładzać (tech.).
Abkühlungsfläche; powierzchnia ochładzania, odcieplania (techn.).
Abkuppeln (abhängen, aushängen, loskuppeln); odprzęgać, odczepiać wozy (kol. górn.).
Abladegeleise (Entladegeleise); tor wykładowy (kol. górn.).
Abladekosten (Abladegebühr); wykładowe (taryf.).
Abladeplatz p. Ausladeplatz.
Abladen p. Ausladen.
Abladerampe p. Ausladerampe.
Abladung p. Ausladung.
Ablage Anfluß, die Anschütt) des Flusses; napływ, nanios (geol.).
Ablagerung; 1) uławicenie, uwarstwienie, ułożenie (geol.); 2) p. Lagerstätte.
Ablaß; 1) spust, odpływ (kruszcu z pieca); 2) rów odpływowy.
Ablaßdamm; tama upustowa (w ługowniach (soln.).
Ablaßgrube p. Püttenschacht.
Ablaßhahn (Ablaufhahn); kurek spustowy (maszyn.).
Ablaßlutte p. Seihlutte.
Ablaßoffen (Wehroffen); chodnik, piec upustowy (w ługowniach) (soln.).
Ablaßrohr; 1) rura wylewna, wylewka (maszyn); 2) rura upustowa (w ługowniach).
Ablaßwerk; ługownia upustowa (soln.).
Abblasen das Roheisen p. Abstechen.
Ablation; ablacja (obtapianie lodowca z wierzchu) (geol.).
Ablauf; upływ, ubieg.
— **der Frist;** upływ terminu.
— **der Haftpflicht;** upływ poręki.
— **der Konzession;** upływ koncesyi.
— **der Lieferzeit;** upływ okresu dostawy.
Ablauf; podkrojek (arch.)
Abläufer (Ausläufer); odnoga (żyły kruszcowej) (geol.).
Ablaufhahn p. Ablaßhahn.
Ablaufschurre; wysypnik.
Abläuterfaß (Ablauffaß, Schwenzbottich; kadź oddzielająca, opłókująca, przemywalna (sort.).
Abläuterkiste; skrzynka oddzielająca, opłókująca, przemywalna (sort.).
Abläutern die Erze; płukać, myć, czyścić rudę (oddzielać części ziemne) (sort.).
Abläutertrommel p. Waschtrommel.
Abläutervorrichtung (Läutervorrichtung); urządzenie oddzielające, omywające, opłókujące, przemywalne (sort.).
Abläuterwasser (Läuterwasser, Waschwasser); woda płóczkowa, opłókująca (sort.).
Ableckbühne (Abtropfbühne); p. Ausbärbühne.
Ablecken (Abtröpfeln der Sole); okap solanki (soln.).
Ableeren der Sole; upuszczenie, odprowadzenie solanki (z ługowni) (soln.).
Ableiten; 1) odprowadzać, odciągnąć (wodę); 2) wyprowadzać, wywodzić.
Ableitung; 1) odprowadzenie (wody); 2) wywód (rachunkowy).
Ableitungsdraht; drut odwod. (el.).
Ableitungsstrom; prąd uchodzący, prąd odwodowy, prąd upływowy (el.).
Ablenken; zboczyć (o żyle, igle magnesowej) (górn. miern.).
Ablenkung der Magnetnadel; zboczenie igły magnesowej (miern.).
Ablenkung; odchylenie, odchył (miara) el.).

Ablenkungsmagnet; magnes odchylczy (el.).
Ablerschen (ablörschen) p. Ablürschen.
Ablesen (am Kompaß); czytać, przeczytać, odczytać (miern.).
Ablesevorrichtung; urządzenie przeczytowe (miern.).
Ablesung; 1) przeczyt (miern.); 2) odczyt (el.).
Ablesungsfehler; błąd w przeczycie (miern.).
Abliefern; dostawić, dostarczyć.
Ablieferungsfrist; okres dostawy.
Ablieferungshindernis; przeszkoda w dostawie.
Ablieferungsschein; potwierdzenie odbioru, dostawy, odbieran, dosławna.
Ablohnung (Ablöhnung); zapłata, odprawa (górn.).
Ablösekeil (Kopatzenkeil); klin kopacki (górn.).
Ablösen (von Arbeitern); zmienić się, wymienić się (górn.).
Ablösen (vom Gestein); odłupywać się, odpadać, odstawać (górn.).
Ablösung (der Arbeiter); zmiana, wymiana (robotników) (górn.).
Ablösung (Ablösen der Bänder); zbijanie, odłupywanie, odwalanie ław (górn.).
Abloten (absenkeln); pionować (górn. miern.).
Ablürschen (ablörschen, ablerschen, ablurzen); głębić płytko; głębić szyb płytki (górn.).
Abmarken (abgrenzen); odmierzyć, odgraniczyć (miern. górn.).
Abmessen; odmierzyć, wymierzyć, zmierzyć (miern.).
Abnahme; 1) zmniejszenie, słabnięcie, opadanie, obniżenie, ubytek; 2) odbiór.
Abnehmen; 1) zdejmować; 2) mierzyć (miern.).
Abnehmen des Gedinges p. Gedingabnahme.
Abnehmen (das Streichen, Verflächen); oznaczać, mierzyć, zdejmować (rozciągłość, upad pokładu) (górn.).
Abnehmer (Empfänger); odbiorca.
Abnieseln (Gezähe abnützen); zużyć, spotrzebować (narzędzia górnicze).
Abnützung (Abnutzung von Maschinen, Werkzeugen...); zużycie, spotrzebowanie.
Abnützungskoeffizient; spółczynnik zużycia (budynków, maszyn, sprzętów.
Abort (Abtritt); wychodek, ustęp.
Abortkübel (Grubenklosett); klozet kopalniany.
Abpfählen (durch Pfähle bezeichnen); wypalikować, wytyczyć (miern.).
Abpfänden (verpfänden); utwierdzić klinami, zaklinować, uklinić (górn. cieś.).
Abpflöcken (abstecken); wytyczać, wytykać, wypalikować (miern.).
Abplattung; spłaszczenie (ziemi) (geol.).
Abplötzen (plötzlich abkühlen); nagle oziębić, ochłodzić, ostudzić (met.).
Abpochen; odtłuc, odbić (sort.).
Abpritschen p. Abrichten.
Abprobieren mit der Sicherheitslampe; oznaczać przy pomocy lampy bezpieczeństwa obecność i ilość gazów wybuchowych (górn.).
Abquicken; odrtęcić (amalgam.).
Abraiten p. Abrechnen.
Abrasion; abrazja (wdzieranie się morza w ląd) (geol.).
Abrauchen (abdampfen); 1) parować, wyparować, ulotnić się; 2) odparować, ulotnić, w parę przemienić (chem. techn.).
Abraum (Abdeckarbeit); obnażanie, odkrywanie, odkrywka (górn.).
Abraum (Tagbau); odbudowa odkrywkowa, wierzchnia, światowa, odkrywka (górn.).
Abräumen (abdecken, aufdecken); odkryć, obnażyć (złoże) (górn.).
Abräumen (in der Grube); zaczyszczać, cudzić (miejsca odbudowy, chodniki z urobku) (górn.).
Abraumförderung p. Tagbauförderung.
Abraumhalde; zwał z odkrywki, zwał odkrywkowy (górn.).
Abraummasse; urobek z odkrywki, urobek odkrywkowy, wierzchni (górn.).
Abraumsalze; sole potasowo magnowe (pierwotnie w Staßfurcie) (soln.).
Abrazit; abracyt (min.).
Abrechnen (abraiten); 1) odrachować, porachować, potrącić; 2) obliczyć się z kim (górn. kas.).
Abrechnung: 1) odliczenie, potrącenie; 2) zamknięcie rachunków (kas.)
Abreißen des Bohrkernes; odłamanie rdzenia (górn.).
Abrichten (eine Zimmerung mit dem Sperrmaße abmessen); wymierzyć

(wyznaczyć) wymiar odrzwi kopalnianych (górn.).

Abrichten (ausrichten, geraderichten, abpritschen) Bleche u. s. f.) wyrównać, wyprostować (met.).

Abrichtplatte (Richtplatte, Richtbank); wyrównia, płaszcza, stół monterski, prawidło.

Abrinden (das Grubenholz) p. Abschälen.

Abriß (Skizze); wzór, szkic, zarys.

Abritzen (ausrichten, suchen) verworfene Lagerstätten; odszukiwać złoża przesunięte (uskokiem odrzucone) (górn.).

Abrösten p. Rösten.

Abrutschung; osunięcie, osuw (geol. kol.).

Absatz; 1) odbyt, pokup; 2) osad; 3) odsadzka (bud.); 4) ława, bankiet; 5) spocznik, bono; 6) p. Absetzen.

Absätzig (von Erzen); gniazdowaty, niestały (o żyle, złożu...).

Absatzsäge; odsadnica, piła odsadzkowa (narz.).

Absatzweises Abteufen und Ausmauern der Schächte) pogłębianie i omurowanie szybów ustępami (górn.).

Absäubern p. Säubern.

Absäugekasten p. Seihkasten.

Abschälen (abrinden); okorować, ostrugać, obłupać.

Abschalten; odłączyć (el.).

Abschaltung; odłączenie (el.).

Abschaltzelle; ogniwo odłączalne (el.).

Abschärfen (zuspitzen); zaostrzyć.

Abscheiben (Scheiben abheben, rosettieren; łupać (ścinać) krążki miedziane (met.).

Abscheider (Gasabscheider); oddzielacz (rozdzielacz) gazu (techn.).

Abscheren p. Festigkeit (Schubfestigkeit).

Abschinen; mierzyć (kopalnię) (miern.).

Abschießen (absprengen Bohrlöcher); odstrzelić, odpalić (nabój, otwór nabojowy (górn.).

Abschlagen (Fördergefäße abnehmen); odpiąć, odwieść, odbierać wózki (z klatki) (górn.).

Abschlagen (die Öffnungen des Meilers...); zastawiać, zatykać (techn.).

Abschläge; otłuczki (sort.).

arme —; otłuczki chude, rzadkie, mokre.

mittlere —; otłuczki średnie.

reiche —; otłuczki bogate, jędrne.

Abschlägig (z. B. Bescheid); odmowny.

Abschlagfeder (b. Erdbohren); p. Prellfeder.

Abschlagszahlung; upłata, zapłata cząstkowa.

Abschlämmen; spławić, wypławić (przebiórka rud).

Abschlepper; wozak górny, światowy (górn.).

Abschlitzen p. Schlitzen.

Abschmelzdraht; drut topikowy (el.).

Abschmelzsicherung (Schmelzsicherung); stopka, bezpiecznik topny, topikowy (el.).

Abschmelzstöpsel; korek topikowy (el.).

Abschmelzstrom; prąd roztopczy, roztapiający (el.).

Abschneiden (eines Ganges); urwanie się, ucięcie się żyły, uskok żyły (geol.).

Abschneiderohr; odcinak do rur (górn.).

Abschnitt; 1) odcinek; 2) p. Pfeilerabschnitt.

Abschnitte p. Verschnitte.

Abschnittsdamm; tama, grobla, (w ługowniach) (soln.).

Abschrägen (bei der Zimmerung); zukosić.

Abschrägung; ukos (cieś.).

Abschrämen p. Schrämen.

Abschreiben; 1) przepisać; 2) odpisać, wykreślić.

Abschreibung; umorzenie, umarzanie.

Abschrift; odpis, kopia.

Abschrot; ucinak, ucinadło (met.).

Abschroten (abhauen); ucinać, uciąć (met.).

Abschützen; zamknąć, wstrzymać przypływ wody (koło wodne, turbina).

Abschwarten (in größeren Breiten abhauen); odrąbać, przybierać, wybierać (filary węgla) (górn.).

Abschwenzen (auf einem Schwenzsieb abläutern); opłókać (rudę) (sort.).

Absehen; celownik (miern.).

Absehkreuz (Nivellierkreuz, Visierkreuz); krzyż celowniczy, torowy (miern.).

Abseigern (absenkeln); spionować, zmierzyć głębokość (szybu) (miern.).

Abseigern (abseihen); scedzić (hut.).

Abseihkasten p. Seihkasten.

Absender (Aufgeber); nadawca.
Absenkeln; spionować, odpionować (miern.) p. Abseigern.
Absenken p. Absinken.
Absetzen (sich absetzen); 1) zatracać się, ginąć (o złożach, żyłach); 2) zmieniać kierunek (geol.) p. Gänge.
Absetzendes Trum (abgehendes Trum); odżyłek, odnoga (żylna) (geol.); p. Gangtrum.
Absichern der Erze; mycie, oczyszczanie rudy (na korytku probierczem).
Abside; absyda (sklepienie w bazylikach) (arch.).
Absinken (absenken, abteufen); głębić, dorażać, bić szyb (górn.).
Absinken (Gesenk, Abteufen); głębienie, pogłębianie (górn.).
Absocken p. Abtropfen.
Absolute Festigkeit p. Festigkeit.
Absolute Höhe; wysokość bezwzględna (miern.).
Absondern; oddzielić, odłączyć.
Absonderung; 1) odłączenie, wyłączenie; 2) oddział, odosobnienie.
Absonderung der Mineralien (Struktur); złożenie wewnętrzne minerałów, budowa wewnętrzna minerałów (min.).
Absonderung (Zerteilung der Gesteine); wewnętrzny kształt skał.
Absorbieren; chłonąć, pochłaniać (fiz. chem.).
Absorption; chłonienie, pochłanianie (fiz. chem.).
Abspannmast; słup odporowy (el.).
Absperrbaum (Barrierenstange); zapora, zapora rogatki, zapadka (kol.).
Absperrampe (Absperrschranken) p. Barriere.
Absperren; zamykać, zamknąć.
Absperrschieber; zasuwa (nastawna) (maszyn.).
Absperrungsrohr; rura zaporowa, zamykowa (zapiera dopływ wody) (górn.).
Absperrventil p. Ventil.
Absperrvorrichtung; 1) przyrząd zamykający, zamykadło (tel.); 2) zawieradło (nastawne) (maszyn.).
Abspließe (Absplisse); p. Abgehendes.
Abspreizen (abstreben); rozpierać, podpierać, stemplować (górn. cieś.).
Absprengen p. Abschießen.
Absprung; wybocze, zboczenie (pokładów (geol.).
Abstechen das Roheisen; wypuścić, spuścić surowiznę (met.).
Abstechen den Torf p. Torfstechen.
Abstecher (Abstecheisen); przetykacz (met.).
Abstecken (ausstecken); wytyczać, wytykać (miern.).
Absteckstab; tyka, tyczka (miern.).
Absteckstange; żerdka, żerdź, wiecha (miern.).
Abstempeln; podpierać, rozpierać (górn. cieś.).
Abstempelung; ocechowanie.
Abstich (Stich, das Abstechen); spust (wielkiego pieca) (hut.).
Abstich (das Abgestochene); materjał spuszczony.
Abstoßungskraft; odpych (el.).
Abstreben p. Abspreizen.
Abstreifmeißel; pazur (walcow. żelaza).
Abstrich; szumowiny (kruszcu stopionego (met.).
Abstrossen (strossenmäßig abbauen); rąbać zstępująco, przodkiem zstępującym; p. Sohlenbau (górn.).
Abstufen; 1) cechować, znaczyć, ramować; 2) wyrąbać okaz (miner.).
Abstürzen p. Stürzen.
Abstützen p. Abspreizen.
Absud; odwar (warzel.)
Abszisse; odcięta (geom.).
Abszissenachse; oś odciętych (geom.).
Abteilung; przedział (w szybie)(górn.).
Fahr — (Mannsfahrt); przedział drabinowy.
Förder —; przedział wyciągowy. dobywczy.
Pumpen — (Kunst —); przedział pompowy, wodny.
Abteilung für Ingenieurwesen; wydział inżynieryi.
Abteilung für Maschinenbau; wydział budowy maszyn.
Abteilungsquerschlag; poprzecznia uczastkowa (podkładowa) górn.).
Abteufen (absinken); głębić, zgłębiać, bić szyb (górn.).
Abteufen p. Gesenk.
Abteufen und Ausmauern der Schächte in einem Satze; pogłębianie i omurowanie szybów jednym ciągiem. (górn.).
Abteufhäuer; górnik szybowy, kopacz szybowy, studniarz (górn.).
Abteufmaschine; maszyna głębiąca. pogłębiarska (górn.).
Abteufpumpe p. Pumpe.

Abteufverfahren mit komprimierter Luft; pogłębiane (szybów) zapomocą zgęszcz. powietrza (górn.).
Abtragen (ein Gebäude); znieść, rozebrać, zburzyć.
Abtragmasse; skop (rob. ziem.).
Abtrecken (abladen) das Erz, den Schlich; wyłożyć, wypróżnić, wyładować.
Abtreibearbeit p. Getriebearbeit.
Abtreiben; pławić, czyścić (złoto, srebro) (met.).
Abtreiben (auftreiben) p. Hereintreiben.
Abtreiben die Zimmerung (entzimmern); wyprawę zburzyć, usunąć (górn. cieś.).
Abtreiben (mit Getriebe gehen, zimmern;) palikować, wściankować, wyprawę wbijania wykonywać (górn.); p. Getriebe
Abtreiben (Gold, Silber); pławić, czyścić (met.).
Abtreibepfahl p. Getriebepfahl.
Abtreibezimmerung p. Getriebezimmerung.
Abtreppung p. Stufenschmatzen.
Abtritt: 1) spocznik, bono; p. Fahrbühne; 2) p. Abort.
Abtrocknen (entwässern) Lagerstätten, Kohle; osuszyć, odwodnić (górn.).
Abtropfbühne p. Ausbärbühne.
Abtropfen (Tröpfeln, Absocken) der Sole in den Gradierhäusern; kapanie (ociekanie) solanki (soln.).
Abtun (wegtun, abbrennen, anstecken einen Schuß); odpalić (nabój, otwór nabojowy), odstrzelić (górn.).
Abwägelatte; łata z krokiewką.
Abwägen (nivellieren); poziomować, niwelować (miern.).
Abwägungskunst (Abwägekunst); poziomowanie, niwelacja (miern.).
Abwärmen (einen Ofen); wygrzać, wysuszyć (met.).
Abwärtsbohren (das); wiercenie w dół, na dół, ku dołowi (górn.).
Abwärtsförderung (auf Strecken); przewóz upadkowy (pochylniami), opuszczanie (górn.).
Abwäsche (das Läuterwaschen, die Läuterarbeit); płókanie, mycie, czyszczenie rudy (oddzielanie części ziemnych (sort.).
Abwässer; odcieki, ścieki.
Abweichende Schichtung (Diskordanz), niezgodność w uławiceniu (geol.).
Abweichstein (Prellstein); pachołek (u bram wjazdowych).
Abweichung; odstęp, oddalenie się, odchył (od pionu) (górn.).
Abweichung (Ablenkung, Deklination) der Magnetnadel; zboczenie igły magnesowej (miern.).
Abwerfen (den Bohrer b. Erdbohren); zrzucać (górn.).
Abwerfen (die Schlacke); odbić, odrzucić (żużel) (met.).
Abwiegen; poziomować, niwelować (miern.).
Abzapfen (ablassen) Wasser; ściągnać, spuścić (wodę) (górn. hut. techn.).
Abzeichnen; odrysować.
Abziehen; mierzyć godzinnikiem, półkolem i łańcuchem miern. (miern.).
Abziehen die Schlacke; ściągać żużel (met.).
Abzieher (Anschläger); ściągacz, zapinacz (górn.).
Abzucht (Abzugsloch); przedech, oddech, otwór przewiewny (hut.).
Abzug; 1) odjęcie, ujęcie; 2) potrącenie, strącenie; p. Lohnabzug.
Abzug für Mehrgehalt an Kieselsäure, Phosphor und Schwefel; obniżka za nadmiar krzemionki, fosforu i siarki.
Abzugsbühne (Bühne, wo die Fördergefäße abgenommen werden); pomost odbiorczy (górn.).
Abzugsgerinne (b. Wasserrädern); łotok (koryto, rynna) odpływowy, odwodniający (maszyn.).
Abzugsgraben (Abzugskanal); rów odciekowy, ściek.
Abzugspapier; papier do odbijania.
Abzugsrinne (Herdflutgerinne) beim Schlämmgraben; żłób odpływowy, odciekowy (sort.).
Abzugsrohr (Abzugsröhre); rura odpływowa, odciekowa, ściekowa (maszyn.).
Abzugsrösche (offene Rösche) zur Ableitung der Grubenwässer; rów odciekowy, ściek (górn.).
Abzugsstrecke; 1) chodnik odpływowy, odciekowy; 2) p. Wetterabzugsstrecke.
Abzweigdose; gniazdo rozdzielcze, gniazdo odgałęźne (el.).
Abzweigkabel; kabel odgałęziony, odnoga kabla (el.).
Abzweigkasten; pudło odgałęźne (el.).
Abzweigklemme; zacisk rozdzielczy, odgałęźny, rozgałęźny (el.).

Abzweigleitung; odnoga, przewodnik odgałęziony (el.).
Abzweigmuffe; odgałęźnik, mufa odgałęźna (el.).
Abzweigstrom; prąd w odgałęzieniu, w odnodze (el.)
Abzweigung; 1) odgałęzienie, odnoga, bocznica; 2) rozbieg, rozstajna (kol.).
Abzweigungskasten; skrzynka (kablowa) odgałęźna, rozdzielcza (el.).
Acadiolith; akadiolit (min.).
Acanthit p. Argentit.
Accord p. Akkord.
Acetylen p. Azetylen.
Achat (Agatstein); agat (min.).
Achatjaspis; jaspis agatowy (min.).
Achmatit; achmatyt (min.).
Achroit; achroit (min.).
Achromatisch; niebarwiący, achromatyczny (fiz. miern.).
Achromatisierung; nierozbarwność (fiz. miern.).
Achsbelastung; obciążenie osi.
Achsbüchse (Schmiernapf); maźnica (maszyn.).
Achsdruck; nacisk na oś, nacisk osi.
Achse; oś.
freie —; oś swobodna (mech.).
Haupt —; oś główna (mech.).
heißlaufende —; oś zagrzana.
Kolineations —; oś wzajemności mat.).
magnetische —; oś magnetyczna.
optische —; oś optyczna (miern.).
Rad —; oś koła.
zugeordnete —; oś sprzężona (mech.).
Achsenbruch; złamanie, pęknięcie osi.
Achsenfehler; błąd osiowy (n. p. teodolitu) (miern.).
Achsenschmiere; smar osiowy.
Achsialturbine p. Turbine.
Achsgabel (Lagergabel); widełki łożyska, widełki maźnicy (u wózków).
Achslager; panewka osiowa, łożysko osi (u wózków).
Achszapfen; czop, szyjka osi (u wózków).
Achtaragdit; achtaragdyt (min.).
Achteck; ośmiobok (geom.).
Achtflach (Achtflächner, Oktaëder): ośmiościan (kryst.).
Achtstünder (ein Bergarbeiter, welcher eine achtstündige Schicht verfährt); kopacz ośmiogodzinny, górnik 8 godzin pracujący (górn.).
Achtundvierzigflach (Hexakisoktaëder czterdziestoośmiościan (kryst.).
Achtung; baczność (sygn.).
Adamantoid p. Achtundvierzigflach.
Adamin; adamin (min.).
Adaptierung eines Gebäudes; przekształcenie budynku.
Adel; bogaty (pokład) (geol.).
Adel (Erzreichtum eines Ganges); kruszcorodność, bogactwo, obfitość rudy (geol.).
Adelaufschlag (Adelaufschluß); odkrycie bogate, odkrycie pokładów bogatych (górn.).
Adelsvorschub (Erzfall); zbogacenie (żyły); gniazdo rudne (górn.).
Adelforstit (Aedelforstit); edelforstyt (min.).
Ader (Erzader); żyłka, promień (żyłny) (geol.).
Adhäsion; przyleganie, przyczepność (fiz.).
Adiaphanspat; 1) p. Saussurit; 2) p. Gehlenit; 3) Nephrit.
Adjustieren; 1) sprawdzić, wyrównać; 2) nastawić, ustawić.
Adlersalz; orlica, sól orłowa, (soln.).
Adlerstein (Klapperstein); kamień orłowy (min.).
Administration; zarząd, zawiadowstwo.
Administrator; zarządca, zawiadowca.
Admissionsdampf; para świeża.
Adressant; adresant.
Adressat; adresat.
Adular (Eisspat); adular (min.).
Aegyrin; egiryn (akmit) (min.).
Aerolith (Meteorit); aerolit, meteoryt (min.).
Aerostatik; aerostatyka (fiz.).
Aeschynit (diatomes Melanerz); eschinit, eszynit (min.).
Affinität; powinowactwo (chem.).
After (Pochwerksafter); reszta, ostatki (kruszcu tłuczonego i płukanego). (sort.).
Aftergerinne (Raßrinne); żłoby mułowe (sort.).
Afterkristall (Pseudokristall, Pseudomorphose); kryształ łałszywy, nibykryształ, pseudomorfoza (kryst. min.).
Agalmatholit (Bildstein, chinesischer Speckste'n, unteilbarer Glyphinsteatit); agalmatolit, obrazkowiec (min.)
Agent; ajent, sprawnik.
Aggregat; skupienie, agregat (fiz. chem. min.).
Aggregationsform (Aggregationszustand); stan skupienia (fiz. chem. min.).

Agricolit; agrykolit min.).
Agtstein (gelbes Erdharz, Bernstein); bursztyn, sukcynit (min.).
Ahle; szydło (narz.).
gerade —; szydło proste, rozwiertak prosty.
Reib —; wiertak, drylownik.
Winkel —; szydło wygięte.
Ahndung; karcenie.
Ahorn; klon.
Aichung; cechowanie, wzorcowanie.
Akanthit; akantyt (min.).
Akkord (Gedinge); ugoda (na wymiar), umowa, akord. (górn. hut.).
Akkordarbeit (Gedingarbeit); robota ugodowa, ugodna; praca w akordzie (górn. hut.).
Akkordarbeiter; robotnik akordowy, rob. na umowę (górn. hut.).
Akkordliste; lista ugodowa, lista zarobku umówionego.
Akkordlohn; płaca akordowa, ugodowa.
Akkumulator; akumulator, zasobnik.
Dampf —; akumulator parowy.
elektrischer —; akumulator elektryczny.
Gewichts —; akumulator ciężarowy.
Luft —; akumulator powietrzny.
Akkumulatorenbatterie; baterja akumulatorów, rzesza akumulat. (el.).
Akkumulatorenbetrieb; ruch akumulatorowy (el.).
Akkumulatorenelement; element (ogniwo) akumulatorowy (el.).
Akkumulatorenentladung; wyładowanie akumulatorów (el.).
Akkumulatorenladung; ładowanie akumulatorów (el.).
Akkumulatorenklemme; zacisk akumulatora (el.).
Akkumulatorenlokomotive; lokomotywa zasobnikowa, akumulatorowa (el.).
Akkumulatorenmast; słup rozkraczny (el.).
Akkumulatorenraum; akumulatornia, zasobnia akumulotorów (el.).
Akkumulatorenzelle; ogniwo, stadło akumulatorowe, garnek akumulatorowy (el.).
Akmit (Achmit); akmit (egiryn) (min.).
Akten; akta.
Aktie; akcya, udział.
Prioritäts —; akcya pierwszeństwa.
Aktiengesellschaft; spółka akcyjna. towarzystwo akcyjne.
Aktinolith (Actinolith, Strahlstein); aktynolit, promieniec (min.).
Aktinolithschiefer (Strahlsteinschiefer); łupek aktynolitowy (geol.).
Aktionär (Anteilinhaber); akcjonarjusz.
Aktiva; stan czynny majątku, aktywa.
Aktivforderung; wierzytelność, należytość.
Aktivitätszulage; dodatek służbowy.
Aktivstand; stan czynny.
Akustik (Tonlehre) akustyka (fiz.)
Akustisches Signal; sygnał akustyczny, głosowy (górn.).
Akzeleration; przyspieszenie (mech.).
Alabandin; p. Manganblende.
Alabaster; alabaster (min.).
Alarmsignal (Notsignal); sygnał niebezpieczeństwa, sygnał alarmowy, sygnał trwogi (górn.).
Alaun; ałun (min.).
Alaunbergwerk (Alaungrube); kopalnia ałunu (górn.).
Alaunerde p. Alaunton.
Alaunhütte (Alaunwerk); ałuniarnia techn.).
Alaunschiefer; łupek ałunowy (geol.).
Alaunstein (Alunit); ałunit, kamień ałunowy (min.).
Alaunton (Alaunerde); glina ałunowa (geol.).
Albertit; albertyt (min.).
Albin (Apophyllit; albin (min.).
Albit (Natronfeldspat); albit (min.).
Alcyonien (Pflanzentiere); alcyony (geol.)
Alexandrit; aleksandryt (min.).
Algebra; algebra (mat.).
Algen; algi, wodorosty, wodnice, zielenice, szuwary (geol.).
Algerit; algeryt (min.).
Algodonit; algodonit (min.).
Alhidade; celownica, alidada (miern.).
Alhidadenklemme; sprzęg alidady (miern.).
Alisonit; alisonit (min.).
Alkalien; alkalia, sole ługowe (gryzące) ługowce (chem.).
Alkalimetalle (Metalle der Alkalien); kruszce ługowcowe, alkaliczne, potasowce alkaliczne (chem.).
Alkalisch; alkaliczny, ługowcowy.
Alkohol; alkohol, wyskok spirytusu (chem.).
Allagit; allagit (min.).
Allanit (Cerin, tetartoprysmatisches Malanerz); allanit (min.).

Allemontit (Arsenikantimon, Arsenikspießglanz, Antimonarsen, Antimonarsenik); alemontyt (min.).
Allochroit; alochroit (min.).
Allogonit (Herderit); herderyt (min.).
Alloklas; aloklaz (min.).
Allomorphit; alomorfit (min.).
Allophan (lamprochromatischer Opal-allophan); alofan (min.).
Alluaudit (Grüneisenerz); aluodyt, alluaudyt (min.).
Alluvialboden; grunt napływowy, namulony, aluwialny (geol.).
Alluvialgebilde (Alluvialgebirge, Alluvialgruppe, Alluvialperiode, Alluvialschichten, alluviale o. angeschwemmte o. rezente Bildungen, Alluvium); utwory napływowe, osady aluwialne, aluwium (geol.).
Alluvion (Angeschwemmtes); napływ, namulenie, przysypisko (geol.).
Alluvium; aluwjum, przymulenie, przymulisko; p. Alluvialgebilde.
Almandin (edler Granat); almandyn (granat szlachetny, czerwony) (min.).
Almandinspat rhomboëdrischer (Eudialith, Eudialyt); eudjalit (min.).
Aloeseil; lina aloesowa (górn.).
Alpen (Alpengebirge); Alpy, góry alpejskie (geol.).
Alpenkalk; wapień alpejski (geol.)
Alpine Trias; tryas alpejski (geol.).
Alquifoux (Glasurerz); alkwifu błyszcz garncarski (błyszcz ołowiu sproszkowany) (min. techn.).
Alstonit (Bromlit, Barytobikalzit); alstonit (bromlit) (min.).
Alt (verfallen, verlassen); dawny, opuszczony, porzucony, zaniechany (górn.).
Altait (Tellurblei, hexaëdrisches Tellur); altait, telurek ołowiu (min.).
Alte Baue p. Alter Mann.
Alteisen (altes Eisen); żelazo stare, żelaziwo (matr.).
Alter im Feld; pierwszeństwo nabyte (pr. górn.).
Alter Mann (alte Baue, Altung); dawne zroby, wyrobiska, zrobiska, odbudowa zaniechana (porzucona) (górn.).
Alternativ; 1) przemienny; 2) naprzemian.
Althäuer (Vollhäuer); górnik starszy, kopacz starszy, starszy (senior) (górn.).
Altmaterial; starzyzna (matr.).
Altung p. Alter Mann.
Alumian; alumian (min.).
Aluminate (tonsaure Salze); gliniany (chem.).
Aluminit (Websterit); aluminit (min.).
Aluminium; glin, aluminium (chem.).
Aluminiumbronze; bronz glinowy (met. chem.).
Aluminiumdraht; drut aluminiowy (matr.).
Aluminiumhydroxyd (Tonerdehydrat); wodorotlenek glinowy, glinka (chem.).
Aluminiumoxyd (Tonerde, Alaunerde); tlenek glinowy, glinka (chem.).
Alveolinen; alweoliny (otwornice) (geol.).
Amalgam; amalgam, ortęć, rtęcień. (met. chem.).
Amalgamieren (verquicken); ortęcać, nartęcać, amalgamować (met. chem.).
Amalgamiergold; złoto amalgamowane, nartęcione (met.) .
Amalgamiermühle (Quickmühle); młyn amalgamacyjny (met.).
Amalgamiersilber; srebro amalgamowane, nartęcione (met.).
Amalgamierwerk (Amalgamierhütte); amalgamownia, odciągalnia, ortęcarnia (met.).
Amazonenstein (Amazonit); kamień amazoński (min.).
Amblygonit (prismatischer Amblygonspat); ambligonit (min.).
Amboß; kowadło (kowal.).
Bank —; kowadło, kowadełko ślusarskie.
englischer —; (Horn —, Galgen —); kowadło angielskie.
Flach —; kowadło płaskie.
französischer —, (doppelter Horn —; kowadło francuskie.
Gelenk —; kowadło kolankowe.
Gesenkklotz —; kowadło wykrojone.
gewöhnlicher —; kowadło pospol.
Kettenkirndel —; kowadło jednorożek.
Klein—; klepadło.
Puckel —; klepadło wypukłe.
Schalen —; klepadło misowe, kowadło misowe.
Schienengesenke —; kowadło wykrojone dla szyn.
Schmiede —; kowadło kuźnicze.
Sperrhorn —; kowadło dwuróg, dwurożek.

Stock —; klepadło nasadowe, kowadło nasadowe.
Winkel —; kowadło kątowe.
Amboßhahn (Amboßfläche); płask kowadła (kowal.).
Amboßeinsatz; babka (kowal.).
Amboßfuß; noga, pięta kowadła (kowal.).
Amboßhorn; róg kowadła, szparóg (kowal.).
Amboßkern; jądro kowadła (kowal.).
Amboßrand; rąb kowadła (kowal.).
Amboßstock (Chabottenstock); pniak kowadła, podkowadlniak (kowal.).
Amelioration; poprawa, ulepszenie.
Amethyst; ametyst (min.).
Amiant (Amianth, Erdflachs, Bergwolle); amiant, len górny (min.).
Ammoniak; amoniak (chem.).
Ammoniaksalze (Ammoniumsalze); sole amonowe (chem.).
Ammoniten; amonity (głowonogi) (geol.).
Ammonitenkalk; wapień amonitowy (geol.).
Ammonium; amon (chem.).
Ammoniumchlorid; chlorek amonowy, salmiak (chem.).
Ammonsprenggelatine; amonowa żelatyna wybuchowa (górn.).
Ammonsalpetersprengstoffe; strzeliwa saletro amonowe, strzeliwa bezpieczne (górn.).
Amorph; bezpostaciowy (niekrystaliczny) (min.).
Amorphie (Amorphismus); bezpostaciowość (min.).
Amortisation; umorzenie (długów, weksli) amortyzacya.
Ampère (Stromeinheit); amper (el.).
Ampèredraht; amperodrut (el.).
Ampèremeter; amperomierz (el.).
Ampèresekunde; amperosekunda (el.).
Ampèrestunde; amperogodzina (el.).
Ampèrestundenzahl; ilość amperogodzin (el.).
Ampèrestundenzähler; licznik amperogodzin (el.).
Ampèrewindungen; amperozwoje, amperzwoje (el.).
Ampèrewindungszahl; ilość amperozwojów (el.).
Ampèrmeter (Stromzeiger); ampermetr, ampernik, wskaźnik wielkości prądu (el.).
Amphibien (Reptilien); płazy, skrzeki, (ziemnowodne) (geol.).
Amphibol (Hornblende); amfibol (min.).
Amphibolit (Hornblendefels); amfibolit (geol.).
Amphibolitschiefer (Hornblendeschiefer); łupek amfibolowy (geol.).
Amphigen (Leucit); amfigen, leucyt (min.).
Amphodelit; amfodelit (min.).
Amplitude; amplituda (el.).
Amslers-Planimeter; p. Planimeter.
Amtsdiener; woźny.
Analcim; analcym (min.).
Analyse; rozbiór, analiza (chem.).
Analysieren; rozbierać, analizować (chem.).
Analytische Geometrie; p. Geometrie.
Anamesit; anamezyt (geol.).
Anamorphose; anamorfoza (fiz.).
Anatas (Oktaëdrit, pyramidales Titanerz); anataz, oktaedryt, tytan oktaedryczny (min.).
Anauxit; anauksyt (min.).
Anbähen p. Abbähen.
Anbau; dobudowa, dobudówka, przybudówka (bud.).
Anbauen (stehenlassen, nicht gewinnen); zostawić, nieodbudowywać (górn.).
Anbaukohl (angebaute Kohle); węgiel zostawiony, nieodbudowany (górn.).
Anblasen (eine Lampe); odmuchać (lampę bezp. zgęszczonem powietrzem) (górn.).
Anblasen (einen Ofen); puścić piec (w ruch), zadymać (hut.).
Anbohren; nawiercić (górn.).
Anbot; 1) ofiarowanie, podanie ceny kupna; 2) cena ofiarowana, podana.
Anbrechen (Anbruch machen); znaleść rudę, natrafić na rudę (górn.).
Anbremsen; zahamować (maszyn.).
Anbrennen; przypalić (warzel.).
Anbruch; 1) świt, świtanie; 2) nadłamanie; 3) ustęp, przedział; 4) okazanie się, objaw pokładu, rudy kruszcowej (górn.).
Anbrüsten (zubrüsten ein Bohrloch, einen Schuß); założyć otwór strzałowy, wysiekać, wygniazdować (miejsce na otwór) (górn.).
Anbündeln (Röhren b. Erdbohren); objąć, obchwycić (rury) (górn.).
Andalusit; andaluzyt (min.).
Andesin; andezyn (min.).
Andesit; andezyt (geol.).
Andreaskreuz; krzyż ukośny (dwóch żył kruszcowych) krzyż św. Andrzeja (geol.).: p. Scharkreuz.

Anemometer; anemometr, wiatromierz (górn.).
Aneroid; aneroid, barometr sprężynowy.
Schrauben —; aneroid śrubowy.
Zeiger —; aneroid skazówkowy.
Anfahren; ruszać, rozruszać (el.).
Anfahren; 1) iść, schodzić, zejść do kopalni; 2) jechać, zjeżdżać, opuszczać się (do kopalni) (gorn.); p. Fahren.
Anfahren (in einer Grube arbeiten); pracować w kopalni, chodzić na dół, (do kopalni) (górn.).
Anfahren (Lagerstätten, Mineralien, Wasser); odkryć, obnażyć, (złoże), przyjść, natrafić na złoże (żyłę, pokład, wodę...) (górn.).
Anfahrmoment; p. Moment.
Anfahrschacht; p. Fahrschacht.
Anfahrstube; p. Anstaltstube.
Anfahrt; p. Grubenbefahrung.
Anfahrt (Einfahrt); schodzenie do kopalni, (na dół), zjazd do kopalni (górn.).
Anfahrt am Seile; zjeżdżanie (na linie), zjazd (na linie) (górn.).
Anfahrungsort (Anfahrungspunkt, Anfahrungsstelle); miejsce obnażenia (odkrycia) złoża mineralnego.
Anfall (Eintrag); wrąb, pazucha, gniazdo (dla stempla w powale...) (górn.).
Anfangsbohrer (Anfänger); świder początkowy, początnik, nawiertak (górn.).
Anfangsfirstbohrer; początnik (nawiertak) stropowy (górn.).
Anfangsgeschwindigkeit; prędkość, chyżość początkowa (mech.).
Anfangsortsbohrer; początnik (nawiertak) przodkowy (górn.).
Anfangsspannung; napięcie początkowe (el.).
Anfangsstange; żerdka (wiertnicza) pierwsza, początkowa (wierc. ziem.).
Anfangsstrom; prąd początkowy (el.).
Anfangsstroßbohrer; początnik (nawiertak) spodkowy, spągowy .
Anflug (Beschlag); nalot, powłoka (skały rudą) (min.).
Anfühlen (von Mineralien); dotykać.
Anführen das Gezähe; narzędzie przysposobić (górn.).
Angabe (Deklaration); oświadczenie.
Angebot (Offerte); ofiarowanie, podanie, podaż, oferta.
Angehen (Anlassen, Inbetriebsetzung); rozruszanie, uruchomienie (maszyn, motorów.....)
Angeflogen (von Mineralien); naleciały.
Angelaufen; nabiegły (niebiesko, żółto) (o metalach, stali...)
Angelband; zawiasa czopowa (ślus.).
Angeld; zadatek.
Angereichert; zbogacony, stężony, nasycony; p. Anreichern.
Angeschmaucht (angeschmogen, angeflogen) von Gangmassen; naleciały (geol. górn.).
Angeschwemmtes p. Alluvion.
Angewachsen (von Kristallen, Gängen, Flözen); przyrośnięty, przyrosły.
Angewäge (Angewege, Angewägebalken, Angewelle, Angeweihe, Angewehre, Angewiege, Anwelle, Anwellblock, Anwegeholz); podwalina, podstawa, osada (maszyn.).
Angewittert (von Mineralien); zwietrzały (z wierzchu) (min.).
Anglarit; anglaryt (min.).
Anglesit (Vitriolblei); anglezyt, ołowień, siarczan ołowiu (min.).
Angriff (Anhieb) eines Pfeilers; włom, wcięcie, wdzierka (dla wybierania filaru) (górn.).
Angriff (Vorrichtung für den Abbau); przygotowanie, przysposobienie, podział (pola odbudowy) górn.).
Angriffsmoment p. Biegungsmoment.
Angriffspunkt (des Freischurfes); miejsce włomu (wyłączności górniczej) (pr. górn.).
Angriffspunkt der Kraft; punkt przytknięcia siły.
Anguß (Gießkopf, Gußzapfen); nadlewek (odl.).
Anhalten; 1) zatrzymać; 2) rozpoczynać od czegoś (miern.); 3) utrzymywać się, trwać (ruda).
Anhalten (des Erzes); trwanie (rudy) (górn.)
Anhängewagen; wóz, wagon dodatkowy (górn. el.).
Anhangmasse; domiar, miara dodatkowa, uzupełniająca (pr. górn.), p. Schermasse.
Anhaspen (die Fahrten); przytwierdzić, przyskoblić, przyklamrować (górn.).
Anhauen (anfangen); zacząć, założyć (chodnik, działo i. t. d.) (górn.).
Anhauen (erreichen, auffinden); odkryć, natrafić (żyłę, pokład, szczelinę, wodę) (górn.).

Anheben (bei Pumpen); podnieść nabrać, udźwignąć (maszyn. górn.).
Anheben (anholen, anziehen); podciągnąć, poddźwignąć (wyciągiem, kołowrotem) (maszyn. górn.).
Anhieb; p. Angriff.
Anhub (einer Aufzugs-, einer Fördermaschine); podźwig; p. Endhub, Überhub (maszyn.).
Anhydrit; anhydryt (min.).
Anhydritregion; strefa anhydrytów, grupa anhydrytów (w pokładach staßfurckich) (geol.).
Anilin; anilina (barw.).
Anisometrisches System p. Kristallsystem.
Ankehr (Ankehren, Anwässern der Sinkwerke); nawodnienie ługowni (soln.).
Ankehren (anwässern); nawodnić (ługownię) (soln.).
Ankehrperiode; okres nawadniania (ługowni) (soln.).
Ankehrschurf (Sinkwerk); pochylnia dopustowa, pochylnia kotwicowa (w ługowniach) (soln.).
Ankeilen; sklinować, klinem ściągnąć, przyklinować (górn.).
Anker; 1) twornik; 2) odciążka (przy słupach) (el.).
Flachring —; twornik płaskopierścienny.
kernloser —; twornik bezrdzeniowy.
Ring —; twornik pierścieniowaty, pierścieniasty.
Stab —; twornik oprętowany.
Stufen —; twornik uzwojony dwoiście.
Trommel —; twornik bębnowaty.
Anker; drążek żelazny, torpedowy (torpedowanie otworów wiertniczych) (górn.).
Anker (Zugband); ściąg, kotew.(bud.).
Decken —; ściąg podniebienny, podniebiennik.
dreipratziger —; ściąg trzyramienny.
vierpratziger —; ściąg czteroramienny.
zweipratziger —; ściąg dwuramienny.
Ankerbandage; obwiązka twornika (el.).
Ankerbewicklung; uzwojenie twornika (el.).
Ankerbolzen; trzpień kotwy (bud.).
Ankerdraht; drut tworníkowy (el.).
Ankerit (paratomes Kalkhaloid); ankieryt (min.).
Ankerkern; rdzeń tworníkowy (el.).
Ankerkonstruktion; budowa twornika (el.).
Ankernute; żłóbek tworníkowy (el.).
Ankerohr (Ankeröse); ucho kotwy (bud.).
Ankerziegel; przewłoka kotwy (bud.).
Ankerrückwirkung; oddziaływanie twornika, przeciwwzbudzenie tworníkowe (el.).
Ankehrschachtricht; chodnik dopupustowy (w ługowniach) (soln.).
Ankerschaltung; układ twornika (el.).
Ankerschraube; śruba kotwiowa, śruba z kotwą (u wózków).
Ankerspule; cewa tworníkowa, zwójka twornika (el.).
Ankerstein; p. Binder.
Ankerstromkreis; obwód prądu w tworniku (el.).
Ankerstromstärke; siła prądu tworníkowego (el.).
Ankerwelle; wał twornika (el.).
Ankerwicklung; uzwojenie twornika (el.).
Ankerwiderstand; opór twornika (el.).
Ankerzähne; zęby na tworniku, zęby tworníkowe (el.).
Anklammern; sponą (klamrą) ująć, ściągnąć, przyklamrować.
Ankleideraum (Ankleidezimmer); ubieralnia, szatnia.
Anknüpfungspunkte; punkty węzłowe (miern.).
Ankörnen; naznaczyć punktakiem, znacznikiem (maszyn.).
Ankrücken (das Salz); zgarniać, zgartywać, ściągać (soln.).
Ankuppeln; przyprzągnąć, przyłączyć, przypiąć (wózki).
Ankylostomum duodenale (Grubenwurm); ankylostomum duodenale, robak kopalniany (w jelit. ludzkich).
Anlage (elektrische); urządzenie, instalacva (el.).
Anlage (Werksanlage); zakład.
Anlagen; odpadki, ułamki (świdrów, narzędzi...) (matr.).
Anlagekapital; kapitał zakładowy.
Anlagekosten; koszta urządzenia.
Anlagerung; przyleganie, nawarstwienie; p. Auflagerung (geol.).
Anlagsoffen (Haupthüttenoffen); piec podłużny (w ługowniach) (soln.).
Anlassen; rozruszać, wprawić w ruch (maszyne, motor).
Anlassen (tempern) Stahl, Gußeisen; miękczyć, temperować (hut.).

Anlassen (das Gebläse...); puścić, wprawić w ruch (hut.).
Anlassen einen Ofen; p. Anblasen.
Anlasser; rozrusznik (el.).
selbsttätiger —; rozrusznik samodziałający, automatyczny.
Anlasserkontakt; styk rozrusznikowy (el.).
Anlaßfarbe p. Anlauffarbe.
Anlaßkontakt; styk rozruchowy (el.).
Anlaßkurbel; korba, rączka rozruchowa (el.).
Anlaßmaschine von Ilgner; motor rozruchowy Ilgnera.
Anlaßperiode; okres rozruchu (el.).
Anlaßregulieranker; twornik miarkowany w rozruchu (el.).
Anlaßschalter; wyłącznik rozrusznikowy (el.).
Anlaßschaltung; układ rozruchowy (el.).
Anlaßstrom; prąd rozruchowy (el.).
Anlaßtransformator; przetwornik rozruchowy, transformator rozruchowy (el.).
Anlaßventil; p. Ventil.
Anlaßvorrichtung; przyrząd rozruchowy (el.).
Anlaßwiderstand; opornik rozruchowy (el.).
Anlauf; 1) rozpęd, rozbieg (maszyny); 2) rozruch (el.).
Anlaufeisen; olawa, żelazo olawne, żelazo nabierane (przyczepione) (met.).
Anlaufen p. Ansteigen.
Anlaufen lassen den Stahl; napuszczać stal, (na niebiesko, żółto...) (met.).
Anlauffarbe (Anlaßfarbe); barwa naleciała (stali.)
Anlaufstab (Anlaufkolben); drążek olawny, napuszczadło (hut.).
Anlaufstrom; prąd rozruchowy (el.).
Anlegegoniometer (Handgoniometer); goniometr ręczny (min. kryst.).
Anlegen; 1) przyjąc do roboty, zatrudniać; 2) nałożyć, obarwić rysunek, podmalować; 3) rozdzielić, rozmieścić (robotników przy robotach); p. Belegen; 4) założyć (szyb, sztolnię).
Anmelden p. Freischurf anmelden.
Annabergit (Nickelblüte); annabergit, kwiat niklowy (min.).
Annivit; anniwit (min.).
Anode; anoda (el.).
Anomodontia; anomodontia (ziemnowodne) (geol.).
Anordnung; p. Disposition.
Anorthit (Kalkfeldspat); anortyt (min.).
Anorthotyp (triklinische o. triklinoëdrische Pyramide, ein und eingliedriges Oktaëder); ostrosłup trójskośny, ośmiościan trójskośny (kryst.).
Anpassen; dostosować, dostroić.
Anpfahl (bei der Zimmerung); 1) przypora; 2) p. Fußpfahl (cieś.).
Anquellen (des Liegenden); p. Blähen.
Anqueuseln Fördergefäße; przypiąć do liny, złączyć z liną (wiadra, beczki...) (górn.).
Anquicken (amalgamieren); amalgamować, mieszać z rtęcią, ortęcić (złoto, srebro) (met. chem.).
Anrainer; sąsiad graniczny, sąsiad ościenny.
Anreichern; 1) zbogacić (rudę) (sort.); 2) tężyć, nasycić (solankę) (soln.).
Anreicherung der Sole; tężenie, nasycanie solanki (soln.).
Anrichten; 1) przysposobić, przygotować; 2) poszukiwać.
Anruf; wezwanie, zawołanie.
Ansagen; 1) zapowiadać; 2) ogłaszać (dniówkę).
Ansatz; 1) nasadka; 2) osad (w kotle); 3) skłonność.
Ansatzband p. Kegelband.
Ansatzgestänge p. Aufsatzgestänge.
Ansatzpunkt (Ansetzpunkt); punkt założenia, rozpoczęcia (wyrobisk górniczych) (górn.).
Ansatzrohr (Ansatzstutzen); nasadka, rura nasadcza, przyłącze (u pomp).
Ansaufen (sich mit Wasser füllen) vom Gestein, vom Bergbau; nawodnić się (napełnić się wodą), nabrać wody (górn.).
Ansäufen (ersaufen, unter Wasser setzen); nawodnić, zalać, zatopić kopalnię (górn.).
Anschaffungkosten; koszta zakupna.
Anscharen p. Scharen.
Anschiebling; przysuwnica (bud.).
Anschießen; 1) obnażyć (żyłę przez odstrzelenie) (górn.); 2) osiadać, ścinać się (w kryształy) (min.); 3) zsiąść się (soln.).
Anschlag; 1) kosztorys; 2) przylga (bud.); 3) p. Buffer.
Anschlag (Anschlagbühne, Füllbühne); pomost nakładczy, nakładnia (górn.); p. Füllort.
Anschlagen (aufladen, füllen); narażać, nakładać, napełniać (wózki) (górn.).

Anschlagen einen Lauf; założyć, zakładać poziom (górn.); p. Aufschlagen.
Anschlagort (Anschlag) p. Füllort.
Anschläger; nakładacz, narażacz, zapinacz (górn.).
Anschlagkammer (Anschlagort); p. Anschlag, Füllort.
Anschlagniveau (Anschlagsohle) im Schachte; poziom nadawczy (nakładczy), piętro nadawcze (nakładcze) (górn.).
Anschlagschiene p. Stockschiene.
Anschlagspunkt p. Aufschlagspunkt.
Anschlingen; przywiązać, przyczepić.
Anschluß; 1) złącz, przyłączenie, przyłącze (el.); 2) dobieg, łączność; 3) przyłączenie się, nawiązanie (miern.).
Anschlußapparat; przyrząd złączowy (el.).
Anschlußbolzen; sworzeń złączowy (el.).
Anschlußbrett; tablica złączowa (el.).
Anschlußdose; gniazdo złączowe (el.).
Anschlußklemme; zacisk (el.).
Anschlußkontakt; styk złączowy (el.).
Anschlußkranz (Schlußkranz b. der Kuvelage); wieniec kluczowy, zamykowy (górn.).
Anschlußpunkt; miejsce złączowe (el.)
Anschlußstöpsel; wtyczka złączowa (el.).
Anschlußvermessung; pomiar nawiązany (do punktów stał.) (miern.)
Anschlußvisur; celowanie nawiązane, wizura nawiązana (miern.).
Anschlußzug; ciąg nawiązany (miern.)
Anschnarchen der Pumpe; sarkanie pompy (górn.).
Anschnitt (Raitung, Verdienstrevision); przegląd zarobków, przegląd (rewizja) rachunków (górn.).
Anschnittbuch; księga rachunkowa (kas.).
Anschroten p. Erschroten.
Anschuhen einen Pfahl; okuć, obuć (kół, stempel...) (bud. sort.).
Anschüren das Feuer; rozniecić ogień (hut.).
Anschuß von Kristallen p. Anschießen.
Anschütte (bei d. Hängebank); wysyp, odwał (górn.).
Anschüttung; 1) nasyp (inżyn.); 2) nasypka (pod podłogą) (bud.).
Anschützen (eine hydr. Maschine); puścić (w koło), puścić w ruch (maszyn.).
Anschweißen (zusammenschweißen); zgrzewać, spawać (żelazo) (met. kow.).
Anseilen (anbinden); przywiązać.
Anschwellung (Auftreibung) eines Flözes; nadęcie, rozdęcie pokładu (geol.).
Ansetzen p. Anbrüsten, Anschlagen.
Ansetzen (anschrauben); nadstawić, przedłużyć, przykręcić.
Ansetzpunkt p. Ansatzpunkt.
Ansetztürstock (Anstecker, Ansecktürstock, Hebetürstock); odrzwia główne (górn. cieś.).
Ansicht; wystawa, widok, fasada (bud.).
Ansitz (das Ansitzen) p. Ansatzpunkt.
Ansitzarbeit; praca początkowa, rozpoczęcie pracy (górn.).
Ansitzen vor einem Orte; rozpocząć pracę (kopanie) (górn.).
Ansitzer; 1) rozpoczynający pracę; 2) kopiący na obcym gruncie (w opolu) (górn.).
Anstählen; nastalić.
Anstalt; 1) urządzenie, rozporządzenie; 2) zakład, instytut; 3) przygotowanie; 4) zapis (górn.).
Anstaltstube (Zechenstube); izba zborna, dom zborny, izba zapisowa, zapiśnia (górn.).
Anstand; 1) ilość, obfitość, bogactwo, mnóstwo (górn.); 2) p. Anstehen.
Anstecken einen Schuß; zapalić, odpalić (nabić), (górn.), p. Abtun.
Anstecken die Getriebe; zakładać, wbijać okładziny, wścianki (obudowa wbijana) (górn.).
Anstecker p. Ansetztürstock.
Ansteckgevier; wieniec główny (górn.).
Ansteckjoch; podłużka główna (wieńca szybowego) (obudowa wbijana).
Anstecksstempel; stempel główny (obudowa wbijana).
Ansteckstürstock p. Ansetztürstock.
Anstehen (vom Erz, oder Gestein); być, istnieć, znajdować się, przychodzić, występować.
Anstehend; mnogi, bogaty, obfity (górn.).
Anstehendes Erz; 1) ruda obfita; 2) ruda otwarta, obnażona (górn.).
Anstehendes Gestein; skała występująca.
Ansteigen (anlaufen); wstępować, wznosić się (górn.).
Anstellung; posada.

Anstiften; podżegać, podmawiać, poduszczać.
Anstifter; podżegacz.
Anstrich; 1) powłoka; 2) malowanie.
Ansturz (Aufschüttung); nasyp.
Anstürzen (aufschütten); nasypywać.
Anstürzen p. Anschlagen.
Anstürzer p. Anschläger.
Ante; anta, pilaster narożny (arch.).
Antediluvianisch; przedpotopowy (geol.).
Antediluvianische Schichten; warstwy przedpotopowe (geol.).
Anteil (Kux.); udział (w gwarectwie), kuks (pr. górn.).
Anteilskuxschein; częściowy list udziałowy (górn.).
Anteilsverhältnis; stosunek udziałów.
Anthophyllit (prismatischer Schillerspat); antofilit, goździkowiec (min.).
Anthosiderit; antosyderyt (min.).
Anthrakonit; antrakonit (min.).
Anthrakoxen; antrakoksen (min.).
Anthrazit; antracyt (min.).
Anthrazitbergbau; kopalnictwo antracytu (górn.).
Anthrazitbergwerk (Anthrazitbergbau, Anthrazitgrube); kopalnia antracytu (górn.).
Anthrazitschiefer; łupek antracytowy (geol.).
Anthropozoische Periode (Quartärformation); formacya czwartorzędna (czwartorzędowa) (geol.).
Antidiluvial; przedpotopowy (geol.).
Antifriktionsmetall p. Metall.
Antigorit; antygoryt (min.).
Antiklinal; antyklinalny, wygięty (w postaci siodła), rozbieżny (geol.)
Antiklinale; antyklinala, warstwa rozbieżna (geol.).
Antikline (Antiklinalfalte); antyklinala (siodła) (geol.).
Antimon; antymon (min.).
Antimonarsen (Allemontit); allemontyt (min.).
Antimon-Arsenfahlerz (Arsen-Antimonfahlerz); tetraedryt antymonowo-arsenowy (min.).
Antimonbaryt prismatischer (Weißspießglanzerz); walentynit, kwiat antymonu, antymon biały (min.).
Antimonblei; 1) p. Steinmannit (min.); 2) p. Hartblei (met.).
Antimonbleierz (Bournonit); burnonit, szaromiedniak ołowiany (min.).
Antimonblende (Pyrostibit); blenda antymonowa, antymon czerwony, kermesyt, pirostybit (min.).
Antimonblüte (Spießglanzblüte) p. Antimonbaryt prismatischer.
Antimonerz; ruda antymonu (górn. hut.).
Antimon-Fahlerz (dunkles Fahlerz, Schwarzgültigerz, Schwarzerz); tetraedryt antymonowy, ciemny (min.).
Antimonit (Antimonglanz); antymonit, błyszcz antymonu (min.).
Antimonkupferglanz (Wölchit); błyszcz antymonowo miedziany, welchit (min.).
Antimonnickel (Breithauptit); breithauptyt (min.).
Antimonnickelglanz (Ullmannit); błyszcz antymoniklowy, krusz antymoniklu, ulmanit (min.).
Antimonocker (Spießglanzocker); ochra antymonowa (min.).
Antimonsilber (Spießglanzsilber); srebro antymonialne, dyskrazyt.
Antimonsilberblende (Pyrargyrit); blenda antymonowo-srebrna, srebrzak czerwony, pirargiryt (min.).
Antimonzinnober (Pyrostibit); blenda antymonowa, antymon czerwony, pirostybit (min.).
Antizipation; zaliczka, przedpłata.
Antrag; wniosek.
Antreiben; 1) popędzać; 2) pobudzać; 3) p. Treiben.
Antrieb; popęd, pobudka, podnieta.
Antrieb (Trieb); napęd (siły).
Elektromotoren —; napęd prądnikiem;
Hand —; napęd ręczny.
Antriebs —; napędowy, napędny, popędny.
Antriebskraft; siła napędowa.
Antriebsmaschine; maszyna napędowa (maszyn.).
Antriebsmoment; moment napędu (mech.).
Antriebsmotor; silnik napędowy (maszyn.).
Antriebscheibe; koło napędowe, napędne.
Antriebswelle; wał napędowy (maszyn.).
Antrimolith; antrymolit (min.).
Anwäsche (Abwäsche, Abwasch, Aufheben, Obrist) beim Kehrherd; opłókanie, przemycie (jedno opłókanie, jedno przemycie) (sort.).
Anwässerung der Sinkwerke p. Ankehren.

Anweisen; 1) polecić komu, nakazać co; 2) nakazać wypłatę, asygnować płacę; 3) wyznaczyć komu co.
Anweisung; przekaz, upoważnienie.
Anwurf; p. Verputz.
Anzeige; doniesienie.
Anziehschlüssel; p. Schraubenschlüssel.
Anziehungskraft; siła przyciągania, przyciągająca (fiz.).
Anzug des Keiles; zbieżność klina, zwężenie klina (maszyn.).
Anzünden; 1) rozniecać (ogień pod kołtem); 2) p. Abtun.
Apatelit; apatelit (min.).
Apatit; apatyt (min.).
Aphanesit (Strahlerz); miedź promienista, abichit (min.).
Aphanit (Grünporphyr); afanit, zieleniec porfirowy (geol.).
Aphrizit (schwarzer Schörl o. Turmalin, Graupenschörl); afrycyt (min.).
Aphrodit; afrodyt (min.).
Aphrosiderit; afrosyderyt (min.).
Aphthalos; aftalos (min.).
Aphthonit; aftonit (min.).
Aplit; aplit (geol.).
Aplom; aplom (min.).
Apophyllit; apofylit (min.).
Apophysen; apofizy (odnogi żył kruszcowych) (geol.).
Apparat; przyrząd (fiz. chem. mech.).
Appretur; wykończanie.
Appreturwerkstätte; wykończalnia.
Approbieren; zatwierdzić.
Aptien; apt, piętro aptyjskie (kreda dolna) (geol.).
Aptychen; aptychy (skorupy amonitowe) (geol.).
Aptychenkalk; wapień aptychowy (geol.).
Apyrit; apiryt (min.).
Aquädukt wodociąg (bud. wod.).
Aquäduktbrücke (Wasserleitungsbrücke); most wodociągowy.
Aquamarin; akwamaryn (min.).
Äquator (Gleicher); równik.
magnetischer —; równik magnetyczny.
Äquidistante (Schichtenlinie); warstwica (miern.).
Äquivalent; równoważnik.
Äquivalente Ausflußöffnung; równoważny otwór wypływu (powietrza).
Äquivalentleitvermögen; przewodnictwo równoważnikowe (el.).
Aragonit; aragonit (min.).
Aragonitsinter (Sprudelstein); skrzep aragonitowy, kamień szprudlowy, karlsbadzki, źródleniec (min.).
Aräometer (hydrostatische Wage, Senkwage); gęstomierz, areometr (fiz. chem. soln.).
Gewichts —; gęstomierz ciężarkowy.
Skalen —; gęstomierz podziałkowy.
Thermo —; gęstomierz termometryczny, z termometrem.
Aräoxen; areoksen (min.).
Ärar; skarb (publiczny).
Arbeit; praca, robota (górn.).
— **auf dem Gestein;** praca skalna, kopacka.
Aufdeck —; p. Abraumarbeit.
bergmännische —; praca górnicza.
Feuersetz —; p. Feuersetzen.
Geding —, (Akkordarbeit); praca ugodowa, ugodna, na ugodę, praca akordowa.
Gruben —, (— unter Tage); praca kopalniana, praca podziemna.
Häuer —; praca kopacka (rąbanie) kopanie.
Keilhauen —; praca kilofowa, rąbanie.
Klopf — (Krummhälser —); praca leżąca.
Nacht —; praca nocna.
obertägige —, (ober Tags —); praca na wierzchu, na świecie.
Schaufel —; praca łopatowa, zgarnianie.
Schlägel und Eisen —; p. Schlägel- und Eisenarbeit.
Spreng —; p. Sprengarbeit.
Tag —; p. Tagarbeit.
Weil —; p. Zustandarbeit.
Arbeit; praca (mech.).
effektive —; praca skuteczna.
elektrische —; praca elektryczna, praca prądu.
mechanische —; praca mechaniczna (mech.).
nutzbare —; praca użyteczna, uzyskalna.
virtuelle —; praca przysposobiona (mech.).
Arbeiten; pracować, działać, robić.
Arbeiter; robotnik, wyrobnik.
herrschaftlicher —; robotnik dworski, pański (górn.).
Arbeiterherberge; gospoda robotnicza, oberża robotnicza.
Arbeiterkür (Arbeiterabteilung); oddział roboczy, drużyna robocza.
Arbeiterleistung p. Leistung.

Arbeiterpersonale (Arbeiterschaft, Mannschaft); personal roboczy, robotnicy, wyrobnicy.
Arbeiterwohnung; mieszkanie robotnicze.
Arbeitgeber; pracodawca.
Arbeitnehmer; robotnik, pracownik.
Arbeitsaufseher; nastawnik, stojak.
Arbeitsaufwand; nakład pracy, zużycie pracy (mech.).
Arbeitsbuch; książka robotnicza.
Arbeitsdampf; para robocza.
Arbeitsdraht; drut roboczy (el.).
Arbeitseinheit; jednostka pracy (mech.).
Arbeitseinstellung; wstrzymanie (roboty) pracy.
Arbeitsfeld; pole robocze.
Arbeitsgerät; narzędzia robocze.
Arbeitsgewölbe (Vordergewölbe) eines Schachtofens; czeluść robocza, pierś pieca (hut.).
Arbeitsjournal; dziennik pracy, dziennik robót (górn. hut.).
Arbeitskraft; siła robocza, robocizna.
Arbeitsleiste; przyłoga, występ roboczy, obróbna (techn. mech.).
Arbeitsleistung; 1) praca wykonana; 2) działalność, moc pożytkowa, 3) wytwórczość.
Arbeitsloch (Arbeitstür); otwór roboczy, okno (hut.).
Arbeitslohn; zarobek, zapłata.
Arbeitslohnsatz; stopa zarobkowa.
Arbeitsmaschinen; robniki, wyrabiarki.
Arbeitsmessung; pomiar pracy (el.).
Arbeitsöffnung p. Arbeitsloch.
Arbeitsordnung; regulamin służb.
Arbeitspause; przerwa w pracy, przerwa robocza.
Arbeitspersonale p. Arbeiterpersonale.
Arbeitsseite eines Ofens; przednia strona pieca, przodek, czoło pieca. (hut.).
Arbeitsrohr; rura robocza, górna (wiercenie dyamentami) (górn.).
Arbeitsschicht p. Schicht.
Arbeitsstärke p. Leistung.
Arbeitsstoß (Ort); przodek (roboczy) (górn.).
Arbeitsstrom; prąd roboczy (el.).
Arbeitsstunde; godzina robocza, godzina pracy.
Arbeitstag; dzień roboczy, dzień powszedni.
Arbeitstisch (Werkbank) stół roboczy.
Arbeitstür p. Arbeitsloch.
Arbeitsübertragung; przenoszenie energii, pracy.
elektrische —; przenoszenie energii elektrycznej.
Arbeitsverdienst; zarobek.
Arbeitsverhältnis (Getriebe): przełożenie.
Arbeitsverlust; strata pracy.
verhältnismäßiger —; stratność pracy.
Arbeitsvermögen (Leistungsfähigkeit); możność pracy.
Arbeitszacken (Schlackenzacken) beim Frischfeuer; całka (ostawa) przodkowa, spustowa (met.).
Arbeitszeit; czas roboczy.
Arbeitszeug; sprzęty robocze, narzędzia robocze.
Arcanit (prismatisches Pykrochylinsalz, Glaserit); arkanit, glazeryt (min.).
Archäische Bildungen; utwory archaiczne (geol.).
Archäisches (azoisches) Zeitalter; epoka, okres archaiczny (geol.).
Architekt; architekt, budowniczy (arch.).
Architektur; architektura, budownictwo (arch.).
Architrav; architraw, nadsłupie, brus, podbelcze (arch.).
Archiv; archiwum.
Archivolte; nałęcz, obłąk (sklepienia), archiwolta (arch.).
Ardennit; ardenit (min.).
Area; przestrzeń, obszar, powierzchnia, grunt obejm.
Arendalit; arendalit (min.).
Arfvedsonit (peritomer Augitspat); arfwedzonit (min.).
Argentan (Packfong, Neusilber, Chinasilber); argentan, pakfong, nowe srebro, srebro chińskie (met.).
Argentit (Silberglanz, Acanthit); argentyt, błyszcz srebra (min.).
Argentopyrit; piryt srebrny, argentopiryt (min.).
Arithmetik; arytmetyka.
Arkade; łęk, arkada (bud.).
Arkansit; arkanzyt (min.).
Arkose; arkosa, piaskowiec przeobrażony (geol.).
Arksutit; arksutyt (min.).
Arquerit; arkeryt (min.).
Arktische Fauna; fauna arktyczna (geol.).
Arm; ramię (dźwigni, siły...) (mech.).
Arm; ubogi (ruda).

Armatur; oprawa (żarówek, łukówek) (el.).
Armatur (Ausrüstung); uzbrojenie, usprzęt (pompy, kotła i t. d.).
Arme Erze; rudy ubogie, chude (rzadkie), chudzina.
Armieren; 1) oprawić; 2) uzbroić (piece, kotły, pompy i t. d.).
Armfeile; p. Feile.
Armrad (beim Haspel); koło ręczne, koło palczaste (mech.).
Armradhaspel; kołowrot z kołem ręcznem, kołowrot kołowy (górn.).
Armsignal (Semaphor); ramieniec, semafor (kol.).
Arretieren; wstrzymać, hamować.
Arretierung; zahamowanie, wstrzymanie (biegu).
Arrondierung; zaokrąglenie.
Arschleder p. Bergleder.
Arsen; arsen (min.).
Arsen-Antimonfahlerz p. Antimon-Arsenfahlerz.
Arsenblende (Arsenikblende, Arsenglas, gelbe Arsenblende, Auripigment); złotołusk żółty, złotokost, aurypigment (min.).
Arsenblende (Arsenikblende, Arsenglas, rote Arsenblende, Realgar); złotołusk czerwony, sandaraka, realgar (min.).
Arseneisen (Lölingit); lelingit (min.).
Arseneisensinter (Pittizit); skrzep arsenowo-żelazny, naciek żelazny, pitycyt (min.).
Arsenerz (Arsenikerz); ruda arsenu (min., górn., hut.).
Arsenfahlerz (Arsenikfahlerz, lichtes Fahlerz); tetraedryt arsenowy (min.).
Arsenglanz (Arsenikglanz); błyszcz arsenowy (min.).
Arsenglas (gelbes und rotes Arsenglas) p. Arsenblende.
Arsenhaltig; zawierający arsen.
Arsenik; arsen (min. chem.).
gediegen — p. Scherbenarsenik.
gelber — p. Auripigment.
roter — p. Realgar.
weißer —; bezwodnik kwasu arsenowego.
Arsenikalkies p. Arseneisen.
Arsenikantimon p. Allemontit.
Arsenik-Antimon-Fahlerz p. Antimon-Arsenfahlerz.
Arsenikblende p. Arsenblende.
Arsenikblüte p. Arsenit.
Arsenikeisen p. Arseneisen.
Arsenikeisensinter p. Arseneisensinter.
Arsenikerz (Arsenerz); ruda arsenu (min. górn. hut.).
Arsenikfahlerz p. Arsenfahlerz.
Arsenikglanz p. Arsenglanz.
Arsenikkies p. Arsenkies.
Arsenikkobalt (Speiskobalt); arse-
Arsenikkobalt p. Speiskobalt.
Arsenikkobaltkies p. Skutterudit.
Arsenikkupfer (Domeykit); domejkit, konduryt, arsenek miedzi (min.).
Arsenikmangan (Arsenmangan, Kaneit); kaneit (min.).
Arseniknickel (Weißnickelkies, Rammelsbergit); ramelsbergit (min.).
Arsenikspießglanz p. Allemontit.
Arseniosiderit; arseniosyderyt (min.).
Arsenit (Arsenolith, Weißarsenikerz); arsenit, arsenolit, arszenik biały, pokwit arsenikalny (min.).
Arsenkies (Mißpickel Arsenopyrit); arsenopiryt, mispikiel, krusz arsenożelazny (min.).
Arsenkupfer p. Arsenikkupfer.
Arsenmangan p. Arsenikmangan.
Arsennickel (Rotnickelkies, Nickelin); nikielin, czerwony piryt niklowy (min.).
Arsennickelglanz (Gersdorffit); błyszcz niklu, nikiel szary, gersdorfit.
Arsenolith; p. Arsenit.
Arsenomelan (Skleroklas); skleroklaz, sartoryt (min.).
Arsenopyrit p. Arsenkies.
Arsensilber (Arseniksilber); srebro arsenikalne (min.).
Arsensilberblende (Proustit); prustyt (min.).
Arsensinter (Arseniksinter, Skorodit); skorodyt (min.).
Artesischer Brunnen; studnia, artezyjska, wodotrysk artezyjski.
Arthropoda (Gliedertiere); stawonogi arthropoda (geol.).
Artikel (Gegenstand, Gut, Sendung, Ware); przedmiot towar, wysyłka.
Arzneimittel; środek leczniczy, lek, lekarstwo.
Asbest; azbest (min.).
Asbestumhüllung; obwój (płaszcz) azbestowy, osłona (otulina) azbestowa (maszyn. techn.).
Asbolan (Asbolit, Kobaltmanganerz); asbolan, kobalt czarny, ziemisty (min.).
Asche; popiół.
Aschenfall (Aschenherd, Aschenraum, Aschenkasten); popielnik.

Aschenfalltüre (Aschenklappe); zapadka, klapa popielnika.
Aschengehalt (der Kohle); ilość, zawartość popiołu, popielność (min.).
Aschenherd (Aschenloch) p. Aschenfall.
Aschenkasten p. Aschenfall.
Aschenkanal; kanał do wywozu popiołu, kanał popiołowy.
Aschenkrücke; ożóg, kociuba.
Aschenpfanne; panew ogrzewana popiołem (warzeln.).
Aschenregen; deszcz popiołowy (geol.).
Aschenschaufel; p. Schlackenschaufel.
Aschenseite (Wolfseite) beim Frischfeuer; ściana tylna (met.).
Aschenzacken (Hinterzacken eines Frischherdes); ścianka tylna, ścianka zaogniowa (hut.).
Äschynit; p. Aeschynit.
Asmanit; asmanit (min.).
Aspasiolith; aspazyolit (min.).
Aspe; osika.
Asperolith; asperolit (min.).
Asphalt (Erdpech, Bergpech, Mineralpech, Judenpech); asfalt, smoła ziemna (min.).
Asphaltdraht; drut asfaltowany (el.).
Asphaltkabel; kabel asfaltowany (el.).
Asphaltlack; maź asfaltowa.
Asphaltlager; złoże asfaltu, pokład asfaltu (geol. górn.).
Aspidolith; aspidolit (min.).
Aspirant; aspirant, ubiegający się o co.
Assekuranz (Versicherung); ubezpieczenie, asekuracya.
Assignation; przekaz, przekazanie (do kogo).
Astatisch; niestateczny, chwiejny.
Asteroiden; asteroidy (drobne ciała niebieskie).
Asterophyllites; asterofylity (skrzypy (geol.).
Astholz (Stockholz); drzewo gałęziowe.
Astrakanit; astrakanit (min.).
Astrapialit (Fulgurit, Blitzröhre, Blitzsinter); fulguryt, strzałka piorunowa, piorunowiec (min.).
Astreen (Pflanzentiere); astreje (geol.).
Astronomisch; astronomiczny.
Astronomischer Meridian; p. Meridian.
Astrophyllit; astrofilit (min.).
Asymptote; niemaltyczna, asymptota (mat.).
Asynchrongenerator; generator niezgodny, nienadążny (el.).
Asynchronmotor; motor (silnik) asynchroniczny, motor (silnik) niezgodny, nienadążny, indukcyjny (el.).
Atakamit (Salzkupfererz); atakamit, solan miedzi (min.).
Atelesit (Atelestit); atelestyt (min.).
Äther; eter.
Atheriasit; aterjastyt (min.).
Atlasit; atlasyt (min.).
Atmosphäre; atmosfera, powietrznia (fiz. mech.)
Atmosphärischer Druck; ciśnienie atmosferyczne.
Atmosphärische Niederschläge; opady atmosferyczne.
Atmungsapparat; przyrząd do oddychania (górn.).
Atolle; atole (wyspy koralowe) (geol.).
Atom; atom; niedziałka (chem.).
Atomgewicht; ciężar atomowy (chem.).
Attika; attyka (bud.).
Ätzen (abätzen); 1) wytrawiać, wykwaszać, (chem. techn.); 2) rozpuszczać, ługować (soln.).
Ätzkali; potaż żrący (chem.).
Ätzkalk (ungelöschter gebrannter Kalk); wapno (palone niegaszone), tlenek wapniowy (chem. techn. bud.).
Ätzlauge; ług żrący (chem. techn.).
Ätzmaß; miara zługowania (calizna ze stropu zługowana) (soln.).
Ätznatron; soda żrąca (chem.).
Ätzsublimat (Ätzquecksilber); sublimat, chlorek rtęciowy (chem.).
Ätzwasser; woda rozpuszczająca, ługująca (soln.).
Auerbachit; auerbachit (min.).
Auf!; nuż!, nuże!, wstań!
Glück —! szczęść Boże!
Aufarbeiten; wyrobić, spotrzebować.
Aufätzen (ein Sinkwerk); p. Ätzen.
Aufbereiten; przygotować, sortować, rozgatunkować, przyrządzać, obrabiać, uprawiać (węgiel, sól, rudę...) (górn. sort.).
Aufbereitung (mechanische Aufbereitung) der Erze, Kohle u. s. f.; przygotowanie, sortowanie, wzbogacanie (t. j. oczyszczenie rudy, węgla, soli i. t. d. od towarzyszących im nieużytecznych minerałów zapomocą mechanicznego rozdrobienia i przemywania) (sort.).
Hand —; sortowanie ręczne.
Haus —; sortowanie w kopalni.

Luft — (pneumatische —); sortowanie powietrzne.
magnetische —; — magnetyczne.
mechanische —; — mechaniczne.
nasse —; — mokre (na mokro).
trockene —; — suche (na sucho).
vorläufige —; — tymczasowe.

Aufbereitungsanlage; zakład do przygotowania, wzbogacania (rud i. t. d.), wzbogacalnia; p. Aufbereitungsanstalt.

Aufbereitungsanstalt (Aufbereitungswerkstätte, Aufbereitung); sortownia, separacja, obrobnia uprawnia, (rud, węgla, soli...) (górn. sort.).

Aufbereitungsgut; materjał do przygotowania, sortowania, wzbogacania (sort.).

Aufbereitungsprozeß; przebieg obróbczy (górn. sort.).

Aufbereitungsverlust; strata skutkiem przygotowywania, wzbogacania (sort.).

Aufbereitungswerkstätte; p. Aufbereitungsanstalt.

Aufblähen; p. Blähen.

Aufblattung (Zusammenblattung); nakładka (stol. cieś.).

Aufbrausen; burzyć się, kipieć (chem.).

Aufbrechen (Aufbruch); p. Ueberhöhen.

Aufbrechen den Deul; wyłamywać dula (hut.).

Aufbruch p. Überbrechen.

Aufbrennen des Salzes; przywarcie soli (do dna panwy) (warzel.).

Aufdämmung (Damm); nasyp (inż.).

Aufdeckarbeit; p. Abraum.

Aufdecken (abdecken, abräumen); odkryć, obnażyć, odsłonić (złoże mineralne) (górn.).

Aufenthalt; postój, przestanek.

Auffahren; p. Ausfahren.

Auffahren (ausfahren, auslängen, erlängen) eine Strecke; chodnik wykonać, wykończyć, przedłużyć, postąpić z przodkiem (górn.).

Auffahrt; p. Ausfahrt.

Auffahrtsstollen; sztolnia wjazdowa (górn.).

Auffahrung (Ausschlag, Menge des Ausgefahrenen); wyłom (górn.); p. Auffahren.

Auffahrung (monatliche Auffahrung); postęp miesięczny (górn.)

Auffangspitze; igła odgromu.

Auffangstange; pręt zbiorczy, odbiorczy (odgromu) (el.).

Auffrischen; odświeżyć, odnowić (powietrze w kopalni) (górn.).

Aufgabe; 1) zadanie; 2) nadanie; 3) p. Aufgeben der Gichten.

Aufgabestation; stacja nadawcza (el.).

Aufgabsbureau; biuro nadawcze.

Aufgabsprotokoll; protokół, zapis nadawczy.

Aufgabsrezepisse; pokwitowanie odbioru towaru, recepis nadawczy.

Aufgeben; 1) zadać, podać; 2) nadać, nasypać; 3) porzucić, zaniechać.

Aufgeben (der Gichten); nabijać, szarżować (hut.).

Aufgeber; 1) nadawca; 2) padawacz, sypacz (górn. hut.); 3) wysyłacz (el.).

Aufgehen des Kalkes; wydajność wapna (bud.).

Aufgeld; zwyżka, ażjo.

Aufgeschwemmtes Gebirge (angeschwemmtes Gebirge, Alluvion); skały napływowe (geol.).

Aufgewachsen (von Kristallen); narosły.

Aufgewältigen; p. Gewältigen.

Aufhängebügel; wieszak izolujący, wieszarek (el.).

Aufhängepunkt; punkt zawieszenia (el.).

Aufhängerechen (f. d. Bohrgestänge); grabki, wieszadło (górn.).

Aufhaspeln; wyciągać kołowrotem (górn.).

Aufhauen eine Strecke; p. Anschlagen, Anhauen.

Aufhauen (Aufhieb); p. Überhöhen.

Aufhauer; p. Durchschlag.

Aufhebung eines Flözes; wspięcie się warsty (geol.).

Aufholen das Bohrgestänge; wyciągać, wydobywać (przyrząd wiertniczy) (górn.).

Aufkämmung; p. Kamm.

Aufkappen (Kappe aufsetzen); zaciągnąć wcias, kapę, stropnicę (górn.).

Aufkeilen (abkeilen, mit Keilen auftreiben); odłupać, zbić (górn.).

Aufkeilen (eine Kurbel, ein Rad); uklinować, uklinić.

Aufklappe (Falltür); drzwi zapadowe (górn.); p. Hängebank.

Aufkratzen die Feile; nasiekać pilnik.

Aufladegeleise; tor nakładowy (górn. kol.).

Aufladen; nakładać.

Auflader; nakładacz (górn.).

Aufladerampe; pomost ładunkowy, nakładnia, ładownia (górn. kol.).
Auflagerdruck (Stützkraft, Reaktion); odpór, reakcja (mech.).
Auflager; opora, poduszka oporowa (bud. most.).
Auflagerung; uławicenie, uwarstwienie górne, wierzchnie (geol.).
Auflaßbrief; dokument ustąpienia, list ustąpienia (górn.).
Auflassen (aufgeben, verlassen, preisgeben); opuścić, porzucić, zaniechać (kopalnię, wyrobisko górnicze) (górn.).
Auflässig; opuszczony, porzucony, zaniechany (górn.).
Auflassung; opuszczenie, porzucenie, zaniechanie (odbudow, ługowni, robót i. t. d.).
Auflegen der Förderseile; wymiana, zakładanie lin wyciągowych (nowych) (górn.).
Auflockerung; 1) rozpulchnianie, spulchnianie (ziemi); 2) skruszanie (rud przy prażeniu).
Auflösekasten; skrzynia rozpuszczalna (wytwarzanie solanki) (soln.).
Auflösen; rozpuścić (chem.).
Auflöslichkeit (Auflösbarkeit); rozpuszczalność (chem.).
Auflösung; 1) rozpuszczenie, roztopienie; 2) roztwór, rozczyn; 3) rozwiązanie, zwinięcie.
Auflösungsmittel (Lösungsmittel); rozczynnik (met. chem.).
Aufmacharbeit; p. Aufbereitung.
Aufmachstätte; p. Aufbereitungsanstalt.
Aufnahme; 1) zdjęcie (miernicze); 2) przyjęcie.
Aufnahmefähigkeit magnetische; podatność magnetyczna (el.).
Aufnahmevermögen magnetisches; skłonność magnetyczna (el.).
Aufnahmsbefund; wywód oględzin.
Aufnahmsgebäude (Empfangsgebäude); budynek główny (kol.).
Aufnehmen; 1) przyjąć (do roboty); 2) mierzyć, zdejmować (miern.).
Aufnehmer; p. Receiver.
Aufplattung; łączenie na nakładkę; p. Aufblattung.
Aufquellen (des Grubenholzes); butwienie, pęcznienie budulca kopalnianego.
Aufquellen (des Liegenden); p. Blähen.
Aufräumen; p. Aufsäubern.
Aufräumer; wyrównywacz, świder równiak (wiercenie ziemne) (górn.).
Aufrichten (von einem Gange); p. Gang.
Aufriß (Seigerriß); rzut pionowy (geom. miern.).
Aufsatteln (auftragen) einen Schacht; podwyższyć (nadstawić) szyb (t. j. ujście szybu) (górn.).
Aufstellung des Schachtes; nadstawienie, podwyższenie (zrębu) szybu (górn.).
Aufsatz; 1) artykuł, rozprawa; 2) nasad, nasadka; 3) podchwyt (klatek górniczych) (górn.).
Aufsatzband (Band); zawiasa (ślus.).
Aufsatzgestänge (Ansatzgestänge b. Erdbohren); przedłużnica, przedłużka, nadstawka (górn.).
Aufsatzhülse (Dornhülse); tulejka (miern.).
Aufsatzkranz (Cüvelagekranz, Küvelagekranz); wieniec nasadczy, wieniec obudowy właściwej (obudowa wodoszczelna szybów).
Aufsatzrohr (bei Schachtpumpen); nasadka, rura nasadowa (górn. maszyn.).
Aufsatzstange (b. Erdbohren) przedłużnica, przedłużka, nadstawka (górn.).
Aufsatzvorrichtung (Riegelvorrichtung, Schachtfallen, Caps, Kapps), für die Förderschale; podchwyt, podstawka (górn.).
Aufsäubern (aufräumen, räumen); wyczyścić, wycudzić, sprzątnąć (górn.)
Aufschieben (einschieben) Wägen in die Schale; wtoczyć wózki do klatki, zajechać do klatki (górn.).
Aufschiebling (Anschiebling); przysuwnica, przypustnica (przybitka do krokwi) (bud.).
Aufschießen (durch Schießen losprengen); odstrzelić (górn.).
Aufschlag) 1) otwór, wkop; 2) odkrycie, odkrywka (górn.).
Aufschlagen (das); założenie, rozpoczęcie (roboty kopalnianej).
Aufschlagen (anschlagen einen Lauf...); założyć, rozpocząć (poziom wyrobisko górnicze) (górn.).
Aufschlagen (errichten, aufbauen); wznieść, zbudować, wystawić (tężnię) (soln.).
Aufschlagspunkt (Anschlagspunkt, Ansatzpunkt); 1) punkt stanowczy, punkt ostateczny; 2) włom (szybu, sztolni); 3) środek miar obranych, punkt rozkładu miar górniczych (górn.).

Aufschließen; otwierać, odkryć, natrafić, napotkać (pokład, żyłę) (górn.).
Aufschließen (auslängen); śledzić, szukać (żyłę, pokład) (górn.).
Aufschluß; 1) objaśnienie, wyjaśnienie; 2) odkrywka, otworzysko; 3) śledzenie, szukanie (żyły, pokładu).
Aufschlußarbeit (Aufschlußbau); praca (robota) otworowa, odbudowa otworowa; p. Aufschluß.
Aufschlußstrecke (Ausrichtungsstrecke); chodnik poszukiwawczy (górn.).
Aufschürfen (erschürfen); znaleść, odkryć, dokopać się (rudy) (górn.).
Aufschütten; p. Anstürzen.
Aufschüttung; p. Ansturz.
Aufseher; dozorca, strażnik, nastawnik (górn. hut. i t. d.).
Aufsetzen (die Schale); postawić, posadzić (klatkę) (górn.).
Aufsetzen (von Lagerstätten); występować, znajdować się, przychodzić (górn.).
Aufsetzstunde (Ruhestunde); odpoczynek, przestanek, przerwa (górn.)
Aufsetzvorrichtung; p. Aufsatzvorrichtung.
Aufsicht; dozór.
Aufsichtsdienst; służba dozorowa, nadzoru.
Aufsichtsorgan; p. Aufseher.
Aufsichtspersonale; służba dozorcza, dozorcy.
Aufsieden (aufätzen); p. Ätzen.
Aufsiedewinkel; kąt ługowania (w ługowniach (soln.).
Aufsiedung; ługowanie (soln.).
Aufspannen; naciągnąć, napiąć, natężyć (papier na rysownicy) (miern.).
Aufstand; opis kopalni (urzędowy) (górn.).
Aufstauen (aufstauchen) das Wasser; spiętrzyć wodę (bud. wod.).
Aufsteden ein Sinkwerk; p. Ankehren.
Aufsteigender Luftstrom; wznoszący się prąd powietrza (przy prażeniu rud).
Aufsteigendes Feuer; żar wzrastający (przy prażeniu rud).
Aufstellen sich; stanąć, ustawić się (miern.).
Aufsteller; ustawiacz, składacz (warzel.).
Aufstellung; ustawienie, ustawienie się (miern.).
Aufstellung (Aufstellungspunkt); stanowisko (miern.).
Aufsuchen (schürfen); szukać, poszukiwać, śledzić (złoże mineralne) (górn.).
Aufsuchung von Minerallagerstätten; poszukiwanie, śledzenie (złóż mineralnych) (górn.).
Auftrag; 1) zlecenie, nakaz; 2) nasyp.
Auftragebrett (Gefällbrett, Hauptbrett) beim Kehrherd; dno nadawcze, spód nadawczy (sort.).
Auftragen; wnosić, nanosić, przykładać, rysować (miern.).
Auftragen (Erze, Kohlen); podawać, nosić, sypać (hut.).
Auftragrahmen; rama rysownicza (miern.).
Auftreiben (der Sohle); p. Aufquellen, Aufblähen.
Auftrieb des Wassers; wypór (wody, cieczy).
Auftun (von Gängen, Klüften); p. Gang.
Aufwand (Kosten, Unkosten); nakład, koszt, wydatek.
Aufwärtsförderung (bei geneigten Strecken); wyciąganie, wywożenie; p. Förderung.
Auiwässern p. Aufätzen.
Aufwerfhammer (Aufwerfer); młot podrzutowy, polak (hut.).
Aufwältigung; przeróbka, przebudowa (chodnika zawalonego) (górn.).
Aufwindung (des Förderseiles); nawinięcie, nawój (liny wyciągowej) (górn.).
Aufziehen; 1) wyciągać (wyciągami); 2) dźwigać (podnośnikami); 3) p. Fördern.
Aufziehen von Radreifen; nasadzanie, naciąganie obręczy na koła.
Aufzug (Aufzugsvorrichtung); wyciąg (maszyn.).
Dampf —; wyciąg parowy.
elektrischer —; wyciąg elektryczny.
Aufzug (bei Elevatoren); dźwig.
Aufzug (eine Förderungstour); wyciąg (zaczyna się podźwigiem, a kończy się dodźwigiem) (górn.).
Aufzughaspel; kołowrót pionowy, kabestan (górn.).
Aufzugsgrube; szybik wyciągowy, oczyszczalny (w ługowniach).
Aufzugskloben; ściskacz (pazur, hak) wyciągowy (wierc. ziem.).
Aufzugsmaschine (b. Erdbohren); wyciągarka (górn.).

Aufzugsmaschine (Winde); dźwigarka (bud.).
Aufzugsort (Aufzugsabteilung, Trum); przedział wyciągowy (górn.).
Aufzugsrad (b. Erdbohren); koło wyciągowe (górn.).
Aufzugsseil; p. Seil.
Aufzugstrommel (Treibwelle); bęben wyciągowy (górn.).
Aufzugsturm; wieża wyciągowa. (techn. maszyn.).
Aufzugsvorrichtung; przyrząd wyciągowy, dźwigarka (techn. maszyn.).
Aufzugswinde; dźwiżek, windka (maszyn. el.).
Aufzugswirbel (b. Erdbohren); obkrętka (wyciągowa) (górn.).; p. Wirbel.
Auge; 1) oko; 2) p. Seilgehänge; 3) p. Dille.
Auge (Hammerauge); uszko młotka.
Augelith; augelit (min.).
Augenachat (Punktachat); agat kropkowany (min.).
Augenkohle; węgiel oczkowaty (min.).
Augenlinse; soczewka oczna (miern.).
Augenmaß; okomiar.
Augensalz; sól oczkowa (w Wieliczce) (min.).
Augenscheinlich machen (entblößen); odkryć, obnażyć, znaleść (złoże mineralne) (górn.).
Augit (Pyroxen); augit (min.).
Augitfels (Lherzolith); augitowiec, skała augitowa (geol.).
Augitoid (Hemiorthotyp, monoklinische o. monoklinoëdrische Pyramide, klinorhombische o. schiefrhombische Pyramide, zwei- und eingliedriges Oktaëder); ostrosłup jednoskośny, ośmiościan dwuskośnoosiowy (kryst.).
Augitporphyr (schwarzer Porphyr, Melaphyr); porfir czarny, melafir (geol.).
Auktion (Versteigerung); przetarg.
Aureole; krąg świetlny, aureola (lampy bezpieczeństwa) (górn.).
Aurichalzit; aurychalcyt, kwiat mosiężny (min.).
Auripigment (Operment, Rauschgelb); aurypigment, złotołysk żółty, złotokost (chem. min.).
Ausbänken p. Abbänken.
Ausbährbühne (Ableckbühne, Abtropfbühne); ślimadło, okapnica (warzel.)
Ausbären (ausschlagen) das Sudsalz; wybierać, wyczerpać sól (warzonkę z panwy) (warzeln.).
Ausbären (das Auspehren, Ausschlagen) des Sudsalzes; wybór, wybieranie, zsilanie soli (warzeln.).
Ausbärkrücke (Auspehrkrücke); koszor, zgrzebło (narz. warzeln.).
Ausbärseite (der Pfannen); strona wyboru, strona zsilania soli (warzeln.).
Ausbärstange; żerdź, żerdka (panwiowa) (warzeln.).
Ausbärwagen; wózek na warzonkę, wózek panwiowy (warzeln.).
Ausbau (Grubenausbau); obudowa (górn.).
eiserner —, (Eisenausbau); obudowa żelazna, wyżelezienie.
gemauerter —, (Grubenmauerung); obudowa murowa, murowanie.
gemischter —; obudowa mieszana.
hölzerner —, (Zimmerung); obudowa drewniana, wydrzewienie.
luftdichter —; obudowa szczelna.
verlorener —; obudowa stracona, tymczasowa.
wasserdichter — (Küvelage): obudowa wodoszczelna.
Ausbau wasserdichter; obudowa wodoszczelna (górn.).
— **in Eisen**; obudowa wodoszczelna żelazna.
Ausbau wasserdichter in Holz; obudowa wodoszczelna drewniana.
— **in Lettenstampfung**; obudowa wodoszczelna z uszczelnieniem iłem.
— **in Mauerung**; obudowa wodoszczelna murowa.
— **in Stampfbeton**; obudowa wodoszczelna betonowa.
Ausbau (Abbau) p. Abbau, Verhau.
Ausbauchung (Bauch, Kohlensack) eines Hochofens; przestron (hut.).
Ausbauen (mit Holz, Stein, Eisen); obudować, wyprawić; obudową (wyprawą) zabezpieczyć (górn.).
Ausbauen (zu Ende abbauen); wydobyć, wyrąbać (górn.).
Ausbauholz (Grubenholz); budulec kopalniany (górn.).
Ausbeißen (ausgehen, ausstreichen); wychodzić, wysterczać, (żyła, pokład) (geol. górn.).
Ausbessern; naprawiać, łatać.
Ausbeute; 1) zdobycz, zarobek, czysty dochód; 2) korzyść, zysk, plon, uzysk; 3) urobek.
Ausbeutebergwerk (Ausbeutegrube, Ausbeutezeche); kopalnia popłatna, zyskowna (górn.).

Ausbeuten; użytkować, dobywać z kopalni; p. Gewinnen.
Ausbiß (Ausstrich, Ausstreichen, Ausgehendes); wychodnia, wystercze (żyły, pokładu) (geol. górn.).
Ausblasehahn (Abblasehahn); kurek spustowy (kocioł).
Ausblaselutte; lutnia powietrzna, wydychowa, wiatrowód wydychowy (górn.).
Ausblasen einen Ofen (außer Betrieb setzen); piec zgasić, wystudzić (hut.).
Ausblasen eines Schusses; spłonąć bez wybuchu, wyfuknąć (górn.).
Ausblaserohr; rura wydychowa (hut.).
Ausblühen (auswittern); zwietrzeć (geol.).
Ausbohren; wywiercić (górn. techn. odlew.).
Ausbohrer p. Abbohrer.
Ausbrechen (aushauen); wyłamać, wyrąbać, wyrobić (podszybie, chodnik...) (górn.).
Ausbrennen; wypalić, wyżarzyć (górn. hut.).
Ausbringen (gewinnen); dobyć, wydobyć, wydostać, wynieść (górn.).
Ausbringen (das); wydajność, wyrób.
Ausbruch (Eruption) eines Vulkanes; wybuch (geol.).
Ausbruch (des Erdöles); wytrysk (ropy) (wierc. ziem.).
Ausbüchsen (ausfüttern); wypuzdrować, wyłożyć (górn.).
Ausdämmen; p. Verdämmen.
Ausdampfung; odparowanie, wyparowanie.
Ausdechslung (Einkerben der Schwellen); wrąb podkładów, zacios podkładów (górn. kol.).
Ausdehnbar; ciągły, rozciągliwy (fiz.).
Ausdehnbarkeit; ciągliwość, rozciągliwość, rozszerzalność (fiz.).
Ausdehnung; 1) rozszerzanie; 2) wydłużenie, odkształcenie; 3) rozciągłość (pokładu, warstw); p. Expansion.
Ausdehnungskoeffizient; spółczynnik rozszerzalności, rozszerzenia, rozsprężenia, sp. rozprzestrzenienia (fiz.).
Ausdehnungskraft; siła rozprężania, rozciągliwości (fiz.).
Ausdehnungsvermögen; rozprężliwość (fiz.).
Ausdörren; p. Darren.
Ausdrehen; wytoczyć, wykręcić (śluz.).
Ausdruck; wyrażenie, wyraz.
Ausdünstung; wyparowanie, para (fiz.).
Ausdünstungshaus; p. Sudhaus.
Auseinandergehen (von zwei Gängen oder Flözen); rozchodzić się (geol.).
Ausfahren (Strecken...); p. Auffahren.
Ausfahren (aus der Grube); wyjechać, wyjść (z kopalni) (górn.).
Ausfahrt (Ausfahrung); wyjazd, wyjście (z kopalni) (górn.).
Ausfahrung der Strecken; p. Auffahrung.
Ausfahrtstollen; sztolnia wyjazdowa (górn.).
Ausfällen; p. Fällen.
Ausfassen (Gezähe, Materialien); pobrać, powziąć, przyjąć.
Ausfiedern (mit Keilen auseinander treiben); rozbić, rozszczepić (skałę) (górn.).
Ausfluchten (ausstecken); wytknąć, wytyczyć (miern.).
Ausfluß; 1) wylot (gazów); 2) wypływ (wody).
Ausflußdüse; dysza wypływowa (górn. warzel.).
Ausflußgeschwindigkeit; chyżość wypływu, prędkość wypływowa (fiz.).
Ausflußkoeffizient; spółczynnik wypływu (cieczy).
Ausflußöffnung; otwór wypływu, wylot (maszyn.)
Ausflußrohr; rura wypływowa, cewka, sycz (maszyn.).
Ausfördern (herausfördern); wyciągnąć, wydobyć, wywieść (szybem, sztolnią) (górn.).
Ausförderung (Herausförderung); wyciąganie, wydobywanie, wywożenie (wywóz) (górn.).
Ausfräsen; wygryzować, wyfrezować, wyżłobić, wygryść.
Ausfugen; testować (bud.).
Ausfugung; testowanie, fugowanie (bud.).
Ausführung; 1) wyprowadzenie; 2) wykonanie, uskutecznienie.
Ausfüllen (versetzen); wypełniać, zasypywać, zasadzać, podsadzać (górn.).
Ausfüllung; 1) wypełnienie; 2) podsypka, podsadzka (górn.).
Ausfüllungsmasse des Ganges (Gangausfüllung); żyłowina, masa żylna (geol.).
Ausfüttern (verrohren) b. Erdbohren; rurować, zarurować, wypuzdrować (górn.).

Biblioteka Śląska

Ausfütterung (Furnier); obłogi (drzwi, okien) (stol.).
Ausgabe; rozchód, wydatek.
Ausgabenkontrolle; sprawdzanie rozchodów, wydatków (kas.).
Ausgabsjournal; dziennik rozchodu (kas.).
Ausgehauenes Feld; wyrobisko, zroby (górn.).
Ausgehen; p. Ausbeißen.
Ausgehendes; p. Ausbiß.
Ausgewinnen (vollständig abbauen); wydobyć, wyrąbać (górn.).
Ausgewinnung (Auskohlung) eines Kohlenpfeilers; p. Verhau.
Ausgleichsbatterie; baterya wyrównawcza (el.).
Ausgleichsdynamo; dynamo (prądnica) wyrównawcza (el.).
Ausgleichsmaschine; maszyna wyrównawcza (el.).
Ausgleichsmotor; motor (prądnik) wyrównawczy (el.).
Ausgleichsstrom; prąd wyrównania, prąd wyrównawczy (el.).
Ausgleichswagen (Gegengewichtswagen); wózek wyrównujący, przeciwważny, odciążający, przeciwwaga, suka (maszyn. górn.).
Ausgleichswiderstand; opór wyrównawczy (el.).
Ausgleichung; wyrównanie (mech. miern.).
Ausgleichung des Seilgewichtes; p. Seilgewichtsausgleichung.
Ausgleichventil; wentyl (zawór) wyrównawczy (pogłębianie szybów z użyciem zgęszczonego powietrza).
Ausglühen; wyżarzyć, żarem wypalić (met. hut.).
Ausglühung; wyżarzenie, wypał, żar (met. hut.).
Ausgraben; wykopać, odkopać (górn. bud.).
Ausguß; wylew (wody).
Ausgußkasten (Wasserkasten) bei Schachtpumpen; skrzynia wodna wylewnia (górn.).
Ausgußöffnung; otwór wylewu, wypływu, nozdrzyna (maszyn.).
Ausgußrohr (Ausgußröhre); rura odpływowa, wylewka.
Aushalten (andauern); p. Anhalten.
Aushalten (ausscheiden, ausklauben); wybierać, przebierać, (rudę, węgiel, sól w kopalni).
Aushängen; (ausfördern); wyciągać, wydobywać (z szybu) (górn.).
Aushängen (am Füllorte); składać na podszybiu (górn.).
Aushängen (vom Förderseil losmachen); odpiąć, odczepić (górn.); p. Abkuppeln.
Aushauen (verhauen); rąbać, wyrąbać (filar) (górn.).
Aushauer; wycinacz, wybijak (narz.).
Aushelfer; pomocnik.
Aushieb (Verhau); 1) rąbanie, odbudowa; 2) wyrobisko; 3) p. Pfeileraushieb.
Aushilfe; 1) zapomoga; 2) pomoc.
Aushöhlung; wydrążenie, żłobkowatość, żłobowina.
Aushub (Erdaushebung); wykop, wykop ziemny (rob. ziem.).
Auskehlen (einkehlen, ausscharen); wyżłobić, wygniazdować (górn. cieś.).
Auskehlung (Schar b. d. Türstockzimmerung); gniazdo, wyżłobienie (górn. cieś.).
Auskehren; wymiatać, wymieść (sort.).
Auskeilen (sich auskeilen, ausspitzen); wyklinać się, cieńczeć (pokłady i żyły) (geol.); p. Verdruck.
Auskeilen der Schichten; wyklinianie się warstw, umykanie, cieńczenie warstw (geol.).
Auskesseln (sich kesseln); obwalić się, zawalić się, zapaść się (o szybie) (górn.).
Ausklauben (aushalten); wybierać, przebierać (sól, rudę, węgiel) (sort.).
Ausklaubegut (Ausklaubicht); przebiórki, wybiórki (sort.).
Auskleiden (verkleiden); opierzyć (górn. bud.).
Auskleideraum (Auskleidezimmer); szatnia.
Auskleidung (Verkleidung)! opierzenie (górn. bud.).
Auskleinen (kleinen, zerkleinern); roztłuc, rozdrabniać (tłuc młotkiem i wybierać skałę płonną) (hałdę) (górn.).
Ausklinksteuerung; stawidło wychwytowe (maszyn.).
Ausklopfen; kołatać, wzywać kłekotką do wyjazdu (z kopalni) (górn.).
Ausknickung; wyboczenie (pręta) (mech.).
Auskohlen; p. Ausgewinnen.
Auskohlung (der Pfeiler); p. Ausgewinnung.

Auskolkung (Ausriß); wyrwa (bud. wod.).
Auskrempen (umbördeln); zaoblić (wywinąć brzeg rury u kotłów).
Auskränzen den Schacht; wyprawić, obudować szyb całodrzewiem (na suto) (górn.).
Auskrücken des Salzes; wybieranie (wybór) soli (warzel.).
Auskunftsbüro; biuro wywiadowcze.
Auskutten; p. Aushalten, Ausklauben.
Ausladen (abladen); wyłożyć, wypróżnić, wyładować.
Ausladeplatz (Abladeplatz); wyładowisko.
Auslader (der Leydner Flaschen); rozbrajacz (butelek lejdejskich (el.).
Ausladerampe (Abladerampe); wykładnia (górn. kol.).
Ausladung; 1) wysięg (łożyska, żórawia) (maszyn.); 2) rozładowanie (el.).
Ausladung (Abladung); wyładowanie, wyłożenie (górn. kol.).
Auslängen 1) iść, postępować za (żyłą, pokładem), śledzić (żyłę, pokład); p. Aufschließen; 2) przedłużyć (chodnik) (górn.).
Auslängen (Auslängeort, Aufschlußstrecke); chodnik poszukiwawczy (górn.).
Auslaß; 1) wypust (el.); 2) przelew (maszyn.).
Auslaßöffnung; odpływ (wentyla) (maszyn.).
Auslaßröhre; rura wypustowa, wydmuchowa (maszyn.).
Auslaßüberdeckung; nakrycie (przykrycie suwaka) wewnętrzne (maszyn.).
Auslaßventil; p. Ventil.
Auslauf; zanik ruchu (el.).
Auslauf (Auslaufgeleise) auf der Halde; wybieg, tor wybieżny, tor zwałowy (górn.).
Auslaufen; biedz, wybiegać; p. Fördern.
Auslaufer (Ausläufer); p. Förderer.
Ausläufer (eines Ganges); odnoga, gałąź żyły, odżyłek (geol.).
Auslaufkarren (Laufkarren); taczki (górn.).
Auslaufmethode; metoda zaniku (ruchu) (el.).
Auslaugekammer (Sinkwerk); ługownia (soln.).
Auslaugen; ługować, wyługować (chem. techn. soln.).
Auslaugekasten; ługownica (soln.).
Auslegung; wyługowanie, ługowanie (chem. techn. soln.).
Auslaßöffnung; odpływ (wentyla) (maszyn.),
Ausleger; wspornik (scienny), wysięgnik (z lampą) (el.).
Ausleger (des Drehkranes); wysięgnica (pozioma) (maszyn.).
Auslegermast; słup z wysięgiem, słup wysięgowy.
Auslenken (eine Strecke); skręcić (chodnik), zboczyć (z chodnikiem) (górn.).
Auslenkung; skręcenie (chodnika), zboczenie (z chodnikiem) (górn.).
Auslesen; wybierać, przebierać, odrzucać (górn. sort.).
Ausletten (verletten, verstauchen); utkać, ubić iłem, wyiłować (górn.).
Auslochen (Erze nahe an der Erdoberfläche und unregelmäßig gewinnen); wygrzebywać, wykopywać (górn.).
Auslohnen (d. Arbeiter bezahlen); wypłacić, dać zapłatę.
Auslöschen des Meilers; gaszenie, duszenie milerza.
Auslösedaumen palec wyłączający (sort.).
Auslöseknaggen (nosy, palce wyłączalne (sort.).
Auslöseschloß (Auslösevorrichtung); wymykadło (górn.).
Auslösen; p. Abwerfen.
Auslöser (b. Erdbohren); wysuwka, wymyk, wychwyt (górn.).
Auslösesteuerung; stawidło wyłączalne (maszyn.).
Auslösevorrichtung; p. Auslöseschloß.
Auslösung; 1) wyłączenie; 2) przemiana; 3) wykup.
selbsttätige —; przyrząd odstawiający, samodzielne wstrzymanie (odstawienie) ruchu.
Ausloten (der Mauer...); wyjście z pionu (muru...) (bud.).
Ausmaß; wymiar, miara (geom. miern.).
Ausmauern; wymurować (bud.).
Ausmauerung; wymurowanie (bud. górn.).
Ausmessen (vermessen); wymierzyć (miern.).
Ausmessung (Vermessung); wymierzenie, rozmierzenie (miern.).
Ausnützung (eines Wagens); wyzysk (wozu).

Auspauschen (erzhaltige Gangmassen auspauschen); rozdrobić, rozkruszyć (górn.).
Auspehrbühne; p. Ausbärbühne.
Auspfänden; p. Verpfänden.
Auspfeifen (von einem Schusse); wyfuknąć, iść na ślepo, niedopisać (górn.).
Auspflocken; wypalikować (miern.); p. Ausstecken.
Auspfützen (pfützen); wyczerpać (wodę) (górn.).
Auspuff; wydych, wydmuch (pary) (maszyn.).
Auspuffdampf; para wydychowa (maszyn parowych).
Auspuffdampfmaschine; p. Dampfmaschine.
Auspuffleitung; przewód, rurociąg wydychowy (maszyn parowych).
Auspufftopf; garnek wydychowy (silników spalinowych).
Auspuffventil; p. Ventil.
Auspumpen; wypompować, wyczerpać (górn. techn.).
Ausrangierung; wyłączenie, wyrzucenie z pociągu (kol.).
Ausreißen (der Muffeln); wytarganie (mufli) (hut.).
Ausreißen (des Stichs); wywarcie (spustu) (hut.).
Ausreißer; p. Abgehendes.
Ausrichten (aufschließen); 1) otwierać, przygotować (pole); 2) śledzić rozdzielić (żyły, pokłady); (górn.); p. Aufschließen.
Ausrichten (aufsuchen); p. Aufsuchen.
Ausrichtung; 1) przygotowanie, otwarcie, (poziomów, złóż mineralnych); 2) śledzenie (żył, pokładów) (górn.).; p. Aufschluß.
Ausrichtung (Aufsuchung); p. Aufsuchung.
Ausrichtungsschlag (Ausrichtungsstrecke); chodnik przygotowawczy (górn.).
Ausrücken (Maschinenteile); rozłączać (części maszyn).
Ausrücker; przesuwacz, przesuwadło (parowe) (maszyn.).
Ausrückhebel; widełki wychwytowe (maszyn.).
Ausrückkupplung; sprzęgło rozłączne, wychwytowe (maszyn.).
Ausrückmechanismus (Ausrückvorrichtung); sprzęgnik (maszyn.).
Ausrückmuff; nasuwka rozłączna, wychwyt (maszyn.).
Ausrückscheibe; p. Losscheibe.
Ausrüstung; 1) p. Armatur; 2) wyposażenie, zaopatrzenie, urządzenie.
Ausrüstungsgegenstände; przybory.
Aussäubern; wyczyścić.
Ausschachten; wydołować, wykonać zagłębienie (na powierzchni ziemi) (górn.).
Ausschalen (innen verschalen); opierzyć, obić (deskami) (górn. cieś.).
Ausschalten; wyłączyć (el.).
Ausschalter; wyłącznik (el.).
Minimal —; — niedomiarowy.
selbsttätiger —; — wyłącznik samodziałający, automatyczny.
Ausschaltklemme; sponka, sponka wyłącznika (el.).
Ausschaltstöpsel; kołeczek, kołeczek wyłącznika (el.).
Ausschaltwiderstand; opornik wyłącznikowy (el.).
Ausscharen; p. Auskehlen.
Ausscheiden; p. Aushalten, Scheiden.
Ausschieben (Wägen aus der Schale); wytoczyć, wypchnąć, wyciągnąć (wózki z klatki) (górn.).
Ausschlacken; 1) żużel wybrać, wyłamać; 2) kruszec czyścić (met.).
Ausschlag; 1) odchył, przewaga (wagi); 2) odchylenie, odchył (igły magnesowej); 3) p. Auffahrung.
Ausschlag (Ausschläge b. Sudsalz); wynoszki, wybiórki (warzel.).
Ausschlagearbeit (das Ausschlagen, das Kutten); tłuczenie, rozdrabnianie (sort.).
Ausschlagefäustel (Schlägel); rozbijak, perlik, pucka (sort.); p. Fäustel.
Ausschlagehaus (Ausschlageplatz); wytłucznia, miejsce wytłuczne (sort.)
Ausschlageisen; p. Durchschlag.
Ausschlagen; 1) nie przyjąć, zrzec się czego; 2) wykuć, wyłamać (chodnik do pewnego kresu) (górn.); 3) czyścić (zbiorniki z mułu) (sort.); 4) wytłuc, wytłukiwać, (tłuczenie i przebieranie minerału) (sort.); p. Erzaufbereitung, Erzwände; 5) p. Ausbären (warzel.).
Ausschlagen (das) wytłukiwanie (tłuczenie i przebieranie minerału) (sort.); p. Erzaufbereitung, Erzwände.
Ausschlagwinkel; kąt odchylenia (bud. miern.).
Ausschlämmen; pławić, wypławić, spławić, oczyścić z błota (sort.).

Ausschmandung (des Bohrloches); łyżkowanie, czyszczenie (otworu wiertniczego) (górn.).
Ausschneiden (sich); p. Auskeilen.
Ausschnitt; 1) wycięcie (cieś(; 2) wycinek (koła) (geom.).
Ausschöpfen; wyczerpać (wodę, solankę...).
Ausschöpfkelle (Gießkelle); łyżka do odlewu, czerpaczka, warzęcha (narz.).
Ausschram; p. Schrambank.
Ausschram (das Ausgeschrämte); miał szramowy, miał wrębowy (górn.).
Ausschrämen; wyrąbać, wyszramować (górn.).
Ausschürfen (aufschürfen); znaleść, wykopać (górn.).
Ausschubflaschen (Stoßherdköpfe) b. d. Stoßherdwelle; palce wysuwne (sort.).
Ausschuß (einer Gesellschaft); wydział.
Ausschuß (ein mangelhaftes Produkt); brak, wybiórki, niezdatny wyrób.
Ausschußholz; drzewo (drewno) wybrakowane.
Außenlasche; łubek zewnętrzny (kol.).
Außenleiter (Außenleitung); przewód (przewodnik) zewnętrzny, skrajny, przewód (przewodnik) roboczy (el.).
Außenpolmaschine; maszyna o biegunach zewnętrznych (dośrodkowych) (el.).
Außenstrom; prąd przewodowy (el.).
Äußere Deckung; przysłonięcie zewnętrzne (stawidła) (maszyn.).
Ausseigern (aussaigern); 1) wycedzić, wysączyć; 2) wyciec podczas topienia (met.).
Aussetzen; 1) odroczyć; 2) uprzątnąć (nieużyteczne kamienie) (górn.); 3) p. Ansetzen.
Aussieden; wywarzyć (warzel.).
Aussitzen (ausfahren am Knechte, im Gurt); wyjechać w pętlicy, wyjechać na siodle (górn.).
Aussolen (aussoolen); ługować (soln.); p. Auslaugen.
Aussolung (Aussoolung); ługowanie (soln.)): p. Auslaugung.
Aussolungskessel (Aussoolungskessel); kotły, dzwony, komory wyługowane (w soli) (soln.).
Ausspitzen (von Lagerstätten) p. Auskeilen.
Ausstattung p. Ausrüstung 2).
Ausstechen den Deul p. Ausbrechen.
Ausstecken; 1) wyznaczyć; 2) wytknąć, wytyczyć (miern.).
Aussteckstab (Absteckstab) p. Fluchtstab.
Aussteinen (Steinigen der Pfannen); zbijanie omoków (przywarów panwiowych) (warzel.).
Ausstemmen; wyżłabiać, dłubać (śluś. cieś.).
Ausstrahlung der Wärme (des Lichtes); rozpromienianie ciepła, (światła (fiz.).
Ausstrecken (sich erstrecken); rozpościerać się, wychodzić (o żyłach) (geol.).
Ausstrecken (ausrecken) das Eisen; wyciągać żelazo (kow. hut.).
Ausstreichen p. Ausbeißen.
Ausstrich p. Ausbiß.
Ausströmung; 1) wypływ (pary, cieczy); 2) wylot (gazów).
Ausströmungsrohr; 1) rura wypływowa (dla pary i cieczy); 2) rura wylotowa (dla gazów).
Ausssturz p. Anschütte.
Ausstürzen (ausleeren); wysypać, wypróżnić (wiadra, beczki...) (górn.).
Ausstürzen (versetzen) Grubenbaue; zasypać, zawalić, zasadzić (wyrobiska) (górn.).
Ausstürzer p. Stürzer.
Aussturzvorrichtung (Wipper) für Grubenwägen; wywrot (górn.).
Aussud; wywar (warzel.).
Austonnen einen Schacht; p. Vertonnen.
Austorfen (Torflager ausgewinnen); kopać, dobywać torf.
Austorfung (Ausbeutung eines Torfmoors); kopanie, dobywanie torfu.
Austrag (bei Pochwerken...); wynios, wysyp, wypust (sort.).
Austragegerinne (Austragrinne, Sammelrinne) bei Pochwerken; złób (koryto) wylewny, wynośny (sort.).
Austrageloch (Spundloch) beim Naßpochwerk; otwór wysypczy (sort.).
Austräger (Austragestempel, Mehlstempel) beim Naßpochwerk; stępor wypustowy, ostatni (sort.).
Austränken (ersäufen) einen Grubenbau); zalać, zatopić (wyrobisko, kopalnię) (górn.).
Austreiben p. Ausfördern.
Austreten (zu Tage) p. Ausbeißen.
Auswaschen; 1) wymyć, przemyć, przepłókać (chem. sort.); 2) wymulić.

Auswässern (das Salzgebirge); p. Ätzen.
Auswechseln; wymieniać.
Auswechslung (das Auswechseln) der Zimmerung; wymiana (wyprawy) (górn.).
Ausweiche (Ausweichplatz, Ausweichstelle); mijanka, rozjazd (kol. górn.).
Ausweichgeleise; tor rozjazdowy (kol. górn.).
Ausweis; wykaz.
Ausweiten (erweitern); rozszerzyć.
Auswerk (Sonnenwerk); wyparnik (solankowy) (soln.).
Auswittern (vom Gestein, Kohlen, Salz); zwietrzeć, rozpaść się.
Auswittern (ausblühen); wykwitnąć (chem. min. geol.).
Auswitterung (vom Gestein, Kohlen, Salz); zwietrzenie, rozpadnięcie się.
Auswitterung; wykwit (chem. min. geol.).
Ausziehen; 1) wyciągnąć, wyrwać; 2) wyłączyć, wyługować (chem.); 3) p. Ausfördern.
Ausziehen (das) der Wetter; wypływ powietrza (górn.).
Ausziehschacht (Auszugschacht, ausziehender Wetterschacht); szyb wydychowy, wyciągający, powietrzny (górn.).
Ausziehstollen; sztolnia wydychowa, wyciągająca, powietrzna (górn.).
Ausziehstrecke (ausziehende Wetterstrecke, Wetterabzugsstrecke); chodnik wydychowy, powietrzny (górn.).
Auszimmern (verzimmern); wyprawić, wydrzewić, obudować (górn.).
Auszimmerung (Verzimmerung); wyprawa, wydrzewienie, obudowa (górn.).
Auszug; wyciąg, wypis.
Auszugsrohr (ausziehbares Saugrohr) bei Schachtpumpen; rozsuwna rura ssąca (górn. maszyn.).
Auszugsstrecke p. Ausziehstrecke.
Automatisch; samodziałający, automatyczny.
Automatwiderstand; opornik samodziałający, automatyczny (el.).
Automobil; samojazd, samochód. **elektrisches** —; samochód elektryczny.
Automolit (oktaëdrischer Korund); automolit, spinel cynkowy (min.).
Autunit (Uranit); autunit, uranit (min.).
Avanturin; awanturyn (min.).
Aviso; zawiadomienie, awizacya.
Axinit (prismatischer Axinit); aksynit, kliniastek, sklistyniec, skluteń (min.).
Axonometrie (Parallelperspektive); półperspektywa, aksonometrya.
Axt (Zimmeraxt); siekiera (narz.).
Axt (Stoßaxt); cieślica (narz. cieś.).
Azetylengas; acetylen, gaz acetylenowy.
Azetylenlampe; lampa acetylenowa.
Azetylensicherheitslampe; acetylenowa lampa bezpieczeństwa (górn.).
Azimut (Streichwinkel); odpołudnik, azymut, kąt kierunkowy (miern.).
Azimutalkreis; koło azymutalne (miern.).
Azimutaltransporteur; transporter (kątomierz) azymutalny (ćwierćkołowy) (miern.).
Azimutalwinkel; kąt kierunkowy, azymutalny (miern.).
Azoische Bildungsperiode (Formation); utwór (formacya) azoiczny, utwór (formacja) bezżyciowy (geol.).
Azoische Felsen; skały azoiczne, skały bezżyciowe (geol.).
Azurit p. Kupferlasur.
Azurstein p. Lasurstein.

B

Babingtonit (axotomer Augitspat); babingtonit (min.).
Bacherz; żelaziak potokowy, ruda żelazna potokowa (min. geol.).
Backe; szczeka, policzek (hamulca, imadła); p. Bremsbacke, Bremsklotz.
Backen (Packen) eines Kohlenflözes; p. Bank.
Backen (Wangen, Seitenwände) eines Schachtofens; ściany boczne, boki (pieca szybowego).
Backen (Nachschneiden) eines Meißelbohrers; rozszerzacze (górn.).
Backen (bei Steinkohlen) spiekać się.
Backenbremse; p. Bremse.
Backend (die Kohle ist backend); spiekający się, koksujący.

Backenquetsche; p. Steinbrecher.
Backensteine (Backenstücke); bocznice (wielkopiecowe) (hut.).
Backfähigkeit (der Steinkohlen); spiekalność (węgli kam.) (min.).
Backkohle (backende Kohle); węgiel spiekający się, koksujący (min.).
Backkoks (Backcoaks); koks spiekający się (min. techn.).
Backstein (gebrannter Ziegel); cegła palona (techn.).
Backsteinbrennerei (Ziegelhütte); cegielnia (techn.).
Backsteinmauerwerk (Ziegelmauerwerk); mur ceglany, mur z cegły (bud.).
Baculites; baculites (skorupy proste amonitów kredowych) (geol.).
Bad; kąpiel.
Badeanstalt; zakład kąpiel., łazienki.
Badener-Tegel; tegel badeński (geol.).
Badesalz; sól łaźiebna (warzel.).
Bagger (Baggermaschine); pogłębiarka, draga (bud. wod.).
Dampf —; pogłębiarka parowa.
Eimerketten —, (Kübel —); pogłębiarka kubłowa.
Hand —, (Baggerschaufel); pogłębiacz.
Pumpen —; pogłębiarka ssąca.
Schaufel —; pogłębiarka czerpakowa, łyżkowa.
Stiel —; pogłębiarka workowa, siatkowa.
Baggerarbeit (Baggerung) pogłębianie (podwodne) (bud. wod.).
Baggerbetrieb; czerpanie mechaniczne, dragowanie (bud. wod.).
Baggern (ausbaggern); pogłębiać, wybagniać (rzekę) (bud. wod.).
Baggertorf (Sumpftorf, Schlammtorf); torf błotny, torf czerpany (geol.).
Baggerung; p. Baggerarbeit.
Bagrationit; bagratjonit (min.).
Bähen (ein Schwefelmännchen); upalić lont (nasiarkowany).
Bahn (Eisenbahn, Förderbahn); kolej, droga, droga żelazna.
doppelgeleisige —; kolej dwutorowa.
Drahtseil —; kolej linowa, kolejka linowa.
eingeleisige —; kolej jednotorowa.
einschienige —; kolej jednotorowa.
Eisen —; kolej żelazna, droga żelazna.
elektrische —; kolej elektryczna, kolejka elektryczna.
Feld —; kolej polowa, wojenna.
Flügel —, (Seiten—); kolej boczna, szlak boczny.
Haupt —, (Voll —); kolej główna, pierwszorzędna.
Holz —; kolej o torze drewnianym.
Industrie —; kolej przemysłowa.
Interims —, (Hilfs —, provisorische —); kolej tymczasowa, robocza.
Lokal —; kolej miejscowa, mała.
Lokomotiv —; kolej parowozowa.
Nachbar —, (Anschluß —); kolej sąsiednia.
Pferde —; kolej konna.
Privat —; kolej prywatna.
Schlepp —; kolej dojazdowa.
schmalspurige —; kolej wąskotorowa.
Seilbahn mit feststehendem Tragseil; kolejka polinowa.
Seilbahn mit laufendem Tragseil; kolejka nalinowa .
Sekundär —; (Vizinal —); kolej drugorzędna.
Straßen —; kolej nadrożna.
Transversal —; kolej poprzeczna.
unterirdische —; kolej podziemna.
Verbindungs —; kolej łącząca.
Vereins —; kolej związkowa.
Zahnrad —; kolej zazębiona.
Bahn; p. Schram.
Bahn (Hammerbahn, Fäustelbahn); płatnia (młota).
Bahnabzweigung (Abzweigung, Zweigbahn); odnoga kolei, bocznica kolejowa (kol.).
Bahnachse; oś kolei (kol.).
Bahnaufseher (Bahnmeister); szlakowy, nadzorca szlaku, dozorca drogowy (kol.).
Bahnbetrieb; ruch kolejowy (kol.).
Bahnbetriebsamt; urząd ruchu (kol.).
Bahndamm; nasyp, wał kolejowy (kol.).
Bahndurchlaß; przepust kolejowy (kol.).
Bahne (Schlechte, Schnitt); szczelina (pokładu).
Bahneinschnitt; przekop kolejowy (kol.).
Bahnen; p. Schrämen.
Bahnerhaltung (Instandhaltung); utrzymanie kolei.
Bahnerhaltungsdienst; służba drogowa, szlakowa (kol.)
Bahnhof; dworzec, dworzec kolejowy.
Güter —, (Frachten —); dworzec towarowy.
Kohlen —; dworzec węglowy.

Personen —; dworzec osobowy.
Rangier —; dworzec zestawowy.
Zentral —; dworzec główny, centralny.
Bahnhofabschlußsignal (Bahnhofeinfahrtssignal); sygnał wjezdny, kryjący (kol.).
Bahnhofsanlage; założenie dworca.
Bahnhofsgebäude (Stationsgebäude); budynek dworcowy, stacyjny (kol.).
Bahnhofsgeleise (Stationsgeleise); tor stacyjny (kol.).
Bahnhofshalle; wiata dworcowa, podsienie dworcowe (kol.).
Bahnhofplanie; torowisko dworcowe (kol.).
Bahnkörper; p. Unterbau 1)
Bahnkrone; korona toru; p. Bahnplanum.
Bahnlinie; p. Bahnstrecke.
Bahnoberbau; nawierzchnia (budowa wierzchnia) (kol.).
Bahnpersonale (Eisenbahnpersonale); służba kolejowa, personal kolejowy.
Bahnplanum (Planie, Krone); torowisko, plant drogi żelaznej, korona nasypu lub wykopu (kol.).
Bahnprofil; przekrój toru kolejowego (kol.).
Bahnschiene; p. Schiene.
Bahnschweller (Eisenbahnschweller); p. Schwelle.
Bahnseil (b. der Seilbahn); p. Führungsseil.
Bahnstrecke (Bahnlinie, Strecke); szlak kolejowy, linia kolejowa (kol.).
Bahnstrecke (Eisenbahnstrecke); chodnik kolejowy (górn.).
Bahnübergang; p. Rampe.
Bahnwächter; strażnik kolejowy, dróżnik kolejowy (kol.).
Bahnwagen (Rollwagen); wózek, kolejowy.
Bahnwechsel p. Wechsel. 5)
Bahnzeit; czas kolejowy (kol.).
Baikalit (Baikalstein); bajkalit (min.).
Baisalz (Baysalz) p. Seesalz, Meersalz.
Bajonettfassung; obsadka wychwytowa, oprawka bagnetowa, swanowska (el.).
Bajonettschalter; wyłącznik wychwytowy (el.).
Bajonettsockel; trzonek (żarówki) bagnetowy, swanowski (el.).
Bajonettverschluß; zamknięcie wychwytowe (el.).
Balais (Balas); p. Ballas.
Balanzier (Schwengel); wahacz (maszyn.).
Balanzierdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Balanziergebläse; dmuchawa wahadłowa (hut. maszyn.).
Balanziersäge; piła wahadłowa (narz.).
Balata; balata (rodzaj gutaperki).
Balg (Blasbalg); miech (kowal. hut. maszyn.).
Balgdeute (Balgdüse); dysza miechowa.
Balgengebläse; dmuchawa miechowa (hut. maszyn.).
Balgenhaupt (Balgenkopf, Balgkopf); głowica miecha (kow.).
Balgrohr p. Balgdeute.
Balken; belka, bierwiono, bierzmo (bud.).
armierter —; belka podpięta.
ausgewechselter —; belka przejęta.
freiaufliegender —; belka swobodnie podparta.
Balkenauflager; łożysko belek (bud.).
Balkenbrücke (Brücke mit geraden Trägern); most belkowy (bud.).
Balkendamm; tama, grodza belkowa (osuszanie kopalni).
liegender —; tama leżąca.
stehender —; tama stojąca.
Balkendecke strop, pułap (bud.).
Balkenlage (Tramlage); belkowanie (bud.).
Balkennadel; igła beleczkowa (magnesowa) (miern.).
Balkenträger (gerader Träger, Balken); dźwigar prosty, belka, bierwiono (bud. most.).
Balkentür; drzwi belkowe (osuszanie kopalni).
Balkenwage (Schnellwage); przezmian, bezmian, waga rzymska.
Balkenweite; rozpiętość belki (bud.).
Balkenwechsel przejma, wymian, (bud.).
Ballas (Ballas-Rubin, Rubin-Ballas, Rubin-Balais, Balais); balas, ballas, rubin winny, blady, cielisty (min.).
Ballast (Belastungsgewicht) der Dampfkrane; naciąż.
Ballen p. Kolli.
Ballenkunst (ältere Paternosterkunst); starodawne czerpadło (górn.).
Ballenzinn p. Rollzinn.
Ballesterosit; ballesterozyt (min.).
Ballon; bania, balon, (szklany) (chem.).

Baltimorit; baltymoryt, skóra górna (min.).
Balustrade; poręcz ozdobna, balustrada (bud.).
Balvanenhauer p. Bandhauer.
Balvanensalz (Banksalz); sól bałwanowa, w bałwanach (Wieliczka).
Bamlit; bamlit (min.).
Band (Aufsatzband); zawiasa (ślus.).
Angel —; zawiasa czopowa.
Fisch —; zawiasa francuska, wpuszczana.
Kreuz —; zawiasa krzyżowa.
Lang —; zawiasa polska.
Winkel —; zawiasa kątowa.
Band (Salzband); kłapeć, kłapetek solny (Wieliczka).
Band (Tragband, Kopfband); miecz (bud.).
Bandachat) agat wstęgowy, agat prążkowany (min.).
Bandage (Randbandage, Radreifen, Tyre); obręcz koła, bandaż (kol.).
Bandage (Verband); opatrunek, opaska, bandaż (chirurg.).
Bandbremse; hamulec pasowy, hamulec taśmowy (maszyn).
Bandeisen; żelazo taśmowe, żelazo pasowe, taśmownik, bednarka.
Banderz p. Kupferkies (Chalkopyrit).
Bandgurt; pas taśmowy, poziomy (bud. most.).
Bandhacke (Gezimmerbeil); topór ciesielski, zwyczajny (cieś.).
Bandhaken; kruczek, skobel, hak zawiasowy.
Bandhauer (Balvanenhauer); rębacz, burtowy (w Wieliczce).
Bandjaspis; jaspis wstęgowy (min.).
Bandkegel (Dorn des Stützkegels, Stützkegeldorn); trzpień zawiasy (ślus.).
Bandlesetisch (Leseband, Klaubband); przebieradło taśmowe, taśma (pas) do przebierania (sort.).
Bandmaß p. Meßband.
Bandsäge p. Säge.
Bandseil (Flachseil); lina płaska, taśmowa (górn.).
Bandseilstrang (Flachseilstrang); plecieniec.
Bandtransporteur; p. Fördergurt.
Bank (Backen) eines Kohlenflözes; słój, ława (pokładu węgla).
Ober — Oberbacken); słój górny, wierzchni.
Unter — (Unterbacken); słój dolny, spodni.
Bank (Drehbank); tokarka.
Bolzen —; tokarka do swożni.
Egalisier —; tokarka pociągowa.
Fuß —; tokarka nożna.
Plan —; tokarka krążkowa.
Hobelbank; stół stolarski.
Schnitz —; stół kołodziejski.
Zieh —; ciągarka.
Bankeisen; kruk ścianny (bud.).
Bankeisennagel; uszak, gwóźdź uszak.
Bankett; pobocze, burta, bankiet (bud. kol.).
Bahnplanum —; pobocze torowiska.
Damm —; pobocze nasypu.
Schotter —; pobocze podłoża.
Straßen; pobocze drogi.
Bankett (Berme, Böschungsabsatz); ława, ławeczka, burta, (berma) (bud. kol.).
Bänkig (in Bänken vorkommend); słojowaty (geol.).
Banksalz p. Balvanensalz.
Bankweise; słojami, ławami (geol.).
Bär (Bohrklotz b. Erdbohren); obciążnik.
Bär (Rammbär, Rammblock, Rammklotz); baba (ciężar o pal uderzający) (bud.).
Baracke; barak, budynek tymczasowy (bud.).
Bären p. Ausbären des Sudsalzes.
Bärer p. Sieder. 1)
Barium p. Baryum.
Barnhardit; barnardyt (min.).
Barometer (Wetterglas); barometr, ciśniomierz (fiz.).
Feder — (Dosen —); p. Aneroid.
Gefäß —; barometr naczyńkowy.
Heber —; barom. lewarkowy.
Metall —; barom. sprężynowy.
Reise —; barom. przenośny.
Zeiger —; barom. skazówkowy.
Barometerstand; stan barometryczny, ciśnienie barometryczne.
Barometrische Höhenmessung; pomiar wysokości barometrem, poziomowanie barometrem (miern.).
Barometrograph; barometrograf, barometr samopiszący (fiz.).
Barrandit; barrandyt (min.).
Barre; grobla (geol.).
Barre (Ingot, Einguß); p. Ingot.
Barrengold (Stangengold); złoto prętowe, złoto w prętach (met.).
Barrensilber (Stangensilber); srebro prętowe, srebro w prętach (met.).
Barriere (Absperrampe, Absperrschranken); rogatka (kol. górn.).

Barrierenriffe; rafy barjerowe (geol.).
Barsowit; barzowit (min.).
Bärsack; worek panwiowy, zagłębienie panwiowe (warzel.).
Bärseite; p. Bärstatt.
Bärstange (Bärstück); p. Bohrklotz.
Bärstatt (Pehrstatt, Bärseite); bok (strona) wyboru warzonki (warzel.).
Bart; p. Straube.
Bart (einer Hacke, Keilhaue); broda (siekiery, kilofa).
Bärtrog; koryto ściekowe, ślimadłowe (warzel.).
Barte (Beil); toporek górniczy, laška górnicza.
Baryt (Schwerspat); baryt, spat ciężki (min.).
Barytokalzit (hemiprismatischer Halbaryt); barytokalcyt (min.).
Baryum (Barium); bar (chem.).
Basalt; bazalt, słupień (geol.).
Basaltbimsstein; pumeks bazaltowy (geol.).
Basaltgang; żyła bazaltowa (geol.).
Basaltjaspis; jaspis bazaltowy (min.).
Basaltporphyr (Aphanit); afanit (geol.).
Basaltspeck (Basaltspeckstein); słoniniec bazaltowy (min.).
Basalttuff; tuf bazaltowy, lawa bazaltowa (geol.).
Basanit; bazanit, porfir bazaltowy (geol.).
Basanomelan (Titaneisen, Eisenrose); bazanomelan, róża żelazna (min.).
Bascul (Basquill); zasuwa z chybotką (ślus.).
Base (Basis); zasada (chem.).
Baseologie; bazeologia (nauka o fundamentach).
Basis; podstawa (geom. miern. bud.).
Basisch; zasadowy (chem.).
Bassin (Becken, Mulde); kotlina, zagłębie (geol.).
Bassin (Reservoir, Wasserbehälter); zbiornik.
Bassinkondensator; otwarty skraplacz zanurzony (maszyn.).
Bast; łyko.
Bastit (diatomer Schillerspat); bastyt, kamień migający (min.).
Bastkohle (Art Braunkohle); węgiel łykowy (geol.).
Bastseil; łyczak.
Batholithen; batolity (masy skał głębinowych) (geol.).
Batrachit; batrachit (min.).
Batterie; baterya (el.).
Akkumulatoren —; baterya akumulatorów.
elektrische —; bater. elektryczna.
galvanische —; bater. galwaniczna.
Puffer —; baterya wyrównawcza.
Batterie von Kesseln; rzesza kotłów.
Batterieglas; słój bateryjny (el.).
Batteriekasten; skrzynka bateryjna (el.).
Batteriepol; biegun baterji (el.).
Batteriespannung; napięcie baterji (el.).
Batteriestöpsel; wtyczka bateryjna (el.).
Batteriestrom; prąd baterji (el.).
Batteriewiderstand; opór baterji (el.).
Bau (Bauwerk, Bauten); budowla, budynek (bud.).
Bau in der Grube, (Grubenbau); praca, robota, kopanie (górn.); p. Grubenbau.
Bau (Abbau); odbudowa, dobywanie; p. Abbau.
Bauabteilung; oddział budowniczy (bud.).
Bauabteilung (Abbauabteilung); oddział wyrobowy, ucząstek wyrobowy (górn.).
Bauamt; urząd budowniczy.
Bauart; p. Abbauart.
Bauanschlag; kosztorys.
Baubedarf; potrzeby budowlane (bud.).
Baubehörde; władza budowlana.
Baubewilligung; pozwolenie na budowę.
Bauch (Kohlensack b. Hochofen); przestron (wielkopiecowy) (hut.).
Bauch; brzuch, wzdęcie, zgrubienie.
einen — werfen (von Gängen); nadymać się, grubieć (geol.).
Baudisserit; baudyseryt (min.).
Baue alte; p. Alter Mann.
Bauen; budować, stawiać, wznosić (bud.).
Bauen (Bergbau treiben); pracować w kopalni, kopać, zajmować się górnictwem (górn.).
Bauen (abbauen); odbudowywać, kopać, dobywać (górn.); p. Abbauen.
Baufällig; wątły, upadkiem grożący, chylący się do upadku.
Baufeld; p. Abbaufeld.
Bauführer; kierownik budowy.
Bauführung; prowadzenie budowy (bud.).
Baugrenze; p. Abbaugrenze.
Baugrund; grunt budowlany.

Bauhaft (bauhaftig, baulich); otwarty, utrzymany, w dobrym stanie (górn.).
Bauhaft; p. Abbauwürdig.
Bauhafthalten (erhalten); utrzymywać w dobrym stanie, w ruchu, w odbudowie (kopalnię) (górn.).
Bauhaft bleiben; utrzymywać się w ruchu, trwać w odbudowie (górn.).
Bauhaft sein; być w ruchu, znajdować się w ruchu: p. Bauhaft.
Bauholz; budulec, drzewo budowlane (bud.).
Bauhorizont; p. Abbauhorizont.
Baukonstruktion; konstrukcja, zestrój, ustrój, zespół, zeskład (budowlany) (bud.).
Baukosten; koszta, koszty budowy (kas.).
Baukunde (Baukunst, Bauwissenschaft); budownictwo.
Baulänge; długość użytkowa.
Baulit (Krablit); baulit (min.).
Baum; drzewo.
Baumachat; agat krzewiasty (min.).
Baumannsches Gehänge; zawiesie Baumanna, kłódka linowa Baumanna (górn. masz.).
Baumaterial (Baustoff); materjał budowlany, tworzywo budowlane (bud.).
Baumechanik; mechanika budowlana.
Baumeister; budowniczy.
Baumethode; p. Abbaumethode.
Baumittel; p. Abbaumittel.
Baumöl (Olivenöl); oliwa, olej oliwny.
Baumstamm; pień drzewa.
Baumstein p. Mokkastein.
Baumscher Rost; ruszt Bauma (napełnianie wagonów kolejowych węglem).
Baumwolle; bawełna.
Schieß —; — strzelnicza.
Baumwollenseil; p. Seil.
Baumwollisolierung; izolacja bawełniana (el.).
Baumwollumspinnung; omotanie (oplecenie) bawełniane (el.).
Bauordnung; przepis budowlany, regulamin budowlany, ustawa budowlana.
Bauplan (Bauriß); plan budowlany.
Bauschel (Bäuschel); p. Päuschel.
Bäuschelkunst p. Büschelkunst.
Bauschutt (Mauerschutt); rum, rumowisko, gruz.
Bausohle p. Abbausohle.
Baustätte p. Baugrund.
Baustein (Werkstein); kamień budowlany (bud.).
Baustoff p. Baumaterial.
Bausystem p. Abbausystem.
Bauteufe; głębokość wyrobowa, wyciągowa (górn.).
Bauüberschlag; kosztorys budowy.
Bauunternehmung; przedsiębiorstwo budowy.
Bauvorschriften; przepisy budowlane.
Bauwerk; budowla (bud.).
Bauwerkeisen; żelazo mostowe.
Bauwesen; budownictwo (bud.).
Bauwürdig p. Abbauwürdig.
Bauwürdigkeit p. Abbauwürdigkeit.
Bauxit (Beauxit); boksyt (min.).
Bauziegel; cegła, cegła budowlana (bud.).
Bavalit; bawalit (min.).
Baysalz p. Seesalz.
Beamte; urzędnik.
Beanspruchung; naprężenie (mech.).
zulässige —; naprężenie bezpieczne, dozwolone.
Beanspruchung der Leitung; obciążenie przewodu (przewodnika) (el.).
Beanstandung; zakwestjonowanie.
Bearbeiten (Steine, Metall); obrobić, obrabiać (kamień, metal) (techn.).
Bearbeitung obrabianie, obróbka (techn.).
Beaufsichtigung; dozór, dogląd.
Beaugenscheinigen; oglądać osobiście.
Beaumontit; bomontyt, beaumontyt (min.).
Beauxit p. Bauxit.
Becherkette (Becherwerk, Becherschöpfwerk) p. Paternoster.
Bechilit; bekilit, bechilit, borokalcyt (min.).
Becken (Bassin, Mulde); kotlina, łęk, zagłębie (geol.).
Becquerelstrahlen; promienie Becquerel'a (el.).
Bedeckung; przykrycie, osłona.
Bedienung einer Maschine; obsługa maszyny.
Bedingen; zamówić, zgodzić, zastrzedz sobie.
Beeidet; zaprzysiężony.
Beerdigungskosten; koszta pogrzebowe.
Befahrbar p. Fahrbar.
Befahren die Grube; zjechać do kopalni, przechodzić, przejść kopalnię (górn.).
Befahren (besichtigen) die Grube; zwiedzić, oglądnąć kopalnię (górn.).

Befahrung der Grube (Grubenbefahrung); 1) obchód, objazd (kopalni); 2) zwiedzenie, obejrzenie (kopalni) (górn.).
Befahrungsbuch; księga objazdowa (górn.).
Befestigung; 1) utrwalenie, wzmocnienie (nasypu); 2) utwierdzenie, umocowanie, złączenie.
Befestigungsmittel; środki utwierdzające (trzymaki).
Befestigungsschraube p. Schraube.
Befeuerung der Siedepfannen; opalanie panew (warzel.).
Beförderung p. Transport 1).
Befühlen (bestufen) das Gestein p. Beklopfen.
Befund aufnehmen; spisać wywód oględzin.
Begehen ein Grundstück; obejść grunt.
Begehungskommission; komisja obchodowa, obchodząca, obzorna.
Beglaubigungsschein; certyfikat, zaświadczenie.
Begleiten; towarzyszyć, sąsiadować (min. geol.).
Begleiter; towarzysz, sąsiad (min. geol.).
Begrenzen; ograniczyć, omiedzić (górn.).
Begrenzungspfeiler (Abgrenzungspfeiler); filar graniczny (górn.).
Begrenzungsstrecke (Abgrenzungsstrecke) eines Sicherheitspfeilers; chodnik odgraniczający filar ochronny (górn.).
Begrenzungsstrecke (Grenzstrecke, Grenzort); chodnik graniczny (górn.).
Begründung; uzasadnienie.
Behälter (Reservoir); zbiornik (techn.).
Beharrungsvermögen (Trägheit); bezwładność (mech.).
Beharrungszustand; stan ustalenia (el.).
Behauen (bestufen) das Gestein; obrąbać, przysiekać, obsiekać (skałę) (górn.).
Beheizen; opalać, ogrzewać.
Behelmen p. Bestecken.
Behörde; władza.
unterstehende —; władza niższa.
vorgesetzte —; władza przełożona.
Behördlich autorisierter Bergingenieur; rządowo autoryzowany inżynier górniczy.
Beibrechen (einbrechen) von Mineralien; znajdować się, występować, przychodzić (górn.).
Beigang (Nebengang); żyła sąsiednia, sąsiad (żyły głównej) (geol. górn.).
Beil (Breitbeil), topór ciesielski, skłut.
Hand —; topór ręczny, toporek.
Beilage; 1) dodatek, załącznik; 2) przykładka, dokładka.
Beilehn; nadanie poboczne.
Beiliegend; w załączeniu.
Beilstein p. Nephrit.
Beimengung (bei Min. Gesteinen, Erzen, Metallen); domieszka.
Bein (im Schrame); noga, piętka, filarek (w wrębie) (górn.).
Bein (beim Salzbergbau); noga, filar (soln.).
Beipfanne; panew dopełniająca, dodatkowa (warzel.).
Beischichte; szychta (dniówka) dodatkowa (górn.).
Beisitzer; asesor, spółradca (jako członek sądu).
Beißer (Brechstange); piętak (narz).
Beißzange; obcęgi nożycowe, krające, kleszcze krające (narz.).
Beistellen; dostawić, dostarczyć.
Beiteleisen; ostrze dłuta, ostrze dłutowe.
Beitrag; składka, danina, zasiłek.
Konkurrenz —; składka konkurencyjna, składka z rozkładu.
Sustentations —; zasiłek na utrzymanie.
Beitrum (Nebentrum); p. Nebengang.
Beiwagen (Nebenwagen); wóz dodatkowy.
Beize (Beizmittel); wytrawa, wykwas (chem. techn.).
Beizen (abbeizen); wytrawić, wykwasić (chem. techn.).
Beizmittel; p. Beize.
Bejahen; twierdzić, potwierdzić.
Bekleidung; p. Verkleidung.
Beklopfen (befühlen) mit dem Fäustel die First, das Ort ...; opukiwać. oklepywać (górn.).
Beladen; naładować, obładować.
Beladung; ładunek, obciążenie.
Belag; pokrycie, dylina (bud.).
Belageisen (Zoreseisen); żłobownik spłaszczony (bud.).
Belastung (Inanspruchnahme); obciążenie (bud. mech.).
Achs —; obciążenie osi.
äußerste —; obciążenie krańcowe.
gleichmäßige —; (gleichförmige —); obciążenie równomierne, jednostajne.

konstante —; obciążenie stałe.
normale —; obciążenie prawidłowe.
partielle —; obciążenie częściowe.
Probe —; obciążenie próbne.
totale —; obciążenie całkowite, zupełne.
variable —; obciążenie zmienne.
zufällige —; obciążenie przypadkowe.
zulässige Belastung; obciążenie bezpieczne, dozwolone, dopuszczalne.
Belastungsart; rodzaj obciążenia.
Belastungsfläche; powierzchnia obciążona.
Belastungsgewicht; p. Ballast.
Belastungsgrenze; granica obciążenia.
Belastungsprobe; próba obciążenia.
Belastungsstrom; prąd obciążający, roboczy (el.).
Belastungsversuch; doświadczenie z obciążeniem.
Belastungswiderstand; opornik obciążający (el.).
Beleg; 1) dowód; 2) załącznik.
Belegen (ein Ort, eine Strecke mit Arbeitern); osadzić, obsadzić, obłożyć (przodek, chodnik robotnikami) (górn.).
Belegschaft (Belegungsmannschaft, Belegung); robotnicy, załoga robocza, osada robocza (górn.).
Belegung (Belegen das); obsadzenie, obłożenie, (miejsca roboczego robotnikami) (górn.).
Belegungsmannschaft; p. Belegschaft.
Belehnen; p. Verleihen.
Belehnung; p. Verleihung.
Belehnungsurkunde; p. Verleihungsurkunde.
Belemnites; belemnit (geol.).
Belemnitellen; belemnitelle (skamieliny przewodnie najgórniejszej kredy) (geol.).
Belettern (belittern) Schächte; zaopatrzyć szyb w drabiny, zawiesić w szybie drabiny (górn.).
Beleuchtung der Grube (Grubenbeleuchtung); oświetlenie kopalni (górn.).
Beleuchtungsanlage; urządzenie oświetlenia, zakład oświetlenia.
Beleuchtungskörper; oprawa, świecznik (el.).
Beleuchtungsmaterial (Leuchtmaterial, Lichtstoff); świetliwo (matr.).
Beleuchtungsstärke; naświetlenie, natężenie oświetlenia, jasność (el.).
Bellerophon; bellerophon (ślimak sylurski) (geol.).
Bellerophonkalk; wapień bellerophonowy (geol.).
Bemänglung; 1) wytknięcie omyłek, usterek; 2) zarzut.
Benannte Zahl; p. Zahl.
Benetzung; zwilżanie (fiz.).
Benützbar; użytkowy (o minerałach).
Benzin; benzyna (techn. chem.).
Benzinlampe; lampa (lampka) benzynowa (górn.).
Benzinlokomotive; lokomotywa benzynowa (górn.).
Benzinmotor; p. Verpuffungsmotor.
Beobachtung; spostrzeżenie (miern.).
Beobachtungsfehler; błąd spostrzegawczy (miern.).
Bequerelstrahlen; promienie Bequerela.
Berasen; zamurawić, odarniować (rob. ziem.).
Beratungssaal; sala obrad.
Beräumen (nach dem Schusse); odłupać, oderwać (skałę po odstrzeleniu (górn.).
Beraunit; berunit, beraunit, eleonoryt (geol.).
Berchtesgadner Wehre; tama berchtesgadeńska (soln.).
Berechnung; obliczenie.
Berechtigung; upoważnienie, uprawnienie.
Bereitschaft; pogotowie.
Berengelit; berengelit (min.).
Beresit; beresyt (geol.).
Berg; 1) góra (geol.); 2) kopalnia.
Berg —; górniczy.
Bergakademie; akademja górnicza, wszechnica górnicza.
Bergälteste (der); górnik starszy (górn.).
Bergamt; urząd górniczy.
Bergamt halten (von Bergarbeitern); gawędzić (zamiast pracować) (górn.).
Berganlagen (Montanwerke); zakłady górnicze (górn.).
Berganteil (Anteil, Aktie); udział (gwarka w gwarectwie).
Berganzug (Bergkleid); strój, ubiór górniczy.
Bergarbeit; praca, robota górnicza (górn.).
Bergarbeiter; robotnik górniczy, górnik, kamiennik (górn.).
Bergart (Gesteinsart); 1) skała, rodzaj skały; 2) ziemia, skała kruszcowa (geol.).

Bergassessor; asesor górniczy (urzędnik górniczy w Niemczech).
Bergbank; p. Hängebank.
Bergbau; 1) górnictwo, kopalnictwo, praca górnicza; 2) kopalnia, zakład górniczy; p. Bergwerk.
Bergbauangelegenheit; sprawa dotycząca górnictwa, sprawa górnicza.
Bergbaubeamte; p. Bergbeamte.
Bergbauberechtigung; p. Bergberechtigung.
Bergbaubesitzer; p. Bergwerksbesitzer.
Bergbaubetrieb (Bergwerksbetrieb); 1) prowadzenie górnictwa, trudnienie się, zajmowanie się górnictwem; 2) przemysł górniczy; 3) odbudowa górnicza, kopalnictwo, ruch kopalniany (górn.).
Bergbaudienstbarkeit; służebność górnicza (górn.).
Bergbaufreiheit; wolność zakładania kopalni (pr. górn.).
Bergbaufristung; spoczynek robót górniczych (górn.).
Bergbaugenossenschaft; stowarzyszenie górnicze.
Bergbauhilfskasse (Berggewerkschaftskasse); górnicza kasa zapomogowa, górnicza kasa gwarecka (w Niemczech utrzymuje szkoły górnicze, udziela pożyczek i. t. d.).
Bergbauholz; p. Grubenholz.
Bergbaukosten (Bergwerkskosten); koszta, wydatki górnicze, nakład na górnictwo (górn.)
Bergbaukunde (Bergbaukunst, Bergwerkskunde); wiedza górnicza, nauka górnicza, nauka o górnictwie, górnictwo (górn.).
Bergbaukundig; p. Bergwerkskundig.
Bergbaukundiger; znawca górniczy (górn.).
Bergbaukunst; p. Bergbaukunde.
Bergbaulust; zamiłowanie, ochota do górnictwa.
Bergbau treiben (führen, betreiben); górnictwo uprawiać, prowadzić, zajmować się górn., kopać (górn.).
Bergbauunternehmer (Bergwerksunternehmer); przedsiębiorca górniczy.
Berbauunternehmung; przedsiębiorstwo górnicze.
Bergbauverleihung; 1) nadanie miar górniczych; 2) lenno górnicze (pr. górn.).
Bergbeamte (Bergbaubeamte, Bergwerksbeamte); urzędnik górniczy.
Bergbedarf; p. Bergwerksbedarf.
Bergbehörde; władza górnicza, urząd górniczy (górn.).
Bergberechtigung (Bergbauberechtigung); uprawnienie górnicze (pr. górn.).
Bergbetrieb; p. Bergbaubetrieb.
Bergblau (Kupferblau, Lasurblau); błękit górny, błękit miedzi, błękitokrusz (chem.).
Bergbohrer (Handbohrer, Sprengbohrer, Bohrer); świder górniczy, świder ręczny (górn.).
Bergbraun (Umbra); umbra (min.).
Bergbuch; księga górnicza (pr. górn.).
Bergbuchführung; prowadzenie księgi górniczej (pr. górn.).
Bergbuchsstand; stan ksiąg górniczych (pr. górn.).
Bergbutter (Steinbutter); tłusta glinka górnicza (min.).
Bergdicke (Etage) beim Sinkwerksbetrieb; miąższość (grubość) warstw międzypiętrowych (soln.).
Bergdirektor; dyrektor górn. (górn.).
Bergdistrikt (Bergwerksdistrikt, Bergrevier); okręg, dzielnica górnicza, rewir górniczy (górn.).
Berge (taubes Gestein); skała płonna, skała jałowa, rumy (górn.).
Bergedamm (Versatzscheider); przegroda kamienna (górn.).
Bergeförderstrecke; chodnik rumowoźny (górn.).
Bergeförderung; 1) wyciąganie rumów (szybem); 2) przewóz rumów (w kopalni, na powierzchni . . .) (górn.).
Bergeigentum; własność górnicza.
Bergeisen (Setzeisen, Stufeisen, Eisen); żelazo, żelazko, klin górniczy (górn.).
Bergemühle; p. Bergmühle.
Bergerfordernis; p. Bergwerksbedarf.
Bergerz (fein eingesprengtes Erz, Kleinerz); ruda drobna, drobina rudna, rudnina (górn.).
Bergeversatz; p. Bergversatz.
Bergfach (Bergwesensfach, Montanfach); zawód górniczy, górnictwo (górn.).
Bergfall; zapadnięcie się góry. urwisko (geol.).
Bergfäustel; p. Fäustel.
Bergfein (bergfeines Silber); srebro błyskowe, migocące (met.).

Bergfertig (arbeitsunfähig); do pracy niezdatny, inwalida górniczy (górn.)
Bergfeste; półka, skała ochronna, ochronnik (górn.); p. Schutzpfeiler.
Bergfett; p. Erdöl.
Bergflachs (Amianth); amiant, len górny, len dziki (min.).
Bergfleisch (Bergkork); mięso górne (min.).
Bergfossilien; kopaliny (min.).
Bergfrei; swobodny, wolny (dla zakładania kopalń) (górn.).
Bergfreies; pole swobodne (górn.); p. Freies.
Bergfreiheit; swoboda górnicza, wolność zakładania kopalni (górn.).
Bergfrone; p. Frone.
Berggebäude; p. Grubengebäude.
Berggebet; modlitwa górnicza.
Berggebrauch; zwyczaj górniczy (górn.).
Berggefälle; wyrób, wytwór górniczy (górn.); p. Gefälle.
Berggeist; duch górniczy, skarbnik.
Berggelb (Gelberde); p. Ocker.
Berggeräte; p. Berggezähe.
Berggericht; sąd górniczy (górn.).
Berggerichtsbarkeit; jurysdykcja górnicza, sądownictwo górnicze, władza sądowa górnicza (górn.).
Berggeschrei (Erzgeschrei); krzyk, radość górnicza (z powodu odkrycia złóż mineralnych) (górn.).
Berggeschworener; ławnik, przysięgły górniczy (górn.).
Berggesetz; ustawa górnicza (pr. górn.).
Berggesetzgebung; prawodawstwo, ustawodawstwo górnicze (pr. górn.).
Berggesinde; czeladź górnicza (górn.).
Berggewerke; p. Gewerke.
Berggewerkschaftskasse; p. Bergbauhilfskasse.
Berggezähe (Berggeräte, Bergzeug); narzędzia górnicze, naczynie górnicze (górn.).
Bergglas; p. Bergkristall.
Berggold; złoto kapalne (min. górn.).
Berggrenze (Markscheide); granica górnicza, miedza (górn.).
Berggrün (Mineralgrün, Kupfergrün); zieleń górna, kopalna p. Malachit.
Berggruß; pozdrowienie górnicze.
Berggut; rudy, minerały.
Berghabit (Bergmannstracht, Bergkleid); ubiór, strój górniczy (górn.).
Berghäckel; siekierka, laska górnicza (górn.).
Berghalde (taube Halde, Gesteinshalde); zwał kamienny, skalny, hałda (górn.).
Berghammer; p. Spitzhammer.
Bergharz; p. Asphalt.
Berghaspel; kołowrót górn. (górn.).
Berghäuer (Häuer); kopacz, rębacz, hawerz (górn.).
Berghauptmann; starosta górniczy.
Berghauptmannschaft; starostwo górnicze.
Berghaus (Zechenhaus); zbór, dom zborny, cechownia (górn.).
Berghenne; skromna strawa górnicza (chleb, ser i wodzianka) (górn.)
Bergherr (Bergwerksbesitzer); właściciel kopalni, gwarek.
Bergholz (Holzasbest); asbest drzewiasty (min.).
Bergholz; p. Grubenholz.
Berghunt; p. Grubenhunt.
Bergingenieur; inżynier górniczy.
behördlich autorisierter —; rządowo autoryzowany inż. górn.
Bergingenieur-Assistent; górniczy inżynier asystent.
Berginspektor; inspektor górniczy.
Berginvalid; inwalida górniczy (z powodu kalectwa do służby niezdatny).
Bergjunge (Junge, Grubenjunge); chłopiec, młodzian górniczy, młodociany robotnik górniczy (górn.).
Bergkalk (Kohlenkalk, Kohlenkalkstein); wapień górski, wapień węglowy (geol.).
Bergkamm; grzbiet góry (geol.).
Bergkappe; kaptur, czapka górnicza (górn.).
Bergkarren; p. Karren.
Bergkasten; p. Kasten.
Bergkeil; p. Fimmel.
Bergkern (Kernsalz); sól ziarnista, sól jędrna (w Alpach) (soln.).
Bergkessel; kotlina górska (geol.).
Bergkette; pasmo gór, łańcuch gór (geol.).
Bergkittel (Grubenhemd); koszulka, kitla górnicza (kaftan z pelerynką).
Bergkleid (Bergmannskleid); strój górniczy, odzież górnicza, ubiór górniczy.
Bergknappe (Knappe, Bergarbeiter); górnik, rudnik, robotnik górniczy (górn.).
Bergknappenmeister; rudny, dozorca górniczy (górn.).

Bergknappschaft (Knappschaft): 1) górnicy, załoga górnicza; 2) bractwo górnicze (górn.).
Bergknappschaftskasse (Knappschaftskasse, Bruderlade); kasa bractwa górniczego, kasa bratnia, bracka (górn.).
Bergkommissär; komisarz górniczy (górn.).
Bergkommission; komisja górnicza (górn.).
Bergkompaß (Grubenkompaß); kompas, godzinnik górniczy (miern.).
Bergkork (schwimmender Asbest); korek górny (min.).
Bergkratze (Kratze); zgrzebło, grabie, graca (narz.).
Bergkreide; kreda kopalna, rodzima (geol.).
Bergkristall; kryształ górny (min.).
Bergkübel (Kübel); wiadro, kubeł (górn.).
Bergkundig; p. Bergwerkskundig.
Bergkupfer; miedź rodzima (min.).
Bergkuppe; wierzchołek góry, czub góry (geol.).
Bergkux; p. kux.
Berglachter (Lachter); sążeń górniczy (dawna miara górnicza) (miern.).
Berglahn (Lahn) lan (7 łatrów kwadratowych) (górn.).
Bergland; podgórze (geol.).
Bergläufig; po górniczemu, sposobem górniczym (górn.).
Bergleder (Bergmannsleder); natylnik, skóra górnicza, (górn.); p. Arschleder, Fahrleder, Grubenleder, Leder.
Berglehen; lenno, nadanie górnicze (górn.).
Berglehne; zbocze góry, stok góry (geol.).
Bergleute (pl. von Bergmann); górnicy.
Berglied; pieśń górnicza.
Berglosung; odsypka rumów, odrzucenie rumów od przodka (górn.).
Bergmann; górnik.
— **von der Feder**; górnik uczony.
— **vom Feuer**; górnik ogniowy.
— **vom Leder**; górnik z dziada pradziada.
Bergmännisch; 1) górniczy; 2) po górniczemu, sposobem górniczym.
Bergmannit (Spreustein); bergmanit, kamień plewisty (min.).
Bergmännlein (Bergmönch, Bergzwerg, Berggeist); gnom, garbusik, karzełek, duch górniczy (górn.).
Bergmannrohr; rurka Bergmanna, rurka bergmanowska (el.).
Bergmannschaft (Mannschaft, Knappschaft); górnictwo, górnicy (górn.).
Bergmannskleid; p. Bergkleid.
Bergmannsleder; p. Bergleder.
Bergmannsstand; stan górniczy.
Bergmannstracht; strój górniczy; p. Bergtracht.
Bergmaschine (Bergwerksmaschine); maszyna górnicza (maszyn.).
Bergmaschinenlehre (Bergmaschinenkunde); nauka o maszynach górniczych, maszynoznawstwo górnicze.
Bergmaterialien; materjały, potrzeby górnicze.
Bergmehl; p. Kieselgur.
Bergmeister; górmistrz.
Bergmilch (Mondmilch); mleko górne, mąka skalna (min.).
Bergmittel (Gesteinsmittel zwischen zwei Flözen); warstwa płonna (geol. górn.).
Bergmittel (taubes Zwischenmittel); przerost płonny (geol. górn.).
Bergmühle (Gesteinsmühle); łom podziemny, młyn górniczy (górn.).
Bergmutter (taube Bergart); skała płonna, jałowa (geol.).
Bergökonomie (Bergwirtschaft); gospodarka górnicza (górn.).
Bergöl (Erdöl, Rohöl); olej skalny, nafta, ropa (min.).
Bergordnung; regulamin górniczy, porządek górniczy (górn.).
Bergpapier (Art Asbest); papier górny (min.).
Bergpech; p. Asphalt.
Bergpersonale; górnicy, personal górniczy.
Bergphysikus (Bergarzt); lekarz górniczy.
Bergpolizei; policja górnicza.
Bergpolizeiverordnung; rozporządzenie górniczo-policyjne.
Bergpolizeivorschriften (pl.); przepisy górniczo-policyjne.
Bergprobierer; probierz górniczy.
Bergrat; radca górniczy.
Bergrechnung; rachunki górnicze.
Bergrecht; prawo górnicze.
Bergreferendar; referendarz górniczy (w Niemczech).
Bergregal(e) (Bergwerksregal); królewszczyzna górnicza, regał górniczy (pr. górn.).

Bergreihen; pieśni górnicze.
Bergrevier (Bergdistrikt, Bergwerksdistrikt); okręg, dzielnica górnicza, rewir górniczy (górn.).
Bergrichter; sędzia górniczy.
Bergrolle (Bergschutt); p. Rolle.
Bergrötel; p. Rötel.
Bergrücken (Gebirgskamm); grzbiet gór (geol.).
Bergsaft; p. Asphalt.
Bergsagen; podania, opowiadania górnicze.
Bergsalz; sól kamienna (min.).
Bergsattel; przechyba, przełęcz. siodło w górach (geol.).
Bergschaden; szkoda górnicza (uszkodzenia na powierzchni ziemi, spowodowane odbudową w kopalni).
Bergschläge (Pfeilerschüsse); ciśnienie nagłe (górn.).
Bergschlitten; sanki górnicze (do zwożenia rudy z gór w dolinę).
Bergschmand; p. Grubenschmand.
Bergschmied; kowal górniczy.
Bergschmiede (Grubenschmiede, Zechenschmiede); kuźnia górn. (górn.).
Bergschraffur; kreskowanie (przedstawienie kształtu terenu) (miern.).
Bergschreiber; pisarz górniczy, olborny.
Bergschule; szkoła górnicza.
Bergschüler; uczeń szkoły górniczej.
Bergschüssig; z ziemią zmieszany, nieczysty (górn.).
Bergschutt (Haldenschutt); p. Rolle.
Bergschwaden; p. Schwaden.
Bergschwefel; siarka rodzima, kopalna (min.).
Bergseife (Seifenstein); mydleniec, mydło górne (min.).
Bergseil; p. Förderseil.
Bergsetzer; p. Bergversetzer.
Bergspiegel (Zauberspiegel); zwierciadło czarowne, czarodziejskie (górn.).
Bergspitze; szczyt góry, szczyt górski, wierzchołek góry (geol.).
Bergstadt; miasto górnicze.
Bergstatistik; statystyka górnicza.
Bergsteiger (Grubensteiger); p. Steiger.
Bergstürze (Abrutschungen); usypiska, piargi (geol.).
Bergsucht; niemoc górnicza.
Bergsystem; całokształt gór (geol.).
Bergteer; p. Erdteer.
Bergtracht (Bergmannstracht); ubiór górniczy, strój górniczy (górn.).
Bergtrog (Säubertrog); niecka, nieculka (górn.).
Berg- und Hüttenakademie; akademia górniczo-hutnicza.
Berg- und Hüttenfach; zawód górniczo-hutniczy.
Berg- und Hüttenschule; szkoła górniczo-hutnicza.
Berg- und Hüttenwesen; górnictwo i hutnictwo.
Bergung; niesienie pomocy (górn.).
Bergungsapparat; przyrząd ratunkowy (górn.).
Berguniform; p. Bergtracht.
Bergunternehmer; przedsiębiorca górniczy.
Bergversatz; p. Versatz.
Bergversatzschacht; szyb rumowy (do spuszczania rumów służący) (górn.).
Bergversatzung; p. Bergversatz.
Bergversetzen; p. Versetzen.
Bergversetzer; zasypywacz, zasadzacz, zakładacz (górn.).
Bergverständig; p. Bergwerkskundig.
Bergverwalter; zarządca górniczy.
Bergverwaltung; zarząd górniczy.
Bergverwandte; p. Bergwerksverwandte.
Bergverweser; p. Bergverwalter, Betriebsleiter.
Bergveste; p. Bergfeste.
Bergvolk; ogół górniczy, górnicy.
Bergvorschule; przygotowawcza szkoła górnicza.
Bergwachs; p. Erdwachs.
Bergwand; 1) ściana góry, skały; 2) ziemia (minerał okrywająca) (geol.); 3) bałwan, kulak, bryła (górn.).
Bergwardein; p. Münzwardein.
Bergwerk (Berggebäude, Grube, Zeche, Werk); kopalnia, żupa (kruszcowa, solna), góry, bania (górn.).
Bergwerks-; górniczy.
Bergwerksabgabe (Bergwerkssteuer); podatek górniczy, danina górnicza, olbora.
Bergwerksanlage; 1) zakład kopalniany; 2) urządzenie kopalni (górn.).
Bergwerksanteil; udział górniczy (w zbiorowem przedsiębiorstwie górniczem).
Bergwerksbedarf (Bergwerkserfordernis, Bergbedarf); potrzeby górnicze (górn.).
Bergwerksbesitzer (Bergherr); właściciel kopalni, gwarek.

Bergwerksbetrieb; p. Bergbaubetrieb.
Bergwerksdirektion; dyrekcja górnicza.
Bergwerksdirektor; dyrektor górniczy, dyrektor kopalń.
Bergwerksdistrikt; p. Bergdistrikt.
Bergwerkseigentum; własność górnicza, majątek górniczy.
Bergwerkseigentümer; p. Bergwerksbesitzer.
Bergwerkserfordernis; p. Bergwerksbedarf.
Bergwerkserzeugnis (Bergwerksprodukt, Montanprodukt); wytwór, wyrób, produkt górniczy (górn.).
Bergwerksgemeinschaft (Bergwerksgesellschaft, Gewerkschaft); spółka górnicza, stowarzyszenie górnicze, gwarectwo (górn.).
Bergwerksindustrie (Montanindustrie); przemysł górniczy (górn.).
Bergwerkskosten; p. Bergbaukosten.
Bergwerkskunde; p. Bergbaukunde.
Bergwerkskundig (bergbaukundig, bergkundig, bergverständig); biegły w górnictwie, obeznany z górnictwem (górn.).
Bergwerksmaschine; p. Bergmaschine.
Bergwerkskonzession; koncesja kopalniana (górn.).
Bergwerksmaß; miara górnicza; p. Grubenmaß, Tagmaß.
Bergwerksmineralien; minerały użyteczne, górnicze.
Bergwerksmiteigentumgesellschaft; spółka górnicza (górn.).
Bergwerksökonomie (Bergwirtschaft); gospodarka górnicza (górn.).
Bergwerksprodukt; p. Bergwerkserzeugnis.
Bergwerksproduktenverschleißdirektion; dyrekcja sprzedaży wytworów górniczych (w Wiedniu).
Bergwerksregal; p. Bergregal.
Bergwerkssteuer; p. Bergwerksabgabe.
Bergwerksunternehmer; przedsiębiorca górniczy.
Bergwerksverleihung; nadanie górnicze (pr. górn.).
Bergwerksverständig; p. Bergwerkskundig.
Bergwerksverwaltung; zarząd kopalni.
Bergwerksverwandte (Bergverwandte); członkowie kopalni, należni kopalniani (właściciel, urzędnicy, robotnicy i. t. d.) (górn.).
Bergwerkswissenschaft; p. Bergbaukunde.
Bergwerkzeug; narzędzia górnicze.
Bergwesen; górnictwo.
Bergwirtschaft (Bergwerkswirtschaft, Bergökonomie); gospodarstwo górnicze, gospodarka górnicza (górn.).
Bergwissenschaft; p. Bergbaukunde.
Bergwolle; p. Erdflachs.
Bergzehent; dziesiąte niecki (górn.).
Bergzeichen (Schlägel und Eisen); godło górnicze, znak górniczy.
Bergzeug; p. Berggezähe.
Bergzimmerling (Bergzimmermann, Grubenzimmerling); cieśla górniczy, cieśla dolny (górn.).
Bergzinn; cyniak górny, cyna kopalna (min.).
Bergzinnober; cynober rodzimy (min.).
Bericht; sprawodzanie.
Berichtigung (Rektifikation) des Instrumentes; sprostowanie, poprawienie, wyregulowanie instrumentu (miern.).
Berieselung (des Kohlenstaubes); zraszanie (pyłu węglowego) górn.).
Berlinerblau; błękit pruski (chem. techn.).
Berlinit; berlinit (min.).
Berme (Böschungsabsatz eines Straßen- o. Bahndammes); ława, ławeczka- ustęp, berma (rob. ziem.).
Bernstein (gelbes Erdharz, Succinit); bursztyn (min.).
Bernsteinerde; ziemia bursztynowna. (geol.).
Bernsteinformation; formacja bursztynowa, utwór bursztynowy (geol.).
Bernsteinlager; złoże (pokład) bursztynu (geol.).
Bernsteinschichten (Bernsteinformation); warstwy bursztynowe, warstwy bursztynu (geol.).
Berthierit; bertjeryt (min.).
Beruhigungswiderstand; 1) opór uśmierzający; 2) opornik uspokajający (el.).
Berührung; p. Kontakt.
Berührungsebene (Berührungsfläche); powierzchnia styczna (kryst. geom.).
Berührungselektrizität (Kontaktelektrizität); galwanizm, elektryczność dotykowa (el.).
Berührungslinie; styczna (kryst. geom.).

Berührungspunkt; punkt zetknięcia, punkt styczności (kryst. geom.).
Beryll; beryl (min.).
Beryllerde (Berylliumoxyd, Glycinerde); glucyna (chem.).
Berylloid (Zweimalzwölflächner); ostrosłup dwunastoboczny, dwudziestoczterościan trójkątny (kryst.)
Berzeliit (Kühnit); berceliit (min.).
Berzelin (Selenkupfer); bercelin (min.).
Besatz (Besetzung der Bohrlöcher); przysypka, przybitka (nabojowa) (górn.).
Besatzmaterial (Besetzmaterial); materjał przybitkowy, naboiwo (górn.).
Beschädigung; uszkodzenie, zepsucie się.
Beschaffenheit (Gattung, Qualität); jakość, stan, właściwość (towaru...).
Bescheinigung (Zertifikat); kwit, poświadczenie, świadectwo.
Beschicken (chargieren) einen Ofen; zasypywać (piec (hut.).
Beschlag; 1) okucie; 2) p. Anflug.
Beschickung (Einsatz, Gicht); zasyp (wielkiego pieca, żeliwiaka (hut.).
Beschickungsboden (Gichtboden); ganek gichtowy (hut).
Beschlagen; 1) okuć 2) przyciesać (drzewo).
Beschleunigung (Akzeleration); przyspieszenie (mech.).
Flächen —; przyspieszenie polowe.
Tangential —; przyspieszenie po stycznej.
Winkel —; przyspieszenie kątowe.
Zentripetal —; przyspieszenie dośrodkowe.
Beschlußbohrer; p. Abbohrer.
Beschlußfassung; powzięcie uchwały.
Beschotterung (Schotterung); żwirowanie (kol.).
Beschuhen (Stempel); okuć, trzewikiem opatrzyć.
Beschwerdebuch; księga zażaleń.
Besen; miotła (matr.).
Besenputz; p. Stepputz.
Besetzen (laden); nabijać (górn.).
Besetzgrand (Besatz); przysypka, (przybitka nabojowa) (górn.).
Besitz; posiadanie.
Besitzstandsbuch; księga stanu posiadania (pr. górn.).
Besondere Zahl; p. Zahl.
Bessemerbirne (Bessemerconvertor, Convertor); gruszka besemerowska (hut.).
Bessemerfarbe; farba besemerowska (matr.).
Bessemern; bessemerować, świeżyć sposobem Bessemera (met.).
Bessemern (Bessemerverfahren, Bessemermethode); bessemerowanie, świeżenie sposobem Bessemera (met.).
Bessemerprozeß (saurer Windfrischprozeß); świeżenie bessemerowskie (met.).
Bessemerstahl; stal bessemerowska stal Bessemera (met.).
Bessemerwerk (Bessemerhütte, Bessemerei); besemernia (hut.).
Bestandteil; część składowa.
Bestätigung; potwierdzenie, zatwierdzenie, stwierdzenie.
Bestecken (bestielen, behelmen); oprawić (siekierę, kilof).
Bestecken (ein Bohrloch); p. Besetzen.
Besteg (Geleit) eines Ganges; smuga, warstwa ilasta (geol. górn.).
Bestellschein (Bestellschreiben); zamówienie, obstalunek.
Bestielung; opatrzenie styliskiem (cieś.).
Bestimmung; przeznaczenie, oznaczenie, postanowienie.
Bestimmung der Stückgröße durch Absieben (Klassieren); określenie wielkości kawałków przesiewaniem (sort.).
Bestimmungsstation (Adreßstation, Zielstation); stacja kresowa.
Bestreiten; opędzać koszta.
Bestufen; p. Befühlen.
Betätigung; uruchomienie (przyrządu).
Beton (Steinmörtel); beton (bud.).
Eisen —; żelbet, żelazobeton
hydraulischer —; beton wodotrwały.
Luft —, (Kalk —); beton wapienny.
Stampf —; beton ubijany.
Betonblock; blok betonowy (bud.).
Betondecke; strop betonowy (bud.).
Betongründung; betonowanie, robota betonowa (bud.).
Betonieren; betonować (bud.).
Betonkaminkühler; chłodnia kominowo-betonowa.
Betonkunststein; betonowiec (bud.).
Betonmauer; mur betonowy (bud.).
Betonmischung; mieszanina betonu.
Betonpfahlrost; pokład z betonu na palach (bud.).

Betonreservoir; zbiornik betonowy (na wodę, solankę...).
Betonschüttung; pokład z betonu (bud.).
Betreiben (Bergbau, Grubenbau); trudnić się, zajmować się, górnictwem, wykonywać górnictwo, kopać, dobywać (górn.).
Betreiben eine Strecke; prowadzić, pędzić chodnik (górn.).
Betrieb; 1) zajmowanie się, trudnienie się czem, prowadzenie czego; 2) ruch, obrót (w przemyśle); 3) ruch, obciążenie (el.).; 4) p. Bergbaubetrieb, Grubenbetrieb, Salinenbetrieb, Streckenbetrieb i. t. d.
Betrieb (Betriebsverwaltung, Verwaltung); zawiadowstwo, zarząd ruchu, ruch.
kommerzieler —; zawiadowstwo handlowe, wydział handlowy.
technischer —; zawiadowstwo techniczne, zarząd techniczny, wydział techniczny ruchu.
Betriebsabteilung; oddział ruchu.
Betriebsanlage; zakład, wyrobnia.
Betriebsaufseher; dozorca ruchu.
Betriebsauslagen; p. Betriebskosten.
Betriebsbeamte; urzędnik ruchu, urzędnik wykonawczy.
Betriebsbericht; sprawozdanie ruchu, sprawozdanie obrotowe.
Betriebsbestimmungen; przepisy ruchu.
Betriebschef (Betriebsvorstand); naczelnik ruchu.
Betriebsdienst (Verkehrsdienst); służba ruchu (kol.).
Betriebsdirektor; dyrektor ruchu.
Betriebseinstellung; zastanowienie, wstrzymanie ruchu.
Betriebsfähig; zdatny do ruchu, sposobny do ruchu, w dobrym stanie.
Betriebsfond; p. Betriebskapital.
Betriebsführer (Betriebsleiter); zawiadowca, kierownik ruchu.
Betriebsinspektor; inspektor ruchu.
Betriebskanzlei; kancelarja ruchu.
Betriebskapital (Betriebsfond); kapitał obrotowy (górn. hut.).
Betriebskosten (Betriebsauslagen); wydatki (koszta) ruchu, wydatki (koszta) obrotowe.
Betriebskraft; siła robocza (napędna).
Betriebsleiter; p. Betriebsführer.
Betriebsleitung; kierownictwo ruchu.
Betriebsmaschine; maszyna robocza, popędowa (maszyn.).
Betriebsmaterialien; materjały ruchu, potrzeby ruchu, materjały wyrobowe.
Betriebsmittel; tabor (ruchu) (kol. górn.).
Betriebsmotor; motor (silnik) roboczy (maszyn.).
Betriebsort; miejsce ruchu, miejsce wyrobu.
Betriebspause; przerwa ruchu.
Betriebsperiode; okres ruchu.
Betriebsplan; plan ruchu, plan przedsiębiorstwa.
Betriebsraum; p. Betriebsstätte.
Betriebsreglement; regulamin ruchu.
Betriebssicherheit; bezpieczeństwo ruchu, pewność ruchu.
Betriebsspannung; napięcie robocze, normalne (el.).
Betriebsstätte (Betriebsraum); 1) pracownia, wyrobnia; 2) miejsce sprzedaży.
Betriebsstörung; przeszkoda w ruchu, zastój, przerwa ruchu.
Betriebsunfall; wypadek podczas ruchu (przy pracy).
Betriebsunkosten; koszta własne ruchu.
Betriebsverwaltung; p. Betrieb.
Betriebsvorschriften; przepisy dla ruchu.
Betriebsvorstand; p. Betriebschef.
Betriebswasser (Aufschlagwasser, Industriewasser); woda napędna, woda przemysłowa (mech. techn.).
Betriebszweige; gałęzie ruchu.
Bett eines Flusses; łożysko (rzeki).
Bettung (Steinsatz); podłoże (kol.).
Beudantit; beudantyt (min.).
Beurlaubung; udzielanie urlopu, urlopowanie.
Beutelelement; ogniwo woreczkowe (el.).
Bevollmächtigen; upełnomocnić, uwładnić.
Bevollmächtigter; pełnomocnik, uwładniony.
Bevollmächtigung; upełnomocnienie, uwładnienie.
Bewässern (b. Salzbergbau); nawodnienie (ługowni) (soln.).
Bewässerung (der Zimmerung); polewanie, skrapianie (górn.).
Bewegung; ruch (mech. maszyn.).
beschleunigte —; ruch przyspieszony.
drehende —; ruch obrotowy.
fortschreitende —, (progressive —); ruch postępowy.
geradlinige —; ruch prostolinijny.

gleichförmige —; ruch jednostajny.
gleichförmig beschleunigte —; ruch jednostajnie przyspieszony.
gleichförmig verzögerte —; ruch jednostajnie opóźniony.
hin- und hergehende —; ruch powrotowy, ruch powrotny.
kreisförmige —; ruch kołowy.
schwingende —, **oszillierende** —); ruch wahadłowy.
stete —; ruch ciągły.
verzögerte —; ruch opóźniony.
wechselnde —; ruch zmienny.

Bewegungsenergie (kinetische Energie); energia kinetyczna (fiz.).

Bewegungsgröße; wielkość rozpędu (mech.).

Bewegungslehre p. Dynamik.

Bewegungsschraube; śruba napędowa, napędcza (kol.).

Beweisaufnahme; przeprowadzenie dowodu.

Bewerber; kandydat, aspirant, ubiegający się.

Bewettern (Grubenbaue); przewietrzać (wyrobiska górnicze, kopalnię (górn.).

Bewetterung der Grube (Grubenventilation); przewietrzanie kopalni.
diagonale —; przewietrzanie przekątne.
zentrale —; przewietrzanie środkowe.

Bewetterungsapparat; p. Ventilator.

Bewetterungsmethode; sposób przewietrzania.

Bewickelung; uzwojenie (el.).

Bewilligung; zezwolenie.

Beyrichit; bejrychit (min.).

Bezeichnung; oznaczenie.

Beziehen; ociosać, przyciosać, (cieś. (górn.).

Beziehung; 1) warunek (mat.); 2) związek.

Bezüge; pobory (urzędnika), pensja, płaca.

Bezugsakten; akta przedmiotowe, akta odnośne, akta stosowne.

Bezugsquelle; źródło nabycia.

Biberschwanz; p. Dachziegel gewöhnlicher.

Bibliothek; biblioteka, książnica, ksiegozbiór.

Bickfordscher Sicherheitszünder; lont (stupina) bezpieczeństwa Bickforda (górn.).

Biebierit (Kobaltvitriol); biberyt (min.).

Biegemaschine (zum Biegen von Metallplatten); giętarka.

Biegezange; giętnica (narz.).

Biegsam; giętki, gibki (fiz. min. met.).

Biegsame Welle; wał giętki, gibki (wiertarki elektryczne).

Biegsamkeit; giętkość, gibkość, (fiz. min. met.).

Biegung (das Biegen); zgięcie, zginanie.

Biegung (Knickung, Windung, Falte, Haken) der Schichten, der Flöze; pogięcie, pofałdowanie warstw, pokładów (geol.).

Biegungsfestigkeit; p. Festigkeit.

Biegungsmoment; moment gnący, przeginający, moment zgięcia (wyt).

Biegungsprobe; próba gięcia (wyt.).

Biegungsspannung; gięcie (wyt.).

Bienenwachs; wosk pszczelny (matr.).

Bifilaraufhängung; zawieszenie dwunitkowe (el.).

Bifilarwicklung; nawinięcie przeciwobwodowe (el.).

Bikonkav; dwuwklęsty (fiz.).

Bikonkav; dwuwklęsły (fiz.).

Bilanz; bilans (zestawienie, porównanie stanu czynnego z biernym).

Bild; obraz (fiz. miern.).

Bildstein; p. Agalmatolith.

Bildung; p. Formation.

Bildung (der Salzlager); powstawanie, tworzenie się (pokładów solnych) (geol.).

Bildungsepoche (Bildungsperiode); okres tworzenia się, powstawania (geol); p. Formation.

Bimsstein; pumeks, gąbczak (min.).

Bimssteinlava; lawa pumeksowa (geol.).

Bimssteinporphyr; porfir pumeksowy (geol.).

Bindedraht; drut do wiązania, wiązałkowy (matr.).

Bindemittel; spoiwo, lepiszcze (w kamieniach).

Binder; wiązar (bud.).

Binder (Strecker); główka, cegła wiążąca, przewiązka, przejma (bud.).

Bindfadengradierung; p. Seilgradierung.

Binge; p. Pinge.

Binnengewässer; wody śródziemne (geol.).

Binnenland; nadbrzeże ochronione, zalewisko ochronione (rob. wod.).

Binnenmeer (Binnensee); morze śródziemne (geol.).

Binnenseebecken (Landseebecken); kotlina słodkowodna. (geol.).
Binnit; binit (min.).
Binom, dwumian (mat.).
Binomische reinkubische Gleichung; równanie dwumienne stopnia trzeciego (mat.).
Binomische reinquadratische Gleichung; równanie dwumienne stopnia drugiego (mat.).
Binomischer Satz; dwumian Newtona (mat.).
Biotin; biotyn (min.).
Biotit (Meroxen, Magnesiaglimmer); biotyt, mika ciemna magnez. (min.).
Bipyramidal-Dodekaëder; p. Quarzoid.
Bipyramide p. Skalenoëder.
Birke; brzoza.
Birkenholz; brzezina.
Birne (Birnenapparat) p. Bessemerbirne.
Birnenausschalter; wyłącznik gruszkowy (el.).
Birnenkontakt; przycisk gruszkowy (el.).
Birnenlampe; żarówka gruszkowa (el.).
Birnentaster; przycisk gruszkowy (el.).
Bismut p. Wismut.
Bismutin (prismatischer Wismutglanz); bizmutyn (min.).
Bismutit; bizmutyt (min.).
Bismutoferrit (Grüneisenerde); bizmutoferryt (min.).
Bissolith; bysolit (min.).
Bittererde (Talkerde, Magnesia, Magnesiumoxyd); tlenek magnezowy, magnezja palona (chem.).
Bitterkalk (Bitterspat); spat magnezjowy, spat gorzki, dolomit (min.).
Bitterlauge p. Mutterlauge.
Bittersalz (schwefelsaures Magnesium, Epsomit); sól gorzka, siarczan magnezowy, epsomit (min. chem.).
Bittersalzsee; jezioro gorzko-słone (geol.).
Bittersole p. Mutterlauge.
Bitterspat; p. Bitterkalk.
Bitterwasser; woda gorzka (geol.).
Bittschrift; prośba (na piśmie), suplika, petycja.
Bittsteller; proszący, suplikant, petent.
Bitum (Bitumen); bitum naturalny, żywica, smoła ziemna (min.).
Bituminit p. Kännelkohle.
Bituminös; bitumiczny, smolnawy, smolisty, żywiczny.
Blackband (Kohleneisenstein); żelaziak węglowy, sferosyderyt (min.).
Blähen (sich aufblähen, auftreiben, quellen); wzdąć się, wzdymać się, pęcznieć (górn.).
Blähung (des Liegenden, der Sohle); nadymanie, wzdymanie, wzdęcie, pęcznienie (górn.).
Blankett; blankiet, papier z nagłówkiem.
Blanksalz; sól ziarnista, warzonka ziarnista (nieformowana) (warzel.).
Blasbalg (Blasebalg); miech (kow.).
Blasbalgspitze; dysza miecha (kow.).
Blase; pęcherz, bąbel (w odlewie).
Blase (b. d. Libelle) p. Luftblase.
Blasen; dąć, wiać, dmuchać.
Blasender Ventilator p. Wetterbläser.
Blasenkupfer (Rohkupfer); surowiec miedzi rafinowany, miedź czarna, czarnomiedź (met.).
Blasenstahl; stal bąblasta, pęcherzykowata (met.).
Blaseofen (Blaaofen, Bauernofen); dymarka, ognisko dymarskie opławkowe, ognisko katalońskie (hut.).
Bläser (schlagende Wetter bei ihrer Entwicklung); wydmuch gazowy, fontanna gazowa (z szczeliny) (górn.).
Bläser p. Wetterbläser.
Blasrohr (Lötrohr); dmuchawka (narz.).
Blastoideen; blastoidy (szkarłupnie) (form. węglowa) (geol.).
Blatt p. Überblattung.
Blatt (Gezäheblatt); ostrze (siekiery, kilofa i t. d.) (narz.).
Blattel (pl. Blatteln, o. Platteln, Scheibeneisen); surowiec krążkowy (met.).
Blattelkohle (eine Art Kännelkohle); węgiel listkowy, płatkowy (w Czechach) (min.).
Blätter; blaszki (geol.).
Blätterdurchgänge; przejścia blaszkowe (kierunek łupliwości kryształu) (min.).
Blättererz p. Nagyagererz.
Blättergips; gips blaszkowaty, lodowaty, selenit (min.).
Blätterig (blättrig) von Struktur; listkowaty, blaszkowaty, łupkowaty (min. geol.)
Blätterkohle (Laubkohle, Schieferkohle); węgiel łupkowaty, listkowaty (min.).
Blättern (abblättern, sich ablösen); łupać się, odłupywać, odpadać.

Blättertellur (Nagyagererz); telur blaszkowy, ziemian blaszkowy, nagyagit (min.).
Blättertorf; torf liściowaty, lisciasty (min. geol.).
Blätterzeolith (Heulandit); heulandyt, stylbit (min.).
Blattfiederkontakt; styk o sprężynie taśmowej (el.).
Blattgold (Blättergold, geschlagenes Gold); złoto malarskie, płatkowe, pozłotka (met.).
Blättrig p. Blätterig.
Blattsilber (Schlagsilber); srebro płatkowe, srebro malarskie (met.).
Blattzinn (Stanniol); cyna płatkowa, cynfolia (met.).
Blau; niebieski, błękitny, modry.
Blaubleierz; ołów błękitny (min.).
Blaueisenerde (blaue Eisenerde, Eisenblauerde, erdiges Eisenblau, erdiger Vivianit); ziemia niebieska, wiwianit ziemisty (min.).
Blaueisenstein (Krokydolit); krokidolit (min.).
Blaueisenerz (Blaueisenspat, Vivianit); wiwianit (min.).
Blauerz; syderyt niebieski zwietrzały (min.).
Blaufarbe (Schmalte, Smalte); szmalta smalta, błękit kobaltu (chem. techn.)
Blaufeuer p. Blauofen.
Blaukupfer p. Kupferlasur.
Blauofen (Blaaofen, Flußofen, Halbhochofen); piec półwielki, piec niski (hut.).
Blauspat (Lazulith); spat błękitny, klaprotyn, lazulit (min.).
Blauvitriol (Kupfervitriol); witrjol niebieski; 1) siarczan (witrjol) miedzi (chem.); 2) koperwas właściwy, chalkantyt) (min.).
Blech; blacha (met.).
Blei —; blacha ołowiana.
Dach —; blacha dachowa.
Eisen —, blacha żelazna.
Fein —; blacha cienka.
geschlagenes — (Hammer —); blacha kuta.
gewalztes — (Walz —); blacha walcowana.
Grob —; blacha gruba.
Kessel —; blacha kotłowa.
Knoten —; blacha węzłowa.
Kupfer —; blacha miedziana.
Messing —; blacha mosiężna.
Panzer —; blacha pancerzowana, pancerna.
plattiertes —; blacha platerowana.
Riffel —; blacha karbowana.
Schwarz —; blacha (żelazna) czarna.
Stahl —; blacha stalowa.
verbleites —; blacha poołowiona.
vernickeltes —; blacha poniklona.
verzinktes —; blacha cynkowana.
verzinntes —; blacha cynowana.
Weiß — (verzinntes Eisen —); blacha biała, pobielana.
Well —; blacha falista.
Zier —; blacha wzorzysta.
Zink —; blacha cynkowa.
Blechabfall (Blechabschnitte, Blechabschnitzel); odpadki, odcinki blachy (met. techn.).
Blecharbeit; blacharstwo.
Blecharbeiter (Blechschmied); blacharz.
Blechesse (Blechkamin, Blechschornstein); komin blaszany.
Blechfabrik p. Blechhammerwerk.
Blechhammer; młot blachowy (met.).
Blechhammerwerk (Blechhammer, Blechhütte); blachownia, blacharnia (met.).
Blechkamin p. Blechesse.
Blechmantel (Eisenblechmantel); płaszcz blaszany (maszyn.).
Blechschere (Metallschere); nożyce blacharskie, nożyce blachowe (ręczne) (narz.).
Blechschirm; 1) osłona blaszana, 2) daszek reflektor blaszany (el.).
Blechschmied (Klempner); blacharz.
Blechschmiede p. Blechhammerwerk.
Blechschnitzel p. Blechabfall.
Blechschornstein p. Blechesse.
Blechsturz (Eisenblechsturz); placek, sztorc, żelazo blachowe (met.).
Blechtafel; arkusz blachy (met.).
Blechtrog; niecki blaszane (górn.).
Blechwalze; walce blacharskie, blachowe.
Blechwalzwerk (Blechwalzenstrecke, Blechwalzenstraße); walcownia blachy (met.).
Blechzange; kleszcze blacharskie (narz.).
Blei; ołów (met.).
Block —; ołów w bryłach, w gruzłach.
Frisch —, (Weich —); ołów oczyszczony, rafinowany, miękki.
gediegen —; ołów rodzimy, samorodny.
Hart —; ołów twardy (antymonowy).

Jungfern —; ołów panieński.
Mulden —; ołów w gęsiach.
Probier —; ołów probierczy.
Reich —; ołów jędrny, srebro zawierający.
Roll —; ołów w zwojach.
Walz —; ołów walcowany.
Werk —, (Roh —); ołów surowy, surowiec ołowiu.

Bleiader (schmaler Bleigang); żyła ołowiana (geol.).

Bleiakkumulator; akumulator ołowiowy (el.).

Bleianschuß; kryształki ołowiu (min. geol.).

Blei-Antimonerz (Bleiantimonglanz, Zinckenit); cynkenit (min.).

Bleiantimonit (Jamesonit); jamesonit (min.).

Bleiarbeit (Bleigewinnung); wyrób ołowiu (met.).

Bleiarbeiter (Bleihüttenmann); ołownik.

Bleiarmierung; obołowienie (el.).

Bleiarsenglas (Skleroklas); skleroklaz, sartoryt (min.).

Bleiarsenit p. Dufrenoysit.

Bleiartig; ołowiasty, ołowisty.

Bleiasche (Bleischaum, Bleikrätze); popiół ołowiany.

Bleibergbau; górnictwo ołowiu, kopalnictwo ołowiu, dobywanie rud ołowianych (górn.).

Bleibergwerk (Bleierzgrube, Bleigrube, Bleizeche); kopalnia ołowiu, góry ołowiane (górn.).

Bleibismutit p. Cosalit.

Bleiblech p. Blech.

Bleiblick; błysk ołowiu (met.).

Bleichkalk (Chlorkalk); chlorek wapnia (chem.).

Bleidraht; drut ołowiany (matr.).

Bleidruse; druza ołowiu (min.) p. Druse.

Bleien (abbleien, loten, einloten, senkeln, absenkeln) p. Absenkeln.

Bleierde; ołowianka (min.).

Bleiern (von Blei); ołowiany.

Bleierz; ruda ołowiana, ołowiak (min. górn. hut.).

Bleierzgang p. Bleigang.

Bleierzgrube p. Bleibergwerk.

Bleifaden; drucik topikowy (el.).

Bleifahlerz p. Bournonit.

Bleigang (Bleierzgang); żyła ołowiu, żyła ołowiana (geol. górn.).

Bleigehalt (des Erzes); zawartość ołowiu (w rudzie).

Bleigelb (Massicot); glejta żółta, masykot (min. chem. techn.).

Bleigewinnung; wyrób ołowiu (met.).

Bleigießer; ołownik.

Bleigießerei; odlewnia ołowiu, ołownia (met.).

Bleiglanz; błyszcz ołowiu, galena (min.).

Bleiglätte (Glätte); glejta ołowiana, tlenek ołowiu (met.).

Bleiglimmer; łyszczyk ołowiany, mika ołowiana (min.).

Bleigrube p. Bleibergwerk.

Bleigummi (Gummispat); plumbogumit (min.).

Bleihaltig (bleihältig); ołów zawierający, ołowny.

Bleihochofen (Bleischachtofen); piec wysoki, piec szybowy (do topienia ołowiu) (met.).

Bleihornerz (Kerasin); ołów rogowy, kerazyn, fosgenit (min.).

Bleihütte (Bleiwerk); ołownia, huta ołowiu (met.).

Bleikabel; kabel obołowiony (el.).
asphaltiertes —; kabel asfaltowany.
bandarmiertes —; kabel opancerzony.
blankes —; kabel goły.

Bleikomposition (Bleilegierung); stop ołowiany, kompozycja ołowiana (met.).

Bleikönig (Bleiregulus); treść ołowiana, królik ołowiany (met.).

Bleilamelle; pasek topikowy (el.).

Bleilasur (Linarit); linaryt (min.).

Bleilech p. Bleistein.

Bleileder (Schwarzblick); błysk czarny (met.).

Bleilot (Lot, Bleisenkel, Bleischnur, Senkblei, Senkel, Lotschnur); pion, ołowianka (bud. miern.).

Bleimantel; opona ołowiana (el.).

Bleimantelumhüllung; powłoka opony ołowianej (el.).

Bleimennige (Minium); minia, minia ołowiowa (min. chem.).

Bleimulm (mulmiger o. verwitterter Bleiglanz); błyszcz ołowiu zwietrzały, galena zwietrzała (min.).

Bleiniere (antimonsaures Bleioxyd); ołów nerkowy, bindheimit (min.).

Bleioxyd; tlenek ołowiowy (chem.).

Bleipatrone; wstawka topikowa, bezpiecznikowa (el.).

Bleiplatte; płyta ołowiana (matr.).

Bleiplombe p. Plombe.

Bleiregulus p. Bleikönig.

Bleiröhre; rura ołowiana (met.).

Bleirot p. Mennige.
Bleisafran (Mennige); minia, minium (min. chem.).
Bleisanderz; ruda ołowiana piaszczysta (min.).
Bleischrot (Flintenschrot, Schrot); śrót (do strzelania, do wiercenia).
Bleischwamm; ołów gąbczasty (el.).
Bleischwärze p. Schwarzbleierz.
Bleischweif (dichter Bleiglanz); ołowiec (min.).
Bleischweif; wykwit ołowiu (górn.).
Bleisicherung; bezpiecznik ołowiany (el.).
Bleispat; p. Cerussit.
Bleistein (Bleilech); matta ołowiana, kamień (lech) ołowiany (met.).
Bleisulfid; p. Schwefelblei.
Bleistöpsel; korek ołowiany topikowy, bezpiecznikowy (el.).
Bleisuperoxyd; dwutlenek ołowiu (chem.).
Bleivitriol; witrjol ołowiu, siarczan ołowiawy (chem.).
Bleiwage (Setzwage); poziomnica ciesielska, krokiewka (bud.).
Bleiweiß; biel ołowiana (chem. techn.
Bleiwerk p. Bleihütte.
Bleizeche p. Bleibergwerk.
Bleizinnober (Mennige); minia, minium (min. chem.).
Blendberg; il tłusty, il plastyczny (dla tam w ługowniach) (soln.).
Blende (Grubenblende, Grubenlicht); lampka górnicza, latarnia górnicza, kaganek górn. (w Freibergu) (górn.).
Blende (Schutzwand, Schießwand); zasłona, ściana ochronna (górn.).
Blende (Wetterblende, Wetterverschalung); przepierzenie powietrzne, zasłona powietrzna (górn.); p. Wettertür.
Blende (Zinkblende); blenda cynkowa, sfaleryt (min.).
Blendenfeuer (brennendes Grubenlicht, Blende, Grubenblende); lampka (latarnia) górnicza, kaganek górniczy (w Frejbergu) (górn.).
Bletze (Pflötz); klin gruby, kliniak (górn.).
Bleuelstange p. Pleuelstange.
Blick p. Anbruch. 4)
Blick (Ortsstoß, Arbeitsstoß); czoło, przodek, ściana, (górn.); p. Abbau mit breitem Blick.
Blick (Bleiblick); błysk ołowiu (met.).
Blick (Silberblick); błysk srebra (met.).
Blicksilber (bergfeines Silber); srebro błyskowe, migocące (met.).
Blindboden; podłoga ślepa (dawana pod posadzkę (bud.).
Blindgebirge (blindes Gebirge); górotwór w sól ubogi (soln.).
Blindflansch; przykrywa kołnierza (u rur), kołnierz ślepy, głuchy, martwy.
Blindgeleise (Stockgeleise); tor martwy, tor ślepy (kol.).
Blindrahmen; futryna (bud.).
Blindschacht (blinder Schacht); p. Grubenschacht.
Blindscheibe; zaślepka, ślepy krążek (maszyn.).
Blindtreiben (blindes Treiben); wyciąganie, ciągnienie podziemne (górn.).
Blitzableiter; odgrom, gromochron odgromnik, piorunochron (el.).
Blitzentladung; wyładowanie piorunowe, gromowe (el.).
Blitzröhre; rurka piorunowa, rurka gromowa (fiz.).
Blitzröhre (Blitzsinter); fulguryt, strzałka piorunowa, piorunowiec (min.).
Blitzsaugspitze; ostrze odgromu (gromnika) (el.).
Blitzschutzsicherung; ochronnik (odgromnikowy) (el.).
Blitzschutzvorrichtung; odgromnik (el.).
Blitztafel; płyta odgromnikowa (el.).
Block (erratischer Block) p. Wanderblock.
Block (Ingot); bałwan, blok (żelaza) (met.).
Blockblei (Blei in Blöcken); ołów w bryłach (met.).
Blocksalz; sól w bałwanach (soln.).
Blockverband (englischer Ziegelverband); układ spojów kowadełkowy, blokowy, wiązanie blokowe (bud.).
Blockwalzwerk (Blockstrecke); walcownia bałwankowa (walcownictwo żelaza).
Blockwand (Gehrsatz); węgieł (bud.).
Blockzange; kleszcze samochwyty (hut.).
Blockzinn; cyna w bryłach, w gruzłach (met.).
Blödit; bledyt (min.).
Blutstein (roter Glaskopf) p. Hämatit.
Bobine; cewa, bobina, (bęben dla lin płaskich) (górn.).
Bobine (Drahtspule); cewa, cewka druciana, zezwój (el.).

Bock (Gerüstbock); kozioł, kobylica (bud.).
Füge — (Fugbank); koziołek (stolarski.
Bock (Schemel, Verziehschemel); koziołek mierniczy (miern.).
Bock (Ständer); stojak (bud, maszyn.).
Bockhaspel dreibeiniger, (Bohrtriangel); trojnóg wiertniczy (wierc. ziem.).
Bockpfettendach p. Dach.
Bockwinde; wspornica śrubowa, dźwigarka do parowozów (kol.).
Boden (Dielenboden, Fußboden); podłoga (bud.).
Boden (Erdboden); grunt, ziemia (geol.).
angeschwemmter —; grunt napływowy.
durchlässiger —; grunt przepuszczalny.
fester —; grunt stały.
fetter —; grunt tłusty, mastnica.
gewachsener —; grunt naturalny, nieruszany.
Kiesel —; grunt krzemienisty szczerkowy.
lehmiger —; grunt gliniasty.
lockerer —; grunt lekki.
preßbarer —; grunt ściśliwy.
sandiger —; grunt piaszczysty.
sumpfiger —; grunt rzadki, bagnisty.
Stein —, (Steingrund); grunt skalisty.
unpreßbarer —; grunt nieściśliwy.
Boden (Unterstes einer jeden Sache); dno, spód, spodek, podłoga.
Bodenbleche einer Sudpfanne; denne blachy panwiowe, spodnie blachy panwiowe (warzel.).
Bodeneinsenkung; zapadlina (gruntu) (geol.).
Bodenfläche (der Pfanne); powierzchnia dna (panwy) (warzel.).
Bodengestelle; podłoże przyziemne (u akumulatorów (el.).
Bodenhelle; naświetlenie nawierzchni (el.).
Bodenit; bodenit (min.).
Bodenleiste (b. Bohrtürmen); listwa nożna (wierc. ziem.).
Bodenplatte p. Bodenzacken.
Bodenrennen (Weißmachen des Roheisens); bielenie, rafinowanie surowizny (met.).
Bodensalz; sól kuchenna (z morskiej wody wywarzona) (warzel.).
Bodensenkung (Erdfall); zapadanie się ziemi, zapadlina (górn.).
Bodenstein (eines Ofens oder Hochofens); spodek, kamień spodni (pieca, wielkiego pieca) (hut.).
Bodenstock; calizna niezługowana, pień niezługowany (w ługowniach).
Bodenzacken (Bodenplatte, Frischboden, Feuerboden); płyta spodkowa, spodek (met.).
Bogen (Kreisbogen); łuk, krzywizna, (geom. bud.).
Bogenabsteckung; wytykanie łuku, tyczenie łuku (miern.).
Bogengeleise (Kurvengeleise); tor w łuku, tor łukowy (kol.).
Bogengerüst (Bogengestell, Bogenlehre, Lehrgerüst, Lehrbogen); krążyna (obłąk z desek lub dyli wyginanych (bud.).
Bogenhöhe eines Gewölbes p. Bogenstich.
Bogenlampe; łukówka, lampa łukowa (el.).
Dauerbrand —; łukówka trwałopalna.
Differential —; łukówka różnicowa sprzężona.
Effekt —; łukówka barwna.
Hauptstrom —; łukówka głównikowa, jednoobwodowa.
Nebenschluß —; łukówka bocznikowa.
Quecksilber —; łukówka rtęciowa.
Bogenlampenarmatur; oprawa lampy łukowej (el.).
Bogenlampenkohlen; węgle do lamp łukowych (el.).
Bogenlampenmast; słup do lamp łukowych (el.).
Bogenlampenspule; cewa lampy łukowej (el.).
Bogenlampentransformator; przetwornik do lamp łukowych (el.).
Bogenlehre (Bogengerüst, Lehrgerüst, Lehrbogen); krążyna (bud.).
Bogenlicht; światło łukowe (el.).
Bogenlichtbeleuchtung; oświetlenie łukowe (el.).
Bogenöffnung (Bogenweite, Spannweite eines Bogens); rozpiętość łuku (bud.).
Bogenpfeil; p. Bogenstich.
Bogenrohr (Bogenstück); krzywka (maszyn.).
Bogensäge; piła łukowa, kabłącznica, esówka (narz.).
Bogenspektrum; widmo łuku (el.).
Bogenstellung; arkadowanie (bud.).

Bogenstich (Bogenhöhe, Bogenpfeil, Pfeilhöhe eines Bogens); wysokość łuku, strzałka łuku (bud.).
Bogenträger; dźwigar łukowy (bud.).
Bogenweite p. Bogenöffnung.
Boghead (Bogheadkohle, Art Kännelkohle); boghed, węgiel boghedski (min.).
Bohle (Pfoste, Planke); brus, dyl, bal (cieś.).
Bohlenbelag; pomost brusowy, dylowy (cieś. górn.).
Bohlenbogen p. Bogengerüst.
Bohlenschrot; zrąb dylowy, brusowy (górn.).
Bohlenschrotzimmerung; wyprawa dylowa (dylami), obudowa dylowa (dylami) (górn.).
Bohlenschutz; ochrona dylowa, zasłona dylowa (górn.).
Bohlenumgangszimmerung (Bohlenschrotzimmerung); wyprawa dylowa (dylami), obudowa dylowa (dylami) (górn.).
Bohlenwand; szachulec, ściana budowana w słupy (bud.).
Bohnerz (Roggenerz); ruda bobowa (żelazna), bobwnik (min.).
Bohranlage; wiertarnia, zakład wiertniczy (górn.).
Bohrapparat (Bohrzeug); przyrząd wiertniczy, wiertadło (górn.).
Bohrarbeit (Bohren); wiercenie.
Bohrbank (Bohrmeisterbank, Bank); ława (ławka) wiertnicza, wiertarska (wierc. ziem.).
Bohrbankverschluß; bramka ławy (ławki) wiertniczej (wierc. ziem.).
Bohrbär (Bohrklotz, Schwerstange); obciążnik (górn.).
Bohrbetrieb (Bohrarbeit); ruch wiertniczy, wiercenie (wierc. ziem.).
Bohrbogen (Drehbogen); pałąk wiertarski, smyczek.
Bohrbrett; napierśnik (ślus. stol.).
Bohrbüchse (Büchsbohrer); świder dzwonowy, dzwoniec (wierc. ziem.).
Bohrbühne; pomost wieżowy, wiertniczy, stanowisko wiertacza (górn.).
Bohrbündel p. Bündel.
Bohrbrunnen p. Artesischer Brunnen.
Bohrdeckel (Bohrkranz, Bohrscheibe); 1) wieniec, tarcza otworowa; 2) wieko (przy wierceniu ziemnem); 3) p. Bohrschere (górn.).
Bohrdocke (Schwengeldocke b. Erdbohren); koza, kozioł (górn.).
Bohrduckel (Bohrschächtchen, Vorschacht); jama, bania, studnia górnicza, dukla wiertnicza, bełkotka (górn.).
Bohreisen (Bergbohrer, Sprengbohrer, Steinbohrer); żelasko świdrowe, świder, świder dłutowy (górn.).
Bohren; wiercić, świdrować.
Bohren (Bohrung, Bohrarbeit, Bohrbetrieb); wiercenie (górn.).
drehendes —, (rotierendes —); wiercenie obrotowe.
einmännisches —; wiercenie jednoręczne.
maschinelles —; wiercenie maszynowe.
stoßendes —; wiercenie udarowe.
zweimännisches —; wiercenie dwuręczne.
Bohren mit dem Seile p. Seilbohren.
Bohren mit Hohlgestänge p. Röhrenbohren.
Bohren mit steifem Gestänge p. Gestängebohren.
Bohren und Schießen p. Bohr und Schießarbeit.
Bohrer (b. der Sprengarbeit); świder; p. Bergbohrer, Handbohrer, Sprengbohrer.
Bohrer (Erdbohrer); świder (poszukiwania górnicze).
Erd —; świder ziemny.
Flügel —; świder rozszerzacz.
Hohl —; świder wydrążony, świder zwinięty.
Kern —; świder próbny, próbnik.
Löffel —, (Schaufel —); świder łyżkowy.
Meißel —; świder dłutowy, dłuto.
Spiral —; świder spiralny, kręcony.
Stoß —; świder udarowy.
Ventil —; świder czerpakowy, czerpak.
Bohrer; świder, świderek, wiertak (narz.).
Drill —, (Meißel mit Vorbohrer); przedwiertak.
Fiedel —; świder smyczkowy.
Gewind —, (englischer —); świder gwinciarski, angielski.
Hohl —; świder zwinięty.
Holz —; świder drzewny, ciesielski.
Kronen —, (gezahnte Büchse); świder koronowy, świder wielościenny.
Kolben —; świder graniasty.
Kreuz —; świder krzyżowy.
Schlicht —, (Kaliber —); świder kalibrowy.
Schnecken —; świder ślimakowaty.
Schneid —; świder narzynak.
Schrauben —; świder śrubowy.

Spitz —; wiertak zwyczajny.
Spund —; świder beczkowy, świder bednarski.
Stein —; świder kamieniarski.
Trill —; świder furkadłowy, furkacz.
Universal —; świder rozsuwany.
Versenk —; nawiertnik.
Winkelreibe —; rozwiertak kątowy.
Zapfen —; wiertak czopowy.
Zentral —, (Zentrum —); świder centralny, środkowiec.

Bohrerkopf; głowa świdra.
Bohrfäustel p. Fäustel.
Bohrfund; natraf wiertniczy, odkrycie wierceniem dokonane (górn.).
Bohrgabel (Abfanggabel beim Erdbohren); widełki podchwytcze (górn.).
Bohrgebäude; zabudowanie wiertnicze (wierc. ziem.).
Bohrgehilfe; pomocnik wiertniczy.
Bohrgeräte (Bohrgezähe); narzędzia wiertnicze, przyrządy wiertnicze.
Bohrgerüst (Erdbohren); 1) żóraw wiertniczy; 2) p. Bohrturm.
Bohrgesellschaft; towarzystwo wiertnicze.
Bohrgestänge (Bohrstangen); żerdki, drążki wiertnicze, przewód wiertniczy (górn.).
Bohrgestell p. Gestell.
Bohrgezähe p. Bohrgeräte.
Bohrhammer; taran udarowy, młotek wiertniczy (poruszany zgęszczonem powietrzem) (górn.).
Bohrhäuer; wiertacz.
Bohrhitze (Bohrschauer, Schauer); utok (poczet uderzeń młotkiem między dwoma przerwami) (górn.).
Bohrhütte (Bohrkaue, Bohrhaus); jata wiertnicza, wiertarnia (górn.).
Bohrjournal; dziennik wiertniczy (wierc. ziem.).
Bohrkern (Gesteinskern); rdzeń, słupek skalny.
Bohrkeule; tłuczek, gruszka wiertnicza (do rozbijania ciał twardych na dnie otworu).
Bohrklotz p. Bohrbär.
Bohrkluppe p. Kluppe.
Bohrknarre p. Ratsche.
Bohrkopf p. Bohrerkopf.
Bohrkran; żóraw wiertniczy, ryg (górn.).
kanadischer —; żóraw wiertniczy kanadyjski, ryg kanadyjski (wierc. ziem.).
Bohrkrangebäude; zabudowanie (budynek) rygu wiertniczego, żórawia wiertniczgo (wierc. ziem.).
Bohrkranz p. Bohrdeckel.
Bohrkrätzer (Krätzer, Raumlöffel); zgrzebełko, skrobaczka (górn.).
Bohrkrätzer (Spiralkrätzer, Fuchsschwanz, Seilfänger); śrubownica, kleszcze (górn.).
Bohrkrätzer von Gajski; kleszcze Gajskiego (górn.).
Bohrkrone (b. Diamantbohren); koronka wiertnicza, koronka świdrowa (wiercenie djamentami).
Bohrkrückel p. Krückel.
Bohrkunst (Bohrtechnik); nauka o wierceniu, wiertnictwo.
Bohrkurbelzapfen; czop korby wiertniczej (wierc. ziem.)
Bohrloch (Erdbohrloch); otwór wiertniczy, otwór świdrowy, ziemny (górn.).
Bohrloch (Sprengbohrloch); otwór nabojowy, otwór strzałowy (górn.).
Bohrlochpumpe (Bohrlochspumpe); pompa solankowa (soln.).
Bohrlöffel (Schmandlöffel); łyżka, czerpak (górn.).
Bohrmaschine; wiertarka (techn. mech.).
Hand —; wiertarka ręczna.
horizontale —, wiertarka pozioma.
Lager —; wiertarka do łożysk.
Langloch —; wiertarka pociągowa.
Radialbohrmaschine; wiertarka żórawiowa.
Radreifen —; wiertarką do obręczy.
transportable —; wiertarka przenośna.
Wand —; wiertarka naścienna.
Zylinder —; wytaczarka.
Bohrmaschine (b. d. Sprengarbeit); wiertarka (górn.).
elektrische —; wiertarka elektryczna.
Hand —; wiertarka ręczna.
Perkussions —; wiert. udarowa.
Rotations —; wiertarka obrotowa.
Bohrmehl; mączka świdrowa, miał świdrowy; p. Bohrschmand (górn.).
Bohrmeißel (Meißelbohrer b. Erdbohren); dłuto, świder dłutowy (górn.).
Bohrmeister (Krückelführer); wiertacz, majster wiertniczy.
Bohrmethode (Bohrsystem); sposób wiercenia.
Bohrnadel p. Raumnadel.

Bohrpfeife (Pfeife, Büchse); piętka (górn.).
Bohrpost (Satz); zbiór świdrów, zcał świdrów (górn.).
Bohrprobe; próba wiertnicza (górn.).
Bohrprofil; profil wiertniczy (wierc. ziem.).
Bohrprotokoll (Bohrbuch, Bohrregister); protokół wiertniczy, księga wiertnicza, rejestr wiertniczy.
Bohrpumpe; pompa wiertnicza (wiec. ziem.).
Bohrratsche p. Ratsche.
Bohrröhre (Futterröhre); rura wiertnicza (górn.).
Bohrsack p. Sackbohrer.
Bohrsäule; noga, słup, stojak wiertarki.
Bohrschacht; szyb wiercony (górn.).
Bohrschauer p. Bohrhitze.
Bohrscheibe p. Bohrdeckel.
Bohrschere (b. Erdbohren); imadełko żerdkowe, ściskacz żerdkowy.
Bohrschlüssel; klucz wiertniczy, świdrowy (wierc. ziem.).
Bohrschmand (Bohrschlamm); błoto świdrowe, łyżkowina, namuł p. Bohrmehl.
Bohrschneide (Bohrspitze); koniec świdra, ostrze świdra, pióro (narz.).
Bohrschuh; trzewik rurowy (rurowanie otworów wiertniczych).
Bohrschwengel (Drückel); wahacz, dźwignia wiertnicza (górn.).
Bohrseil; lina wiertnicza (górn.).
Bohrspäne (Drehspäne); owiertki, wywierciny, wióry, otoczki.
Bohrspindel (Bohrstange); pręt świdra, drążek świdra.
Bohrspreize (b. Maschinenbohren); rozpora świdrowa, wiertnicza.
Bohrstampfer p. Stampfer.
Bohrstange p. Bohrgestänge.
Bohrstock p. Bohrtäucher.
Bohrstücke p. Bohrzeug.
Bohrsystem p. Bohrmethode.
Bohrtäucher (Senkröhre, Bohrstock) b. Erdbohren; kadłub, rura kierownicza (górn.).
Bohrterrain; teren wiertniczy.
Bohrtriangel; trójnóg wiertniczy.
Bohrturm; wieża wiertnicza (górn.).
Bohrturmkrone; korona (szczyt) wieży wiertniczej (wierc. ziem.).
Bohrturmtraverse; belka wieżowa, dźwigar wieżowy (wierc. ziem.).
Bohr- und Schießarbeit (Sprengarbeit); praca (robota) wiertniczo-strzelnicza, rozsadzanie (górn.).
Bohr- und Schießgeräte; narzędzia wiertniczo-strelnicze (górn.).
Bohrung (das Bohren); wiercenie (górn.).
Tief —; wiercenie głębokie.
Bohrverfahren; sposób wiercenia.
Bohrversuch; próba wiercenia.
Bohrvorrichtung; urządzenie wiertnicze, przyrząd wiertniczy (górn.).
Bohrwagen; wózek wiertniczy (górn.).
Bohrwerk p. Bohranlage.
Bohrwidder; taran wiertniczy (górn.).
hydraulischer — von Wolski; hydrauliczny taran Wolskiego.
Bohrwirbel p. Wirbel.
Bohrzange p. Bohrkluppe.
Bohrzeug (Schaft und Bohrstücke); przyrząd wiertniczy, narzędzia wiertnicze (górn.).
Bol (Bolus, Bolarerde, Lemnische Erde); bolus, ziemia lemnejska, pieczętna (min.).
Bollette; boleta, cedula.
Bologneser Spat (bologneser Stein, bononischer Steinspat, strahliger Schwerspat); spat boloński, kamień boloński) (min.).
Boltonit; boltonit (min.).
Bolus (Lemnische Erde) p. Bol.
Bolzen (Durchsteckbolzen); sworzeń, (nit z otworem do przetkania zatyczki) p. Nietenbolzen, Schraubenbolzen.
Bolzen (Polzen, stehender Stempel); słup, słupek, stojak (górn. cieś.).
Bolzen (Schraubenbolzen); trzpień (śrubowy) (maszyn.).
Bolzenschrot p. Schrot.
Bolzenschrotzimmerung (Bolzenzimmerung); wieńcowa wyprawa słupkowa, wieńcowa wyprawa na słupkach, wyprawa (obudowa) słupkowa (w szybach) (górn.).
Bolzenzimmerung mit Wandruten; wyprawa słupkowo kątownicowa (w szybach) (górn.).
Bombiccit; bombiczyt (min.).
Bombit; bombit (łupek czarny, gliniasty z Bombaju) (geol.).
Bon; bon, (pisemne upoważnienie do otrzymania zamówionego przedmiotu).
Bonebedschichten; bonebed (pokład kostny) (geol.).
Bononischer Steinspat p. Bologneser Spat.
Bonsdorffit; bonsdorfit (min.).
Booster (Spannungserhöher); dodatnica, prądnica dodatkowa (el.).

Bootshaken p. Feuerhaken.
Bor (Boron); bor (chem.).
Borazitoid (Hexakistetraëder); czworościan poszóstny, sześćczworościan, heksakistetraedr (kryst.).
Borax; boraks (techn.).
Borax (Tinkal); boraks rodzimy; tynkal (min.).
Boraxspat (Boraxstein, Borazit); boracyt min.).
Borazit; boracyt (min.).
Bordblech (bei Pfannen); blacha boczna, blacha brzeżna (panwy) (warzel.).
Bord (Pfannenbord); brzeg panwy, kraj panwy; p. Pranft (Branft).
Bordit; bordyt (min.).
Bordsalz (gelbes Salz); przywar boczny, sól żółta (warzel.).
Bordschwelle; próg boczny (w zbiornikach solankowych).
Bordstücke einer Sudpfanne p. Bordblech.
Born; studnia solankowa (soln.).
Bornit; 1) p. Buntkupfererz; 2) tetradymit (jozeit) (min.).
Borokalzit (Hydroborokalzit); borokalcyt, bekilit (min.).
Boronatrokalzit (Natroborokalzit, Ulexit); boronatrokalcyt, natroborokalcyt, uleksyt (min.).
Borsäure (Boraxsäure); kwas borowy (chem.).
Borsäure (natürliche Borsäure, prismatische Boraxsäure, Sassolin); kwas borowy, sasolin (min.).
Börteln (bördeln) Ränder der Bleche; wywijać (met.).
Böschen p. Abböschen.
Böschung (Dossierung) eines Dammes, einer Mauer; stok, skarpa, opłaz, skos, nachylenie (rob. ziem. bud.).
Böschungsabsatz p. Berme.
Böschungsverhältnis; stoczystość (rob. ziem.).
Böschungswinkel (natürlicher Böschungswinkel); kąt zesypu (rob. ziem. bud.).
Böse Wetter p. Wetter.
Bossenwerk; bonie, boń (rowki w ścianach zewnętrznych murów) (arch.).
Bossieren (abspitzen) einen Bruchstein; przyciąć, przyciosać kamień (bud.).
Botryogen (hemiprismatisches Botryogensalz, roter Vitriol); botryogen (min.).
Botryolith (Faser-Datolith); botryolit, gronowiec (min.).
Bottich; kadź, stągiew.
Bouilleur (Sieder, Siederohr) bei Dampfkesseln; ogrzewalnik, parownik, opłomka, wygrzewnik, kotlik (maszyn.).
Bouilleurkessel (Siederkessel, Dampfkessel mit Siederöhren, mit Bouilleurs); 1) kocioł z ogrzewalnikami; 2) kocioł z parownikami (opłomkami) (maszyn.).
Boulangerit; bulanżeryt (min.).
Bournonit (Schwarzspießglanzerz, Spießglanzbleierz); burnonit, szaromiedniak ołowiany (min.).
Boussole p. Bussole.
Bouteillenstein (Moldavit); kamień butelkowy, mołdawit (min.).
Bowenit; bowenit (min.).
Boysalz; sól morska, krupiasta, gradówka.
Brachiopoden; ramienionogi, brachiopoda (mięczaki dwuskorupowe) (geol.).
Brahme (Brahne) p. Senkel.
Brahme hängen (Senkel hängen); wyznaczać kierunek, godzinę (górn.).
Bramahkolben (Mönchskolben); nur, nurnik, tłok pełny (maszyn).
Bramme (Brame); bałwan, blok płaski (żelaza) (hut.).
Branchit; branchit (min.).
Brand; pożar, ogień.
Gruben —; pożar kopalni, pożar dolny.
Brandarbeit p. Feuersetzen.
Branddamm; tama ogniowa, tama pożarna (górn.).
Branderz (Gemenge von Zinnober u. Idrialit); zgorzelica, smolista ruda rtęciowa (min.).
Brandfeld; pole gorejące, płonące (górn.).
Brandgefährlich; zapalny.
Brandige Wetter; powiertrze płonące, pożarne, palne (górn.).
Brandisit; brandyzyt (min.).
Brandkohle; węgiel nieczysty, kamienisty (min.).
Brandmauer (Feuermauer); mur ogniochronny, przeciwpożarny, grodziżar (bud.).
Brandröhrchen (Rakete); przepalniczka, rakietka (górn.).
Brandschiefer (bituminöser Schieferton); łupek palny, żywiczny (min.).
Brandsetzen p. Feuersetzen.

Brandsilber (Feinsilber); srebro palone, srebro ogniem czyszczone (met.).
Brandstein (Backstein) p. Ziegel.
Brandwetter p. Brandige Wetter.
Branft (Pranft) p. Pfannenbord.
Braten (das Kupfer, das Roheisen); palić, wytapiać, wygrzewać (miedź, żelazo surowe) (met.).
Braunbleierz p. Pyromorphit.
Brauneisenerz (Brauneisenstein, Limonit); żelaziak brunatny, limonit (min.).
Brauneisenocker (brauner Eisenocker, erdiger o. ockeriger Brauneisenstein); ochra żelazna brunatna (min.).
Brauneisensteinknollen; gruzły. nacieki żelaziaka brunatnego (min.).
Braunerz (verwitterter Brauneisenstein); żelaziak brunatny zwietrzały (min.).
Braunit (Hartbraunstein); braunit, tlenek manganowy (min.).
Braunkalk; wapień brunatny (min.).
strahliger — p. Sphärosiderit.
Braunkohle; węgiel brunatny, węgiel bury, burowęgiel (min.).
Braunkohlenbergbau; górnictwo węgla brunatnego, kopalnictwo węgla brunatnego (górn.).
Braunkohlenbergwerk (Braunkohlengrube, Braunkohlenbergbau); kopalnia węgla brunatnego (górn.).
Braunkohlenflöz; pokład węgla brunatnego (geol. górn.).
Braunkohlenformation; formacja, utwór węgla brunatnego (geol.).
Braunkohlengrube p. Braunkohlenbergwerk.
Braunkohlenlager; złoże, pokład węgla brunatnego (geol.).
Braunkupfer (Ziegelerz); ceglanka, miedniak ceglasty (min.).
Braunmenakerz (Titanit); tytanit, sfen (min.).
Braunsalz (Tektizit); sól brunatna, gniada, tektycyt (min.).
Braunspat (Dolomit, makrotypes Kalkhaloid); spat brunatny, burospat, dolomit (min.).
Braunstein (Pyrolusit); manganiak szary, dwutlenek manganu, braunsztyn (min.).
Brause; natrysk (skraplanie pary) (maszyn.).
Brausebad; kąpiel natryskowa.
Breccie; druzgot, brekcja (geol.).
Breccienartige Struktur p. Struktur.
Breccienmarmor; marmur zlepieniec, okruchowiec (geol.).
Brechbacken (pl.); szczęki łamiące, gniotące, szczęki gniotownika (sort.).
Brechbaum (Brecheisen) p. Brechstange.
Brechen (losarbeiten, gewinnen) Steine; łamać, dobywać (górn.).
Brechen p. Uebersichbrechen.
Brechen (vorkommen) von Mineralien; występować, znajdować się, okazywać się.
Brechkopf (Kupplungsmuff); pochwa łącznikowa, nasuwka sprzęgłowa (maszyn.).
Brechmaschine p. Steinbrecher.
Brechmaul (bei der Backenquetsche); szczęki.
Brechstange (Brecheisen, Brechbaum); łamulec (narz.).
Breislackit; breislakit (min.).
Breitaxt (Breitbeil); topór ciesielski, zwyczajny (narz.).
Breiteisen; płaskownik szeroki (matr.).
Breiten; płaszczyć, rozpłaszczać, wyciągnąć (met.).
Breitenseite (Breitenscherme); bok szerokości (miary górniczej).
Breithacke p. Breithaue.
Breithammer; młot płaszczący (hut.).
Breithaue (Lettenhaue, Breithacke); motyka (techn. górn.).
Breithauptit (Antimonnickel), breithauptyt (min.).
Breitspurig; szerokotorowy (kol.).
Bremsbacke; szczęka hamulca (maszyn.) p. Bremsklotz.
Bremsband; taśma hamulcowa; pas hamulcowy (maszyn.).
Bremsberg (Bremsstrecke); pochylnia hamulcza, pochylnia (górn.).
beiderseitiger —, (doppelflügeliger —); pochylnia hamulcza dwustronna.
doppeltrümiger —, (doppelspuriger —); pochylnia hamulcza dwutorowa.
einseitiger —, (einflügeliger —); pochylnia hamulcza jednostronna.
eintrümiger —, einspuriger —); pochylnia hamulcza jednotorowa.
Bremsbergabbau; odbudowa z pochylni (górn.).
Bremsbergausbau; obudowa pochylni hamulczej (górn. cieś.).
Bremsbergbetrieb; ruch na pochylni hamulczej.

Bremsbergförderung; przewóz po pochylni (pochylnią), p. Bremsförderung (górn.).
Bremsberghöhe; wysokość pochylni (górn.).
Bremsbergpfeiler (Sicherheitspfeiler); filar pochylni, filar ochronny pochylni (górn.).
Bremsbergverschluß; zamknięcie pochylni hamulczej (górn.).
Bremsbock (Gestellwagen); wózek podstawny, kołyska (górn.).
Bremsdiagonale p. Diagonalbremsberg.
Bremsdrückel; dźwignia hamulcza (górn. maszyn.).
Bremsdynamometer (Pronyscher Zaum); hamownica, hamownica Prony'ego (maszyn.).
Bremse (Bremsvorrichtung); hamulec (maszyn.).
Backen —, (Klotz —); hamulec klockowy, kłodowy.
Band —; hamulec taśmowy, pasowy.
Dampf —; hamulec parowy.
Differential —; hamulec różnicowy.
durchgehende —; hamulec zespolony.
einseitige —, (einklötzige —); hamulec jednostronny, hamulec jednoklockowy.
elektrische —; hamulec elektryczny.
Hand —; hamulec ręczny.
Hebel —; hamulec dźwigniowy, drążkowy.
hydrostatische —, (hydraulische —); hamulec wodny.
Keil —; hamulec klinowy.
Ketten —; hamulec łańcuchowy.
pneumatische —, (Luftdruck —); hamulec powietrzny, hamulec pneumatyczny.
Sicherheits —; hamulec bezpieczeństwa.
Schrauben —; hamulec śrubowy.
selbsttätige —, (selbstwirkende —); hamulec samodzielny, hamulec samoczynny.
Vakuum —; hamulec próżniowy, hamulec ssący.
Bremsen; 1) hamować; 2) p. Abbremsen (górn.).
Bremser; hamulczy.
Bremsfallstrecke (Bremsförderstrecke); p. Bremsberg.
Bremsförderung (Abbremsen); spuszczanie, opuszczanie hamulcze, opuszczanie po pochylni przy pomocy hamulca (górn.).
Bremshaspel; kołowrót hamulczy (górn. maszyn.).
Bremshebel; drążek, dźwignia hamulcza (maszyn.).
Bremskammer; komora hamulcza, hamownia (górn.).
Bremskettenrutsche; łańcuchowa zesuwnia hamulcza (ładowanie węgla).
Bremsklotz (Bremsbacke, Bremsschuh); klocek hamulcowy, klocek hamulca (maszyn.).
Bremskraft; siła hamowania (mech.).
Bremslast; ciężar hamowany.
Bremsleistung; moc hamowana, moc tarcia (mech.).
Bremsmagnet; magnes hamulcowy (el.).
Bremsmaschine (Bremswerk, Bremsvorrichtung); przyrząd hamulczy, hamulec (maszyn.).
Bremsrad; p. Bremsscheibe.
Bremsring; koło hamulcze (maszyn.).
Bremsschacht (seigerer Bremsschacht); szyb hamulczy (górn.).
Bremsscheibe (Bremsrad); tarcza hamulcza, koło hamulcze (maszyn.).
Bremsschuh; sanki hamulcowe, oprawa kłody hamulcowej; p. Bremsbacke (maszyn.).
Bremsspindel; wrzeciono hamulca, śruba hamulcowa (górn. kol.).
Bremsstrecke; p. Bremsberg.
Bremsstube p. Bremskammer.
Bremsvorrichtung (Bremsapparat); p. Bremse.
Bremsvorrichtung (b. d. Winkelmeßinstrumenten); kleszcze (miern.).
Bremswagen; wóz z hamulcem, wóz hamulcowy.
Bremsweg p. Bremsberg.
Bremswerk p. Bremsvorrichtung.
Bremswirkung; działanie hamulca, skuteczność hamulca.
Bremszugstange; cięgiel hamulcowy, pręt hamulcowy.
Brennasche; popiół ogniskowy.
Brennbarkeit; palność.
Brenndauer; 1) czas palenia się; 2) czas świecenia.
Brennen; 1) wypalać (wapno, gips); 2) prażyć (rudę).
Brenner (Lampenbrenner); palnik (ośw.).
Flach —; palnik płaski.
Rund —; — okrągły.

Brennholz; drwa, drzewo opałowe, paliwo.
Brennmaterial (Brennstoff); paliwo, opał (matr.).
Brennöl (Leuchtöl); olej świetlny, palny (techn.).
Brennort (Setzort); palenisko (przy rozsadzaniu ogniem).
Brennpunkt (Fokus); ognisko (fiz.).
Brennspiritus; spirytus do palenia, spirytus palny.
Brennstahl p. Zementstahl.
Brennstoff p. Brennmaterial.
Brennstoffausnützung; wyzyskanie opału.
Brennstoffkosten; koszta opalania, koszta paliwa.
Brennstoffverbrauch; zużycie paliwa.
Brennstoffzufuhr; dowóz (doprowadzanie) paliwa.
Brennweite; odległość ogniskowa (fiz.)
Brennzeit; (Brenndauer); 1) czas palenia się; 2) czas świecenia; 3) czas prażenia (rud.).
Bresche; wyłom, szczerba.
Brett; deska, tarcica.
Kisten —; deska podsufitka (¾ cal.).
Schal —; — jednocalowa, calówka.
Spund —; deska półtoracalowa, półtorówka.
Tischler —; deska 1¼ calowa, stolarska.
Brettelkohle (Blattelkohle); węgiel listkowy, płatkowy (w Czechach) (min.).
Bretterplanke (Bretterzaun); parkan.
Brettfläche; powierzchnia deski, płask deski.
Brettnagel; deskal, gwóźdź deskowy.
Brettsäge (Brettschneidersäge); piła tracka (narz.).
Brettschneider; tracz.
Breunerit; (brachytypes Kalkhaloid); brejneryt (min.).
Brevicit (Natrolith); brewicyt (min.).
Brewsterit (megalogoner Kuphonspat); brewsteryt (min.).
Briart' Rätter (Briart' Gitter); ruszt Briarta (ładowanie węgla).
Briefkopierbuch; kopjał listów, księga odpisu listów.
Briggsche Logarithmen (gemeine Logarithmen); logarytmy briggowskie, zwyczajne (mat.).
Brikett (Kohlenziegel, Kohlenstein); cegiełka węglowa, brykieta (techn.).
Brikettierung (Brikettfabrikation); cegiełkowanie (miału węglowego, warzonki...) (techn.).
Brikettpresse; prasa cegiełkowa.
Brikettsalz; sól cegiełkowa (warzel.).
Brillant; brylant (djament oszlifowany).
Brisant (von Sprengstoffen); gwałtownie działający, silny.
Britanniametall (britisches Metall); metal brytański, srebro angielskie (met.).
Brithynsalz; solowiec (min.).
hemiprismatisches —; p. Glauberit.
prismatisches —; p. Polyhalit.
Brithynspat pyramidaler (Edingtonit); edyngtonit (min.).
Britsche (Pritsche); strzecha (tężnicza), dach (tężniczy) (tężenie solanki).
Britschengradierung; p. Gradierung.
Brochantit; brochantyt (min.).
Bröckelgebirge (Lebergestein); próchnica (Wieliczka).
Bröcklig (vom Gestein); kruchy.
Broden (Dampf); para (warzel.).
Brodenfang (Dampffang, Dunstfang); parnik (warzel.).
Brom; brom (chem.).
Bromargyrit; p. Bromit.
Bromit (Bromargyrit, Bromsilber, Bromyrit, Bromspat); bromit, bromargiryt (min.).
Bromlit (Alstonit, Barytobikalzit); bromlit, alstonit (min.).
Brongniartin (Glauberit); glauberyt (min.).
Brongniartit; brongniartit, broniartyt (min.).
Bronze (Erz, Metall); bronz, spiż (met.).
Aluminium —; bronz glinowy, nagliniony.
Phosphor —; bronz nafosforzony.
Bronzearbeit; p. Messingarbeit.
Bronzearbeiter; p. Messingarbeiter.
Bronzedraht; drut bronzowy (matr.).
Bronzieren; bronzować (techn.).
Bronzit; bronzyt, spiżowiec (min.).
Brookit; brukit (min.).
Brouillon; notatnik, szkic, bruljon.
Bruch; ułamek (mat.).
Dezimal — ułamek dziesiętny.
echter —; ułamek właściwy.
gemeiner —, (gewöhnlicher —); ułamek zwyczajny.
periodischer —; ułamek nieskończony, ułamek okresowy.
unechter —; ułamek niewłaściwy.

Bruch (des Gesteins, Minerals); przełam.
ebener —; przełam równy.
erdiger —; przełam ziemisty.
hakiger; przełam zadziorowy.
muschliger —, (muschelartiger —); przełam muszlowy.
unebener — przełam nierówny.
Bruch (eines Metalls); złom, przełom.
ebener —; złom równy.
erdiger —; złom ziemisty.
faseriger —; złom włóknisty.
feinfaseriger —; złom drobnowłóknisty.
feinkörniger —; złom drobnoziarnisty.
grobfaseriger —; złom grubowłóknisty.
grobkörniger —; złom grubo-ziarnisty.
hakiger —; złom zadziorowy.
körniger —; złom ziarnisty.
muschliger —; złom muszlowy.
rauher —; złom ciemno-szary.
sehniger —; złom żyłkowaty.
seidenfeiner —; złom jedwabisty.
unebener —; złom nierówny.
Bruch des Seiles; p. Seilbruch.
Bruch (Einbruch, Verbruch, Einsturz); zapadlina, zawał, załom, zawalisko (górn.).
Bruchbau; odbudowa gruzowa, zwaliskowa, załamowa (górn.).
Brucheisen; p. Pauscheisen.
Bruchfeld (verbrochenes Feld); zawalisko, zawał (górn.).
Bruchfelder; pola zapadlinowe, zapadania (geol.).
Bruchfestigkeit (relative Festigkeit); wytrzymałość na łamanie, na wyboczenie, na wygięcie, wytrzymałość względna (mech.).
Bruchfläche; powierzchnia przełamu, przełam (min.).
Bruchhaken; p. Raubhaken.
Brüchig (vom Gestein); łomny, łomliwy.
Brüchig (spröde, von Metallen); kruchy.
Brüchiges Eisen; żelazo łamliwe.
Bruchlinien; linie przełomowe (geol.).
Bruchort (Bruchstrecke); 1) zawalisko; 2) p. Bergmühle (górn.).
Bruchpfeiler; filar załamowy (górn.).
Bruchquerschnitt (gefährlicher Querschnitt); przekrój niebezpieczny (wyt.).
Bruchsicherheit; spółczynnik bezpieczeństwa, bezpieczeństwo (wyt.)
Bruchsilber; odpadki, okruchy srebra (met.).
Bruchstein; kamień łamany, kamień łomny, orcel (min. bud.).
Bruchsteinmauer (Bruchsteinmauerwerk); mur kamienny dziki, mur dziki (bud.).
Bruchstrecke p. Bruchort.
Bruchstrich; kreska ułamkowa (mat.).
Bruchstück (von Min. Met.); ułomek, złamek, szczątki.
Bruchwasser (Sumpfwasser); woda bagienna (geol.).
Bruchwinkel (bei Bodensenkungen); kąt załamu (górn.).
Brucit (Talkhydrat, rhomboëdrischer Kuphonglimmer); brucyt (min.).
Brücke; most (bud. most.).
Aquädukt —, Wasserleitungs —); most wodociągowy.
Eisenbahn —; most kolejowy.
eiserne —; most żelazny.
fliegende —; (fliegende Fähre, Gier —); most samolot, prom.
Flut —, (Inundations —); most na zalewie, powodziowy.
gedeckte —; most kryty.
Geh —, (Lauf —, Steg); most dla pieszych, kładka, ława.
gewölbte —; most sklepiony.
Gitter —; most kratowy.
Hängewerks —; most wieszarowy.
Häng- und Sprengwerk —; most wieszarowo-rozporowy.
hölzerne —, (Holz —); most drewniany.
Hub —; most podnoszony.
Ketten —; most łańcuchowy.
Ponton —; most czajkowy, pontonowy.
provisorische —, (flüchtige —, interimistische —); most tymczasowy.
Sprengwerks —; most rozporowy.
steinerne —, (Stein —); most kamienny.
Straßen —; most drogowy.
Ziegel —, (Backstein —); most ceglany.
Zug —, (Aufzieh —); most zwodzony.
Brückenbau; mostownictwo (bud. most.).
Brückenbelag; pokład (mostu) (bud. most.).
Brückenfeld; przęsło mostu (bud. most.).
Brückengeländer; poręcz mostu (bud. most.).
Brückenjoch; jarzmo mostowe (bud.).

Brückenpfeiler; filar mostowy (bud. most.).
Brückensicherung; bezpiecznik mostkowy (el.).
Brückenwage p. Wage.
Brudergeld (Büchsengeld) p. Büchsenpfennig.
Bruderlade (Knappschaftskasse); kasa bratnia, kasa bracka, kasa wspólnej pomocy otroków, związek bratni (bracki) (górn.).
Bruderlade matrikel; rodowód otroków, spis członków kasy brackiej (górn.).
Brummer; dzwonek terkoczący, brzęczak (el.).
Brünieren (bräunen) das Eisen, den Stahl; brunirować, nadtleniać żelazo, stal.
Brunne (Bronne, Pronne); brózda, zasiek, załom (w skale) (górn.).
Brunnen (brunnenführen, brunnenhauen); brózdować, zasiekać (robota klinomłotowa) (górn.).
Brunnen (gegrabener Brunnen); studnia.
Brunnen (artesischer Brunnen, Bohrbrunnen); studnia artezyjska, studnia wiercona.
Brunnen (Quelle); krynica, źródło, zdrój.
Brunnengräber (Brunnenmeister); studniarz.
Brunnensole p. Quellsole.
Brunnenziegel (Gewölbziegel, Kesselziegel); cegła klinowa, klinówka, studniówka, cembrówka, sklepówka (bud.).
Brunnenwasser; woda źródlana, studzienna, twarda.
Brushit; bruszyt, brushit (min.).
Brust (Brüstung); zasiek, nawiertek (przy wierceniu otworu) (górn.).
Brust p. Stoß, Arbeitsstoß.
Brust (b. Vorsumpf) ustęp, berma.
Brust (Ofenbrust); pierś pieca, strona przednia (robocza) pieca (hut.).
Brustbohrer (Brustleier) p. Kurbelbohrer.
Brustbrett; napierśnik wiertarski.
Brüsten (anbrüsten, zubrüsten); zasiekać, wykonać zasiek, nawiertek; p. Anbrüsten (górn.).
Brustlappen (Brustpremse); kotula piersiowa, pancerz piersiowy (w Wieliczce).
Brustmauer eines Schachtofens p. Brust.
Brüstung; 1) pobiedrze, parapet (bud.); 2) nawiertek (przy wierceniu otworu) p. Brust.
Brutto; ryczałt, brutto, ciężar całkowity.
Bruttoeffekt; skutek ryczałtowy.
Bruttoeinnahme; dochód surowy, całkowity, brutto (kas.).
Bruttogewicht (Bruttolast, totale Last); ciężar brutto, ryczałtowy (wraz z opakowaniem).
Bryozoen; mszywioły (bryozoa) (geol.).
Buche; buk.
Bucheinlage; wykaz księgi.
Buchenkohle; węgiel bukowy.
Buchhaltung (Buchführung); buchalterja, księgownictwo (kas.).
doppelte —; buchalterja podwójna, włoska.
einfache —; buchalterja pojedyńcza.
Buchholzit (Fibrolith, Faserkiesel); bucholcyt, fibrolit (min).
Büchsbohrer (Bohrbüchse, Büchse, Glockenbohrer); świder dzwonowy, dzwoniec (wierc. ziem.).
Büchse; 1) puszka, pudełko; 2) kasa dla chorych; 3) p. Büchsbohrer.
Büchse (Pfeife) p. Bohrpfeife.
Büchsen (nachbüchsen ein Bohrloch); wydrążyć (otwór świdrowy) (górn.)
Büchsenpfennig (Büchsengeld); składkowe (górn.).
Buckel; garb, siodło, grzbiet płonny (geol. górn.).
Bucklandit; buklandyt (min.).
Budget (Voranschlag, Haushalt); budżet, etat (dochodów i rozchodów).
Buffer (Puffer, Stoßapparat); zderzak, odbijak (kol. górn.).
Bufferscheibe (Bufferteller); tarcza tłuczka zderzakowego, talerz buforowy, tarcza buforowa (górn. kol.).
Bufferstange (Bufferführungsstange); trzon tłuczka zderzakowego, drążek kierowniczy tłuczka, trzon buforowy (górn. kol.).
Bug (Kurbelbug, Kurbelarm, Kurbelknie); ramię korby (maszyn.).
Bügel; kabłąk, pałąk (sprzęgła) (górn. kol.).
Bügel (Raitel, Reifen, Reif); obręcz (górn.).
Bügel (einer Kurbel, Treibstange, eines Lagers); strzemię (maszyn.).
Bügelkontakt; ślizg pałąkowy (el.).

Bügelsäge (Spannsäge); piła obłąkowa, kabłąkowa (narz.).
Bügelschacht (Reifenschacht, Reifschacht); szyb obręczowy (wyprawiony obręczami) (górn.).
Buhne (Damm, Deich, Einbau); tama, gać, grobla, zajaz (rob. wod.).
Buhnenböschung; stok grobli, opłaz (rob. wod.).
Bühne (Fahrbühne im Schacht); spocznik, przestanek, bono (górn.).
Bühne (Arbeitsbühne, Kasten); pomost roboczy, powała robocza, rusztowanie (górn.).
Bühne (Hauptbühne, Sicherheitsbühne); pomost główny, ochronny, bono główne, ochronne (w szybie) (górn.).
Bühne (Fahrkunstbühne, Tritt); stopień (maszyn. górn.).
Bühnensalz; sól pomostowa (odpadki solne przy przeróbce karnalitu).
Bühnenwagen p. Gestellwagen.
Bühnlager (Bühnenlager, Bühnloch); gniazdo, wręb, zacięcie (górn. cieś.).
Bulge (Bulche); miech skórzany, worek skórzany, byk, bulga (do czerpania wody i dobywania urobku) (górn.).
Bulier p. Bouilleur.
Bund (Wulst b. Bohrgestänge); nasadka.
Bündel; snopki (żelaza) (met.).
Bündel (Bohrbündel, Gestängebündel); ściskacz żerdkowy, pierścień żerdkowy, (wierc. ziemne) (górn.).
Bündel (Röhrenbündel); ściskacz rurowy, pierścień rurowy, (rurowanie otworów wiertniczych) (górn.).
Bundgatter p. Gatter.
Bundgespärre (Dachgebinde, Dachbund); wiązanie dachowe, więźba dachu (bud.).
Bundtram (Zugbalken, Dachbindebalken); jęta (bud.).
Grat —, (Gratbalken); jęta narożna
Ixen —; jęta koszowa.
Bunsenelement; stos Bunsena (el.).
Bunsenit (Nickeloxyd); bunzenit.
Buntbleierz (Pyromorphit); pyromorfit (min.).
Buntkupfererz (Bornit); bornit (min.).
Buntsandstein (bunter Sandstein); piaskowiec pstry (geol.).
Bunze (Bunzen) p. Punze.
Buratit (Büratit); buratyt (min.).
Bureau (Kanzlei); biuro.
technisches —; biuro techniczne.
Bureaudiener (Kanzleidiener); woźny.
Bürette (Meßröhre); miarówka, biuretka (chem.).
Bürste; 1) szczotka; 2) szczotka, zdawa (el.).
Bürstenabhebevorrichtung; przyrząd do odchylania (podnoszenia) szczotek (el.).
Bürstenapparat; przyrząd szczotkowy, trzymadło szczotkowe (el.).
Bürstenbolzen; sworzeń szczotkowy (el.).
Bürstenbrücke; połączenie szczotek, trzymadło szczotkowe (el.).
Bürstenfassung; oprawa szczotek (el.).
Bürstenhalter; grabki (u prądnicy), obsadka szczotkowa (el.).
Bürstenkabel; kabel szczotkowy (el.).
Bürstenklemmen; zaciski szczotkowe (el.).
Bürstenspannung; napięcie międzyszczotkowe (el.).
Bürstenstern; trzymadło szczotkowe (el.).
Bürstenträger; trzymadło szczotkowe (el.).
Bürstenverschiebung; przestawianie szczotek, przesuwanie szczotek (el.).
Büschelkunst (Püschelkunst); starodawne czerpadło (górn. maszyn.).
Buschen (wedeln); wiać, przewiewać (przez poruszanie gałęzią, ubiorem, płachtą) (górn.).
Bussole; busola (fiz. el. miern.).
Bustamit; bustamit (min.).
Bussolith (Bissolith); bysolit (min.).
Bütte (Bütten) p. Pütte.
Buttenspritze; sikawka przenośna.
Buttersalz; sól maślna (do solenia masła).
Butzen (Putzen); buła, gniazdo rudne (geol.).
Butzenförmig; bulasty.
Butzenweise (in Butzen vorkommend); bułami, w bułach (geol.).
Butzenwerk (Putzenwerk); buły, gniazda rudne (geol.).
Bytownit (Thjorsanit); bytownit (min.).

C

Cabrerit; kabreryt (min.).
Cadmium (Kadmium); kadm (chem.).
Cadmiumblende (Greenockit); greenokit (grinokit) (min.).
Caeruleolactin; ceruleolaktyn (min.).
Calait (Kallait); kalait, turkus (min.).
Calamin p. Galmei (Kieselzink).
Calamit; kalamit (min.).
Calaverit; kalaweryt (min.).
Calceola sandalina; calceola sandalina (koral) (geol.).
Calcination p. Kalzination.
Calcinieren p. Kalzinieren.
Calciphyr; kalcyfir (łupek wapienny z rozsianymi kryształami rożnych ciał) (geol.).
Calcit p. Kalkspat.
Calcium p. Kalzium.
Calcoferrit; kalkoferryt (min.).
Calculieren p. Kalkulieren.
Caledonit (paratomer Bleibaryt); kaledonit (min.).
Caliber p. Kaliber.
Calibrieren p. Kalibrieren.
Calo p. Kalo.
Calomel (Kalomel); 1) chlorek rtęciawy, kalomel (chem.); 2) p. Quecksilberhornerz.
Calorie p. Kalorie.
Calotte p. Kalotte.
Cambrische Formation p. Kambrische Formation.
Campagne p. Kampagne.
Cancrinit; kankrynit (min.).
Cännelkohle p. Kännelkohle.
Canon; kaniony (wąwozy, jary przepaściste) (geol.).
Cantonit; kantonit (min..)
Capacität p. Kapazität.
Capell- Ventilator p. Ventilator.
Capelle p. Kapelle.
Capellengold p. Kapellengold.
Capellensilber p. Kapellensilber.
Capillarität p. Kapillarität.
Caporcianit; kaporczyanit, leonardyt (min.).
Caps p. Aufsatzvorrichtung.
Carbid; węglik wapnia, karbid (techn. chem.).
Carbon p. Karbon.
Carbonisation p. Karbonisation.
Carbonit; karbonit (mat. wybuch. bezpieczny) (górn.).
Cardium (Conchiferen); cardium (geol.).
Carnallit (Karnallit); karnalit (min.).
Carnallitlager; pokład karnalitu (geol.).
Carnallitregion; strefa, pas, warstwa karnalitu (geol.).
Carnat; karnat (min.).
Carolathin; karolatyn (min.).
Carrolit; karolit (min.).
Castelmandit; kastelmandyt (min.).
C-Eisen (U-Eisen); ceownik (bud.).
Cement p. Zement.
Cementanstrich p. Zementanstrich.
Cementdamm p. Zementdamm.
Cementfabrik p. Zementfabrik.
Cementformstein p. Zementformstein.
Cementieren p. Zementieren.
Cementkalk p. Zementkalk.
Cementkupfer p. Zementkupfer.
Cementmauerung p. Zementmauerung.
Cementmauerwerk p. Zementmauerwerk.
Cementmörtel p. Zementmörtel.
Cementplatte p. Zementplatte.
Cementstahl p. Zementstahl.
Cementverputz p. Zementverputz.
Cementwasser p. Zementwasser.
Cenomanbildung (Cenomanien); cenoman, piętro cenomańskie (formacji kredowej) (geol.).
Centesimalwage p. Zentesimalwage.
Centimeter (Zentimeter); centymetr (mat.).
Centimeter- Gramm- Sekunden-Einheit; jednostka centymetro-gramo- sekundowego układu miar (el.).
Centimeter- Gramm- Sekunden-System; układ centymetro- gramo-sekundowy (el.).
Centralbewegung p. Zentralbewegung.
Centraldirektion p. Zentraldirektion.
Centrale p. Zentrale.
Centrale und diagonale Bewetterung p. Zentrale und diagonale Bewetterung.
Centralkondensation p. Zentralkondensation.
Centralpunkt p. Zentralpunkt.
Centralumschalter p. Zentralumschalter.
Centralvulkan p. Zentralvulkan.
Centralweichenplatte p. Zentralweichenplatte.
Centrieren p. Zentrieren.
Centriervorrichtung p. Zentriervorrichtung.
Centrifugalkraft p. Zentrifugalkraft.

Centrifugalmaschine p. Zentrifugalmaschine.
Centrifugalpumpe p. Zentrifugalpumpe.
Centrifugalregulator p. Zentrifugalregulator.
Centrifugalventilator p. Zentrifugalventilator.
Centrifuge p. Zentrifuge.
Centrifugentrocknung p. Zentrifugentrocknung.
Centripetalkraft p. Zentripetalkraft.
Centrum p. Zentrum.
Centrumbohrer p. Zentrumbohrer.
Cephalopoden; głowonogi (cephalopoda) (geol.).
Ceratiten (Cephalopoden); ceratyty (geol.).
Ceratitenschichten; warstwy ceratytowe (geol.).
Cerauniansinter (Blitzsinter, Blitzröhre) p. Astrapialit.
Cererbaryt pyramidaler (Yttrocerit); itroceryt (min.).
Cerererz p. Cerit.
Cerin (Allanit, tetartoprismatisches Melanerz); allanit (min.).
Cerinstein p. Cerit.
Cerit (Cererit, Cerinerz, Cerinstein, unteilbares Cerererz); ceryt (min.).
Cerithium (Gastropoden); cerithium (geol.).
Cerium (Cer, Cermetall); cer, ceryn (chem.).
Cerussit (Bleikarbonat); ceruzyt, biała ruda ołowiana (min.).
Cervantit; cerwantyt (min.).
Cession p. Zession.
Ceylanit (Pleonast); cejlanit, pleonast, spinel czarny (min.).
Chabasit (rhomboëdrischer Kuphonspat); szabazyt (min.).
Chablone p. Schablone.
Chablonziegel p. Formziegel.
Chabotte (Schabotte, Amboßfutter); szabota, oprawa kowadła (kow.).
Chabottenstock (Schabottenstock, Amboßstock); pień kowadła, podstawa kowadła, kłodzisko (kow.).
Chalcedon; chalcedon (min.).
Chalcocit (Chalkosin, Kupferglanz); błyszcz miedzi, chalkozyn (min.).
Chalilith; chalilit (min.).
Chalkanthit p. Kupfervitriol.
Chalkolith p. Kupferuranglimmer.
Chalkomelan p. Kupfermangan.
Chalkophyllit p. Kupferglimmer.
Chalkopyrit (Kupferkies); chalkopiryt, piryt miedziany (min.).
Chalkosiderit; chalkosyderyt (min.).
Chalkosin p. Kupferglanz.
Chalkotrichit p. Kupferblüte.
Chamoisit (Chamosit); chamoisit, szamoazyt (min.
Chamotte p. Schamotte.
Chamottestein (Chamotteziegel) p. Schamotteziegel.
Charakteristik (der Dynamomaschine); znamienna (prądnicy) (el.).
Charge eines Ofens (Ofencharge, Beschickung); zasyp pieca (hut. met.).
Chargieren (beschicken einen Ofen); wsadzać do pieca (hut. met.).
Chargiervorrichtung; wsadzarka (bloków, bałwanów do pieca) (hut. maszyn.).
Charnier p. Scharnier.
Charnierband p. Scharnierband.
Chef (Vorsteher, Dienstherr); naczelnik, szef.
Chemie; chemia.
Chemikalien; chemikalja, przetwory i wytwory chemiczne (chem. techn.).
Chemisch; chemiczny.
Chemisches Laboratorium; pracownia chemiczna, laboratorjum chemiczne.
Chemische Verbindung; połączenie chemiczne (chem.).
Chemiker; chemik.
Chesterlith; czesterlit (min.).
Chiastolith (Hohlspat); chiastolit (min.).
Chiastolithschiefer; łupek chiastolitowy (geol.).
Childrenit; childrenit (min.).
Chilenit (Wismutsilber); chilenit, srebro bizmutyczne (min.).
Chilisalpeter p. Natronsalpeter.
Chinasilber; srebro chińskie (met. techn.).
Chiolith; chiolit (min.).
Chiviatit; chiwiatyt (min.).
Chladnit; chladnit (min.).
Chlor; chlor (chem.).
Chlorammonium (Salmiak); chlorek amonowy, salmiak (chem. min.).
Chloanthit; chloantyt, piryt niklowy biały (min.).
Chlorastrolith; chlorastrolit (min.).
Chlorat (chlorsaures Salz); chloran (chem.).
Chlorblei; 1) chlorek ołowiany (chem.) 2) kotunit (min.).
Chlorbromsilber (Embolit); embolit (min.).

Chlorcalcium p. Chlorkalzium.
Chlorid (Chlorverbindung); chlorek (chem.).
Chlorit (Ripidolith, Talkglimmer); chloryt, zieleniec (min.).
Chloritoid (Chloritspat); chlorytoid, spat chlorytowy (min.).
Chloritschiefer; łupek chlorytowy (geol.).
Chlorkalium; chlorek potasu, sylwin (chem. min.).
Chlorkalk (Bleichkalk); wapno bielące (chem.).
Chlorokalzit (Chlorkalzium); chlorokalcyt (min.).
Chlorkalzium; chlorek wapnia (chem.).
Chlorkupfererz (Atakamit) p. Salzkupfererz.
Chlormagnesium; chlorek magnezu, chlorek magnezowy (chem.).
Chlormagnesiumlauge; roztwór chlorku magnezu (zamrażanie szybów) (górn.).
Chlornatrium (Kochsalz); chlorek sodu, sól kuchenna (chem. min.).
Chloromelan (Cronstedtit, rhomboëdrischer Melanglimmer); kronsztedyt (min.).
Chloropal (Unghwarit); ungwaryt (min.).
Chlorophäit; chlorofeit (min.).
Chlorophan (Pyrosmaragd); chlorofan (min.).
Chlorophyllit; chlorofilit (min.).
Chlorospinell; chlorospinel (min.).
Chlorwasserstoff (Chlorwasserstoffsäure) p. Salzsäure.
Chodneffit (Chodnewit); chodnewit (min.).
Chondriten (Algen); chondryty (geol.).
Chondroarsenit; chondroarsenit (min.).
Chondrodit (hemiprismatischer Chrysolith); chondrodyt (min.).
Chonikrit; chonikryt (min.).
Christbaumfassung; oprawka choinkowa (el.).
Christianit (Phillipsit); chrystyanit, filipsyt (min.).
Christophit; chrystofit (min.).
Chrom; chrom (chem.).
Chromat (chromsaures Salz); chromian (chem.).
Chromatische Abweichung p. Aberration.
Chromchlorit; chromchloryt (min.).
Chromdiopsid; chromdyopsyd (min.).
Chromeisen (Chromeisenerz, Chromit); chromit (min.).
Chromelement; stos chromowy (fiz.).
Chromerz; ruda chromowa (min. met.).
Chromglimmer; mika chromowa (min.).
Chromit (Chromeisen, Chromeisenerz); chromit (min.).
Chromocker; ochra chromowa (min.).
Chrysoberyll (Cymophan); chrysoberyl (korund) (min.).
Chrysokoll (Chrysokolla, Kupfergrün); chryzokola, zieleń miedzi, zielonokrusz, malachit krzemionkowy (min.).
Chrysolith; chryzolit (min.).
Chrysophan (Seybertit); seybertyt, klintonit (min.).
Chrysopras; chryzopraz (chalcedon jasno zielony) (min.).
Chrysotil p. Serpentinasbest.
Cimentieren p. Zimentieren.
Cimentierung p. Zimentierung.
Cimentierungskasten p. Zimentierungskasten.
Cimolit (cimolische Erde); cymolit (min.).
Cinnabarit (Zinnober); cynober (min.).
Cipollin; cypolin (min.).
Circular p. Zirkular.
Circularsäge p. Zirkularsäge.
Circularherd (bei Salzsiedepfannen) p. Zirkularherd.
Circulierpfanne p. Zirkulierpfanne.
Cisterne p. Zisterne.
Cisternenwagen p. Zisternenwagen.
Citrin (böhmischer Topas); cytryn (min.).
Clarit; klaryt (min.).
Clarklement; stos Clarka (el.).
Classe p. Klasse.
Classierapparat p. Klassierapparat.
Classieren p. Klassieren.
Classierungstrommel p. Separationstrommel.
Classification p. Klassifikation.
Claudetit; klodetyt (min.).
Clausthalit (Selenblei); klaustalit (min.).
Cleavelandit (Albit); kliwlandyt (min.).
Clingmannit; klingmanit (min.).
Clintonit (Seybertit); klintonit, seybertyt (min.).
Clutalith (Cluthalit); klutalit (min.).
Coccinit (Jodquecksilber); kokcynit, jodek rtęci (min.).

Coak (Coaks, Coax) p. Koks.
Coctur p. Saline.
Coctursalz p. Sudsalz.
Coefficient p. Koeffizient.
Cohäsion p. Kohäsion.
Coke (Cokes, Coks) p. Koks.
Colcothar (Kolkothar, Totenkopf, Eisenoxyd); kolkotar, tlenek żelaza (chem.).
Cölestin (Zölestin); celestyn, modryn, niebieściec (min.).
Collirit (Kollyrit); koliryt (min.).
Collodiumwolle p. Kollodiumwolle.
Colophonit (Kolophonit, Pechgranat); kolofonit (min.) .
Columbit (Niobit); kolumbit, niobit (min.).
Combination p. Kombination.
Commerz p. Kommerz —.
Communicierende Gefäße p. Kommunizierende Gefäße.
Compact p. Kompakt.
Compass p. Kompaß.
Compassaufnahme p. Kompaßaufnahme.
Compassbüchse p. Kompaßbüchse.
Compassring p. Kompaßring.
Compassnadel p. Kompaßnadel.
Compensationsrohr (Compensator) p. Kompensationsrohr.
Componente p. Komponente.
Composition (Metallcomposition); p. Komposition.
Compound- Dampfmaschine p. Dampfmaschine.
Compound- Dynamo p. Compoundmaschine.
Compounderregung; wzbudzenie dwuobwodowe (el.).
Compoundierung; dozwojenie (el.).
Compoundmaschine; maszyna o wzbudzeniu dwuobwodowem, maszyna dozwojona, maszyna szeregowo-bocznikowa, maszyna głównikowo-bocznikowa (el.).
Compoundwicklung; uzwojenie dla wzbudzenia dwuobwodowego (el.).
Compoundschächte; szyby sprzężone (o wieńcach ku środkowi wystających, z murem na nich wzniesionym) (górn.).
Compression p. Kompression.
Compressor p. Kompressor.
Comprimieren p. Komprimieren.
Comprimierte Luft p. Komprimierte Luft.
Comptoir (Kontor); kantor, biuro handlowe.
Comptonit (peritomer Kuphonspat); komptonit (min.).
Concav p. Konkav.
Concentration p. Konzentration.
Concentrieren (die Salzsole) p. Konzentrieren.
Concentriert p. Konzentriert.
Concentrisch p. Konzentrisch.
Concession p. Konzession.
Concordant p. Konkordant.
Concretion (Mineralconcretion) p. Konkretion.
Condensation p. Kondensation.
Condensator p. Kondensator.
Condignation (Etage, Stock); piętro (górn.).
Conditionsgedinge p. Konditionsgedinge.
Condurrit; konduryt, domeykit (min.).
Conglomerat p. Konglomerat.
Conisch p. Konisch.
Connelit; konelit (min.).
Consistenz p. Konsistenz.
Construktion p. Konstruktion.
Construieren p. Konstruieren.
Contact p. Kontakt.
Contactgang p. Kontaktgang.
Contactlager p. Kontaktlager .
Contactlagerstätte p. Kontaktlagerstätte.
Continent (Festland) p. Kontinent.
Continuierlich p. Kontinuierlich.
Conto p. Konto.
Contraction p. Kontraktion.
Contredampf p. Kontredampf.
Contremutter p. Kontremutter.
Conus (Gastropoden); conus (geol.).
Conus (Kegel) p. Konus.
Convergent p. Konvergent.
Converter (Convertor) p. Bessemerbirne.
Convex p. Konvex.
Conveyor p. Schüttelrinne.
Convolut p. Konvolut.
Coordinaten p. Koordinaten.
Copalin; kopalin (min.).
Copiapit; kopiapit (min.).
Copie p. Kopie.
Copieren p. Kopieren.
Copierpapier p. Kopierpapier.
Coquimbit; kokimbit (min.).
Coracit; koracyt (min.).
Cordierit (Dichroit, Jolith, prismatischer Quarz); kordyeryt, dychroit (min.).
Cornubianit; kornubianit (min.).
Cornetsches Leseband; przebieradło pasowe Corneta, pas przebieralny Corneta (ładowanie węgla) (sort.).

Cornvallkessel; kocioł kornwalijski (maszyn.).
Cornwallit; kornwalit (min.).
Corrosiv p. Korrosiv.
Cosalit (Bleibismutit); kozalit (min.).
Cosecans (Kosekante); cosecans, dosieczna (geom.).
Cosinus (Kosinus); cosinus, dostawa (geom.).
Cotangens (Kotangente); cotangens, dotyczna (geom.).
Cotunnit (Kotunnit); kotunit (min.).
Coulisse p. Kulisse.
Coulissensteuerung p. Kulissensteuerung.
Coulomb; kulon, kulomb (el.).
Coulombmeter; kulonomierz, kulonometr (el.).
Cours p. Kurs.
Couseranit; kuzeranit (min.).
Covellin p. Kupferindig.
Crednerit p. Mangankupfererz.
Crichtonit; krychtonit (min.).
Crinoiden; liljowce, lilje morskie (crinoidea) (geol.).
Cronstedtit (Chloromelan, rhomboëdischer Melanglimmer); kronsztedyt (min.).
Crookesit; kruksyt (min.).
Crookessche Röhren; rurki Crookesa (el.).
Crownglas; kronglas (szkło sodowo-wapienne, do szkieł optycznych używane).
Crucilith; krucylit (min.).
Crustaceen (Schaltiere); skorupiaki (geol.).
Cuban; kuban (min.).
Cubation (Cubatur) p. Kubation.
Cubieren p. Kubieren.
Cubisches Gedinge p. Kubisches Gedinge.
Cuboit; kuboit (min.).
Cubus p. Kubus.
Culm (Culmformation) p. Kulm.
Culsageeit; kulsażeit (min.).
Cummingtonit; kumingtonit (min.).
Cupolofen p. Kupolofen.
Cuprеïn; kuprein (min.).
Cuprit (Rotkupfererz); kupryt, czerwona ruda miedziana (min.).
Cupromagnesit; kupromagnezyt (min.).
Cuproplumbit p. Kupferbleiglanz.
Cuvelage (Cuvelierung) p. Küvelage.
Cuvelagekranz p. Aufsatzkranz, Küvelagekranz.
Cuvelagering p. Küvelagering.
Cuvelieren p. Küvelieren.
Cyanit (Kyanit, Disthen); cyanit, dysten, błękiciec (min.).
Cyanochrom; cyanochrom (min.).
Cyathorcrinus (Pflanzentiere); cyathorcrinus (geol.).
Cyathophyllum (Pflanzentiere); cyathophyllum (geol.).
Cykloide p. Zykloide.
Cykloidenverzahnung p. Zykloidenverzahnung.
Cyklopit; cyklopit (min.).
Cylinder p. Zylinder.
Cylinderboden p. Zylinderboden.
Cylinderbohrer p. Zylinderbohrer.
Cylinderdeckel p. Zylinderdeckel.
Cylindermantel p. Zylindermantel.
Cymophan (Chrysoberyll, prismatischer Korund); cymofan, chryzoberyl, złotogórek, złotoberyl (min.).
Cyprin; cypryn (min.).
Cyrtoceras; cyrtoceras (głowonogie) (geol.).

D

Dach; dach, strzecha (bud.).
Bockpfetten —; dach płatwowy na kozłach.
Bohlenbogen —; dach krążynowy.
Bogen —; dach kabłąkowy.
Helm —, (Haube —); dach hełmowy.
Kegel —; dach stożkowy.
Kehlbalken —; dach jętkowy.
Kuppel —; dach kopułowy.
Mansard —, (gebrochenes —); dach Mansarda, piętrzysty.
Pfetten —, (Fetten —); dach płatwowy, dach leźniowy.
Pult —; dach jednochylny, dach jednookapowy.
Sattel —, (Giebel —); dach dwuchylny, dach dwuokapowy.
Scheddach, (Parallel —); dach wielokrotny.
Sparren —; dach krokwiowy.
Tonnen —; dach chylny, dach kolebczasty.
Turm —, (Turmhaube); dach wieżowy.
Walm —, (Schopf —); dach czterochylny, dach dwuściety.

Zahnsäge —; dach wielogrzbietowy.
Zelt —; dach brogowaty, dach namiotowy.
Dach (Flözdach, Decke); nadkład (geol. górn.); p. Hangendes.
Dachbindebalken p. Bundtram.
Dachblech; blacha dachowa (met.).
Dachbund (Dachgebinde, Bundgespärre); wiązanie dachowe, więźba dachu (bud.).
Dachdecker; pokrywacz, dekarz (bud.).
Dachdeckung (Dacheindeckung); krycie dachu (bud.).
Dacheinlattung; łącenie dachu (bud.).
Dachfenster; okno dachowe, dymnik (bud.).
Dachfirst (Dachfirste); szczyt, grzbiet dachu, kalenica (bud.).
Dachfläche; poła, płaszczyzna dachu (bud.).
Dachfaß; okap, odkap (bud.).
Dachgebirge p. Hangendgestein.
Dachgeschoß; poddasze (bud.).
Dachgesperre (Dachgebinde, Dachwerksatz); więźba dachu (bud.).
Dachgestein (Hangendgestein); skała nadkładowa, kamień nadkładowy (geol. górn.).
Dachgradierung (Pritschengradierung, Staffelgradierung); tężenie dachowe, strzechowe, stopniowe (soln.).
Dachkehle p. Ixe.
Dachkohle (b. Steinkohlenbergbau); węgiel nadkładowy.
Dachkonstruktion; ustrój wiązania dachowego, konstrukcja dachu (bud.); p. Konstruktion.
Dachpappe (Teerpappe, Steinpappe); smołowiec, tektura smołowcowa, papa (bud.).
Dachpfanne p. Paßziegel.
Dachpfannenarbeiter; dachówkarz (bud.).
Dachpfette p. Pfette.
Dachrinne; obdasznica, okapnica, rynna (bud.).
Dachröhre (Abfallrohr, Fallrohr); rura ściekowa, rura spustowa (bud.)
Dachrohrgestänge; stojak rurowy dachowy (el.).
Dachschiefer (Schiefer zum Dachdecken); łupek dachowy (bud.).
Dachschiefer (Hangendschiefer); łupek nadkładowy, wierzchni (pokładu węgla) (geol. górn.).
Dachschindel p. Schindel.
Dachseite; połać dachu (bud.).
Dächsel p. Dexel.
Dachsparren (Sparren); krokiew (bud.).
Dachspitze; szczyt dachu, chochoł (bud.).
Dachständer; stojak (rurowy) dachowy (el.).
Dachstein p. Dachziegel.
Dachsteinkalk; wapień dachówkowy (geol.).
Dachstempel p. Firstenstempel.
Dachstuhl (Dachgebinde, Dachbund); stolec dachu, krzesło dachu.
liegender —; stolec leżący.
stehender —; — stojący (bud.).
Dachstuhlsäule (Stuhlsäule); słup stolcowy dachu (bud.).
Dachstuhlschwelle; ława, podwalina stolcowa (bud.).
Dachtraufe (Abfalltraufe); okap (bud.)
Dachverschalung; opierzenie dachu (bud.).
Dachwalm p. Walm.
Dachwerksatz; więźba dachu (bud.).
Dachziegel (Dachstein); dachówka, cegła dachowa (bud.).
Falz —; dachówka zakładkowa.
First —, (Mönch); dachówka szczytowa, grzbietowa.
gewöhnlicher —, (Platt —, Biberschwanz); dachówka zwyczajna, karpiówka.
Hohl —, (Hohlziegel); dachówka stokowa, gąsior.
Kehl —, (Nonne, Rinnen —); dachówka żłobkowata, koszowa.
römischer —; dachówka rzymska.
Paß —, (Dachpfanne, Esstein); dachówka holenderska, esówka.
Quadrat —; dachówka kwadratowa, kwadratówka.
Dacit; dacyt (geol.).
Dahmenit; dahmenit (mat. wybuch. bezp.).
Damm (Aufdämmung, Anschüttung); nasyp (inż.).
Damm p. Branddamm, Keildamm.
Damm (Deich, Einbau); tama, gać, grobla (rob. wod.).
Dammbankett; pobocze nasypu (inż.).
Dammbau p. Teichdammbau.
Dammböschung; stok nasypu, stok grobli, opłaz (inż.).
Dammblatt (Dammbrett, Streichbrettchen, Streichholz); zgarniaczka (form. odl.).
Dammböschung; stoczystość nasypu, stok nasypu, stok grobli, opłaz.

Dammbrett (Schütze); zasuwa, stawidło (w upuście stawu, kanału).
Dammbruch; przerwanie tamy, grobli.
Dämmen (verdämmen) d. Fluß; zagroblić, zagrodzić, zatamować groblą.
Dämmen (ausdämmen); ugnieść, wyrównać, wygładzić formę piaskową (form. odl.).
Dammerde (Humus, Ackererde); wierzchnica, ziemia rodzajna, ornica (geol.).
Dammflügel; skrzydło tamy, grobli (soln.).
Dammgrube (Gießgrube); dół odlewniczy, dół formierski (met. odl.).
Dammkrone; wierzch nasypu, korona nasypu, grobli (inż. górn.).
Dammstein (Damm, Wallstein) des Hochofens; babka, (kamień zamykający z przodu skrzynię zaprawy wielkopiecowej) (hut.).
Dammtür; drzwi tamowe (soln.).
Dammverblenden; ościenianie tamy (soln.).
Dammwehr (Dammwehre); tama (w ługowniach).
gemeines —, (Ebenwehr); tama pospolita.
offenes —, (Halleiner —, Dürnberger —); tama otwarta (tama hallejnska, tama dürenberska).
Salzkammerguts —; tama królewszczyzny solnej.
Damourit; damuryt (min.).
Dampf; para (fiz. maszyn.).
Ab —; para odlotowa.
abgesperrter —; para odcięta.
ausgedehnter —; para rozprężona, rozszerzona.
ausgenützter —; para zużyta.
Auspuff —; para wydychowa.
feuchter —, (nasser —); para wilgotna.
gesättigter —; para nasycona.
Hochdruck —; para wysokoprężna.
kalter —; para zimna.
kondensierter —; para skroplona.
Kontre —, (Gegen —); para wsteczna, zwrotna.
Niederdruck —; para niskoprężna.
überhitzter —, (trockener —); para przegrzana, sucha.
ungesättigter —; para nienasycona.
Wasser —; para wodna.
Dampfableitung; odlot pary.
Dampfableitung (Dampfabflußrohr); przewód parowy odlotowy, przewód odpływu pary, rura parowa odlotowa (maszyn.).
Dampfabsperrventil; parowy wentyl (zawór) nastawny (maszyn.).
Dampfakkumulator p. Akkumulator.
Dampfaufzug; dźwigarka parowa, wyciąg parowy.
Dampfausströmung; wylot pary, wypływ pary (maszyn.).
Dampfausströmungskanal; kanał odpływowy, odlotowy (maszyn.).
Dampfausströmungsperiode; okres wylotu pary.
Dampfbad; łaźnia (parowa).
Dampfbetrieb; ruch parą, ruch parowy.
Dampfbildung; wytwarzanie się pary (fiz.).
Dampfbremse; hamulec parowy (maszyn.).
Dampfdiagramm (Indikatordiagramm); wskaza (nakres lub wykres parowy (maszyn.).
Dampfdicht (luftdicht, hermetisch); szczelny, pary nieprzepuszczający.
Dampfdichte (spezifisches Gewicht d. Dampfes); gęstość, ciężar właściwy pary (fiz.).
Dampfdom (Dom, Dampfkuppel); zbieralnik pary, zbiornik pary, kopuła, kołpak, dzwon parowy parowozu (maszyn.).
Dampfdrehkran p. Kran.
Dampfdrosselung; dławienie pary (maszyn.).
Dampfdruck; ciśnienie pary (fiz. maszyn.).
Dampfdruckkurve; kurva ciśnienia pary (maszyn.).
Dampfdruckwasserheber; przetłocznik parowy (maszyn.).
Dampfdüse; dysza parowa.
Dampfdynamo; prądnica parowa (el.).
Dampfeinlaßventil p. Drosselklappe.
Dampfeinströmung; wlot pary.
Dampfeinströmungskanal; kanał przypływowy pary, kanal wlotowy dla pary.
Dampfelektrisiermaschine; parowa maszyna elektryzacyjna (el.).
Dampfentnahme; odbiór pary.
Dampfentnahmerohr; odbiornica pary (maszyn.).
Dampfentnahmeturbine; turbina paroupustna (maszyn.).
Dampfentöler; odoliwiacz pary (maszyn.).
Dampfentwässerung; odwodnienie pary (maszyn.).

Dampfentwicklung; wytwarzanie się pary (maszyn.).
Dampffang p. Dunstfang.
Dampferzeuger (Dampfgenerator) p. Dampfkessel.
Dampfführungsrohr (Dampfverteilungsrohr); przywód pary, przywód pary z kotła, przewód do napływu pary (maszyn.).
Dampfgebläse; dmuchawa parowa (hut. maszyn.).
Dampfgöpel p. Göpel.
Dampfhahn; kurek parowy (maszyn.).
Dampfhammer; młot parowy (hut. maszyn.).
Dampfhaspel; kołowrót parowy, dźwigarka parowa (górn. maszyn.).
Dampfheizung; ogrzewanie parowe (ogrz.).
Hochdruck —; ogrzewanie wysokoprężne.
Mitteldruck —; ogrzewanie średnioprężne.
Niederdruck —; ogrzewanie niskoprężne.
Dampfhemd p. Dampfmantel.
Dampfinjektor; smoczek parowy (maszyn.).
Dampfkasten p. Schieberkasten.
Dampfkessel (Dampferzeuger); kocioł parowy; p. Kessel.
Dampfkesselarmatur; osprzęt kotła par. (armatura) (maszyn.).
Dampfkesselbetrieb; ruch kotłem parowym, ruch kotłoparowy.
Dampfkesselblech (Kesselblech); blacha kotłowa (met.).
Dampfkesseldampfraum; przestrzeń parowa (przestrzeń nadwodna) kotła parowego (maszyn.).
Dampfkesseleinmauerung; obmurze kotła parowego.
Dampfkesselexplosion; wybuch kotła parowego.
Dampfkesselfeuerung p. Feuerung.
Dampfkesselheizfläche; powierzchnia ogrzewana (ogrzewalna) kotła par. (maszyn.).
Dampfkesselkohle (Dampfkohle, Kesselheizkohle, Kesselkohle); węgiel kotłowy (min. techn.).
Dampfkesselprüfung; sprawdzanie kotła parowego.
Dampfkesselsysteme; ustroje kotłów parowych.
Dampfkesseluntersuchung; badanie kotła parowego.
Dampfkesselwasserraum; przestrzeń wodna, przestrzeń podwodna kotła parowego.
Dampfkesselzertifikat; certyfikat kotłów parowych.
Dampfkolben; tłok parowy (maszyn.).
Dampfkolbenführung p. Kolbenführung.
Dampfkolbenliderung; uszczelnienie tłoka parowego.
Dampfkraft; siła parowa, siła pary (fiz. maszyn.).
Dampfkunst; wywadniarka parowa (maszyn. górn.).
Dampfkuppel p. Dampfdom.
Dampfleitung; przewód parowy, parowód (maszyn. techn.).
Dampfleitungsrohr (Dampfrohr); rura parowodowa, rura parowa (maszyn. techn.).
Dampflokomotive; parowóz, lokomotywa parowa.
feuerlose —; lokomotywa bezpaleniskowa (maszyn.).
Dampfmanometer; manometr parowy (fiz.).
Dampfmantel (Dampfhemd); ogrzewek parowy, płaszcz parowy (maszyn.).
Dampfmantel (Dunstdeckel) p. Pfannenmantel.
Dampfmaschine; maszyna parowa, silnik parowy, silnica parowa.
Auspuff —; maszyna par. wydychowa.
Balanzier —; maszyna par. z wahaczem, wahadłowa.
Betriebs —; maszyna par. przemysłowa, fabryczna.
Compound —, (Verbund —); maszyna parowa sprzężona.
doppeltwirkende —; maszyna par. o działaniu obustronnem.
einfachwirkende —; maszyna parowa o działaniu jednostronnem.
Einzylinder —; maszyna parowa jednocylindrowa.
Expansions —; maszyna par. rozprężna.
feststehende —, (stationäre —, Stabilmaschine); maszyna par. stała.
Hochdruck —; maszyna par. wysokoprężna.
horizontale —; maszyna par. pozioma.
Kondensations —; maszyna par. skraplaczowa, z kondenzacją.
Mehrzylinder —; maszyna par. wielocylindrowa.
Mitteldruck —; maszyna par. średnioprężna.
Niederdruck —; maszyna parowa niskoprężna.

oszillierende —; maszyna parowa wahadłowa.
rotierende —; maszyna par. obrotowa.
schnellaufende —; maszyna par. szybkobieg.
sehr schnellaufende —, maszyna par. bystrobieg.
Tandem —, (Verbund —); maszyna par. sprężona, spółtłoczyskowa.
transportable —, (Lokomobile); maszyna par. przenośna, lokomobila.
umsteuerbare —; maszyna par. nawrotna.
vertikale —; maszyna par. pionowa.
Volldruck —, (— ohne Expansion); maszyna par. bez rozprężania, bez ekspanzji.
Zweizylinder —; maszyna parowa dwucylindrowa.
Zwillings —; maszyna par. podwójna, bliźniacza.

Dampfmaschinenanlage; układ, rozkład, urządzenie maszyn parowych (maszyn.).
Dampfmaschinenberechnung; obliczenie maszyn. parowych.
Dampfmaschinenbetrieb; ruch (zakładu) maszyną parową.
Dampfmaschinenförderung; wyciąganie, wydobywanie, wywożenie maszyną parową (górn.).
Dampfpfanne (Dampfsiedepfanne); panew parowa (parą ogrzewana) (warzel.).
Dampfpfeife; gwizdawka parowa, świstawka parowa (sygn.).
Dampfpumpe; pompa parowa (maszyn.).
unterirdische —; wywadniarka podziemna, bezżerdzinowa.
Dampframme; kafar parowy (maszyn. bud.).
Dampfraum (im Kessel); przestrzeń parowa (maszyn.).
Dampfreduzierventil (Dampfdruckverminderungsventil); wentyl (zawór) redukcyjny, tłumiący (maszyn.).
Dampfregulator; regulator, miarkownik, poskramiak parowy (maszyn.)
Dampfrohr (Dampfröhre); rura parowa.
Dampfsäule (Fumarolle); dymica (gazy wulkaniczne z ziemi się dobywające) (geol.).
Dampfschaufelbetrieb; czerpanie łopatą parową (górn.).
Dampfschere; nożyce parowe (hut. techn. maszyn.).
Dampfschiebebühne; przesuwnica parowa (kol.).
Dampfschieber (Dampfverteiler, Steuerschieber); suwak parowy (maszyn.).
Dampfschieberkasten; skrzynka suwaka parowego (maszyn.).
Dampfschlot p. Dunstfang.
Dampfsiedepfanne p. Dampfpfanne.
Dampfsiedung; warzenie parowe, warka parowa (warzel.).
Dampfspannung; ciśnienie pary, prężność pary.
Dampfsparer; oszczędnik pary, odwadniacz (przyrząd do odprowadzenia pary skroplonej).
Dampfspeisepumpe; pompa parowa zasilająca (maszyn.).
Dampfstrahl; strumień pary (fiz.).
Dampfstrahlapparat p. Dampfstrahlpumpe.
Dampfstrahlgebläse; dyszak parowy (maszyn.).
Dampfstrahlpumpe (Dampfstrahlapparat, Injektor); smoczek parowy, inżektor (maszyn.).
Dampfstrahlventilator (Exhaustor von Körting); wentylator ssący, ekshaustor, wywietrznik parowy, wydyszak parowy (maszyn.).
Dampftrockenpfanne; susząca panew parowa (warzel.).
Dampftrocknung; suszenie parowe, suszenie parą (warzel.).
Dampfturbine; turbina parowa (maszyn.).
Aktions —, (Strahldampf —); turbina odrzutna (rozpędowa).
Reaktions —, (Überdruck —); turbina naporowa (reakcyjna).
Dampfüberdruck; nadprężność pary (fiz. maszyn.).
Dampfüberhitzer; przegrzewacz pary (maszyn.).
Dämpfung; tłumienie (el.).
Dampfvakuumpumpe (Pulsometer); tętnik, pompa tętnicza, pulsometr (maszyn.).
Dampfventil (Steuerventil); wentyl, zawór parowy, przepustnik pary (maszyn.).
Dampfverbrauch; rozchód, zużycie pary (maszyn.).
Dampfverlust; strata pary.
Dampfverteiler p. Dampfschieber.
Dampfverteilung; rozrząd, rozdział pary (maszyn.).

Dampfverteilungsrohr p. Dampfführungsrohr.
Dampfwagen (Dampfwaggon); wagon, parowóz (kol.).
Dampfwärme; cieplik pary, ciepło pary (fiz. maszyn.).
Dampfwasserableiter; odwadniacz pary.
Dampfzuleitung (Nacheinströmung); dolot pary (maszyn.).
Dampfzylinder; cylinder parowy, cylinder maszyny parowej (maszyn.).
Danait (Kobaltarsenkies, Kobaltarsenikkies); danait, mispikiel kobaltowy, arsenopiryt kobaltowy (min.).
Danalith; danalit (min.).
Danburit; danburyt (min.).
Dänisches Spülbohren; wiercenie z przepłukiwaniem sposobem duńskim (górn.).
Daniellelement; stos, element Daniella (el.).
Dannemorit; dannemoryt (min.).
Darrbühnen; suszydła (warzel.).
Darre (Darrhaus, Darrkammer, Trockenkammer); suszarnia (warzel. tech.).
Darren (dörren, trocknen); suszyć.
Darstellende Geometrie; geometrja wykreślna (geom.).
Darrstube p. Darre.
Darrvorrichtung; suszydło (techn.).
Darwinit; darwinit (min.).
Dasymeter; dazymetr, baroskop (fiz.).
Datolith (prismatischer Dystomspat); datolit (min.).
Datum; data, dan (dzień naznaczony).
Daube (Faßdaube); klepka (bedn.).
Daubreit; dobreit (min.).
Dauerbelastung; obciążenie ciągłe (el.).
Dauerbetrieb; ruch ciągły, obciążenie trwałe (el.).
Dauerbrandbogenlampe; łukówka długopalna (el.).
Dauerleistung; moc trwała (el.).
Dauerspannung; napięcie ciągłe (el.).
Daumen (Däumling) einer Welle, eines Getriebes; ksiuk, palec (maszyn.).
Davylampe (Davy'sche Lampe, Sicherheitslampe); lampka Davy'ego (górn.); p. Sicherheitslampe.
Davyn (peritomer Eläinspat); dawyn (min.).
Debet; winien, jest dłużny, stan długu, dług (kas.).
Debit (Absatz, Vertrieb); rozprzedaż, odbyt.
Dechenit; dechenit (min.).
Decke p. Dach (Flözdach).
Decke (Plafond); pułap, strop, sufit (bud.).
Decke (Meilerdecke); okrywka milerza (węgl.).
Deckel; pokrywa, pokrywka, wieko, dno.
Decken; pokrywy (geol.).
Deckenanschluß; złącze sufitowe (el.).
Deckenauslaß; wypust sufitowy (el.).
Deckenfassung; oprawka sufitowa (el.).
Deckenkohle; węgiel przystropny (górn.).
Deckenlampe; lampa sufitowa (el.).
Deckenschalung (Suffitbrett); podbitka, podsiębitka, sufitówka (bud.).
Decker; kryciel, kryciarz, dacharz, dekarz (bud.).
Deckernagel; papniak, łatniak.
Deckfarbe; farba nakrywająca, kryjąca, spodnia, podkładowa.
Deckgebirge; warstwy nadkładowe (geol.).
Decklade (Vorhang); zasłona, firanka (warzel.).
Deckreisig; spławina (drobne gałązki do pokrycia milerza) (węgl.).
Deckungsleiste (b. d. Dacheindeckung); listwa (w pokryciu dachu) (bud.).
Deckungssignal; sygnał ochronny (sygn.).
Declination p. Deklination.
Decoupirsäge p. Säge.
Defektwerden; uszkodzenie.
Deflation; zmiatanie, deflacya (geol.).
Deformation (Formveränderung); odkształcenie, deformacja.
Degeroit (Degeröit); degeroit (min.).
Dehnbar; ciągły, rozciągliwy, rozszerzalny (fiz. met.).
Dehnbarkeit; ciągłość, rozciągliwość, rozszerzalność (fiz. met.).
Dehnung; wydłużenie (wytr.).
Deich; grobla, tama, wał (inż.).
Deichsel; dyszel.
Dejektionskegel; stożek napływowy, dejekcyjny (geol.).
Dekadenkasten; opornik dziesiętny skrzynkowy (el.).
Dekadenrheostat (Dakadenwiderstand); opornik dziesiętny (el.).
Dekarbonieren (entkohlen); odwęglić (chem. met.).
Deklaration (Erklärung); oświadczenie.

Deklination (Abweichung) der Magnetnadel; zboczenie, deklinacja (miern. górn.).
Deklinationsabnahme; ubytek, umniejszenie się deklinacji (miern.).
Deklinationsbussole; busola nachyleń magnetycznych, deklinatorjum.
Deklinationskarte; mapa deklinacyjna (miern.).
Deklinationsnadel; igła wychylenia, igła zboczenia magnetycznego (miern.).
Deklinatorium; deklinatorjum (przyrząd do mierzenia zboczenia) (fiz.).
Dekrepitation; pękanie, trzeszczenie (fiz. chem.).
Dekret; dekret.
Delanouit (Delanovit); delanowit (min.).
Delessit (Eisenchlorid); delessyt (min.).
Delphinit; delfinit (min.).
Deltabildung; powstawanie delty, tworzenie się delty (geol.).
Deltametall p. Metall.
Deltoëder p. Deltoiddodekaëder.
Deltoid; deltoid (geom.).
Deltoiddodekaëder (Deltoëder, Deltoidzwölfflächner); dwunastościan deltoidowy (kryst.).
Deltoidikositetraëder p. Ikositetraëder.
Deltoidzwölfflach (Deltoidzwölfflächner) p. Deltoiddodekaëder.
Delvauxit; delwoksyt (min.).
Demant p. Diamant.
Demantoid (Diamantoid, Achtundvierzigflach); czterdziestoośmiościan (kryst.).
Demidoffit (Demidowit); demidowit (min.).
Demolieren (niederreißen); zburzyć, znieść, usunąć (budynek).
Demontieren (zerlegen); rozebrać, rozłożyć, rozstawić.
Denaturieren; przeistaczać.
Denaturierung (des Salzes); przeistoczenie (soli) (sort.).
Denaturierungsmittel; środek przeistaczający, przymieszka przeistaczająca.
Densimeter; areometr gęstościowy, denzymetr (fiz.).
Denudation; denudacja (obnażanie) (geol.).
Departement; 1) departament (część kraju); 2) wydział (w urządzeniu biurowem).
Depesche (Drahtnachricht, Drahtung); depesza (wiadomość przesłana telegraficznie).
Dephosphorisation p. Entphosphorung.
Depolarisator; depolarysator (el.).
Depolarisation; depolaryzacja (el.).
Deposit; skład, depozyt.
Depot (Niederlage); skład.
Material —; skład materjałów.
Depotplatz (Lagerplatz); składowisko.
Depression (Unterdruck); depresja (fiz. maszyn.).
Depressiondiagramm; diagram (nakres) depresji (górn.); p. Diagramm.
Depressionsmesser (Druckmesser, Manometer); manometr (fiz. maszyn.).
Depressionsventilator; wentylator depresyjny (maszyn. górn.).
Deputat (Einkommensteil); deputat, ordynarja, dodatek do płacy (np. w soli, węglu i t. p.).
Deputatsalz; sól deputatowa.
Derb (kompakt); zbity, jędrny (min. geol. górn.).
Derberz (derbes Erz); ruda jędrna, czysta, bogata (min. geol. górn.); p. Erzige Zeuge, Erzwände.
Dermatin; dermatyn (min).
Descloizit; deskluazyt (min.).
Desinfektion; odwonienie, odkażenie, desinfekcja.
Desintegrator p. Schleudermühle.
Deskriptive Geometrie (darstellende Geometrie); geometrja wykreślna (geom.).
Desmin (Strahlzeolith); desmin (min.).
Desoxydation (Reduktion); odtlenienie (chem.).
Desoxydieren; odtlenić (chem.).
Dessindraht p. Draht (Form —).
Destillat (Destillationsprodukt); dystylat (chem. techn.).
Destillation; przekraplanie, dystylacja (chem. techn. met.).
nasse —; przekraplanie.
trockene —; wygazowanie.
Destillieren; przekraplać, dystylować (chem. techn. met.).
Desulfuration p. Entschwefelung.
Detail; szczegół.
Detailaufnahme; zdjęcie szczegółowe (miern.).
Detailausführung; wywód szczegółowy, wykonanie szczegółowe.
Detailplan; plan szczegółowy (miern.).

Detailzeichnung; rysunek szczegółowy (inż. górn.).
Determinante (Bestimmungszahl); wyznacznik (mat.).
Deuteropyramide (Pyramide zweiter Art); piramida wtóra (kryst.).
Deul (Luppe); dul, ocyl, opławek, kłąb (met.).
Deul roh und gar aufbrechen; wyłamywać dula na surowo (met.).
Deutsches Gestänge; tor niemiecki (kątownikowy); p. Gestänge.
Deutscher Grubenhunt; wózek niemiecki, pies niemiecki (górn.); p. Hunt.
Devey'sche Differentialsteuerung; stawidło różnicowe Deveya (wywadniarki) (maszyn. górn.).
Deweyllit; dewejlit (min.).
Devillin; dewillin (min.).
Devinkulieren; znieść ostrzeżenie (na papierach obiegowych) (kas.).
Devon (Devonformation); dewon, formacja dewońska (geol.).
Dexel (Texel, Krummhacke); ciesak, dziuplin, bartnica (narz.).
Dexelfläche; powierzchnia zaciosowa, wrąb podkładu (kol. górn.).
Dexelhacke p. Dexel.
Dexellehre p. Schwellenlehre.
Dexeln (Einkerben der Schwellen); robienie zaciosów (kol. górn.).
Dezimalbruch; ułamek dziesiętny (mat.).
Dezimalsystem; układ dziesiętny (mat.).
Dezimalwage; waga dziesiętna (fiz.).
Dezimalzahl; liczba dziesiętna (mat.).
Diabas (Grünstein); djabaz (geol.).
Diabasporphyr; porfir djabazowy (geol.).
Diadochit p. Phosphoreisensinter.
Diagenese; diageneza (przerodzenie) (geol.).
Diagonalbremsberg; pochylnia hamulcza ukośna, przekątna (górn.).
Diagonale; przekątnia (geom.).
Diagonale (Diagonalstrecke); chodnik przekątny, ukośnica, chodnik ukośny (górn.).
Diagonale Bewetterung p. Bewetterung.
Diagonaler Pfeilerabbau; odbudowa filarowa przekątnia (górn.).
Diagonaler Strebebau p. Strebbau.
Diagramm; 1) wykres (teor); 2) nakres (rysowany przyrządem); 3) wskaz, wskazanie.
Diaklasit; djaklazyt (min.).
Diallag; djalag (min.).
Dialogit (Diallogit) p. Manganspat.
Diamagnetit; diamagnetyt (min.).
Diamant (Demant, oktaëdrischer Diamant); djament (min.).
Diamantbohrer (Diamantbohrung); wiercenie djamentami, djamentowe (wierc. ziemn.).
Diamantbohrer; świder djamentowy (wierc. ziemn.).
Diamantbohrmaschine; wiertarka djamentowa (górn.).
Diamantbord (Diamantbort) p. Diamantpulver.
Diamantglanz (der Mineralien); połysk djamentowy.
Diamantgrube; kopalnia djamentów (górn.).
Diamantkrone (beim Erdbohren); koronka djamentowa (górn.).
Diamantoid p. Demantoid.
Diamantpulver (Diamantbord, Diamantbort, Diamantstaub); proszek djamentowy (techn.).
Diamantrohrbohrmethode p. Diamantbohren.
Diamantröhrenbohrer p. Diamantbohrer.
Diamantspat (der blättrige gemeine Korund); korund zwyczajny (min.).
Diamantstaub p. Diamantpulver.
Diametral (zuwiderlaufend); przeciwległy, djametralny.
Diaphan (durchscheinend); przeźroczysty (min.).
Diaphorit p. Rhodonit.
Diaphragma; przepona, diafragma (fiz. miern.).
Diaphragmenströme; prądy przeponowe (el.).
Diaspor (eutomer Disthenspat); dyaspor, kruszeń (min.).
Diastatit; dyastatyt (min.).
Diät (Taggeld); płaca dzienna, dyjety,
Diätenklasse; klasa, stopień, ranga (urzędu).
Diatom; dwułupny, dwułupliwy (dwa kierunki łupliwości posiadający) (kryst.).
Diatomaceenerde; ziemia okrzemkowa (geol.).
Diatomeen (Infusorien); okrzemki, diatomy (geol.).
Dichroismus (Zweifarbigkeit); dwubarwność (kryst. min.).
Dichroit (Cordierit, Jolith, prismatischer Quarz); dychroit, kordieryt (min.).

Dichroitgneis (Cordieritgneis); gnejs dychroitowy, kordyerytowy (geol.).
Dichroitit (Cordieritfels); dychroityt (geol.).
Dichromatisch; dwubarwny (kryst. min.).
Dicht (von Flüssigkeiten); gęsty (fiz. chem.).
Dicht (von festen Körpern); ścisły (fiz. chem.).
Dicht (kompakt) b. Mineralien, Gesteinen; zbity (min.).
Dichte (Dichtheit, Dichtigkeit); 1) gęstość; 2) ścisłość.
Dichten; 1) zgęszczać (chem. techn.); 2) utykać (bud.); 3) uszczelniać (maszyn.).
Dichtung (das Dichten, die Dichtmachung); 1) zgęszczanie (chem. techn.); 2) utykanie (bud.); 3) uszczelnianie (maszyn.).
Dichtungsmaterial p. Liderungsmaterial.
Dichtungsplatte (Dichtungsring); uszczelka (matr.).
Dichtungsring (b. Dampfkolben); pierścień samoprężny, pierścień uszczelczy (maszyn.).
Dickhäuter (Pachydermata); zwierzęta gruboskórne, pachydermata (geol.).
Didodekaëder (Berylloid); p. Zweimalzwölfflächner.
Didymit; dydymit (min.).
Diebel p. Dobbel.
Diele (Dielenbrett); tarcica, dyl (bud.).
Dielektrizität; dielektryczność (nieprzewodzenie elektryczności.)
Dielenboden p. Boden.
Dielennagel (Querkopfdielennagel); gwóźdź głowacz, plesznik.
Dielenwand; 1) ściana dylowa, zagroda z desek; 2) przepierzenie (bud.).
Dienst (Dienststelle); służba.
administrativer —, (Verwaltungs —); służba administracyjna, zawiadowcza, wewnętrzna.
Aufsichts —; służba dozorowa, służba nadzoru.
Betriebs —, (Verkehrs —); służba ruchu.
Exekutiv —, äußerer —); służba wykonawcza, służba zewnętrzna.
Expeditions —, (Transport —); służba przewozowa, wysyłkowa.
kommerzieller —; służba handlowa, służba kupiecka.
Werkstätten —; służba warsztatowa.
Dienstablösung; zdawanie służby, zmiana służby.
Dienstabzeichen; znak służbowy, odznaka służbowa.
Dienstbarkeit; służebnictwo, służebność; p. Servitut.
Dienstbuch; książka służbowa.
Dienstkleid; odzież służbowa, mundur.
Dienstleistung; służba, sprawność służbowa.
Dienstordnung; regulamin służbowy, porządek służbowy.
Dienstpragmatik; przepis służbowy, pragmatyka służbowa.
Dienstübergabe; oddanie służby.
Dienstübernahme; objęcie służby.
Dienstvorschrift; przepis służbowy.
Dienstwohnung; mieszkanie służbowe.
Dienstzeit; okres służbowy, czas służby.
Dienstzeugnis; świadectwo służbowe.
Dieselmotor; motor Diesel'a, silnik Diesel'a (silnik spalinowy) (maszyn.).
Differential; różniczka (mat.).
Differentialausschalter; wyłącznik różnicowy (el.).
Differentialbogenlampe; lampa łukowa różnicowa (el.).
Differentialbremse p. Bremse.
Differentialflaschenzug p. Flaschenzug.
Differentialgalvanometer; galwanometr różnicowy (el.).
Differentialgleichung; równanie różniczkowe (mat.).
Differentiallampe; lampa różnicowa (el.).
Differentialpumpe p. Pumpe.
Differentialrechnung; rachunek różniczkowy, różniczkowanie (mat.)
Differentialschaltung; połączenie różnicowe (el.).
Differentialstrom; prąd różniczkowy (el.).
Differentialwicklung; uzwojenie różnicowe (el.).
Differentialschwimmer; pływak różniczkowy (w ługowniach) (soln.)
Differentialzentrifuge p. Zentrifuge.
Differenz (Unterschied); różnica (mat.).
Diffraktion; dyfrakcja, uginanie się, zboczenie (promieni światła) (fiz.).
Diffusion (der Flüssigkeiten, der Gase); dyfuzja, przenikanie (samodzielne mieszanie się płynów, gazów) (fiz.).
Diffusor; dyfuzor, kanał wentylatora (przewietrznika) (górn.).

Digenit; dygenit (min.).
Dihexaëder p. Quarzoid.
Dihydrit; dyhydryt (min.).
Dilatationsblech (Temperatursblech); rozstępka, blaszka rozstępowa (górn. kol.).
Dille (Dülle, Tülle); tuleja, tulejka.
Dillnit; dylnit (min.).
Diluvialgletscher; lodowiec dyluwialny (geol.).
Diluvialtheorie; teorja potopowa, dyluwialna (geol.).
Diluvium (Diluvialformation, Diluvialbildung, Diluvialgebirge, Diluvialgruppe, System des Diluvium); dyluwium, plejstocen, formacja dyluwialna (czwartorzędowa) (geol.).
Dimension (Ausdehnung, Umfang, Maß); wymiar (miern.).
Dimorph (zweigestaltig); dwukształtny (kryst.).
Dimorphie (Dimorphismus); dwukształtność (kryst.).
Dimorphin; dymorfin (min.).
Dinotherium (Säugetier); dinotherium (geol.).
Dioktaëder vier- und vierkantiges; p. Zirkonoid.
Diopsid; dyopsyd (min.).
Dioptas p. Kupfersmaragd.
Diopter (Visier); przeziernik (miern.).
Objektiv —; przeziernik przedmiotowy.
Okular —; przeziernik oczny.
Dioptерlineal; celownica, celownik, dioptra (miern.).
— mit Fäden; celownica z przezierniками.
Diorit (Hornblendegrünstein); dyoryt (geol.).
Dioritschiefer; łupek dyoreytowy (geol.)
Diphanit; dyfanit (min.).
Diplagieder (hexagonales o. sechsseitiges Trapezoëder); trapezościan sześcioboczny, ukosiec dwunastościenny (kryst.).
Diploid p. Dyakis-Dadekaëder.
Dipyr (Schmelzstein); dypir (min.).
Dippel p. Dobbel.
Dipyramide (Berylloid); p. Zweimalzwölfflächner.
Direktion; dyrekcja.
Bau —; dyrekcja budowy.
Berg —; dyrekcja górnicza.
Betriebs —; dyrekcja ruchu.
Eisenbahn —; dyrekcja kolei, kolejowa.
Finanzlandes —; krajowa dyrekcja skarbu.
Direktionsrohr p. Bohrtäucher.
Direktor; dyrektor.
Disjunktionsströme; prądy przerwania (el.).
Diskontieren (eskomptieren); odtrącać, odrachować, dyskontować (kas.).
Diskonto (Eskonto); dyskont, eskont, przedpłata weksla (kas.).
Diskordant (in der Lagerung); niezgodny (geol.).
Diskordanz (Ungleichartigkeit der Lagerung); niezgodność (w uławiceniu) (geol.).
Disintegrator p. Desintegrator.
Diskrasit (Antimonsilber); p. Spießglanzsilber.
Dismembrator; dysmembrator, rozdrabniacz (w młynach solnych).
Dispersion (Farbenzerstreuung); rozszczepienie (fiz.).
Disphen p. Skalenoëder (tetragonales).
Disposition (Einteilung, Bestimmung, Anordnung); dyspozycja, zarządzenie.
Disposition (Plan); dyspozycja, rozkład.
Dissipator; dyssypator (w młynach solnych).
Dissoziation; dysocjacja, rozkojarzenie.
elektrische —; dysocjacja elektrolityczna.
Distanz (Abstand, Entfernung); odległość, odstęp, dystans.
Distanzmesser; dalmierz (miern.).
Distanzscheibe p. Distanzsignalscheibe.
Distanzsignal; sygnał wjazdowy, przedstacyjny, ostrzeg przedstacyjny (sygn.).
Distanzsignallaterne (Wendescheibenlaterne); latarnia ostrzegowa (sygn.).
Distanzsignalscheibe (Distanzscheibe, Wendescheibe); tarcza sygnałowa, ostrzegowa (sygn.).
Disthen (Cyanit, Kyanit, Saphirspat); błękiciec, dysten (min.).
Disterit (Brandisit); brandyzyt (min.).
Disthenit (Disthenfels, Cyanitfels); dystenit (geol.).
Disziplinargewalt; władza karcenia, karność służbowa.
Disziplinarrat; rada dyscyplinarna, senat dyscyplinarny.
Disziplinarstrafe; skarcenie, kara porządkowa.

Disziplinarverhandlung; rozprawa porządkowo-karna, dyscyplinarna.
Divergent (divergierend); rozbieżny (geom.).
Divergenz; rozbieżność, rozbieg (geom.).
Divergieren; rozchodzić się, odchylać się (geom.).
Divergierend p. Divergent.
Dividende (Gewinnanteil); dywidenda, zysk udziałowy.
Dividieren; dzielić (mat.).
Dividend; dzielna (mat.).
Division; dzielenie (mat.).
Divisor; dzielnik (mat.).
Dobbel (Döbbel, Döbel, Dübbel, Dübel, Diebel, Dippel); zaporek, klin, zczepik (bud. cieś.).
Dochtkohle; węgiel rdzeniowy, urdzeniony, knotowy (el.).
Docimasie p. Probierkunst.
Docke (Hohldocke); przesuwnica, pojeżdżacz (tok.).
Dodekaëder (Zwölfflach, Zwölfflächner); dwunastościan (kryst.).
Dogger; dogger (jura średnia, brunatna) (geol.).
Dohnfach p. Tonnenfach.
Dokument (Urkunde); dokument, akt.
Dolerit; doleryt (geol.).
Dolomit; dolomit (min. geol.).
Dolomitisierung; dolomityzacja (geol.)
Dom p. Dampfdom.
Doma (horizontales Prisma); doma, daszek (kryst.).
Domäne; dobra skarbowe, narodowe, królewszczyzna.
Domanit (Domanitschiefer); domanit (geol.).
Domeykit (Arsenikkupfer); domeykit, konduryt (min.).
Donnerkeile p. Steinklammer.
Donfach (Donnfach) p. Tonnenfach.
Donlage p. Tonnlage.
Donlägig p. Tonnlägig.
Doppelaufbruch; chodnik dowierzchni podwójny (górn.).
Doppelbahn (doppelspurige Eisenbahn); kolej dwutorowa (kol. górn.).
Doppelbetrieb (Parallelbetrieb) p. Doppelstreckenbetrieb.
Doppelbogenlampe; lampa o łuku podwójnym (el.).
Doppelbrechung (des Lichtes); załamanie podwójne (fiz.).
Doppeldismembrator; dysmembrator (rozdrabniacz) podwójny (młyny solne).
Doppeldynamo; dynamo dwuprądowa, prądnica dwuprądowa (el.).
Doppelflöz (Gabelflöz); pokład rozdwojony, rozsochaty, podwójny (geol. górn.).
Doppelgang; żyła rozdwojona, żyła podwójna (geol. górn.).
Doppelglockenisolator; isolator dzwonowy dwukloszowy (el.).
Doppelhaue (Doppelkeilhaue, Doppelspitze, Zweispitze); oskard, dwunosak (narz.) p. Keilhaue.
Doppelhauer (Vollhauer); kopacz, żeleźnik starszy (górn.).
Doppelherzstück (Doppelkreuzung); rozjazd rozwarty, podwójny, krzyżownica rozwarta (kol.).
Doppelhub; dwuskok (maszyn.).
Doppelkeilhaue p. Doppelhaue.
Doppelkollektor; kolektor, zbieracz podwójny (el.).
Doppelleiter; dwuprzewód, dwuprzewodnik (el.).
Doppelleitungsklinke; gniazdko dwuprzewodowe (el.).
Doppelleitungsstöpsel; wtyczka dwuprzewodowa (el.).
Doppelliegen (Überschiebung, Übersprung, Wechsel); przesunięcie, przerzut (geol.).
Doppelmaß; miara górnicza podwójna, dwójmiara (pr. górn.).
Doppelmast; słup bliźniaczy, podwójny (el.).
Doppelmuffe (Gasrohrmuffe); złączka (do rur) (maszyn.).
Doppelplungerpumpe p. Pumpe.
Doppelpyramide; ostrosłup podwójny (kryst.).
Doppelring (zum Halten von Fluchtstäben); pierścień podwójny, bliźniaczy, dwupierścień (miern.).
Doppelröhrenapparat (Winderhitzungsapparat); nagrzewnica rurowa podwójna (hut.).
Doppelrost (bei Siedepfannen); ruszt podwójny (warzel.).
Doppelschacht (Zwillingsschacht); szyb podwójny, czteroklatkowy, bliźniaczy (górn.).
Doppelschaltung; połączenie podwójne (el.).
Doppelschiebersteuerung p. Steuerung.
Doppelschraube; śruba podwójna (ślus.).
Doppelsitzventil (doppelsitziges Ventil) p. Ventil.

Doppelspat (Kalkspat mit doppelter Strahlenbrechung); kalcyt dwójłomny (min.).
Doppelspitze p. Doppelhaue.
Doppelspurig (zweispurig); dwutorowy (kol.).
Doppelstrecke (Parallelstrecke); chodnik podwójny (górn.).
Doppelstreckenbetrieb (Parallelbetrieb); 1) przodkowanie podwójne, prowadzenie (pędzenie) chodników równoległych; 2) chodnik podwójny, równoległy (górn.).
Doppelstrommaschine; maszyna dwuprądowa (el.).
Doppeltarifzähler; licznik dwutaryfowy (el.).
Doppel-T-Anker; twornik dwuteowy (el.).
Doppel-T-Eisen (I-Eisen, H-Eisen); dwuteownik (met.).
Doppelte Kratze; nakładanie podwójne, przekładanie, narażanie dwukrotne, zrażanie dwukrotne (górn.).
Doppeltür; drzwi podwójne (bud. górn.).
Doppelventilator; wentylator podwójny (maszyn. górn.).
Doppelwerk; ługownia podwójna (soln.).
Doppelwicklung; uzwojenie podwójne (el.).
Doppelwirkend; działający obustronnie, dwójczynny (maszyn.).
Doppelwirkende Maschine; maszyna o działaniu obustronnem (maszyn.).
Doppelweiche (doppelte Weiche); rozjazd podwójny, dwustronny, zwrotnica podwójna, dwustronna (kol. górn.).
Doppelzapfen (Zwillingszapfen); czop podwójny (bud.).
Doppelzellenschalter; ładownica podwójna (el.).
Dopplerit (Torfpechkohle); dopleryt (min.).
Dorn (Dobel, Bolzen); trzpień (bud.).
Dornen (Dornenbündel); ciernie (tężenie solanki).
Dornengerüst (Ständerwerk); wiązanie cierniowe, szkielet cierniowy (soln.).
Dorngradierhaus; tężnia cierniowa (soln.).
Dorngradierung p. Gradierung.
Dornhülse (Aufsatzhülse); tulejka (miern.).
Dornlatte (b. Gradierwerken); łata cierniowa, łata tężniowa (soln.).
Dornsäulen (Dornensäulen b. Gradierwerken); słupy cierniowe, słupy tężniowe (soln.).
Dornstein (Dornenstein); kamień cierniowy, tężniowy (soln.).
Dornwacke (b. Dorngradierung); waka cierniowa, tężniowa (soln.).
Dornwand (Dornenwand, Gradierwand); ściana cierniowa, tężniowa (soln.).
Dörrapparat; przyrząd suszarniany, suszarnia (warzel.).
Dörrauswüchse; wysuszki, narostki (na topkach solnych) (warzel.).
Dörren p. Darren.
Dörrkammer (Dörrpfiesel); suszarnia (warzel.).
Dörrkanal (Dörrung der Salzhurmanen); kanał suszący (warzel.).
Dörrkränze (Dörrung der Hurmanen); kręgi suszarniane (warzel.).
Dörrpfiesel p. Dörrkammer.
Dörrsalz; sól suszona (warzel.).
Dose; gniazdo (el.).
Dosenanschlußrosette; złącze gniazdowe (el.).
Dosenausschalter; wyłącznik puszkowy, gniazdowy (el.).
Doseneinheit (des Widerstandes); opornik gniazdowy o jednostce oporu (el.).
Dosenlibelle p. Libelle.
Dosensicherung; bezpiecznik gniazdowy (el.).
Dosentelephon; telefon kolisty.
Dossierbrett (Scharwage); chyłomierz, krokiewka (bud.).
Dossieren p. Abböschen.
Dossierung p. Böschung.
Dotation (Aussteuer, Schenkung); uposażenie, dotacja.
Doublierеisen p. Dubliereisen.
Doublierstein (Dublierstein) p. Spurstein.
Dozimasie p. Probierkunst.
Draht; drut (met.).
Blei —; drut ołowiany.
Bronze —; drut bronzowy.
Eisen —; drut żelazny.
Form —, (Fasson —, Dessin —); drut kształtowy.
gewalzter —; drut walcowany.
gezogener —; drut ciągnięty, ciągniony.
Kesselschmied —; drut kotlarski.
Kupfer —; drut miedziany.
Prüf —; drut dozorowy (el.).

Stahl —; drut stalowy.
Telegraphen —; drut telegraficzny.
Drahtantwort; odpowiedź telegraficzna.
Drahtarbeiter (Drahtzieher); druciarz.
Drahtband p. Drahtriemen.
Drahtbandseil; płaska lina druciana (górn.).
Drahtbank p. Drahtziehbank.
Drahtbürste (Kratzbürste); szczotka druciana.
Drahteinlage; wkładka drutowa.
Drahteisen (dünnes Rundeisen aus welchem Draht gemacht wird); żelazo drutowe (met.).
Drahtfabrik (Drahtwerk, Drahtziehwerk, Drahthütte, Drahtmühle, Drahthammer, Drahthammerwerk); drutownia, druciarnia (techn.).
Drahtfabrikation (Drahtzieherei); druciarstwo, wyrób drutu (met.).
Drahtfeder; sprężyna druciana (techn.).
Drahtgatter (Drahtgitter); krata druciana, rzeszoto, sito druciane (sort.)
Drahtgeflechte; plecionka druciana (techn.).
Drahtgitter p. Drahtgatter.
Drahtglas; szkło na siatce.
Drahthammer (Drahthammerwerk) p. Drahtfabrik.
Drahthütte p. Drahtfabrik.
Drahtklemme; zacisk drutowy, do drutów (el.)
Drahtklinke (Klinke) p. Drahtlehre.
Drahtkorb (bei Sicherheitslampen); kołpaczek druciany (górn.).
Drahtlehre (Drahtmaß, Drahtklinke); drutomierz (techn.).
Drahtleitung; przewód druciany (el.).
Drahtmaß p. Drahtlehre.
Drahtmühle p. Drahtfabrik.
Drahtnagel (Kettennagel); szpilka (miern.).
Drahtnagel p. Drahtstift.
Drahtnetz; siatka druciana (techn.).
Drahtriemen (Drahtband, Regale); promień drutu, promień druciany.
Drahtseil; lina druciana (górn.).
Eisen —; lina z drutu żelaznego.
flaches —; lina druciana płaska.
Gußstahl —; lina z stali lanej.
Stahl —; lina z drutu stalowego.
verschlossenes —; lina z drutu kształtowego.
Drahtseilsantrieb; napęd liną drucianą.
Drahtseilbahn (Seilbahn, Luftbahn); kolej linowa, wisząca (techn.).
Drahtseilfabrik; fabryka lin drucianych.
Drahtseilgestänge; ciągadła druciano-linowe, ciągadła z lin drucianych (górn. maszyn.).
Drahtseilleitungen (im Schachte); wodzidła linowe, ślizgi, (ślizy) linowe (górn.); p. Führungsseile.
Drahtsieb; sito druciane, rzeszoto (sort.).
Drahtsilber; srebro drutowe, rodzime (min.).
Drahtspirale; ślimacze druciane (el.).
Drahtspule; cewa, cewka druciana, zwojnica (el.).
Drahtstift (Drahtnagel); ćwiek, druciak.
Drahtwalzen p. Schnellwalzen.
Drahtwalzwerk p. Walzwerk.
Drahtwerk p. Drahtfabrik.
Drahtwiderstand; opór w drucie (el.).
Drahtwinde p. Drahtziehbank.
Drahtwindungen; zwoje drutu.
Drahtzange; kleszcze drutowe, kleszcze do drutu (ślus.).
Drahtzaun; ogrodzenie druciane.
Drahtziehbank (Drahtbank, Ziehbank, Schleppzangenbank); druciarka.
Drahtziehen; ciągnąć drut, wyciągać drut.
Drahtzieher; druciarz.
Drahtzieherei; 1) p. Drahtfabrik; 2) p. Drahtfabrikation); 3) druciarstwo (jako przemysł).
Drahtziehwerk p. Drahtfabrik.
Drahtzug (Drahtwerk) p. Drahtfabrik.
Drahtzugbarriere p. Zugbarriere.
Drain (Drainröhre, Sickerrohr); dren, sączka, sączek, rura drenowa (inż.).
Sammel —, (Haupt —); dren zbierający, zbiorczy.
Umfangs —; dren obwodowy.
Drainage (Trockenlegung, Entwässerung); drenowanie, odsączanie, osuszanie (gruntów) (inż.).
Drainieren (entwässern); drenować, odsączać.
Drainierung p. Drainage.
Drainmeister; drenarz (inż.).
Drainröhre p. Drain.
Drallzüge; wyżłobienia podłużne (maszyn.).
Drechsler (Dreher); tokarz.
Drechslerei (Dreherei); tokarstwo.
Dreelit; dreelit (min.).

Drehachse; 1) oś obrotowa; 2) oś obrotu; 3) oś wirowania; 4) oś kręcenia.
Drehbank (Drechselbank); tokarka (ślus.).
Drehbankschlitten p. Support.
Drehbankspindel; wrzeciono tokarki.
Drehbankstuhl (Drehbankbett); łożysko tokarki, łoże tokarki.
Drehbarriere; rogatka obrotowa (kol.).
Drehbaum; zapora obrotowa (zamknięcie) toru (kol.).
Drehbogen p. Bohrbogen.
Drehbohren (drehendes Bohren); wiercenie obrotowe (górn.).
— **mit Wasserspülung**; wiercenie obrotowe z przepłukiwaniem.
Drehbohrer; świder obrotowy (górn.).
Drehbohrmaschine; wiertarka obrotowa (górn.).
elektrische —; wiertarka obrotowa elektryczna.
Drehbrücke; most obrotowy, obracany.
Drehbündel (Bohrkrückel) p. Krückel.
Drehdord; trzpień tokarki.
Dreheisen (Drechseleisen); zabieracz (w tokarce).
Drehen (drechseln, ausdrehen); wytaczać (wewnątrz), wytoczyć.
Drehendbohren p. Drehbohren.
Dreher (Drechsler); tokarz.
Dreherei; tokarnia (zakład wyrobów toczonych).
Dreherhandwerk (Dreherei); tokarstwo (rzemiosło).
Dreherherz; opaska tokarni (tok.).
Drehfeld; pole wirujące, obrotowe (el.).
Drehfeldmotor; motor (silnik) o polu wirującem, obrotowem (el.).
Drehgeschwindigkeit; prędkość, szybkość obrotu.
Drehherd (rotierender Kehrherd); stół płuczkowy obrotowy, spławek obrotowy (sort.).
Drehkante; krawędź obrotu, krawędź wywrotu.
Drehknopfausschalter; wyłącznik pokrętny, guzikowy (el.).
Drehknopfumschalter; przełącznik pokrętny, guzikowy (el.).
Drehkraft; siła obrotowa, rotacyjna, kręcąca (mech.).
Drehkran p. Kran.
Drehling p. Drilling.
Drehmoment p. Moment.
Drehplatte (Förderplatte) p. Wendeplatte.
Drehpunkt (Stützpunkt); punkt obrotu, punkt podpory (mech.).
Drehrichtung; kierunek biegu, obrotu.
Drehrost: ruszt obrotowy (maszyn.).
Drehschalter; wyłącznik pokrętny (el.).
Drehscheibe, obrotnica, pomost obrotowy, tarcza obrotowa (kol. górn.).
Drehscheibengrube; dół obrotnicy (kol. górn.).
Drehschieber; suwak obrotowy, walcowy, wahliwy (maszyn.).
Drehschleifstein; brus, toczydło, toczak.
Drehspäne p. Bohrspäne.
Drehspannung; natężenie przy skręcaniu (mech.).
Drehspule; cewka obrotowa (el.).
Drehstahl; nóż tokarski, rydło, tocznik.
Drehstrom (Dreiphasenstrom); prąd trójfazowy, trójprąd (el.).
Drehstromanlage; urządzenie trójprądowe (el.).
Drehstromdynamo p. Drehstromgenerator.
Drehstromgenerator (Drehstromerzeuger, Dreiphasenstromgenerator, Drehstromdynamo); trójprądnica, generator trójfazowy (el.).
Drehstrommaschine; maszyna (silnica) trójprądowa, trójfazowa (el.).
Drehstrommotor (Dreiphasenstrommotor); trójprądnik, silnik trójprądowy, trójfazowy (el.).
— **mit Kaskadenschaltung**; trójprądnik zespolony.
Drehstromnetz; sieć trójprądowa (el.).
Drehstromschaltung; układ trójprądowy.
Drehstromsystem; system trójprądowy (el.).
Drehstromtransformator; transformator, przetwornik trójprądowy, trójfazowy (el.).
Drehstromzähler; miernik trójprądowy (el.).
Drehstromzentrale; elektrownia trójprądowa (el.).
Drehumschalter; przełącznik obrotowy (el.).
Drehungsachse p. Drehachse.
Drehungsfestigkeit p. Festigkeit.
Drehungspunkt p. Drehpunkt.
Drehungsspannung; kręcenie (wyt.).

Drehwerkstatt; tokarnia (górn. hut. ślus.).
Drehzahl; liczba obrotów.
Dreidrittelarbeit; praca trójzmienna (górn.).
Dreieck; trójkąt (geom.).
ebenes —; trójkąt płaski.
gleichschenkliges — trójkąt równoramienny.
gleichseitiges —; trójkąt równoboczny.
Kugel —, (sphärisches —); trójkąt kulisty, sferyczny.
rechtwinkliges —; trójkąt prostokątny.
spitzwinkliges —; trójkąt ostrokątny.
stumpfwinkliges —; trójkąt rozwartokątny.
ungleichseitiges —; trójkąt różnoboczny.
Dreieckig; trójkątny.
Dreieckmessung (Dreieckvermessung, Triangulation); trójkątowanie, tryangulacja (miern.).
Dreieckausgleichung; wyrównanie trójkątów (miern.).
Dreieckschaltung; połączenie trójkątowe, p. w trójkąt (el.).
Dreiecksseite; bok trójkąta (geom.).
Dreiecksverkettung; sprzężenie w trójkąt (el.).
Dreiecksvermessung p. Dreieckmessung.
Dreifadenlampe; lampa trójnitkowa, trójwłosowa (el.).
Dreiflächengradierung (kombinierte kubische Gradierung); tężenie trójpłaszczyznowe, trzystronne (soln.).
Dreiflammrohrkessel; kocioł z trzema rurami ogniowemi (maszyn.).
Dreifuß (Hebegerüste); trójnóg, kozieł, słoń (bud.).
Dreifuß (Stativ); trójnóg, statyw (miern.).
Dreikanteisen (dreikantiges Eisen); żelazo trójgranne (met.).
Dreilagermaschine; maszyna trójłożyskowa (maszyn. el.).
Dreileiter; tor trójprzewodowy (el.).
Dreileiteranlage; instalacja, urządzenie trójprzewodowe (el.).
Dreileiterkabel; kabel potrójny, trójżyłowy (el.).
Dreileitermaschine (Dreileiterdynamo); prądnica trójbiegunowa, dynamo trójbiegunowa, trójprzewodowa (el.).
Dreileiternetz; sieć trójprzewodowa (el.).
Dreileiterschalttafel; tablica rozdzielcza trójszynowa, rozdzielnica trójszynowa (el.).
Dreileiterschaltung; układ sprądowy trójprzewodowy (el.).
Dreileitersystem; układ trójprzewodowy, system trójprzewodowy (el.).
Dreimalachtflach (Dreimalachtflächner) p. Triakisoktaëder.
Dreimalvierflach p. Trigondodekaëder.
Dreiphasenmotor; (silnik) motor trójfazowy, trójprądowy.
Dreiphasenstrom (Drehstrom); prąd trójfazowy, trójprąd (el.).
Dreiphasenstromgenerator p. Drehstromgenerator.
Dreiphasenstrommotor p, Drehstrommotor, Dreiphasenmotor.
Dreipolanordnung; urządzenie trójbiegunowe, urządzenie o trzech biegunach (sort.).
Dreireihenschalter; ładownica potrójna, przełącznik trójgrupowy.
Dreischinensystem; system trójszynowy (el.).
Drei- und Dreikantner p. Skalenoëder.
Dreiwalzensystem (Walzentrio, Trio); walce potrójne, trójka walcowa (maszyn. hut.).
Dreiweghahn p. Hahn.
Dreizylindermaschine; maszyna trójcylindrowa (maszyn.).
Drillbohrer (Bauchbohrer, Ausreiber); wiertak, świder korbowy, drylownik (narz.).
Drilling (Drehling, Trilling, Stockgetriebe, Kumpfstock); cewie, latarka (w młynach), (krążek z kołkami) (maszyn.).
Drilling (Drillingskristall) p. Trilling; 2) Trillingskristall.
Drillingsmotor p. Verbrennungsmotor.
Drillingspumpe; pompa trojacza (maszyn.).
Drillschraube p. Fangmutter.
Drittel (Dritteil, Drittelschicht); jedna trzecia, szychta ośmiogodzinna (górn.).
Drittelarbeit (Arbeit in Dritteln); praca jednozmienna; p. Dreidrittelarbeit, Zweidrittelarbeit (górn.).
Drittelschicht; szychta ośmiogodzinna (górn.).
Drosselklappe (Dampfeinlaßventil, Drosselventil, Einlaßventil); przepustnica, dławik (maszyn.).

Drosseln (den Dampf); dławić (parę) (maszyn.).
Drosselspule; cewka dławikowa, dławik, tłumnica (el.).
Drosselung (des Dampfes); dławienie (pary) (maszyn.).
Drosselventil p. Ventil.
Druck (Pression); ciśnienie (fiz. mech.).
absoluter —; ciśnienie bezwzględne.
atmosphärischer —; ciśnienie atmosferyczne.
Dampf —; ciśnienie pary (mech.).
Erd —; ciśnienie ziemi.
hoher —, (Hoch —); ciśnienie wysokie.
hydraulischer —; ciśnienie hydrauliczne.
hydrodynamischer —; ciśnienie hydrodynamiczne (mech.).
hydrostatischer —; ciśnienie hydrostatyczne.
Nieder —; ciśnienie niskie (mech.).
nützlicher Dampf —; ciśnienie pary skuteczne, ciśnienie pary pożyteczne.
relativer Dampf —; ciśnienie pary względne.
totaler —; ciśnienie całkowite.
Wasser —; ciśnienie wody.
wirklicher —; ciśnienie rzeczywiste.
Druckabfall; strata ciśnienia (w przewodach) (mech.).
Druckbaum (am Bohrschwengel); dzierżak, drąg naciskowy (górn.).
Druckbeanspruchung; natężenie na ciśnienie (mech.).
Druckbogen; arkusz druku.
Drückel (Krafthebel) p. Druckhebel.
Druckelastizität; sprężystość ciśnienia (zgniecenia) (mech.).
Drückelpumpe (Hebelpumpe, Handpumpe); pompa dźwigniowa, pompa ręczna (maszyn.).
Drücker (Falle, Klinke); klamka, spust (ślus.).
Druckfestigkeit (Festigkeit gegen Druck, rückwirkende Festigkeit) p. Festigkeit, Zerknickungsfestigkeit.
Druckhaft; cisnący (górn.).
Druckhebel (Drückel); dźwignia naciskowa (mech. maszyn.).
Druckhöhe; wysokość ciśnienia (mech.).
Druckhöhe (einer Pumpe); wysokość tłoczenia (pompy) (maszyn.).
Druckkeil; klin wciskowy, wtłoczny (mech.).
Druckklappe (Druckventil) p. Ventil.
Druckknopfschalter; wyłącznik przyciskowy (el.).
Druckkontakt; styk przyciskowy, kontakt przyciskowy (el.).
Druckkraft; nacisk, siła cisnąca, siła nacisku (mech.).
Druckleitung; przewód tłoczny (u pomp) (maszyn.).
Druckluft (Preßluft, komprimierte Luft); powietrze zgęszczone (fiz.).
Druckluftlokomotive; lokomotywa powietrzna, pneumatyczna (maszyn.).
Druckknopflinienwähler; przełącznik liniowy przyciskowy (el.).
Druckmesser p. Manometer.
Druckprobe; próba na ciśnienie (kotły).
Druckpumpe (Druckwerk, Drucksatz); pompa tłocząca (maszyn.).
Druckring (b. Senkschächten); pierścień naciskowy, wieniec naciskowy (szyby opuszczane) (górn.).
Druckrohr (Druckröhre); rura tłocząca, tłoczna, tłoczcza (maszyn.).
Druckrolle (b. der Seilförderung); krążek cisnący (przewóz linowy) (górn.).
Drucksatz (Druckpumpe im Schachte); zespół tłoczczy (pompowy) (górn. maszyn.).
Druckschraube (Stellschraube); śruba naciskowa, martwica (maszyn.).
Drucksorte; druki.
strengverrechenbare —; druki pod rachunkiem, do wyrachowania.
Druckspannung; 1) ciśnienie (wyt.); 2) prężność.
Drucktaster; przycisk (el.).
Druckturbine; turbina naporowa, cisnąca, strumieniowa, odrzutna (maszyn.).
einstufige —; turbina z jednostopniowym spadkiem ciśnienia.
Druckventil p. Ventil.
Druckventilator p. Ventilator.
Druckverlust (Dampfverlust in Dampfmotoren); strata prężności (maszyn.).
Druckverlust (in Rohrleitungen); strata ciśnienia, strata na ciśnieniu (mech.).
Druckwasser; woda cisnąca, tłocząca, tłoczna.
Druckwasserkran p. Kran.
Druckwelle p. Welle.

Druckwerk p. Druckpumpe.
Druckwiderstand; wytrzymałość na ciśnienie (mech.).
Druckwindkessel p. Windkessel.
Druckzylinder; 1) cylinder tłoczny; 2) zbiornik tłokowy (akumulator); 3) cylinder tłoczący.
Drum (Drumm) p. Trum.
Druse (Geode); czerep, druza, geoda, skorupa kryształowa (geol.).
Drusenhöhlung (Drusenraum); druzowina (geol.).
Drusig; skorupkowy, czerepowy (geol.).
Dübel; 1) klocek, kołek, wsadka (el.); 2) p. Dobbel.
Dubliereisen (doppelt geschweißtes Eisen); żelazo dwukrotnie spawane (met.).
Dublierstein (Doublierstein) p. Spurstein.
Duckel; dukla (szybik mały, nieobudowany) (górn.).
Duckelbau; odbudowa duklowa, odbudowa dołowa (górn.).
Duckstein (rheinischer Traß); tras, tuf (geol.).
Dufrenit; dufrenit (min.).
Dufrenoisit; dufrenojsit (min.).
Duktil (dehnbar) p. Dehnbar.
Duktilität p. Dehnbarkeit.
Dülle p. Dille.
Dumbholz, (Dumpfholz, Fahrtfröschel); podpora drabinowa (górn.).
Dünen; wydmy, diuny (geol.).
Dungsalz (Düngesalz); sól nawozowa, sól sprawna (techn. górn.).
Dunit (Olivinfels); dunit, skała oliwinowa (geol.).
Dunkelrotgültigerz p. Pyrargyrit.
Dünnschliff; szlif, płytka cienka, (przeźroczysta płytka min., skały) (min. geol.).
Dunstdeckel p. Pfannenmantel.
Dunstfang (Dunstschlot, Brodenfang, Dampffang, Schwadenfang); parnik (warzel.).
Duowalze; dwójka walcarska (maszyn. hut.).
Duowalzwerk (zweipaarige Walzenstrecke); walcownia dwójkowa, zespół dwuwalcowy (maszyn. hut.).
Düppel (Dippel) p. Dobbel.
Durangit; durangit (min.).
Durchbauen p. Durchfahren.
Durchbiegung; ugięcie, przegięcie (wyt.).
Durchbohren (das Gestein); przewiercić (górn.).
Durchbrechen p. Durchfahren.
Durchbruch; 1) p. Durchhieb; 2) przerwanie, przedarcie się (wody).
Durchfahren (durchhauen, durchbrechen, durchlängen, durchörtern, durchbauen, durchschroten); przejść, przebić, przełamać, przekopać (górn.).
Durchfahren (einen Schacht, eine Grube); przejechać, przejść, (szyb, kopalnię); p. Fahren.
Durchfahrtsprofil (lichtes Profil, Lichtraumprofil); światło przejazdu (kol.).
Durchfall p. Siebdurchfall.
Durchfallen (von Gängen); skrzyżowanie upadkowe (żył) (geol.).
Durchfallkreuz (zweier Gänge) p. Fallkreuz.
Durchfluß (der Flüssigkeit); przepływ (cieczy) (mech.).
Durchfluß (des Gases); przelot (gazu).
Durchfuhr (Transito); przejem, przewóz.
Durchführung; przepust (el.).
Durchgangsventil p. Ventil.
Durchgangswetterstrom; przepływający prąd (strumień) powietrza (górn.).
Durchgehen (der Maschine); rozbieganie się, rozszalenie (maszyny) (maszyn.).
Durchhang; zwis (przewodu elektrycznego) (el.).
Durchhauen p. Durchfahren.
Durchhieb (Durchbruch); przebitka, przecinka, przełom (górn.).
Durchkreuzen (durchsetzen) von Gängen; przebiegać, przecinać, krzyżować (geol.); p. Scharen.
Durchkreuzung (das Durchkreuzen, Durchsetzen) von Gängen; przecięcie się, skrzyżowanie się (żył) (geol.).
Durchlängen p. Durchfahren.
Durchlaß; przepust (kol. bud.).
gedeckter —, (Deckeldohle); przepust kryty.
gewölbter —; przepust sklepiony.
Röhren —; przepust rurowy, trąba.
Siel —, (Siel, Schützensiel); przepust zamykany.
Durchlässig; przepuszczalny, przesiąkalny; p. Luftlässig, Wasserlässig.

Durchlässigkeit; 1) przesiąkalność (dla cieczy); 2) przepuszczalność (gruntu); 3) przenikliwość (el.).
magnetische —; przenikliwość magnetyczna.
Durchlaufende Post; pozycja pobieżna (przez rachunki przeprowadzona).
Durchmesser (Diameter); średnica (geom.).
Durchörtern p. Durchfahren.
Durchpausen; przekopiować, skopiować.
Durchpikieren; przekłuwać, przekłuć.
Durchröschen; przekopać ściek wodny, przekopać rów wodny (górn.).
Durchscheinend; światło przepuszczający, prześwietlający, przejrzysty (fiz. min.).
Durchschieben; przepychać, wypychać (z klatki wózkiem pustym wózek pełny) (górn.).
Durchschlag; przebicie (el.).
Durchschlag (Durchhieb); przebitka, przekop, przełom (górn.).
Durchschlag (Durchtreiber); przebijak, rożeń (kow.).
Hand —; przebijak ręczny, przebijak palcaty, przebijak kolcowy.
Schmiede —; przebijak kowalski.
Stiel —, (Durchschlaghammer); przebijak trzonowy.
Durchschlagangabe; wyznaczenie przebitki (miern. górn.).
Durchschlagen (einen Durchschlag machen); przebić (górn.).
Durchschlagen (ein Fernrohr); przerzucić (lunetę) (miern.).
Durchschlägig werden; przebić się (górn.).
Durchschlagspunkt (Durchschlagsort); punkt przebicia (się), miejsce przebicia (się), przebitka (górn.).
Durchschlagszug; ciąg przebitkowy, wytyczenie przebitki (miern.).
Durchschlitzen; przeciąć, zaciąć (górn.).
Durchschnitt (Schnitt); przekrój, przecięcie, profil (inż.).
Durchschnittspreis; cena średnia, cena przeciętna.
Durchschroten p. Durchfahren.
Durchschub p. Schließe.
Durchschürfen; przeszukać, przeglądnąć (górn.).
Durchsenken (durchsinken, durchteufen); przegłębić, przebić (górn.).
Durchsenkung (eines Zugorganes); zwisanie (cięgna).
Durchsetzen; przenikać, przecinać, p. Durchkreuzen. Scharen (geol.).
Durchsichtig; przeźroczysty (fiz. min.).
Durchsichtigkeit; przeźroczystość (fiz. min.).
Durchsickern (durchsintern); przeciekać, przesączać się (geol.).
Durchsieben p. Sieben.
Durchsinken (durchteufen) p. Durchsenken.
Durchsintern p. Durchsickern.
Durchstich (Einschnitt); przekop (inż.).
Durchstoßöffnung; przepych (otwór do czyszczenia kolanek rurowych przy podsadzce płynnej) (górn.).
Durchteufen (durchsinken) p. Durchsenken.
Durchtränken p. Imprägnieren.
Durchtränkt; przesiąknięty.
Durchtreiber p. Durchschlag.
Durchwachsenes Eisenerz; ruda żelazna poprzerastana (górn.).
Durchwerfen (durchsieben); rafować przerzucać, przesiewać (sort.).
Durchwurf (Durchwurfgitter, Durchwurfsieb); arfa, harfa, rafa (sort.).
Durchzeichnen; przekalkować, przekopiować.
Durchzugbalken; belka główna (bud.).
Dürr; pusty, płonny, jałowy (geol. górn.).
Dürre Kluft p. Kluft (taube).
Dürrenberger Wehre p. Wehre.
Dürrerz (dürres Erz); ruda czysto-srebrna, ruda bezołowna; p. Silberdürrerz.
Düse (Deute, Düte); dysza (maszyn. hut.).
Hochofen —; dysza wielkopiecowa.
Schmiedefeuerdüse; dysza kuzienna.
Düsenzerstäuber; rozpylacz dyszny (soln.).
Dyakis-Dodekaëder; dwunastościan podwójny (kryst.).
Dyas (Dyasformation, Perm); dyas, formacja permska (geol.).
Dyaskohle (permische Kohle); węgiel permski (geol.).
Dynamik (Bewegungslehre); dynamika (mech.).
— flüssiger Körper (Hydro —); dynamika cieczy.
— starrer Körper; dynamika ciał sztywnych.

Dynamit; dynamit.
— **Nr. I**; — Nr. I (silny).
— **Nr. II**; — Nr. II (średni).
— **Nr. III**; — Nr. III (słaby).
Gelatine —; dynamit żelatynowy.
Dynamitpatrone; nabój dynamitowy, patron dynamitowy (górn.).
Dynamo (Dynamomaschine, Generator); dynamo, dynamomaszyna, prądnica (el.).
Dynamoanker; twornik prądowy (el.).
Dynamoantrieb; napęd prądnicy (el.).
Dynamobürste; szczotka prądnicy (el.).
Dynamodraht; drut uzwojeniowy prądnicowy (el.).
Dynamomaschine mit Selbsterregung; dynamomaszyna (dynamo, prądnica) samowzbudna (el.).
Dynamomaschine mit Sondererregung; dynamomaszyna (dynamo, prądnica) obcowzbudna (el.).
Dynamolager p. Lager.
Dynamometamorphose; dynamometamorfizm (geol.).
Dynamometer (Kraftmesser); siłomierz, dynamometr (mech.).
Dynammon; dynammon (mat. wybuch.).
Wetter —; dynammon powietrzny.
Dynomoregulator; miarkownik, regulator prądnicowy (el.).
Dyne; dyna (el.)
Dysanalyt; dyzanalit (min.).
Dysintribit (Agalmatolith); agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Dysluit; dyzluit (min.).
Dysodil (Papierkohle); dysodyl (min. geol.).
Dystom; niedokładnie łupliwy (niedokładną, niewyraźną łupliwość posiadający) (kryst.).
Dystomglanz; kruszec min.).
diprismatischer — p. Bournonit.
dodekaëdrischer — p. Tennantit.
hemiprismatischer — p. Plagionit.
hexaëdrischer — p. Zinnkies.
prismatoidischer — p. Wölchit.
rhomboëdrischer — p. Zinckenit.
tetraëdrischer — p. Fahlerz.

E

Ebene; równina, równia (geol.).
Ebene; płaszczyzna; równia (geom.).
Grund —, (Vergleichs —); płaszczyzna podstawowa (geom.).
Horizontal —; płaszczyzna pozioma.
Projektions —; płaszczyzna rzutów (geom.).
schiefe —, (geneigte —); równia pochyła (mech.).
Vertikal —; płaszczyzna pionowa.
Ebenschurf (Ebenschürfl, Ebentel) in den Laugwerken; chodnik poziomy dopustowy (soln.).
Ebensohle (söhlige Ebene, Sohle, Horizontalebene); równia, poziom, płaszczyzna pozioma, długość pozioma (górn. miern.); p. Sohle.
Ebensöhlig (söhlig); p. Horizontal.
Ebentel p. Ebenschurf.
Ebenwehr p. Dammwehr gemeines.
Ebonit (Hartgummi); ebonit (kauczuk wulkaniczny) (matr.).
Echinodermen (Stachelhäuter); szkarłupnie (geol.).
Echinolampas; echinolampas (szkarłupnie) (geol.).
Echter Bruch; ułamek właściwy (mat.).
Ecke; wierzchołek (geom.).
Ecke (Kante); węgieł, narożnik (bud.).
Ecke (Kristallecke); naroże (kryształu) (kryst.).
Ecke (Schachtecke); kąt, róg szybu (górn.).
Eckebergit; ekebergit (min.).
Eckeisen p. Winkeleisen.
Eckmast; słup węgłowy, narożny (el.).
Eckmuffe; mufka kątowa.
Eckpfahl (bei der Getriebearbeit); pal narożny, kół narożny (górn.).
Eckpfeiler; filar narożny, narożnik (bud. górn.).
Eckrolle; krążek krawędziowy, krążek narożny, gałka krawędziowa.
Ecksäule (Wagenkastenecksäule); węgar, słup narożny klatki wozowej.
Eckversteifung (des Kessels); usztywniak narożny (kotła) (maszyn.).
Economiser p. Ekonomiser.
Edel (reich); 1) bogaty, szlachetny (o rudach i żyłach); 2) drogi, drogocenny (o metalach i kamieniach).
Edelsalze (Kali und Magnesiasalze); sole szlachetne, potasowe (geol.).
Edelsohle (edle Sole); solanka bogata, nasycona (soln.).
Edelstein; drogi kamień (min.).

Edingtonit (pyramidaler Brythinspat); edyngtonit (min.).
Edisonfassung; oprawka (obsadka) edisonowska, oprawka gwintowa (el.).
Edisonlampe; lampka Edisona (el.).
Edisonsicherung; bezpiecznik edisonowski (el.).
Edisonsockel; trzonek edisonowski, trzonek gwintowy (el.).
Edles Erz; ruda bogata (min. górn. (hut.).
Edles Gebirge; skały, góry rudne (geol.).
Edler Gang; żyła bogata, szlachetna (geol.).
Edles Mittel (reiches Mittel); warstwa bogata, szlachetna, ucząstek bogaty, szlachetny (geol. górn.).
Edler Anbruch; objaw bogaty, natraf bogaty (rudy) (górn.).
Edwardsit (Edwarsit); edwarsyt (min.).
E-Eisen; ceownik (met.).
Effekt (Erfolg); skutek.
Effekt (elektrischer Effekt, elektrische Leistung); moc elektryczna, moc prądu (el.).
Effekt (mechanischer Effekt, Arbeitsstärke); moc, efekt pracy (mech.).
Effekt (Nutzeffekt); sprawność, skutek użyteczny (mech.).
Effekten (Habseligkeiten); ruchomości, sprzęty.
Effekten (Wertpapiere); papiery obiegowe, wartościowe.
Effektiv; rzeczywisty, istotny.
Effektive Spannung; napięcie rzeczywiste, zastępcze (el.).
Effektivwert; wartość skuteczna (el.).
Effektuieren (verwirklichen, vollziehen); wykonać.
Efflorescenz (von Mineralien); wykwitanie, wykwit (min.).
Effloreszieren (von Mineralien); wykwitać.
Effusion (Ausströmung); wypływ (fiz).
Egalisierwiderstand; opór wyrównywujący (el.).
Egeran (Vesuvian); egeran (min.).
Ehlit; elit, prazyn (min.).
Eiche (Eichbaum); dąb.
Eichamt; urząd miar i wag.
Eichen (ausmessen); porównać, sprawdzać miarę i wagę.
Eichholz (Eichenholz); dębina.
Eichung; sprawdzanie (miar i wag).
Eigenart (der Mineralien); własność (minerałów).
Eigengewicht; ciężar własny (bud.).
Eigenlehner; kopacz (górnik przypuszczony do gwarectwa i pracujący w kopalni) (górn.).
Eigentumsrecht; prawo właśności.
Eigentumsübergang; przeniesienie własności.
Eilgut (Eilgutsendung); przesyłka pospieszna.
Eilgutfrachtbrief; list przewozowy przesyłek pospiesznych.
Eilguttransport; woźba pospieszna.
Eilguttarif; taryfa przesyłek pospiesznych.
Eilzug (Kurierzug, Schnellzug); pociąg pospieszny.
Eimer; wiadro, kubeł.
Eimerbagger; bagrownica kubłowa, czerpak kubłowy.
Eimerkette (Eimerkunst, Eimerwerk, Noria, Paternosterwerk mit Eimern); podnośnik kubełkowy (maszyn.).
Eimerkettenbagger; bagrownica łańcuchowa, pogłębiarka kubłowa.
Einachsig; jednoosiowy (kryst.).
Einankerumformer; przetwornica jednotwornikowa (el.).
Einbänken (abbänken); zbić, zbijać (obrąbany przodek, zbój) (górn.).
Einbasisch; jednozasadowy (chem.).
Einbau (das Einbauen); wbudowanie, wzniesienie, ustawienie (górn.).
Einbau (Tageinbau); włom, wkop (górn.).
Einbau (Zugang in eine Grube); wchód, wejście (górn.).
Einbau (Damm, Deich) p. Buhne.
Einbauen (Gezimmer, Pumpen u. s. f.); wbudować, ustawić (górn. bud.).
Einbeiniger Türstock p. Halber Türstock.
Einbeißen (einfressen, eindrücken) vom Zimmerholze; wtłoczyć, wgryźć się (górn.).
Einbinden (das); 1) wiązanie (cegieł); 2) zaprawić.
Einbrechen (hereinbrechen, zusammenbrechen); zawalić się, zapaść się, załamać się (górn.).
Einbrechen (in die Firste); włamać się (w strop) (górn.).
Einbrechen (vorkommen, von Mineralien); znajdować się, występować przychodzić (górn.).
Einbrechen (vom Wasser); wedrzeć się, wtargnąć (górn.).
Einbringen (einbauen); wbudować, postawić, wznieść (górn. bud.).

Einbringen (eine Tiefe einbringen); osiągnąć, dosięgnąć, dojść (górn.).
Einbringen Stollen, Strecken, Schächte (bis zu einer bestimmten Stelle bringen); doprowadzić (górn.).
Einbruch (Bruch) p. Verbruch.
Einbruch (b. Pfeilerabbau); wdzierka (odbudowa filarów) (górn.).
Einbruch (im Ortsstoß); włom, wrąb, otwór (górn.).
Einbruch machen; włamać, włamać się (górn.).
Einbruchsort (Sitzort); przodek, czoło włomowe (górn.).
Einbruchstoß (Ulm); bok włomowy (górn.).
Einbühnen (einen Stempel); osadzić, zagnieździć, w gniazdo zapuścić (górn.).
Eindämmen (Wasser, Grubenbrand); zagroblić, zatamować, zagrodzić (wodę, ogień) (górn.).
Einfache benannte Zahl; liczba mianowana pojedyńcza (mat.).
Einfacher Muschelschieber p. Muschelschieber.
Einfache Winkelmessung; pomiar kątów zwyczajny, pomiar kątów sposobem zwyczajnym (miern.).
Einfachleitung; przewodnik pojedyńczy, jednożyłowy.
Einfachleitungsklinke; gniazdko jednoprzewodowe (el.).
Einfachleitungsstöpsel; wtyczka jednoprzewodowa (el.).
Einfach T-Eisen p. T-Eisen.
Einfachwirkend; działający jednostronnie, o działaniu jednostronnem (maszyn.).
Einfachzellenschalter; ładownica pojedyńcza (el.).
Einfahren p. Anfahren, Fahren.
Einfahrer; urzędnik górniczy (w Niemczech).
Einfahrt (das Einfahren); wjazd, zjazd, spuszczanie się na dół, schodzenie na dół (górn.).
Einfahrtsgeleise; tor wjazdowy (górn. kol.).
Einfahrtstollen (Fahrstollen); sztolnia wjazdowa, wchodowa (górn.).
Einfahrtsweiche (Einfahrtswechsel); zwrotnica wjazdowa, rozjazd wjazdowy (kol.).
Einfallen (verflächen) von Lagerstätten; upadać, zapadać (górn.).
Einfallen (das Verflächen); upad (pokładu) (górn.).
Einfallen (von Grubenwettern); wpływać, wpadać (górn.).
Einfallen (einströmen, von Wässern) p. Einbrechen.
Einfallend p. Tonnlägig.
Einfallende (einfallende Strecke, Fallort, Abbau, Tonnlage); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Einfallhaken; zapadka.
Einfallschacht (einfallender Wetterschacht) p. Wettereinziehschacht.
Einfallslot; prostopadła padania (fiz.).
Einfallswinkel; kąt padania (fiz.).
Einfetten p. Schmieren.
Einfeuern (einheizen); zapalić (w piecu).
Einflammrohrkessel; kocioł jednopłomienicowy (maszyn.).
Einfluchten (Ausfluchten, Abstecken) einer Linie; wytyczenie linji (miern.).
Einflügelig (einseitig); jednostronny (górn.).
Einflügeliger Bau; dobywanie, odbudowa jednostronna (górn.).
Einfluß; wpływ.
Einfördern (eintreiben, einlassen); spuszczać (szybem) (górn.).
Einfriedung (Einzäunung); ogrodzenie (bud.).
Einfuhr (Wareneingang, Import); przywóz, wprowadzenie (towaru).
Einführungspfeife; fajka (porcelanowa) (el.).
Einführungsstelle; wpust, wejście (el.).
Einführungsstück; przewłoka (el.).
Einführungstülle; tulejka wprowadnicza (el.).
Einfüllen (füllen) p. Anschlagen.
Eingabe; podanie.
Eingang; wchód, wstęp, wejście.
verbotener —; wstęp wzbroniony.
Eingangstür (Haustür); drzwi wchodowe.
Eingehen (verkommen); ustać, upaść; p. Verfallen.
Eingelagert; zalegający, uławicony (geol.).
Eingelassen; wpuszczony, zagłębiony.
Eingeleisige (einspurige) Bahn; kolej jednotorowa (kol.).
Eingemauert; zamurowany (bud.).
Eingeschaltet; włączony.
Eingeschraubt; wkręcony.
Eingesprengt (von Erzen im Gestein); wpryśnięty, rozsiany geol.).
fein —; drobno wpryśnięty.
grob —; grubo wpryśnięty.

Eingestrichener Türstock p. Hilfstürstock.
Eingewachsen (von Kristallen); wrosły, przerosły.
Eingleichen (ebnen, einebnen) die Sohle; wyrównać (górn.).
Eingreifen (von Zahnrädern); chwytać, wechwytywać, zachodzić (maszyn.).
Eingriff der Räder; wechwyt kół (maszyn.).
Eingriffsbogen der Zähne; łuk wechwytu zębów (maszyn.).
Eingriffsdauer der Zähne; trwanie wechwytu zębów (maszyn.).
Eingriffslinie der Zähne; linia przyporu zębów (maszyn.).
Eingriffsstrecke der Zähne; łuk przyporu zębów (maszyn.).
Einguß (Gußloch); wlew (maszyn. odl.).
Einhängen p. Einlassen.
Einheit; jednostka (mat.).
Gewichts —; jednostka ciężaru.
Längen —; jednostka długości.
Einheitsgalvanometer; galwanometr jednostkowy (el.).
Einheitskerze; świeca jednostkowa (el.).
Einheitspol; biegun jednostkowy, biegun o napięciu jednostkowem (el. sort.).
Einheitspreis; cena jednostkowa (taryf.).
Einheitszeit; czas jednolity.
Einheizen p. Einfeuern.
Einhüllungskurve; krzywa obwiednia (mech.).
Einkalkung (Kalkbespritzung); owapnienie (pokropienie wapnem gaszonem).
Einkapselung; okapturzenie (el.).
Einkassieren (einheben); odbierać pieniądze, powziąć do kasy (kas.).
Einkehlen p. Auskehlen.
Einkommen (einkommen mit dem Orte); dojść z przodkiem, dosięgnąć przodkiem (górn.).
Einkommensteuer; podatek dochodowy.
Einladen (aufladen) p. Anschlagen.
Einlage; 1) wkładka, przekładka, zakładka; 2) wykaz.
Einlage (Hanfeinlage, Hanfseele); dusza, wkładka konopna (techn.).
Einlage (Drahteinlage) in der Litze; wkładka (druciana) (techn.).
Einlagerung (von Mineralien); 1) ułożenie, uwarstwienie, zaleganie; 2) międzywarstwa, warstwa średnia (geol.).
Einlagerung der Waren; złożenie towaru na skład.
Einlagsbogen; arkusz dodatkowy.
Einlaß p. Einströmung.
Einlassen der Siedesole; napuszczanie solanki (do panwy) (warzel.).
Einlassen (einhängen); spuszczać (drzewo do kopalni) (górn.).
Einlassen (sich in den Schacht); opuszczać się do szybu; p. Anfahren, Fahren (górn.).
Einlaßschacht (Hängschacht); szyb spustowy, wpustowy (górn.).
Einlaßventil p. Ventil.
Einlaufplatte; płyta wbiegowa (górn.).
Einlegeschiene; szyna wkładkowa (pochylnie hamulcze) (górn.).
Einleiter; tor jednoprzewodowy (el.).
Einleiterkabel; kabel jednożyłowy (el.).
Einlichtlampe; lampa jednoświetlna (el.).
Einlochankerwicklung p. Wicklung.
Einlösen (Gold, Silber); zmieniać, wymieniać.
Einlösen (Erze b. d. Hütte); wymieniać, oddawać, odwozić (rudę do huty).
Einlöser; wykupnik (urzędnik zajmujący się wykupem złota lub srebra wytworzonego).
Einlösung; 1) wykup, wykupno (gruntów); 2) wymiana (złota i srebra); 3) oddawanie, odwóz, sprzedaż (rudy), p. Erzeinlösung.
Einlösungsamt; urząd wykupniczy, wykupczy.
Einlösungsrecht; prawo wykupna, prawo wykupu.
Einlösungstarif (Erzeinlösungstarif); taryfa wymiany, taryfa wymienna.
Einlösungswürdig; wymienny.
Einlösungswürdig (schmelzwürdig); topny.
Einlösungswürdig (verschleißwürdig); sprzedajny.
Einmännisch; jednoręczny, jednomężny; p. Bohren einmännisches, Haspel einmännischer.
Einmündungsröhre; wlewka (warzel.).
Einnahme; dochód (rach.).
Brutto —; dochód surowy, całkowity, brutto.
Netto —; dochód czysty.
Einnahmekontrolle; kontrola dochodów, sprawdzanie dochodów (kas.).

Einnahmejournal; dziennik poborów, księga dochodów.
Einölen; naoliwić, napuścić olejem.
Einpacken (verpacken); zapakować, zawinąć, zjuczyć.
Einpassen (anpassen); dostosować, dostroić, dopasować (maszyn.).
Einpfählen (das); wbijanie pali, palowanie. (bud.).
Einpfützen (das Sumpfwasser); przelewać wodę z rząpia do rząpia (górn.).
Einphasenanker; twornik jednofazowy (el.).
Einphasengenerator; prądnica jednofazowa (el.).
Einphasenmaschine; maszyna, silnica jednofazowa.
Einphasenmotor; motor, silnik jednofazowy (el.).
Einphasenstrom; prąd jednofazowy (el.).
Einphasensystem; system jednofazowy (el.).
Einphasentransformator; tranzformator, przetwornik jednofazowy (el.).
Einphasenumformer; przetwornica jednofazowa (el.).
Einphasenwicklung; uzwojenie jednofazowe (el.).
Einphasig; jednofazowy (el.).
Einpolig; jednobiegunowy.
Einreichungsprotokoll; protokół podawczy, dziennik podawczy.
Einreihung; wstawienie, zaszeregowanie, zaliczenie.
Einrennen (einschmelzen); roztopić (met.).
Einrichtung; urządzenie.
Einrichtung der Punkte; wyznaczenie punktów pośrednich (miern.).
Ein- und Ausrückhebel; drążek przesuwniczy, przesuwiak (maszyn.).
Einrücken; zaczepiać, wsuwać (maszyn.).
Einrückmechanismus; sprzężnik (do pasów), przesuwacz, przesuwnik, włączadło, włączak (przyrząd włączający) (maszyn.).
Einrückmuff (Einrückungsmuff); nasuwka przesuwna, nasuwka wsuwna (maszyn.).
Einsatz; wsad, nabój (hut.).
Einsatzband; zawiasa francuska wpuszczana (ślus.).
Einsatzhärten (Einsatzhärtung, Oberflächenhärtung) p. Härten durch Einsetzen.
Einsatzöffnung (Eintragöffnung); otwór wsadowy (hut.).
Einsatztür (eines Hüttenofens); czeluść wsadowa (otwór do wsadzania bałwanów do pieca).
Einsaugekasten (Einseihkasten); p. Seihkasten.
Einsaugen (Einsaugung der Luft); wsysanie powietrza (maszyn.).
Einschalter; włącznik (el.).
Einschaltung; włączenie (el.).
Einschaufeln p. Einschippen.
Einschenklig; jednoramienny.
Einschieben p. Aufschieben.
Einschießen (einfallen); upadać, zapadać (pokład upada) (geol.).
Einschippen (einschaufeln); zgarnąć, nagarnąć (łopatą).
Einschlag (Einschlagspunkt) p. Anschlagspunkt.
Einschlagen p. Anschlagen einen Lauf, Anlegen 4).
Einschlagen (eintreiben) einen Pfahl; wbić (pal.).
Einschläger; 1) p. Schürfer; 2) p. Anschläger.
Einschlagspunkt p. Aufschlagspunkt.
Einschlagwerk (Einschlagswerk); ługownia zbiornikowa (dawne ługownie na zbiorniki użyte) (soln.).
Einschlämmen (trüben); mącić, zamącić (sort.).
Einschluß (Mineraleinschluß, Erzeinschluß); wrostek, inkluzja (geol.).
Einschmelzen; przetopić, przetapiać, stopić (met.).
Einschmelzen (des Roheisens); przetop (surowca) (met.).
Einschneiden (das) celowanie, wcinanie (miern.).
Rückwärts —; celowanie wstecz.
Seitwärts —; celowanie w bok.
Vorwärts —; celowanie naprzód, wprzód.
Einschnitt (Durchstich); przekop, wrąb, wykop, parów (inż.).
Einschnittsböschung; stok przekopu (inż.).
Einschreibbuch; księga wpisu, księga wpisowa.
Einschreibegebühr; wpisowe (taryf.).
Einschubleiste (Gratleiste, Feder, Klammer, Holzklammer); spona, szpona, szpąga, zwora, listwa zasuwana (stol. cieś.).
Einseihkasten p. Seihkasten.
Einseitiger Winkel; kąt jednostronny (geom.).

Einsenkröhre (Senkröhre) p. Bohrtäucher.
Einsenkung (Erdeinsenkung); zapadlina (geol. rob. ziem.).
Einsetzen (von Lagerstätten) p. Einfallen, Fallen.
Einsetzen (beschicken einen Ofen) p. Chargieren.
Einsitzen (auf einem Sattel oder Knecht einfahren); zjeżdżać, spuszczać się na siodle (do kopalni) (górn.).
Einspielen (b. einer Libelle); górować, zerować, równać się (środek bańki i libeli) (miern.).
Einsprengung (geol.) p. Imprägnation.
Einspritzhahn; kurek wtryskowy (maszyn.).
Einspritzkondensator; skraplacz wpryskowy (bezprzeponny) (maszyn.).
Einspritzkühlung; chłodzenie przez wstrzykowanie, chłodzenie przez okrapienie (maszyn.).
Einspritzrohr; rura wtryskowa (maszyn.).
Einspritzstrahl (einer Kondensationsdampfmaschine); natrysk, strumień wodotryskowy (maszyn.).
Einspritzung; wtryskiwanie, wstrzykiwanie (techn.).
Einspruch; sprzeciwienie się.
Einspurig; jednotorowy.
Einstampfen (das Salz zur Formung); ubijać (warzonkę) (warzel.).
Einsteigeplatz; miejsce wsiadania.
Einsteigeloch (Einsteigöffnung, Mannloch); właz, łaz, otwór roboczy (maszyn.).
Einstellbar; ustawialny, nastawny, ustawniczy, nastawniczy.
Einstellen; 1) wstawić; 2) wstrzymać co, zawiesić, zastanowić.
Einstellen (ein Instrument); nastawić (na zero) (miern.).
Einstemmen (einstämmen, einbrechen, mit dem Ausbrechen beginnen); włamać się, załamać się, rozpocząć włom (górn.).
Einstreichen (Hilfsgezimmer); wsunąć, wstawić (odrzwia pomocnicze) (górn. cieś.).
Einstrich (Spreize); rozpora, poprzeczka, belka przedziałowa (w szybach) (górn. cieś.).
Einströmlinie; linia napełnienia (maszyn.).
Einströmöffnung; okno, okienko gładzi suwakowej (maszyn.).
Einströmung (b. Flüssigkeiten); dopływ (cieczy) (mech.).
Einströmung (b. Gasen); wlot (gazów) (maszyn.).
Einströmungsrohr (Einlaßrohr); rura wpustowa, przypływowa, przewód wpływu (maszyn.).
Einströmungsventil (Einlaßventil) p. Ventil.
Einsturz (Bruch, Einbruch) p. Verbruch.
Einstürzen; zawalić się, zapaść się (górn.).
Einsümpfen (Kalk, Lehm); moczyć, namoczyć, gnoić (wapno, glinę) (bud.).
Eintauchtiefe; zanur (maszyn.).
Einteilung; podział.
Eintrag (Anfall); nasada (wyrównane miejsce pod wyprawę) (górn. cieś.).
Eintragbühne; nasypnia, powała nasypowa (sort.).
Eintragen (aufgeben); wnieść, dodawać, wsypywać (sort. hut.).
Eintragen (in ein Buch); wpisać, zapisać, wciągnąć (do księgi).
Eintragkasten; jaszczyk nasypowy (sort.).
Eintragöffnung (Füllöffnung, Chargieröffnung) p. Einsatzöffnung.
Eintreiben (einlassen) p. Einfördern.
Eintreiben (einen Phahl) p. Einschlagen.
Eintreiben (einen Stempel); zaciągnąć, utwierdzić (stempel, rozporę) (górn. cieś.).
Eintritt (Eingang); wstęp.
Eintritt erlaubt; wstęp dozwolony.
— **verboten;** wstęp wzbroniony.
Eintrümig (eintrümmig); jednoprzedziałowy (o szybie) (górn.).
Ein- und Ausfahrt; zjazd i wyjazd (górn.).
Ein- und Ausrückvorrichtung; przyrząd wsuwny i wysuwny (maszyn.).
Ein- und Ausrückmuff; nasuwka przesuwna (wsuwna) i wysuwna (maszyn.).
Einwägen p. Nivellieren.
Einwägung p. Nivellement.
Einwägegerät p. Nivellierinstrument.
Einwägelatte p. Nivellierlatte.
Einwaggonieren p. Verladen 1).
Einwaggonierung p. Verladung.
Einwässerungsstollen (Wasserstollen); sztolnia nawadniająca (soln.).
Einwattlampe; jednowatówka, lampa (żarówka) jednowatowa (el.).

Einwerfen (Ablösen) der Bänder; zbijanie, odrywanie, odwalanie (kłapci solnych) (soln.).
Einwertig; jednowartościowy (chem.).
Einzapfen (verzapfen); zaczopować (stol. cieś.).
Einzäunung p. Einfriedung.
Einzeichnen; wrysować, wkreślić, wpisać, naznaczyć.
Einzelbeobachtung; spotrzeżenie pojedyńcze.
Einzelkessel; kocioł samotny (maszyn.).
Einzelkondensation; skraplanie samotne (maszyn.).
Einzelleiter (Einzelleitung); przewód, przewodnik pojedyńczy (el.).
Einziehen (Einströmen) der Wetter; wpływ, wciąganie powietrza (do kopalni) (górn.).
Einziehen (einen Balken, eine Kappe); zaciągnąć, wbudować (cieś.).
Einziehen (der Bohrröhren) p. Verrohrung.
Einziehschacht (Einfallschacht, einziehender, einfallender Wetterschacht) p. Wettereinziehschacht.
Einziehstollen p. Wettereinziehstollen.
Einzylinderkessel p. Kessel.
Einzylinderdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Einzylindermotor p. Verbrennungsmotor.
Eis; lód (geol.).
festländisches —; lód lądowy.
Fluß —; lód rzeczny.
Glätscher —; lód lodowcowy.
Grund —; lód denny, gruntowy.
Meer —; lód wody słonej.
Eisberg; góra lodowa (geol.).
Eisen (gediegenes Eisen, oktaëdrisches Eisen, tellurisches Eisen); żelazo rodzime (min.).
Eisen (meteorisches Eisen, Meteoreisen); żelazo meteoryczne, powietrzne (min.).
Eisen (Roheisen); surowiec, surowizna, surówka; p. Roheisen (met.).
Eisen (Schmiedeeisen, schmiedbares, hämmerbares Eisen); żelazo kowne, kujne, kowalne, kute (met.).
altes —; żelazo stare, żelaziwo.
doppeltgeschweißtes —; p. zweimalgeschweißtes —.
faulbrüchiges —; żelazo mocno-łamliwe, kruche.
feinkörniges —, (Feinkorn —); żelazo drobnoziarniste.
galvanisiertes —, (verzinktes —); żelazo galwanizowane.
geschmeidiges —; żelazo giętkie.
geschmiedetes —; (gehämmertes —); żelazo kute, kowalskie.
geschweißtes —; żelazo spawane.
gewalztes —, (gezogenes —, Walz —); żelazo walcowane.
grobkörniges —, (Grobkorn —); żelazo gruboziarniste.
hadriges — p. unganzes —.
hämmerbares — p. schmiedbares —.
häutiges — p. unganzes —.
homogenes —, (Homogen —, Fluß); żelazo zlewne, zleiwo.
kaltbrüchiges —; żelazo zimnokruche, łamliwe na zimno.
kaltgehämmertes —; żelazo chłodnokute.
körniges —; żelazo ziarniste.
planiertes —, überschmiedetes —); żelazo przekute.
rohbrüchiges —, (Rohbruch); żelazo surowołomne.
rotbrüchiges —, (Rotbruch); żelazo gorącokruche, ogniokruch, rozprach.
schiefriges — p. unganzes —.
schlackenreiches —; żelazo żużlowe, żużliste.
schmiedbares —, (hämmerbares —); żelazo kujne.
sehniges —, (faseriges —, Zug —); żelazo żylaste, włókniste.
stahlartiges —; żelazo staliste, twarde.
überhitztes —, (verbranntes —); żelazo przegrzane, przepalone.
unganzes —, (schiefriges —, hadriges —); żelazo zendrowate, plamiste.
verbranntes — p. überhitztes —.
verzinktes — p. galvanisiertes —.
zweimalgeschweißtes —, (doppeltgeschweißtes —, Dublier —); żelazo dwukrotnie spawane.
Eisen (Schmiedeeisen nach der Fasson und im Handel); żelazo (w handlu).
Bund —; żelazo snopkowe.
C —, (E —, U —); ceownik.
Doppelt-T —, (H —, I —); dwuteownik.
eckiges —, (Eck —, Winkel —) p. Winkeleisen.
fassoniertes —, (Fasson —, profiliertes —); żelazo fasonowe, kształtowe, modelowe, wzorówka, kształtownik.
flaches —, (Flach —, Flachstab —); żelazo płaskie, płaskownik.

Faßreif —; żelazo obręczowe, bednarskie.
geschnittenes —, (Schneid —); żelazo cięte, krajane.
Gitter —; żelazo kratowe, kratówka.
Halbrad —; żelazo półobręczowe.
halbrundes —, (Halbrund —); żelazo półokrągłe, półkrągownik.
H —, (Doppelt-T —); dwuteownik.
hohles —, (Hohl); żelazo dęte, puste.
I — p. Doppelt-T —.
Kaliber —; żelazo wymiarowe.
keilförmiges —, (Keil —); żelazo klinowate.
L — p. Winkeleisen.
profiliertes — p. fassoniertes —.
Quadrant —; ćwierciownik.
Quadrat —, (Vierkant —); czworogrannik, kratówka.
rundes —, (Rund —); żelazo okrągłe, krągownik.
Sechskant —; sześciogrannik.
Stab —; surownik, żelazo drążkowe, żelazo w prętach.
Stanzen —; żelazo prętowe, prętówka.
T —, (Einfach-T); teownik.
U —; p C —.
verkäufliches —, (Handels —, Kommerz —); żelazo handlowe, grube.
vierkantiges — p. Quadrat —.
Winkel —, (eckiges —, L —); kątownik, żelazo kątowe.
Z —; zetownik.
Zores —, (Belag —); żłobownik.

Eisen (Bergeisen, Setzeisen, Stufeisen, Spitzeisen); żelazo, żelazko, klin górniczy (górn.).
Eisenabbrand p. Eisenabgang.
Eisenabfälle (Abfalleisen); odpadki żelazne (met.).
Eisenabgang (Eisenabbrand); zgar (w %), zgorzyny (w kg) (met. hut.).
Eisenalaun p. Federalaun.
Eisenamiant (Eisenasbest, Hüttenabfall im Hochofen); amiant wielkopiecowy.
Eisenapatit p. Zwieselit.
Eisenarbeit p. Schlägel- und Eisenarbeit.
Eisenarbeit (Eisenerzeugung); wyrób żelaza (hut.).
Eisenarbeit (als Produkt); wyrób żelazny, wytwór żelazny.
Eisenarbeit (in der Schmiede, Schlosserei); obróbka żelaza.
Eisenarbeiter; 1) hutnik; 2) kowal, ślusarz.
Eisenarmierung; opancerzenie żelazne (el.).
Eisenartig; żelazisty.
Eisenasbest p. Eisenamiant.
Eisenausbau (eiserner Ausbau, eiserne Zimmerung, Eisenzimmerung); obudowa żelazna, wyprawa żelazna (chodników, szybów i t. p.) (górn.).
Eisenbahn (Bahn, Schienenweg); droga żelazna p. Bahn.
Eisenbahnbetrieb (Eisenbahnverkehr); ruch kolejowy.
Eisenbahndienst; służba kolejowa.
Eisenbahnfahrbetriebsmittel (Fahrbetriebsmittel); tabor kolejowy, środki przewozowe.
Eisenbahnhunt (Grubeneisenbahnwagen); wózek kopalniany, p. Grubenhunt, Förderwagen.
Eisenbahnkran p. Kran.
Eisenbahnoberbau p. Oberbau.
Eisenbahnpersonale; służba kolejowa, personal kolejowy.
Eisenbahnquerschwelle; pokład poprzeczny, próg.
Eisenbahnschiene p. Schiene.
Eisenbahnschienenwalzwerk; walcownia szyn (met.).
Eisenbahnschwelle (Bahnschwelle, Schwelle, Schweller, Sleeper, Steg); podkład kolejowy, próg.
Eisenbahnstation; stacja kolejowa.
Eisenbahnverkehr p. Eisenbahnbetrieb.
Eisenbahnwagen (Eisenbahnwaggon, Waggon) p. Wagen.
Eisenbahnwesen; kolejnictwo.
Eisenbahnzug (Bahnzug, Zug); pociąg kolejowy, pociąg.
Eisenbandarmierung; opancerzenie taśmą żelazną (el.).
Eisenbeißscher Führungssektor; wycinek kierowniczy Eisenbeissa (maszyny wrębowe).
Eisenbergbau p. Eisenerzbergbau.
Eisenbergwerk p. Eisenerzbergwerk.
Eisenbeschlag (Eisenbeschläge, Beschlag, Beschläge); okucie (ślus.).
Eisenbeton; żelazobeton, żelbet, więźbień (bud.).
Eisenbitterkalk (Eisenbitterspat, Braunspat); spat brunatny, burospat, dolomit (min.).
Eisenblau (Blaueisenerz, Vivianit); wiwianit, żelazo błękitne (min.).
Eisenblauerde (Blaueisenerde, erdiges Eisenblau, blaue Eisenerde, erdiger Vivianit); wiwianit ziemisty, ziemia niebieska (min.).

Eisenblech (Schwarzblech); blacha żelazna (met.).
gereiftes —, (gerunzeltes —, gewelltes —) p. Wellblech.
verbleites —; blacha żelazna ołowiona, poołowiona.
verzinktes —; blacha żelazna cynkowana.
verzinntes — p. Weißblech.
Eisenblechmantel p. Blechmantel.
Eisenblechtafel; arkusz blachy żelaznej (met.).
Eisenblock (Ingot); bałwan żelaza, ingot (met.).
Eisenblüte; kwiat wapienny (min.).
Eisenbraunkalk (Braunspat); spat brunatny, burospat, dolomit (min.).
Eisencarbonat p. Eisenkarbonat.
Eisenchrom (Chromeisen, Chromit, Chromeisenstein, oktaedrisches Chromerz); żelaziak chromowy, chromit (min.).
Eisenchrysolith p. Hyalosiderit.
Eisendraht; drut żelazny (met. techn.).
Eisendrahtarmierung; opancerzenie drutem żelaznym (el.).
Eisendrahtbandseil (Eisendrahtflachseil); lina żelazna płaska (met. techn.).
Eisendrahtbürste; szczotka druciana.
Eisendrahtfabrikation; wyrób drutu żelaznego (met. techn.).
Eisendrahtmühle p. Drahtfabrik.
Eisendrahtpinsel; pędzel druciany.
Eisendrahtseil p. Drahtseil.
Eisenepidot p. Pistazit.
Eisenerz (Eisenstein); ruda żelazna (żelaza), żelaziak (min.).
Eisenerzbergbau (Eisensteinbergbau, Eisenbergbau); kopalnictwo, dobywanie rudy żelaznej (górn.).
Eisenerzbergmann; rudnik.
Eisenerzbergwerk (Eisensteinbergwerk, Eisenerzgrube, Eisensteingrube, Eisensteinzeche, Eisenzeche, Eisenbergwerk); kopalnia rudy żelaznej, żelazne góry (górn.).
Eisenerzflöz (Eisensteinflöz, Eisenerzlager); pokład rudy żelaznej (geol.).
Eisenerzgang (Eisensteingang, Eisengang); żyła żelazorudna, żyła żelaza (geol.).
Eisenerzgrube (Eisensteingrube) p. Eisenerzbergwerk.
Eisenerzlagerstätte (Eisensteinlagerstätte); złoże rudy żelaznej (geol.).
Eisenerzrösten (Eisenerzröstung, Eisensteinrösten, Eisensteinröstung); prażenie rud żelaznych (met.).
Eisenerzröstofen (Eisenröstofen, Eisensteinröstofen); prażak rudy żelaznej (met.).
Eisenerzröstung p. Eisenerzrösten.
Eisenfabrik p. Eisenwerk.
Eisenfabrikat; wyrób żelazny (met.).
Eisenfabrikation; wyrób żelaza (met.).
Eisenfänger mit Schraubenwirkung (b. Erdbohren); kleszcze śrubowe, chwytacz śrubowy, chwytacz wężownicowy (wierc. ziem.).
Eisenfarbe; barwa żelazna, kolor żelazny (min. met.).
Eisenfeilspäne (Eisenfeilicht); opiłki żelaza (techn.).
Eisenfels; łupek miko-żelazny, itabiryt (geol.).
Eisenfrischen (Eisenfrischerei); uszczerzanie żelaza (met.).
Eisenfrischfeuer (Eisenfrischherd) p. Frischfeuer.
Eisengang p. Eisenerzgang.
Eisengans (Eisenganz, Gans, Ganz); gąska surowizny, gęś surowizny (met.).
Eisengehalt (der Erze); zawartość żelaza.
Eisengerüst; szkielet żelazny, rusztowanie żelazne.
Eisengestänge (b. Pumpen); żerdziny żelazne (maszyn.).
Eisengestell; szkielet żelazny, podstawa żelazna (pod transformator, maszyn.).
Eisengezimmer (Eisenzimmer) in Strecken; odrzwia żelazne (górn.).
Eisengezimmer (Eisenzimmer) in Schächten); wieniec żelazny (szybowy) (górn.).
Eisengießerei (Eisengießereibetrieb); odlewnictwo żelaza, żeliwnictwo (met. techn.).
Eisengießerei (Eisengußhütte); odlewnia żelaza, żeliwnia (met. techn.).
Eisenglanz (Glanzeisenerz); błyszcz żelaza (min.).
Eisenglimmer (schuppiger Eisenglanz); łyszczyk żelazny, mika żelazna (min.).
Eisenglimmerschiefer (Itabirit); łupek miko-żelazny, itabiryt (min.).
Eisengranat p. Almandin.
Eisengrau (von Farbe); siwy jak żelazo.
Eisengrube p. Eisenerzbergwerk.
Eisenguß (Eisengußware); leizna (met. techn.).

schmiedbarer —, (hämmerbarer —); leizna kowalna, żelazo kuto-lane.
Eisengußfabrik (Eisengußhütte, Eisengußwerk) p. Eisengießerei.
Eisenhaltig; żelazisty, żelazo zawierający (min. met.).
Eisenhammer p. Eisenhammerwerk.
Eisenhammer (Hammer zum Schmieden des Eisens); młot fryszerski, kuźniczy, kuźnicowy (met.).
Eisenhammerschlag (Hammersinter, Schmiedesinter, Eisensinter, Schmiedezunder, Zunder) p. Hammerschlag.
Eisenhammerwerk (Eisenhammer); kuźnica, huta żelaza, fryszerka (met.).
Eisenhauer (Bandhauer); żeleźnik, burtowy (w Wieliczce).
Eisenhochofen p. Hochofen.
Eisenhochofenschlacke p. Hochofenschlacke.
Eisenhut (eiserner Hut eines Ganges); kapelusz żelazny, nakrycie rud od zewnątrz (geol.).
Eisenhütte p. Eisenwerk.
Eisenhüttenkunde; nauka hutnictwa, nauka kuźnictwa żelaza.
Eisenhüttenmann; hutnik żelaza.
Eisenhüttenwerk p. Eisenwerk.
Eisenhüttenwesen; hutnictwo, kuźnictwo żelaza (met.).
Eisenhydroxyd (Eisenhydrat); wodorotlenek, wodzian żelazowy (chem.).
Eisenindustrie; przemysł wyrobów żelaznych.
Eisenkalk p. Spateisenstein.
Eisenkalkstein (oolithischer Kalkstein, Eisenoolith); ruda żelazna oolityczna (min.).
Eisenkarbonat; 1) węglan żelaza; 2) p. Spateisenstein.
Eisenkies (Pyrit, Schwefelkies); iskrzyk, piryt (żelazny) (min.).
Eisenkiesel (Eisenquarz); kwarc żelazisty (min.).
Eisenkitt (Rostkitt); kit żelazny (techn.).
Eisenkobalterz (Eisenkobaltkies, Saflorit); safloryt (min.).
Eisenkonstruktion; konstrukcja, zestrój, zespół, zeskład żelazny (bud.).
Eisenlebererz; piryt zwietrzały (min.).
Eisenluppe; lupa, łupa żelaza (met.).
Eisenmagnetisch; żelazo-magnetyczny (sort.).
Eisenmangan p. Ferromangan.
Eisenmantel; pancerz żelazny, opona żelazna (el.).
Eisenmulm (erdiges Roteisenerz, erdiges Magneteisen); żelaziak czerwony ziemisty (min.).
Eisennickelkies; piryt żelazno-niklowy (min.).
Eisenniere (Schaleneisenstein); żelaziak skorupiasty (min.).
Eisenoolith (oolithisches Erz, oolithisches Eisenerz, Eisenrogenstein); ruda żelazna olityczna (min.).
Eisenocker; ochra żelazna (min.).
Eisenopal (Jaspopal); opal jaspisowy (min.).
Eisenoxyd; tlenek żelazowy (chem.).
Eisenoxydul; tlenek żelazawy (chem.).
Eisenoxydulgranat p. Almandin.
Eisenoxyduloxyd, tlenek żelazawo-żelazowy (chem.).
Eisenpecherz; 1) p. Stilpnosiderit; 2) p. Triplit; 3) p. Pittizit.
Eisenplatin; platyna żelazista (min.).
Eisenproduktion; wytwórczość, produkcja żelaza.
Eisenquarz (Eisenkiesel); kwarc żelazisty (min.).
Eisenrahm (Eisenschaum, Roteisenrahm); śmietana żelazna, piana żelazna (min.).
Eisenresin p. Oxalit.
Eisenriemen (Riemeneisen, Riemen, Eisenbügel); rzemień klinowy, rzemień żelazkowy, pasek żelazny, nawlekadło (do nawlekania klinów, żelazek) (górn.).
Eisenrogenstein (Eisenoolith, oolithisches Eisenerz); ruda żelazna oolityczna (min.).
Eisenrohrmast; słup żelazny rurowy (el.).
Eisenrose (Basanomelan); róża żelazna, bazanomelan (min.).
Eisenrost; rdza (żelaza) (chem.).
Eisenröstofen p. Eisenerzröstofen.
Eisensand magnetischer; piasek żelazny magnetyczny (min.).
Eisensanderz; zlepieniec żelazisty (min. geol.).
Eisensandstein; piaskowiec żelazisty (geol.).
Eisensau (Sau, Wolf, Hartling) im Hochofen; zamróz (met.).
Eisenschaum p. Eisenrahm.
Eisenscheibe (Vorläufer des Theodolits); tarcza żelazna (miern.).
Eisenschiene; szyna żelaza (met.).
Eisenschlacke; żużel żelazny (met.).
Eisenschmelzer; dymarz.
Eisenschmied (Schmied); kowal.

Eisenschmiede (Schmiede); kuźnia (kow.).
Eisenschornstein (Blechschornstein); komin żelazny.
Eisenschüssig (eisenhaltig); żelazisty.
Eisenseil p. Eisendrahtseil.
Eisensinter; 1) Pittizit; 2) p. Eisenhammerschlag.
Eisensorte; gatunek żelaza.
Eisenspäne; wióry żelazne.
Eisenspat (Spateisenstein); spat żelazny, syderyt (min.).
Eisenstab; sztaba żelazna, pręt żelazny (met.).
Eisenstange; drążek żelazny, żerdź żelazna (met. techn. górn.).
Eisenstärke (Eisendicke); grubość żelaza (form. odl.).
Eisenstaßfurtit; stasfurtyt żelazisty (min.).
Eisenstein p. Eisenerz.
Eisensteinbergbau p. Eisenerzbergbau.
Eisensteinbergwerk (Eisensteingrube) p. Eisenerzbergwerk.
Eisensteinflöz p. Eisenerzflöz.
Eisensteingang p. Eisenerzgang.
Eisensteingrube p. Eisenerzgrube.
Eisensteinlager; pokład rudy żelaza.
Eisensteinmark p. Teratolith.
Eisensteinrösten (Eisensteinröstung) p. Eisenerzrösten.
Eisensteinröstofen p. Eisenerzröstofen.
Eisensteinzeche p. Eisenerzbergwerk.
Eisenstück; kawałek, złamek żelaza.
Eisensulfat; siarczan żelazawy (chem.).
Eisensulfid; siarczek żelazawy (chem.).
Eisensumpferz (Sumpferz, Morasterz); ruda żelazna bagienna (min.).
Eisenton; glina żelazista (geol.).
Eisentongebirge; utwór górski gliny żelazistej (geol.).
Eisentür; drzwi żelazne.
Eisenverlust; strata w żelazie (el.).
Eisenvitriol (grüner Vitriol, Eisensalz, Stahlsalz, schwefelsaures Eisenoxydul); 1) witryol żelaza, siarczan żelazawy, koperwas; 2) p. Melanterit (min.).
Eisenware (Eisenzeug, Eisenwerk); towar żelazny, z żelaza (w handlu).
Eisenwalzwerk; walcownia żelaza (met.).
Eisenwerk (Eisenhütte, Eisenhüttenwerk, Eisenfabrik); huta żelaza, kuźnica.
Eisenwerk (Eisenzeug) p. Eisenware.
Eisenwerksdirektion; dyrekcja hutnicza, kuźnicza (met.).
Eisenwerksdirektor; dyrektor hutniczy, kuźniczy.
Eisenwerksverwalter; zarządca hutniczy, kuźniczy.
Eisenzeche p. Eisenerzbergwerk.
Eisenzeug; 1) p. Eisenware; 2) naczynia, narzędzia żelazne (górn.).
Eisenzimmer p. Eisengezimmer.
Eisenzimmerung p. Eisenausbau.
Eisenzinkblende (Marmatit); marmatyt (min.).
Eisenzinkspat; smitsonit żelazisty (min.).
Eisern (von Eisen); żelazny.
Eisfelder; pola lodowe (geol.).
Eisformation (Eisperiode, Eiszeit); okres lodowy, epoka lodowa (geol.).
Eisgradierung; tężenie lodowe (soln.).
Eishöhlen; groty lodowe (geol.).
Eiskalorimeter; kalorymetr lodowy (fiz.).
Eiskeller (Eisgrube); lodownia.
Eisperiode (Eiszeit) p. Eisformation.
Eispunkt p. Gefrierpunkt.
Eissalz; sól lodowata (w Wieliczce).
Eisstein (Kryolith); kryolit (min.).
Eiszeit (Eisperiode) p. Eisformation.
Ejektor; przetryskiwacz (parowy) (maszyn.).
Ekliptik; ekliptyka, zaćmica (rzut drogi ziemi dokoła słońca na pozorne sklepienie niebieskie).
Eklogit (Omphazitfels, Smaragditfels); eklogit (geol.).
Ekonomiser (b. Dampfkesseln); ekonomajzer, podgrzewacz (wody zasilającej) (maszyn.).
Ekrasit; ekrazyt (mat. wybuch.).
Eläolith (Fettstein, rhomboëdrischer Eläinspat); eleolit, kamień tłusty (min.).
Elastisch; sprężysty, elastyczny.
Elastische Linie; odkształcona, oś sprężyście odkształcona (wyt.).
Elastizität (Federkraft); sprężystość, elastyczność (fiz.).
Elastizitätsgrenze (Tragmodul); granica sprężystości, elastyczności (wyt.).
Elastizitätskoeffizient; spółczynnik sprężystości (mech.).
Elastizitätsmodul (elastischer Widerstand); opór sprężysty (odwrotność spółczynnika sprężystości) (mech.).

Elastizitätsprobe (Probe auf Biegung, Probe auf relative Festigkeit); próba sprężystości, próba wytrzymałości na zgięcie (wyt.).
Elaterit (elastisches Erdpech, elastischer Erdharz); elateryt, smoła ziemna sprężysta (min.).
Elektrisch; elektryczny (fiz.).
Elektrischer Akkumulator p. Akkumulator.
Elektrische Batterie; baterja elektryczna (el.).
Elektrische Beleuchtung; oświetlenie elektryczne.
Elektrische Bohrmaschine; wiertarka elektryczna (górn.).
Elektrischer Funke; iskra elektryczna (el.).
Elektrische Grubenlampe; lampka elektryczna (kopalniana) (górn.).
Elektrischer Haspel; kołowrót elektryczny (górn.).
Elektrische Induktion; wzniecenie elektryczne, indukcja elektryczna (el.).
Elektrische Kapazität; pojemność elektryczna (el.).
Elektrische Kraftanlage; urządzenie, zakład wytwarzania energii elektrycznej (el.).
Elektrische Kraftübertragung; przesył pracy elektryczny (el.).
Elektrische Ladung; nabój elektryczny (el.).
Elektrische Leistung p. Leistung.
Elektrisches Licht; światło elektryczne (el.).
Elektrische Maßeinheit; jednostka elektryczna (el.).
Elektrische Salzwage; elektryczna waga solna (soln. warzel.).
Elektrischer Steuerungsdruckknopf; elektryczny przycisk nastawniczy (el.).
Elektrischer Strom; prąd elektryczny (el.).
Elektrische Spannung; napięcie elektryczne (el.).
Elektrische Untergrundbahn; elektryczna kolej podziemna.
Elektrische Zündung p. Zündung.
Elektrisiermaschine; maszyna elektryzacyjna, elektryczna (fiz. el.).
Elektrisierung; elektryzacja, elektryzowanie (el.).
Elektrizität; elektryczność (el.).
atmosphärische —; elektryczność atmosferyczna.
freie —; elektryczność wolna, swobodna.
galvanische —; elektryczność galwaniczna.
gebundene —; elektryczność uwięziona, związana.
gleichnamige —; elektryczność równoimienna.
negative —; elektryczność odjemna.
positive—; elektryczność dodatna.
statische —; elektryczność statyczna.
tierische —; elektryczność zwierzęca.
ungleichnamige —; elektryczność różnoimienna.
Elektrizitätsart; rodzaj elektryczności.
Elektrizitätseinheit; jednostka ilości elektryczności (el.).
Elektrizitätsentwicklung (Elektrizitätserzeugung); wytwarzanie elektryczności (el.).
Elektrizitätslehre; nauka o elektryczności.
Elektrizitätsleiter; przewód (przewodnik) elektryczności (el.).
Elektrizitätsmenge; ilość elektryczności, nabój elektryczności (el.).
Elektrizitätsquelle; źródło elektryczności (el.).
Elektrizitätswerk (elektrische Zentrale); elektrownia (el.).
Elektrizitätszähler; elektromierz, miernik elektryczny, licznik elektryczny (el.).
Elektrode; elektroda (el.).
Ableitungs —; elektroda ostojna.
Lösungs —; elektroda rozczynna.
negative —; elektroda odjemna.
positive —; elektroda dodatna.
Elektrodenplatte; płyta elektrodowa (el.).
Elektrodynamik; elektrodynamika.
Elektrodynamometer; elektrodynamometr. (el.).
Elektrolokomotive; lokomotywa elektryczna.
Elektrolyse (Zersetzung durch den elektr. Strom); elektroliza (el.).
Elektrolyt; elektrolit (el.).
Elektromagnet; elektromagnes (el.).
Elektromagnetische Maschine; maszyna elektromagnetyczna (el.).
Elektromagnetismus; elektromagnetyzm (el.).
Elektromagnetspule; cewa elektromagnesu (el.).
Elektromagnetkern; rdzeń elektromagnesu (el.).

Elektrometallurgie; elektrometalurgia.
Elektrometer (Elektrizitätsmesser); elektromierz, elektrometr (el.).
Elektromotor (durch E. getriebene Maschine); motor (silnik) elektryczny, prądnik (el.).
Elektromotorische Gegenkraft; zwrotna siła elektrobodźcza, przeciwdziałająca siła elektrobodźcza (napięcie prądochłonne, przeciwnapięcie) (el.).
Elektromotorische Kraft; siła elektrobodźcza, elektromotoryczna (napięcie prądotwórcze) (el.).
Elektron; elektron (el.).
Elektronegativ; elektroujemny (el.).
Elektrophor (Elektrizitätsträger); elektrofor (el.).
Elektropositiv; elektrododatny (el.).
Elektroskop (Elektrizitätsanzeiger); elektroskop (el.).
Elektrotechnik (Lehre von der technischen Anwendung der Elektrizität; elektrotechnika (el.).
Element; 1) element, żywioł; 2) pierwsze początki (nauki).
Element (Grundstoff); pierwiastek (chemiczny) (chem.).
Element (Bestandteil der Maschinen); część, element maszyn (maszyn.).
Element (Flächenelement); cząstka (powierzchni).
Element; stos (ogniwo, element) (el.).
galvanisches —; stos galwaniczny.
konstantes —; stos stały.
primäres —; stos pierwotny.
sekundäres —; stos wtórny.
thermoelektrisches —; stos termoelektryczny.
Elementarmagnet; magnes cząsteczkowy (el.).
Elementarströme; prądy cząsteczkowe (el.).
Elevationsschraube; śruba elewacyjna (miern.).
Elevator (Aufzugmaschine, Aufzug); elewator, podnośnik, wyciąg (maszyn.).
Eliasit; eliasyt (min.).
Elimination (Ausscheidung); wyłączenie (geol.).
Elimination der Unbekannten; rugowanie niewiadomej (mat.).
Ellbogen; kolanko (maszyn. el.).
Elle; łokieć.
Elliots Waschrinne; oddzielacz, separator rynienkowy Elliota (sort.).
Ellipse; elipsa (geom.).
Ellipsoid (ein Drehungskörper); elipsoid, elipsoida (geom.).
Email (Schmelzglas); szkliwo, polewa, emalja (techn.).
Emaillieren (überschmelzen); emaljować, polewać (techn.).
Emailschirm; daszek (reflektor) emaljowany (el.).
Emanation (Ausfluß); emanacja, wypływ (światła z ciała świecącego) (fiz.).
Emballage (Verpackung, Umhüllung); opakowanie, owinięcie, osłona.
Embolit (Chlorbromsilber); embolit (min.).
Embrithit; embrytyt (min.).
Emerald-Nickel p. Nickelsmaragd.
Emerylith (Margarit); emerylit (min.).
Emission (Ausgabe von Aktien, von Obligationen); emisja, wypuszczenie akcji, udziałów, obligacji (kas.).
Emissionstheorie; emisyjna teorja (światła) (fiz.).
Emissionsventil (Auslaßventil, Ausblasventil); wentyl (zawór) wypustowy (maszyn.).
Emmonit; emmonit (min.).
Emolument (Nebenbezug, Nebeneinkunft, Nutzen); emolument, dochód uboczny, pożytek.
Empfang; przyjęcie, otrzymanie, odbiór.
Empfänger (Abnehmer, Adressat); odbiorca.
Empfangsbestätigung (Empfangsschein); poświadczenie odbioru, dowód odbioru.
Empfangsstation; stacja odbiorcza, odbierająca (el.).
Empfangs- und Gegenschein; potwierdzenie wzajemne.
Empfindlich; czuły (igła magnesowa, libela, waga...).
Empfindlichkeit (der Libelle, der Magnetnadel); czułość.
Empfindlichkeitsgrad; stopień czułości (el.).
Emplektit (zum Teil Kupferwismutglanz); emplektyt (min.).
Enalosaurier; enalosaury (jaszczury) (geol.).
Enargit; enargit (min.).
Enceladit (Warwickit); warwicyt (min.).
Encrinus (Encrinites); encrinus, pokwit (szkarłupnia pokwitowa) (geol.).
Encrinitenkalk; wapień enkrynitowy (geol.).

Endbohrer p. Abbohrer.
Endgeschwindigkeit; prędkość końcowa (mech.) p. Geschwindigkeit.
Endhub (einer Aufzugs- einer Fördermaschine); dodźwig.
Endlauge (b. Verarbeitung der Kaliumsalze); ług końcowy, ostateczny (soln.).
Endmaß; miara ostateczna (miern.).
Endmast; słup krańcowy (el.).
Endosmose; endosmoza, przenikanie (przesiąkanie płynu rzadszego do gęstszego przez błonę) (fiz.).
Endpunkt der Linie; punkt końcowy szlaku kolejowego, kres szlaku (sygn.).
Endspannung; 1) napięcie końcowe (el.); 2) prężność końcowa (med.).
Endstation (Endbahnhof); stacja końcowa, krańcowa.
Endverschluß; końcówka kablowa (el.).
End-zu-Endmotor; motor (silnik) spalinowy o łbicach przeciwległych (maszyn.).
Energetik; energietyka (nauka o energji.)
Energie (Tatkraft, Kraft); energja, zdolność do wykonywania pracy.
kinetische —, (lebendige Kraft); energja kinetyczna (mech.).
potentielle —; energja potencjalna (mech.).
Energieaufwand; zużycie, nakład energji (mech. el.).
Energiemenge; ilość energji (mech. el.).
Energiemessung; pomiar energji (mech. el.).
Energiequelle; źródło energji (mech. el.).
Energieübertragung; przeniesienie energji (el.).
Energieumsetzung (Energieumwandlung); przetwarzanie energji (el.).
Energieumwandler; przyrząd do przetwarzania energji (el.).
Energieverbrauch; zużycie energji, wchłon (żarówek, łukówek) (el.).
Energieverlust; strata energji (mech. el.).
Enfilade (lange Zimmerreihe); przestrzał, amfilada (bud.).
Engpaß (Paß); przełęcz, wąwóz (geol.).
Enkrinitenkalkstein; wapień enkrynitowy (geol.).
Enquete (Untersuchung, Erhebung, Ermittlung); 1) ankieta, badanie wywiad; 2) komisja rozeznawcza.
Enstatit; enstatyt (min.).
Entblößen (eine Lagerstätte); odkryć, obnażyć (złoże użyteczne) (górn.).
Enteignung (Expropriation); wywłaszczenie (przymusowe).
Enteignungsrecht; prawo wywłaszczenia.
Enteisen; odżelazić, uwolnić od żelaza (wodę).
Enterben (einen Stollen); wydziedziczyć (sztolnię przez założenie sztolni głębszej (górn.).
Entfallen (von Gängen oder Klüften); rozchodzić się (geol.).
Entfernung; oddalenie, odległość, odstęp.
Entgasungsanlage; urządzenie do odprowadzenia gazów, odgaziarnia (wierc. ziem.).
Entgegenarbeiten (entgegentreiben); pracować naprzeciw siebie, prowadzić chodnik ku chodnikowi, p. Gegenbau (górn.).
Entglasung; odszklenie (geol.).
Entgleisung; wykolejenie (kol.).
Entkohlung (Dekarbonisation); odwęglanie (żelaza, stali) (chem. met.).
Entkupfern; odmiedzić, pozbawić miedzi.
Entladefrist (Entladezeit); termin (okres) wyładowania, termin (okres) wyłożenia (górn. kol.).
Entladegeleise p. Abladegleise.
Entladehebel; wyładownik, korba do wyładowania (el.).
Entladen; wyładowywać, wyprądniać (el.).
Entlader; wyładowywacz, wyprądniacz (el.).
Entladespannung; napięcie wyładowcze, nap. wyładowania (el.).
Entladestation; stacja wyładowcza (el.).
Entladestrom; prąd wyładowczy, wyładowania (el.).
Entladezeit czas wyładowania, trwanie wyładowania (el.).
Entladezustand; stan wyładowania.
Entladung; wyładowanie (el.).
alternierende —; wyładowanie przemienne, drgające.
atmosphärische —; wyładowanie atmosferyczne.
kontinuierliche —; wyładowanie ciągłe.
oszillierende —; wyładowanie drgające, wahadłowe.

Entladung (Abladung) p. Ausladung.
Entladungsdauer; czas trwania wyładowania (el.).
Entladungsperiode; okres wyładowania (el.).
Entlaßschein (Abkehrschein) p. Abkehr.
Entlasteter Schieber; suwak odciążony (maszyn.).
Entlastetes Ventil p. Ventil.
Entlastung (Erleichterung); ulżenie, odciążenie.
Entlastungsbogen (Entlastungsgurte); obłąk (łęk) odciążający, przesklepka (bud.).
Entlastungsnippel; trzpionek do podwieszenia (el.).
Entleerung (des Sinkwerkes); wypróżnienie (ługowni) (soln.).
Entlüftungsrohr (Windpfeife); rura powietrzna (w tamach kopalnianych).
Entmagnetisierung; odmagnesowanie (el.).
Entnahmetür (Ausziehöffnung); czeluść wyciągowa (otwór do wyjmowania gorących bałwanów) (hut.).
Entöler (Ölabscheider); odtłuszlnik (skraplacze) (maszyn.).
Entphosphorung (Dephosphorisation); odfosforzenie (chem. met.).
Entrétaster; przycisk wchodowy (el.).
Entschädigung; odszkodowanie.
Entscheiden; 1) rozstrzygnąć, rozwiązać, rozsądzić spór; 2) postanowić, zdecydować się na co.
Entscheidung; rozstrzygnienie, rozsądzenie, wyrok, decyzja.
Entschwefelung (Desulfuration); odsiarczenie (chem. met.).
Entsilberung (des Bleies); odsrebrzenie (ołowiu) (met.).
Entsilizierung (des Roheisens); odkrzemienie (met.).
Entstaubung; odpylanie.
Entstehung (der Salzlager); powstawanie, tworzenie się (pokładów soln.) (geol.).
Entwässerung (Trockenlegung); odwodnienie, osuszenie.
Entwässerungsgraben (Entwässerungskanal, Abzugsgraben); rów odciekowy, ściek.
Entwässerungsrohr; rura odwadniająca (ogrz.).
Entwässerungsstrecke (Wasserabzugsstrecke, Wasserlosungsstrecke); chodnik odwadniający, chodnik wodny (górn.).
Entweichen des Dampfes; uchodzenie pary (maszyn.).
Entwerfen (projektieren); projektować, wykreślić, ułożyć.
Entwertung; uniszczenie.
Entwurf (Projekt); 1) projekt, plan; 2) pomysł, zarys (inż.).
Entzimmern p. Abtreiben die Zimmerung.
Entzinken; odcynkować, pozbawić cynku.
Entzündbarkeit (Entzündlichkeit); zapalność.
Entzündlich; zapalny.
Entzündung; zapalenie.
Entzündungstemperatur; temperatura zapalenia (zapalenia się).
Eozäne Bildung (eozäne Formation, Eozänformation, Eozänperiode); eocen, formacja eoceńska (geol.).
Ephesit; efezyt (min.).
Epiboulangerit; epibulanżeryt (min.).
Epichlorit; epichloryt (geol.).
Epidosit; epidozyt (geol.).
Epidot (prismatoidischer Augitspat); epidot (min.).
Epigenetisch; późniejszy, epigenetyczny (żyły kruszcowe) (geol.).
Epigenit; epigenit (min.).
Epistilbit (diplogener Kuphonspat); epistylbit (min.).
Epizykloide (Aufradlinie); epicykloida (geom.).
Epoche (Formation); epoka, okres, formacja (geol.).
Eprouvette; probówka, probierka, epruwetka, doświadczalnik (chem.).
Epsomit (Epsomsalz, Bittersalz); epsomit, sól gorzka (min.).
Equiseten; skrzypy (geol.).
Erbauen (Mineralien, Lagerstätten); 1) dojść, dotrzeć do (rudy, żyły, złoża); 2) dobywać (rudę, i t. d.) górn.).
Erbauen (Wasser) p. Erschroten.
Erbbau; kopalnia dziedziczna (górn.).
Erbbereiten (zum Erbe bereiten); pomiar ostateczny (miern. górn.).
Erbkux; udział dziedziczny, kuks dziedziczny (przyznawany właścicielowi ziemi) (pr. górn.).
Erblindung (des Sinkwerkes); ociemnienie ługowni (całkowite zaiłowanie ługowni) (soln.).
Erbohren (durch Bohrarbeit auffinden); dowiercić się (minerału użytecznego, wody) (górn.).

Erbrechen (durch bergm. Arbeit auffinden, erreichen; dojść, dotrzeć do (rudy, złoża); odkryć (rudę) (górn.).
Erbreitern; rozszerzyć.
Erbreiterung; rozszerzenie.
Erbschacht (Hauptschacht, meist Wasserhaltungsschacht); szyb dziedziczny, szyb główny (górn.).
Erbsenstein (Pisolith); grochowiec (min.).
Erbsensteinartig; grochowcowy (min.).
Erbstollen (Hauptstollen); sztolnia dziedziczna, główna, p. Revierstollen (górn.).
Erdabplattung; spłaszczenie ziemi.
Erdachse; oś ziemi, oś ziemska.
Erdarbeit (Erdbau); robota ziemna (bud. górn.).
Erdarbeiter; robotnik ziemny, ziemiokop (bud.).
Erdart; rodzaj ziemi, gatunek ziemi (geol.).
Erdartig; ziemisty, ziemny (min. geol.).
Erdaushebung (Abtrag); wykop, przekop (rob. ziem.).
Erdausschalter; wyłącznik przyziemienia (el.).
Erdbeben; trzęsienie ziemi (geol.).
Erdbewegung (Erdtransport); wywóz ziemi (kol. górn.).
Erdbohren (Erdbohrung); wiercenie ziemne (górn.).
Erdbohrer; świder ziemny (górn.).
Erdbohrer (Sonde, Visitiereisen); świder ziemny, sonda (wiercenie ziemne).
Erdbohrloch; otwór wiertniczy ziemny (górn.).
Erdbohrtechnik; technika wiercenia ziemnego (górn.).
Erdbohrung p. Erdbohren.
Erddrehung; obrót ziemi.
Erddruck; ciśnienie, napór, parcie ziemi (inż. górn. geol.).
Erde; ziemia (geol.).
alkalische —; ziemia alkaliczna (chem.).
alkalische —; ziemia płonna, jałowa (górn.).
unverrizte —; ziemia nienaruszona, nietknięta, panieńska, calizna.
Erdeinsenkung p. Einsenkung.
Erden; zziemiać, doziemić (el.).
Erdfall (Erdsturz); zapadnięcie się ziemi, rozpadlina (geol.).
Erdförderung; przewóz ziemi (rob. ziem.).
Erdflachs (Amiant, Bergwolle); amiant, len górny (min.).
Erdgas; gaz ziemny, rodzimy (geol.).
Erdgeschoß (Parterre); poziemie, przyziemie, parter (bud.).
Erdgewinnung; dobywanie ziemi.
Erdharz; żywica ziemna, mineralna, (min.). p. Bernstein.
Erdharzbergbau; 1) kopalnictwo żywicy ziemnej; 2) p. Erzharzbergwerk.
Erdharzbergwerk (Erdharzbergbau); kopalnia żywicy ziemnej.
Erdharzmineralien (pl.); minerały żywiczne (min.).
Erdharznutzung; użytkowanie żywic ziemnych.
Erdhaue p. Lettenhaue.
Erdig (von Beschaffenheit und Struktur); ziemisty (min.).
Erdiges Eisenerz; ruda żelazna ziemista (min.).
Erdkabel; kabel podziemny (el.).
Erdkegel; stożek ziemny (zostawiany przy robotach grabarskich).
Erdkobalt; kobalt ziemisty (min.).
gelber —, (brauner —) p. Kobaltocher.
roter —, (Erythrin) p. Kobaltblüte.
schwarzer — p. Kobaltmanganerz.
Erdkohle (erdige Braunkohle); węgiel brunatny ziemisty (min. geol.).
Erdkrümmung; krzywizna ziemi (miern.).
Erdkugel; kula ziemska.
Erdleitung; przewód doziemny, uziemiający (el.).
Erdleitungswiderstand; opornik bezindukcyjny.
Erdmagnetismus; magnetyzm ziemski (fiz.).
Erdmannit; erdmannit (min.).
Erdoberfläche; powierzchnia ziemi (geol.).
Erdöl (Steinöl, Petroleum, Naphtha); olej skalny, ropa, nafta (min.).
Erdölabfälle; odpadki ropne.
Erdölausbruch; wytrysk ropy, erupcja ropy.
Erdölbehälter (Erdölreservoir); zbiornik ropny, zbiornik na olej skalny (wierc. ziem.)
Erdölbergbau; 1) kopalnictwo oleju skalnego (ziemnego); 2) kopalnia oleju skalnego (ziemnego).
Erdölbohrloch; naftowy otwór świdrowy (wierc. ziem.).
Erdölbohrung; wiercenie za olejem skalnym (wierc. ziem.).

Erdölführende Schicht; warstwa ropodajna (geol.).
Erdölgrube; 1) dół na ropę; 2) kopalnia oleju skalnego, ropy.
Erdölschacht; szyb naftowy (górn.).
Erdpech p. Asphalt.
elastisches — p. Elaterit.
Erdplatte; płyta ziemna, uziemniająca (el.).
Erdreservoir; zbiornik ziemy (górn. soln.).
Erdriß (Kluft); rozpadlina (geol.).
Erdsalz (Steppensalz, Wüstensalz); sól ziemna, stepowa, pustynna (min. geol.).
Erdschicht; warstwa ziemna, ziemi (geol.).
Erdschluß zziemienie, przyziemienie, zwarcie z ziemią (el.).
Erdschlußanzeiger (Erdschlußzeiger, Erdschlußprüfer); wskaźnik (próbnik) zwarcia z ziemią (el.).
Erdschlußprüfung; stwierdzanie zziemienia (el.).
Erdspannung; napięcie doziemne (el.).
Erdströme (pl.); prądy ziemne.
Erdtalg; łój mineralny (min.).
Erdtalk (erdiger Talk); łojek ziemisty (min.).
Erdteer (Bergteer); dziegieć ziemny (min.).
Erdtorf (Torferde); torf ziemisty (min. geol.).
Erdung; zziemienie, doziemienie, uziemienie (el.).
Erdwachs (Bergwachs, Ozokerit); wosk ziemny, ozokeryt (min.).
Erdwachsbergbau; 1) kopalnictwo wosku ziemnego; 2) kopalnia wosku ziemnego (górn.).
Erdwachslagerstätte; złoże wosku ziemnego (geol.).
Erdwachsschmelze; topiarnia wosku ziemnego (techn.).
Erdwachswäscherei; płóczka wosku ziemnego (sort.).
Erdwall; wał ziemny.
Erdwinde (vertikale Winde); kołowrót stojący, pionowy (maszyn.).
Eremit; eremit (min.).
Erfolg; skutek, powodzenie.
Erforschen; wybadać, wyśledzić, poszukiwać.
Erg; erg (praca wykonana przez 1 dynę wzdłuż drogi 1 cm.) (mech.).
Ergänzen; uzupełnić, dopełnić.
Ergänzungsfarbe; barwa dopełniająca (fiz.).
Ergänzungskegel; stożek uzupełniający, odcięty (geom.).
Ergiebig; obfity, wydatny, wydajny geol. górn.).
Ergiebigkeit (eines Lagers, Bergbaues); wydajność (pokładu) (górn. geol.).
Ergraben; dokopać się; p. Erhauen.
Erhaltbau (Grubenerhaltung); utrzymanie (kopalni) (odbudowa, czyszczenie, odwadnianie) (górn.).
Erhalten (unterhalten Strecken, Zimmerung u. s. f.); utrzymywać (w dobrym stanie) (górn.).
Erhaltung der Energie; zachowanie energji (mech.).
Erhaltungskosten; koszta utrzymania.
Erhauen (durch Häuerarbeit gewinnen); dobyć, wyrąbać, (minerał użyteczny) (górn.).
Erhauen (mit Häuerarbeit erreichen); dojść, dotrzeć, dosięgnąć, dokopać się (minerału) (górn.).
Erhebung; dochodzenie, śledztwo.
Erhebung (Hebung) der Berge; wzniesienie się, podniesienie się gór (geol.).
Erhebungssystem der Berge; następstwo podniesień gór (geol.).
Erhitzen; rozpalić, rozgrzać, rozżarzyć (techn. hut.).
Erhöhung; podniesienie, wzniesienie, podwyższenie.
Erhöhung (des äußeren Schienenstranges) p. Geleiserhöhung.
Erinit (monomotor Dystommalachit); erynit (min.).
Erinnerung; przypomnienie.
Erker; wyzier, wykusz (bud.).
Erklärung; oświadczenie, objaśnienie, wytłumaczenie.
Erkreuzen p. Verkreuzen (Verqueren).
Erlag; złożenie (kaucji).
Erlagsgebühr; składowe, depozytowe (kas.).
Erlagsschein; poświadczenie złożenia (kas.).
Erlan; erlan (min.).
Erlängen (erstrecken) Grubenbaue; przedłużyć, prowadzić dalej, pędzić dalej (chodnik, odbudowę) (górn.).
Erlaß; reskrypt, rozporządzenie.
Erläuterung; wyjaśnienie, objaśnienie (ustawy, rachunku).
Erle (Erlenbaum); olcha, olsza.
Erledigen; załatwić.
Erledigung; załatwienie.
Erliegen (verfallen); uledz, upadać

Erlöschen; ustać, wygasnąć, umo-rzyć się.
Erlöschung (der Schurfberechtigung); zgaśnięcie, ustanie (pr. górn.).
Ermittlung; 1) wypośrodkowanie; 2) wykrycie, wyśledzenie.
Erobern (gewinnen); dobyć (minerał użyteczny) (górn.).
Eröffnen (einen Bau, eine Lagerstätte); otworzyć (działo, złoże), (górn.); p. Ausrichten.
Eröffnung (des Baues); otwarcie (odbudowy) (górn.); p. Ausrichtung.
Eröffnungsfunke; iskra przy łączeniu, przy otwieraniu obwodu (el.).
Erörtern; roztrząsać, wyjaśnić.
Erörtern (mittels Ortsbetriebes auffinden); osiągnąć, przodkiem (żyły) (górn.).
Erosion; erozja, żłobienie (geol.).
Erosionstäler; doliny erozyjne (geol.).
Erratische Blöcke (Wanderblöcke, Findlinge); głazy narzutowe, przybłędne (naniesione przez wodę, lód, lodowce) (geol.).
Erregerbatterie baterja wzbudzająca, wzbudnicza (el.).
Erregerdynamo; prądnica wzbudzająca, wzbudnicza (wzbudnica) (el.).
Erregermaschine; maszyna wzbudzająca, wzbudnicza (wzbudnica) (el.).
Erregerspule; cewka wzbudzająca.
Erregung; wzbudzenie (prądu) (el.).
Ersatz; 1) zwrot, wynagrodzenie; 2) dopełnienie, uzupełnienie.
Ersatzkohlenlampe; łukówka z węglami samozamiennymi (el.).
Ersatzkosten; koszta zwrotne.
Ersatzmann; zastępca.
Ersatzstück (Ersatzteil); część wymienna, zapasowa (maszyn.).
Ersatzwiderstand; opór zamienny, opornica zamienna, opornik zastępczy.
Ersaufen (ersäufen, ansäufen, ertränken, austränken, inundieren, unter Wasser setzen); nawodnić, zatopić kopalnię (górn.).
Ersaufen (ersäufen, unter Wasser gesetzt werden); nawodnić się, zatonąć (górn.).
Ersbyit; ersbyit (min.).
Erscheinung; zjawisko (fiz.).
Erschlagen (erreichen) den alten Mann; przebić się do dawnych zrobów (wyrobisk) (górn.).
Erschließen p. Aufschließen.
Erschroten (Lagerstätten, Wasser); dokopać się, natrafić (na pokład, wodę) (górn.).
Erschürfen (aufschürfen); znaleść, odkryć (górn.).
Ersinken (erteufen); dogłębić się, dotrzeć do (żyły, pokładu) (górn.).
Ersoffen; zalany (o kopalni) (górn.).
Erstarren; skrzepnąć, skamienieć (fiz. geol. met.).
Erstarrungsgestein (Eruptivgestein); skała wybuchowa, skrzepła (geol.).
Erstehen bei der Lizitation; nabyć, kupić na licytacji.
Ersteher (Erwerber); nabywca.
Erstrecken p. Erlängen.
Ertel (Welldaumen einer Hammerwelle); palec (maszyn. hut.).
Erteufen p. Ersinken.
Ertrag; dochód, przychód, pobór; p. Einnahme.
Ertränken (ertrinken) p. Ersaufen.
Eruption (Ausbruch); wybuch (geol.).
Eruptionsgang (Eruptivgang); żyła wybuchowa (geol.).
Eruptivgestein p. Erstarrungsgestein.
Erweiterung (der Bohrung); roztocze (techn.).
Erweiterung (der Bohrlöcher); rozszerzanie (otworów wiertniczych) (górn.).
Erweiterungsbohrer (Nachnahmebohrer); rozszerzacz (wierc. ziem.).
Erwerbsteuer; podatek zarobkowy.
Erythrin p. Kobaltblüte.
Erz; ruda (min. górn. hut.).
armes —; ruda uboga.
derbes —, (gediegenes —, Derb —); ruda jędrna, czysta, bogata.
edles —, (edle Geschicke); ruda bogata.
eingesprengtes —; ruda wpryśnięta.
klares —; ruda drobna.
reiches —, (reichhaltiges —, frommes —); ruda bogata.
Erz (Bronze, Metall); bronz, spiż (met.).
Erzabbau; odbudowa rudy, dobywanie rudy (górn.).
Erzadel; bogactwo rudne, obfitość rudy (geol. górn.).
Erzanbruch (Anbruch); objaw rudy, znalezienie rudy (górn.).
Erzanbruch (Anbruch) haben; rudę znaleść (górn.).
Erzart; gatunek rudy, odmiana kruszcu (geol. górn.).

Erzaufbereitung (Aufbereitung der Erze); gatunkowanie, sortowanie rud; p. Aufbereitung.
mechanische —; gatunkowanie mechaniczne.
vorläufige — gatunkowanie tymczasowe.
Erzbank; warstwa rudna (geol.).
Erzbau p. Erzbergbau.
Erzbergbau (Metallbergbau, Erzbau); kopanie, dobywanie rudy, rudnictwo (górn.); p. Erzbergwerk.
Erzbergmann (Erzmann); górnik.
Erzbergmann (Erzmann); górnik kruszcowy, górnik rudny, rudnik.
Erzbergwerk (Erzgrube, Erzzeche, Erzbergbau); góry rudne, kruszcowe, kopalnia rudy (górn.).
Erzbringer (Erzträger, Erzmacher); rudonośnik, odżyłek rudonośny, odnóże żyły rudonośne (geol.).
Erzbutzen (Erzputzen); buły kruszcowe (geol.); p. Erznest.
Erzdistrikt (Erzrevier); okręg rudny (geol. górn.).
Erzdruse; czerep, skorupa, druza, geoda kruszcowa (geol.).
Erzeinlösung; wymiana, oddawanie, odwóz, sprzedaż rudy (górn.).
Erzeinschluß p. Einschluß.
Erzeugen (produzieren); wyrabiać, wytwarzać (techn.).
Erzeugende Linie; linia tworząca, linia rodząca (geom.).
Erzeugnis (Produkt); produkt, wyrób, wytwór.
Erzeugung (Produktion); wytwórczość, wytwarzanie, produkcja (techn.).
Erzeugungswerk p. Laugwerk.
Erzfall p. Adelsvorschub, Erzmittel.
Erzfeld; pole rudne (geol. górn.).
Erzflöz (Erzlager); pokład rudny (geol.).
derbes —; pokład rudny jednorodny.
Erzförderung (in Strecken); przewożenie, przewóz rudy (górn.).
Erzförderung (in Schächten); wyciąganie, wydobywanie, wywożenie rudy (górn.).
Erzformation; formacja rudonośna, utwór rudonośny (geol.).
Erzführend (erzhaltig, erzig); rudonośny, kruszcorodny, kruszcodajny, kruszny (geol.).
Erzführung; kruszcorodność, kruszcodajność, rudonośność (geol.).
Erzgang; żyła kruszcowa, rudna (geol.).
Erzgattierung p. Gattierung.
Erzgebirge (erzführendes Gebirge); góry kruszcowe (geol.).
Erzgedinge; ugoda kruszcowa (zależna od ilości wydobytego kruszcu) (górn.).
Erzgefälle; 1) rudy wydobyte (wymienne, sprzedajne); 2) wytwórczość rud.
Erzgehalt (Erzhalt); zawartość, ilość kruszcu, zakruszcenie (geol.).
Erzgemenge; mieszanina rud (sort.).
Erzgeschrei p. Berggeschrei.
Erzgräupel (Erzgraupen); krupy rudne (sort.).
Erzgrube p. Erzbergwerk.
Erzhalde; zwał rudny, rudozwał (górn.).
Erzhalt p. Erzgehalt.
Erzhaltend (erzhaltig, erzig) p. Erzführend.
Erzhältig, rudny, rudniasty, zakruszcony (geol.).
Erzhaltige Zeuge (Geschicke) p. Erzige Zeuge.
Erzhauer; rudnik, rudokop (górn.).
Erzhaufen (Erzhaufwerk,, Roherz, Loos); kupa rudna (górn. sort.).
Erzhaus p. Erzmagazin.
Erzig (erzhaltend) p. Erzführend.
Erzige Zeuge; rudniny (górn.) p. Erzwände, Erzklein.
Erzimprägnation; wpryśnięcie rudne (geol.).
Erzkammer p. Erzmagazin.
Erzklein; ruda drobna, miał rudny, rudnina (górn.) p. Erzige Zeuge.
Erzkluft (edle Kluft); szczelina (żyła) rudonośna, szczelina (żyła) rudna (górn.).
Erzkram p. Erzmagazin.
Erzlager (Erzflöz); pokład rudny, kruszcowy (geol.).
Erzlager (Erzlagerstätte); złoże kruszcowe, rudne (geol.).
Erzleer; bezrudny, jałowy (geol. (górn.).
Erzlieferungsvertrag; umowa na dostawę rudy.
Erzlinse; soczewka rudna (geol.).
Erzmacher p. Erzbringer.
Erzmagazin (Erzgewölbe, Erzhaus, Erzkammer, Erzkram); rudarnia, skład rudny (górn.).
Erzmann p. Erzbergmann.
Erzmehl (Scheidemehl); miał rudny, mąka rudna (sort.).

Erzmittel; warstwa rudna (część rudonośna żyły) (górn.).
Erzmühle; młyn kruszcowy, rudomłyn (sort.).
Erznest; gniazdo rudne (geol.).
Erzniere; nerka rudna (geol.).
Erzpochwerk; tłuczka rudy (sort.).
Erzpost; dawka rudy (hut.).
Erzprobe; próbka rudna (prob.).
Erzputzen p. Erzbutzen.
Erzquarz; kwarc rudny (geol.).
Erzquetsche (Erzquetschwerk, Erzquetschmaschine, Erzwalzwerk); gniotownik, łamak rudny (sort.).
Erzquetschen (das); gniecenie, łamanie, kruszenie rudy (sort.).
Erzreich p. Erzführend.
Erzrevier p. Erzdistrikt.
Erzröstung (Rösten der Erze); prażenie rud (hut.).
Erzscheiden (scheiden); rudę oddzielać, klepać (sort.).
Erzscheider; 1) rozdzielacz rudy (przyrząd); 2) oddzielacz (klepacz) rudy (robotnik) (sort.).
Erzscheidung (Scheiden der Erze); oddzielanie, klepanie, wyklepywanie rudy (sort.).
Erzschlacke p. Rohschlacke.
Erzschlämmen (das) przemywanie, oczyszczanie z mułu, szlamowanie rud (sort.).
Erzschlich; miał rudny, ruda mączna (sort.) p. Schlich.
Erzschmelzen; topienie rud (hut.).
Erzschmelzofen p. Schmelzofen.
Erzseifen p. Seifen.
Erzseparation p. Separation.
Erzsetzen (Setzen der Erze); osadzanie rud (sort.).
Erzspeise; bronz (met.).
Erzstaub; pył rudny (sort.).
Erzstock; skład rudny, rudoskład, (geol.) p. Stock. 4).
Erzstraße (Erzstrosse); zrąb, ustęp, przodek rudny (górn.).
Erzstufe p. Stufe.
Erzteufe; głębia, głębokość rudna (geol.).
Erzträchtig (erzhaltig) p. Erzführend.
Erzträger p. Erzbringer.
Erzvorkommen; występowanie rudy (geol.).
Erzwalzwerk p. Erzquetsche.
Erzwände (erzhaltige Wände); grudy rudne (górn.).
Berg —, (Pochgang —, Pochgang); grudy rudne ubogie rzadkie.
Derb —; grudy rudne jędrne, bogate.
Mittel —; grudy rudne średnie, grube.
Erzwäsche (das Waschen der Erze); płókanie, przemywanie rud (sort.).
Erzwäsche (Erzwaschwerk); płóczka rudna, płóczka kruszcowa (sort.).
Erzzeche p. Erzbergwerk.
Erzzerkleinerung; rozdrabnianie rud (sort.).
Erzzone; strefa rudna, pasmo rudne (geol.).
Esbohrer; świder esowy (górn.).
Esche (Eschenbaum); jasion, jesion.
Eschwegit; eszwegit (min.).
Eskomptieren p. Diskontieren.
Eskonto p. Diskonto.
Esmarkit; esmarkit (min.).
Espe (Aspe, Zitterpappel); osika.
Esse (Schornstein, Kamin, Rauchfang, Schlot); komin.
Esse (Schmiedesse, Feueresse, Esskogel); ogień, ognisko kowalskie (kow.).
Esse (Überhöhen) p. Überbrechen.
Essenklappe (Register); przykrywa kominowa, zasuwa, klapa (hut.).
Esskogel p. Esse (Feueresse).
Essonit p. Hessonit.
Estrich; polepa, klepisko (bud.).
Estrichplatte p. Pflasterziegel.
Etablissement (Anstalt); zakład.
Etage (Sohle, Bausohle, Horizont, Lauf); piętro, poziom (górn.).
Etagenbau (etagenartiger Abbau); odbudowa piętrowa (górn.).
Etagenbruchbau; odbudowa załamowa piętrowa (w kopalniach djamentów) (górn.).
Etagengestell (Etagenschale, Etagenkorb); klatka piętrowa (górn.); p. Schale.
Etagengestelle; podłoże piętrowe (akkumulatory) (el.).
Etagenkorb p. Etagengestell.
Etagenringventil p. Ventil.
Etagenrost (b. Salzpfannen); ruszt piętrowy (warzel.).
Etagenschale p. Etagengestell.
Etat; 1) poczet (urzędników); 2) etat (dochodów i wydatków krajowych).
Ettringit; etryngit (min.).
Euchlormalachit; 1) p. Kupferschaum; 2) p. Uranglimmer; 3) p. Kupferglimmer (rhomboëdrischer Euchlormalachit).
Euchlorsalz hemiprismatisches p. Johannit.

Euchroit (prismatischer Smaragdmalachit); euchroit (min.).
Eudialith (Eudialyt, rhomboëdrischer Almandinspat); eudyalit (min.).
Eudnophit; eudnofit (min.).
Eugenglanz p. Polybasit.
Eukairit (Selenkupfersilber); eukairyt.
Euklas (prismatischer Smaragd); euklaz (min.).
Euklashaloid; gipsowiec (min.).
diatomes — p. Kobaltblüte.
dichromatisches — p. Vivianit.
hemiprismatisches — p. Pharmakolith.
prismatisches — p. Haidingerit.
prismatoidisches — p. Gips.
Eukolit; eukolit (min.).
Eukrit; eukryt (min.).
Eulysit; eulizyt (min. geol.).
Eulytin p. Wismutblende.
Euosmit; euosmit (min.).
Euphyllit; eufilit (min.).
Eupyrchroit; eupirchroit (min.).
Eurit; euryt (geol.).
Eustatische Bewegungen; ruchy eustatyczne (geol.).
Eusynchit; eusynchit, areoksen (min.).
Eutom; dokładnie łupliwy (wyraźną łupliwość posiadający) (kryst.).
Eutomglanz; 1) p. Molybdänglanz; 2) Tellurwismut; 3) p. Nagyagererz; 4) p. Sternbergit.
Euxenit; euksenit (min.).
Evolute; rozwinięta (geom.).
Evolvente; rozwijająca, ewolwenta (geom.).
Evolventenverzahnung; uzębienie podług rozwijającej, uzębienie ewolwentowe (maszyn.).
Ewige Teufe; głębokość wieczna, nieskończona, niezmierzona, bezednie, bezdno (górn.); p. Teufe.
Evansit; ewansyt (min.).
Excenter p. Exzenter.
Exekution; egzekucja (ściąganie przymusowe należności skarbowych).
Exekutionsordnung; ordynacja egzekucyjna.
Exhaustor p. Dampfstrahlventilator.
Exhibieren (einreichen, zustellen, einhändigen); podawać, wnieść do urzędu.
Exhibitenprotokoll; dziennik podawczy.
Exkavator (Bagger); pogłębiarka, draga (rob. wod.).
Ex officio (Ex offo); urzędownie, z urzędu.
Exosmose; egzosmoza (mieszanie się płynów gęstszego z rzadszym za pomocą przesiąkania przez oddzielającą je błonę, ściankę porowatą) (fiz.).
Expandieren (vom Dampf); rozprężać się, rozszerzać się (fiz.).
Expansibel (ausdehnbar); rozprężalny, rozszerzalny (fiz.).
Expansibilität (Ausdehnbarkeit); rozprężalność, rozszerzalność (fiz.).
Expansion; rozprężanie (pary), rozszerzalność, ekspanzja (fiz.).
stete —; rozprężanie stałe.
variable —, (wechselnde —); rozprężanie zmienne.
Expansion (Maß der Expansion); rozpręż (pary) (fiz. maszyn.).
Expansionsdampfmaschine; maszyna parowa rozprężna, z rozprężeniem, z ekspanzją (maszyn.).
einfache —; maszyna par. jednoprężna.
dreifache —; maszyna par. trójprężna.
vierfache —; maszyna par. czwórprężna.
zweifache —; maszyna par. dwuprężna.
Expansionsgrad; stosunek rozprężania (mech.).
Expansionsschieber; suwak rozprężak, suwak zmieniak, suwak rozprężniczy (maszyn.).
Expansionssteuerung; stawidło zmieniakowe (do rozprężu zmiennego) (maszyn.).
Expansivkraft (Ausdehnungskraft); siła prężności, rozprężliwości (fiz.).
Expedient (Expeditor); ekspedytor, wysyłkowy.
Expedieren (absenden); wysyłać, wyprawiać.
Expedit; urząd wysyłkowy, ekspedyt.
Expedition (Abfertigung); wysłanie, wysyłka, ekspedycja.
Experiment (Versuch); doświadczenie, próba.
Expert (Sachverständiger); znawca, biegły.
Explodierbar; wybuchowy.
Explodierbarkeit; wybuchliwość.
Explodieren (zerplatzen, losgehen); wybuchać, eksplodować (fiz.).
Exploitation; eksploatacja, (ciągnienie zysków z czego, użytkowanie dla korzyści, wyzyskiwanie czyjej pracy, nadużycie łatwowierności).

Exploitationsvertrag; umowa eksploatacyjna.
Explosion; wybuch, eksplozja (fiz. techn. górn.).
Explosion von Schlagwettern; wybuch gazów wybuchających (górn.).
Explosion eines Dampfkessels; wybuch kotła parowego (maszyn.).
Explosion (Verpuffung) bei Verbrennungsmotoren; wzbuch.
Explosionsdamm p. Wetterdamm.
Explosionsgasturbine; turbina gazowa wybuchowa.
Explosionskalorimeter (zur Untersuchung der Sprengstoffe); kalorymetr wybuchowy (górn.).
Explosionskraft; siła wybuchu.
Explosionsmotor; (motor), silnik spalinowy, wybuchowy (maszyn.).
Explosionsperiode; okres wybuchu.
Explosionssicher; niewybuchający.
Explosionstür; drzwi przeciwwybuchowe (górn.).
Explosiv (Explosivstoff, Sprengmittel); materjał wybuchowy.
Explosiv (explosionsfähig); wybuchowy.
Explosivstoff; materjał wybuchowy.
Exponent; wykładnik (mat.).
Potenz —; wykładnik potęgowy.
Wurzel —; wykładnik pierwiastkowy.
Export (Ausfuhr); wywóz, eksport.
Expreß-Bohrsystem; wiercenie sposobem „Ekspres" (górn.).
Expropriation (Enteignung); wywłaszczenie (przymusowe).
Extragrobsalz; sól gruboziarnista (ekstra) (warzel.).
Extraholz (Wechselschwelle, Wechselholz); pokład poprzeczny rozjazdowy, zwrotnicowy (kol.).
Extrakt (Auszug); wyciąg, wypis.
Extratstrom; przetężenie, ekstraprąd (el.).
Exzelsior-Bohrröhren; rury wiertnicze „Excelsior" (górn.).
Exzenter (Exzentrik, Exzenterscheibe, exzentrische Scheibe); mimośród, ześród (maszyn.).
Exzenterbügel p. Exzenterring.
Exzentergabel p. Exzenterstange.
Exzenterkreis (Schieberkreis); koło mimośrodowości (maszyn.).
Exzenterring (Exzenterbügel, Exzenterreifen); pierścień mimośrodowy, pierścień ześrodu (maszyn.).
Exzenterscheibe p. Exzenter.
Exzenterstange (Exzentrikstange, Exzentergabel); trzon mimośrodu, ześrodu (maszyn.).
Exzentrik-Meißel; świder (dłuto) ekscentryczny, ześród (górn.).
Exzentrisch; mimośrodkowy (geom.).
Exzentrizität; mimośrodkowość (geom. maszyn.).

F

Fabianscher Freifallbohrer p. Freifallbohrer von Fabian.
Fabrik; fabryka (techn.).
Fabrikant; fabrykant, rękodzielnik.
Fabrikat (Erzeugnis, Ware); wyrób fabryczny, fabrykat.
Fabrikation (massenhafte Verfertigung, Herstellung); wyrób, fabrykacja (techn.).
Fabriksalz (Salz für Fabrikzwecke); sól fabryczna.
Fabrikskohle (Kohle für die Fabriken); węgiel fabryczny.
Fabriksstempel; odcisk fabryczny.
Fabrikszeichen (Fabrikmarke, Werkzeichen); cecha wyrobu, cecha fabryczna, znamię fabryczne, piętno.
Fabry'scher Ventilator (Fabry'sches Wetterrad); wentylator (przewietrznik) Fabry'ego (górn. maszyn.).
Façade p. Fassade.
Fach (Feld); przęsło (bud. inż.).
Fächer (Ventilator); wentylator, przewietrznik.
Fächergebläse p. Zentrifugalgebläse.
Fächerrad (Fächertrommel) p. Setzrad.
Fachkurs; kurs fachowy, zawodowy.
— **für Bergwesen;** fachowy kurs górniczy.
Fachprüfung; egzamin zawodowy, fachowy.
Fachschule; szkoła specjalna, fachowa, zawodowa.
— **für Bergwesen;** fachowa szkoła górnicza, fachowy wydział górniczy (górn.).
Fachwerk (Fachwerkswand); ściana rozworowa, ściana w rozwory, mur pruski (bud.).
Fachwerk (Gerippe); kratowie (bud.).

Fachwerk (Vertiefung); zatłoka stropowa, kaseton (arch.).
Fachwerksgewölbe; sklepienie zatłoczne (bud.).
Fachwerksträger p. Träger.
Fachwerkswand p. Fachwerk.
Fackel; pochodnia (matr.).
elektrische —; pochodnia elektryczna.
Naphtha —; pochodnia naftowa.
Pech —, (Wind —); pochodnia smołowa.
Wachs —, (Kammer —); pochodnia woskowa.
Façon p. Fasson.
Fadenblende; blenda nitkowa, przysłona nitkowa (miern.).
Fadenkreuz; krzyż nitkowy, włoskowy (miern.).
Fadenmikrometer; mikrometr nitkowy (miern.).
Fadenplanimeter; planimetr nitkowy (miern.).
Fahlband (Fallband); falband (warstwy z pirytami... wpryśniętymi) (geol.).
Fahlerz (Tetraedrit); ruda płowa, tetraedryt, szaromiedziak (min.).
Fahlgrau (von Farbe); płowo-szary (min.).
Fahlunit; falunit (min.).
Fahrabteilung (Fahrtrum, Fahrschacht, Fahrung); oddział drabinowy, przedział drabinowy (w szybie) (górn.).
Fahrarm; wodzidło (planimetra) (miern.).
Fahraufbruch (Kamin) p. Ueberbrechen.
Fahrbahn (der Straße); jezdnia.
Fahrbar (befahrbar); jezdny, dostępny, przechodny, przystępny (szyb) (górn.).
Fahrbogen; arkusz objazdowy, sprawozdanie tygodniowe (co do zwiedzania kopalni) (górn.).
Fahrbrett (Achselbrett, Krummholz); deseczka zjazdowa (górn.).
Fahrbuch (Zechenbuch); księga dolna, objazdowa, księga zwiedzania kopalni.
Fahrbühne (Fahrtbühne, Absatz, Abtritt, Ruhebühne, Wechsel); spocznik, pomościk, bono (w szybie) (górn.).
Fahrdeckel; przykrywa wchodowa, drzwi wchodowe (szybu).
Fahrdienstpersonale (Zugpersonale); służba pociągowa.
Fahrdraht; drut (przewód) ślizgowy, drut (przewód) roboczy, jezdny (el.).
Fahren; 1) jechać, zjeżdżać, wjeżdżać, wchodzić, spuszczać się (do kopalni); 2) chodzić, stąpać (po kopalni); p. Anfahren, Ausfahren, Einfahren.
Fahren (verfahren) eine Schicht; odbyć, ukończyć (szychtę) (górn.).
Fahrgeschwindigkeit; prędkość, chyżość, szybkość jazdy (górn.).
Fahrgesenk; szybik drabinowy, szybik zaopatrzony w drabiny (górn.).
Fahrgestänge (Gestänge bei der Fahrkunst); ciągadła zjazdowe (górn. maszyn.).
Fahrhut (Fahrkappe, Bergkappe); kaptur, czapka górnicza (górn.).
Fahrkleid; odzież kopalniana, ubranie kopalniane.
Fahrkontakt; ślizg (el.).
Fahrkorb p. Förderschale.
Fahrkunst (Fahrkunstmaschine, Fahrmaschine); zjeżdżalnia, schody ruchome, spust górniczy (górn. maszyn.).
Fahrkunstbühnen (Tritte); stopnie schodów ruchomych, zjeżdżalni (górn. maszyn.).
Fahrkunstmaschine p. Fahrkunst.
Fahrkunstschacht; szyb z schodami ruchomymi (górn.).
Fahrleder p. Bergleder.
Fahrleitung; przewodnik ślizgowy, zdawny (el.).
Fahrloch (in der Bühne); przechód, przełaz (w przestanku, pomoście) (górn.).
Fahrmaschine p. Fahrkunst.
Fahrort; chodnik zstępczy, przekop zstępczy (górn.).
Fahrplan (Fahrordnung); rozkład jazdy, ruchu pociągów.
graphischer —, (Graphikon); rozkład wykreślny jazdy, wykres rozkładu jazdy.
Fahrpreis (Fahrgeld); cena jazdy, cena biletu jazdy (kol. górn.).
Fahrpreistabelle (Tariftabelle); cennik jazdy, taryfa osobowa (kol. górn.).
Fahrschacht; 1) szyb wjazdowy, zjazdowy; 2) p. Fahrabteilung; 3) p. Fahrstrecke (b. steilem Verflächen) (górn.).
Fahrschalter; nastawnica (el.).
Fahrschein; zezwolenie na zjazd, zezwolenie zjazdowe (górn.).

Fahrsignal (freie Fahrt, Freifahrtsignal); sygnał jazdy (kol. górn.).
Fahrstollen; sztolnia zjazdowa, przechodnia (górn.).
Fahrstrecke; chodnik przechodni (górn.).
Fahrstuhl (Aufzug); dźwig, lift.
Fahrt (Fahrung) p. Ein- und Ausfahrt.
Fahrt (schmale Strecke im Bergversatz zur Förderung und Wetterführung) p. Förderfahrt, Wetterfahrt.
Fahrt (Sprossenfahrt, Grubenleiter); drabina (szybowa) (górn.).
Fahrtabteilung p. Fahrabteilung.
Fahrtbühne p. Fahrbühne.
Fahrtfröschel (Dumbholz) p. Fahrtspreize.
Fahrtgriff (Fahrtklammer); uchwyt drabinowy, spona drabinowa (górn.).
Fahrthaken (Fahrthaspe, Fahrhaspe); kuna, hak drabinowy (górn.).
Fahrthänghaken (Fahrthaken); wieszak drabinowy (do zawieszenia drabin w szybie) (górn.).
Fahrthaspe p. Fahrthaken.
Fahrthindernis; przeszkoda w jeździe (kol. górn.).
Fahrtklammer p. Fahrtgriff.
Fahrtrichtung; kierunek jazdy (kol.).
Fahrtrum (Fahrtrumm) p. Fahrabteilung.
Fahrtschacht; 1) szyb drabinowy; 2) p. Fahrschacht (górn.).
Fahrtschenkel; bok drabiny, listwa drabinowa (górn.).
Fahrtspreize (Fahrtfröschel, Fröschel, Dumbholz); podpora drabinowa (w szybie) (górn.).
Fahrtsprosse; szczebel (drabin szybowych) (górn.).
Fahrüberhauen; chodnik dowierzchni, komin przechodowy, przełazowy (górn.).
Fahrung; 1) p. Ein- und Ausfahrt; 2) Fahrabteilung.
Fahrzeit; czas jazdy (kol. górn.).
Fairbairn-Kessel; kocioł parowy Fairbairna (maszyn.).
Fajanserde; glinka fajansowa, fajans.
Fäkalien (Abfuhrstoff, Kot, Unrat); odchody, kał.
Faktor; czynnik (mat.).
Faktura (Warenrechnung); rachunek kupiecki, faktura (rach.).
Fall; spadek, spadanie (ciał) (fiz. mech.).
freier —, (Freifall); spadek swobodny, spadanie swobodne.
Fall (Neigung, Verflächen, Einfallen, Fallen) der Schichten; upad, nachylenie warstw (geol. górn.).
Fallapparat p. Freifallapparat.
Fallblock p. Rammbär.
Fallbremse p. Fangvorrichtung.
Falldreieck; trójkąt upadowy, trójkąt upadu (trójkąt prostokątny, którego przeciwprostokątnia odpowiada nadkładowi lub podkładowi warstwy (pokładu) (miern. górn.).
Falle; 1) p. Gezimmerfeld; 2) Fallscheibe, Falltür.
Fallen p. Einfallen, Verflächen.
Fällen (ein Lot fällen) p. Absenkeln
Fällen (einen Punkt vom Tage in die Grube fällen); przenieść (punkt z powierzchni na dół) (miern.).
Fällen (eine Senkrechte fällen); spuścić prostopadłą (geom.).
Fällen (durch ein Reagens niederschlagen); strącić (chem.).
Fallende Strecke p. Strecke.
Fallfangschere (Fangschere, Fingerfalle, Zangenfanghaken, Kloben, Wolfsrachen, Fangrachen); nożyce, wymyki (pochwytne) (wierc. ziemne).
Fallgestänge (Schlaggestänge, Untergestänge); żerdki (drążki) wiertnicze udarowe (górn.).
Fallhöhe; wysokość spadania (mech.).
Fallklappe; klapa zawiasowa, spadająca, zapadka (el.).
Fallkreuz (Durchfallkreuz zweier Gänge); upadkowy krzyż żylny (geol.).
Fallinie (Fallungslinie von Lagerstätten); linia nachylenia, upadu (geol.).
Fallmaschine von Atwood; machina spadkowa Atwooda (mech.).
Fallort; einfallende Strecke; Abhauen, Flachort, Tonnlage, Senkort); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Fallrichtung (Fallinie) bei Lagerstätten; kierunek upadu, nachylenia (pokładu, żyły) (geol.).
Fallrohr (bei Gradierwerken); rura spustowa, spływowa, spustnica (soln.).
Fallscheibe (Fallschirm, Falle) am Bohrklotz; koszyk obciążnikowy, spadochron (górn.).
Fallstück p. Abfallstück.
Falltür; 1) drzwi zwodowe; 2) p. Hängebank.
Fällung (das Fällen, Niederschlagen); strącanie (chem. met.).

Fallungslinie p. Fallinie.
Fallwinkel (Neigungswinkel, Verflächungswinkel); kąt nachylenia, upadu (geol.).
Falte (Biegung, Haken) der Gebirgsschichten; fałda (geol.).
Antiklinal —, (Sattel —); fałda antyklinalna.
aufrechte —, (stehende —); fałda stojąca.
Fächer —; fałda wachlarzowata.
Knie —; fałda kolanowa.
liegende —; fałda leżąca, płaszczowina.
schiefe —; fałda skośna.
Synklinal —, (Synkline); fałda synklinalna (łęk, niecka).
Faltenbildung; tworzenie się, powstawanie fałd (wygięć) (geol.).
Faltengebirge; góry sfałdowane (geol.).
Faltenverwerfung; przesunięcie fałdowe (geol.).
Faltung p. Falte.
Falz (Anschlag); przylga (cieś.).
Falz (Nut); wpust, rowek, żłobek (cieś.).
Falz (Wulst); zagiętka (bud.).
Falzeisen; zakładniak (narz.).
Falzen; zakładać, zaginać (blach. kow.).
Falzziegel p. Ziegel.
Famatinit; famatynit (min.).
Fangbacke (Fangdaumen) b. Schachtgestänge p. Fanghorn.
Fangbirne; gruszka rurowa (wyciąganie rur z otworów wiertniczych) (wierc. ziem.).
Fangbüchse (Klappenbüchse, Fangmutter mit Klappen); chwytacz cylindryczny (wiercenie ziemne).
Fangbügel; kabłąk (pałąk) ochronny (el.).
Fangdamm; grodza (bud.).
Fangeisen (b. Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fangen p. Abfangen.
Fangfeder (Federfalle) p. Fangschere.
Fangfederhaken; oszczep chwytczy (wiercenie ziemne).
Fangfrosch (beim Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fangfuß (beim Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fanggabel (bei d. tonnlägigen Aufwärtsförderung); widełki samochwytcze (górn.).
Fanggestänge; żerdki chwytcze (wiercenie ziemne).
Fanghaken p. Glückshaken.
Fanghaken (bei d. tonnlägigen Abwärtsförderung); hak samochwytczy.
Fanghölzer (b. Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fanghorn (Fangfrosch, Fangdaumen, Fangfuß, Fangholz, Fangeisen) beim Schachtgestänge; łapadło żerdzinowe, żabka żerdzinowa (górn. maszyn.).
Fanghorn (an Kreuzen und Belänziers); róg chwytczy (maszyn.).
Fanginstrument (b. Erdbohren); przyrząd ratunkowy, chwytczy, łapak (górn.).
Fangklaue (b. Erdbohren); szpon chwytczy.
Fanglager (b. Kunst- und Fahrgestänge); poduszka żerdzinowa (górn. maszyn.).
Fangmutter (Fangschraube, Schraubentute, Schraubenfangglocke, Trompete, Faßschraube, Drillschraube); mutrownik, zaczepnik, dzwon śrubowy (wiercenie ziemne).
Fangnetz; siatka ochronna, siatka chwytna (el.).
Fangrachen p. Fallfangschere.
Fangscheibe (b. Kunst- und Fahrgestänge); poduszka żerdzinowa, tarcza chwytcza (górn. maszyn.); Fanglager.
Fangschere; 1) p. Federfalle; 2) p. Fallfangschere.
Fangschraube p. Fangmutter.
Fangschuh p. Geißfuß.
Fangschürze (beim Fahrgestänge); łańcuch chwytczy (górn. maszyn.).
Fangvorrichtung (Fallbremse, Sicherheitsvorrichtung der Förderschale); samochwyt, chwytadło, łapadło spadochron (górn. maszyn.).
Farad; farad (pojemność elektr.) (el.).
Farbe; barwa, kolor, farba (fiz. chem. techn.).
Färben; barwić, farbować (brw.).
Farbensignal; sygnał barwny (sygn.).
Farbenspiel; gra barw (fiz. min.).
Farbenwandlung (Farbenwechsel); zmiana barw (fiz. min.).
Farbenzerstreuung (Dispersion); rozszczepienie barw (fiz.).
Färber; barwierz.
Färberei; barwiarnia.
Farbkörper (Farbstoff, Pigment); barwnik (brw.).
Färbung; barwienie (brw.).
Farn (Farnkraut); paproć (geol.).

Faschine (Reisigbündel); faszyna, wiązka (bud. wod.).
Senk —; faszyna nadziewana, zatapiana.
Faschinenbau (Packwerksbau); roboty faszynowe, roboty wiązkowe (bud. wod.).
Faschinenmesser (Bindmesser); tasak (narz.).
Faschinenpflock; kołek faszynowy, kołek wiązkowy (bud. wod.).
Fase; ścin, ścinka, grań (stol. cieś.).
Faser; włókno.
Faserapatit p. Phosphorit.
Faserbaryt; baryt włóknisty (min.).
Faserbraunkohle; włóknisty węgiel brunatny (min.).
Fasercölestin; celestyn włóknisty (min.).
Faser-Datolith (Botryolith); botryolit, gronobor, gronowiec (min.).
Fasergips (faseriger Gips, Federgips); gips włóknisty (min.).
Faserig (von Struktur); włóknisty.
Faseriges (seidenglänzendes) Steinsalz; sól kamienna włóknista (soln.).
Faserisolation; izolacja włókienna (el.).
Faserkalk (faseriger Kalk); wapień włóknisty (min.).
Faserkiesel (Fibrolith, Buchholzit); fibrolit, bucholcyt (min.).
Faserkohle (Rußkohle, faserige Holzkohle, faseriger Anthrazit); węgiel włóknisty, antracyt włóknisty (min.).
Faserquarz; kwarc włóknisty (min.).
Fasersalz; sól włóknista (min.).
Faserschicht; warstwa włókna.
Faserschwefel (faseriger Schwefel); siarka włóknista (min.).
Fasertorf (Rasentorf, Moostorf); torf włóknisty (min.).
Faserzeolith (Mesotyp); mezotyp. (min.).
Faß; beczka, kadź (sort. techn.).
Fassade (Vorder-, Stirn-, Schauseite); widok, wystawa, fasada (arch. bud.)
Fassait; fasait (min.).
Faßbinder (Böttcher); bednarz.
Faßdaube (Daube); klepka (bedn.).
Faßerz p. Faßvorrat.
Fasselsalz (Faßlsalz); warzonka beczkowa, sól (warzona) beczkowa.
Fassen; 1) p. Ausfassen; 2) wypełniać, utykać; 3) ująć, uchwycić (wodę).
Fässersalz (Tonnensalz); sól (kamienna) beczkowa (w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Fässertrocknung (Trocknung des Salzes in Fässern); suszenie soli w beczkach (warzel.).
Fasson (Form, Gestalt bei techn. Produkten); wzorzec, model, kształt, fason.
Fassondraht p. Draht.
Fassoneisen p. Eisen.
Fassoneisenwalzwerk; walcownia kształtowników (hut. maszyn.).
Faßreifeisen p. Eisen.
Faßstatt (Füllort, Erweiterung des Ablaßoffens der Laugwerke); szerzyzna oczyszczalna (w piecach upustowych przy tamach) (soln.).
Faßschraube p. Fangmutter.
Faßtrübe; zgręzy, męty beczkowe (sort.).
Fassung (Abnahme); powzięcie, odbiór.
Fassung (der Glühlampen); oprawka, obsadka (żarówek) (el.).
— **mit Hahn;** oprawka z wyłącznikiem, kurkiem.
— **ohne Hahn;** oprawka bez wyłącznika, kurka.
Fassungsnippel; trzpionek- obsadkowy (el.).
Fassungsraum (Fassungsvermögen eines Grubenwagens u. s. f.); pojemność, objemność, objętość (techn.).
Fassungssteckdose; sprzęgiełko oprawkowe (el.).
Faßvorrat (Faßerz, Faßmehl, Faßsand, Faßschlich, Siebdurchfall); opłóczki beczkowe, beczkowina (sort.); p. Schlich.
Faßwäsche (Absonderung in Bottichen); 1) płókanie w kadziach (beczkach); 2) płóczka beczkowa (sort.).
Faujasit; fożazyt (min.).
Faul (vom Gestein); zgniły, zwietrzały, kruchy; p. Feig.
Faulbrüchig (vom Eisen) p. Eisen.
Faulen; gnić.
Fauler Gang; żyła płonna (geol.).
Faule Wetter p. Wetter.
Fäulnis; zgnilizna.
nasse —; pruchnienie, gnicie.
trockene —; zetlenie.
Fauserit; fauzeryt (min.).
Fäustel (Bohrfäustel, Handfäustel, Schlägel); 1) młotek, perlik, kijania; 2) pucka; 3) p. Scheidefäustel (górn. sort.).

Fäustelhelm; trzonek (młotka).
Faustschelleisen; przykładak nitowniczy, zaklepniczy (kow. ślus.).
Fauvellsche Handbohrung; wiercenie
Fayalit; fajalit (min.).
Fayence (Halbporzellan); fajans. ręczne sposobem Fauvell'a.
Fayenceton; glina fajansowa (min.).
Fazies; facja (geol.).
Feder; 1) pióro; 2) sprężyna.
Federalaun (Federsalz, Eisenalaun, **Halotrichit**); halotrychit (min.).
Federausschuß; krystalizacja pierzasta (chem.).
Federbalken; odrzutnia (pogłębianie szybów sposobem Kind-Chaudrona).
Federbarometer; barometr sprężynowy (fiz.).
Federblatt; pas sprężyny, taśma sprężyny.
Federbolzen; trzpień sprężyny, sworzeń sprężyny.
Federbohrer (Federnachbohrer); rozszerzacz sprężynowy (wiercenie ziemne).
Federdynamometer; dynamometr sprężynowy, siłomierz sprężynowy (mech.); p. Federwage.
Federerz (Plumosit, Heteromorphit); plumozyt, heteromorfit (min.).
Federfalle (Fangfeder, Fangschere); paść, zaczepnik, koronka (wiercenie ziemne).
Federgalvanometer; galwanometr sprężynowy (el.).
Federgußstahl; stal sprężynowa lana (met.).
Federgips p. Fasergips.
Federhaken; 1) karabinek); 2) p. Kluppe.
Federhammer; młot sprężynowy (techn.).
Federhart (elastisch); sprężysty, elastyczny.
Federharz p. Elaterit.
Federhobel (Spundhobel); strug wypustnik, strug wypustowy (stol.).
Federkeil (Keilfimmel, Lütticher Keil); trójklin dobywczy, klin littychski (górn.).
Federkontakt; styk sprężynowy (el.).
Federkraft p. Elastizität.
Federn (elastisch sein); uginać się, sprężynować (fiz.).
Federnachbohrer p. Federbohrer.
Federnutmaschine; wpuszczarka, wpuściarka.
Federregulator p. Regulator.
Federrohr p. Kompensationsrohr.
Federsalz p. Federalaun.
Federspiel; gra sprężyny, gra sprężynowa (u wozów).
Federstahl; stal sprężynowa, resorowa (met.).
Feder und Nut; wypust i wpust (cieś. stol.).
Federwage (Federdynamometer); waga sprężynowa (fiz.).
Federweiß; łojek (talk) sproszkowany, gips sproszkowany, miałki (min. techn.).
Federwiderhaken (3- bis 4-armige Kluppe); chwytacz czterosprężynowy (wiercenie ziemne).
Federzeichnung; rysunek piórkowy (piórkiem wykonany).
Federzirkel; cyrkiel sprężynowy, ze sprężyną (inż.).
Fegesalz (Kehrsalz); zmiotki solne (soln.).
Fehlausweis (negative Anzeige); wykaz próżny.
Fehlboden (Fehldecke); powała ślepa, wsuwanka (bud.).
Fehler (Irrtum); błąd, myłka, omyłka (miern.).
Ablesungs —; błąd w przeczycie,
Fehlerdreieck; trójkąt błędu (miern.).
Fehlergrenze; granica błędu (miern.).
Fehlertheorie; teorja błędów, teorja spostrzeżeń (miern.).
Fehlerverteilung; rozdział błędów (miern.).
Fehlguß; odlew wadliwy.
Fehlschuß; strzał zawiedziony, chybiony.
Feierabend; porobocie.
Feiern (nicht arbeiten, nicht anfahren); świętować, próżnować, być bezczynnym, zaniedbać szychtę (górn.).
Feig (unhaltbar); niepewny (o skale), słaby (o drzewie).
Feilbietung; przetarg, licytacja.
Feile; pilnik (techn.).
Arm —; pilnik dwuręczny, gruby.
Bogen —; pilnik wstęgowy.
Dreieckschrot —; zdzierak trójkątny.
Dreikantschlicht —; gładzik trójkątny.
Flach —, (Ansatz); pilnik płaski.
Flachschlicht —; gładzik płaski.
Flachschrot —; zdzierak płaski.
Flachrohr —; równak płaski.
Halbrundschlicht —; gładzik półokrągły.
Hand —; pilnik ręczny.

Rundschlicht —; gładzik okrągły.
Rundschrot —; zdzierak okrągły.
Rundrohr —; równak okrągły.
Säge —; pilnik nazębek, pilnik piłowy.
Schärfapparat —; nacinarka.
Schlicht —; gładzik.
viereckige —; pilnik czworoboczny.
Vor —, (Bastard —); pilnik drobny, pilnik średni.

Feilenfabrik; pilnikarnia (techn.).
Feilenhieb; nasiek, nacięcie pilnika, nacinanie pilników.
Feiler (Feilenhauer); pilnikarz. (techn.).
Feilenstahl; stal pilnikowa (met.).
Feilicht (Feilspäne, Feilstaub); opiłki (techn.).
Feilkloben; imadełko, trzymaczka (ślus.).
Feilspäne p. Feilicht.
Feinblech; blacha cienka (met.).
Feineingesprengt; drobno wpryśnięty (geol.).
Feineisen (schwaches Stabeisen, Kleineisen); żelazo kształtowe cienkie, prętówka (met.).
Feineisenfeuer (Feinfeuer, Affinierfeuer, Raffinierfeuer, Weißofen); rafinerja żelaza, ognisko rafinowe do żelaza (met.).
Feineisenwalzwerk (Feinstreckwalzwerk, Feinwalzwerk, Feinstrecke); walcownia na żelazo prętowe, walcownia cienka (met.).
Feinen (feinieren, feinmachen, affinieren, raffinieren); czyścić, rafinować (met.).
Feinerzgehalt; zawartość rudy drobnej (geol.).
Feingehalt; ilość czystego złota lub srebra (n. p. w pieniądzach).
Feingold; złoto czyste, szczere (met.).
Feinieren p. Feinen.
Feinkorneisen (Feinkorn, feinkörniges Eisen); żelazo drobnoziarniste (met.).
Feinkörnig; drobnoziarnisty (min. geol. met.).
Feinkupfer (Garkupfer); miedź czysta (met.).
Feinmachen der Metalle p. Feinen.
Feinpochen p. Zähpochen.
Feinpocher (Feinpochwerk); tłuczka na drobne ziarno (sort.).
Feinquetsche (Feinquetschwerk); łamak drobny (na drobne ziarno) (sort.).
Feinregulierung; miarkowanie czułe (miern.).
Feinsalz; sól miałka, warzonka miałka (warzel.).
Feinsalzpfanne p. Störpfanne.
Feinsalzsiedung; warzenie na sól miałką (warzel.).
Feinscheiden (der Erze); przebieranie, przebiórka (rud.) (sort.).
Feinsicherung; bezpiecznik dla prądów słabych, bezp. słaboprądny (el.).
Feinsilber (Brandsilber, raffiniertes Silber); srebro czyste (met.).
Feinstahl (Gerbstahl); stal rafinowana (met.).
Feinstellschraube (Feinschraube, Feinstellvorrichtung); śruba nastawnicza, nastawnica drobna (czuła) (miern.).
Feinstellung (b. Meßinstrumenten); nastawienie drobne, małe (miern.).
Feinstraße (Feinstrecke) p. Feineisenwalzwerk.
Feinstreckeisen; żelazo prętowe (met.).
Feinstreckwalzwerk p. Feineisenwalzwerk.
Feinverputz (feiner Verputz); wyprawa gładka, tynkowanie gładkie (bud.).
Feinwalzen (Feineisenwalzen); walce drobne, wymiarowe, kalibrowe (maszyn. hut.).
Feinwalzwerk p. Feineisenwalzwerk.
Feinzeug; miałczyzna, drobina (sort.).
Feinzinn; cyna rafinowana, czysta (met.).
Feld; pole (el.).
elektrisches —; pole elektryczne.
erdmagnetisches —; pole magnetyczne ziemskie.
magnetisches —; pole magnetyczne.
Feld (Flach); przęsło (bud. most.).
Feld (Grubenfeld); pole kopalniane, górnicze.
ausgehauenes —, (alter Mann); wyrobisko, zroby.
freies —; pole nienadane.
unverritztes —; pole nieruszane, nietknięte, dziewicze.
Feld (Gezimmerfeld) p. Zimmerfeld.
Feldanordnung; układ biegunów (el.).
Feldarbeiten; roboty w polu (miern.).
Felderdecke; strop wnękowy, pułap wnękowy (bud.).
Felderkarte; mapa pól górniczych, mapa nadań górniczych (pr. górn.).

Felderregung; wzbudzenie pola (magnetycznego) (el.).
Feldesaufschluß; otwarcie pola górniczego, otwarcie kopalni (górn.).
Feldesgrenzen (pl.); granice pola.
Feldessperre p. Feldsperre.
Feldgänze (unverritztes Feld); pole nietknięte, panieńskie, calizna (górn.).
Feldgeschleppe (Feldgestänge, Feldkunst-Geschleppe, obertägige Stangenkunst, Stangenleitung, Stangengang); ciągadła (polne), (światowe) (u pomp) (górn. maszyn.).
Feldintensität; natężenie pola magnetycznego (el.).
Feldmagnet; elektromagnes, biegun wzbudzający, biegun magneśnicy (el.).
Feldmaß p. Maß.
Feldmeßkunst p. Geodäsie.
Feldort (Feldstrecke, Ausrichtungsstrecke, Längort); p. Ausrichtungsschlag.
Feldort (Ort, Stoß, Brust); czoło, przyczołek, przodek (przekopu, chodnika) (górn.).
Feldortsbetrieb; prowadzenie chodnika poszukiwawczego, przodkowanie poszukiwawcze (górn.).
Feldschmiede (transportables Schmiedefeuer); kuźnia polna, kuźnia przenośna (kow.).
Feldspat (Orthoklas); skaleń, felspat (min.).
Feldsperre (Feldessperre); 1) zamknięcie pola (górniczego), zakaz prowadzenia pola (górniczego); 2) pole zastrzeżone, niedostępne (wskutek nabycia prawa poszukiwania na niem) (pr. górn.).
Feldsperren; zostawić odłogiem (górn.).
Feldspule; cewka magnesowa, cew. wzbudzająca (el.).
Feldstärke; natężenie pola (magnetycznego) (el.).
Feldstein; 1) kamień polny; 2) p. Felsit; 3) p. Grenzstein.
Feldstrecke; 1) p. Feldort; 2) p. Firstenlauf.
Feldvermessung; pomiar pola (miern.)
Feldverschärfung; kończyna pola górniczego (pr. górn.).
Feldwärts abbauen; dobywać, odbudowywać w dal, (od siebie) (górn.).
Feldweg; droga polna.
Felge (Radfelge); dzwono koła.
Fels p. Felsen.
Felsabhang; urwisko (geol.).
Felsart (Felsgestein, Felsenstein, Gestein); skalina, skała (geol.).
Felsboden; opoka (geol.).
Felsen (Fels); skała (geol.).
Felsenader; żyła skalista (geol.).
Felsenwerk; miał skalny, kamienny (geol.)
Felsit (Felsitfels, Petrosilex, Feldstein); felzyt (geol.).
Felsitpechstein; smołowiec felzytowy (geol.).
Felsmasse (Gestein); masa skalna, skała (geol.).
Felsöbanyit; felsöbanyit (min.).
Felsstück; urwa, bryła skalna (geol.).
Fenster; okno.
Fensterbrett; podoknica, deska parapetowa (bud.).
Fensterbrüstung; podoknie (bud.).
Fensterflügel; skrzydło okienne (bud.).
Fensterfutter p. Fensterrahmen.
Fensterglas (Fensterscheibe); szyba, szklina.
Fensterladen; okiennica (bud.).
Fensterpfeiler; międzyścieże (bud.).
Fensterpfosten; laska (filarek kamieny w oknie) (bud.).
Fensterrahmen (Fensterfutter); rama okienna, oknica (bud.).
Fensterreiber (Vorreiber); zakrętka (bud.).
Fensterrouleau (Fenstervorhang); stora.
Fensterscheibe p. Fensterglas.
Fensterschirm (Jalusie) skrzelica, skrzelina okienna, żaluzja (bud.).
Fenstersprosse; szczeblina (bud.).
Ferberit; ferberyt (min.).
Fergusonit (brauner Yttrotantalit, pyramidales Melanerz); fergusonit, tyryt (min.).
Fernhörer; słuchawka.
Fernleitung; przewód dalekonośny, linja dalekonośna (el.).
Fernrohr; luneta, dalekowidz (fiz. miern.).
astronomisches —; luneta astronomiczna.
holländisches —, (das Galileische —); luneta holenderska, luneta Galileusza.
terrestrisches —, (Erd —); luneta ziemska.
— **zum Durchschlagen;** luneta przerzucalna.
— **zum Umlegen;** luneta przekładalna.

Fernrohrablesung; przeczyt lunetowy (miern.).
Fernrohrdiopter; celownica z lunetą (miern.).
Fernschalter; wyłącznik oddalny, zamiejscowy (poruszany z oddalenia) (el.).
Fernsprecher (Telephon); telefon (el.).
Fernsprechleitung (Telephonleitung); przewód (przewodnik) telefoniczny (el.).
Fernsprechlinie (Telephonlinie); linia telefoniczna (el.).
Fernwirkung; działanie z oddalenia (el.).
Ferromangan (Manganeisen, Eisenmangan); 1) ferromangan, surowiec manganowy; 2) żelazo lane (żeliwo) namanganione (met.).
Ferrosilizium; żelazo lane (żeliwo) nakrzemione (met.).
Fertig! gotów!, ruszaj!, naprzód! (sygn.).
Fertigen; podpisać (dokument).
Fertigkeit; biegłość, wprawa, zręczność.
Fertigwalzwerk (Vollendwalzwerk); walcownica wykończająca (maszyn. hut.).
Fest; stały (fiz.).
Feste p. Bergfeste.
Festes Gestein; skała zwięzła (górn.).
Festhalten der Förderwagen; ustalenie wózków (na klatkach) (górn.).
Festigkeit; wytrzymałość (mech.).
absolute —, (Zerreiß —, Zug —); wytrzymałość bezwzględna, wytrzymałość na ciągnienie, na rozciąganie.
Arbeits —; wytrzymałość ustawiczna, robocza.
Biegungs — p. relative —.
drehende —, (Torsions —); wytrzymałość na skręcenie.
relative —, (Biegungs —, Bruch —); wytrzymałość względna, na wygięcie, na wyboczenie, na złamanie.
rückwirkende —, (Druck —, Zerknickungs —); wytrzymałość odporna, na ciśnienie, na zgniecenie, na wyboczenie.
Schub —, (— gegen Abscheren); wytrzymałość na ścinanie, na przesuwanie.
Schwingungs —; wytrzymałość na drganie, wytrzymałość dwustronna.
Torsions — p. drehende —.
Trag —; wytrzymałość spoczynkowa, statyczna.
Ursprungs —; wytrzymałość pierwotna, początkowa.
Zug — p. absolute —.
zusammengesetzte —; wytrzymałość złożona.
Festigkeitsprobe (Festigkeitsversuch); próba wytrzymałości (maszyn.).
Festland (Kontinent); ląd (geol. geogr.).
Festpunkt p. Fixpunkt.
Festpunkteinwägung (Fixpunkteinwägung); niwelacja punktów stałych (oznaczenie wysokości punktów stałych) (miern.).
Festscheibe; koło czynne, robocze, żywe (maszyn.).
Feststehender Kran p. Kran.
Feststellung; stwierdzenie.
Festungsachat; agat rozwalinowy (min.).
Festungskobalt p. Speiskobalt.
Festungsverband (Stromverband); układ spojów twierdzowy, wiązanie forteczne (bud.)
Fett (b. Min. Gest.); tłusty.
Fettes Erdreich; rzędzina, ziemia tłusta, iłowata (geol.).
Fette (Pfette); leźnia, płatew (bud.).
Fettglanz (der Mineralien); połysk tłusty (min.).
Fettkohle (fette Kohle, Art Steinkohle); węgiel tłusty (min.).
Fettstein (Eläolith, rhomboëdrischer Eläinspat); kamień tłusty, eleolit (min.).
Fettstückkohle (Stücke der Fettkohle); kawałkowy węgiel tłusty.
Feuchtigkeit; wilgoć, wilgotność.
Feuchtigkeitsgehalt; zawartość wilgoci.
Feuchtigkeitsgrad der Luft; wilgotność powietrza.
Feuer; ogień (fiz. chem.).
Feuer (Herd); ognisko, żarowisko, palenisko; p. Frischfeuer, Schmiedefeuer.
Feuer (Grubenbrand) p. Grubenbrand.
Feuerbeständig p. Feuerfest.
Feuerblech p. Stichflammenblech.
Feuerblende; przegroda, zasłona, ściana przeciwpożarna (górn.).
Feuerblende p. Pyrostilpnit.
Feuerboden eines Frischherdes p. Frischboden.
Feuerbrücke (Flammenbrücke, Fuchsbrücke, Herdbrücke) eines Flammofens; próg płomienny, przewał paleniskowy (hut.).

Feuerbüchse (b. Dampfkesseln); komora paleniskowa.
Feuerbüchse (Firebox, Feuerkiste, Feuerkasten) bei Lokomotiven); skrzynia paleniskowa, ogniszcze.
Feuerdamm; tama ogniowa, tama przeciwpożarna (górn.).
Feuereimer; wiaderko (pożarowe).
Feuerfest (feuerbeständig); ogniotrwały.
Feuerfester Ton; glinka ogniotrwała (geol.).
Feuerfester Ziegel (Schamotteziegel); cegła ogniotrwała (bud.).
Feuergase (Ueberhitze); gazy ogniowe, odlociny (spalania) (warzel. hut.).
Feuergewölbe (b. Befeuerung der Pfannen); sklepienie ogniowe (warzel.).
Feuergrube (Herdgrube) beim Frischfeuer; ogniszcze (hut.).
Feuerhaken; osęka, bosak (narz.).
Feuerherd; ognisko, ogniszcze (techn. hut.).
Feuerkessel (Feuerkorb); kosz ogniowy (górn.).
Feuerkesseln; topić (lód w szybach) (górn.).
Feuerkiste p. Feuerbüchse.
Feuerküche (Küche, Feuerung); palenisko (warzel.).
Feuerlegen (das); niecenie ognia (górn.).
Feuerlinie (Senkellinie); linja świetlna, kierunek podług pionów (górn. miern.).
Feuerlöschapparat; przyrząd pożarny (przeciwpożarny).
Feuerlöschordnung; regulamin pożarny (przeciwpożarny.).
Feuerlöschrequisiten (Feuerlöschgerätschaften); narzędzia pożarne, (przeciwpożarne), narzędzia ogniowe.
Feuerlose Lokomotive; parowóz bezpaleniskowy.
Feuermauer (Brandmauer); mur ogniochronny, przeciwpożarny, ogniochron.
Feuermelder; pożarowskaz.
Feuern (das); iskrzenie (el.).
Feuern (anfeuern) einen Ofen; zapalić, podpalić (w piecu) (techn. hut.).
Feueropal; opal świetlny (min.).
Feuerpfanne (durch Feuerung unmittelbar geheizte Pfanne); panew (ogniowa) (warzel.).
Feuerquelle; ogniotrysk (geol.).
Feuerraum (Feuerungsraum, Herd); palenisko, ognisko, ogniszcze (techn. hut.).
Feuerrohr p. Flammrohr.
Feuerrost p. Rost.
Feuerrot; jak ogień czerwony (min.).
Feuerschürer; ogiennik (warzel.).
Feuerschutzmittel; środek ogniochronny.
Feuerseite der Pfanne; strona ogniowa, paleniskowa (panwy) (warzel.).
Feuerschwaden (feuriger Schwaden) p. Schlagwetter.
Feuersetzen (Feuersetzarbeit, Brandarbeit); wypalanie, dobywanie ogniem, praca ogniowa (górn.).
Feuersetzen (mit Feuer setzen); wypalać, ogniem dobywać (górn.).
Feuersignal; sygnał pożarny, alarmowy.
Feuerspieß p. Schüreisen, Schürhaken.
Feuerspritze; sikawka, sikawka pożarna.
Feuerstahl (Feuerzeug); krzesiwo.
Feuerstein; krzemień (min.).
Feuertürwand (Heiztürwand bei Lokomotiven; ściana tylna paleniska.
Feuerung (Dampfkesselfeuerung); palenisko.
Innen —; palenisko wewnętrzne.
Füll —; palenisko zasypne.
— **mit künstlichem Zug;** palenisko przedmuchowe.
— **mit künstlichem Zug durch Saugebläse;** palenisko wydmuchowe.
Unter —; palenisko podolne.
Unterwind —; palenisko nadmuchowe.
Vor —; palenisko odprzednie, zewnętrzne.
Feuerung (Heizung) der Öfen); palenie, opalenie (techn.).
Feuerung der Pfannen; opalanie, ogrzewanie panew (warzel.).
stehende —; opalanie jednostajne.
streichende —; opalanie kierunkowe.
Feuerungsraum p. Feuerraum.
Feuerwache (Feuerwehr); straż pożarna, straż ogniowa.
Feuerwächter; stróż ogniowy, strażnik ogniowy, pożarny.
Feuerwehrmannschaft; straż pożarna.
Feuerweitertragen (Feuer weiter tragen); dalsze niesienie ognia, przedłużanie kierunku (miern. górn.).
Feuerzange p. Zange.
Feuerzeug; krzesiwo, podpałka.

Feuerzug (Rauchkanal) der Dampfkessel; kanał spalinowy.
Feuerzugregler (Zugregler); miarkownik paleniska, miarkownik ciągu.
Fibroferrit; fibroferryt (min.).
Fibrolit (Faserkiesel, Buchholzit); fibrolit, bucholcyt (min.).
Fichte (Föhre); sosna.
Fichtelit; fichtelit (min.).
Figurant; pomocnik (mierniczy), figurant, pachołek (miern.).
Figurierfahne p. Meßfahne.
Filter; filtr, przesącznik, cedzidło (chem.).
Filterdamm; tama przepuszczalna, przesączalna (górn.).
Filtrat; filtrat, cedziny, wyciąg, przesącz (chem.).
Filtration (Durchseihung); cedzenie, filtrowanie, przesączanie (chem.).
Filtrierapparat; cedzidło (chem.).
Filtrieren (durchseihen); cedzić, filtrować, przesączać (chem.).
Filtrierstein (Filtriersandstein, Filtrierkalkstein); cedzeniec, alkarazas (geol.).
Filz; wojłok, pilśń (matr.).
Filzring; krążek pilśniowy, pierścień pilśniowy (maszyn.).
Fimmel (Bergkeil); klin żelazny, klin skalny.
behelmter —, (Bergeisen); żelazko, żelazo (górn.).
Fimmeln (mit dem Fimmel arbeiten); klinować (górn.).
Fimmelfäustel (Fimmelpäuschel); pucka (górn.).
Finalisieren (abschließen); ukończyć, do skutku przywieść, uskutecznić.
Finanzbehörde; władza skarbowa
Finanzkommissär; komisarz skarbu.
Finanzlandesdirektion; krajowa dyrekcja skarbu.
Finanzministerium; ministerstwo skarbu.
Finanzprokuratur prokuratorja skarbu.
Finanzrat; radca skarbu.
Ober —; starszy radca skarbu, nadradca skarbu.
Finanzsekretär; sekretarz skarbu.
Finanzwache; straż skarbowa.
Finanzwesen; skarbowość.
Finbo-Tantalit (Tantalit von Finbo, Kassiterosiderit); tantalit z Finbo, kassyterosyderyt (min.).
Finden (findig werden); odkryć, znaleść (górn.).
Finder; znaleźca, odkrywca (żyły kruszcowej).
Findgrube p. Fundgrube.
Findig p. Fündig.
Findling (Findlingsblock, erratischer Block, Wanderblock) p. Erratische Blöcke.
Findling (Fundstück eines Minerals); okaz.
Fingerfalle p. Fallfangschere.
Fingerhaken p. Geißfuß.
Firn (Ferner); lodnik, lodozwał, firn (geol.).
Firnis (Lackfirnis, Lack); pokost (techn.
Öl —, (Leinöl —); pokost olejny.
Sikkativ —, (Trockenöl —); pokost szybkoschnący.
Terpentinöl —; pokost terpentynowy, olejkowy.
Weingeist —; pokost wyskokowy.
Firnissen; pokostować (techn.).
First (Abbauort, Firstenstoß, Firstentreppe) p. Firstenstoß.
First (Dachfirst) p. Dachfirst.
First (Firste, Förste); strop, powała (wyrobiska górniczego) (górn.).
First (Abbauort, Firstenstoß, Firstentreppe); występ, ściana występowa, przodek występowy (górn.).
Firstbalken (Firstpfette); płatew grzbietowa, leźnia grzbietowa. (bud.).
Firstdachziegel p. Dachziegel.
Firstenartig; schodowy, występowy (górn.).
Firstenartiger Abbau p. Firstenbau.
Firstenbau (Förstenbau); odbudowa stropowa, odb. schodowa w stropie, odb. odwrotna (cienkich pokładów węgla lub żył kruszcowych) (górn.).
Firstenbohrloch; otwór (świdrowy) stropowy (górn.).
Firstenbrand (Firstenbrennen); wypalanie występów, dobywanie występów ogniem (górn.).
Firstenbruch; załamanie stropu (górn.).
Firstendruck; ciśnienie stropowe (górn.).
Firstenerz; ruda stropowa (górn.).
Firstengewölbe (bei der Streckenmauerung); sklepienie stropowe (górn.).
Firstenkappe; stropnica, kapa, wcias (górn. cieś.).

Firstenkasten; rusztowanie występowe, pomost występowy (górn.); p. Bühne.
Firstenkastenbau; odbudowa (dobywanie) występowa z rusztowania (z pomostu) (górn.).
Firstenkohle (Firstkohle); węgiel wierzchni, stropowy (górn.).
Firstenlage (Firstenschichte); warstwa wierzchnia, stropowa (górn.).
Firstenlauf (Feldstrecke); chodnik nadsztolniowy, stropowy (górn.).
Firstenmauerung; omurowa stropowa, omurowanie stropu (górn.).
Firstenmittel; warstwa stropowa (górn.).
Firstenort p. Firstenstrecke.
Firstenpfahl (Firstpfahl); wścianka stropowa, palik stropowy (górn. cieś.).
Firstenquerbau; odbudowa poprzeczna stropowa (górn.).
Firstenrauben (Hochrauben) bei Kohlenflözen; stropowanie (górn.).
Firstenrückbau (Abbau mit Firstenrückbau); stropowanie wsteczne (górn.).
Firstensalz; sól stropowa (w stropie dobywana) (soln.).
Firstenschram; wręb wierzchni, stropowy (górn.).
Firstenstempel (Dachstempel); rozpora podstropowa, podstropek (górn.).
Firstenstirn (Brust, Firstenstoß); zbój występowy, przodek (górn.).
Firstenstoß (abgesetzter Firstenstoß, Firste, Abbauort); czoło (przodek) schodu, występu, rębu schodowego (odbudowa schodowa) (górn.).
Firstenstraße; schód, występ, występ rębny (odbudowa schodowa) (górn.).
Firstenstrecke (Firstenort) beim Firstenbau; chodnik stropowy, górny, wierzchni (górn.).
Firstentreppe p. First (Abbauort).
Firstenverzug (Firstenverpfählung); ościankowanie, oklinowanie stropowe (górn. cieś.).
Firstenweise; do góry, w górę, pod powałę (górn.).
Firstenzimmerung (b. Strecken); wyprawa stropowa, odbudowa stropowa (górn. cieś.).
Firstkohle p. Firstenkohle.
Firstpfahl p. Firstenpfahl.
Firstziegel (Gratziegel, Hohlziegel, Mönch); gąsior, cegła szczytowa, cegła grzbietowa (bud.).
Fischaugenzahn p. Ichtyophthalm.
Fischband (Einsetzband); zawiasa francuska, wpuszczana (ślus.).
Fischbauchträger p. Träger.
Fischerit; fiszeryt (min.).
Fischgräte (Häringsgrätenverband); trójnit, jedlinka, oścień (układ cegieł, desek i t. d. na wzór szpilek w jodłowej gałęzi (bud.).
Fischgrätfußboden (Fußboden in Fischgrätenform); podłoga w trójnit, w jedlinkę, w oścień (bud.).
Fischträger (Linsenträger); belka osełkowata (bud.).
Fiskalpreis; cena fiskalna, cena wywołania.
Fiskus; 1) skarb publiczny; 2) zarząd dóbr skarbowych; 3) obrońca praw skarbowych.
Fittigstein (Fittigziegel); esówka (dachówka holenderska) (bud.).
Fixative; fiksatywa, utrwalacz (rysunków).
Fixe Fron p. Frone.
Fixieren; ustalić, utrwalić.
Fixpunkt (Markzeichen, Festpunkt); punkt stały, znamię stałe (miern. górn.).
Fixpunktnagel (Krampe, Senkeleisen); gwóźdź pionu, skobelek pionu (miern.).
Fixstern; gwiazda stała.
Fjord (Meerbusen); fjord (zatoka o skalistych brzegach) (geogr. geol.).
Flach; płaski (geom.).
Flach (flachfallend, schwach geneigt); lekko spadzisty, położysty (górn. miern.).
Flache p. Flachort.
Fläche; powierzchnia (geom.).
Flache Höhe; wysokość pochyła, długość pochyła (górn. miern.).
Flacheisen p. Eisen.
Flache Linie (tonnlägige Linie); linia pochyła (miern. górn.).
Flache Nadel; igła płaska (miern. górn.); p. Nadel.
Flächenangabe; podanie powierzchni (miern.).
Flächenaufnahme; zdjęcie powierzchni (miern.).
Flächenbeanspruchung (b. Lagern); moc ciśnienia (maszyn.).
Flächenberechnung; obliczenie powierzchni (miern.).

Flächenbeschleunigung; przyspieszenie polowe (mech.).
Flächendruck; ciśnienie na powierzchnię, ciśnienie powierzchniowe.
Flächeneinheit; jednostka powierzchni (geom.).
Flächeneinwägung (Flächennivellement); niwelacja powierzchni, poziomowanie powierzchni (miern.).
Flächengeschwindigkeit; prędkość polowa (mech.).
Flächengradierung; tężenie powierzchniowe (soln.).
Flächenhülle; naświetlenie powierzchni, blask powierzchniowy (el.).
Flächeninhalt; obszar, ogół powierzchni (geom.).
Flächenlager; łożysko płaskie, siodełko płaskie ruchome, (nieruchome) (bud. most.).
Flächenmaß; miara powierzchni (geom.).
Flächenprofil; obrys pól (miern.).
Flacher Gang p. Gang.
Flacher Riß p. Riß.
Flache Schnur; ciąg (sznur) mierniczy poziomy lub pochyły (miern.).
Flaches (Flachort) p. Flachort.
Flaches (flacher Flözflügel); pokład lekko spadzisty, położysty (górn.).
Flachmeißel (gerader Meißel)); dłuto szerokie (ślus.).
Flachort (flaches Ort, Flachstrecke, Flaches, Flache); chodnik pochyły (górn.).
Flachort (Abhauen, Fallort, abfallende o. einfallende Strecke); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Flachpfanne (rechteckige Planpfanne); panew płaska (warzel.).
Flachringanker p. Anker.
Flachringmaschine; prądnik o płaskim tworniku pierścieniowym (el.).
Flachriß p. Riß.
Flachs; len (matr.).
Flachschacht (flacher Schacht, Schleppschacht, Tonnlagsschacht, Tonnlage, Donlage); szyb pochyły (górn.).
Flachschine p. Flacheisen.
Flachschiene (Plattschiene, flache Eisenbahnschiene); szyna płaska (met.).
Flachseil (Bandseil); lina płaska, lina taśmowa.
Hanf —; lina płaska konopna, lina taśmowa konopna (górn.).
Flachseilstrang p. Bandseilstrang.
Flachsöl p. Leinöl.
Flachstäbe (Flachstabeisen) p. Flacheisen.
Flachstahl; stal płaska, szynowa (met.).
Flachstrecke p. Flachort.
Flachwalzen; walce gładkie (techn. met.).
Flachzange (Plattzange); kleszcze płaskie, pospolite (narz.).
Flachziegel p. Ziegel.
Flader (Maser); słój (w drzewie).
Fladerig (fladericht, flaserig, faserig, aderig); włóknisty (o minerałach i skałach) (min. geol.).
Flamme; płomień (fiz. chem.).
entleuchtete —; płomień nieświetliwy, p. bezświatły.
Gicht —; płomień gichtowy.
Oxydations —; płomień utleniający.
Reduktions —; płomień odtleniający.
Timpel —; płomień krzyżakowy.
Flammen; płomieniem się palić, płonąć (fiz. chem.).
Flammenbogen; łuk świetlny (el.).
Flammenbogenlampe; łukówka płomienna, lampa łukowa płomienna (el.).
Flammenbogenlicht; światło łukowe płomienne (el.).
Flammenbrücke (b. Flammofen) p. Feuerbrücke.
Flammend; płomienisty, płonący.
Flammenerscheinung (an Sicherheitslampen); zjawisko świetlne, płomienne (górn.).
Flammenfeuer (Flammfeuer); ogień płomienny, żar płomienny.
Flammengasse p. Flammenloch.
Flammengewölbe (eines Flammofens) p. Herdgewölbe.
Flammenloch (Flammloch, Flammengasse b. Flammofen); okno płomienne (hut.).
Flammenröstofen p. Röstofen.
Flammfeuer p. Flammenfeuer.
Flammkohle (Steinkohle); węgiel płomienny (min.).
Flammloch p. Flammenloch.
Flammofen (Reverberierofen); płomieniak (hut.).
Flammrohr (Feuerrohr, Rauchrohr, Siederohr); rura płomienna, płomienica (kotły).
Flammrohrkessel p. Kessel.
Flammrohrpfanne; panew płomienicowa (warzel.).

Flammröstofen; prażak płomienny, piec prażelny płomienny (hut.).
Flammschachtofen; płomienny piec szybowy (hut.).
Flansche (Flansch); kołnierz, krysa (maszyn.).
aufgesetzte —; kołnierzyk.
lose —; obroża.
Flanschenformstück; kształtka kołnierzowa, z kołnierzem (maszyn.).
Flanschenkupplung; sprzęgło kołnierzowe (maszyn. el.).
Flanschenrohr; rura krysowa, kołnierzowa, rura z wyłogiem (maszyn.).
Flasche; butelka, flaszka, gąsiorek.
Flasche (des Flaschenzuges) p. Kloben.
Flasche (Leidenerflasche, Kleistsche Flasche); butelka lejdejska (fiz.).
Flasche (Steingutflasche); kamionka, bańka.
Flaschenelement von Bunsen; ogniwo (flaszkowe) Bunsena (fiz. el.).
Flaschenzug (Rollenzug, Klobenzug); wielokrążek, wciąg (maszyn.).
Differential —; wielokrążek różnicowy.
gewöhnlicher —; wielokrążek zwykły.
Schrauben —; wielokrążek ślimakowy.
umgekehrter —, (Lastrollenzug); wielokrążek bierny zwykły.
Flaserig p. Fladerig.
Fleißgold; piasek złoty; p. Waschgold.
Flexur; fleksura, zgięcie (geol.).
Fliegende Bremse; hamulec przenośny (pochylnie hamulcze) (maszyn. górn.).
Fliegende Partie (fliegende Rotte); drużyna przelotna, oddział przelotny.
Fliehkraft (Zentrifugalkraft); siła odśrodkowa (mech.).
Fliehort (Fluchtort, Schutzort); miejsce ochronne, ucieczkowe, ucieczka, przytułek (górn.).
Fliese p. Pflasterziegel.
Fließ p. Schwimmsand.
Fließloch (b. Schmelzöfen); otwór wypustowy, wypust (hut.).
Fließstein (Fliese) p. Pflasterziegel.
Flins (Flink, Flintz, Feuerstein, Flintenstein); krzemień, skałka, krzesak (geol.).
Flintglas; szkło kryształowe czyste, flintglaz (fiz.).
Flinz p. Spateisenstein.
Flockenerz p. Mimetesit.
Flora der Vorwelt; flora kopalna (geol.).
Floß (Flosse, Gans, Massel); gęś surowiznowa, gęś wielkopiecowa (met.).
Floßeisen (weißes Roheisen) p. Roheisen.
Flosse (Floß) p. Floß.
Flössen p. Pauschen.
Flossenfüßer p. Pteropoden.
Floßholz (Treibholz); budulec spławiany, drewno tratwowe.
Flöz; pokład, warstwa (geol.).
flachfallendes —; pokład lekkospadzisty.
schwebendes —; pokład leżący.
seigeres —, (stehendes —); pokład stojący.
Flözablagerung; uławicenie, ułożenie pokładu (geol.) p. Ablagerung.
Flözartig (flözweis, in Flözen vorkommend); warstowy, pakładowy (geol.).
Flözbacken (Flözpacken); ława pokładu, ława pokładowa (geol.).
Flözbergbau (Flözbau); dobywanie pokładów, odbudowa pokładów (górn.).
Flözbergmann; górnik pokładowy, górnik pokłady odbudowujący (górn.).
Flözdicke (Flözmächtigkeit); miąższość, grubość pokładu (geol.).
Flözeinfallen (Flözfallen); nachylenie, upad pokładu (geol.). p. Verflächen.
Flözflügel; skrzydło pokładu, ubocze pokładu (geol.).
Flözgebirge (die sekundären Formationen: Trias, Jura und Kreide); góry, utwory warstwowe, drugorzędowe (geol.).
Flözgestein p. Schichtungsgestein.
Flözhaken; haki warstw, pokładów (geol.).
Flözhund p. Schlepphund.
Flözkalkstein; wapień drugorzędny (geol.).
Flözkarte; mapa pokładów (górn. miern.).
Flözkörper (Flözmasse); miąż pokładowy, warstwowy, masa pokładowa, warstwowa (geol.).
Flözlage (Flözschicht); pokład poziomy (geol.).
Flözleer; bezpokładowy (geol.).
Flözmächtigkeit p. Flözdicke.
Flözmasse p. Flözkörper.

Flözpacken p. Flözbacken.
Flözrücken (Rücken); grzbiet pokładu (geol.).
Flözsandstein; piaskowiec drugorzędny (geol.).
Flözschicht p. Flözlage.
Flözschmitz; warstewka pokładu (geol.).
Flöztrum (Flöztrumm); warstewka boczna pokładu (geol.).
Flözverhalten; stan, zachowanie się pokładu (geol.).
Flözwechsel (Wechsel); uskok pokładu (geol.).
Flözweise; pokładami, pokładowo.
Flözzug (Flözerstreckung); rozpostarcie (warstwy) pokładu (geol.).
Flözzug (Gruppe von Flözen); pasmo (warstw) pokładów (geol.).
Flucht (Gebäudeflucht); lice, czoło, front budowy (bud.).
Flüchtig; lotny (fiz. chem.).
Flüchtig (feig, brüchig, unhaltbar) vom Gestein; słaby, kruchy, niepewny, niestały (górn.).
Fluchtort p. Fliehort.
Fluchtstab (Absteckstab); tyka, tyczka miernicza (miern.).
Fluchtweg; droga ucieczkowa, droga do ucieczki (górn.).
Fluder, Fluter p. Gefluder.
Fluellit; fluelit (min.).
Flugasche; popiół lotny, popiołek.
Flügel; 1) skrzydło; 2) p. Flügelort, Flügelstrecke.
Flügelanemometer; anemometr skrzydełkowy (fiz. górn.).
Flügelbahn (Seitenbahn); kolej boczna, szlak boczny, odgałęzienie, odnoga, bocznica drogi żelaznej (kol.).
Flügelbohrer (Flügelmeißel, Meißelbohrer mit beweglichen Nachschneiden); rozszerzacz dłutowy (górn.).
Flügelgebläse p. Zentrifugalgebläse.
Flügelherd; spławek skrzydłowy, stół płóczkowy skrzydłowy (sort.).
Flügelmeißel p. Flügelbohrer.
Flügelmutter; naśrubek motylkowaty, skrzydłaty (maszyn. i t. d.).
Flügelort (Flügelstrecke, Streckenflügel, Flügel, Nebenort); chodnik boczny, skrzydło chodnika, odnoga chodnika (górn.).
Flügelpumpe; pompa skrzydłowa (maszyn.).
Flügelschlag; przekop boczny (górn.).
Flügelrad; skrzydło wiatrakowe.
Flügelschraube; śruba motylkowata, skrzydlata (maszyn. i t. d.).
Flügelstollen (Seitenstollen, Stollenflügel, Flügel); sztolnia boczna, skrzydło sztolni, odnoga sztolni (górn.).
Flügelstrecke p. Flügelort.
Fluggestübbe p. Flugstaub.
Flugsand; piasek lotny, piasek miałki, kurzawka (geol.) p. Triebsand.
Flugstaub (Fluggestübbe, Ofenrauch, Hüttennicht, Nicht); dym hutniczy, pył hutniczy, popiół kruszcowy (lotny) (hut.).
Fluocerit; fluoceryt (min.).
Fluor; fluor (chem.).
Fluorapatit; apatyt fluorowy (min.).
Fluoreszenz; fluorescencja (świecenie pod wpływem niewidzialnych promieni) (fiz.).
Fluorit (Flußspat, Fluß); fluoryt, fluspat, topnik (min.).
Fluorkalzium; fluorek wapniowy (chem.).
Fluornatrium; fluorek sodowy (chem.)
Fluoroid p. Tetrakishexaëder.
Fluorwasserstoff (Fluorwasserstoffsäure); fluorowodór (chem.).
Flur (Hausflur); sień (bud.).
Fluß; 1) rzeka; 2) p. Fluorit; 3) p. Flußmittel, Zuschlag.
Flußbett; koryto rzeki, łożysko rzeki (bud. wod.).
Flußeisen (Flußschmiedeeisen, Ingoteisen); żelazo zlewne, zleiwo (met.).
Flußeisenblech; blacha z żelaza zlewnego (met.).
Flußerde (erdiger Flußspat); fluoryt ziemisty (min.).
Flußerze; rudy samotopne (hut.).
Flußgebiet (Stromgebiet, Sammelgebiet); dorzecze, dolina rzeki, porzecze (inż.).
Flußgold; złoto rzeczne (min.).
Flußhaloid; 1) p. Fluorit; 2) p. Skorodit; 3) p. Herderit; 4) p. Apatit.
Flüssig; płynny, ciekły (fiz. chem.).
Flüssige Luft; powietrze płynne.
Flüssigkeit; płyn, ciało płynne (fiz. chem.).
Flüssigkeitsanlasser; rozrusznik płynowy (el.).
Flußkrümmung; zakręt, zakolenie, kolano rzeki (bud. wod.).
Flußmetall (Ingotmetall); kruszec zlewny, metal zlewny (met.).
Flußmittel (Zuschlag); top, przyprawa (hut.).
Flußofen p. Blauofen.
Flußregulierung; regulacja rzeki (bud. wod.).

Flußsand (Schwemmsand); piasek rzeczny (geol.).
Flußspat p. Fluorit.
Flußstahl (Ingotstahl); stal zlewna, staliwo (met.).
Flußstein (derber o. dichter Flußspat); fluoryt zbity (min.).
Flußterrassen; progi rzeczne (geol.).
Flußwasser; woda rzeczna
Flut (Überschwemmung); powódź, wylew (bud. wod.).
Flut (des Meeres); przypływ, wzbieranie (morza).
Flut (wilde Flut) p. Pochflut.
Flux; ciek (el.).
Flysch (Flysche, Flisch); flisz (geol.).
Focher p. Wetterfocher.
Föhre (Kiefer); sosna.
Fokus (Brennpunkt); ognisko (fiz.).
Fokusröhre (b. Röntgenröhren); rurka ogniskowa (fiz.).
Folgepol; biegun następczy (el.).
Fond; fundusz.
Foraminiferen; otwornice (geol.).
Foraminiferenschlamm; muł otwornicowy (geol.).
Forcherit; forcheryt (min.).
Förderabteilung (Fördertrumm, Treibabteilung); 1) przedział wyciągowy, przedział dobywczy (w szybach); 2) przegroda przewozowa (w chodnikach) (górn.).
Förderapparat p. Fördervorrichtung.
Förderarbeit; praca przewozowa, wywozowa p. Förderung.
Förderaufseher (Förderungsaufseher); nadwoźny, starszy woźny (górn.).
Förderbahn; droga żelazna przewozowa, kolej przewozowa (górn.).
Förderdampfmaschine; wyciągarka parowa, maszyna parowa wyciągowa (górn. maszyn.).
Förderer (Fördermann); 1) wpychacz (przy szybie); 2) wozak (w chodnikach); 3) biegacz (przy wózkach węgierskich lub niemieckich); 4) ciągarz (przy kołowrocie).
Fördererz; ruda wywozowa (górn.).
Förderfahrt (im Bergversatz); chodnik przewozowy (w podsadzce) (górn.).
Fördergefäß (zur Streckenförderung); naczynie przewozowe, wywozowe (górn.).
Fördergefäß (zur Schachtförderung); naczynie wyciągowe, wywozowe (górn.).
Fördergerippe p. Förderschale.
Fördergerüst (Seilscheibengerüst, Schachtgerüst) p. Seilscheibengerüst.
Fördergeschwindigkeit; 1) chyżość (prędkość) wyciągania; 2) chyżość (prędkość) przewozu; 3) chyżość (prędkość) jazdy (górn. kol.).
Fördergestänge (Laufgestänge); ławy (górn.) p. Lauf.
Fördergestell; 1) p. Gestellwagen; 2) p. Förderschale.
Fördergöpel (Fördermaschine); kołowrót wyciągowy (maszyn. górn.).
Fördergurt (Traineur, Bandtransporteur); przenośnik taśmowy (górn. sort.).
Fördergut; materjal wywozowy, woziwo (górn.).
Förderhaken; hak wyciągowy (wiercenie ziemne).
Förderhaspel (Berghaspel) p. Haspel
Förderhöhe (Hubhöhe); podnios, wysokość podnoszenia (maszyn. górn.) i t. d.).
Förderhorizont (Fördersohle); 1) poziom przewozowy, wywozowy; 2) poziom wyciągowy (górn.).
Förderhunt (Förderhund, Grubenhund) p. Förderwagen.
Förderkarren (Laufkarren); taczka, taczki (górn.).
Förderkasten; skrzynia wyciągowa, skrzynia wywozowa, przewozowa (górn.).
Förderkette; łańcuch wyciągowy (górn.).
Förderkohle (unsortierte Steinkohle); węgiel wyciągowy, wywozowy (górn.).
Förderkorb p. Förderschale.
Förderkorb (Seiltrommel, Seilkorb); bęben wyciągowy, linowy (górn. maszyn.).
Förderkosten; 1) koszta przewozowe; 2) koszta wywozowe, wyciągowe (górn.).
Förderkübel; wiadro wyciągowe, kubeł wyciągowy (górn. maszyn.).
Förderlänge (b. Strecken); długość woźna (górn.).
Förderlänge (b. Schächten) p. Förderteufe.
Förderleute (Förderpersonale, Fördervolk); 1) wpychacze; 2) wozacy; 3) ciągarze (górn.) p. Förderer.
Fördermann p Förderer.
Fördermaschine; wyciągarka, wyciąg kopalniany, maszyna wyciągowa (górn.) p. Förderdampfmaschine, Förderturbine, Förderwasserrad.

Fördermaschinenlokale (Fördermaschinenstube); maszynownia, silnicznia wyciągowa (wywozowa) (górn. maszyn.).
Fördermaschinenschachtfeld; wyciągowe pole szybowe (górn.).
Fördermasse (Fördermaterial); materjał przewozowy, (wywozowy), woziwo, urobek (górn.) p. Fördergut.
Fördern: wspierać co (kogo).
Fördern (abfördern) in Strecken; wozić, odwozić, przewozić (górn.).
Fördern (ausfördern, herausfördern) in Schächten; dobywać, wyciągać, wywozić (górn.).
Fördern (ziehen) Wasser; ciągnąć, wozić (wodę) (górn.).
Förderplatten (Wechselplatten, Wendeplatten); płyty zwrotnicze (górn.)
Förderpunkt (Förderschacht); miejsce wywozu, szyb wyciągowy (górn.).
Förderquantum; ilość wyciągowa, wywozowa, przewozowa (górn.).
Förderquerschlag; przekop przewozowy (wywozowy), poprzecznia przewozowa (wywozowa) (górn.).
Förderrinne; przenośnik drgawkowy, żłób drgawkowy przenośny (górn.). (górn.).
Förderrolle (Füllrolle, Rolle); zsyp, komin zsypczy (górn.).
Fördersalz; sól wyciągowa (kamienna) (soln.).
Förderschacht (Treibschacht, Ziehschacht); szyb wyciągowy, wywozowy, dobywczy (górn.).
Förderschachtfeld; pole szybu wywozowego, pole wywozowe (górn.).
Förderschale (Schale, Fördergerippe, Fördergerüst, Fördergestell, Förderkorb, Förderstuhl); klatka, klatka wyciągowa, kosz wyciągowy (maszyn. górn.).
Förderschicht; szychta wywozowa, wyciągowa (górn.).
Förderschnecke; przenośnik ślimakowy, ślimak (górn. sort.).
Förderseil (Treibseil); lina wyciągowa (górn.).
Fördersohle p. Förderhorizont.
Förderstollen; sztolnia wywozowa, dobywcza (górn.).
Förderstrecke; chodnik przewozowy (górn.).
einspurige —; chodnik przewozowy jednotorowy.
zweispurige —, (doppelspurige —); chodnik przewozowy dwutorowy.
Förderstuhl p. Förderschale.
Förderteufe (Fördertiefe); głębokość wyciągowa, wywozowa (górn.).
Fördertonne (Treibtonne); beczka wyciągowa, wiadro wyciągowe (szybowe) (górn.).
Fördertrog (Bergtrog, Trog); niecka, nieculka.
Fördertrommel (Seiltrommel, Seilkorb, Treibkorb); bęben, bęben linowy, bęben wyciągowy (maszyn. górn.).
Fördertrumm p. Förderabteilung.
Förderturbine; turbina wyciągowa (maszyn. górn.).
Förderung (bergmännische Gewinnung); dobywanie (górn.).
Förderung (Horizontalförderung obertags); woźba dzienna, przewóz na świecie (powierzchni) (górn.).
Förderung (mittels Aufzüge); dźwiganie, wyciąganie, ciągnienie.
Förderung nach abwärts; spuszczanie (na dół, do kopalni) (górn.).
Förderung nach aufwärts p. Förderung (Schachtförderung).
Förderung (Schachtförderung, Treiben); wyciąganie, wydobywanie, wywożenie (szybem) (górn.).
Förderung (Stollenförderung); wywożenie, wywóz (sztolnią) (górn.).
Förderung (Streckenförderung); przewóz, odwóz (górn.).
Lokomotiv —; przewóz lokomotywowy.
maschinelle —; przewóz maszynowy, mechaniczny.
rollende —; przewóz kołowy.
rutschende —; przewóz suwaczkami, żłobami.
Förderung (Strecken- und Kettenförderung); przewóz łańcuchowy (górn.).
— **mit aufgelegter Kette ohne Ende;** przewóz zapomocą łańcucha nadwozowego.
— **mit unterlaufender endloser Kette;** przewóz zapomocą łańcucha podwozowego.
Förderung (Strecken- und Seilförderung); przewóz linowy (górn.).
— **mit Seil ohne Ende und kontinuierlicher Bewegung;** przewóz bez przerwy zapomocą liny bez końca.
— **mit Seil und Hinterseil;** przewóz zapomocą liny przedniej i tylnej.

— **mit Seil ohne Ende und unterbrochener Bewegung**; przewóz z przerwami zapomocą liny bez końca.

Förderung (von Wasser); 1) wyciąganie, ciągnienie wody (szybem); 2) wożenie, przewożenie wody (poziomo) (górn.).

Förderungsaufseher p. Förderaufseher.

Fördervolk p. Förderleute.

Fördervorrichtung (Förderapparat); przyrząd wyciągowy, woźny, wywozowy, przewozowy (górn.).

Förderwagen (Förderhund, Förderhunt, Grubenhund); wózek kopalniany, dolny, górniczy (górn.).

Förderwasserrad; wodne koło wyciągowe (maszyn. górn.).

Förderzeit; doba (czas) wyciągania, przewożenia, wywozu (górn.).

Forellenstein (Eurit); kamień pstrągowy, euryt (geol.).

Foresit; forezyt (min.).

Form (Gestalt); kształt (min.).

Form (Gußform); forma odlewnicza, do odlewów (odl.).

Form (Metallform); kadłub do odlewów (odl.).

Form (Gebläseform, Windform, Kanne); forma, skrzynka piecowa, skrzynka dyszy, dysza (hut.).

Formalhauer; kruszak (w Wieliczce) (soln.).

Formalsalz (Formalstein); kruch (solny), sól kruchowa (w Wieliczce i Bochni) (soln.).

Formänderung; odkształcenie (wyt.).

Formation (geologisches System, Schichtengruppe, Bildungsperiode der Erde); formacja, utwór (geol.).

Formationsepoche; okres formacji, okres utworu (geol.).

Formationsglied (Gebirgsglied); ogniwo górotworu, piętro (geol.).

Formatstück (Stufe); okaz (górn.).

Formauge (Auge der Form, Formmündung, Formloch, Formöffnung); oko formy (hut.).

Formbank (Formtisch); ława formierska (form.).

Formblech; blacha kształtowa (met. techn.).

Formbrett (Modellbrett); deska formierska (form.).

Formeisen (Fassoneisen) p. Eisen.

Formel; wzór, formułka (mat.).

Formen (abformen) für den Guß p. Abformen.

Formenrüssel p. Formmaul.

Former (Förmer); formierz, kadłubnik (form. odl.).

Formerde p. Formlehm.

Formerei (Förmerei, das Formen); formowanie, kadłubowanie (form.).

Formerei (Formhaus) p. Formhaus.

Formfaktor; spółczynnik przebiegu (krzywej) (el.).

Formflasche p. Formkasten.

Formgewölbe (Blasegewölbe, Windgewölbe) des Schacht- oder Hochofens; czeluść formowa (hut.).

Formhaus (Förmerei); formiernia, formownia (form.).

Formierung der Akkumulatoren; przetrawianie akumulatorów (el.).

Formierung der Salzhurmanen; formowanie topek solnych (warzel.).

Formkasten; kazub (usprzęt ogniska fryszerskiego) (hut.).

Formkasten (Formflasche, Formlade, Gießkasten, Gießlade); skrzynka formierska, odlewnicza (form.).

Formkern (Kern); jądro, dusza, rdzeń, karń formowa (form. odl.).

Formlade p. Formkasten.

Formlehm (Formerde); glina formierska (form.).

Formloch p. Formauge.

Formlöffel; łyżka formierska (form.).

Formlos (amorph); bezpostaciowy, niekrystaliczny (min.).

Formmantel (Mantel, Überform); płaszcz formy (form.).

Formmaschine; maszyna do formowania, formowadło (form.).

Formmasse (Masse); piasek formierski tłusty (gliniasty) (form.).

Formmaul (Formrüssel, Rüssel, Auge) der Gebläseform; ryj formy (koniec formy do ogniska wchodzący) (hut.).

Formmündung p. Formauge.

Formrüssel p. Formmaul.

Formsalz (geformtes Salz); sól formowana; p. Stöckel, Fuderl, Hurmane.

Formsand; piasek formierski, formowy (form.).

fetter — p. Formmasse.

Formspieß p. Formstörer.

Formstein (Formstück); kamień wiatrowy, kamień formowy (hut.).

Formstörer (Formspieß); formak, formyzel (hut.).

Formstück (Formstein) p. Formstein.

Formstück (b. Röhren); kształtówka, kształtka (maszyn.).

Flanschen —; kształtówka kołnierzowa.
gußeisernes normales —; kształtówka z żelaza lanego normalna.
kupfernes —; kształtówka miedziana.
Muffen —; kształtówka kielichowa.
Formtisch; stół formierski, formowy (form.).
Formular; wzór, zbiór przepisów, zbiór prawideł.
Formveränderung; odkształcenie.
Formwalzen; walce kształtujące (hut. techn.).
Formzacken (Formabbrand, Formplatte) eines Frischfeuers; całka podformowa, ostawa podformowa (met.).
Formziegel (Fassonziegel, Schablonziegel); cegła modelowa, kształtówka (bud.).
Forstamt; urząd leśny.
Förste p. First.
Forsterit; forsteryt (min.).
Forstgesetz; ustawa leśna.
Forstgefälle; dochody z lasu.
Forstkunde (Forstwissenschaft); nauka leśna, leśnictwo.
Forstwesen (Forstwirtschaft); leśnictwo, gospodarstwo leśne.
Fortschaffung p. Transport 1).
Fossil; 1) mineralny, kopalny (min. górn.); 2) skamieniały (geol.).
Fossil (Mineral); minerał, nierost, ciało kopalne (min.).
Fossil (Versteinerung, Petrefakt); skamieniałość, skamielina (geol.).
Foucaultscher Pendelversuch; doświadczenie z wahadłem Foucaulta.
Foucaultströme (Wirbelströme); prądy Foucault'a, prądy wichrowe (el.).
Fournetit; furnetyt (min.).
Fournier — p. Furnier —.
Fowlerit; fowleryt (min.).
Fracht (Frankatur, Transportkosten); koszta przewozowe, przewoźne.
Frachtbrief; list przewozowy, list przesyłkowy.
Frachtgebühr (Frachtgeld, Transportgebühr, Porto); przewozowe, przewoźne, woźbowe, cena przewozu (taryf.).
Frachtgut (Gut, Ware, Sendung); przesyłka powolna, towarowa, przesyłka o małej chyżości.
Frachtsatz; zasada taryfowa, stopa taryfowa (taryf.).
Frachtsendung p. Frachtgut.
Frachttarif p. Gütertarif.
Frachtwagen p. Güterwagen.
Fraime (Maschinengestell); rama, ostoja, podstawa maszyny (maszyn.).
Francolit; frankolit (min.).
Frankatur; należność przewozowa opłacona z góry, przewozowe przedpłatne, woźbowe opłacone z góry (taryf.).
Frankierung; opłata, opłacenie przewozowego z góry (taryf.).
Franklinit (Zinkeisenerz, Dodekaëdrisches Eisenerz); franklinit (min.).
Franklinsche Tafel; tablica Franklina (fiz. el.).
Franko; opłatnie.
Fräsen; 1) żłobić; 2) zbierać (techn.).
Fräser (Fräsräder); pilnik obrotowy (ślus. techn.).
Fräsmaschine; pilarka (techn.).
Fraueneis p. Gipsspat.
Frei (freistehend); wolnostojący, oddzielnie stojący (górn.).
Frei (nicht verliehen); swobodny, wolny, nienadany (pr. górn.).
Freibau (Freibauzeche); kopalnia obojętna (o dochodach równych rozchodom) (górn.).
Freiberger Aufstellung; ustawienie sposobem freiberskim (miern.).
Freiberger Kompaß p. Kompaß.
Freie Bewegung; ruch swobodny (mech.).
Freie Fläche; powierzchnia otwarta, odkryta (przy odbudowie) (górn.).
Freier Fall p. Freifall.
Freie Rostfläche p. Rostfläche.
Freies (Bergfreies); pole wolne (przez skarb dla celów kopalnictwa oddane) (górn.).
Freieslebenit p. Schilfglaserz.
Freifahren; 1) oglądać urzędowo, zwiedzać kopalnię; 2) nadawać (pr. górn.).
Freifahrung; 1) oględziny urzędowe (górnicze); 2) objazd, obejrzenie, zwiedzenie kopalni (górn.); 3) p. Verleihung.
Freifahrungsbuch; księga urzędowych oględzin kopalni, księga objazdowa kopalni (pr. górn.).
Freifall (freier Fall); 1) spadek swobodny, spadanie swobodne; 2) spad (droga przebyta podczas spadania) (fiz. mech.).
Freifallapparat (Freifallinstrument, Freifallschere, Abfallapparat); przyrząd wolnospadowy, wolnospad, luźnospad, nożyce ogniwowe (zwyczajne) (wierc. ziem.).

Freifallbohren (das) p. Freifallbohrung.
Freifallbohrer; świder wolnospadowy; luźnospadowy, odpadak (wiercenie ziemne) p. Abfallstück.
Freifallbohrer von Fabian; świder wolnospadowy (luźnospadowy) Fabiana (wierc. ziem.).
Freifallbohrung (Freifallbohren); wiercenie wolnospadowe, luźnospadowe (wierc. ziem.).
Freifallinstrument (Freifallstück) p. Freifallapparat.
Freifallröhrenbohrer (Freifallbohrer mit Schlammauftrieb); świder rurowy wolnospadowy (wierc. ziem.).
Freifallschere p. Freifallapparat.
Freifallschere (von Kind); nożyce Kinda, kleszcze Kinda (wierc. ziem.)
Freifallseilbohrer (Freifallbohrer für Seilbohren); świder linowy wolnospadowy (wierc. ziem.).
Freifallstück p. Freifallinstrument.
Freifallwasserbohrung (Röhrenbohrung mit Freifallbohrer und Schlammauftrieb); wiercenie wolnospadowe z przepłukiwaniem (otworu) (wierc. ziem.).
Freigedinge; akord bezterminowy, ugoda bezterminowa (górn.).
Freigeld; zarobek czysty.
Freigold (gediegen Gold); złoto rodzime (geol.).
Freihandzeichnung; rysunek z wolnej ręki, rysunek wolnoręczny, odręczny.
Freikarte; bilet jezdy bezpłatnej.
Freikux; kuks (udział) wolny, swobodny (wolny od wpłat i należytości i przypadający właścicielom gruntu, kościołom, gminom i t. d.); p. Erbkux.
Freileitung; przewód (przewodnik) powietrzny, napowietrzny, nadziemny (el.).
Freileitungsendverschluß; mufa końcowa napowietrzna (kablowa) (el.).
Freileitungssicherung; bezpiecznik przewodu (przewodnika) powietrznego (napowiertznego, bezpiecznik napowietrzny (el.).
Freimachen (das zu gewinnende Gestein); przygotować (skałę do odbudowy przez usunięcie przeszkód), uwolnić (górn.).
Freimachen (ein verliehenes Grubenfeld); uwolnić (pole nadane od pretensji posiadania) (górn.).
Freischurf; wyłączność górnicza (pr. górn.).
— **anmelden;** zgłosić wyłączność górniczą.
Freischurfanmeldung; zgłoszenie wyłączności górniczej, zgłoszenie poszukiwania wyłącznego (pr. górn.).
Freischurfanmeldungs-Bestätigung; potwierdzenie zgłoszenia wyłączności górniczej, dokument wyłącznościowy (pr. górn.).
Freischurfbuch; księga wyłączności górniczych (pr. górn.).
Freischürfen (das); poszukiwanie wyłączne (pr. górn.).
Freischürfer; poszukujący, poszukiwacz uprzywilejowany (w okręgu wyłącznościowym) (pr. górn.).
Freischurfgebühr; należytość wyłącznościowa, wyłącznościowe (pr. górn.).
Freischurfkreis; wyłączne koło poszukiwawcze (pr. górn.); p. Schurfkreis.
Freischurfstreitigkeit; spór o wyłączności górnicze (pr. górn.).
Freistehend (frei); wolno stojący, oddzielnie stojący (o wieżach nadszybowych) (górn.).
Freistrahlturbine p. Turbine.
Freiträger; belka jednym końcem osadzona, zresztą swobodna (wyt.).
Freizügigkeit (der Bergleute); prawo wolnego przesiedlania się, przechodność, służbowolność (górników) (górn.).
Fremderregung; wzbudzenie odrębne, obce, nieżależne (magnesów) (el.).
Frenzelit p. Selenwismutglanz.
Frequenz; częstość, częstotliwość, (okresów) (el.).
Frequenzmesser; licznik częstości, miernik częstotliwości (el.).
Friedelit; frydelit (min.).
Fries (Borten); fryz, nadbrusie, średnik (część belkowania) (arch.).
Fries (Rahmstück); otoczyna, fryz, obłogi (bud. stol.).
Friesboden (Kapuzinerboden); podłoga krzyżowa, półposadzka (bud.).
Frigidit; frygidyt (min.).
Friktion (Reibung); tarcie (fiz.).
Friktionsdampfkabel; parowy kołowrót cierny (wymiana lub zakładanie lin wyciągowych) (górn.).
Friktionsgehänge; zawiesie cierne, kłodka linowa cierna (połączenie lin z naczyniami wyciągowemi) (górn.).

Friktionsgetriebe (Friktionsantrieb); napęd cierny (maszyn.).
Friktionshammer (mech. Stempelhammer); młot cierny (maszyn. techn.).
Friktionskupplung p. Kupplung.
Friktionsrad (Friktionsscheibe, Reibungsrad); koło cierne (maszyn.).
Friktionsrolle; krążek cierny (maszyn.).
Frisch; świeży, żywy, rzeski.
Frischarbeit p. Frischen (das).
Frischblei (Weichblei, Glättblei); ołów rafinowany, ołów czysty (met.).
Frischboden (Feuerboden, Zerrenboden, Boden, Bodenplatte, Bodenzacken); płyta spodkowa, spodek fryszerski (met.).
Frischeisen (gefrischtes Eisen, Herdfrischeisen); żelazo czyste, oczyszczone, rafinowane, uszczerzone (met.).
Frischen (Frischarbeit, Frischerei, Frischmethode, Frischprozeß); świeżenie, fryszowanie, uszczerzanie żelaza (met.).
Frischer (Arbeiter beim Herdfrischen); fryszerz, fryszer, uszczerzacz (met.).
Frischer Anbruch; świeże nadłamanie, świeże okazanie się (objaw) (rudy i t. d.) (górn.).
Frischerei p. Frischen.
Frisches Feld p. Unverritztes Feld.
Frische Wetter p. Wetter.
Frischfeuer (Frischherd, Eisenfrischherd, Zerrenfeuer, Zerrenherd); ogień fryszerski, ognisko fryszerskie, fryszerka (met.).
Frischmethode p. Frischen.
Frischofen p. Puddlingsofen.
Frischprozeß p. Frischen.
Frist; termin.
Fristen; 1) spoczywać; 2) leżeć odłogiem; 3) czekać (górn.).
Fristenzeche; kopalnia czasowo zastanowiona (górn.).
Fristgeld; opłata za spoczynek, spoczynkowe (pr. górn.).
Fristung; 1) przedłużenie terminu, odłożenie, odkład; 2) spoczynek; 3) czekanie, wyczekiwanie; 4) termin (zawieszenia robót górniczych).
Fritter; koherer, detektor, (falowskaz, odbieracz, fryter) (el.).
Frittrohr; oporówka (el.).
Frone (Frohne, Bergfrone, Bergzehend); dziesięcina górnicza, danina górnicza, olbora, pańszczyzna górnicza (górn.).
fixe —; dziesięcina górnicza stała, stała należytość lenna.
Froner (Frohner); dziesięcinę płacący; poddany (górn.).
Frosch (Fröschel, Hebedaumen, Hebdäumling) auf der Hammerwelle, Pochwelle; ksiuk, palec (maszyn. górn.).
Fröschel (Fahrtfröschel) p. Fahrtspreize.
Froschklammer (kleine Klammer); żabka, skobliczka (bud.).
Froschlampe (Fröschel); kaganek (górn.); p. Grubenlampe.
Frost; mróz.
Frostmauer; mur lodowy, warstwa zamarznięta, powłoka lodowa (zamrażanie szybów) (górn.).
Fruchtschiefer (Kräuterschiefer); łupek plamisty (geol.).
Frugardit; frugardyt (min.).
Frühgang p. Morgengang.
Frührenaissance; wczesny styl odrodzenia (arch.).
Frühschicht (Morgenschicht); szychta ranna (górn.).
Fuchs; nowicjusz, świeżo na wszechnicę zapisany (lis.).
Fuchs (im Bohrloch); skrzywienie (przy wierceniu), piętka, fajka (górn.).
Fuchs (Fuchskanal) im Flammofen; czopuch, przelot dymny (hut.).
Fuchsbrücke (eines Flammofens) p. Feuerbrücke.
Fuchsit; fuksyt, fuchsyt (min.).
Fuchskanal p. Fuchs.
Fuchsschwanz p. Bohrkrätzer.
Fucoidensandstein; piaskowiec fukoidowy (geol.).
Fuderl (Stöckerl, Salzstöckel); zapiekanka (sól warzona) (warzel.).
Fuderlsalz (Stöckelsalz); sól zapiekana, sól topkowa (warzona) (warzel.).
Fuderstöcke; beczki na sól, solówki (warzel.).
Fugbank (Stoßbank); koziełek (stol.).
Fuge (Mauerfuge); spój, spoina (bud.).
Lager —, (Bettungs —); spój pokładowy, poziomy, warstwowy.
Stoß —, Seiten —); spój pionowy.
Fuge (Falz, Nut); wpust, rowek, żłobek (cieś. stol.).
Fugeisen; żelazko, kopystka (do testowania spoin w murze) (narz.).
Fugenstellung; wymijanie spojów, naprzemianległość spojów (bud.).

Fugenverbrämung; głobienie spoin, zatarcie spoin, testowanie spoin (bud.).
Fühlen (befühlen) p. Beklopfen.
Führen; prowadzić, kierować, wodzić (stosownie do znaczenia).
Führerstand (Maschinenwärterstand); stań, stanowisko maszynisty.
Fuhrlohn; woźbowe, przewoźne, zapłata za odwiezienie, zapłata od wozu.
Führung (Gleitbahn); wodzidło, kierownica (maszyn.).
Dampfkolben — p. Kreuzkopfführung.
Gerad —, (Lenker); prostowód.
Gelenk —; wodzidło zawiasowe.
Kreuzkopf —, (Dampfkolben —); wodzidło krzyżulcowe.
Schienen —; wodzidło proste.
Führungsbäume (im Förderschacht) p. Führungslatten.
Führungsbewegung; ruch unoszenia (mech.).
Führungsbügel eines Riegels; konik zasuwy.
Führungsdrähte; prowadnice (el.).
Führungslatten (Führungsbäume, Leitbäume, Gleithölzer, Spurlatten) im Förderschacht; prowadnice, wodzidła (drewniane), ślizy (ślizgi) drewniane (górn.).
Führungsrolle; krążek prowadniczy (el.).
Führungsschienen (im Förderschacht); prowadnice żelazne (szynowe), ślizy (ślizgi) żelazne (szynowe) (górn.).
Führungsschlitten; sanki kierownicze (wyciąganie w beczkach, kubłach i t. d.) (górn.).
Führungsseile (Schachtführungsseile); prowadnice, wodzidła, ślizy (ślizgi) linowe.
Führungsseile (Bahnseile bei den Seilbahnen); liny naddrożne, wodzące (maszyn. górn.).
Führungsstange; drążek kierownicy, drążek wodzidła (maszyn.).
Führungskopf (Gleitklotz, Gleitstück, Kulissenstein); wodzik jarzmowy, kulisowy, przesuwek (maszyn.).
Fuhrwerk (Straßenfahrzeug); pojazd drogowy, wóz drogowy, wóz pospolity.
Fulgurit (Blitzsinter) p. Blitzröhre.
Füllbank (Füllbühne) p. Füllort.
Füllen (anschlagen); napełniać, nakładać, narażać (górn.).
Füller (Anschläger); nakładacz, narażacz (górn.).
Füllfeuerung p. Feuerung.
Füllmasse; 1) wtłoczyny, natłoczyny; 2) masa izolacyjna (kablowa) (el.).
Füllmauer (Trümmermauer); mur nasypowy, mur nadziany (bud.).
Füllöffnung (Eintragöffnung) p. Einsatzöffnung.
Füllort (Anschlag, Anschlagkammer, Faßstadt, Füllbank, Fühlbühne); nakładnia, naraźnia, szerzyzna podszybowa, podszybie (górn.).
Füllort (Schachtfüllort); podszybie (górn.).
Füllortsausbau; odbudowa podszybia (górn.).
Füllortsmauerung; omurowanie podszybia (górn.).
Füllortsplatten (Wendeplatten) p. Förderplatten.
Füllortszimmerung; wyprawa, wydrzewienie podszybia (górn.).
Füllperiode (Ankehrperiode) des Laugwerkes; okres nawadniania, napełniania ługowni (soln.).
Füllrolle p. Förderrolle.
Füllrumpf (Fülltrichter); kosz zasobowy, nasypny, nasypnik (górn. sort.).
Fülltrog (Bergtrog); niecka, niecuńka.
Füllung; 1) napełnienie; 2) wnęka (pole ujęte w otoczyny) (bud.); 3) p. Gangmasse.
Füllung des Werkes; nawodnienie ługowni soln.).
Füllungsperiode; okres nawodnienia, okres wpływu (maszyn.).
Füllungstür (Tür auf Fries und Füllungen); drzwi wnękowe, ramowe, otoczynowe, drzwi na wnęki i otoczyny (stol.).
Füllungsverhältnis; stosunek napełnienia (maszyn.).
Fumarolen; fumarole (wydechy pary wodnej z kraterów) (geol.).
Fund; znalezienie, odkrycie (górn.); p. Bohrfund.
Fundament (eines Bauwerkes, einer Maschine); fundament, podstawa, posada (bud.).
Fundament (Grundlage); fundament, zasada (na której coś się opiera).
Fundamentabsatz; wyskok fundamentu, odsadzka fundamentu (bud.).
Fundamentanker (Grundanker); kotwa fundamentowa, przyciąg fundamentowy (bud.).

Fundamentgrube; dół fundamentowy (bud.).
Fundamentieren (gründen); fundamentować, posadowić (bud.).
Fundamentierung (Gründung); fundamentowanie, posadowienie (bud.).
Fundamentmauerwerk; mur fundamentowy, mur posadowy (bud.).
Fundamentplatte; płyta fundamentowa, podwalinowa (bud.).
Fundamentschraube; śruba fundamentowa, posadowa (bud.).
Fundamentzeichnung; rysunek fundamentu.
Fundeid; przysięga na odkrycie kopalni (górn.).
Fundflöz; pokład odkryty, znaleziony (górn.).
Fundgrube; kopalnia odkrytych kopalin (górn.).
Fündig (findig werden) p. Finden.
Fundort; (Fundpunkt, Fundstelle); punkt odkrywki, miejsce znalezienia, odkrycia, natrafu (górn.).
Fundpunkt p. Fundort.
Fundrecht (Finderrecht); prawo znaleźne (pr. górn.).
Fundschacht; szyb odkrywczy (górn.)
Fundstelle p. Fundort.
Fundstück (Fundstufe, Fundwahrzeichen); okaz, okaz znaleziony (górn.).
Fünfeck (Pentagon); pięciobok (geom. kryst.).
Fünfeck-Zwölfflächner p. Pentagon-Dodekaëder.
Fünfleitersystem; system (układ) pięcioprzewodnikowy (el.).
Funke (Funken); iskra (fiz. mech.).
elektrischer —; iskra elektryczna.
galvanischer —; iskra galwaniczna.
Funkenbildung; iskrzenie, powstawanie iskier (el.).
Funkenentladung; wyładowanie iskrowe (el.).
Funkenentzieher (Funkenlöscher); tłumik iskier, iskrochron (el.).
Funkenfang (Funkenfänger, Funkensieb); odiskiernik, iskrochron, iskrochłon (przykrywa, sito na kominie parowozu).
Funkeninduktion; rozniecenie iskrowe, indukcja iskrowa (el.).
Funkeninduktor; iskiernik, cewa indukcyjna (el.).
Funkenlöscher; gasik iskier, tłumik iskier (el.).
Funkenmikrometer; mikrometr iskrowy (el.).
Funkenschlagweite; dalekość przelotu iskier; przeskok iskry (el.).
Funkensprühen (das); iskrzenie (hut.).
Funkenstrecke; przeskok iskier, (iskrowy) skok iskier (iskrowy) (el.).
Funkentelegraphie; telegrafia iskrowa, radiotelegrafia (el.).
Funkentelephonie; telefonia iskrowa, radiotelefonia.
Funkenzündung; zapalenie iskrowe (el.).
Funktion (Größe, Wert); funkcja (mat.).
Funktion (Verrichtung, Tätigkeit, Dienststellung, Amt); czynność, urząd, zajęcie, posada, funkcja.
Funktionaldeterminante; wyznacznik funkcyjny, jakobian (met.).
Funktionalgleichung; równanie funkcyjne (mat.).
Funktionär (Beamter, Angestellter); urzędnik, sprawujący urząd, służbę.
Funktionstheorie; teorja funkcji (mat.).
Furnier (Blattholz, Dünnbelag); obłog, obłogi (stol.); p. Steinfurnier,
Furnieren; obłożyć, fornierować (stol.).
Furniersäge; piła obłogowa (narz.).
Furt; mielizna, bród.
Fürtrag (Latus); zniesienie (rachunków z jednej stronicy), do przeniesienia (rachun.).
Fusionierung (Trust); trust, zrzeszenie się (przedsiębiorstw).
Fuß (Schuh) als Längenmaß; stopa.
Fuß eines Berges; podnóże góry.
Fußboden; podłoga (bud.).
— in Fischgrätenform p. Fischgrätfußboden.
getäfelter —, (Parkettboden); posadzka.
Fußbodenbelag; odeskowanie podłogi (bud.).
Fußbodenbrett; deska podłogowa, dennica (w wozach).
Fußbodenfries; fryz przyścienny, fryz posadzki (bud.,).
Fußbreite der Schiene; szerokość stopy szynowej.
Fußlager (Stützlager, Spurlager, Zapfenpfanne, Lagerpfanne); łożysko stojące, stopowe (maszyn.).
Fußmatte (Matte); rogoża, rogóżka.
Fußpfahl; 1) podkładka, trzewik, pątnik (górn.); 2) p. Anpfahl.
Fußpunkt; 1) spodek; 2) nadir, podstopnik (miern.).

Fußsalz p. Kehrsalz.
Fußtritt (Stufe); stopień.
Fußweg; droga dla pieszych, chodnik.
Fusulina; fuzulina (otwornica) (geol.).
Fusulinenkalk; wapień fuzulinowy (geol.).
Futter (Lagerfutter, Metallfutter) eines Zapfenlagers; wyprawa łożyska (maszyn.).
Futter (Fütterung, Ausfütterung, Auskleidung); wykładzina (n. p. cegłą) (bud.), zaprawa (n. p. w gruszce besemerowskiej) (hut.).
Futteral (Scheide, Hülle, Gehäuse); puzdro, pochwa, futerał.
Futtergemäuer (Futtermauer, Ofenfutter) eines Hüttenofens; wykładzina murowa.
Futtermauer (Stützmauer); mur wsporczy, podporowy, oporowy, tarasowy (bud.).
Futtermauer eines Hüttenofens p. Futtergemäuer.
Füttern; 1) wykładać, zaprawiać; 2) dosypywać, podsypywać (hut.).
Futterröhre (Bohrröhre); rura wiertnicza, wykładzinowa (wiercenie ziemne); p. Bohrröhre.

G

Gaar p. Gar.
Gabbro; gabro (geol.).
Gabbronit; gabronit (min.).
Gabe; datek, dar, danina.
milde —; dar dobroczynny, miłosierny.
Gabel; 1) widły; 2) Gabelung.
Gabel (Gabelglied); widły, widełki (maszyn.).
Gabel — p. Gabelförmig.
Gabelflöz (Doppelflöz); pokład rozdwojony, rozsochaty, warstwa rozdwojona, rozsochata (geol.).
Gabelförmig; widlasty, rozwidlony, rozdwojony, rozsochaty, rozszczepiony.
Gabellager; łożysko widełkowe (maszyn.).
Gabeln (sich gabeln, von Lagerstätten); rozszczepiać się, rozdwajać się (geol.).
Gabelrohr p. Zwieselrohr.
Gabelschraubenschlüssel; klucz widłowaty, widełkowaty, widłak (maszyn. kol.).
Gabelumschalter; przełącznik widełkowy (el.).
Gabelung (Gabel) eines Ganges oder Flözes; rozszczepienie się, rozdwojenie (żyły, warstwy) (geol.).
Gabelung (des Schachtgestänges, der Pumpenröhren); rozdwojenie się (żerdzin szybowych, rur pompowych.).
Gabelverbindung (Anschlitzung); łączenie na widły, zwidłowanie (cieś.).
Gadolinit (hemiprismatisches Melanerz); gadolinit (min.).
Gagat (Jet, schwarzer Bernstein); gagat (min.).
Gahnit (Automolit); ganit, automolit, spinel cynkowy (min.).
Gaiß — p. Geiß —.
Galaktit; galaktyt (min.).
Galenit (Bleiglanz); błyszcz ołowiu (min.).
Galenoid p. Triakisoktaëder.
Galenoide (Glanze); błyszcze (min.).
Galerie (Gang, Wandelgang); galerja (bud.).
Galizenstein; 1) p. Goslarit; 2) p. Kupfervitriol.
Gallische Kette (Gelenkkette) p. Kette.
Galmei (Kieselgalmei, Kieselzink, Zinksilikat); kalamin, galman (min.).
Galmei (Smithsonit, edler Galmei, Zinkspat, Zinkkarbonat); smitsonit, spat cynkowy (min.).
Galmeiröstofen; galmaniak (piec prażelny szybowy do galmanu) (met.).
Galvanische Batterie p. Batterie.
Galvanisches Element p. Element.
Galvanischer Strom p. Strom.
Galvanisieren (verzinken) das Eisen; galwanizować, cynkować żelazo (met. techn.).
Galvanisiertes Eisen p. Eisen.
Galvanismus; galwanizm (el.).
Galvanometer; galwanometr (el.).
aperiodisches —; galwanometr aperiodyczny.
astatisches —; galwanometr astatyczny.
ballistisches —; galwanometr balistyczny.
Galvanoskop; galwanoskop (el.).
Galvanoplastik; galwanoplastyka (el.).

Gang; żyła (geol.).
angewachsener —; żyła przyrosła.
edler —, (adeliger —); żyła bogata, obfita.
fauler —, (tauber —); żyła płonna, jałowa.
flacher —, (flachfallender —); żyła leżąca, pochylona, ukośna.
Gesteins —; żyła kamienista, skalna.
Lager —; żyła pokładowa, żyłowarstwa.
Mineral —, (Erz —); żyła mineralna, kruszcowa.
motziger —; żyła krótka.
offener —; żyła odłupana, odstała.
rauher —; żyła beznadziejna, chuda.
rechtsfallender —, (rechtssinniger —); żyła prawidłowo nachylona, prawidłowa.
schwebender —, (söhliger —); żyła pozioma, leżąca.
seigerer —, (stehender —); żyła pionowa, stojąca.
tauber — p. fauler Gang.
tonnlägiger —, (donlägiger —); żyła upadająca.
übersetzter —, (verworfener —); żyła odrzucona.
verdrückter —; żyła ściśnięta, zwężona.
widersinniger —; żyła odchylona, nieprawidłowa.
der G. beschreitet ein anderes Gefährt; żyła zmienia kierunek.
der G. bleibt in seiner Stunde; żyła zatrzymuje swój kierunek.
der G. führt einen glatten Harnisch; żyła ma gładki pancerz.
der G. führt einen kurzen Strich; żyła jest krótka, nie rozciąga się.
der G. hält sich wieder zu Erz an; żyła bogacieje, uszlachetnia się.
der G. ist fündig; żyła jest kruszconośna, bogata.
der G. ist unfündig; żyła jest bezrudna.
der G. keilt sich aus, schneidet sich aus; żyła wyklinia się.
der G. kommt aus der Stunde; żyła odchyla sie od swego kierunku.
der G. nimmt ab, verunedelt sich; żyła jałowieje.
der G. richtet sich auf oder hebt sich; żyła dźwiga się, stawia się.
der G. schießt auf den Kopf ein; żyła zapada w głąb.
der G. schlägt o. wirft einen Haken; żyła zakrzywia się, haczy się.
der G. stürzt sich; żyła zanurza się, zapada.
der G. tut sich auf; żyła przybiera, wzmaga się.
der G. verdrückt sich; żyła ścieśnia się, słabnie.
der G. verflacht sich; żyła kładzie się.
der G. wird zerschlagen, zertrümmert, zerworfen; żyła rozgałęzia się.
der G. wirft einen Bauch; żyła nadyma się, grubieje.
ein G. verwirft den anderen; żyła odrzuca żyłę drugą.
ein G. schneidet den anderen ab; żyła ucina żyłę drugą.
Gänge entfallen; żyły rozchodzą się.
— **kreuzen sich**; żyły krzyżują sie.
— **sammeln sich**; żyły zbiegają sie.
— **scharen sich**; żyły łączą sie w żyłę jedną.
— **schleppen sich, gefährten sich**; żyły wloką się, ciągną się obok siebie.
Gang —; żylny.
Gang (Betrieb) einer Maschine; bieg, ruch maszyny.
Gang eines Ofens p. Ofengang.
Gang (Betrieb) eines Werkes; ruch zakładu.
Gangablenkung; odchylenie się żyły, odchył żyły (geol.).
Gangart (Ganggestein); żyłowina skała żylna (geol.).
Gangartig (gangweise); żylasty, w postaci żyły (geol.).
Gangartige Lagerstätte; złoże żylaste, w postaci żyły (geol.).
Gangausfüllung p. Gangmasse.
Gangausrichtung (Ausrichtung des Ganges); poszukiwanie, śledzenie żyły (górn.).
Gangbergbau; górnictwo kruszcowe, dobywanie żył kruszcowych (górn.) p. Gangbergwerk.
Gangbergmann; górnik żylny, rudnik (górn.).
Gangbergwerk (Gangbergbau); kopalnia żył, kopalnia kruszcu, góry kruszcowe (górn.).
Gänge (erzhaltige Gänge) p. Wand.
Gangerz; ruda żylna (geol. górn.).
Gangesfüllung p. Gangmasse.
Gangfallen (Verflächen des Ganges); upad żyły (geol.).
Gangfäustel p. Grobfäustel.
Gangformation; formacja żylna. utwór żylny (geol)..

Ganggebirge; górotwór żylny (geol.).
Ganggestein; skała żylna, żyłowina (geol.).
Ganggold; złoto żylne (geol.).
Gangharnisch p. Harnisch.
Ganghöhe der Schraube p. Schraubengang.
Gangkluft; szczelina żylna (geol.).
Gangkörper p. Gangmasse, Ganggestein.
Gangkreuz (Kreuz); krzyż żylny (geol.).
Gangkreuzung (Kreuzung zweier Gänge); skrzyżowanie (się) żył (geol.).
Gangmasse (Gangausfüllung, Gangesfüllung); miąż żylny, masa żylna, żyłowina (geol.).
Gangmittel; warstwa żylna, przerost żylny (geol. górn.).
Gangnetz (Trümmerstockwerk, Trümmerstock, Stockwerk); skład piętrzony, skład wpleciony (geol.).
Gangrad (Laufrad); deptak wewnętrzny (maszyn.).
Gangschweif; ogon żyły, ogon żylny (geol.).
Gangspalte p. Gangkluft.
Gangspiegel p. Harnisch.
Gangstock (stehender Stock); skład żylny, stojący, wielożyła (geol.).
Gangstreichen (Streichen des Ganges); rozciągłość, kierunek żyły (geol.); p. Streichen.
Gangstruktur; złożenie, budowa żył (geol.).
Gangstück (kleines Stück erzhaltiger Gangmasse); okaz żylny (geol. górn.).
Gangsystem; układ żył (kruszcowych) (geol.); p. Gangzug.
Gangtrumm (Trumm eines Ganges); odnóże żyły, żyła boczna, odżyłek (geol.).
Gangulmen p. Salbänder.
Gangverhalten; stan, zachowanie się żyły (oeol.).
Gangweise p. Gangartig.
Gangzug; pasmo żylne (geol.). p. Gangsystem.
Ganoiden; ganoidy (ryby kostołuskie) (geol.).
Ganomatit (Gänseköthigerz, Gänseköthigsilber); ganomatyt (min.).
Gans (Eisengans, Roheisengans, Gossenstück); gęś surowiznowa (met.).
Gänseköthigerz, Gänseköthigsilber) p. Ganomatit.
Ganz (unzerklüftet, fest) vom Gestein; zwięzły, pewny, niepopękany (geol. górn.).
Ganz (unverritzt, unaufgeschlossen) p. Unverritzt.
Ganze (Gänze, ganzes Gestein); calizna (geol.).
Ganzer Türstock p. Türstock.
Ganze Zahl p. Zahl.
Gapel p. Göpel.
Gar (gaar, gereinigt, raffiniert, rein) von Metallen; oczyszczony (hut.).
Gar (fertig, beendigt, vollständig) von div. Hüttenprozessen; gotów, ukończony, zupełny (hut. soln.).
Gar (vom Ofengang); miarkowany, zupełny, dokładny (hut.).
Garantie (Gewähr, Haftung, Bürgschaft); poręczenie, poręka, rękojmia, zabezpieczenie.
Gararbeit (Garen); czyszczenie, rafinowanie (hut.).
Garaufbrechen (b. d. Herdfrischarbeit); wyłamywanie dula (met.).
Gärben p. Gerben.
Garbenschiefer; łupek snopkowy.
Gärbstahl p. Gerbstahl.
Gare (Gaare); 1) czystość, stopień czystości (u metali); 2) dokończenie, gotowość (hut. soln.).
Gare der Sole; stężenie solanki, warzelność solanki (warzel.).
Garen (gar werden); czyścić, oczyszczać, rafinować (met.).
Garerz; ruda doprażona, czysta (hut.).
Gargang (garer Gang) des Hochofens; bieg miarkowany, zupełny, dokładny, zdarny (wielkiego pieca) (hut.).
Garkupfer (Feinkupfer, Spleißkupfer, Rosettenkupfer); miedź oczyszczona, miedź czysta i ciągła (met.).
Garmachen (Garmachung) des Rohkupfers, Schwarzkupfers); czyszczenie, przetapianie czarnomiedzi (met.).
Garnierit; garnieryt, numeit (min.).
Garnitur (Anzug); ubiór, ubranie, garnitur.
Garnitur (Ausrüstung, Zubehör); dobór przedmiotów, garnitur.
Garniturteile; części dodatkowe.
Garofen (der große Garherd); piec oczyszczalny, rafineryjny, garowy (do czyszczenia miedzi) (met.).
Garrösten (Gutrösten) der Erze; uprażenie, doprażenie rud (hut.).
Garsalz; sól czysta, sól wywarzona do czystości (warzel.).

Garsole (Gutsole, Siedesole, gradierte Salzsole); solanka stężona, warzelna (soln. warzel.).
Garstören der Sole; burzenie solanki (przez wprowadzanie do panwy solanki świeżej) (warzel.).
Garvens' Expreßpumpe; pompa Garvens'a „Express" (maszyn. górn.).
Gas (Brenngas); gaz (techn.).
Hochofen —; gaz wielkopiecowy.
Industrie —; gaz roboczy.
Leucht —; gaz świetliwny, świetlny.
Motoren —, (Kraft—); gaz silniczy.
Natur —; gaz palny rodzimy.
Wasser —; gaz wodnoczadowy.
Gas (Grubengas) p. Grubengas, Schlagwetter.
Gasabscheider (Abscheider); oddzielacz (rozdzielacz) gazu.
Gasanalyse; rozbiór, analiza gazu (chem.).
Gasanstalt (Gaswerk, Gasfabrik); gazownia (techn.).
Gasatmosphäre; atmosfera gazowa.
Gasausbruch (Gaseruption); wybuch gazu, erupcja gazu.
Gasausströmung (Gasentwicklung); wypływ, wywiązywanie się, tworzenie się gazu (górn.).
Gasbatterie; bateria gazowa (el.).
Gasbehälter; gazieniec (techn.).
Gasbeleuchtung; oświetlenie gazowe (techn.).
Gasbereitung p. Gasfabrikation.
Gasbrenner; palnik gazowy (techn.).
Gasbrunnen; bełkotka (geol.).
Gascoke p. Gaskoks.
Gasdruck; ciśnienie gazu (techn. górn.).
Gasdynamo; prądnica gazowa, dynamo gazowa (el.).
Gasentwicklung; wydzielanie gazów, gazowanie (chem. górn.).
Gasentziehungsapparat p. Gasfang.
Gaseruption (Eruption von Schlagwettern); wybuch gazu (górn.).
Gaserzeugung p. Gasfabrikation.
Gasfabrik p. Gasanstalt.
Gasfabrikation (Gaserzeugung, Gasbereitung); wyrób gazu, gazownictwo (techn.).
Gasfang (Gichtgasfang, Gasentziehungsapparat) beim Hochofen; czadnia wielkiego pieca (met.).
Gasfeuerung (Gasheizung); 1) ogrzewanie gazowe, opalanie gazowe; 2) palenisko gazowe (techn. warzel.).
Gasflamme; płomień gazowy (hut.).
Gasflammofen; płomieniak gazowy, płomienny piec gazowy (hut.).
Gasförmig; gazowy (fiz. chem.).
Gasgemisch; mieszanina gazów, mieszanka gazów (techn. górn.).
Gasgenerator (Generator); gazownica, gaziarka, generator gazu (techn.).
Gasgewinde; gwint gazowy, gwint dla rur gazowych (maszyn.).
Gasglühlicht; światło gazowo żarowe.
Gasheizung p. Gasfeuerung.
Gaskohle; węgiel gazowy (min. techn.).
Gaskoks (Gascoke); koks gazowy (techn.).
Gaskraftmaschine (Gaskraftmotor); silnik gazowy, motor gazowy (maszyn.).
Gasleitung; przewód gazowy (techn.).
Gasleitungsröhre (Gasröhre); rura (rurka) gazowa, gazówka (techn. maszyn.).
Gasmesser; miernik gazu (techn.).
Gasofen; gaziak (techn. hut.).
Gasometer; gazieniec, gazometr, gazomierz (techn.).
Gasgenerator (Regenerator für Gas); odzysknica gazu, regenerator gazu (techn.).
Gasretorte; wygaźnica (techn.).
Gasrohr (Gasröhre) p. Gasleitungsröhre.
Gasrohrmuffe (Doppelmuffe); złączka (do rur).
Gassammler; zbiornik gazowy, zbiornik gazu.
Gastaldit; gastaldyt (min.).
Gastropoden; brzuchopławy, brzuchopełzy, brzuchonogi, ślimaki (geol.).
Gaswerk p. Gasanstalt.
Gatter; trak (techn.).
Bund —; trak wielopiłakowy.
Voll —; trak całopienny.
Gatter (Gitter, Gitterwerk); rzeszoto, kratownica (sort.).
Gattersäge; piła trakowa, piła traczna (techn.).
Gattieren (mischen) die Erze; dobierać, mieszać rudy (hut.).
Gattierung (Mischung) der Erze; dobieranie, mieszanie rud (hut.).
Gattung; gatunek, rodzaj, jakość, pochodzenie.
Gault; gault (kreda dolna) (geol.).
Gay-Lussacsches Gesetz; prawo Gay Lussaca (fiz.).
Gaylüssit p. Natrokalzit.
Geadert (von Mineralien); żyłkowany (min.).

Gebälk (Balkenwerk); belkowanie (arch.).
Gebarung; 1) zawiadywanie, zarząd; 2) obrót.
Geld —; zawiadywanie pieniądzmi.
Kassa —; zawiadywanie kasowością.
Material —; zawiadywanie materiałami.
Gebarungsausweis; wykaz obrotu, wykaz gospodarki.
Gebäude (Bauwerk); budynek, budowla (bud.).
Gebäude (Grubengebäude) p. Bergwerk.
Gebäudeaufnahme; zdjęcie budynku.
Gebiet; okrąg, obwód, obrąb.
Gebiet (Fach); zakres.
Gebilde p. Gebirgsbau.
Gebirge (Berge); góry, skały (geol.).
angeschwemmtes —, (aufgeschwemmtes —; góry napływowe.
fließendes —, (laufendes —) p. schwimmendes Gebirge.
Flöz —; góry warstwowe, drugorzędowe.
frisches —, (unverritztes —); góry nietknięte, calizna.
geschichtetes —; góry uwarstwione, uławicone.
hangendes —; góry nadkładowe.
liegendes —; góry podkładowe.
rolliges —, (lockeres —); góry sypkie.
schwimmendes — p. Schwimmsand.
Übergangs —; góry przechodowe, pierwotnowarstwe, ościenne.
Ur —; góry pierwotne, plutoniczne.
vulkanisches —; góry wulkaniczne, wybuchowe.
zerklüftetes —; góry rozpadlinowe, popękane.
Gebirge (Formation); utwór, górotwór, formacja (geol.).
Gebirgig; górzysty (geol.).
Gebirgsabfall (Gebirgsabhang, Gehänge); stok, pochyłość góry (geol.).
Gebirgsart p. Gestein, Steinart.
Gebirgsbau (Gebirgsbildung, Gebirgsformation); utwór gór, formacja (geol.).
Gebirgsbildende Erscheinung; zjawisko górotwórcze (geol.).
Gebirgsbildende Kraft; siła górotwórcza (geol.).
Gebirgsdruck; ciśnienie, nacisk skał (górn.).
Gebirgsebene; równina górska (geol.).
Gebirgserhebung; wzniesienie, podniesienie gór (geol.).
Gebirgsformation p. Gebirgsbau.
Gebirgsfuß; podnóże gór (geol.).
Gebirgsgegend; okolica górska (geol.).
Gebirgsgestein p. Gestein.
Gebirgsglied (Formationsglied); ogniwo górotworu (geol.).
Gebirgsgrat (Gebirgskamm); grzbiet góry (geol.).
Gebirgshöhe; szczyt, wierzchołek góry (geol.).
Gebirgsjoch; jarzmo gór, jarzmo górskie (geol.).
Gebirgskamm p. Gebirgsgrat.
Gebirgskette (Gebirgszug); pasmo gór, łańcuch gór (geol.).
Gebirgskeil; klin skalny (skała płonna, dzieląca złoże mineralne na dwie części) (geol. górn.).
Gebirgskunde (Orognosie); góroznawstwo (geol.).
Gebirgsland p. Gebirgsterrain.
Gebirgsmasse; miąż gór (geol.).
Gebirgsmittel p. Bergmittel.
Gebirgspaß (Engpaß); przesmyk, wąwóz (geol.).
Gebirgsplatte (Hochgebirge); płaskoszczyt (geol.).
Gebirgsrücken; grzbiet góry (geol.).
Gebirgsschichten; warstwy górskie, ziemne (geol.).
Gebirgsschichtenaufnahme (Aufnahme eines geologischen Profiles); zdjęcie warstw skalnych, zdjęcie profilu geologicznego (miern. górn.).
Gebirgsstörung; zaburzenie, przewrót, zmiana górotworu (geol.).
Gebirgssystem; całokształt, system gór (geol.).
Gebirgsterrain (Gebirgsland, Gebirgsgegend); okolica, kraina górska, teren górski (geol.).
Gebirgszug p. Gebirgskette.
Gebirgszweig; odnoga gór (geol.).
Gebläse (Gebläsemaschine); dmuchawa (maszyn. hut.).
Hochofen —; dmuchawa wielkopiecowa.
Hüttenwerk —; dmuchawa hutnicza, kuźnicza.
Schraubenrad — (Schraubenventilator); dmuchawa śrubowa.
Zylinder —; dmuchawa tłokowa.
Gebläsegasröstofen p. Röstofen.
Gebläsekammer (Gebläsestube, Gebläseraum); miechownia (hut.).
Gebläsemaschine p. Gebläse.
Geböhr; narzędzia wiertnicze (górn.).

Gebräch p. Gebrech.
Gebräu; war soli (ilość solanki naraz odparowanej) (warzel.).
Gebrech (gebräch, brüchig) vom Gestein; łomny, kruchy (górn.).
Gebrochener Schacht p. Schacht.
Gebrücke (Bühne); pomost, spocznik, rusztowanie (odbud. stropowa) (górn.).
Gebühr; 1) należytość, powinność; 2) taksa, opłata.
Gebührenordnung; przepisy należytościowe.
Gebundene Elektrizität p. Elektrizität.
Gedenkbuch; księga pamiątkowa, pamiętnik.
Gediegen; rodzimy, samorodny (min. met.).
Gediegen Gold; 1) złoto rodzime, lite, szczere (min.).
Gediegen Silber; 1) srebro rodzime, lite, szczere (min.).
Geding (Gedinge, Akkord); ugoda, umowa, akord (górn.).
General —, (Haupt —); ugoda główna, powszechna.
Häuer —; ugoda kopacka, akord kopacki.
kombiniertes —; ugoda skombinowana.
Konditions —; ugoda warunkowa.
kubisches —; ugoda sześcienna.
Prämien —; ugoda premiowa, odmienna.
Schnur —; ugoda sznurowa, metrowa.
Strecken —; ugoda piecowa, akord piecowy.
im — arbeiten; pracować w akordzie, akordowo.
ins — geben; dać, przydzielić do akordu.
— **abnehmen**; akord, ugodę wymierzyć, odebrać.
— **setzen** (— stellen); akord, ugodę wyznaczyć, ustanowić.
Gedingabnahme; odbiórka, wymierzanie akordu (górn.).
Gedingarbeit (Arbeit im Gedinge, im Akkord); praca ugodowa, ugodna, na ugodę, praca w akordzie (górn. hut.).
Gedingarbeiter (Gedinger); robotnik, ugodowy, akordowy (górn. hut.).
Gedingbuch; księga ugód, akordów, księga ugodowa, akordowa (górn.).
Gedinge p. Geding.
Gedinger p. Gedingearbeiter.
Gedinggeld (Gedinglohn); płaca ugodowa, akordowa (górn. hut.).
Gedinghäuer; kopacz (rębacz) ugodowy, akordowy; kruszak, żeleźnik (w Wieliczce, Bochni...) (górn.).
Gedingliste (Gedingtabelle); lista ugodowa, wykaz robót ugodowych p. Akkordliste.
Gedingschicht; szychta (zmiana) ugodowa, akordowa (górn. hut.).
Gedingsetzung (Gedingstellung); wyznaczanie, ustanawianie, dawanie ugody, akordu (górn.). p. Geding.
Gedingstufe (Gedingstuffe); znak, znaczek ugodowy (akordowy) (górn.).
Gedingträger (Kührführer); rzecznik, starszy drużyny, starszy (górn.).
Gedrit; gedryt (min.).
Gedrücktes Gewölbe p. Gewölbe.
Gefahrenklasse; klasa niebezpieczeństwa.
Gefährlicher Querschnitt (Bruchquerschnitt); przekrój niebezpieczny, rozłamujący się (wyt.).
Gefährte (Nebengang) p. Beigang.
Gefälle (Einkünfte, Gebühren, Abgaben); dochody niestałe (konsumcyjne), podatki, opłaty.
Gefälle (Erzeugung); wyrób, wytwór, p. Erzgefälle.
Gefälle (Fall, Neigung) einer Bahn, Strecke; pochyłość, spadzistość drogi, spadek, schył.
Gefälle (Flußgefälle); spadek rzeki.
Gefälle (b. Salzbergbau); zwały, odpadki (ze stropu ługowni) (soln.).
Gefällmesser; spadomierz (miern.).
Gefällsbruch (Gefällwechsel); zmiana pochyłości (inż.).
Gefällsmaterialien; materjały przetworowe.
Gefällsübertretung; przestępstwo defraudacyjne.
Gefällsverwässerung (Wässerung der Gefälle) b. Salzbergbau; nawadnianie zwałów, odpadków stropopowych (w ługowniach) (soln.).
Gefällwasserwage (zum Richten von Fördergestängen); poziomnica spadkowa, poz. pochyłościowa (miern.).
Gefäß; naczynie.
kommunizierendes —; naczynie złączone, skojarzone (fiz.).
Gefäßbarometer; barometr naczyńkowy (fiz.).
Gefäßofen; piec naczynny (hut.).
Geflammt (von Mineralien); płomienisty (min.).

Gefleckt (von Mineralien); centkowany, nakrapiany (min.).
Gefluder (Fluder, Gerinne, Fludergerinne, hölzerne Wasserleitung); żłób, rynna odpływowa, pogródka, łotok.
Gefriermethode (Gefrierverfahren); sposób zamrażania (przy głębieniu szybów w kurzawce) (górn.).
Gefrierpunkt (Eispunkt); punkt zamarzania, marznięcia (fiz.).
Gefrierrohre (Gefrierröhren); rury zamrażalne (przy zamrażaniu szybów) (górn.).
Gefrierverfahren p. Gefriermethode.
Gefüge (Struktur) bei Min., Gesteinen; złożenie, budowa, zespój (min. geol.).
Gegabelt; rozszczepiony, rozdwojony.
Gegenbau; działo (odbudowa) naprzeciwległe, działo (odbudowa) wsteczne (górn.) p. Gegenort.
Gegenbeweis; dowód przeciwny, odwód.
Gegendamm; przyspa (rob. ziem.).
Gegendampf (Contredampf, Kontradampf); para wsteczna, zwrotna (maszyn.).
Gegendruck (des Dampfes); przeciwprężność (pary).
Gegendruck (des Wassers); przeciwciśnienie (wody).
Gegenflügel einer Mulde; skrzydło przeciwne, przeciwskrzydło (geol.).
Gegenforderung; wzajemna pretensja, należytość.
Gegengewicht; odciążek, przeciwwaga (mech.).
Gegengewichtsbalanzier (Contrebalanzier, Kontrabalanzier); przeciwwahacz (maszyn.).
Gegengewichtswagen (Gewichtswagen); wózek odciążający, przeciwwaga (górn.).
Gegenkeil p. Stellkeil.
Gegenkraft; siła zwrotna, siła przeciwdziałająca (fiz. mech.)
elektromotorische —; przeciwdziałająca siła elektrobodźcza (el.).
Gegenkurbel; korba wykręcona (maszyn.).
Gegenkurve; przeciwłuk (miern.).
Gegenlenker; nawodzik, odwodzik (maszyn.).
Gegenmutter p. Kontremutter.
Gegenort; przodek naprzeciwległy, wsteczny, przeciwprzodek (górn.).
Gegenprobe; próba przeciwna, sprawdzenie próby (prob.).
Gegenpunkt (Antipodenpunkt); punkt przeciwległy, przeciwnożnikowy (geogr.).
Gegenquittung (Kontraquittung, Gegenschein); kwit wzajemny, przeciwkwit (kas.).
Gegenschaltung; układ przeciwprądowy (el.).
Gegenschaufel (b. einem Wasserrad); przeciwszyba (maszyn.).
Gegenschein p. Gegenquittung.
Gegenschiene p. Stockschiene.
Gegenseitige Induktion p. Induktion.
Gegenstand (Gut, Ware); przedmiot, towar.
brennbarer —; towar zapalny.
explodierbarer —; towar wybuchowy.
Gegenstrebe; odstrzał, odpora, miecz, krzyżulec (bud.).
Gegenstrom; przeciwprąd, prąd zwrotny (el.).
Gegenstromkondensator; skraplacz przeciwprądowy (maszyn.).
Gegenstunde; godzina przeciwna, opaczna (miern. górn.).
Gegentrum (Gegentrumm); przeciwległa część żyły (geol.).
Gegenüberliegender Winkel p. Winkel.
Gegenwindungen des Ankers; zwoje zwrotne twornika, przeciwzwoje (el.).
Gegenwirkung (Reaktion); odpór, reakcja (fiz. mech.).
Gegenzug; ciąg wsteczny, przeciwny (miern.).
Gegerbter Stahl p. Gerbstahl.
Gehalt; 1) płaca, pensja; 2) wartość monety; 3) p. Erzgehalt, Metallgehalt.
Gehaltsabzug; potrącenie z płacy.
Gehaltsliste; arkusz płacy, lista płacy.
Gehaltssperre; wstrzymanie płacy.
Gehaltsregulierung; regulacja płacy, sprostowanie płacy.
Gehaltsstufe; stopień płacy.
Gehaltszulage; dodatek do płacy.
Gehänge p. Seilgehänge.
Gehänge (Gebirgsabhang) p. Gebirgsabfall.
Gehäuse; 1) oprawa, osłona, obsada, pudło; 2) kadłub (el.); 3) p. Rollengehäuse.
Gehäusewicklung; uzwojenie kadłuba (el.).
Geheimer Bergrat; tajny radca górniczy.
Geheimer Oberbergrat; tajny nadradca górniczy.

Gehen (im Gange sein) von einer Maschine, einem Werk; iść, być w ruchu.
Gehen (zutage gehen) p. Ausbeißen.
Gehen (zu Bruche gehen); zawalić się, zapaść się (górn.).
Gehilfe; pomocnik.
Gehlanit (pyramidaler Adiaphanspat); gelenit (min.).
Gehrmaß; węgielnica uciosowa, wspornica uciosowa (stol.).
Gehrsatz (Blockwand); węgiel (bud.).
Gehrung; ucios (cieś.).
Geierit; gajeryt (min.).
Geiser p. Geysir.
Geißfuß (Kuhfuß); rać, drąg łapczasty.
Geißfuß (Fangschuh, Fingerhaken); rać, kozia noga, chwytacz widlasty (wierc. ziem.).
Geißlersche Röhren; rurki Geisslera (el.).
Gekrätze (Krätze); skrzeczki, grzęzy (resztki kruszcu po wytopieniu) (hut.).
Gekrempter Boden; dennica (u kotłów).
Gekröpfte Welle p. Welle.
Gekrösestein; kiszkowiec, bezwodyn trzewiowy (min.).
Gekuppelt; sprzężony.
Gelände; teren, ziemnica równista (geol.).
Geländer; poręcz (bud.).
Gelatine (Sprenggelatine); żelatyna wybuchowa (matr.).
Gelatine-Carbonit; karbonit-żelatynowy (matr. wybuch. bezp.).
Gelbbleierz (Wulfenit, Molybdänbleispat, pyramidaler Bleibaryt); wulfenit, żółcień ołowiu (min.).
Gelatine-Dynamit; (Neudynamit); dynamit żelatynowy, nowy dynamit (matr.).
Gelbeisenerz (Vitriolgelb); ruda żelazna żołta, żelaziak żółty (min.).
Gelbeisenstein (gelber Eisenocker, gelber Glaskopf, Xanthosiderit); ksantosyderyt, limonit żółty (min.).
Gelberde (Melinit); glinka żółta, melinit (min.).
Gelberz p. Weißsylvanerz.
Gelbes Salz; sól żółta (min.).
Gelbgießer (Bronzearbeiter); mosiężnik, bronzownik, ludwisarz (met. techn.).
Gelbgießerei (das Verfahren); mosiężnictwo, bronzownictwo, ludwisarstwo (met. techn.).
Gelbgießerei (Fabrik); ludwisarnia, odlewnia mosiądzu (met. techn.).
Gelbglühhitze; temperatura, ciepłota żółtego żaru.
Gelbkupfer (Messing); mosiądz (met. techn.).
Gelbkupfererz p. Kupferkies.
Gelbmenakerz p. Titanit.
Geld; pieniądze.
bares —; gotówka.
Geldgebarung p. Gebarung.
Geldstrafe (Pönale), grzywna, kara.
Geldtag; dzień wypłaty, wypłata.
Geleis (Geleise, Eisenbahngeleise); tor, tor kolejowy (kol. górn.).
Ablade —, (Entlade —); tor wykładowy, do wyładowywania.
Ankunits —; tor przyjazdowy.
Auflade —; tor nakładowy, ładunkowy.
Ausfahrts —; tor wyjazdowy.
Bogen —; tor łukowy, w łuku.
Einfahrts —; tor wjazdowy.
Formierungs —, (Rangier —); tor zestawniczy, zestawowy.
freies —; tor wolny, próżny, otwarty.
Haupt — (durchgehendes —); tor główny.
Industrie —; tor przemysłowy, fabryczny.
Lade — p. Aufladegeleise.
Mutter —, (Stamm —); tor rdzenny, nawieżny.
Neben —, (Seiten —); tor boczny, postronny, bocznica.
Stock —, (Bind —, Sturz —); tor ślepy, martwy.
Strecken — (kurrentes —); tor szlakowy, na linii.
Verteilungs —; tor rozdziałowy.
Wagenschuppen —; tor wozowni.
Werkstätten —; tor warstatowy.
Geleisabsperrvorrichtung (Stoßvorrichtung); zapór torowy, odbój (kol.).
Geleiserhöhung (Geleisüberhöhung, Erhöhung des äußeren Schienenstranges); wywyższenie toku zewnętrznego w łukach, podwyżka toku zewnętrznego, przechyłka toru (kol.).
Geleiserweiterung (Spurgeleiserweiterung); rozszerzenie toru (kol.).
Geleiskrümmung; łuk toru kolejowego (kol.).
Geleislehre (Spurmaß); prawidło torowe, toromierz (górn. kol.).

Geleissperre (gesperrtes Geleis); zamknięcie toru, zapora na torze (kol.).
Geleisüberhöhung p. Geleiserhöhung.
Geleisweite (Spurweite); prześwit, szerokość toru (kol.).
Geleit eines Ganges p. Besteg.
Gelenk; przegub (mech.).
Kampfer —; przegub węzgłowiowy.
Scheitel —; przegub zwornikowy.
Gelenkführung; wodząca, kierownica zawiasowa, wodzidło zawiasowe (maszyn.).
Gelenkkette (Gallische Kette) p. Kette.
Gelenkquarz p. Itakolumit.
Gelenkrohr; rura przegubowa (maszyn.).
Gelenkschraube; śruba przegubowa (wiercenie z przepłukiwaniem).
Gelenkstange; drążek przegubowy (nożyce Kinda) (wierc. ziem.).
Gelenkträger p. Träger.
Gelenkventil p. Ventil.
Geleucht (Geleuchte); światło, świetliwo (górn.) p. Ölgeleucht.
Geleuchtausmaß; wymiar światła, świetliwa (górn.).
Gelignit; gelignit (matr. wyb. silny).
Gelochtes Blech; blacha dziurkowana (met.).
Gelörsch (Gelörsche, Gelürsche); szyb płytki, szybik (górn.).
Gemäuer (Mauerwerk); mury (bud.).
Gemeine (Berggemeine); towarzystwo, towarzystwo górnicze (górn.).
Gemeine Logarithmen (Briggsche Logarithmen); logarytmy zwyczajne, logarytmy Briggowskie (mat.).
Gemeiner Bruch (gewöhnlicher Bruch); ułamek zwyczajny (mat.).
Gemeiner Flaschenzug; wielokrążek zwykły, kluba (mech.).
Gemeines Dammwehr p. Dammwehr.
Gemeinschaftlicher Teiler; wspólny podzielnik (mat.).
größter —; największy wspólny podzielnik.
Gemerke p. Stufe.
Gemischte Zahl p. Zahl.
Gemme; giemma, kamień drogi, rznięty (min.).
Genauigkeit; dokładność, ścisłość.
Genehmigung (Genehmhaltung); przyzwolenie, potwierdzenie, zatwierdzenie.
Generalbefahrung p. Hauptbefahrung.
Generaldirektor; dyrektor główny.
Generaleinfallen; nachylenie, upad ogólny (przeciętny) (geol. górn.).
Generalgedinge p. Hauptgedinge.
Generalkarte; mapa ogólna (miern.).
Generalnivellement; poziomowanie ogólne (miern.).
Generalstabskarte; mapa sztabu generalnego (miern.).
Generalstreichen p. Hauptstreichen.
Generalstreik; strejk ogólny, powszechny, bezrobocie ogólne.
Generalversammlung; zgromadzenie walne, ogólne.
Generator (Dynamomaschine); generator, prądnica (el.).
asynchroner —; generator asynchroniczny, niezgodny.
mehrphasiger —; generator wielofazowy, wieloprądowy.
Generator (Gasgenerator) p. Gasgenerator.
Generatorgas; gaz czadnicowy, gaz z czadnicy (techn.).
Genossenschaft; 1) spólnictwo, udział (w czem); 2) stowarzyszenie.
Genüsse und Bezüge; pożytki i dochody.
Geodäsie (Feldmeßkunst); geodezja, nauka mierzenia ziemi, miernictwo polne (miern.).
Geodätisch; geodezyjny, geodetyczny.
Geode; czerep, geoda (min.).
Geodynamik; geodynamika (nauka o ruchu ciał).
Geographie; geografja, opis ziemi.
Geognosie; geognozja, ziemioznawstwo.
Geographische Breite; szerokość geograficzna (miern.).
Geographische Koordinaten; spółrzędne geograficzne (miern.).
Geographische Länge; długość geograficzna (miern.).
Geographische Meile; mila geograficzna (miern.).
Geoid; geoida, geoid (powierzchnia bryły ziemskiej).
Geokronit; geokronit (min.).
Geologie; geologja, nauka o budowie i tworzeniu się skorupy ziemskiej.
chemische —; geologja chemiczna.
dynamische —; geologja dynamiczna.
physische —; geologja fizyczna.
historische —; geologja historyczna.
topographische —; geologja topograficzna.
Geologische Epoche (geologische Formation); epoka, okres, formacja geologiczna (geol.).

Geologische Karte; mapa geologiczna (geol.).
Geologische Orgeln; organy geologiczne (powstawanie dolin) (geol.).
Geologisches Profil (Gebirgsschichtenaufnahme); profil geologiczny (miern. górn.).
Geometer; miernik, mierniczy, geometra (miern.).
Geometrie; geometrja.
analytische —; geometrja analityczna.
darstellende —; geom. wykreślna.
ebene —, (Planimetrie); geometrja płaska, planimetrja.
kinematische —; geom. kinematyczna.
körperliche —, (Stereometrie); stereometrja.
praktische —; geometrja praktyczna, miernictwo.
Geometrischer Körper; ciało geometryczne, bryła geometryczna (geom.).
Geometrisches Höhenmessen; geometryczny pomiar wysokości (miern.).
Geometrisches Mittel; średnia geometryczna (geom. mat.).
Geometrisches Nivellieren; poziomowanie geometryczne, niwelacja geometryczna (miern.).
Geostatik; geostatyka (nauka o równowadze ciał stałych).
Geothermik; geotermika (nauka o ciepłocie ziemi).
Geothermische Tiefenstufe; stopień geotermiczny (geol.).
Gepäckträger (Packer); posługacz tłumokowy, tłumokowy, tragarz.
Gepäckwagen (Packwagen); wóz pakunkowy, tłumokowy, bagażowy (kol.).
Gepreßter Ziegel p. Ziegel.
Geputztes Blech; blacha wykończona (met.).
Gerade (gerade Linie); prosta, linia prosta (geom.).
projizierende —; prosta rzucająca.
Gerade entgegengesetzte Zahl p. Zahl.
Geraderichten; prostować.
Gerader Stoß p. Stoß.
Geradflankenverzahnung p. Verzahnung.
Geradführung (Lenker); prostowód (maszyn.).
Geradlinige Bewegung; ruch prosty, prostolinijny (fiz.).
Geräte; 1) sprzęty; 2) narzędzia; 3) przyrządy.
Gerben (gärben, raffinieren) den Stahl; stal przeciągać, rafinować (met.).
Gerberscher Träger; belka wspornikowa, b. wieloprzęsłowa z przegubami, b. Gerbera.
Gerbstahl (Gärbstahl, gegerbter Stahl); stal przeciągana, rafinowana (met.).
Gereift (von Mineralien); wstęgowany (min.).
Gergel (Zarge, Kimme); wątor (u beczki), żłobek, rowek.
Geringes Erz; ruda słaba, ruda rzadka (górn. hut.) p. Erzige Zeuge.
Gerinne (offene Wasserleitung für hydr. Maschinen); pogródka, żłób, łotok p. Gefluder.
Gerinnjoch (Gerinnkranz) p. Rinnenkranz.
Gerinnstein; najlepsza odmiana rudy cynowej, osadzającej się na żłobku tłuczki.
Gerippe; szkielet (bud. górn. stol. cieś.).
Gerippe (Fachwerk); kratowie (bud.).
Gerippe (Fördergerippe) p. Förderschale.
Geripptes Rohr; rura żebrowa, żebrówka (techn.).
Gerölle (Geschiebe, Rollstücke); żwir gruby, otoki, otoczaki, druzgoty (geol.).
Geröstetes Erz; ruda wyprażona (hut.).
Gersdorffit (Arsennickelglanz, Nickelarsenikglanz, Arsenikschwefelnickel); gersdorfit, błyszcz niklu, nikiel szary (min.).
Gerüst (Arbeitsgerüst); rusztowanie, powała (bud. górn.).
Gerüst (Gestell, Bock); kobylica, kozioł (bud. górn.).
Gerüst (beim Walzwerk); walcarka (techn.).
Gesamtarbeit (gesamte Arbeit); praca całkowita (mech.).
Gesamtarbeitsaufwand; całkowita praca włożona.
Gesamtbeanspruchung (Gesamtbelastung); obciążenie całkowite (el.).
Gesamtbetrag; ilość ogólna, suma.
Gesamtdiagramm; wykres zjednoczony, rankinizowany (maszyn.).
Gesamteffekt (Gesamtleistung); moc całkowita, całkowity efekt pracy.

Gesamtförderhöhe; całkowita wysokość podnoszenia (maszyn.).
Gesamtgefälle; spad całkowity p. Gefälle.
Gesamtleistung; praca całkowita, moc całkowita.
Gesamtrostfläche (totale Rostfläche); całkowita powierzchnia rusztu, całkowite pole rusztu (maszyn.).
Gesamtspannung; napięcie całkowite (el.).
Gesamtwiderstand; opór całkowity, wynikowy (el.).
Gesamtwirkungsgrad; całkowity stopień działalności, całkowita sprawność.
Gesättigt; nasycony (fiz. chem.).
Gesättigte Sole; solanka nasycona (warzel.).
Gesättigter Wasserdampf; para wodna nasycona (fiz.).
Gesätz (flaches Abhauen); chodnik
Geschäftsausweis; wykaz spraw, czynności.
Geschäftsbücher; księgi handlowo-przemysłowe.
Geschäftsführer; zawiadowca interesów (handlu, fabryki).
Geschäftsführung; zawiadywanie interesami.
Geschäftsgang; bieg, tok interesów, spraw, czynności.
Geschäftsstelle; ekspedycja, wysyłanie.
Geschäftszahl; liczba dziennika podawczego.
Geschältes Holz; drzewo okorowane, oskórowane (bud.).
Geschichtet; uwarstwiony, uławicony (geol.).
Geschichtetes Gestein; skała uwarstwiona, uławicona (geol.).
Geschichtete Lagerstätte; złoże uwarstwione, uławicone (geol.).
Geschick (bei Bohrlöchern) p. Vorgabe.
Geschicke (Erze); ruda (górn.) p. Erz.
edle —; ruda bogata.
grobe —; ruda uboga, powszednia.
Geschicke (erzführende Klüfte, Gänge); żyły rudne (geol.).
Geschiebe p. Gerölle.
Geschiedenes Erz p. Scheideerz.
Geschirrholz; drzewo narzędziowe.
Geschleppe (Stangenkunst) p. Feldgeschleppe.
Geschlossene Leitung; tor zamknięty, przewód zamknięty (el.).
Geschmack (der Mineralien); smak (minerałów).
Geschmeidig (von Metallen); ciągły, podatny, giętki, kowny.
Geschmeidigkeit (der Metalle); ciągłość, podatność, giętkość, kowalność, klepalność, kowność (kruszcu).
Geschwefelt; siarkowy, siarkowaty, nasiarkowany (min. met.).
Geschweißt; spawany, spojony (met.).
Geschwindigkeit; prędkość, chyżość, szybkość (mech.).
Anfangs —; prędkość początkowa.
beschleunigte —; prędkość przyspieszona.
End —; prędkość końcowa.
Flächen —; prędkość polowa.
Führungs —; prędkość unoszenia.
gleichförmige —; prędkość równomierna.
Normal —; prędkość prawidłowa, właściwa, normalna.
Seiten —; prędkość składowa.
Umdrehungs —; prędkość obrotowa.
Umfangs —; prędkość obwodowa.
verzögerte —; prędkość opóźniona.
Winkel —; prędkość kątowa.
zulässige —; prędkość dozwolona, dopuszczalna, największa.
Geschwindigkeitsachse; oś chyżości (mech.).
Geschwindigkeitsmesser (Tachometer); prędkomierz, tachometr.
Geschwindstellung (bei Gradierwerken); szybkozmian (w tężniach) (soln.).
Geschworener p. Berggeschworener.
Gesellschaft; społeczeństwo, społeczność, towarzystwo p. Aktiengesellschaft.
Gesellschaftsordnung; rachunek spółki (mat.).
Gesenk (Abteufen); szybik, komin, głębienie (górn.).
Gesenk (für Schmiede); wykrój (kow.).
Ober —; wykrój górny.
Unter —; wykrój dolny.
Gesenkbau p. Unterwerksbau.
Gesetz; 1) ustawa; 2) prawo.
Berg —; ustawa górnicza.
Handels —; ustawa handlowa.
Landes —; ustawa krajowa.
Reichs —; ustawa państwa.
Gesetzbuch; ustawa, księga praw, kodeks.

allg. bürgerliches —: powszechna ustawa cywilna, kodeks cywilny (pr.).
Gesetzmäßig; prawidłowy.
Gesichtsfeld (des Fernrohrs); pole widzenia (miern.).
Gesichtskreis; widnokrąg (geogr.).
Gesichtsmaske; maska (górn.).
Gesims; gzyms, krajnik, zdobnik (bud.).
Balken —, (Kordon —); gzyms przedziałowy.
Decken —; gzyms stropowy, sufitowy.
Fenster —, (Fensterverdachung); gzyms okienny, kapitel okienny.
Haupt —, (Schluß —); gzyms główny, gzyms okapowy.
Sockel —, (Fuß —); gzyms cokułowy.
Tür —, (Türverdachung); gzyms drzwiowy, kapitel drzwi.
Gesimshobel; gzymsownik (bud.).
Gesimsstein (Gesimsziegel); gzymsówka, cegła gzymsowa (bud.).
Gesimsteil; część gzymsu (arch.).
krönender —; nadgzymsowanie, część górna gzymsu.
Gespänge; rozpory (przy wyprawie drewnianej) (górn.).
Gespann p. Schachtgevier.
Gespannholz p. Joch.
Gespannt; napięty, naprężony.
Gesprenge (Gespränge); 1) ustęp, odsadzka (w podłodze chodnika); 2) chyba, chybienie (miern.).
Gespünd (Fluder) p. Gefluder.
Gestählt; stalowany, nastalony.
Gestalt (Form) der Mineralien; kształt (minerałów) (min. kryst.).
Gestaltig (höflich) von Erzlagerstätten; pełen nadziei, nadziejny (geol. górn.).
Gestaltlosigkeit (von Mineralien); bezkształtność, bezpostaciowość (min.).
Gestaltung; 1) kształtowanie czego; 2) jakość, utwór.
Gestämme (b. d. Erdbohren); nasadka p. Bund.
Gestänge (Feldgestänge) p. Feldgeschleppe.
Gestänge (Laufgestänge) p. Laufgestänge.
Gestänge (Leitungsgestänge); stojaki, rozpory (el.).
Gestänge (Stangenleitung, Stangengang); ciągadła (górn.). p. Bohrgestänge, Schachtgestänge, Pumpengestänge.
Gestängeausgleichung (b. Pumpen); zrównoważenie ciężaru żerdzin (maszyn. górn.).
Gestängebohren (Gestängebohrung, Stangenbohren, Bohren mit steifem Gestänge); wiercenie na sztywnym przewodzie (wierc. ziem.).
Gestängebohrer; świder ziemny, dłuto (wierc. ziem.).
Gestängebohrung p. Gestängebohren.
Gestängebolzen (Gestängeschraube, Laschenbolzen) b. Pumpengestänge; sworzeń żerdzinowy (ciągadłowy) (górn.).
Gestängebolzen (Gestängeeinstrich, Gestängespreize, Laufspreize) b. Fördergestänge p. Laufspreize.
Gestängebrett p. Laufbohle.
Gestängebündel p. Bündel.
Gestängeeinstrich p. Laufspreize.
Gestängefahrt (Laufgestänge) p. Laufbrett.
Gestängeförderung; wyciąganie przewodu wiertniczego, żerdek wiertniczych (wierc. ziem.).
Gestängegabel; widełki wiertnicze, podchwytcze p. Bohrgabel.
Gestängekreuz (Stangenkreuz, Kunstkreuz, Kunstwinkel, Winkelkreuz) b. Schachtpumpen p. Kunstwinkel.
Gestängekunst (Stangenkunst); pompy żerdzinowe (ciągadłowe) (maszyn. górn.).
Gestängekunst p. Geschleppe.
Gestängelasche (Gestängeschiene); łubek ciągadłowy, spona ciągadłowa (maszyn. górn.).
Gestängemaschine (Wasserhaltungsmaschine mit Gestänge); wywadniarka żerdzinowa (maszyn. górn.).
Gestängeriegel p. Laufspreize.
Gestängeschiene p. Gestängelasche.
Gestängeschloß (Stangenschloß, Laschenschloß); złącze żerdzinowe, zamek żerdzinowy (maszyn. górn.).
Gestängeschlüssel (Bohrschlüssel, Stangenschlüssel); klucz żerdkowy (wierc. ziem.).
Gestängeschraube p. Gestängebolzen.
Gestängespreize p. Gestängebolzen.
Gestängewagen; wózek żerdkowy (do zawieszenia żerdek) wiercenie szybów).
Gestängewalze (Rolle); wałek ciągadłowy, żerdzinowy (maszyn. górn.).
Gestängewirbel der Stellschraube p. Wirbel.

Gestänghub; dźwig, wznios przewodu (żerdek) (wierc. ziem.).
Gestängsrechen; grabki (do zawieszenia żerdek) (wierc. ziem.).
Gestängsteuer; należytość za połączenie ciągadłami, cięglowe, prętowe (górn.).
Gestängtour; zbiór, zespół żerdek (wierc. ziem.).
Gestängsverbindung; łączenie żerdek (wiertniczych) (wierc. ziem.).
Gestehungskosten (Selbstkosten); wydatki wyrobowe, wydatki własne, wydatki ogólne (górn. hut. i. t. d.).
Gestehungspreis; cena wyrobowa, wyrobu (górn. hut. i t. d.).
Gestein (Gebirgsgestein, Bergart, Felsart); skała kamień (geol.).
beibrechendes —; skała występująca, okazująca się.
eingelagertes —; skała zalegająca.
eruptives —, (Eruptivgestein); skała wybuchowa, skrzepła.
festes —; skała zwięzła.
gemengtes —, (ungleichartiges —); skała różnorodna.
geschichtetes —, (sedimentäres —); skała uwarstwiona.
gleichartiges —, (einfaches —); skała jednorodna.
hartes —; skała twarda.
kristallinisches —; skała krystaliczna.
loses —; skała sypka.
mandelsteinartiges —; skała migdałowata.
massiges —; skała masywna, lita.
metamorphisches —; skała przeobrażona, metamorficzna.
oolithisches —, (rogenartiges —); skała ikrowcowa.
porphyrartiges —; skała porfirowata, porfirowa.
rolliges —, (schüttiges —); skała sypka.
schiefriges —; skała łupkowa.
sedimentäres —, (Sediment —); skała osadowa, uwarstwiona.
taubes —, (Berge); skała płonna, jałowa.
Trümmer —, (klastisches —); skała okruchowa, klastyczna.
ungleichartiges — p. gemengtes Gestein.
weiches —; skała miękka.
Gesteinarbeit (Gesteinsarbeit, Arbeit auf dem Gestein, Steinarbeit); praca w kamieniu, w skale, praca skalna, kopacka (górn.).
Gesteinarbeiter (Gesteinsarbeiter, Gesteinhäuer); kamieniarz skalnik (górn.).
Gesteinbohrer; świder skalny (górn.).
Gesteinbohrmaschine; wiertarka skalna, skalna maszynka wiertnicza (górn.).
Gesteineisen (Bergeisen); żelazko (górn.).
Gesteingang; żyła kamienista, skalna, jałowa (geol.).
Gesteinsarbeit p. Gesteinarbeit.
Gesteinsart p. Bergart.
Gesteinsbohrer p. Gesteinbohrer.
Gesteinsbohrmaschine p. Gesteinbohrmaschine.
Gesteinsbohrtechnik (Bohrtechnik); technika wiercenia w kamieniu, w skale (górn.).
Gesteinsbohrung; wiercenie w kamieniu, w skale (górn.).
Gesteinsbrust, występ, odsadzka (pogłębianie szybów).
Gesteinsgang p. Gesteingang.
Gesteinsgewinnung; dobywanie, łamanie skały; p. Gewinnungsarbeit.
Gesteinsgezähe; narzędzia skalne (górn.); p. Gezähe.
Gesteinshaue (Gesteinskeilhaue); nosak skalny, spiczak skalny (górn.).
Gesteinshäuer p. Gesteinsarbeiter.
Gesteinskern p. Bohrkern.
Gesteinskluft (taube Kluft); żyła kamienista, jałowa (geol.).
Gesteinslager; złoże kamieniste, skalne (geol.).
Gesteinslehre (Steinkunde, Lithologie); skałoznawstwo, litologja (geol.).
Gesteinsmittel (Zwischenmittel, Bergmittel, Mittel) in einem Flöz, Lager; przerost (skalny, jałowy) (geol.).
Gesteinsprengen; rozsadzanie skały (górn.).
Gesteinsschwebe p. Schwebe.
Gesteinsstrom; deszcz kamienny (geol.).
Gestell (Bohrgestell) einer Bohrmaschine; podstawa, spód, stojak (górn.).
Gestell (eines Schachtofens, Hochofens); zaprawa, gar (hut.).
Ober —; zaprawa górna, nadskrzynie.
Unter —; zaprawa dolna, skrzynia.
Gestelle (Fördergestelle) p. Förderschale.
Gestelleförderung; wyciąganie klatkowe, w klatkach (górn.).

Gestellplatte; płyta podstawowa (bud.).
Gestellwagen (Fördergestelle, Gestelle); podwozik, wózek podstawny, podstawnik, kołyska (górn.).
Gestöcke p. Stockwerk; 2)
Gestreckter Winkel p. Winkel.
Gestreift (von Mineralien); prążkowany, strefiasty (min.).
Gestreiftes Blech; blacha żłobkowana (met.).
Gestübbe (Gestübe, Gestüppe); miał zalepa, kurzawa, kstyb (mieszanina miału węglowego i piasku) (hut.).
Gesuch; prośba.
Getriebe (Drehling, Drilling); koło cewne (maszyn.).
Getriebe (Getriebrad, Triebrad, das angetriebene Rad); koło pędzone, gnane (maszyn.).
Getriebe (Triebwerk, Transmission) p. Transmission.
Getriebe (Zahnrädergetriebe); koła zębate (maszyn.).
— **mit innerer Verzahnung;** koła zębate wewnątrz uzębione.
— **mit zylindrischer Verzahnung;** koła zębate storcowe, zwykłe, walcowate.
konisches — (Räderwerk); koła zębate stożkowate (stożki zębate).
Getriebe (Getriebefeld); pole obite, ościankowane, okładzinami wyłożone (pole między dwoma odrzwiami głównemi) (górn. cieś.).
Getriebe (Getriebezimmerung, Abtreibezimmerung, Getriebearbeit, Abtreibearbeit, Zimmerung mit Getriebe); obudowa wbijana, wyprawa (oprawa) wbijana (górn. cieś.).
Getriebearbeit (Abtreibearbeit); wbijanie wścianek, wykonanie obudowy wbijanej, praca (robota) gnana, praca (robota) pospieszna (górn.); p. Getriebezimmerung.
Getriebefeld p. Getriebe.
Getriebehaspel (Getriebhaspel, Vorgelegehaspel, Haspel mit Vorgelege); kołowrót mechaniczny (maszyn. górn.).
Getriebepfahl (Abtreibepfahl, Treibepfahl, Triebpfahl, Getriebe); okładzina, wścianka, palik, drewno darte (górn. cieś.).
Getrieberöhren; rury wbijane (zamrażanie szybów).
Getriebezimmerung p. Getriebe (Getriebezimmerung).
Getriebrad p. Getriebe (Getriebrad).
Getriebzimmern (mit Getrieben vorgehen); p. Abtreiben, Gewältigen.
Geviere (Gevierte); 1) p. Schachtgeviere; 2) p. Türstockgeviere; 3) p. Haspelgeviere.
Geviert (ein gevierter Grubenbau); kopalnia wymierzona (górn.).
Geviertfeld (desen Form und Größe von dem Verlauf der Lagerstätte unabhängig ist); górnicze pole czworogranne (pr. górn.).
Gevierzimmerung; obudowa wieńcowa, wydrzewienie wieńcowe (szybu) (górn.).
Gewäge (Brechstange); łamulec (narz.).
Gewältigen (Grubenwässer); zmódz wodę, ściągnąć wodę, odwodnić kopalnię (górn.).
Gewältigen (herausschaffen, entleeren einen Bau von Bergen, Wasser); zmódz, pokonać, usunąć, wypróżnić (górn.).
Gewältigen (wiederaufnehmen); podjąć na nowo, odnowić (sztolnię kopalnię) (górn.).
Gewältigung; 1) zmożenie; pokonanie; 2) odnowienie (górn.). p. Gewältigen.
Gewerbe; rzemiosło.
Gewerbegericht; sąd przemysłowy.
Gewerbeinspektor; inspektór przemysłowy.
Gewerbeordnung; ustawa przemysłowa.
Gewerbesalz p. Industriesalz.
Gewerbeschule; szkoła przemysłowa.
Gewerke; (Bergwerkseigentümer); gwarek, spólnik, kopacz, górnik, (opędzający koszta prowadzenia kopalni) (górn.).
Gewerkenbuch; księga gwarków, księga gwarectw (górn.).
Gewerkenliste; spis gwarków (górn.).
Gewerkentag; wiec gwarków, zebranie, zgromadzenie gwarków (górn.).
Gewerkschaft; gwarectwo, stowarzyszenie górników, stowarzyszenie kopaczy, spółka górnicza (górn.).
Gewerschaftliche Zechen; kopalnie gwareckie (górn.).
Gewicht (Gewichte zum Wiegen; ciężarek, ciężarki.
Gewicht (Last); ciężar.
absolutes —; ciężar bezwzględny, absolutny.

Atom —; ciężar atomowy, niedziałkowy.
Brutto —; ciężar surowy, brutto, z opakowaniem.
Eigen —; ciężar własny.
festgestelltes —; ciężar sprawdzony.
geschätztes —; ciężar oceniony.
Lauf —; ciężar przesuwalny.
Netto —; ciężar czysty, użyteczny, netto (samego towaru).
Normal —; ciężar prawidłowy, normalny.
spezifisches —; ciężar właściwy, gatunkowy.
wirkliches —; ciężar rzeczywisty.

Gewichtsabnahme; ubywanie, umniejszenie się ciężaru.

Gewichtsakkumulator; gromadnica, zapaśnica ciężarowa (maszyn.).

Gewichtsanalyse; analiza ilościowa, wagowa (chem.).

Gewichtsaräometer p. Aräometer.

Gewichtseinheit; jednostka ciężaru, wagi (fiz. mat.).

Gewichtsmaß; miara ciężaru (mat.).

Gewichtsverlust (Manko); zanik, ubytek dozwolony (brak na miarze lub wadze).

Gewichtszunahme; wzrost ciężaru, powiększenie się ciężaru, przyrost ciężaru.

Gewindbohrer (Schraubenbohrer, Mutterbohrer, Schneidbohrer; gwintownik, mutrownik, naśrubnik (techn.).

Gewinde (Schraubengewinde); gwint, gwint śruby, skręt śruby, wykrój (maszyn.).
doppeltes —; gwint podwójny.
dreifaches —; gwint potrójny.
einfaches —; gwint pojedyńczy.
erweitertes —; gwint rozszerzony.
flaches —; gwint płaski.
Gas —; gwint gazowy.
halbiertes —; gwint połówkowy.
linkes —; gwint lewy.
mehrfaches —; gwint wielokrotny.
rechtes —; gwint prawy.
rundes —; gwint okrągły.
scharfes — (dreieckiges —); gwint ostry, trójkątny.
Whitworthsches —; gwint Whitworth'a.

Gewindebacke (Schneidbacke); gwintnica, narzynki (techn.).

Gewindschneide (Gewindeschneidkluppe); gwintownica (techn.).

Gewindeschneidmaschine (Schraubenschneidmaschine); gwinciarka, śrubownica (techn. ślus.).

Gewindesteigung (Gewindgang); krok gwintu, krok skrętu (maszyn.).

Gewinn; zysk, korzyść, wygrana (procesu).

Gewinnbar; dobywalny, urabialny (skała) (górn.).

Gewinnbarkeit; wydobywalność, dobywalność, urabialność (górn.).

Gewinnen (abbauen, brechen, erbauen, erobern); dobywać, dobyć, wydobyć, urabiać (górn.).

Gewinnerarbeit p. Gewinnungsarbeit.

Gewinnung (das Gewinnen); dobywanie, wydobywanie, otrzymywanie, urabianie (górn.).

Gewinnungsarbeit (Gewinnerarbeit, Häuerarbeit); praca (robota) dobywcza, urabianie (minerałów) (górn.) p. Häuerarbeit, Arbeit auf dem Gestein, Gesteinarbeit.

Gewinnungsart (der Mineralien); sposób dobywania, urabiania (minerałów) (górn.).

Gewinnungsberechtigter; uprawniony do wydobywania.

Gewinnungsberechtigung; uprawienie do wydobywania.

Gewinnungskosten; wydatki na urabianie, dobywanie, koszta urabiania, dobywania (minerałów) (górn.).

Gewinnungsrecht; prawo wydobywania, prawo do wydobywania.

Gewitter; burza.
magnetisches —; burza magnetyczna.

Gewölbaufguß; zalewa, polewa sklepienia (bud.).

Gewölbe; sklepienie (bud.).
böhmisches Kappen —, (Platzel —); sklepienie żaglaste.
Fachwerks —; sklepienie zatłoczne.
gedrücktes —; sklepienie spłaszczone.
gotisches —); sklepienie gotyckie.
Kappen —, (Ohr —); sklepienie wylotowe, łęczaste.
Kegel —; sklepienie stożkowe.
Kloster —, (Hauben —, Walm —); sklepienie klasztorne, kopankowate.
Kreuz —; sklepiene krzyżowe.
Kugel —; sklepienie czaszkowate.
Kuppel —, (Kessel —); sklepienie kopulaste, baniaste.
Mulden —; sklepienie nieckowate.
Muschel —. (Chor —, Nischen —); splepienie wnękowe.

Ring —; sklepienie pierścieniowe.
Rippen —, (Netz —); sklepienie żebrowe.
Schnecken —); sklepienie ślimakowate.
Spiegel —); sklepiene zwierciadłowe.
Tonnen —, (Kufen —); sklepienie obłe, kolebczaste, beczułkowe.
überhöhtes —; sklepienie wspięte.
verkehrtes —; sklepiene odziemne.

Gewölbemauer (Gewölbemauerwerk); mury sklepieniowe (bud.).

Gewölbemauerung; murowanie sklepienia, sklepienie, przesklepianie (bud.).

Gewölberüstung (Bogenlehre) p. Bogengerüst.

Gewölbestein p. Gewölbsstein.

Gewölbsachse; oś sklepienia (bud.).

Gewölbsbogen; łuk sklepienia (bud.).

Gewölbsdicke (Gewölbsstärke); grubość sklepienia (bud.).

Gewölbsfläche äußere p. Gewölbsrücken.

Gewölbsfläche innere p. Gewölbsleibung.

Gewölbsfuß; noga sklepienia, wysklepka, opora sklepienia (bud.).

Gewölbshöhe p. Gewölbspfeil.

Gewölbsleibung (innere Gewölbsfläche); podniebienie sklepienia, lice sklepienia (bud.).

Gewölbsnachmauerung; wymurowanie pach sklepienia (bud.).

Gewölbspfeil (Gewölbshöhe, Bogenstich); strzałka sklepienia, wysokość sklepienia (bud.).

Gewölbsrippe (Gratrippe); żebro sklepienia (bud.).

Gewölbsrücken (äußere Gewölbsfläche); grzbiet sklepienia, nice sklepienia (bud.).

Gewölbsschlußstärke; grubość sklepienia w kluczu (bud.).

Gewölbsspannweite; rozpiętość sklepienia, rozpona sklepienia (bud.).

Gewölbsstärke (Gewölbsdicke); grubość sklepienia (bud.).
— **im Widerlager;** grubość sklepienia w oporze.

Gewölbstein (Gewölbestein, Gewölbschlußstein); zwornik, kliniec, klucz sklepienia (bud.).

Gewölbstirn; czoło sklepienia (bud.).

Gewölbziegel (Brunnenziegel, Kesselziegel); cegła klinowa, klinówka studniówka, cembrówka, sklepówka (bud.).

Gewölbszwickel (Gewölbsschenkel, Bogenschenkel); pacha sklepienia (bud.).

Gewolkt (von Mineralien); obłoczkowy (min.).

Geysir (heiße Springquelle); gejzer (wytrysk wody wrzącej) (geol.).

Gezähe (Berggezähe, Grubengezähe, Bergzeug); narzędzia, naczynia górnicze (górn.).

Gezähekammer (Gerätekammer); komora narzędzi, składownia narzędzi górniczych (górn.).

Gezähekasten (Gezähestadel); skrzynka na narzędzia (górn.).

Gezeug (gangbares Gezeug); części ruchome maszyn górniczo-hutniczych (górn.).

Gezeug (veraltet); 1) p. Gezähe; 2) Kunstgezeug.

Gezeugstrecke p. Grundstrecke.

Gezimmer; 1) p. Zimmerung; 2) p. Türstock; 3) p. Schachtgeviere.

Gezimmerbeil p. Bandhacke.

Gezimmerfeld p. Zimmerfeld.

Gezogenes Erz; ruda wygarnięta, ściągnięta (po wyprażeniu) (hut.).

Gibbsit; gibsyt,hydrargilit (min.).

Gicht (die obere Öffnung eines Schacht — o. Hochofens); gardziel, gichta (hut.).

Gicht (Gichtsatz, Satz, Charge); zasyp, nadanie, nabój (hut.).

Gichtaufzug; gichtociąg, wyciąg gichtowy (hut.).

Gichtbeförderung; podawanie (dostawa) do wylotu, do gardzieli (hut.).

Gichtboden (Gichtbühne, Beschickungsboden) ganek gichtowy (hut.).

Gichtbrücke; most, pomost gichtowy (hut.).

Gichtbühne p. Gichtboden.

Gichtdeckel p. Gichtglocke.

Gichtebene p. Gichtplateau.

Gichten; 1) nadawać, zasypywać (hut.), 2. p. Gichtung.

Gichtengang (Niedersinken der Gichten); schodzenie nabojów (hut.).

Gichtenturm p. Gichtturm.

Gichter; gichciarz, szychtarz, szychciarz (hut.).

Gichtflamme; płomień gichtowy, zasypowy (hut.).

Gichtgas; gaz (czad) gichtowy, zasypowy (hut.).

Gichtgasfang p. Gasfang.

Gichtgasmotor; silnik poruszany gazami wielkopiecowymi (maszyn.).
Gichtglocke (Gichthut, Gichtdeckel); dzwonidło, dzwon gichtowy, zasypowy (hut.).
Gichthund p. Gichtwagen.
Gichtmantel (Gichtmauer, Gichtschirm); nadpiecek (hut.).
Gichtofengase; gazy wielkopiecowe, gazy wylotowe (hut.).
Gichtplateau (Gichtplattform, Gichtebene); pomost, ganek, platforma gichtowa, zasypowa (hut.).
Gichtplatte (b. Frischfeuer); trzon gichtowy, blacha gichtowa (met.).
Gichtrauch (Gichtstaub, Gichtsand); dym, proch, pył, piasek gichtowy (zasypowy) (hut.).
Gichtschirm p. Gichtmantel.
Gichtschwamm (zinkischer Ofenbruch, Zinkschwamm, Ofengalmei); grzyb, osad wielkopiecowy (przy topieniu rud, cynk zawierających) (hut.).
Gichtseite (eines Frischherdes) p. Windseite.
Gichtstaub p. Gichtrauch.
Gichtturm (Gichtenturm); wieża gichtowa (zasypowa) (hut.).
Gichtung (Begichtung, das Gichten) eines Schacht — o. Hochofens); nadawanie, zasyp (hut.).
Gichtwagen (Gichthund); wózek gichtowy, zasypowy (hut.).
Gichtzacken (Windzacken, Windabbrand) eines Frischfeuers; całka gichtowa (zasypowa), całka przeciwwiatrowa (hut.).
Giebel (Gipfel, Scheitel); szczyt (bud.).
Giebeldach p. Satteldach.
Giebelfeld (Tympanon); tympan, pole przyczółka, p. szczytowe (arch.).
Giebelmauer; mur szczytowy (bud.).
Giebelpfette; płatwa szczytowa, p. grzbietowa (bud.).
Giebelwand; ściana szczytowa (bud.).
Giebelzinne; naszczytek (arch.).
Gieseckiet; gizekit (min.).
Gießbuckel p. Gießkelle.
Gießen; lać, odlewać (met. odl.).
Gießen (das); odlewanie (met. odl.).
Gießer (Abgießer); odlewacz, lejarz, konwisarz (met. odl.).
Gießerei (das Gewerbe); odlewnictwo (met. odl.).
Gießerei (das Gießen); odlewanie, lanie (met. odl.).
Gießerei (Gußhütte); odlewnia (met. odl.).
Gießereikoks; koks odlewniczy (odl. techn.).
Gießereikran; żóraw odlewniczy (odl. techn.).
Gießereiroheisen (Gußroheisen) p. Roheisen.
Gießflasche (Flasche) p. Gießkasten.
Gießform p. Gußform.
Gießgrube (Dammgrube); dół odlewniczy, formierski (odl.).
Gießhütte (Gußhütte, Gußwerk, Gießerei); odlewnia (odl.).
Gießkasten (Gießflasche, Gießlade, Formkasten); skrzynka odlewnicza, formierska (odl.).
Gießkelle (Gießbuckel, Gießlöffel); czerpaczka, nalewaczka (met. odl.).
Gießkran; żóraw rozlewniczy (odl.).
Gießkopf (Gußkopf, Anguß, verlorener Kopf, Gießzapfen); nadlewek, nadlew (odl.).
Gießkunst (Gießerei); odlewnictwo (odl.).
Gießlade (Gießladen) p. Gießkasten.
Gießloch (Gußloch) p. Einguß.
Gießlöffel p Gießkelle.
Gießmaterial (Gießstoff) leiwo (odl.).
Gießmeister (Gußmeister); odlewniczy (odl.).
Gießpfanne; lejnica, łyża lejarska, panew odlewnicza (odl.).
Gießputzer; obcinak (odl.).
Gießsattel; dół odlewniczy (odl.).
Gießstecher; kolec, przekłuwak (odl.).
Gießzapfen (Gußzapfen); 1) p. Gießkopf; 2) p. Gußlochzapfen.
Gifterz; ruda arsenu (min.).
Giftkies (Arsenopyrit) p. Arsenkies.
Giftkobalt (gediegen Arsenik); arszenik rodzimy (min.).
Gigantolith; gigantolit (min.).
Gilbertit; gilbertyt (min.).
Gillingit; gillingit (min.).
Giltstein p. Topfstein.
Giobertit; giobertyt (min.).
Gips (Gyps); gips (min.).
blätteriger —, (spätiger —, Blätter —, Selenit) p. Gipsspat.
dichter —, (feinkörniger —) p. Gipsstein.
erdiger —, (mehliger —, Gipserde, Gipsgur); gips ziemisty.
faseriger —, (Faser —, Feder —); gips włóknisty.
körniger —, (sandiger —); gips ziarnisty.
schaumiger —, (Gipsblüte, Schnee —); gips pienisty.

spätiger — p. blätteriger —.
wasserfreier —, (Anhydrit); anhydryt, bezwodyn.
Gips (Gyps); gips (techn. bud.).
abgestandener —; gips odstały.
gebrannter —, (Gipskalk); gips palony.
gemahlener —, (Gipsmehl); gips mełty, mączka gipsowa.
grober —, (ungesiebter —); gips gruby, nieprzesiany.
totgebrannter —; gips przepalony.
ungebrannter — (roher —); gips surowy, niepalony.
Gipsabdruck; odcisk gipsowy (techn.).
Gipsabguß; odlew gipsowy (techn.).
Gipsarbeit; 1) wyrób gipsowy, robota gipsowa; 2) sztukaterja, gipsatura (bud.).
Gipsarbeiter (Gipser, Gipsgießer); gipsownik (techn.).
Gipsästrich p. Gipsestrich.
Gipsbesatz; przybitka (nabojowa) gipsowa (górn.).
Gipsbewurf; wyprawa gipsowa, z narzutem gipsowym (bud.).
Gipsblume (Gipsblüte) p. Gips (schaumiger).
Gipsbrei; gips rozrobiony, masa gipsowa (techn. bud.).
Gipsbrennen; palenie gipsu (techn.).
Gipsbrenner; wypalacz gipsu (techn.).
Gipsbrennerei; 1) wypalanie gipsu; 2) gipsarnia.
Gipsbruch; łom gipsu, łom gipsowy.
Gipsen (vergipsen, begipsen); gipsować, gipsem powlekać, obrzucać (techn.).
Gipser p. Gipsgießer, Gipsarbeiter.
Gipserde p. Gips (erdiger).
Gipsestrich (Gipsästrich); polepa gipsowa (bud.).
Gipsform (Gußform aus Gips); forma gipsowa (techn.).
Gipsformerei; formowanie gipsowe (techn.).
Gipsgießer p. Gipsarbeiter.
Gipsgrube (Gipsbruch); kopalnia gipsu.
Gipsgut (Gipsgur) p. Gips (erdiger).
Gipskalk p. Gips (gebrannter).
Gipskitt; kit gipsowy, spoiwo gipsowe (techn.).
Gipsleberstein (Stinkgips); gips cuchnący (min.).
Gipsmehl; 1) p. Gips (erdiger); 2) p. Gips (gemahlener).
Gipsmergel; margiel gipsowy (geol.).
Gipsmörtel (Stuckmörtel); zaprawa gipsowa (bud.).
Gipsmühle; młyn gipsowy (techn.).
Gipsofen; piec gipsowy, do wypalania gipsu (techn.).
Gipsputz p. Gipsverputz.
Gipsschutt (Gipsbrocken); odpadki gipsowe (bud.).
Gipsspat (spätiger oder blätteriger Gips, Selenit, Frauenglas, Frauencis, Marienglas); selenit, gips lodowaty, blaszkowaty (min.).
Gipsstein (dichter Gips); kamień gipsowy, gips drobnoziarnisty (min.).
Gipsverputz (Gipsputz); wyprawa gipsowa (bud.).
Gipsziegel; gipsówka, cegła gipsowa (bud.).
Girant (der Wechselübertragende); żyrant, przekazujący weksel osobie trzeciej, ręczyciel weksla.
Girardpumpe; pompa Girarda, wywadniarka Girarda (maszyn. górn.).
Girardturbine; turbina Girarda (maszyn.).
Girieren (einen Wechsel an einen anderen zur Bezahlung übertragen); żyrować, przekazać, ustąpić weksel osobie drugiej.
Giro (Wechselübertragung); żyro, przekazanie, poręczenie weksla.
Gismondin; gismondin (min.).
Gitter (Gitterwerk, Gatter); 1) krata (bud.); 2) rzeszoto (sort.).
Gitterbalken; p. Gitterwerk.
Gittereisen (Quadrateisen); żelazo kratowe, kratówka (met.).
Gittermast; słup kratówkowy, kratowy (bud. el.).
Gitterträger p. Träger.
Gitterwerk (Gitterbalken); kratownica (bud. most.).
engmaschiges —; kratownica siatkowa.
mehrteiliges —; kratownica wielokrotna.
Gitterwerksträger p. Träger (Gitter —).
Glacis; stok.
Glagerit; glageryt (min.).
Glanz der Mineralien; połysk, blask (min.).
fetter —; połysk tłusty.
glasiger —, (Glas —); połysk szklisty.
Halbmetall —; połysk półmetaliczny, metaliczny, niedoskonały.
matter —; połysk matowy.

metallischer —; połysk metaliczny.
perlmutterartiger —; połysk perłowy.
seidener —; połysk jedwabisty.
Wachs —; połysk żywiczny.
Glanzblende (hexaëdrische p. Manganblende.
Glanzbraunstein p. Hausmannit.
Glanze (Galenoide); błyszcze (min.).
Glanzeisenerz (Glanzeisenstein) p. Eisenglanz.
Glänzend (von Min. Met.); błyszczący, świecący, lśniący.
stark —; silnie błyszczący.
wenig —; słabo błyszczący.
Glanzerz (Silberglanz) p. Argentit.
Glanzkobalt p. Kobaltglanz.
Glanzkohle; węgiel lśniący, smolisty (min.).
Glas; szkło (techn.).
Fenster —, (Fenstertafel); szkło okienne.
Lampen —, (Zylinder —); szkło do lampy, kominek.
Laternen —; szkło do latarki.
massives —; szkło pełne.
mattes —; szkło matowe.
Milchglas —, (Bein —); szkło mleczne.
Oval —; szkło owalne.
schiefes —; szkło wichrowate.
Spiegel —; szkło zwierciadlane.
Wasser —, (Glaslack); szkło wodne, werniks szklany.
Wasserstands —, (Wasserstandzeiger); szkło wodowskazowe, wodowskaźne.
Glasartig; jak szkło, podobny do szkła (chem. techn.).
Glasbirne; bańka (żarówki), gruszka szklana (el.).
Glaser; szklarz (techn.).
Glaserit (Arcanit); glazeryt, arkanit (min.).
Gläsern; szklany.
Glaserz (Silberglanz) p. Argentit.
Glasfabrik (Glashütte); huta szklana, szkłownia (techn.).
Glasfabrikation; wyrób szkła, szklarstwo (techn.).
Glasgefäß; 1) naczynie szklane, 2) bańka, gruszka szklana, słój szklany (el.).
Glasglanz (von Mineralien) p. Glanz.
Glashart; twardy jak szkło.
Glashärte (vom Stahl); twardość szkła.
Glashütte p. Glasfabrik.
Glasieren (lasieren); laserować, powlekać (techn.).
Glasig (glasicht); szklisty.
Glasindustrie; przemysł szklarski (techn.).
Glasierter Ziegel; cegła polewana (bud.).
Glasisolator; izolator szklany (el.).
Glaskopf (brauner Glaskopf, faseriger Brauneisenstein); limonit włóknisty, żelaziak brunatny włóknisty (naciekowy) (min.).
Glaskopf (roter Glaskopf, faseriger Roteisenstein, Hämatit); hematyt włóknisty, żelaziak czerwony (min.).
Glaskopf (schwarzer Glaskopf) p. Psilomelan.
Glasopal p. Hyalith.
Glaspapier; papier naszklony.
Glasprisma; graniastosłup szklany, pryzmat szklany (fiz.).
Glasrolle; gałka (rolka) szklana (el.).
Glasscheibe; szyba szklana.
Glasschirm; daszek (reflektor) szklany (el.).
Glasschörl (Glasstein, Axinit); aksynit (min.).
Glastulpe; klosz tulipanowy, tulipan szklany (el.).
Glastür (verglaste Tür); drzwi oszklone (bud.).
Glasur; polewa, szkliwo, glazura (techn.).
Glasurerz (Hafnererz, Alquifoux); alkwifu, błyszcz garncarski (błyszcz ołowiu sproszkowany) (min. techn.).
Glaszylinder (Lampenzylinder); szkło (szkiełko) do lampy, kominek.
Glätte (Bleiglätte); glejta, tlenek ołowiu (met.).
gelbe —, (Silber —, Frisch —); glejta żołta, massykot.
grüne —, (mittlerer Abstrich); glejta zielona.
rote —, (Gold —, Schuppen —); glejta czerwona, złota.
schwarze —, (Fuß —, erster Abstrich); glejta czarna.
Vorschlag —, (reiche —, Scheide —); glejta bogata.
Glätten (polieren); gładzić, polerować, szlifować (techn.).
Glätthaken; glejtak (met.).
Glauberit (hemiprismatisches Brithynsalz); glauberyt (min.).
Glaubersalz (prismatisches Glaubersalz, Mirabilit); mirabilit (min.).

Glaubersalz (wunderbares Glaubersalz, Wundersalz); sól glauberska (chem.).
Glaubersalzsee; jezioro zawierające sól glauberską, jezioro z solą glauberską (geol.).
Glauch (taub, unhaltig); płonny, jałowy (górn.).
Glauconia (Cephalopoden); glaukonia (geol.).
Glaukodot (Kobaltarsenkies); glaukodot (min.).
Glaukolith; glaukolit (min.).
Glaukonit; glaukonit (min.).
Glaukonitsand (Grünsand); piasek glaukonitowy (geol.).
Glaukophan; glaukofan (min.).
Glaukopyrit; glaukopiryt (min.).
Gleichachsig; równoosiowy (kryst.).
Gleichachsiges System; układ równoosiowy (kryst.).
Gleicharmig (vom Hebel); równoramienny (mech.).
Gleichartig; jednorodny (min. geol.).
Gleiche; równia (bud.).
Gleicher (Äquator); równik.
Gleichförmig (homogen); jednostajny, jednorodny (fiz.).
Gleichförmige Bewegung p. Bewegung.
Gleichförmigkeit (Isomorphie, Isomorphismus); równopostaciowość (min.).
Gleichförmigkeit der Schichtung: odpowiedność uławicenia, jednakowość ułożenia warstw (geol.).
Gleichgewicht; równowaga (fiz. mech.).
indifferentes —; równowaga obojętna.
labiles —; równowaga niestateczna, nietrwała.
stabiles —; równowaga stateczna, trwała.
Gleichgewichtsboden; dno równoważące (obudowa szybów sposobem Chaudrona).
Gleichgliedriges System p. Kristallsystem.
Gleichheit; równość, równoważność (mat.).
Gleichkantig; równokrawędziowy (kryst.).
Gleichkörnig (gleichgekörnt); równoziarnisty (sort.).
Gleichlaufend (parallel); równoległy (geom.).
Gleichmäßig; równy, stosowny, jednostajny, równomierny (zależnie od znaczenia).
Gleichmäßig verteilte Belastung; obciążenie równomiernie rozpostarte (mech.).
Gleichnamig; jednoimienny, równoimienny (kryst.).
Gleichpoldynamo (Gleichpolmaschine); prądnica równobiegunowa (el.).
Gleichrichten (des Wechselstromes); przeprądnianie, sprądnianie, przemiana (el.).
Gleichrichter; przeprądnica, sprądniarka, przemiennik, prostownik (el.).
Gleichschenklig; równoramienny (geom.).
Gleichschenkliges Dreieck; trójkąt równoramienny (geom.).
Gleichschlägel; równiak (pałka do równania soli w beczce) (soln.).
Gleichseitig; równoboczny.
Gleichseitiger Zylinder; walec równoboczny (geom.).
Gleichseitiges Dreieck; trójkąt równoboczny (geom.).
Gleichstrom; prąd stały (el.).
Gleichstromanker; twornik prądu stałego (el.).
Gleichstromanlage; instalacja o prądzie stałym (el.).
Gleichstrombetrieb; ruch o prądzie stałym (el.).
Gleichstrombogenlampe; lampa łukowa prądu stałego (el.).
Gleichstromdynamo; prądnica o prądzie stałym (el.).
Gleichstromerregung; wzbudzanie prądem stałym (el.).
Gleichstromgenerator (Gleichstromerzeuger); prądnica prądu stałego (el.).
Gleichstrommaschine; maszyna (silnica) prądu stałego, sprądnica (el.).
Gleichstrommotor; motor, silnik prądu stałego, sprądnik (el.).
Gleichstromschaltung; układ, połączenie prądu stałego, układ sprądowy (el.).
Gleichstromtransformator; przetwornik prądu stałego (el.).
Gleichstromumformer; przetwornica prądu stałego (el.).
Gleichstromzentrale; elektrownia prądu stałego (el.).
Gleichung; równanie (mat.).

binomische rein kubische —; równanie dwumienne stopnia trzeciego.
binomische rein quadratische —; równanie dwumienne stopnia drugiego.
Gleichwertige Ausflußöffnung p. Äquivalente Ausflußöffnung.
Gleichzeitiges Abteufen und Ausmauern des Schachtes; jednoczesne pogłębianie i omurowanie szybu (górn.).
Gleitbacken p. Kreuzkopfschlitten.
Gleitbahn; 1) suwaczka (górn.); 2) p. Führung.
Gleiten; ślizgać się (maszyn.).
Gleitende Reibung; tarice posuwiste, tarcie przy ślizganiu (mech.).
Gleitfläche (Gleitungsfläche): powierzchnia kierownicy, powierzchnia ślizgowa (maszyn.).
Gleithölzer p. Führungsplatten.
Gleitkeil; klin przesuwowy (wiercenie djamentami) (górn.).
Gleitklotz p. Kulissenstein.
Gleitlager; łożysko przesuwowe, przesuwane, siodełko przesuwane (podłużne przesunięcie dźwigaru) (bud.).
Gleitschuhe (Leitschuhe); trzewiki, szpony ślizgowe (u klatek) (górn.).
Gleitstück (in der Kulisse) p. Führungskopf.
Gleitungsventil p. Ventil.
Gletscher; lodowiec (geol.).
Gletscherseen; jeziora lodowcowe (geol.).
Gletschertheorie; teorja lodowcowa (geol.).
Gletscherton; ił lodowcowy (geol.).
Gletschertore; bramy, wrota lodowcowe (geol.).
Glied; wyraz (mat.).
äußeres —; wyraz skrajny.
inneres —; wyraz środkowy.
Glied (Kettenglied); ogniwo łańcucha.
Gliederkuppel (Kettenkuppel); sprzęgło łańcuchowe (kol. górn.).
Gliedertiere (Krebstiere, Crustacea); skorupiaki (geol.).
Glimmer; łyszczyk, mika (min.).
gemeiner —, (Muscowit); muskowit, mika biała, potasowa.
schwarzer —, (Biotit, Meroxen); biotyt, mika ciemna, magnezjowa.
Glimmerkondensator; kondenzator łyszczykowy (el.).
Glimmerporphyr; porfir łyszczykowy (geol.).
Glimmerschiefer; łupek łyszczykowy (geol.).
Glinkit; glinkit (min.).
Globigerina; globigeryna (otwornica) (geol.).
Globigerinenkalk; wapień globigerynowy (geol.).
Globigerinenschlamm; ił globigerynowy (geol.).
Glocke; dzwon, dzwonek.
elektrische —; dzwonek elektryczny (el.)
Glockenbau (b. d. Salzgewinnung); odbudowa dzwonowa (soln.).
Glockenbohrer (beim Erdbohren) p. Büchsbohrer.
gezahnter —; p. Zahnbohrer.
Glockenbronze p. Glockenmetall.
Glockenfänger p. Fangmutter.
Glockengut p. Glockenmetall.
Glockenisolator; izolator dzwonkowy (el.).
Glockenmaschine (Glockenventilator, Glockensatz); wentylator dzwonowy, przewietrznik dzwonowy (maszyn. górn.).
Glockenmetall (Glockenbronze, Glokkengut, Glockenspeise); spiż dzwonowy, bronz dzwonowy (met.).
Glockenmühle (Kaffeemühle, Kegelmühle); młyn dzwonowy, stożkowy (sort.).
Glockensatz p. Glockenmaschine.
Glockensignal; sygnał dzwonkowy (górn. kol.).
Glockensignalapparat (Glockenzug); dzwonidło, dzwonek (górn.).
Glockenventil (Haubenventil, Doppelsitzventil) p. Ventil.
Glockerit; glokeryt (min.).
Glottelith; glottelit (min.).
Glück auf! (Bergmannsgruß); szczęść Boże!
Glücksbau (Suchstrecke, Suchort); chodnik poszukiwawczy (górn.).
Glückshaken (Fanghaken, einfacher Krätzer); sierpnik, zaczepnik (wierc. ziem.).
Glücksrute p. Wünschelrute.
Glühen (glühend sein); żarzyć się (chem. hut.).
Glühen (glühend machen) p. Ausglühen.
Glühend (glühendes Eisen, glühende Kohle); żarzący się rozżarzony.
Glühfaden; włókno, nić żarowa (el.)
Glühfarbe des Eisens; barwa żaru żelaza (kow. hut.).

Glühfeuer; ogień żarzący się, żar (chem. hut.).
Glühfrischen p. Trockenfrischen.
Glühherd; ognisko żarowe (hut.).
Glühhitze (Glut); żar, żarzenie się (fiz. hut.)
Rot —, (Rotglut —); żar czerwony, ciemny.
Schweiß —, (Schweißglut —); żar jarzący, żar spajania.
Weiß —; żar biały, jasny.
Glühkörper (Glühstoff); żarzywo (el.).
Glühlampe; żarówka, lampa żarowa (el.)
offene —; żarówka bezpróżniowa.
Glühlampenarmatur; oprawa żarówki (el.).
Glühlampenfassung; obsada żarówki (el.).
Glühlampenfuß; szyjka żarówki (el.).
Glühlampensockel; trzonek żarówki (el.).
Glühlicht; światło żarowe (el.).
Glühlichtanlage; urządzenie oświetlenia żarowego (el.).
Glühlichtbeleuchtung; oświetlenie żarowe, żarówkowe (el.).
Glühlichtschnur; plecionka, sznur skręcony, sznur opleciony (el.).
Glühofen; piec żarowy, wyżarzak (hut.).
Glühspan (Hammerschlag, Hammersinter, Schmiedezunder, Zunder); młotowina, żużel, zendra (met. kow.).
Glühstahl; stal żarowa, surowiec kowny, kowalny (met.).
Glühstoff p. Glühkörper.
Glühstrumpf; kołpaczek żarowy (el.).
Glühung (das Glühen); żarzenie się (hut.).
Glühzünder; zapalnik żarowy (górn. el.).
Glühzünder (Zündrohr); zapłonka (sil. spal.).
Glühzündung; zapalanie żarowe (górn. el.).
Glut p. Glühhitze.
Glycinerde (Beryllerde); glucyna (chem.).
Glyhinsteatit; 1) p. Speckstein; 2) p. Agalmatholit.
Glyzerin (Oelsüß); gliceryna.
Gnadengabe; datek z łaski, łaskawizna.
Gnadengesuch; prośba w drodze łaski.
Gneis; gnejs (geol.).
Ur —; gnejs podstawowy.
Gneisformation; p. Laurentinische Formation.
Gneisgranit; granit gnejsowy (geol.).
Gnom (Erdgeist, Kobold); gnom, garbusik, duch zaklęty, kobold, skarbnik (górn.).
Gnomon (Instrument zur Bestimmung der Mittagslinie); gnomon (miern.).
Gold; złoto (met. chem. min.).
gediegen —; złoto rodzime, lite.
Schlag —, (Blatt —); złoto malarskie, pozłótka.
vererztes —; złoto rudne, zrudniałe.
Goldader p. Goldgang.
Goldalluvion; napływ złotonośny (geol.).
Goldamalgam; amalgam złota (min. met.).
Goldamalgamiermühle p. Quickmühle.
Goldarbeit; 1) złotnictwo; 2) wyrób ze złota (met. techn.).
Goldarbeiter (Goldschmied); złotnik.
Goldauflösung (Goldlösung, Goldsolution); rozczyn złota (chem. met.).
Goldausbeute (Goldgewinn); uzysk złota (górn. met.).
Goldbach; potok złotonośny (geol.).
Goldbergbau; kopalnictwo złota, dobywanie złota (górn.).
Goldbergwerk (Goldgrube, Goldmine, Goldwerk, Goldzeche, Goldbergbau); kopalnia złota, góry złote (górn.).
Goldblättchen (Blattgold); złoto listkowe (w listkach), złoto bite (met. techn.) p. Gold.
Goldblech; blacha złota (met. techn.)
Goldbronze (echte Goldbronze, Muschelgold); bronz złoty, złoto tarte (met. techn.).
Golddraht; drut złoty (met. techn.).
Golden (von Gold); złoty, ze złota.
Golderz; ruda złota (min. górn. hut.).
Golderzführend (golderzhältig); złotorudny, złotonośny (geol.).
Golderzlager (Golderzlagerstätte); złoże złotorudne, złotonośne (geol.).
Goldfaden; nitka złota, nić złota (met. techn.).
Goldfirnis (Goldlack); pokost złoty (techn.).
Goldflimmer (Goldflitter); płatki, blaszki złote (techn.).
Goldführend (goldhaltig); złotonośny (geol.).
Goldführung; złotonośność (geol.).

Goldgang (goldführender oder golderzführender Gang, Goldader); żyła złota, żyła złotonośna, złotorudna (geol.).
Goldgehalt (Goldhalt) der Erze, der Legierung; zawartość złota, ilość złota.
Goldgekrätz p. Goldkrätze.
Goldgeschiebe; złoto piaskowe (geol.).
Goldgewinnung; dobywanie złota (górn.).
Goldglätte (rote Glätte, Schuppenglätte); glejta czerwona, glejta złota (met.).
Goldglimmer (Katzengold); złotopiasek, kocie złoto (min.).
Goldgräber (Bergmann); górnik, złotokop.
Goldgrube p. Goldbergwerk.
Goldhalt p. Goldgehalt.
Goldhaltig p. Goldführend.
Goldindustrie; przemysł złotniczy (górn.).
Göldisch (von Silbererzen) p. Güldisch.
Goldkies (goldhaltiger Schwefelkies); iskrzyk złocisty (min.).
Goldkönig; królik złoty, złoto lite, czyste (ziarno przez topienie rudy w tygielku próbowym lub na węglu otrzymywane) (met. prob.).
Goldkrätze (Goldgekrätz, Schawine); opiłki, odpadki złote (met. techn.).
Goldlager; pokład złota (geol.). p. Golderzlager.
Goldlebererz; zwietrzały iskrzyk złocisty (min.).
Goldlegierung; stop złota (met.).
Goldlösung p. Goldauflösung.
Goldlot (Goldschlaglot); lut złotniczy, spójkowie złotnicze (techn.).
Goldmetall p. Gold.
Goldmine p. Goldbergwerk.
Goldmühle (Goldamalgamiermühle) p. Quickmühle.
Goldmünze; moneta złota.
Goldplattierung; powlekanie złotem (met. techn.).
Goldprobe; próba złota (met. prob.).
Goldproduktion; wytwórczość, produkcja złota.
Goldquarzgang; złotonośna żyła kwarcowa (geol.).
Goldreich (von Min. Met.); bogaty, obfitujący w złoto (złotohojny).
Goldreichtum (von Lagerstätten); bogactwo złota (złotohojność) (górn.).
Goldsand (goldführender Sand); piasek złotonośny, piasek złoty (geol.).
Goldscheider; złotopławnik, oddzielacz złota (met.).
Goldscheidewasser (Königswasser); woda królewska (chem.).
Goldscheidung; oddzielanie złota (chem. met. prob.).
Goldschläger; złotarz (met. techn.).
Goldschlägerei (das Goldschlagen); wybijanie, wyklepywanie złota listkowego (met. techn.).
Goldschmied; złotnik.
Goldschwefel (Antimonsulfid); siarczek antymonu, antymon surowy (chem.).
Goldseife (Seife auf Gold); usyp, gruzowisko złotonośne (geol.).
Goldseifenwerk (Goldseifen, Goldwäsche, Goldwaschwerk); płóczka złota (górn.).
Goldseifner (Goldwäscher); płóczkarz złota (górn.).
Goldsilber; 1) Silber (güldisches Silber); 2) złoto srebrzyste, jasno żółte, elektrum (min.).
Goldsolution p. Goldauflösung.
Goldstaub; pył, proch złoty (geol.).
Goldstufe; okaz złota (min.).
Goldsuchen (das); poszukiwanie złota, śledzenie za złotem (górn.).
Goldsucher; poszukujący złota, śledzący za złotem (górn.).
Goldware; towar złoty (met. techn.).
Goldwäsche (Goldwäscherei); 1) płókanie złota, przemywanie piasku złotonośnego; 2) p. Goldwaschwerk.
Goldwaschen; płókać, przemywać spławiać złoto (górn. sort.).
Goldwäscher p. Goldseifner.
Goldwäscherei p. Goldwäsche.
Goldwaschwerk (Goldwäsche); płóczka złota (górn. sort.).
Goldwerk; 1) p. Goldbergwerk; 2) p. Goldwaschwerk.
Goldzeche p. Goldbergwerk.
Gomants Zündmaschine (Dynamoelektrische Maschine bei Gewinnungsarbeiten in der Grube); maszyna zapalcza Gomanta (górn.).
Goniatites (Cephalopoden); goniatites (geol.).
Goniometer (Winkelmesser); goniometr, kątomierz, graniomierz (kryst.).
Göpel (Göpel, Gapel); kołowrót, kierat, goniarnia.

Dampf —, (Förderdampfmaschine); kołowrót parowy.
Hand —, (Haspel, Handhaspel); kołowrót ręczny, kołowrót.
Pferde —; kołowrót konny, kierat.
Turbinen —, (Förderungsturbine); kołowrót turbinowy, turbina zwrotna.
Wasserrad —; kołowrót kołowodny, wodny.
Wassersäulen —, (Förderungswassersäulenmaschine); kołowrót słupowodny.

Göpelbahn p. Göpelherd.
Göpelförderung; wyciąganie kieratowe, kołowrotowe (górn.).
Göpelhaus, (Göpelhütte, Göpelstube, Göpelturm, Treibhaus, Treibkaue); kołowrotnia, kieratnia (maszyn. górn.).
Göpelherd (Herd, Göpelbahn, Rennbahn, Umlauf); trop, szlak. obieg koński (maszyn. górn.).
Göpelhütte p. Göpelhaus.
Göpelist p. Göpeltreiber.
Göpelkaue p. Göpelhaus.
Göpelkorb (Göpeltrommel); bęben kołowrotowy (górn. maszyn.).
Göpelschacht; szyb kołowrotowy (górn.).
Göpelseil; lina kołowrotowa (maszyn. górn.).
Göpelspille (Göpelspindel, Göpelwelle); wrzeciono kołowrotowe, wał kołowrotowy (maszyn. górn.).
Göpelstube p. Göpelhaus.
Göpelstuhl; stolec kołowrotowy (maszyn. górn.).
Göpeltreiber (Treiber, Göpelist); goniarz, poganiacz kołowrotowy, trybarz (górn.).
Göpeltrommel p. Göpelkorb.
Göpelturm p. Göpelhaus.
Göpelwelle p. Göpelspille.
Goslarit (weißer Galizenstein, Zinkvitriol); goslaryt (min.).
Gosse (b. Pochwerk) p. Pochrolle.
Gossenstück (Gussenstück) p. Gans (Ganz).
Göthit (Nadeleisenerz, Rubinglimmer, Pyrrhosiderit); göthit (min.)
Gotischer Baustil; styl gotycki (arch.).
Gotisches Gewölbe; sklepienie gotyckie (bud.).
Graben; rów, przekop.
gedeckter —; rów kryty.
offener —; rów otwarty.
Seiten —; rów boczny, rów postronny.
tektonischer —; rów tektoniczny, załam grabenowy, zapadnięcie rowkowe.
Wasser —; rów wodny, odpływowy.

Graben (in Gräbereien gewinnen); kopać
Gräben; grabeny, zapadliny grabenowe (geol.).
Grabenböschung; stok rowu.
Grabensohle; dno rowu.
Graber (Gräber, Arbeiter in einer Gräberei); kopacz.
Gräberei (die Arbeit); kopanie (w odkrywkach, w usypach) (górn.).
Gräberei (der Ort d. G.; kopalnia, odbudowa wierzchnia, odkrywkowa, kopanina, rudokop (górn.).
Grad; stopień.
Gradbogen; półkole górnicze, stopniowane, zawieszalne, spadomierz (miern. górn.).
Gradflankenverzahnung; uzębienie prostoboczne (maszyn.).
Gradhältigkeit der Salzsole; stopień nasycenia solanki (soln.).
Gradientenzeiger (Neigungszeiger, Niveaubruchzeiger); skaźnik pochyłości drogi, słupek spadkowy, spadoskaz (kol.).
Gradieranstalt p. Gradierwerk.
Gradieren (die Salzsole); tężyć, stopniować (solankę) (soln.).
Gradierte Salzsole p. Garsole.
Gradierer; tężnik (soln.).
Gradierfall; spadek tężenia, spadek w tężni (soln.).
Gradiergebäude (Gradierhaus) p. Gradierwerk.
Gradiermethode; sposób tężenia (soln.).
Gradierung (Konzentration der Salzsole); tężenie solanki (soln.).
Bindfaden —, (Strick —, Seil —); tężenie linowe.
Dach —, (Britschen —, Pritschen —, Staffel —); tężenie stopniowe, strzechowe.
Dorn —, (Tröpfel —); tężenie cierniowe, kropelkowe, kropliste.
Eis —; tężenie lodowe.
Kulissen —; tężenie jarzmowe.
Sonnen —; tężenie słoneczne.
Tafel —; tężenie tablicowe.
Gradierverlust (Salzverlust b. Gradieren); ubytek soli przy tężeniu, ubytek tężniczy (soln.).

Gradierwand (Dornenwand); ściana tężnicza, cierniowa (soln.).
Gradierwandfläche; powierzchnia tężnicza (soln.).
Gradierwerk (Gradierhaus, Gradieranstalt, Gradiergebäude); tężnia (soln.).
einwandiges —; tężnia jednościenna.
mehrwandiges —; tężnia wielościenna.
zweiwandiges —; tężnia dwuścienna.
Gradierwerk (zur Dampfkondensation); chłodnica (maszyn.).
geschlossenes —; chłodnica sztucznie przewietrzana.
offenes —; chłodnica tężniowata.
Grädigkeit (der Sole); stopniowość, procentowość (solanki) (soln.).
Grädigkeitsaräometer (Pfündigkeitsaräometer); gęstomierz (areometr) stopniowy, gęstomierz (areometr) procentowy (fiz. warzel.).
Gradscheibe; krążek stopniowany, krążek z podziałem stopniowym (miern.).
Graduator; stopniownik (el.).
Gradwage; (Gradbogen mit Libelle) zur Bestimmung von geneigten Richtungen); eklimetr, poziomnica (miern.).
Gräfesche Fangvorrichtung; chwytacz samochwyt, łapadło Gräfego (maszyn. górn.).
Grahamit; grahamit (min.).
Gramenit (Graminit); graminit (min.).
Gramm; gram (mat.).
Grammatit (Tremolit u. Calamit); grammatyt, amfibol szary (min.).
Grammering; pierścień Gramme'a (el.)
Gran; gran (prob.).
Granalien; ziarna kruszcowe (met.).
Granat; granat (min.).
böhmischer —, (Pyrop); granat czeski, pyrop.
edler —, (roter —, Karfunkel, Almandin); granat szlachetny, almandyn.
gemeiner —; granat pospolity.
schwarzer —, (Melanit); granat czarny, melanit.
weißer —, (Leuzit); granat biały, leucyt.
Granatblende p. Zinkblende.
Granatfels (Granatit); granatyt (geol.).
Granatdodekaëder (Granatoid) p. Rhombendodekaëder.
Grand (Besatzgrand, Besetzung der Bohrlöcher) p. Besatz.
Grand (grober Sand); piasek gruby.
Grand (Wasserrinne); koryto (sort.).
Grandtransport (Art einer Gebirgsverschiebung im Borinage (Belgien); wielkie przesunięcie (geol.).
Grandig; żwirowy, dziarnisty.
Granit; granit (geol.).
Granitgebirge; góry, skały granitowe (geol.).
Granitit; granityt (geol.).
Granulation p. Granulierung.
Granuliereisen (granuliertes Roheisen) p. Roheisen.
Granulieren p. Körnen.
Granulierkupfer; miedź ziarnista (met.).
Granuliertes Zinn p. Körnerzinn.
Granulierung (Granulation); drobienie, ziarnowanie, granulowanie (kruszców) (met.).
Granulit; granulit (geol.).
Graphikon (graphischer Fahrplan); wykres rozkładu jazdy, tablica wykreślna ruchu pociągów, grafikon (kol.).
Graphisch; graficzny, wykreślny.
Graphit (Reißblei, Wasserblei); grafit (min.).
Graphitbau; dobywanie grafitu (górn.).
Graphitbergbau (Bergbaubetrieb); kopalnictwo grafitu (górn.).
Graphitbergbau (Graphitbergwerk); kopalnia grafitu, góry grafitowe (górn.).
Graphitgneis; gnejs grafitowy (geol.).
Graphitrheostat (Graphitwiderstand); opornik grafitowy (el.).
Graphitschiefer; łupek grafitowy (geol.).
Graphittiegel (Reißbleitiegel, Passauer o. Ipser Tiegel); tygiel, tygielek grafitowy (chem. prob. met.).
Graphosthatik (graphische Statik); grafostatyka, statyka wykreślna.
Graptolithen (Pflanzentiere); graptolity (mięczaki jednoskorupowe, głowopławe) (geol.).
Grastorf p. Wiesentorf.
Grat (Dachgrat, Walmgrat); narożnik dachu, krawędź narożna dachu (bud.).
Gratblech; osnówka (bud.).
Gratbalken (Stichbalken); podstopek krokwi, sztych (bud.).
Gratbogen p. Kreuzbogen.

Gratbundtram (Gratbalken); jęta narożna (bud.).
Gratleiste p. Einschubleiste.
Gratsäge p. Säge.
Gratsparren (Ecksparren); krokiew narożna, krawężnica (bud.).
Gratziegel p. Firstziegel.
Grauantimonerz (Antimonglanz) p. Antimonit.
Graubraunstein (Graubraunsteinerz) p. Manganit, Pyrolusit.
Graueisen (graues Roheisen) p. Roheisen.
Graugiltigerz (lichtes Fahlerz, Arsenfahlerz); tetraedryt arsenowy, jasny (min.).
Grauguß; odlew szary, żelazo lane szare, surowiec szary (metel.).
Graukalk (magerer Kalk) p. Kalk.
Graumanganerz p. Manganit, Pyrolusit.
Graupe (Graupen, Gräupel); gruzły, orzechy, grąpie (rudy) (sort.).
Grausalz p. Pfannenstein.
Grausalzabschlagen p. Pfannensteinabschlagen.
Grausalzhammer p. Pfannensteinhammer.
Grausilber p. Selbit.
Grauspießglanzerz (Grauspießglaserz, Antimonit); antymonit, błyszcz antymonu (min.).
Graustein; doleryt, szaroskał (geol.).
Grauwacke (Grauwackensandstein); szarowaka, szarogłaz, piaskowiec szarowakowy, sylurski (geol.).
Grauwackenformation (Grauwackengebirge, System der Grauwacke); formacja szarogłazowa, pas szarogłazowy (geol.).
Grauwackenkonglomerat; zlepieniec szarowakowy, szarogłazowy (geol.).
Grauwackensandstein p. Grauwacke.
Grauwackenschiefer; łupek szarowakowy, szarogłazowy (geol.).
Gravitation; ciążenie (powszechne) grawitacja (mech.).
Gravitationsgesetz; prawo ciążenia (mech.).
Gravitationskonstante; stała ciążenia (mech.).
Greenokit (Schwefelkadmium); greenokit (grinokit) (min.).
Greenovit p. Titanit.
Greifbagger; bagrownica chwytacz, bagrownica chwytna (górn.).
Greifer (Greifbagger); chwytacz pogłębiarski (wiercenie szybów).
Greifzirkel; cyrkiel chwytny, kalibrowy.
Greisen (Granit ohne Feldspat mit Zinnerz); grejzen, hialomikt (geol.).
Grengesit; grengezyt (min.).
Grenzausmessung; wymierzanie granic (miern.).
Grenze; granica.
Grenzläufige Wetterführung; przewietrzanie graniczne (przewiew), wentylacja graniczna (górn.).
Grenzmarke (Grenzpflock, Grenzpfahl); granicznik, rubieżec, słupek graniczny (miern.).
Grenzmelaphyr; melafir graniczny (geol.).
Grenzpfeiler filar graniczny (górn.).
Grenzspannung; naprężenie skrajne, naprężenie krańcowe (wyt.).
Grenzstein (Markstein, Lochstein, Feldstein); kamień graniczny, granicznik kamienny (miern.).
Grenzstrecke; chodnik graniczny (górn.).
Grenzturbine p. Turbine.
Gries (Grieß, Kies) p. Kies.
Gries (Grieß, Grießkohle, Gruß, Großkohle); 1) węgiel drobny; 2) orzeszek węglowy; 3) węgiel kostkowy 4) węgiel krupiasty (krupica) (zależnie od miejscowości) (górn.).
Griff (Handgriff); rączka, rękojeść.
Griff (Heft); trzonek (dłuta, młotka i. t. d.).
Grisoumeter; grizumetr (rozbiór gazu kopalnianego).
Grisoutit; grizutyna (materjał wybuchowy).
Grob; gruby (górn. hut.).
Grobblech; blacha gruba (met.).
Grobdraht; drut gruby (met.).
Grobe Fehler; błędy grube (miern.).
Grobe Gänge (grobe Geschicke) p. Geschicke.
Grobeingesprengt; grubowpryśnięty (geol.) p. Eingesprengt.
Grobeisen; żelazo kształtowe grube (met.).
Grobeisenwalzwerk (Grobstreckwalzwerk, Grobstraße, Grobwalzwerk, Grobstrecke); walcownia na żelazo grube, walcownia gruba (met.).
Grober Sand p. Kies.
Grobes Salz p. Grobsalz.
Grobfäustel p. Großfäustel.
Grobfeile; pilnik gruby (techn.).
Grobkalk; wapień gruboziarnisty (geol.).

Grobkohle (Großkohle, Stückkohle); węgiel gruby, kawałkowy (min. górn.).
Grobkörnig (von Min. u. Gesteinen); gruboziarnisty, dziarstwisty.
Grobmörtel (Gußmörtel, Beton); beton (bud.).
Grobsalz (grobes Salz); sól gruboziarnista (warzel.).
Grobsalzgewinnung; wytwarzanie roli gruboziarnistej (warzel.).
Grobsalzpfanne p. Senkpfanne.
Grobsalzvakuumpfanne; panew próżniowa dla warzonki gruboziarnistej (warzel.).
Grobschmied (Schmied); kowal.
Grobsicherung; bezpiecznik dla prądów wielkich (silnych) (el.).
Grobstraße (Grobstrecke) p. Grobeisenwalzwerk.
Grobstreckwalzwerk (Grobwalzwerk) p. Grobeisenwalzwerk.
Groppit; groppit (min.).
Groroilith; groroilit (min.).
Größe; wielkość (mat.).
gerade proportionierte —; wielkość wprost proporcjonalna.
verkehrt proportionierte —; wielkość odwrotnie proporcjonalna.
Großfäustel (Grobfäustel, Treibfäustel); młot (wielki), perlik, pucka (górn.).
Großfeld (Maximalfeld); pole wielkie, pole maksymalne (500 000 $^0\square$ = 2.189.000 m^2) (pr. górn.).
Großkohle p. Stückkohle.
Großluckig (vom Roheisen); silnie porowaty.
Großmotor; motor, silnik duży (maszyn.).
Größter Kugelkreis; koło wielkie (w kuli) (geom.).
Grossular (grüner Granat, Wiluigranat); grossular, granat zielony, agrestnik (min.).
Grothit; grotyt (min.).
Grotte (Höhle); jaskinia, pieczara, grota (geol.).
Grube; 1) dół; 2) kopalnia.
Gruben —; kopalniany, dolny, podziemny.
Grubenarbeit (Bergarbeit, bergmännische Arbeit); praca (robota) kopalniana, praca (robota) podziemna, dolna (górn.).
Grubenarbeiter (Bergarbeiter); robotnik kopalniany, robotnik dolny, górnik (górn.).
Grubenaufnahme; zdjęcie, zmierzenie kopalni (miern.).
Grubenaufschluß; odkrywka kopalniana p. Aufschluß.
Grubenaufseher; dozorca kopalni, dozorca dolny (górn.).
Grubenausbau; obudowa, wyprawa kopalni (górn.) p. Ausbau.
Grubenbahn (Grubeneisenbahn); kolej (kolejka) kopalniana, podziemna (górn.).
Grubenbau (Grubenbetrieb); kopalnictwo (górn.) p. Bergbaubetrieb.
Grubenbau (Grubengebäude, Bau); wyrobisko górnicze, działo.
schachtförmiger —; wyrobisko szybowe.
stollenförmiger —; wyrobisko sztolniowe, chodnikowe.
Grubenbauholz p. Grubenholz.
Grubenbeamte; urzędnik kopalniany, dolny, górniczy (górn.).
Grubenbefahrung (Anfahrt) p. Befahrung.
Grubenbeil (Kaukamm); toporek kopalniany, dolny, górniczy, siekierka kopalniana (górn.).
Grubenbeleuchtung; oświetlenie kopalni (górn.).
stationäre —; oświetlenie stałe.
tragbare —, (transportable —); oświetlenie przenośne.
Grubenbericht; sprawozdanie kopalniane.
Grubenbesuch; zwiedzanie kopalni.
Grubenbetrieb; ruch kopalniany, zawiadowstwo kopalniane, kopalnictwo (górn.).
Grubenbewetterung; p. Bewetterung der Grube.
Grubenbild p. Grubenriß.
Grubenblende (Blende, Grubenlicht) p. Blende.
Grubenbrand (Grubenfeuer); pożar kopalni, pożar w kopalni, pożar dolny (górn.) p. Brand.
Grubeneinfahrt; wjazd, zjazd do kopalni (górn.).
Grubeneinwäglatte (Grubennivellierlatte); niwelacyjna łata kopalniana, poziomnicza łata kopalniana.
Grubeneisenbahn p. Grubenbahn.
Grubenerhaltung p. Erhaltbau.
Grubenerz; ruda dolna, ruda wyklepana (górn.) p. Scheiderz.
Grubenfahrt p. Anfahrt, Befahrung, Fahrt.
Grubenfeld (verliehenes Feld); pole kopalniane, dolne, górnicze (górn.).

Grubenfeldmaß; miara kopalniana, wymiar kopalniany (górn.).
Grubenförderung; przewóz, woźba kopalniana (górn.) p. Förderung.
Grubengas; gaz kopalniany, gaz zapalny, powietrze wybuchające (górn.) p. Schlagende Wetter.
Grubengebäude; 1) budynki (budowle, zabudowania) kopalniane, górnicze; 2) p. Bergwerk; 3) p. Grubenbau (górn.).
Grubengefälle; dochody wyrobowe kopalniane (górn.).
Grubengesinde; czeladź kopalniana, dolna (górn.).
Grubengezähe p. Gezähe.
Grubenhalde (Gesteinshalde) p. Berghalde.
Grubenhaus (Zechenhaus) p. Berghaus.
Grubenhaushalt; gospodarstwo kopalniane, dolne (górn.).
Grubenhauwerk p. Hauwerk.
Grubenhemd p. Bergkittel.
Grubenholz (Grubenbauholz); budulec kopalniany (górn.).
Grubenhunt (Grubenhund, Hund, Grubenwagen); wózek kopalniany (górn.) p. Förderwagen, Hunt.
Grubenhutmann (Hutmann) p. Grubensteiger.
Grubenjunge (Bergjunge, Junge) p. Bergjunge.
Grubenkabel; kabel kopalniany (el.).
Grubenkarte p. Grubenriß.
Grubenkaue p. Kaue.
Grubenkittel (Grubenhemd) p. Bergkittel.
Grubenkleid (Bergmannskleid, Berghabit) p. Bergkleid.
Grubenklein; 1) ruda drobna, rudnina; 2) węgiel drobny, drobnina; 3) p. Erzklein, Kohlenklein.
Grubenklosett; klozet kopalniany (górn.).
Grubenkompaß p. Bergkompaß.
Grubenkosten; koszta kopalniane, wydatki kopalniane (górn.).
Grubenlampe (Grubenlicht); lampka kopalniana, górnicza, kaganek górniczy.
geschlossene —, p. Sicherheitslampe.
offene —; lampka otwarta, lampka o świetle otwartem.
Grubenleder (Leder) p. Bergleder.
Grubenleiter (Betriebsleiter); kierownik ruchu, zawiadowca kopalni (górn.).
Grubenleitung (Betriebsleitung); kierownictwo, zawiadowstwo kopalni (górn.) p. Betriebsleitung.
Grubenletten; ił kopalniany (górn. soln.).
Grubenlicht (Geleucht) p. Grubenlampe.
Grubenlokomotive; lokomotywa kopalniana.
Grubenluft; powietrze kopalniane (górn.).
Grubenmaß; miara górnicza (pr. górn.).
Grubenmaßverleihung; nadanie miar górniczych (pr. górn.).
Grubenmaterial; materjał kopalniany.
Grubenmauerung; obudowa murowa, murowanie kopalniane (górn.); p. Ausbau.
Grubenmaurer; murarz kopalniany (górn.).
Grubenmessung (Grubenvermessung); pomiar kopalniany, pomiar kopalni (miern. górn.).
Grubenplan p. Grubenriß.
Grubenquerschnitt; przekrój kopalni (górn.).
äquivalenter —, (gleichwertiger —, Grubenweite); przekrój równoznaczny, otwór równoznaczny.
Grubenrevier; okręg kopalniany, rewir kopalniany p. Bergrevier.
Grubenriß (Grubenkarte, Grubenplan, Grubenbild); mapa kopalniana, plan kopalni (górn.).
Grubensäuberung p. Säuberung.
Grubenschacht (Blindschacht, Gesenk, Abteufen); szybik, szyb ślepy, komin (górn.).
Grubenschiene (Grubeneisenbahnschiene); szyna kopalniana (górn.).
Grubenschmand (Bergschmand, Schmand); błoto kopalniane, muł kopalniany (górn.).
Grubenschmiede p. Bergschmiede.
Grubenschotter; żwir kopalny (geol.).
Grubenseil (Förderseil); lina kopalniana, wyciągowa (górn.).
Grubensignal; sygnał kopalniany (górn.).
Grubensteiger (Steiger, Grubenhutmann, Hutmann) p. Steiger.
Grubenstock (Bodendicke) bei Rollwehren; calizna (soln.).
Grubenterrain; teren kopalniany.
Grubentheodolit; teodolit kopalniany, górniczy (miern.).
Grubentscherper p. Tscherper.

Grubenventilation; przewietrzanie, wentylacja kopalni (górn.).
Grubenventilator (Handventilator, Handfocher) p. Ventilator.
Grubenveranstaltung; zarządzenie, ułożenie, rozpis, przygotowanie pracy kopalnianej (górn.).
Grubenverwalter (Bergverwalter); zarządca kopalni (górn.).
Grubenverwaltung (Bergverwaltung); zarząd kopalni (górn.).
Grubenvorstand; naczelnik, zawiadowca kopalni (górn.).
Grubenwagen p. Grubenhunt, Hunt.
Grubenwasser; woda kopalniana, zaskórna, sączna, woda podziemna (górn. geol.).
Grubenwasserhaltungsmaschine; maszyna wodociągowa kopalniana, wywadniarka kopalniana (maszyn. górn.).
Grubenwehre p. Wehre.
Grubenweite p. Grubenquerschnitt.
Grubenwerk; zakład kopalniany p. Bergwerk.
Grubenwetter (Wetter); powietrze kopalniane (górn.).
Grubenwetterzug; strumień (prąd) powietrza kopalnianego (górn.).
Grubenwurm p. Ankylostomum duodenale.
Grubenzimmerling (Zimmerling, Zimmerhäuer); cieśla górniczy, kopalniany p. Schachtzimmerling.
Grubenzimmerung (Zimmerung); wyprawa, wydrzewienie kopalni (górn.) p. Ausbau.
Grubenzug p. Zug.
Grünauit p. Saynit.
Grünbleierz (Pyromorphit); ołowiak zielony (min.).
Grund; 1) grunt, ziemia, gleba, rola; 2) dno, spód (rzeki); 3) fundament; 4) przyczyna, powód.
Grundbalken (Grundschwelle, Grundbaum, Grundholz); przycieś, podwalina (bud.).
Grundbuch; księga gruntowa, tabularna, hipoteczna, ziemiańska.
Grundbucheinlage; wykaz księgi gruntowej.
Grundbuchauszug; wyciąg księgi gruntowej.
Grundbuchsgericht; sąd hipoteczny.
Grundbuchskörper; ciało hipoteczne.
Grundeigentümer; właściciel ziemi, gruntu.
Grundeinheit; jednostka zasadnicza.
Grundeinlösung; wykupno gruntów.
Grundeinwägung (Grundnivellierung); poziomowanie gruntu, niwelacja gruntu (miern.).
Grunderschichten; warstwy grundzkie (geol.).
Grundformel; prawidło zasadnicze (mat.).
Grundfläche; 1) podstawa (geom. bud.); 2) powierzchnia zasadnicza (kryst.).
Grundform (Grundgestalt) der Mineralien; kształt zasadniczy (min. kryst.).
Grundgebirge; 1) p. Urgebirge; 2) warstwy dolne, spodnie, podkładowe (geol.).
Grundholz p. Grundbalken.
Grundieren; gruntować, podłożyć, dać podkład (pokostem, farbą).
Grundkreis; 1) koło podstawowe (mat.); 2) obwód zasadniczy (koła zębatego) (maszyn.).
Grundladen p. Grundsohle.
Grundlage (Basis); podstawa (bud.).
Grundlinie; podstawa (geom.).
Grundmasse; ciasto skalne (masa zasadnicza) (geol.).
Grundmauer (Fundament); fundament (bud.).
Grundmauerwerk; mur fundamentowy, podbudowa, podmurowanie (bud.).
Grundplatte; płyta podstawna, podstawa (bud.).
Grundpreis (Grundtaxe); cena zasadnicza (taryf.).
Grundriß (Horizontalprojektion); rzut poziomy (geom.).
Grundsatz; zasada, prawidło.
Grundschieber (Verteilungschieber) p. Schieber.
Grundschwelle (Grundschweller); podwalina, przycieś (bud. górn. cieś.).
Grundsohle (Grundschwelle, Grundholz, Grundladen); podkład (górn. cieś.).
kurze —; próg.
lange —, (Längenschwelle); podkład podłużny.
Grundstein (Eckstein, Kropfstein); kamień węgielny (bud.).
Grundsteuer; podatek gruntowy, ziemski (łanowe).
Grundstoff (chemisches Element); pierwiastek chemiczny (chem.).
Grundstrecke (Sohlenstrecke, Gezeugstrecke, Sohlenlauf); chodnik główny, spodni (górn.).

Grundstreckenpfeiler; filar ochronny głównochodnikowy, filar głównochodnikowy (górn.).
Grundtaxe p. Grundpreis.
Grundüberlassung; odstąpienie ziemi, gruntu.
Gründung; założenie, fundowanie.
Grundwage p. Setzwage.
Grundwasser; woda zaskórna, denna (geol.).
Grundwasserspiegel; zwierciadło wody wgłębnej, poziom wody gruntowej.
Grundzahl; liczba zasadnicza, wartość zasadnicza (mat.).
Grundzins; czynsz z gruntu, czynsz gruntowy, ziemny.
Grundzug; zarys.
Grüneisenerde (grüne Eisenerde, Bismutoferrit); bizmutoferryt (min.).
Grüneisenerz (Grüneisenstein, Kraurit); żeleziak zielony, krauryt (min.).
Grünerde p. Seladonit.
Grunerit (Grünerit); gruneryt, gryneryt (min.).
Grünkupfererz p. Kupfergrün.
Grünsalz; sól zielona (w Wieliczce).
Grünsalzgebirge; górotwór soli zielonej (Wieliczka) (geol.).
Grünsalzkörper; skład, ciało, gniazdo soli zielonej (w Wieliczce) (geol.).
Grünsandstein (Grünsand, glaukonitischer Sandstein); piaskowiec zielony, angielski (geol.).
Grünspan (Spangrün, Spanischgrün); zieleń miedziana, grynszpan, siarczan miedzi (chem. techn.).
Grünstein (Diorit u. Diabas); zieleniec, zielonoskał (geol.).
Gruppenkolben; tłoki zrzeszone (maszyn.).
Gruppenladung; ładowanie grupowe.
Gruppenschaltung; połączenie grupowe (rozrząd zrzeszony) (el.).
Gruppentransformator; przetwornik zrzeszony (el.).
Gruppenventile; wentyle, zawory zrzeszone (maszyn.).
Grus (Gruß) p. Gries.
Gryphaea (Conchiferen); gryphaea, zagłoba, dziobacz (małża bezgłowa jednomuszkułowa) (geol.).
Gryphitenkalk; wapień gryfitowy (geol.).
Guadalcazarit; gwadalkazaryt (min.).
Guanit; guanit (min.).
Guarinit; guarynit (min.).
Gugel p. Überbrechen.
Guhr — p. Gur.
Guibal-Ventilator; wentylator Guibal'a, przewietrznik Guibal'a (maszyn. górn.).
Güldisch (göldisch, goldhaltig) von Silbererzen; złotonośny, złoto w sobie zawierający (min.).
Gültig; wartościowy, wartość mający.
Gültige Verrohrung (bis zutage gehende Verrohrung); rurowanie całkowite (wierc. miern.).
Gümbelit; gymbelit (min.).
Gummi; guma, lep.
arabisches —; guma arabska.
vulkanisiertes —; guma wulkanizowana.
Gummiaderleitung; przewodnik w gumie bez szwu (el.).
Gummiband; taśma gumowa.
Gummibandleitung; przewodnik w taśmie gumowej (el.).
Gummibeutel; płuco gumowe (siln. spalin.).
Gummidynamit; dynamit gumowy (żelatynowo-benzolowy).
Gummierz (Gummit); gummit, klejowiec (min.).
Gummigutt (gelber Farbstoff); gumiguta.
Gummiisolation; izolacja gumowa (el.).
Gummiriemen; pas gumowy (maszyn.).
Gummischlauch; wąż gumowy.
Gummischutzhülse; rurka ochronna z gumy (el.).
Gumpe (Gumpen) p. Pochtrog.
Gumpenwasser (dickes, trübes Wasser); męty, woda mętna (sort.).
Gur (Guhr); rozczyn skalny, rozczyn kamienny (geol.) p. Kieselgur.
Gurdynamit p. Kieselgurdynamit.
Gurhofian; gurhofian (min.).
Gurolit; gurolit (min.).
Gurt (Gurtung); pas (bud. most.).
Band —; pas taśmowy, poziomy.
Mittel —, (mittlere Gurtung); pas środkowy.
Ober —, (obere Gurtung); pas górny.
Unter —, (untere Gurtung); pas dolny.
Gurtbogen (Tragbogen); podłęcze (łuk podpierający inne sklepienie) (bud.).
Gurte p. Mauerbogen.
Gurtförderer (Förderband); przenośnik pasowy, taśmowy (górn.).

Gurtgesims (Band); pas (arch.).
Guß (das Gießen); odlewanie (met. odl.).
Guß (Gußware); odlew (met. odl.).
Hart —; odlew utwardzony, hartowany.
Guß (Gußware); odlew (met. odl.).
schmiedbarer —, (Temper —); odlew kowalny, odwęglony.
Stahlform —; odlew zlewny, stalowy.
Guß (Gußstück, Stück, Wolf, Luppe) p. Luppe.
Gußblase; bąbel, wzdęcie (w odlewie) (met. odl.).
Gußeisen; żelazo lane, leizna żelaza (met.).
Hart —; żelazo utwardzone, hartowane.
schmiedbares —; żelazo kowalne, kowne, odwęglone.
Gußeisenbruch; druzg żelaza lanego (met.).
Gußeisenstange (Gußplatte); zlewek, odlew, sztaba lana (odl.).
Gußfehler; błąd w odlewie, skaza w odlewie.
Gußform (Gießform, Form); forma odlewnicza (odl.).
Gußgerinne (Gußrinne, Einguß); nalewnica, żłobek odlewniczy (odl.).
Gußhaut (auf dem Gußstück); naskórek (odlewniczy) (odl.).
Gußmaterial; leiwo.
Gußhütte (Gußwerk) p. Gießerei.
Gußkasten p. Gießkasten.
Gußkopf (Anguß) p. Anguß, Gießkopf.
Gußloch (Gießloch, Einguß, Eingußloch, Eingußöffnung) p. Einguß.
Gußlochzapfen (Gußzapfen, Gießzapfen); czop (czopek) wlewowy, odlewniczy.
Gußmaterial; 1) leiwo; 2) materjał odlewniczy.
Gußmodell (Modell); model odlewniczy (odl.).
Gußmörtel (Grobmörtel, Beton); beton (bud.).
Gußnaht (Gußreif, Bart); szew (odlewniczy) (odl.).
Gußofen; piec odlewniczy (odl.).
Gußpfanne p. Gießpfanne.
Gußplatte p. Gußeisenstange.
Gußrad; koło lane (maszyn.).
Gußreif p. Gußnaht.
Gußrinne p. Gußgerinne.
Gußroheisen (Gießereiroheisen) p. Roheisen.
Gußröhre (gußeiserne Röhre); rura lana.
Gußschale (Schale, Coquille, Gußform, Kapsel metallene); kadłub odlewniczy (odl.).
Gußstahl (Tiegelgußstahl); stal lana, tyglowa (met.).
Gußstahlblech; blacha ze stali lanej (met.).
Gußstahldraht; drut ze stali lanej (met.).
Gußstahldrahtseil p. Drahtseil.
Gußstahlfabrik (Gußstahlwerk, Fabrik für Tiegelgußstahl); fabryka stali lanej, huta stali lanej, stalownia (met.).
Gußstahlkönig; królik stali lanej, królik stali tyglowej (met.).
Gußstück (Gußware) p. Guß.
Gußware; odlew, towar lany, odlewany (met.).
Gußwerk; 1) p. Gußhütte; 2) Gußstück.
Gußzapfen; 1) p. Gußlochzapfen; 2) p. Anguß.
Gut; 1) dobro; 2) majątek; 3) towar.
Gut (Klaubgut) p. Material.
Gutachten (das); opinja, zdanie, ocena.
Gütegrad; 1) pełnota wskazy, moc wskazana; 2) sprawność.
Gute Wetter p. Wetter.
Gütermagazin (Frachtenmagazin, Warenmagazin, Güterschoppen); skład towarowy, magazyn towarowy, towarnia, składownia.
Guterz; ruda bogata (górn. hut.).
Güteverhältnis; spółczynnik wydajności.
elektrisches —; wydajność elektryczna, sprawność elektryczna.
wirtschaftliches —; sprawność ekonomiczna.
Guthaben (das); należność, reszta z obrachunku.
Gütertarif (Frachttarif); taryfa towarowa, cennik przewozu towarów.
Güterwagen (Frachtwagen); wóz towarowy.
Güterzufuhr; dowóz towarów.
Güterzug (Lastzug); pociąg towarowy.
Gutrösten (der Erze) p. Garrösten.
Gutsole p. Garsole.
Gutsprechen die Sole; uznać solankę jako nasyconą, stężoną, warzelną (warzel.).
Guttapercha; gutaperka (matr.).

Guttensteiner Kalk; wapień gutensztyński (geol.).
Gyps p. Gips.
Gymnit; gymnit (min.).
Gyrolith; gyrolit (min.).

H

Haarhygrometer p. Hygrometer.
Haarkies (Nickelkies, Millerit); millerYt (min.).
Haarkupfer (Mooskupfer, Kupferwolle); miedź włosista (met.).
Haarpinsel; włośnik, pędzel włosiany, pędzel z włosów.
Haarröhrchen; rurki włoskowate (fiz.).
Haarsalz (Halotrichit, Keramohalit); sól włosiasta, włosy solne (min.).
Haarschlacke p. Schlackenwolle.
Haarsilber; srebro rodzime włosiaste, włosy srebrne (min.).
Haarzirkel p. Zirkel.
Haases Schachtabteufen; pogłębianie szybów sposobem Haasego (pale rurowe) (górn.).
Haben (das); mienie, należytość.
Habronemerz; 1) p. Brauneisenerz; 2) p. Göthit; 3) p. Stilpnosiderit.
Habronemmalachit; 1) p. Strahlerz; 2) p. Malachit; 3) p. Salzkupfererz.
Häckchen p. Berghäckel.
Hacke; siekiera, siekierka (narz.).
Hackethaldraht; przewodnik (drut) haketalowski (Hackethala) (el.).
Haderig (hadrig) von Eisen p. Eisen hadriges.
Hafnefjordit; hafnefjordyt (min.).
Hafnererz p. Glasurerz.
Haftbarkeit (Haftpflicht, Haftung, Garantie); poręczenie, poręka, rękojmia, odpowiedzialność, gwarancja.
Haften (haften bleiben) vom Eisen; przywierać (żelazo przywiera do walców) (techn.).
Haftung p. Haftbarkeit.
Haftzeit (Garantiezeit); okres poręki, trwanie poręki.
Hahn (Wechsel); kurek (techn. maszyn.).
Ablaß —, (Ablauf —); kurek wypustowy, spustowy.
Dampf —; kurek parowy.
Dreiweg —; kurek trójdrogowy.
Durchgangs —; kurek przepustowy.
Einspritz —, (Speise —); kurek zasilający, wpustowy- wtryskowy.
Manometer —; kurek manometru.
Probier —; kurek probierczy, próbny, dozorczy, kruczek.
Reinigungs —, (Schnelldampf —, Sturmwechsel); kurek przewiewny, cylindrowy, podcylindrowy.
Schieberkasten —; kurek do suwaków, suwakowy.
Spritz —, (Spritzwechsel); kurek natryskowy, nastrzykowy.
Wärm —, (Wärmwechsel); kurek do ogrzewania.
Wasser —; kurek wodny.
Wasserstands —; kurek wodowskazowy.
Zweiweg —; kurek zwykły, przelotowy.
Zylinder —, (Zylinderwechsel); kurek cylindra.
Hahnbrei (Hahnebrei); woda zagliniona, zakredziona, breja gliniana (wyrób blachy).
Hahnenbalken (Spitzbalken); grzęda (belka dachowa położona najbliżej grzbietu) (bud.).
Hahnfassung (der Glühlampe); obsadka (obsada) z włącznikiem (el.).
Hahnluftpumpe; pompa powietrzna (pneumatyczna) kurkowa (fiz.).
Haidingerit (prismatisches Euklashaloid); hajdyngeryt (min.).
Haken; 1) hak, kruk, czep; 2) p. Biegung, Falte (geol.).
Hakenachse (Schnurachse); oś hakowa (wieszadła) (miern. górn.).
Hakenband p. Kegelband.
Hakenblatt (Verzahnung); zamek, łączenie (cieś.).
gerades —; zamek prosty, nakładka zwyczajna z zębem.
gerades — mit Versatzung; zamek z wpustem, łączenie na wpust, łączenie czopowe.
— mit dem Keil; zamek z klinem, łączenie klinowe.
schräges —; zamek ukośny, nakładka ukośna z zębem.
schräges — mit Grat; zamek ukośny z grotem, łączenie ukośne z grotem.
Hakeneisen (im Handel); żelazo hakowe.

Hakenkamm (Verzahnung, Verschränkung); wrąb zębaty, wrąb z zębem (cieś.).
Hakenlinie (Hakenachse); linja hakowa, oś hakowa (półkola, wieszadła) (miern. górn.).
Hakennagel p. Schienennagel.
Hakennippel; trzpionek haczykowy, trzp. z haczykiem (el.).
Hakenschläge (Umbiegungen der Schichten an der Kluft); zakrzywienie się warstw, haczenie się warstw (geol.).
Hakenstahl (Drehhaken, Schrotmeißel, Kreuzmeißel); dłuto krzywe, haczykowate (tok.).
Hakenstütze; hak wkrętkowy, trzpień hakowaty (el.).
Haken werfen (von Gängen); zakrzywiać się, haczyć się (geol.).
Halbachtmalsechsflächner p. Dyakis-Dodekaëder.
Halbaryt; 1) p. Witherit; 2) p. Barytokalzit; 3) p. Strontianit; 4) p. Schwerspat; 5) p. Cölestin.
Halbdreimalachtflächner p. Deltoiddodekaëder.
Halbdurchsichtig; półprzeźroczysty (min.).
Halbe Gezeugstrecke; poziom średni (odbudowa żył) (górn.).
Halbe Mauerung; murowanie połowiczne, omurowa połowiczna (w chodnikach) (górn.).
Halber Biberschwanz; półkarpiówka (bud.).
Halber Türstock (einbeiniger Türstock); półodrzwia, półpara (górn.). p. Türstock.
Halbes Gezimmer; 1) półodrzwia, półpara; 2) wieniec połowiczny (w szybach) (górn.) p. Gezimmer, Geviere.
Halbfett (halbfette Kohle, Steinkohle); półtłusty (węgiel półtłusty).
Halbflächner (Hemiëder); postać półścienna, hemiedryczna, półścian (kryst.).
Halbgar; półgotowy, niedokończony (met.).
Halbgasfeuerung; opalanie, ogrzewanie półgazowe (tech. warzel.).
Halbgeschoß (Zwischenstockwerk, Antresol, Mezzanin); międzypiętrze, półpiętrze, antresola (bud.).
Halbhochofen p. Blauofen.
Halbholz p. Halbrundholz.
Halbieren, połowić, przepołowić (mat. geom.).
Halbiert (vom Roheisen); połowiczny, mieszany, pstry (met.).
Halbjahr; półrocze.
Halbkreis; półkole (geom.).
Halbkreistransporteur p. Transporteur.
Halbkugel; półkula (geom.).
Halbkuppel (Chorgewölbe, Muschelgewölbe, Nischengewölbe); sklepienie wnękowe (bud.).
Halbleiter; półprzewodnik (el.).
Halblöhner (Bergjunge); półlennik, półlennikowy, chłopiec, młodzian górniczy (górn.).
Halbmesser (Radius); promień (geom.).
Halbmetalle; półmetale, półkruszce (chem.).
Halbmondmeißel (Hohlmeißel, Hohleisen); dłubacz, żłobak, piesznia, rera (narz.).
Halbopal; półopal (min.).
Halbparabelträger; dźwigar niezbieżny, parabolnica przycięta (bud. most.).
Halbpfeiler (Wandpfeiler, Pilaster); pilaster, filar uwięzły, w mur wcielony (arch.).
Halbprodukt; półwyrób, półwytwór, półprodukt (hut. techn.).
Halbradeisen p. Eisen.
Halbrundeisen (halbrundes Eisen) p. Eisen.
Halbrundholz (Halbholz); półczyna półcizna, poła (bud.).
Halbsäule; półsłupie, półkolumna, słup uwięzły (arch.).
Halbschatten; przycień, przycienie.
Halbsechsmalachtflächner p. Hexakistetraëder.
Halbstahl p. Mock (Mockstahl).
Halbstuffen p. Mittelerze.
Halbviermalsechsflächner p. Pentagondodekaëder.
Halbviermalzwanzigflächner p. Trigondodekaëder.
Halbwallonenfrischarbeit (Halbwallonenschmiede); świeżenie (uszczerzanie, fryszowanie) półwalońskie, półwalonka (met.).
Halbwalm (Halbwalmdach); dach półszczytowy (bud.).
Halbwattlampe; półwatówka, lampa półwatowa (el.).
Halbzweimalzwölfflächner p. Skalenoëder.
Halde; warpa, zwał, hałda (kupa skały płonnej) (górn. hut.).
Haldenberge (Haldengestein); skała płonna, rumy (górn.).

Haldenerz; ruda ze zwału. ruda zwałowa (górn.).
Haldenbrand; pożar zwału, gorzenie zwału (górn.).
Haldenkuttung; przebieranie, przeszukiwanie zwału, kręzłowanie (górn.); p. Kutten.
Haldenplatz (Haldensturz, Halde); zwaliszcze, warpowisko, warpisko (górn. hut.).
Haldenschutt (Bergschutt) p. Rolle.
Haldensturz; 1) zwał, wysyp; 2) p. Haldenplatz.
Haldenvorrat; zasób zwałowy, zasób na zwale (górn. hut.).
Haldenzeuge; zwaliny, odwaliny p. Haldenberge.
Haldenzug; zwały dawne, rząd zwałów dawnych (górn.).
Halle; wiata, hala, podsienie.
Bahnhofs —; wiata dworcowa.
Maschinen —; wiata maszynowa, maszynownia.
Vor —; przedsionek.
Halleiner Wehre p. Wehre.
Hallerde p. Pfannenstein.
Hallit; hallit (min.).
Halloysit; halloizyt (min.).
Hallstätter Kalk; wapień halstacki (geol.).
Halm (Zündhalm, Strohhalm, Raketchen); źdźbło, zapalnik źdźbłowy (górn.).
Halmzündung (Raketchenzündung); zapalanie źdźbłowe, rakietowe.
Halochalcit; halochalcyt (min.).
Halogene (corpora halogenia) p. Haloide.
Haloide (Haloidstoffe, Halogene, Salzbildner); haloidy, halogeny, solirody, chlorowce (chem.).
Haloklastit (Petroklastit); haloklastyt, petroklastyt (materjał wybuchowy) (górn.).
Halotrichit (Eisenalaun, Haarsalz, Keramohalit); halotrychit, sól włosista, keramohalit (min.).
Haloxilin; haloksylin (materjał wybuchowy).
Hals der Bessemerbirne; gardziel gruszki besemerowskiej (met.).
Hals der Muffel (Vorlage der Muffel); szyja mufli (hut. prob.).
Halse p. Röhrenbündel.
Halslager p. Lager.
Halt! stój! (sygn.).
Halt (Gehalt) p. Metallgehalt.
Halten (bauhafthalten, erhalten); utrzymywać, (w stanie należytym, dobrym), utrzymywać w ruchu (górn.).
Halten (enthalten): zawierać.
Halten (Stunde halten); zachowywać, utrzymywać kierunek (górn. miern.).
Halten (Wasser halten); zmódź, pokonać, poskromić wodę (górn.); p. Gewältigen.
Haltestelle (Haltestation, Haltepunkt); przystanek drogi żelaznej (kol.).
Haltig (hältig, Erz enthaltend); rudę zawierający, rudonośny, rudziasty (min. chem. met.).
Haltiges (Erz haltiges); rudziastość (górn.).
Hältiges Gut; materjał bogaty (sort.).
Haltigkeit der Erze p. Erzgehalt.
Haltsignal (Halt!); sygnał zatrzymujący, sygnał „stój"! (sygn.).
Halurgie (Salzsudwesen, Salinenwesen); solnictwo (soln.).
Hamartit; hamartyt (min.).
Hämatit (Roteisenerz, Roteisenstein); hematyt, żelaziak czerwony (min.).
Hammer; młot, młotek (techn.).
Abricht —; młot równiak.
Aufwerf —, (Aufwerfer); młot podrzutowy.
Ball —, (für Schmiede); wykrążnik.
Beil —; wytłocznik.
Breit —; 1) młot blachowy; 2) obuch.
Dampf —; młot parowy.
Eisen —; młot fryszerski, kuźniczy, kuźnicowy.
Feder —; młot sprężynowy.
Friktions —, (Reibungs —); młot cierny.
Gradevorschlag —; przybijak podłużny.
Hand —; młotek ręczny.
Hau —; młot pilnikarski.
Holz —; goczka, dobniak.
Hufeisen —; młot rowkownik.
Kehl —; młot wklęśniak.
Kohlen —; młot węglarski.
Kreuzschläge —, (für Schmiede); młot poprzecznik.
Loch —; przebijak kowalski.
Markier —; młot znacznik.
Maschinen —; młot mechaniczny, maszyna du kucia.
Mauer —, (Stock —); młot murarski.
Mutter —; młot dziurownik (okrągły).

Niet —; młoteczek zaklepniak, nitownik.
Puddel —, (Zäng —); młot pudlingowy.
Reck —; młot toporniczy.
Scheil —; młot nagłówniak, młot nitarski.
Schlicht —; młot gładzik.
Schmiede —, (Faust —); młot jednoręczny.
Schrot —; przecinak kowalski.
Schwanz —; młot podrzutowy, młot przyciskowy z ogonem.
Setz —; młot przykładowy, przykładak, pobijak.
Spann —, (Gleichzieh —); młot równiak, gładzik.
Spitz —, (für Schmiede); młot dziubak.
Stiel —; młot wahakowy.
Stirn —; młot czołowy, młot wahakowy z nosem.
Teller —; młot wałkowaty.
Vorschlag —, (Zuschlag —); młot kowalski dwuręczny, przybijak, berlik.
Wasser —, (hydraulischer —); młot wodny, hydrauliczny.
Hammer (Hammerschmiede) p. Hammerwerk.
Hammerarbeit p. Schmiedearbeit.
Hammerbahn; płatnia (młota).
Hämmerbar p. Schmiedbar.
Hämmerbarkeit p. Schmiedbarkeit.
Hammerbeil; toporek, siekierka (górn. soln.).
Hammerblech (gehämmertes, geschlagenes Blech); blacha kuta (met.).
Hammerbohrmaschine (Bohrhammer); młotek wiertniczy, taran udarowy (poruszany zgęszczonem powietrzem) (górn.).
Hammerdurchschlag p. Durchschlag.
Hammerfinne (Finne, Pinne); ostrze młota.
Hammergar (hammergares Kupfer) p. Raffinatkupfer.
Hammerhelm (Hammerhelb, Hammerhelf, Hammerstiel); toporzysko, stylisko (młota) (maszyn. hut.).
Hammerhütte p. Hammerwerk.
Hammerkopf (Hammerklinge); głowa młota, głowica młota.
Hämmern (schmieden, treiben, schlagen); klepać, młotować, kuć (met. techn.).
Hammerpochwerk; tłuczka młotowa (sort.).
Hammerpreller; odbijak młotowy (maszyn. hut.).
Hammerschlag (Schlag des Hammers); uderzenie młota, udar młotowy.
Hammerschlag (Eisenhammerschlag, Hammersinter, Glühspan); młotowina, zendra (odpadki przy kuciu) (met.).
Hammerschmied; 1) kowal; 2) kowal młotowy, kuźniak (kow. met.).
Hammerschmiede p. Hammerwerk.
Hammerschwanz (Hammerschweif); ogon młota, ogon młotowy (maszyn. hut.).
Hammersinter p. Hammerschlag.
Hammerstiel p. Hammerhelm.
Hammerstock (Chabottenstock) p. Amboßstock.
Hammerwasserrad; młotowe koło wodne (maszyn. hut.).
Hammerwelle (Daumenwelle, Paukenwelle, Grindel); wał młotowy (maszyn. hut.).
Hammerwerk (Hammerhütte, Hammer, Frischhütte); kuźnica, młotownia, hamernia, fryszerka (met.).
Hammerwerk (Hammerpochwerk) p. Hammerpochwerk.
Hand —; ręczny.
Handamboß; nastrążnica (kowadełko gwoździarskie).
Handanlasser; rozrusznik ręczny (el.).
Handarbeit; robota ręczna, praca ręczna.
Handaufzug; dźwig ręczny (z napędem ręcznym, dźwiżek.
Handbagger (Baggerschaufel); pogłębiak łyżkowaty, czerpak (rob. wod.).
Handbarriere (Einlegbarriere); rogatka zakładana, ręczna (kol.).
Handbeil; toporek, cioska (cieś.).
Handbergeversatz; podsadzka ręczna (górn.).
Handbohren (das); wiercenie ręczne (górn.).
Handbohrmaschine; wiertarka ręczna (górn.).
Handbremse; hamulec ręczny (maszyn.).
Handdrehbohren (das); wiercenie obrotowe ręczne (górn.).
Handdurchschlag; przebijak ręczny, palcaty, kolcowy (ślus.).
Handeleisen (Kommerzeisen); żelazo handlowe (met.).
Handelssalz; sól handlowa (soln.).

Handfahrt; schodzenie do kopalni po drabinie (górn.).
Handfäustel p. Bergfäustel, Fäustel.
Handgriff (Handhabe); rękojeść, rękojęć, pochwyt, uchwyt, antaba.
Handhacke p. Zimmeraxt.
Handhammer p. Hammer.
Handhaspel (Haspel); kołowrót ręczny (maszyn. górn.).
Handkarren (Schubkarren, Karren); taczki (górn.).
Handkompaß (Taschenkompaß); kompas kieszonkowy, kompas ręczny (górn. miern.).
Handkraft; siła ręczna.
Handkrückel p. Krückel.
Handlampe; lampa ręczna (przenośna).
Handlanger; wyrobnik, pomocnik; p. Taglöhner.
Handlaterne; latarka ręczna.
Handluftpumpe; ręczna pompa powietrzna, pneumatyczna (fiz.).
Handpresse; tłoczarka ręczna (techn.).
Handpumpe (Hebelpumpe, Drückelpumpe); pompa ręczna (poruszana siłą ludzką) (maszyn.).
Handpumper (Pumper); pompiarz.
Handrad; kółko pokrętcze, pokrętło (do przesuwania obrotnic) (kol.).
Handramme; baba ręczna, taranek (bud.).
Handreicher; pomocnik kopacki, handrycharz (górn.).
Handriß (Skizze); szkic, zarys (odręczny).
Handsackbohrer; świder ręczny z workiem (wiercenie szybów).
Handsäge; piła, piłka ręczna (narz.).
Handscheidung; przebieranie (obieranie) ręczne (sort.).
Handschlägel p. Schlägel.
Handschram; wrąb ręczny, szram ręczny, bruzda (górn.).
Handschrämmen; wcinanie się ręczne, rąbanie ręczne, szramowanie ręczne, bruzdowanie (górn.).
Handschrämmaschine; maszyna wrębowa ręczna, wcinarka ręczna (maszyn. górn.).
Handschwengel p. Schwengel.
Handspritze; sikawka ręczna.
Handstein (Handstück, Handstufe); okaz (rudy, minerału) (min.).
Handstoßbohren (das); wiercenie ręczne udarowe.
Handstück p. Handstein.
Handventilator; wentylator ręczny, przewietrznik ręczny, młynek (maszyn. górn.).
Handweiser (halber Türstock); półodrzwia, półpara (górn.).
Handzeichnung; rysunek odręczny, szkic.
Hanf; konopie (matr.).
Hanfeinlage p. Hanfseele.
Hanferz (Bergflachs); amiant, len górny (min.).
Hanfflachseil p. Flachseil.
Hanfflechte (Hanfzopf) bei Liderungen; splot, plecionka, warkocz konopny (maszyn.).
Hanfgurte; pas parciany.
Hanfkolben (Kolben mit Hanfliderung); tłok z szczelniwem konopnem (maszyn.).
Hanfliderung; szczelniwo konopne, pakunek konopny (maszyn.).
Hanföl; olej konopny, siemienny.
Hanfsalz (Samensalz); ziemlarka, (sól nieczysta w ziarnkach w Wieliczce) (soln.).
Hanfseele (Hanfeinlage); dusza konopna (w linie) (techn.).
Hanfseil; lina konopna (techn. górn.).
Hanfseilknoten; węzeł (zadzierg) liny konopnej (górn.).
Hanfseiltrieb; napęd liną konopną (maszyn.).
Hanfzopf p. Hanfflechte.
Hängbogen (Hängebügel, Hängering); wieszadło, obłąk zawieśny (u kompasu) (miern.).
Hängbrücke (hängende Brücke); most wiszący.
Häng- und Sprengwerkbrücke (Zwangwerkbrücke); most wieszarowo rozporowy.
Hängeanschluß; złącze wiszące (el.).
Hängeanschlußdose; gniazdo złącza wiszącego (el.).
Hängearm; kinkiet.
Hängebank (Hängbank, Schachttür, Falltür); wrota szybowe (górn.).
Hängebahn (Seilbahn, Drahtseilbahn); kolej wisząca, linowa (górn. kol.).
Hängebank (Hängbank, Schachtmündung, Tagkranz); 1) ujście, wlot (wylot), zrąb szybu, wieniec wlotowy szybu; 2) pomost nadszybowy (górn.).
Hängeeisen; 1) strzemie (bud.); 2) zawiesie panwiowe, wieszadło panwiowe (warzel.).
Hängekeps (Aufsetzvorrichtungen, welche das Fördergestell am Kopfe fassen); podchwyt wiszący (górn.).

Hängekompaß p. Hängkompaß.
Hängelager p. Lager.
Hängelampe; lampa wisząca.
Hängelibelle p. Libelle.
Hängen (einhängen, einlassen); spuszczać (szybem).
Hängen der Stunde; wyznaczenie godziny (kierunku) (miern.).
Hangend (im Hangenden befindlich); nadkładowy (górn.).
Hangendabbau (Abbau im hangenden Flöz o. Lager); odbudowa nadkładowa, odbudowa w nadkładzie (górn.).
Hangendes (das Hangende, Dach, Decke); nadkład (geol. górn.).
Hangendflöz; pokład nadkładowy, warstwa nadkładowa, wierzchnia (geol. górn.).
Hangendgang; żyła nadkładowa, żyła w nadkładzie (geol.).
Hangendgestein (Hangendgebirge); skała nadkładowa (geol. górn.).
Hangendholz; stempel (słupek) nadkładowy (przy obudowie drzewnej) (górn.).
Hangendkluft; szczelina nadkładowa (geol. górn.).
Hangendnachnahme; przybieranie nadkładu, przybiórka nadkładu (górn.).
Hangendquerschlag (Hangendschlag); przekop nadkładowy (do nadkładu), poprzecznia (przecznica) nadkładowa (do nadkładu) (górn.).
Hangendschacht; szyb w nadkładzie, szyb nadkładowy (górn.).
Handgendschiefer p. Dachschiefer.
Hangendschlag p. Hangendquerschlag.
Hangendstoß (Unterstoß); bok nadkładowy, upadowy, ściana nadkładowa, upadowa (górn.).
Hangendstrecke; chodnik nadkładowy (górn.).
Hangendtrumm (hangendes Trumm); odżyłek w nadkładzie, odżyłek nadkładowy (geol. górn.).
Hängeniveau (von Borchers); półkole zawieśne (Borchersa) (miern.).
Hängeplatte; płaza (bud.).
Hängepumpe p. Pumpe.
Hängerutsche (aufgehängte Schüttelrutsche); wiszący przenośnik drgawkowy, wiszący żłób drgawkowy (górn.).
Hängesäule; słup wiszący, storczyk (bud.).
Hängeschacht (Hängschacht) p. Einlaßschacht.
Hängeseil (Hängseil); lina zbytnia, lina zwisająca (górn.).
Hängewerk; stolec wiszący, wiązanie wiszące, wiązar wiszący (bud. mech.).
Hängewerksbrücke; most wieszarowy (bud. most.).
Hängewerksträger; wieszar, dźwigar wiszący, nadciąg (bud.).
Hängezeug (Hängzeug); wieszadło, zawiesie (miern.).
Hilfs —; wieszadło pomocnicze.
Hängezeug (Hängzeug, Hänginstrument, Hängekompaß); kompas zawieśny (górn. miern.).
Hängkompaß p. Hängezeug.
Hängschloß (Vorhängschloß); kłódka,
Hängstange; żerdka zawieśna, zawieśnica (górn.).
Hängtasche (am Förderseile); zawiesie kieszonkowe, kłódka kieszonkowa (górn.) p. Seilgehänge.
Harfe p. Fadenplanimeter.
Harke (Kohlenkral); grabie do węgli.
Harmotom (Kreuzstein, paratomer Kuphonspat); harmotom (min.).
Harnisch (Gangharnisch, Gangspiegel) Spiegelfläche, Rutschfläche eines Ganges; pancerz, powierzchnia zwierciadlana, uskokowa, gładź żylna (geol. górn.).
Harringtonit; haryngtonit (min.).
Harrisit; haryzyt (min.).
Hart; twardy.
Hartanlaufen des Stahls; niebieszczenie stali (met.) p. Anlaufen lassen den Stahl.
Härtbar (vom Eisen und Stahl); utwardzalny.
Härtbarkeit (Härtefähigkeit) vom Eisen und Stahl; utwardzalność, hartowność.
Hartblei (Antimonblei); ołów twardy, antymonowy (met.).
Hartbraunstein p. Braunit.
Hartbrüche p. Härtlinge.
Härte; twardość (fiz. min. met.).
Härtefähigkeit p. Härtbarkeit.
Härtegrad; stopień twardości (fiz. min. met.).
Härtemischung (zum Härten von Stahlwaren); mieszanina utwardzalna (techn.).
Härtemittel; środek utwardzający (met.).
Härten (Eisen, Stahl); utwardzać, hartować (żelazo, stal) (met.).

Härten (Härtung) des Eisens, des Stahls; hartowanie, utwardzanie (żelaza, stali) (met.).
Härten durch Einsetzen (Einsetzen Harteinsetzen, Einsatzhärten, Oberflächenhärtung); powierzchowne cementowanie żelaza, nastalanie żelaza (met.).
Härteskala (Härteskale); skala twardości (fiz. min.).
Härtewasser; woda (płyn) do utwardzania, hartowania (met.).
Hartfloß p. Spiegelfloß.
Hartgummi p. Ebonit.
Hartguß (Kapselguß, Schalenguß, Coquillenguß); odlewanie na twardo (z formy zimnej, surowiznowej) (met. odl.).
Hartguß (Hartgußware); odlew twardy, utwardzony (met. odl.).
Hartin (Psathyrit); hartyn (min.).
Hartit; hartyt (min.).
Hartkobalterz (Hartkobaltkies) p. Skutterudit.
Härtling (pl. Härtlinge, Hartbrüche); zamróz (hut.) p. Eisensau.
Hartlot (Schlaglot, Strenglot); spójkowie miedziane, twarde, trudnotopliwe (met. techn.).
Hartlöten; lutować, spajać na twardo.
Hartmanganerz p. Psilomelan.
Hartmeißel (Meißel); nasiek, śrubel, siekacz (narz.).
Hartmetall (Weißmetall); stop twardy, panewkowy.
Hartsalz (Gemenge von Kieserit, Steinsalz, Chlorkalium); sól twarda (w Stassfurcie) (soln.).
Hartschlagen (Härten durch Schlagen, Kalthämmern); klepanie na zimno, kucie na zimno (rodzaj hartowania, utwardzania żelaza, miedzi i t. d.) (met.).
Hartstück p. Kupferblock.
Harttantalerz p. Ildefonsit.
Härtung p. Härten.
Hartzerrennen (Weißmachen) des Roheisens; bielenie, rafinowanie surowizny (met.).
Hartzinn (Weißmetall); cyna twarda (met.).
Harz; żywica (min.).
Harzer-Wettersatz p. Wettersatz.
Haselgebirge (Salztongebirge); żuber, ił solonośny, solny (geol.).
Haspe; 1) spona, klamra; 2) zakrętka, 3) kruk, hak, kuna (techn.).
Haspel (Förderhaspel, Berghaspel); kołowrót (maszyn. górn.).
Dampf —; kołowrót parowy.
einmännischer —; kołowrót jednoręczny, jednomężny.
elektrischer —; kołowrót elektryczny.
Hand —, (Horn —, Kurbel —); kołowrót ręczny, korbowy.
Luft —; kołowrót powietrzny.
Pferde —; kołowrót konny, wrot, kierat.
Vorgelege — p. Getriebehaspel.
Wassersäulen —; kołowrót słupowodny.
zweimännischer —; kołowrót dwuręczny, dwumężny.
Haspelbaum (Haspelwelle, Rundbaum); wał kołowrotowy, bębenek (maszyn. górn.).
Haspeleisen; panewka kołowrotowa (maszyn. górn.).
Haspeler p. Haspler.
Haspelförderung (das Haspeln, das Haspelziehen); wyciąganie kołowrotowe, wyciąganie (ciągnienie) kołowrotem (górn.).
Haspelgerüst (Haspelgestell); stolec kołowrotowy (górn.).
Haspelgeviere; zrąb kołowrotowy, wieniec kołowrotowy (górn.).
Haspelhorn; korba kołowrotowa (maszyn. górn.).
Haspelknecht p. Haspler.
Haspelkübel; wiadro kołowrotowe (górn.).
Haspeln; wyciągać, ciągnąć kołowrotem (górn.).
Haspeln (das) p. Haspelförderung.
Haspelpumpe; pompa kołowrotowa (maszyn. górn.).
Haspelrad; koło kołowrotowe (maszyn. górn.).
Haspelschacht; szyb kołowrotowy (górn.).
Haspelschachtfeld; pole kołowrotowe (górn.).
Haspelseil; lina kołowrotowa (górn.).
Haspelstätte (Hornstatt, Hornhaspelstätte); szerzyzna kołowrotowa, kołowrotnia, kołownia (górn.).
Haspelstützen; podpory, stojaki, storczyny kołowrotowe (górn.).
Haspelwelle p. Haspelbaum.
Haspelziehen p. Haspeln, Haspelförderung.
Haspelzieher p. Haspler.
Haspler (Haspeler, Haspelzieher, Haspelknecht); ciągarz, kołowrotowy (górn.).
Hatchettin; haczetyn (min.).

Haube (Helmdach) p. Helmdach.
Haube (Treibhut, Hut) eines Treibherdes; kołpak pieca odciągalnego (trybowego) (met.).
Haubengewölbe p. Gewölbe.
Haue p. Keilhaue.
Haueisen; brok (górn.).
Haueisen (Knappeisen, Spitzhammer); czakan (górn.).
Haueisenhülse; pochwa brokowa (górn.).
Hauen (Kohle, Erz); kopać, rąbać, dobywać (węgiel, rudę) (górn.).
Hauer (Häuer); rębacz, kopacz, rudokop, węglokop, żeleźnik (hawierz, hawerz) (górn.).
Häuerarbeit (Gewinnerarbeit); robota (praca) kopacka, kopanie, rąbanie (górn.).
Häuerausschlag; urobek (górn.).
Häuergedinge; ugoda kopacka, akord kopacki (górn.) p. Schnurgedinge.
Häuergezähe; narzędzia kopackie (górn.).
Hauerit (Mangankies); haueryt (min.).
Häuerkür; drużyna kopacka (górn.).
Häuerleistung; sprawność kopacka (skuteczność pracy kopacza) (górn.)
Häuerlohn; płaca kopacka (górn.).
Häuerschicht; szychta, zmiana kopacka (górn.).
Haufenröstung; prażenie w milerzach, kupach, stosach (hut.).
Haufenverkohlung; zwęglanie w milerzach, kupach, stosach (węgl.).
Haufwerk p. Hauwerk.
Haugeld; zapłata kopacka, zarobek kopacki (górn.).
Hauptabzugsstrecke (Hauptwetterstrecke); główny chodnik powietrzny (górn.).
Hauptantriebswelle p. Welle.
Hauptbefahrung (Generalbefahrung); objazd główny, inspekcja główna (kopalni przez urzędnika górniczego) (górn.).
Hauptbrett (b. Kehrherd); dno nadawcze, spód nadawczy (sort.).
Hauptbuch; księga główna, księga wykazów hipotecznych.
Hauptbühne (Schachtbühne, Schutzbühne) im Schachte; pomost główny, ochronny, bono główne, ochronne (górn.).
Hauptdiagonale; główny chodnik przekątni, ukośnica główna (górn.).
Hauptdrain (Sammeldrain); dren zbierający, dren zbiorczy (rob. wod.).
Hauptebene; płaszczyzna główna.
Haupteinbau; włom główny, włom wspólny (pr. górn.).
Hauptflöz; pokład główny, warstwa główna (górn.).
Hauptförderschacht; główny szyb wyciągowy (górn.).
Hauptfördersohle (Hauptförderhorizont); główny poziom przewozowy, poziom główny (górn.).
Hauptförderstrecke; główny chodnik przewozowy (górn.).
Hauptgang; żyła główna (geol. górn.).
Hauptgedinge (Generalgedinge); ugoda główna, ugoda powszechna, akord powszechny (górn.).
Hauptgeleise (durchlaufendes Geleise); tor główny (kol.).
Hauptgeschoß (erstes Stockwerk); piętro główne (bud.).
Hauptgestänge (Schachtgestänge) b. Schachtpumpen; żerdziny (ciągadła) główne, szybowe (maszyn. górn.).
Hauptgrundriß; główny rzut poziomy (miern.).
Haupthorizont p. Hauptsohle.
Hauptkarte; mapa główna (górn.).
Hauptklemmen; zaciski główne (el.).
Hauptlauf p. Hauptstrecke.
Hauptleitung; przewód główny, przewodnik główny (el.).
Hauptlenker; wodzik (maszyn.).
Hauptmängel; wady istotne, usterki istotne (rachun.).
Hauptmauer (Vordermauer); mur główny, licowy, frontowy (bud.).
Hauptnormale p. Normale.
Hauptofen (Hauptpüttenofen, Offen, Strecke); piec, chodnik główny (soln.).
Hauptort p. Hauptstrecke.
Hauptpunkt; punkt główny (optyka).
Hauptpüttenofen p. Anlagsofen.
Hauptquerschlag; przekop główny (od szybu ku pokładowi) (górn).
Hauptschacht; szyb główny (górn.).
Hauptschachtricht (Tagstrecke, Stollen); chodnik główny, odszybowy (ługownie) (soln.).
Hauptschalter; wyłącznik główny (el.).
Hauptschalttafel; główna tablica rozdzielcza (el.).
Hauptschluß; obwód główny (prądu głównego) (el.).
Hauptschlußlampe; lampa prądu głównego (el.).
Hauptschlußmaschine (Hauptstrommaschine, Serienmaschine, Reihen-

maschine); maszyna szeregowa prądu głównego, prądnica głównikowa, maszyna jednoobwodowa (el.).

Hauptschlußmotor; motor prądu głównego (el.), p. Hauptstrommotor.

Hauptschlußschaltung; połączenie jednoobwodowe (el.).

Hauptschnitt (b. Kristallen); przekrój główny (kryst.).

Hauptschwinge (b. Pumpengestänge) p. Hauptlenker, Schwinge. 2)

Hauptsohle (Haupthorizont, Hauptetage); poziom główny, piętro główne (górn.).

Hauptspannung; 1) naprężenie główne, pierwszorzędne (wyt.); 2) napięcie robocze (el.).

ideale —; naprężenie, główne zastępcze, wytężenie największe (wyt.).

Hauptstollen; sztolnia główna (górn.).

Hauptstrecke (Hauptort, Hauptlauf, Grundstrecke); chodnik główny (górn.).

Hauptstreichen (Generalstreichen); rozciągłość główna, ogólna, przeciętna (geol.).

Hauptstrom; 1) prąd główny, 2) prąd główny, głównik (el.).

Hauptstrombogenlampe p. Bogenlampe.

Hauptstromdynamo (Hauptstromgenerator); prądnica jednoobwodowa, sprądnica głównikowa (el.).

Hauptstrommaschine p. Hauptschlußmaschine.

Hauptstrommotor; prądnik głównikowy, motor (silnik) jednoobwodowy (el.).

Hauptstromspule; cewa prądu głównego (el.).

Hauptstromwicklung; uzwojenie szeregowe (el.).

Hauptstromwindungen; zwoje prądu głównego (el.).

Hauptsturmstrebe (b. Gradierwerken) p. Windstrebe.

Haupttträger; dźwigar główny (bud.).

Haupttrumm (Erbtrumm) eines Ganges; gałąź, odnoga główna, odżyłek główny (geol. górn.).

Haupttür (Eingangstür); drzwi główne, wchodowe (bud.).

Hauptwetterstrom; główny prąd (strumień) powietrza (górn.).

Hauptwetterweg; główna droga powietrzna (górn.).

Haus; dom (bud.).

gemauertes —; dom murowany.

hölzernes —; dom drewniany.

Wohn —; dom mieszkalny.

Hausanschluß; złącz domowy, przyłączenie domowe (el.).

Hausbrandkohle (Haushaltkohle, Hauskohle, Steinkohle zum Hausbedarf); węgiel domowy.

Hausmannit (Glanzbraunstein, Scharfmanganerz, Schwarzmanganerz, Schwarzbraunstein); hausmanit, braunsztyn czarny (min.).

Hausmeister; odźwierny.

Hausschwamm (Holzschwamm); grzyb domowy, drzewny, pleśń drzewna.

Haussteuer; podatek domowy.

Haustein (Quaderstein, Werkstück); cios, kamień ciosowy (bud.).

Hausteinmauerwerk; mur z kamienia ciosowego (bud.).

Hauwerk (Grubenhauwerk, Haufwerk, Berggefälle, Grubengefälle); urobek (ilość urobionego minerału) (górn.).

Hauyn (dodekaëdrischer Amphigenspat); hauyn (min.).

Haydenit; haydenit (min.).

Hayesin; hayezyn (min.).

Haytorit; hajtoryt (min.).

Hebdäumling p. Hebedaumen.

Hebearm p. Hebedaumen.

Hebebaum (Wuchtbaum, Brechstange); drąg, dźwignia, podważka (bud.).

Hebebock (Bock, Hebezeug, Winde); kozieł, słoń, trójnóg (do podnoszenia ciężarów) (bud.).

Hebedaumen (Hebdäumling, Hubdaumen, Hebearm, Hebekopf, Hebling, Daumen, Welldaumen, Ertel, Wellkamm); palec, ramię, przycisk, ksiuk, wyskok (kołek osadzony na wale, obracanym maszyną parową lub kołem wodnem) (maszyn.).

Hebeeisen (Brechstange); łamulec, drąg żelazny (bud.).

Hebekappe (Bohrrohr-Hebekappe, Rohrpulle); czapka podnośna, czapka rurowa (do zapuszczenia rur do otworów wiertniczych) (wierc. ziem.).

Hebekopf p. Hebedaumen.

Hebel; dźwignia (mech.).

gegabelter —; dźwignia rozdwojona, rozwidlona.

gerader —; dźwignia prosta.

Knie—, (Winkel—); dźwignia dwuramienna, łamana.

Hebelade (Heblade, Daumkraft, Fußwinde mit Schraube); dźwignik stolarski, lewar stolarski.
Hebelarm; ramię dźwigni, ramię siły (mech.).
Hebelausschalter; wyłącznik drążkowy (el.).
Hebelbremse; hamulec dźwigniowy, drążkowy (maszyn.).
Hebelhammer (Helmhammer, Stielhammer); młot wahakowy.
Hebelpumpe p. Drückelpumpe.
Hebelschalter; łącznik drążkowy, dźwigniowy (el.).
Hebelstütze (Hebelunterlage, Klotz); podpórka, podkładka dźwigni (mech bud.).
Hebelumschalter; przełącznik drążkowy, dźwigniowy (el.).
Hebelwerk p. Hebezeug.
Hebemaschine (Hebevorrichtung, Hebezeug); dźwignica (maszyn.).
Heben; podnieść, podnosić, dobywać, ciągnąć.
Hebepumpe p. Hubpumpe.
Heber (Saugheber); przesysak, ssawa (fiz. mech.).
Heberbarometer p. Barometer.
Heberwäsche; płóczka ssawna (sort.).
Hebetatze (Tatze) p. Hebedaumen.
Hebetürstock p. Ansetztürstock.
Hebevorrichtung p. Hebemaschine.
Hebe- und Druckwerk p. Hub- und Druckpumpe.
Hebezapfen p. Hebedaumen.
Hebezeug p. Hebemaschine.
Heblade p. Hebelade.
Heblatte (eines Pochstempels) p. Hebetatze.
Hebler; hakownik (pomocnik walcownika).
Hebling p. Hebedaumen, Hebetatze.
Heblingswelle; wał palczasty (maczyn.).
Hebronit; hebronit (min.).
Hebung (der Schichten, des Gebirges); podniesienie się, wzniesienie się, wyskok (warstw, gór) (geol.).
Heckelsche Druckrolle (zum selbsttätigen Kuppeln von Mitnehmer und Seil); krążek cisnący Heckla (maszyn. górn.).
Heckelscher Seilantrieb; napęd linowy Heckla (maszyn. górn.).
Hedenbergit; hedenbergit (min.).
Hedyphan; hedyfan (min.).
Hefnereinheit; jednostka Hefnera (el.).
Hefnerkerze; świeca jednostkowa Hefnera (el.).
Heft (Griff); trzonek.
Heften; przyczepić do czego, przypiąć, spinać.
Heidengebirge (taubes Deckgebirge); pokłady płonne nadkładowe, pokłady wyługowane (soln.).
Heimbauen (heimwärtsbauen, zurückbauen); dobywać, rąbać, odbudowywać wstecz (ku szybowi, przekopowi, sztolni) (górn.).
Heimfall (Heimfallsrecht); prawo powrotu.
Heimfallsberechtigter; posiadający prawo powrotu (kaduka).
Heimsagen; zrzec się, porzucić.
— **ein Gewerbe;** złożyć rzemiosło.
— **ein Privilegium;** zrzec się przywileju.
Heimwärts (zurück); wstecz, napowrót (górn.).
Heintzit (Kaliborit); kaliboryt (min.).
H-Eisen (Doppel-T-Eisen, I-Eisen); dwuteownik (bud.).
Heißlaufen (der Welle); zagrzanie się (wału) (maszyn.).
Heißluftapparat p. Winderhitzungsapparat.
Heißluftdörrung (Dörrung des Stöckelsalzes); suszenie żarowo powietrzne (soln.).
Heißluftmotor; motor (silnik) żarowo powietrzny (maszyn.).
Heißwasserlokomotive; parowóz bez paleniska, parowóz gorącowodny (maszyn. górn.).
Heißwasserquelle (Therme); cieplica, (geol.).
Heithölzer (Kappen, kurze Jöcher); przeczka, poprzeczka (górn.).
Heizapparat; ogrzewalnik, grzejnik (el.).
Heizen (einen Ofen, Kessel); ogrzewać, opalać (techn.).
Heizer (Schürer); palacz (techn.).
Heizfläche (Feuerfläche, Erwärmungsfläche); powierzchnia ogrzewana (techn.).
dampfberührte —; nadwodna powierzchnia ogrzewana.
direkte —; bezpośrednia powierzchnia ogrzewana.
feuerberührte —; powierzchnia ogrzewana spalinami.
indirekte —; pośrednia powierzchnia ogrzewana.
unmittelbare —; powierzchnia opłomieniona.
wasserberührte —; podwodna powierzchnia ogrzewana.

Heizgase (pl.); gazy grzejne (techn.).
Heizhaus (Heizhausgebäude, Lokomotivschuppen); parowozownia, parowoźnia, remiza parowozowa, ogrzewalnia parowozów (kol.).
Heizkanal (des Dampfkessels); kanał spalinowy (kotła parowego).
Heizkörper; grzejnik (ogr.).
Heizkammer; komora ogniowa, nagrzewnia, ogrzewnia (hut.).
Platten —; grzejnik płyciasty.
Rippen —; grzejnik żebrowany.
Heizkraft (Heizvermögen, Heizungsvermögen) des Brennmaterials; siła ogrzewcza, zdolność ogrzewawcza.
Heizloch (Heizöffnung, Ofenloch, Schürloch); czeluść (techn.).
Heizmaterial (Heizstoff); paliwo, opał (techn.).
Heizöl; ropa opałowa, ropał.
Heizölbehälter; zbiornik ropy opałowej, ropału, zbiornik na ropał.
Heizraum (Heizstätte); palenisko (techn.).
Heizrohr (Heizröhre) eines Dampfkessels; płomieniówka.
Heizrohrkessel p. Kessel.
Heizstätte p. Heizraum.
Heiztür (eines Ofens); drzwiczki paleniska (techn. hut.).
Heizung; opalanie, ogrzewanie (techn.).
Heizungsanlage; zakład ogrzewczy.
Heizvermögen (Heizungsvermögen) p. Heizkraft.
Heizwert (eines Brennstoffes); wartość opałowa, cieplikowa (paliwa) (techn.).
Hektar (100 Ar); hektar (100 arów) (mat. miern.).
Hektowatt; hektowat (el.).
Hektowattstunde; hektowatogodzina (el.).
Helfgevier p. Hilfsgevier.
Helfgezimmer p. Hilfsgezimmer.
Helfstempel p. Hilfstempel.
Helfzimmer p. Hilfgezimmer.
Heliostat; heljostat (przyrząd optyczny do kierowania promieni słonecznych na jeden i ten sam punkt).
Heliotrop (Sonnenwendstein); heliotrop (chalcedon ciemno-zielony) (min.).
Helium; hel (chem.).
Helix (Schnerkelschnecke); helix, zakręt (mięczak brzuchopławy) (geol.).
Helligkeit; jasność, światło (fiz.).
Helm (Stiel) eines Werkzeuges; toporzysko, stylisko (górn. hut.).
Helmdach (Haube); dach hełmowy, strzelisty (bud.).
Helmhammer p. Hebelhammer.
Helminth; helmint (min.).
Helmring (Helbring) eines Schwanzhammers; skuwka, blacha ramiennikowa (maszyn. hut.).
Helmstange; igła wieżowa (bud.).
Helvetan; helwetan (min.).
Helvin (tetraëdrischer Granat); helwin (min.).
Hemidodekaëder p. Skalenoëder.
Hemidoma; hemidoma, półdaszek (min.).
Hemiëder p. Halbflächner.
Hemiëdrie; półścienność, hemiedrja (kryst.).
Hemiëdrische Form (hemiädrische Gestalt); postać półścienna, hemiedryczna (kryst.).
Hemihexakisoktaëder p. Hexakistetraëder.
Hemiikositetraëder p. Trigondodekaëder.
Hemimorphismus (der Kristalle); półpostaciowość, hemimorfizm.
Hemimorphit (Calamin, Kieselzinkerz); hemimorfit, kalamin (min.).
Hemioktaëder p. Tetraëder.
Hemiprisma; półsłup, hemipryzma (kryst.).
Hemiprismatisch; półsłupowy, hemipryzmatyczny (kryst.).
Hemiprismatisches System p. Kristallsystem.
Hemipyramide; półpiramida, hemipiramida (kryst.).
Hemitetrakishexaëder p. Pentagondodekaëder.
Hemitriakisoktaëder p. Deltoiddodekaëder.
Hemmen (sperren) ein Rad; hamować (maszyn.).
Hemmschuh (Schlittenbremse); hamulec sankowy, suka (podkładany pod koła powozów na drogach zwyczajnych).
Hemmung (das Hemmen, Bremsen); hamowanie (maszyn.).
Hempellampe (Sicherheitslampe mit Wasserstofflamme); lampa Hempla (górn.).
Henkel (Gehäng); obłąk, pałąk (u wiadra) (górn.).
Henoëdrisches System p. Kristallsystem.
Henry; henr (el.).

Henwoodit; henwudyt (min.).
Hepatit (Leberstein); hepatyt (min.).
Hepatopyrit; hepatopiryt (min.).
Herausfördern p. Ausfördern.
Herausförderung p. Ausförderung.
Heraustreiben (herausfördern) p. Ausfördern.
Hercynit; hercynit (min.).
Herd (Bad); kotlina ogniska (kuziennego).
Herd (Feuer); ognisko (techn.).
Schmiede — (Schmiedefeuer); ognisko kowalskie.
transportabler Schmiede —, (Feldschmiede); ognisko kowalskie przenośne, kuźnia przenośna.
Herd (Feuerraum, Heizraum) beim Dampfkessel; palenisko, palowisko, ognisko.
Herd (Gestell, Untergestell, Eisenkasten) beim Hochofen; trzon, zaprawa, skrzynia (część spodnia wielkiego pieca).
Herd (Herdraum, Feuerraum) beim Flammofen; żarowisko (techn.).
Herd (Waschherd); stół płóczkowy, spławek, pławnisko (sort.).
bewegter—; stół płóczkowy ruchomy.
Dreh—; stół płóczkowy obrotowy.
kontinuierlich wirkender —; stół płóczkowy bez przerwy działający.
liegender — (festliegender —); stół płóczkowy leżący.
schwingender —. (Schaukel —, Schüttel —); stół płóczkowy drgawkowy, wstrząsany.
Herdauskleidung p. Herdfutter.
Herdbacken (Herdborden) b. Waschherd; boki, bocznice (stołu płóczkowego) (sort.).
Herdboden (Herdsohle, Herdfläche) beim Waschherd; spód (dno) stołu płóczkowego (sort.).
Herdborden p. Herdbacken.
Herdbrücke (beim Flammofen) p. Feuerbrücke.
Herderit (Allogonit); herderyt (min.).
Herdfläche (beim Waschherd) p. Herdboden).
Herdflut: mętnia (sort.).
Herdflutgerinne (Abzugsgerinne); żłób odpływowy, odciekowy (sort.).
Herdförmerei; formowanie w przedhucie (form. odl.).
Herdfutter (Herdauskleidung. Herdgestübbe); zalepa ogniskowa (hut.); p. Gestübbe.
Herdfutter (Herdauskleidung) aus feuerfestem Material; zaprawa ogniotrwała (hut.).
Herdgerüst (b. Stoßherd) p. Herdstuhl.
Herdgestübbe p. Herdfutter.
Herdgewölbe (Flammengewölbe); sklepienie ogniskowe, płomienne (hut.).
Herdgießerei; odlewanie w przedhucie (odl.).
Herdguß (das Verfahren) p. Herdgießerei.
Herdguß (das Produkt); odlew przedhutny (odl.).
Herdmauerung; omurowanie ogniska (hut.).
Herdraum; 1) ognisko; 2) p. Herd (techn. hut.).
Herdsohle (eines Flammofens); spód ogniska, kotlina ogniska (hut.).
Herdsohle (eines Waschherdes) p. Herdboden.
Herdstock; obmurowanie spodu, kotliny ogniska (hut.).
Herdstuhl (Herdgerüst, Stoßherdgerüst); stolec stołu płóczkowego, stolec spławkowy, pławniskowy (sort.).
Herdtrocknung p. Planpfannentrocknung.
Herdtrübe; męty stołowe, spławkowe, pławniskowe (sort.).
Herdwäsche; 1) p. Herdwaschen; 2) Schlämmhaus, Schlämmwerk (sort.).
Herdwaschen (Verwaschen auf Herden, Herdwäsche, Schlämmen, Schlämmarbeit); płókanie na stołach, spławianie (sort.).
Herdwasser; woda płóczkowa (sort.).
Hereinbrechen (zu Bruche gehen, einbrechen, hereingehen); zawalić się, załamać się (górn.).
Hereinbrechen (hereintreiben) p. Hereinschlagen.
Hereinbringen (eine Kohlenbank) p. Einbänken.
Hereingehen (herabstürzen) p. Hereinbrechen.
Hereingewinnen (Hereingewinnung) der Mineralien; rąbanie, urąbanie minerałów (górn.).
Hereinkeilen (mit Keilen hereintreiben); sklinować, odklinować, zbić klinem (górn.).
Hereinreißen; oderwać (skałę odłupaną) (górn.).
Hereinschießen (mit Schießarbeit hereinbringen); odstrzelić (górn.).

Hereinschlagen (hereintreiben, hereinbrechen, niederbrechen); zbić (ławę soli, węgla) oderwać, odłupać (ścianę odparzoną, słabą...) (górn.).
Hereintreibearbeit (Hereintreiben); zbijanie, zbitka, praca (robota) klinowa, wyłomowa (górn.).
Hereintreibemaschine; maszyna klinowa (urabianie minerałów) (górn.).
Hereintreiben p. Hereinschlagen.
Herkunft; pochodzenie.
Hermannit; hermannit (min.).
Hermetisch (luftdicht, dampfdicht); hermetyczny, szczelny.
Heronsball; bania Herona (fiz.).
Herrerit; hereryt (min.).
Herschelit; herszelit (min.).
Herrschaftliches (das Vormaß) bei dem Schnurgedinge; pańskie (górn.)
Herstellung; wykonanie, wygotowanie, uskutecznienie.
Herzrad (Herzscheibe, exzentrische Herzscheibe); serdecznik, koło sercowe, mimośród sercowy (maszyn.).
Herzschraube (b. Meßinstrumenten); śruba sercowa (miern.).
Herzstück (Herz, Kreuzungsstück); rozjazd, krzyżownica (bud. kol.).
Herzstückspitze (Herzspitze); dziób krzyżownicy, rozjazdu, ostrze rozjazdu (bud. kol.).
Herzynischer Kalk; wapień hercyński (geol.).
Hesescher Fanghaken (Fanghaken für Bremsberge nach Hese); hak, chwytacz, zaczepnik Hesego (górn.)
Hessit (Tellursilber, unteilbares Tellur); hesyt, tellurek srebra (min.).
Hessonit (Essonit, Kaneeltstein); hesonit, kamień cynamonowy (granat szlachetny żółtawy) (min.).
Heteposit (Hetepozit) p. Heterosit.
Heterogen; różnorodny, odmienny.
Heterogenit; heterogenit (min.).
Heteroklin; heteroklin (min.).
Heteromorph; różnopostaciowy (kryst.).
Heteromorphie (Heteromorphismus); różnopostaciowość (kryst.).
Heteromorphit (Federerz, Plumosit); heteromorfit, plumosyt (min.).
Heterosit; heterozyt (min.).
Heubachit; heubachit (min.).
Heulandit (Stilbit, Blätterzeolith, hemiprismatischer Kuphonspat); heulandyt, stylbit (min.).
Hexacrinus (Pflanzentier); hexakryn (liliowce dewońskie) geol.).
Hexaëder (Sechsflächner, Würfel); sześcian, kostka (kryst.).
Hexaëdrisch; sześcienny.
Hexaëdrisches System p. Kristallsystem.
Hexagonal-Dodekaëder (Hexagonaldodekaëder); p. Quarzoid.
Hexagonales System p. Kristallsystem.
Hexagonales Prisma; graniastosłup sześcienny (geom.).
Hexakisoktaëder (Achtundvierzigflach); czterdziestoośmiościan (kryst.).
Hexakistetraëder (Sechsmalvierflächner, Sechsmalvierflach, Hemihexakisoktaëder); czworościan poszóstny, sześćczworościan, heksakistetraeder (kryst.).
Hieb; nacięcie, nacinanie, nasiekanie (techn. mech.).
einfacher —; nacięcie pojedyńcze.
Feilen —; nacięcie pilników.
feiner —; nacięcie drobne, gęste, delikatne.
grober —, (Bastard —); nacięcie grube.
Kreuz —; nacięcie krzyżowe.
mechanischer —; nacięcie mechaniczne.
Mittel —; nacięcie średnie.
Raspel —; nacięcie zadziorowe.
Hieroglyphen; hieroglify (geol.).
Hilfeleistung; pomoc dana, danie pomocy.
erste — bei Unglücksfällen; danie (niesienie) pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych.
Hilfsarbeiter; pomocnik.
Hilfsbau; urządzenie pomocnicze.
Hilfsbau (Hilfsbauwerk); budowla pomocnicza (bud.).
Hilfsbau (Zubau); dobudowa pomocnicza (przodek, chodnik pomocniczy) (górn.).
Hilfsbauberechtigter; uprawniowy do budowy pomocniczej.
Hilfsdamm; tama pomocnicza (górn.).
Hilfsdynamo; prądnica pomocnicza (el.).
Hilfsgevier (Helfgevier, Mittelgevier); wieniec pomocniczy (w szybie) (górn.).
Hilfsgezimmer (Helfgezimmer, Helfzimmer, Hilfspaar); 1) odrzwia pomocnicze; 2) p. Hilfsgevier (górn.).
Hilfshängezeug p. Kompaßstäbchen.
Hilfsleitung; przewód (przewodnik) pomocniczy (el.).

Hilfsmittel; środek pomocniczy.
Hilfsort; przodek pomocniczy (górn.).
Hilfspaar p. Hilfsgezimmer.
Hilfspol; biegun pomocniczy (el.).
Hilfsring (b. Schachtabteufen); pierścień pomocniczy (górn.).
Hilfsschacht; szyb pomocniczy (górn.).
Hilfssignal; sygnał o pomoc.
Hilfssteiger; stygar (sztygar) pomocniczy.
Hilfsstempel (Helfstempel); stempel pomocniczy (obudowa wbijana) (górn.).
Hilfsstollen; sztolnia pomocnicza (górn.).
Hilfsstrecke; chodnik pomocniczy (górn.).
Hilfstürstock (Helftürstock, Helfzimmer, Helfgezimmer, Hilfspaar); odrzwia pomocnicze (obudowa wbijana) (górn.).
Hilfswerkzeuge; narzędzia pomocnicze.
Hilfszins; opłata za dozwolone służebności górnicze (pr. górn.).
Himbeerspat p. Manganspat.
Himmel (Werkshimmel); niebo, strop (w ługowniach) (soln.).
Himmelbruch (der Laugwerke); załom, opad, zawalisko stropu (w ługowniach solnych) (soln.).
Himmelsmehl (erdiger Gips); gips ziemnisty (min.).
Himmelsnagel (in den Laugwerken); zerownik stropowy, stropowskaz (w ługowniach) (soln.).
Himmelsverätzung; ługowanie stropu (soln.).
Himmelsverwässerung (der Laugwerke); nawadnianie podstropne (soln.).
intermittierende —; nawadnianie podstropne w przerwach.
Hinabtransformation; przetwarzanie w niż (el.).
Hinauftransformation; przetwarzanie wzwyż (el.).
Hinausrest; dopłata (rachun.).
Hindernis; przeszkoda.
Hinselmannsche Bergerutschen; suwaczki Hinselmanna (górn.).
Hinselmannsche Schleuseneinrichtung; urządzenie śluzy (upustu) Hinselmanna (przy przewietrzaniu kopalń).
Hintereinanderschaltung; łączenie szeregowe, połączenie szeregowe (w szereg), układ szeregowy (el.).
Hintergießen (das); zalewanie.
Hinterglied; następnik (mat.).
Hintergrund; tło.
Hintermann; odbieracz (walcownik, odbierający szynę z pod walców wychodzącą) (walc.).
Hinterschlich; opłóczki ostatnie (sort.)
Hinterseil (bei der Seilförderung); lina tylna (górn.).
Hinterseite (Rückseite) eines Hüttenofens; strona tylna (hut.).
Hinterwand (Rückwand, Brandmauer) eines Schachtofens; ściana tylna (hut.).
Hinterzacken (beim Frischherd) p. Aschenzacken.
Hin- und Herbewegung; ruch nawrotowy (mech.).
Hin- und hergehend; poruszający się naprzód i wstecz, tam i z powrotem (mech.).
Hinwegtun (den Schuß) p. Wegtun.
Hippurites; hippurites (małża bezgłowa ramionopława w formacji kredowej) (geol.).
Hisingerit; hisingeryt (min.).
Hitzdrahtinstrument; przyrząd (miernicży) cieplikowy, cieplny (el.).
Hitze; 1) żar; 2) grzanie (przy robocie kowalskiej); 3) wsad do płomieniaka; 4) spust (w gruszce Besemera i w piecu martynowskim); 5) bitka (przy biciu pali); 6) p. Bohrhitze.
Hitzegrad; stopień żaru (fiz. techn. hut.).
Hjelmit; hjelmit (min.).
Hobel; strug, wiórnik, hebel (stol.).
Backen —; strug z przykładką.
Band — (Speichen —); strug dwuręczny.
Binder —; strug bednarski.
Doppel —, (Doppelfüge —); strug dwojnik, strug podwójny.
Fasson —; strug deseniowy.
Fasson — verstellbar; strug deseniowy rozsuwalny.
Falz —; strug krawędziowy.
Feder —; strug wypustnik.
Fug —; strug spajak.
Gesims —; strug kątnik.
Grat —; strug zasuwniak.
Grund —; strug wybiornik.
Hohlkehl —; strug żłobień.
Karnies —; strug zdobniak, strug otoczynowy.
Kehl —; strug krajnik.
Kim —; strug wątornik.
Lang —; strug spuszcz.
Nut —; strug wpustniak.

Plattbank —; strug płatkowniak.
Platten —; strug kątnik płytkowy.
Putz —; strug wygładniak.
Raubank —; strug gładysz.
Rund —; strug otoczniak.
Schief —; strug ukośnik.
Schlicht —; strug wyrówniak.
Stab —; strug wałkowniak.
Stemm —; strug wygiętniak.
Streich —; strug wyciętniak.
Schrot —; strug zdzierniak.
Wand —; strug bocznik.
Wangen —; strug odsadnik.
Zahn —; strug zębak.
Zug —; strug pociągniak.

Hobelbank; stół stolarski, warsztat stolarski (stol.).

Hobeleisen; żelazko struga, dłutko struga (stol.).

Hobelgehäuse (Hobelkasten); drzewiec struga, osada struga (stol.).

Hobelmaschine; 1) wiórarka (do drzewa); 2) strugownica (do metalu, o suwającej się stolnicy); 3) strugarka (o suwającym się nożu-shaping).

Hobeln; strugać, heblować.

Hobelspäne; wióry, stróżyny, heblowiny (stol.).

Hobelwerkstätte (Hoblerei); strugarnia, heblarnia (stol.).

Hochbau; budownictwo (bud.).

Hochbau (Eisenbahnhochbau); budowa nadtorowa (bud. kol.).

Hochbauten; 1) budynki nadziemne; 2) budowy nadziemne (bud. inż. itd.).

Hochbrechen; p. Überbrechen.

Hochdruck; ciśnienie wysokie, prężność wysoka (mech.).

Hochdruckdampfkessel (Hochdruckkessel); kocioł parowy wysokoprężny (maszyn.).

Hochdruckdampfmaschine; (Hochdruckmaschine); p. Dampfmaschine.

Hochdruckdampfturbine; turbina parowa wysokoprężna (maszyn.).

Hochdruckmaschine p. Hochdruckdampfmaschine.

Hochdruckpulsometer; tętnik wysokoprężny, pulsometr wysokoprężny (maszyn.).

Hochdruckventilator; wentylator wysokoprężny, przewietrznik wysokoprężny (maszyn.).

Hochdruckzentrifugalpumpe; pompa odśrodkowa wysokoprężna (maszyn.).

Hochdruckzylinder; cylinder wysokoprężny, cylinder mały (maszyn.).

Hochebene (Hochland); wyżyna (geol.).

Hochgebirge; góry wysokie (geol.).

Hochmanganhältig (vom Roheisen); wysokomanganowy (met.).

Hochofen (Hochofen); piec wielki (hut.).

Hochofen mit freistehendem Schacht; piec wielki bezoponowy.

Hochofenanlage (Hochofenhütte); zakład wielkopiecowy, huta wielkopiecowa (hut.).

Hochofenbetrieb; ruch wielkopiecowy (hut.).

Hochofenbodenstein; spodek wielkiego pieca, kamień spodni wielkopiecowy (hut.).

Hochofenbrust; pierś wielkiego pieca (hut.).

Hochofencampagne p. Hochofenkampagne.

Hochofengang; bieg wielkiego pieca (hut.).

Hochofengase (Gichtgase); czad wielkopiecowy (hut.).

Hochofengasfang; czadnia wielkiego pieca (hut.).

Hochofengasmotor p. Verpuffungsmotor.

Hochofengasrohr; czadówka wielkopiecowa (hut.).

Hochofengebläse; dmuchawa wielkopiecowa (maszyn. hut.).

Hochofengestell; gar wielkopiecowy, zaprawa wielkopiecowa (hut.). p. Gestell.

Hochofengicht; gardziel, gichta wielkopiecowa (hut.) p. Gicht.

Hochofengichtaufzug; dźwig wielkopiecowy p. Gichtaufzug.

Hochofengichtöffnung; paszcza wielkopiecowa (hut.).

Hochofengichtplattform; pomost zasypowy wielkopiecowy (hut.) p. Gichtplateau.

Hochofenguß (Eisenguß, Gußeisen erster Schmelzung); odlew wielkopiecowy (met.).

Hochofenhütte p. Hochofenanlage.

Hochofenindustrie (Hochofenbetrieb); przemysł wielkopiecowy (hut.).

Hochofenkampagne; okres biegu wielkiego pieca (hut.).

Hochofenkohlensack (Kohlensack, Bauch des Hochofens); przestron wielkiego pieca (hut.).

Hochofenmauer (Rauchgemäuer eines Hochofens); omurowanie wielkiego pieca (hut.).

Hochofenmeister (Betriebsführer des Hochofens); majster, mistrz wielkopiecowy (hut.).
Hochofenprozeß przebieg wielkopiecowy (hut.).
Hochofenrasten (Rasten des Hochofens); spadki wielkopiecowe (hut.).
Hochofenroheisen (Gußeisen erster Schmelzung); surowizna wielkopiecowa, surowiec wielkopiecowy (met.).
Hochofenschacht; szyb wielkiego pieca (hut.).
Hochofenschlacke (Eisenhochofenschlacke); żużel wielkopiecowy (hut.).
Hochöfner; hutnik wielkopiecowy (hut.).
Hochschule; wszechnica, uniwersytet.
— **für Bodenkultur;** wszechnica ziemiańska.
montanistische —, (Bergakademie); wszechnica górnicza, akademia górnicza.
technische —, (Polytechnikum); wyższa szkoła techniczna, politechnika.
Hochschüler (Hörer der Hochschule, Akademiker); słuchacz wszechnicy, uniwersytetu, akademik.
Hochspannung; napięcie wysokie (el.).
Hochspannungsanlage; urządzenie o prądzie napięcia wysokiego (el.).
Hochspannungsklemme; zacisk do wysokiego napięcia (el.).
Hochspannungswechselstromdynamo; przemiennica wysokonapięta rozprądnica wysokonapięta (el.).
Höchstleistung; moc krańcowa.
Hochwald; las nasienny (wysokopienny).
Hochwasser; woda wysoka, przybór wody, powódź.
Hochwasserstand (hoher Wasserstand); wysoki stan wody.
Hochwipfelbruch; przełam szczytowy (geol.).
Hocksche Dampfmaschine; motor parowy Hocka (dla wentylatorów) (maszyn.).
Hoffnungsbau; 1) praca (robota) próbna, nadziejna, poszukiwawcza, odkrywkowa; 2) odbudowa próbna, nadziejna, poszukiwawcza, odkrywkowa (górn.).
Hoffnungsort; 1) przodek próbny, nadziejny, poszukiwawczy; 2) chodnik próbny, nadziejny, poszukiwawczy (górn.).
Hoffnungsschacht; szyb próbny, nadziejny, poszukiwawczy (górn.).
Hoffnungsschlag; przekop (chodnik) próbny, nadziejny, poszukiwawczy, odkrywkowy (górn.).
Höflich (artig, hoffnungsvoll) p. Gestaltig.
Hofrat; radca dworu.
Höhe; wysokość.
Druck —, (einer Pumpe); wysokość tłoczenia (pompy).
Fall —; wysokość spadania (mech.).
flache —, (eines Kohlenpfeilers); wysokość pochyła, długość pochyła (górn.).
Förder —, (Hub —); wysokość podnoszenia.
Geschwindigkeits —; wysokość odpowiadająca danej prędkości (mech.).
Saug —, (einer Pumpe); wysokość ssania (pompy).
Zahn —; wysokość zęba (maszyn.).
Hohe Metalle; kruszce szlachetne (złoto i srebro) (górn.).
Höhenbestimmung; oznaczenie wysokości (miern.).
Hohendahlscher Zünder; zapalnik, zapłonnik Hohendahla (urabianie minerałów) (górn.).
Höhenkreis p. Vertikalkreis.
Höhenkurve p. Schichtenlinie.
Höhenmarke; znamię wysokości, znak wysokości (miern.).
Höhenmessung (Hypsometrie); pomiar wysokości (miern.).
barometrische —; barometryczny pomiar wysokości.
trigonometrische —; trygometryczny pomiar wysokości.
Höhenunterschied; różnica wysokości.
Höhenwinkel; kąt wysokości, kąt wzniesienia (miern.).
Höhenzahlen; koty wysokości, liczby wysokości (miern.).
Hohlbohrer; 1) dęczak; 2) świder wydrążony, łyżkowy (wiercenie ziemne); p. Bohrer.
Hohldachziegel p. Dachziegel.
Höhle; jaskinia (geol.).
Knochen —; jaskinia kośćnicowa.
Tropfstein —; jaskinia sopleńcowa.
Hohleisen (hohles Eisen); żelazo dęte (met.).
Hohleisen (Hohlmeißel); p. Hohlmeißel.
Höhlenausfüllung (Hohlraumausfüllung); wypełnienie jaskiń (geol.).
Höhlensalpeter p. Kalksalpeter.

Hohlgestänge (Röhrengestänge); przewód próżny, pusty, rurowy, żerdki próżne, puste, rurowe (wierc. ziem.).
Hohlguß (Kernguß, Guß über den Kern); odlew próżny, odlew jądrowy (odl.).
Hohlkehle des Spurkranzes; żłobek obręczy, żłobek obrzeża, żłobek koła.
Hohlladen (bei der Sprengarbeit) p. Raumschießen.
Hohllinse (konkave Linse); soczewka wklęsła (fiz.).
Hohlmaß; miara pojemności, objętości (do rzeczy sypkich i płynnych).
Hohlmauerwerk; mur pusty, wydrążony (bud.).
Hohlmeißel (Hohleisen); dłubacz, piesznia, żłobak, rera (cieś.).
Hohlplattentür; drzwi z blachy dętej, kotłowej (osuszanie kopalń) (górn.).
Hohlrad; koło wewnętrznie uzębione maszyn.).
Hohlräume; wydrążenia, pieczary, pustki (geol. górn.).
Hohlraumausfüllungen; wypełnienie wydrążeń, pieczar, pustek (geol.).
Hohlspat p. Chiastolith.
Hohlspiegel (Konkavspiegel); zwierciadło wklęsłe (fiz.).
Hohlweg; wąwóz, parów (geol.).
Hohlwelle; wał pusty (wydrążony).
Hohlziegel (Hohlstein); cegła drążona, cegła dęta, pustak (bud.).
Hohlzapfen; czop wydrążony (masz.).
Hohlzirkel p. Zirkel.
Holländisches Fernrohr; p. Fernrohr.
Höllenstein (Silbernitrat); kamień piekielny, azotan srebra (chem.).
Holm (Kappholz); oczep, kaptur (belka osadzona na palach stojących lub słupach) (rob. wod.).
Holmesit (Holmit, Clintonit); klintonit (min.).
Holoëder (Vollgestalt, Homoëder, Pantoëder); postać całościenna, holoedryczna, całościan, pełnościan (kryst.).
Holoëdrie (Homoëdrie, Pantoëdrie); holoedrya, całościenność (kryst.).
Holoëdrisch (homoëdrisch, pantoëdrisch); holoedryczny, całościenny, całkowy (kryst.).
Holosterikbarometer (Federbarometer, Dosenbarometer, Aneroid); aneroid, barometr sprężynowy (fiz.).
Holz; drewno (drzewo ścięte) (matr.).
Holz (Baum); drzewo.
Aspen —, (Espen —); drzewo osikowe.
Bau —; drzewo budowlane, budulec.
behauenes —, (bearbeitetes —); drzewo obrobione, obciosane.
Birken —; drzewo brzozowe, brzezina.
bituminöses — p. Lignit.
brandiges —, (angestocktes —); drzewo zgniłe.
Brenn —; drzewo opałowe, drwa.
Buchen —; drzewo bukowe, buk, buczyna.
Eichen —; drzewo dębowe, dębina.
Fein —, (Kunstschreiner —); drzewo stolarskie.
Fichten —, (Rottannen —); drzewo sosnowe, sosna.
glattes —, (schieres —); drzewo czyste, drzewo bez sęków.
Gewerbe —; drzewo rękodzielnicze.
geworfenes; — drzewo spaczone, spaczyste.
gesundes —; drzewo zdrowe.
Gezähe —; drzewo narzędziowe.
Gruben —, (Zimmer —); drzewo kopalniane, budulec kopalniany.
grünes —, (frisches —); drzewo wilgotne, świeże, mokre.
hartes —; drzewo twarde.
harzreiches —; drzewo żywiczne, smolne.
Laub —; drzewo liściaste.
lufttrockenes —, (ausgewittertes —); drzewo wyschłe, suche.
Nadel —; drzewo szpilkowe, iglaste, choina.
Nutz —; drzewo użytkowe.
Schlag —; drzewo porębne, rębne.
Schnitt —, (Säge —, Brett —); drzewo rznięte, tarte.
Spalt —, (Scheiter —); drzewo szczapowe, szczapa, polano.
Sparren —; drzewo krokwiowe.
Tannen —, (Tannenbaum, Tanne); drzewo jodłowe, jodła, jedlina.
trockenes —; drzewo suche.
unbehauenes —; drzewo nieobrobione.
vermorschtes —, (Schwamm —); drzewo spróchniałe, zbutwiałe.
weiches —; drzewo miękkie.
Weißbuchen —, (Weißbuche); drzewo grabowe, grabina.
wurmstichiges —; drzewo robaczywe, czerwliwe.
Holzasbest (gemeiner Asbest, Bergholz); asbest drzewiasty, drzewo górne (min.).

Holzausbau (hölzerner Ausbau); p. Ausbau.
Holzbahn p. Bahn.
Holzbalg (hölzerner Balg, Spitzbalg); miech drewniany (maszyn. hut.).
Holzbalken; belka drewniana (bud.).
Holzbearbeitungsmaschine; obrabiarka do drzewa.
Holzblende (Blende aus Holz); przepierzenie drewniane, przegroda drewniana (górn.).
Holzbohrer p. Bohrer.
Holzbohrmaschine; świdrownica.
Holzbottich; kadź (stągiew) drewniana, zbiornik drewniany.
Holzbrücke p. Brücke.
Holzdamm; tama drewniana (górn.).
Holzdübel; zczepik, klin, kołek drewniany (bud. cieś.).
Holzeinlage (in Mauerung); wkładka drewniana, przekładka drewniana (górn.).
Holzextrakt (Holzsaft); ekstrakt drzewny, sok drzewny.
Holzfeuerung (der Pfannen); opalanie drzewem (warzel.).
Holzgeld; drzewne (górn.).
Holzgerinne; rynna drewniana (sort.)
Holzgestänge (der Schachtpumpen); żerdziny drewniane (maszyn górn.).
Holzgestelle; podstawa drewniana (rusztowanie) podłoże drewniane.
Holzgewölbe; sklepienie drewniane (górn.).
Holzgezimmer p. Holzzimmer.
Holzhängeschacht; szyb do spuszczania drzewa (górn.).
Holzhobelmaschine; wiórarka.
Holzhorden (zur Salztrocknung); półki, ruszty drewniane (warzel.).
Holzkasten; skrzynka drewniana, naczynie drewniane.
Holzkasten (Holzpfeiler, Holzstoß, Holzschrank, Stützkasten, Versatzkasten); kaszt drewniany, kaszt oporowy, filar drewniany (górn. cieś.).
Holzklammer p. Einschubleiste.
Holzklemme; zacisk drewniany.
Holzkohle; węgiel drzewny.
mineralische —, (Anthrazit) p. Faserkohle.
Holzkohleneisen p. Holzkohlenroheisen.
Holzkohlenklein (Kohlenlösche); miał węglowy (węgl. hut.).
Holzkohlenmeiler (Kohlenmeiler) p. Meiler.
Holzkohlenroheisen (Holzkohleneisen); surowizna węglodrzewna (met.).
Holzkonstruktion; konstrukcja drewniana, zestrój, ustrój, zespół, zeskład drewniany (bud.).
Holzkübel (zum Ausschlagen des Salzes); koryto (drewniane) (warzel.).
Holzkupfererz p. Olivenerz.
Holzlutte; lutnia drewniana; p. Lutte.
Holzmast; słup drewniany, maszt drewniany.
Holzmoor p. Wäldermoor.
Holzopal; opal drzewny, drzewo skamieniałe (min.).
Holzpaar p. Türstock.
Holzpfanne mit Flammröhren p. Flammrohrpfanne.
Holzpfeiler p. Holzkasten.
Holzpflaster; bruk drewniany, klockowy (bud.).
Holzpilz (Holzschwamm); grzyb drewny.
Holzschrauben; wyrywanie, wychwytywanie, rabunek drzewa (kopalnianego) (górn.).
Holzschlag; cięcie lasu, zrąb.
Holzschrank p. Holzkasten.
Holzschraube; śruba drzewna, wkrętka.
Holzschraubennippel; trzpionek z wkrętką (el.).
Holzschuh (Klotzschuh); trzewik drewniany, sandał, trepka.
Holzschwamm p. Hausschwamm.
Holzschwelle; pokład drewniany, próg drewniany.
Holzstein; drzewo skamieniałe (min.).
Holzstoß p. Holzkasten.
Holztorf p. Wäldertorf.
Holztränkung; napawanie, nasycanie, impregnacja drewna.
Holztrichter; lej drewniany, lejek drewniany, bunker drewniany (przy odbudowie węgla) (górn.).
Holztür; drzwi drewniane.
Holzverband (Holzverbindung, Zimmerverband); wiązanie ciesielskie, więźba ciesielska (cieś. górn.).
Holzverbrauch (b. Salzsieden); zużycie, spotrzebowanie drewna (warzel.).
Holzverdämmung; zagrodzenie, zagroblenie, zatamowanie drewniane (górn.).

Holzverkohlung; zwęglanie drzewa (węgl.).
Holzverzug (Verzug, Holzverpfählung, Verladung) p. Verpfählung.
Holzwerk (Zimmerwerk eines Gebäudes); zrąb (bud. cieś.).
Holzzahn; ząb drewniany (maszyn.).
Holzzement; warstwiec (bud.).
Holzzimmer (Holzgezimmer); zrąb: odrzwia (w chodniku), wieniec (w szybie) (górn. cieś.).
Holzzimmerung (hölzerner Ausbau) p. Ausbau.
Holzzinn (Holzzinnerz, faseriges Zinnerz); cyniak drzewny (min.).
Homichlin; homichlin (min.).
Homoëder p. Holoëder.
Homoëdrie p. Holoëdrie.
Homoëdrisch p. Holoëdrisch.
Homogen (gleichartig); jednorodny, jednolity (fiz.).
Homogeneisen (homogenes Eisen, Flußeisen); żelazo jednolite, jednorodne, żelazo zlewne (met.).
Homogenkohle; węgiel jednolity (bez knota) (el.).
Homogenstahl; (homogener Stahl, Flußstahl); stal jednolita, jednorodna, stal zlewna (met.).
Honigstein (Mellit); miodowiec, melit (min.).
Honorar (Vergütung); wynagrodzenie, honorarjum.
Hopeit (Zinkphyllit); hopeit (min.).
Hoppesche Fangvorrichtung (Fallbremse von Hoppe); chwytacz, łapadło, samochwyt Hoppego.
Horbachit; horbachit (min.).
Horden; półki, ruszty (w suszarniach soli (warzel.).
Hordentrocknung (des Sudsalzes); suszenie na półkach, suszenie na rusztach (warzel.).
Horizont; poziom, widnokrąg, horyzont (miern.).
scheinbarer —; poziom pozorny.
wahrer —; poziom rzeczywisty.
Horizont (Lauf, Sohle, Etage); poziom, piętro (górn.).
Horinzontal (söhlig); poziomy (miern.)
Horizontalbewegung durch Abbau; ruch poziomy, poruszanie poziome (następstwo osiadania się, zapadania się ziemi) (geol. górn.).
Horizontale (horizontale Linie, wagrechte Linie); pozioma, linia pozioma (geom.).
Horizontalebene; płaszczyzna pozioma (geom.).
Horizontale Fläche; powierzchnia pozioma) (górn.).
Horizontale Strecke; chodnik poziomy (górn.).
Horizontalförderung; przewóz poziomy; p. Förderung.
Horizontalintensität; natężenie poziome (el.).
Horizontalkomponente; składowa pozioma.
Horizontalkreis; koło poziome (miern.).
Horizontalprojektion (Grundriß) p. Projektion.
Horizontalschub; 1) napór poziomy, 2) rozpór (łuku, sklepienia).
Horizontalstellung (von Meßinstrumenten); ustawienie poziome (miern.).
Horizontalturbine p. Turbine.
Horizonthöhe; wysokość poziomów, odstęp poziomów (od siebie).
Horizontiervorrichtung (der (Meßinstrumente); nastawa (miern.).
Horn (beim Haspel) p. Haspelhorn.
Hornamboß; szparóg, rogal (kow.); p. Amboß (Sperramboß).
Hornbleierz; ołów rogowy (min.) p. Kerasin.
Hornblende (Amphibol); hornblenda, blenda rogowa, rogowiec, amfibol (min.).
Hornblendefels (Hornblendegestein, Amphibolit); amfibolit (geol.).
Hornblendeschiefer (Amphibolitschiefer, Amphibolschiefer); łupek amfibolowy (geol.).
Hörner; 1) ramiona (ramy piły); 2) narożnice (górn.); 3) rożki (el.).
Hörnerableiter (Hörnerblitzableiter); odgromnik rożkowy (el.).
Horner Schichten; warstwy horneńskie (geol.).
Hornerz (Silberhornerz) p. Kerargyrit.
Hörnesit; hernezyt (min.).
Hornhaspel (Kurbelhaspel) p. Haspel (Handhaspel).
Hornhaut; rogówka (w oku).
Hornkobalt; kobalt rogowy (min.).
Hornquecksilber (Kalomel) p. Quecksilberhornerz.
Hornschiene p. Knieschiene.
Hornsilber (Silberhornerz) p. Kerargyrit.
Hornstatt (Hornstätte, Haspelstätte, Hornhaspelstätte); szerzyzna kołowrotowa, kołowrotnia, kołownia (górn.).

Hornstattofien (in den Salzgruben); chodnik kołowrotowy, piec kołowrotowy (soln.).
Hornstein; rogowiec (min.).
Horste; horsty, gronie (geol.).
Zwillings —; horsty bliźnięce.
Hortonolit; hortonolit (min.).
Honghit; honghit (min.).
Hotelschalter; przełącznik hotelowy (el.).
Hövelit p. Sylvin.
Hoyer (Fallblock, Läufer, Rammbär, Rammblock, Rammklotz) p. Bär, Rammbär.
HP (englisch: Horse-power) moc konia, siła konia.
Huantajayit; huantajajit (min.).
Hub; skok, wznios (podniesienie), udźwig, p. Kolbenhub.
Hub (des Hammers); rozmach młota (maszyn. hut.).
Hubbegrenzung; ograniczenie skoku (maszyn.).
Hubdaumen p. Hebedaumen.
Hubhöhe; wysokość skoku (maszyn.).
Hubhöhe (Förderhöhe); wysokość podnoszenia (maszyn.).
Hubmagnet; magnes do podnoszenia (el.).
Hübnerit; hibneryt (min.).
Hubpause przerwa w podniesieniu, przerwa w skoku (maszyn. górn.).
Hubpumpe (Hebepumpe, Hubsatz, Saugpumpe); pompa podnosząca (maszyn.).
Hubpumpenkolben; tłok pompy podnoszącej (maszyn. górn.).
Hubrohr (b. Pumpen); rura podnosząca (maszyn.).
Hubsatz (Hubpumpe); zespół pomp podnoszących (maszyn. górn.).
Hub- und Druckpumpe (Hub- und Drucksatz); pompa podnosząco tłocząca (maszyn. górn.).
Hubventil (Hebungsventil) bei Pumpen; wentyl (zawór) podnoszący (maszyn. górn.).
Hubverlust; niedoskok (strata na skoku tłoka) (maszyn.).
Hubverminderer; reduktor skoku (maszyn.).
Hubzähler; liczydło, liczydełko skokowe (maszyn.).
Hudsonit; hudsonit (min.).
Hufeisen; podkowa (kow.).
Hufeisenbogen; łuk w podkowę (bud.).
Hufeisenmagnet; magnes podkowiasty.
Hufeisenstab p. Hufstab.
Hufmesser; strug kowalski (do przystrugiwania kopyt) (kow.).
Hufnagel; podkowiak, gwóźdź podkowny (met. techn.).
Hufnageleisen; żelazo na podkowiaki, żelazo na gwoździe podkowne (met. techn.).
Hufschmied; podkowacz (techn.).
Hufschmiedeisen p. Hufstab.
Hufstab (Hufstabeisen, Hufeisenstab, Hufschmiedeisen); żelazo podkowne, żelazo na podkowy (met. techn.).
Hufstollen; ocyl (kow.).
Hülle (Mantel, Umhüllung) eines Maschinenteiles; płaszcz, okrywa, osłona, otulina (kotła, cylindra) (maszyn.).
Hülse (Büchse); pochwa, tuleja (maszyn.).
Humanitätsanstalt; zakład dobroczynny, humanitarny.
Humanitätszweck; cel dobroczynny, humanitarny.
Humboldtilith (Melilith); humboldtilit, melilit (min.).
Humboldtin p. Oxalit.
Humboldtit; humboldyt (min.).
Humit; humit (min.).
Humus (Schwarzerde); czarnoziem, próchnica (czarna ziemia urodzajna) (geol.).
Humuskalk; węgiel próchnicowy, torfowy (geol.).
Hund (Hunt, Grubenhund, Förderhund, Grubenwagen, Förderwagen); pies, wózek kopalniany, skrzynia (górn.).
deutscher —; pies niemiecki.
ungarischer —; pies węgierski.
Hundeförderung (Wagenförderung); przewóz w wózkach, przewóz wózkowy (górn.).
Hundegestänge (Grubengeleise); tor kopalniany (górn.) p. Geleis.
Hundegestänge (Hundelauf); ławy wózkowe (górn.).
Hundekasten (Wagenkasten); skrzynia wózkowa, skrzynka wózkowa (górn.).
Hundelauf p. Hundegestänge.
Hundeläufer p. Hundestößer.
Hunderad (Wagenrad); kółko wózkowe (górn.).
Hunderterzirkel; cyrkiel odsetkowy (miern.).
Hundeschmierer; wózkowy (górn.).

Hundestößer (Hundstößer, Hundeläufer, Wagenstößer Wagenförderer); odpychacz, wypychacz, wozak (górn.).
Hundleitnagel (Hundspurnagel); sworzeń torowy (górn.).
Hundrücken (Hundsteg); siodło (górn.).
Hungerstein p. Pfannenstein.
Hunt p. Hund.
Huntsche Förderanlage (Huntsche Corweyorförderung, Huntsche Schaukelbecherwerkförderung); urządzenie wyciągowe (wydobywcze) Hunta (maszyn. górn.).
Huppe; buczak, trąbka.
Hureaulit (Hureolit); hureaulit, hurolit (min.).
Hurmane (Salzhurmane); topka, główka soli, hurman (warzel.).
Hurmanenform; forma solna, topkowa (warzel.).
Huron (huronische Formation); formacja hurońska (form. archaiczna Ameryki półn.) (geol.).
Huronit; huronit (min.).
Hut (eiserner Hut, Eisenhut) p. Eisenhut.
Hut (eines Treibherdes) p. Haube.
Hütchen (einer Magnetnadel); kapeluszyk (miern.).
Huthaus p. Zechenhaus.
Hutmann (Huttmann, Steiger) p. Grubensteiger.
Hütte (Hüttenanlage, Hüttenwerk); huta, zakład hutniczy (hut.) p. Gußhütte, Schmelzhütte, Walzhütte.
Hüttenabfälle; odpadki hutnicze (hut.).
Hüttenamt; urząd hutniczy (hut.).
Hüttenanlage p. Hütte.
Hüttenarbeit; praca hutnicza (hut.).
Hüttenarbeiter; hutnik (hut.).
Hüttenaufseher; dozorca hutniczy (hut.).
Hüttenbeamte; urzędnik hutniczy (hut.).
Hüttenbetrieb; hutnictwo (hut.).
Hüttendirektor; dyrektor huty, dyrektor hutniczy (hut.).
Hüttenerz; ruda hutnicza (hucie dostarczona).
Hüttenfabrikat p. Hüttenprodukt.
Hüttengewerke; gwarek hutniczy, spólnik hutniczy (hut.).
Hüttengewerkschaft; gwarectwo hutnicze (hut.).
Hütteningenieur; inżynier hutniczy (hut.).
Hüttenkosten; wydatki hutnicze, nakład hutniczy (hut.).
Hüttenkunde (Hüttenkunst); wiedza hutnicza, nauka hutnicza, nauka o hutnictwie, hutnictwo (hut.).
Hüttenleute (Hüttenmänner); hutnicy (hut.).
Hüttenmann; hutnik (hut.).
Hüttenmaschine; maszyna hutnicza (hut.).
Hüttenmeister; hutniczy, hutmistrz (hut.).
Hüttennicht p. Hüttenrauch.
Hüttenofen; piec hutniczy (hut.).
Hüttenordnung; porządek hutniczy, regulamin hutniczy (hut.).
Hüttenprozeß; przebieg hutniczy, proces hutniczy (hut.).
Hüttenprodukt (Hüttenfabrikat); wyrób hutniczy (hut.).
Hüttenrauch (Hüttennicht, Flugstaub); popioły kruszcowe, pył hutniczy (hut.).
Hüttentausend; 250 sztuk (hut.).
Hüttenverwalter (Hüttenverweser); zarządca hutniczy (hut.).
Hüttenwerk p. Hütte.
Hüttenwesen; hutnictwo (hut.).
Hüttenzentner; centnar hutniczy (150 funtów) (hut.).
Hyacinth (Hyazinth); hyacynt (min.).
Hyalith (Hyalith, Glasopal); hyalit, opal szklany (min.).
Hyalomelan; hyalomelan (min.).
Hyalophan; hyalofan (min.).
Hyalosiderit (Eisenchrysolith); hyalosyderyt (min.).
Hydrargillit; hydrargilit (min.).
Hydrat; wodzian (chem.).
Hydraulisch; hydrauliczny, wodny.
Hydraulische Bremse p. Bremse.
Hydraulische Drehbohrmaschine; hydrauliczna wiertarka obrotowa (górn.).
Hydraulische Druckhöhe; hydrauliczna wysokość ciśnienia.
Hydraulische Kohlensprengung; hydrauliczne rozsadzanie węgla (górn.).
Hydraulische Presse (hydraulische Säule); prasa, tłocznia, tłoczarka hydrauliczna (t. j. napędzana wodą) (maszyn.).
Hydraulische Säule (hydraulische Spannsäule) p. Hydraulische Presse.
Hydraulische Wasserhaltungsmaschine; wywadniarka hydrauliczna, hydrauliczna maszyna wodociągowa (maszyn. górn.).

Hydraulischer Abbau; odbudowa hydrauliczna (działaniem wody) (górn.).
Hydraulischer Kalk (Wasserkalk); wapno hydrauliczne, wodotrwałe (bud.).
Hydraulischer Keil; klin hydrauliczny (wodny) (górn.).
Hydraulischer Mörtel (Wassermörtel); zaprawa hydrauliczna, zaprawa podwodna (bud.).
Hydraulischer Widder (Stoßheber); taran wodny, hydrauliczny (maszyn.).
Hydraulisches Gegengewicht (b. Wasserhaltungsmaschinen); odciążek hydrauliczny (wywadniarki) (maszyn. górn.).
Hydraulisches Stoßbohren: hydrauliczne wiercienie udarowe (wierc ziem.).
Hydrindynamit; dynamit hydrin, hydrindynamit (górn.).
Hydroborazit; hydroboracyt (min.).
Hydroborokalzit (Hayesin, Borokalzit); hydroborokalcyt (min.).
Hydrocerit; hydroceryt (min.).
Hydrodolomit; hydrodolomit (min.).
Hydrofluocerit; hydrofluoceryt (min.).
Hydrogen p. Wasserstoff.
Hydrohämatit; hydrohematyt (min.).
Hydrokastorit; hydrokastoryt (min.).
Hydromagnesit; hydromagnezyt (min.).
Hydromanganokalzit; hydromanganokalcyt (min.).
Hydromechanik; hydromechanika.
Hydrometer; hydrometr (fiz. mech.).
Hydrophan (Weltauge); hydrofan, opal wodny, oko świata (min.).
Hydrophit; hydrofit (min.).
Hydrostatik; hydrostatyka, statyka cieczy.
Hydrostatischer Druck; ciśnienie hydrostatyczne.
Hydrostatischer Geschwindigkeitsmesser; prędkościomierz, chyżościomierz (tachometr); hydrostatyczny (górn.).
Hydrostatische Wage; waga hydrostatyczna (fiz.).
Hydrotachylyt; hydrotachylit (min.).
Hydrotalkit; hydrotalkit (min.).
Hydroxyd (Oxydhydrat); wodorotlenek (chem.).
Hydrozinkit; hydrocynkit (min.).
Hygiene (Gesundheitslehre); hygjena, nauka o zachowaniu zdrowia, zdrowiectwo.
Hygrometer (Feuchtigkeitsmesser); wilgociomierz, hygrometr (fiz.).
Haar —; wilgociomierz włoskowaty
Hygroskop; hygroskop (wskazuje przybytek lub ubytek wilgoci) (fiz.).
Hygroskopie des Salzes; hygroskopijność soli (własność pochłaniania wilgoci powietrza).
Hygroskopisch; hygroskopijny (fiz.).
Hyolithes; hyolithes (ślimak) (geol.).
Hyperbel (hyperbola (geom.).
gleichseitige —; hyperbola równoboczna.
Hyperboloid; hyperboloid (geom.).
Hyperoxyd (Überoxyd) p. Superoxyd.
Hypersthen (Paulit, labradorische Hornblende); hypersten, paulit (min.).
Hypersthenit (Hypersthenfels, Paulitfels); hyperstenit (geol.).
Hyposklerit; hyposkleryt (min.).
Hypotenuse; przeciwprostokątnia (geom.).
Hypothek (Insatz); hipoteka.
Hypothekenurkunde; dokument hipoteczny.
Hypothekenverschreibung; zapis hipoteczny.
Hypothese (unerwiesene Annahme. Vermutung); przypuszczenie, domysł, hipoteza.
Hypoxanthit (terra die Siena); hypoksantyt, terra die Siena (min.).
Hypozykloide; hypocykloida (geom.).
Hypsometrie p. Höhenmessung.
Hystatit (hystatisches Eisenerz, Titaneisen von Arendal); hystatyt (min.).
Hysteresis; histereza, uporność magnetyczna (el.).

I

Iberit; iberyt (min.).
Ichthyophthalm (Fischaugenstein, blättriger Apophyllit); ichtyoftalm, rybie oko (min.).
Ichtyosaurus; ichtyosaurus, rybojaszczur (w form. jurajskiej) (geol.).
Identifizierung (Vergleichung); identyfikacja, utożsamienie, porównanie.

Identisch (ebenderselbe, gleichbedeutend); tożsamy, równoznaczny, jednoznaczny, identyczny.
Identität (Nämlichkeit, Gleichheit, Einerleiheit); tożsamość, jednoznaczność, identyczność.
Idokras (Vesuvian, pyramidaler Granat); idokraz, wezuwian (min.).
Idrialin; idrialin (min.).
Idrialit (Quecksilberbranderz); idrialit (min.).
I-Eisen (Doppelt-T —); dwuteownik (met.).
Igeltransformator; przetwornik jeżowaty (el.).
Iglesiasit; iglezjazyt (min.).
Igloit; igloit (min.).
Iguanodon; iguanodon (należy do ornitopodów formacji jurajskiej i kredowej) (geol.).
Ikosaëder (Zwanzigflächner); dwudziestościan (kryst.).
Ikositesseraëder (deltoidisches Ikositesseraëder) p. Ikositetraëder.
Ikositetraëder (Vierundzwanzigflächner, Deltoidikositetraëder, deltoidisches Ikositesseraëder); dwudziestoczterościan deltoidowy (kryst.).
Ildefonsit (Harttantalerz); ildefonsyt (min.).
Illuminationsfassung; oprawka iluminacyjna (el.).
Illuminator (b. Grubentheodoliten); oświetlacz (miern.).
Ilmenit (Titaneisenerz); ilmenit, żelaziak tytanowy, nigryn (min.).
Ilmenorutil; ilmenorutyl (min.).
Ilvait; ilwait, liewryt (min.).
Imaginär (unmöglich, scheinbar); urojony (mat.).
Imaginäre Größe; wielkość urojona (mat.).
Imitation (Nachahmung); naśladowanie.
Immatrikulation (Eintragung, Einschreibung, Aufnahme); wpis, immatrykulacja (wpisanie w poczet studentów wszechnicy).
Immersion (b. Mikroskopen); immersja, zanurzenie, pogrążenie (n. p. w płynie) (fiz.).
Immobilien (unbewegliche Güter, Liegenschaften); nieruchomości.
Impedanz; impedancja, zawada, opór pozorny (el.).
Import p. Einfuhr.
Imprägnation (Einsprengung) des Nebengesteins; wpryśnięcie (rudy w skale) (geol.).
Imprägnation (des Grubenholzes); nasycenie, napuszczenie, napojenie, impregnacja (budulca kopalnianego).
Imprägnieren (sättigen); nasycić, napuścić, napoić, impregnować (chem. techn.).
Imprägniert (eingesprengt); wpryśnięty (o rudach) (geol.).
Impuls (Antrieb); popęd, impuls (mech.)
Inangriffnahme; rozpoczęcie.
Inanspruchnahme p. Belastung.
Inbetriebsetzung; puszczenie w ruch, uruchomienie (maszyny).
Incrustation p. Inkrustation.
Index (Inhaltsverzeichnis); skorowidz, spis rzeczy, indeks.
Index (Zeiger); wskazówka, wskaźnik (geom. maszyn.).
Indianit; indjanit (min.).
Indifferent; obojętny (chem.).
Indigo (dunkelblauer Farbstoff); indygo, indycht (brw.).
Indigolith (Indikolith, blauer Turmalin); indygolit, turmalin niebieski (min.).
Indigopapier (blaues Abzugpapier); papier niebieski do odbijania.
Indikateur (Indikator); 1) wzkaźnik, wskaziec, indykator (maszyn.); 2) numerator klapkowy (el.).
Indikatordiagramm p. Dampfdiagramm.
Indium; ind (chem.).
Individuum (Einzelwesen, Person); osoba, jednostka.
Indizieren; wskazać, wskazywać, indykować (maszyn.).
Indizierte Leistung (der Dampfmaschine); moc wskazana (maszyny parowej) (maszyn.).
Indizierte Spannung; prężność wskazana (maszyn.).
Indorsaterlaß; polecenie odręczne.
Indorso (auf der Rückseite); napis na odwrotnej stronie dokumentu.
Indossament (Übertragung, Überweisung, Übertragungsvermerk); indos (odstąpienie weksla zaznaczone na odwrotnej jego stronie) (rach.).
Indossant (Wechselüberschreiber); indosant, odstępujący weksel (rach.)
Indossement p. Indossament.
Indossent p. Indossant.
Indossieren (überschreiben, überweisen); indosować (napisem wewnątrz zaznaczonym, przekazać komu weksel) (rach.).

Indossierung (Wechselübertragung); indosowanie, przekazanie weksla (rach.).
Induktanz; induktancja (el.).
Induktion (Stromerregung); indukcja, wzniecenie (el.).
dynamoelektrische —; indukcja dynamoelektryczna.
elektrische —; indukcja elektryczna.
elektromagnetische —; indukcja elektromagnetyczna.
elektrostatische —; indukcja elektrostatyczna.
gegenseitige —; indukcja wzajemna.
magnetische —; indukcja magnetyczna.
magnetoelektrische —; indukcja magnetoelektryczna.
remanente —; indukcja szczątkowa.
Selbst —; samoindukcja, samowzniet.
unipolare —; indukcja jednobiegunowa.
Induktionsapparat (Induktor); przyrząd indukcyjny, induktor, twornik (el.).
Induktionserscheinung; zjawisko indukcji (el.).
Induktionsfrei; bezindukcyjny, nieindukcyjny (el.).
Induktionsmaschine; maszyna indukcyjna (el.).
Induktionsmotor; motor (silnik) indukcyjny, asynchroniczny (el.).
Induktionsspule; cewka indukcyjna (el.).
Induktionsstrom (Nebenstrom); prąd wzniecony, wzbudzony, indukcyjny (el.).
Induktionswirkung; działanie indukcyjne (el.).
Induktiv; indukcyjny, samowznietny (el.).
Induktive Belastung; obciążenie indukcyjne (el.).
Induktiver Leiter; przewód (przewodnik) samowznietny (el.).
Induktor p. Induktionsapparat.
Industrie (Großgewerbe); przemysł.
Berg —, (Montan —); przemysł górniczy.
Industriebahn; kolej przemysłowa.
Industriebetrieb; przemysłowość, ruch przemysłowy.
Industriegas; gaz roboczy (techn.).
Industriegeleise; tor przemysłowy, tor fabryczny.
Industriell (gewerblich, gewerbereich); przemysłowy, dotyczący przemysłu.
Industrieller (Gewerbetreibender); przemysłowiec.
Industriesalz (Gewerbesalz); sól przemysłowa, sól do celów przemysłowych (soln.).
Induziert; indukowany, wzniecony (el.).
Infiltration; wsiąkanie, przesiąkanie, infiltracja (fiz. chem.).
Inflexion (der Lichtstrahlen); infleksja (załamywanie się promieni światła) (fiz.).
Influenz; influencja, wpływ, oddziaływanie.
elektrische —; influencja elektryczna.
Influenzelektrizität; elektryczność influencyjna (el.).
Influenzmagnetismus; magnetyzm influencyjny (el.).
Influenzmaschine; maszyna influencyjna (el.).
Infusion (Aufguß); nalanie, nalew, infuzja (chem.).
Infusorien; wymoczki, infusorja (zwierzątka mikroskopijne) (geol.).
Infusorienerde p. Kieselgur.
In Gang setzen; rozruszać (maszyn.).
Ingenieur; inżynier.
Berg —; inżynier górniczy.
Sektions —; inżynier oddziału.
Maschinen —; inżynier budowy maszyn, inżynier mechanik.
Ober —; inżynier naczelny, inżynier starszy, nadinżynier.
Sektions —; inżynier oddziału, naczelnik oddziału.
Straßen —; inżynier komunikacji.
Straßen und Wasser —; inżynier dróg i mostów.
Ingot p. Block.
Ingoteisen p. Flußeisen.
Ingotmetall p. Flußmetall.
Ingotstahl p. Flußstahl.
Inhalt; 1) treść, osnowa, myśl; 2) objętość, pojemność, bryłowatość.
Injektion (Einspritzung); wstrzykiwanie (fiz.).
Injektor p. Dampfstrahlpumpe.
Inkammeration; wcielenie do skarbu.
Inkasso (Einziehung, Geldeingang); przyjęcie do kasy, odbiór należytości, inkaso (kas.).
Inklination; nachylenie, inklinacja.
magnetische —; nachylenie magnetyczne.

Inklinationsbussole; busola nachyleń magnetycznych.
Inklinationsnadel; igła inklinacyjna, igła nachyleń magnetycznych.
Inklusive (einschließlich); włącznie, łącznie.
Inkontrierungsausweis; wykaz pozycji związkowych (kas.).
Inkrafttreten (das); wejście w życie.
Inkrustation (Überkrustung); naskorupienie, okamieniałość (liści, kwiatów) (geol.).
Innenfeuerung (der Dampfkessel); palenisko wewnętrzne.
Innenfeuerungskessel p. Kessel.
Innenlasche (innere Lasche); łubek wewnętrzny (kol.).
Innenleiter; przewód wewnętrzny (el.).
Innenpolmaschine; prądnica (maszyna) o biegunach wewnętrznych (odśrodkowych) (el.).
Innenrohrschneider; przecinacz rurowy (wierc. ziem.).
Innenzündungen bei der Sprengarbeit (Abzieh- und elektrische Zündung); zapalania wewnętrzne przy rozsadzaniu (górn.).
Innerer Schacht; szyb wewnętrzny (górn.); p. Grubenschacht.
Innerer Widerstand; opór wewnętrzny (el.).
Innerer Winkel p. Winkel.
Inneres Glied p. Glied.
Inoceramen-Schichten; warstwy inoceramowe (geol.).
Inoceramus; inoceramus (małża bezgłowa jednomuszkułowa w form. kredowej) (geol.).
Insatzhärtung (Einsatzhärten) p. Härten durch Einsetzen.
Inselt p. Talg.
Inspektion (Schau, Aufsicht); dozór, dozorowanie.
Inspektionsdienst; służba inspekcyjna.
Inspektionslokale; izba dyżurnych, czuwalnia, inspekcja.
Inspektor; inspektor.
Berg —; inspektor górniczy.
Inspizieren (beaufsichtigen, besichtigen, prüfen); doglądać, dozorować, pilnować.
Installation (Anlage); urządzenie, instalacja, zład.
Installation (Bestallung); instalacja, wprowadzenie w urzędowanie.
Instandhaltung; utrzymanie w całości (w dobrym stanie) np. budynków, dróg (górn. hut. i t. d.).
Instanz (Rechtszug); instancja (stopniowanie władz).
Instradieren (leiten); wskazać drogę, wybrać, wyznaczyć drogę.
Instradierung (Marschroute); wskazanie kierunku drogi, marszruta, dyrektywa.
Instruktion (Vorschrift); przepis, instrukcja.
Instrument (Werkzeug, Gerät); przyrząd, narzędzie, instrument.
Instrumentierungsarbeit (Instrumentieren); robota instrumentacyjna, instrumentowanie, instrumentacja (wierc. ziem.).
Intabulation; wpisanie do ksiąg hipotecznych, zahipotekowanie, intabulacja.
Integralstrom; prąd całkowity (el.).
Integral; całka (mat.).
Integralformeln; wzory całkowe (mat.).
Integrierender Teil; część istotna całości.
Intensität (Stärke); natężenie (el.).
Interferenz (der Wellen); interferencja (krzyżowanie, przecinanie się fal światła, głosu, wody) (fiz.).
Interimsbahn p. Bahn.
Interessent (Beteiligter); uczestnik, strona, interesowany.
Interkalarzinsen; odsetki narosłe podczas budowy.
Intermittierende Belastung; obciążenie dorywcze (el.).
Intermittierende Wässerung; nawadnianie dorywcze, w przerwach, przerywane (soln.).
Interpolation (Einschaltung); interpolacja (mat.).
Interruptor; przerywacz (el.).
Intervall; odstęp, przedział, pauza, interwał (fiz.).
Intervenieren (einschreiten); pośredniczyć.
Intervention (Dazwischentreten); pośredniczenie, wdanie się, interwencja.
Intimieren; 1) doręczyć; 2) zawiadomić; 3) obwieścić.
Inundation (Überschwemmung); wylew, powódź.
Inundation (Unterwassersetzen); zalanie, zalew (kopalni) (górn.).
Inundationsgebiet(Überschwemmungsgebiet); zalewisko (rob. wod.).
Inventar (Vorratsverzeichnis); spis zasobów, spis inwentarza, inwentarz.

Inventar(Bestand); inwentarz, sprzęty.
Inventur; spisywanie inwentarza, inwentacja.
Inversor; przełącznik (el.).
Ion (pl. Ionen, Ionten); jon (atom jednego ze składników, na które rozpada się elektrolit pod wpływem prądu elektrycznego) (el.).
Iridium; iryd (chem. min.).
Iridosmium (Sisserskit, Sysserskit); irydo-osm (min.).
Irisieren (der Mineralien); tęczowanie, iryzacja (min.).
Irit; iryt (min.).
Irregulär (unregelmäßig); nieprawidłowy.
Irrespirabel (von Gasen); trudny do oddychania, duszący.
Irritieren (die Magnatnadel); drażnić, niepokoić (igłę magnesową).
Irrtum (Fehler); błąd, myłka, omyłka.
Isobare (Luftdruckgleiche); izobara (wykresowa jednakowego ciśnienia).
Isochromatisch; izochromatyczny, (jednakowo) równozabarwiony (fiz.).
Isochron (gleichzeitig); równoczesny (mech.).
Isochronismus; równoczesność, izochronizm (mech.).
Isodynamen (Linien gleicher magnetischer Anziehungen); izodynamy, linie izodynamiczne.
Isogonen (Linien gleicher Abweichung der Magnetnadel); izogony, linie izogoniczne.
Isohypse (Schichtenlinie); izohypsa, warstwica (linia jednakowych wzniesień nad morze) (miern.).
Isoklas; izoklas (min.).
Isoklinen (Linien gleicher Neigung); izokliny, linie izokliniczne.
Isolation; izolacja (el.).
Isolationsmesser; miernik izolacji (el.).
Isolationsmessungen; pomiary izolacji (el.).
Isolationsprüfer; miernik, próbnik izolacji, (przyrząd do sprawdzania izolacji) (el.).
Isolationsstoff; materjał izolacyjny (el.).
Isolationsvermögen; zdolność izolacyjna (el.).
Isolationswiderstand; opór izolacji (el.).
Isolator; izolator, odosobniak, odosobniacz (el.).
Isolatorhals; szyjka izolatora (el.).
Isolatorkopf; główka izolatora.
Isolatorstütze; trzon izolatora, trzpień izolatora (el.).
Isolatorträger; podpora izolatorów (el.).
Isolierband; taśma izolacyjna (el.).
Isolierbuchse; tuleja izolacyjna (el.).
Isolieren (absondern); izolować, odosobnić (el.).
Isolierfähigkeit; zdolność izolacyjna (el.).
Isolierglocke; izolator dzwonkowy, kołpak porcelanowy (el.).
Isolierhülle; odzież (osłona przewodu elektrycznego) (el.).
Isolierklemme; dybki (porcelanowe) (el.).
Isoliermasse; masa izolacyjna, masa izolująca (el.).
Isoliermaterial (Isolierstoff); materjał izolacyjny (el.).
Isoliernippel; trzpionek izulujący (el.).
Isolierring; pierścień izolacyjny (el.).
Isolierrohr; rurka izolacyjna (el.).
Isolierrolle; izolator krążkowy, krążek izolacyjny, grzybek.
Isolierschemel; stołek izolujący (el.).
Isolierschicht; warstwa izolująca, warstwa izolacyjna.
Isolierstoff (der Dampfleitungen); materjał otulczy, materjał na otuliny.
Isolierung; izolowanie (el.).
Isolierung (der Dampfleitungen) otulanie (przewodów parowych).
Isolierungsart; rodzaj izolacji, sposób izolacji (el.).
Isolierungsröhren (b. d. Erdbohren); rury izolacyjne (wierc. ziem.).
Isomer (gleichteilig); izomeryczny, jednoskładny (ciała o jednakowym składzie chemicznym, a różnych własnościach) (chem.).
Isomerie; izomerja, jednoskładność (chem.).
Isometrisches System p. Kristallsystem.
Isomorph (gleichgestaltig); równopostaciowy, izomorficzny (min.).
Isomorphie (Isomorphismus); równopostaciowość, izomorfia (min.).
Isoplere; izoplera (wykresowa przy stałej objętości).
Isopyr; izopyr (min.).
Isoseisten; izosejsty (linie jednakowego wstrząśnienia (geol.).
Isostasie; izostaza, równowaga skorupy ziemskiej (geol.).

Isotherme; isoterma (wykresowa przy jednakowej temperaturze).
Itakolumit (elastischer Sandstein, Gelenkquarz); itakolumit (min.).
Ittnerit; itnerit (min.).
Ixe (Dachkehle); kosz dachu (bud.).
Ixenbundtram; jęta koszowa (bud.).
Ixiolith (Ixionolith); iksyolit (min.).
Ixolyt; iksolit (min.).
Ixsparren (Kehlsparren, Ecksparren); krokiew koszowa (bud.).

J

Jacke (Puffjacke Grubenhemd) p. Bergkittel.
Jakobis Rührbohrer; świder płużny Jakobiego (wiercenie szybów).
Jakobsit; jakobsyt (min.).
Jade p. Saussurit (min.).
Jadeit; jadeit (min.).
Jahresertrag; przychód roczny, dochód roczny.
Jahresfrist; termin roczny.
Jahresring; słój (drzewa).
Jahrgang; bieg roku, rok.
Jalousie (Fensterschirm, Rolladen); skrzelice, skrzeliny okienne, zazdrostki, żaluzje (bud.).
Jalusieverschluß (b. Fördergestellen); zamknięcie żaluziowe, zasuwa żaluziowa.
Jalpait; jalpait (min.).
Jamesonit (axotomer Antimonglanz); jamesonit (min.).
Jandusbogenlampe; lampa łukowa Jandusa (el.).
Jarolimeksche Zündung; zapalanie sposobem Jarolimka (urabianie skał materjałami wybuchowymi).
Jarosit; jarozyt (min.).
Jaspis; jaspis (min.).
Basalt —; jaspis bazaltowy.
Porzellan —; jaspis porcelanowy.
Jaspopal (Eisenopal, Opaljaspis, Opaleisenstein); opal jaspisowy (min.).
Jaulingit; jaulingit (min.).
Jefferisit; żeferysyt (jefferisit) (min.).
Jeffersonit; jeffersonit (min.).
Jenkinsit (Hydrophit); jenkinsit (min.).
Jetztzeit (Alluvium); utwory teraźniejsze, aluwjum (geol.) p. Alluvium.
Joch (Brückenjoch); jarzmo mostowe (bud.).
einfaches —; jarzmo mostowe zwykłe.
zusammengesetztes —; jarzmo mostowe złożone.
Joch (Gebirgsjoch); jarzmo gór, jarzmo górskie (geol.).
Joch (Querhaupt) p. Kreuzkopf.
Joch (Schachtjoch, Gespannholz); jarzmo szybowe (górn. cieś.).
kurzes —, (Einstrich, Heitholz, Jochkappe); przeczka, poprzeczka.
langes —, (Joch); dłużka, podłużka.
Jochbrücke (Pfahlbrücke); most jarzmowy, most na palach (bud. most.).
Jochkappe (pl. Jochkappen, kurze Jöcher, Einstriche, Haupthölzer, Heithölzer); przeczka, poprzeczka, rozpora (górn. cieś.); p. Einstrich.
Jochring; wieniec magneśnicy (el.).
Jod; jod (chem.).
Jodargyrit p. Jodit.
Jodblei; jodek ołowiu, szwarcembergit (min.).
Jodit (Jodargyrit, Jodsilber); jodyt (min.).
Jodkalium (Kaliumjodid); jodek potasu (chem.).
Jodquecksilber (Coccinit); kokcynit, jodek rtęci (min.).
Jodsilber (Silberjodit); jodek srebra (chem.).
Jodsilber (Jodargyrit) p. Jodit.
Johannit (Uranvitriol, hemiprismatisches Euchlorsalz); johanit (min.).
Johlit; jolit (min.).
Johnstonit (Überschwefelblei); dżonstonit (galena ziemista zmieszana z siarką) (min.).
Jordanit; jordanit (min.).
Jossait; jossait (min.).
Joule; dżaul (jednostka mocy elektrycznej) (el.).
Journal (Register); dziennik (bud. górn.).
Einnahme —; dziennik poborów.
Jud (Judhanf) p. Jute.
Judenpech p. Asphalt.
Julianit; julianit (min.).
Junge (jugendlicher Arbeiter); pacholę, wyrostek, robotnik młodociany (górn.); p. Bergjunge.
Jungensteiger p. Scheidesteiger.
Jungferblei (Jungfernblei, Rührblei) p. Blei.
Junghäuer p. Lehrhäuer.
Junkerit; junkeryt (min.).

Jura (Juraformation, Jurabildung, Juragebirge, System des Jura); jura, formacja jurajska (geol.).
alpiner —; jura alpejska.
borealer —; jura borealna.
brauner —, (mittlerer —, Dogger); jura brunatna, średnia, dogger.
mitteleuropäischer —; jura środkowo-europejska.
schwarzer —, (unterer —, Lias); jura czarna, dolna, lias.
weißer —, (oberer —, Malm); jura biała, górna, malm.
Juragebirge; 1) góry Jura; 2) p. Jura (geol.).
Jurakalkstein; wapień jurajski (geol.).
Juraperiode; okres jurajski (geol.).
Justieren (die Meßinstrumente); sprawdzać, naprawiać, sprostować, rektyfikować (miern.).
Justierbrett (Justierbrettchen); deszczułka rektyfikacyjna (miern.).
Justierer (Monteur, Aufsteller); zestawca, monter (maszyn).
Justierschräubchen; śrubka rektyfikacyjna (miern.).
Justierung; sprawdzenie, rektyfikacja (miern.).
Justierwerkstätte (Montierungswerkstätte); zestawnia, montownia (maszyn.).
Justizministerium; ministerstwo sprawiedliwości.
Jute (Jud, Judhanf); juta, konopie indyjskie (matr.).
geteerte —; juta smołowana.
Jutefaser; włókno juciane.
Jutekabel; kabel w jucie (el.).
Juteumspinnung; opona jutowa, oprzędzenie jutowe (el.).
Juwel (Edelstein); klejnot, drogi kamień (min. techn.).
Juwelier; jubiler, złotnik (min. techn.).
Juxte (Juxta, Ausweisjuxte); księga sznurowa, wykaz sznurowy, zapis grzbietowy.

K

Kabel; kabel (el.).
armiertes —; kabel opancerzony.
asphaltiertes —; kabel asfaltowany.
bandarmiertes —; kabel otaśmiony.
blankes —; kabel nagi, goły.
Blei —; kabel obołowiony.
einfaches —; kabel pojedyńczy.
eisenbandarmiertes —; kabel opancerzony taśmą żelazną.
konzentrisches —; kabel spółśrodkowy.
verseiltes —; kabel skręcony.
Kabel (Kabelseil, Kabeltau, Tau); lina.
Kabelanschluß; złącze kablowe (el.).
Kabelendverschluß, kablowa mufa końcowa, końcówka kabla, głowa kabla (el.).
Kabelleitung; przewodnik (przewód) kablowy (el.).
Kabelmasse; masa kablowa izolacyjna (el.).
Kabelmuffe; nasuwka kablowa, mufa kablowa (el.).
Kabelschuh; końcówka przewodu, końcówka kabla, nasadka kablowa (el.).
Kabelseil p. Kabel.
Kabelspannvorrichtung; naprężacz kablowy, obciążnik kablowy (el.).
Kabinett (Arbeitszimmer, Nebenzimmer); gabinet.
Kachel; kafel (bud.).
Kadmium (Cadmium); kadm (chem.).
Kaff (Pochwerksafter) p. After.
Kaffeemühle (Glockenmühle, Kegelmühle); młyn dzwonowy, stożkowy (sort.).
Käfiganker; twornik klatkowy (el.).
Käfigwicklung; uzwojenie klatkowe (el,).
Kahn; czółno.
Kahnförderung; spławianie w czółnach, łodziach (górn.).
Kainit; kainit (min.).
Kakoxen; kakoksen (min.).
Kalait p. Kallait.
Kalamiten; kalamity (skrzypy kopalne, skamieniałe) (geol.).
Kalbeis; cielęta lodowe, bryły lodowe (geol.).
Kaleidoskop; kalejdoskop (fiz.).
Kalfatern (wasserdicht machen); utykać, uszczelniać (konopiami).
Kalfaterung (Dichtung mit Wergschnüren); utykanie, uszczelnianie (konopiami).
Kali (Kaliumoxyd); tlenek potasu (chem.).
Kalialaun (gemeiner, weißer Alaun); ałun potasowy (min.).

Kaliber (Einschnitt, Matrize); wykrój (w walcach) (maszyn. hut.).
Kalibereisen p. Eisen.
Kalibergbau; 1) kopalnictwo, górnictwo soli potasowych; 2) kopalnia soli potasowych (górn.).
Kaliberring (Patrize); wyskok (na walcach wierzchnich) (maszyn. hut.).
Kaliborit (Heintzit); kaliboryt (min.).
Kalibrieren (das richtige Maß geben); kalibrować, dawać wymiar należyty (met.).
Kalibrierte Kette p. Kette.
Kalibrierung; wzorcowanie, kalibrowanie (el.).
Kalifeldspat; felspat potasowy (min.).
Kalifornisches Spritzverfahren; odbudowa sposobem kalifornijskim przez natryskiwanie (górn.).
Kaliglas; szkło potasowe (chem. techn.).
Kaliglimmer (Silberglimmer, Muscovit, Phengit); łyszczyk potasowy (min.).
Kaliharmotom p. Phillipsit.
Kalihydrat p. Kaliumhydroxyd.
Kalilauge; wodorotlenek potasu (chem.) p. Ätzlauge.
Kalisalpeter (Salpeter); saletra potasowa (min.).
Kalisalze p. Kaliumsalze.
Kalisyndikat; stowarzyszenie (syndykat) producentów soli potasowych.
Kalium (Kalimetall); potas (chem.).
Kaliumchloratsprengstoffe; strzeliwa chlorano-potasowe (górn.).
Kaliumdüngesalz; nawozowa sól potasowa.
Kaliumhydroxyd (Kalihydrat, Ätzkali); wodorotlenek potasowy, potaż (chem.).
Kaliumoxyd p. Kali.
Kaliumsalzbergwerk; kopalnia soli potasowych (górn.).
Kaliumsalze (Kalisalze); sole potasowe (min. chem.).
Kaliumsalzlager; pokład soli potasowych (geol.).
Kalk (Kalkerde, Ätzkalk); wapno (bud.).
abgestandener —, (abgestorbener —, Staub —); wapno odleżałe, (zwietrzałe, martwe).
fetter —, (Fett —, Weiß —); wapno tłuste, białe.
gargebrannter —; wapno dopalone.
gebrannter —; wapno palone.
gelöschter —; wapno gaszone, ogniotrwałe.
hydraulischer —, (Wasser —); wapno wodotrwałe, hydrauliczne, podwodne.
magerer —, (Grau —); wapno chude, szare.
Portland —; wapno portlandzkie.
totgebrannter —; wapno przepalone.
ungelöschter —, (lebendiger —); wapno niegaszone, skaliste.
Zement —, (Romanzement); wapno cementowe, cement rzymski.
Kalk (Kalkstein); wapień (min. geol.).
Ammoniten —; wapień amonitowy.
Aptychen —; wapień aptychowy.
Dachstein —; wapień dachówkowy.
Fusolinen —; wapień fuzulinowy.
Kiesel —; wapień krzemionkowy.
Kohlen —, (Berg —); wapień węglowy.
Korallen —; wapień koralowy.
Muschel —; wapień muszlowy.
Nummuliten —; wapień numulitowy.
Süßwasser —; wapień słodkowodny.
Wellen —; wapień falisty.
Kalkalabaster (spätiger Kalksinter); alabaster wapnisty (min.).
Kalkartig; wapnisty.
Kalkbaryt (Kalkschwerspat); baryt wapnisty (min.).
Kalkbespritzung (Einkalkung); owapnienie, wapnienie (pokrapianie wapnem gaszonem).
Kalkbett p. Kalkkasten.
Kalkboden; ziemia wapienna, wapnista (geol.).
Kalkbrei (Kalkpaste); śmietana wapienna (bud.).
Kalkbrennen (das); wypalenie wapna (techn.).
Kalkbrenner; wypalacz wapna, wapniarz, wapielnik (techn.).
Kalkbrennerei; 1) p. Kalkbrennen; 2) wapiennictwo (przemysł).
Kalkbrennkohle p. Kalkkohle.
Kalkbrühe p. Kalkbrei.
Kalkbruch (Kalksteinbruch); łom wapienny (techn.).
Kalkepidot (Zoisit); epidot wapnisty (min.).
Kalke p. Pauspapier.
Kalkerde; 1) wapno, p. Kalk; 2) p. Kalkboden.

Kalkfeldspat; felspat wapienny (min.).
Kalkglimmer p. Margarit.
Kalkgranat p. Grossular.
Kalkgrube (Kalkloch); wapniarka, dół wapienny (na wapno) (mur.).
Kalkhältig; wapniasty, wapno zawierający.
Kalkharmotom p. Phillipsit.
Kalkhydrat p. Kalziumhydroxyd.
Kalkig; wapniasty, wapnisty.
Kalkkasten (Kalkbucht, Kalkbett, Löschkasten); skrzynia do gaszenia wapna, gaśnica (bud.).
Kalkkohle (Kalkbrennkohle); węgiel wapielny, węgiel do wypalania wapna.
Kalklöschen (Löschen des Kalkes); gaszenie wapna (bud.).
Kalkmalachit; malachit wapienny (min.).
Kalkmehl (trocken gelöschter Kalk); mąka wapienna.
Kalkmergel; opoka, margiel wapienny (geol.).
Kalkmesotyp p. Skolecit.
Kalkmilch (Kalkhydrat); mleko wapienne (bud.).
Kalkmörtel (Kalksandmörtel); zaprawa wapienna (bud.).
Kalknatronfeldspat; felspat sodowo-wapienny (min.).
Kalknieren; buły wapienne (geol.).
Kalknitrat p. Kalksalpeter.
Kalkofen; wapiennik, wapielnik, piec do wypalania wapna (techn.)
Kalkpaste p. Kalkbrei.
Kalkpatrone; patron wapienny (urab. skał mat. wybuch.).
Kalkpyramide p. Skalenoëder.
Kalksalpeter (salpetersaures Kalzium, Kalknitrat, Mauersalpeter); azotan wapnia, saletra wapienna, saletra murowa (chem. min.).
Kalksandmörtel p. Kalkmörtel.
Kalksandstein; piaskowiec wapnisty (geol.).
Kalkschiefer; łupek wapienny (geol.).
Kalkschlackenstein; żużlowiec (hut.).
Kalkschlemmpumpe; pompa doprowadzająca wapno, pompa zamulająca wapnem (górn.).
Kalkschwerspat p. Kalkbaryt.
Kalksinter; naciek wapienny, nawar wapienny (geol.).
Kalkspat (Kalzit); spat wapienny, kalcyt (min.).
Kalkstein; wapień, kamień wapienny (min. geol.)
Kalksteinbruch p. Kalkbruch.
Kalktuff; martwica wapienna, tuf wapienny (min. geol.).
Kalkulieren (berechnen, überschlagen); obliczać, obrachowywać.
Kalkulieren (überlegen); rozważać, obmyślać.
Kalkuranglimmer (Kalkuranit) p. Uranit.
Kalkvolborthit; folbortyt wapienny (min.).
Kalkwasser; woda wapienna (chem.).
Kalkzuschlag; domieszka wapienna, dodatek wapienny (hut.).
Kallait (Kalait, Türkis); kalait, turkus (min.).
Kallochrom p. Rotbleierz.
Kalo (Calo, Verlust); ubytek, strata.
Kalorie (Wärmeeinheit); ciepłostka, kalorja.
Kalorifer (Lufterhitzer, Winderhitzer); nagrzewnica, kaloryfer (ogr. hut.).
Kalorimeter (Wärmemesser); kalorymetr, ciepłomierz (fiz.).
Kalotte (Kugelabschnitt, Kugelhaube); czasza kulista, czasza sferyczna, odcinek kuli (geom.).
Kaltbruch; chłodnołomność, zimnokruchość (met.).
Kaltbrüchig; chłodnołomny, zimnokruchy (met.) p. Eisen (kaltbrüchiges.
Kälteerzeugungsanlage; urządzenie do wytwarzania zimna (górn.).
Kälteflüssigkeit; płyn oziębiający (górn.).
Kältemaschine; oziębiarka (maszyn.).
Kalthämmern (Kaltschmieden, Hartschlagen) p. Hartschlagen.
Kaltlager (der Pfannen); zastój, spoczynek (panew) (warzel.).
Kaltlegen (ausblasen, niederblasen, ausschuren) einen Ofen p. Ausblasen.
Kaltschmied; mosiężnik, kotlarz (techn.).
Kaltwasserzisterne; zbiornik na wodę zimną (maszyn.).
Kaltwasserpumpe; 1) pompa do wody zimnej; 2) pompa oziębiająca (maszyn.).
Kaluszit (Syngenit); kałuszyt (min.).
Kalzination (Kalzinierung); prażenie, wypalanie, zwapnienie, kalcynowanie (chem. techn.).
Kalzinieren (verkalken, durchglühen); prażyć, wypalać, zwapnić, kalcynować (techn.).
Kalzinierofen (Röstofen); piec prażelny, prażak (techn.).

Kalzium; wapń (chem.).
Kalziumhydroxyd (Kalkhydrat, gelöschter Kalk); wodorotlenek wapniowy (wapno gaszone) (chem.).
Kalzit (Kalkspat); kalcyt, spat wapienny (min.).
Kambrische Formation (Kambrium); formacja kambryjska (geol.).
Kamelhaarriemen p. Riemen.
Kameradschaft p. Kür.
Kamin (Esse, Rauchfang, Schlot, Schornstein); komin (bud.).
Kaminkühler; chłodnica z kominem (maszyn.).
Kaminmauer; 1) mur kominowy; 2) p. Scheidemauer (bud.).
Kaminstein (Kaminziegel); cegła kominówka (bud.).
Kamm (Gebirgskamm); grzbiet góry (geol.).
Kamm (Aufkämmung, Verkämmung); wrąb, wręb, zacięcie, zacios (cieś.).
Haken —; wrąb zębaty, wrąb z zębem.
Kreuz —, (kreuzförmige Überschneidung); wrąb krzyżowy.
Schwalbenschwanz —, (schwalbenschwanzförmige Verkämmung); wrąb w kanię, w jaskółczy ogon.
Kammer; alkowa, alkierz, bokówka (bud.).
Kammer (Weitung, Verhau); komora, szerzyzna, działo, działko (górn.) p. Abbaukammer.
Kammeral; skarbowy.
Kammeralwesen; skarbowość.
Kammerapparat (gemauerter Winderhitzungsapparat); nagrzewnica komorowa, ceglana (hut.).
Kammerbau (Weitungsbau); odbudowa komorowa, szerzyznowa (gorn.).
Kämmererit; kemereryt (min.).
Kammförmig; grzebieniasty (min. geol.).
Kammkies; piryt grzebieniasty (min.).
Kammlager p. Lager.
Kammrad (Zahnrad mit Kämmen); koło palczaste, koło zębate drewniane (koło z zębami drewnianymi) (maszyn.).
Kammwalzen (b. Walzwerk) p. Krauseln.
Kammzapfen; czop grzebieniasty, zwora grzebieniasta, czop pierścieniowy (maszyn.).
Kampagne; bieg, okres ruchu, okres wyrobu.
Sud —; warka.
Kämpfer (Kämpferschicht, Anfall); węzgłowie, nasadnik, węzgłownik (część muru, na której wspiera się sklepienie) (bud.).
Kämpferdruck (Umhüllungslinie); odpór węzgłowny, obwiedna oddziaływań (stat. bud.).
Kämpferdrucklinie; linia przecięcia się oddziaływań (stat. bud.).
Kämpferstein (Widerlagerstein); węzgłownik (sklepienia) (bud.).
Kampylit; kampylit (min.).
Kanadisches Bohren; wiercenie kanadyjskie, wiercenie sposobem kanadyjskim (wierc. ziem.).
Kanal (Wasserleitung); kanał.
schiffbarer —; kanał spławny (górn.).
Kanaldarre; suszarnia kanałowa (warzel.).
Kanalstrahlen; promienie kanałowe (el.).
Kanalwage; poziomnik wodny (miern.).
Kandel (zur Solenleitung); rynna (soln.).
Kaneït (Arsenmangan, Arsenikmangan); kaneit (min.).
Kaneelstein p. Hessonit.
Kannelieren (riefen, auskehlen); żłobkować.
Kännelkohle p. Blattelkohle.
Kannengießer (Zinngießer); konwisarz, cynownik, cynarz.
Känozoische Formation (tertiäre Periode, Tertiärgebirge); formacja kenozoiczna, okres kenozoiczny, trzeciorzędowy (geol.).
Kantapparat (b. Eisenwalzen); przesuwadło (maszyn. hut.).
Kante; krawędź (geom. min. kryst.).
Kanten (auf die Kante stellen); przewracać.
Kanten (mit Kanten versehen); przyciąć, przyciosać graniasto (cieś. i t. d.).
Kantenriß (am Eisen); pęknięcie na brzegach.
Kantig; graniasty.
Kantriegel p. Schubriegel.
Kanzlei (Amtsstube); kancelarja.
Kanzleibeamter; urzędnik kancelaryjny.
Kanzleidiener; woźny.
Kanzleipauschale; ryczałt na potrzeby biura, ryczałt biurowy, kancelaryjny.
Kanzleipersonale; służba kancelaryjna, biurowa.

Kanzellist; kancelista.
Kaolin (Porzellanerde, Porzellanton); kaolin, ziemia porcelanowa (min. geol.).
Kapazität (elektrische Aufnahmefähigkeit); pojemność elektryczna (el.).
Kapazität (Fähigkeit, Größe); zdolność, wielkość.
Kapazitätsbatterie; baterja magazynowa (el.).
Kapazitätseinheit; jednostka pojemności (el.).
Kapazitätsmessung; pomiar pojemności (el.).
Kapelle (Capelle, Treibscherben); kapelka (chem. met. prob.).
Kapellengold (Blickgold); złoto kapelkowe, złoto odciągane (chem. met. prob.).
Kapellenofen (Probiermuffelofen); piec kapelkowy (chem. met. prob.).
Kapellensilber (Blicksilber); srebro kapelkowe, odciągane (chem. met. prob.).
Kapillarelektrometer; elektrometr włoskowaty (el.).
Kapillarität (Haarröhrchenanziehung); włoskowatość (fiz.).
Kapital (Geldsumme, Grundvermögen); kapitał, iścizna.
Kapnit; kapnit (min.).
Kappe (Bergkappe) p. Bergkappe.
Kappe (kurzes Schachtjoch) p. Joch.
Kappe (Türstockkappe, Überberg); stropnica, wcias, kapa (górn. cieś.).
Kappengewölbe p. Gewölbe.
Kappensteg (Kehleinstrich); rozpora (pod stropnicą) (górn. cieś.).
Kappenstück (Anpfahl); przypora (górn. cieś.).
Kappenzimmerung; obudowa (wydrzewienie) stropnicami, obudowa (wydrzewienie) kapami (górn.).
Kappholz p. Holm.
Kapsel; 1) opona, osłona, kaptur; 2) p. Sprengkapsel, Zündkapsel.
Kapselgebläse (rotierendes Kolbengebläse) p. Root'scher Ventilator.
Kapselmotor; motor (silnik) okapturzony (el.).
Kapselrad p. Fabry'scher Ventilator.
Kapselung; okapturzenie (el.).
Kapuzienerboden p. Friesboden.
Karat (kleines Goldgewicht); karat.
Karätig; karatowy.
Karbolineum; karbolineum (mat.).
Karbolsäure; kwas karbolowy (chem.).
Karbon (Kohlenstoff); węgiel (chem.).
Karbon (Steinkohlenformation); karbon, formacja węglowa (geol.).
Ober —, (produktives —); karbon górny.
Unter —, (Kohlenkalk u. Kulm); karbon dolny.
Karbonat; karbonat (djament czarny do wierceń używany) (min.).
Karbonat (kohlensaures Salz); węglan (chem.).
Karbonisation (Verkohlung); zwęglanie (chem. techn.).
Karbonit (Carbonit); karbonit (materjał wybuchowy bezpieczny).
Karborundum; karborundum (masa bardzo twarda z węgla i krzemu).
Kardinalpunkte; punkty zasadnicze, kardynalne (fiz.).
Kare; cyrki dolinowe, kare (geol.).
Karelinit; karelinit (min.).
Karinthin; karyntyn (min.).
Karmin; karmin, czerwień (brw.).
Karminrot (v. Farbe); karminowy (min.).
Karminspat; karminit (min.).
Karnallit — p. Carnallit.
Karneol; krwawnik, karniol (żółtawo czerwony chalcedon) (min.).
Karnies (Gesimskranz); karnes (gzems z łuku wypukłego i wklęsłego) (arch.).
Karpathensandstein; piaskowiec karpacki (geol.).
Karpholith; karfolit (min.).
Karphosiderit; karfosyderyt (min.).
Karren; żłoby (utwór krasowy) (geol.).
Karren; taczkować.
Karren (einrädriger Karren, Laufkarren, Schubkarren); taczka, taczki.
Karren (zweirädriger Karren); kara, bieda, wózek dwukołowy (górn.).
Karrenfelder; pola żłobów (geol.).
Karrenförderung (Karrenlaufen, Karren, Laufkarrenförderung, Schubkarrenförderung); taczkowanie, przewóz w taczkach (górn.).
Karrenführer p. Karrenläufer.
Karenlaufen p. Karrenförderung.
Karrenläufer (Karrenführer, Karrenschieber, Schlepper); taczkarz, wozak (górn.).
Karrenrad (Karrenradel); kółko taczek, kółko taczkowe (górn.).
Karrenschieber p. Karrenläufer.
Karrenspritze; sikawka dwukołowa.
Karrenstrecke; chodnik taczkowy, droga taczkowa (górn.).

Karstenit (Anhydrit, Muriazit); karstenit, anhydryt (min.).
Karsttrichter; doliny krasowe (geol.).
Karte; mapa (miern.).
geographische —; mapa geograficzna.
Katastral —; mapa katastralna.
Militär —; mapa wojskowa.
Kartell (Ring); kartel, (zmowa producentów na niekorzyść konsumentów).
Kartieren; mapować, kreślić, rysować (miern.).
Kartisch p. Kortisch.
Kartischarbeit p. Kortischarbeit.
Kascholong (Cascholong); kaszolong, chalcedon mętny (min.).
Käse; 1) p. Torfziegel; 2) serek (cegiełka pod tygiel w ciągowym piecu podstawiana) (prob.).
Kaselowsky-Pumpe; pompa Kaselowsky'ego (o wysokiem ciśnieniu) (maszyn.).
Kaskadenbatterie; baterja stopniowa, układ baterji w kaskadę (el.).
Kaskadenschaltung; połączenie stopniowe (el.).
Kaskadenumformer; przetwornica stopniowa (el.).
Kassaabschluß p. Rechnungsabschluß.
Kassaanweisung; asygnacja kasowa (piśmienne polecenie wypłaty) (kas.).
Kassabuch; księga kasowa (kas.).
Kassadeckung; pokrycie kasowe (kas.).
Kassagebarung p. Gebarung.
Kassaschluß; zamknięcie kasy (kas.).
Kassenrest; pozostałość kasowa, remanent kasowy (kas.).
Kassenstand; stan kasy (kas.).
Kassenwesen; kasowość (kas.).
Kassier; kasjer, skarbnik (kas.).
Kassiterit (Zinnstein, Zinnerz); kasyteryt, kamień cynowy, cyniak (min.).
Kasten; 1) skrzynia, skrzynka; 2) p. Formkasten, Gießkasten; 3) p. Schieberkasten.
Kasten (b. Wasserrad) p. Radzelle.
Kasten eines Grubenwagens p. Hundekasten.
Kasten (Gehäuse einer Rolle) p. Rollengehäuse.
Kasten (Versatzkasten) p. Holzkasten.
Kastenbremsberg; skrzyniowa pochylnia hamulcza (przewóz w skrzyniach drewnianych) (górn.).
Kastenförderung; przewóz (wywóz, wyciąganie) w skrzyniach (górn.).
Kastenförmerei (Ladenförmerei); formowanie skrzynkowe, formowanie w skrzyniach (form.).
Kastengebläse; dmuchawa skrzyniasta (maszyn. hut.).
Kastenkunst (Eimerkunst) p. Eimerkette.
Kastenrad p. Schöpfrad.
Kastenschlag (Schlagen von Kästen, Kastenschlagen) p. Kastenzimmerung.
Kastenstempel p. Tragstempel.
Kastenvorwärmer (Kastenvorwärmpfanne); podgrzewacz skrzynkowy (warzel.).
Kastenzimmerung (Kastenschlag) b. Firsten und Strossenbau; wyprawa występowa, kasztowanie występowe (górn. cieś.).
Kastor (Petalit); kastor (min.).
Katalonisches Feuer p. Luppenfeuer.
Kataplëit; katapleit (min.).
Katarakt; przytłumiak (prędkości) (maszyn.).
Katarakt (Wasserfall, Stromschnelle); katarakta, próg, wodospad (geol.).
Kataraktsteuerung p. Steuerung.
Kataster; kataster (rejestr podatku gruntowego).
Katastralaufnahme; zdjęcie katastralne (miern.).
Katastralkarte; mapa katastralna.
Katastralvermessung; pomiar katastralny (miern.).
Katastrophen (Kataklysmen); katastrofy, kataklizmy (gwałtowne przewroty w przyrodzie) (geol.).
Kathete (Lotseite, Anseite im rechtwinkligen Dreiecke); przyprostokątnia (geom.).
Kathetometer; katetometr (fiz.).
Kathode (Stromausführer); katoda (el.).
Kathodenstrahlen; promienie katodalne (el.).
Kathophthalm p. Schillerquarz.
Kation (der zur Kathode gehende Bestandteil); kation (el.).
Katoptrik (Spiegellehre); katoptryka (część optyki).
Katze (Laufkatze, Laufwagen); kot (żórawia) (maszyn.).
Katzenauge p. Schillerquarz.
Katzengold (Goldglimmer); kocie złoto (meroksen) (min.).
Katzensilber (Glimmer); kocie srebro (muskowit) (min.).

Kaue (Grubenkaue); jata kopalniana, szałas kopalniany (nad szybem, obok sztolni) (górn.).
Kaue (Schachtkaue); szałas, jata, kleta (nadszybowa) (górn.).
Kauenwärter; szałaśny (górn.).
Kaufblei (Frischblei, Weichblei) p. Blei.
Käufer; kupujący, nabywca.
Kaufpreis; cena kupna.
Kaufvertrag; umowa o kupno, kontrakt kupna.
Kaufzink p. Rohzink.
Kaukamm (Kühkamm) p. Grubenbeil.
Kausche; chomonto, strzemię linowe (połączenie liny z klatką) (maszyn. górn.).
Kausimkies p. Lonchidit.
Kaustik (Brennlinie); linia ogniskowa (fiz.).
Kaution (Bürggeld, Haftgeld); kaucja, zabezpieczenie, zakład, zastaw.
Kautschuk (Federharz); kauczuk, gutaperka (matr.).
Kautschukrohr; rurka kauczukowa.
Kautschukschlauch; wąż kauczukowy.
Kegel; stożek (geol.).
Dejektions —, (Schutt —); stożek napływowy, dejekcyjny.
Schlacken —; stożek żużlowy.
Kegel (Konus); stożek, ostrokrąg (geom.).
abgestutzter —; stożek ścięty.
Ergänzungs —; stożek uzupełniający, odcięty.
Kegelband (Aufsatzband, Hakenband); zawiasa z krukiem.
Kegeldach; dach stożkowy (bud.).
Kegelfläche; powierzchnia stożkowa, ostrokręgowa (geom.).
Kegelform (Kegelgestalt); kształt stożkowy, postać stożkowa (geom.).
Kegelförmig (konisch); stożkowy, ostrokręgowy (geom. min.).
Kegelgewölbe p. Gewölbe.
Kegelherd; spławek stożkowy, pławnisko stożkowe, stożkowy stół płóczkowy (sort.).
Kegelmühle (Glockenmühle); młyn stożkowy, dzwonowy (sort.).
Kegelrad (Winkelrad, konisches Rad); koło stożkowe, ostrokrężne (maszyn.).
Kegelräderwerk (Winkelräderwerk); kołoskład stożkowy, ostrokrężny (maszyn.).
Kegelreflektor; reflektor stożkowy (el.).
Kegelröhren (Keilröhren, konische Röhren); rury stożkowe, blaszanki stożkowe (wierc. ziem.).
Kegelscheibe; stożek pasowy (maszyn.).
Kegelturbine p. Turbine.
Kegelventil p. Ventil.
Kehlbalken; jętka (bud.).
Kehle (Kehlung); krajnik, kielunek (arch.).
Kehleinschnitt (Schar) p. Auskehlung.
Kehleinstrich (Kehlholz, ausgekehlter Einstrich); wyżłobiona rozpora, wyżłobiona poprzeczka (górn. cieś.).
Kehlhobel; strug krajnik (stol.).
Kehlleiste (Kehlstoß); piętka odwrotna (u gzemsów) (arch.).
Kehlsparren (Ixsparren, Ecksparren); krokiew koszowa (bud.).
Kehlstoß p. Kehlleiste.
Kehlziegel (Nonne); cegła koszowa, koszówka (bud.).
Kehr (pl. Kehren); chodnik poprzeczny, poprzecznia (w ługowniach) (soln.).
Kehre (Weiche) p. Weiche.
Kehren (abkehren, auskehren); zmiatać, wymiatać, wymieść (sort.).
Kehrerz; zmiotki rudne (sort.).
Kehrherd (Kehrlutte); stół płóczkowy zamiatalny, spławek zamiatalny, pławnisko zamiatalne (sort.).
Kehrherdarbeit (Arbeit auf liegenden Herden); przemywanie, praca (robota) na stołach płóczkowych leżących (sort.).
Kehricht; śmiecie.
Kehrichtgrube; śmietnik.
Kehrlutte p. Kehrherd.
Kehrrad (eines Wasserradgöpels); koło obrotowe (maszyn. górn.).
Kehrradgöpel (Wasserradgöpel, Wassergöpel); kołowrót wodny (maszyn. górn.).
Kehrsalpeter (Mauersalpeter) p. Kalksalpeter.
Kehrsalz (Fegsalz, Fußsalz); zmiotki solne, wymiotki solne, deptanka (sól drobna nieczysta) (soln.).
Kehrscheibe; koło linowe powrotne (przewóz linowy) (górn.).
Kehrturbine (beim Turbinengöpel); turbina obrotna (maszyn. górn.).
Kehrwalzen p. Reversierwalzen.
Kehrwalzwerk p. Reversierwalzwerk.
Keil; klin (mech. górn.).
Befestigungs —; klin osadczy.
Flach —, (Schluß —); klin jednowpustny.

Kopatzen —; klin kopacki (górn.).
Nachstell —; klin nastawczy.
Nasen —; klin łbiasty.
Nuten —; klin dwuwypustny.
Reibungs —, (Hohl —); klin żłobkowaty.
Schließ —, (Setz —); klin oporowy.
Spitz —; śpiczak.
Verbindungs —; klin złączny.
Zug —, (Treib —, Stell —, Gegen —); klin ustawniczy.

Keil (Spitze, Eisen) p. Bergeisen.
Keilanzug; zbieżność zwężenie klina.
Keilarbeit; praca (robota) klinowa, klinowanie (górn.).
Keilberg p. Sohlberg.
Keilbremse; hamulec klinowy.
Keildamm (Keilverspündung); tama klinowa, sferoidalna (osuszanie kopalni) (górn.).
Keileisen (keilförmiges Eisen); rusztownik, żelazo rusztowe (met.).
Keilen; klinować (górn.).
Keilfäustel (Treibfäustel); pucka, perlik (górn.).
Keilfimmel p. Federkeil.
Keilflächner tetragonaler p. Sphenoid.
Keilförmig; kliniasty, klinowaty.
Keilförmiges Eisen p. Keileisen.
Keilgevier p. Keilkranz.
Keilhaue (Haue, Spitzhaue); kilof, śpiczak, czakan (górn.).
Doppel —; oskard.
Gesteins —; skalnik.
Kerb —, (Schlitzhaue); kilof odciosowy.
Schramm —; kilof podciosowy.
Keilhauenarbeit; robota (praca) kilofowa, łupanie (górn.).
Keilhauenspitze; ocyl, brok, ostrze kilofa (górn.).
Keilhauit p. Yttrotitanit.
Keilkette p. Kette.
Keilkranz (verkeilter Kranz, Picotagekranz, Keiljoch, Picotagejoch, Keilgevier); wieniec okliniony (w szybach) (górn.).
Keilkranzbett; leże wieńca klinowego (obudowa szybów wodoszczelna) (górn.).
Keillager b. Schachtpumpen); łożysko klinowe (maszyn. górn.).
Keilrad p. Rad.
Keilring; pierścień klinowy, pierścień z klinem (maszyn.).
Keilröhren p. Kegelröhren.
Keilrücken; głowa klina, grzbiet klina (maszyn.).
Keilschlitz; zasiek klinowy (górn.).
Keilschraube (Splintbolzen); śruba klinowa, śruba z klinem (maszyn.).
Keilstein (Wölbstein); zwornik, kliniec, kamień sklepienia (bud.).
Keilverbindung; złączenie klinowe (maszyn.).
Keilverspündung (Keilverspünden) p. Keildamm.
Keilziegel (Gewölbziegel, Brunnenziegel, Kesselziegel); cegła klinowa, klinówka, studniówka, cembrówka, sklepówka (bud.).
Kelle (Formkelle); kielnia formierska (odl.).
Kelle (Gießkelle, Pfanne); czerpaczka (odl.) p. Gießkelle.
Kelle (Kellenbohrer) p. Lettenbohrer.
Kelle (Maurerkelle); kielnia (bud.).
Keller; piwnica (bud.).
Keller am Füllort (unterhalb der Füllortsohle); piwnica w podszybiu, podpiwniczenie podszybia (górn.).
Kellergeschoß; podziemie, suterena (bud.).
Kellerhals (Kellerhalsgewölbe, Kellerhalsmauerung); sklepienie ukośne, sklepienie szyjowe (bud.).
Kellerloch; okienko piwniczne (bud.).
Kellermauer; mur piwniczny (bud.).
Kennelkohle (Kännelkohle) p. Blattelkohle.
Kenngotit; kengotyt (min.).
Kennzeichen; znamię, oznaka, cecha, znak (widoczny).
Kennziffer (Charakteristik); cecha (logarytmu) (mat.).
Kephalopoden (Kopffüßer); głowopławy, głowonogi, głowopełzy (mięczaki ślimakowe jednoskorupowe) (geol.).
Kaps (Caps, Kapps) p. Aufsetzvorrichtung.
Keramohalit (Halotrichit); keramohalit (min.).
Kerargyrit (Chlorsilber, Silberhornerz, Hornsilber, Hornerz, hexaëdrisches Perlkerat); kerargiryt, chlorek srebra, srebro rogowe (min.).
Kerasin (Bleihornerz, Hornbleierz Hornblei, Phosgenit, orthotomer Bleibaryt); kerazyn, ołów rogowy, fosgenit (min.).
Kerate; rogowce (min.).
Kerbe (Einschnitt, Schlitz); wcinka, zacinka (górn.).
Kerben (schlitzen, schneiden); zacinać, zasiekiwać (górn.).

Kerbeisen (gekerbte Stange) p. Zahnstange.
Kerbhaue (Kerbkeilhaue, Schlitzhaue) p. Schlitzhammer.
Kerbholz (Rabisch); karb (dwie deszczułki razem nacinane stanowiące dowód i sprawdzenie dla rachujących) (górn.).
Kermesit (Kermesan) p. Pyrostibit.
Kern; rdzeń, jądro; p. Bohrkern, Formkern.
Kernbohren (Kernbohrung); wiercenie rdzeni, wiercenie rdzenne (wierc. ziem.).
Kernbohrer (Kernbohrapparat, Zapfenbohrer); 1) świder rdzenny, wydrążony, obwiertak; 2) dłuto próbnik (wierc. ziem.).
Kerndrücker p. Kernkasten.
Kernfänger (b. d. Diamantbohrung); chwytacz rdzeni, chwytacz rdzenny (wierc. ziem.).
Kernfäule; spróchniałość rdzenna, sitowatość drzewa.
Kernbrecher p. Kernlöffel.
Kernguß (Guß über den Kern, Hohlguß); 1) odlewanie rdzeniowe, próżne; 2) odlew rdzeniowy, próżny (odl.).
Kernholz; rdzeń (drzewa) drewna, drzewo z rdzenia, drzeń.
Kernfläche (Querschnittkern); jądro przekroju, ośrodek przekroju (mech.).
Kernkasten (Kerndrücker, Kernformkasten, Kernpresse); rdzenica, skrzynka rdzeniowa, rdzenna (form. odl.).
Kernlinie; ojędrna (stat. bud.).
Kernloch; otwór pordzeniowy (odl.).
Kernlöffel (Kernbrecher, Zapfenlöffel); odrywacz (rdzenny) (wierc. ziem.).
Kernmauer (Kernmauerwerk) eines Schachtofens p. Kernschacht.
Kernnagel; przypinka (odl.).
Kernpresse p. Kerndrücker.
Kernpunkt; punkt rdzenny (wyt.).
Kernring (Stahlring); pierścień rdzeniowy (do odłamania rdzenia) (wierc. ziem.).
Kernriß (Spalt im Holz); szczelina w drzewie, pęknięcie rdzenne.
Kernrohr; rura rdzeniowa, rdzenna (wierc. djament.).
Kernrösten (Kernröstung); prażenie jądrowe (hut.).
Kernsalz p. Bergkern.
Kernschacht (Kernschachtmauer, Kernmauer, Kernmauerwerk, Ofenfutter, Schachtfutter, Futtergemäuer, Futtermauer); wykładzina, futrówka, koszula piecowa (hut.).
Kernschlamm (röscher Schlamm, Filz); muł rudny (sort.).
Kernschlammherd (Filzherd); stół (płóczkowy) mułowy, spławek mułowy, pławnica mułowa (sort.).
Kernschlich (Köpfel, Stirn, Haupt); muł jędrny, muł rdzenny (sort.).
Kernschluß; połączenie z rdzeniem (el.).
Kernspindel (Kernstange); wrzeciono rdzeniowe, (form. odl.).
Kernstück (Keilstück, falscher Kern); jąderko formowe (form. odl.).
Kernstütze; podpinka (odl.).
Kerntränkung; nasycanie rdzenia, impregnowanie rdzenia.
Kerntransformator; przetwornik z rdzeniem (el.).
Kernzylinder (Schraubenkern); rdzeń śruby (maszyn.).
Kerolith; kerolit (min.).
Kerstenit (Wismutkobalterz, Wismutkobaltkies); kerstenit (min.).
Kerze; świeca.
elektrische — von Jablotschkoff; świeca elektryczna Jabłoczkowa (el.).
Normale —; świeca wzorcowa (el.).
Paraffin —; świeca parafinowa.
Stearin —; świeca stearynowa.
Wachs —; świeca woskowa.
Kerzeneinheit; świeca jednostkowa (el.).
Kerzenfassung; oprawka świecowa (el.).
Kerzenlampe; żarówka świecowa (el.)
Kerzenstunde; świecogodzina (el.).
Kessel (Auskesselung) p. Pinge.
Kessel (Dampfkessel); kocioł, kocieł (maszyn.).
beweglicher —, (transportabler —); kocioł ruchomy, kocioł przenośny.
Cornwall —, (Walzen — mit innerer Feuerung); kocioł kornwalijski.
Einflammrohr —); kocioł jednopłomienicowy.
Einzylinder —; kocioł jednowalcowy, jednowalczasty.
Flammrohr —, (Seitrohr —, Wellrohr —, Rauchrohr —); kocioł płomienicowy.
Heizrohr —; kocioł płomieniówkowy.
Hochdruck —; kocioł wysokoprężny.

Innenfeuerungs —; kocioł o palenisku wewnętrznem.
Lokomobil —; kocioł lokomobilowy.
Lokomotiv —; kocioł parowozowy.
Mehrzylinder —, (mehrfacher Walzen —); kocioł wielowalcowy, wielowalczasty.
Niederdruck —; kocioł niskoprężny.
Rauchrohr — p. Flammrohrkessel.
Röhren —; kocioł rurowy.
Sieder —, (Dampf — mit Siedern); kocioł walcowy z ogrzewaczami p. Bouilleurkessel.
stehender —; kocioł stojący.
Wagen —, (Koffer —); kocioł skrzyniowy.
Wasserrohr —, (Siederohr —); kocioł opłomkowy, wodnorurkowy.
Zweiflammenrohr —; kocioł dwupłomienicowy.
Zwerg —, (Klein —); kociołek, kocioł o małej zawartości.
Zylinder —, (Walzen); kocioł walcowy, cylindrowy, walczasty, walczak.

Kesselarbeit (Kesselschmiedekunst); kotlarstwo (techn. maszyn.).
Kesselarmatur (Kesselausrüstung) p. Armatur.
Kesselasche; popiół kotłowy.
Kesselbatterie; zespół kotłów (maszyn.).
Kesselblech (Dampfkesselblech); blacha kotłowa (met.).
Kesselblechwalzwerk (Kesselblechstraße); walcownia blachy kotłowej (maszyn. hut.).
Kesselbrüche; przełamy, załamy, zapadliny kotlinowe (geol.).
Kesseleinmauerung; wmurowanie, obmurowanie kotła (techn. bud.).
Kesselexplosion; wybuch kotła parowego.
Kesselfabrik p. Kesselschmiede.
Kesselfeuerung (Kesselheizung); palenisko kotłowe.
Kesselgewölbe (Kuppel); sklepienie kopulaste, baniaste (bud.).
Kesselhaus (Kesselstube, Kesselstätte); kotłownia.
Kesselheizkohle (Kesselkohle) p. Dampfkesselkohle.
Kesselheizung p. Kesselfeuerung.
Kesselmantel (Kesselbekleidung); okrywa kotła, osłona kotła, płaszcz kotła.
Kesselmauerwerk; obmurze kotłowe (techn. bud.).
Kesseln; szyb wyżarzyć (przewietrzanie) (górn.).
Kesseln sich (einen Kessel bilden) p. Auskesseln.
Kesselnietung; nitowanie kotłowe, nicenie kotłowe.
Kesselofen; piec kotłowy (odl.).
Kesselpfanne; panew kotłowa (warzel.).
Kesselprobe (Probieren eines Dampfkessels); próba kotła.
Kesselreinigung; czyszczenie, przemywanie kotła.
Kesselschlamm (b. Dampfkessel); muł kotłowy.
Kesselschmied (Kesselschläger); kotlarz.
Kesselschmieddraht; drut kotlarski (met.).
Kesselschmiede (Kesselfabrik); kotlarnia (techn.).
Kesselspeisewasser; woda zasilająca kocioł.
Kesselspeisung; zasilanie kotła (parowego).
Kesselstein; kamień kotłowy, kotłowiec, nawar.
Kesseltal; kotlina (geol.).
Ketscher (Gestellwagen), p. Gestellwagen.
Kette; łańcuch (maszyn. bud. most. i t. d.).
Anker —; łańcuch kotwiczny.
Gallische —, (Gelenk —; łańcuch przegubowy.
galvanische —; łańcuch galwaniczny (el.).
geschlossene —, (— ohne Ende); łańcuch bez końca.
kalibrierte —; łańcuch dokładny.
Keil —; łańcuch klinowy (kliny zrzeszone.
Last —; łańcuch dźwigny.
Meß —; łańcuch mierniczy (miern.).
Trag —; łańcuch mostu wiszącego (bud. most.).
Treibgelenk —; łańcuch napędny.
Kettenbahn (Kettenförderbahn); kolej łańcuchowa (górn.).
Kettenbarriere; rogatka łańcuchowa (kol.).
Kettenbremse (Gliederbremse); hamulec łańcuchowy.
Kettenbrücke; most łańcuchowy.
Kettenförderung (auf hor. o. geneigten Bahnen); przewóz łańcuchowy (górn.).

Kettenförderung (vertikale od. ansteigende Förderung); wyciąganie łańcuchowe (górn.).
Kettengabel; widełki łańcuchowe, widły łańcuchowe (górn.).
Kettengebirge; łańcuchy górskie, pasma górskie (geol.).
Kettengebläse (Paternostergebläse); dmuchawa łańcuchowa (maszyn. hut.).
Kettengelenk (Kettenglied, Kettenring); ogniwo łańcucha (maszyn.).
Kettengreiferscheibe (b. Förderung mit schwebender Kette ohne Ende); łańcuchowa tarcza chwytna (maszyn. górn.).
Kettenkunst p. Paternosterkunst.
Kettenkuppel (Kettenkupplung); sprzęgło łańcuchowe (maszyn.).
Kettenlinie; linia łańcuchowa, krzywa łańcuchowa (mech.).
Kettennagel; szpilka miernicza (miern.).
Kettenpumpe p. Scheibenkunst.
Kettenrad; koło łańcuchowe (maszyn.)
verzahntes —; koło uzębione.
Kettenräderwerk; kołoskład łańcuchowy (maszyn.).
Kettenregel; rachunek łańcuchowy (mat.).
Kettenring p. Kettengelenk.
Kettenscheibe; tarcza łańcuchowa, koło łańcuchowe (maszyn.).
Kettenschlauch; wąż łańcuchowy (przeprowadza wodę pod ciśnieniem 58—60 atm.), (górn.).
Kettenschrämmaschine; łańcuchowa maszyna wrębowa, wcinarka łańcuchowa (górn.).
Kettenseil nach Glinz; lina łańcuchowa Glinza (lina z wkładkami łańcucha).
Kettenstab; kostur (miern.).
Kettentrommel; bęben łańcuchowy (maszyn. górn.).
Kettenzieher; napinacz łańcucha (miern.).
Keuper (Keuperformation); kajper (tryas górny) (geol.).
mittlerer —, (Gyps —); kajper średni, kajper pstry.
oberer —, (Rhät); kajper górny, ret.
unterer —, (Kohlen —); kajper dolny, kajper ilasty.
Keupersandstein; piaskowiec pstry (geol.).
Kibdelophan (Titaneisen aus Gastein); kibdelofan (min.).
Kiefer (Föhre); sosna.
Kiel eines Pocheisens p. Pochkiel.
Kienruß; sadza, czerń sadzowa.
Kienstock (Darrling); przywar kruszcowy (miedzi, ołowiu) (met.).
Kies (grober Kies) p. Gerölle.
Kies (Kiessand, Gruß, Grieß, grober Sand); żwir, dziarń, dziarstwo (żerść, drząstwo) (geol.).
Kies (Schwefelkies) p. Eisenkies.
Kiesader (Schwefelkiesader); żyła pirytu (geol.).
Kiesboden; żwirowisko (geol.).
Kiesbrennen; prażenie pirytów (hut.).
Kiesel (Kieselstein); krzemień (min.).
runder — p. Gerölle.
Kiesel (Silizium); krzem (chem.).
Kieselartig; krzemienisty.
Kieselboden; krzemienica, grunt krzemieniasty (geol.).
Kieselerde (Siliziumbioxyd); krzemionka, ziemia krzemienna (chem. geol.).
Kieselfluorwasserstoff (Kieselfluorwasserstoffsäure); fluorowodór, kwas fluorowodorowy (chem.).
Kieselgalmei p. Kieselzink.
Kieselglocke (gezahnter Glockenbohrer, Zahnbohrer); świder dzwonowy zębaty, dzwoniec zębaty (wierc. ziem.).
Kieselgur (Kieselguhr, Infusorienerde); ziemia okrzemkowa, krzemionkowa (min.).
Kieselgurdynamit (Gurdynamit); dynamit okrzemkowy, krzemionkowy (mat. wybuch.).
Kieselhaltig (kieselig); krzemienisty, krzemionkowy.
Kieselkalk (kieseliger Kalk); wapień krzemionkowy (geol.).
Kieselkupfer p. Kupfergrün.
Kieselmalachit p. Kupfergrün.
Kieselmangan (Kieselmanganerz, Kieselmanganspat) p. Rhodonit.
Kieselnieren; buły krzemieniste (geol.).
Kieselsand; krupowiec, piasek ziarnisty, dziarstwo (geol.).
Kieselsandstein; piaskowiec krzemienisty (geol.).
Kieselsäure (Siliziumsäure); kwas krzemowy (chem.).
Kieselschiefer (Phtanit, lydischer Stein, Lydit); łupek krzemienny, lidyt (min. geol.).
Kieselsinter (Kieseltuff, Kieselgur); nawar krzemionkowy (geol.).

Kieselzink (Kieselzinkerz, Kieselgalmei, Calamin, Hemimorphit); kalamin, galman krzemowy, hemimorfit (min.).
Kieserit; kizeryt (min.).
Kieseritregion; piętro kizerytowe (geol.).
Kiesfilter; filtr (przesącznik) żwirowy, cedzidło żwirowe (mech.).
Kiesgrube; dół żwirowy, kopalnia żwiru.
Kiesig (Kiessand enthaltend); żwirowy.
Kiesig (Schwefelkies enthaltend); piryt zawierający, pirytowy.
Kieslauge; woda krzemionkowa, cementowa (górn. techn.).
Kiessand p. Kies.
Kiesung; uznanie dochodzonej własności górniczej i jej zabezpieczenie (pr. górn.).
Kilbrickenit; kilbrekenit (min.).
Killinit; kilinit (min.).
Kilogramm; kilogramm (1000 gramów, kg).
Kilogrammeter (Meterkilogramm); kilogramometr, kilogrammetr (praca zużyta na podniesienie jednego kilograma do wysokości jednego metra).
Kilogrammigkeitsaräometer; gęstomierz (areometr) kilogramowy (fiz. chem. soln.).
Kilometer; kilometr (1000 metrów).
Kilometerpfahl; słup kilometrowy.
Kilovolt; kilowolt (el.).
Kilovoltampere; kilowoltamper (el.).
Kilowatt; kilowat (el.).
Kilowattstunde; kilowatogodzina (el.).
Kilowattstundenzähler; licznik kilowatogodzin (el.).
Kilowattzähler; licznik kilowatów (el.).
Kimme p. Gergel.
Kinderbewahranstalt; ochronka (dla dzieci).
Kindsche Rutschschere p. Rutschschere.
Kindscher Freifallbohrer; świder wolnospadowy (luźnospadowy) Kinda, luźnospad, (wolnospad) Kinda (wierc. ziem.).
Kinetische Energie p. Energie.
Kippachse (am Kompaß, am Theodolit); oś obrotu (miern.).
Kippachsenfehler (am Kompaß, am Theodolit); błąd osi obrotu (miern.).
Kippbühne; pomost przechylny (pochylnie hamulcze) (górn.).
Kippe (sächsische Köppe) p. Kippwäsche.
Kippen (das Fernrohr); pochylić przechylić (lunetę) (miern.)
Kippen der Gichten (Rücken und Kippen der Gichten); zeskakiwanie nabojów wielkopiecowych (jest skutkiem nieregularnego schodzenia nabojów, zatrzymywania i zasklepiania się) (hut.).
Kippen (einen Förderwagen); wywrócić, wypróżnić wózek kopalniany (górn.).
Kipper p. Kippwagen.
Kippgefäß (Kippkasten) zur Solmessung; naczynie wywrotne, skrzynka wywrotna (soln.).
Kippkarren; kara wywrotna, bieda wywrotna (soln.).
Kipplager; łożysko przegibne (maszyn.).
Kippmoment p. Moment.
Kippregel (Perspektivlineal); celownica lunetowa, kierownica lunetowa (miern.).
Kippschiene (Entleerung v. Förderwagen); szyna wywrotowa, zagięta hakowa (górn.).
Kippstuhl; stół wywrotowy (walcow. żelaza).
Kippvorrichtung (Kipper); wywrot (górn.).
Kippwagen (Kipper); wózek wywrotny, wywrot, koleba (górn.)
Kippwäsche (Köppwäsche, sächsische Kippe, Harzer Erzwäsche); płóczka spadkowa, płóczka saska (sort.).
Kirchhoffsche Sätze; prawa Kirchoff'a (el.).
Kirschrotglühhitze (Kirschrotglut); żar wiśniowy (hut.).
Kirschrotziegel; cegła wiśniówka (bud.).
Kirwanit; kirwanit (min.)
Kistenstahl (Brescianstahl); stal bresciańska (met.); p. Stahl.
Kitt; kit, zlep, spoiwo (techn.).
Asphalt —; kit asfaltowy.
Beschlag —, (feuerfester —); kit ogniotrwały.
Blei —; kit ołowiany.
Eisen —, (Rost —); kit żelazny.
Feuer —, (Brand —); kit gorący.
Glaser —, (Fenster —); kit okienny.
Holz —; kit stolarski.
Minium —; kit miniowy.
Zement —, (hydraulischer —); kit cementowy.
Kittel (Grubenhemd) p. Bergkittel.

Kitten (verkitten); kitować (techn.).
Kjerulfin; kjerulfin (min.).
Klafter; sążeń (1·896 m).
Klaftergedinge; ugoda (akord) sążniowa (górn.); p. Schnurgedinge.
Klammer (Eisenklammer); klamra żelazna, spona żelazna (bud.).
Klammer (Holzklammer, Feder, Einschubleiste) p. Einschubleiste.
Klammer (Steinklammer, Donnerkeil); spona kaniasta (drzewo lub żelazo płaskie wycięte w ogon kani) (bud.).
Klämmig (klemmig, kleimig) vom Gestein; zwięzły (górn.).
Klamsieren; przebierać, klęzować (górn. sort.).
Klang; dźwięk (fiz.).
Klanganalyse; analiza dźwięków (fiz.).
Klappe (Klappenventil, Klappventil, Scharnierventil); klapa, przepust, pastka (maszyn.).
Klappenbüchse (b. Erdbohren) p. Fangbüchse.
Klappenschrank; łącznica klapkowa (el.).
Klappenventil p. Klappe.
Klaprothit; klaprotyt (min.).
Klar; 1) czysty; 2) drobny (górn.); (drobny węgiel, kamień...)
Klärbassin (Klärkasten, Klärsumpf); zbiornik oczyszczający, odbłotniak (soln. sort.).
Klärbütte; kadź oczyszczająca (sort.).
Klarkohle; węgiel miałki (górn. hut.).
Klärpfanne; panew oczyszczająca (warzel.).
Klärsumpf; rząp oczyszczający (górn.); p. Klärbassin.
Klärteich; osadnik (sort.).
Klasse; 1) klasa, rząd; 2) porządek, oddział; 3) gatunek, sorta.
Klassensteuer; podatek klasowy, pogłówne.
Klassierapparat; sortownik (sort.).
Klassieren; gatunkować, sortować.
Klassierung (das Klassieren); gatunkowanie (sort.).
Klassifikation der Mineralien; klasyfikacja, porządkowanie, grupowanie minerałów (min.).
Klassifikation (Klassierung) der Kohle; sortowanie, gatunkowanie węgla (sort) p. Kohlenaufbereitung.
Klaubarbeit (Klauben, Ausklauben); przebieranie, przebiórka (sort.).
Klaubarbeiter; przebieracz (sort.).
Klaubband (Leseband); przebieradło taśmowe, taśma do przebierania (sort.).
Klaubberge p. Klaubbericht.
Klaubbühne (Klaubebühne) p. Klaubtisch.
Klauben; przebierać (rudę, sól, węgiel) (sort.).
Klauber (Klaubjunge); przebieracz (sort.).
Klaubbericht; przebiórki, wybiórki (sort.).
Klauberin (Klaubmädchen); przebieraczka (sort.).
Klauberz; 1) ruda przebierna (do przebierania nadająca się); 2) ruda przebierana, przebrana.
Klaubetafel (Klaubtafel) p. Klaubtisch.
Klaubetisch p. Klaubtisch.
Klaubwäsche; przebiernia (sort.).
Klaubgut (Klaubmaterial); przebierki, przebiórki (sort.).
Klaubtisch (Klaubetisch, Klaubetafel, Klaubebühne, Lesetisch); stół przebierczy, stół do przebierania (sort.).
rotierender —; stół przebierczy obrotowy, kołotok.
Klaue; szpon (techn.). p. Steinklaue.
Klauenschraube p. Steinschraube.
Klauenspanner; krążek wyprężający szponowy (wiercenie djamentami).
Klebrigkeit; lepkość.
Kleesalz; sól oczkowa (soln.).
Kleiderkammer; szatnia.
Kleiderrechen (Kleiderstock); wieszadło.
Klein p. Grubenklein, Kohlenklein.
Kleindraht (zweimal gezogener Draht); drut cienki (met.).
Kleineisen (Feineisen, schwaches Stabeisen); żelazo słabe, prętówka (met.).
Kleineisen (Dünneisen, schwaches Eisenblech); blacha żelazna cienka (do cynowania przeznaczona) (met.).
Kleinen (kleinern); drobić, rozdrabniać (sort.).
Kleinerz; ruda drobna, podrudek, drobina rudna (sort.).
Kleinhäuer (Formalhäuer); kruszak (w Wieliczce) (soln.).
Kleinkohle; węgiel drobny (sort.).
Kleinkörnig (v. Min. Gest. Met.); drobnoziarnisty.
Kleinluckig (vom Roheisen); porowaty (met.).

Kleinmaterial; przybory, materjał drobny.
Kleinmotor; motor (silnik) drobny (maszyn. el.).
Kleinschlag p. Schlägelschotter.
Kleinverschleiß; sprzedaż drobna.
Klemmapparat (Klemmvorrichtung); przyrząd zaciskowy, zwieradło (mech.).
Klemmbacke; szpona.
Klemmbackenfangvorrichtung; samochwyt szponowy, chwytacz szp., łapadło szponowe (górn.).
Klemmbrett; tablica zaciskowa (el.).
Klemme; 1) ściskacz; 2) zacisk (el.); 3) sprzęg (miern.).
Klemmenspannung; napięcie międzykrańcowe, międzyzaciskowe, nap. u zacisków (el.).
Klemmfeder; sprężyna zaciskowa.
Klemmgabel (bei Streckenförderung); widełki zaciskowe (górn.).
Klemmisolator; izolator zaciskowy (el.).
Klemmrolle; krążek zaciskowy (el.).
Klemmschraube; śruba zaciskowa (el.).
Klemmvorrichtung p. Klemmapparat.
Klemmwagen (Zugführerwagen); wózek zaciskowy, konduktorski (przewóz linowy) (górn.).
Klempner (Spengler); blacharz.
Klempnerarbeit (Spenglerarbeit); robota blacharska (techn.).
Klempnerei (Spenglerei); blacharstwo.
Kletterweiche; rozjazd przeskokowy, zwrotnica przeskokowa (kol.).
Klettenwendeplatte; nakładana płyta zwrotnicza, przeskokowa płyta zwrotnicza (górn.).
Kleversche Kupplung; sprzęgło Klevera (u wózków kopalnianych) (górn.).
Kleysche Maschine; wywadniarka Kleya (maszyn. górn.).
Klima (Luftbeschaffenheit einer Gegend); klimat.
Klinge (Ziehklinge); skrobaczka, cykla, cyklina (stol.)
Klingel; dzwonek.
elektrische —; dzwonek elektryczny.
Klingelleitung; przewód (przewodnik) dzwonkowy (el.).
Klingeltransformator; transformatorek dzwonkowy, reduktor dzwonkowy (el.).
Klingstein p. Phonolith.
Klinke; 1) zapadka, klamka, fala (u zamka); 2) łączka, chwytka, gniazdko (el.).
Klinker (Klinkziegel); cegła zendrówka, szkłówka, klinkier (bud.).
Klinkhaken; zapadka (obrotnicy itd.). (kol.).
Klinochlor; klinochlor (min.).
Klinohumit (Humit); klinohumit (min.).
Klinoklas (Abichit); klinoklaz (min.).
Klinometrisches System p. Kristallsystem.
Klinorhombisches System p. Kristallsystem.
Klinorhomboëdrisches System p. Kristallsystem.
Klinse; szpara, rozpadlina (geol.).
Klippe; 1) ostra skała (sterczące z morza lub z gór); 2) skałka (geol.).
Klipsteinit; klipsztajnit (min.).
Kloben; imadło, ścisk, cieśnia, kleszcze (ślus.).
Feil —, (Hand —, Handstock); imadło ręczne, imadełko, trzymaczka.
Heft —; imadło trzonkowe.
Stand —, (Fuß —, Schraubstock mit einem Fuß); imadło z podpórką.
Tisch —, (Bankschraubstock); imadło warstatowe.
Kloben (b. Erdbohren) p. Fallfangschere.
Kloben (Rollkloben, Flasche, Block); blok, krążek (fiz. maszyn.).
Klobengehäuse p. Rollengehäuse.
Klobenniet (Rollenbolzen); oś krążka (maszyn.).
Klopfbühne (Bärstätte, Pritsche, Ableckbühne) p. Ausbärbühne.
Klopfe; klekotka (górn.).
Klopfgestänge (Klopfwerk); klekotka szybowa (górn.).
Klopfsignal; sygnał przez uderzenie (górn.).
Klostergewölbe p. Gewölbe.
Klotz; kłoda, kloc, pniak, pień.
Brems —; kłoda hamulcowa, klocek hamulcowy, klocek hamulca.
Klotzbremse (Backenbremse) p. Bremse.
Klötzeldamm (Keilverspündung) p. Keildamm.
Klötzelvertäfelung; wyłożenie klockami, zabezpieczenie klockowe (bud. górn.).
Klötzelzimmerung (Stöckelzimmerung, Stöckelmauerung); wyprawa klockowa, obudowa klockowa, wydrzewienie klockowe (górn.).

Kluft (b. Erdbohren) p. Kluppe.
Kluft (schmaler Gang); żyła, żyłka (geol.).
edle — p. Erzkluft.
taube p. Gesteinskluft.
Kluft (Spalte, Riß im Gestein); szczelina, rozpadlina (geol.).
Kluft (Verwerfungskluft, Sprung); szczelina uskokowa (geol.).
Klüften sich; rozszczepiać się (geol.).
Klüftig (zerklüftet); popękany, szczelinowaty (min. geol.).
Klüftigkeit (vom Gestein); szczelinowatość (min.).
Kluftsalz (Salzspat); szpak, szpak solny, spat solny (w Wieliczce) (min.).
Kluftspalte p. Sprungspalte.
Klumpen; bryła, kłąb, gruda (rudy, ziemi i. t. d.) (górn.).
Kluppe (Kluft, Bohrkluppe, Federhaken, Federwiderhaken, 3 bis 4 armige Kluppe); chwytacz czterosprężynowy, chwytacz kotwiczny (wierc. ziem.).
Kluppe (Nietenkluppe); zaklepadło (ślus.).
Schneid —; gwintownica, skrętak, zwojownica.
Knacker (Backenquetsche) p. Steinbrecher.
Knagge (Führer, Dübel); szczęki tokarni (tok.).
Knall (Detonation); huk, trzask (fiz. chem.).
Knälle (tektonische Erdbeben); huki, trzaski, łomoty (geol.).
Knallgas; gaz piorunujący, wybuchowy (chem.).
Knallgaspatrone; patron gazu piorunującego (górn.).
Knallgasvoltameter; woltametr o gazie piorunującym (el.).
Knallkapsel (Knallsignal, Petarde); spłonka wybuchowa, piorunująca, sygnałowa, petarda (sygn.).
Knallgold; złoto piorunujące, strzelające (chem.).
Knallquecksilber; rtęć piorunująca (chem.).
Knallsilber; srebro piorunujące (chem.).
Knappe p. Bergknappe.
Knappeisen (Knappeneisen) p. Haueisen, Spitzhammer (w kopalniach soli).
Knappschaft (Die Gemeinschaft der bei einem Bergwerk, einer Hütte beschäftigten Arbeiter); załoga górnicza, załoga hutnicza, górnicy, hutnicy (górn.).
Knappschaft (Bruderladegemeinschaft); bractwo górnicze (górn.).
Knappschaftsältester; przewodniczący bractwa górniczego, starszy bractwa górniczego (górn.).
Knappschaftsausschuß; wydział bractwa górniczego (górn.).
Knappschaftskasse p. Bruderlade.
Knappschaftsstatut (Knappschaftsordnung, Bruderladestatut); statut bractwa górniczego (górn.).
Knappschaftsverband (Knappschaftsverein); stowarzyszenie bractwa górniczego, bractwo górnicze (górn.).
Knarre p. Ratsche.
Knauer (walnuß- bis faustgroße Gesteins- oder Erzstücke); orzeszki, nerki skalne (geol.).
Knauerig; orzeszkowaty, nerkowaty (geol.).
Knebel; przetyczka, krępulec, zapych.
Knebel (Knecht, Sattel); pętlica, szląg, siodło (górn.).
Knebelfahren (auf dem Knebel fahren, Knechtfahren); zjeżdżanie w beczkach, w pętlicach (górn.).
Knebelit; knebelit (min.).
Knecht; pachołek stolarski (do opierania desek przy struganiu); 2) p. Knebel.
Kneipzange; kleszczyki, kleszcze (ślus.).
Knickfestigkeit (relative Festigkeit); p. Festigkeit.
Knicksicherheit; bezpieczeństwo na wyboczenie (wyt.).
Knickspannung; boczenie (wyt.).
Knickung; wyboczenie (wyt.).
Knickung der Gebirgsschichten p. Biegung der Schichten.
Knie (eines Maschinenteiles); kolano (maszyn.).
Knie (Knierohr) p. Knierohr.
Kniebügel (Knieband, Knieleder); nakolanek (górn.).
Kniehebel (Winkelhebel); dźwignia dwuramienna (maszyn.).
Knieleder p. Kniebügel.
Knierohr (Knieröhre, Kniestück, Bogenrohr, Knie); kolanko, krzywka, rura kolankowa (maszyn. bud.).
doppeltes — p. S-rohr.

Knieschienen (Flügelschienen, Hornschienen); skrzydła rozjazdu, skrzydła krzyżownicy (szyny wygięte) (kol.).
Knistern (von Mineralien); trzaskać, trzeszczeć.
Knistersalz; sól trzaskająca, sól trzeszcząca (min.).
Knistergold (Flittergold) p. Rauschgold.
Knistersilber p. Rauschsilber.
Knochenbreccie; druzgot kostny (geol.).
Knochenhöhle; jaskinia kośćnicowa (geol.).
Knohlscher Drehriegel (bei Bremsbergförderung); zasuwa obrotowa Knohla (górn.).
Knollen; buły, gruzły (geol.).
Knollig (von Gestalt); bulasty, gruzłasty (min. geol.).
Knopf; guzik, przycisk (el.).
Knopfausschalter; wyłącznik guzikowy (el.).
Knoppereisen p. Krauseisen.
Knorpel (Knörpelkohle); węgiel kawałkowy, orzeszek (sort.).
Knörper; kawałki rudy (wielkości pięści) (sort.).
Knoten; węzeł (mech. bud most.).
beweglicher —, (loser —); węzeł ruchomy, luźny.
fester —; węzeł stały.
genieteter —; węzeł nitowany.
Knoten (Konkretionen) p. Konkretion.
Knotenpunkt; punkt węzłowy (el.).
Knotenpunktspannung; napięcie w punkcie węzłowym (el.).
Knotenseil (b. zähliger Förderung); lina węzłowa (górn.).
Knotenverbindung; łączenie węzłowe, połączenie węzłowe (bud. most.).
Knüppel (Knüppeleisen, Zaggel); kęs (kawałek żelaza o przekroju rombu i bokach łukowych) (met.).
Knüppelbremse (Nutscheibe ohne Bremskreuz); hamulec klockowy (górn.).
Knüppelholz (Rundholz, Stangenholz); krąglak, okrąglak (bud.).
Koak (Koaks) p. Koks.
Kobalt; kobalt (chem.).
Kobaltarsenikkies (Kobaltarsenkies); arsenopiryt kobaltowy (min.).
Kobaltbergwerk (Kobaltgrube, Kobaltzeche); kopalnia kobaltu (górn.).
Kobaltbeschlag (erdige Kobaltblüte); nalot kobaltowy, kobalt ziemisty (min.).
Kobaltblau (Kobaltultramarin); błękit kobaltu, modralka (chem. techn.).
Kobaltbleierz; galenit kobaltowy (min.).
Kobaltblüte (Kobaltblumen, Erythrin, roter Erdkobalt, Kobaltarsenik); kwiat kobaltowy, erytryn (min.).
Kobalterz; ruda kobaltu (min.).
Kobaltglanz (Glanzkobalt, Kobaltin); błyszcz kobaltu, kobaltyn (min.).
Kobaltgrube p. Kobaltbergwerk.
Kobaltgrün (Rinnmann's-Grün); zieleń kobaltu (chem. techn.).
Kobaltin p. Kobaltglanz.
Kobaltkies (Kobaltnickelkies, Linneït, Siegenit); piryt kobaltowy, piryt kobaltowo-niklowy, zygienit, lineit (min.).
Kobaltmanganerz (Kobaltschwärze, schwarzer Erdkobalt, Asbolan); asbolan, czarny ziemisty kobalt (min.).
Kobaltmulm (Erdkobalt); kobalt ziemisty (min.).
Kobaltnickelkies p. Kobaltkies, Linneït.
Kobaltocher (gelber oder brauner Erdkobalt); ochra kobaltowa (min.).
Kobaltschwärze p. Kobaltmanganerz.
Kobaltspat p. Sphärokobaltit.
Kobaltvitriol (Bieberit, roter Vitriol); biberyt (min.).
Kobaltzeche p. Kobaltbergwerk.
Kobelit (Kobellit); kobelit (min.).
Kobold p. Gnom.
Kochen der Akkumulatoren; pryskanie akumulatorów (el.).
Kochherd; ognisko kuchenne, kuchnia.
elektrischer —; kuchnia elektryczna (el.).
Kochsalz; sól kuchenna (min.).
Kochsalzlösung; roztwór soli kuchennej.
Kochsalztränkung; napawanie, nasycenie, impregnacja solą kuchenną (górn.).
Koeffizient der gegenseitigen Induktion; spółczynnik indukcji wzajemnej (el.).
Koeffizient (Erfahrungswert); spółczynnik (mech.).
Ausdehnungs —; spółczynnik rozszerzalności.
Ausfluß —; spółczynnik wypływu.
Dehnungs —; spółczynnik rozciągliwości.

Korrektions —; spółczynnik poprawczy.
Reibungs —; spółczynnik tarcia.
Rollwiderstands —; spółczynnik oporu przy toczeniu.
Schub —; spółczynnik przesuwalności.
Stoßelastizitäts —; spółczynnik sprężytości przy uderzeniu.
Widerstands —; spółczynnik oporu.
Zapfenreibungs —; spółczynnik tarcia czopowego.

Koeffizient der Selbstinduktion; spółczynnik samoindukcji (el.).

Koepeförderung (Treibscheibenförderung); wyciąganie (szybem) sposobem Koepego (maszyn. górn.).

Koepesches Bremsgestell (Bremsgestell nach Koepe mit verstellbarer Bühne); wózek podstawny Koepego, kołyska Koepego, podwozik Koepego (górn.).

Kofferkessel (Wagenkessel, kofferförmiger Dampfkessel); p. Kessel (Wagenkessel).

Kofferpfanne (Sattelpfanne) b. Verarbeitung des Karnallits; panew skrzyniowa, siodłowa (chem.).

Kohärer; koherer falowskaz, odbieracz (el.).

Kohäsion (Zusammenhalt); spójność, zczepność.

Kohk p. Koks.

Kohl p. Kohle mineralische.

Kohle; węgiel.
animalische —, (tierische —, Tier —, Knochen —); węgiel zwierzęcy.
mineralische —, (Mineral —, das Kohl); węgiel mineralny, p. Anthrazit, Steinkohle, Braunkohle, Lignit.
vegetabilische —, (Pflanzen —, Holz —); węgiel roślinny, drzewny.

Kohle; węgiel (el.).
homogene —; węgiel jednolity.
negative —; węgiel odjemny.
obere —; węgiel górny.
positive —; węgiel dodatny.
untere —; węgiel dolny.

Kohle anbauen; pozostawić warstwę węgla (górn.).

Kohlenabbau; odbudowa węgla (górn.) p. Steinkohlenabbau.

Kohlenabbrand; ugar węgli (el.).

Kohlenablagerung; ułożenie, uławicenie, uwarstwienie węgla kamiennego (geol.).

Kohlenabstand; rozsunięcie węgli (el.).

Kohlenaufbereitung; sortowanie, rozgatunkowanie, przyrządzanie, obróbka, uprawa, oczyszczanie węgli mineralnych (górn.).

Kohlenbank; słój węglowy, ława węgla (górn.) p. Bank.

Kohlenbassin (Kohlenbecken, Kohlenmulde); zagłębie węglowe, kotlina węglowa (geol.).

Kohlenbein (Bein) im Schrame; noga węglowa, piętka węglowa, filarek węglowy w wrębie (górn.).

Kohlenberechnung (Berechnung der anstehenden oder abgebauten Kohlenmenge); obliczenie pojemnosci węgla (górn.).

Kohlenbergbau; górnictwo węglowe, kopalnictwo węglowe, dobywanie węgla kamiennego (górn.).

Kohlenbergbaugesellschaft; towarzystwo kopalń węgla.

Kohlenbergmann; węglokop, górnik węglowy (górn.).

Kohlenbergwerk (Kohlenwerk, Kohlenzeche, Kohlenbergbau); kopalnia węgla, góry węglowe (górn.).

Kohlenbildung p. Kohlenformation.

Kohlenbleispat p. Weißbleierz.

Kohlenblende (Anthrazit); antracyt (min.).

Kohlenbohrmaschine; wiertarka węglowa, wiertarka do węgli (górn.).

Kohlenbrechapparat (Kohlenbrecher, Kohlenbrechmaschine); rąbadło węglowe (górn.).

Kohlenbrennen (Köhlen, Verkohlen, Verkohlung); zwęglanie (drzewa), wypalanie węgla.

Kohlenbrenner (Köhler); 1) węglarz, kurzacz; 2) słuchacz drugiego roku akademii górniczej (górn.).

Kohlenbrennerei (Köhlerei); 1) zwęglanie (drzewa); 2) węglarnia (miejsce wypalania węgla); 3) węglarstwo (przemysł zwęglania drzewa).

Kohlenbrust; zbój węglowy (górn.).

Kohlenbügel; pałąk węglowy (el.).

Kohlenbürste; szczotka węglowa (el.).

Kohlendampf; dym węglowy, czad węglowy (z węgli) (techn.).

Kohlendynamit; dynamit węglowy (górn.).

Kohleneisen (gekohltes Eisen) p. Kohlenstoffeisen.

Kohleneisenstein (Blackband); żelaziak węglowy, sferosyderyt (min.).

Kohlenfaden; włókno węglowe (el.).

Kohlenfadenlampe; żarówka węglowa, węglówka (el.).

Kohlenfeld; pole węglowe (górn.).

Kohlenfeuer; ogień węglowy (techn.).
Kohlenfeuerung (Kohlenheizung); palenie, opalanie węglem (kamiennym) (techn.).
Kohlenflöz; pokład węglowy, warstwa węglowa (geol.).
Kohlenflözschram; wrąb (szram) w pokładzie węglowym (górn.).
Kohlenfördermaschine; wyciągarka węglowa, maszyna węglociągowa (górn. maszyn.).
Kohlenförderschacht (Kohlenschacht); szyb węglociągowy (górn.).
Kohlenförderstrecke; chodnik węglowoźny (górn.).
Kohlenförderung; 1) przewóz, odwóz węgla (poziomo); 2) wyciąganie, ciągnienie węgla (pionowo); 3) spuszczanie, opuszczanie węgla (po pochylniach) p. Förderung.
Kohlenformation (Kohlenbildung, Kohlengebirge); formacja węglowa, utwór węglowy (geol.).
Kohlenführend; węglonośny (geol.).
Kohlengas (Grubengas); gaz węglowy (górn.) p. Grubengas.
Kohlengebirge p. Kohlenformation.
Kohlengestübbe (Kohlenstübbe, Kohlenlösche); miał węglowy p. Gestübbe.
Kohlengewerkschaft; gwarectwo węglowe (górn.).
Kohlengewinnung; odbudowa, dobywanie węgla (kamiennego) (górn.).
Kohlengezähe; narzędzia węglowe (do węgla) (górn.) p. Gezähe.
Kohlengicht; zasyp (nabój) pusty, zasyp (nabój) węglowy (hut.).
Kohlenglühlampe elektrische; żarówka o włóknie węglowem (el.).
Kohlenglut; żar węglowy (techn.).
Kohlengrenzpfeiler; graniczny filar węglowy (górn.).
Kohlengries p. Gries (Grießkohle).
Kohlengrube p. Kohlenbergwerk.
Kohlenhandel; handel węglem, handel węglami.
Kohlenhaue; kilof (nosak) węglowy, kilof (nosak) do węgli (górn.).
Kohlenhäuer; węglokop, górnik węglowy, węglarz (górn.).
Kohlenhaumaschine (Kohlenschrämmaschine); wcinarka węglowa, maszyna wrębowa do węgla (górn.).
Kohlenhaus (Kohlenschuppen); węgielnia.
Kohlenhöhe (Höhe eines Kohlenabbaufeldes); wysokość węglowa, wysokość pola odbudowy węgla (górn.).
Kohlenhund (Kohlenwagen, Kohlenförderwagen); wózek węglowy (górn.) p. Hund.
Kohlenkalk (Kohlenkalkstein); wapień węglowy (geol.).
Kohlenkalkspat (Anthrakonit); antrakonit (min.).
Kohlenkarbonit; karbonit węglowy (materjał wybuchowy).
Kohlenkarren (Schubkarren zur Kohlenförderung); taczki węglowe, taczki na węgle (górn.).
Kohlenkarrenstrecke; chodnik węglowłóczny, chodnik do taczkowania węgli (górn.).
Kohlenklassierung; gatunkowanie węgla (sort.), p. Klassierung.
Kohlenklein (Kleinkohle); węgiel drobny, drobnina węglowa, miał węglowy (górn.) p. Gries (Grießkohle).
Kohlenkorb; kosz na węgle, kosz węglowy (górn.).
Kohlenkörper (eines Steinkohlenflözes); calizna węglowa (górn.).
Kohlenkrücke; kociuba węglowa, pogrzebacz węglowy (techn.).
Kohlenladeplatz; miejsce nakładania węgla (górn.).
Kohlenlage; warstwa węglowa (geol.).
Kohlenlager (Kohlenflöz); pokład węglowy (geol.).
Kohlenlagerstätte; złoże węglowe (geol. górn.).
Kohlenlösche; miał węglowy p. Kohlengestübbe.
Kohlenmagazin; skład węgla, magazyn węglowy.
Kohlenmeiler (Meiler); milerz, mielerz (węgl.).
Kohlenmeilern (Kohlenmeilerung) p. Meilerung.
Kohlenmittel; warstwa węglowa (górn.) p. Mittel.
Kohlenmühle; młyn węglowy, młyn na węgle (górn. sort.).
Kohlenmulde p. Kohlenbassin.
Kohlenoxyd (Kohlenoxydgas, Kohlenmonoxyd); tlenek węgla (chem.).
Kohlenpfeiler; filar węglowy (górn.).
Kohlenpol; biegun węglowy (el.).
Kohlenpolklemme; zacisk węglowy, zacisk do węgla (el.).
Kohlenpresse; tłoczarka węglowa, prasa węglowa (górn. techn.).
Kohlenpreßstein (Brikett); cegiełka węglowa, brykieta (techn.).

Kohlenrevier (Steinkohlenrevier, Braunkohlenrevier); okręg węglowy, rewir węglowy (górn.).
Kohlenrolle (Kohlenrutsche, Kohlenschutt); suwaczka (zesuwnia) węglowa, komin węglowy (górn.).
Kohlenrumpf; kosz węglowy (górn.).
Kohlenrutsche; suwaczka (zasuwnia) węglowa (górn.).
Kohlensack (eines Hochofens); przestron (hut.).
Kohlensammeltrichter; zasobnik (zbieralnik, bunker) węglowy (górn.).
Kohlensandstein; piaskowiec węglowy (geol.).
Kohlensäure; kwas węglowy (chem.).
Kohlensäurehaltig; zawierający kwas węglowy.
Kohlensäuresalze (kohlensaure Salze, Karbonate); węglany (chem.).
Kohlenschacht p. Kohlenförderschacht.
Kohlenschaufel; łopata do węgla (górn. techn.).
Kohlenschiefer (Schieferton der Steinkohlenformation); łupek węglowy (geol.).
Kohlenschiefer (Schieferton mit beigemengter Kohle, bituminöser Schieferton) p. Brandschiefer.
Kohlenschlamm; muł węglowy (sort.).
Kohlenschmitz; warstewka węglowa (geol.).
Kohlenschrämmaschine p. Kohlenhaumaschine.
Kohlenschuppen p. Kohlenhaus.
Kohlenschutt p. Kohlenrolle.
Kohlenseparation (Klassierung der Kohle, verbunden mit Klaubarbeit, Kohlensortierung); separacja (rozbiór) węgla (sort.) p. Separation.
Kohlenseparation (die Vorrichtung); separacja, zakład separacyjny, urządzenie separacyjne (sort.) p. Separation.
Kohlensetzen; osadzanie węgla (w sitach wiszących) (sort.).
Kohlensorte (Kohlensortiment); gatunek, klasa, sorta węgla (górn.).
Kohlensortierung; rozgatunkowanie, klasyfikacja, sortowanie węgla (górn. sort.) p. Kohlenseparation.
Kohlenspitze; ostrze węgli (el.).
Kohlenstab (Kohlenstift); pręt węglowy (el.).
Kohlenstätte (Kohlstätte, Meilerstätte); węglowisko, mieścisko, kotlina (węgl.).
Kohlenstaub (Lösche); miał (pył) węglowy, gista (węgl. górn. form.).
Kohlenstaub ausschlagen p. Löschboden ausstampfen.
Kohlenstaubexplosion; wybuch (eksplozja), pyłu węglowego (górn.).
Kohlenstein p. Kohlenpreßstein.
Kohlenstift; laska węglowa, pręt węglowy, pałeczka węglowa (el.).
Kohlenstoff (Karbon); węgiel (pierwiastek chemiczny) (chem.).
Kohlenstoffarm (vom Roheisen); ubogi w węgiel, małowęglowy (met.).
Kohlenstoffeisen (Kohleneisen, gekohltes Eisen, Eisenkarburet); żelazo węglowe (chem.).
Kohlenstoffhaltig; węgiel zawierający (met.).
Kohlenstoffreich (vom Roheisen); obfity w węgiel (met.).
Kohlenstoß (Abbaustoß); przodek węglowy, zbój węglowy (górn.).
Kohlenstoß (Ulm); bok węglowy (chodnika) (górn.).
Kohlenstrecke; 1) chodnik węglowy; 2) p. Kohlenförderstrecke (górn.).
Kohlensulfid (Schwefelkohlenstoff, Schwefelalkohol); siarczek węgla (chem.).
Kohlentränkverfahren (behufs Hereingewinnung der Kohle); sposób nasycania węgla (górn.).
Kohlenverhau; zroby węglowe, wyrobisko węglowe (górn.).
Kohlenverschleiß; sprzedaż węgla.
Kohlenverdampfung; ulatnianie się węgli (el.).
Kohlenwagen; 1) p. Kohlenhund; 2) p. Kohlenwaggon (kol.).
Kohlenwaggon; wóz węglowy, węglarka (kol.).
Kohlenwand (im Abbau); ściana węglowa (w odbudowie) (górn.).
Kohlenwäsche (die Anstalt); płóczka węglowa (sort.).
Kohlenwäsche (das Verfahren); płókanie węgla (sort.).
Kohlenwasserstoff (Kohlenwasserstoffgas); węglowodór, gaz węglowodorowy (chem.).
leichter —, (Methan, Sumpfgas, Grubengas, Schlagwetter); węglowodór lekki, metan p. Grubengas.
schwerer —; (Aethylen, Leuchtgas); węglowodór ciężki, etylen p. Leuchtgas.
Kohlenwerk p. Kohlenbergwerk.
Kohlenwestfalit; westfalit węglowy (materjał wybuchowy).

Kohlenwetterdynamit; powietrzny dynamit węglowy.
Kohlenzeche p. Kohlenbergwerk.
Kohlenziegel p. Kohlenpreßstein.
Kohlenzinnober p. Lebererz.
Köhler p. Kohlenbrenner.
Köhlerei p. Kohlenbrennerei.
Kohlstätte p. Kohlenstätte.
Kohlung; zwęglanie (chem. met.)
Koinzidenz; koincydencja, spotkanie się, zejście się (linji, powierzchni) (miern.).
Kokkolith; kokolit (min.).
Koks (Koke, Kohk, Coak, Coaks, Coke, Cok); koks (górn. techn.).
Back —; koks tłusty, zlewający się i wzdęty.
Sand —; koks sypki.
Sinter —; koks kruchy, spiekowy.
Koksarbeiter p. Kokser.
Koksanstalt (Koksofenanlage, Kokserei); koksiarnia (techn.).
Koksausbringen (aus der Steinkohle); wydobywanie, wyrób koksu (techn.).
Koksbereitung (Koksfabrikation, Kokserei, Koksen, Verkokung, Verkoksung); koksowanie (techn.).
Koksblech; blacha wyrabiana na koksie (met.).
Kokscharowit; kokszarowit (min.).
Kokscinder p. Kokslösche.
Kokseisenhochofen (Kokshochofen, Koksofen); wielki piec koksowy (met.).
Koksen; koksować (techn.).
Kokser (Koksarbeiter); koksarz (techn.).
Koksfabrikation (Kokserei) p. Koksbereitung.
Koksgicht; zasyp koksowy, nabój koksowy (hut.).
Koksheizung; opalanie koksem (techn.)
Kokshochofen; wielki piec koksowy (hut.).
Koksklein; koks drobny (techn.).
Kokskohle; węgiel koksowy, węgiel tłusty (górn.).
Kokslösche (Kokscinder, Koksklein); koks drobny, koks miałki (techn.).
Koksofen; koksownica, koksownia, piec koksowy (górn. techn.).
Koksofengas (Kokofengas); gaz koksowniany (techn.).
Koksroheisen (mit Koks erblasenes Roheisen); surowizna koksowa, surowiec koksowy (met.).
Koksstein (Cokestein); cegła koksowa, koksówka (bud.).
Koksung p. Koksbereitung.
Kokswagen (Kokswaggon); wóz koksowy, koksiak (kol.).
Koktur p. Saline.
Kolbe (Kolben); kolba, bania, retorta, (chem.).
Kolben; tłok (maszyn.).
Dampf —; tłok parowy, tłok maszyny parowej.
Differential —; tłok różnicowy.
durchbrochener —, (durchlochter —, Ventil —); tłok wentylowy, tłok klapowy.
Gruppen —; tłoki zrzeszone.
Hanf —, (— mit Hanfliderung); tłok konopny, tłok z szczelniwem konopnem.
hohler —; tłok wydrążony.
massiver —, (Massiv —, Voll —); tłok pełny.
Metall —, (— mit Metalliderung); tłok obręczowy, tłok z szczelniwem obręczowem.
offener —; tłok wklęsły.
Scheiben —; tłok tarczowy.
Pumpen —, (Mönchs —); tłok pompowy, tłok pompy.
Taucher —; nurnik.
Treib —; tłok wywadniarki, tłok maszyny wodociągowej.
Ventil — p. durchbrochener Kolben.
Kolben (Kolbeneisen, Zaggel, Knüppel); kolba, żelazo kolbowe (żelazo pudlowe pod młotem pudlowym na równoległościany zbite) (met.).
Kolbenbewegungen; ruchy tłoka (t. j. wysuw i wsuw) (maszyn.).
Kolbenbohrer; świder graniasty (jedno lub kilkuostrzowy) (wierc. ziem.).
Kolbendeckel; pokrywa tłoka (maszyn.).
Kolben des Erdöles (Erdölförderung mittels des Kolbens); tłokowanie oleju ziemnego, ropy (górn.).
Kolbenfeder; sprężyna tłokowa (maszyn.).
Kolbenförmig (von Mineralien); pałeczkowaty (min.).
Kolbenführung (Kreuzkopfführung) p. Führung.
Kolbengebläse; dmuchawa tłokowa (maszyn. hut.).
Kolbengeschwindigkeit; prędkość tłoka (maszyn.) p. Geschwindigkeit.

Kolbenhub (Kolbenspiel); skok tłoka, suw tłoka (maszyn.).
Kolbenkörper p. Kolbenstock.
Kolbenliderung; 1) szczelniwo tłoka; 2) uszczelnienie tłoka (maszyn.).
Kolbenlöffel; łyżka tłokowa, czerpak tłokowy (wierc. ziem.).
Kolbenmaschine; maszyna tłokowa (maszyn.).
Kolbenmühle (Mörserapparat); młyn tłuczkowy (sort.).
Kolbenpumpe p. Pumpe.
Kolbenreibung; tarcie tłokowe, tarcie tłoka (maszyn.).
Kolbenregulator; miarkownik tłokowy (hut.).
Kolbenring (Kolbenpackung); pierścień uszczelczy tłoka (maszyn.).
Kolbenrohr (Kolbenröhre einer Pumpe, Pumpenzylinder, Pumpenstiefel, Stiefelrohr, Stiefelröhre, Stiefel); rura tłokowa, pochwa tłokowa (u pompy), cylinder pompowy (maszyn.).
Kolbenscheibe p. Kolbenstock.
Kolbenschieber p. Schieber.
Kolbenschmiervase (Kolbenschmierhahn); maźniczka tłoka (maszyn.).
Kolbenstange; trzon tłokowy, drąg tłokowy (tłoczysko) (maszyn.).
Kolbenstangenkopf p. Kreuzkopf.
Kolbenstopfbüchse; dławnica tłokowa, szczelnica tłokowa (maszyn.).
Kolbensteuerung; rozrząd (sterowanie) tłokowy, rozwód tłokowy (maszyn.).
Kolbenstock (Kolbenscheibe, Kolbenkörper); krążek tłoka, talerz tłoka (maszyn.).
Kolbentür (bei Pumpen); drzwiczki tłokowe (maszyn.).
Kolbenventil (Ventil eines Pumpenkolbens) p. Ventil.
Kolbenweg; droga tłoka (maszyn.).
Kolbenweglinie; wykresowa drogi tłoka (maszyn.).
Kolbenwettermaschine (Kolbenwetterpumpe, Kolbenwettersatz); przewietrznik tłokowy, wentylator tłokowy (maszyn. górn.) p. Wettersatz.
Kolkothar p. Colkothar.
Kollationieren (vergleichen); porównywać, kolacjonować, sprawdzać (kopię z oryginałem).
Kollaudieren (amtlich überprüfen); kolaudować (sprawdzać zgodność wykonanej budowy z planem i kosztorysem) (bud.).
Kollaudierungsprotokoll; protokół kolaudacyjny, protokół sprawdzenia robót (według planu i kosztorysu) (bud.).
Kollektivlinse; soczewka zbierająca (fiz.).
Kollektor; kolektor, zbieracz (el.).
Kollektorlamelle (Kollektorsegment); wycinek, działka kolektora (el.).
Kollektormotor; silnik kolektorowy (el.).
Kollergang (Kollermühle, Läufermühle, Trottmühle, Trottgang, Rollwerk, Radwalzen, Radquetsche, Quetschmühle); gniotownik, tarło, miażdżarka (sort.) p. Quetsche.
Kollermühle p. Kollergang.
Kolli (pl. von Kollo, Packstücke); koli, bal, tobół (paka towarów).
Kollimationsfehler; błąd kolimacyjny (niedokładność nastawienia przyrządów mierniczych) (miern.).
Kollimator; kollimator (w spektroskopie (fiz.).
Kollodiumwolle (Schießbaumwolle); bawełna strzelnicza.
Kollyrit (Collirit); koliryt (min.).
Kolonie (Ansiedlung); kolonia, osada.
Arbeiter —; kolonia robotnicza.
Kolonne; kolumna, słup (miern.).
Kolonnenmagnet; magnes słupowy (el.).
Kolophoneisenerz p. Pittizit.
Kolophonit (Pechgranat); kolofonit (min.).
Kolophonium (Geigenharz); kalafonia, żywica sucha (matr.).
Kolorierte Manier p. Manier.
Kombination; kombincja; 1) zestawienie; 2) domysł.
Kommanditgesellschaft; spółka komandytowa.
Kommasation (Zusammenlegung von Grundstücken); komasacja (połączenie rozrzuconych gruntów, drogą zamiany, w jedną całość).
Kommerziell (kaufmännisch); komercjalny, handlowy, kupiecki.
Kommission; komisja (wydział wybrany celem załatwienia pewnej czynności).
Begehungs —; komisja obchodząca, obchodowa.
Kommissär; komisarz.
Berg —; komisarz górniczy.
Oberberg —; starszy komisarz górniczy.
Kommunikat (Mitteilung); zawiadomienie, komunikat.

Kommunikation (Verbindung); związek, komunikacja.
Kommunikation (Verkehrsweg); komunikacja, droga komunikacyjna.
Kommunikationsmittel; środki komunikacyjne, środki przewozowe.
Kommunizierendes Gefäß p. Gefäß.
Kommutator (Stromwender); komutator, zwrotnik, przerządnik, kolektor (el.).
Kommutation (Kommutierung); komutacja, komutowanie, przemienianie, zwrotnikowanie (el.).
funkenlose —; komutacja beziskrowa.
Kompakt p. Derb.
Komparationsmethode; sposób porównania (mat.).
Komparator; komparator, sprawdzacz (miern.).
Kompaß (Bergkompaß, Markscheiderkompaß); kompas, godzinnik górniczy (górn. miern.).
Freiberger —; kompas freiberski.
Hänge —, (Häng —) p. Hängezeug.
rechtsinniger —; kompas prawidłowy, prawobieżny.
Steiger —; kompas stygarski, sztygarski.
Taschen —; (Hand —; kompas kieszonkowy, ręczny.
widersinniger —; kompas nieprawidłowy, lewobieżny, opaczny.
Kompaßachse; oś kompasowa (miern. górn.).
Kompaßaufnahme (Verziehen); zdjęcie kompasem, pomiar kompasem (miern. górn.).
Kompaßbüchse; puszka kompasowa, pudełko kompasowe (miern. górn.).
Kompaßfehler; błąd kompasu (miern.).
Kompaßkreis (Stundenkreis, Stundenring) p. Stundenring.
Kompaßmessung; pomiar kompasem (miern.)
Kompaßnadel; igła kompasowa (miern.).
Kompaßring; pierścień kompasowy (miern.).
Kompaßrose (32 teiliger Kompaß); róża kompasowa, róża wiatrów.
Kompaßstäbchen (Hilfshängezeug); drążek kompasowy, sztabka kompasowa, wieszadło pomocnicze (miern. górn.).
Kompaßstufe; płytka kompasowa (do oznaczenia punktów stałych w kopalni) (miern.).
Kompaßzüge; ciągi kompasowe (miern. górn.).
Kompaßzulage; przykładanie kompasem, nanoszenie kompasem (miern.).
Kompensation; zrównoważenie, kompenzacja (el.).
Kompensationsmagnet; magnes kompenzacyjny (el.).
Kompensationspendel p. Rostpendel.
Kompensationsrohr (Federrohr, Kompensator) bei Rohrleitungen; wydłużka (maszyn.).
Kompensationsspule; cewka kompenzacyjna (el.).
Kompensationswicklung; uzwojenie kompenzacyjne, równoważące (el.).
Kompensator; kompenzator (el.).
Kompetent (Mitbewerber); ubiegający się o co, kandydat.
Komplementwinkel; kąt dopełniający (geom.).
Komplementäre Farben; barwy dopełniające (fiz.).
Komplex (Umfang, Bestand); kompleks, całość, skład, ogół, całokształt.
Komponente (Teilkraft, Seitenkraft); składowa (mech.).
Normal —; składowa normalna.
Tangential —; składowa styczna.
Komposition (Metallkomposition); stop, aliaż, kompozycja metalowa (met.).
Kompositionsmetall (Hartmetall, Lagermetall) p. Hartmetall.
Kompressibel; sprężalny, zgęszczalny (fiz.).
Kompression; sprężanie, zgęszczanie (fiz. mech.).
Kompressionskolben (einer Luftkompressionsmaschine); tłok zgęszczający, ściskający (maszyn.).
Kompressionsmaschine p. Kompressor, Luftkompressionsmaschine.
Kompressionspumpe p. Pumpe.
Kompressionszylinder (einer Luftkompressionsmaschine); cylinder zgęszczający, ściskający (maszyn.).
Kompressor (Luftkompressor, Luftkompressionsmaschine, Kompressionsmaschine); sprężarka, kompresor (maszyn.).
Komprimieren (zusammendrücken, dichten); zgęszczać, stłoczyć, sprężać (mech. techn.).
Komprimierte Luft (Preßluft); powietrze zgęszczone (mech. techn.).
Komprimierte Welle p. Welle.

Komprimiertes Pulver; proch zgęszczony (górn.).
Konarit; konaryt (min.).
Kondensanz; kondensancja (el.).
Kondensation (Kondensierung); skraplanie, kondensacja (fiz. chem. mech.).
Einzel —; skraplanie samotne.
Misch —; skraplanie bezprzeponne.
Oberflächen —; skraplanie naprzeponne.
Zentral —; skraplanie skupione.
Kondensationsdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Kondensator; 1) skraplacz, zgęszczalnik, kondensator (pary); 2) pojemnik, kondensator (el.).
Kondensatorentladung; wyładowanie kondensatora (el.).
oszillatorische —; wyładowanie kondensatora wahadłowe, oscylacyjne.
Kondensatorspannung; napięcie kondensatora (el.).
Kondenstopf p. Kondenswasserableiter.
Kondenswasserableiter (Kondenswassertopf, Kondenstopf); odwadniacz (maszyn.).
Konditionsgedinge p. Geding.
Konduktanz; konduktancja (el.).
Kondukteur (Schaffner, Zugbegleiter); konduktor kolejowy, pociągowy.
Kondukteurwagen; wóz konduktorski, wóz pociągowego.
Konduktor p. Leiter.
Konglomerat (Trümmergestein); zlepieniec, konglomerat (min. geol.).
Kongruent; przystający (geom.).
Kongruenz (Deckung, Gleichähnlichkeit); przystawanie (trójkątów) (geom.).
Kongruenzsatz (der Dreiecke); przypadek przystawania (trójkątów) (geom.).
Kongsbergit; konsbergit (min.).
Konichalcit; konichalcyt (min.).
König (Metallkönig, Korn, Regulus); król, królik, ziarno (drobna ilość metalu otrzymana przez topienie rudy w tygielku próbowym lub na węglu) (met.).
Königin (Königit, Brochantit, Krisuvigit); brochantyt (min.).
Königsstange; trzon główny, trzon królewski (połączenie klatki z liną).
Königswasser (Goldscheidewasser); woda królewska, kwas azotowo-solny (chem.).
Königswelle; wał prowadzący, królewski (sort.).
Konisch (kegelförmig); stożkowaty.
Konisches Rad p. Kegelrad.
Konische Seilkörbe (kegelförmige Seilkörbe) p. Seiltrommel.
Konit; konit (min.).
Konizität; stożkowatość.
Konkav (hohl, ausgehöhlt); wklęsły.
Konkavlinse; soczewka wklęsła (fiz.).
Konkavspiegel; zwierciadło wklęsłe (fiz.).
Konkordant (in der Lagerung); zgodny (geol.).
Konkordanz; zgodność, konkordancja (geol.).
Konkretion (Mineralkonkretion, Gesteinskonkrektion); konkrecja (skupienie kuliste) (min. geol.).
Konkurrenz (Mitbewerbung); konkurencja, ubieganie się.
Konkurs (Wettbewerbung, Stellenausschreibung); konkurs, ubieganie się.
Konkurs (Zahlungseinstellung); upadłość, kryda.
Konkursausschreibung; rozpisanie konkursu.
Könleinit (Könlit); kenleinit (min.).
Konsens (Genehmigung, Einwilligung, Erlaubnis); pozwolenie, zezwolenie, konsens.
Konservierung (Instandhaltung, Schonung) p. Instandhaltung.
Konsignation (Verzeichnis); spis, wykaz, konsygnacja.
Konsistenz (Bestand, Dichtigkeit); trwałość, gęstość, tęgość (fiz. chem.).
Konsole (Freiträger, Tragstein); wspornik, wspornica, konsola, krokształtyn (dźwigar poziomy jednym końcem w mur zapuszczony) (bud.).
Konsolidation (Festigung, Festlagerung, Sicherung); konsolidacja, ustalenie, złączenie, zlanie, upewnienie.
Konsolidationsriß (Vereinigungsriß, Berechtsamriß); plan konsolidacyjny, komasacyjny (plan złączenia pól górniczych (pr. górn.).
Konsollager p. Lager.
Konsonanz (Einklang, Wohlklang); zgodność, konsonans (fiz.).
Konstante (Festwert); stała.
Konstruieren (bauen, entwerfen, herstellen); konstruować, budować, składać z oddzielnych części.
Konstrukteur (Erbauer, Entwurfsverfertiger); konstruktor, zestawca.

Konstruktion; konstrukcja, zestrój, ustrój, zespół, zeskład (bud.).
Konstruktionsteile; części zespolone, zestrojne, składowe, ustrojowe, konstrukcyjne.
Konsultationsprotokoll; protokół narady, wywód narady.
Konsumanstalt; zakład spożywczy.
Konsument (Verbraucher, Abnehmer, Käufer, Kunde); konsument, spożywca.
Konsumstelle; miejsce zużycia.
Konsumverein (Wareneinkaufsverein); stowarzyszenie spożywcze, kółko spożywcze.
Kontakt (Berührung, Stromschließer); kontakt, styk (el.).
Schleif —; styk ślizgowy.
Kontaktarm; ramię zdawne (el.).
Kontaktbuchse; tuleja stykowa (el.).
Kontaktbügel; pałąk zdawny, ślizgowy (el.).
Kontaktbürste; szczotka ślizgowa (el.).
Kontaktdraht; drut roboczy (el.).
Kontaktelektrizität; elektryczność zetknięcia (el.).
Kontaktfeder; sprężyna stykowa (el.).
Kontaktfläche; powierzchnia styku, powierzchnia stykowa (el.).
Kontaktgang; żyła zetknięcia, żyła graniczna, kontaktowa (między skałą uwarstwioną, a masywną) (geol.).
Kontaktlager; pokład zetknięcia, pokład kontaktowy (geol.).
Kontaktlagerstätte; złoże zetknięcia, złoże kontaktowe (geol.).
Kontaktmetamorphose; zmiana, metamorfoza, przeobrażenie kontaktowe (geol.).
Kontaktring; pas kontaktowy (geol.).
Kontaktrolle; krążek zdawny, stykowy, ślizgowy (el.).
Kontaktschiene; szyna ślizgowa, stykowa (el.).
Kontaktschraube; śruba stykowa (el.).
Kontaktstecker (Kontaktstöpsel); zatyczka stykowa (el.).
Kontaktvoltmeter; woltomierz stykowy (el.).
Kontaktwirkungen; działania kontaktowe (geol.).
Kontierung (Buchung); kontowanie (zaciąganie wypłat z dziennika do księgi kontowej) (rach.).
Kontinent (Festland); ląd, kontynent (geol. geogr.).
Kontinuieren (fortfahren, setzen); kontynuować, prowadzić dalej, ciągnąć dalej.
Kontinuierlich (andauernd, durchgehend, beständig); ciągły, trwały, ustawiczny.
Kontinuierlicher Balken (kontinuierlicher Träger); belka wieloprzęsłowa, dźwigar wieloprzęsłowy (mech.).
Kontinuierlicher Träger p. Kontinuierlicher Balken.
Kontinuierliche Wässerung; ługowanie ciągłe, ustawiczne, ługowanie bez przerwy (soln.).
Kontinuität (Stetigkeit, Zusammenhang); ustawiczność, ciągłość, stałość.
Konto (Rechnung, Hauptbuch); konto, rachunek, księga główna (rach.).
Kontobuch (Rechnungsbuch); księga kontowa, rachunkowa (rach.).
Kontokorrent (laufende Rechnung); rachunek bieżący (rach.).
Kontor (Schreibstube, Geschäftsraum) p. Comptoir.
Kontrakt (Vertrag); kontrakt, ugoda, umowa.
Kontraktion (Zusammenziehung); skurczenie, ściągnięcie się, zwężenie (fiz.).
Kontraktionstheorie; teorja kontrakcyjna (geol.).
Kontraquittung p. Gegenquittung.
Kontrebalanzier (Kontrebalance); odciążek, przeciwwaga (żerdziny pompowe) (maszyn.).
Kontredampf (Gegendampf); para wsteczna, zwrotna (maszyn.).
Kontremutter (Gegenmutter, Stellmutter); nakrętka, dośrubek, naśrubek zabezpieczający (maszyn.).
Kontrollapparat; przyrząd porównawczy, kontrolujący (el.).
Kontrolle (Revision, Überwachung, Aufsicht); kontrola, sprawdzanie, wgląd.
Kontroller; nastawnica (walcowa), nastawnik (el.).
Kontrolleur (Aufseher, Nachprüfer); kontrolor, dozorca.
Kontrollieren (überwachen); kontrolować, sprawdzać, wglądać, dozorować.
Kontrollmarke; znak kontrolny, sprawdzający, marka kontrolna, sprawdzająca (górn.).

Kontumaz (Beobachtungssperre); kontumacja, kwarantanna (środki ostrożności zarządzone przez władzę lekarską przeciw zawleczeniu zarazy).
Kontumaz (Versäumnis); kontumacja, zaoczność.
Kontusion (Quetschung); stłuczenie, kontuzja (uszkodzenie ciała bez skaleczenia).
Konus (Kegel); stożek, ostrokrąg (geom.).
Konvektion; krążenie ciepła, konwekcja (fiz.).
Konvention (Abkommen, Vertrag, Ring); konwencja, układ.
Konventionalstrafe (Verzugsstrafe, Vertragsstrafe); 1) kara umowna; 2) grzywna ugodowa.
Konventionelle Zeichen; znaki konwencjonalne, powszechnie przyjęte (miern.).
Konvergenz; zbieżność, konwergencja (miern.).
Konvergent (konvergierend); zbieżny (geom.).
Konvertor (Gleichrichter); przeprądnica (el.) p. Gleichrichter.
Konvex (erhaben, linsenförmig); wypukły (fiz.).
Konvexlinse; soczewka wypukła (fiz.)
Konvexspiegel; zwierciadło wypukłe (fiz.).
Konvolut (Bündel, Pack); plik, zwój (aktów).
Konzentration; koncentracja: 1) stężenie, skupienie, zgęszczenie; 2) zbogacenie (chem. met. soln.).
Konzentrieren (versammeln, sättigen, anreichern); skupiać, gromadzić, nasycać p. Anreichern.
Konzentriert; 1) stężony, skupiony, zgęszczony; 2) zbogacony (o rudach).
Konzentrisch (mit gemeinsamem Mittelpunkt); współśrodkowy (geom.).
Konzentrische Kreise; koła współśrodkowe (geom.).
Konzession; 1) koncesja, konsens, nadanie, zezwolenie; 2) ustępstwo.
Konzessionär (Berechtigter, Bestätigter); koncesjonarjusz, uprawniony, upoważniony.
Koordinaten (pl.); spółrzędne (geom. miern.).
Polar —; spółrzędne biegunowe.
Koordinatenberechnung; obliczenie spółrzędnych (miern.).
Koordinatensystem; układ spółrzędnych (geom. miern.).
Koordinatennetz; siatka spółrzędnych (miern.).
Kopal (Baumharz); kopal, żywica drzewna.
Kopatzenkeil p. Ablösekeil.
Köpeförderung; wyciąganie sposobem Koepe'go (maszyn. górn.).
Kopf (Kopfstück, oberer Teil bei techn. Gegenständen), głowa, głowica, łbica.
toter — (verlorener —) p. Gießkopf.
Kopfband (Aufsatzscharnierband); zawiasa składana, narożna (ślus.).
Kopfführung (bei Fördergestellen); wodzidło głowicowe, jarzmowe (górn.).
Kopfgeschick (Anfall, Eintrag); wrąb, pazucha, gniazdo (dla stempla w powale...) (górn.).
Kopfkipper (Kopfwipper); wywrot czołowy, głowicowy (górn.).
Kopfmarkscheiden (Kopfgrenzen); granice główne (główne linie graniczne) (pr. górn.).
Kopfschraube; łbiak śrubowy, śruba bez naśrubka (maszyn.).
Kopfspreize (b. polnischen Türstock); rozpora górna, roz. przeciwciśnieniowa (górn.).
Kopfstation; stacja czołowa.
Kopfstück (Kopf, Wirbelstück) des Erdbohrers; głowa, główka świdra (wierc. ziem.).
Kopie (Abschrift); odpis, przekres, kopja.
Kopieren (nachzeichnen, nachahmen); kopjować, przerysowywać (miern.).
Kopierpapier p. Pauspapier.
Kopist (Abschreiber); przepisywacz, odpisywacz, kopista.
Koppe (Kuppe); 1) kopiec (góra o kształcie kopca); 2) wierzchołek góry (geol.).
Koppit; kopit (min.).
Köppwäsche p. Kippwäsche.
Koprolith; koprolit (kał kopalny zwierząt) (geol.).
Korallen; korale (geol.).
Korallenachat; agat koralowy (min.).
Korallenerz (Quecksilberlebererz); kruszec koralowy (min.).
Korallenkalk; wapień koralowy (geol.).
Korallenriffe; rafy koralowe (geol.).
Korb (Förderkorb) p. Förderschale.

Korb (Seilkorb, Göpelkorb, Seiltrommel, Fördertrommel); bęben (maszyn. górn.) p. Fördertrommel.
Korb (Tragkorb); kosz, opałka.
Korbbogengewölbe (nach mehreren verschiedenen großen Radien gewölbte Gewölbe); sklepienie koszykowe, kabłąkowate (bud. górn.).
Korbstange (Bläuelstange) p. Kurbelstange.
Korbwelle; wał bębnów wyciągowych (maszyn. górn.).
Koreït (Agalmatolith, Bildstein, chinesischer Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Kork; korek.
Korkstein; korkowiec (bud.).
Korn; ziarno (min. met. sort.).
feines —, (Fein —); ziarno drobne.
grobes —, (Grob —); ziarno grube.
Kornblei (gekörntes Blei, Probierblei); ołów ziarnisty, probierczy (met. prob.).
Körnen (granulieren); rozdrabniać, ziarnować, granulować (kruszce) (met.).
Körner; znacznik, punktak, kieł, dzióbak (narz.).
Hand —; znacznik ręczny.
Schmied —; znacznik kowalski.
Körnermikrophon; mikrofon proszkowy, ziarnisty (el.).
Körnerzinn (Kornzinn, granuliertes Zinn); cyna granulowana, cyna ziarnista (met.).
Korngröße; wielkość ziarna, ziarnistość (sort.).
Körnig (von Struktur); ziarnisty.
Körnung (Kornart, die Art des körnigen Bruches); ziarnistość (min. met.).
Körnung (Körnen); rozdrabnianie, ziarnowanie.
Kornzinn p. Körnerzinn.
Körper; ciało (fiz.).
anelektrischer —; ciało anelektryczne.
fester —; ciało stałe.
gasförmiger —; ciało lotne.
homogener —, (gleichartiger —); ciało jednolite, jednorodne.
magnetischer —; ciało magnetyczne.
seilartiger —; cięgno.
starrer —; ciało sztywne.
vollkommen elastischer —; ciało doskonale sprężyste.
vollkommen unelastischer —; ciało zupełnie niesprężyste.
zwangläufiger —; ciało nieswobodne.
Körperinhalt; objętość (bryły), pojemność bryły.
Körpermaß (Raummaß); miara bryłowatości, miara objętości.
Körperschaft; stowarzyszenie, korporacja, zgromadzenie.
Körperschluß; zwarcie z szkieletem (el.).
Körperwinkel; kąt bryłowy (geom.).
Korreferent (Mitberichterstatter); współreferent, referent przydany.
Korrektion (Berichtigung); sprostowanie, poprawienie, poprawka.
Korrektionsstrom; prąd wyrównawczy (el.).
Korrektur; korekta, poprawa, sprostowanie.
Korrelat; korelat (mnożnik nieokreślony) (met.).
Korrigieren (ausbessern); poprawiać, korygować.
Korrosiv (ätzend, auflösend); gryzący, rozpuszczający (chem. soln.).
Körtings Pulsometer; tętnik (pulsometr) Koertinga (maszyn.).
Kortisch (Kartisch, gebratene Blattel); grąp (surowizna w ognisku fryszerskiem w kłąb zebrana) (met.).
Korund; korund (min.).
Korundellit; korundelit (min.).
Korundophillit; korundofilit (min.).
Korynit (Antimon — Arsennickelglanz); korynit (min.).
Koschenillrot (kochenillrot); koszenilowy (min.).
Kosekante (Cosekans); dosieczna, kosekans (geom.).
Kosinus; dostawa, kosinus (cosinus) (geom.).
Kosmisch (das Weltall betreffend); kosmiczny, tyczący się wszechświata.
Kosmischer Staub; pył kosmiczny (geol.).
Kosmogenie (Weltentstehungslehre); kosmogenia, (nauka zajmująca się przeszłością, wszechświata, jego powstaniem i rozwojem).
Kosmographie (Weltbeschreibung); kosmografja, opis wszechświata (nauka opisująca ciała niebieskie i ziemię jako jedno z tych ciał).
Kössener Schichten; warstwy koesseńskie, wierzchnicowe (geol.).

Kosten (Unkosten) p. Aufwand.
Kostenanschlag (Kostenvoranschlag); kosztorys.
Kostenaufwand; nakład.
Kostenberechnung; obliczenie kosztów.
Kotangente; dotyczna, kotangens (contangens).
Kote (Kothe, Kotte, Salzkothe, Kot) p. Sudhaus.
Kote (Maßzahl, Höhenpunkt); kota, wymiar, znamię.
Kotieren; kotować (zaopatrzyć rysunek w wymiary).
Kotierte Projektion p. Projektion.
Kotschubeyit; koczubeit (min.).
Kotter (Erzkram) p. Erzmagazin.
Köttigit; ketygit (min.).
Kotunnit; kotunit (min.).
Koupholit p. Prehnit.
Krabbe (Kriechblume); czołganek (listek rzeźbiony w drzewie lub kamieniu do zdobienia gzemsów itd.) (arch.).
Krabben; kraby (skorupiaki z rzędu dziesięcionogich, krótkoogonowych) (geol.).
Krablit (Baulit); krablit (min.).
Krack (Kracke, Drusenraum, große Druse, Kluft); druzowina, szczelina (geol.).
Kräckig p. Klüftig.
Kraft; siła (fiz. mech.).
Abstoßungs —, (Repulsions —); siła odpychająca.
Arbeits —; siła robocza, robocizna.
äußere —; siła zewnętrzna.
Beschleunigungs —, (beschleunigende —); siła przyspieszająca.
biegende —; siła zgięcia.
Bindungs —, (bindende —); 1) siła połączeń; 2) siła złączenia.
Dampf —; siła parowa, siła pary.
Druck —; 1) siła ciśnienia; 2) siła ściskająca.
elektrische —; siła elektryczna.
elektromagnetische —; siła elektromagnetyczna.
elektromotorische —; siła elektromotoryczna, elektrobodźcza.
Feder —; siła resoru, sprężyny.
gegenelektromotorische —; siła elektromotoryczna zwrotna.
gegenresultierende —, (Gegenresultante); siła równoważąca.
Hebel —; siła drążka.
Heiz —; siła ogrzewania, siła ogrzewcza, zdolność ogrzewania.
horizontale Scher —; siła ścinająca, podłużna.
innere —; siła wewnętrzna.
konstante —, (beständige —), siła stała.
lebendige —; siła żywa, praca rozpędu, energja rozpędu.
magnetische —; siła magnetyczna.
magnetisierende —; siła magnetyzująca.
magnetomotorische —; siła magnetomotoryczna.
Momentan —; siła chwilowa.
motorische —, (Treib —, Trieb —); siła motoryczna, poruszająca, popędowa.
Nominal —; siła mianowana, nominalna (w koniach parowych).
Normal —; siła normalna.
Nutz —; siła skuteczna.
Pferde —, (Pferdestärke); siła konia, koń parowy.
Quer —, (Transversal —); siła tnąca, poprzeczna.
resultierende —, (Mittel —, Resultante); siła wypadkowa, wynikowa.
Schwer —, (Schwere); siła ciążenia, ciężkości.
Spann —; siła naprężenia.
stetige —; siła ciągła.
Stoß —, (— des Zusammenstoßes); siła uderzenia.
Tangential —, (tangierende —); siła styczna.
thermoelektrische —; siła termoelektryczna.
Trägheits —; siła bezwładności.
Transversal — p. Querkraft.
Treib —, (Trieb —); p. motorische Kraft.
verlorene —; siła stracona.
verzögernde —; siła opóźniająca.
widerstehende —; siła odporna.
Zentrifugal —, (Flieh —); siła odśrodkowa.
Zentripetal —, siła dośrodkowa.
Zerdrehungs —; siła skręcenia.
zerreißende —; siła rozrywająca.
Zug —; siła pociągowa; 2) siła rozciągająca.
zusammengesetzte —; siła złożona.
Kraftanlage (Krafterzeugungsanlage); silnicznia, zakład siłotwórczy.
elektrische —; silnicznia elektryczna.
Kraftanstrengung (Kraftaufwand); natężenię sił, usilność (mech.).
Kraftarm; ramię siły (mech.).

Kraftaufnehmer (Receptor) p. Kraftmaschine.
Kraftaufwand; 1) zużycie siły; 2) natężenie siły; 3) usilność.
Kraftäußerung; jawienie się siły, objaw siły (mech.).
Kraftbedarf; zapotrzebowanie siły.
Kraftdynamo; prądnica dla silników elektrycznych (el.).
Kräftediagramm; diagram sił, wykres sił (mech.).
Kräftefunktion; funkcja sił (mech.).
Kräftepaar; para sił (mech.).
Kräfteparallelogramm; równoległobok sił (mech.).
Kräfteplan (Kräftepolygon); wielobok sił (mech.).
Krafterzeugung; wytwarzanie siły.
Krafterzeugungsanlage p. Kraftanlage.
Kraftgas; gaz silniczy, motorowy (gaz do silników, motorów przeznaczony).
Kraftlinie; oś sił (mech.).
Kraftlinien; linie sił (el.).
elektrische —; linie sił elektrycznych.
erdmagnetische —; linie sił magnetyzmu ziemskiego.
magnetische —; linie sił magnetycznych, szlak magnetyczny.
Kraftlinienfluß; strumień magnetyczny (el.).
Kraftmaschine (Umtriebsmaschine, Betriebsmaschine, Kraftaufnehmer, Motor); silnik, motor (maszyn.).
Kraftmesser p. Dynamometer.
Kraftstation; stacja silnic.
elektrische —; elektrownia.
Kraftübertragung; przesył pracy, przesyłanie energji na odległość, przenoszenie engerji (maszyn.) p. Transmission.
Kraftübertragungs-Anlage; zakład (urządzenie) elektrycznego przesyłania pracy (el.).
Kragstein (Tragstein) p. Konsole.
Krahl (Kral, Kräl, Krail); grabie, grabki (górn. sort.).
Kralle; szpon, pazur.
Krallenfassung; obsada szponowa (el.).
Krampe; skobel, skobelek.
Krampe (Schlagkrampe); podbijak (narz.).
Spitz —; oskard, czekan, czagan.
Krampe (Senkeleisen) p. Fixpunktnagel.
Kramper (Haukrampenarbeiter); podbijacz pokładów (kol.).
Krampfziegel (Schlußziegel); dachówka załamanka (bud.).
Kran (Kranich); żóraw (maszyn.).
Dampf —; żóraw parowy.
Dampfdreh —; żóraw obrotowy (obrotny) parowy.
Dreh —; żóraw obrotowy, obrotny.
Druckwasser —, (hydraulischer —); żóraw hydrauliczny.
Eisenbahn —; żóraw kolejowy.
elektrischer —; żóraw elektryczny.
feststehender —, (fixer —); żóraw stały, nieruchomy.
freistehender Wasser —; żóraw wodny odosobniony.
Gieß —; żóraw rozlewniczy.
Gießerei —; żóraw odlewniczy.
Hand —; żóraw ręczny.
Handdreh —; żóraw obrotowy (obrotny) ręczny.
hydraulischer — p. Druckwasserkran.
Lade —; żóraw ładunkowy.
Laufkran (transportabler —, beweglicher —); żóraw przesuwany.
Magazins —; żóraw magazynowy.
Portal —; żóraw bramiasty.
Scheren —; żóraw rozkraka.
Schmiede —; żóraw kuzienny.
Transmissions —; żóraw transmisyjny, przewodowy.
Verlade —; żóraw ładowniczy.
Wand —; przyścienny.
Wasser —; żóraw wodny.
Krankenanstalt (Krankenhaus); lecznia, zakład dla chorych, szpital.
Krankengeld; zasiłek, płaca w czasie słabości.
Krankenkasse; kasa dla chorych.
Krankenpflege; 1) pielęgnowanie, doglądanie chorych; 2) piecza nad chorymi.
Krankenschicht; szychta (dniówka) słabości.
Krankentrage; nosze dla chorych, lektyka.
Krankenversicherung; ubezpieczenie na wypadek choroby, ubezpieczenie chorych.
Krankenwärter (Krankenübergeher); dozorca chorych.
Krankenzettel (Krankenschein); kartka słabości, kartka lecznicza.
Krankette; łańcuch żórawiowy (maszyn.).
Kranschacht; szyb żórawiowy (kol.).
Kranständer (Kransäule); stojak żórawia, słup żórawia (kol.).

Kranz (Schachtkranz); wieniec (szybowy) (górn.).
Kranzbohrer (b Diamantbohren); świder wieńcowy (wierc. ziem.).
Kranzplatte (Wendeplatte mit Kränzen); płyta wieńcowa, wieńcowa płyta zwrotnicza (górn.).
Kranzschüsse; strzały wieńcowe (stropowe i boczne) (górn.).
Kranzstück (beim polygonalen oder runden Schachtkranz); odcinek wieńcowy, segment wieńcowy (górn.).
Kranzzimmerung; wyprawa (wydrzewienie) wieńcowa, obudowa wieńcowa (górn.).
Krater (feuerspeiender Schlund); krater, otwór wulkanu (geol.).
Krätzblei; ołów surowy (met.).
Kratzbürste; drapka, drapaczka p. Drahtbürste.
Kratze p. Bergkratze.
Krätze (Krätzwerk); 1) p. Gekrätze; 2) p. Goldkrätze, Silberkrätze (met.).
Krätze (krätziger Guß); odlew parszywy, odlew żelazny niegładki (odl.).
Kratzenführer; dozorca młodszy (górn.).
Kratzer (Krückvorrichtung) b. d. Sudsalzgewinnung; skrobaczka, zgrzebło (warzel.).
Krätzer (Seilfänger) b. Erdbohren; p. Bohrkrätzer.
Krätzer (b. Handbohren) p. Bohrkrätzer.
Krätzer (b. Schachtbohren) p. Kratzinstrument.
Kratzerde (Krückschlamm) p. Salzschlamm.
Kratzinstrument (Krätzer, Schaufelinstrument) bei Schachtbohren; p. Schaufelinstrument.
Kratzkelle (Beschickungskelle); kielnia (nabojowa) (w cynkowni) (met.).
Krätzkupfer (Kupfer vom Krätzschmelzen); miedź surowa (met.).
Krätzsilber; srebro surowe (met.).
Krätzwerk p. Krätze.
Kraurit p. Grüneisenerz.
Krauseisen (krausgeschmiedetes Stabeisen, Knoppereisen, Zaineisen); żelazo cajniarskie, żelazo fryzowane, prętówka karbowana (met.).
Krauseln (Kammwalzen, Getriebwalzen, Walzengetriebe, Getriebpaare); walce zębate, uzębione (maszyn. hut.).
Krebstiere (Krusteltiere, Crustaceen); skorupiaki (geol.) p. Crustaceen.
Krebsen (bei Grubengasen); syczeć, szumieć, łomotać, bełkotać (górn.).
Kredit (Vertrauen); kredyt, wiarogodność, (zaufanie w przyszłą wypłacalność danej osoby).
Kreide; 1) kreda (min.); 2) p. Kreideformation.
Kreideformation (Kreidegebirge, Kreidesystem, Kreidezeit, Kreideperiode, Kreide); formacja kredowa, utwór (system) kredowy, kreda (geol.).
Kreidekohle (Steinkohle aus der Kreideformation); węgiel kredowy (geol.).
Kreidemergel p. Plänermergel.
Kreideperiode (Kreidezeit) p. Kreideformation.
Kreidesystem p. Kreideformation.
Kreidezeit p. Kreideformation.
Kreidig; kredowy (geol.).
Kreis; koło (geom. mech.).
erzeugender —; koło tworzące, ruchome.
Exzenter —; (Schieber —); koło mimośrodowości.
Grund —; koło podstawowe, stałe.
Krümmungs —; koło krzywości.
Kurbel —; koło korby.
Rückkehr —; koło powrotowe.
Trägheits —; koło bezwładności.
Wechsel —; koło zmianowe.
Wende —; koło zwrotne.
Kreis elektrischer; obwód elektryczny (el.).
geschlossener —; obwód zamknięty.
magnetischer —; obwód magnetyczny.
offener —; obwód otwarty.
Kreisabschnitt (Kreissegment); odcinek koła (geom.).
Kreisausschnitt (Kreissektor); wycinek koła (geom.).
Kreisbewegung (Rotation); ruch kołowy, ruch obrotowy (mech.).
Kreisbogen (Bogen); łuk, krzywizna (geom. bud.).
Kreisbogenabsteckung p. Bogenabsteckung.
Kreisbogengewölbe; sklepienie jednołukowe, sklepienie kołowe (bud. górn.).

Kreisbogenhöhe; strzałka łuku koła (geom.).
Kreisbogenlänge; długość łuku koła (geom.).
Kreisdiagramm; wykres kołowy.
Kreisel; bąk (fiz.).
Kreiselmaschine; maszyna bąkowa (do elektrycznego zapalania naboju) (górn.).
Kreiselpumpe p. Pumpe.
Kreiselrad p. Turbine.
Kreiselrätter; sito kołowe, rzeszoto kołowe (sort.).
Kreiselwipper; wywrot kołowy (maszyn. górn.).
Kreisexzentrik; mimośród kołowy (maszyn.).
Kreisfläche; powierzchnia koła (geom.).
Kreisförmig; kolisty (geom.).
Kreisgericht; sąd obwodowy.
Kreislinie (Kreiskurve); linia kołowa (geom.).
Kreisprozeß; przebieg kołowy (mech.).
magnetischer —; przebieg magnetyczny (el.).
Kreisring; pierścień koła (geom.).
Kreissäge p. Zirkularsäge.
Kreissektor p. Kreisausschnitt.
Kreissegment p. Kreisabschnitt.
Kreisstrom; prąd kołowy (el.).
Kreistransporteur; transporter (ką tomierz, przenośnik) kołowy (miern.).
Kreistrieb (Kreisseiltrieb); napęd okrężny linowy (maszyn.).
Kreisumfang; obwód koła (geom.).
Kreisveröffnung p. Veröffnung.
Kreittonit; kreittonit (min.).
Kremersit; kremersyt (min.).
Krenseln (das); krężlowanie (przeszukiwanie rud ołowianych lub galmanów motykami, w dawnych hałdach pod Olkuszem) (górn.).
Kreosot; kreozot (chem.).
Kreosotöl; olej kreozotowy (matr.).
Kreuz; 1) p. Gangkreuz (geol.); 2) p. Kunstwinkel (maszyn. górn.); 3) p. Streckenkreuz (górn.); 4) p. Anpfahl (górn. cieś.).
Kreuzband; zawiasa krzyżowa (ślus.).
Kreuzbaum (beim Göpel) p. Rennbaum.
Kreuzbock (Bohrgerüst); żóraw wiertniczy, trójnóg, kozieł (wierc. ziem.).
Kreuzbogen (Kreuzgurt, Gratbogen); obłąk przekątny, łęk przekątny (bud.).
Kreuzbohrer (Kreuzmeißel); świder krzyżowy, krzyżak (górn.).
Kreuzen (sich kreuzen) von Gängen; krzyżować się (geol.).
Kreuzgang; krużganek (kryty korytarz noakoło dziedzińca wewnętrznego) galerja, ganek, przysionek (arch.).
Kreuzgang (Quergang); żyła poprzeczna (geol.).
Kreuzgestänge (Stollenkreuz) krzyż sztolniowy (górn.).
Kreuzgewölbe; sklepienie krzyżowe (bud.).
Kreuzhacke (Kreuzhaue, Kreuzpickel); oskard (techn.).
Kreuzhaspel; kołowrót krzyżowy (maszyn. górn.).
Kreuzjoch (im Füllorte); podwiązka, alcemra (wiązanie ostatnie i najniższe w szybie, na którem spoczywa pokładka, pokrywająca rząp podszybia) (górn.).
Kreuzkamm (kreuzförmige Überschneidung); wrąb krzyżowy (cieś.).
Kreuzkluft (Querkluft); szczelina krzyżowa, poprzeczna (geol.).
Kreuzkopf (Kolbenstangenkopf, Querhaupt, Joch); krzyżulec, wodzik (maszyn.).
Kreuzkopfbacken p. Kreuzkopfschlitten.
Kreuzkopfführung p. Führung.
Kreuzkopfgleitbahn; tor krzyżulca (maszyn.).
Kreuzkopfschlitten (Kreuzkopfbacken, Gleitbacken); sanki (łyżwy) wodzika, krzyżulca (maszyn.).
Kreuzlager (Holzpfeiler) p. Holzkasten.
Kreuzlibellen; libele krzyżowe, poziomnice krzyżowe (miern.).
Kreuzlinie (Schnittlinie zwischen einer Lagerstätte und einer Störung); linja krzyżowa (miern. górn.).
Kreuzmaß (der Lokomotive); wymiar ukośny, przekątny (maszyn.).
Kreuzmeißel; 1) siekacz krzyżowy, dłuto płaskie, wąskie (narz.); 2) p. Kreuzbohrer.
Kreuzmuffe p. Kreuzungsmuffe.
Kreuzöffnen (b. Salzbergbau); chodniki krzyżowe (w ługowniach) (soln.).

Kreuzpunkt (Kreuzungspunkt, Kreuzung, Durchkreuzung) zweier Bahnen; krzyżowanie się, mijanie się pociągów (kol.).
Kreuzrißebene; boczna płaszczyzna rzutów (geom.).
Kreuzrost (bei Sudpfannen); ruszt krzyżowy (warzel.).
Kreuzschlag; przekop krzyżowy (górn.).
Kreuzschlag (bei Drahtseilen); splot krzyżowy (techn.).
Kreuzschlagseile; liny o splotach krzyżowych (górn.).
Kreuzschnüre p. Kreuzzüge.
Kreuzstein p. Harmotom.
Kreuzstempel; stempel krzyżowy, stojak krzyżowy (górn. cieś.).
Kreuzstrecke; chodnik krzyżowy (górn.).
Kreuzstück (Rohrkreuzstück); krzyżka (maszyn.).
Kreuzstunde; godzina krzyżowa (miern. górn.).
Kreuztübbings; tubingi krzyżowe (o przekroju krzyżowym).
Kreuztür; drzwi krzyżowe (z układem środkowych otoczyn w krzyż) (bud.).
Kreuzung; 1) p. Gangkreuzung; 2) p. Kreuzpunkt.
Kreuzungsfehler; błąd krzyżowy (kompasu, teodolitu) (miern. górn.).
Kreuzungsmuffe (Kreuzmuffe); łącznik rozgałęzieniowy, mufa rozgałęźna, krzyżowa (el.).
Kreuzungsschalter; przełącznik krzyżowy (el.).
Kreuzverband (Kreuzungsverband); układ spojów krzyżowy, wiązanie krzyżowe (cegieł) (bud.).
Kreuzveröffnung (der Laugwerke) p. Veröffnung.
Kreuzzapfen; 1) czop krzyżowy (bud.); 2) p. Kuppelungszapfen.
Kreuzzimmerung; wyprawa krzyżowa, wydrzewienie (górn.).
Kreuzzüge (Kreuzschnüre); ciągi skrzyżowane (miern. górn.).
Kristall; kryształ (min.).
Berg —; kryształ górny.
Rauch — p. Rauchquarz.
Kristallachse; oś kryształu (min.).
Kristallauge; ług krystaliczny (chem.).
Kristallbeschreibung p. Kristallographie.
Kristalldruse; druza kryształowa, szczotka kryształowa (min.).
Kristallecke; naroże kryształu (min.).
Kristallfläche; powierzchnia kryształu (min.).
Kristallform (Kristallgestalt); postać kryształowa, postać kryształu (min.).
hemiëdrische —, (Hemiëder, Halbflächner); postać półścienna, hemiedryczna, półścian.
holoëdrische —, (Holoëder, Vollgestalt); postać całościenna, holoedryczna, całościan, pełnościan.
Kristallgestalt p. Kristallform.
Kristallglas; szkło kryształowe, kryształ (techn.).
Kristallgruppe; grupa kryształów (min.).
Kristallinisch; krystaliczny (min.).
Kristallisation (Kristallisierung, das Kristallisieren); krystalizacja (min. chem. techn.).
Kristallisationsarbeit (Kristallisationsprozeß, Kristallisation); proces krystalizacyjny, krystalisacja (met.)
Kristallisationskessel (zur Entsilberung des Bleies); kocioł krystalizacyjny (met.).
Kristallisationssystem p. Kristallsystem.
Kristallisationswasser p. Kristallwasser.
Kristallisationswerk; krystalownia (chem. techn.).
Kristallisierbar; krystalizujący, krystalowny.
Kristallisierbarkeit; krystalowność, zdolność krystalizacyjna.
Kristallisieren; krystalizować (min. chem. techn.)
Kristallisiert; skrystalizowany.
Kristallkante, krawędź kryształu (min.).
Kristallnetz; siatka kryształowa (min.).
Kristallographie (Kristallbeschreibung); krystalografja (część mineralogji) (min.).
Kristallsalz; sól kryształowa (min.).
Kristallsystem (Kristallisationssystem); układ krystalograficzny (kryst.).
1. **reguläres —,** (regelmäßiges System, Tesseralsystem, Würfelsystem, hexaëdrisches, isometrisches, monometrisches, gleichachsiges, gleichgliedriges, vielachsiges System); układ regularny, równoosiowy, izometryczny, tesseralny.

2. **quadratisches** —, (Quadratsystem, tefragonales System, Tetragonalsystem, pyramidales, monodimetrisches, dimetrisches, viergliedriges, zwei- und einachsiges System); układ kwadratowy, jednodwuosiowy, piramidalny, tetragonalny.
3. **rhombisches** —, (orthorhombisches, prismatisches, orthotypes, anisometrisches, trimetrisches, zwei- und zweigliedriges, ein- und einachsiges System); układ rombowy, różnoosiowy, pryzmatyczny, anizometryczny.
4. **monoklines** —, (monoklinisches, monoklinoëdrisches, monoklinometrisches, monosymmetrisches, klinorhombisches, schief rhombisches, klinometrisches, hemiorthotypes, hemiprismatisches, dihenoëdrisches, augitisches, zwei- und eingliedriges System); układ jednoskośny, jednoskośnoosiowy, monokliniczny, monosymetryczny, augitowy.
5. **triklines** —, (triklinisches, triklinoëdrisches, triklinometrisches, asymmetrisches, klinorhomboidisches, anorthotypes, anorthisches, henoëdrisches, ein- und eingliedriges System); układ trójskośny, trójskośnoosiowy, tryklinicznу, anortyczny.
6. **hexagonales** —, (rhomboëdrisches, monotrimetrisches, sechsgliedriges, drei- und einachsiges System); układ sześcioboczny, heksagonalny, jednotrójosiowy, romboëdryczny.

Kristallwasser (Kristallisationswasser); woda krystalizacji (min. chem.).
Kritischer Druck; ciśnienie krytyczne (fiz.).
Kritische Temperatur; temperatura krytyczna (fiz.).
Krokoit; krokoit (min.).
Krokydolith; krokidolit (min.).
Kronenbohrer (Kronbohrer); świder rdzeniowy, koronka (górn.).
Kronenschalter; przełącznik (wyłącznik) żyrandolowy, pająkowy (el.).
Kronenwährung; waluta koronowa.
Kronglas p. Crownglas.
Kronleuchter; żyrandol, pająk.
Kronrad (Kammrad) Zahnrad mit Seitenverzahnung); koło palczaste, koło zębate drewniane (maszyn.).
Kröpfen; załamać (kierunek prosty muru zmienić w pewnym punkcie na inny) (bud.).
Kropflade; wspornica gzemsowa stol.).
Kröpfling (Krümmling); skręt, załomek, (krzywa sztuka drzewa lub kamienia w schodach) (bud.).
Kropp (schwebender Pfeilerverhieb); wybieranie filarów upadowe (w kierunku nachylenia pokładu) (górn.).
Krücke (bei der Salzgewinnung); zgrzebło.
Krücke Bohrkrückel) p. Krückel.
Krücke (Ofenkrücke); pogrzebacz, ożóg.
Krückel (Krücke, Bohrkrückel, Handkrückel); berlica, berla, rączka obrotowa, rączka wiertarska (wierc. ziem.).
Krückelführer p. Bohrmeister.
Krückelstuhl (Krückenstuhl, Stangenhaken, Ochsenfuß, Ziegenfuß, Wirbel); hak wyciągowy, kozia noga, podchwytak (wierc. ziem.)
Krücken; wygrzebywać, wygartywać, wygarniać, wybierać.
Krückenkratze; graca motykowata (górn.).
Krücksalz (der erste, unreine Salzniederschlag); wybiórki solne, sól nieczysta (soln.).
Krückvorrichtung (b. Sudbetrieb); zgarniacz, przyrząd zgarniający (soln.).
Krugit; krugit (min.).
Krumme (die) (krumme Linie); krzywa (geom.).
Krummeisen (b. Pumpen) p. Krumms.
Krümmen (das Eisen); krępować, wyginać, zaginać żelazo (techn.).
Krümmer (Rohrkrümmer, Bogenstück); krzywka (maszyn.).
Krummhacke p. Dexel.
Krummhälserarbeit (Krummhölzerarbeit, Liegearbeit, Klopfarbeit); praca (robota) leżąca (w cienkich pokładach) (górn.).
Krummholz p. Fahrbrett.
Krummhölzerarbeit p. Krummhälserarbeit.
Krummlinig; krzywolinijny (geom.).
Krummofen; piec krzywy, piec czerpakowy (do topienia ołowiu) (hut.).
Krumms (Krums, Krumeisen, Krummfuß, Stangenhaken) b. Schachtpumpen; kolanko ciągadłowe (maszyn. górn.).

Krummspitze; gracka, mała krucza (drąg żelazny do wyłamywania spodków w piecu pudlowym i do robienia lup) (met.).

Krümmung (Kurve); krzywizna, krzywa (miern.).

doppelte —, (Kontrakurve); krzywizna podwójna.

Krümmungshalbmesser (Krümmungsradius); promień krzywizny, promień łuku (miern.).

Krümmungskreis; koło krzywości (geom.).

Krummzapfen p. Kurbel.

Krummzapfenkupplung (Krummzapfenkuppelung); sprzęgło korbowe, kolankowe (maszyn.).

Krummzapfenstange p. Kurbelstange.

Krummzapfenwelle p. Kurbelachse.

Krustenbildung (Krustengebilde) p. Inkrustation.

Kryolith (Eisstein, axotomes Orthoklashaloid); kryolit (min.).

Kryophyllit; kryofilit (min.).

Kryptolith (Phosphocerit); kryptolit (min.).

Kryptozoïsche Formation (eozoïsche Formation); epoka kryptozoiczna, eozoiczna, okres kryptozoiczny, eozoiczny (geol.).

Krystall p. Kristall.

Kübel (Bergkübel); wiadro, kubeł (górn.).

Kübel und Seil einwerfen; rozpocząć pogłębianie szybu (górn.).

Kübel und Seil fahren lassen; wstrzymać pogłębianie szybu (górn.).

Kübelfachholz p. Tonnenfachholz.

Kübelförderung; wyciąganie kubłowe, wyciąganie w kubłach (górn.).

Kübelkippvorrichtung; wywrot kubłowy (górn.).

Kübelkunst p. Wasseraufzug.

Kübelstrecke; chodnik kubłowy (między dwoma kołowrotowymi szybikami) (górn.).

Kübelwagen; wóz kubłowy (warzel.).

Kubation (Kubatur, Kubizierung); sześcianowanie, kubikowanie (obliczanie objętości brył) (geom.).

Kubieren (kubizieren); 1) kubikować, podnosić do sześcianu; 2) sześcianować, kubikować (obliczać objętość brył).

Kubikinhalt (Rauminhalt); objętość sześcienna, bryłowatość (geom.).

Kubikmeter; metr sześcienny.

Kubisches Gedinge (Raummeter-Gedinge); ugoda (akord) kostkowa, ugoda (akord) sześcienna (górn.).

Kubische Gradierung; tężenie sześcienne (soln.) p. Gradierung.

Kubizierung (der Sole); sześcianowanie (solanki) (soln.).

Kubus (Würfel); kostka, sześcian (geom.).

Küche (Feuerküche) bei Sudpfannen: palenisko (warzel.).

Kufe (bei der Salzbereitung); kadź, beczka (soln.).

Kufengewölbe (Tonnengewölbe) p. Gewölbe.

Kugel; kula (geom.).

Kugelabschnitt (Kugelkalotte, Kugelhaube); czasza kulista (odcinek kuli) (geom.).

Kugelausschalter; wyłącznik kulisty (el.).

Kugelausschnitt (Kugelsektor); wycinek kuli (geom.).

Kugeldamm; tama kulista (osuszanie kopalń) (górn.).

Kugeldiorit (Kugelfels, Kugelgrünstein); zieleniec kulisty (geol.).

Kugelförmig (kugelig); kulisty.

Kugelgelenk (Kugelscharnier) bei Rohrleitungen; przegub gałkowy (maszyn.).

Kugelgestalt (Kugelform); kształt kuli, kulistość (ziemi) (geogr.).

Kugelgewölbe p. Gewölbe.

Kugelhaube p. Kugelabschnitt.

Kugeljaspis (egyptischer Jaspis); jaspis kulisty (min.).

Kugellager p. Lager.

Kugellampe; lampa kulista.

elektrische —; żarówka kulista.

Kugelmühle (Kugeltrommel); młyn gałkowy (sort.).

Kugelmütze (Kugelhaube) p. Kugelabschnitt.

Kugelporphyr p. Pyromerid.

Kugelschicht; warstwa kulista (geom.).

Kugelsektor p. Kugelausschnitt.

Kugeltrommel p. Kugelmühle.

Kugelventil p. Ventil.

Kugelzone; pas kulisty, sferyczny, strefa sferyczna (geom.).

Kuhfuß p. Geißfuß.

Kühkamm (Kaukamm) p. Grubenbeil.

Kuhl (Kuhle, Kaule); szybik, dukla (w prowincji reńskiej) (górn.).

Kühlanlage; chłodownia, chłodzarnia (maszyn.).

Kühlapparat (Kühler); ochładzacz (techn.).
Kühlbett; chłodnia (w walcowni żelaza).
Kühlbottich (Kühleimer) p. Kühlfaß.
Kühlen (abkühlen); chłodić, ochładzać (techn.).
Kuhlenbau; odbudowa dołowa, słupowa (węgla brunatnego) (górn.).
Kuhlenwand; ściana międzydołowa, ogrodzenie międzydołowe (górn.).
Kühlfaß (Kühlbottich, Kühleimer); chłodnica (techn.).
Kühlhaus; chłodzarnia (techn.).
Kühlkasten; chłodnica (wielkiego pieca) (hut. techn.).
Kühlmittel; chłodzidło (techn.).
Kuhlodraht; przewodnik płaszczowy systemu Kuhlo (el.).
Kühlpfanne; panew chłodząca, chłodnica (techn.).
Kühlschlange; chłodnica w alembiku, wąż alembikowy (techn.).
Kühlstrecke (beim Grubenbrand); chodnik chłodzący (górn.).
Kühltrog; koryto kowalskie, gasidło.
Kühlung; chłodzenie, ochładzanie, studzenie, oziębianie (chem. techn.).
Kühnit (Berzeliit); berceliit (min.).
Kuhnsche Unterseilaufhängung (Unterseilaufhängung nach Kuhn mit Federung und Kugellager); zawieszenie (połączenie) liny dolnej sposobem Kuhna (maszyn. górn.).
Kulisse (Coulisse, Schieblade, Steuerrahmen, Bogenstück, Schleifbogen); jarzmo, kulisa, kierownica stawidła (maszyn.).
geschlossene —, (— mit gekreuzten Stangen); jarzmo krzyżne, jarzmo z drążkami skrzyżowanymi.
offene —, (— mit offenen Exzenterstangen); jarzmo niedokrzyżne, jarzmo z drążkami otwartymi.
Schieberventil —, (— des Schieberventils); jarzmo suwakowe, kulisa suwakowa.
Stephenson'sche —, (Stephenson'sche Kulissensteuerung); jarzmo Stefensona.
Kulissengradierung (der Sole); tężenie jarzmowe (soln.).
Kulissenstein (Gleitstück) p. Führungskopf.
Kulissensteuerung p. Steuerung.
Kulm (Culm, Kulmformation, Kulmgebirge, Kulmschichten); kulm (karbon dolny) (geol.).
Kumpe p. Pochtrog.
Kumpf; 1) p. Büchse, Bohrpfeife (górn.); 2) p. Drilling (maszyn.).
Kündigen (aufkündigen); wypowiedzieć (np. kapitał, mieszkanie, służbę).
Kündigungsfrist; termin wypowiedzenia.
Kunst (Pumpenkunst, Wasserhebungskunst, Wasserkunst, Kunstgezeug, Pumpenwerk, Pumpenzeug); maszyna wodociągowa, wywadniarka (pompa) górnicza, kopalniana (maszyn. górn.).
Kunst (ein Gestängemechanismus) p. Feldgeschleppe, Fahrkunst.
Kunst (beim Pochwerk) p. Pochsatz.
Kunstabteilung p. Pumpenabteilung.
Kunstbauten (pl.); budowle sztuczne, dzieła sztuki (bud.).
Kunstbremsberg; pochylnia hamulcza kołyskowa (z użyciem kołysek, wózków podstawnych) (górn.).
Kunstfalle (Federfalle); dzwon, zaczepnik (wierc. ziem.). p. Federfalle.
Kunstförmerei; formowanie wytworne, artystyczne (form. techn.).
Kunstgestänge (Kunststangen, Pumpengestänge, Pumpenstangen, Stangenleitung, Stangenkunst, Stangenwerk); żerdziny pompowe, trzony pompowe (w szybach) (maszyn. górn.).
Kunstgezeug (Kunstzeug) p. Kunst.
Kunstkasten p. Satzkasten, Sumpfkasten.
Kunstkreuz p. Kunstwinkel.
Kunstleder; skóra pompowa (maszyn. górn.).
Künstlich; sztuczny.
Künstliche Laugung p. Laugung.
Kunstmeister p. Maschinenwärter.
Kunstphase; faza sztuczna (el.).
Kunstprofil; stokowiec (przy robotach ziemnych z łat ustawiony).
Kunstrad (Zeugrad); kołowrót pompowy, koło pompowe (maszyn. górn.).
Kunstramme (Hakenramme, Haspelramme, Klinkenramme); kafar z wychwytem (bud.).
Kunstsatz p. Pumpensatz.
Kunstschacht (Pumpenschacht, Wasserhaltungsschacht); szyb wodny, szyb pompowy (górn.).
Kunststangen (Pumpenstangen) p. Kunstgestänge.
Kunststeiger; stygar (sztygar) maszynowy (dozorca maszyn kopalnianych) (górn.).

Kunststein; cementowiec, kamień sztuczny.
Kunstsumpf (Schachtsumpf, Sumpf); rząp szybowy, rząp pompowy (górn.).
Kunsttischlerei; stolarstwo wytworne, artystyczne.
Kunsttorf (Preßtorf) p. Torf.
Kunstturm; wieża wodna, solankowa soln.).
Kunstwärter (Pumpenwärter); dozorca wodociągów, wodociągowy (górn.).
Kunstwesen; budownictwo górnicze (górn. hut. maszyn.).
Kunstwinkel (Kunstkreuz, Winkelkreuz, Gestängekreuz, Stangenkreuz, Winkelbalanzier); wahacz kątowy, krzyż, gibaczka kątowa (maszyn. górn.).
Kunstzeug (Kunstgezeug) p. Kunst.
Kupellation (Kupellieren, Abtreiben auf der Kapelle); kupelacja (oddzielanie srebra od ołowiu) (met. prob. chem.).
Kupfer; miedź (min. met.).
. gares —, (rohgares —) p. Garkupfer.
gediegen —, (gediegenes —, natürliches —); miedź rodzima.
granuliertes —, (Kupfergranalien —); miedź ziarnista.
hammergares —, (Raffinat —) p. Raffinatkupfer.
rohgares —, (gares —) p. Garkupfer.
Schwarz —, (Roh —); miedź czarna, czarnomiedź.
übergares —, (kaltbrüchiges —); miedź sucha, zimnokrucha.
Zement —; miedź cementowa (wyrobiona strąceniem z rozczynu za pomocą żelaza).
Kupferantimonerz p. Kupferantimonglanz.
Kupferantimonglanz (Kupferantimonerz, Wolfsbergit); błyszcz miedziano antymonowy, wolfsbergit (min.).
Kupferbergbau (der Bergbaubetrieb); górnictwo miedzi, kopalnictwo miedzi (kopanie, dobywanie miedzi) (górn.).
Kupferbergbau (Kupferbergwerk) p. Kupferbergwerk.
Kupferbergwerk (Kupferbergbau, Kupfergrube, Kupfererzgrube); kopalnia miedzi, góry miedziane (górn.).
Kupferbindedraht; drut wiązałkowy miedziany (matr.).
Kupferblau; błękit miedzi (min.).
Kupferblech; blacha miedziana (met.).
Kupferbleiglanz (Cuproplumbit); kuproplumbit (min.).
Kupferbleispat (Bleilasur, Linarit, Kupferbleivitriol); linaryt (min.).
Kupferbleistein; matta miedziano-ołowania kamień (lech) miedziano ołowiany (met.).
Kupferbleivitriol p. Kupferbleispat.
Kupferblende p. Zinkfahlerz.
Kupferblock (Hartstück); bryła miedziana, ziewek miedziany (met.).
Kupferblüte (haarförmiges Rotkupfererz, Chalkotrichit); chalkotrychit, kwiat miedziany (min.).
Kupferbraun (Kupferbräune, Ziegelerz); miedź ceglasta, miedniak ceglasty, miedzianka (min.).
Kupferbürste; szczotka miedziana (el.).
Kupferchlorid (Kupferbichlorid, monatomes Chlorkupfer); chlorek miedziowy (chem.).
Kupferchlorür (diatomes Chlorkupfer); chlorek miedziawy (chem.).
Kupferdiaspor p. Prasin.
Kupferdraht; drut miedziany (met.).
Kupfereisenkies p. Weißkupfererz.
Kupferelektrode; elektroda miedziowa (el.).
Kupfererz; ruda miedziana (min.).
Kupfererzgang p. Kupfergang.
Kupfererzgrube p. Kupferbergwerk.
Kupfererzschmelzen; topienie rud miedzianych (met.).
Kupferfahlerz; tetraedryt miedziany (min.).
Kupferflinke; błyszcz miedzi (min.) (wyraz dawny).
Kupferführend; miedzionośny (geol.).
Kupferführung; miedzionośność (geol.).
Kupfergang (Kupfererzgang); żyła miedzi, żyła miedziana (geol.).
Kupfergehalt (Kupferhalt) in Erzen, in Hüttenprodukten; miedzistość, zawartość miedzi, miedziorodność.
Kupfergewinnung (Kupferausbringen); wyrób miedzi, uzysk miedzi (met.).
Kupferglanz; błyszcz miedzi, chalkozyn (min.).
Kupferglas (Kupferglanz); chalkozyn (min.).

Kupferglimmer (Chalkophyllit); chalkofilit, mika miedziana, miedź mikowa (min.).
Kupfergranalien (runde Kupferkörner); ziarna miedzi, miedź ziarnista (met.).
Kupfergrube p. Kupferbergwerk.
Kupfergrün (von Farbe); miedziozielony.
Kupfergrün (Chrysokoll, Chrysokolla, Grünkupfererz, Kieselkupfer, Kieselmalachit); chryzokola, zieleń miedzi, zielonokrusz, malachit krzemionkowy (min.).
Kupferhalt p. Kupfergehalt.
Kupferhaltig (kupferig); miedzisty, miedziorodny (min. met.).
Kupferhammer (Kupferhammerwerk); miedziarnia (met. techn.).
Kupferhütte (Kupferschmelzhütte, Kupferwerk); huta miedzi, miedziarnia, miednia (met.).
Kupferhüttenprozeß; przebieg (proces) miedzianohutniczy (met.).
Kupferig p. Kupferhaltig.
Kupferindig (Covellin); kowelin, krusz miedzi indygowej (min.).
Kupferkarbonat (kohlensaures Kupferoxyd); węglan miedzi (chem.).
Kupferkessel; kocioł miedziany (techn.).
Kupferkies (Chalkopyrit); chalkopiryt, piryt miedziany, krusz miedziany, żółtokrusz (min.).
Kupferkönig; królik miedzi, miedź czysta (met.).
Kupferlasur (Azurit, hemiprismatischer Lasurmalachit); azuryt, błękit miedzi, miedź błękitna, błękitnokrusz (min.).
Kupferlebererz (Buntkupfererz, Buntkupferkies, Bornit); bornit, miedź pstra, krusz miedzi pstry, piryt miedziany pstry (min.).
Kupferlech p. Kupferstein.
Kupferlegierung; stop (aliaż, kompozycja) miedziany (met.).
Kupferleitung (Kupferleiter); przewód (przewodnik) miedziany (el.).
blanke —; przewód goły, nagi.
isolierte —; przewód izolowany.
verzinnte —; przewód cynowany.
Kupferlitze; wiotka miedziana.
Kupferlösung; rozczyn miedzi (chem.).
Kupferlot (Schlaglot) p. Hartlot.
Kupfermangan (Kupfermanganerz, Mangankupfer, Chalkomelan, unteilbarer Brithynallophan); miedziomangan, ruda miedziano manganowa, chalkomelan (min.).
Kupfermanganschwärze p. Kupferschwärze.
Kupfern (von Kupfer); miedziany.
Kupfernickel (Nicklin) p. Arsennickel.
Kupferoxyd (Kupfermonoxyd, Cupridoxyd); tlenek miedziowy (chem.).
Kupferoxydul (diatomes Kupferoxyd, Cuprooxyd); tlenek miedziawy chem.).
Kupferpecherz; ruda miedzi smolista (min.).
Kupferphosphat; fosforan miedzi (chem.).
Kupferpol; biegun miedziowy (el.).
Kupferquelle; rodzima woda cementowa.
Kupferreich (von Mineralien, Metallen); miedziohojny, w miedź bogaty (obfity).
Kupferrohstein (erster Kupferstein, Rohstein); matta miedziana surowa (met.).
Kupferrost; śniedź, rdza miedziana.
Kupferrot (von Farbe); czerwony jak miedź.
Kupferrot p. Rotkupfererz.
Kupfersamterz p. Lettsomit.
Kupferschaum (Tirolit, Tyrolit, prismatischer Euchlormalachit); tyrolit, miedź pienista (min.).
Kupferschiefer; łupek miedzi (geol.).
Kupferschieferflöz; pokład (warstwa) łupku miedzi (geol. górn.).
Kupferschlacke; żużel miedziany (met.).
Kupferschmelzhütte p. Kupferhütte.
Kupferschmied; kotlarz, miednik (techn.).
Kupferschmiedehandwerk; kotlarstwo, miednictwo (techn.).
Kupferschwärze (Kupfermanganschwärze); czerń miedziana, miedzioczerń, miedź czarna (min.).
Kupfersilberglanz p. Silberkupferglanz.
Kupfersmaragd (Dioptas, rhomboëdrischer Smaragmalachit); miedź szmaragdowa, miedzioszmaragd, dyoptaz (min.).
Kupferstein (Kupferlech); matta miedziana, kamień miedziany, lech (met.).
Kupfersulfat p. Kupfervitriol.
Kupfersulfid (monatomes Schwefelkupfer, Schwefelmonosulfid); siarczek miedzi (chem.).

Kupferuranglimmer (Kupferuranit, Chalkolith, grünes Uranerz, grüner Glimmer); chalkolit, uranit miedziany (min.).
Kupferverluste; straty w miedzi (el.).
Kupfervoltameter; woltametr miedziowy (el.).
Kupfervitriol (blauer Vitriol, blauer Galitzenstein, schwefelsaures Kupferoxyd, Kupfersulfat); witryol miedzi, witryol niebieski, siarczan miedzi (chem.).
Kupfervitriol (Chalkanthit, blauer Vitriol); chalkantyt, witryol miedzi, witryol niebieski, koperwas właściwy, siarczan miedzi (min.).
Kupferwasser p. Zementwasser.
Kupferwerk p. Kupferhammer, Kupferhütte.
Kupferwismuterz (Kupferwismutglanz) p. Wittichit.
Kupferwolle p. Haarkupfer.
Kupferit; kupferyt (min.).
Kupholit p. Prehnit.
Kuphonhaloid hemiprismatisches Gaylüssit); gelusyt, gaylussit (min.).
Kupolofen (Kupoloofen, Kupelofen); piec kupolowy, kupolak (żeliwiak) (służy do przetapiania surowizny na odlewy żelazne) (hut.).
Kuppe (eines Berges); kopuła, czub, jarmułka (okrągły wierzchołek góry) (geol.).
Kuppel; kopuła (sklepienie półkuliste) (bud.).
Kuppelachse (gekuppelte Achse); oś sprzężona (maszyn kol.).
Kuppelbolzen (Kuppelungsbolzen); sworzeń sprzęgła (kol.).
Kuppelbügel (Kuppelglied); ogniwo sprzęgła, kabłąk sprzęgła (kol.).
Kuppeldach; dach kopułowy (bud.).
Kuppelgewölbe p. Gewölbe.
Kuppelhülse p. Kupplungsmuff.
Kuppelhaken; hak sprzęgła (kol.).
Kuppelkette (Kupplungskette); łańcuch zaprzęgłowy, łańcuch sprzęgłowy (kol.).
Kuppeln (Maschinenteile verbinden); sprzęgać, spinać (maszyn.).
Kuppelrad (gekuppeltes Rad); koło sprzężone, koło wiązane (maszyn. kol.).
Kuppelstange (Kupplungsstange); trzon sprzęgający, pręt zaprzęgowy, drąg sprzęgowy, sprzęg (kol.).
Kuppelung p. Kupplung.
Kuppelungsmuff p. Kupplungsmuff.
Kuppelungsspindel (Kuppelungswelle) p. Kupplungsspindel.
Kuppelungszapfen (Kuppelzapfen, Kreuzzapfen) bei Walzwerken; głowica krzyżowa (zakończenie walca nadlewem o przekroju krzyżowym) (maszyn.).
Kuppelvorrichtung (Kupplungsvorrichtung) p. Kupplung.
Kupplung (Kuppelung, Kuppel, Wagenkupplung, Kupplungsvorrichtung); sprzęg kolejniczy (kol.).
Glieder —, (Ketten —); sprzęg łańcuchowy.
Schrauben —, (Schraubenkuppel); sprzęg śrubowy, łącznik śrubowy.
Sicherheits —, (Not —); sprzęg dodatkowy, zapasowy.
steife —; sprzęg sztywny.
Kupplung (Kuppelung) der Wellen; sprzęgło (maszyn.).
Ausrück —; sprzęgło rozłączne.
direkte —; sprzęgło bezpośrednie.
Friktions —, (Reibungs —); sprzęgło cierne.
Hülsen —; sprzęgło łubkowe z pierścieniami.
Kreuzgelenk —; sprzęgło przegubowe.
Muffen —; sprzęgło nasuwkowe.
Scheiben —; sprzęgło tarczowe.
Sellersche —; sprzęgło zaciskowe Sellersa.
steife —, (feste —); sprzęgło sztywne, stałe.
sternförmige —; sprzęgło gwiaździste.
Walzwerk —; sprzęgło walcarskie.
Zahn —, (Klauen —); sprzęgło kłowe.
Kupplungsmuff (Kuppelungsmuff, Kuppelmuff, Muff, Kuppelungshülse, Kuppelhülse, Brechkopf); pochwa łącznikowa, nasuwka sprzęgłowa (maszyn.).
Kupplungsspindel (Kuppelungsspindel, Kuppelungswelle, Kupplungswelle); wał sprzęgowy (maszyn.).
Kupplungsstange p. Kuppelstange.
Kupplungsvorrichtung p. Kupplung.
Kupplungswelle p. Kupplungsspindel.
Kür (Arbeiterkühr, Kameradschaft); drużyna (robocza), oddział roboczy).
Kürarbeiter; oddziałowy, (robotnik oddziałowy), drużynowy (robotnik drużynowy).
Kürenwechsel; zmiana robotników, zmiana drużyn roboczych.

Kurbel (Krummzapfen); korba, wrotek (maszyn.).
Gegen —; korba wykręcona.
gekröpfte —, (gekröpfte Welle); kolano korbowe.
Hand—; korba ręczna.
Maschinen —; korba maszynowa.
Sicherheits —; korba bezpieczeństwa, zabezpieczona.
Kurbelachse (Kurbelwelle, Krummzapfenwelle); oś korbowa (maszyn.).
Kurbelantrieb (Kurbeltrieb); napęd korbą, napęd korbowy (maszyn.).
Kurbelarm (Kurbelbug, Kurbelknie, Krummzapfenarm); ramię korby (maszyn.).
Kurbelbohrer (Brustleier, Wendelbohrer); wiertak, świder korbowy (narz.).
Kurbelhammer; młot korbowy (techn. maszyn.).
Kurbelhaspel p. Haspel (Handhaspel).
Kurbelknie p. Kurbelarm.
Kurbellager p. Lager.
Kurbellinienwähler; przełącznik liniowy korbkowy (el.).
Kurbelmeßbrücke; mostek mierniczy korbowy (el.).
Kurbelnabe; piasta korby (maszyn.).
Kurbelrheostat; opornik korbowy (el.).
Kurbelschleife; krzyżulec na korbie (maszyn.).
Kurbelstange (Krummzapfenstange, Bläuelstange, Pleuelstange, Triebstange, Lenkstange, Schubstange); korbowód, goleń korby, goleń korbowa, trzon popędowy (maszyn.).
Kurbelstoßbohrmaschine; wiertarka udarowa korbowa (górn.).
Kurbeltrieb p. Kurbelantrieb.
Kurbelumschalter; przełącznik korbowy (el.).
Kurbelwarze p. Kurbelzapfen.
Kurbelwelle p. Kurbelachse.
Kurbelzapfen (Kurbelwarze); czop korby, czop korbowy (maszyn.).
Kürführer p. Gedingeträger.
Kurrende p. Zirkulare.
Kurs (Geltung, Preis, Lauf, Lehrgang); 1) kurs (monety), cena, wartość papierów publicznych; 2) przebieg; 3) kurs (nauki).
Kurve p. Krümmung.
Kurvenabstecken(Kurvenabsteckung); tyczenie krzywych (miern.).
Kurvengeleise p. Bogengeleise.
Kurvenrolle (die das Seil durch Krümmungen führt); krążek łukowy (górn.).
Kurvenstrang; tok krzywizny, tok łuku, tok krzywej.
äußerer —; zewnętrzny tok krzywizny.
innerer—; wewnętrzny tok krzywizny.
Kürzen (das); skracanie, upraszczanie (ułamków) (mat.).
Kurzes Joch p. Joch (Schachtjoch).
Kurzflammig; krótkopłomienny.
Kurzherd (Art Kehrherd); stół płóczkowy (spławek, pławnisko) zamiatalny krótki (sort.).
Kurzpfeilerbau p. Pfeilerbau kurzer.
Kurzschließen, zwierać, skrótować (el.).
Kurzschließer; zwiernik (el.)
Kurzschluß; zwarcie elektryczne, skrót (el.).
Kurzschlußgefahr der Wetterführung (wenn die äußersten Baue nicht genügende Wettermengen erhalten); niebezpieczeństwo zmniejszenia się ilości powietrza (górn.).
Kurzschlußkontakt; styk zwiernikowy (el.).
Kurzschlußmotor; silnik zwarty elektrycznie, motor zwarty (el.).
Kurzschlußrotor; rotor (wirnik) zwarty elektrycznie (el.).
Kurzschlußschaltung; połączenie na zwarcie (el.).
Kurzschlußspannung; napięcie przy zwarciu, napięcie zwarcia (el.).
Kurzschlußstöpsel; wtyczka zwiernikowa (el.).
Kurzschlußstrom; prąd zwarcia (el.).
Kurzschlußvorrichtung; urządzenie zwiernikowe, przyrząd do zwierania (el.).
Kussinskit p. Talkapatit.
Kutten (ausklauben, auslesen) Erze aus den Halden); przeglądać, przebierać (stare zwały) (górn. sort.).
Küvelage (Kuvelierung); obudowa (szybów) wodoszczelna, obudowa (szybów) wodonieprzenikliwa (górn.).
eiserne —, (wasserdichter Ausbau in Eisen); obudowa wodoszczelna żelazna.
hölzerne —, (wasserdichter Ausbau in Holz); obudowa wodoszczelna drewniana.
Küvelagekranz p. Aufsatzkranz.

Küvelagering (b. d. eisernen Kuvelage); wieniec (pierścień) nasadczy, wieniec (pierścień) obudowy właściwej (górn.).
Küvelieren (cuvelieren); obudować szyby) wodoszczelnie (górn.).
Kux; kuks, (kus, kęs) (udział w kopalni, w gwarectwie, zwykle $^1/_{128}$) (pr. górn.).
Kuxkränzler; zaprzysiężony sprzedawca udziałów (pr. górn.).
Kuxschein; list kuksowy, list udziałowy (pr. górn.).
Kyanisieren (Tränkung des Holzes mit Quecksilberchlorid nach Kyan); kianizowanie (drzewa), nasycanie drzewa sublimatem rtęciowym (górn.).
Kyanit p. Cyanit.
Kymatin (Art Asbest); kymatyn, cymatyn (min.).
Kyrosit; kirosyt (min.).

L

Lab (Mutterlauge); ług macierzysty, ług pokrystaliczny (warzel.).
Labil (schwankend, unsicher); chwiejny.
Laboratorium; pracownia, laboratorjum (chem. prob.).
Labrador (Labradorit, Labradorstein, Labradorfeldspat, Labradorfeldstein, polychromatischer Feldspat); labradoryt (min.).
Labstube; izba ługowa, zbiornik ługowy (soln.).
Labyrinthdichtung (Labyrinthliderung); 1) szczelniwo (szczeliwo) grzebieniaste; 2) uszczelnienie szczeliwem (szczelniwem grzebieniastem) (maszyn.).
Lachter (altes bergm. Längenmaß); łatr (sążeń).
Lachtergedinge; ugoda łatrowa (sążniowa), akord łatrowy (sążniowy).
Lachterstab; łatrówka, sążniówka.
Lachthohl (Lachtloch, Schlackenauge, Schlackenloch) beim Frischfeuer; dziura wypustowa, otwór wypustowy, wypust (met.).
Lack p. Firnis.
Asphalt —; pokost smołowy, smołowcowy.
Lackieren; pokostować, lakierować.
Lackierer; pokostownik, pokostnik, lakiernik.
Lade; 1) p. Bruderlade; 2) p. Formlade, Gießlade; 3) p. Laden (sort.).
Ladeaufseher (Lademeister); nakładczy.
Ladebühne (Verladebühne) p. Laderampe.
Ladeeisen (Ladeisen) p. Ladstock.
Ladefähigkeit (Fassungsvermögen) p. Fassungsraum.
Ladegebühr (Aufladegebühr, Verladegebühr); ładunkowe, nakładowe (taryf).
Ladegeleise p. Geleis.
Ladehebel; ładownik, korbka do ładowania (el.).
Ladeholz (Legholz) p. Pfahlholz.
Lademaschine (Dynamo); prądnica (maszyna) ładownicza, naprądnica (el.).
Lademaß; obrysie ładunkowe (kol.).
Laden; 1) nakładać, ładować, (n. p. towar); p. Füllen; 2) p. Besetzen; 3) ładować, naiskrzać, nabijać, naprądniać (el.).
Laden (beim Pochwerk) p. Ladenhölzer.
Laden (Fensterladen); okiennica (bud.).
Ladenförmerei p. Kastenförmerei.
Ladenhölzer; bale (na których układa się podsadzkę w odbud. poprzecz.) (górn.).
Ladenhölzer (Leitungshölzer, Pochladen, Laden, Pochleitungen) beim Pochwerk; listwy stęporowe (sort.).
Ladenwasser (beim Naßpochwerk) p. Pochwasser.
Ladenwassergerinne (Satzrinne) p. Pochgerinne.
Ladeplatz (Ladungsplatz, Verladeplatz); ładowisko.
Ladeprofil p. Normalladeprofil.
Ladepumpe; pompa dawkowa (silniki gazowe).
Laderampe (Rampe, Ladebühne); ładownia, nakładnia, pomost ładunkowy, rampa ładunkowa (górn. kol.).
Laderaum (Fassungsvermögen) p. Fassungsraum.
Laderequisiten (Ladeuntensilien, Verladeutensilien); przyrządy ładownicze.

Ladeperiode; okres ładowania, naprądniania (el.).
Ladespannung; napięcie ładowania, naprądniania.
Ladespieß (Ladespitz) p. Raumnadel.
Ladestation; stacja naładowcza (kol.).
Ladestock p. Ladstock.
Ladestrom; prąd ładowania, naprąd (el.).
Ladestromstärke; wielkość prądu ładowania, wielkość naprądu (el.).
Ladewiderstand; opornik (opór) ładunkowy, opornik (opór) do ładowania (el.).
Ladezeit; czas (trwanie) ładowania (naprądniania) (el.).
Ladholz (Ladeholz) p. Pfahlholz.
Ladnadel p. Raumnadel.
Ladstock (Ladestock, Ladestößel, Ladeeisen, Stampfer, Bohrstampfer, Staucher, Besetzer); ładownik, nabijak, stempor (górn.).
Ladung; 1) ładowanie, nakładanie (czynność); 2) ładunek, ładuga (towar nałożony); 3) nabijanie (otworu strzałowego); 4) nabój (w otworze strzałowym); 5) ładunek, nabój (elektryczny).
Ladungsdauer; czas trwania ładowania (el.).
Ladungsgrenze; granica, kres ładowania (el.).
Ladungsmenge; ilość nabojowa (materjału wybuchowego) (górn.).
Ladungszustand; stan naładowania (el).
Lage (eines Ortes); położenie.
Lage (Schicht); warstwa (geol.).
Lageaufnahme (Situationsaufnahme); zdjęcie położenia, zdjęcie sytuacyjne (miern.).
Lagenförmige Struktur p. Struktur.
Lageplan p. Situationsplan.
Lager (Flöz); pokład (geol.).
flachfallendes —; pokład lekkospadzisty.
horizontales —; pokład poziomy.
schwebendes —; pokład leżący.
seigeres —, (stehendes —); pokład stojący.
Lager (Magazin, Niederlage); skład, magazyn.
Lager (Lagerrumpf); łożysko, łoże (maszyn. most.).
Achs —; łożysko osi.
Bock —; łożysko kozłowe.
Dynamo —; łożysko prądnicy, łożysko dynamomaszyny.
festes —; łożysko stałe.
Friktionsrollen —; łożysko z krążkami ciernymi.
Fuß —, (Spur —); łożysko stopowe, stojące, sztorcowe.
Gabel —; łożysko widełkowe.
Gleit —; łożysko przesuwowe.
Hals —; łożysko naszyjne.
Hänge —; łożysko wiszące.
Hauptwellen —; łożysko wału głównego.
heißlaufendes —; łożysko zagrzane.
Kamm —; łożysko grzebieniaste, odporowe.
Kipp —; łożysko przegibne (mostu).
Konsol —; łożysko wspornikowe.
Kugel —; łożysko kulkowe.
Kurbel —, (Kraftmaschinen —); łożysko przykorbowe (silnika).
Rollen —; łożysko wałkowe.
Sellersches —; łożysko Sellersa (z wahliwemi panwiami).
Steh —, (Trag —); łożysko siodłowe.
Spur — p. Fußlager.
Transmissions —; łożysko pędniane.
Walzen —; łożysko walcowe.
Wand —; łożysko ścienne.
Wellen —, (Achsbüchse); łożysko wału.
Zapfen —; łożysko czopa.
Lagerart; rodzaj pokładu, słojowina (geol.).
Lagerartig p. Lagerförmig.
Lagerbalken; belka łożyskowa.
Lagerbaum p. Tragstempel.
Lagerbergbau (Bergbau auf Lagern); kopalnictwo pokładowe, dobywanie pokładów (górn.).
Lagerbuch; księga majątku, wykaz majątku.
Lagerbuch (Magazinsbuch); księga magazynowa, składowa.
Lagerbüchse p. Lagergehäuse.
Lagerbügel; strzemię maźnicze, szpona, szpąga maźnicza, podponka oprawy łożyska, podwiązka (wóz.).
Lagerdeckel; nakrywa łożyska, przykrywa łożyska (maszyn. wóz.).
Lagerdocht p. Lagersaugdocht.
Lagerfrist; okres składowy (taryf.).
Lagerfuge (Bettungslagerfuge, Ruhefuge); spój pokładowy, spój warstwowy (bud.).
Lagerfutter (Lagerschalen, Futterstücke, Metallfutter) eines Zapfenlagers; panewka (panew) łożyska, wykładzina (wyprawa) łożyska (maszyn.).

Lagergabel (Lagerschere) p. Achsgabel.
Lagergang; żyła pokładowa, żyłowarstwa, warstwożyła (geol.).
Lagergebühr p. Lagerzins.
Lagergehäuse (Lagerbüchse, Achsbüchse, Schmierbüchse, Achsschmierbüchse); oprawa łożyska, pudło łożyska, maźnica (woz.).
Lagergehäuseschraube (Lagerschraube); śruba maźnicy, śruba oprawy łożyska (wóz.).
Lagerhaft; 1) położysty (n. p. kamień); 2) warstwowany, warstwowy, uwarstwiony (geol.).
Lagerhals (Halszapfen) einer Welle; szyja, szyjka (wału) (maszyn.).
Lagerhaus p. Magazin.
Lagerholz; 1) wywrotki, leżaki, wykręty (poobalane drzewo w lesie); 2) legar (bud.).
Lagerkomposition (Kompositionsmetall, Hartmetall, Lagermetall); stop panewkowy, stop twardy.
Lagerkörper p. Lagerständer.
Lagermasse; miąż pokładu, miąż pokładowy (geol.).
Lagern (Grubenmaße); kłaść, układać (miary) (pr. górn.).
Lagerpfanne; 1) p. Lagerfutter, Lagerschale; 2) p. Fußlager.
Lagerplatte (Zapfenlagerplatte, Lagerschwelle, Schwellenplatte); płyta łożyskowa (maszyn.).
Lagerplatz (Depôtplatz); składowisko.
Lagersaugdocht (Schmierdocht, Lagerdocht, Schnürldocht); knot maźniczy (matr.).
Lagerschale p. Lagerfutter.
Lagerschere p. Lagergabel.
Lagerschmiernute; żłobek panewki (maszyn.).
Lagerschwelle (eines Zapfenlagers) p. Lagerplatte.
Lagerschild; tarcza łożyskowa (maszyn.).
Lagerständer (Ständer, Lagerkörper, Lagersitz, Unterlager); spód łożyska, kadłub łożyska (maszyn.).
Lagerstätte; złoże (geol.).
aufgelagerte —; złoże nawarstwione.
besondere —; złoże szczególne.
eingelagerte —; złoże zalegające.
geschichtete —; złoże uwarstwione. uławicone.
massige —; złoże masywne, bryłowe.
metamorphische —; złoże metamorficzne.
nutzbare —; złoże użyteczne.
oberflächliche —; złoże powierzchniowe, powierzchowne.
plattenförmige —; złoże płaskie.
regelmäßige —; złoże foremne.
stockförmige —; złoże bryłowe, kłębowe.
unregelmäßige —; złoże nieforemne, nieregularne.
ursprüngliche —; złoże pierwotne.
Lagerstättenlehre (Lagerstättenkunde); nauka o złożach (mineralnych) (geol.).
Lagerstock (liegender Stock) p. Stock.
Lagerung; rozkład, rozpięcie (miar górniczych (pr. górn.).
Lagerung; ułożenie (uławicenie, uwarstwienie) (geol.).
diskordante —, (ungleichförmige —); ułożenie niezgodne.
konkordante —, (gleichförmige —): ułożenie zgodne.
transgredierende —, (übergreifende —); ułożenie przypierające.
Lagerung (der Dampfkessel); sadowienie (kotłów).
Lagerungskarte p. Massenkarte.
Lagerungsverhältnisse; stosunki ułożenia, zalegania (pokładów) (geol.).
Lagerwand; calizna skalna, ściana skalna (geol. górn.).
Lagerzins (Lagergebühr, Lagergeld); składowe, magazynowe (należytość za trzymanie towaru na składzie) (taryf.).
Lagerzug; ciąg pokładów, łańcuch pokładów (gel. górn.).
Lagonit; lagonit (min.).
Lagune (Küstensumpf); laguna (geol.).
Lahn; p. Berglahn.
Laist; namuł, sap, sapisko, błoto, ił jałowy (w ługowniach) (soln.).
Laistwehre; tama sapiskowa, tama błotna (soln.).
Lackmuspapier; papier lakmusowy (chem.).
Lakkolithe; lakkolity, kamienie cysternowe (kopulaste masy trachitu tkwiące pomiędzy warstwami skał osadowych) (geol.).
Lamelle; 1) płytka, deseczka (celownicy) (miern.); 2) nakładka (wstęga do kątowników dla wzmocnienia przymocowana) (bud. most.); 3)

wycinek, pasmo, blaszka, działka (kolektora) (el.).

Lamellenbohrer (Lamellenmeißel); świder podwójny, dłuto podwójne (dla wielkich średnic) (wierc. ziem.).

Lamellenmagnet; magnes blaszkowy (el.).

Lamellibranchiata; małże blaszkoskrzelne (geol.).

Lamm — Francqsche Lokomotive (feuerlose Heißwasserlokomotive nach Lamm Francq); lokomotywa systemu Lamm-Franka parowóz bezpaleniskowy Lamm-Franka (górn.).

Lampe; lampa, lampka.

aërostatische —; lampa aerostatyczna, o ciśnieniu powietrza.

Azetylen —; lampa acetylenowa.

Azetylensicherheits —; acetylenowa lampa bezpieczeństwa (górn.).

Feder —, (Moderateur —); lampa sprężynowa, tłokowa, lampa z miarkownikiem.

Gas —, (Dampf—); lampa gazowa, bezknotowa.

Gruben — p. Grubenlampe.

Hänge —; lampa wisząca.

hydrostatische —; lampa hydrostatyczna, lampa o ciśnieniu cieczy.

Ligroin —; lampa ligroinowa.

Steh —, (Tisch —); lampa stojąca, stołowa.

Wand —; lampa ścienna.

Lampe elektrische; lampa elektryczna (el.).

— **selbstregulierende**; lampa elektryczna samomiarkownicza.

Lampenarm (Lampenträger); podlampek, krokstyn lampowy.

Lampenarmatur; oprawa lampy.

Lampenaufziehvorrichtung; wydźwig lampy.

Lampenausschalter; wyłącznik lampowy (el.).

selbsttätiger —; wyłącznik lampowy samoczynny.

Lampenbrenner p. Brenner.

Lampenbrennstunde; lampogodzina (el.).

Lampenbuch; księga lamp (górn.).

Lampendocht; knot do lampy (matr.).

Lampeneinfassung (Lampenfassung); oprawa lampy, obsada lampy.

Lampenfuß (Lampengestelle); podstawa lampy, podlampek.

Lampenfuß (b. Glühlampen); szyjka (żarówki) (el.).

Lampengehäuse; oprawa lampy, kadłub lampy.

Lampenglas p. Lampenzylinder.

Lampenglocke; klosz, abażur szklany u lampy.

Lampenkammer (Lampenstube); lampiarnia, lampownia (górn.).

Lampenklemme; zacisk do lampy (el.).

Lampenkörper (Ölbehälter); zbiornik na świetliwo, kaganiec lampowy.

Lampenmast; słup lampowy, maszt lampowy.

Lampenputzer p. Lampist.

Lampenschirm (Lampensturz); daszek lampowy, abażur (osłona zakładana na lampę w celu skupienia światła).

Lampensockel (bei Glühlampen); główka żarówki (el.).

Lampenspannung; napięcie w lampie (el.).

Lampenstube p. Lampenkammer.

Lampenstrom; siła prądu w lampie (el.).

Lampenstunde; lampogodzina (el.)

Lampentransformator; przetwornik do lamp (el.).

Lampenwärter p. Lampist.

Lampenzylinder (Lampenglas, Zylinderglas); szkło (szkiełko) do lampy, kominek.

Lamperie; lamperja (bud.).

Lampist (Lampenputzer, Lampenwärter); lampiarz, lampowy (górn. kol.).

Lanarkit (prismatoidischer Bleibaryt); lanarkit (min.).

Lancasterit; lankasteryt (min.).

Landesarchiv; metryka krajowa, archiwum państwa.

Landesaufnahme; zdjęcie krajów (miern.).

Landes-Berg- und Bohrschule; krajowa szkoła górniczo-wiertnicza.

Landeseinwägungen (Landesnivellements); poziomowania, niwelacje kraju (miern.).

Landesfürstlich; monarszy, książęcy, skarbowy.

Landesfürstliches Freie p. Freies.

Landesgericht; sąd krajowy.

Landesgesetz- und Verordnungsblatt; dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych.

Landeskarte; mapa kraju, plan kraju (miern.).

Landessprache; język krajowy, język ojczysty.
Landesvermessung; pomiar krajów, pomiar poziomy (miern.).
Landjoch (Stirnjoch); jarzmo przybrzeżne, naczółkowe (bud. most.).
Landkarte; mapa krajowa, mapa geograficzna (mier.).
Landpfeiler (Widerlager); przyczółek (filar lub jarzmo mostowe z jednej strony przypierające do brzegu) (bud. most.).
Landschaft; krajobraz.
Landseebecken (Binnenseebecken, Binnenbecken, Sumpfbecken); kotlina słodkowodna (geol.).
Landstraße; gościniec, trakt bity.
Landwirtschaft; gospodarstwo wiejskie.
Langband (Geradeband); zawiasa polska, zawiasa pasowa polska (ślus.).
Langbeinit; langbeinit (min.).
Länge; długość (mat.).
— **des Hubs;** długość skoku (maszyn.).
geographische —; długość geograficzna.
virtuelle —; długość wyrównana (sprowadzona do prostej i poziomu) (inż.).
Längen (auslängen) p. Auffahren.
Längenansicht; widok podłużny (bud.).
Längendurchschnitt (Längenschnitt); przekrój podłużny (bud. geom.).
Längeneinheit; jednostka długości (geom.).
Längenfelder (folgen dem Verhalten der Lagerstätte im Streichen und Fallen); pola długościowe (pola górnicze (wydłużone) (pr. górn.).
Längengrad; stopień długości (geogr.)
Längenkreis (Meridiankreis); koło długości, południk (geogr.).
Längenmaß, miara długości (geom.).
Längenmessung (Längenvermessung); pomiar długości (miern.).
Längenmeßwerkzeug; przyrząd do pomiaru długości (miern.).
Längenprofil (Längendurchnitt); profil podłużny, przekrój podłużny (bud. geom.).
Längenriegel; średniec, belka podłużna (w zbiornikach solankowych) (soln.).
Längenschlag; podłużnia, chodnik podłużny (górn.) p. Schlag 3), 4).
Längenschnitt p. Längendurchschnitt, Längenprofil.
Längenseite (Längenscherme); bok długości (miar górniczych) (pr. górn.).
Längenunterschied; różnica długości, różnica w długości (geogr. miern.).
Längenverhieb (Längsverhieb, streichender Verhieb); rąbanie podłużne, kierunkowe, wybieranie (filarów) podłużne, kierunkowe (górn.).
Langflammig; długopłomienny.
Langgliederig; długoogniwny, o długich ogniwach (o łańcuchu) (maszyn.).
Langit; langit (min.).
Langhobel p. Hobel.
Langholz; drzewo (drewno) podłużne (bud.).
Langjoch (langes Joch); p. Joch.
Langofen; piec podłużny, wałowy, chodnik wałowy (ługownie) (soln.).
Längort (Auslängort, Auslängen, Feldort) p. Auslängen.
Langpfeilerbau p. Pfeilerbau langer.
Langsambinder (langsam abbindender Mörtel); wiązar wolny; p. Mörtel.
Langsamgehend (von Maschinen); wolnobieżny.
Langschwelle; podkład podłużny (kol.) p. Straßbaum.
Längsdilatation; wydłużenie (mech.).
Längsdoma; daszek podłużny (brachydoma) (kryst.).
Längsriß (beim Eisen); pęknięcie podłużne.
Längsrösche (beim Schürfen); rów podłużny (poszukiwawczy) (górn.).
Längsschlagseil (Seil mit Längsschlag); lina o splocie podłużnym (górn.).
Lanthan; lantan (chem.).
Lanthanit (Hydrocerit); lantanit (min.).
Lanzettbogen; dwułucze ostre (arch.).
Lapillen; lapilli, rapilli (kamyczki dziurkowate z kraterów wyrzucane) (geol.).
Lapis lasuli p. Lasurstein.
Lappe p. Lasche.
Lärche (Lärchenbaum); modrzew.
Larderellit; larderelit (min.).
Lardit (Agalmatolith, Bildstein, chinesischer Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Larve (beim Dorngerüst); zacięcie (soln.).

Lasche (Gestängelasche); spona, złączka (maszyn.).
Lasche (Schienenlasche, Kuppelungslasche, Kuppelungslappe, Lappe); łubek, łubka (kol.).
äußere —, (Außen —); łubek zewnętrzny.
flache —, (gerade —); łubek płaski.
innere —, (Innen —); łubek wewnętrzny.
Stuhl —; łubek siodełkowy.
Winkel —; łubek kątowy, oporowy.
Laschenbohrer (Meißelbohrer mit Ohrenschneiden); dłuto (świder) z bocznemi ostrzami, świder uszaty, uszak (wierc. ziem.).
Laschenbohrer mit Nachschneiden (Meißelbohrer mit Ohren und Nachschneiden); świder uszaty z rozszerzaczami, uszak rozszerzający (wierc. ziem.) p. Meißelbohrer.
Laschenbolzen (Laschenschraube); sworzeń łubkowy (łubczy), śruba łubkowa (łubcza) (kol.).
Laschenkette (Gallische Kette); łańcuch łubczy (maszyn. bud. most. itd.) p. Kette.
Laschennietung p. Nietung.
Laschenschloß p. Gestängeschloß.
Laschenschraube p. Laschenbolzen.
Laschenschraubenschlüssel; klucz łubkowy (łubczy) (kol.).
Lasieren (leicht überziehen); powlekać, laserować, (pokrywanie przedmiotów farbą olejną, zmieszaną w połowie z lakierem).
Lasionit p. Wavellit.
Laßeisen p. Sticheisen.
Lasse (pl. Lassen) im Stein p. Schlechte.
Last; ciężar p. Gewicht.
konzentrierte —; ciężar skupiony.
tote —; ciężar jałowy, nieużyteczny, martwy.
verteilte —; ciężar rozłożony.
Last (Ladung eines Wagens); ładunek, ładuga, nakład wozu.
Lastenaufzug; dźwig ciężarowy, towarowy.
elektrischer —; elektryczny dźwig ciężarowy.
Lastkette p. Kette.
Lastseil p. Seil.
Lasurblau (von Farbe); lazurowy (min.).
Lasurbleivitriol (Caledonit, paratomer Bleibaryt); kaledonit (min.).
Lasurit p. Lasurstein.
Lasurspat (Lazulith); lazulit, spat błękitny (min.).
Lasurstein (Lasurit, Lasur, Lapis lazuli, dodekaëdrischer Amphigenspat); lazuryt, kamień lazurowy, lazur (min.).
Latente Energie; energja (praca) utajona.
Latente Wärme; cieplik (ciepło) utajony.
Laterne (Leuchte, Traglampe); latarnia, latarka.
Distanzsignal —, (Wendescheiben —); latarnia ostrzegowa.
freistehende —; latarnia słupowa.
Hand —; latarka ręczna.
Hänge —; latarnia wisząca.
Signal —; latarnia sygnałowa.
Wand —; latarnia ścienna.
Wächter —, Bahnwärtersignal —); latarka strażnicza sygnałowa.
Laternenstütze (Laternenträger); podlatarek, podpórka latarniowa.
Latierbaum; przewora (w stajni końskiej).
Latrinenstoff (Abfuhrstoff Fäkalien); odchody, kał.
Latrobit (Diploit); latrobit (min.).
Latte; łata (bud. cieś. miern.).
Meß —; łata miernicza (miern.).
Nivellier —; łata niwelacyjna (miern.).
Setz —, (Abwäge —); łata z krokiewką (miern.).
Staketen —; łata sztachetowa, sztachetnik.
Lattenhöhe; wysokość łaty (miern.).
Lattenkreuz; krzyż łatowy (łaty skrzyżowane) (górn.).
Lattennagel; gwóźdź łatny (łatowy), łaciak (łatniak) (bud.).
Lattenprobe; próba łatowa, łatna (miern. górn.).
Lattenrichter (zum Lotrechtstellen eines Fluchtstabes); ustawiacz łatowy, pionownik łatowy (miern.).
Lattenzaun (Staket); ogrodzenie łatowe, ogrodzenie z łat, sztachety (bud.).
Lattung (Belattung); łacenie (dachów) (bud.).
Latus (Fürtrag); zniesienie, do przeniesienia (rachun.).
Laubholz; drzewo liściaste.
Laubkohle p. Blätterkohle.
Laubsäge; piłka zakrętowa, piłka cienka.
Lauchgrün (von Farbe); czosnokowy, żółto-zielony (min.).

Lauersche Friktionszündung; zapalanie cierne sposobem Lauera (górn.).
Lauf; bieg, przebieg.
Lauf (Förderbahn); droga przewozowa (górn.) p. Hundegestänge.
Lauf (Laufbrett) p. Laufbohle.
Lauf (Haupt- oder Förderstrecke); chodnik główny (od szybu prowadzony) (górn.).
Lauf (Sohle, Etage, Horizont); piętro, poziom (górn.).
Laufachse (Tragachse); oś potoczna, oś nośna (kol.).
Laufboden; chodnik.
Laufbohle (Laufbrett, Laufdiele, Laufpfoste, Lauf, Gestängebrett); chodnica, tratwak, ława (górn. warzel.).
Laufbremsberg; pochylnia naturalna, bezkołyskowa (nachylenie do 30°) (górn.).
Laufbrücke (Gehbrücke, Steg); kładka, ława.
Laufbühne; pomost.
Laufdiele p. Laufbohle.
Läufer (Rotor); wirownik, wirnik (el.).
Laufer (Läufer, Hundstößer); wozak, biegacz (górn.).
Läufer (Läuferstein); wozówka, przejma (bud.) (cegła, kamień lub cios wzdłuż do lica).
Laufer (Läuferstein, der obere Mühlstein); biegacz, biegun, kamień wierzchni (sort.).
Läufer (Walzenzapfen) p. Laufzapfen.
Läuferfeld; pole wirownika (el.).
Läufermühle p. Kollergang.
Läuferrute; świeca (sztuka drzewa pionowo w kafarze stojąca, po której baba wyciąga się i spada) (bud.).
Läuferstrom; prąd w wirowniku (el.).
Läuferverband; wiązanie wozówkowe (wozówkami), wiązanie przejmani (bud.).
Läuferwicklung; uzwojenie wirownika (el.).
Läuferwiderstand; opór wirownika (el.).
Laufähig; zdatny do drogi, sposobny do jazdy (wóz w dobrym stanie) (górn. kol.).
Lauffläche des Rades p. Radlauffläche.
Laufgestänge (Gestänge, Gestängefahrt, Lauf); chodnice, ławy (górn.).
Laufgewicht p. Gewicht.
Laufkarren p. Karren.
Laufkarrenförderung p. Karrenförderung.
Laufkarte; mapa poziomów, mapa poziomowa (miern. górn.).
Laufkatze p. Katze.
Laufklärung (Sumpfklärung) des Wassers b. Spülversatz; klarowanie (odmętnianie) bieżące, mułowe rzapiowe (górn.).
Laufkran; suwnica dźwigowa, dźwigarkowa, p. Kran.
elektrischer —; suwnica elektryczna, suwnica z prądnikiem.
Hand —; suwnica ręczna.
Seil —; suwnica z napędem linowym, napędzana liną.
Wellen —; suwnica z napędem wałowym, napędzana wałem.
Laufkreis des Rades; okrąg toczny koła (kol.).
Laufpfoste p. Laufbohle.
Laufrad (Gangrad); deptak wewnętrzny (koło obracane przez stąpanie po jego obwodzie) (maszyn.).
Laufrad (Schlepprad, loses Rad); koło wolne, luźne, potoczne (kol.).
Laufrad (Läufer, Rotor); wirnik (maszyn. el.).
Laufrädchen p. Losscheibe.
Laufriemen p. Treibriemen.
Laufrohr (für Förderzwecke); rura przenośnicza (górn.).
Laufschacht (flacher Schacht, Flachschacht); p. Schacht.
Laufseil; lina szynowa, toczna (koleje linowe).
Laufseil (Laufseile, Achselseil); szelka, szla, szleja (do noszenia urobku) (górn.).
Laufspreize (Gestängebolzen, Gestängespreize, Tragwerkssteg, Steg); rozpora chodnicowa, rozpora ławowa (tratwakowa), podkład chodnicowy, podkład ławowy (tratwakowy) (górn.).
Laufunfähig; niezdatny do drogi, niesposobny do jazdy (wóz w złym stanie) (górn. kol.).
Laufwechsel (Weiche); rozjazd, zwrotnica (kol. górn.).
Laufzapfen (Läufer, Walzenzapfen) beim Walzwerk; szyja walcowa, szyjka walcowa (maszyn. hut.).
Laugbottich (Laugefaß, Laugenfaß, Laugenbütte, Lauggefäß); kadź na ług, ługownik (chem. techn.).
Lauge; ług (chem. techn.).
Laugenanstalt p. Laughütte.
Laugen; ługować (chem. techn.).

Laugenartig; ługowaty (chem.).
Laugenasche; popiół ługowy (wyługowany) zoła, łużyny, (chem.).
Laugenbütte (Laugenfaß) p. Laugbottich.
Laugennester (Austreten der Kälteflüssigkeit durch Undichtigkeiten der Gefrierrohre) b. Gefrierverfahren; gniazdo ługu, wypływ ługu (górn.).
Laugenrückstand; pozostałość od ługowania.
Laugerei (Laugenbereitung, Laugen, Laugung, Auslaugung); ługowanie (chem. techn. soln.).
Laugerei (Lauganstalt) p. Laughütte.
Laugensalze p. Alkalien.
Laughütte (Laugeanstalt, Laugenhaus); ługarnia, ługownia (chem. techn.).
Laugung (Auslaugung); ługowanie (soln.) p. Laugerei.
intermittierende —; ługowanie przerywane.
kontinuierliche —; ługowanie ciągłe.
künstliche —; ługowanie sztuczne.
wilde —; ługowanie dzikie, przypadkowe.
Laugwerk p. Sinkwerk.
Laugwerksbetrieb; ługownictwo (soln.).
künstlicher —; ługownictwo sztuczne.
wilder —; ługownictwo dzikie.
Laugwerkssole (künstliche Sole); solanka sztuczna (soln.).
Laumontit (Laumonit, Lomonit, diatomer Kuphonspat); lomonit, lomontyt (min.).
Laurentinische Formation (Gneisformation); formacja laurentyjska (geol.).
Laurit; lauryt (min.).
Laut (vom Gestein); odstały, dźwięczny, głośny (zwłaszcza w stropie) (górn.).
Laut sein (lauten, sich fühlen) vom Gestein; odstawać, dźwięczeć (górn.).
Läuterarbeit (das Läutern, Abläutern, Läuterwaschen, die Läuterung, Läuterwäsche); płókanie, mycie, czyszczenie rudy (oddzielanie części ziemnych (sort.).
Läutergraben (Durchlaß mit Rechen); dół mułowy (sort.).
Läutern; 1) p. Abläutern (sort.); 2) p. Raffinieren (chem. techn.); 3) bielić (surowiznę) (met.).
Läutersieb Abläutersieb, Schwenzsieb); sito oddzielające, przemywalne (sort.).
Läutertrommel (Abläutertrommel, Waschtrommel); bęben oddzielający (sort.).
Läuterung p. Läuterarbeit.
Läuterwäsche (das Läuterwaschen) p. Läuterarbeit.
Läuterwäsche (die Anstalt); pradło (sort.).
Läuterwasser (Waschwasser, Abläuterwasser); woda płóczkowa, opłókująca (sort.).
Läutewerk elektrisches; dzwonek elektryczny (el.).
Lava; lawa (geol.).
Block —, (Schollen —); lawa blokowa.
Fladen —, (Gekröse); lawa trzewiowa.
Lavafontäne; lawotrysk (geol.).
Lavagänge; żyły lawowe (geol.).
Lavastalaktiten; stalaktyty lawowe (geol.).
Lavavulkane; wulkany lawowe (geol.).
Lavendelblau (von Farbe); lawendowy (min.).
Lavendulan; lawendulan (min.).
Lavezstein p. Topfstein.
Lavieren (verwaschen); lawować (rozmywać pędzlem tusz i t. d.)
Laxmannit; laksmanit (min.).
Lazulith (Blauspat, prismatischer Lazurspat); lazulit, spat błękitny, klaprotyn (min.).
Lazurit (Lazurstein) p. Lasurit, Lasurstein.
Leadhillit (Ternärbleierz, axotomer Bleibaryt); leadhillit, maksyt (min.).
Lebacher Schichten; warstwy lebachskie (perm.) (geol.).
Lebendige Kraft p. Kraft.
Lebensdauer; trwałość.
— **der Glühlampe;** trwałość żarówki (el.).
Lebensgefährlich; z niebezpieczeństwem życia połączony, niebezpieczny.
Leberblende (Schalenblende, Zinkblende); blenda wątrobowa, skorupowa (min.).
Leberbraun (von Farbe); wątrobiany, barwy wątrobianej (min.).

Lebererz (Quecksilberlebererz, Kohlenzinnober); wątrobnica, rtęć wątrobowa (min.).
Leberkies (Hepatopyrit); piryt wątrobowy, hepatopiryt (min.).
Leberopal p. Menilit.
Lech (Stein, Schwefelmetall); lech, matta, kamień (met.).
Leckbühne (Abtropfbühne) p. Ausbärbühne.
Lecken (Flicken, Ausbessern) der Pfannen; łatanie, naprawianie (panew) (warzel.).
Leclanchéelement; ogniwo, stos, element Leclancha (el.).
Lecksalz (Leckstein, Leckerstein) Salzaufbrennung auf dem Boden der Siedepfannen; sól lizalna, sól do lizania (warzel.).
Leckwerk (Gradierhaus) p. Gradierwerk.
Lecontit; lekontyt (min.).
Leder; 1) skóra (matr.); 2) p. Bergleder; 3) p. Kunstleder.
Lederbalg (ledernes Balgengebläse, Blasebalg, Balg); miech kowalski, miech skórzany (maszyn. hut.).
Lederbüchse (Stopfbüchse mit Lederscheiben); dławnica skórzana (maszyn.); p. Stoffbüchse.
Ledererit; ledereryt, gmelinit (min.).
Lederhose p. Lederschlauch.
Ledern; skórzany, ze skóry.
Lederriemen p. Riemen.
Lederschlauch (lederner Schlauch, Lederhose); wąż skórzany (techn. maszyn.).
Ledersprung; skok przez skórę, (uroczystość wpisania się w poczet uczniów szkół górniczych) (górn.). akademików górniczych, lub
Lederstulp (beim Kolben); natłoczka skórzana, cholewa skórzana (maszyn.).
Ledertreibriemen p. Riemen.
Lederung p. Liderung.
Ledige Schicht p. Zustandschicht.
Ledrette (wasserdichtes Papier, Holzleder) zur Verpackung der Salzbrikette; skóra drewniana, ledreta (soln.).
Leedsit; leedsyt, lidsyt (min.).
Leelit; leelit, lilit (min.).
Leerbahn (Schienengeleise in dem die leeren Förderwagen laufen); tor pusty, tor dla wózków pustych (górn.).
Leere Gicht (Kohlengicht) p. Kohlengicht.
Leerfördern (vollständig abbauen einen Pfeiler); wyrąbać, wywieść zupełnie, usunąć zupełnie (górn.).
Leergang (Leerlauf) einer Maschine; bieg jałowy, luźny (maszyn.).
Leergespärre; wiązanie dachu puste, jałowe (para krokwi bez wiązania) (bud.).
Leerherd; stół płóczkowy małonośny (sort.); p. Herd.
Leerlauf p. Leergang.
Leerlaufverluste; straty przy biegu jałowym (maszyn. el.).
Leerschaltung; połączenie na bieg jałowy (el.).
Leerscheibe (Losscheibe, Ausrückscheibe); koło luźne, jałowe (maszyn.).
Legalisieren (bestätigen, bescheinigen); legalizować, uwierzytelnić, uprawomocnić.
Legebrettchen (Setzbrettchen, Justierbrettchen); deszczułka (deseczka) rektyfikacyjna (miern.).
Legeisen (Keilbeilagen, Quetten); wkładki (kliny półokrągłe klina iglicowego) (górn.).
Legieren (verbinden, zusammenschmelzen); stopić razem, połączyć (chem. met.).
Legierung (Metallegierung); stop, aliaż, spływ (kompozycja metalowa).
Lehen p. Lehn.
Lehm (Leimen, magerer Ton, Ziegelton); glina (geol.).
Lehmartig (lehmig); gliniasty (geol.).
Lehmboden (Lehmerde, Lehmland, lehmiger Boden); grunt gliniasty (geol.).
Lehmestrich (Estrich); polepa, klepisko (bud.).
Lehmform; forma gliniana (form.).
Lehmförmerei; formowanie w glinie (form.).
Lehmgrube (Tongrube); glinisko, glinianka.
Lehmguß; 1) odlewanie w glinie (czynność); 2) odlew w glinie (wyrób) (odl.).
Lehmig (lettig); glinasty, glinkowaty, iłowaty (geol.).
Lehmlager; pokład gliny (geol.).
Lehmmörtel p. Mörtel.
Lehmnudel p. Lettennudel.
Lehmpatzen (Lehmstein, Leimenstein, Luftziegel); surówka, pacówka, cegła surowa, cegła niepalona (bud.).

Lehmpropf (Propf); zalepa gliniana, zatyczka gliniana (w wielkim piecu i t. d.) (hut. odl.).
Lehmstein p. Lehmpatzen.
Lehmwand; ściana gliniana (bud.).
Lehmwerk (Lehmgebäude, Lehmhütte); lepianka (bud.).
Lehn (das Lehn, das Lehen); lenno, feudum (dobra w lenność dane).
Lehn (die Lehn, die Lehen); 1) lenność, dannictwo, hołdownictwo (stosunek lennika do dawcy lenna i jego prawa); 2) inwestytura (uroczyste nadanie lenna).
Lehn (Lahn, Berglahn); łan (7 łatrów kwadratowych) (pr. górn.).
Lehn (Lahn, Berglehn, Belehnung); nadanie kopalni czyli pola 7 łatrów kwadratowych (pr. górn.).
Lehnbrief; list lenny, patent na lenno.
Lehne; 1) poręcz (krzesła); 2) stok, pochyłość (góry).
Lehrbogen (Lehrbiege) p. Bogengerüst.
Lehrbrief; list wyzwolenia, list wyzwolin.
Lehre (Lehr, Schablone); prawidło, sprawdzian, modła, szablon (narz.).
Blech —; prawidło blachowe, skala blachowa.
Bogen—; krążyna (bud.).
Dexel—, (Schwellen —); prawidło do zaciosów.
Draht —; prawidło do drutów.
Geleise —, (Spurmaß); prawidło torowe (toromierz).
Räderspur —; prawidło do kół (wóz.).
Schmiede —; prawidło kuzienne.
Lehre (bei Gestängeführungen) p. Lehrlager.
Lehrgeld; zapłata za naukę.
Lehrgerüst p. Bogengerüst.
Lehrgezimmer; zrąb (wieniec, odrzwia) wzorowy, zrąb za wzór służący (górn. cieś.).
Lehrhäuer (Junghäuer); kopacz początkujący, kopacz młodszy, uczeń kopacki (górn.).
Lehrkörper (Lehrpersonale); grono nauczycielskie, nauczyciele.
Lehrlager (Lehre) bei Gestängeführungen; rama kierownicza (maszyn. górn.).
Lehrpersonale p. Lehrkörper.
Lehrröhre (Direktionsrohr, Bohrstock) p. Bohrtäucher.
Lehrstand; stan nauczycielski.
Lehrzeit; czas (okres) nauki, termin.
Lehrzimmerling, cieśla początkujący, cieśla młodszy, szprygiel (górn.).
Lehuntit; lehuntyt (min.).
Leibrente; pensja dożywotnia, dochód dożywotni.
Leibung (Spaletwand, Spalettwand); ościeżyna, glify (w grubości muru powierzchnia otaczająca oścież.) (bud.).
Leibung (innere Gewölbefläche) p. Gewölbsleibung.
Leichter Kohlenwasserstoff p. Kohlenwasserstoff.
Leichtflüchtig; łatwolotny (fiz. chem.).
Leichtflüssig (leichtschmelzig); łatwotopny (chem. met.).
Leichtlösbar; łatwo rozłączalny (maszyn.).
Leichtschmelzbar (leichtschmelzig); łatwotopliwy, łatwotopny (chem. met.).
Leichtschmelzbarkeit; łatwotopliwość, łatwotopność (chem. met.).
Leidener Flasche p. Flasche.
Leidenfrostscher Versuch; doświadczenie Leidenfrosta (kropla wody toczy się na rozżarzonej blasze przed ulotnieniem) (fiz.).
Leier (Leyer, Drahtleier, Leierwerk, Ziehscheibe, Drahtrolle); bębenek drutowy (techn.).
Leihbibliothek; pożyczalnia książek.
Leiher; nadający (prawo poszukiwania(pr. górn.).
Leim; klej (matr.).
Fisch —, (Hausenblase); klej rybi.
flüssiger —; klej płynny.
Kleber —; klej roślinny.
Tischler —, (Horn —); klej stolarski.
Leine; lina, linka, linewka.
Leinenmeßband; taśma płócienna (miern.).
Leinenverzug; opierzenie płachtowe (górn.).
Leinöl (Flachsöl, Leinsamenöl); olej lniany (matr.).
Leinölfirnis p. Firnis.
Leinwand; płótno (matr.).
Wachs —, (Wachstuch); płótno nawoskowane, cerata.
Leinwandschlauch; wąż płócienny, parciany, kiszka płócienna, parciana.
L.-Eisen (Winkeleisen); kątownik (bud.).
Leiste; listwa (bud.).
Arbeits — p. Arbeitsleiste.

Einschub —, (Grat —) p. Einschubleiste.
Hand —, (Brustlehne, Geländerholz); listwa poręczowa, pas poręczowy, poręcz właściwa (bud. most.).
Leistenblech (beim Hochofen); blacha kopytowa (blacha pionowa od strony spustu, chroniąca babkę) (hut.).
Leistengraben p. Masselgraben.
Leistung; 1) uskutecznienie, dokazanie, wykonanie czego; 2) świadczenie; 3) sprawność.
Leistung (Arbeitsstärke, Effekt); moc, sprawność, skutek, efekt (mech. el.).
Arbeiter —; moc pożytkowa robotnika, sprawność.
Brems —; moc hamowana, moc tarcia.
effektive —; moc sprawna, skuteczna.
elektrische —; moc elektryczna, moc prądu.
indizierte —; moc wskazana, indykowana.
Nutz —; moc pożytkowa, użyteczna, skutek użyteczny.
scheinbare —; moc rzekoma.
Strom —; moc prądu.
Leistungseinheit; jednostka mocy (el.).
Leistungsfähigkeit (Arbeitsvermögen); zdolność robocza, możność pracy (mech. el.).
Leistungsfaktor; spółczynnik mocy (el.).
Leistungszeiger (Wattmeter); mocomierz, wskaźnik mocy, watnik, watomierz (el.).
Leitbaum (pl. Leitbäume) p. Führungslatten.
Leiten (führen); prowadzić, przewodniczyć, kierować.
Leiten (fortpflanzen) die Elektrizität; przewodzić (el.).
Leiter (Grubenleiter) p. Fahrt.
Leiter (Konduktor); przewodnik (ciało przewodzące elektryczność) (el.).
Leiter (Leitung, Leitungsdraht); przewód (prądu elektrycznego) (el.).
Leitergang; żyła drabinkowa (geol.).
Leitersystem; układ przewodów, system przewodów (el.).
Leitfähigkeit p. Leitungsfähigkeit.
Leitflöz (dessen Kohlenbeschaffenheit, Mächtigkeit usw. sich auf große Erstreckungen wenig ändern); pokład przewodni, warstwa przewodnia (geol. górn.).
Leitfossilien; skamieniałości (skamieliny) przewodnie (geol.).
Leitholz; odbojnica drewniana (drzewo wzdłuż szyn, zabezpieczające je od zasypania żwirem na przejazdach) (kol.).
Leitkorb; koszyk kierowniczy (wierc. ziem.).
Leitkreis; koło kierownicze (geom.).
Leitkupfer; miedź przewodowa, przewodnikowa (el.).
Leitlinie (Direktrix); kierownica, kierująca, wodząca (geom.).
Leitnagel (Spurnagel, Spurrolle) beim Grubenhund; sworzeń (gwóźdź) torowy, zakolnik (górn.).
Leitnagelhund (deutscher Hund) p. Hund.
Leitrolle (Leitungsrolle, Leitscheibe, Seilrolle); krążek kierowniczy (maszyn.).
Leitschaufel (bei Turbinen); łopatka kierownicza (maszyn.).
Leitschiene; szyna odbojowa, odbojnica (zabezpieczająca koła od zboczenia z właściwej szyny) (kol. górn.).
Leitschuhe (bei den Förderschalen) p. Gleitschuhe.
Leitseile (Führungsseil) p. Führungsseile.
Leitsparren (Leitbäume) im Förderschacht) p. Führungslatten.
Leitspindel (bei einer Drehbank); śruba wodząca (u tokarki).
Leitstange (Triebstange) p. Kurbelstange.
Leitstrahl (Radiusvektor); promień wodzący (fiz.).
Leitung; prowadzenie, przewodniczenie, przewodnictwo, kierownictwo, zarząd, ster.
Leitung (Führung) von Maschinenteilen; kierowanie (maszyn.).
Leitung (Führung, als Maschinenteil) p. Führung (Gleitbahn).
Leitung (Leitungsdraht); przewód (przewodnik) elektryczny (el.).
blanke —; przewód nagi, goły.
geschlossene —; przewód obwodu zamkniętego, tor zamknięty.
isolierte —; przewód izolowany.
offene —; przewód obwodu otwartego, tor otwarty.
oberirdische —; przewód napowietrzny.
seilförmige —; linka (el.).

unterirdische —; przewód podziemny.
unverzweigte —; tor nierozgałęziony.
verzweigte —; tor rozgałęziony.
verzinnte —; przewód cynowany.
wasserdichte —; przewód nieprzemakalny.
Leitungsanschluß; złącze przewodowe (przewodnikowe) (el.).
Leitungsdraht p. Leitung.
Leitungsfähigkeit (Leitungsvermögen); przewodność, przewodnictwo (el.).
spezifische —; przewodność właściwa.
Leitungsgestänge; stojaki, wspory (el.).
Leitungshölzer (für Pochstempel) p. Ladenhölzer.
Leitungskupplung; sprzęgiełko (el.).
Leitungsmaterialien; materjały przewodowe, przewodnikowe (el.).
Leitungsnetz; sieć przewodów (el.)
Leitungsprüfer; przyrząd do badania przewodów, przewodników (el.).
Leitungsquerschnitt; przekrój przewodu (przewodnika) (el.).
Leitungsring; przewód (przewodnik) kołowy (el.).
Leitungsrohr (Leitungsröhre) für Gase, Dampf, Flüssigkeiten; p. Gasleitungsröhre, Dampfleitungsrohr, Wasserleitungsrohr.
Leitungsschema; wzór, zarys sieci przewodów (przewodników) (el.).
Leitungsschiene; szyna przewodowa (przewodnikowa) (el.).
Leitungsstöpsel; wtyczka liniowa (el.).
Leitungsstrang; tor elektryczny (el.).
Leitungsverbindungen; połączenie przewodów, przewodników (el.).
Leitungsvermögen p. Leitungsfähigkeit.
Leitungswiderstand; opór przewodu (przewodnika (el.).
Lemielle'scher Ventilator (Kolbenrad von Lemielle); wentylator, przewietrznik Lemiella (maszyn. górn.).
Lemnische Erde (Bol, Bolarerde, fetter Ton, Siegelerde); ziemia lemnejska, bolus, ziemia pieczętna (min.).
Lenker (Geradführung); prostowód (maszyn.).
Lenker (Hauptlenker, Lenkerstange); wodzik (maszyn.).
Lenker (Bohrkrückel) p. Krückel.
Lenkerstange p. Lenker (Hauptlenker.
Lenkerstange (Schubstange); korbowód, goleń korbowa (maszyn.); p. Kurbelstange.
Lenzin; lencyn (min.).
Lenzsches Lager für Förderwagen (geschlossenes Lager von Lenz); łożysko Lenza (maszyn. górn.).
Leonhardit; leonardyt (min.).
Leonit; leonit (min.).
Leopoldit (Sylvin); leopoldyt (min.).
Lepidodendron; lepidodendron (roślina karbonu z korą pięknie kratkowaną) (geol.).
Lepidokrokit (schuppig faseriger Brauneisenstein); lepidokrokit (min.).
Lepidolith (Lithionglimmer, Lithionit); lepidolit, łuszczkowiec, łuszczeń, motylak, mika potasowo-litynowa (min.).
Lepidomelan; lepidomelan (mika czarna) (min.).
Lepolith; lepolit (min.).
Lepontinische Decke; facja lepontyńska (geol.).
Lepschmelze; topiarnia łoju (oszyszczanie wosku ziemnego).
Lerbachit (Selenquecksilberblei, Selenmerkurblei); lerbachit (min.).
Leseband p. Klaubband.
Leseglas (Lupe) p. Lupe.
Lesetisch p. Klaubtisch.
Letten; ił, ciąglica, glina ciężka, rędzina, leksztyn (geol.).
Lettenbesatz (Lettenbesetzung); przysypka, przybitka, nabojka iłowa (górn.).
Lettenbesteg; łupina, smuga ilasta, warstwa ilasta (rodzaj skorupy, żyłę kruszcową od otaczających skał zwykle oddzielający) (geol.).
Lettenboden (Lehmboden); grunt ilasty (geol.).
Lettenbohrer (Trockenbohrer, Lettenstampfer); zacieracz (górn.).
Lettenbohrer (schneckenförmiger Lettenbohrer, Kellenbohrer, Kelle, Schneckenbohrer) p. Bohrer (Schneckenbohrer) (wierc. ziem.).
Lettenbohrer (bandförmiger Lettenbohrer, Schlangenbohrer, Schraubenbohrer, Spiralbohrer) p. Bohrer (Spiralbohrer) (wierc. ziem.).
Lettendammwehr (Lettendamm); tama iłowa (soln.).

Lettengerüst (Lettenverschlag); ościankowanie iłowe (tam od strony ługowni) (soln.).
Lettenhaue (Breithaue); motyka (techn. górn.).
Lettenkluft (Schmierkluft, faule Kluft); szczelina ilasta (geol.).
Lettenkohle; węgiel ilasty (geol.).
Lettennudel (Lehmnudel, Wolger); przybitka iłowa, nabojka iłowa (górn.).
Lettenpüttenwehr (Lettenpüttenwehre); tama iłowa kominowa, tama iłowa szybikowa (soln.).
Lettenschiefer; iłołupek (geol.).
Lettenschmitz (lettiges Zwischenmittel); przerost iłowy (geol.).
Lettenstampfer p. Lettenbohrer.
Lettenstauchung (Verstauchung); zacieranie iłem (otworu strzałowego) (górn.).
Lettenverstauchung; ościankowanie, utkanie, obicie iłem (tam w ługowniach) (soln.).
Lettig (lehmig); iłowaty, ilasty (geol.).
Lettsomit (Kupfersamterz); letsomit, miedź aksamitna (min.).
Letzte Schicht p. Schicht.
Leuchtenbergit; leuchtenbergit (min.).
Leuchtgas; gaz świetlny, świetliwny (techn.).
Leuchtgasmotor p. Verpuffungsmotor.
Leuchtjunge (Leuchtbursche, Vorleuchter); świeczny (chłopiec w kopalni przyświecający) (górn.).
Leuchtkohle (Kännelkohle, Kennelkohle, Cannelkohle); węgiel kannelski (min.).
Leuchtkraft; świetliwność, siła światła, natężenie światła (fiz. techn.).
Leuchtmaterial p. Beleuchtungsmaterial.
Leuchtöl (Brennöl); olej świetlny, palny (techn.).
Leuchtvermögen; zdolność świetlna fiz. techn.).
Leucit (Amphigen); leucyt, amfigen (min.).
Leucitflach (Leucitoëder, Leucitoid); leucytoedr (kryst.).
Leukophan; leukofan (min.).
Leukopyrit; leukopiryt, piryt biały (min.).
Levyn (makrotyper Kuphonspat); lewin (min.).
Lherzolith (Augitfels); lerzolit, skała augitowa (geol.).
Lias (Liasformation) der untere oder schwarze Jura; lias, formacja liasowa (jura czarna, dolna) (geol.).
Liaskalk; wapień liasowy (geol.).
Liassandstein; piaskowiec liasowy (geol.).
Libelle (Wasserwage); libela, poziomnica (miern.).
Dosen —; libela pudełkowa, libela okrągła.
Hänge —; libela wisiorkowa.
Reiter —; libela nasadkowa.
Röhren —; libela podłużna, rurkowa.
Setz —; libela stolikowa.
Libellenachse; oś libeli (miern.).
Libellenbasis; spodarka libeli (miern.).
Libellenempfindlichkeit (Empfindlichkeit der Libelle); czułość libeli (miern.).
Libellenspielpunkt; punkt zerowania (górowania) bańki libeli (miern.).
Libenerit; libeneryt (min.).
Libethenit (Phosphorkupfer, diprismatischer Olivenmalachit); libetenit (min.).
Libottesche Fangvorrichtung; łapadło (chwytacz, samochwyt, spadochron) Libotta (maszyn. górn.).
Licht (Geleuchte); światło (fiz.).
Bogen —; światło łukowe, Volty, płomienne.
elektrisches —; światło elektryczne.
Gas —, (Gasbeleuchtung); światło gazowe, oświetlenie gazowe.
Glüh —; światło żarowe.
Licht (im Lichten, im Inneren); w świetle (n. p. średnica rury w świetle i t. d.).
Lichtanlage elektrische; 1) urządzenie, instalacja oświetlenia elektrycznego; 2) zakład oświetlenia elektrycznego (el.).
Lichtbedarf; zapotrzebowanie światła.
Lichtbogen łuk świetlny.
elektrischer —; łuk elektryczny, łuk prądny.
Lichtbogenbildung; utworzenie, powstanie łuku świetlnego.
Lichtbogenlänge; długość łuku świetlnego.
Lichtbogenwiderstand; opór łuku świetlnego.
Lichteffekt; wydajność świetlna, efekt świetlny.
Lichteinheit (Normalkerze); światłostka, świeca wzorcowa, jednostkowa (el.).

Lichterzeugung; wytworzenie światła.
Lichthof; świetlnik (bud.).
Lichtintensität (Lichtstärke); siła światła, natężenie światła, światłość.
Lichtloch (Lichtschacht); świetlnik, rozwidnik, okno świetlne (szyb pomocniczy, przy prowadzeniu sztolni).
Lichtmaterial (Lichtstoff) p. Beleuchtungsmaterial.
Lichtmühle p. Radiometer.
Lichtpausverfahren; sposób przerysowywania świetlnego (przy pomocy światła.
Lichtraum; światło (powierzchnia otworu) (bud.).
Lichtraumprofil p. Durchfahrtsprofil.
Lichtstärke p. Lichtintensität.
Lichtrotgültigerz (lichtes o. arsenikalisches Rotgiltigerz, arsenische Silberblende, Arsensilberblende, Arseniksilberblende, Proustit); prustyt, srebro czerwone jasne, blenda arsenowo srebrna (min.).
Lichtschacht p. Lichtloch.
Lichtweite p. Spannweite (lichte.)
Liderkammer (Liderkasten, Wechselkasten) bei Pumpen); skrzynka wentylowa (maszyn. górn.).
Lidern (beledern, dichten); szczelnić, uszczelniać (maszyn.).
Liderung (Lederung, Dichtung, Packung, Stopfung) einer Stopfbüchse u. s. f.); uszczelnianie (maszyn.).
Liderungskolben (Kolben der Wasserhaltungspumpen); tłok szczeliwny (maszyn.).
Liderungsmaterial (Packungsmaterial, Dichtungsmaterial); szczelniwo, szczeliwo (matr.).
Liderungsring; pierścień uszczelniający, uszczelczy (maszyn.).
Liderungskranz; wieniec uszczelczy (maszyn.).
Liderungszopf (von Hanf); warkocz uszczelczy (konopny) (maszyn.).
Liebigit; libigit (min.).
Lieferant (Händler); dostawca.
Liefern; dostarczyć, dostawić.
Lieferung; dostawa, dostarczanie.
Lieferungsbedingnisse (Lieferungsbedingungen); warunki dostawy.
Lieferungsgrad; 1) stopień wydajności (n. p. podnośnic i przelewnic) (maszyn.); 2) skuteczność (sprawność) objętościowa (n. p. sprężarek) (maszyn.).
Lieferungstermin (Lieferungszeit); okres (termin) dostawy, czas dostawy.
Lieferungsvertrag; układ dostawy.
Lieferzeit (Lieferungszeit) p. Lieferungstermin.
Liegearbeit p. Krummhälserarbeit.
Liegendabbau (Abbau im Liegenden); odbudowa podkładowa, odbudowa w podkładzie (górn.).
Liegende (Liegendes); podkład, spąg (geol. górn.).
Liegende Dammwehre p. Wehre.
Liegendflöz; warstwa podkładowa, pokład dolny (geol. górn.).
Liegendgestein (Sohlgestein, Sohlengestein); skała podkładowa (geol. górn.).
Liegendherd (liegender Herd); stół płóczkowy leżący (sort.) p. Herd.
Liegendholz (Schalholz am Liegenden); drzewo opierzeniowe w podkładzie.
Liegendnachnahme; przybieranie podkładu, przybiórka podkładowa (górn.).
Liegendquerschlag; przekop (poprzecznia) podkładowy, w podkładzie, przekop (poprzecznia) ku podkładowi (górn.).
Liegendschiefer; łupek podkładowy (geol. górn.).
Liegendschlag p. Liegendquerschlag.
Liegendstoß (Oberstoß) bei Flözen; bok podkładowy, wierzchni (górn.).
Liegendstrecke; chodnik podkładowy (górn.).
Liegendtrumm (liegendes Trumm); odżyłek w podkładzie, odżyłek podkładowy (geol. górn.).
Liegend-Wetterquerschlag; przekop podkładowy powietrzny (górn.).
Liegenschaft; nieruchomość.
Liegenschaftseigentümer; właściciel nieruchomości.
Liëvrit (diprismatisches Melanerz); liewryt, ilwait (min.).
Lignit (holzige o. holzförmige Braunkohle, bituminöses Holz); lignit, drzewiak (min. geol.).
Lignitbergbau; kopalnictwo lignitowe, dobywanie lignitu (górn.).
Lignitbergwerk (Lignitgrube, Lignitbergbau); kopalnia lignitu (górn.).
Lignosit II; lignozyt (materjał wybuchowy amonowosaletrowy).
Ligroin; ligroina (produkt dystylacji oleju skalnego).
Ligurit; liguryt (min.).

Lillit; lilit (min.).
Limbus (Horizontalkreis); limbus, koło podziałkowe, stopniówka (koło poziome o obwodzie zaopatrzonym w podziałkę) (miern.).
Limitieren (beschränken, begrenzen); limitować, ograniczać, ściśle oznaczać.
Limitosalz; sól limitowa, darowizna solna (ilość soli co do ilości ściśle oznaczona).
Limonit p. Brauneisenerz.
Linarit (Bleilasur, diplogener Lasurmalachit, Kupferbleispat, Kupferbleivitriol); linaryt (min.).
Lindackerit (Lindakerit); lindakeryt (min.).
Linde; lipa.
Lindenbast (Baststrick); powróz łyczany, łyczak (prawie do końca XV stulecia w kopalniach wielickich używany) (górn.).
Lindsayit (Lindseit, Linseït); lindsait (min.).
Lineal; linja, linjał (miern.).
Linear (geradlinig); prostolinijny.
Linearperspektive; perspektywa kreślna.
Linearplanimeter; planimetr linjowy, linijny (miern.).
Linie; linja (geom. mech. bud. i t. d.)
Abstand —; linja dróg (mech.).
Ausgleichungs —; linja wyrównania (mech.).
elastische —; linja sprężysta, odkształcona (mech.).
erzeugende —; linja tworząca (geom.).
gebrochene —; linja łamana (geom.)
geneigte —; linja pochyła.
gerade —, (Gerade); linja prosta, prosta (geom.).
Geschwindigkeits —; linja prędkości (mech.).
Gewölbsscheitel —; linja szczytowa sklepienia (bud.).
horizontale —, (Horizontale); linja pozioma, pozioma.
Kämpferdruck —; linja przecięcia się oddziaływań (stat. bud.).
Ketten —; linja łańcuchowa, krzywa łańcuchowa (mech.).
kontinuierliche —; linja ciągła.
Kraft —; oś sił (mech.), linja sił (el.).
krumme —, (Kurve); linja krzywa, krzywa (geom.).
Leit —, (lenkende —); linja kierownicza (geom. mech.).
Mittel —; linja środkowa.
parallele —, (parallele Gerade); linja równoległa (geom.).
punktierte —; linja kropkowana.
Richtungs —; linja kierunku, kierunkowa.
Schrauben —; linja śrubowa, helisa (geom.).
senkrechte —, (Perpendikel); linja prostopadła (geom.).
strichulierte —; linja kreskowana.
Telegraphen —; linja telegraficzna.
Vertikal —, (Lotlinie); linja pionowa.
volle —; linja pełna.
Visier —; linja celowa (miern.).
Widerlags —, (Widerstand —); linja oporu sklepienia (stat. bud.).
windschiefe —; linja wichrowata (geom.).
Wirkungs —; linja działania (mech.)
Linienspektrum; widmo linjowe (fiz.).
Linienschutz; ochrona linji (el.).
Linienstrom; prąd w linji (el.).
Linkenbachherd; stół płóczkowy Linkenbacha (sort.) p. Herd.
Linienzieher p. Reißfeder.
Linkhändig; mańkut, wardawy, lewak (górnik lewą ręką kilofem robiący) (górn.).
Linkslauf; bieg lewy, lewobieg (maszyn., el.).
Linksweiche (linke Weiche); p. Weiche.
Linneït (Kobaltnickelkies, Kobaltkies); lineit, piryt kobaltowy, błyszcz kobaltu (min.).
Linoleum (Korkteppich); linoleum.
Linse; soczewka (fiz.).
achromatische —; soczewka achromatyczna, niebarwiąca.
aplanatische —; soczewka aplanatyczna (bez wady kulistości).
konkave —, (Hohl —); soczewka wklęsła.
konvexe —, (erhabene —, gewölbte —); soczewka wypukła.
Linseit p. Lindsayit.
Linsenerz (Lirokonit) p. Lirokonit (min.).
Linsenerz (ein Toneisenstein); ruda żelazna soczewkowata (min.).
Linsenförmig; soczewkowaty (geol.).
Linsenförmige Lagerung (linsenförmige Ablagerung); ułożenie soczewkowate (geol.).
Linsenträger (Fischträger) p. Träger.
Liparit (Trachytporphyr); liparyt (geol.).

Liquid (flüssig, zahlbar); płatny, wypłatny (kas.).
Liquidation (Gebührenrechnung); likwidacja, obliczenie, obrachunek.
Liquidation (Auflösung, Zahlungsunfähigkeit); likwidacja, zwinięcie interesu handlowego, fabrycznego.
Liquidieren; 1) likwidować, obliczać; 2) likwidować, zwinąć interes handlowy, fabryczny.
Lirokonit (Linsenerz, prismatischer Lirokonmalachit); lirokonit, miedź soczewkowa (min.).
Lissesche Zündbatterie (mit federnden Polträgern); baterja zapalcza Lissego.
Lissescher Minenprüfer (Minenprüfer von Lisse, Ohmmeter von Lisse); próbnik minowy Lissego, omomierz Lissego.
Liste; lista, spis, wykaz, arkusz.
Akkord —; lista ugodowa, wykaz robót ugodowych.
Gehalts —; lista płacy, arkusz płacy.
Lohn —, (Zahlungs —); lista zarobkowa, lista zarobku.
Liter; litr (ciężar jednego decymetra sześciennego wody).
Lithionfeldspat p. Petalit.
Lithionglimmer p. Lepidolith.
Lithionith p. Lepidolith.
Lithiophorit; lityoforyt (min.).
Lithium; lit (chem.).
Lithographie (Steindruck); litografia.
Lithographischer Schiefer; łupek litograficzny (geol.).
Lithographischer Stein; kamień litograficzny (geol.).
Lithosphäre (Gesteinshülle); litosfera (twarda skorupa ziemi) (geol.).
Lithothamnium; lithothamnium (wodorosty kamienne) (geol.).
Litze (Seillitze); wiotka, skrętka (w powrozie, linie) (techn.).
Litzenseil; lina skrętkowa.
Lizenz (Erlaubnis); konsens, zezwolenie, pozwolenie.
Lizitation (Versteigerung); przetarg, licytacja.
Lizitieren (versteigern); 1) sprzedawać przez licytację (drogą urzędu), licytować; 2) kupować na licytacji (względnie u nabywcy).
Loch (Siebloch, Masche); oko, oczko (sort.).
Lochanker; twornik dziurkowy, pusty (el.).
Locheisen (Durchtreiber); przebijak, rożeń (kow.) p. Durchschlag.
Locheisen (Nachbohrer) beim drehenden Bohren; przybieracz obrotowy (wierc. ziem.).
Lochen (der Bleche); wytłaczanie dziur, przebijanie (met. techn.).
Löchern (einen Durchschlag machen, durchschlagen); przebić, przebić się (górn.).
Löcherung (das Löchern, Durchschlag); przebitka (górn.).
Lochgedinge (Zollgedinge); akord (ugoda) otworowy (górn.).
Lochmaschine (Perforiermaschine); przebijarka, dziurkarka (techn.).
Lochpfeifer (Pfeifer, Ausreißer); wyświst strzałowy, nabojowy (przy wyrzuceniu przez nabój przybitki) (górn.).
Lochsäge (Stichsäge); piłka nożówka (do wyrzynania dziur w płytach służąca) (narz.).
Lochstein (Markstein, Schnurstein); miedznik, granicznik, kamień graniczny, palik, słupek (miern. górn.).
Lochstein (poröser Ziegel); cegła drążona, dziurowana, gąbczasta (bud.).
Lochweite (Maschenweite); wielkość oczka (sita) (sort.).
Lochzirkel; cyrkiel kalibrowy (do mierzenia dziur).
Locker (lockern); pulchny, sypki, miałki.
Lockeres Eisenerz (toniges Eisenerz); ruda żelazna gliniasta, ilasta (geol.).
Lockeres Erdreich; grunt lekki (geol.).
Löffel (Bohrlöffel, Schmandlöffel); łyżka, czerpak (wierc. ziem.).
Löffelbetrieb p. Löffeln.
Löffelbohrer (Hohlbohrer, Schappenbohrer, Schappe, Tonbohrer, Tonlöffel); świder łyżkowy, łopień (wierc. ziem.).
Löffelhaken (b. Erdbohren); hak chwytczy, kotwica chwytcza (wierc. ziem.).
Löffelhaspel (Löffelwelle); kołowrót łyżkowy (wierc. ziem.).
Löffelmaschine (b. Schachtbohren nach Kind-Chaudron); maszyna łyżkowa, czerpakowa (maszyna do opuszczanie i podnoszenia łyżki) (górn.).
Löffeln (reinigen, säubern, schmanden, schmanten) ein Bohrloch; łyżkować, czerpać, czyścić, szlamować (otwór wiertniczy) (wierc. ziem.).

Löffeln (Löffelbetrieb); łyżkowanie, czyszczenie (otworu wiertniczego) (wierc. ziem.).
Löffelräumer (Krätzer) p. Bohrkrätzer.
Löffelschere (Löffelschieber, Löffelwechselschieber); nożyce łyżkowe, suwak łyżkowy (wierc. ziem.).
Löffelseil (Schmandförderseil); lina łyżkowa, czerpakowa (wierc. ziem.)
Löffelwechselschieber p. Löffelschere.
Löffelwelle p. Löffelhaspel.
Logarithmentafel; tablica logarytmiczna (mat.).
Logarithmieren; logarytmować (mat.).
Logarithmus; logarytm (mat.).
gemeiner —, (Brigg'scher —); logarytm zwyczajny, logarytm Briggowski (o zasadzie = 10).
natürlicher —; logarytm naturalny.
Lohmannsche Fangvorrichtung; łapadło (samochwyt, spadochron, chwytacz) Lohmanna (górn.).
Lohn; zapłata, płaca (górn. hut. i t. d.).
Lohnabzug; potrącenie z płacy, strączka.
Lohnarbeit; robota najemna, najemnicza.
Lohnliste (Lohnregister) p. Liste.
Lohnsatz; stopa zarobkowa.
Lohntag (Löhnungstag); dzień wypłaty, wypłata (górn. hut. i t. d.).
Löhnung der Arbeiter; wypłata robotników (górn. hut. i t. d.).
Lohnzettel; kartka wypłaty, kartka płatnicza (na której się zapisuje pobraną płacę) (górn. hut.).
Lokal (örtlich); miejscowy.
Lokal (Lokale, Raum); lokal, mieszkanie, miejsce.
Lokalaugenschein; oględziny miejscowe, oględziny na miejscu.
Lokalbahn p. Bahn.
Lokalbatterie; baterja miejscowa (el.).
Lokomobile (fahrbare Dampfmaschine); lokomobila, maszyna parowa przenośna (maszyn.).
Lokomotivaufseher; dozorca lokomotyw, parowozowy.
Lokomotivbahn p. Bahn.
Lokomotive; lokomotywa (parowóz) (kol. górn.).
Benzin —; lokomotywa benzynowa.
Berg —, (Bergmaschine); lokomotywa górska, dla kolei górskiej.
elektrische —; lokomotywa elektryczna.
geheizte —, (angeheizte —); lokomotywa w parze, z parą.
Güterzugs —; lokomotywa towarowa, ciężarowa.
halbwarme —; lokomotywa ciepła.
Hilfs —; lokomotywa pomocnicza.
kalte —; lokomotywa zimna.
Personenzugs —; lokomotywa osobowa.
Rangier —; lokomotywa zestawcza, manewrowa.
Reserve —; lokomotywa zapasowa, rezerwowa, lokom. w odwodzie.
schiebende —, (tauchende —); lokomotywa pchająca.
Straßen —; lokomotywa drogowa, szosowa.
Tender —; lokomotywa tendrowa, jaszczykowa, tendrówka.
Vorspann —; lokomotywa przyprzężona.
zugführende —, (Zugsmaschine); lokomotywa pociągowa.
Lokomotivförderung; przewóz lokomotywowy, lokomotywami (górn. hut. kol. i t. d.).
Lokomotivführer (Maschinenführer); maszynista (kol. górn.).
Lokomotivgestell (Lokomotivrahmen, Fraime); rama, ostoja, podstawa lokomotywy (maszyn.).
Lokomotivheizer (Heizer, Feuermann); palacz (kol. górn. hut.).
Lokomotivkessel; kocioł parowozowy (maszyn.).
Lokomotivpark; tabor parowozów, tabor lokomotyw.
Lokomotivpfeife; świstawka parowozowa, parowozu, lokomotywy.
Lokomotivplattform (Führerstand); pomost (pokład) parowozowy, pomost na parowozie, na lokomotywie.
Lokomotivschuppen p. Heizhaus.
Lokomotivwerkstätte (Lokomotivreparaturwerkstätte); warsztaty lokomotyw, parowoziarnia, pracownia parowozowa.
Lölingit (Arseneisen, Arsenikeisen, Arsenikalkies, axotomer Arsenikkies, weicher Giftkies); lelingit (min.).
Lomonit (Lomontit) p. Laumontit.
Lonchidit (Kausimkies); lonchidyt (min.).
Longitudinalschwingung (Längsschwingung); drganie podłużne (fiz.).

Lösbar (von Kupplungen); wysuwny, rozsuwny, rozłączny (maszyn.).
Losbrechen des Erzes; wyłamywanie rudy (hut.).
Losbremsen; odhamować, zwolnić hamulec.
Löschboden; panewka (we fryszerkach) (skorupa utworzona z żużla, zamrozów i miału węglowego, chroniąca stopioną surowiznę od przepalenia) (hut.).
— **ausstampfen** (— mit Kohlenstaub ausschlagen); zrobić panewkę z drobnych węgli (w dnie ogniska fryszerskiego).
Lösche; 1) p. Kohlenlösche; 2) p. Kokslösche.
Löschen (Feuer, Kalk); gasić (ogień, wapno) (techn.).
Löschen (eine Schuld); wymazać, wykreślić, ekstabulować.
Löschfaß p. Löschtrog.
Löschgerät (Feuerlöschgerätschaften) p. Feuerlöschrequisiten.
Löschgrube (Feuergrube, Aschengrube, Reinigungsgrube, Putzgrube); popielnica, podłaz (kol.).
Löschhaken; pogrzebacz, koczarga, kosior (kow.).
Löschkasten p. Kalkkasten.
Löschordnung; porządek (regulamin) pożarny.
Löschspieß (Löschspitz); gasidło, leszpis (kow.).
Löschtrog (Wassertrog); koryto wodne, koryto kowalskie, gaśnica (kow.).
Löschung der Pfannen (Löschen der Pfannen); gaszenie, pogas panew (warzel.).
Löschung des Naphthafeldes; wykreślenie pola naftowego.
Lösekessel; kocioł do rozpuszczania (techn.).
Lösen (aufschließen) Lagerstätten, Baue, Bergwerke; otwierać (złoża, odbudowy, kopalnie) (górn.).
Lösen (Wasser lösen); zmódz, ściągnąć, wyczerpać wodę, odwodnić.
Lösen (Wetter lösen); zmódz powietrze, zarządzić przewietrzanie, przewietrzać (górn.).
Lösestunde; godzina zmiany (robonitków) (górn. hut.).
Losflansche (lose Flansche); obroża (maszyn.).
Loskorb; bęben wolny, bęben luźny (maszyn. górn.).
Loskuppeln (einen Maschinenteil); wysunąć, rozsunąć, p. Abkuppeln.
Löslich (in einer Flüssigkeit); rozpuszczalny (chem. fiz.).
Löslichkeit; rozpuszczalność (chem. fiz.).
Löß; loess, löss, glina mamutowa, glina nawiana, glina eoliczna (geol.).
Lößmännchen; kukiełki lössowe (geol.).
Lößterrassen; terasy lössowe (geol.).
Losscheibe (Leerscheibe, Laufrad, Schlepprad); koło wolne, luźne, jałowe (maszyn.).
Losschrauben (abschrauben, aufschrauben); odśrubować, śrubę odkręcić.
Losung (Werfen des Loses); losowanie.
Losung (Erkennungszeichen); hasło.
Lösung p. Auflösung.
Lösung (das Lösen, Aufschluß); otwarcie (złoża, kopalni) (górn.).
stollenweise —, (— durch einen Stollen); otwarcie sztolni, otwarcie sztolnią.
tiefbauweise —, (— durch einen Tiefbau); otwarcie szybu głębokiego, otwarcie głębokim szybem.
Lösung alter Grubenbaue; przebicie się z zrobami dawnymi (górn.).
Lösung des Wassers p. Wasserlösung, Wasserhaltung.
Lösung der Wetter p. Wetterlösung, Wetterführung.
Lösungsmittel; rozczynnik (met. chem.).
Lösungsort (Lösungsstrecke); przodek otworowy, chodnik otworowy górn.).
Lösungsquerschlag (Lösungsschlag); przekop otworowy, poprzecznia otworowa (górn.).
Lösungsstollen; sztolnia otworowa (górn.).
Lösungsstrecke (in welcher Stauwasser und Ansammlungen schädlicher Gase zu vermuten sind); chodnik przebitkowy, otworowy, droga przebitkowa, otworowa; p. Lösungsort.
Loswerden des Rades; zluzowanie koła (posunięcie się koła na osi).
Lot (Gewicht); łut (12·672 gramów).
Lot (Lötmittel); spójkowie, spoiwo, lut, lutowie (met. techn.).
Hart —, (Schlaglot, Strenglot); spójkowie miedziane, twarde, trudnotopliwe.

Schnell —, (Weichlot, Weißlot, Zinnlot); spójkowie cynowe, miękkie, łatwotopliwe.
Lot (Senkel) p. Bleilot.
Lotabweichung von Bohrlöchern; wyjście z piona, zboczenie od pionu, skrzywienie otworów świdrowych (wierc. ziem.).
Lötei̇sen p. Lötkolben.
Loten (einloten, absenkeln, senkeln, ableien, bleien) p. Absenkeln.
Löten; lutować, spajać (chem. techn.).
Lotgabel; pionownik, widełki pionujące (miern.).
Lötigkeit (Prozentgehalt) der Sole; procentowość (solanki) (soln.).
Lötkolben (Löthammer); lutownica, spawnik, lutownik (drążek miedziany używany przy lutowaniu) (narz.).
Lotkonvergenz; zbieżność pionów (miern.).
Lötlampe; lutownica płomienna, lampka lutownicza.
Lötmittel p. Lot.
Lotrecht (bleirecht, senkrecht); pionowy, prostopadły.
Lotrichtung; kierunek pionu (miern.).
Lötrohr; dmuchawka (chem. min.).
Lötung (das Löten); spajanie, lutowanie (chem. techn.).
Lötung (die gelötete Stelle); spój (miejsce spojone, zlutowane(chem. techn.).
Lötzinn; cyna lutownicza, cyna do lutowania (met. techn.).
Löweit; leweit (löveit) (min.).
Löwigit; lewigit (löwigit) (min.).
Lowry (Lori, offener Güterwagen); wóz odkryty, lora (kol.).
— **mit Wänden;** wóz ze ściankami.
— **ohne Wände** (Plateaulowry); wóz pomostowy.
Loxoklas; loksoklaz (min.).
Luchssaphir (Wassersaphir, unechter Saphir); szafir wodny (min.).
Ludlamit; ludlamit (min.).
Ludvigit; ludwigit (min.).
Luft; powietrze (fiz.).
atmosphärische —; powietrze atmosferyczne (fiz.).
Gebläse —, (Wind); powietrze tłoczone, wiatr (hut.).
Gruben —; powietrze kopalniane, dolne (górn.).
heiße —, (erhitzte —, heißer Wind); powietrze gorące, ogrzane.
kalte —, (kalter Wind); powietrze zimne, chłodne.
komprimierte —, (kondensierte —); powietrze zgęszczone (mech.).
primäre —; powietrze czadujące (gaz.).
sekundäre —; powietrze dopalające (gaz.).
Luftakkumulator; akumulator (gromadnica zapaśnica, zasobnik) powietrzny (maszyn.).
Luftaufbereitung; wianie, przewiewanie, sortowanie powietrzne (sort.).
Luftbahn p. Seilbahn.
Luftbedarf; zapotrzebowanie powietrza.
Luftbehälter; zbiornik powietrzny (techn.).
Luftblase (Blase der Libelle); bańka (powietrzna) (miern.).
Luftbläser (Windbläser, Gebläse); wentylator (przewietrznik) tłoczący, nawietrznik (maszyn. górn.).
Luftdicht; szczelny, nieprzepuszczający powietrza.
Luftdruck; ciśnienie powietrza (fiz.).
Luftdruckbremse p. Bremse (pneumatische).
Luftdruckeisenbahn (pneumatische Eisenbahn, röhrenförmige Eisenbahn); kolej tubowa, rurowa, pneumatyczna.
Luftelektrizität; elektryczność powietrza (el.).
Lüften; 1) przewietrzać; 2) zwolnić (hamulec, śrubę).
Lufterhitzung (Winderhitzung) Erhitzen der Gebläseluft, des Windes; ogrzewanie powietrza tłoczonego, wiatru (hut.).
Lufterhitzungsapparat (Winderhitzungsapparat, Winderhitzer, Windheizapparat, Heißluftapparat, Heißluftofen); nagrzewnica, przyrząd do ogrzewania powietrza (wiatru) (hut.).
Luftflügelbremse; hamulec wiatraczkowy (pochylnie hamulcze) (maszyn. górn.).
Luftförderhaspel p. Lufthaspel.
Luftgraben; rów powietrzny, kanał powietrzny (techn. warzel.).
Lufthahn; kurek powietrzny, sapek (maszyn.).
Lufthaspel Luftförderhaspel); kołowrót powietrzny (napędzany powietrzem zgęszczonem) (maszyn. (górn.).
Luftisolation; odosobnienie powietrzne, izolacja powietrzna.

Luftisolierschichte; przerwa odosobniająca (bud.).
Luftkammer; komora powietrzna (pogłębianie szybów) (górn.).
Luftkanal; kanał powietrzny, przedech (bud.).
Luftkessel (Windkessel); kocioł powietrzny, wietrznik, dzwon powietrzny (maszyn.).
Luftkompression (Luftzusammenpressung); zgęszczanie (sprężanie, kompresja) powietrza (fiz.).
Luftkompressionsmaschine (Luftkompressor) p. Kompressor.
Luftklappe; klapa (przepust) powietrza (maszyn.); p. Klappe.
Luftkondensator; kondensator powietrzny (el.).
Luftlässig (undicht); nieszczelny, powietrze przepuszczający (fiz.).
Luftleerblitzableiter; odgromnik próżniowy (el.).
Luftleitung; przewód (przewodnik) napowietrzny (el.).
Luftleitung (Windleitung); przewód powietrzny, dmuchowy (techn.).
Luftloch (Luftabzugsrohr) p. Luftrohr.
Luftloch (Luftkanal) in einem Bauwerk zum Abzuge der Feuchtigkeit usw.; kanał powietrzny, przedech, wydech (hut.).
Luftloch (Luftschacht) im Stollen; otwór (okno, komin, szyb) powietrzny (górn.).
Luftmörtel (gewöhnlicher Mörtel); zaprawa napowietrzna, zaprawa zwykła (bud.).
Luftperspektive; perspektywa powietrzna.
Luftpumpe; pompa powietrzna (fiz. maszyn.).
Luftraum; 1) przestrzeń powietrzna; 2) cieśnina, szczelina (powietrzna) (el.).
Luftregenerator; regenerator powietrzny, odzysknica powietrzna (hut.).
Luftregulator (Windregulator, pneumatischer Regulator); miarkownik (regulator) powietrzny (maszyn.).
Luftrohr (Luftröhre, Luftleitungsröhre); rura powietrzna, przewód rurowy powietrzny.
Luftrohr (Luftabzugsrohr, Luftloch) in der Gußform; ziew (małe otwory w formach do odpływu powietrza w czasie odlewania).
Luftsattel; siodło napowietrzne, otwarte, domniemane (geol.).
Luftsaugepumpe (Wasserluftpumpe); pompa wodno-powietrzna (fiz.).
Luftsauger (Windsauger, Ventilator); wentylator (przewietrznik) ssący (maszyn.).
Luftschacht (Windschacht, Wetterschacht); szyb powietrzny (górn.).
Luftschleuse (beim Abteufen der Schächte mit komprim. Luft); komora powietrzna (górn.).
Luftschleuse (Wetterschleuse); zapora powietrzna, zastawa powietrzna (górn.).
Luftschleusenverschluß; zamknięcie (szybu) śluzą (zaporą) powietrzną (górn.).
Luftsetzmaschine; maszyna osadzająca (osadowa) powietrzna (sort.).
Luftspalt; szczelina powietrzna (el.).
Luftstöcke (bei Solleitungen); rurki powietrzne (soln.).
Luftstrahlgebläse; dyszak (smoczek, strumienica) powietrzny (maszyn.).
Lufttthermometer; termometr (ciepłomierz) powietrzny (fiz.).
Lufttransmission; doprowadzanie (przesył) powietrza (zgęszczonego).
Lufttrockenhaus (für Salz, Torf, Ziegel usw.); suszarnia powietrzna (techn. warzel.).
Lufttrocknung (des Salzes); suszenie powietrzne, za pomocą powietrza (warzel.).
Lüftung p. Ventilation.
Luftwiderstand; opór powietrza.
Luftziegel (roher Ziegel, ungebrannter Ziegel); cegła surowa, surówka cegła niewypalona, lecz dobrze wysuszona) (bud.).
Luftzuführungsöffnung; otwór powietrzny, otwór dla dopływu powietrza (hut.).
Luftzug; ciąg (przeciąg) powietrza, przewiew.
Luftzulaßventil p. Ventil.
Lumachell (Muschelmarmor); lumachella, lumakel, marmur muszlowy (min. geol.).
Lumenometer; lumenometr (el.).
Lüneburgit; luneburgit (min.).
Lunette (Schildergewölbe, Stichkappe); wylot sklepienia, kozuba, kozubka, luneta (podrzędne sklepienie, wcinające się w inne, prostopadle do jego osi) (bud.).

Lunnit (Phosphorchalcit, Phosphorkupfer, Phosphorkupfererz, Pseudomalachit); lunit, fosforochalcyt, pseudomalachit (kruszec miedzi fosforycznej) (min.).
Lunte p. Zündschnur.
Lupe (Vergrößerungsglas, Leseglas); lupa, szkło powiększające (fiz.).
Luppe (Deul, zusammengeschmolzener Eisenklumpen); łupa, opławek (bryła topionego żelaza) (met.).
Luppenarbeit p. Luppenfrischarbeit.
Luppenfeuer (Luppenfrischfeuer, Luppenherd, Rennherd, Rennfeuer); dymarka, ognisko dymarskie, kolbowe, szplejsowe (met.).
Luppenfrischarbeit (Luppenfrischerei, Luppenarbeit, Rennarbeit); dymarstwo, praca dymarska (sposób robienia żelaza w dymarkach) (met.).
Luppenfrischfeuer p. Luppenfeuer.
Luppenfrischhütte; huta dymarska, dymarka (met.).
Luppenherd p. Luppenfeuer.
Luppenmachen im Puddelofen; targanie, robienie lup w piecu pudlowym (met.).
Luppenmühle (Zängemühle, rotierende Zängemaschine); młyn łupowy (łupowy) gniotownik obrotowy (maszyn. hut.).
Luppenpresse (Luppenquetsche, Luppenquetschwerk, Squeezer, Alligator); gniotownik łupowy, łupowy (maszyn. hut.).
Luppenschmelzer (Rennarbeiter); dymarz (met.).
Luppenstrecke p. Luppenwalzwerk.
Luppenwalzen (Puddelwalzen, Zängwalzen, Rohschienenwalzen, Vorwalzen, Präparierwalzen); walce pudlarskie, pudlowe, początkujące, przygotowawcze (met.).
Luppenwalzwerk (Luppenstrecke, Zängewalzwerk, Puddelwalzwerk, Rohschienenwalzwerk); walcownia pudlarska, pudlowa, początkująca, przygotowawcza (met.).
Luster; pająk, świecznik.
Lusterdraht; przewodnik świecznikowy (el.).
Lusterhaken; hak świecznikowy.
Lusterklemme; zacisk świecznikowy (el.).
Lutte (Lotte); 1) lutnia, p. Wetterlotte, Windlotte, Wasserlutte (górn.); 2) p. Sturzrolle, Sturzschutt, Rolle (górn.).
Luttenbewetterung; przewietrzanie (wentylacja) lutniami (górn.).
Luttenkrümmer; krzywka lutniowa (górn.).
Luttenstrang (zur Wetterführung); lutnie powietrzne (górn.).
Luttenverbindungen; łączenia, złącza lutni.
Lütticher Keil p. Federkeil.
Luzonit; luzonit (min.).
Lydischer Stein (Lydit, Kieselschiefer); lidyt, kamień probierski (min. geol.).

M

Mächtig; gruby (o pakładzie) (geol.).
Mächtig werden; grubieć, wzmagać się (geol.).
Mächtigkeit; miąższość, grubość (pokładu) (geol.).
falsche —; miąższość fałszywa.
wahre —; miąższość prawdziwa.
Macnabscher Besatz (eine auf die Ladung gebrachte Wasserpatrone); przybitka Macnaba (górn.).
Madrepora; madrepora, dziarstwa, tołp (geol.).
Magazin (Lagerhaus, Warenniederlage); skład, magazyn.
Magazinarbeiter; ładarz, nakładacz.
Magazinbeamte; urzędnik magazynowy.
Magazinieren (einspeichern); składać, magazynować.
Magazinierung; składanie, magazynowanie.
Magazinkran; żóraw magazynowy.
Magazinaufseher; magazynier, składowy, dozorca składu.
Magazinsblech (Lagerblech); blacha składowa (met.).
Magdeburger Halbkugeln; półkule magdeburskie (fiz.).
Magerkalk (magerer Kalk) p. Kalk.
Magerkohle (magere o. anthrazitartige Steinkohle); węgiel chudy (min.).
Magma; magma (ognisto płynna masa wnętrza ziemi) (geol.).
Magnalium; magnalium (stop magnezu z glinem) (met.).
Magnesia p. Magnesiumoxyd.
Magnesiaalaun (Talkerdalaun); ałun magnezowy (min.).

Magnesiaglimmer (Biotit); mika magnezowa, łyszczyk łojkowy, magnezowy, biotyt (min.).
Magnesiahydrat p. Magnesiumhydroxyd.
Magnesiakalkzement; cement magnezowo-wapienny (bud.).
Magnesiasalpeter p. Nitromagnesit (min.).
Magnesiazement; cement magnezowy (bud.).
Magnesioferrit p. Magnoferrit.
Magnesit; magnezyt (min.).
dichter —; (kryptokristallinischer —); magnezyt zbity.
kristallinischer —, (phanerokristallinischer —) p. Magnesitspat.
Magnesitspat (Talkspat, Bitterspat); spat magnezjowy, spat łojkowy (min.).
Magnesium (Magnium, Talcium, Bittererdemetall, Talkerdemetall); magnez (pierw. chem.) (chem.).
Magnesiumhydroxyd (Magnesiahydrat, Bittererdehydrat); wodorotlenek magnezu, w. magnezowy (chem.).
Magnesiumkarbonat (kohlensaures Magnesium, kohlensaure Magnesia); węglan magnezu, węglan magnezowy (chem.).
Magnesiumlampe; lampa magnezjowa (fiz.).
Magnesiumoxyd (Magnesia, gebrannte Magnesia, Bittererde, Talkerde, Magniumoxyd); tlenek magnezu, tlenek magnezowy (chem.).
Magnesiumphosphat (phosphorsaures Magnesium, phosphorsaure Magnesia); fosforan magnezu, fosforan magnezowy (chem.).
Magnesiumsulfat (schwefelsaures Magnesium, schwefelsaure Magnesia, schwefelsaure Bittererde, Bittersalz, englisches Salz); siarczan magnezowy, sól gorzka, sól angielska (chem.).
Magnet; magnes (fiz.).
Dauer —; magnes trwały.
Elektro —; elektromagnes.
bewegter —; magnes ruchomy.
feststehender —; magnes stały, nieruchomy.
gesättigter — magnes nasycony.
Hufeisen —; magnes podkowiasty.
künstlicher —; magnes sztuczny.
natürlicher —; magnes naturalny.
permanenter —; magnes stały.
polloser —; magnes bezbiegunowy.
Stahl —; magnes stalowy.
Magnetachse; oś magnesu (el.).
Magnetausschalter; wyłącznik magnesowy (el.).
Magnetbündel; wiązki magnetyczne (el.).
Magnetdeklination; zboczenie (deklinacja) igły magnesowej (miern. górn.).
Magneteisen (Magneteisenerz, Magneteisenstein, Magnetit, magnetisches Eisenerz); magnetyt, żelazo magnetyczne, żelaziak magnetyczny, magnesowiec (min.).
Magneteisenerz p. Magneteisen.
Magneteisenstein p. Magneteisen.
Magnet-elektrische Maschine p. Magnetomaschine.
Magnetelektrische Zündmaschine; zapalarka magneto-elektryczna.
Magneterregung; wzbudzenie magnesów, wzb. pola magnetycznego (el.).
Magnetfeld (magnetisches Feld); pole magnetyczne (el.).
Magnetgehäuse; kadłub magnesów (el.).
Magnetgestell; 1) magneśnica; 2) podstawa magnesów (el.).
Magnetinduktion; magnesoindukcja, indukcja magnetoelektryczna.
Magnetinduktor; induktor magnesowy (el.).
Magnetische Anziehungskraft; siła przyciągająca magnesu (el. sort.).
Magnetische Aufbereitung (der Erze); wzbogacanie (przygotowywanie) magnetyczne, p. Aufbereitung.
Magnetische Deklination; zboczenie (deklinacja) magnetyczne.
Magnetische Durchlässigkeit (Permeabilität); przenikliwość magnetyczna.
Magnetische Erzeugung; wzbudzanie magnetyczne (el.).
Magnetische Induktion p. Induktion.
Magnetische Kraftlinien; linje sił magnetycznych (el.).
Magnetische Kraftspannung (magnetomotorische Spannung); napięcie magnetyczne (el. sort.).
Magnetische Warte; obserwatorjum magnetyczne (miern. geogr.).
Magnetischer Äquator; równik magnetyczny (fiz.).
Magnetischer Detektor (magnetischer Wellenanzeiger); wskaźnik magnetyczny (el.).

Magnetischer Hammer; młotek magnetyczny (el.).
Magnetischer Kreis; obwód magnetyczny (el.).
Magnetischer Meridian (Magnetlinie); południk magnetyczny (miern.).
Magnetischer Widerstand; opór magnetyczny (el. sort.).
Magnetisches Gewitter; burza magnetyczna (geogr.).
Magnetisches Magazin (Lamellenmagnet); zestaw (zbiór) magnesów, magnes blaszkowy (el.).
Mangetisches Moment; moment magnetyczny (el.).
Magnetisches Observatorium; obserwatorjum magnetyczne, spostrzegalnia magnetyczna.
Magnetische Strömung (magnetischer Fluß); dąż magnetyczny (el.).
Magnetisches Feld p. Magnetfeld.
Magnetisierbarkeit (Magnetisierfähigkeit); zdolność do namagnesowania (el.).
Magnetisierung; magnesowanie, namagnesowanie (el.).
— **durch doppelten Strich**; magnesowanie przez podwójne pociągnięcie.
— **durch einfachen Strich**; magnesowanie przez proste pociągnięcie.
— **durch getrennten Strich**; magnesowanie przez rozbieżne pociągnięcie.
— **durch Influenz**; magnesowanie przez influencję.
— **durch Kreisstrich**; magnesowanie przez pociągnięcie kołowe.
Magnetisierungsarbeit; praca namagnesowania (el.).
Magnetisierungsintensität; moc namagnesowania (el.).
Magnetisierungskraft; siła magnesująca (el.).
Magnetisierungsmethode; sposób namagnesowania (el.).
Magnetisierungsprozeß; przebieg namagnesowania (el.).
Magnetisierungsspirale ślimacze magnesujące (el.).
Magnetisierungsspule; cewa magnesująca (el.).
Magnetisierungsstärke; moc magnesująca, namagnesowania (el.).
Magnetisierungswechsel; zmiany namagnesowania (el.).
Magnetismus; magnetyzm (el.).
freier —; magnetyzm swobodny, wolny.
gebundener —; magnetyzm uwięziony, związany.
permanenter —; magnetyzm stały.
relativer —; magnetyzm względny.
remanenter —; magnetyzm szczątkowy.
spezifischer —; magnetyzm właściwy, gatunkowy.
wirksamer —; magnetyzm skuteczny.
Magnetit p. Magneteisen.
Magnetkern; rdzeń magnesu (el.).
Magnetkies (Pyrrhotin, rhomboëdrischer Eisenkies); piryt (iskrzyk) magnetyczny, magnetopiryt, pirotyn (min.).
Magnetkranz; wieniec magneśnicy (el.).
Magnetkurzschließer; zwiernik magnesowy (el.).
Magnetkurzschluß; zwarcie magnesu (el.).
Magnetlinie p. Magnetischer Meridian.
Magnetmagazin p. Magnetisches Magazin.
Magnetnadel; igła magnesowa (miern. górn.).
Balken —; igła magnesowa beleczkowa.
flache —; igła magnesowa płaska.
Magnetnadelinstrumente; instrumenta miernicze igło-magnesowe (miern. górn.).
Magnetoinduktion; magnesoindukcja (el.).
Magnetomaschine (Magnet-elektrische Maschine); magnesomaszyna, maszyna magneto-elektryczna (el.).
Magnetometer; magnetometr, magnesomierz (el.).
Magnetomotorische Kraft; siła magnetomotoryczna, usił magnetyczny (el.).
Magnetpol; biegun magnesu, magneśnicy (el.).
Magnetregulator; regulator magnesowy, miarkownik magnesowy (el.).
Magnetregulierung; miarkowanie magnesu (el.).
Magnetschenkel; ramię magnesu, pieniek magnesowy, pień biegunowy (el.).
— **mit Hauptstromwicklung**; główník.
— **mit Nebenstromwicklung**; bocznik.
Magnetschreiber (zur Untersuchung der täglichen Änderung der magnetischen Abweichung); magnesograf, magnetograf (miern.).

Magnetspule; cewa, cewka magnesowa, cewka wzbudzająca (el.).
Magnetstab; pręt magnesowy (el.).
Magnetstahl; stal magnesowa (el.).
Magnetstreufeld; pole rozpraszalności magnesu (el.).
Magnetstrom; prąd wzbudzający, magnesowy (el.).
Magnetstromkreis; obwód magnesujący, obwód prądu wzbudzającego (el.).
Magnetstromstärke; wielkość prądu wzbudzającego (el.).
Magnetsystem; układ magnesowy (el.).
Magnettheodolit; teodolit magnetyczny (miern.).
Magnettrommel (Trommelapparat); rozdzielacz magnetyczny bębnowy.
Magnetverschluß (einer Sicherheitslampe); zamek (zamknięcie) magnesowy (magnetyczny) (górn.).
Magnetwicklung; uzwojenie magnesowe, nawój magnesów (el.).
Magnetwindung; zwoje na magnesie (el.).
Magnium p. Magnesium.
Magnoferrit (Magnesioferryt); magnezyoferryt, magnoferryt (min.).
Magnum Sal (das Große Salz); Magnum Sal, Wielka Sól (dawna nazwa Wieliczki).
Mahlbahn; misa gniotownika (sort.).
Mahlgang; złożenie młynowe, młyńskie, mącznica (ułożenie kamieni) (sort.).
Mahlsalz (gemahlenes Salz); sól mełta (soln. sort.).
Mahlwerk p. Pochgänge.
Majestätsgesuch; prośba do tronu.
Majolika (feine Tonware); majolika (towar gliniany polewany).
Makrocephalen-Schichten; warstwy makrocefalowe (geol.).
Makrodiagonale; oś poprzeczna (kryst.).
Malaccazinn (Malakkazinn); cyna malacka (min.).
Malachit; malachit, kamień ślazowy, ruda miedzi zielona, miedniak zielony (min.).
Malachite (pl.); malachitowce (min.).
Malachitkiesel; malachit krzemionkowy (min.).
Malakolith; malakolit (min.).
Malakon; malakon (min.).
Maldonit (Wisumtgold); maldonit.
Maler; malarz.
Malergold; złoto malarskie (techn.).
Malm (Malmformation, der obere oder weiße Jura); malm (geol.) p. Jura.
Malta (Bergteer); dziegieć ziemny (min.).
Malthazit; maltacyt (min.).
Mammut (Riesenelefant); mamut (geol.).
Mammutpumpe; pompa (powietrzna) mamut.
Mancinit; mancynit (min.).
Mandat (Auftrag); zlecenie, pełnomocnictwo.
Mandel (Maß: 15 Stück); mendel, ćwierć kopy.
Mandelförmig; migdałowy (min. geol.).
Mandelstein; migdałowiec (geol.).
Mandelsteinartig; migdałowcowaty (geol.).
Mandelstruktur p. Struktur.
Mangan (Manganesium, Braunsteinmetall); mangan (chem.).
Manganalaun; ałun manganowy (min.).
Manganarm (vom Roheisen); małomanganowy, ubogi w mangan (met.).
Manganate (mangansaure Salze); manganiany (chem.).
Manganbioxyd; dwutlenek manganu (chem.).
Manganbisulfid p. Schwefelmangan.
Manganblende (Manganglanz, hexaëdrische Glanzblende, Alabandin); blenda manganowa, alabandyn (min.).
Manganeisen p. Ferromangan.
Manganeisenphosphat p. Triplit.
Manganepidot (Piemontit, piemontesischer Braunstein); epidot manganowy, piemontyt (min.).
Manganerz; ruda manganowa, ruda manganu (min.).
Manganglanz p. Manganblende.
Mangangranat p. Spessartin.
Manganhältig (vom Eisen); zawierający mangan, manganiasty (met.).
Manganhydroxyd (Manganoxydhydrat); wodorotlenek manganowy (chem.).
Manganhydroxydul (Manganoxydulhydrat); wodorotlenek manganawy (chem.).
Manganhyperoxyd p. Mangansuperoxyd.
Manganit (Graubraunstein, Graubraunsteinerz, primatoidisches Manganerz); manganit, manganez szary, braunsztyn szary (min.).

Mangankies p. Hauerit.
Mangankiesel (Hartmangan, Rhodonit); krzemian manganu, rodonit.
Mangankupfererz (Crednerit); kredneryt (min.).
Manganmonosulfid p. Schwefelmangan.
Manganokalzit; manganokalcyt (min.).
Manganophyll; manganofil (min.).
Manganosit; manganozyt (min.).
Manganoxyd (Mangansesquioxyd); tlenek manganowy (chem.).
Manganoxydhydrat p. Manganhydroxyd.
Manganoxydul (Manganmonoxyd); tlenek manganawy (chem.).
Manganoxydulhydrat p. Manganhydroxydul.
Manganoxyduloxyd(Mangantetroxyd); tlenek manganawo manganowy (chem.).
Mangansäure; kwas manganowy (chem.).
Mangansaure Salze (pl.) p. Manganate.
Manganschaum p. Wad.
Manganspat (Dialogit, Rhodochrosit, Himbeerspat, roter Braunspat, Rotmanganerz, makrotyper u. isometrischer Parachrosbaryt); spat manganowy, dyalogit, rodochrozyt, spat malinowy (min.).
Manganstahl; stal manganowa (met.).
Mangansulfid p. Schwefelmangan (2).
Mangansulfür (Mangansulfuret) p. Schwefelmangan (1).
Mangansuperoxyd (Manganhyperoxyd, Manganüberoxyd, Mangandioxyd); dwutlenek manganu (chem.).
Manganvitriol (schwefelsaures Manganoxydul, Mangansulfat, Manganosulfat); siarczan manganowy (chem.).
Manganvitriol (Fauserit); witryol manganowy, fauzeryt (min.).
Manganzinkspat; smitsonit manganowy (min.).
Mangel; 1) niedostatek, brak; 2) wada.
Mängel); 1) niedokładności (rachunku); 2) wady (rzeczy); 3) wytknięcie błędów.
Mangelhaft; niedokładny, niedostateczny, wadliwy.
Manier (Art und Weise); sposób, maniera.
kolorierte —; barwienie, obarwianie (rysunku), maniera barwna.
schwarze —; maniera czarna (rysowanie bez obarwiania).
Manifestation (Kundmachung, Kundgebung); manifestacja, demonstracja, protest publiczny.
Manifestationseid (Offenbarungseid); przysięga wyjawienia, przysięga wyjawnicza.
Manilahanf; konopie manilowe (matr.).
Manilaseil; lina manilowa.
Manipulant (Handlanger, Gehilfe); manipulant, pomocnik.
Manipulation (Handhabung, Handlungsweise, Verfahren); 1) manipulacja, sposób odbywania czynności; 2) zarządzanie.
Manipulationsbeamte; urzędnik manipulacyjny.
Manipulationsöffnung; otwór manipulacyjny.
Manipulieren (verfahren, sich zu schaffen machen); manipulować, kierować czem zręcznie.
Manko (Mangel, Abgang); zanik, ubytek dozwolony (okazujący się brak na miarze lub wadze wskutek zeschnięcia, przenoszenia i t. p.).
Mann alter p. Alter Mann.
Mann an Mann; jeden obok drugiego (n. p. odrzwia przy odrzwiach) (górn.).
Mannesfahrt p. Mannsfahrt.
Mannesmannrohr; rura (systemu) Mannesmanna (techn.).
Mannesmann-Stahlrohrmast; Mannesmannowski słup rurowostalowy.
Mannesmannverfahren; sposób Mannesmanna (techn.).
Mannheimer Gold p. Similor.
Mannloch (Fahrloch, Einsteigloch) im Dampfkessel, in Röhren, im Damm; właz, łaz, otwór roboczy (maszyn. górn.).
Mannlochbügel; strzemię włazu.
Mannlochdeckel; przykrywa włazu, pokrywa włazu (maszyn.).
Mannschaft (Bergmannschaft, Hüttenmannschaft); załoga (górnicy, hutnicy) (górn. hut.).
Mannschaftsbäder; łazienki robotnicze (dla robotników).
Mannschaftsbuch; księga rodowodów, księga wpisu robotników, rodowód górniczy (górn.).
Mannschaftsfahrt (Fahren der Mannschaft); zjazd lub wyjazd załogi (robotników górniczych, górników) (górn.).
Mannschaftsförderung p. Seilfahrt.

Mannschaftsverzeichnis; spis (rejestr) robotników.

Mannsfahrt (Mannesfahrt) p. Fahrabteilung und Fahrt (Fahrung).

Manometer (Druckmesser, Depressionsmesser); manometr, prężnomierz, ciśniomierz (fiz. maszyn.).

geschlossenes Luft —; manometr z powietrzem zgęszczonem.

Kolben —; manometr tłokowy.

Kontroll —; manometr maksymalny, kontrolujący.

Metall —; manometr metalowy.

offenes Luft —; manometr z powietrzem wolnem.

Quecksilber —; manometr rtęciowy.

Röhrenfelder — von Bourdon; manometr rurkowy Bourdon'a.

Vakuum —, (Vakuummeter); manometr z próżnią, próżniomierz.

Wellenblech —; manometr blaszkowy.

Manometerhahn (Manometerwechsel); kurek manometru (maszyn.).

Manometrischer Wirkungsgrad eines Ventilators; sprawność manometryczna wentylatora (maszyn.).

Mansfeldischer Räderhund; wózek, pies mansfeldzki (ciągniony przez wyrostka czołgającego się) (górn.).

Manövrierbremse (gewöhnliche Bremse); hamulec zwyczajny (maszyn.).

Manövrierventil; wentyl (zawór) sterowniczy (maszyn.).

Mansarddach p. Dach.

Mansarde (Dachstube, Dachgeschoß); poddasze, izba na poddaszu, mansarda (bud.).

Mantel; 1) płaszcz (formy, cylindra); 2) p. Rauhgemäuer; 3) osłona (el.).

Mantelfläche; pobocznica (geom.).

Mantellampe; lampa płaszczowa (górn.).

Mantelofen; piec płaszczowy, piec oponowy.

Mantelplatten (eines Flammofens); ostawy (do opancerzenia pieca) (hut.).

Mantelring; pierścień (walec) nadskrzyniowy (obudowa szybów sposobem Chaudron'a) (górn.).

Mantelrohr; rura płaszczowa (rura ołowiana z wnętrzem cynowem) (techn.).

Mantelrolle; gałka (rolka) okapowa (el.).

Manteltransformator; przetwornik (transformator) płaszczowy (el.).

Manual (Handbuch, Tagebuch); manuał, księga podręczna, podręcznik.

Manuskript (Handschrift); rękopis, manuskrypt.

Mappe (Riß); mapa (miern.).

Mappieren (Land- oder Grubenkarten zeichnen); mapować, kreślić, rysować (miern.).

Marcelin; marcelin (min.).

Marekanit (edler Obsidian); marekanit (min.).

Margarit (Perlglimmer u. Emyrylith, Kalkglimmer); margaryt, mika perłowa, mika wapienna (min.).

Margarodit; margarodyt (min.).

Marialith; maryalit (min.).

Marienglas (Frauenglas, Fraueneis); 1) szkło moskiewskie, kamień moskiewski (wielkie blaszki łyszczyku syberyjskiego) (min.); 2) p. Gipsspat (min.).

Mariotte-Gay-Lussacsches-Gesetz; prawo Mariotte'a-Gay-Lussaca (fiz.).

Mariottesche Flasche; flaszka Mariotte'a (fiz.).

Mariott'sches Gesetz; prawo Mariotte'a (fiz.).

Mark (Grenze, Grenzland); miedza, granica, kraj graniczny, znak graniczny.

Mark (Baummark); rdzeń, twardziel, biel, obłona.

Mark (Geldmünze); grzywna.

Markasit (Strahlkies, Wasserkies, Speerkies, Haarkies, Kammkies, prismatischer Eisenkies); markasyt, piryt promienisty, piryt wodnisty, piryt spisowy (oszczepowy) (min.).

Marke (Blechmarke); marka, znaczek (zaopatrzony w liczbę i otrzymywany przez górnika przed zjazdem do kopalni) (górn.).

Marke (Fabrikmarke) p. Fabrikszeichen.

Marke (Zeichen, Stufe, Stuffe); znak (górn.) p. Markscheidestufe.

Markenkontrolle; kontrola znaczkowa (markowa), sprawdzanie znaczkowe (markowe) (górników zjeżdżających do kopalni i wyjeżdżających z kopalni) (górn.).

Markgedinge (Erzgedinge, Scheidegedinge) p. Erzgedinge.

Markierbeil (Markierhammer); cechówka, znacznik, wybijak (górn.).

Markiernagel (Kettennagel); szpilka miernicza (miern.).
Markscheide (Markstatt, Markstätte); rozgraniczenie, granica, linja graniczna (miern. górn.).
Markscheiderkarte; mapa górniczo-miernicza (miern.).
Markscheidekunde; nauka o miernictwie górniczem, miernictwo górnicze, podziemne, kopalniane (miern. górn.).
Markscheidekunst (Schinkunst, unterirdische Meßkunst); miernictwo górnicze, podziemne, kopalniane (umiejętność mierzenia górniczego) (miern. górn.).
Markscheiden (markscheiderisch vermessen, schinen, abschinen, verschinen, verziehen); mierzyć, wymierzać (w kopalni lub na powierzchni) (miern. górn.).
Markscheider (Schiner, Abschiner, Schinmeister); miernik (mierniczy) górniczy, miernik (mierniczy) kopalniany, geometra górniczy (górn.).
Markscheiderbock (Gespreng); chyba, chybienie (w prowadzeniu chodników dwoma przodkami, jeżeli ich osie się nie zejdą) (miern. górn.).
Markscheiderbock (Verziehschemel); stołek, kozioł mierniczy (miern. górn.).
Markscheiderei (Lokale); biuro miernicze.
Markscheiderei (Markscheidefach); miernictwo górnicze (miern. górn.).
Markscheiderisch; górniczo-mierniczy, mierniczy.
Markscheiderkompaß (Bergkompaß, Grubenkompaß); kompas, godzinnik górniczy (miern. górn.).
Markscheiderlampe; lampa (lampka) miernicza (miern. górn.).
Markscheiderpflock; kołek (palik) mierniczy (miern. górn.).
Markscheiderschraube; śruba miernicza (miern. górn.).
Markscheiderstock (Absteckstab); tyka, tyczka miernicza (miern. górn.).
Markscheiderstufe; p. Markscheidestufe.
Markscheidertafel; tabela miernicza (miern. górn.).
Markscheiderzeichen; znak mierniczy, znamię miernicze (miern. górn.).
Markscheiderzeug (Schinzeug); przyrządy (instrumenta) miernicze.
Markscheiderzug (Schinzug, Zug); ciąg mierniczy (miern. górn.).
Markscheidesicherheitspfeiler; graniczny filar ochronny (oporowy, bezpieczeństwa) (górn.).
Markscheidestufe (Markscheiderstufe, Markscheiderstuffe, Marke); znak mierniczy, nacięcie miernicze (miern. górn.).
Markstatt (Markstätte) p. Markscheide.
Markstein; granicznik, miedznik, kamień graniczny, palik graniczny; (miern. górn.). p. Lochstein.
Marksteine setzen; ustawiać miedzniki, kamienie graniczne (miern. górn.) p. Verlochsteinen.
Marktpreistabelle; wykaz cen targowych.
Markzeichen p. Fixpunkt.
Marmatit (Eisenzinkblende); marmatyt (min.).
Marmolith (hemiprismatischer Pikrosminsteatit); marmolit (min.).
Marmor; marmur (min.).
geäderter —; marmur żyłkowany.
Karara —; marmur kararyjski.
Muschel —; marmur muszlowy.
Ruinen —; marmur zwaliskowy, ruinowy, rozwalinowy.
Trümmer —; marmur druzgotowy, okruchowcowy.
weißer —; marmur biały.
Zwiebel —; mamur cipolino.
Marmorbruch; marmurołom, łom (kopalnia) marmuru (min. techn.).
Marmorplatte; płyta marmurowa.
Marmorschalttafel; tablica rozdzielcza marmurowa (el.).
Marschboden (Marschland, Werder); żuława (niskie wybrzeże rzeki zalewane i pokrywane iłem) (geol.).
Martinblock (Block aus Martinstahl); bałwan martinowski (met.).
Martineisen; żelazo martinowskie (met.).
Martinhütte p. Martinwerk.
Martinieren (Martinverfahren); martinowanie (met.); p. Martinprozeß.
Martinofen (Siemens-Martinofen); piec martinowski, płomieniak martinowski (met.).
Martinprozeß (Siemens-Martinprozeß, Martinverfahren); martinowanie, przebieg (proces) martinowski (met.).

Martinschmelzen (Martinieren); martinowanie (met.).
Martinsit; martinsyt (min.).
Martinstahl (Flammofenflußstahl); stal martinowska (met.).
Martinverfahren p. Martinprozeß.
Martinwerk (Martinhütte); martinownia, huta martinowska (met.).
Mascagnin (prismatisches Ammoniaksalz); maskanin (min.).
Masche (Siebmasche, Siebloch); oko, oczko (sort.).
Maschenweite (Lochweite); wielkość oczka (sort.).
Maschine; maszyna, machina (mech. techn. maszyn.).
Abkant —; krawężarka.
Abricht —; obrabiarka, prostownica.
Arbeits —; maszyna robocza.
Atwoodsche —; maszyna Atwooda (mech.).
Auszieh —, (Pfahlausheber); maszyna do wyciągania pali.
Blechbieg —; giętarka dla blachy.
Bohr —; wiertarka p. Bohrmaschine.
Börtel —; zaginarka.
Dampf —; maszyna parowa p. Dampfmaschine.
Dexel —; ciosarka.
Dynamo — p. Dynamo.
dynamoelektrische —; maszyna dynamo-elektryczna (el.).
einfache —; maszyna pojedyńcza, prosta (mech.).
elektrische —; maszyna elektryczna; p. Elektrisiermaschine.
Federbieg —; giętarka dla sprężyn, wyginarka.
Feil —; pilnikarka, pilarka.
Form —; formiarka.
Fräs —; frezownica, karbarka, zbierarka.
Fug —, (Nuten —); maszyna do fugowania, do wpustów, wpuszczarka.
Gas —, (Gaskraft —); maszyna gazowa, motor gazowy.
Hammer — kleparka.
Heißluft — p. Heißluftmotor.
Hobel; — maszyna strugarka.
hydraulische —, (Wassermotor), maszyna hydrauliczna, wodna.
Kehl —, (Gesimshobel —, Leisten —); maszyna do wyrabiania krajników, wykrojarka.
Loch —; przebijarka.
magnetische Sortier —; sortownica magnesowa.
magnetoelektrische —; maszyna magneto-elektryczna.
mehrpolige —; maszyna (silnica) wielobiegunowa (el.).
Mutterfräs —; maszyna mutrowa, mutrownica, naśrubnica.
Niet —, (Nietpresse); maszyna do nitów, nitownica, zaklepiarka.
Räderschneide —; maszyna do wyrzynania zębów, zębiarka, zębownica.
Rohrabschneide —, (— zum Abschneiden der Siederohre); maszyna do obcinania rur płomiennych.
Rohrwalz —; maszyna do uszczelniania rur płomiennych.
Schräm — p. Schrämmaschine.
Schienenbieg —; giętarka dla szyn.
Shapping —; strugarka poprzeczna.
Stemm —; dłubiarka, dłuciarka.
Stoß —; strugarka pionowa.
Wasserhaltungs — p. Wasserhaltungsmaschine.
Werkzeug —; maszyna pomocnicza, narzędziowa, obrabiarka.
Wulst —; wyłogarka.
Zahnschneide —; maszyna trybowa, maszyna do wycinania kół zębatych.
Zapfenschneid —; czopiarka.
zusammengesetzte —; maszyna złożona (mech.).
zweipolige —; maszyna (silnica) dwubiegunowa (el.).
Maschinell; maszynowy, silniczny.
Maschinelles Bohren (Maschinenbohren, Maschinenbohrung); wiercenie maszynowe (górn.).
Maschinenaggregat; zaspół maszynowy (maszyn.).
Maschinenanlage; zakład maszynowy.
elektrische —; maszynownia elektryczna.
Maschinenantrieb; napęd maszynowy (maszyn.).
Maschinenarbeit; robota maszynowa, wyrób fabryczny.
Maschinenarbeiter; robotnik fabryczny.
Maschinenaufseher; dozorca maszyn.
Maschinenaufsteller (Maschinenmonteur); ustawiacz, składacz, monter maszyn.
Maschinenbau; budowa maszyn.
Maschinenbauanstalt (Maschinenfabrik); zakład budowy maszyn, fabryka maszyn.
Maschinenbaukunde; maszynoznawstwo.

allgemeine —; maszynoznawstwo ogólne.
Berg —; maszynoznawstwo górnicze.
Hütten —; maszynoznawstwo hutnicze.
Maschinenbetrieb; 1) ruch maszynowy p. Betrieb; 2) napęd maszynowy (maszyn.).
Maschinenbohren p. Maschinelles Bohren.
Maschinenbronze (Maschinenmetall); bronz maszynowy (met.).
Maschinendampf; para maszynowa.
Maschinenelement (Maschinenbestandteil); element maszyn, część składowa maszyn (maszyn).
Maschinenfabrik p. Maschinenbauanstalt.
Maschinenförderung (maschinelle Förderung); 1) wyciąganie maszynowe (w szybie); 2) przewóz maszynowy (w chodnikach) (górn.) p. Förderung.
Maschinenführer p. Maschinenwärter.
Maschinengestell p. Fraime.
Maschinenhalle (Maschinenlokale, Maschinenraum, Maschinenstube); maszynownia (silnicznia), hala maszyn (maszyn. górn. hut.).
Maschinenhalter für Handbohrmaschinen; podtrzymywacz wiertarek ręcznych, podpórka wiertarek ręcznych (górn.).
Maschinenhaus; 1) budynek maszyn; 2) parowozownia, ogrzewalnia (kol.).
Maschineningenieur; inżynier mechanik, inżynier budowy maszyn.
Maschinenkammer unter Tage (unterirdische Maschinenkammer); maszynownia podziemna, kopalniana, hala maszyn podziemna, kopalniana (maszyn. górn.).
Maschinenklemme; zacisk maszyny.
Maschinenkohle (Kesselheizkohle) p. Dampfkesselkohle.
Maschinenkurzschluß; zwarcie (skrót) w maszynie (w silnicy) (el.).
Maschinenleistung; moc maszyny.
Maschinenlokale p. Maschinenhalle
Maschinenmetall (Maschinenbronze); bronz maszynowy (met.).
Maschinenpfanne (Pfanne mit mechanischer Austragevorrichtung); panew maszynowa (warzel.).
Maschinenpol; biegun maszyny, biegun silniczy (el.).
Maschinenraum p. Maschinenhalle.
Maschinensatz; dobór maszyn, zespół maszyn, szereg maszyn.
Maschinenschacht; szyb maszynowy (górn.).
Maschinenschaltung; układ obwodów silnicy (el.).
Maschinenschlosser; ślusarz maszynowy, mechanik.
Maschinenschmieröl; olej maszynowy, smar maszynowy (matr.).
Maschinenschram; wrąb, szram maszynowy (górn.).
Maschinenschrämmen (das); rąbanie, szramowanie maszynowe (górn.).
Maschinenspannung; napięcie w maszynie (w silnicy) (el.).
Maschinenstube p. Maschinenhalle.
Maschinenteil (Maschinenbestandteil) p. Maschinenelement.
Maschinentorf (Kunsttorf, Preßtorf); torf maszynowy (krajany maszyną).
Maschinentorferzeugung; wyrób torfu maszynowego.
Maschinenwärter (Maschinenführer, Kunstmeister, Maschinist); maszynista, maszynowy, silniczy, dozorca maszyn (maszyn. górn. hut.).
Maschinenwärterstand p. Führerstand.
Maschinenwerkstatt (Maschinenwerkstätte); wyrobnia maszyn, warsztat maszynowy.
Maschinist p. Maschinenwärter.
Maser; 1) słój (w drzewie); 2) wilk, zamróz (w wielkim piecu) (hut.) p. Eisensau.
Maß (das); miara, wymiar (geom.).
Maß (Grubenmaß, Feldmaß); miara górnicza (pr. górn.).
Maße und Gewichte; miary i wagi.
Masse (fetter Formsand); masa, piasek tłusty (gliniasty, ziarnisty) (form.).
Masse (Menge); 1) masa, mnogość, wielka ilość; 2) miąż.
Masse (Stoff); masa, materja, substancja.
Masseform (Massenform); forma z piasku tłustego (gliniastego, ziarnistego) forma z masy (form. odl.).
Masseformerei (Massenformerei, fette Sandformerei); formowanie w masie, formowanie w piasku tłustym (form. odl.).
Massel (pl. Masseln, Gans) p. Floß.
Massel (Kolbeneisen, gezängte Luppe) p. Kolben.

Masselgraben (Leistengraben); koryto, brózda podłużna, ściek surowizny (którą surowizna z wielkiego pieca wypuszczona spływa w formy, albo czyle) (met.).

Massenberechnung; p. Massenermittlung.

Masseneisen (Schweißeisen aus Brucheisen); żelazo pudlowe z żelastwa, pudlowina z żelastwa (z żelaza starego) (met.).

Massenermittlung (Massenberechnung); obliczanie mas (obliczanie objętości mas ziemnych) (inż.).

Massenförderung; 1) wyciąganie hurtowne (szybem); 2) przewóz hurtowny (chodnikami) (górn.) p. Förderung.

Massengebirge (Rumpfgebirge); góry horstowe, kadłubowe (geol.).

Massengebühr (Massengeld); miarowe, wymierne, należytość miarowa (opłata z miary górniczej) (pr. górn.).

Massengedinge (Bezahlung für je Tonne Kohle, Erz, Salz); akord miąższowy, akord masowy (górn.).

Massengestein (massiges oder massives Gestein, Eruptivgestein) p. Gestein.

Massengestell (Massegestell) eines Schacht oder Hochofens; zaprawa (gar) z masy (pieca szybowego lub wielkiego) (met.).

Massenkarte (Lagerungskarte); mapa rozkładu, mapa miar górniczych (pr. górn.).

Massenkataster; kataster miarowy (pr. górn.).

Massenlagerung; rozkład miar (górniczych) (pr. górn.).

Massennivellement; całkowa brył, suma brył (linja, której rzędne przedstawiają algebraiczną sumę brył nasypów i wykopów) (stat. bud.).

Massenprofil; rys bryłowatości, profil brył, obrys mas (ziemnych) (powierzchnia ograniczona linją, której rzędne są w stosunku powierzchni przekrojów poprzecznych, a odcięte w stosunku odstępu tych przekrojów) (inż.).

Massenverleihung; nadawanie miar (górniczych) (pr. górn.) p. Verleihung.

Massenzustellung (eines Schacht oder Hochofens); zaprawa (szybowego lub wielkiego pieca) z masy ogniotrwałej (met.).

Massicot (Bleigelb, Neugelb, Königsgelb); glejta żółta, masykot (min. chem. techn.).

Massig (von Gesteinen, Lagerstätten); lity, nieuwarstwiony (geol.).

Massiv (massig, stark); masywny, lity, pełny, silny.

Massivkolben (massiver Kolben, Vollkolben) p. Kolben.

Maßordnung; porządek miar (mat.).

Maßstab; podziałka, miara, skala

Transversal —; podziałka poprzeczna (geom.).

verjüngter —; podziałka zmniejszona.

Maßstock (Meterstock, Metermaßstab); metrówka.

Maßsystem; układ miar (mech.).

absolutes —; układ miar bezwzględny.

technisches —; układ miar techniczny.

Maßtabelle; tablica miar.

Maßvergleichung; porównanie miar.

Mast; słup (el.).

Mastenisolator; izolator słupowy (el.).

Mastix (Harzart); mastyks (żywica wypływająca z krzewu pistacjowego).

Mastsignal (Flügelsignal, Armsignal); sygnał masztowy, s. słupowy (dawany ramieniem przytwierdzonem do słupa sygnałowego) (kol.).

Mastodon (vorweltlicher Elefant); mastodon, słoniowiec (geol.).

Material; materjał, wątek.

Bau —; materjał budowlany.

Brenn —; materjał opałowy, paliwo.

Gruben —; materjał kopalniany.

Klaub —, (Klaubgut); przebiórki, przebierki (sort.).

Materialaufnahme; odbiór materjału.

Materialaufwand; spotrzebowanie materjałów, rozchód (wydatek) w materjałach.

Materialausnützung; wyzyskanie materjału.

Materialbeanspruchung (Materialinanspruchnahme); natężenie materjału.

Materialbedarf; zapotrzebowanie materjałów.

Materialbeschaffenheit; jakość materjału, stan materjału.

Materialbestand; zapas materjałów, pozostałość materjałów.

Materialdepot (Materialniederlage); skład materjałów.
Materialersparnis; oszczędność w materjale.
Materialgraben (Seitenentnahme); wykop boczny (wykonany dla uzyskania ziemi na nasyp) (kol.).
Materialinanspruchnahme p. Materialbeanspruchung.
Materialmagazin; magazyn (skład) materjałów.
Materialpräliminare; wykaz zapotrzebowania materjałów, preliminarz materjałów.
Materialpreis; cena materjału.
Materialprüfung; próba materjałów.
Materialtransport; przewóz materjałów.
Materialverbrauch; zużycie materjału.
Materialverwalter; zarządca materjałów.
Materialverwaltung; zarząd materjałów.
Materialverzeichnis; spis materjałów.
Materie (Stoff); materja, tworzywo (fiz.).
Matlockit; matlokit (min.).
Matrikel (Einschreibbuch); spis, rejestr, metryka.
Geburts —; metryka urodzenia.
Tauf —; metryka chrztu.
Matrize (Stanze, Stampfe, Aushauer, Prägstempel, Gesenk); wykrój, matryca (narzędzie którem wydobywa się przy wytłączaniu kształt odpowiedni) (maszyn.) p. Gesenk.
Matrize (Matrizenwalze, Unterwalze) eines Walzwerkes; przepust, walec dolny w parze walców (maszyn. hut.).
Matt (von Min. Met.); matowy, bez połysku, bez blasku, nieprzeźroczysty (min. met.).
Matte Wetter p. Wetter.
Matte (Fußmatte); rogoża, rogóżka, mata.
Stroh —; rogoża słomiana, słomianka.
Matteisen (Treibeisen); surowizna ciemna (odmiana białej surowizny) (met.).
Mattgold; złoto matowe, ciemne (met. techn.).
Mattkohle (matte Kohle, nicht glänzende Steinkohle); węgiel niebłyszczący (min.).
Mauer; mur (bud.).
Bankett —; mur poboczny (do podtrzymywania pobocza) (kol.).
Bekleidungs —; mur odziewny.
Bruchstein —, (Bruchsteinmauerwerk); mur dziki, mur z kamienia łamanego.
Feuer —, (Brand —); mur ogniochronny, ogniowy.
freistehende —; mur odosobniony, zagrodowy.
Futter —, (Stütz —); mur oporowy, wsporczy, podporowy, tarasowy.
gemeinschaftliche —; mur wspólny.
gemischte —, (gemischtes Mauerwerk); mur mieszany.
Giebel —; mur szczytowy.
Grund —; mur fundamentowy.
Guß —; mur lany (z zaprawy z gruzem, lanej między ściany drewniane).
Haupt —, (Vorder —); mur główny, licowy, frontowy.
Kämpfer —; mur wezgłowny.
Kamin —; mur kominowy.
Keller —; mur piwniczny.
Mittel —; mur środkowy.
Pisé —; mur ziemiolity, ziemiościan.
Quai —; mur przybrzeżny, obrzeg murowany.
Rohziegel —; mur z surówki.
Scheide —; mur przedziałowy, przegrodowy, wewnętrzny.
Schichten —, (Schichtensteinmauerwerk); mur warstwowy.
Schild — p. Stirnmauer.
Stein —; mur kamienny.
Stirn —, (Schild —); mur czołowy, przyczółkowy.
Stütz — p. Futtermauer.
Trocken —; mur suchy, mur na sucho.
Trümmer —, (Füll —); mur nasypowy, nadziany.
Umfassungs —; mur zewnętrzny.
Verkleidungs —, (Futter —); mur wyścielający, podporowy, oblicowanie.
Ziegel —, (Backsteinmauerwerk); mur ceglany.
Zyklopen —; mur cyklopowy (z kamienia do lica o kształtach pięcioboków lub trójkątów).
Mauerabdeckung (Mauerbedeckung); pokrycie muru (bud.).
Mauerabsatz; odsadzka, uskok, ławeczka (bud.).

Mauerabschnitt (Mauertour) b. der Schachtmauerung; oddział murowy, część murowa (górn.).
Mauerarbeit (Maurerarbeit); robota murarska, murarka (bud.).
Mauerbank (Mauerlatte); leźnia, murłata (belka na murze, na której spoczywają: więźba dachu, belki powałowe, łożyska mostu i t. p.) (bud.).
Mauerbedeckung p. Mauerabdeckung.
Mauerbogen (Gurte); obłąk, łęk, archiwolta (wąski pas sklepienia nad otworem, lub jako wzmocnienie innego sklepienia (bud.).
Mauerbrecher (Sturmbock); baran, taran (drąg z głową do rozbijania murów) (bud.).
Mauerbrettchen (Maurerbrettchen); zacierka murarska, gont murarski.
Mauerbühne; pomost murarski (bud.).
Mauerdamm; tama murowa, murowana (bud. górn.).
Mauerdicke (Mauerstärke); grubość muru (bud.).
Mauerdurchführung; przepust ścienny.
Mauerflucht (Mauerfront); lice muru (front) czoło muru (bud.).
Mauerfraß (Mauersalpeter); osutka, sypanie się muru, pleśń murowa, wykwit saletrzany, saletra.
Mauerfront p. Mauerflucht.
Mauerfuge p. Fuge.
Mauerfuß; podmurowanie, noga (stopa) muru szybowego (górn.).
Mauergewölbe; sklepienie murowe, sklepienie murowane (bud. górn.).
Mauerkelle (Maurerkelle, Kelle); kielnia (bud.).
Mauerkranz (beim Schachtausbau); wieniec podstawowy (drewniany, żelazny) (obudowa szybów) (górn.).
Mauerlatte p. Mauerbank.
Mauern; murować (bud.).
Mauern in Flözen (Auftreten von Tonkeilen in den Flözen im Saarbezirk); murki pokładowe, kliny pokładowe (górn. geol.).
Mauersalpeter (Mauersalz) p. Mauerfraß.
Mauersattel; łoże (podłoże) murowane (hut.).
Mauersenkschacht (gemauerter Senkschacht) p. Senkschacht.
Mauerschichte (Mauerschar); warstwa, pokład (muru) (bud.).
Mauerschmatzen p. Schmatzen.
Mauerschutt (Bauschutt); rum, rumowisko, gruz (bud.).
Mauerstärke (Mauerdicke); grubość muru (bud.).
Mauersteiger; stygar (sztygar) tamowy, tamiarz (dozorca murów) (górn.).
Mauerstein (Ziegel); cegła (bud.) p. Ziegel.
Mauertour p. Mauerabschnitt.
Mauerung: murowanie (bud.).
nasse —; murowanie mokre (na zaprawie).
trockene —; murowanie suche (bez zaprawy.)
Mauerung (Grubenmauerung) p. Schachtmauerung, Streckenmauerung (górn.).
wasserdichte —, (gemauerte Küvelage); omurowa wodoszczelna, (obudowa wodoszczelna murowa) (górn.).
Mauerverband (Ziegelverband); wiązanie, więźba, układ spojów (w murze) (bud.) p. Verband.
Mauerwerk; 1) mury, mur; 2) robota murarska (bud.).
Mauget-Lippmanns Schachtbohrverfahren; wiercenie szybów sposobem Maugeta-Lippmanna (górn.).
Maurer; murarz, mularz.
Maurerarbeit p. Mauerarbeit.
Maurerbrettchen p. Mauerbrettchen.
Maurergehilfe; murarczyk, mularczyk, pomocnik murarski (bud.).
Maurergeräte; narzędzia murarskie, naczynie murarskie (bud.).
Maurerhammer (Stock —); młotek (młot) murarski.
Maurerhandwerk; murarstwo, mularstwo.
Maurerkelle p. Mauerkelle.
Maurerkratze; łapa murowa, łotew (kotwa) murowa (bud. el.).
Maurermeister; majster murarski, mularski.
Maurerpinsel (Weißpinsel); pędzel murarski, szczotka murarska (bud.).
Maurerpolier; podmajstrzy murarski fraß.
Maurerstand; zawód murarski.
Maximalausschalter (Maximalautomat, Maximalschalter); wyłącznik nadmiaru prądu, krańcownik dodatny, wyłącznik maksymalny, wyłącznik samoczynny, nadmiarowy (el.).
Maximalautomat p. Maximalausschalter.

Maximalbelastung; obciążenie największe, największość obciążenia (el.).
Maximalbelegung; obsadzenie (obłożenie) największe, maksymalne (górn.); p. Belegung.
Maximalfehler; błąd największy, maksymalny (miern.).
Maximalgeschwindigkeit; prędkość największa p. Geschwindigkeit.
Maximalleistung; moc największa, największość mocy (maszyn. el.).
Maximalmoment p. Moment.
Maximalpreis (höchster, äußerster Preis); cena najwyższa.
Maximalschalter p. Maximalausschalter.
Maximalschraffenskala p. Schraffenskala.
Maximalspannung; napięcie największe, największość napięcia (el.).
Maximalsteigung; wznios największy (miern.).
Maximalstromausschalter (Maximalschalter) p. Maximalausschalter.
Maximalstromstärke; prąd największy, największość prądu (el.).
Maximaltarif; taryfa najwyższa.
Maximum; największość, najwyższość, maksymum.
Maximum und Minimum; największość i najmniejszość.
Maximum- und Minimumthermometer; termometr maksymalny i minimalny (fiz.).
Maxit; maksyt (min.) p. Leadhillit.
Mazeration; moczenie, wytrawianie (chem.).
Mazerieren (einwässern); moczyć, wytrawiać (chem.).
Mechanik; mechanika.
— **der Dämpfe;** mechanika par.
— **der Gase;** mechanika gazów.
— **fester Körper;** mechanika ciał stałych.
Aero —; aeromechanika.
analytische —; mech. analityczna.
Elementar —; mech. elementarna.
technische —; mech. techniczna.
theoretische —; mechanika teoretyczna.
Mechaniker; mechanik.
Mechanismus (Verfertiger physikalischer Geräte); mechanik.
Mechanisch (maschinenmäßig, handwerksmäßig, der Mechanik entsprechend); mechaniczny.
Mechanische Wärmetheorie; mechaniczna teorja ciepła (fiz.).
Mechanischer Wirkungsgrad (eines Ventilators u. s. f.); sprawność mechaniczna (mech. maszyn.).
Mechanische Fertigkeit (Handfertigkeit); wprawność mechaniczna, zręczność.
Mechanische Arbeit (äußere Arbeit); praca mechaniczna (mech.).
Mechanismus (Einrichtung, Zusammensetzung, Getriebe, Federwerk, Werk); mechanizm (maszyn.).
Steuerungs —, (Umkehrungs —); mechanizm kierowniczy (maszyn.).
Medikament (Heilmittel, Arznei); lekarstwo, leki, środki lecznicze.
Medikamentenkasten; skrzynka opatrunkowa.
Medikamentenkosten; koszta leków, wydatki na leki (środki lecznicze).
Medjidit; medżidyt (min.).
Meer (See); morze.
Meerbusen; zatoka morska.
Meeresbecken; kotlina morska (geol.).
Meeresboden; dno morza, dno morskie.
Meeresbrandung; przypływ morza (geol.).
Meeresküste; wybrzeże morskie.
Meerespflanze; roślina morska.
Meeresströmung; prąd morski.
Meersaline (Salzgarten, Seesalzgarten); salina morska (soln.).
Meersalz (Seesalz, Baisalz); sól morska (soln.).
Meerschaum; piana morska, pianka morska (min.).
Meerwasser; woda morska.
Megaampère; megaamper (el.).
Megabasit; megabazyt (min.).
Megacoulomb; megakulon (el.).
Megafarad; megafarad (el.).
Meganit; meganit (mat. wybuch.).
Megaohm; megom (el.).
Megavolt; megavolt (el.).
Megohm; megom (el.).
Mehl; mąka, mączka (sort. górn. geol.).
Berg —, (Kieselgur); mączka krzemienna (geol.); p. Kieselgur.
Bohr —, (Schmand); mączka świdrowa, miał świdrowy.
erstes —, (vorderes—, frisches —); mączka pierwsza, przednia (sort.).
Erz —); mączka rudna (sort.).
mildes —, (Filz —); mączka miałka (sort.).
Poch —; mączka tłuczkowa (sort.).

rösches —, (Kern —, Rösches); mączka ziarnista, ostra.
zweites —, (hinteres —, mildes —); mączka druga, tylna (sort.).
Mehlführung (Schmundgerinne, Rinnenführung, Grabenwäsche); przewód mączny (sort.).
Mehlgips; gips ziemisty (min.).
Mehlkasten (Mehlhof, Schlämmkasten, Gefällkasten, Gefälle, Grabenhaupt, Grabenbühne); mącznik, skrzynia mączna (sort.).
Mehlkratzer (Raumlöffel) p. Bohrkrätzer.
Mehlrinnen (rösche o. rasche Mehlrinnen, Kernmehlrinnen); żłoby mączne,, żłoby na ostrą mąkę (sort.).
Mehlsetzmaschine; maszyna osadzająca mączna, odsadnik mączny (sort.).
Mehlstempel (Austragestempel, Austräger, Ortsstempel, Mehlschüsser) beim Pochwerk; stępor wypustowy, ostatni (sort.).
Mehrausgabe; wydatek zwiększony.
Mehrbetrag; zwyżka.
Mehrfachbetrieb; praca różnokierunkowa, wielokierunkowa.
Mehrfachkabel; kabel wielożyłowy (el.).
Mehrfachleitung; przewód (przewodnik) wielożyłowy (el.).
Mehrförmig (von einem Ofen); wielodyszowy (hut.).
Mehrhebelregulator; miarkownik, regulator wielodrążkowy (el.).
Mehrleiteranlage; 1) zakład (wieloprzewodnikowy) wieloprzewodowy; 2) urządzenie (wieloprzewodnikowe) wieloprzewodowe (el.) p. Anlage.
Mehrleitersystem; układ, system (wieloprzewodnikowy) wieloprzewodowy (el.).
Mehrlitzenkabel; kabel wielowiotkowy, wielowitny (el.).
Mehrphasenanker; twornik wielofazowy, wieloprądowy (el.).
Mehrphasengenerator (Mehrphasenmaschine, Mehrphasenstromerzeuger); prądnica wielofazowa, wieloprądowa, wieloprądnica (el.).
Mehrphasenmotor; silnik, prądnik, motor wielofazowy (wieloprądowy) (el.).
Mehrphasennetz; sieć wielofazowa (wieloprądowa) (el.).
Mehrphasenschaltung; połączenie wielofazowe (wieloprądowe) (el.).
Mehrphasenstrom; prąd wielofazowy, wieloprąd (el.).
Mehrphasenstromanlage; zakład wieloprądowy (el.).
Mehrphasenstromerzeuger p. Mehrphasengenerator.
Mehrphasensystem; układ, system wielofazowy (wieloprądowy) (el.).
Mehrphasentransformator; przetwornik prądu wielofazowego (wieloprądowy) (el.).
Mehrphasenumformer; przetwornica prądu wielofazowego (wieloprądowa) (el.).
Mehrzylinderdampfmaschine; maszyna parowa wielocylindrowa.
Mehrzylinderkessel p. Kessel.
Mehrzylindermotor (Mehrzylinderverbrennungsmotor) p. Verbrennungsmotor.
Meidingersches Element (Meidinger Element); ogniwo Meidingera (el.)
Meile; mila (mat. geogr. miern.).
geographische —; mila geograficzna.
Post —; mila pocztowa.
Meilengeld; milowe.
Meiler (Kohlenmeiler); milerz, mielerz (stos drzewa z którego wypalają węgle) (węgl.).
Meilerdecke; okrywka milerza, mielerza (z drobnych gałązek i darni obsypanej miałem węglowym) (węgl.).
Meilerholz; drzewo (drewno) węglarskie milerzowe (węgl.).
Meilerkok (Meilerkoks); koks milerzowy (górn. techn.).
Meilerofen; (für Holz, Steinkohle); piec milerzowy (mielerzowy), mielerz.
Meilerstätte; mieścisko, kotlina, mielerzysko, węgliszcze (miejsce zwęglania drzewa) (węgl.).
Meilerung (Meilerverkohlung, Meilerverfahren, Holzkohlenmeilerung, Kohlenmeilern des Holzes); zwęglanie w mielerzach (węgl.).
Meilerverkokung (der Steinkohlen); koksowanie mielerzowe, koksowanie w mielerzach.
Meines Stratameter (Stratemeter nach Meine); stratametr Meinego (wierc. ziem.) p. Stratameter.
Meinhardtscher Anzünder (zur Zündschnurzündung); zapalnik (zapłonnik) Meinhardta (górn.) p. Zünder.
Meionit (Mejonit, pyramidaler Eläinspat); mejonit (min.).

Meißel; dłuto, dłutko (techn.).
Dreh —, (Schlicht —); dłuto proste (do obtaczania), nóż stalowy (tok.).
Flach —, (gerader —); dłuto szerokie, ścinak (ślus.).
gebogener —, (Halbrund —); dłuto ślusarskie, piesznia ślusarska.
gekröpfter Hohl —; dłuto prostościęte (stol.).
Hand —; nasiek ręczny.
Hohl —. (Hohleisen, Gutsche); dłuto kabłąkowe, dłubacz, żłobak, piesznia, rera (cieś.).
Kreuz —; siekacz krzyżowy, wycinak (dłuto płaskie wąskie).
Nut —; wpustak.
Rund —; żłobak.
Schrot —, (Stiel —); przecinak trzonkowy, rozcinak.
Zahn —, (Zahneisen, Schraubenstahl); dłuto zębate, grzebieniaste (do toczenia śrub).
Zimmermanns —, (Stech —, Lochbeitel); dłuto ciesielskie, czopowe, gniazdowe (cieś.).

Meißel p. Meißelbohrer.

Meißelbohren; wiercenie dłutowe (wierc. ziem.) p. Stoßbohren.

Meißelbohrer (Bohrmeißel, Meißel); dłuto, świder dłutowy (wierc. ziem.)
— **mit Ohrenschneiden** (Laschenbohrer); dłuto (świder) z ostrzami bocznemi.
— **mit Ohren und Nachschneiden;** dłuto z ostrzami bocznemi i rozszerzaczami, świder uszaty z rozszerzaczami, uszak rozszerzający.
— **mit beweglichen Nachschneiden;** rozszerzacz skrzydłowy, dłuto z rozszerzaczami p. Flügelbohrer.

Meißellehre (Meißelschablone); prawidło dłutowe, wzornik (szablon) dłutowy (wierc. ziem.).

Meißelschneide; ostrze dłuta (narz.).

Meißelstahl; stal dłutowa (met.).

Meißnersche Bewetterung (mittels Lutten, die ohne Durchhiebe ins Feld getrieben werden); przewietrzanie (wentylacja) Meißnera (górn.).

Meißnersches Stoßtränkverfahren (unmittelbare hydraulische Kohlensprengung); nasycanie przodków roboczych sposobem Meißnera (górn.).

Meistangebot; oferta najwyższa.

Meistbietender; najwyższą cenę podający, najwyżej licytujący.

Meister (Leiter); majster, mistrz, kierownik.
Frisch —, (Abtreib —); dymarz, majster fryszerski.
Gieß —; majster odlewniczy, lejarz.
Maurer —; majster murarski, mularski.
Schmiede —, (Hammer —); majster kowalski.

Meisterstück (Meisterwerk); 1) arcydzieło, dzieło mistrzowskie; 2) dzieło wyzwolin (na majstra).

Mejonit p. Meionit.

Melaconit (Melakonit); melakonit (min.).

Melanasphalt (Albertit); albertyt (min.).

Melanerz; ruda czarna, czerń rudy (min.).
diprismatisches — p. Liëvrit.
dystomes —, (Aeschynit); aeschynit, eszynit.
hemiprismatisches —, (Gadolinit); gadolinit.
prismatisches — p. Polymignit.
pyramidales —, (Fergusonit); fergusonit, tyryt.
tetartopyramidales —, (orthotypes —, Cerin, Allanit); allanit, ortyt.

Melanglanz; błyszcz czarny, srebro czarne (min.).
prismatischer — p. Stephanit.
rhomboëdrischer — p. Polybasit.

Melanglimmer rhomboëdrischer (Cronstedtit); kronsztedyt (min.).

Melangraphit rhomboëdrischer (Graphit); grafit (min.).

Melanit (schwarzer Granat); melanit, granat czarny (min.).

Melanochlormalachit (hemiprismatischer Vauquelinit); wokelinit, vauquelinit (min.).

Melanochroit p. Phönicit.

Melanolith; melanolit (min.).

Melanophlogit; melanoflogit (min.).

Melanosiderit; melanosyderyt (min.).

Melanterit (Eisenvitriol, hemiprismatisches Vitriolsalz); melanteryt, witryol żelazny (min.).

Melaphyr (schwarzer Porphyr, Augitporphyr); melafir, porfir czarny (geol.).

Melden; donieść komu co, zawiadomić kogo o czem.

Melden (sich); zgłosić się.

Melichromharz pyramidales (Honigstein); miodowiec, melit (min.).

Melieren (mischen, sprenkeln); mieszać.
Melierte Kohlen; węgiel zmieszany (kawałki większe z mniejszymi) (sort.).
Melilith (Humboldtilith, Sommervillit); melilit (min.).
Melilithschlacke (Humboldtilithschlacke); żużel melilitowy (hut.).
Melinit p. Gelberde.
Melinophan (Melitophan, Meliphanit); melinofan (min.).
Melioration (Verbesserung); melioracja, ulepszenie, poprawienie.
Meliorieren (aufbessern, entwässern); meliorować, poprawiać, odwodnić.
Melonit (Tellurnickel); melonit (min.).
Melopsit; melopsyt (min.).
Membran (Membrane, Haut, Häutchen); błona, przepona (fiz.).
Menaccanit (Menakanit, Menakan, Titaneisensand); menakanit (min.).
Mendipit (peritomer Bleibaryt); mendypit (min.).
Meneghinit (Menighinit); meneginit (min.).
Mengeapparat (Menger, Mischungsapparat, Rührwerk); mieszadło, mieszarka, mącidło (sort.).
Mengit; 1) mengit; 2) p. Monazit (min.).
Menilit (Leberopal); menilit, opal bulasty (min.).
Menilitschiefer; łupek menilitowy (geol.).
Mennige (Minium, Bleizinnober, Bleirot); minia, minium (min. chem.).
Mennigofen; piec do wypalania minium, piec miniowy.
Menschenförderung (Mannschaftsförderung); zjazd i wyjazd załogi roboczej (do kopalni i z kopalni) (górn.).
Menschenkraft; siła ludzka, siła robotnika.
Mergel; margiel, skorupisz, łomikost (geol.).
Dolomit —; margiel dolomitowy.
Kalk —; margiel wapienny.
Kiesel —, (Sand —); margiel krzemienny, krzemienisty.
Kreide —; margiel kredowy, opoka.
Lias —; margiel liasowy.
Süßwasser —; margiel słodkowodny.
Ton —; margiel ilasty.
Zement —; margiel cementowy.
Mergelboden (Mergelerde); ziemia marglowa, grunt marglowy (geol.).
Mergelgräberei (Mergelgrube); marglarnia, kopalnia marglu (górn.).
Mergelig; marglowy.
Mergelschiefer; łupek marglowy (geol.).
Mergelsicherheitspfeiler; marglowy filar ochronny (górn.).
Meridian (Mittagslinie); południk (miern.).
astronomischer —; południk astronomiczny.
magnetischer —; południk magnetyczny.
Meridianbestimmung (Mittagslinie-Bestimmung); wyznaczenie południka (miern.).
Meridianebene; płaszczyzna południkowa (geogr. miern.).
Meridiankonvergenz; zbieżność południków (miern. geogr.).
Meridiankreis; koło południkowe, południk (geogr. miern.).
Meridianrichtung; kierunek południka (miern.).
Merkur p. Quecksilber.
Merkurblende (Cinnabarit, Zinnober, peritome Rubinblende); cynober, blenda merkurjalna, rtęciowa (min.).
Meroxen p. Biotit.
Mesitin (Mesitinspat, rhomboëdrischer Parachrosbaryt); mezytyn (min.).
Mesole (Mesolin); mezol, mezolin (min.).
Mesolith (Kalkerde- und Natronmesotyp); mezolit (min.).
Mesotyp (Faserzeolith); mezotyp min.).
Kalk — p. Skolezit.
Kalkerde u. Natron —; p. Mesolith.
Natron — p. Natrolith.
Mesozoische Formation (sekundäre Formation, Periode); formacja mezozoiczna (geol.).
Meßapparat (Meßinstrument); przyrząd pomiarowy, mierniczy (miern. el.).
Meßband (Bandmaß); taśma miernicza (miern.).
Leinen —; taśma płócienna.
Stahl —; taśma stalowa.
Meßbar; wymierny, dający się mierzyć.
Meßbatterie; bateria pomiarowa (el.).
Meßbrücke; mostek pomiarowy (el.).
Meßdraht; drut mierniczy, pomiarowy (miern. el.).
Messen; mierzyć, pomierzyć, wymierzyć (mat. miern.).

Messer; nóż (techn.).
Rasenschneid —; nóż darniarski, darniak.
Support —; nóż tokarski, nóż w strugarkach.
Messerschalter; wyłącznik nożowy (el.).
Meßfahne (Figurierfahne); chorągiewka miernicza, proporczyk (miern.).
Meßgefäß (Meßkasten) zur Solmessung; naczynie miernicze, przyrząd (skrzynka) mierniczy (warzel.).
Kipp —; maczynie miernicze wywrotne, przegibne.
Meßgerät; przyrząd pomiarowy, mierniczy (maszyn. el.).
Meßgestänge; żerdka miernicza (miern. górn.).
Messing (Gelbkupfer. Gelbguß); mosiądz (met.).
Aluminium —; mosiądz glinowy
rotes —, (Rotguß, Tombak); tombak.
streckbares —; mosiądz kowny, kujny, kowalny.
Stück —, (Roh —, Arco); mosiądz surowy, nieoczyszczony.
Weiß —; mosiądz biały.
Messingarbeit (Bronzearbeit); mosiężnictwo, brązownictwo, ludwisarstwo (met.).
Messingarbeiter (Bronzearbeiter, Messingschmied); mosiężnik, brązownik, ludwisarz (met. techn.).
Messingblech (Latun, Schlosserlatun); blacha mosiężna (met. techn.).
Messingbrennerei p. Messingfabrik.
Messingdraht; drut mosiężny (met. techn.).
Messingdrahtkorb; (b. Sicherheitslampen); kołpaczek z drutu mosiężnego (górn.).
Messingfabrik (Messingbrennerei, Messinghütte, Messinghammer, Messingwerk); mosiężnia, zakład mosiężniczy (met. techn.).
Messingfabrikation; wyrób mosiądzu, mosiężnictwo (met. techn.).
Messinggelb (von Farbe); jak mosiądz żółty, barwy mosiądzu.
Messinggelbe Farbe; barwa mosiężna.
Messinggießerei (Gelbgießerei); 1) odlewanie mosiądzu, mosiężnictwo (czynność); 2) odlewnia mosiądzu, mosiężnia, ludwisarnia (met. techn.).
Messingguß (Messinggußstück, Messinggußware); odlew mosiężny (met. techn.).
Messinghütte p. Messingfabrik.
Messinghammer p. Messingfabrik.
Messingofen; piec do wypalania mosiądzu (techn.).
Messingware; towar mosiężny (met. techn.).
Messingwerk p. Messingfabrik.
Meßinstrument (Meßapparat); instrument (przyrząd) mierniczy, pomiarowy, miernik (miern. el. maszyn.).
Meßkasten (zur Solmessung) p. Meßgefäß.
Meßkeil; klin mierniczy (miern.).
Meßkette; łańcuch mierniczy (miern.).
Meßkunst (Vermessungskunde); miernictwo (miern.) p. Geodäsie, Markscheidekunst.
Meßlänge; długość pomiarowa.
Meßlatte (Meßstab); łata miernicza (miern.).
Meßleitung; przewód (przewodnik) probierczy (el.).
Meßmethode; sposób mierzenia, sposób pomiaru.
Meßpflock (Absteckpfählchen); palik, kołek mierniczy (miern.).
Meßprotokoll, protokół pomiaru (miern.).
Meßrad (Meßrädchen); kółko miernicze (miern.).
Meßschraube; śruba miernicza (miern.).
Meßschraube von Stampfer (Mikrometerschraube); śruba miernicza Stampfera, śruba mikrometryczna (miern.).
Meßstab p. Meßlatte.
Meßstange; żerdka miernicza (miern. górn.).
Meßstation; stacja miernicza, stacja pomiarowa (górn.).
Meßstock; kostur mierniczy (miern.).
Meßtischapparat; przyrząd stolikowy (miern.).
Meßtischaufnahme; zdjęcie stolikowe (miern.).
Meßtischblatt (Meßtischplatte); deska (płyta) stolikowa (miern.).
Meßtransformator (Meßwandler); przetwornik pomiarowy, mierniczy, transformatorek mierniczy (el.).
Meßtrog (Zimentiertrog); skrzynka (przyrząd) miernicza, cechownicza (do mierzenia solanki) (soln.).
Messung; mierzenie, wymierzanie, pomiar (mat. miern.).
Messungsbasis; podstawa miernicza, podstawa zmierzona (miern.).
Messungsfehler; błąd pomiaru (miern.).

Meßverfahren; sposób mierzenia, sposób pomiaru (miern.).
Meßwandler p. Meßtransformator.
Meßwiderstand; opór pomiarowy (mierzony) (el.).
Mestizeneisen (gemischtes Eisen); żelazo zmieszane (met.).
Metabrushit; metabruszyt (min.).
Metachlorit; metachloryt (min.).
Metacinnabarit; metacynnabaryt, metacynober (min.).
Metall; kruszec, metal (chem. met.).
— **der Alkalien** (Alkali —); kruszec ługowcowy, alkaliczny, potasowiec.
— **der alkalischen Erden** (Erdalkalimetall, Halberdemetall); kruszec ługowcowo-ziemisty, kruszec gryzący, wapniowiec.
— **der Erden** (Erdmetall); kruszec ziemisty, ziemiec, glinowiec.
Antifriktions —; kruszec przeciwcierny.
dehnbares —; kruszec kowalny, kujny, kowny.
Delta —; kruszec delta.
edles —, (Edelmetall); kruszec szlachetny.
gediegenes —, (Gediegenmetall, Jungfern —); kruszec rodzimy.
gereinigtes —; kruszec czyszczony, rafinowany.
leichtes —; kruszec lekki.
schweres —; kruszec ciężki.
sprödes —; kruszec kruchy.
unedles —; kruszec nieszlachetny.
plattiertes —; kruszec obkładany, platerowany.
Weiß —; kruszec biały, stop biały.
Zapfenlager —; kruszec panewkowy.
Metallabgang; strata kruszcowa, strata w kruszcu (sort.).
Metallanlasser (Metallanlaßwiderstand); rozrusznik metalowy (el.).
Metallarbeiter; metalownik, metalnik (techn.).
Metallartig (metallähnlich); kruszcowaty, metaliczny, metalowy.
Metallatlas p. Metallmohr.
Metallbarometer p. Barometer.
Metallbarren; zlewek kruszcu (met.).
Metallbergbau (metallischer Bergbau) p. Erzbergbau.
Metalldübel; kołek metalowy (el.).
Metallerz; ruda kruszcowa, metaliczna (geol.).
Metalldraht; drut metalowy (techn.).
Metallfadenlampe; żarówka metalowa, metalówka (el.).
Metallfolie (Folie, Blattmetall); płatek metalowy, folia metalowa (met. techn.).
Metallführend; kruszconośny (geol.).
Metallführung; kruszconośność (geol.).
Metallfutter (eines Zapfenlagers); p. Futter, Lagerfutter.
Metallgehalt (Metallhalt) der Erze, Erzlager; zawartość metalu, kruszcu, zakruszcenie (met.).
Metallglanz (metallischer Glanz) der Mineralien; połysk metaliczny (min.).
Metallglas (Schmelzglas, Amause, Email) p. Email.
Metallgold (Goldschaum, unechtes Blattgold); złoto malarskie, płatkowe, fałszywe, pozłotka (met. techn.).
Metallhalt (Metallinhalt); p. Metallgehalt.
Metallhältig; kruszcowy, metal zawierający.
Metallhüttenkunde; hutnictwo kruszców, nauka o hutnictwie kruszców (hut.).
Metallisch; metaliczny, kruszcowy.
Metallisieren (mit Metall überziehen); metalizować, powlec metalem (techn.).
Metallkappe; kołpak metalowy (el.).
Metallklemme; zacisk metalowy (el.).
Metallkolben (Kolben mit Metallideruug) p. Kolben.
Metallkomposition (Komposition); stop metalowy, kompozycja metalowa (techn.).
Metallkönig p. König.
Metallegierung p. Legierung.
Metalliderung; szczeliwo (szczelniwo) metalowe (maszyn.).
Metallmanometer p. Manometer.
Metallmohr (Metallmoor, Metallatlas); gąbka metalowa (met. techn.).
Metalloid (Nichtmetall); metaloid pierwiastek chemiczny niemetaliczny) (chem.).
Metalloxyd (Base); tlenek metalu (chem.).
Metallreich; kruszcowy, w kruszec obfitujący (geol. chem.).
Metallplattierung; metalowanie, powlekanie metaliczne (kruszcowe) (techn.).
Metallrheostat; opornik (reostat) metalowy (el.).
Metallsäge; piłka do metali (narz.).
Metallsalz p. Spisasalz.

Metallschlacke; żużel metalowy (met.).
Metallseifen (pl.); usypy, gruzowiska kruszcowe (geol. górn.).
Metallsilber (unechtes Blattsilber, unechtes Schlagsilber); srebro malarskie, płatkowe, fałszywe (met. techn.).
Metallthermometer; termometr (ciepłomierz) metalowy (fiz.).
Metallurgie; hutnictwo kruszcowe, kruszcownictwo, metalurgia (nauka o sposobach otrzymywania metali z rud) (hut.).
Metamorphisch; metamorficzny, przeobrażony (geol.).
Metallurgisch; metalurgiczny (hut.).
Metamorphische Gesteine; skały metamorficzne, przeobrażone (geol.).
Metamorphische Lagerstätte; złoże metamorficzne, przeobrażone (geol.)
Metamorphismus (Gesteinsumformung); przeobrażenie, metamorfizm (geol.).
Metamorphose (Umgestaltung); metamorfoza, przeobrażenie, przemiana, przekształcenie (geol.).
dynamische —; metamorfoza dynamiczna.
mechanische —; metamorfoza mechaniczna.
Metasomatische Lagerstätte; złoże metasomatyczne, przemienione (geol.).
Metaxit; metaksyt (min.).
Metazentrum; metacentrum (fiz.).
Meteoreisen (meteorisches Eisen); żelazo meteoryczne (min.).
Meteorit (Meteorstein, Aërolith); meteoryt, aerolit (min.).
Meteorstahl (Nickelstahl); stal meteoryczna, stal niklowa (met.).
Meter; metr (jednostka miary długości = jednej dziesięciomilionowej części ćwierci południka ziemskiego).
Kurrent —; metr bieżący.
Metergedinge (Schnurgedinge); ugoda metrowa, ugoda sznurowa (górn.).
Meterkilogramm (Kilogrammeter); kilogramometr, kilogrammetr (jednostka pracy mechanicznej potrzebnej do podniesienia 1 kg na wysokość 1 m w jednej sekundzie).
Metermaß; miara metryczna, metrowa (mat.).
Metermaßstock (Meterstock, Meterstab); metr, metrówka (miern. itd.).
Meterzentner; cetnar metryczny (100 kg).
Methan p. Kohlenwasserstoff.
Methode (Verfahren, Vorgehen, Weg); sposób, metoda.
Methode der gleichen Koeffizienten; sposób (metoda) równych spółczynników (mat.).
Methode der kleinsten Quadrate; metoda najmniejszych kwadradów (miern.).
Metrisches System; układ (system) metryczny (mat.).
Mayersche Stoßbohrmaschine; wiertarka udarowa Meyera (górn.).
Meyerscher Doppelschlitzmantel (b. Sicherheitslampen); płaszcz dwuszczelinkowy Meyera (górn.).
Mezzanin p. Halbgeschoß.
Miargyrit (Silberantimonglanz, hemiprismatische Rubinblende); miargiryt, błyszcz srebro-antymonowy (min.).
Miete; najem.
Mieten; nająć, najmować.
Miethaus; dom najemny, dom do wynajęcia.
Mietkontrakt (Mietvertrag); kontrakt, umowa najmu.
Mikroampère; mikroamper (el.).
Mikrocoulomb; mikrokulon (el.).
Mikrofarad; mikrofarad (el.).
Mikrogalvanometer; mikrogalwanometr (el.).
Mikrolin; mikrolin (min.).
Mikrolithe; mikrolity (igiełki krystaliczne) (kryst.).
Mikromanometer (Multiplikationsdruckmesser) für Depressionsmessungen; mikromanometr.
Mikrometer; mikrometr, drobnomierz, leniwka (miern.).
Mikrometerschraube (Feinstellschraube); śruba mikrometryczna, śruba leniwki (miern.).
Mikroohm; mikrom (el.).
Mikroorganismen (Kleinwesen); drobnoustroje (geol.).
Mikrophon (Schallverstärker); mikrofon (w telefonie).
Mikrophonkohle; węgiel mikrofonowy (el.).
Mikrophontransformator; przetwornik mikrofonowy (el.).
Mikrophonwiderstand; opór w mikrofonie (el.).
Mikroseismische Apparate; przyrządy mikrosejsmiczne (geol.).

Mikroskop (Vergrößerungsglas); mikroskop, drobnowidz (fiz.).
Mikroskoptheodolith; teodolit mikroskopowy (miern.).
Mikrosommit; mikrosommit (min.).
Mikrotelephon; mikrotelefon.
Mikrovolt; mikrowolt (el.).
Milchglas (Beinglas); szkło mleczne.
Milchquarz; kwarc mleczny (min.).
Milchweiß (von Farbe); biały jak mleko, mleczny.
Mild (milde) vom Gestein; łupki, miękki, łagodny (geol. górn.).
Mild (milde) b. Pochen; drobny (sort.)
Mildglanzerz p. Polybasit.
Millbar (Millbars, Rohschiene, Luppenstab, Puddelstab) p. Rohschiene.
Milleporen (Korallenstöcke); millepory, skłótwy (w utworach trzeciorzędowych) (geol.).
Millerit (Nickelkies, Haarkies); millerył, piryt niklowy, piryt włosisty (min.).
Milliampère; miliamper (el.).
Milliampèremeter; miliamperomierz, miliamperometr (el.).
Milligramm; miligram (mg = 0·001 grama).
Millihenry; milihenry (el.).
Millimeter; milimetr (mm = 0·001 m).
Millimeterpapier; papier milimetrowy (kratkowany).
Millivolt; miliwolt (el.).
Millivoltmeter; miliwoltomierz, miliwoltmetr (el.).
Miloschin (Serbian); miłoszyn, serbian (min.).
Mimetesit (makrotyper Bleibaryt); mimetezyt (min.).
Minderwertig; małowartościowy.
Minderwertiges Eisen; żelazo niskogatunkowe (met.).
Mindestwettermenge; najmniejsza (minimalna) ilość powietrza (górn.).
Mine (unterirdischer Gang); podkop, mina.
Mine (Grube, Zeche) p. Bergwerk.
Minenarbeit; robota kopacka, górnicza (górn.).
Minenarbeiter p. Minengräber.
Minengang; chodnik podkopowy, prowadzący do podkopu (górn.).
Minengräber (Mineur, Minierer); podkopnik, minier, miner, minarz, kopacz.
Minenpulver; proch strzelniczy, wybuchowy.
Minentrichter; stożek strzałowy.
Minenzündung; zapalanie min.
Mineral (pl. Minerale o. Mineralien); minerał, mierost, kopalina (min.).
nutzbares —; minerał użyteczny.
vorbehaltenes —; minerał zastrzeżony.
Mineralgang p. Gang.
Mineralisch; mineralny.
Mineralkermes; kermes mineralny (min. chem.).
Mineralkohle; węgiel ziemny, mineralny (min.).
Minerallagerstätte; złoże mineralne (geol.).
Mineralmenge; zasób mineralny (górn.).
bauwürdige —; zasób mineralów popłatnych.
Mineralog (Gesteinkenner); mineralog.
Mineralogie (Mineralienkunde); mineralogja.
Mineralogisch; mineralogiczny.
Mineralöl (Steinöl, mineralisches Öl, Petroleum); olej mineralny, olej skalny (min.).
Mineralpech p. Asphalt.
Mineralquelle; źródło mineralne (geol.).
Mineralsalze (Sammelname für Steinsalz, Kaliumsalze, Bittersalze, Boraxit u. s. f.); sole mineralne (geol. górn.).
Mineralwasser; woda mineralna (min.).
Minette; 1) mineta (ruda żelazna oolityczna) (min.); 2) mineta (odmiana porfiu) (geol.).
Minettebergbau; 1) kopalnictwo minety, górnictwo minety; 2) kopalnia minety (górn.).
Mineur p. Minengräber.
Minieren (graben, unterwühlen); podkopać. podkopywać.
Minimalausschalter (Minimalautomat, Minimalschalter); wyłącznik samoczynny zerowy, krańcownik odjemny (el.).
Minimalschraffenskala p. Schraffenskala.
Minimalspannung; napięcie najmniejsze (el.).
Minimalstrom; prąd najsłabszy (el.).
Minimaltarif; taryfa najniższa.
Minimalthermometer; termometr (ciepłomierz (różniczkowy (fiz.).
Minimalwert; wartość najmniejsza.
Minimax; minimaks (przyrząd ręczny do gaszenia ognia).
Minimum; najmniejszość.
Minister; minister.

Ministerial (zum Ministerium gehörig); ministerjalny.
Ministerialerlaß; reskrypt (rozporządzenie) ministerjalny.
Ministerialrat; radca ministerjalny.
Ministerium; ministerstwo.
— **des Äußeren**; ministerstwo spraw zewnętrznych, zagranicznych.
— **des Inneren**; ministerstwo spraw wewnętrznych.
— **des Kaiserlichen Hauses**; ministerstwo domu cesarskiego.
— **für öffentliche Arbeiten**; ministerstwo robót publicznych.
Ackerbau —; minister. rolnictwa.
Finanz —; ministerstwo skarbu.
Handels —; ministerstwo handlu.
Justiz —; ministerstwo sprawiedliwości.
Landesverteidigungs —; ministerstwo obrony krajowej.
Reichskriegs —; ministerstwo wojny.
Minium p. Mennige.
Minuend (Grundzahl); odjemna (mat.).
Minuselektrizität; elektryczność ujemna (el.).
Minusleitung; przewód ujemny (el.).
Minusplatte; płyta ujemna (el.).
Minuspol; biegun ujemny (el.).
Minuszeichen; znak odciągania, ujemności (mat.).
Minute; minuta ($^1/_{60}$ część godziny — również $^1/_{60}$ część stopnia) (fiz. miern.).
Minutiensalz (Salzminutien, Minutien); sól drobna, miałka, okruchowa, rumówka, minucje (solne) (soln.).
Minutensalzhauer (Kleinhauer, Formalhauer); kruszak (w Wieliczce) (soln.).
Miozän (mitteltertiär); mioceński, mioceniczny, miocenowy (geol.).
Miozän (miozäne Bildung, miozäne Formation, Miozänperiode); miocen, formacja mioceńska (geol.).
Mirabilit (prismatisches Glaubersalz); mirabilit, sól cudowna, sól glauberska (min.).
Mischanlage bei Spülversatz; urządzenie do mieszania przy podsadzce płynnej (górn.).
Mischapparat; przyrząd do mieszania, mieszadło (techn.).
Mischen; mieszać (chem. techn. hut.).
Mischer; 1) mieszacz; 2) mieszadło (do czyszczenia rudy w korycie wodą napełnionem) (sort.); 3) zlewnik (surówki roztopionej w piecu) (met.).
Mischkondensator; skraplacz, kondensator bezprzeponny (maszyn.).
Mischtrichter; lej mieszalny (do mieszania materjału podsadzkowego z wodą przy podsadzce płynnej).
Mischung (das Mischen); mieszanie chem. techn. hut.).
Mischung (das Gemisch, Gemenge); mieszanina (chem. techn. hut.).
Mischungsverfahren; sposób (metoda) mieszania (fiz.).
Mischventil p. Ventil.
Mißbrauch; nadużycie.
Mißpickel p. Arsenkies.
Misy; misy (min.).
Mitgewerke; spółgwarek, spółwłaściciel (górn.).
Mitisgrün; zieleń wiedeńska (barw.).
Mitnehmer; zabierak, zabieracz (maszyn.).
Mitnehmerkupplung; sprzęgło zabiercze (maszyn.).
Mitnehmerrutsche (Schleppkette, Blackettconveyor); suwaczka łopatowo-łańcuchowa (górn.).
Mitnehmerscheibe; krążek (tarcza) zabiercza (maszyn.).
Mitsperre; zamknięcie wspólne, dwukluczowe (kas.).
Mittag (Süd); południe (geogr. miern. górn.).
Mittagseits (mittagwärts, in Mittag); na południe, ku południowi (geogr. miern. górn.).
Mittagsfeldort; chodnik (przygotowawczy) poszukiwawczy południowy (górn.).
Mittagsgang; żyła południowa (geol. górn.).
Mittagsgegend; strona południowa (geogr. miern. górn.).
Mittagskreis (Meridian); koło południkowe, południk (geogr. miern. górn.).
Mittagslinie (Meridianlinie); linia południkowa, południk (geogr. miern. górn.).
Mittagslinie-Bestimmung p. Meridianbestimmung.
Mittagsort; 1) przodek południowy; 2) chodnik południowy (górn.).
Mittagsschicht; szychta (zmiana) poobiednia, popołudniowa.
Mittagsstunde; godzina południowa, południe (12 *h* kompasu) (miern. górn.).
Mittagwärts p. Mittagseits.
Mittel (Zentrum, Mitte); środek.

Mittel; średnia (mat.).
arithmetisches —; średnia arytmetyczna.
geometrisches —; średnia geometryczna.
Mittel (Teil einer Lagerstätte); warstwa, część, ucząstek (geol. górn.).
Abbau — warstwa wyrobowa.
absätziges —; warsta gniazdowata.
edles —, (reiches —); warstwa bogata, szlachetna.
Erz —, (erziges —); warstwa kruszcowa, rudna.
Kohlen —; warstwa węglowa.
taubes —; warsta płonna, przerost.
unverritztes —; warstwa nienaruszona, nietknięta, panieńska.
Mittel (Zwischenmittel, Bergmittel, Gesteinsmittel, taubes Mittel) in einem Flöz; przerost płonny, jałowy (geol. górn.).
Mittelabstich p. Mittelstich.
Mittelbank (eines Kohlenflözes); słój średni, ława średnia (pokładu węgla (geol.).
Mittelbohrer (Nachbohrer); świder średni (dłuższy, lecz cieńszy od początnika) (górn.).
Mitteldruckdampfheizung; ogrzewanie parowe średnioprężne (maszyn. techn.).
Mitteldruckdampfmaschine; maszyna parowa średnioprężna (maszyn.).
Mitteldruckkessel (Mitteldruckdampfkessel); kocioł parowy średnioprężny (maszyn.).
Mitteldruckzylinder; cylinder średnioprężny (maszyn.).
Mitteleisenwalzwerk (Mittelwalzwerk, Mittelstreckwalzwerk, Mittelstraße, Mittelstrecke); walcownia na żelazo średnie, walcownia średnio walcująca (maszyn. hut.).
Mittelerz (pl. Mittelerze, Halbstuffen, Schurerze); półruda (ruda lub kruszec średniego gatunku, średniej wartości) (sort.).
Mitteleuropäische Zeit; czas średnioeuropejski, czas środkowo-europejski (geogr. miern.).
Mittelfein; średniocienki, średniodrobny, średnioziarnisty.
Mittelfeines Salz; sól średniodrobna (średnioziarnista), warzonka średniodrobna (średnioziarnista) (warzel.).
Mittelgebirge; góry średnie (geogr.).
Mittelgeschirr (beim Feldgestänge); ciągadła średnie (maszyn. górn.).
Mittelgevier p. Hilfsgevier.
Mittelgraben (b. d. Mehlführung); kanał (rząp) średni (w mącznych przewodach) (sort.).
Mittelgrob; średniogruby (górn. hut.).
Mittelgrobes Salz (mittelgrobes Siedesalz); sól średniogruba, warzonka średniogruba (warzel.).
Mittelkohle; węgiel pośredni (przesortowany) (sort.).
Mittelkörnig; średnioziarnisty (górn. hut.).
Mittelkörniges Salz (mittelkörniges Siedesalz); sól średnioziarnista (warzel.).
Mittelkornsetzmaschine; maszyna osadzająca na średnie ziarno, osadzarka średnia (sort.).
Mittelkornsetzsieb p. Mittelsetzsieb.
Mittelkraft (Resultierende); siła wypadkowa, siła wynikowa (mech.).
Mittelländisch; śródziemny (geogr. geol.).
Mittellauf (Mittelläufel, Mittelsohle); poziom średni, międzypoziom, piętro średnie, międzypiętrze, podpiętrze (górn.).
Mittellaufsfeldort (Mittellaufstrecke); chodnik poszukiwawczy (międzypoziomowy) międzypiętrowy, chodnik międzypiętrowy (górn.) p. Feldort.
Mittellaufsort (Ortsstoß); przodek międzypiętrowy (międzypoziomowy); przodek chodnika poszukiwawczego (międzypoziomowego) międzypiętrowego (górn.).
Mittelleiter (Mittelleitung); przewód środkowy (przewodnik) zerowy, względny, obojętny, wyrównawczy (el.).
Mittelmauer; mur środkowy (bud.).
Mittelpfeiler; filar środkowy (bud. górn.).
Mittelpfosten (eines Fensters); węgar środkowy (bud.).
Mittelpreis; cena średnia.
Mittelpunkt (Zentrum); środek, punkt środkowy (geom. fiz. mech.).
augenblicklicher —, (Drehpunkt); środek chwilowy obrotu.
Krümmungs —; środek krzywizny.
optischer —; środek optyczny.
Schwingungs —; środek wahań.
Stoß —; środek uderzenia.
Mittelpunkt des Freischurfes; środek wyłączności (górniczej) (pr. górn.).

Mittelpunktfehler; błąd centryczny, błąd środka (u kompasu, teodolitu) (miern.).
Mittelrad (Zwischenrad); koło pośrednie, koło środkowe (maszyn.).
Mittelsalz (zum Formen von Stöckeln geeignetes Salz); sól średnia, warzonka średnia (warzel.).
Mittelsatz (bei der Schlämmgrabenarbeit) p. Mittelstich.
Mittelschenkel; ramię środkowe, część środkowa (geol. geom.).
Mittelschlägig (mittelschlächtig); śródbierny, boczny, skokowy, piersiowy (maszyn.).
Mittelschlächtige Feuerung (der Pfannen); ogrzewanie (opalanie) wewnętrzne, rurowe (gazy ogniowe prowadzone rurami w solance umieszczonemi) (warzel.).
Mittelschlächtiges Wasserrad p. Wasserrad.
Mittelschram p. Schram.
Mittelschüsser (beim Pochwerk) p. Mittelstempel.
Mittelsetzen; osadzanie średnie (w sitach) (sort.).
Mittelsetzsieb (Mittelkornsetzsieb); sito osadowe na średnie ziarno, sito średnio osadowe (sort.).
Mittelsohle p. Mittellauf.
Mittelsole (Sole vom ersten, vom zweiten Falle u. s. f. b. d. Dorngradierung); solanka średnia (soln.).
Mittelspannung; napięcie średnie, przeciętne (el.).
Mittelspreize (Mittelsteg, mittlere Laufspreize); rozpora średnia (górn. cieś.).
Mittelstation (Nebenstation, Zwischenstation); stacja pośrednia (kol.).
Mittelstellung (der Meßinstumente); ustawienie środkowe (miern.).
Mittelstempel (Mittelschüsser, Hilfsstempel, Hilfsschüsser) b. Pochwerk; stępor średni, roztłukujący (sort.).
Mittelstich (Mittelabstich, Mittelsatz) bei der Schlämmgrabenarbeit; osad średni (sort.).
Mittelstraße p. Mitteleisenwalzwerk.
Mittelstrecke (Zwischenstrecke); chodnik średni, pośredni (górn.).
Mittelstrecke (Mittelstraße) p. Mitteleisenwalzwerk.
Mittelstück (Bohrstange); przedłużnica (drążek pośredni między początnikiem a świdrem górniczym) (górn.).
Mittelstück (Mittelstück der Welle, Mittelwelle, Kupplungswelle); pośrodek, łącznik, wał pośredni, sprzęgowy (łączący działanie dwóch maszyn) (maszyn.).
Mitteltertiär p. Miozän.
Mittelwalzen (Walzen eines Mittelwalzwerks); walce średnie, średniowalcujące (maszyn. hut.).
Mittelwalzwerk p. Mitteleisenwalzwerk.
Mittelwand; ściana środkowa (bud.).
Mittelwasserstand (mittlerer Wasserstand); średni stan wody, woda średnia (rob. wod.).
Mittelwelle p. Mittelstück.
Mittelwert; wartość średnia, pośrednia, przeciętna.
Mitternacht (Nord); północ, strona północna (24 h kompasu) (geogr. miern. górn.).
Mitternachts- (in Mitternacht, mitternachtsseits); północny, ku północy, na północ (geogr. miern. górn.).
Mitternachtsfeldort; chodnik poszukiwawczy północny (górn.).
Mitternachtsgesang; żyła północna (geol. górn.).
Mitternachtsort; 1) przodek północny; 2) chodnik północny (górn.).
Mizzonit; mizzonit, mejdzonit, mejzonit (min.).
Mobil (beweglich); ruchomy, przenośny.
Mobilien (Habseligkeiten, Hausrat); ruchomości, sprzęty.
Mobilienabfall; ubytek sprzętów.
Mobilienzuwachs; przyrost sprzętów.
Moccastein p. Mokkastein.
Mock (Mockstahl, Halbstahl, Rückenzeug, Rohstahl); stal połowiczna, surowa, mok (met.).
Model (der Model, Maßstab, Form); miara, forma (mat. arch.) p. Modul.
Modell (Gußmodel); model odlewniczy (modła, podoba) (form. odl.).
Modell (Muster, Formular); wzór, wzorzec.
Modellbrett p. Formbrett.
Modelleur (Modellierer. Modellmacher); modelarz, modelnik, modelownik (form. odl.).
Modellieren; modelować, formować (form. odl.).
Modellieren (das); modelowanie, formowanie (form. odl.).
Modellkammer (Modellmagazin); modelownia (form. odl.).

Modellmacher p. Modelleur.
Modeltischler; stolarz modelowy.
Modelltischlerei; stolarstwo modelowe.
Modelltischlerei (Modelwerkstätte); modelarnia, pracownia modelowa (form. odl.).
Modeln (formen); modelować, formować.
Modeltorf (Formtorf, Streichtorf, Schlagtorf); torf formowany (techn.).
Modeltorferzeugung (Modeln des Torfes); wyrób torfu formowanego (techn.).
Modern (neu, neuartig, heutig); nowoczesny.
Modern (faulen); butwieć, pruchnieć.
Modler (Arbeiter b. Formen der Torfziegel); formacz, formierz (techn.).
Modul (Model, Maßstab); 1) moduł, zamiennik, spółczynnik (mat.); 2) miara porównawcza stosunków u słupa (arch.).
Mohnsalz; sól makówka, makowica (w Wieliczce) (soln.).
Mokkastein (Moosachat, Baumachat, Baumstein); agat mchowy, krzewiasty (min.).
Molasse (Molassegebirge, Molassegruppe, Molasseformation); molassa (podalpejskie utwory trzeciorzędowe) (geol.).
Molasse (Sandstein); molas (piaskowiec miękki trzeciorzędowy) (geol.).
Moldavit (Bouteillenstein, Wasserchrysolith); mołdawit, kamień butelkowy (min.).
Molekül (pl. Moleküle, die kleinsten Teilchen eines Körpers); molekuł, drobina, cząsteczka (chem.).
Molekularbewegung; ruch cząsteczkowy (fiz.).
Molekulargewicht; ciężar cząsteczkowy, molekularny (fiz.).
Molekularkräfte; siły międzycząstkowe (fiz.).
Molekularmagnete; magnesy cząsteczkowe, drobinowe (el.).
Molekularströme; prądy cząsteczkowe, drobinowe (el.).
Möller (Beschickung, Schicht, Vorlauf); namiar, przymieszka (stosunek topów do rud) (hut.).
Möllerbett (Möllerboden, Möllerhaus, Beschickungsboden, ... Gichtboden, Vormaßboden, Gichtbühne, Schichtsaal, Schichtplatz, Schichtboden); dobieralnia, mieszalnia (hut.).
Möllern (aufmöllern, beschicken); dobierać, mieszać (hut.) p. Beschicken.
Möllerung; 1) dobieranie, mieszanie (czynność); 2) namiar, przymieszka p. Möller.
Mollstein (Molstück, Fundstufe, Fundstück); okaz, okaz znaleziony (górn.).
Mollstein (Molstück, Geschiebe) p. Gerölle.
Molluske (Weichtier); mięczak (geol.).
Molter (länglicher Trog); koryto (warzel.).
Molybdän; molibden (chem.).
Molybdänblei (Molybdänbleierz, Molybdänbleispat) p. Gelbbleierz.
Molybdänerz; ruda molibdenowa.
Molybdänglanz (Molybdänit, Wasserblei, dirhomboëdrischer Eutomglanz); błyszcz molibdenowy, molibdenit (min.).
Molybdänocker (Molybdänsäureanhydrit); ochra molibdenowa (min.).
Molybdänsäure; kwas molibdenowy (chem.).
Molybdänsaure Salze; molibdeniany (chem.).
Molybdänsilber p. Tellurwismut.
Moment; moment (mech. el.).
— **der Kraft;** moment siły.
— **des Kräftepaares;** moment pary sił, moment dwojanu.
Anfahr —; moment rozruszny (el.).
Biegungs —, (Angriffs —); moment gięcia, gnący.
Dreh —; moment obrotu.
Kipp —; moment wywracający, wywrotczy.
magnetisches —; moment magnetyczny.
Maximal —; moment największy.
Reibungs —; moment tarcia.
Stabilitäts —; moment stateczności.
statisches —; moment statyczny.
Torsions —, (Dreh —); moment skręcający, moment skręcenia.
Trägheits —, (Massen —); moment bezwładności.
Widerstands —; moment wytrzymałości.
Momentan (augenblicklich, schnellvorübergehend, flüchtig); chwilowy.
Momentankraft; siła chwilowa.
Momentanwert; wielkość chwilowa (el.).
Momentanwiderstand; oddziaływanie chwilowe (mech.).

Momentanzentrum; środek chwilowy (mech.).
Momentausschalter (Momentschalter); łącznik (wyłącznik) migowy (el.).
Momentumschalter; przełącznik migowy (el.).
Momentunterbrecher; przerywacz natychmiastowy, migowy (el.).
Monunertzscher Stempel (Profileisenstempel von Monunertz); stempel Monunertza (górn.).
Monatsrapport (Monatsbericht); sprawozdanie miesięczne, raport miesięczny.
Monazit (Mengit, Edwardsit); monacyt, turneryt (min.).
Mönch p. Firstziegel.
Mönchskolben (Plungerkolben, Taucherkolben, massiver Pumpenkolben); nur, nurnik, tłok pełny (bez uszczelnienia) (maszyn.).
Mönchskolbenpumpe (Mönchspumpe) p. Plungerpumpe.
Mondfinsternis; zaćmienie księżyca.
Mondmilch (Montmilch, Bergmilch); mleko górne, mąka skalna (min.).
Mondstahl; dłuto półksiężycowe (narz.).
Mondstein; kamień księżycowy (odmiana adularu) (min.).
Moniergewölbe; sklepienie monierowskie, sklepienie Moniera (sklepienie żelaznobetonowe) (bud.).
Monierkonstruktion; ustrój monierowski, ustrój Monier'a (żelaznobetonowy) (bud.).
Moniermauerung; murowanie monierowskie, mur. sposobem Moniera.
Monochord (Schwingungsmesser); monochord, monokord (fiz.).
Monodimetrisches System p. Kristallsystem (quadratisches).
Monograptus (ein Pflanzentier); monograptus (geol.).
Monoklashaloid (prysmatisches Hopeït); hopeit (min.).
Monoklinisches System (monoklinoëdrisches, monoklinometrisches System) p. Kristallsystem (monoklines).
Monolith (Säule aus einem Steine); monolit, jednolit (bud.).
Monom (eingliedrige Zahlengröße); jednomian (mat.).
Monopol (Recht des Alleinhandels, Alleinverschleiß); monopol.
Monopolpreis; cena monopolowa.
Monopolsordnung; ustawa o monopolach.
Monotis (Conchiferen); monotis (geol.).
Monothionsäure p. Schwefelsäure.
Monotom; jednodzielny (kryst.).
Monotrimetrisches System p. Kristallsystem (hexagonales).
Monradit; monradyt (min.).
Monrolith; monrolit (min.).
Montage (Maschinenaufstellung, Maschieneneinrichtung); zestawianie, ustawianie, składanie, montowanie (maszyn.).
Montan —, (Berg —); górniczy.
Montanindustrie (Bergwerksindustrie) przemysł górniczy (górn.).
Montanist; górnik, biegły w górnictwie, montanista (górn.).
Montanisticum (Bergwesen, Berg- und Hüttenwesen); zawód górniczy, górnictwo, górnictwo i hutnictwo.
Montanistisch (bergmännisch); górniczy, montanistyczny.
Montanit; montanit (min.).
Montanprodukt (Bergwerksprodukt) p. Bergwerkserzeugnis.
Montanwerke (Berganlagen); zakłady górnicze (górn.).
Montebrasit; montebrasyt (min.).
Monteur (Einrichter, Aufsteller); ustawiacz, zestawca, składacz, monter.
Monticellit; montyczelit (min.).
Montieren (aufstellen, einrichten); zestawiać, ustawiać, składać, montować (maszyn.).
Montierung (Maschinenaufstellung) p. Montage.
Montierungsgerüst; rusztowanie zestawnicze (montownicze).
Montierungskammer; komora zestawnicza (maszyn.).
Montierungsplatz (Montierungswerkstätte); zestawnia, montownia (maszyn.).
Montmilch p. Mondmilch.
Montmorillonit; montmorylonit (min.).
Moor (Sumpf); bagno, trzęsawisko, oparzelisko (geol.).
Moor — (mooricht, moorig); bagienny, bagnisty.
Moorboden (Moorgrund, Moor); grunt bagnisty, torfowisko (geol.).
Moorgegend (Moorland, Moor); okolica bagnista (geol.).
Moorig (bruchig, sumpfig) p. Moor —.
Moorkohle; węgiel bagienny, torfowy (min.).
Moorland p. Moorgegend.
Moortorf; torf (czarny) (geol.).

Moos; 1) mech; 2) p. Torfmoor, Torflager.
Moosachat p. Mokkastein.
Moosbüchse; skrajnia z mchem, skrzynia z mchem (obudowa wodoszczelna Chaudron'a) (górn.).
Mooskupfer p. Haarkupfer.
Moosmoor (Wiesenmoor, Grünlandsmoor); torfowisko nizinne (geol.).
Moostorf; 1) torf mchowy; 2) p. Fasertorf.
Moräne (Steingeröll am Gletscher, Gletscherwall); morena, rypa, zwał (gruzowisko) lodowcowy (geol.).
Grund —, (Unter —); morena denna.
Mittel —; morena środkowa.
Rand —, (Seiten —); morena boczna.
Stirn —, (End —); morena czołowa.
Morast; bagno.
Morasterz (Moraststein, Sumpferz); żelazo bagniste, ruda błotna (min.).
Morasttorf (Sumpftorf, Schlammtorf, Baggertorf); torf bagienny, czerpakowy (geol.).
Morenosit (Nickelvitriol); morenozyt, witryol niklowy (min.).
Morgan-Gardner Kettenschrämmmaschine (Kettenschrämmaschine von Morgan-Gardner); wcinarka łańcuchowa Morgana Gardnera (górn.).
Morgen (Ackermaß); morg (55.9872 ha) (miern.).
Morgen (Ost); wschód (geogr. miern. górn.).
Morgen (in Morgen, gegen Morgen, morgenseitig, morgenseits, östlich); wschodni, ku wschodowi (geogr. miern. górn.).
Morgengang (Frühgang); żyła wschodnia (geol. górn.).
Morgenseitig (morgenseits) p. Morgen (in Morgen).
Morgentrumm; odnóże żyły wschodnie, żyła boczna wschodnia, odżyłek wschodni (geol. górn.).
Morion; morjon (min.).
Moroxit; moroksyt (min.).
Morphologie (der Kristalle); morfologja (nauka o budowie i kształtowaniu się ciał organicznych) (min.).
Morphologisch; morfologiczny (min.).
Morphologische Eigenschaften (morphologische Kennzeichen) der Mineralien; własności (oznaki) morfologiczne (minerałów) (min.).
Morphotropie; morfotropja (min.).
Morsbachscher Bremsschachtverschluß (Bremsschachtverschluß nach Morsbach); zamknięcie szybu hamulczego sposobem Morsbacha (górn.).
Morsealphabet; alfabet Morsego (tel.).
Morseapparat; przyrząd Morsego (tel.).
Morsetaster; klucz nadawczy Morsego (fiz. el.).
Morsetelegraph; telegraf Morsego (tel.).
Mörser (Reibschale); moździerz (chem. prob.).
Mörserapparat p. Kolbenmühle.
Mörserkeule (Stößel); tłuczek (chem. prob.).
Mörtel (Mauerspeise); zaprawa (bud.)
dünner —; zaprawa rzadka.
fester —; zaprawa gęsta.
französischer —, (Beton); beton.
gewöhnlicher — p. Luftmörtel.
Gips —; zaprawa gipsowa.
hydraulischer —, (Wasser —); zaprawa wodotrwała, podwodna.
Kalk —; zaprawa wapienna.
Kalkzement —; zaprawa wapienno-cementowa, półcementowa.
langsambindender —; zaprawa wolno wiążąca.
Lehm —; zaprawa gliniana.
Luft —, (gewöhnlicher —); zaprawa napowietrzna.
Mauer —; zaprawa murowa.
Putz —; zaprawa tynkowa.
schnellbindender —; zaprawa szybkowiążąca.
Wasser — p. hydraulischer Mörtel.
Zement —; zaprawa cementowa.
Mörtelbereitung; przyrządzanie zaprawy (bud.).
Mörtelbewurf; narzut zaprawą (bud.).
Mörtelgrube; dół z zaprawą (wapienną) (bud.).
Mörtelkasten; fola (bud.).
Mörteltrog; skrzynia wapienna, kajfas (bud.).
Mörtelüberguß; zalewa wapienna (bud.).
Mörtelverputz; wyprawa wapienna (bud.).
Mortier-Ventilator; przewietrznik (wentylator Mortiera) (maszyn. górn.).
Morvenit; morwenit (min.).
Mosaik (getäfelte Verzierung); mozaika (bud.).

Mosaikfußboden; posadzka mozaikowa (bud.).
Mosaikpflaster; bruk mozaikowy (bud.).
Mosandrit; mozandryt (min.).
Mörser p. Wiesenmoor.
Moth; torf, ciemna pulchna ziemia (geol.).
Motivierung (Erläuterung); uzasadnienie.
Motor (Kraftmaschine, Umtriebsmaschine, Betriebsmaschine, Kraftaufnehmer); motor, silnik (maszyn.).
Benzin —; motor benzynowy.
Diesel —; motor Diesela.
elektrischer —, (Elektromotor); motor elektryczny, prądnik.
Gas —, (Leuchtgas —, Gasmaschine, Gaskraftmaschine); motor gazowy, maszyna gazowa.
Hochofengas —; motor na czad wielkopiecowy.
Petroleum —; motor naftowy.
Sauggas —; motor wodnoczadowy.
Spiritus —; motor spirytusowy.
Verbrennungs —; motor spalinowy.
Verpuffungs —; motor wzbuchowy.
Wasser —, (Wasserkraft —, hydraulische Maschine); motor wodny, hydrauliczny, maszyna hydrauliczna.
Motoranlasser; rozrusznik (el.).
Motoranschluß; złącz motorowy (el.).
Motordynamo (Motorgenerator); dynamo (prądnica) silnikowa, przetwornica dwutwornikowa (el.).
Motorenanlage; urządzenie (instalacja) motorów, silników (el.).
Motorenbetrieb; 1) ruch motorów silników; 2) ruch motorami, silnikami (maszyn.).
Motorengas (Kraftgas); gaz motorowy, silniczy, roboczy p. Kraftgas.
Motorgenerator p. Motordynamo.
Motorische Gegenkraft; przeciwsiła motoryczna.
Motorische Kraft; siła motoryczna.
Motorstärke; moc motoru, silnika.
Motortransformator; przetwornica (el.).
Motorwagen; wóz motorowy, silnikowy, pędny (maszyn. el.).
Motorzähler; licznik motorowy, licznik silnikowy (el.).
Mottramit; motramit (min.).
Muff (bei Wellen, Walzwerken) p. Kupplungsmuff.
Muffe (Verbindungsmuffe, Kupplungsmuffe) der Röhren; nasuwka, objemka, mufa (maszyn.).
Doppel — p. Gasrohrmuffe.
verjüngte —; zwężka.
Muffe (Rohrmuffe); kielich (u rur) (maszyn.).
Muffel (Tiegel); mufla, mnich gliniany (hut.).
Muffelgewölbe (Nische); czeluść muflowa, sklepik (przy piecach cynkowych sklepienie z przodu nad muflami) (hut.).
Muffelofen; piec muflowy (chem. prob.).
Muffelscherben; okrzaski mufli, mufle pokruszone (hut.).
Muffenkupplung p. Kupplung.
Muffenrohr (Muffenröhre); rura kielichowa (mufowa), rura z rękawem (techn.).
Muffenverbindung (der Röhren); łączenie nasuwkowe, objemkowe.
Mühlbach; młynówka.
Mühle; młyn (sort.).
Mühleisen (Mühlbock); paprzyca (okucie oka w kamieniu młyńskim) (sort.).
Mühlenanlage; 1) urządzenie młyńskie; 2) zakład młynowy (młyński).
Mühlenaufzug; wyciąg młyński (sort.).
Mühlenerz; ruda mełta (sort.).
Mühlenwerk (Mühlenbetrieb, Mühlenindustrie); mielnictwo (sort.).
Mühlrad; koło młyńskie (sort. maszyn.).
Mühlsandstein (Mühlensandstein); żarnowiec, kamień żarnowy (geol. techn.).
Mühlstein (Mühlsandstein); kamień młyński.
oberer —; biegacz.
unterer —; spodak.
Mühlsteinbruch; łom żarnowców, łom kamieni młyńskich (techn.).
Mulde (Becken, Bassin); 1) łęk, niecka, żłób, synklina, synklinala, fałda synklinalna; 2) zagłębienie, kotlina (geol. górn.).
Mulde (Muldchen); niecka, niecułka, opałka (górn.).
Mulde (Block, Ganzstück) beim Rohblei; gęś (bryła ołowiu) (met.).
Mulden (eine Mulde bilden); zagłębiać się, kotlić się (geol.).
Muldenbildung; tworzenie się (powstawanie) kotlin, utwór kotlinowy, kotlina (geol.).

Muldenflügel; boki (skrzydła) łęku (geol.).
Muldenförmig; kotlinowaty, zagłębiony (geol.).
Muldengewölbe; sklepienie nieckowate (bud.).
Muldenkippwagen; wózek wywrotny nieckowy, kolebkowy (górn. hut. i t. d.).
Muldenlinie; linja zagłębień, ścieków (geol.).
Muldensattel; siodło kotlinowe (geol.).
Muldental; dolina kotlinowa (geol.).
Muldentiefstes (Zentrum des Beckens); środek (spodek) łęku, kotliny (geol.).
Muldenwagen; wózek nieckowy, kolebkowy (górn.).
Müll (Mull, Mulm); ziemia próchowata, próchniasta (geol.).
Müllerin (Weißsylvanerz, Weißtellur, Gelberz) p. Weißsylvanerz.
Müllersche Sicherheitsvorrichtung (b. Schachtförderung); przyrząd bezpieczeństwa Müllera (maszyn. górn.).
Mullicit (Vivianit) p. Blaueisenerz.
Mulm p. Müll.
Mulmig (mulmicht); miałki, sypki, zwietrzały, próchniasty (geol.).
Multiplikand (Vervielfältigungszahl, Grundzahl); mnożna (mat.).
Multiplikation (Vervielfältigung); mnożenie (mat.).
Multiplikationsdruckmesser p. Mikromanometer.
Multiplikationszeichen; znak mnożenia (mat.).
Multiplikator (Vervielfältiger); mnożnik (mat.).
Multiplikator (Vorrichtung zur Messung geringer Stromstärken); multyplikator (el.).
Multiplizieren (malnehmen, vervielfachen); mnożyć (mat.).
Multiplum (ein Vielfacher); wielokrotność (mat.).
Mund p. Mundloch.
Mundatmung; oddychanie ustami, oddech ustami.
Mundgezimmer p. Mundzimmer.
Münden; uchodzić, wpadać, wpływać.
Mundieren (ins reine schreiben); odpisywać na czysto, mundować.
Mundklinker (Mundstein), cegła zendrowata, zendrówka (bud.).
Mundleim; klej gumowy, karukowy (który się w ślinie rozpuszcza).
Mundloch (Mund, Mündung); 1) ujście, wylot (chodnika, sztolni) (górn.); 2) wylot, gardziel (pieca) (hut.).
Mundpfeife (Schrillpfeife); świstawka ustna, gwizdek ustny.
Mundstück; ustnik, naustek, naustnik, trestka (ustna), wylot, pyszczek (górn. hut. i t. d.).
Mündung p. Mundloch.
Mundzimmer (Mundgezimmer); zrąb wylotowy, odrzwia (górn.).
Münzamt (Münze, Münzhof, Münzgebäude); urząd menniczy.
Münzanstalt; mennica, zakład menniczy.
Münzdirektor; dyrektor menniczy.
Münze; 1) moneta; 2) p. Münzamt.
Münzen (Münze schlagen); wybijać, bić montę, pieniądze.
Münzgekrätz (Münzkrätze); odpadki mennicze.
Münzgold; złoto mennicze.
Münzkorn (Korn); ziarno mennicze.
Münznersche Fangvorrichtung; chwytacz, łapadło, samochwyt, spadochron Münznera (górn.).
Münzordnung; regulamin (porządek) menniczy.
Münzprobe; próba mennicza, próba monety.
Münzprobieramt; urząd menniczo-probierczy.
Münzschläger; monetnik, moneciarz.
Münzsilber; srebro mennicze.
Münzwardein (Bergwardein, Probierer); probierz, menniczy.
Münzwesen; mennictwo, mincarstwo.
Münzwissenschaft (Münzkunde, Münzkunst); numizmatyka.
Murchisonia; murchisonia (muszla jednoskorupowa skrętowa w formacji dewońskiej) (geol.).
Murchisonit; murczysonit (min.).
Murex (Stachelschnecke); murex, kolec, rozkolec, roztruchan (mięczak brzuchopełzy trąbikowy w utworze molassy) (geol.).
Muriazit (Anhydrit, Karstenit); murjacyt (min.).
Muromontit; muromontyt (min.).
Muschel; małżyca, muszla (skorupa mięczaka dwuskorupowego, czyli małży) (geol.).
Muschelartig (muschelförmig); skorupiasty, muszlowy (min.).
Muschelgebirge; góry muszlowe (geol.).
Muschelgewölbe p. Gewölbe.
Muschelgold (echte Goldbronze, Malergold); złoto malarskie (techn.).

Muschelig (muschlig) vom Bruche der Mineralien; muszlowy (min.).
Muschelkalk (Muschelkalkstein); wapień muszlowy, muszlowiec (geol.).
Muschelmarmor (Lumachell); wapień muszlowy, lumachella, lumakel (geol.).
Muschelschieber p. Schieber.
Muschelventil p. Ventil.
Muschelsilber; srebro malarskie (techn.).
Muscovit (Phengit, Kaliglimmer); muskowit, moskowit, łyszczyk potasowy (min.).
Müselerlampe; lampka (lampa) Mueselera (górn.).
Musivgold (mosaisches Gold, Judengold, Zinnsulfid); złoto mozajkowe, żydowskie, malarskie (techn.).
Musivsilber; srebro mozajkowe, malarskie (techn.).
Muster; wzór, wzorek, próbka, cecha, model (fabrykanta, rękodzielnika).
Musterarbeiter; przodownik.
Mustereisen p. Eisen (fassoniertes Eisen).
Musterwirtschaft; gospodarstwo wzorowe.
Musterwohnhaus; typ domu mieszkalnego (bud.).
Muten (das Recht zum Bergbau beanspruchen); 1) starać się o kopalnię, zgłosić się, ubiegać się o nadanie górnicze (o poszukiwanie wyłączne) (pr. górn.) p. Schürfen; 2) prosić o lenno.
Muter; 1) starający się, zgłaszający się, ubiegający się (o nadanie górniczę, o kopalnię); 2) trudniący się kopalnictwem (posiadający pozwolenie na wyłączne poszukiwanie) (pr. górn.).
Mutter p. Schraubenmutter.
Mutterbohrer p. Gewindebohrer.
Muttererde; ziemia ogrodowa.
Muttererz; kruszec surowy (górn. hut.
Mutterfräsmaschine; mutrownica, maszyna mutrowa, naśrubnica (techn.).
Muttergeleise (Stamm —); tor rdzenny, tor nawięźny (kol.).
Muttergestein; skała macierzysta (górn.).
Mutterlauge (Bitterlauge, Bittersole, Muttersole); ług macierzysty, pokrystalizacyjny, pokrystaliczny (chem. techn. warzel.).
Mutterparzelle; parcela pierwotna (miern.).
Mutterschlüssel; klucz naśrubkowy, nakrętkowy, naśrubny (maszyn.).
Muttersicherung; ubezpieczenie nakrętki (maszyn.).
Muttersole p. Mutterlauge.
Mutung; 1) prośba, zgłoszenie się, podanie o pozwolenie na poszukiwanie wyłączne (pr. górn.); p. Schurf, Freischurf; 2) prośba o lenno.
Mutungsbewilligung; pozwolenie na poszukiwanie wyłączne (pr. górn.).
Mutungsriß; mapa robót poszukiwawczych (pr. górn. miern.).
Mutungsübersichtskarte; mapa poglądowa robót poszukiwawczych (pr. górn. miern.).
Mutungsvorrecht; pierwszeństwo zyskane nadaniem (wskutek ubieżenia we wniesieniu prośby o nadanie) (pr. górn.).
Myëlin p. Talksteinmark.
Myriameter; miryametr (10 km).
Mysorin; myzoryn (min.).

N

Nabe (Radnabe); piasta, głowa koła (część środkowa koła, oś otaczająca) (maszyn.).
Nacharbeit p. Zustandarbeit.
Nachbarflöz; pokład sąsiedni, warstwa sąsiednia (górn. geol.).
Nachbestellung; zamówienie dodatkowe, późniejsze, dalsze.
Nachbohren; przybierać, rozszerzać (otwór wiertniczy) wierc. ziem.).
Nachbohrer; 1) p. Mittelbohrer; 2) p. Nachnahmebohrer; 3) p. Locheisen.
Nachbrechen (einer Lagerstätte, einem Fund); śledzić za złożem, iść za złożem (górn.).
Nachbrechen (nachnehmen, nachreißen); 1) przybierać (strop, boki chodnika i t. p.) (górn.); 2) wyłamywać, pracować dalej.
Nachbrechen (des Hangenden, der Gebirgsmassen); załamywanie się, zapadanie się (nadkładu i t. p.) (górn.).
Nachbringen (einbringen) Mauerung, Zimmerung); wbudować, postawić, wznieść (górn.).

Nachbringen (eine Strecke, einen Schacht); poprowadzić dalej, przedłużyć (chodnik), pogłębić (szyb) (górn.).
Nachbringen (nachnehmen) p. Nachreißen.
Nachbruch; połam, załam późniejszy (górn.) p. Nachfall.
Nachbüchsen p. Büchsen.
Nachdampf p. Nachschwaden.
Nacheilen; podążać za czem, opóniać się (maszyn. el.).
Nacheilung (des Stromes, der Spannung); opóźnianie się, niedogon (prądu, napięcia) (el.).
Nacheinströmung (des Dampfes); wlot pozwrotowy (pary).
Nacherben den Bergleuten; zjechać (opuścić się) do kopalni za górnikami (górn.).
Nachfahren; kontrolować pracę górników (wyraz dawny).
Nachfahrer (Einfahrer, Bergbeamter, Betriebsbeamter); urzędnik kontrolujący (górn.).
Nachfall; osyp, opad, obwał (górn. wierc. ziem.).
Nachfallbohren (das); wiercenie w obwałach (wierc. ziem.).
Nachfolgender Ausbau; obudowa doganiająca (odbudowę) (górn.).
Nachfrage; popyt, poszukiwanie.
Nachführen (verlängern) eine Strecke, eine Bahn; przedłużyć, poprowadzić dalej, popędzić (chodnik, kolej) (górn.).
Nachfüllwasser; woda pokarmowa, dopełniająca (dopuszczana po zupełnem napełnieniu ługowni) (soln.).
Nachgangssalz (das sich gegen Ende des Siedeprozesses ausscheidende Salz); sól powarowa (grubo-ziarnista.).
Nachgiebiger Ausbau; obudowa poddająca się, wędrująca (górn.).
Nachgraben; kopać za czem, kopać na nowo.
Nachgreifen p. Nachnehmen.
Nachhang; 1) stronnictwo, zwolennicy, popleczniey; 2) dodatek.
Nachhärten (Nachhärtung) des Stahls; dotwardzanie, dohartowanie (stali) (met.).
Nachhauen (nachholen) p. Nachführen, Nachnehmen.
Nachhauer (Balvanenhauer) p. Bandhauer.
Nachklauben; przebierać powtórnie, dodatkowo, na nowo (sort.).
Nachladebetrieb; ruch z doładowywaniem (el.).
Nachladen; doładować, doładowywać, doprądniać (el.).
Nachlaß (Refaktie); opust, obniżka (przewozowego) (kol.).
Nachlassen (anlassen, tempern) den Stahl; miękczyć, odhartować, odwęglać stal (met.).
Nachlaßkette; łańcuch nastawny, regulujący (wierc. ziem.).
Nachlaßkettenwinde; dźwigarka łańcuchowa, dźwigarka z łańcuchem nastawnym (wierc. ziem.).
Nachlaßschraube (Stellschraube); śruba nastawna, regulująca, zawieśna, zawieśnik (wierc. ziem.).
Nachlaßvorrichtung; popuszczadło (wierc. ziem.).
Nachmauerung (bei Gewölben); wypełnienie pach (sklepienia) (bud.).
Nachmessung; pomiar uzupełniający (miern.).
Nachmittagsschicht; szychta (zmiana) popołudniowa (górn.).
Nachnahme; powziątek, pobranie, zaliczenie.
Nachnahme (Nachnehmen, Nachreißen, Nachschlagen, Nachbrechen, Nachgriff) des Gesteins, der Stöße, des Hangenden u. s. f.; przybieranie, przybierka, przybiórka (skały, boków, nadkładu i t. d.) (górn.).
Nachnahmesendung; przesyłka za pobraniem.
Nachnahmebacken (beim Meißelbohrer) p. Nachschneiden.
Nachnahmebohrer (Nachnahmeinstrument, Nachbohrer, Erweiterungsbohrer); rozszerzacz, przybieracz (wierc. ziem.).
— **mit zweierlei Schneiden**; rozszerzacz krzyżowy.
— **mit verstellbaren Schneiden**; rozszerzacz żebrowy.
Nachnehmen (nachreißen, nachschlagen, nachbrechen, nachgreifen); przybierać (skałę, boki, strop chodnika lub podkład, nadkład itd.) (górn.).
Nachpfanne; panew pozaogniowa, panew powarowa (warzel.).
Nachprägen der Erze; śledzić za kruszcem, szukać kruszcu (górn.).
Nachreißen (nachnehmen); zbijać, zrywać, przybierać (górn.); p. Nachnehmen.
Nachsalz (Nachgangssalz) p. Nachgangssalz.

Nachtschicht; szychta (zmiana) nadzwyczajna (górn.) p. Zustandschicht.
Nachschießen; przybierać, przystrzelić (boki, strop, spód chodnika i t. d.) (górn.).
Nachschlagen (hereintreiben) p. Hereinschlagen.
Nachschlagen (zuleiten) die Sole; doprowadzać (świeżą solankę) (warzel.).
Nachschlageregister; skorowidz, indeks.
Nachschneidbohrer p. Meißelbohrer mit Nachschneiden.
Nachschneiden (Nachnahmebacken, Backen) eines Meißelbohrers; ostrza boczne (świdra dłutowego, dłuta) (wierc. ziem.).
Nachschneiden (Nachschneider, Schneideflügel) eines Nachnahmebohrers, des Flügelbohrers; rozszerzacze, obcinacze, obcinadła (wierc. ziem.).
Nachschürfen; poszukiwać ponownie, dodatkowo (górn.).
Nachschwaden (pl.); zaduchy, czady powybuchowe (górn.).
Nachströmung (Nacheinströmung); dolot (pary) (maszyn.).
Nachtarbeit; praca nocna, robota nocna.
Nachtarbeiter; robotnik nocny.
Nachtbogen; łuk nocny (gwiazdy) (astr. miern.).
Nachtdienst; służba nocna.
Nachteil; 1) strata, uszczerbek, niekorzyść; 2) niedostatek.
Nachteufen; pogłębiać, pogłębić (szyb) (górn.).
Nachtrag; 1) dopłata; 2) dodatek. dopełnienie, uzupełnienie.
Nachtragen; 1) dopłacić; 2) dopełnić, uzupełnić.
Nachträglich; dodatkowy, dodatkowo.
Nachtragsprüfung; egzamin dodatkowy, dopełniający.
Nachtragung der Grubenbilder (fortlaufende Ergänzung der Grubenbilder); uzupełnianie map kopalnianych (miern. górn.).
Nachtreiben (weiter auffahren), eine Strecke, die Sohlnachnahme u. s. f.; prowadzić dalej, pędzić dalej, popędzać (górn.).
Nachtreiben (hereintreiben) p. Hereinschlagen.
Nachtrocknen (das) des Salzes; dosuszanie soli (warzel.).
Nachtschicht; szychta (zmiana) nocna (górn.).
Nachtsignal; sygnał nocny (dawany w nocy).
Nachtsteiger; stygar (sztygar) nocny (górn.).
Nachtwächter; stróż nocny.
Nachtwächterkontrolluhr; zegar do kontrolowania stróżów nocnych.
Nachwirkung; działanie późniejsze, skutek późniejszy, wynik.
elastische —; opóźnienie sprężyste.
Nachzahlung; dopłata, zapłata dodatkowa, późniejsza.
Nachzeichnen (nachziehen); rysować według wzoru, przerysowywać, kopiować; 2) dorysować, domapować.
Nachzerrennen (Zuzerrennen) p. Zerrennen.
Nachziehen p. Nachzeichnen.
Nachziehen (nachmessen); zmierzyć dodatkowo, domierzyć, zmierzyć (miern.).
Nacken (Rücken) der Axt, der Keilhaue u. s. f.; obuch.
Nadel; igła.
astatische —; igła astatyczna.
magnetische —, (Magnet —); igła magnetyczna, magnesowa.
Schieß — p. Raumnadel.
Nadelablenkung; odchylenie, odchył igły (el.).
Nadelbaum; drzewo szpilkowe, iglaste.
Nadeleisenerz p. Göthit.
Nadelerz (Aikinit, Patrinit, prismatoidischer Wismutglanz); kruszec iglasty, ajkinit, patrynit (min.).
Nadelförmig (nadelähnlich, nadelartig); iglasty (min.).
Nadelgalvanometer; galwanometr iglicowy (el.).
Nadelholz; drzewo szpilkowe, iglaste, choina.
Nadelklemmung (Arretierung der Nadel); zahamowanie, wstrzymanie (biegu) igły magnesowej (miern.).
Nadeltelegraph; telegraf iglicowy.
Nadelzeolith p. Natrolith.
Nadir; nadir, podstopnik (ast.).
Nadorit; nadoryt (min.).
Nagel; gwóźdź, ćwiek.
Bankeisen —; uszak.
Boden —, (Fußboden —); gwóźdź podłogowy.
Brett —; deskal, gwóźdź tarciczny.
Dach —, (Pappen —); papiak.
Dielen —, (Querkopf —, flachköpfiger —); głowacz, plesznik.

Draht —; włóczak.
Dübel —; denczak.
halber Brett —, (Schal —); gwóźdź półdeskowy, półtarciczny, półdeskal.
Huf —, (Klepper —); podkowak, gwóźdź podkowny.
Latten —; łaciak, łatniak, gwóźdź łatny.
Rohr —, (Suffit —, Stukkatur —); trzcinak, trzcinal, gwóźdź sufitowy, sufitnik.
Schal — p. halber Brettnagel.
Schienen —, (Haken —); szyniak, szynal.
Schiefer —; łupczak.
Schindel —; gonciak, gontal, gwóźdź gontowy.
Schloß —; zamczak, gwóźdź zamkowy.
Schrauben —; gwóźdź śrubowy.
Sparren —; krokwiak, gwóźdź krokwiowy.
Tapezier —, (Beschlag —); gwóźdź (ćwiek) obiciowy, tapicerski.

Nagelauszieher p. Nagelzieher.
Nageleisen (Eisen zur Anfertigung der Nägel); żelazo gwoździarskie, ćwiekowe (met.).
Nageleisen (Nagelauszieher) p. Nagelzieher.
Nagelerz (stengeliger roter Toneisenstein, Schindelnägel); hematyt igłowy, pręcikowy (min.).
Nagelfabrik p. Nagelschmiede.
Nagelflu (Nagelflue, Nagelfluh); nagelflu, zlepieniec wapienno-krzemienny (oligoceński i mioceński) (geol.).
Nagelkopf; główka gwoździa.
Nagelkopffläche; pleszka, pleszka gwoździa.
Nagelkopfschmieden (das); głowienie (kow.).
Nagelmacher p. Nagelschmied.
Nagelmaschine; gwoździarka, gwoździownica.
Nageln; przygwoździć, zagwoździć, przybić gwoździami.
Nagelschaft; oście gwoździa, trzpień gwoździa.
Nagelschmied (Nagelmacher); gwoździarz.
Nagelschmiede (Nagelfabrik, Nadelhammer); gwoździarnia, ćwiekownia.
Nagelung; zagwożdżenie, gwożdżenie.
Nagelzieher (Nagelauszieher, Nagelziehring); rak, wyciągacz do gwoździ.
Nagyagererz (Nagyagit, Blättertellur, Blättererz, Tellurglanz, pyramidaler Eutomglanz); nagyagit, ziemian blaszkowy, telur blaszkowy (min.).
Naht; szew.
geschweißte —; szew spawany.
Guß —, (Form —, Gußreif); szew odlewniczy, spój (ślady w sztuce odlanej, powstałe z połączenia części formy).
Namhaftmachung; wyjawienie.
Naphtha (Erdöl, Steinöl, Petroleum); olej skalny, ropa, nafta (min.).
raffinierte —, (Kerosin); nafta oczyszczona, rafinowana.
rohe —, (Rohöl); nafta surowa.
Naphthabergbau; kopalnictwo naftowe (górn.).
Naphthabuch; księga naftowa (pr. górn.).
Naphthabucheinlage; wykaz księgi naftowej.
Naphthafackel; pochodnia naftowa.
Naphthafeld; pole naftowe (górn.).
Naphthafeldeigentümer; właściciel pola naftowego (górn.).
Naphthagewinnung; dobywanie nafty (górn.).
Naphthagrube; kopalnia nafty (górn.).
Naphthaindustrie (Erdölindustrie, Petroleumindustrie); przemysł naftowy (techn. górn.).
Naphthagase (pl.) gazy naftowe.
Naphtha-Landesgesetz; krajowa ustawa naftowa.
Naphthaleitung; naftowód (techn.górn.)
Naphthaleitungsröhren; rury naftowodne (techn. górn.).
Naphthaproduktionseinlage; wykaz wytworczego pola naftowego (pr. górn.).
Naphthaproduktionsfeld; wytwórcze pole naftowe (pr. górn.).
Naphthaquelle; źródło naftowe (geol.).
Naphtharat; rada naftowa.
Naphtharecht; prawo naftowe.
Naphtharechtsverhältnis; stosunek uprawnienia naftowego.
Naphthaschurfeinlage; wykaz poszukiwawczego pola naftowego (pr. górn.).
Naphthaschurffeld; poszukiwawcze pole naftowe (pr. górn.).
Naphtharohrleitung; naftowód rurowy (techn. górn.).

Naphthaspringbrunnen (Naphthaspringquelle); naftotrysk (geol.).
Naphthaterrain; teren naftowy.
Nase (Formnase) der Gebläseform; nos, narost (osadzająca się na oku formy surowizna lub żużle, przeszkadzające przepływowi powietrza do pieca hutniczego) (hut.).
Nasenisolator; izolator nosowy (el.).
Nasenatmung; oddychanie nosem, oddech nosem.
Naseschlacke (beim Nasenschmelzen); żużel (zuzel) narostowy (hut.).
Nasenschmelzen (mit Nase Schmelzen); topienie z narostem (nosem) formy (hut.).
Naß; mokry, wilgotny.
Naßbohren (Bohren mit Wasser); wiercenie mokre, wiercenie na mokro (wierc. ziem. górn.).
Nässe (Nässegehalt) der Erze, Mineralien; wilgoć, wilgotność (prob.).
Nasse Aufbereitung p. Aufbereitung.
Nasse Mauerung p. Mauerung.
Nasses Element; stos (ogniwo, element) mokry (el.).
Naßpochen; tłuczenie mokre (sort.).
Naßpochwerk; tłuczka mokra (sort.).
Naßpressen (Naßpreßmethode, Naßpreßverfahren, Naßpressung); tłoczenie mokre (przy wyrobie cegiełek torfowych i t. d.).
Näßprobe; próba wilgoci, wilgotności (prob.).
Nasturan (Uranpecherz, unteilbares Uranerz); nasturan, ruda uranowa (min.).
Nationale (Stammliste, Standesliste); stan służby, arkusz osobowy.
Natrium (Sodium); sód (chem.).
borsaures —, (Natriumborat); boran sodowy.
kieselsaures —, (Natriumsilikat); krzemian sodowy.
kohlensaures —, (Natriumkarbonat); węglan sodowy, soda.
phosphorsaures —, (Natriumphosphat); fosforan sody.
salpetersaures —, (Natriumnitrat); azotan sodowy.
schwefelsaures —, (Natriumsulfat); siarczan sodowy.
Natriumalaun (Natronalaun); ałun sodowy (chem.).
Natriumborat p. Natrium borsaures.
Natriumchlorid; chlorek sodowy, sól kuchenna (chem. min.).
Natriumflamme; płomień sodowy.
Natriumhydroxyd (Natronhydrat, Ätznatron); wodorotlenek sodowy (chem.).
Natriumkarbonat p. Natrium kohlensaures.
Natriumnitrat p. Natrium salpetersaures.
Natriumoxyd (Natron, Mineralkali, mineralisches Laugensalz); tlenek sodowy (chem.).
Natriumphosphat p. Natrium phosphorsaures.
Natriumplatinchlorid; chlorek platynowo-sodowy (chem.).
Natriumsalze (Natronsalze); sole sodowe (chem.).
Natriumsulfat p. Natrium schwefelsaures.
Natrokalzit (Gaylüssit, hemiprismatisches Kuphonhaloid); gelusyt, gaylussit (min).
Natrolith (Natronmesotyp, Spreustein, Nadelzeolith); natrolit (min.).
Natron (Natriumoxyd); tlenek sodowy, tlenek sodu (chem.).
ätzendes —, (kaustisches —, Ätznatron); soda żrąca.
borsaures — p. Natrium borsaures.
kieselsaures — p. Natrium kieselsaures.
kohlensaures — p. Natrium kohlensaures.
phosphorsaures — p. Natrium phosphorsaures.
salpetersaures — p. Natrium salpetersaures.
schwefelsaures — p. Natrium schwefelsaures.
Natronalaun p. Natriumalaun.
Natronchabasit (Gmelinit, heteromorpher Kuphonspat); gmelinit (min.).
Natronfeldspat (Albit); albit (min.).
Natronglas; szkło sodowe (chem.).
Natronglimmer p. Paragonit.
Natronhydrat p. Natriumhydroxyd.
Natron-Dampflokomotive von Honigmann; lokomotywa Honigmanna sodowo-parowa (górn.).
Natronmesotyp p. Natrolith.
Natronsalpeter (Chilisalpeter, rhomboëdrisches Nitrumsalz); saletra sodowa, chilijska (min.).
Natronsalpeter (salpetersaures Natron) p. Natrium salpetersaures.
Natronsalze p. Natriumsalze.
Natur (Schöpfung, Welt); natura, przyroda.

Naturaleinkünfte; dochody w naturze.
Naturalstücke; złamki solne, kruchy (w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Naturforscher; naturalista, przyrodnik, badacz przyrody.
Natürliche Farbe; barwa naturalna (fiz.).
Natürliche Sole (Quellsole); solanka naturalna, źródlana, rodzima (geol. soln.).
Natürlicher Wetterwechsel (natürliche Ventilation); przewiew naturalny (górn.).
Naumannit p. Selensilber.
Nautilus; nautilus, łodzik (mięczak jednoskorupowy głowopławy) (geol.).
Navigabler Stollen (Navigationsstollen); sztolnia spławna (górn.).
Navigationsförderung; przewóz wodą, spławianie (górn.).
Navigationsstollen p. Navigabler Stollen.
Nebelbildner (Brausen, welche das Wasser bis zu einem feinen Nebel zerstäuben); natrysk mgławicowy, delikatny (górn.).
Nebenanlage; 1) urządzenie podrzędne, poboczne; 2) zakład podrzędny, poboczny.
Nebenarbeit (Weilarbeit); przymytek, robota nadszychtowa, ochotnicza (za oddzielnem wynagrodzeniem) (górn.).
Nebenausgaben; wydatki drobne, poboczne.
Nebenausgang; wyjście boczne (bud.).
Nebenbau; przybudówka, dobudówka (bud.).
Nebenbestandteil; część składowa, podrzędna.
Nebeneinanderschaltung; połączenie równoległe, układ równoległy (el.).
Nebeneingang; wejście boczne.
Nebeneinkünfte (pl.); dochody poboczne, obrywki.
Nebenförderung; wyciąganie przypadkowe, poboczne (górn.).
Nebengang (Gefährte); żyła boczna, sąsiednia, towarzysząca (geol. górn.) p. Beigang.
Nebengebäude; 1) zabudowanie boczne; 2) przybudówka, budynek przyległy, poboczny (bud.).
Nebengebühr; należytość poboczna, poboczne.
Nebengeleise p. Geleis.
Nebengesenk; szybik poboczny, boczny (górn.).
Nebengestein; oskał, przyskał, skała przyległa (geol. górn.).
Nebenklüfte; rozpadliny boczne, gałęzie żył, odnogi żył (geol.).
— **scharen sich;** rozpadliny łączą się, mieszają się.
— **schleppen sich** —; rozpadliny sprzęgają się, towarzyszą sobie.
Nebenort p. Flügelort.
Nebenpfeiler; przyfilarek (wyskok filaru, na którym się wspiera podłęcze) (bud.).
Nebenprodukt; wyrób uboczny, produkt boczny.
Nebensalze; sole uboczne (chem.).
Nebenschicht p. Zustandschicht.
Nebenschließung; zamknięcie bocznikowe (el.).
Nebenschluß; upust, bocznik (el.).
Nebenschlußbogenlampe; łukówka bocznikowa, upustna (el.).
Nebenschlußdynamo (Nebenschlußgenerator); prądnica bocznikowa, upustowa (el.).
Nebenschlußkreis; obwód bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußlampe; lampa bocznikowa, upustna (el.).
Nebenschlußmaschine; prądnica (maszyna) bocznikowa, upustowa, upustna (el.).
Nebenschlußmotor; motor (silnik) bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußregulator; miarkownik (regulator) bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußschaltung; połączenie bocznikowe, upustne, układ bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußspule; cewa bocznikowa, upustna (el.).
Nebenschlußstrom; prąd bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußwicklung; uzwojenie bocznikowe, upustne (el.).
Nebenschlußwiderstand; opór bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußwindungen; zwoje bocznikowe, upustne (el.).
Nebenschurf (Nebenlauf); chodnik boczny, opolny (górn.) p. Nebenort.
Nebenschürfe; roboty poszukiwawcze, opolne (w sąsiedztwie wykonywane) (górn.).
Nebenseile (an Stelle der Unterseile); liny boczne, liny obokklatkowe (górn.).

Nebenspannung; naprężenie drugorzędne, postronne (wyt.).
Nebenstation p. Mittelstation.
Nebenträger (Sekundärträger, Zwischenträger, Langträger); dźwigar drugorzędny, podłużnica (bud.).
Nebentrumm (eines Ganges) p. Beitrumm.
Nebenverdienst; zarobek uboczny.
Nebenvertrag; umowa dodatkowa.
Nebenwagen p. Beiwagen.
Nebenwinkel (Supplementwinkel); kąt przyległy, spełniający (geom.).
Neftgil p. Ozokerit.
Negativ; 1) ujemny, odjemny; 2) przeczący; 3) odmowny.
Negative Anzeige (Fehlausweis); wykaz próżny.
Negative Platte; płyta ujemna (el.).
Negative Zahl; liczba ujemna (mat.).
Negrographie; negrografja.
Neigung (Verflächen, Einfallen, Fallen, Fall) der Schichten; nachylenie, upad, spad, schył (geol.).
Neigungsfehler; błąd nachylenia (miern.).
Neigungsgrad; stopień nachylenia, spadu, upadu.
Neigungsmesser; poziomnica, krokiewka, śródwaga (miern.).
Neigungsverhältnis; spadek (stosunek nachylenia).
Neigungsweiser (Neigungszeiger) p. Gradientenzeiger.
Neigungswinkel; kąt upadu (geol. miern. górn.) p. Neigung.
Neigungswinkel der beiden Ebenen; kąt dwuścienny (geom.).
Neigungszeiger p. Gradientenzeiger.
Neillsche Bohrmaschine; wiertarka Neilla (górn.).
Nelkenbraun (von Farbe); goździkowy (min.).
Nellenscher Rohrstempel mit Einlagen; stempel rurowy Nellena (górn.).
Nemalit; nemalit (min.).
Nenner; mianownik (mat.).
Nennleistung; moc mianowana.
Nennwert (Nominalwert); wartość imienna.
Neocombildung (Neokombildung, Neocomien, Neokomien); utwór neokomski, neokom (kreda dolna) (geol.).
Neogen (Neogenformation); neogen (trzeciorzęd młodszy) (geol.).
Neolith; neolit (min.).
Neotokit; neotokit (min.).
Neotyp; neotyp (min.).
Nephelin (rhomboëdrischer Eläinspat); nefelin, obłocznik (min.).
Nephrit (Beilstein, Punamustein, unteilbarer Adiaphanspat); nefryt (min.).
Neptunisches Gestein (sedimentäres Gestein); skała neptuniczna, osadowa, uwarstwiona (geol.).
Neptunismus; neptunizm (teorja powstania ziemi skutkiem działania wody) (geol.).
Neptunist; neptunista (geol.).
Nernstlampe; żarówka Nernsta, nernstówka (el.).
Nernstlicht; światło Nernsta (el.).
Nest (pl. Nester); gniazda, kłęby, buły, nerki rudy (geol.).
Nesterartig (nesterförmig, nesterweis, nestig); gniazdowaty (geol.).
Nesterwerk; gniazda rudne (geol.).
Nettoertrag (Nettoeinnahme); dochód czysty (rach.).
Nettogewicht (Reingewicht) p. Gewicht.
Nettogewinn (Reingewinn); zysk czysty.
Nettolast (Nettogewicht) p. Gewicht.
Netz; sieć (el.).
elektrisches —; sieć elektryczna.
oberirdisches —; sieć nadziemna, napowietrzna.
unterirdisches —; sieć podziemna.
Netzausschalter; wyłącznik sieci (el.).
Netzförmig; siatkowaty.
Netzgewölbe (Rippengewölbe); sklepienie żebrowe (bud.).
Netzhaut; siatkówka (fiz.).
Netzlinien; linie siatkowe (geogr. miern.).
Netzmaschine; maszyna główna, robocza (el.).
Netzschaltung (Dreieckschaltung); skojarzenie (poobwodowe) trójkątne, połączenie w trójkąt (el.).
Netzspannung; napięcie w sieci, napięcie robocze (el.).
Netzstrom; prąd w sieci (el.).
Netzstromstärke; siła (natężenie) prądu w sieci (el.).
Netzwerkträger (engmaschiger Träger); belka siatkowa, kratownica (bud.).
Neubau; nowa budowla, nowy budynek.
Neubaukonto; kredyt na nowe budowle (rach.).
Neudynamit p. Gelatine-Dynamit.
Neumond; nów (geogr.).

Neurolith; neurolyt (min.).
Neuropteris: neuropteris (paproć w wapieniu tryasowym) (geol.).
Neusilber (Pakfong, Chinasilber, Perusilber, Argentan); nowe srebro, argentan (met.).
Neutral (unwirksam); obojętny, nieczuły.
Neutrale Achse (Nullinie); oś obojętna (wyt.).
Neutrale Faserschicht; warstwa obojętna (wyt.).
Neutrale Zone; pas obojętny, strefa obojętna (el.).
Neutraler Zustand (unelektrischer Zustand); stan obojętny, nieelektryczny (el.).
Neutralisierung; zobojętnienie, neutralizowanie (chem.).
Neutralleitung; przewód obojętny, zerowy, wyrównawczy (el.).
Newjanskit (Osmiridium); newjańskit, osmo-iryd (min.).
Nibbelgestänge (Nippelgestänge); żerdki gwintkowe (wewnątrz łączone) (wierc. ziem.).
Nicht (Hüttennicht) p. Hüttenrauch.
Nichtige Mutung; śledzenie bezowocne, daremne (górn.).
Nichtigkeit; nieważność.
Nichtleitend; nieprzewodzący.
Nichtleiter; 1) zły przewodnik (fiz.); 2) nieprzewodnik (el.).
Nichtmetall (Nichtmetalle pl.) p. Metalloid.
Nickel; nikiel (chem. met.).
Nickelantimonglanz p. Ullmannit.
Nickelantimonkies p. Ullmannit.
Nickelarsenikkies (Nickelarsenkies) p. Gersdorffit.
Nickelblüte (Nickelocker, Annabergit); annabergit, kwiat niklowy (min.).
Nickelbronze; bronz niklowy (met.).
Nickeleisen; żelazo niklowe, żelazonikiel.
Nickelerz (Nickelerze pl.); ruda niklu (min.).
Nickelglanz p. Gersdorffit Ullmannit.
Nickelgymnit; gimnit niklowy (min.).
Nickelhydroxyd (Nickeloxydhyrat); wodorotlenek niklu, niklowy chem.).
Nickelhydroxydul (Nickeloxydulhydrat); wodorotlenek niklawy (chem.).
Nickelin (Rotnickelkies, Arsennickel, Kupfernickel, prismatischer Nickelkies); nikielin, piryt niklowy czerwony, nikiel arsenikowy, miedziokrusz (min.).
Nickelkies p. Millerit.
Nickelocker p. Nickelblüte.
Nickeloxyd (Nickelsesquioxyd) tlenek niklowy (chem.).
Nickeloxydul (Nickelmonoxyd); tlenek niklawy (chem.).
Nickelschwamm; gąbka niklowa (chem.).
Nickelschwärze; czerń niklowa (chem.).
Nickelsmaragd (Emerald-Nickel, Texasit); szmaragd niklowy, zaratyt (min.).
Nickelspeise; spiż niklowy (met.).
Nickelspießglanz (Nickelspießglanzerz, Nickelspießglaserz) p. Ullmannit.
Nickelstahl (Meteorstahl); stal niklowa, niklowana (met.).
Nickelstein; kamień niklowy, lech niklowy (met.).
Nickelsulfat (schwefelsaures Nickeloxydul); siarczan niklowy (chem.).
Nickelvitriol p. Morenosit.
Nickelwismutglanz p. Saynit.
Nicolsches Prisma; pryzmat Nicola (fiz.).
Niederblasen (außer Betrieb setzen) einen Ofen p. Ausblasen.
Niederbrechen p. Hereinschlagen.
Niederbringen (abteufen) p. Absinken.
Niederbruch (Niederbrechen, Einbruch, Bruch, Einsturz) p. Verbruch.
Niederdruck; ciśnienie niskie.
Niederdruckdampf; para niskoprężna, o nieskiem ciśnieniu.
Niederdruckdampfmaschine (Niederdruckmaschine, Tiefdruckmaschine); maszyna parowa o niskiem ciśnieniu, niskoprężna (maszyn.).
Niederdruckdampfturbine; turbina parowa niskoprężna, o niskiem ciśnieniu (maszyn.).
Niederdruckkessel (Niederdruckdampfkessel); kocioł parowy o niskiem ciśnieniu, niskoprężny (maszyn.).
Niederdruckmaschine p. Niederdruckdampfmaschine.
Niederdruckturbine; turbina niskiego ciśnienia (maszyn.).
Niederdruckzylinder; cylinder niskoprężny, duży, cylinder o niskiem ciśnieniu (maszyn.).
Niederfallen (von Gängen) p. Fallen.
Niedergang (Einbruch, Einsturz) p. Niedergehen.

Niedergehen (Niedergang, Einbruch, Einsturz) der Gebirgsmassen in die abgebauten Räume; 1) zawalenie się, załamanie się 2) zawalisko (miejsce) (górn.).
Niedergehen (von Gängen) p. Fallen, Einfallen.
Niedergehen (Niedersinken) der Gicht; schodzenie zasypu (naboju) wielkopiecowego (hut.).
Niederlage (Magazin); skład, magazyn.
Niederschlag (Präzipitat, Bodensatz); osad (chem.).
Niederschlag (atmosphärischer Niederschlag); opady wodne, atmosferyczne.
Niederschlagen (fällen, präzipitieren); osadzać, strącać (chem. hut.).
Niederschlagsarbeit (Niederschlagsbleiarbeit, Niederschlagungsarbeit); robota strącana, strącanie (met.).
Niederschlagsmittel (Fällungsmittel, Präzipitationsmittel); środek strącający, strącalny (chem. met.).
Niederschlagung p. Niederschlagsarbeit, Niederschlagen.
Niedersetzen von Gängen; zanurzanie się, zapadanie żył (geol. górn.).
Niedersinken der Gicht p. Niedergehen.
Niederspannung; napięcie niskie, małe (el.).
Niederspannungsanlage; urządzenie o niskiem nipięciu (el.).
Niederspannungsklemme; zacisk niskiego napięcia (el.).
Niederspannungsleitung; przewód (przewodnik) niskiego napięcia (el.).
Niederspannungsmaschine; maszyna niskiego napięcia (el.).
Niederspannungsnetz; sieć niskiego napięcia (el.).
Niederspannungswicklung; uzwojenie niskiego napięcia (el.).
Niederspannungswindungen; zwoje niskiego napięcia (el.).
Niederstoß (einer Strecke); bok upadkowy (chodnika) (górn.).
Niederteufen (absinken) p. Abteufen.
Niedertreiben (absinken) p. Abteufen.
Niedertreiben (mit Getriebezimmerung vorgehen) in Schächten p. Abtreiben.
Niederung (Tiefland); nizina, niż, żuława geol.).
Niederwasser; mała woda, niski stan wody
Niederziehung (der Gänge, Flöze); osunięcie się (żył, pokładów) (geol.).
Niedrigspannungswechselstromdynamo (Niedrigspannungswechselstromgenerator); rozprądnica (przemiennica) niskonapięta (el.).
Niere (Gesteinsniere, Nest); nerka, zrost, gniazdo (geol.).
Nierenartig (nierenförmig, nierenweis, nierig); nerkowaty, nerkowy (geol.).
Nierenerz; ruda nerkowa (min.).
Nierenförmig p. Nierenartig.
Nierenstein (Nephrit); nerkowiec, nefryt (min.) p. Nephrit.
Nierenwerk; nerkowina, pokład nerkowaty (geol.).
Niet (Niete); nit, zakówka, zaklep (techn.)
doppelschnittiges —; nit dwucięty.
einschnittiges —; nit raz cięty.
versenktes —; nit wpuszczony.
Nietambos (Nietbacken, Nietkolben) beim Verrohren; kowadło nitarskie, niciak, kowadło do pobijania rur (wierc. ziem.).
Nietbolzen (Nietnagel, Niete); sworzeń nita, trzpień nita (techn.).
Nietbolzenkopf; nakówka nita (techn.).
Nieteisen (Nieteneisen); żelazo nitowe, nitówka (met.).
Nieten (vernieten); nitować, zanitować (techn.).
Nietenbolzen p. Nietbolzen.
Nietenkluppe; trzymadło do nitów, kleszcze nitowe, zeklepadło (techn.).
Nietenkopf (Schließkopf); główka nita, nakówek nita (techn.).
Nietenmaschine; nitarka, nitownica, zaklepiarka (techn.).
Nietenröhren (Bohrröhren aus Blech); blaszanki (wierc. ziem.).
Nietenstelle; zaklepie, zaklepisko.
Nietenvorhalter (Niethalter, Nietkloben); probój, przystawa nitowa, przystawa zaklepna (techn. wierc. ziem.).
Nietenzange; kleszcze nitowe.
Nietenzieher; docisk, przyciągacz, dociśnik zaklepny.
Nieter; nitarz.
Nietfest; zanitowany, zaklepany, silnie znitowany.
Nietfeste Verbindung; połączenie stałe za pomocą nitów, połączenie silnie znitowane (maszyn.).
Niethammer; młotek nitowniczy, zaklepnik, nitownik (techn.).

Nietkloben p. Nietenvorhalter.
Nietkolben p. Nietambos.
Nietkopf p. Nietenkopf.
Nietmaschine p. Nietenmaschine.
Nietnagel (Nietschaft) p. Nietbolzen.
Nietung (das Nieten, Vernieten); nitowanie, spajanie nitami (techn.).
dichte —; nitowanie szczelne.
doppelte —; nitowanie podwójne.
einfache —; nitow, pojedyńcze.
einschnittige —; nitowanie jednocięte.
Ketten —; nitowanie łańcuchowe.
Laschen —; nitowanie ze spójką, z łubkiem, z przykładką.
mehrfache —; nitowanie wielokrotne.
verjüngte —; nitowanie w klin.
versenkte —; nitowanie kryte, wpuszczone.
vielreihige —; nitowanie wielorzędne.
vielschnittige —; nitowanie wielocięte.
Nietverbinder; złączka nitowa (maszyn. el.).
Nietverbindung; połączenie nitowe, połączenie nitami (techn. maszyn.).
Nietwerkzeug; narzędzia do nitowania, narzędzia nitownicze (techn.).
Nietwinde (Vorhalt); dźwigarka nitarska, podciśk, lewarek (techn.).
Nigrescit; nigrescyt (min.).
Nigrin (Titaneisenerz); nigryn, żelazo tytanowe (min.).
Niob (Niobium); niob (chem.).
Niobit (Columbit, Tantalit von Bodenmais, hemiprismatisches Tantalerz); niobit, kolumbit (min.).
Nipholith; nifolit (min.).
Nippel (Nibbel); 1) gwintka, (wewnętrzna wkrętka do łączenia rur) (maszyn.); 2) trzpionek (el.).
Nische; 1) wnęka, nyża, framuga (zagłębienie w ścianie) (bud.); 2) p. Muffelgewölbe.
Nischengewölbe (Muschelgewölbe, Chorgewölbe); sklepienie wnękowe.
Nitrat (pl. Nitrate, salpetersaure Salze); azotany (chem.).
Nitrit (pl. Nitrite, salpetrigsaure Salze); azotyny (chem.).
Nitrogen p. Stickstoff.
Nitroglyzerin (Sprengöl); nitrogliceryna (mat. wybuch.).
Nitrokalzit (Kalksalpeter); nitrokalcyt, saletra wapienna (min.).
Nitromagnesit (Magnesiasalpeter); nitromagnezyt, saletra magnezowa (min.).
Nitrumsalz; saletra (min.).
prismatisches —, (Kalisalpeter); saletra potasowa.
rhomboëdrisches —, (Natronsalpeter); saletra sodowa.
Niveau (Horizont); poziom.
Niveau (Sohle); piętro (górn.).
Niveaudifferenz; różnica poziomów (w poziomach) (górn.).
Niveaufläche; płaszczyzna poziomu, poziom, równia.
Niveaumarke; marka (znak) poziomowa, marka (znak) wysokości (miern. górn.).
Niveauplan; 1) plan poziomu; 2) plan poziomy (miern. górn.).
Nivauschicht; warstwa pozioma (miern.).
Niveauübergang; przejście poziomowe, przejście w poziomie.
Nivellement (Nivellierung, Einwägung, das Nivellieren); poziomowanie, niwelacja (miern.).
— **aus den Enden;** poziomowanie wprzód.
— **aus der Mitte;** poziomowanie ze środka.
geometrisches —; poziomowanie geometryczne.
staffelförmiges —; poziomowanie schodkowe.
trigonometrisches —; poziomowanie trygonometryczne.
Nivellementsprofil; profil niwelacyjny, przekrój niwelacyjny (miern.).
Nivellette; niweleta, poziom nawierzchni, poziom torowiska (płaszczyzna pozioma przechodząca przez wierzch szyn na drodze żelaznej) (kol.).
Nivellierdiopter; przeziernik niwelacyjny (poziomniczy), celownica niwelacyjna (poziomnicza) (miern.).
Nivellieren (ebnen); niwelować, wyrównywać, zrównywać.
Nivellieren (einwägen, Höhenlage bestimmen); niwelować, poziomować (miern.).
Nivellierfernrohr; luneta niwelacyjna, poziomnicza (miern.).
Nivellierinstrument (Einwägegerät); instrument niwelacyjny, przyrząd poziomniczy, poziomnik (miern.).
Nivellierkreuz (Nivellierkrücke) p. Absehkreuz.

Nivellierkunde (Nivellierkunst); nauka poziomowania, nauka niwelacji.
Nivellierlatte (Einwägelatte; łata niwelacyjna, poziomnicza (miern.).
Nivelliermethode; sposób niwelacji, poziomowania (miern.).
Nivellierpflock; palik niwelacyjny, słupek poziomniczy (miern.).
Nivellierscheibe; tarcza łaty niwelacyjnej, tarcza łaty poziomniczej (miern.).
Nivellierschraube; śruba ustawnicza (miern.).
Nivellierung p. Nivellement.
Nivellierwage; waga niwelacyjna, poziomnicza, śródwaga (miern.).
Nobelit; nobelit (mat. wybuch. bezpieczny).
Nocke (Halle, Kote, Kothe) p. Sudhaus.
Nohlit; nolit (min.).
Nomenklatur (Namenverzeichnis); nomenklatura, słownictwo, terminologja.
Nominalwert p. Nennwert.
Nonienablesung; przeczyt (odczyt) noniuszów (miern.).
Nonius (Vernier); noniusz, wernier, drobnomiar.
nachtragender —; noniusz postępowy.
vortragender —; noniusz wsteczny.
Noniusblende; odblaśnik (reflektor) noniusza (miern.).
Noniusstand; stan noniusza (miern.).
Nonius-Stempel von Hinselmann (Stahlstempel „Nonius" von Hinselmann); Hinselmanna stempel stalowy „noniusz" (górn.).
Nonne p. Kehlziegel.
Nontronit; nontronit (min.).
Nord; północ (geogr. górn.).
— **voran!;** północ naprzód! zwracać północ przed siebie! (przy pomiarze kompasem) (miern. górn.).
Nordmarkit; nordmarkit (min.).
Nordpol; biegun północny.
Nordrichtung; kierunek północy.
Noria (Norie, Eimerkunst, Kastenkunst) p. Eimerkette.
Norm (Richtschnur, Regel); prawidło, przepis, zasada, reguła, norma.
Normal (entsprechend, mustergültig, üblich); prawidłowy, normalny, wzorowy.
Normalbelastung (normale Belastung); obciążenie zwykłe, normalne, ustanowione.
Normaldruck; 1) ciśnienie zwykłe, prawidłowe; 2) ciśnienie prostopadłe.
Normale (pl. Normalien, Grundformen); 1) przepis, prawidło, rozporządzenie; 2) zbiór przepisów, zbiór rozporządzeń.
Normale (Lotrechte, Lot); normalna, pionowa, węgielna (geom.).
Haupt —; normalna główna (mech.).
Normalelektrode; elektroda normalna, wzorowa (el.).
Normalelement; ogniwo wzorowe, element wzorowy (el.).
Normalfassung; oprawa wzorowa, obsadka normalna (Edisona) (el.).
Normalfrachtsatz; cena zwykła przewozu, woźbowe zwykłe.
Normalgalvanometer; galwanometr wzorowy (el.).
Normalgeschwindigkeit; chyżość prawidłowa.
Normalgewicht; 1) ciężar prawidłowy, normalny; 2) autentyk wagi.
Normalhöhenpunkt; normalny punkt wysokościowy (wysokości) (geogr. miern.).
Normalien p. Normale.
Normalienbuch; księga rozporządzeń urzędowych, zbiór normaliów.
Normalkerze; świeca (światłostka) olbrotowa, wzorowa, jednostkowa, normalna (el.).
Normalkerzenstunde; świeca godzinna normalna (el.).
Normalkraft; siła prostopadła, normalna.
Normalladeprofil (Ladeprofil); światło ładunku, profil ładunkowy, przekrój ładunkowy, zarys wagonu (kol.).
Normalladung; ładowanie normalne, zwykłe (el.).
Normalleistung; moc właściwa (el.).
Normalmaß; 1) miara wzorowa, prawidłowa; 2) autentyk miary.
Normal-Null (N. N.); zero normalne, wysokość zerowa (geogr. miern.).
Normalohm: om normalny, wzorowy (el.).
Normalpreis; cena zwykła, prawidłowa, normalna.
Normalprofil; obrysie (kol.).
— **der Fahrzeuge** —; obrysie taborowe.
— **des lichten Raumes** (Lichtraumprofil, Durchfahrtsprofil); obrysie torowe, obrysie wolnego przejazdu, światło przejazdu.

Normalprofil (Normalquerschnitt); przekrój (profil) wzorowy, normalny (kształtowników) (techn.).
Normalquerschnitt; przekrój normalny p. Normalprofil.
Normalspannung; 1) naprężenie normalne (mech.); 2) napięcie normalne (el.).
Normalspektrum; widmo zwykłe, normalne (fiz.).
Normalspur (Normalspurweite); prawidłowa szerokość toru, normalna szerokość toru, szerokość torowa zwykła (kol.).
Normalstein; cegła normalna (o wymiarach przepisowych) (bud.).
Normalstrom; prąd normalny, zwykły (el.).
Normalstromstärke; wielkość prądu normalna (el.).
Normaltaxe; cena zwykła, prawidłowa, opłata zwykła.
Normalthermometer; termometr normalny (fiz.).
Normalwage; waga wzorowa.
Normalwiderstand; wzorzec oporu, oporowy, opór wzorcowy (el.).
Normalzustand; stan zwykły, normalny.
Normieren (vorschreiben, regeln); normować, regulować, ustalać, porządkować, rozporządzać.
Norressche Gürtelbatterie; baterja pasowa Norresa (górn.).
Norresscher Zünder; zapalnik (zapłonnik, lont, stupina) Norresa (górn.).
Nosean (Nosian, Nosin, Spinellan); nozean (min.).
Not; 1) potrzeba; 2) zalew kopalni (górn.).
Notausgang; wyjście ratunkowe.
Notausschalter (Notschalter); wyłącznik bezpieczeństwa (el.).
Notbremse (Sicherheitsbremse); hamulec bezpieczeństwa.
Notbrücke (provisorische Brücke); most tymczasowy.
Notbühne (provisorische Bühne); pomost tymczasowy, prowizoryczny (górn.) p. Bühne.
Notdamm; 1) grobla tymczasowa (rob. wod.); 2) tama tymczasowa (górn.).
Note; 1) odezwa (urzędowa); 2) rachunek należytości; 3) uwaga, przypisek.
Notfahrung; jazda ratunkowa (górn.).
Notglied (für Förderkette); ogniwo pomocnicze, zapasowe.
Notionieren; donieść o przestępstwie skarbowem, nocjonować.
Notkeps (Sicherheitskep) b. Übertreiben der Förderschale; zapadki bezpieczeństwa, łapadło (chwytacze) bezpieczeństwa (maszyn. górn.).
Notkette; łańcuch pomocniczy, zapasowy.
Notkuppel; sprzęgło zapasowe, sprzęgło boczne (kol.).
Notschalter p. Notausschalter.
Notsignal (Alarmsignal); sygnał niebezpieczeństwa, trwogi, sygnał alarmowy.
Nottür; drzwi ratunkowe.
Novelle; nowela.
Nucula; nucula, sierospojka (małża bezgłowa dwumuszkułowa) (geol.).
Nuggets (Klumpen); gruzły, bryły (złota).
Nullachse; oś zerowa (miern.).
Nullausschalter; wyłącznik zerowy, zerownik (el.).
Nulleiter; przewód obojętny, zerowy, środkowy, wyrównawczy, przewodnik względny (el.).
Nullipora; nullipora, bezdolnik, kamecznia (rodzaj polipnia czyli korala skamieniałego) (geol.).
Nullinie; 1) linja (oś) zerowa, obojętna (mech.); 2) linja zerowa, granica zerowa (miern.).
Nullmeridian; południk zerowy, pierwszy, początkowy (geogr. miern.).
Nullmethode; metoda zerowa (el.).
Nullpunkt; punkt zerowy, obojętny, zero.
absoluter —; punkt zerowy bezwzględny (fiz.).
— **der Kulisse;** punkt martwy jarzma.
Nullpunkt der Verkettung; punkt martwy sprzężenia (el.).
Nullpunktwiderstand; opór w punkcie zerowym (el.).
Nullstellung; położenie zerowe (miern.).
Nullstrich; kreska zerowa (miern.).
Nullstrom; prąd zerowy (el.).
Nullstromausschalter p. Nullausschalter.
Nullvoltmeter; woltomierz zerowy (el.).
Nullmeridian; południk zerowy, początkowy, zasadniczy (geogr. miern.).

Nullwasserstand (niedrigster Wasserstand); stan wody najniższy, zero wody.
Nullwert; wartość zerowa, wartość zera.
Nullzirkel (Nullenzirkel); cyrkiel zerowy, mikrometryczny (do kółek małych).
Nummerbolzen; sworzeń liczbowy, trzpień liczbowy (przy niwelacji) (miern.).
Nummerierung (Bezifferung); liczbowanie, numerowanie.
Nummulites; nummulites, pieniążek (z gromady otwornic w formacji kredowej) (geol.).
Nummulitenbildung (Nummulitengebilde, Nummulitenformation, Nummulitensystem); utwór nummulitowy (geol.).
Nummulitenkalk; wapień nummulitowy (geol.).
Nuß; 1) orzeszek (w zamku); 2) trybik (lewaru); 3) kółko (dźwigarki).
Nußbewegung (Kernbewegung); połączenie kuliste, nastawa z orzechem (miern.).
Nußkohle (Knörpelkohle); węgiel orzeszkowy, orzech, orzeszek (górn.).
Nut (Falz); wpust, żłobek, rowek (cieś.).
Nutation (Schwankung); nutacja (wahanie się osi ziemi) (astr.).
Nutenanker; twornik żłobkowany (el.).
Nutenkeil; klin dwuwpustny (maszyn.).
Nutenmaschine; wpuszczarka, strugarka wpustowa (techn.).
Nutfräser; zbierak wpustowy, frez wpustowy (techn.).
Nuthobel; strug wpustniak, rowkowiec, strug wpustowy.
Nuttalit; nuttalit (min.).
Nutzarbeit; praca skuteczna, użyteczna, pożyteczna (stosownie do myśli).
Nutzbar; użyteczny.
Nutzbares Mineral; minerał użyteczny (górn. geol.).
Nutzbrenndauer; długość palenia użyteczna (el.).
Nutzeffekt (Nutzleistung) einer Maschine; sprawność (praca użytkowa) praca skuteczna, moc użyteczna, użytkowa, pożyteczna p. Effekt.
Nutzlast; ciężar użyteczny, pożytkowy.
Nutzleistung p. Nutzeffekt, Effekt.
Nutzleitung; przewód (przewodnik) roboczy (el.).
Nutzquerschnitt; przekrój użyteczny, wyzyskany.
Nutzspannung; 1) natężenie użyteczne, prężność pożytkowa; 2) napięcie robocze (el).
Nutzstrom; prąd użyteczny, roboczy.
Nutzung; używanie, użytkowanie, użytek.
Nutzungsentschädigung; odszkodowanie za zużycie.
Nutzwasser; woda użytkowa.
Nutzwiderstand; opór pożytkowy, użytkowy (el.).

O

Oberaufseher; 1) dozorca (strażnik, nastawnik) starszy, nadstrażnik; 2) dozorca (strażnik, nastawnik) górny, wierzchni, światowy (górn.).
Oberaufsicht; nadzór, dozór.
Oberbacken (Oberbank); eines Flözes p. Bank.
Oberbärort (Feuerungsseite der Pfannen); strona przyogniowa (warzel.).
Oberbassin (auf den Gradierhäusern); zbiornik górny, wierzchni (soln.).
Oberbau; górne piętro, wierzchnia część budynku (bud.).
Oberbau (Eisenbahnoberbau); nawierzchnia, budowa wierzchnia (część kolei żelaznej obejmująca podłoże t. j. żwirowanie i tory) (kol.).
Oberbauamt; naczelny urząd budownictwa.
Oberbauarbeiter; nawierzchnik, torowy, robotnik torowy (kol.).
Oberbaueinsenkung (Sutte); wybój torowy (kol.).
Oberbaukleinmateriale (Kleinmateriale, Kleineisenzeug, Schienenbefestigungsmittel); przybory do szyn, połączniki szynowe, drobne żelaztwo do szyn (kol.).
Oberbaulangschwelle; podkład podłużny (kol.).
einfache eiserne —; podkład żelazny pojedyńczy.

zusammengesetzte eiserne —; podkład żelazny złożony.
Oberbaumeister; starszy budowniczy.
Oberbaunagel (Hakennagel) p. Schienenagel.
Oberbaupartie (Streckenarbeiterabteilung); drużyna torowa, oddział torowy (kol.).
Oberbauquerschwelle; podkład poprzeczny, próg (kol.).
halbrunde —, (unbehauene Querschwelle); podkład półczynowy.
kantige —, (behauene Querschwelle); podkład graniasty, ociosany.
Oberberg (Überberg, Kappe); stropnica, wcias, kapa (górn. cieś.).
Oberberge (hangende Gebirgsschichten); warstwy wierzchnie, nadkładowe (górn.).
Oberbergamt (Oberbergbehörde); naczelny urząd górniczy (górn.).
Oberbergingenieur; starszy inżynier górniczy, nadinżynier górniczy (górn.).
Oberbergkommissär; starszy komisarz górniczy, nadkomisarz górniczy (górn.).
Oberbergmeister; starszy górmistrz, nadgórmistrz (górn.).
Oberbergrat; starszy radca górniczy, nadradca górniczy (górn.).
Oberboden (Sturzboden); ściel powałowa, posowa (bud.).
Oberbund; wiązanie górne (el.).
Oberdampf (bei einem Dampfhammer); para dociskująca (maszyn.).
Oberfinanzrat; starszy radca skarbowy, nadradca skarbowy.
Oberfläche; powierzchnia (geom.).
— **der Erde** (Erdoberfläche); powierzchnia ziemi (geol.).
Oberflächenhärtung (Einsatzhärtung) p. Härten durch Einsetzen.
Oberflächenkondensation; skraplanie naprzeponne, powierzchowne, kondensacja sucha (maszyn.).
Oberflächenkondensator; skraplacz przeponny, powierzchniowy (maszyn.) p. Kondensator.
Oberflächenkühlung; chłodzenie powierzchniowe.
Oberflächenspannung; naprężenie powierzchniowe (fiz.).
Oberflächentemperatur; ciepłota (temperatura) powierzchni.
Oberflächliche Lagerstätte p. Lagerstätte.
Oberflasche p. Oberkasten.
Oberflöz; pokład górny, pokład wierzchni (geol. górn.).
Oberform p. Oberkasten.
Obergemach; wyższe piętro, pokój na piętrze, pokój na górze (bud.).
Obergeschoß; piętro górne, wyższe (bud.).
Obergesenk p. Gesenk.
Obergerinne (eines Wasserrades); pogródka przypływowa, górna (maszyn.).
Obergestänge (beim Freifallbohren); żerdki wiertnicze górne, wierzchnie (wierc. ziem.) p. Bohrgestänge.
Obergestell (eines Hochofens); zaprawa górna, nadskrzynie (hut.).
Obergurt (obere Gurtung); pas górny (bud. most.).
Oberhalter (der Dornengerüste); oczep, kaptur (soln.).
Oberhäuer (Grubenaufseher, Untersteiger); dozorca przodkowy, dozorca młodszy (górn.).
Oberhäuer (Vollhäuer) p. Althäuer.
Oberhutmann p. Obersteiger.
Oberhüttenamt; naczelny urząd hutniczy (hut.).
Oberingenieur; starszy inżynier, nadinżynier.
Oberirdisch (obertägig) p. Obertägig.
Oberkasten (Oberflasche, Oberform, Formdecke); skrzynka wierzchnia, górna (form. odl.).
Oberkessel; kocioł górny, wierzchni (maszyn.).
Oberkette (bei der Kettenförderung); łańcuch nadwózkowy, górny (maszyn. górn.).
Oberkohl (die angebaute Firstkohle); węgiel wierzchni, górny, stropowy.
Oberkohle; węgiel górny (el.).
Oberkunstmeister; 1) starszy maszynista; 2) inspektor maszyn (górn.).
Oberlech (Armstein, Dünnlech); kamień (lech, matta) górny, wierzchni (met.).
Oberleitung; kierownictwo naczelne, zarząd naczelny p. Leitung.
Oberleitung (Luftleitung); przewód (przewodnik) napowietrzny, nadziemny (el.).
Oberlicht (Oberlichtfenster); oświetle, nadświetlnia, ponadświetlnia, światło górne (bud.).
Obermann; dozorca, przełożony.
Obermaschinenmeister; mechanik naczelny, mechanik główny, starszy majster maszyn.

Obermeister; starszy majster, nadmajster.
Obermonteur (Oberaufsteller); starszy zestawca (monter).
Obermünzwardein p. Oberwardein.
Oberpacken (Oberbacken) p. Bank.
Oberrechnungskammer; główna izba obrachunkowa.
Oberschacht (Gicht) p. Gicht.
Oberschar p. Überschar.
Oberschlächtig (oberschlägig); nasiębierny.
Oberschlächtige Feuerung (der Pfannen); ogrzewanie (opalanie) nadsolankowe, górne (warzel.).
Oberschlächtiges Wasserrad p. Wasserrad.
Oberschmelzer; szmelcerz (szmelcarz) starszy, przetapiacz starszy, nadszmelcerz.
Oberseil (oberes Seil); lina górna, lina wierzchnia (maszyn. górn.).
Obersieder; warycz (zwarycz) starszy, nadwarycz, nadzwarycz (warzel.).
Obersilur; sylur górny (geol.).
Oberspannung; napięcie pierwotne (el.).
Oberspannungswicklung; uzwojenie pierwotne (el.).
Obersteiger (Oberhutmann); starszy stygar (sztygar), nadstygar (nadsztygar) (górn.).
Oberstoß; bok górny, wierzchni (chodnika, filaru) (górn.).
Obertägig (oberirdisch); wierzchni, dzienny, światowy (górn.).
Obertags (übertags, über Tage, oberirdisch); na powierzchni, na świecie (górn.).
Obertertiär p. Pliozän.
Oberwardein (Oberm.ünzwardein); starszy probierz, starszy menniczy.
Oberwasser; woda górna, wierzchnia, nadśluzowa (maszyn.).
Objekt (Gegenstand); przedmiot.
Objektiv (gegenständlich, sachgetreu, unbefangen); objektywnie, przedmiotowo, rzeczowo.
Objektiv (Objektivlinse, Objektivglas); objektyw, soczewka przedmiotowa (fiz.).
Objektivdiopter; przeziernik przedmiotowy, celownik (miern.).
Objektivfaden; nitka przedmiotowa, włos przedmiotowy (miern.).
Objektivglas (Objektivlinse) p. Objektiv.
Obligat (obligatorisch, verpflichtend); obowiązkowy, konieczny.
Observatorium (Beobachtungssternwarte); obserwatorjum, spostrzegalnia, dostrzegalnia (astr.).
Obsidian; obsydjan (geol.).
Ocher p. Ocker.
Ochsenfuß p. Krückelstuhl.
Ochsenzunge (Dachziegel gewöhnlicher) p. Dachziegel.
Ocker (Ocher); ochra, okra, ugier (min.).
gelber —, (gelber Eisenocker, ockeriger Gelbeisenstein); ochra żółta, żelaziak żółty, żelaziak ochrowy.
Ockergelb (von Farbe); ochrowy, okrowy, jak glina żółty (min.).
Odometer (Meßrädchen) p. Meßrad.
Odontograph; odontograf (przyrząd do wyznaczania i kreślenia zębów u kół zębatych).
Ofen (pl. Öfen); piec (hut. met. prob. techn.).
belgischer Röhrenzink —; piec cynkowy belgijski.
Flamm —, (Reverberierofen); piec płomienny, płomieniak.
Füll —, (Schüttofen); piec zasypny, piec z paleniskiem zasypnem.
Gas —; piec gazowy, gaziak.
Gefäß —; piec naczynny, naczyniowy.
Glüh —; piec żarowy, żarnik.
Hoch —; piec wielki.
Kalk —; piec do wypalania wapna, wapiennik, wapielnik.
Koks —; piec koksowy, koksownica, koksownia.
Krumm —; piec krzywy, czerpakowy.
Kupol —; piec kupolowy, kupolak.
Martin —; piec martinowski, piec Martina.
Muffel —; piec muflowy, płomieniak muflowy.
Probier —; piec próbowy, piecyk probierski.
Puddel —; piec pudlingowy.
Roll —; piec obrotowy, płomieniak przeciwpłomienny.
Schacht —; piec szybowy, warstwowy.
schlesisch-poln. Muffelzink —; piec cynkowy ślązko-polski.
Schweiß —; piec żarowy do spajania, zlipiak, p. Schweißofen.
Tiegel —; piec tyglowy, tyglak.

Tiegelzink —: piec tygielkowy, cynkowy.
Wärm —; piec grzewczy.
Zementier —; piec cementacyjny, cementarski, nawęglający.
Ofen anblasen p. Anblasen.
Ofen ausblasen p. Ausblasen.
Ofenarbeiter; palacz, piecowy, robotnik przy piecu.
Ofenansätze (metallische Ansätze); przywary piecowe, narostki piecowe (met.).
Ofenauge (Auge, Augenloch) eines Schachtofens; wziernik piecowy (hut.).
Ofenboden (Ofensohle, Boden oder Herd eines Ofens); dno pieca, spód pieca (hut.).
Ofenbruch; grzyby wielkopiecowe (osady tworzące się u wylotu wielkiego pieca przy topieniu rud, cynk w sobie zawierających) (hut.) p. Gichtschwamm.
Ofenbrust (Brust, Brustwand, Brustmauer eines Schachtofens); pierś pieca, strona przednia, strona robocza pieca (hut.).
Ofencharge (Beschickung); zasyp pieca (hut.).
Ofenform (Form eines Gebläseofens) p. Form.
Ofenfutter; 1) p. Futter (Fütterung); 2) p. Futtergemäuer.
Ofengabel (Forke, Forkel, Furkel); widełki piecowe, widełki do pieca (hut.).
Ofengalmei (zinkischer Ofenbruch, Zinkschwamm, Tutia) p. Gichtschwamm.
Ofengang (Gang eines Ofens); bieg pieca (hut.).
dürrer —, (trockener —); bieg pieca suchy.
Ofengeländer; czeluśnik.
Ofengestell p. Gestell (eines Schachtofens).
Ofengestübbe p. Gestübbe.
Ofengewölbe; sklepienie pieca (hut.).
Ofengicht p. Gicht.
Ofenkachel; kafel piecowy (bud.).
Ofenkampagne (Ofenbetriebszeit); okres (ruchu) biegu pieca, długość trwania (ruchu) biegu pieca (hut.).
Ofenkoke (Ofencoke, Ofenkoks); koks piecowy (górn. techn.).
Ofenkrätz p. Gekrätze.
Ofenkrücke (Krücke); pogrzebacz, ożóg, szorulec.
Ofenlehm; glina piecowa (na piec) (bud.).
Ofenloch (Ofenmund); czeluść, cepuch, czopuch (bud.).
Ofenlochstöpsel; baba cepuchowa, zatyczka piecowa (bud.).
Ofenmantel; 1) płaszcz piecowy; 2) p. Rauhgemäuer.
Ofenmeister; dozorca piecowy (hut.).
Ofenmund (Ofenöffnung) p. Ofenloch.
Ofenrast (Rast eines Hochofens) p. Rast.
Ofenrauch p. Flugstaub.
Ofensau (Sau) p. Eisensau.
Ofenschacht (Schacht, Schachtraum) eines Schachtofens; szyb pieca, wnętrze pieca (hut.).
Ofenschieber (Register); zasuwa, zasuwka piecowa (hut. bud.).
Ofenschirm; ostawa, osłona, okrywa pieca (bud.).
Ofenschwarz (Reißblei, Wasserblei, Graphit); grafit (min.).
Ofensetzer (Töpfer); zdun, kaflarz (bud.).
Ofensohle; 1) p. Ofenboden; 2) spodek pieca, leżysko mufli, flastrówka (hut.).
Ofensteine; kamienie zaprawy, kamienie zaprawne (hut.).
Ofenstock (Sau, Wolff, Härtling) p. Eisensau.
Ofenstock (Rauchgemäuer) p. Rauhgemäuer.
Ofenverkoksung; koksowanie w piecach, koksowanie piecowe (górn. techn.).
Ofenzustellung p. Zustellung.
Offen (Ofen, Strecke) beim Salzbergbau im Haselgebirge; chodnik, piec (soln.).
Offen (nicht verbrochen); otwarty, dostępny (górn.) p. Fahrbar.
— **halten** (Baue, Strecken); utrzymywać w stanie dostępnym.
— **sein** (von einem Stollen); być dostępnym, stać.
Offene Grubenlampe p. Grubenlampe.
Offener Ausbau (beim Ausbau im Stein); obudowa otwarta (górn.).
Offene Leitung; tor otwarty (el.).
Offene Rollen; komin otwarty, spust otwarty, suwaczka otwarta (górn.).
Offenerhaltung (Offenhaltung) der Grubenbaue, Strecken; utrzymywanie w stanie dostępnym (wyrobisk, chodników) (górn.).
Offenhöhe; wysokość chodników, pieców (w ługowniach) (soln.).

Offenmittel; calizna solna, filar solny (między chodnikami ługowni) (soln.)
Offensäuberung; czyszczenie chodników (pieców w ługowniach) (soln.).
Offenverätzung; ługowanie chodnikowe, piecowe, ługowanie przy pomocy chodników, pieców (soln.).
Offenverwässerung; nawodnienie chodników, pieców (w ługowniach).
Offert (Offerte, Anerbieten, Angebot); podaż, zaofiarowanie, oferta.
Öffnen (Gebirge, Lagerstätten) p. Eröffnen, Aufschließen.
Öffnung; 1) otwór; 2) otwarcie, otworzenie.
— **der Brücke** (Brückenöffnung, Brückenauge, Brückenloch); otwór mostu, rozpięcie mostu.
— **des Einströmungskanales**; otwór kanału (przewodu) wlotowego (maszyn.).
— **des Ausströmungskanales**; otwór kanału (przewodu) wylotowego (maszyn.).
— **des Kreises**; otwarcie obwodu (el.).
Öffnungsfunke; iskra przy wyłączaniu, iskra przerwania (prądu) (el.).
Öffnungsstrom; prąd przerwania, współprąd otwarcia (el.).
Ohm (elektrische Maßeinheit); om (el.).
Ohmisch; omowy (el.).
Ohmmeter; ommetr, omomierz (el.).
Ohmscher Widerstand; opór omowy (el.).
Ohmsches Gesetz; prawo Ohma (el.).
Ohr (Öhr, Öhre, Öse) beim Gezähe; ucho, uszko (górn.).
Ohrenschneiden (b. Meißelbohrer); ostrza boczne (wierc. ziem.).
Ohrgewölbe (Kappengewölbe); sklepienie wylotowe, łęczaste (bud.).
Okenit; okenit (min.).
Okklusion; okluzja (własność pochłaniania wodoru przez metale) (fiz.).
Ökonomie (Sparsamkeit); ekonomja, oszczędność, gospodarność.
Oktaëder (Achtflach, Achtflächner); ośmiościan (kryst.).
Oktaëdrisch; ośmiościenny (kryst.).
Oktaëdrit (Anatas, pyramidales Titanerz); anataz, oktaedryt, tytan, oktaedryczny (min.).
Okular (Okularlinse, Augenlinse) im Fernrohr; okular, szkło oczne, soczewka oczna (fiz.).
Okularauszug; wyciąg okularowy, oczny (miern.).
Okulardiopter; przeziernik oczny, celownik oczny (miern.).
Okularprisma; pryzmat oczny (miern.).
Öl; olej (matr.).
Berg —, (Erd —, Roh —); olej skalny, ropa, nafta.
Brenn —; olej palny, świetlny.
Hanf —; olej konopny, siemienny.
Lein —, (Flachs —, Leinsamen —); olej lniany.
Maschinen —; olej maszynowy.
Oliven —, (Baum —); oliwa.
Rüb —, (Raps —); olej rzepakowy.
Schmier —; olej smarowy, olej do smarowania.
Sikkativ —, (Trocken —); olej szybkoschnący, wysychający.
Terpentin —; olej terpentynowy.
vegetabilisches —, (Pflanzen —); olej roślinny.
Ölabscheider; 1) wytłuszlnik (z wody); 2) odtłuszlnik (z pary) (maszyn.).
Olafit (Albit und Periklin); olafit (min.).
Ölanlasser; rozrusznik olejowy (el.).
Ölanstrich; powłoka olejna.
Ölausschalter (Ölschalter); wyłącznik olejowy, olejny (el.).
Ölbehälter; zbiornik (naczynie) na olej (oliwę).
Ölbeleuchtung; oświetlenie olejem, oświetlenie olejne (górn.).
Ölbildendes Gas (Aethylen, Leuchtgas) p. Kohlenwasserstoff (schwerer).
Ölbrand (b. Grubenlampen); palenie olejem, oświetlanie olejne (górn.).
Ölbrunnen (Mineralbrunnen); studnja naftowa.
Ölfabrik (Ölmühle); olejarnia, olejnia.
Ölfarbe; farba olejna, pokostowa.
Ölfirnis (Leinölfirnis); pokost olejny.
Ölflasche; oliwiarka, bańka, flaszka na oliwę.
Ölflöz; pokład roponośny (geol.).
Ölführend (Mineralöl führend); naftonośny (geol.).
Ölgas; gaz olejny.
Ölgeleuchte; 1) światło olejne; 2) lampa olejna (górn.).
Ölgrün (von Farbe); olejno-zielony (min.).
Ölheizung; opalanie ropą, opalanie ropne (techn. warzel.).
Oligoklas (Natronspodumen, antitomer Feldspat); oligoklaz (min.).
Oligonit (Oligonspat); oligonit (min.).

Oligozän (oligozäne Formation); oligocen, formacja oligoceńska (geol.).
Olivenerz (Olivenit, Olivenkupfer, Holzkupfererz, Pharmakochalcit, prismatischer Olivenmalachit); oliwenit, miedniak oliwkowy (min.).
Olivin (gemeiner Chrysolith); oliwin, chryzolit, kamień złoty (min.).
Olivindiabas; diabas oliwinowy (geol.).
Olivinfels (Dunit); skała oliwinowa, dunit (geol.).
Ölkanne (Schmierkanne); oliwiarka, oliwniczka, maźniczka.
Öllampe; lampa olejna.
offene—; lampa olejna otwarta (górn.).
Ölleinwand; płótno naoliwione (techn.).
Ölleitung; ropociąg, rurociąg naftowy, rurociąg dla oleju skalnego (górn.).
Ölmotor; motor (silnik) olejny (maszyn.).
Ölmühle p. Ölfabrik.
Ölpapier (Firnispapier); papier olejny, przeźroczysty, kalka olejna, przeźrocznik.
Ölprüfer (Ölprüfungsapparat); przyrząd do badania oleju (oliwy) (techn.).
Ölpuffer; zderzak olejny (kol.).
Ölpumpe (Gerykpumpe); pompa olejna (fiz.).
Ölpumpstation; stacja pomp ropy, tłocznia ropna, naftowa (górn.).
Ölschalter p. Ölausschalter.
Ölschiefer (Bituminit, Brandschiefer); łupek palny, żywiczny, bitumiczny.
Ölschmierbüchse (Ölschmiergefäß, Schmierkanne) p. Ölkanne.
Ölschmierung; smarowanie olejne, smarowanie olejem (maszyn.).
Öltransformator; przetwornik (transformator) olejny (el.).
Ölung; oliwienie, naoliwienie (maszyn.).
Öluntersuchung; badanie oleju (techn.).
Ölvase; naczynie na oliwę, wazon na oliwę (maszyn.).
Omphacit (Omphazit); omfacyt (min.).
Omphacitfels p. Eklogit.
Onegit; onegit (min.).
Onkosin; onkozyn (min.).
Onofrit (Selenschwefelquecksilber); onofryt (min.).
Onyx; onyks, sardonik (odmiana chalcedonu) (min.).
Oolith (Oolithenkalk, oolithischer Kalkstein, Rogenstein, Roggenstein); ikrowiec, oolit (wapień o ziarnach ikry rybiej) (min. geol.).
Oolithisch (rogenartig, roggensteinartig); ikrzasty, oolityczny, oolitowy (min. geol.).
Oolitisches Erz (oolithisches Eisenerz); ruda oolityczna, ikrzasta (min. geol.).
Oosit; oozyt (min.).
Opal (unteilbarer Quarz); opal (min.).
edler —, (Edel —); opal szlachetny.
Feuer —; opal ognisty, świetlny.
gemeiner —; opal zwyczajny.
Holz —; opal drzewny, drzewo skamieniałe.
Jasp —, (Eisen —, Opaljaspis, Opaleisenstein); opal jaspisowy.
Opaleisenstein p. Opal (Jaspopal).
Opalisieren (opaleszieren, schillern); opalizować (mienić się różnemi barwami, jak opal) (min.).
Opaljaspis p. Opal (Jaspopal).
Operat; wypracowanie, dzieło.
Operationsbasis; linja podstawowa (miern.).
Operationsfehler; błąd operacyjny (miern.).
Operment p. Auripigment.
Ophit (edler Serpentin, Pikrolith); ofit (min.).
Optik (Lichtlehre, Sehkunde); optyka (część fizyki traktująca o świetle i wzroku).
Optisch; optyczny.
Optische Achse; oś optyczna (fiz. miern.).
Optischer Mittelpunkt; środek optyczny (fiz. miern.).
Optisches Signal (sichtbares Signal); sygnał optyczny, widzialny (sygn.).
Orangit; oranżyt (min.).
Ordinäre Schicht p. Schicht.
Ordinate; rzędna (geom. miern.).
Ordinatenachse; oś rzędnych (geom. miern.).
Ordinatenaufnahme; zdjęcie rzędnemi (miern.).
Ordinieren; zapisywać, wyznaczać, ordynować (załogę do pracy w kopalni) (górn.).
Ordnung; 1) rząd (mat.); 2) porządek.
Ordnungsstrafe; kara porządkowa.
Ordre; zlecenie.

Organ; 1) organ (część ciała zwierzęcia lub rośliny; 2) dźwięk głosu, brzmienie (fiz.); 3) urząd, władza; 4) urzędnik, zastępca; 5) czasopismo.
Organisation (Gliederung, Bau, Verfassung); urządzenie, układ, ustrój, organizacja.
Organisch; ustrojowy, organiczny.
Organisieren (einrichten, ordnen); urządzać, wprowadzać w życie, organizować.
Organismen (Lebewesen); organizmy, istoty żyjące.
Orgel (Orgelzimmerung, Versatzung, Orgelversatzung); organy, zesłupie (szereg słupków czyli stempli przy odbudowie filarowej dla podparcia stropu) (górn).
Orgelstempel; stempel organowy (górn.).
Orgelzimmerung (Orgel); wyprawa organowa, wydrzewienie organowe, organy (górn. cieś.).
Orientieren (ein Meßinstrument); zorjentować, skierunkować (instrument mierniczy) (miern.).
Orientieren sich (in der Grube); rozglądnąć się, obeznać się, orjentować się (w kopalni) (górn.).
Orientierung (in der Grube); rozgląd, przegląd, orjentowanie się (górn.).
Orientierung (bei einer Vermessung); orjentowanie, kierunkowanie, ustawienie w kierunku (miern.).
Orientierungsfehler; błąd orjentacyjny, błąd kierunkowy (miern.).
Orientierungslinie; linja orjentacyjna, linja kierunkowa, kierunek stały (miern.).
Orientierungsvermessungen; pomiary orjentacyjne, przeglądowe (miern.).
Orientierungsvisur; celowa (wizura) orjentacyjna (miern.).
Ornament (Verzierung); ornament, ozdoba, zdobina (arch.).
Ornamentierung; zdobienie (arch.).
Ornamentik (Kunst des Verzierens); ornamentyka, sztuka zdobnicza, zdobnictwo.
Ornaten-Schichten; warstwy ornatowe (geol.).
Ornatenton; il ornatowy (geol.).
Orographie (Gebirgsbeschreibung); orografja, opis gór (geol.).
Ort (das und der Ort, pl. Örter und Orte, Ortsstoß); przodek, czoło, kres (chodnika) (górn.).
vor — arbeiten (liegen, sein, sitzen ansitzen); pracować w przodku.
vor — kommen; dojść do przodka.
Ort (Lauf, Straße, Strecke); chodnik (górn.).
Ort (Stoß, Brust) p. Feldort.
Ort und Gegenort; przodki naprzeciwległe, przeciwprzodki (górn.).
Ortarbeit p. Ortsarbeit.
Ortbau p. Örterbau.
Ortbestimmung; oznaczenie (położenia) miejsca (geogr. miern.).
Ortbetrieb p. Ortsbetrieb.
Ortbrennen p. Ortsbrennen.
Örtchen (des Bergeisens); ostrze, grot (żelaza) (górn.).
Örtchen (schmales, niederes Ort); przodek mały, wąski (górn.).
Orten (sich orten) p. Ortung angeben.
Örten (örtern, sich örtern, sich scharen) von Gängen, Klüften; łączyć się, schodzić się (o żyłach, szczelinach) (górn.).
Örten (örtern, mit Örtern durchfahren) p. Durchfahren.
Örter (pl. von Ort); przodki (chodnika) (górn.).
obere —, (streichende Abbauörter); wyrobowe chodniki kierunkowe.
Örterbau (Ortbau, Ortsbau, Streckenbau); odbudowa chodnikowa, przedsobnia (górn.).
Örtern p. Örten.
Orthauer (Ortshauer); rębacz (kopacz) przodkowy, przodkowy (górn.). p. Hauer.
Orthauwerk (Ortshauwerk); urobek przodkowy (górn.).
Orthis; orthis (mięczak dwuskorupowy ramionopławy w dewonie) (geol.).
Orthit; ortyt (min.).
Orthoceras; orthoceras, prostoróg (mięczak jednoskorupowy głowopławy w najdawniejszych pokładach osadowych) (geol.).
Orthoceren-Kalk; wapień orthoceraso wy (geol.).
Orthochromatisch; ortochromatyczny (klisza na słabe promienie światła, żółte, czerwone, zielone, czuła) (fiz.).
Orthogonal (rechtwinklig); ortogonalny, prostokątny (kryst.).
Orthoklas (Kalifeldspat, orthotomer Feldspat); ortoklaz, skaleń potasowy (min.).
Orthorhombisches System p. Kristallsystem.

Orthotyp (rhombische Pyramide, rhombisches Pyramidoëder, rhombischer Pyramidenflächner, Rhombenoktaëder, zwei- und zweigliedriges Oktaëder); piramida pierwotna (kryst.).
Orthotypes System p. Kristallsystem.
Ortkappe (Ortskappe); stropnica (wcias, kapa) przodkowa (górn.).
Ortmäßig (ortsweise, ortweise) vorgehen, auslängen; iść przodkiem, przodkować (górn.).
Ortquerschläge (kleine Querschläge, die zwei oder mehrere Lagerstätten miteinander verbinden); przekopy miejscowe, lokalne, krótkie (górn.).
Ortsältester; starszy przodkowy (górn.).
Ortsarbeit (Ortarbeit, Arbeit vor Ort); praca (robota) przodkowa, praca w przodku, przodkowanie (górn.).
Ortsbatterie; bateria miejscowa (el.).
Ortsbetrieb (Ortbetrieb, Streckenbetrieb); przodkowanie, prowadzenie (pędzenie) przodka, chodnika (górn.).
Ortsbrennen p. Feuersetzen.
Ortsbrett (pl. Ortsbretter, Zumachebretter, Versatzbretter, Verschalungsbretter) b. der Getriebezimmerung; deska (okładzina) przodkowa (górn.).
Ortsbrust (Brust); zbój przodkowy, czoło robocze (górn.).
Ortschickig (ortschiks, ortschick, ortschief); ukośny (górn.).
Ortshauer p. Orthauer.
Ortshauwerk p. Orthauwerk.
Ortskappe p. Ortkappe.
Ortskreuz (Streckenkreuz); krzyż chodnikowy, krzyż w chodniku (górn.).
Ortsstempel (Blechstempel, Austragestempel, Austräger) b. Pochwerk; stępor drobiący, ostatni (sort.).
Ortsstunde; godzina przodkowa, godzina w przodku (miern. górn.).
Ortstirn p. Ortstoß.
Ortstoß (Ortsstoß, Ortstirn); 1) przodek; 2) przodek wyrobowy (górn.).
Ortsventilation (Ortswetterführung, Bewetterung des Ortes, der Örter); przewietrzanie (wentylacja) przodkowe, przewietrzanie (wentylacja) przodków (górn.).
Ortsvertäfelung (Zurückhalten des Ortstoßes durch Zumachebretter b. Streckenbetrieb im Schwimmsand); opierzenie (opłytowanie) przodka (górn.).
Ortsweise p. Ortweise.
Ortszeit; czas miejscowy (geogr. miern.).
Ortung (Örtung); dwa punkty korespondujące na powierzchni i w kopalni (miern. górn.).
— **angeben** (orten); wyznaczyć położenie punktu ponad lub popod punktem danym.
— **in die Grube fällen;** przenieść punkt na powierzchni do kopalni.
— **an den Tag bringen;** przenieść punkt z kopalni na powierzchnię.
Ortung (Ort, streckenartiger Bau); przodek (górn.).
Ortweise (ortmäßig) abbauen; odbudowywać chodnikami, odbudowywać chodnikowo (górn.).
Ortzeit; godzina miejscowa, czas południka miejscowego.
Ortziegel (halber Biberschwanz); półkarpiówka (cegła) (bud.).
Oryktognosie (Gesteinslehre); oryktognozja, kamienioznawstwo (geol.).
Öse (Öhr); 1) ucho, uszko (u narzędzi); 2) kluczka, skobel, ucho (żelazko we drzwiach, na które klamka zapada).
Osemundeisen (Osmundeisen); żelazo osmundzkie (met.).
Osemundschmiede (Osmundschmiede) Art Herdfrischarbeit; świeżenie, fryszowanie, uszczerzanie (żelaza) osmundzkie (met.).
Osemundstahl (Osmundstahl, Blasenstahl); stal osmundzka (met.).
Osmelith; osmelit (min.).
Osmiridium; osmo-iryd (min.).
dunkles —, (Iridosmium, Sysserskit); irydo-osm, sysserskit.
lichtes —, (Osmiridium); newjanskit, osmo-iryd.
Osmium; osm, osmen (chem.).
Osmiumlampe; lampa osmowa (osmiowa) osmówka (osmiówka) (el.).
Osmose; osmoza, przesiąkanie (mieszanie płynów przez dziurkowatą przegrodę) (fiz.) p. Diffusion.
Osmotisch; osmotyczny.
Osmundschmiede p. Osemundschmiede.
Ost (Morgen); wschód (górn.).
Osteolith (Knochenstein, erdiger Apatit); osteolit (min.).

Ostpunkt; punkt wschodni, wschód (geogr. miern.).
Ostracoden (Krebse); małżoraczki (geol.).
Ostranit; ostranit (min.).
Ostrea (Auster); ostryga (małża bezgłowa jednomuszkułowa od utworu permskiego poczynając coraz częściej występująca) (geol.).
Oszillation (Vibration, Schwingung); oscylacja, wahanie się, drganie (mech. geol.).
Oszillationsbewegung; ruch drgający (mech.).
Oszillationslänge; długość oscylacji, rozciągłość drgania (mech.).
Oszillationsperiode; okres oscylacji, okres drgania (mech.).
Oszillator; iskiernik, oscylator, drgak, drgacz (el.).
Oszillatorische Entladung (oszillierende Entladung); wyładowanie drgające, wahadłowe (el.).
Oszillieren (hin und her schwingen); oscylować, poruszać się, wahać się, kołysać się, drgać (mech.).
Oszillierend; 1) drgający, wahający się; 2) wahadłowy (maszyn.).
Oszillograph; oscylograf (el.).
Ottrelith; otrelit (min.).
Ottweiler Schichten; warstwy ottweilskie (geol.).
Oval (eirund); owalny, podługowaty, jajowaty.
Ovalkaliber (ovales Kaliber) einer Walze; wykrój owalny (maszyn. hut.).
Ovalzirkel; cyrkiel owalny, eliptyczny, cyrkiel do elipsy.
Owenit (Thuringit); owenit, turyngit (min.).
Oxalit (Humboldtin, Eisenresin); oksalit, humboldyn (min.).
Oxyd; tlenek (chem.).
Oxydation (Sauerstoffaufnahme); utlenienie, oksydacja (chem.).
Oxydationsflamme (Oxydationsfeuer); płomień utleniający (chem.).
Oxydationsgrad; stopień utlenienia (chem.).
Oxydationsmittel; środek utleniający (chem.).
Oxidationsstufe; stopień utlenienia (chem.).
Oxydationswirkung; działanie utleniające (chem, met.).
Oxydationszone (Verbrennungszone) im Hochofen; strefa (pas) utlenienia (met.).
Oxydhydrat (Hydroxyd); wodorotlenek (chem.).
Oxydierbar; utlenialny (chem.).
Oxydieren (säuern, mit Sauerstoff verbinden); utleniać, oksydować, urdzawiać (chem.).
sich —; utleniać się.
Oxydierend; utleniający (chem. hut.).
Oxydierendes Rösten (oxydierende Röstung); prażenie utleniające (hut.).
Oxydul; podtlenek (chem.).
Oxygen p. Sauerstoff.
Oxysalze p. Sauerstoffsalze.
Oxysäuren p. Sauerstoffsäuren.
Ozean (Weltmeer); ocean (wielkie nieprzerwane przestrzenie wód słonych, tworzące morza) (geol.).
Ozeanwasser; woda oceanów (geol.).
Ozokerit (Erdwachs, Bergwachs); ozokeryt, wosk ziemny (min.).
Ozon (riechbarer Sauerstoff); ozon chem.).

P

Paar p. Türstock.
Pachnolith; pachnolit (min.).
Pacht; dzierżawa.
Pächter (Pachter); dzierżawca.
Pachtzins (Pachtschilling); dzierżawne, czynsz dzierżawny.
Pachydermen (Pachydermata, Dickhäuter); zwierzęta gruboskórne (geol.).
Pachytrop; pachytrop (el.).
Packen (Backen) eines Kohlenflözes p. Bank.
Packer p. Gepäckträger.
Packfong (Argentan, Neusilber); pakfong, nowe srebro (met.).
Packleinwand (Packleinen); pakłak, płótno workowe.
Packraum; 1) pakownia (miejsce do pakowania soli); 2) tłumokarnia (miejsce na tłumoki).
Packung (eines Kolbens, einer Stopfbüchse p. Liderung.
Packungsbüchse p. Stopfbüchse.
Packungsmaterial p. Liderungsmaterial.
Pagodit (Agalmatolith, Bildstein, chinesischer Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); pagodyt, agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Pajsbergit p. Rohdonit.

Paket (Kollo); pakiet, zawiniątko, tobol, tobołek.
Paket (Schweißpaket); pakiet, snopiec (żelaza), pęk, paczka (blach) (met.).
Paketeisen; żelazo pakietowe, snopcowe (met.).
Paketieren; pakietować, snopcować (żelazo) (met.).
Paketierung (Paketieren); pakietowanie, snopcowanie (żelaza) (met.).
Palagonit; palagonit (min.).
Paläogen; paleogen (trzeciorzęd dolny) (geol.).
Paläoniscus; palaeoniscus (ryba skamieniała w pokładach węglowych i łupkach miedzionośnych permu) (geol.).
Paläontologie (Versteinerungslehre); paleontologja, nauka o skamieniałościach, skamielinach.
Paläotherium; paleoter, dawnozwierz (zwierzę gruboskórne dawnego świata) (geol.).
Paläozoische Formation (primäre Formation, paläozoische Periode o. Gruppe); formacja paleozoiczna (geol.).
Palisadenstempel (drei dünne durch Drahtumwicklung und Keile miteinander verbundene Stempel); stemple palisadowe (górn. cieś.).
Palladium; paladium, palad (chem. met. min.).
Palladiumgold (Porpezit); złoto paladowe, porpecyt (min.).
Palmöl; olej palmowy.
Pantoëder p. Holoëder.
Pantoëdrie p. Holoëdrie.
Pantoëdrisch p. Holoëdrisch.
Pantograph (Allzeichner); pantograf, przeryśnik, odryśnik (miern.).
Pantometer; pantometr, wszystkomierz (miern.).
Panzerblech; blacha pancerna, pancerzowana, płyta pancerzowa (met.).
Panzerdraht; drut pancerzowy, zbrojny (met.).
Panzerkabel; kabel opancerzony (el.).
Panzerplatte; płyta pancerna, blacha pancerna (met.) p. Panzerblech.
Panzerplattenwalzwerk (Plattenwalzwerk); walcownia płyt pancernych (maszyn. hut.).
Panzerrohr; rurka opancerzona, zbrojna (el.).
Papier; papier (matr.).
Abzugs —; papier do odbijania.
Druck —; papier drukarski, wodny.
Glas —; papier szklisty, naszklony, szklak.
Indigo —, (blaues Abzug —); papier indygowy (niebieski do odbijania).
Kopier —; papier do kopjowania.
Öl —, (Firnis —); papier olejny, przeźroczysty, kalka olejna, przeźrocznik.
Pack —; papier pakunkowy.
Paus —, (Baus —); papier przeźroczysty (do kopjowania) kalka.
rastriertes —; papier linjowany.
Sand —; papier piaskowy, papier napiaskowany, piaszczak.
Schmirgel —; papier ścierny, papier szmerglowy, ściernik.
Schreib —; papier do pisania, papier pisarski.
Tapeten —; papier tapetowy, papier na obicia.
Wachs —; papier woskowany, papier woskowy.
Zeichen —; papier rysunkowy, papier do rysunków.
Papierbogen; arkusz papieru.
Papierdüte (b. d. Salzverpackung); woreczek papierowy, tutka papierowa.
Papiereingang; kurczenie się (skurcz) papieru (miern.).
Papierkondensator; kondensator papierowy (el.).
Papierkohle (Blätterkohle); węgiel listkowy, blaszkowy (min.) p. Blätterkohle.
Papierrohr; rurka papierowa.
Papierspat (Kalzit) p. Kalkspat.
Papiertorf (Blättertorf); torf liściowaty, listkowy (min.).
Papinscher Topf (Dampfkochtopf); kocioł Papina (fiz.).
Papp (Kleister, Brei); lepka, zlepka, klajster.
Pappe; tektura, karton.
Pappel; topola.
schwarze —; topola nadwiślańska.
Zitter —; osika.
Parabel; parabola (geom.).
Parabelabschnitt; odcinek paraboliczny (mech.).
Parabelträger; belka paraboliczna, parabolnica, dźwigar paraboliczny (bud.).
ganzer —; belka paraboliczna zbieżna.

halber —; belka paraboliczna niezbieżna.
Parabolische Bewegung; ruch paraboliczny (mech.).
Paraboloid; paraboloida (geom.).
Paradoxit; paradoksyt (min.).
Paradoxon hydrostatisches; paradoks hydrostatyczny (niezależność ciśnienia na dno od kształtu naczyń) (fiz.).
Paraffin; parafina.
Paraffindraht; drut parafinowany (el.).
Paraffinkerze; świeca parafinowa.
Paragonit; paragonit, mika sodowa, kossait (min.).
Parallaxe (scheinbare Verschiebung); dwugląd, mimogląd, paralaksa (fiz. miern.).
Parallel; równoległy, równoległe.
Parallelbetrieb; ruch równoległy, bieg równoległy (maszyn.).
Parallele (parallele Gerade, parallele Linie); równoległa, linja równoległa (geom.).
Parallele (Parallelort) p. Parallelstrecke.
Parallele Kräfte (Parallelkräfte); siły równoległe (mech.).
Parallele Nebenleitung; bocznica (przewodu) (el.).
Parallelflächig; o płaszczyznach równoległych (kryst.).
Parallelismus (der Lager); równoległość, równoległość (pokładów) (geol.).
Parallelkräfte p. Parallele Kräfte.
Parallelkreis (Breitenkreis); równoleżnik (geogr. miern.).
Parallellaufend; równoległy, równoległe.
Parallellinie p. Parallele.
Parallelkondensation; skraplanie współprądowe (maszyn.) p. Kondensation.
Parallelogramm; równoległobok (geom. mech.).
— **der Geschwindigkeiten;** równoległobok prędkości.
— **der Kräfte** (Kräfte —); równoległobok sił.
Parallelopiped; równoległościan (geom. mech.).
— **der Geschwindigkeiten;** równoległościan prędkości.
Parallelort p. Parallelstrecke.
Parallelperspektive (Axonometrie); półperspektywa, perspektywa równoległa, aksonometrja.
Parallelprojektion; rzutowanie równoległe (geom.).
Parallelschaltsystem; sposób (system) łączenia (połączenia) równoległego, obocznego (el.).
Parallelschaltung; łączenie (połączenie) równoległe, oboczne, układ równoległy (el.).
Parallelschlag; 1) przekop równoległy; 2) p. Parallelstrecke (górn.).
Parallelschraubstock (Parallelstock) p. Schraubstock.
Parallelstrecke (Parallelort, Parallele, Pararellschlag); chodnik równoległy, rozdzielczy (górn.).
Parallelstreckenbetrieb (Begleitstreckenbetrieb); prowadzenie (pędzenie) chodników równoległych, towarzyszących (górn.).
Parallelstrom; spółprąd (el.).
Parallelstromkondensator; skraplacz spółprądowy (maszyn.).
Parallelträger; belka równoległa, dźwigar równoległy, równoleglica (bud.).
— **mit parabolischen Enden;** belka równoległa z parabolicznem zakończeniem, belka Winklera.
Paralleltrumm; odżyłek równoległy, żyła boczna równoległa (geol.).
Parallelveröffnung (der Laugwerke) p. Veröffnung.
Parallelwicklung; nawój równoległy, oboczny, uzwojenie równoległe, oboczne (el.).
Parallelzange; wargale (kleszcze z wargą ruchomą).
Paramagnetisch; paramagnetyczny.
Paramagnetismus; paramagnetyzm.
Parameter; parametr (kryst.).
Parankerit; parankeryt (min.).
Paranthin p. Skapolith.
Parapett (Fensterbrüstung); podoknie, przedoknie, zagłębienie okna (bud.).
Parasit; parazyt (min.).
Parastilbit; parastylbit (min.).
Parere (Gutachten); zdanie, opinia.
ärztliches —; opinia lekarska.
Pargasit (gemeine Hornblende); pargasyt (min.).
Pariserblau; błękit paryski (brw.).
Parisergelb; żółcień paryska (brw.).
Pariserrot; czerwień paryska, minia (brw.).
Pariserschwarz; czerń paryska (brw.).
Parisien; parisien (trzeciorzęd dolny) (geol.).
Parisit; paryzyt (min.).

Park (Wagenpark); tabor wozów.
Parkes Prozeß; parkesowanie (met. ołowiu).
Parkett (Parkettboden, getäfelter Fußboden); parkiet, posadzka (taflowa, wzorzysto ułożona) (bud.).
Partei; strona, stronnictwo, oddział, partja.
Parterre p. Erdgeschoß.
Parterrewohnung; mieszkanie w parterze, mieszkanie parterowe.
Partial (teilweise); częściowy, cząstkowy.
Partialentladung; wyładowanie (wyprądnienie) cząstkowe, częściowe (el.).
Partialturbine p. Turbine.
Partialwelle; wał sprzężony (maszyn.).
Partie (Arbeiterabteilung) p. Arbeiterkür.
Partieführer; 1) przodownik, starszy (przełożony) drużyny roboczej; 2) łojownik, dziesiętnik (górn.).
Partiell; częściowy, udziałowy.
Partikulare p. Reisepartikulare.
Partizipieren (teilnehmen, mitgenießen); uczestniczyć w czem, podzielać co, partycypować.
Partschin; parczyn (min.).
Parzelle (Grundstück); parcela, cząstka gruntu, działł (miern.).
Parzellenaufnahme; zdjęcie parcel (miern.).
Parzellieren (aufteilen); parcelować, rozdzielać (dzielić na cząstki majątek ziemski celem sprzedaży).
Paß (Engpaß); przełęcz, wąwóz (geol.).
Passage (Durchgang); przejście, przechód, pasaż, ulica kryta.
Passatwind (ständiger Wind zwischen den Wendekreisen); pasat (wschodni wiatr zwrotnikowy (geol.).
Passauit (Porzellanspat); pasait, spat porcelanowy (min.).
Passen; 1) przystawać, przylegać; 2) dostawiać, dostosowywać, przystosowywać.
Passepartout (Bilderrahmen aus Papier); paspartu, obramienie, ramka tekturowa.
Passieren; 1) przechodzić, przejeżdżać, mijać; 2) przepuszczać; 3) przyjąć (pozycję rachunkową).
Passierschein (Paß, Geleitbrief); przepustka.
Passiv (untätig, verschuldet); bierny zadłużony, nieczynny.
Passiva (Schulden); długi.
Passivstand; stan ujemny, bierny, stan długów, wykaz długów.
Paßring; 1) wieniec kluczowy (obudowa szybów wodoszczelna) (górn.); 2) pierścień stykowy, kontaktowy (el.).
Paßschraube; śruba stykowa, kontaktowa (el.).
Paßstück; wkładka dostosowana (techn.).
Passung; dostosowanie, dopasowanie.
Paßziegel (Dachpfanne); dachówka holenderska, esówka (bud.).
Patent; 1) patent, karta przemysłowa, świadectwo; 2) przywilej, pozwolenie na wykonywanie, patent.
Patentbeschreibung; opis patentu, opis wynalazku.
Patentblau (zur Denaturierung des Gewerbesalzes); błękit patentowy (soln.).
Patentgebühr; patentowe.
Patentgesetz; ustawa (patentowa) o patentach.
Patentgußstahl; stal lejna patentowa (met.).
Patentinhaber; właściciel patentu, uprzywilejowany.
Patentieren (gesetzlich schützen); patentować (starać się o patent na wynalazek).
Patentrecht; prawo wynalazku, prawo patentowe.
Patentpulver (grobkörniger Sprengsalpeter, brennbarer Salpeter); proch patentowy, saletra palna (mat. wybuch.).
Patenträder (für Förderwagen); koło patentowane (górn.).
Patentschutz; ochrona wynalazków, ochrona patentu.
Patentübertretung; naruszenie patentu.
Patentverlängerung; przedłużenie patentu, przedłużenie przywileju.
Patentverschlossenes Seil; lina patentowo-zamknięta (maszyn. górn.).
Patentziegel p. Ziegel.
Paterait; paterait (min.).
Paternoster (Paternosterwerk); różaniec, norja, paternoster, podnośnik kubełkowy (maszyn.).
Paternostergebläse p. Kettengebläse.
Paternosterkunst (Paternosterwerk, Paternoster, Rosenkranzkunst, Kettenkunst); różaniec, norja, paternoster podnośnica paciorkowa (maszyn.).

Paternosterwerk p. Paternoster, Paternosterkunst.
Patioprozeß (amerikanisches Amalgamationsverfahren); ortęcanie amerykańskie (met.).
Patrinit p. Nadelerz.
Patrize p. Kaliberring.
Patritzenwalze (Oberwalze) eines Walzwerkes; walec górny, ojciec (maszyn. hut.).
Patrone (Form, Muster); patron, wzór, model (techn.).
Patrone (Pulverhülse); patron; p. Dynamitpatrone, Pulverpatrone.
Patronensicherung; bezpiecznik wstawkowy, korkowy (el.).
Pattbergsches Stoßbohrverfahren (b. Schachtabteufen); wiercenie udarowe sposobem Pattberga (górn. wierc. ziem.).
Pattinsonieranstalt; patynsonownia (met.).
Pattinsonieren (Pattinson'scher Kristallisationsprozeß, Pattinsonprozeß); patynsonowanie (sposób wydobywania srebra z ubogich srebronośnych rud ołowiu) (met.).
Pattinsonkessel (Pattinsonierkessel); kocioł Patinsona (met.).
Paukenwelle p. Hammerwelle.
Paulit p. Hypersthen.
Paulitfels p. Hyperstehnit.
Pauschalbetrag; kwota ryczałtowa.
Pauschale (Bauschsumme); ryczałtowe, ryczałt.
Kanzlei —; ryczałtowe kancelaryjne.
Pauscheisen (Alteisen, Brucheişen); żelazo stare, drobne, żelaztwo, żelaziwo.
Pauschel (Päuschel, Peuschel, Bauschel, Bäuschel); perlik, posułt, pucka (młot duży, ciężki) (górn. hut.).
Pauschen (Bauchen, Durchlassen, Flößen, Seigern); przelewanie, cedzenie, rafinowanie (cyny) (met.).
Pause (Unterbrechung, Ruhe); przer-
Pause (einer Zeichnung); przerys, pauza.
Pausen (bausen, durchzeichnen); przerysowywać, kalkować, przeprószać.
Pausleinwand (Bausleinwand); kalka płócienna.
Pauspapier (Bauspapier); papier przeźroczysty, papier do kopjowania, kalka.
Pauszeichnung; rysunek odkopjowany, odkalkowany, odbity.
Pavillon; pawilon, skrzydło budynku (bud.).
Pech; smoła (przetopiona żywica drzew szpilkowych) (matr.).
Pechblende p. Uranpecherz.
Pecheisenerz (Pecheisenstein, Stilpnosiderit); ruda żelazna smolista, stylpnosyderyt (min.).
Pecherz p. Uranpecherz.
Pechfackel (Windfackel); pochodnia smołowa, smolna.
Pechglanzkohle (Pechkohle, Art Braunkohle); węgiel smolisty (min.).
Pechgranat p. Kolophonit.
Pechkohle; 1) węgiel smolisty, smołowy, smolak (odmiana węgla kamiennego); 2) p. Pechglanzkohle (min.).
Pechstein; smołowiec, kamień smolny (min.).
Pechtorf (Specktorf, amorpher Torf); torf tłusty, smolisty, zgnilec smolny (geol.).
Pechuran p. Uranpecherz.
Pecopteris; pecopteris (roślina paprociowa skamieniała w formacji węglowej) (geol.).
Pecten (Kammuschel); pecten, grzebyk, przegrzebka (małża bezgłowa jednomuszkułowa) (geol.).
Pectunculus; pectunculus, grzebielinka (małża bezgłowa dwumuszkułowa) (geol.).
Pedometer (Schrittzähler); krokomierz, krokownik, pedometr (miern.).
Peganit; peganit (min.).
Pegel (Wasserpegel, Wasserstandzeiger); wodoskaz.
Pegmatit; pegmatyt (geol.).
Pegmatolith (gemeiner Feldspat); pegmatolit (min.).
Pehrstatt p. Bärstatt.
Pektolith; pektolit (min.).
Pelagisch (pelagische Formation); formacja morska, morsko-wodna (geol.).
Pelikanit; pelikanit (min.).
Peliom (Cordierit oder Dichroit); peliom (min.).
Pelluzidität; przeźroczystość (fiz. min.).
Pelokonit; pelokonit (min.).
Pelosiderit (toniger Siderit, Sphärosiderit); pelosyderyt (min.).

Peltiersche Wärme; ciepło Peltiera (el.).
Peltonmotor; motor (silnik) Peltona (do napędu wentylatorów) (maszyn. górn.).
Peltonrad; koło wodne Peltona, turbina Peltona (maszyn.).
Pelzerventilator; wentylator Pelzera (maszyn. górn.).
Pencatit; penkatyt (min.).
Pendel (das u. der); wahadło (fiz. mech.).
ballistisches —; wahadło balistyczne.
einfaches —; wahadło proste.
elektrisches —; wahadło elektryczne.
Foucaultsches —; wahadło Foucaulta (fiz.).
konisches —; wahadło stożkowe.
Kreis —; wahadło kołowe.
mathematisches —; wahadło matematyczne.
physisches —; wahadło fizyczne.
Reibungs —, (Reibungswage); wahadło cierne.
Reversions —; wahadło rewersyjne.
Sekunden —; wahadło sekundowe.
thermoelektrisches —; wahadło termoelektryczne.
Zentrifugal —; wahadło odśrodkowe.
zusammengesetztes —; wahadło złożone.
Zykloiden —; wahadło cykloidalne.
Pendelbewegung; oscylacja, ruch wahadła (fiz.).
Pendelgeschwindigkeit; prędkość wahadła (fiz.) p. Geschwindigkeit.
Pendeln (der Maschinen); wahanie się, kołysanie się (maszyn.).
Pendeln (der parallel geschalteten Wechselstrommaschinen); kołysanie się, okresowanie (równolegle połączonych przemiennic) (el.).
Pendelrätter; rzeszoto wahadłowe (sort.).
rotierender — von Karlik; obrotowe rzeszoto wah. Karlika.
Pendelregulator; regulator (miarkownik) wahakowy, wahadłowy (maszyn.).
Pendelrutsche (aufgehängte Schüttelrutsche); żłób wahadłowy, suwaczka wahadłowa (górn.).
Pendelsäge; piła (tarczowa) wahadłowa (techn.).
Pendelschnur; sznur zwieszakowy (el.).
Pendelwage; 1) waga wahadłowa; 2) spadomierz wahadłowy (miern.).
Pendelzähler; liczydło (miernik, licznik) wahadłowe (el.).
Pendetif; wrożnik (część trójkątna sklepienia kulistego wchodząca klinowato między dwa dościenia) (arch.).
Penetrabel (durchdringlich); przenikliwy (fiz.).
Penetrabilität (Durchdringlichkeit); przenikliwość (fiz.).
Penetrant (durchdringend); przenikający (fiz.).
Penetration (Durchdringend); 1) przenikanie (fiz.); 2) przerost (kryst.).
Penetrationszwillinge; bliźniaki przerosłe (kryst.).
Penetrieren (durchdringen); 1) przenikać (fiz.); 2) przerastać, przeróść (kryst.).
Pennin; pennin (min.).
Pennit; pennit (min.).
Pennsylvanisches Bohren (pennsylvanisches Bohrverfahren); wiercenie sposobem pensylwańskim (wierc. ziem.).
Pentaëder (Fünfflach); pięciościan (geom.).
Pentacrinites; pentacrinites, pięciokwit (szkarłupnia pokwitowa skamieniała) (geol.).
Pentagon (Fünfeck); pięciokąt (geom. kryst.).
Pentagon (pentagonal); pięciokątny (geom. kryst.).
Pentagonal-Dodekaëder p. Pentagondodekaëder.
Pentagondodekaëder (Pentagonal-Dodekaëder, domatisches Dodekaëder, dachförmiger Zwölfflächner, Zweimalsechsflach, Kieszwölfflach, Pyritoëder); dwunastościan pentagonalny, pięciokątny, pirytoedr (kryst.).
gebrochenes —, (Djakisdodekaëder); dwunastościan podwójny, dwudziestoczterościan trapezoidowy, diploedr.
Percylit; percylit, boleit (min.).
Peressip (angeschwemmter Damm); tama napływowa (wydobywanie soli morskiej).
Perforiermaschine; dziurkarka (techn.)
Perforieren (durchbohren, löchern); przewiercić, dziurawić (techn.).

Perforiertes Blech; blacha dziurkowana (techn.).
Pergamentpapier (Hautpapier); papier pergaminowy.
Peridot (Chrysolith u. Olivin); perydot (min.).
Periklas; peryklaz (min.).
Periklin (Albit, heterotomer Feldspat); peryklin (min.).
Periode (Zeitabschnitt); okres, epoka, perjod.
Periode des Stoßes; okres uderzenia (mech.).
Periodengleichheit; równość okresów (el.).
Periodenzahl; częstość (ilość) okresów, częstotliwość drgawek (el.).
Periodisch; okresowy, perjodyczny (mat. el.).
Periodischer Bruch; ułamek (dziesiętny) nieskończony, okresowy (mat.).
Periodische Zahl; liczba (dziesiętna) nieskończona, okresowa (mat.).
Peripherie (Kreisumfang); obwód (geom.).
Peripheriwinkel; kąt obwodowy (geom.).
Peristerit (Albit); perysteryt (min.).
Perkusionsbohren p. Stoßbohren.
Perlglimmer; mika perłowa (min.).
axotomer —, (Pyrosmalith); pirosmalit.
hemiprismatischer —, (Perlglimmer oder Margarit); margaryt.
rhomboëdrischer —, (Clintonit); klintonit.
Perlgrau (von Farbe); perłowy (min.).
Perliken (Schlägel) p. Fäustel.
Perlit; perłowiec (min.).
Perlmutterglanz (der Mineralien); połysk perłowo-maciczny (min.).
Perlsalz; jarka, sól perłowa (sól w ziarnkach wielkości soczewiczy albo żyta jarego, przeźroczystych, wśród pokładów soli szybikowej występująca w Wieliczce) (soln.).
Perlsinter; opal perłowy (min.).
Perlspat (Braunspat, Dolomit); spat perłowy (dolomit) (min.).
Perlstein (Perlsteinporphyr); perłowiec (geol.).
Perm (Permformation, Dyas, Rotliegendes u. Zechstein); perm, formacja permska, dyas (geol.).
Permanent (beständig, dauernd); stały, trwały.
Permanenter Magnet; magnes stały (fiz.).
Permanenzdienst (permanenter Dienst); służba nieustanna.
Permeabilität; przenikliwość (el.).
magnetische —; przenikliwość magnetyczna.
Permonit; permonit (materjał wybuchowy) (górn.).
Perowskit; perowskit (min.).
Perpetuum mobile; ruch ciągły, perpetuum mobile (maszyna wiecznie poruszająca się).
Perron (Bahnsteig); przytorze, peron, deptak (kol.).
Persalit; persalit (materjał wybuchowy) (górn.).
Personal (Personale, Beamten, Dienerschaft, Arbeitskräfte); personal (personel), poczet osób.
Personalstand; skład osobowy (władzy, zakładu).
Personalstandesausweis; wykaz osobowo-służbowy.
Personalzulage; dodatek osobisty.
Personenaufzug; dźwig osobowy (maszyn. el.).
elektrischer —; elektryczny dźwig osobowy.
Perspektiv (Fernrohr); dalekowidz, luneta (fiz. miern.).
Perspektive (Aussicht); widok, perspektywa.
Perspektive (Schaubildkunst); perspektywa (geom.).
Linear —; perspektywa kreślna.
Luft —; perspektywa powietrzna.
Parallel —, (Axonometrie); półperspektywa, perspektywa równoległa, aksonometrja.
Perspektivlineal p. Kippregel.
Perspektivpumpe p. Rittingerpumpe.
Perspektivverrohrung; rurowanie wielokrotne (wierc. ziem.).
Perthit; pertyt (min.).
Perturbation (Störung); zamieszanie, zaniepokojenie, zakłócenie, perturbacja (geol.).
Peschelrohr; rurka peszlowska (el.).
Peschelrolle; zaciskowa gałka (rolka) peszlowska (el.).
Petalit (Lithionfeldspat, prismatischer Petalinspat); petalit (min.).
Petralith; petralit (mat. wybuchowy).
Petrefakt (Versteinerung); skamieniałość, skamielina (geol.).
Petrefaktenkunde (Versteinerungslehre) p. Paläontologie.

Petrographie (Gesteinskunde, Gesteinslehre); skałoznawstwo, litologia, petrografia (geol.).
Petroklastit (Haloklastit); petroklastyt (materjał wybuchowy) (górn.).
Petroleum (Steinöl, Bergöl, Erdöl, Naphtha); olej skalny, ropa, nafta (min. geol.).
Petroleumbrenner; palnik naftowy.
Petroleumglühlicht; naftowe światło żarowe.
Petroleumlampe; lampa naftowa.
Petroleummotor; motor (silnik) naftowy (maszyn.).
Petroleumschacht; szyb naftowy (górn.).
Petroleumrückstand; mazut, odpadki naftowe.
Petroleumwagen; nafciarka (kol.).
Petzit (Tellurgoldsilber); petcyt (min.)
Peuschel p. Pauschel.
Pfad; ścieżka.
Pfadeisen (Pfühleisen, Pfanne, Auge); panewka, żabka, łożysko (kołowrotu) (maszyn. górn.).
Pfahl; 1) pal, słup, kół; 2) p. Getriebepfahl.
Pfahlbäume (im Haspelschacht) p. Pfühlbäume.
Pfählen p. Verpfählen.
Pfahlholz (Ladeholz, Ladholz, Legholz, Ausfüllungsholz); wścianki, deszczyny, kliny, drewno wbijane, okładziny (górn. cieś.).
Pfahlprellbock (Stoßgerüste); odbój palowy (kol.).
Pfahlrost; ruszt palowy, ruszt na palach, krata na palach (bud.).
Pfahlrostfundierung (Pfahlrostgründung); posadowienie (fundowanie) na ruszcie na palach (bud.).
Pfahlschuh; trzewik, grot, but (pala) (bud.).
Pfahlwand; palisada, częstokół, ostrokół (ogrodzenie z kołów obok siebie utkwionych) (bud.).
Pfand p. Pfändung.
Pfändebrett (Pfandbrett); deska wsporcza, fantowa, pomocnicza (górn. cieś.).
Pfändegeviere (Pfandgevier, Helfgevier) p. Hilfsgezimmer.
wa, pauza.
Pfändekeil (Pfandkeil); klin śpiczasty, pomocniczy, przygłoba (górn. cieś.).
Pfändelatte (Pfandlatte); łata wsporcza, fantowa, pomocnicza (górn. (cieś.).
Pfänden (abspreizen; podpierać, stemplować (górn. cieś.).
Pfändestempel (in der Firste); poprzeczka wsporcza (górn. cieś.).
Pfandholz p. Pfändung.
Pfändkeil p. Pfändekeil.
Pfändlatte p. Pfändelatte.
Pfandrecht; prawo zastawu.
Pfändung (Pfand) p. Pfändegeviere.
Pfändung (Pfändungsbau); zawarcie (przy odbudowie filarowej, pokładów węgla) (górn. cieś.).
Pfändung (Pfand, Pfandholz, Pfändungsholz); przypory, zapory (deski, wścianki, łaty, kliny i t. d.) (górn. cieś.).
Pfändungsbau p. Pfändung.
Pfanne (Gießpfanne); lejnica, łyża lejarska, panew odlewnicza (odl.). p. Schmelzpfanne.
Pfanne (Siedepfanne, Salzpfanne); panew warzelniana, czerun, cerun (warzel.).
flache —; panew płaska.
Dampf —, (Dampfsiede —); panew parowa (parą ogrzewana).
Maschinen —; panew maszynowa (z wybieraniem maszynowem).
rechteckige — p. prostokątna.
Rohrdampf —; p. rurowa (z rurami parowemi).
runde —; panew okrągła.
Sogge —; p. dowarzająca (do zagotowania solanki).
Stör —; p. kipiąca (do burzenia solanki).
Trocken — p. suszarniana.
Vorwärm — p. podgrzewalna.
Pfanne (Zapfenlager, Lager); panew panewka, walnica (maszyn.).
Pfanneisen (Pfanneneisen, Pfannenblech); blacha panwiowa (warzel.).
Pfannenaufseher; dozorca warzelni (warzel.).
Pfannenblech p. Pfanneisen.
Pfannenboden; dno panwi (warzel.).
Pfannenbord (Branft, Pranft); bok panwi, bocznica, ściana boczna panwi (warzel.).
Pfannenecken (Ecken einer Sudpfanne); rogi, kąty panwi (warzel.).
Pfannengruppe; grupa panew (warzel.).
Pfannenhammer p. Pfannensteinhammer.
Pfannenhaus p. Pfannhaus.
Pfannenherd; palenisko panwiowe (warzel.).
Pfannenkern p. Pfannenstein.

Pfannenkernverwässerungsstube; izba do rozpuszczania omoków (warzel.).
Pfannenleck; przeciek panwiowy, dziura panwiowa (warzel.).
Pfannenmantel (Dunstdeckel, Dampfmantel); płaszcz panwiowy, zasłona panwiowa, płachta, firanka (warzel.).
Pfannenmeister; panwiowy (warzel.).
Pfannenniete (Pfannennagel); nit (zakówka, zaklep) panwiowy (warzel.).
Pfannennietflecke: parplice (warzel.).
Pfannenrost; ruszt panwiowy.
Pfannenschmied; panewnik, kotlarz panwiowy (warzel.).
Pfannensteher; słupek panwiowy (panew podpierający) (warzel.).
Pfannenstein (Hungerstein, Salzstein, Salzschopp, Salzschöpf, Schlotter, Pfannenkern, Grausalz); kamień (przywar) panwiowy, omok, wykowina, kreż (warzel.).
Pfannenstein und Dornstein (Hallerde) in Württemberg; kamień panwiowy i tężniowy, kamień solny (warzel.).
Pfannensteinabschlagen (Grausalzabschlagen); zbijanie omoku, zbijanka (warzel.).
Pfannensteinhammer (Pfannenhammer, Grausalzhammer); młot (młotek) panwiowy, bijanka, bijka (warzel.).
Pfannenstock p. Pfannstock.
Pfannenziegel; dachówka francuska (wygięta mniej niż gąsior lub koszówka i układana naprzemian wklęsłą i wypukłą stroną) (bud.).
Pfänner (Salzwirker, Salzjunker, Salinenbetreiber, Salinenbesitzer); 1) właściciel warzelni, saliny, żupy; 2) gwarek (soln.).
Pfännerrecht; prawo warzenia soli, prawo żupne (soln. pr. górn.).
Pfännerrolle; obrachunek solny (soln.).
Pfännerschaft; 1) hutnictwo solne, warzelnictwo, żupnictwo; 2) hutnicy solni, żupnicy; 3) gwarectwo soln.).
Pfannhaus (Pfannenhaus, Sudhaus, Salzkote); warzelnia, wieża (karbarja), koktura (warzel.).
Pfannstätte; siedlisko panwi (warzel.).
Pfannstock (Pfannénstock); obmurowanie panwi (warzel.).
Pfeife (Bohrpfeife, Bohrlochspfeife, Büchse); piętka, fajka, worek strzałowy (pozostała część otworu po strzale) (górn.).
Pfeife (Signalpfeife); gwizdawka, gwizdek, świstawka.
Pfeifenstein; kamień fajkowy (min.).
Pfeifenton; glina (glinka) fajkowa (min. geol.).
Pfeifer p. Lochpfeifer.
Pfeil (Pfeilhöhe); strzałka, ugięcie (bud.).
Gewölbs —, (Bogenstich); strzałka sklepienia.
Pfeiler; 1) filar (górn.); 2) słup, filar, pilaster (bud.).
diagonaler —; filar przekątny.
großer —, (Mittel); filar duży, calizna.
Kohlen —; filar węglowy.
kurzer —; filar krótki.
langer —; filar długi.
Salz —; filar solny.
schwebender —; filar wznoszący się.
Sicherheits —; filar oporowy, filar bezpieczeństwa.
streichender —; filar kierunkowy.
Pfeilerabbau; 1) p. Pfeilerbau, 2) p. Pfeilerverhau.
Pfeilerabbaustrecke p. Pfeilerstrecke.
Pfeilerabschnitt (Abschnitt eines Pfeilers); pojęcie filaru, odcinek filaru, część filaru (górn.).
Pfeileraushieb; przecinka (przebitka) filarowa (górn.).
Pfeilerbau (Pfeilerabbau); odbudowa filarowa, wybieranie filarów, filarowanie.
diagonaler —; odbudowa filarowa przekątnia.
kombinierter — und Strebbau; odbudowa filarowa ścienna.
Kurz —; odbud. filarami krótkimi.
Lang —; odbud. filarami długimi.
Quadrat —; odbud. filarami kwadratowymi.
schwebender —; odbud. filarami wznoszącymi się.
streichender —; odbud. filarami kierunkowymi.
streichender — mit Rollöchern; odbudowa filarami kierunkowymi z kominami.
— mit Bremswegen u. streichenden Abbaustrecken; odbudowa filarowa z pochylniami i kierunkowymi chodnikami wyrobowymi.

— **mit Hauptdiagonalen u. streichenden Abbaustrecken;** odbudowa filarowa z ukośnicami głównemi i kierunkowymi chodnikami wyrobowymi.

Pfeilerbegrenzungsstrecke (Begrenzungsstrecke eines Sicherheitspfeilers u. s. f.) p. Begrenzungsstrecke.

Pfeilerbruchbau; odbudowa filarowa z załamywaniem, filarowanie załamowe (górn.).

Pfeilerdurchhieb; przebitka filarowa (górn.).

Pfeilerhöhe (die flache Höhe eines streichenden Abbaupfeilers); wysokość filaru, wysokość filarowa (górn.).

Pfeilerhöhe (die flache Höhe eines Pfeilers oder Mittels zwischen zwei Sohlen); wysokość calizny (górn.).

Pfeilerkopf; głowica filaru, nagłówek filaru (architektoniczne zakończenie filaru przeprowadzone w górnej warstwie) (bud.).

Pfeilerort p. Pfeilerstrecke.

Pfeilerrest; pozostałość, reszta, ostatek filaru (górn.).

Pfeilerrückbau; odbudowa filarowa wsteczna, powrotna, dodatkowa (górn.).

Pfeilerschüsse (Bergschüsse) (gewaltsames Zerbrechen von granit- und sandsteinartigen Gesteinen); strzały filarowe, załamania skalne (geol. górn.).

Pfeilerstrecke (Pfeilervorrichtungsstrecke, Pfeilerort, Pfeilerabbaustrecke); chodnik filarowy (górn.).

Pfeilerteilungsstrecke; chodnik filarowy rozdzielczy (górn.).

Pfeiler- und Stoßbau p. Pfeiler- und Strebbau.

Pfeiler- und Strebbau (Stoßbau), strebbau- o. stoßbauartiger Pfeilerbau, kombinierter Pfeiler- u. Strebbau (Stoßbau); odbudowa filarowościenna, ścianowanie i filarowanie, wąskobierna odbudowa filarowa (górn.).

Pfeilerstärke; grubość filaru (górn.).

Pfeilerverhau (Pfeilerverhieb, Pfeilerabbau, Abbau der Pfeiler); odbudowa filarów, wybieranie filarów (górn.).

Pfeilerverhieb p. Pfeilerverhau.

Pfeilerverwässerung; ługowanie filarów (soln.).

Pfeilervorrichtung (Vorrichtung, Vorbau); przygotowanie filarów, rozdzielanie filarów (górn.).

Pfeilervorrichtungsstrecke p. Pfeilerstrecke.

Pfeilhöhe; strzałka, wysokość strzałki (łuku) (bud.).

Pfeilrad (Pfeilzahnrad); koło daszkowo uzębione, koło z zębami kątowymi (maszyn.).

Pfeilzähne; zęby daszkowe, kątowe (maszyn.).

Pfeilzahnrad p. Pfeilrad.

Pferdebahn (Pferdeeisenbahn); kolej konna (górn.).

Pferdeförderstrecke p. Pferdestrecke.

Pferdeförderung; 1) przewóz końmi (w chodnikach); 2) wyciąganie końmi (szybem) (górn.).

Pferdegöpel (Treibgöpel); kołowrót konny, manež konny, kierat, goniarnia (maszyn. górn.).

Pferdeknecht (Pferdetreiber); poganiacz koni, trybarz, goniarz (górn.).

Pferdekraft (Pferdestärke); moc konia, siła konia, koń mechaniczny.

gebremste —; praca maszyny wyznaczona hamulcem (maszyn.).

Pferdeschlinge; pętlica, szląg do spuszczania koni (górn.).

Pferdestallung; stajnia końska.

Pferdestärke p. Pferdekraft.

Pferdestrecke (Pferdeförderungsstrecke, Pferdebahnstrecke); droga końska, chodnik koński, chodnik dla przewozu końmi (górn.).

Pferdestunde; koniogodzina (maszyn.).

Pferdetreiber p. Pferdeknecht.

Pfette (Dachpfette); płatwa, płatew, leźnia (bud.).

First — płatwa grzbietowa.

Pfettendach (Fettendach); dach płatwowy, leźniowy (bud.).

Pfiesel (Dörrpfiesel, Trockenkammer, Darrkammer); suszarnia (warzel.).

Pfieseltrocknung; suszenie w suszarniach (warzel.).

Pflanzenabdrücke (Pflanzenreste); odciski roślinne (geol.).

Pflanzenfaserseile (Hanf- und Aloëseile); liny roślinne.

Pflanzenöl; olej roślinny, oliwa roślinna.

Pflaster; bruk.

Asphalt —; bruk asfaltowy.

Holz —; bruk drewniany.

Stein —; bruk kamienny.

Stöckel —; bruk kostkowy, pieńkowy.

Pflasterarbeit; brukowanie, robota brukarska.
Pflasterer; brukarz.
Pflastern; brukować.
Pflasterstein; brukowiec, kamień brukowy.
Pflasterung; brukowanie.
Pflasterziegel (Fliese, Estrichplatte); cegła posadzkówka, brukówka, cegła posadzkowa, brukowa (bud.).
Pflaumenblau (von Farbe); barwy śliwkowej, śliwkowy (min.).
Pflichtverletzung; przekroczenie obowiązku, uchybienie obowiązkowi.
Pflinz p. Spateisenstein.
Pflock (Absteckpfählchen); palik, kół, kołek (do oznaczenia punktu) (miern.).
Pförtner p. Portier.
Pfoste (Pfosten, Bohle, Planke); brus, dyl, bal (cieś.).
Pfostendamm; tama z brusów, z dyli, tama dylowa (górn.).
Pfostenrost (Bohlenrost); ruszt z brusów (bud.).
Pfostentür; drzwi dylowe, drzwi z dyli (bud.).
Pfriem (Pfrieme); szydło (miern. górn.).
Pfropf (Propf, Lehmpfropf) p. Lehmpropf.
Pfühlbäume (Pfahlbäume); leźnie kołowrotowe (górn. cieś.).
Pfühleisen p. Pfadeisen.
Pfund; funt (dawna miara ciężkości = 0·4095 kg = 32 łutom).
Pfündigkeit (der Sole); funtowość (ilość funtów soli w jednej stopie sześciennej solanki) (fiz. warzel.).
Pfündigkeitsaräometer (zur Solenmessung); gęstomierz funtowy (fiz. warzel.) p. Grädigkeitsaräometer.
Pfützeimer (Schöpfeimer, Pfützstunze); czerpak, wiadro (do czerpania) putnia, węborek (górn.).
Pfützen; czerpać, wylewać wodę (górn.).
Pfützer; 1) rząpiowy, wodny (górn.); 2) rzumpiarz (robotnik wybierający muł w płóczkach) (sort.).
Pfützstunze p. Pfützeimer.
Phacops; phacops (rak) (geol.).
Phacolith; fakolit (min.).
Phänakistoskop (Phantoskop) p. Stroboskop.
Pharmakochalcit p. Olivenerz.
Pharmakolith; farmakolit (min.).
Pharmakosiderit (Würfelerz, hexaëdrischer Lirokonmalachit); farmakosyderyt, ruda żelazna kostkowa, żelaziak kostkowy (min.).
Phase; faza (el.).
Phase der Salzlagerbildung; kolej (następstwo) tworzenia się pokładów solnych (geol.).
Phasenanker; twornik fazowy, kilkofazowy (el.).
Phasendifferenz; różnica faz (el.).
Phasenfolge; następstwo faz (el.).
Phasengleichheit; zgodność, równość faz (el.).
Phasenindikator; fazomierz, wskaźnik faz (el.).
Phasenlampe; lampka fazowa, fazówka (el.).
Phasenmesser (Phasenmeter); faźnik, fazomierz, fazometr (el.).
Phasenmotor; prądnik fazowy (el.).
Phasenregel; reguła faz (el.).
Phasenregelung (Phasenregulierung); miarkowanie faz (el.).
Phasenregler; miarkownik faz (el.).
Phasenschaltung; połączenie faz (el.).
Phasenschieber; suwak fazowy (el.).
Phasenspannung; napięcie fazowe, robocze (el.).
Phasenstrom; prąd fazowy (el.).
Phasentransformator; przetwornik fazowy (el.).
Phasenunterschied; różnica faz (el.).
Phasenvergleicher; porównywacz faz (el.).
Phasenverschiebung; przesunięcie faz (el.).
Phasenverzögerung; opóźnienie faz, nienadążność faz (el.).
Phasenvoreilung; wyprzedzenie faz, prześcignięcie faz (el.).
Phasenwicklung; nawój fazowy (el.).
Phasenwinkel; kąt fazowy (el.).
Phasenzahl; ilość faz (el.).
Phasenzeiger; wskaźnik faz, fazomierz (el.).
Phasig; fazowy (el.).
Phästin; festyn (min.).
Phenakit (rhomboëdrischer Smaragd); fenakit, fenacyt (min.).
Phengit p. Muscovit.
Phenolöl (Teeröl); olej fenolowy, smolny.
Phillipsit (Kalkharmotom, Kaliharmotom, Christianit, staurotyper Kuphonspat); filipsyt, chrystyanit (min.).
Philosophenwolle p. Zinkblumen.
Phlogopit; flogopit (min.).
Pholerit; foleryt (min.).

Phönicit (Phönikochroit, Melanochroit); fenicyt, melanochroit (min.).
Phönikochroit p. Phönicit.
Phönix; feniks (mat. wybuch. bezpieczny).
Phonograph (Lautschreiber, Sprachzeichner); fonograf (fiz.).
Phonolith (Klingstein); fonolit, dźwiękowiec (geol.).
Phoronomie (Bewegungsgeometrie); geometrja ruchu, foronomia.
Phosgenit (Bleihornerz, Hornbleierz, Hornblei, Kerasin, orthotomer Bleibaryt); fosgenit, ołów rogowy, kerazyn (min.).
Phosphate (phosphorsaure Salze); fosforany, fosfaty, sole kwasu fosfororowego (chem.).
Phosphite (phosphorigsaure Salze); fosforyny, sole kwasu fosforawego (chem.).
Phosphocerit p. Kryptolith.
Phosphor; fosfor (chem.).
amorpher —, (roter —); fosfor bezpostaciowy, czerwony.
Phosphorarm; ubogi w fosfor, małofosforowy (min. met.).
Phosphorbandzündung; zapalanie (zapłon) paskiem nafosforzonym (górn.).
Phosphorblei (Phosphorbleispat) p. Pyromorphit.
Phosphorbronze; bronz nafosforzony, fosforowy (met.).
Phosphorbronzedraht; nafosforzony drut bronzowy (matr.).
Phosphorchalzit p. Lunnit.
Phosphoreisen (Eisenphosporet); żelazo fosforowe, żelazofosfor (met.).
Phosphoreisensinter (Diadochit); diadochit (min.).
Phosphoreszenz (das Phosphoreszieren) der Mineralien; fosforescencja, świecenie (min.).
Phosphoreszieren (im Finstern leuchten); fosforyzować, świecić się, błyszczeć (fiz. chem. min.).
Phosphorfrei (phosphorrein); bezfosforowy (min. met.).
Phosphorgehalt; zawartość fosforu (min. met.).
Phosphorhältig; fosfor zawierający fosforyczny (min. met.).
Phosphorige Säure; kwas fosforawy (chem.).
Phosphorigsaure Salze p. Phosphite.
Phosphorit (Faserapatit); fosforyt, apatyt włóknisty (min.).
Phosphorkupfer (Phosphorkupfererz) p. Lunnit.
Phosphormetalle (Phosphorete, phosphorhaltige Metalle); fosforzaki (met.).
Phosphorreich; bogaty w fosfor (min. met.).
Phosphorrein p. Phosphorfrei.
Phosphorsäure; kwas fosforowy.
Phosphorsäureanhydrid (wasserfreie Phosphorsäure, Phosphorpentoxyd); bezwodnik fosforowy, pięciotlenek fosforu (chem.).
Phosphorsäure-Salze (phosphorsaure Salze) p. Phosphate.
Photicit; fotycyt (min.).
Photoelektrisch; fotoelektryczny.
Photochemie; fotochemja (nauka o chemicznem działaniu światła).
Photogrammetrie; fotogrametrja (miern.).
Photographie; fotografja.
Photometer (Leuchtkraftmesser); fotometr, światłomierz (fiz.).
Photosphäre (leuchtende Sonnenoberfläche); fotosfera (świetlna powierzchnia słońca) (geol.).
Phototheodolit; fototeodolit (miern.).
Phtanit p. Kieselschiefer.
Phyllit (Urtonschiefer); fillit (geol.).
Physik (Naturlehre); fizyka.
Physikalisch (naturkundlich); fizyczny.
Physiker (Kenner der Naturlehre); fizyk, badacz przyrody.
Physikus (Bezirksarzt); fizyk, lekarz powiatowy.
Phytolite (Pflanzenversteinerungen); fytolity, skamieniałości roślinne (geol.).
Piauzit; piaucyt (min.).
Pickel p. Schrämhammer.
Pickeringit (Magnesiaalaun); pikeryngit (min.).
Pickhammer p. Schrämhammer.
Picotage p. Pikotage.
Picotit; pikotyt (min.).
Picranalcim; pikranalcym (min.).
Pieler Lampe; lampka Pielera (lampka alkoholowa do oznaczenia ilości gazów wybuchowych w kopalni) (górn.).
Piemontit p. Manganepidot.
Piezometer; piezometr (fiz.).
Pigment p. Farbkörper.
Piketts; paliki, kołki miernicze.
Pikieren; kłuć, nakłuwać, przekłuwać.
Pikiernadel; nakłuwnik, kłujak (miern.).

Pikotage (Pikotieren, Verkeilen); uszczelnianie klinowe, klinowanie wodoszczelne, pikotaż (górn.).
Pikotagekranz (Keilkranz); wieniec okliniony, wieniec klinowy (górn.); p. Keilkranz.
Pikotieren (verkeilen); uszczelniać klinami, klinować wodoszczelnie, pikotować.
Pikrolith (Serpentin); pikrolit (min.).
Pikromerit; pikromeryt (min.).
Pikropharmakolith; pikrofarmakolit (min.).
Pikrophyll; pikrofil (min.).
Pikrosmin (prismatischer Pikrosmin-steatit); pikrosmin (min.).
Pikrosminsteatit; pikrosmin (min.).
hemiprismatischer — p. Marmolith.
prismatischer —; pikrosmin.
tetartoprismatischer — p. Pyrallolith.
Pilaster (Wandpfeiler, Halbpfeiler) p. Halbpfeiler.
Pilge (Bulche) p. Bulge.
Pilinit; pilinit (min.).
Pilote (Wasserpfahl, Rammpfahl); pal (bud.).
Pilotieren (Wasserpfähle einschlagen); palować, pilotować (bud.).
Pilz; grzyb, grzybek.
Pilzbildungen (Pilzorganismen); grzybnie, organizmy grzybne (górn.).
Pilzlampe; żarówka grzybkowata, grzybiasta, grzybkowa (el.).
Pinge (Binge, Bünge, Auskesselung); obwał, lej, zapadlisko, kotlisko, duczka (górn.).
Pingenbau; odbudowa duczkami, słupami, odbudowa słupowa (górn.); p. Kuhlenbau.
Pingenzug (Pingenstrich); pasmo obwałów, zapadlisk, kotlisk (górn.).
Pinguit; pingwit (min.).
Pinit (rhomboëdrischer Serpentin-steatit); pinit (min.).
Pinitoid; pinitoid (min.).
Pinksalz (Zinnchlorid-Chlorammonium); sól Pinka (chem.).
Pinnhacke; kilof brokowy (z ostrzem wstawionem) (górn.).
Pinnoit; pinnoit (min.).
Pinsel; pędzel, pęzel, kiść, pędzelek.
Haar —; pędzel włosiany, włośnik.
Maler —; pędzel malarski.
Maurer —; pędzel murarski, szczotka murarska.
Piotin (Saponit); piotyn (min.).
Pipette (Saugröhre); cewka, ssawka, pipetka (chem.).
graduierte —; cewka z podziałką, cewka podziałkowa.
Pisanit; pizanit (min.).
Pisé (gestampfte Erde); glina (ziemia) ubita (bud.).
Pisébau; piza, lepianka (budowa z gliny lub ziemi ubitej) (bud.).
Pisémauer; mur ziemiolity, ziemiościan (bud.).
Pisolith (Erbsenstein); grochowiec (min.).
Pissophan; pissofan (min.).
Pistatiengrün (von Farbe); pistacjowy (min.).
Pistazit (Eisenepidot); pistacyt (min.).
Pistolenprobe; próba pistoletowa (badanie materjałów wybuchowych) (górn.).
Pistomesit; pistomezyt (min.).
Pitkärandit; pitkerandyt (min.).
Pitotsche Röhre; rurka Pitota (mierzenie strumienia powietrza) (górn.).
Pittinerz; ruda pitynowa, pityn (min.).
Pittizit (Arseneisensinter, Arsenikeisensinter, Eisensinter, Eisenpecherz, Kolophoneisenerz); pitycyt, skrzep arsenowo-żelazny, naciek żelazny (min.).
Plache (Güterdecke, Wagendecke, Dechplache); opona wozowa, płachta wozowa, pokrowiec.
Plachenherd (Planenherd, Planherd); płóczkowy stół płachtowy (sort.) p. Herd.
Plafond (Zimmerdecke); pułap, sufit, strop, powała (bud.).
Plagiëder (trigonales Trapezoëder); plagiedr, ukośniec (kryst.).
Plagioklas; plagioklaz (min.).
Plagionit (hemiprismatischer Dystomglanz); plagionit (min.).
Plan (Zeichnung, Riß); plan, zarys, rysunek.
Situations —; plan, plan położenia (miern.).
Uebersichts —; plan ogólny.
Plane (Planne, Plache); płachta (stołu płóczkowego) (sort.).
Planenherd (Planherd) p. Plachenherd.
Pläner; plener (wapienie marglowate w formacji kredowej) (geol.).
Planerit; planeryt (min.).
Plänerkalk (Plänerkalkstein); wapień plenerski, opokowy, opoka (geol.).

Plänermergel (Kreidemergel); margiel plenerski, opokowy, kreda marglowa, opoka (geol.).
Plänersandstein (Pläner); piaskowiec plenerski, opokowy, opoka (geol.).
Planherd p. Planenherd.
Planie (Planum) p. Bahnplanum.
Planieren (abgleichen, ebnen); plantować, równać (skopywać ziemię) (rob. ziem.).
Planierhammer (Schlichthammer); młot równiak, młot gładzik (met.).
Planierung (Ebnung); plantowanie, równanie (rob. ziem.).
Planimeter (Flächenmesser); planimetr, powierzchnik (miern.).
Amslers —; planimetr Amslera.
Coradi —; planimetr Coradiego.
Faden —; planimetr nitkowy, włoskowy.
Polar —, (Polfahrer); planimetr biegunowy.
Planimetrie (Flächenmeßkunde, Flächenlehre); planimetrja, płaskomiernictwo, nauka mierzenia powierzchni (geom. miern.).
Planke; 1) dyl, deska; 2) parkan p. Bretterplanke.
Plankenfeld; przęsło parkanu.
Planmäßig; przepisowy, systematyczny, planowy, według planu.
Plannenstoßherd p. Planstoßherd.
Planorbis; planorbis, zatoczek, płaskozwit, stoczek (mięczak brzuchopełzy ślimaczkowy) (geol.).
Planpfanne (Flachpfanne); panew płaska (warzel.).
Planpfannentrocknung (Herdtrocknung) des Sudsalzes; suszenie panwiowe (warzel.).
Planrätter; rzeszoto płaskie, przesiewadło płaskie (sort.).
Planrost; ruszt płaski, poziomy, zwykły (maszyn.).
Planscheibe; tarcza tokarska (tok.).
Planscheibendrehbank; tokarka krążkowa (tok.).
Plansieb; sito płaskie (sort.).
Planspiegel; zwierciadło płaskie (fiz.).
Plansteuerung; stawidło płaskie (maszyn.).
Planstoßherd (Plannenstoßherd); stół płachtowy wstrząsany, pławnisko płachtowe wstrząsane (sort.) p. Stoßherd.
Planum (Planie) p. Bahnplanum.
Planzeichnen (das); rysowanie planów.
Planzeichner; rysownik planów.
Plasma; plazma (odmiana chalcedonu) (min.).
Plastik; 1) plastyka, rzeźbiarstwo, snycerstwo; 2) wypukłość, ugnietność.
Plastisch; 1) plastyczny, uwypuklony; 2) ugniotny.
Plastisches Dynammon; dynamon plastyczny, ugniotny (materjał wybuchowy) (górn.).
Plateau (Hochebene); wyżyna, płaskowzgórze (geol. geogr.).
Plateau; 1) płaza nasypu lub wykopu (szeroki płaski wierzch nasypu lub dno wykopu); 2) pomost (wozu, wagi i t. d.).
Plateauwagen; wóz pomostowy (kol.).
Platin (Platina); platyna (chem. met.).
gediegenes —; (hexaëdrisches —); platyna rodzima (min.).
Platinchlorid; chlorek platynowy (chem.).
Platinchloridlösung; rozczyn (roztwór) chlorku platynowego (chem.).
Platinchlorwasserstoffsäure; kwas platynowo-chlorowodorowy.
Platindraht; drut platynowy.
Platindrahtglühzünder; zapalnik platynowo-żarowy (górn.).
Platindraht; drut platynowy.
Platine p. Plattine.
Platinerz (Platinsand); platyniak, ruda platynowa (min. górn.).
Platiniridium; platynoiryd (min.).
Platinmetalle; platynowce (min. chem.).
Platinmohr (Platinschwarz); czerń platynowa (chem.).
Platinsalmiak; salmiak platynowy (chem.).
Platinschwamm; platyna gąbczasta, gąbka platynowa (chem.).
Platinschwarz p. Platinmohr.
Platinseife (Platinseifen); 1) usyp platynowy, gruzowisko platynowe.
Platinseife (Platinseifenwerk); płóczka platyny (sort.).
Platt; płaski, równy.
Plattbankhobel p. Hobel.
Platte (Tafel); płyta (techn. bud.).
Anker —; płyta kotwiczna.
Richt —; równia, równica.
Platte (Blatt) b. d. Türstockkappe; nakładka, zacios (górn.).
Platte (Scheibe, Unterlagsplatte); podkładka (kol.).
Hoheneger'sche —; blaszka Hohenegera.
Mittel —; podkładka środkowa.

Stoß —; podkładka końcowa, czołowa, stykowa.
Plattelkohle p. Blattelkohle.
Plattenbau p. Scheibenbau.
Plätten (platt schlagen oder walzen); płaszczyć, rozpłaszczać (met. techn.).
Plattenblitzableiter; odgromnik płytkowy (el.).
Plattenbrücke p. Wechselplatte.
Plattendicke; grubość płyty.
Plattendolomit; dolomit płytowy (geol.).
Plattenförmig (plattig) vom Gestein; płytowy (geol.).
Plattenförmige Absonderung: dzielenie się, oddzielanie się płytowe (skał) (geol.).
Plattenhammer; płaskownik, płaskownica (młot do klepania blach) (met. techn.).
Plattenhobel p. Hobel.
Plattenkalk; wapień płytowy (geol.).
Plattenkeil; klin płaski (maszyn.).
Plattenkondensator; kondensator płytowy (el.).
Plattenweiche p. Weiche.
Plattform (flaches Hausdach); platforma, dach płaski (bud.).
Plattform (Stand, Stehplatz); platforma, stań, pomost, balkonik.
Platthämmern (plattschlagen); rozklepać, rozkuć, kuciem rozpłaszczyć (met. techn.).
Plattierarbeit; robota platerowana, wykładana.
Plattieren (beplatten); platerować, powlekać (metalem).
Plattierer; platerownik.
Plattiert; okładany, obłożony, platerowany.
Plattierung; platerowanie, obkładanie.
Plattig p. Plattenförmig.
Plattine (Platine, Plettine, Rohschiene); kęs płaski, sztorc, żelazo płaskie, rygiel, platyna (met.).
Plättmaschine p. Plättwerk.
Plattnerit (Schwerbleierz); platneryt (min.).
Plattschlagen (plattwalzen) p. Plätten.
Plättwerk (Plättmaschine, kleines Walzwerk); płaszczarka (met. techn.).
Platz; plac, miejsce, nadworze.
Platzaufseher (Tagaufseher); dozorca wierzchni, światowy, dzienny.
Platzelgewölbe (böhmisches Kappengewölbe) p. Gewölbe.
Platzgebühr (Platzgeld); miejscowe, placowe, składowe.
Platzgold; złoto trzeszczące, piorunujące.
Pleistoseistes Gebiet; teren pleistosejstyczny (geol.).
Plenarsitzung; posiedzenie pełne, walne.
Plenarversammlung (Vollversammlung); walne zgromadzenie.
Plenipotenz (unumschränkte Vollmacht); pełnomocnictwo.
Plenum (Gesamtheit, Vollversammlung); ogół, wszyscy, pełne (walne) posiedzenie, zgromadzenie.
Pleochroismus (Polychroismus) der Kristalle; pleochroizm, różnobarwność (kryst.).
Pleomorph p. Polymorph.
Pleomorphismus p. Polymorphismus.
Pleonast (Ceylanit, schwarzer Spinell); pleonast, cejlanit, spinel czarny (min.).
Plesiosaurus; plesiosaurus, prawiejaszczur, szyjowiec (zwierzę jaszczurowe dawnego świata) (geol.).
Plettine p. Plattine.
Pleuelstange (Pleyelstange) p. Kurbelstange.
Plinian (Arsenkies); plinian, arsenopiryt (min.).
Plinthit; plintyt (min.).
Pliozän (Pliozänformation); pliocen (trzeciorzęd młodszy) (geol.).
Unter —, (Messinian); pliocen dolny.
Ober —, (Arnian); pliocen górny.
Mittel —; (Astian); pliocen środkowy.
Plistozän (Pleistozän); plejstocen (trzeciorzęd najmłodszy) (geol.).
Plombe (Bleiplombe); pieczęć ołowiana, plomba.
Plombenpräger p. Plombierzange.
Plombenverschluß; zaplombowanie, zamknięcie pieczęcią ołowianą.
Plombieren (unter Bleiverschluß legen); plombować.
Plombierung (der Salzsäcke); plombowanie.
Plombierschnur (Plombierspagat); szpagat do plombowania (soln. sort.).
Plombierzange (Plombenpräger); kleszcze plombowe, szczypce plombowe, obcęgi do plombowania.
Plombierit; plombieryt (min.).
Plötz (Bletze); klin gruby, kliniak (górn.).

Plötzlich; nagły, gwałtowny, niespodziewany.
Plückersche Röhren; rurki Plückera (el.).
Plumbokalzit; plumbokalcyt (min.).
Plumbostib; plumbostyb (min.).
Plumosit p. Federerz.
Plunger (Plungerkolben, Mönchskolben, Mönch, Taucherkolben, Bramachkolben); nur, nurnik, nurzadło (tłok pełny, walcowy nie posiadający na sobie żadnego uszczelnienia) (maszyn.).
Plungerpumpe (Mönchskolbenpumpe, Mönchspumpe); pompa nurnikowa, pompa z nurem (maszyn.).
Plungerstange; trzon nurnikowy (maszyn.).
Plusleitung; przewód dodatni (el.).
Pluspol; biegun dodatny (el.).
Plutonisch; plutoniczny, ogniowy, dawny (geol.).
Plutonisches Gebilde (plutonische Formation); utwór plutoniczny, ogniowy, dawny (geol.).
Plutonische Gesteine; skały plutoniczne, ogniowe, dawne (geol.).
Plutonist; plutonista, wulkanista (dawna szkoła geologów, przypisująca utworzenie się skorupy ziemskiej wyłącznie działaniu ognia) (geol.).
Pneumatik (Äerodynamik); pneumatyka (część mechaniki, obejmująca naukę o równowadze i ruchu gazów).
Pneumatisch (durch Luft bewegt); pneumatyczny, powietrzny (fiz.).
Pneumatische Eisenbahn p. Luftdruckeisenbahn.
Pneumatische Förderung; wyciąganie pneumatyczne, powietrzne (górn.).
Pneumatisches Gegengewicht; odciążek pneumatyczny, powietrzny (maszyn. górn.).
Pneumatische Pumpe (Luftpumpe); pompa powietrzna, pneumatyczna (maszyn.).
Pneumatische Schachtförderung von Blanchet; pneumatyczne wyciąganie szybem Blancheta (maszyn. górn.).
Pneumatogen; pneumatogen (przyrząd do oddychania) (górn.).
Pneumatophor; pneumatofor (przyrząd do oddychania) (górn.).
Pniowit III; pniowit (materjał wybuchowy) (górn.).
Pocharbeit (das Pochen); robota tłuczkowa, tłuczenie (sort.).
Pocharbeiter (Pocher, Pochknecht, Stockknecht); tłuczkarz (sort.).
Pocheisen (Eisen, Pochschuh, Pochstempelschuh, Schuh, Pochkolben, Knotzen); but stępora, but tłuczka (sort.).
Pochen; tłuc, miażdżyć, rozdrabiać (sort.).
Pochen (Pocharbeit); tłuczenie (sort.).
Naß —; tłuczenie mokre.
Tot —; (Zäh —); tłucz. na miałko.
Trocken —; tłuczenie suche.
Pocher (Pocharbeiter); tłuczkarz (sort.).
Pocherz (pl. Pocherze oder Pochgänge, Pochgut, Pochvorrat, Pochzeug, Mahlgut, nasse Abschläge oder Ausschläge); ruda tłuczkowa, tłuczywo, mieliwo, grudy rudne ubogie, rzadkie (sort.) p. Erzwände, Abschläge.
Pocherzschlägel (Anschlagefäustel); rozbijak, pucka, perlik (sort.).
Pochfeld (Feld eines Pochwerkes) p. Pochsatz.
Pochflut (wilde Flut); męty płonne, jałowe, wody dzikie (sort.).
Pochgänge p. Pocherz.
Pochgerinne (Ladenwassergerinne, Satzrinne); koryto tłuczkowe (sort.)
Pochgerüst p. Pochstuhl.
Pochgraben; rów tłuczkowy (sort.).
Pochgut p. Pocherz.
Pochhammer; tłuk, młot tłuczkowy (sort.).
Pochhammer (Pochwerk); tłuczkarnia (młotowa lub stęporowa), tłuczka (młotowa lub stęporowa) (sort.).
Pochhaus p. Pochwerk.
Pochhub; skok stępora, tłuczka (sort.).
Pochkasten p. Pochtrog.
Pochkiel (Kiel des Pocheisens); kark buta stępora (sort.).
Pochklein; otłuczki (sort.).
Pochknecht p. Pocharbeiter.
Pochkolben (eines Pochstempels) p. Pocheisen.
Pochkummt p. Pochtrog.
Pochlade (Pochladen) p. Pochtrog.
Pochleitungen p. Ladenhölzer.
Pochmaschine; tłuczka (stępa) maszynowa (sort.).
Pochmehl; mączka tłuczkowa, rudna (sort.).
Pochmühle p. Pochwerk.
Pochrad; koło (wodne) tłuczki (sort.).
Pochradwelle p. Pochwelle.
Pochriegel (Riegel, Ladenkeule, Bleuer); kliny stęporowe (sort.).

Pochringe; obręcze, pierścienie tłuczkowe (stęporowe) (sort.).
Pochrolle (Schüttrolle, Rolle, Rollkasten, Gosse); sypnik, skrzynia wsypowa (tłuczki) (sort.).
Pochsatz (Satz, Pochfeld, Kunst); zestaw (zcał) stęporów (sort.).
Pochsäule (pl. Pochsäulen, Rebsäulen); słupek tłuczki, słupek tłuczkowy (sort.).
Pochschale (eines Pochtrogs) p. Pochsohle.
Pochschießer p. Pochstempel.
Pochschlage (Pochschläge, Pochschlägel, Pocherzschlägel) p. Pocherzschlägel.
Pochschlamm (Schlamm); muł tłuczkowy (sort.).
Pochschuh (eines Pochstempels) p. Pocheisen (sort.).
steinerner —, (Pochwacke, Pochstein); but stępora kamienny, kończyk kamienny.
Pochschüsser p. Pochstempel.
Pochschwelle (pl. Pochschwellen); próg tłuczki (górny) (sort.).
Pochsohle (beim Scheiden) p. Scheideplatte.
Pochsohle (Pochschale, Schabatte, Schabotte); spód tłuczki (sort.).
Pochsteiger; stygar (sztygar) tłuczni, dozorca tłuczni (sort.).
Pochstein (steinerner Pochschuh) p. Pochschuh.
Pochstempel (Stempel, Pochschießer, Pochschüsser, Schießer, Schüsser, Schusser); stępor, tłuk, tłuczek (sort.).
Pochstempelschuh p. Pocheisen.
Pochstuhl (Pochgerüst); stolec stęporowy, wiązanie tłuczkowe (sort.).
Pochtasche p. Pochtrog.
Pochtrog (Pochkasten, Pochtasche, Pochlade, Satzlade, Kumpf, Gumpe, Pochkummt); koryto tłuczki (do tłuczenia), stępa (sort.).
Pochtrogswand p. Pochwand.
Pochtrübe (Pochwerkstrübe); zgręzy, męty (z pod stępy albo tłuczki) (sort.).
Pochvorrat p. Pocherz.
Pochwacke (steinerner Pochschuh) p. Pochschuh.
Pochwand (Pochtrogswand); próg tłuczki (bocznica stępy) (sort.).
Pochwasser (Satzwasser, Ladenwasser); woda tłuczki (tłuczkowa) (sort.).
Pochwelle (Pochradwelle); wał palczasty (tłuczki) (sort.).
Pochwerk (Pochhaus, Stampfwerk, Stoßwerk, Schlagwerk, Pochmühle); tłuczka, tłuczkarnia, stępa (sort.).
Hammer —; tłuczka młotowa.
nasses — p. Naßpochwerk.
Stempel —; tłuczka stęporowa.
trockenes — p. Trockenpochwerk.
Pochwerksafter (After, Flutabgänge) p. After.
Pochwerksatz (Satz) p. Pochsatz.
Pochwerksbetrieb (das Pochen und Schlämmen, die Behandlung der Pocherze, nasse Aufbereitung); ruch tłuczkowy, ruch w tłuczkach, rozdrabianie (sort.).
Pochwerksgold; złoto tłuczkowe (met.).
Pochwerkstrübe p. Pochtrübe.
Pochzeug p. Pocherz.
Podest (Stiegenruheplatz, Treppenabsatz); przystanek, spoczynek (schodowy), spocznik, podest (bud.).
Podium (erhöhter Platz, Hochsitz); pomost podwyższony, podium.
Poetsches Gefrierverfahren (Gefrierverfahren von Poetsch) b. Abteufen der Schächte im Schwimmsand; sposób zamrażania Poetscha (górn.).
Pointieren p. Visieren.
Pol; biegun (el.).
magnetischer —; biegun magnetyczny.
negativer —; biegun odjemny.
positiver —; biegun dodatny.
Pol (Drehpunkt); biegun (chwilowy punkt obrotu) (mech.).
Beschleunigungs —; biegun przyspieszenia.
Rückkehr —; biegun powrotowy, powrotny.
Wende —; biegun zwrotowy.
Pol des Kräftepolygons; biegun wieloboku sił.
Polabstand; odległość biegunów (el.).
Polanker; twornik biegunowy (el.).
Polarisation; polaryzacja (el.).
dielektrische —; polaryzacja dielektryczna.
elektrische —; polaryzacja elektryczna.
galvanische —; polaryzacja galwaniczna.
Polarisation (des Lichtes); polaryzacja, biegunowanie (światła) (min.).
Polarisationsapparat; przyrząd polaryzacyjny (fiz.).

Polarisationsebene; płaszczyzna polaryzacji (fiz.).
Polarisationsstrom; prąd polaryzacyjny (el.).
Polarisator; polaryzator (fiz.).
Polarisieren (einen Lichtstrahl in besonderer Art zurückwerfen); polaryzować (fiz.).
Polariskop; polaryskop, biegunoskaz (fiz.).
Polaristrobometer; polarystrobometr (fiz.).
Polarität (entgegengesetztes Verhalten); biegunowość (el.).
Polaritätswechsel; zmiana, (przemiana) biegunowości (el.).
Polaritätszeichen (eines Kabels); znak biegunowy (el.).
Polarkoordinaten; spółrzędne biegunowe (geom.).
Polarkreis; koło podbiegunowe (geogr. miern.).
nördlicher —; koło podbiegunowe północne.
südlicher —; koło podbiegunowe południowe.
Polarlicht (mit Lichtwirkung verbundene elektrische Entladungserscheinungen); światło biegunowe, polarne (geogr. miern.).
Polarmethode; sposób biegunowy, sposób spółrzędnych biegunowych (miern.).
Polarplanimeter; planimetr biegunowy (miern.).
Polarstern (Nordstern); gwiazda północna, biegunowa, polarna (geogr. miern.).
Poldistanz; 1) odległość biegunów (el.); 2) odległość biegunowa (gwiazdy) (astr. miern.).
Polfahrer p. Planimeter.
Polhöhe (geographische Breite); wysokość biegunowa, szerokość geograficzna (geogr.).
Polianit (lichtes Graumanganerz); polianit (min.).
Polier; podmajstrzy, polir.
Bau —; budowniczy.
Schacht —; budowniczy szybowy, polir szybowy.
Polieren (glätten, schleifen); gładzić, wygładzać, polerować, nalśnić (techn.).
Polierfeile (Schlichtfeile); gładzik, pilnik gładzący (techn.).
Polierschaufel (zur Reinigung von Salzstöckeln); łopatka gładząca (warzel.).
Polierscheibe; krążek szlifierski, toczydło (techn.).
Polierschiefer; łupek szlifierski (geol.).
Polierstahl; gładzik, stalica, gładzidło, gładysz (techn.).
Polierstein; kamień szlifierski (techn.).
Polierwalzen; walce gładzące (maszyn. hut.).
Polierwalzengerüst (Polierwalzwerk, Polierwalzen); walcownia gładząca, zcał walców gładzących (maszyn. hut.).
Polinduktion; indukcja biegunowa, wzniecenie biegunowe (el.).
Polintensität; siła (natężenie) biegunа (el.).
Politur; lśnidło, politura (stol.).
Schellack —; lśnidło szelakowe.
Wachs —; lśnidło woskowe.
Polizeistock p. Sicherheitsmarke.
Polizeiverordnung; rozporządzenie policyjne.
Polizeivorschrift; przepis policyjny.
Polklemme; zacisk biegunowy (el.).
Pollux; polluks, polucyt (min.).
Polnischer Türstock (mit ausgekehlten Beinen); odrzwia polskie (górn. cieś.).
Polnischer Verband p. Verband.
Polonium; polon (chem.).
Polpaar; para biegunów (el.).
Polprüfer; wskaźnik biegunów (el.).
Polreagenzpapier; papierek odczynnikowy (el.).
Polschenkel; pieniek biegunowy (magnesowy) (el.).
Polschuh; końcówka (łbica, nasada) biegunowa, sprzęgło biegunowe (el.).
Polspannung; napięcie biegunowe, międzybiegunowe (el.).
Polstärke; natęż bieguna (magnetycznego); siła biegunowa (el.).
Polster (Steg, Gestängebolzen) p. Laufspreize.
Polsucher; wskaźnik biegunów (el.).
Polteilung; podziałka biegunów (el.).
Polumkehr; zmiana (przemiana) biegunów (el.).
Polwechsel; zmiana biegunów (biegunowości), półokres (el.).
Polwechselzahl; ilość zmian (biegunów) (el.).
Polwender; przełącznik krzyżowy (el.).
Polyadelphit; poliadelfit (min.).
Poliargit; poliargit (min.).
Polyargyrit; poliargiryt (min.).

Polybasit (Schwarzgültigerz, Eugenglanz, Mildglanzerz, rhomboëdrischer Melanglanz); polibazyt (min.).
Polychroismus p. Pleochroismus.
Polychrom p. Pyromorphit.
Polydymit; polidymit (min.).
Polyëder (Vielfach); wielościan (geom. kryst.).
Polygon (Vieleck, Vielseit); wielobok, wielokąt, polygon.
elastisches —; wielobok ugięcia.
geschlossenes —; wielobok zamknięty (miern.).
Kräfte —; wielobok sił (mech.).
offenes —; wielobok otwarty (miern.).
Seil —; wielobok sznurowy (mech.).
sphärisches —; wielobok sferyczny.
Polygonal (vieleckig); wielokątny, polygonowy, polygonalny.
Polygonalaufnahme; zdjęcie poligonowe, polygonalne (miern.).
Polygonalmethode (Umfangsmethode); sposób (metoda) obwodowy, sposób obwodzenia (miern.).
Polygonalausgleichung; wyrównanie wieloboków, polygonów (miern.).
Polygonlinie; linia wieloboku, polygonu (geom. miern.).
Polygonnetz; sieć wieloboków, sieć wieloboczna, polygonowa (miern.).
Polygonometrie; polygonometrja, wielobokowanie, zdjęcie wielobokowe (miern.).
Polygonpunkt; wierzchołek wieloboku, polygonu (miern.).
Polygonrechnung; obliczanie wieloboku, polygonu (miern.).
Polygonschluß; zamknięcie wieloboku, polygonu (miern.).
Polygonschlußgleichung; równanie zamknięcia polygonu (miern.).
Polygonseite; bok wieloboku, polygonu (geom. miern.).
Polygonwinkel; kąt wieloboku, polygonu, kąt polygonowy (miern.).
Polygonzimmerung p. Zimmerung.
Polygonzug; ciąg wielobokowy, polygonowy (miern.).
Polyhalit (primatisches Brithynsalz); polyhalit (min.).
Polyhalitregion; piętro polyhalitowe (geol.).
Polykras; polikraz (tytano-niobian) (min.).
Polymignit (primatisches Melanerz); polymignit (min.).
Polymorph (pleomorph); polimorficzny, polimorfny, wielopostaciowy (kryst.).
Polymorphismus (Pleomorphismus); polimorfizm, wielopostaciowość (kryst.).
Polynom (mehrgliedriger Zahlenausdruck); wielomian (mat.).
Polynomisch (vielgliedrig); wielomianowy (mat.).
Polysphärit; polisferyt (min.).
Polyxen; poliksen (min.).
Polzahl; ilość biegunów (el.).
Polzeichen; znak bieguna (el.).
Polzen p. Bolzen.
Pönale (Strafe, Bußgeld); grzywna, penale, kara.
Ponceletrad; koło (wodne) Ponceleta (maszyn.).
Poonahlith p. Punahlith.
Porig p. Porös.
Poriten (Pflanzentiere); poryty (geol.).
Porös (porig, durchlässig); porowaty, dziurkowaty (fiz.).
Porosität (Lockerheit, Durchlässigkeit); porowatość, dziurkowatość (fiz.).
Porpezit p. Palladiumgold.
Porphyr; porfir (geol.).
Augit —, (schwarzer —); porfir augitowy, czarny, melafir.
Eurit —; porfir rogowcowy, eurytowy.
Granit —; porfir granitowy.
Grünstein —, (Diorit —); porfir zieleńcowy.
Orthoklas —; porfir ortoklazowy.
quarzfreier —; porfir bezkwarcowy.
quarzführender —; porfir kwarcowy.
roter quarziger —; porfir czerwony, kwarcowy.
tonartiger —; porfir ilasty, iłoporfir.
Porphyrartig (von Struktur); porfirowy (min. geol.).
Porphyrit; porfiryt (geol.).
Porphyrtuff; tuf porfirowy (geol.).
Porrekte (Salzporekte, Salzförderung); wyciąganie (wydobywanie, wywożenie) soli, porrekta solna (górn. soln.) p. Förderung.
Portal (Haupttor, Prachttür); portal (główne wejście wspaniałej budowli) (bud.).
Portalkran p. Kran.
Portier (Pförtner, Türsteher, Hausmeister); odźwierny, bramny, portjer.

Portierhaus (Portierloge, Pförtnerhaus); odźwiernia, portjernia.
Portland (Portlandien); piętro portlandzkie (jura górna) (geol.).
Portlandkalk; wapno portlandzkie (bud.).
Portlandzement; cement portlandzki (bud.).
Porto (Briefgeld, Postgeld); 1) listowe, porto (opłata od listu); 2) wozbowe, przewozowe (należytość za przewóz).
Portofrei (gebührenfrei); bezpłatny, wolny od opłaty, bezpłatnie.
Porzellan (Edelweißton); porcelana (techn.).
Porzellaneinführung; fajka porcelanowa (el.).
Porzellanerde (Kaolin, Porzellanton); ziemia porcelanowa, porcelanówka, kaolin (min. geol.).
Porzellanfabrik; fabryka porcelany (techn.).
Porzellanfabrikation; wyrób porcelany (techn.).
Porzellanfassung; oprawka (obsadka) porcelanowa (el.).
Porzellanfutter (Ausfüttern der Rohre bei Spülleitungen mit Porzellan); wyprawa porcelanowa, wykładzina porcelanowa.
Porzellanglocke (Isolierglocke, Porzellanisolator); izolator dzwonkowy, porcelanowy, kołpak porcelanowy (el.).
Porzellanindustrie; przemysł porcelanowy (techn.).
Porzellanisolator p. Porzellanglocke.
Porzellanjaspis (Porzellanit); jaspis porcelanowy, porcelanit (min.).
Porzellanklemme; zacisk porcelanowy (el.).
Porzellanofen; piec do wypalania porcelany (techn.).
Porzellanring; obrączka (kółko) porcelanowa (el.).
Porzellanrohr; rurka porcelanowa (el.).
Porzellanrolle; krążek (guzik) porcelanowy, gałka (rolka) porcelanowa (el.).
Porzellanschirm; daszek (reflektor) porcelanowy (el.).
Porzellanspat p. Passauit.
Porzellanton p. Porzellanerde.
Porzellantrichter; fajka porcelanowa (el.).
Porzellantülle; tulejka porcelanowa (el.).
Porzellanziegel (Weißtonziegel); cegła porcelanka (bud.).
Pöschelkunst (Püschelkunst) p. Büschelkunst.
Positiv; 1) nadany, ustanowiony; 2) pewny, stały, stanowczy; 3) dodatny.
Positive Platte; płyta dodatnia (el.).
Positive Zahl; liczba dodatnia (mat.).
Post; 1) pozycja (w rachunku); 2) poczta.
Postament (Gestell, Sockel); postument, słup, podstawa.
Postamt; urząd pocztowy.
Postgebäude; poczta, budynek pocztowy.
Postmeile; mila pocztowa (mat.).
Postrittgeld; pocztowe od konia.
Potential; potencjał, potęga ciała (możebnie największy zasób pracy mechanicznej, który ciało w sobie zawiera) (el.).
Potentialabfall; spadek potencjału.
Potentialfläche; powierzchnia potencjału (el.).
Potenzialflaschenzug (Potenzflaschenzug); wielokrążek (wciąg) potencjalny, potęgowy (mech.).
Potentialgalvanometer; galwanometr napięciowy, potencjalny (el.).
Potentialgefälle; spad (spadek) potencjału (el.).
Potentialmessung; pomiar potencjału (el.).
Potentialwert; wielkość potencjału (el.).
Potentielle Energie p. Energie.
Potenz; potęga (mat.).
dritte —, (Kubus); potęga trzecia, sześcian.
zweite —, (Quadrat); potęga druga, kwadrat.
Potenzbasis (Potenzgrundzahl); zasada potęgowa (mat.).
Potenzexponent; wykładnik potęgowy (mat.).
Potenzflaschenzug p. Potentialflaschenzug.
Potenzieren (eine Zahl mit sich selbst vervielfachen); potęgować, podnosić do potęgi (mat.).
Potenzierung (einer Zahl); potęgowanie, podnoszenie do potęgi (mat.).
Potenzreihe; szereg potęgowy (mat.).
Pothenotsches Problem; zadanie Pothenota (miern.).
Potomac-Schichten; warstwy (formacja) potomackie (neokom) (geol.).

Pötsches Gefrierverfahren p. Gefrierverfahren von Pötsch.
Pottasche; potaż (węglan potasu) (chem.).
Pozzuolanerde p. Puzzolane.
Prägeanstalt (Prägeort Prägstätte, Münze); mennica.
Prägelkatze (Prügelkatze, Katze); żarownia, ognisko, żarowisko (urabianie skał ogniem) (górn.).
Prägemaschine p. Prägwerk.
Prägen; 1) bić, wybijać (monetę); 2) odbijać (rycinę); 3) wytłaczać, wyciskać (pieczęcie).
Pragmatik (Dienstordnung); pragmatyka, regulamin (porządek) służbowy.
Pragmatisch; pragmatyczny, zasadniczy.
Prägung; 1) bicie (monet); 2) odbijanie (rycin); 3) wybijanie (medali); 4) wytłoczenie, wyciśnięcie (pieczęci).
Prägwerk (Prägemaschine); 1) bijarka (monet); 2) wybijarka (medali); 3) odbijarka (rycin); 4) wytłaczarka, wyciskarka (pieczęci).
Prägwerk (Stoßwerk); tłocznia (techn.).
Prahm (Fähre); prom.
Prahm (Prahme, Prahne) p. Brahme.
Präjudiz (Vorurteil); uprzedzenie.
Praktik; praktyka, doświadczenie, biegłość, ćwiczenie, znajomość.
Praktik welsche; praktyka włoska (mat.).
Praktikant (Anwärter, Bewerber); praktykant, uczeń.
Praktische Geometrie; geometrja praktyczna (stosowana), miernictwo (miern.).
Präliminare (Voranschlag); 1) preliminarz, wykaz potrzeb, etat; 2) punkty przedugodne, układy wstępne.
Prall (straff, schwellend, voll); napięty, nadęty.
Prallkraft (Federkraft) p. Elastizität.
Prämie (Belohnung); wynagrodzenie, premja.
Prämiengedinge; ugoda (akord) premjowa, odmienna (górn. hut.).
Pranft (Branft) p. Pfannenbord.
Pränotation; ostrzeżenie hipoteczne, prenotacja.
Präparieren (vorbereiten); przygotować (techn.).
Präparierwalzen (Präparierwalzwerk, Präparierwalzgerüst, Vorbereitungswalzen, Vorwalzen, Vorwalzwerk); walce przygotowawcze, pudlarskie (maszyn. hut.).
Prasem; praz, prazem (min.).
Präsentiert (präsentatum); podano, weszło (data wejścia dokumentu do biura, na dokumencie zapisana).
Praseolith; prazeolit (min.).
Präses (Vorsteher, Leiter); prezes, przewodniczący (w zgromadzeniu).
Präsident (Vorsitzender, Obmann, Leiter); prezydent, przewodniczący.
Präsidieren (den Vorsitz haben, leiten); przewodniczyć, prezydować.
Prasin (Pseudomalachit, Kupferdiaspor); prazyn (min.).
Prästation (Leistung); prestacja (obowiązek odrobienia jakiej roboty na cele publiczne; wypełnienie nakazanej przez władzę powinności).
Präterieren (übergehen, nicht befördern); pominąć (w awansie).
Präterierung (strafweise Nichtbeförderung); pominięcie (w awansie).
Präventiv (verhütend); zapobiegający.
Präventivausweis; wykaz spodziewanych dochodów i wydatków.
Präventivmittel (Vorbeugungsmittel); środki zapobiegawcze.
Praxis (Ausübung, Anwendung, Brauch); 1) praktyka, zastosowanie; 2) zwyczaj.
Präzedens (früherer Fall); precedens (wypadek poprzedzający inny podobny, mogący zatem służyć za wzór, jak postąpić w takiem samem położeniu).
Präzession (Vorrücken der Nachtgleichen); precesja (astr. geol.).
Präzipitat (Niederschlag, Bodensatz); precypitat, osad (chem. met.).
Präzipitation (Fällung, das Niederschlagen, die Niederschlagung); strącanie (chem. met.).
Präzipitationsmittel (präzipitierendes Mittel, Fällungsmittel, Niederschlagsmittel); środek strącalny (chem. met.).
Präzipitieren (fällen, niederschlagen); strącać (chem. met.).
Präzis (scharf, bündig, pünktlich); precyzyjny, ścisły, dokładny, niezawodny, punktualny.
Präzisionsapparat; przyrząd ścisły, dokładny, precyzyjny (techn. el.).
Präzisionsbussole; busola precyzyjna (miern.).

Präzisionsmeßinstrument; precyzyjny (dokładny) przyrząd mierniczy, miernik czuły.
Präzisionsmessung; pomiar ścisły, dokładny (precyzyjny).
Präzisionsnivellement; poziomowanie ścisłe, niwelacja ścisła (miern.).
Präzisionsnivellierinstrument; instrument niwelacyjny (poziomnik) ścisły, instrument do niwelacji ścisłej (miern.).
Präzisionsplanimeter; planimetr precyzyjny, ścisły (miern.).
Präzisionspolarplanimeter von Coradi; precyzyjny (ścisły) planimetr biegunowy Coradi'ego (miern.).
Präzisionssteuerung; stawidło ścisłe, precyzyjne (maszyn.).
Präzisionswage; waga precyzyjna, (nader czuła).
Predazzit (ein Gemenge von Kalkstein und Bruzit); predacyt (min. geol.).
Pregrattit; pregratyt (min.).
Prehnit (Koupholith, axotomer Triphanspat); prenit, kufolit (min.).
Preis; cena.
Durchschnitts —; cena przeciętna, średnia.
Einheits —; cena jednostkowa.
Fahr —, (Fahrgeld); cena jazdy, cena biletu jazdy.
Grund —, (Grundtaxe); cena zasadnicza.
Normal —, (Normaltaxe); cena prawidłowa, normalna, zwykła.
Preisbestimmung; oznaczenie ceny.
Preiserhöhung; podwyższenie, zwiększenie, podwyżka ceny.
Preisermäßigung; zniżenie ceny, zmniejszenie ceny.
Preisgeben (von Kohlenpfeilern); zostawić, zaniechać, nieodbudowywać (górn.) p. Anbauen.
Preisliste (Preiskurant, Preistabelle, Preisverzeichnis); cennik, wykaz cen.
Prellbacken (beim Stoßherd) p. Prellfeder.
Prellbock (beim Erdbohren); odrzutnia, odbijak.
Prellbock (Stoßgerüste); odbój, kozioł odbojowy (kol.).
— **mit Buffern;** odbój z zderzakami.
Pfahl —; odbój palowy.
Verladerampen —; odbój ładowni.
Prellbrett (b. Erdbohren u. Stoßherd) p. Prellfeder.
Prelle (beim Stoßherd) p. Prellfeder, Prellvorrichtung.
Preller (Puffer) p. Buffer.
Prellfeder (Prellbacken, Prellbrett, Prellpfoste); sprężyna odbojowa, odbijak (sort.).
Prellfeder (Prellbrett, Prelle, Abschlagfeder, Schlagfeder) beim Erdbohren; sprężyna odbojowa, odbojnica, odrzutnia (wierc. ziem.).
Prellholz (Prellklotz) beim Schwanzhammer; odbijak (maszyn. hut.).
Prellpfoste (beim Stoßherd) p. Prellfeder.
Prellscheit (beim Pochwerk) p. Rollknecht.
Prellstein (Abweichstein); pachołek (u bram wjazdowych).
Prellstock (Stauchklotz) beim Stoßherd; odbój (sort.).
Prellung; odrzut, odbicie.
Prellvorrichtung (Prelle, Stauchvorrichtung) b. Erdbohren, Aufbereitung; odbijadło, odrzutnia (wierc. ziem. sort.).
Prente (Setzfaß, Setzbütte); skrzynia osadowa (sort.).
Preßbar; ściśliwy, dający się ściskać.
Preßbau (Preßverhau); wyrąb całkowity, wyrąb na czysto (górn.).
Preßbeton; beton tłoczony (wytwarzany przez wtłaczanie cementu na szaber pod ciśnieniem) (górn.).
Presse; prasa, tłocznia, tłoczarka (maszyn.).
hydraulische —, (Wasserdruck —); prasa wodna, hydrauliczna.
Keil —; prasa klinowa.
Kniehebel —; prasa dźwigniowa.
Schrauben —; prasa śrubowa.
Pressen; wyciskać, tłoczyć, wytłaczać (techn.).
Preßhauen; wyrąbać całkowicie, wyrąbać na czysto (górn.).
Preßkolben; tłok ściskowy, tłoczak (maszyn.).
Preßkontakt; styk przyciskowy (el.).
Preßkopf (zum Herunterpressen der Verrohrung); głowica tłoczna, ciśnąca (wierc. ziem.).
Preßluft p. Komprimierte Luft.
Preßluftlokomotive; lokomotywa pneumatyczna (maszyn.).
Preßluftstoßbohrmaschine; pneumatyczna wiertarka udarowa (górn.).
Preßluftvorschub (bei Bohrhämmern); postęp pneumatyczny, posuw pneumatyczny (górn.).

Preßmaschine; 1) wyciskarka, wygniatarka; 2) p. Presse (maszyn. techn.).
Preßmethode (Preßverfahren); sposób wyciskania, wytłaczania, wygniatania (techn.).
Preßschraube; śruba tłoczna, cisnąca, śruba do ściskania prasy (maszyn. techn.).
Preßtorf (gepreßter Torf, Maschinentorf, Kunsttorf); torf tłoczony (techn.).
Pressung; ciśnienie, wycisk, wyciskanie, prasowanie, spręż, sprężanie.
Preßverfahren p. Preßmethode.
Preußischblau; błękit pruski (barw.).
Preußischbraun; brun pruska (barw.).
Primär; 1) pierwotny; 2) pierwszorzędny.
Primärdynamo; prądnica pierwotna (el.).
Primärelement; stos pierwotny, ogniwo pierwotne (el.).
Primärfeld; pole pierwotne (el.).
Primärformation (primäre o. paläozoische Formation); formacja pierwszorzędna, paleozoiczna (geol.).
Primärkreis; obwód pierwotny (el.).
Primärleistung; moc pierwotna (el.).
Primärleitung; przewód (przewodnik) pierwotny (el.).
Primärnetz; sieć pierwotna (el.).
Primärspannung; 1) natężenie, naprężenie pierwszorzędne; 2) napięcie pierwotne (el.).
Primärspule; cewa, cewka pierwotna (el.).
Primärstation; stacja pierwotna (el.).
Primärstrom; prąd pierwotny (el.).
Primärwicklung; uzwojenie pierwotne (el.).
Primärwindungen; zwoje pierwotne (el.).
Primzahl (unteilbare Zahl, Stammzahl); liczba pierwsza (mat.).
Prinzip (Grundregel, Grundsatz); zasada.
Prinzmetall p. Similor.
Prioritätsaktien (Aktien, die früher eingelöst werden als die Stammaktien); akcje pierwszeństwa, udział uprzywilejowany.
Prisma (Dreikant); graniastosłup, pryzma (geom. kryst.).
Prisma; pryzmat, graniastosłup (fiz.)
p. Glasprisma.
achromatisches —; pryzmat achromatyczny, bezbarwny.
Nicolsches —; pryzmat Nikola.
Prismatisch (kantförmig, säulenförmig); pryzmatyczny, graniastosłupowy.
Prismatisches System p. Kristallsystem.
Prismenachse; oś pryzmatu (fiz.).
Prismeninstrumente; instrumenta pryzmatowe (miern.).
Prismenkreuz; krzyż pryzmatyczny, węgielnica pryzmatyczna podwójna (miern.).
Pritsche; łoże (walcownictwo żelaza).
Pritsche (abfallendes Bretterdach) b. den Gradierhäusern p. Britsche.
Pritschen (Abpritschen, Abrichten) der Bleche; prostowanie, wyrównanie (blachy) (met.).
Pritschengradierung p. Dachgradierung, Gradierung.
Pritschhammer (Abrichthammer); młot równiak, prostowniak (maszyn. hut.).
Privat (nicht öffentlich, außeramtlich, persönlich); prywatny, niepubliczny, nieurzędowy.
Privattechniker; technik prywatny.
behördlich autorisierter —; rządowo autoryzowany technik prywatny.
Privileg (Privilegium, Sonderrecht, Vorrecht); przewilej, prawo wyłączne.
Probe; 1) próba, doświadczenie; 2) dowód; 3) okaz, wzór, wzorek, próbka; 4) próba (złota, srebra).
Probebelastung; obciążenie próbne, doświadczalne.
Probefahrt; jazda próbna (kol. górn.).
Probegedinge; ugoda (akord) próbna (górn. hut.).
Probegewicht; waga probiercza, ciężar normalny.
Probekugel (Probekügelchen); kulka próbna (el.).
Probemessung; pomiar próbny.
Proben (Probenehmen, Probieren); próbowanie, badanie (prob. soln.).
Probenehmer von Geißler; próbnik Geisslera (soln.).
Probescheibchen; krążek próbny (el.).
Probestange (Probestab); drąg próbny (do próbowania dula) (met.).
Probestück; próba, okaz, wyrób na próbę.
Probeumfahrung; obwodzenie próbne (miern.).
Probieren (Probe nehmen, proben); próbować, badać (prob. i t. d.).
Probierer (Wardein); probierz (prob.).

Probiergaden (Probierhaus, Probierkammer, Probierlaboratorium, Probierstube); probiernia, izba probierska (prob.).
Probierhahn p. Hahn.
Probierkunde; nauka o probierstwie, probierstwo (prob.).
Probierkunst; probierstwo, docymazja, sztuka próbowania kruszców (prob.).
Probiernadel (Strichnadel); iglica probierska (prob.).
Probierofen; piec próbowy, probierski, probierczy (prob.).
Probierstein (Goldstreichstein); kamień probierczy (prob.).
Probierstube p. Probiergaden.
Probierventil p. Ventil.
Probierzylinder; probierka, próbówka (chem.).
Problem (eine noch zu lösende Aufgabe); problem, zagadnienie.
Problematisch (zweifelhaft, fraglich); problematyczny, zagadkowy, wątpliwy, niepewny.
Productus; productus (małża ramionopława) (geol.).
Produktionskalk; wapień produktusowy (geol.).
Produkt (Erzeugnis); produkt, wyrób, wytwór (techn.).
Produkt (Vielfaches); iloczyn (mat.).
Produktion (Erzeugung); 1) produkcja, wytwórczość; 2) wytwarzanie, wyrabianie, produkowanie; 3) wydobywanie (górn.).
Produktionskosten; koszta wyrobu, koszta produkcji.
Produktiv (fruchtbar); produktywny, produkcyjny, płodny, wydajny, zyskowny, wytwórczy, użyteczny (techn.).
Produktivität (Produktionsfähigkeit, Ergiebigkeit); produkcyjność, wydajność (techn.).
Produzent (Erzeuger, Verfertiger); producent, wytwórca (techn.).
Produzieren (erzeugen); 1) produkować, wyrabiać, wytwarzać; 2) wydobywać.
Produzierung (das Produzieren) p. Produktion 2) 3).
Profession (Beruf); profesja, zawód.
Profession (Handwerk, Gewerbe); profesja, rzemiosło (techn.).
Profil (Profilriß, Seigerdurchschnitt); przekrój, przecięcie, profil (geom. miern.).
— **des lichten Raumes** (Durchfahrtsprofil); światło (przekrój) wolnego przejazdu (kol.).
Längen —; przekrój (profil) podłużny.
Massen —; rys bryłowatości; p. Massenprofil.
Quer —; przekrój (profil) poprzeczny.
Verteilungs —, (Transport —); rys rozwozu, profil rozwozu (stat. bud.).
Profileisen (profiliertes Eisen) p. Eisen (fassoniertes).
Profileisenbau; obudowa żelazem profilowem, fasonowem (górn.).
Progression; postęp, progresja, szereg (mat.).
Progressit; progressyt (mat. wybuch.).
Prohmschacht (Bremsschacht); szyb hamulczy (górn.).
Projekt (Entwurf, Plan); projekt, pomysł, plan (inż.).
endgültiges —; projekt ostateczny.
genehmigtes —, (angenommenes —); projekt zatwierdzony.
generelles —; (Voranschlag); projekt pierwotny.
Projektierung (einer Anlage); projektowanie (urządzenia) (techn.).
Projektion; rzut (geom. miern.).
horizontale —, (Horizontal —, Grundriß); rzut poziomy.
kotierte —; rzut topograficzny.
orthogonale —, (rechtwinklige —); rzut prostokątny.
schiefe —; rzut ukośnokątny.
vertikale —, (Vertikal —, Aufriß); rzut pionowy.
Projektionsachse; oś rzutów (geom.).
Projektionsapparat; przyrząd projekcyjny, rzutownica (geom.).
Projektionsebene; płaszczyzna rzutowa, rzutnia (geom.).
Projektionsfläche; powierzchnia rzutu (geom.).
Projektionsgalvanometer; galwanometr projekcyjny, rzutowy (el.).
Projektionslampe; lampa projekcyjna, rzutowa.
Projektionsstahl; promień rzucający, rzutowy (geom.).
Projizieren (auf eine Ebene übertragen); rzucać, odrzucać, odrzutować (geom.).
Projizierende (projizierende Gerade); rzucająca, prosta rzucająca (geom.).
Projiziert; rzucony, rzutowany (geom.).

Prokura (Vollmacht); pełnomocnictwo, prokura.
Pronne p. Brunne.
Prony'scher Zaum; hamownica Prony'ego (maszyn.).
Proportion; proporcja, umiar (mat.).
stetige —; proporcja ciągła.
Proportional; proporcjonalny (mat.).
direkt —; wprost proporcjonalny.
indirekt —; odwrotnie proporcjonalny.
Proportionale mittlere; średnia proporcjonalna (mat.).
Proportionalität; proporcjonalność, stosunkowość (mat.).
Proportionalzirkel p. Reduktionszirkel.
Prosopit; prozopit (min.).
Protobastit; protobastyt (min.).
Protogin (Protogyn, Talkgranit, Chloritgranit, Alpengranit); protogin, granit łojkowy (geol.).
Protogingneis (Talkgneis); gnejs protoginowy, łojkowy (geol.).
Protokoll (Verhandlungsschrift, Sitzungsbericht); protokół, wywód słowny.
Protokollieren; zaciągać do protokołu, zaprotokołować.
Protopterus; protopterus (ryba) (geol.).
Protopyramide (Pyramide erster Art); piramida pierwotna (kryst.).
Prototyp (Prototype, Urmuster); prototyp, pierwowzór, oryginał.
Protuberanzen (Auswüchse, Sonnenhüllenausbrüche); protuberancje, wypukłości, pagórki, wyskoki (dookoła obwodu tarczy słonecznej podczas całkowitych zaćmień) (astr. geol.).
Proustit (Arsensilberblende, lichtes Rotgültigerz, rhomboëdrische Rubinblende); prustyt, srebro czerwone jasne, srebrniak czerwony jasny, blenda arsenowo-srebrna (min.).
Provision; 1) zasób; 2) prowizja (kupiecka, wekslowa); 3) zaopatrzenie, płaca emerytalna, prowizja (robotników w stanie spoczynku).
Provisionskasse; kasa zaopatrzeń.
Provisorisch (einstweilig, vorläufig, interimistisch); tymczasowy, prowizoryczny.
Prozent (Zinsen, Gewinn vom Hundert); procent, odsetki, prowizja.
Prozentaräometer; gęstomierz (areometr) procentowy (fiz. warzel.) p. Grädigkeitsaräometer.
Prozentgehalt; zawartość procentowa (w procentach).
Prozentigkeit; procentowość.
Prozentrechnung; rachunek procentowy (mat.).
Prozeß (Vorgang, Rechtsstreit, Entwicklung); proces, przebieg, postępowanie.
Prüfapparat (Prüfinstrument); przyrząd probierczy, sprawdzający.
Prüfdraht; drut probierczy, -dozorowy, sprawdzający (el.).
Prüfdrahtklemme; zacisk drutu probierczego (el.).
Prüfelektrometer; elektrometr próbny, probierczy (el.).
Prüfen; 1) egzaminować; 2) sprawdzać, doświadczać, przeglądać; 3) badać, rozpoznawać.
Prüfinstrument p. Prüfapparat.
Prüfspannung; napięcie próbne (el.).
Prüftransformator; przetwornik próbny (el.).
Prüfung; 1) egzamin; 2) sprawdzanie; 3) badanie, rozpoznawanie.
Prüfung der Dampfkessel p. Dampfkesselprüfung.
Prüfung der Rechnungen; sprawdzanie rachunków.
Prüfungskommission; komisja dla próby; 2) komisja egzaminacyjna.
Prüfung und Berichtigung (des Instrumentes); sprawdzenie i rektyfikacja (wyregulowanie) instrumentu (miern.).
Prügeleisen (Blechmaterialeisen); żelazo blachowe, żelazo na blachę (met.).
Prügelkatze p. Prägelkatze.
Przibramer Grauwacke; szarogłaz przybramski (geol.).
Pseudoapatit; pseudoapatyt (min.).
Pseudogaylüssit; pseudogelusyt (min.)
Pseudokristall (Afterkristall, Pseudomorphose); kryształ fałszywy, nibykryształ, pseudomorfoza (kryst. min.).
Pseudolibethenit; pseudolibetenit(min.)
Pseudomalachit p. Prasin.
Pseudomorphose p. Pseudokristall.
Pseudophit; pseudofit (min.).
Pseudotriplit; pseudotryplit (min.).
Psilomelan (Hartmanganerz, schwarzer Glaskopf, Schwarzmanganerz, Schwarzbraunstein, Schwarzeisenstein, unteilbares Manganerz); psylomelan, ruda manganu twarda, mangan twardy, manganez czarny (min.).

Psychrometer (Feuchtigkeitsmesser); psychrometr, wilgociomierz (fiz.).
Pteropoden (Flossenfüßer); skrzydłonogi, pteropoda (mięczaki jednoskorupowe z delikatnemi skorupami) (geol.).
Pucherit; pucheryt (min.).
Puddelarbeiter p. Puddler.
Puddeleisen (Puddlingeisen, gepuddeltes Eisen); żelazo pudlowe, pudlowane, pudlarskie, piecowe (met.).
Puddelfrischen (Puddelfrischerei) p. Frischen, Puddeln.
Puddelhütte (Puddelwerk) pudlingarnia, pudlownia (met.).
Puddelmaschine (mechanischer Puddler, Rührmaschine); pudlarka, pudlingarka (met.).
Puddeln (frischen); pudlować, czyścić, fryszować, świeżyć, uszczerzać (w piecach płomiennych) (met.).
Puddeln (Puddlingsarbeit, Puddelfrischen, Puddlingsfrischen, Puddelfrischerei, Puddlingsfrischerei, Puddelprozeß, Puddlingsprozeß, Ofenfrischerei, Frischen in Flammöfen); pudlowanie, czyszczenie, fryszowanie, świeżenie, uszczerzanie (w piecu płomiennym) (met.).
Puddelofen (Puddlingsofen, Eisenfrischflammofen); piec pudlingowy, pudling (met.).
Puddelprozeß (Puddlingsprozeß); pudlowanie (met.) p. Puddeln.
Puddelroheisen; surowiec pudlowy (met.).
Puddelschlacke; żużel pudlingowy, pudlowy (met.).
Puddelstab p. Millbar, Rohschiene.
Puddelstahl (Puddlingstahl, gepuddelter Stahl); stal pudlowa, piecowa, pudlarska (met.).
Puddelstahlschiene (Eisenbahnschiene aus Puddelstahl); szyna ze stali pudlowej (met.).
Puddelwalzen p. Luppenwalzen.
Puddelwalzwerk p. Luppenwalzwerk.
Puddelwerk p. Puddelhütte.
Puddingstein (Pudding, Flintkonglomerat); zlepieniec krzemieniowy, rumolep, pudding (geol.).
Puddler (Puddelarbeiter); pudlingarz, pudlarz, pudlownik (met.).
mechanischer —; p. Puddelmaschine.
Puddlingsarbeit p. Puddeln.
Puddlingeisen p. Puddeleisen.
Puddlingsfrischen (Puddlingsfrischerei) p. Puddeln.
Puddlingshütte (Puddelwerk) p. Puddelhütte.
Puddlingsofen (Frischofen) p. Puddelofen.
Puddlingstahl p. Puddelstahl.
Puddlingswalzwerk (Puddelwalzwerk) p. Luppenwalzwerk.
Puddlingswerk (Puddlingshütte) p. Puddelhütte.
Puffer p. Buffer.
Pufferbatterie; baterja wyrównawcza (el.).
Pufferkolben; tłok zderzaka.
Puffern (das); prądowanie (el.).
Pufferwirkung; działanie wyrównawcze (el.).
Puffjacke; kaftan górniczy (górn.).
Pulmotor (Wiederbelebungsvorrichtung); motor płucny, pulmotor (górn.).
Pulsation; tętnienie, pulsowanie (el.).
— **des Feldes;** tętnienie pola.
— **des Stromes;** tętnienie prądu.
Pulsator-Bohrmaschine; wiertarka tętnicza (górn.).
Pulsometer (Dampfvakuumpumpe); pulsometr, tętnik, pompa tętnicza (maszyn.).
Pultdach; dach jednochylny, jednookapowy, jednospadowy, jednopoły, półszczytowy (bud).
Pultfeuerung (bei den Siedepfannen); 1) palenisko pulpitowe; 2) opalanie pulpitowe (warzel.).
Pultofen (Pultfeuerung); piec pulpitowy, palenisko pulpitowe (warzel.).
Pulver (Sprengpulver); proch strzelniczy (górn.).
Pulverdampf; dym prochowy (górn.).
Pulverfabrik (Pulverhütte, Pulvermühle); prochownia, fabryka prochu (techn.).
Pulverfaß (Pulvertonne); beczułka (kadź) na proch strzelniczy (techn.).
Pulverförmig (von Min. Gestein.); proszkowaty.
Pulverisation (Zermalmung); zmielenie, sproszkowanie, roztarcie na proch (chem. techn.).
Pulverisieren (zermalmen, zerstäuben); zemleć, sproszkować, rozpylać.
Pulverkammer; 1) prochownia; 2) p. Pulversack.
Pulverladung; nabój prochu (górn.).
Pulvermagazin (Pulverturm); prochownia (górn. techn.).

Pulvermühle p. Pulverfabrik.
Pulverpatrone; nabój prochowy, patron prochowy (górn.).
Pulverprobe; próba prochowa (pomiar chyżości powietrza) (górn.).
Pulversack (Pulverkammer im Sprengloche); worek prochowy (górn.).
Pulverturm p. Pulvermagazin.
Pumpe (Pumpwerk); pompa (maszyn.).
Abteuf —; pompa pogłębiarska, pompa kopalna.
Dampf —; pompa parowa.
Dampfstrahl —, (Injektor); smoczek parowy, inżektor.
Dampfvakuum —, (Pulsometer); tętnik, pompa tętnicza, pulsometr.
Differential —; pompa różnicowa.
Doppelplunger —; pompa nurnikowa zdwojona.
Druck —, (Drucksatz); pompa tłocząca.
doppeltwirkende —, (Hub —); pompa o działaniu podwójnem.
einfachwirkende —, (Druck —); pompa o działaniu pojedyńczem.
elektrische —; pompa elektryczna.
Hand —; pompa ręczna.
Hänge —, (Schacht —); pompa zawieszalna, pompa szybowa.
Hub —, (Hebepumpe); pompa podnosząca, pompa dźwigowa.
Kaltwasser —; 1) pompa oziębiająca; 2) pompa do wody zimnej.
Kolben —; pompa tłokowa, pompa o tłoku posuwistym.
Kompressions —; pompa zgęszczająca.
Kreisel —, (Zentrifugal —, Schleuder —); pompa odśrodkowa, wirowa, centryfugalna, wirówka.
Lenz —; pompa odnurna, przeciekowa.
Luft —; pompa powietrzna.
Plunger —; pompa nurnikowa, pompa z nurem.
Rotations —; pompa obrotowa, pompa o tłoku obrotowym.
Saug —, (Saugsatz); pompa ssąca.
Saug und Druck —; pompa ssąco-tłocząca.
Saug und Hub —; pompa ssąco-podnosząca.
Speise —; pompa zasilająca, zasilak.
Warmwasser —; pompa do wody gorącej.
Zentrifugal —; p. Kreiselpumpe.
Zwillings —; pompa bliźniacza.
Pumpen; pompować (maszyn.).
Pumpenabteilung (Kunstabteilung) im Schachte; przedział pompowy, wodny (górn.).
Pumpenanlage; zakład pompowy (maszyn.).
Pumpeneinbau (im Schachte); ustawienie pomp (w szybie) (maszyn. górn.).
Pumpengesenk; szybik pompowy (górn.).
Pumpengestänge (Pumpstangen, Kunstgestänge); ciągadła pompowe (maszyn. górn.).
Pumpengestänge (Pumpenstangen, Hauptgestänge); żerdziny (ciągadła) główne, szybowe (maszyn. górn.).
Pumpenhub; skok (tłoka) pompy (maszyn.).
Pumpenkasten (Ventilkasten); skrzynia pomp, skrzynia pompowa (maszyn.).
Pumpenklappe p. Pumpenventil.
Pumpenkolben (Pumpenstempel); tłok pompy (maszyn.).
Pumpenkörper (kadłub pompy (maszyn.).
Pumpenkunst p. Pumpenwerk.
Pumpenlager (Pumpenträger); dźwigary (belki) pompowe (maszyn. górn.).
Pumpenleistung; sprawność pompy.
Pumpenmaschine p. Wasserhaltungsmaschine.
Pumpenrohr (Pumpenröhre); rura pompy, rura pompowa, sycz (maszyn.).
Pumpensatz (Kunstsatz, Schachtsatz, Satz); zestaw pompowy, pompa oddzielna, szybowa (maszyn. górn.).
Pumpensatzhöhe p. Satzhöhe.
Pumpenschacht (Kunstschacht, Wasserhaltungsschacht); szyb pompowy, wodny (górn.).
Pumpenschuh; ssak, ssacz, smok (wentyl ssawny) (maszyn.).
Pumpenschwengel (Schwengel); drążek pompy, gibaczka, machadło u pompy (ręcznej) (maszyn.).
Pumpenstange (Kunststange, Pumpenkolbenstange); drąg pompy, trzon pompy (maszyn.).
Pumpenstangen (pl.) p. Pumpengestänge.
Pumpensteigrohr p. Steigrohr 1).
Pumpenstiefel p. Pumpenzylinder.
Pumpenstock; trzon pompy (rura główna) (maszyn.).

Pumpenventil (Pumpenklappe); wentyl (zawór) pompowy, klapa (maszyn.).
Pumpenventilgehäuse; skrzynia wentylowa pomp (maszyn.).
Pumpenwärter (Kunstwärter); pompowy, dozorca pompy (maszyn. górn.).
Pumpenwerk (Pumpwerk, Pumpenkunst, Pumpenzeug, Wasserhebungskunst, Wasserkunst, Kunst) p. Kunst (Pumpenkunst).
Pumpenzeug p. Pumpenwerk.
Pumpenzylinder (Pumpenstiefel, Stiefelrohr, Stiefelröhre, Stiefel, Kolbenrohr); cylinder (but, kadłub) pompy (maszyn.).
Pumper (Handpumper); pompiarz (górn.).
Punahlith (Poonahlith, Skolezit); punalit (min.).
Punamustein (Nephrit); kamień punamu, nefryt (min.).
Punkt; 1) punkt; 2) kropka.
Anfangs —, (der Linie); punkt początkowy szlaku (kol.).
Angriffs —; punkt przyłożenia, punkt zaczepny (mech.).
asymptotischer —; punkt niedobieżny, zbieżny.
Berührungs —; punkt zetknięcia, punkt styczności.
End —, (der Linie); punkt końcowy szlaku (kol.).
Fix —; punkt stały, znamię stałe.
Gefrier —; punkt zamarzania, punkt marznięcia.
Grenz —; punkt graniczny (mech.).
kotierter —; punkt ustalony.
Kreuzungs —; punkt matematyczny (skrzyżowania się toków w rozjeździe) (kol.).
magnetischer —; punkt magnetyczny.
materieller —; punkt materjalny (mech.).
neutraler —; punkt obojętny (el.).
Null —; punkt zerowy.
Schmelz —; punkt topienia (temperatura topienia).
Siede —; punkt wrzenia.
Stütz —, (Dreh —, Mittel — der Bewegung); punkt podparcia, podpory, obrotu.
toter —; punkt martwy.
verlorener —; punkt pośredni, pomoczniczy, tymczasowy.
Wende —; punkt zwrotny, punkt zwrotu.
zugeordneter —; punkt skojarzony (wyt.).
Punktachat; agat kropkowany (min.).
Punktbezeichnung (Fixpunktbezeichnung); oznaczenie, ustalanie punktów (stałych) (miern.).
Punktieren (stricheln, tüpfeln); punktować, kropkować.
Punktiernadel; 1) znacznik, punktarek, punktak; 2) nakłówacz, nakłównik (miern.).
Punktiert; punktowany, kropkowany.
Punktierte Linie p. Linie.
Punktnivellement; niwelacja (poziomowanie) punktów (miern.).
Punze (Punzen, Bunze, Bunzen); 1) wybijak, znacznik (kow.); 2) cecha, punca (poncza).
Punzieren (punzen); wybijać, wybić, znaczyć, cechować (złoto i srebro) (techn.).
Punzierungsamt; urząd probierczy, cechowniczy (met. techn.).
Punzierungsstätte; cechownia (met. techn.).
Pupille (Augenstern, Sehloch); źrenica (fiz.).
Purbeck (Purbeckien); warstwy purbeckie (jura górna) (geol.).
Purpurblende prismatische (Pyrostibit); blenda antymonowa, antymon czerwony, pirostybit (min.).
Purpurerz (Kiesabbrand); wypałki pirytowe (hut.).
Purpurfarbe; barwa purpurowa, kolor purpurowy.
Purpurrot; czerwień purpurowa (barw.).
Püschelkunst p. Büschelkunst.
Puschkinit; puszkinit (min.).
Pütte (Bütte); szybik (komin) nadługowniany, oczyszczalny, solankowy (soln.).
Püttendammwehr p. Püttenwehr.
Püttenherd (Püttenstatt); szerzyzna kołowrotowa, kołowrotnia, kołownia (w ługowniach solnych) (soln.).
Püttenoffen (Püttenlauf); chodnik doszybikowy, piec doszybikowy (krótki chodnik do szybiku nad ługownią prowadzący) (soln.).
Püttenschacht (Ablaßgrube); szybik oszyszczalny, odpuszczalny (w ługowniach) (soln.).
Püttenstockwehr; tama szybikowa z zatamowaniem drewnianem (w ługowniach) (soln.).

Püttenwehr Püttendammwehr, Grubenwehr); tama szybikowa, kominowa (w ługowniach soli) (soln.).
Putz (Verputz); wyprawa, narzut, tynk (bud.).
Putzen; 1) czyścić (odlew); 2) wygładzić, oczyścić (drzewo); 3) obrzucać, wyprawiać (mur).
Putzen (Butzen); buła, kłąb, gniazdo rudne (geol.).
Putzenbau; odbudowa bryłowa (górn.).
Putzenwerk (Butzenwerk); buły, kłęby, gniazda rudne (składy nieregularne, nieforemne) (geol.).
Putzer (Reiniger) czyściarz, czyściciel (odlewu) (odl.).
Putzerstock (bei der Stöckelbereitung); kłoda czyszcząca, wygładzająca (warzel.).
Putzgrube p. Löschgrube.
Putzhadern (Hadern, Lumpen); szmaty, gałgany.
Putzhobel p. Hobel.
Putzkanal p. Putzgrube.
Putzlappen; czyścidło, pakuły, szmata do czyszczenia.
Putzmaterial; czyściwo, czyścidło (materjał ścierny) (matr.).
Putzmittel; czyścidło, środek czyszczący.
Putzöl; oliwa do czyszczenia.
Putzwerg (Werg); kłaki, pakuły, zgrzebie (matr.).
Puzzolane (Pozzolane, Puzzuolanerde, vulkanischer Tuff); pucolana, ziemia puculanowa, popiół wulkaniczny (geol.).
Pyknit (Stangenstein, schörlartiger Beryll); piknit (min.).
Pyknometer; piknometr (fiz.).
Pyknotrop; piknotrop (min.).
Pykrochylinsalz prismatisches (Arcanit); arkanit (min.).
Pyrallolith; piralolit (min.).
Pyramidal; piramidalny, ostrosłupowy (geom. kryst.).
Pyramidales System p. Kristallsystem.
Pyramidalgeschiebe; głaziki piramidalne (krawędziowe) (geol.).
Pyramidenventil; wentyl (zawór) piętrowy (maszyn.).
Pyramide; ostrosłup, piramida (geom. kryst.).
abgestumpfte —; ostrosłup prostościęty.
abgestutzte —; ostrosłup odcięty.
dreiseitige —; ostrosłup trójkątny.
rohmbische —; ostrosłup rombowy.
trigonale —; ostrosłup trójboczny.
Pyramidenachtflach (Pyramidenachtflächner) p. Triakisoktaëder.
Pyramidenbohrer (Spitzbohrer); świder ostrosłupowy, kończasty (wierc. ziem.).
Pyramidendamm; tama ostrosłupowa, klinowa (górn.).
Pyramiden-Granatoëder (Pyramiden-Kantenzwölfflach, Achtundvierzigflach); czterdziestoośmiościan, ośmiościan poszóstny (kryst.).
Pyramidenaktoaëder p. Triakisoktaëder.
Pyramidentetraëder p. Trigondodekaëder.
gebrochenes — p. Hexakistetraëder.
Pyramidenwürfel p. Tetrakishexaëder.
Pyrargillit; pirargilit (min.).
Pyrargyrit (Antimonsilberblende, dunkles Rotgiltigerz, rohmboëdrische Rubinblende); pirargiryt, blenda antymonowo-srebrna, srebrzak czerwony (min.).
Pyrenäit; pireneit (min.).
Pyrgom; pyrgom, fassait (min.).
Pyrheliometer; pirheljometr (przyrząd do mierzenia ilości ciepła słonecznego) (fiz.).
Pyrit (Eisenkies, Schwefelkies, hexaëdrisches Eisenkies); piryt, iskrzyk żelazny, złocisty (min.).
Pyritoëder (Pyritoid) p. Pentagondodekaëder.
Pyrorchlor (oktaëdrisches Titanerz); pirochlor (min.).
Pyrochroit; pirochroit (min.).
Pyroelektrizität; elektryczność ogniowa, żarowa, pyroelektryczność.
Pyrolusit (Weichmanganerz, Weichbraunstein, Graubraunsteinerz, Graumanganerz, prysmatisches Manganerz, Braunstein); piroluzyt, braunsztyn szary, miękki, mangan miękki (min.).
Pyromerid (Kugelporphyr); piromeryd, porfir kuleczkowy, kulisty (geol.).
Pyrometer (Feuergradmesser, Hitzemesser); pyrometr, żaromierz, ogniomierz (fiz. techn.).
Pyrometrie; pyrometrja.
Pyrometrisch; pyrometryczny.
Pyromorphit (Polychrom, Buntbleierz, Grün- und Braunbleierz, Phosphorblei, rhomboëdrischer u. brachytyper Bleibaryt); piromorfit, ołowiak zielony (min.).

Pyrop (böhmischer Granat, hexaëdrischer Granat); pirop, granat czeski (min.).
Pyrophyllit; pirofilit (min.).
Pyrophysalit; pirofizalit (min.).
Pyropissit (Wachskohle); piropisyt, węgiel woskowy (min.).
Pyroretin; piroretyn (min.).
Pyrorthit; pirortyt (min.).
Pyrosklerit; piroskleryt (min.).
Pyrosmalith (axotomer Perlglimmer); pirosmalit (min.).
Pyrostibit (Kermesit, Antimonblende, Rotspießglanzerz, Rotspießglaserz, Rotantimonerz, Spießglanzblende, Spießglanzsafran, Antimonzinnober, prismatische Purpurblende); pirostybit, kermesyt, blenda antymonowa, antymon czerwony (min.).
Pyrostilpnit; pirostylpnit, blenda ognista (min.).
Pyroxen; piroksen (min.) p. Augit.
Pyroxylin p. Schießbaumwolle.
Pyrrhosiderit (Sammetblende, Göthit); pirrosyderyt, mika rubinowa (min.).
Pyrrhotin p. Magnetkies.

Q

Quader (Quaderstein, Quaderstück); cios, kamień ciosowy (bud.).
Quaderbruch; ciosołom, łom ciosów, kamieniołom.
Quadermauer (Quadermauerwerk); mur ciosowy (bud.).
Quadersandstein; cios, piaskowiec ciosowy (geol.).
Quaderstein p. Quader.
Quadrant (Viertelkreis); kwadrant, ćwierciokręg, ćwiercian, ćwierćkole, ćwiartka (miern. geom.).
Quadranteisen (Säuleneisen); ćwierciownik, słupownik (met.).
Quadrantenelektrometer; elektrometr kwadrantowy, elektromierz ćwiartkowy (el.).
Quadrantenelektroskop; elektroskop kwadrantowy, ćwiartkowy (el.).
Quadrantenschaltung; połączene kwadrantowe (el.).
Quadrat; 1) kwadrat, czworobok; 2) druga potęga liczby (mat.).
Quadrateisen (Vierkanteisen, vierkantiges Eisen); kratówka, kratownik, kwadratówka, czworogrannik, żelazo kratowe, kwadratowe (met.).
Quadratisch; 1) kwadratowy; 2) podniesiony do potęgi drugiej (mat.).
Quadratkilometer; kilometr kwadratowy.
Quadratklafter; sążeń kwadratowy.
Quadratmeile; mila kwadratowa.
Quadratmeter; metr kwadratowy.
Quadratoktaëder (tetragonale oder quadratische Pyramide, viergliedriges Oktaëder); ośmiościan kwadratowy, ostrosłup kwadratowy (kryst.).
Quadratprisma; graniastosłup kwadratowy (kryst.).
Quadratsystem p. Kristallsystem (2)
Quadratwurzel (zweite Wurzel); pierwiastek kwadratowy, drugi (mat.).
Quadratzentimeter; centymetr kwadratowy.
Quadratziegel; dachówka kwadratowa, kwadratówka, kwadratka (bud.).
Quadratzoll; cal kwadratowy.
Quadrieren (zum Quadrat erheben); kwadrować, podnosić do potęgi drugiej (mat.).
Quai (Kai, Staden, Hafenufer); nadbrzeże, bulwar.
Quaikran; żóraw nadbrzeżny (maszyn.).
Quaimauer; mur nadbrzeżny, przybrzeżny, obrzeg murowany (bud.).
Quäle p. Quehle.
Qualifikation (Befähigung, Dienstbrauchbarkeit); kwalifikacja, uzdatnienie.
Qualifikationstabelle; wykaz kwalifikacyjny, wykaz uzdatnienia.
Qualifizieren (beschreiben, schildern); kwalifikować, opisać.
Qualität (Beschaffenheit, Rang, Güte); 1) jakość, gatunek; 2) przymiot, charakter.
Qualitativ; jakościowy.
Qualm (dichter Rauch, Dampf); zaduch, par.
Qualmfang (Dampffang); kapa, parnik, płaszcz panwiowy (warzel.) p. Dunstfang.
Quandel (Richtscheit); średziennik (miejsce w środku milerza, na około którego szczapy się ustawiają) (węgl.).
Quandelkohle; węgiel przepalony (ze środka milerza pochodzący) (węgl.).

Quandelpfahl; tyka średzienna (w milerzu) (węgl.).
Quantität (Größe, Menge); ilość, mnogość.
Quantitativ; ilościowy.
Quantitätsinduktor; induktor ilościowy (el.).
Quantum (Betrag, Maß, Menge); ilość, kwota, suma, miara.
Quart; kwarta = ¼ garnca.
Quartal (Vierteljahr); ćwierćrocze, kwartał.
Quartärformation (Quartärgebirge, anthropozoische Periode, Diluvium und Alluvium); formacja czwartorzędna (czwartorzędowa) (geol.).
Quartation (Quartierung, das Quartieren, die Quartscheidung, Scheidung durch die Quart, oder in die Quart); kwartowanie (met. prob.).
Quartieren; kwartować (met. prob.).
Quartierung (Quartscheidung) p. Quartation.
Quarz; kwarc, kwarzec (twardziec zanokcica, zanokcień) (min.).
Quarzader; żyła kwarcowa (geol.).
Quarzamphibolit; amfibolit kwarcowy (geol.).
Quarzartig (quarzführend, quarzig); kwarconośny, kwarcowy (geol.).
Quarzdruse; druza, skorupka kryształów kwarcowych (geol.) p. Druse.
Quarzfels p. Quarzit.
Quarzgestein p. Quarzit.
Quarzit (Quarzfels, Quarzgestein); kwarcyt, krzemieniec (geol.).
Quarzkristall; kryształ kwarcu, kwarc krystaliczny (min.).
Quarzlampe; lampa kwarcowa (el.).
Quarzoid (gleichkantige sechsseitige, hexagonale Pyramide o. Protopyramide, hexagonaler Pyramidenflächner, hexagonales Pyramidoëder, sechsseitige o. sechsgliedrige Doppelpyramide, Dihexaëder, Bipyramidal-Dadekaëder, Hexagondodekaëder, Hexagonaldodekaëder; ostrosłup sześcioboczny, diheksaedr, dwunastościan trójkątny (kryst.).
Quarzporphyr (roter Porphyr, Felsitporphyr); porfir kwarcowy, czerwony (geol.).
Quarzsand; piasek kwarcowy (geol.).
Quarzsandstein; żarnowiec, piaskowiec krzemienisty (geol.).
Quarzschiefer; łupek kwarcowy (geol.).
Quarztrachyt; trachit kwarcytowy (geol.).
Quarzziegel; cegła kwarcowa, kwarcówka, kamień Dina (bud.).
Quatembergeld; groszowe, opłata ćwierćroczna (urzędników).
Quatembersalz; sól suchedniowa (wydawana szlachcie w Suchedni z żup bocheńskich i wielickich po zniżonych cenach) (soln.).
Queckbrei (Amalgam); amalgam, ortęć, rtęcień (met. chem.).
Quecksilber (Merkur); rtęć, żywe srebro, merkurjusz (chem. met.).
Quecksilberausschalter; wyłącznik (przerywacz) rtęciowy (el.).
Quecksilberbarometer; barometr rtęciowy (fiz.).
Quecksilberbergbau; 1) kopalnictwo rtęci; 2) kopalnia rtęci (górn.).
Quecksilberbergwerk (Quecksilbergrube, Quecksilberbergbau); kopalnia rtęci (górn.).
Quecksilberbogenlampe); łukówka rtęciowa (el.).
Quecksilberbranderz p. Idrialit.
Quecksilberchlorid (Quecksilbersublimat); chlorek rtęciowy, sublimat (chem.).
Quecksilberchlorür (diatom. Chlorquecksilber, Kalomel); chlorek rtęciawy, kalomel (chem.).
Quecksilbereinheit (des Widerstandes); jednostka rtęciowa (oporu) (el.).
Quecksilberelement; stos rtęciowy ogniwo rtęciowe (el.).
Quecksilbererz; ruda rtęci, rtęciak (min. górn. hut.).
Quecksilbergelb; żółcień rtęciowa (barw.).
Quecksilberhaltig; rtęciowy, rtęć zawierający.
Quecksilberhornerz (Hornquecksilber, Chlorquecksilber, Kalomel, pyramidales Perlkerat); rtęć rogowa, chlorek rtęci, kalomel (min.).
Quecksilberkontakt; styk rtęciowy (el.).
Quecksilberlampe; lampa rtęciowa (el.).
Quecksilberlebererz p. Lebererz.
Quecksilberluftpumpe; pompa powietrzna rtęciowa (fiz.).
Quecksilberbarometer p. Manometer.
Quecksilbernitrat; azotan rtęci (chem.).
Quecksilberoxyd (rotes Präzipitat); tlenek rtęciowy (chem.).

Quecksilberoxydul; tlenek rtęciawy (chem.).
Quecksilberruß (Quecksilberstupp, Quecksilberschwarz) p. Stupp.
Quecksilbersäule; słupek rtęciowy, słup rtęci (fiz.).
Quecksilbersublimat p. Quecksilberchlorid.
Quecksilbersulfat (schwefelsaures Quecksilber); siarkan rtęci (chem.).
Quecksilbersulfid (Quecksilbermonosulfid, Einfach-Schwefelquecksilber); siarczek rtęciowy (chem.).
Quecksilberthermometer; termometr (ciepłomierz) rtęciowy (fiz.).
Quecksilberunterbrecher; przerywacz rtęciowy (el.).
Quecksilbervitriol; siarkan rtęciowy (chem.).
Quellerz (Morasterz, Rasenerz); ruda zdrojowa, darniowa, limonit (geol.).
Quehle (Quäle, Quel, Gequehle, Gequelle, Gewehle); ściek sztolniowy (górn.).
Quelle; źródło, zdrój, krynica (geol.). **warme —,** (heiße —, Therme); źródło gorące, cieplica, terma.
Quellen (Blähen, Aufquellen, Auftreiben) des Liegenden, der Sohle; pęcznienie, wzdymanie się, wzdęcie się (górn.).
Quellenfassung; ujęcie źródła.
Quellengräber; źródlarz.
Quellenreich; źródlisty, zdroisty, obfity w źródła (geol.).
Quellenschutz; ochrona źródeł.
Quellensee; jezioro źródlane (geol.).
Quellsalz (Solsalz); sól źródlana, solankowa (soln.).
Quellsole (Salzquellensole, natürliche Sole); solanka źródlana, rodzima (geol. soln.).
Quellwasser; 1) woda źródlana, zdrojowa; 2) woda przesączająca się.
Quellwasserversorgung; zaopatrzenie w wodę źródlaną.
Quensel (Quentzel, Quenzel); kabłąk, ucho (u kubła) (górn.).
Quenseleinrichtung p. Schurzkette.
Quenseln (anquenseln) p. Anschlagen (aufladen).
Quenseln (abquenseln) p. Abschlagen (Fördergefäße).
Queraxt (Zwerchaxt); przysiek, ciosła, cieślica, pierzchnia, siekiera obosieczna (narz.).
Querbalken; szlemię, rozpora, belka poprzeczna (bud.).
Querband; 1) szpona, szpąga, zwora (bud.); 2) poprzecznik (u koła wodnego).
Querbau; odbudowa poprzeczna, przecznicowa (górn.). **etagenartiger — von unten herauf, unter Nachführung von Bergversatz;** odbudowa poprzeczna piętrowa z dołu do góry, z podsadzką.
Querdamm; tama poprzeczna (górn.).
Querbunker; boczny skład (węgla).
Querdraht, drut poprzeczny (el.).
Querdurchschnitt; przekrój poprzeczny.
Quergang (Kreuzgang); żyła poprzeczna (geol. górn.).
Quergestein (Nebengestein); skała otaczająca (geol.) p. Nebengestein.
Querhaupt (der Kolbenstange) p. Kreuzkopf.
Querholz (Querriegel); przeczka, poprzeczka (górn. cieś.).
Querkluft p. Kreuzkluft.
Querklüfte (der Steinkohle) p. Schlechten.
Querkontraktion; zwężenie, zwęż przekroju.
Querkopfnagel p. Dielennagel.
Querkraft p. Kraft.
Querlinie p. Querschlag.
Quermagnet; magnes poprzeczny (fiz.).
Quermagnetisch (nichtmagnetisch, diamagnetisch); niemagnetyczny.
Quermaßstab p. Transversalmaßstab.
Quernivellement; niwelacja poprzeczna, poziomowanie poprzeczne (miern.).
Queroffen; piec poprzeczny, przecznica, poprzecznia (w ługowniach) (soln.).
Querort); 1) p. Querstrecke; 2) p. Querschlag.
Querörterbau; odbudowa chodnikami poprzecznymi (górn.).
Querprofil; przekrój poprzeczny, profil, przecięcie poprzeczne (geom. miern i. t. d.).
Querriegel p. Querholz, Riegel.
Querriß; 1) pęknięcie poprzeczne; 2) rzut boczny, krzyżowy (geom.).
Querrissig; poprzecznie popękany.
Querrösche (b. Schürfen); rów poprzeczny (górn.).
Querschlag (Quergang, Querlinie, Querstrecke); przekop, poprzecznia, przecznica (górn.). **Förderungs —;** przekop przewozowy, wywozowy.

Hangend —; przekop nadkładowy.
Haupt —; przekop główny.
Liegend —; przekop podkładowy.
Wetter —; przekop powietrzny.
Querschlägig; poprzeczny, przekopowy (górn.).
Querschlägig (vorgehen.....); iść przekopem, iść poprzecznie, pracować, (postępować) poprzecznie (górn.).
Querschlagsbetrieb; prowadzenie (pędzenie) przekopu, poprzeczni (górn.).
Querschlagshäuer; piecowy, kopacz (rębacz) piecowy, przekopowy (górn.).
Querschnitt; przekrój poprzeczny, profil poprzeczny.
— **der Ausflußöffnung;** przekrój otworu wypływu, pole otworu.
gefährlicher —; przekrój niebezpieczny.
konstanter —; przekrój stały.
lichter —; prześwit (miara przekroju w świetle).
mittlerer —; przekrój środkowy.
veränderlicher —; przekrój zmienny.
wirklicher —; przekrój rzeczywisty.
wirksamer —; przekrój skuteczny.
Querschnittsänderung; zmiana przekroju.
Querschnittsbelastung; obciążenie przekroju.
Querschnittsbestimmung; oznaczenie przekroju.
Querschnittsfläche; powierzchnia przekroju, profil, okrój.
Querschwelle; podkład poprzeczny (kol.).
Querschwellenoberbau; nawierzchnia o podkładach poprzecznych (kol.).
Quersieder (Quersiederohr); garłacz, płomieniówka poprzeczna (maszyn.).
Querspannung; 1) natężenie poprzeczne; 2) napięcie poprzeczne (el.).
Querstrebe; rozpora poprzeczna (bud.).
Querstrecke (Querort); chodnik poprzeczny (górn.).
Querstück; poprzeczka, poprzecznik, poprzecznica (bud. maszyn.).
Quersupport p. Support.
Quertal; dolina poprzeczna (geol.).
Querträger; dźwigar poprzeczny, poprzecznica (spoczywa na dźwigarach głównych) (bud. most.).
Quertrumm; żyła poprzeczna, odżyłek poprzeczny (geol.).
Querverbinder; łącznik poprzeczny (el.).
Querverhieb; rąbanie poprzeczne, wyrąb poprzeczny (górn.).
Querversteifung (Querverstrebung); 1) stężanie poprzeczne (czynność); 2) tężnik poprzeczny (bud.).
Querverwerfung; uskok poprzeczny (geol.).
Quervorschub; nasuw (noża) (techn.).
Querwand; ściana poprzeczna, przepierzenie, przegroda (bud.).
Querwindungen; zwoje poprzeczne(el.)
Querzug; 1) przesuwadło podłogowe (w walcow. żelaza); 2) ciąg poprzeczny (miern.).
Querzusammenziehung; zwężenie poprzeczne, zwęż poprzeczny (przekroju).
Quetsche (Quetschwerk); gniotownik, łamak, kruszydło (sort. hut. maszyn.).
Backen —; gniotownik szczękowy, p. Steinbrecher.
konische Walzen —, (konische Kollermühle, Schranzmühle, Quetschwalzenmühle); walcowy gniotownik stożkowy.
Roll —, (Kollermühle); tarło, miażdżarka.
Walzen —; gniotownik walcowy.
Quetschen; gnieść, kruszyć, łamać, płaszczyć (metale) (sort.).
Quetschhaus (Quetschwerk); gniecalnia, kruszarnia (sort.).
Quetschhölzer (Zwischenstücke zur Erhöhung der Nachgiebigkeit); wkładki drewniane, wkładki do zgniecienia.
Quetschmühle p. Kollergang.
Quetschung; zmiażdżenie skruszenie, zgniecenie (sort.).
Quetschwalzen (Walzen eines Quetschwerkes); gniotowniki (kruszydła) walcowe, walce kruszące.
Quetschwalzwerk; 1) miażdżarka (kamieni); 2) zgniatarka (młyn do płaszczenia kruszcu) (sort.).
Quetschwerk 1) p. Quetsche, Erzquetsche, Quetschwalzwerk, Walzenquetsche; 2) p. Schurerz, Waschzeug; 3) p. Quetschhaus; 4) p. Luppenpresse.
Quetten p. Legeisen.
Quickarbeit (Amalgamation, Amalgamierung); amalgamacja, urtęcenie (met.).

Quickbrei (Amalgam); amalgam, ortęć (met.).
Quicken (verquicken) p. Amalgamieren.
Quickerz; 1) ruda rtęci; 2) ruda uboga (tylko w doborze z innemi godna topienia, gdy służy tamtym za roztop) (met.).
Quickgold; amalgam złota (met.).
Quickmetall (Amalgam); amalgam, ortęć, rtęcień (met. chem.).
Quickmühle (Amalgamiermühle, Goldmühle); młyn (młynek) amalgamacyjny (urtęcający), ortęciak (met.).
Quicksand p. Schwimmsand.
Quickwerk (Amalgam); amalgam, ortęć, rtęcień (met. chem.).
Quickwerk (Amalgamierwerk); amalgamownia, odciągalnia, ortęcarnia (met.).
Quirlfaß p. Schlämmfaß.
Quittieren (bescheinigen, bestätigen); pokwitować, potwierdzić, poświadczyć.
Quittung (Empfangsschein); pokwitowanie, poświadczenie, kwit.
Quote (Anteil, Beitrag); kwota, ilość cząstka.
Quotient (Teilzahl, Bruchwert); iloraz (mat.).

R

Rabatt (Nachlaß); rabat, opust z ceny.
Rabdionit; rabdionit (min.).
Rabisch p. Kerbholz.
Rabitzwände; ściany Rabitza (gipsowe lub cementowe z plecionką drucianą) (bud.).
Rad; koło (maszyn.).
geteiltes —; koło dzielone.
Guß —; koło lane.
Kamm —, (Zahnrad mit Kämmen); koło palczaste, koło zębate drewniane.
Keil —; koło kliniaste.
Kegel —, (konisches —, Winkel —); koło stożkowe, ostrokrężne, koniczne.
Ketten —; koło łańcuchowe.
Kreisel —, (Turbine); koło wirowe, wirówka, turbina.
Lauf —, (Schlepp —, loses —); koło wolne, luźne, potoczne.
Lauf —, (Läufer, Rotor); wirnik, wirownik, rotor (el.).
Pfeil —; koło daszkowo uzębione.
Reibungs —, (Friktions —); koło cierne.
Schwung —; koło zamachowe, rozpędowe, szalone.
Schrauben —, (Schnecken —); koło zębate śrubowe.
Segner'sches —; kołko Segnera, młynek Segnera.
Seil —, (Seilscheibe); koło linowe, tarcza linowa.
Sperr —, (Schieb —); koło zapadkowe.
Stufen — p. Stufenscheibe.
Treib —, (das bewegende —); koło pędowe, poruszające, ruchodawcze.
Trieb —, (das in Bewegung gesetzte —); koło pędzone.
ungeteiltes —; koło niedzielone.
Wasser —; koło wodne.
Well — p. Rad an der Welle.
Windmühlen —; koło wiatrakowe.
Zahn —; koło zębate, zazębione.
Zwischen —; koło pośrednie (zębate).
Rad an der Welle (Radwelle, Radwinde, Wellrad); koło na wale, kołowrót (maszyn.).
Radabstand (Radstand); rozstawa kół.
Radachse; 1) oś koła (u wozu); 2) wał koła (u maszyn).
Radanker; twornik sprychowy (el.).
Radankermaschine; prądnica o tworniku sprychowym (el.).
Radarm; ramię koła (maszyn.).
Radbandage p. Bandage.
Radboden (eines Wasserrades, eines Ventilators); podkole (maszyn.).
Rädchen; kółko, kółeczko.
Raddruck; ciśnienie koła, nacisk koła (na szyny).
Radehaue (Radhaue, Breithaue); motyka (do karczowania (górn.).
Rädelerz (Bournonit); burnonit, szaromiedniak ołowiany (min.).
Rädersatz; dobór, zespół, zestaw kół (maszyn.).
Rädervorgelege; przystawka kołowa, złożenie kół, pośrednik (maszyn.).
Räderwerk; zestaw kół (tryby, kołoskład) (maszyn.).
Räderwinde; dźwigarka kołowa, winda z kołami zębatemi (maszyn.).

Radfelge (Felge); dzwono (koła).
Radfelgenkranz p. Radkranz.
Radfluder; łotok (prowadzący wodę na koło) (maszyn.).
Radförmig; kolisty, kołowaty, kołowy.
Radgerinne; koryto koła wodnego p. Gefluder, Gerinne.
Radhaue p. Radehaue.
Radhemmung; hamowanie koła.
Radial (strahlenförmig, strahlig); promienny, promieniowy.
Radialanker; twornik promieniowy (el.).
Radialbohrmaschine; wiertarka ramionowa, rozdzielna, żórawiowa (techn.).
Radialdruck; ciśnienie promienne (w kierunku promienia).
Radialpoltype; prądnica o magnesach leżących w promieniu (el.).
Radialturbine; turbina promieniowa, promiennicza, promienna (maszyn.).
Radiator; 1) radiator, iskiernik, promiennik, promieniec (wysyłacz fal) (el.); 2) ogrzewalnik, grzejnik organkowy, organki (ogrz.).
Radieren (auskratzen); wycierać (rysunek).
Radiergummi (Schabgummi); guma do wycierania.
Radikal; pierwotnik, rodnia, radykał (chem.).
Radikand (Größe unter dem Wurzelzeichen); ilość podpierwiastkowa, ilość pod znakiem pierwiastka (mat.).
Radioaktiv (die Wirkung des Radiums ausübend); radioaktywny (do wydawania światła bez widocznego ubytku swej masy zdolny).
Radiolarien; radiolarje, promienice (wymoczki) (geol.).
Radiolith; radjolit, brewicyt, kamień plewisty (min.).
Radiometer (Strahlungsmesser, Lichtmühle); radjometr, wiatraczek świetlny, promieniomierz (fiz.).
Radiotelegraph; radjotelegraf, telegraf bez drutu.
Radiotelegraphie; radjotelegrafja, telegrafja bez drutu.
Radium; rad, radium (chem.).
Radiumemanation (Radiumausfluß); wypływ, emanacja radu (fiz.).
Radius (Halbmesser); promień (geom.).
Radiusvektor (Leitstrahl); promień wodzący (mech.).
Radix (Wurzel); pierwiastek (mat.).
Radizieren (Wurzel ausziehen, wurzeln); pierwiastkować, wyciągać pierwiastek (mat.).
Radkranz (Radfelgenkranz); wieniec koła, otok, obwód (pierścień zewnętrzny, w tkóry są wpuszczone sprychy).
Radkranz (Radreifen) p. Bandage.
Radkunst (Wasserradkunst); wywadniarka (pompa) z kołem wodnem (maszyn. górn.).
Radlauf; bieg, obieg koła.
Radlauffläche (Lauffläche des Rades); powierzchnia biegowa koła, toczna kołowa, potoczna koła (wóz).
Radlinie (Zykloide); cykloida, toczna.
Radmacher; kołodziej, stelmach.
Radnabe (Nabe); piasta koła (część środkowa koła otaczająca oś).
Radquetsche p. Kollergang.
Radreifeisen p. Reifeisen.
Radreifen (Reif, Reifen) eines Wagenrades; obręcz koła.
Radreifen (Reifen) eines Eisenbahnwagenrades p. Bandage.
Radsatz; zestaw kół, złożenie kół.
Radschaufel; łopatka koła (w kole wodnem) (maszyn.).
Radschrämmaschine von Garforth; kołowa maszyna wrębowa Garfortha, kołowa wcinarka Garfortha (górn.).
Radspeiche (Speiche) des Wagenrades; sprycha, śpica, szprycha, promień, ramię koła, (część koła łącząca obwód z piastą).
Radspur; kolej, pokole (na ziemi wyryte).
Radspurkranz; obrzeże koła, rąbek koła, krysa koła.
Radstand (Radabstand); rozstawa kół.
Radstand (Entfernung der Achsen); rozstawa osi (wóz.).
äußerster —; rozstęp osi (odstęp osi skrajnych).
Radstube (Wasserradstube); kołownica, lednica (szerzyzna podziemna w której ustawione są koła wodne podziemnemi wodami poruszane) (maszyn. górn.).
Radwalzen p. Kollergang.
Radwalzwerk; walcownia z kołem wodnem (maszyn. hut.).
Radwelle (Rad an der Welle); koło na wale, kołowrót (maszyn.).
Radwelle (Welle eines Wasserrades); wał koła wodnego (maszyn.).

Radzelle (Zelle eines Wasserrades); korcówka, korczyna, komórka, przedziałka, skrzynka (koła wodnego) (maszyn.).
Raffination (der Metalle) p. Raffinieren.
Raffinatkupfer (raffiniertes o. hammergares Kupfer); miedź rafinowana, oczyszczona, czysta (met.).
Raffinatsilber (raffiniertes Silber); srebro czyste (met.) p. Feinsilber.
Raffinieranstalt p. Raffinierwerk.
Raffinieren (der Metalle); rafinowanie, oczyszczanie (kruszców) (met.).
— **des Roheisens** p. Weißmachen des Roheisens.
— **des Silbers** p. Silberfeinbrennen.
— **des Stahls** (Gerben des Stahls); rafinowanie, przeciąganie stali.
Raffinierfeuer (Raffinierherd) für Roheisen; p. Feineisenfeuer.
Raffinierofen; piec rafinacyjny, oczyszczający (hut. met.).
Raffinierstahl (gegerbter Stahl) p. Gerbstahl.
Raffiniert; rafinowany, oczyszczony.
Raffiniertes Siedesalz; warzonka rafinowana, oczyszczona (warzel.).
Raffinierwerk (Raffinieranstalt); rafinerja, oczyszczalnia, odczyszczalnia (met.).
Rahmeisen (Rahmeneisen); żelazo ramowe, ramówka (met.).
Rahmen (Fensterrahmen); rama okienna, oknica (bud.).
Rahmen (Gestell); rama, ostoja, podstawa (wozu, klatki) (górn. i. t. d.).
Rahmen (Schachtkranz); wieniec, para (w szybach) (górn. cieś.).
Rahmeneisen p. Rahmeisen.
Rahmstück (Fries); otoczyna, fryz, obłogi (bud. stol.).
Raibler Schichten; warstwy raibelskie (geol.).
Rain (Ackergrenze); miedza (miern.).
Rainstein; słup graniczny, granicznik (miern.).
Raitel p. Bügel.
Raiten (rechnen); liczyć, rachować (górn.).
Raithalde (b. Seifenwerken); warpa (zwał, hałda) usypowa (górn.).
Raitung (Abrechnung); zamknięcie rachunków, obliczenie się, porachowanie się (górn.).
Raketchen (Rakete, Schwärmer, Schwedel); rakietka (do zapalania nabojów) (górn.).
Raketchenzündung (Halmzündung); zapalanie rakietkowe, źdźbłowe (górn.).
Rakysche Schnellschlagbohrung p. Schnellschlagbohrung.
Rakysche Wasserspülbohrung p. Wasserspülbohrung.
Ramaßeisen (Abfalleisen); stare żelaziwo, żelazo odpadkowe (met.).
Rammbär (Ramblock) p. Bär.
Rammbeton; beton ubijany, gruz wbijany w grunt (bud.).
Ramme (Rammaschine, Rammwerk, Hoyer, Schlagwerk); kafar, bitnia (bud.).
Dampf —; kafar parowy.
einläufige —; kafar jednoświecowy.
Kunst —, (Haken —); kafar z wychwytem, kafar dźwigarkowy.
Pulver —; kafar wybuchowy.
Zug —, (Lauf —); kafar sznurowy, pociągowy.
zweiläufige —; kafar dwuświecowy.
Rammeln sich (von Gängen); zbiegać się (geol. górn.).
Rammelsbergit (weißer Arsennickel, Weißnickelerz, Weißnickelkies, Weißarsennickel, weißer Kupfernickel); ramelsbergit (min.).
Rammen; bić, wbijać, ubijać (przy pomocy kafara).
Rammer; kafarnik, bitniarz.
Rammklotz p. Bär.
Rampe (Bahnübergang, Niveauübergang, Wegübersetzung); przejazd w poziomie (przeprowadzenie drogi przez tory w jednym poziomie z nimi).
Rampe (Ladebühne) p. Laderampe.
Rampenaufseher; dozorca ładowni, dozorca rampy.
Rampenschlagbaum p. Schlagbaum.
Rampenwächter; przejazdowy, stróż rogatkowy.
Rand; 1) brzeg; 2) krawędź.
Randanit; randanit (min.).
Randbemerkungen; uwagi na marginesie.
Randklemme (Peripherieklemme); sprzęg (zacisk) obwodowy (miern.).
Randstein; krawężnik (bud.).
Rang; 1) stopień, ranga, dostojeństwo; 2) rząd.
Rangierbahnhof (Formierungsbahnhof, Zugbildungsbahnhof); dworzec zestawczy, zestawowy, przerządnia (kol.).
Rangierdienst; służba przetokowa (kol.).

Rangieren der Wagen p. Verschieben.
Rangierer (Wagenschieber); przesuwacz wozów, ustawiciel, przetokowy.
Rangiergeleise (Verteilungsgeleise); tor rozdziałowy, przetokowy, zestawczy, przerządczy (kol.).
Rangierlokomotive p. Lokomotive.
Rangiermeister; starszy przesuwacz wozów, starszy przetokowy, ustawiciel pociągów (kol.).
Rangiersignal; sygnał przetokowy, zestawczy (kol.).
Rangsklasse; klasa stopnia służbowego, klasa rangi.
Raphilit; rafilit (min.).
Rapid (b. Sprengstoffen); nagły, gwałtownie działający (górn.).
Rapid-Bohrsystem; wiercenie pospieszne, wiercenie sposobem „Rapid" (wierc. ziem.).
Rappen; obrzucać, wyprawiać (mur) (bud.).
Rapport (Bericht, Meldung); doniesienie, sprawozdanie, relacja, raport.
Rapportbuch; księga raportowa.
Rapportieren (Bericht erstatten, anzeigen); donosić, zdawać sprawę, raportować.
Rapputz; obrzutka, wyprawa żwirowa (bud.).
Raps; rzepak.
Rapsöl (Rüböl); olej rzepakowy (matr.).
Rasen (Grasland, Erdoberfläche); darń, darnina, murawa, powierzchnia ziemi (geol. górn.).
Rasenbekleidung (Rasenbelag, Berasung); darniowanie, odarniowanie, odarnienie, zamurawienie.
Raseneisenerz (Raseneisenstein, Rasenerz, Wiesenerz); żelaziak (żelazo) darniowy, łąkowy, poddarniówka (min.).
Rasenerz p. Raseneisenerz.
Rasengang p. Rasenläufer.
Rasenhängebank; zrąb szybu, poziom światowy (górn.).
Rasenläufer (Wasenläufer, Rasengang, Tagegehänge); żyła poddarniowa (płytko zalegająca) (geol.).
Rasenmesser (Rasenschneidmesser; darnik, nóż darniarski.
Rasenschaufel (Rasenschneidschaufel); łopata do darni, darniówka.
Rasenstecher; rydelek do wybierania darni.
Rasentorf; 1) torf darniowy (według występowania); 2) torf włóknisty (według jakości) (min.).
Raspel; tarnik, napilnik, pilnik zadziorowy (techn.).
dreieckige —; tarnik trójkątny.
flache —; tarnik płaski.
runde —; tarnik okrągły.
Raspeln; nacinać zadziorowo, tarnić, raszplować (techn.).
Raß (After); muł chudy, jałowy (sort.) p. After.
Rasselwecker; dzwonek z przerywaczem (el.).
Rast; spoczynek, wypoczynek, wytchnienie.
Rast (Ofenrast) eines Hochofens; spadek, raszt, ruszt (wielkopiecowy) (hut.).
Rast (Ruhebühne) spocznik, przestanek, pomost spoczynkowy (górn.), p. Fahrbühne.
Rastel; szpony (el.).
Rate (Teilzahlung); rata (częściowa wpłata należności w oznaczonych odstępach czasu).
Rateau-Ventilator p. Ventilator.
Ratifizieren (bestätigen, genehmigen); potwierdzić, uznać, ratyfikować.
Ratsche (Bohrratsche, Knarre, Bohrknarre); grzechotka (osada z kołem zębatem i zatrzaskiem) (narz.).
Rätter (Rättersieb); rzeszoto, przesiewadło, przesiewarka (sort.).
Rättern (auf Rättern durchsieben, klassieren); przesiewać, rozdzielać przy pomocy rzeszota (sort.).
Rättersieb p. Rätter.
Rätterwäsche; płóczka rzeszotowa, sitowa, skrzynia sitowa potrząsalna (sort.).
Rätterwerk (Rätteranlage, Rättermaschine, Rätter); przesiewadło (przesiewarka) rzeszotowe, urządzenie rzeszotowe (sort.).
Raubbau (Raubbauen); odbudowa rabunkowa, nieprawidłowa, plądrująca, łupiezka, plądrowanie (górn.).
Raubbauen p. Raubbau, Rauben.
Rauben (das Grubenholz); wyrywać, wychwytywać, wybierać, rabować (budulec kopalniany) (górn.).
Rauben (Kohlenpfeiler, Reservepfeiler, Firstenkohle); wybierać, wyrąbywać, wydobywać (filary węglowe, zasypowe, węgiel stopowy) (górn.).

Rauben (Raubbau treiben, auf den Raub bauen, raubbauen, rauben); rabować, plądrować, odbudowywać (dobywać) sposobem nieprawidłowym, łupiezkim, rabunkowym (górn.).
Raubhaken (Bruchhaken beim Holzrauben); targak, wyrywak (górn.).
Raubort; przodek rabunkowy (górn.).
Raubspindel; śruba rabunkowa, targająca (górn.).
Raubstollen; sztolnia rabunkowa (górn.).
Rauch; dym.
Rauchachat; agat dymny (min.).
Rauchbrille; okulary przeciwdymne.
Rauchentwicklung; wytwarzanie się dymu.
Rauchfang (Esse, Schornstein, Kamin, Schlot); komin (bud. techn.).
Rauchfang (Rauchmantel, Kaminhals, Kaminschurz, Schurz, Kutte); oddymnik; kapa, iskrochron.
Rauchfangverzehrungsapparat; oddymień, dymochłon.
Rauchgase (Abgase, Verbrennungsprodukte); spaliny, gazy spalinowe.
Rauchgemäuer (eines Hüttenofens) p. Rauhgemäuer.
Rauchglocke; czapa (nad kanałem spalinowym.).
Rauchkammer (Rauchkasten); dymnica, dymnisko (część kotła parowego, którą uchodzi dym do komina) (u. parowozów).
Rauchkanal (Feuerzug, Essenkanal) der Dampfkessel; kanał dymowy, spalinowy.
Rauchkappe; kapa kuzienna, kowalska, wyczadnik (kow.).
Rauchkasten p. Rauchkammer.
Rauchkristall p. Rauchquarz.
Rauchloch; dymnik, czeluście, czopuch, cepuch (bud.).
Rauchlos; bezdymny.
Rauchmantel p. Rauchfang.
Rauchpfanne; panew dymna (ogrzewana spalinami) (warzel.).
Rauchquarz (Rauchkristall, Rauchtopas); kwarc zadymiony (min.).
Rauchrohrkessel p. Kessel.
Rauchschacht p. Rauhgemäuer.
Rauchschieber (bei den Dampfkesseln); zasuwa czopuchowa, dymowa (maszyn.).
Rauchtopas p. Rauchquarz.
Rauchtrockenpfanne; dymna panew suszarniana (warzel.).
Rauchtrocknung (Trocknung des Siedesalzes auf Rauchpfannen); suszenie dymne, spalinowe (warzel.).
Rauchverhüter; dymochron (techn.).
Rauchverzehrer; obezdymiak (kol.).
Rauchverzehrung; obezdymienie, (spalenie dymu, pochłanianie dymu).
Rauchverzehrungsapparat; oddymień, dymochłon (techn.).
Rauchwacke (Zechsteindolomit); waka dymna, dymnowaka, popiół dolomitowy (geol.).
Rauh; 1) chropowaty, szorstki; 2) surowy (o rudzie).
Rauhbank (Rauhbankhobel); strug gładysz, spust, spuszcz, wygładnik, ruban, rubanek (strug do ostatecznego wyrównania) (stol.).
Rauhes Eisenerz; ruda żelazna surowa (t. j. nieprażona i nieprzebierana).
Rauhgemäuer (Rauchmauer, Rauhmauerwerk, Rauchgemäuer, Rauchmauer, Mantel, Rauhschacht, Ofenstock); płaszcz (zewnętrzny mur obwodowy pieca wielkiego lub szybowego) (hut.).
Rauhhobel (Rauhbankhobel) p. Rauhbank.
Rauhigkeit; chropowatość, szorstkość.
Rauhmauer (Rauhmauerwerk) p. Rauhgemäuer.
Rauhschacht (Rauchschacht) p. Rauhgemäuer.
Rauhverputz (Rauhwerk, Bewurf); wyprawa surowa, wyprawa pod gont (bud.).
Rauhwaschen (das erste Verwaschen, Verwaschen aus dem Rohen, die erste oder trübe Läuterung); płókanie pierwsze, mętne (sort.).
Rauhwerk p. Rauhverputz.
Rauhzink p. Rohzink.
Raum; miejsce, przestrzeń.
schädlicher —, przestrzeń szkodliwa, stracona, nieskuteczna (w cylindrze parowym).
Räumasche; rajmówka (wyskrobki popiołu, wydystylowanego galmanu i prochy cynkowe, z mufli po jej odpędzeniu wyrzucane) (met.).
Raumausnützung; wyzysk miejsca, wyzyskanie przestrzeni.
Raumeisen (Spiralkrätzer) p. Bohrkrätzer.
Räumen (aufräumen) p. Aufsäubern.
Räumen (beräumen) p. Beräumen.
Räumer; rozwiertnik (ślus.).

Raumgebilde utwór przestrzenny (geom.).
Rauminhalt; pojemność, objętość.
Raumlehre (Geometrie); geometrja.
Räumlich; przestrzenny.
Räumlichkeit; przestrzeń, ubikacja, miejsce, izba, lokal.
Raumkrätzel (Raumlöffel, Mehlkratzer, Bohrkrätzer, Krätzer, Bohrlöffel, Löffelräumer); zgrzebełko, skrobaczka (górn.).
Raumlöcher (Zuglöcher); oddechy, przewiewy (kanały w milerzu dla przeciągu powietrza i równego zwęglania się drzewa) (węgl.).
Raumlöffel p. Raumkrätzel.
Raummaß; miara objętości, pojemności.
Raummeter; metr przestrzenny.
Raumnadel (Räumnadel, Bohrnadel, Ladnadel, Spurnadel, Schießnadel, Zündnadel, Nadel, Ladespieß, Ladespitz); iglica, żygadło, żgadło, (drut przygotowujący otwór do założenia przezeń zapalnika) (górn.).
Raumschaffung; 1) uprzątnienie; 2) przybiórka podsadzkowa, przybiórka na podsadzkę (górn.).
Raumschießen (Hohlladen); strzelanie drążone, nabijanie drążone, igliczne (górn.).
Raumteil; część przestrzenna.
Raumvergrößerung; zwiększenie objętościowe.
Rauschen des Zinns (Kritzeln des Zinns); trzeszczenie cyny (oznaka czystości cyny w pręcikach, gdy trzeszczy w zginaniu) (met.).
Rauschgelb (gelbes Rauschgelb); p. Auripigment.
Rauschgelb (rotes Rauschgelb); p. Realgar.
Rauschgold (Flittergold, Knittergold); pozłotka fałszywa, mosiądz płatkowy (met.).
Rauschrot; p. Realgar.
Rauschsilber (Knittersilber); srebrzenie fałszywe, pakfong płatkowy.
Raute (Rhombus); romb (geom. kryst.).
Rautenflach (Rautenflächner); p. Rhomboëder.
Rautennadel p. Rhombennadel.
Rautenspat; dolomit kryształowy (min.).
Rautenzwölfflach (Rautenzwölfflächner); p. Rhombendodekaëder.
Rayon (Umkreis, Bereich); obwód, obręb, rejon.
Rayonieren; rajonować, promieniować (miern.).
Razoumoffskin (Razumoffskin); razumowskin (min.).
Reagens (Prüfungsmittel); odczynnik, działacz, reagent (chem.).
Reagenzglas (Prüfröhrchen); probierka, probówka (chem.).
Reagenzpapier (chemisches Prüfpapier); papier odczynnikowy (chem.).
Reagieren (gegenwirken); oddziaływać, odczyniać, reagować (chem.).
Reaktanz; opór wzniecony, indukcyjny, reaktancja (el.).
Reaktion (Rückwirkung, Gegenwirkung, Rückschlag) oddziaływanie, reakcja (fiz. mech.).
Reaktion (Stützkraft, Auflagerdruck); odpór, reakcja (mech.).
Reaktionsrad (Segner'sches Wasserrad); koło naporowe, reakcyjne, kółko Segnera (maszyn.).
Reaktionsturbine p. Turbine.
Realgar (Rubinschwefel, Sandarach, Rauschgold, rotes Rauschgelb, Schwefelrubin, Arsenrubin, rotes Arsen, rote Arsenblende, rotes Schwefelarsen, rotes Schwefelarsenik); realgar, sandaraka, złotołusk czerwony (min.).
Realisieren (verwirklichen); urzeczywistnić.
Realität (Grundeigentum); realność, posiadłość gruntowa, majątek nieruchomy.
Realschule; szkoła realna.
Realschüler; uczeń szkoły realnej.
Realwert (wirklicher Wert); wartość rzeczywista.
Reambulation der Grenzen; sprawdzenie granic (miern.).
Rebsäule (b. Pochstuhl) p. Pochsäule.
Receiver (Aufnehmer, Zwischenbehälter) b. einer Compounddampfmaschine; przelotnia, pośrodek, zbiornik (maszyn.).
Receiverdampf; para przelotna.
Receiverdampfmaschine; maszyna parowa z przelotnią (maszyn.).
Receiverspannung; prężność w przelotni (maszyn.).
Rechen (Harke); grabie.
Rechen (Aufhängrechen, Hänge) f. d. Bohrgestänge; grabki, wieszadło (wierc. ziem.).
Rechenschieber (Rechenstab); suwak rachunkowy, zasuwka logarytmiczna (mat.).

Rechentafel; tablica do rachowania (miern.).
Rechnung; rachunek.
Betriebsausgabe —, rachunek wydatków ruchu.
Geld —, rachunek pieniężny.
Material —; rachunek materjałów.
Monats —, rachunek miesięczny.
Reise —, (Reisepartikulare); rachunek kosztów podróży.
Waren —, (Faktura); rachunek kupiecki, faktura.
Rechnungsabschluß; zamknięcie rachunku, bilans (rach.).
Rechnungsabsolutorium; uznanie rzetelności rachunku, przyjęcie rachunków, zatwierdzenie rachunku.
Rechnungsanstand (Rechnungsbemänglung); zarzut rachunkowy.
Rechnungsbasis; podstawa obliczona (miern.).
Rechnungsbeamte; urzędnik rachunkowy.
Rechnungsbeleg; alegat, załącz (dowód) do rachunku (rach.).
Rechnungsbemänglung p. Rechnungsanstand.
Rechnungsdepartement; wydział obrachunkowy, oddział rachunkowy (rach.).
Rechnungserläuterung; objaśnienie, uzupełnienie rachunkowe.
Rechnungserledigung; 1) załatwienie rachunku, 2) zatwierdzenie rachunku.
Rechnungsersatz; dopłata rachunkowa, zwrot rachunkowy (rach.).
Rechnungsfehler; 1) błąd w liczeniu, 2) pomyłka (usterka) w rachunku.
Rechnungsführer; rachmistrz.
Rechnungskammer; izba obrachunkowa (rach.).
Rechnungskontrolle; kontrola rachunku (rach.).
Rechnungsleger; zdawca rachunków, składający rachunki, rachmistrz (rach.).
Rechnungslegung; złożenie rachunku (rach.).
Rechnungstabelle; tablica rachunkowa (rach.).
Rechnungsüberschlag; obliczenie (kalkulacja) tymczasowe (rach.).
Rechnungsvorgang; przebieg obliczenia.
Rechnungswesen; rachunkowość.
Recht; 1) prawo; 2) ustawa; 3) sprawiedliwość; 4) słuszność.
Rechteck; prostokąt (geom.).
Rechteckig; prostokątny (geom.).
Rechte-Hand-Regel; prawidło (reguła) prawej ręki (el.).
Rechter Teil (der Gleichung); strona prawa (równania) (mat.).
Rechter Winkel; kąt prosty (geom.).
Rechte Zimmerung p. Zimmerung.
Rechtfallend (rechtsinnig oder rechtsinnisch fallend); prawidłowo nachylony (geol. górn.).
Rechtsgängig; prawoskrętny, o prawym skręcie, gwincie (maszyn.).
Rechtsinnig (rechtsinnisch); 1) prawidłowy (o upadzie) (geol.); 2) postępowy, prawobieżny, prawy (o podziałce) (miern.).
Rechtskonsulent; doradca prawy.
Rechtskräftig; prawomocny.
Rechtslauf; bieg prawy (maszyn.).
Rechtsverhältnisse; stosunki prawne.
Rechtsweg; droga prawna, droga prawa.
Rechtsweg (Parallelweg); droga przyszlakowa (kol.).
Rechtsweiche; rozjazd (zwrotnica) prawozwrotna (kol.).
Rechtwinklig; prostokątny (geom.).
Rechtwinklige Koordikaten; spółrzędne prostokątne (miern.).
Rechtwinkliges Dreieck; trójkąt prostokątny (geom.).
Rechtwinkliges Parallelopiped; prostopadłościan (geom.).
Rechtzeitig; w porę, w terminie, w właściwym czasie.
Reckeisen; fryzowane żelazo kute, żelazo drobne, w pręcikach (met.).
Recken (strecken) Metalle, Eisen; wyciągać, rozciągać, płaszczyć (hut.).
Reckhammer (Streckhammer, Zainhammer, Bandhammer); klepacz, młot płaszczący, toporniczy, cajniarski (maszyn. hut.).
Reckschmied; 1) kowal młotowy, 2) p. Zainer.
Reckwalzwerk (Streckwerk); p. Stabeisenwalzwerk.
Redruthit (Chalkosin, Kupferglanz); błyszcz miedzi, chalkozyn (min.).
Reduktion (Desoxydation); odtlenienie, redukcja (chem. met.).
Reduktion (Verminderung, Umrechnung, Verjüngung); uproszczenie, redukcja (mat.).
Reduktionsbuchse; tulejka redukcyjna, zmniejszająca (el.).
Reduktionsfaktor; 1) zamiennik; 2) spółczynnik zniżający.

Reduktionsflamme; płomień odtleniający (chem. met. prob.).
Reduktionsmaßstab p. Verjüngungsmaßstab.
Reduktionsmittel; środek odtleniający (chem. met.).
Reduktionsmuffe (verjüngte Muffe); zwężka (maszyn.).
Reduktionsniveau; poziom redukcyjny, zredukowany (miern.).
Reduktionsresultante; wypadkowa sił przeniesionych (mech.).
Reduktionstafel (Reduktionstabelle); tablica zamienna.
Reduktionstransformator; przetwornik zmiejszający (napięcie) (el.).
Reduktionsventil (Reduzierventil) p. Ventil.
Reduktionszirkel (Proportionalzirkel); cyrkiel redukcyjny, zmniejszający, proporcjonalny.
Reduktionszone (im Hochofen); strefa odtlenienia (met.).
Reduktor; reduktor, transformatorek (przetwornik), dzwonkowy (el.).
Reduzierbarkeit; 1) przemienność; 2) odtlenialność.
Reduzieren (desoxydieren); odtleniać, redukować (chem. met.).
Reduzieren (zurückführen, umrechnen, vermindern); redukować, upraszczać, sprowadzać (do) (mat.).
Reduzierventil p. Ventil.
Reell (wirklich); rzeczywisty.
Reelles Bild (wirkliches Bild, Sammelbild); obraz rzeczywisty (fiz.).
Refaktie; 1) refakcja (strącenie z należności z powodu uszkodzenia dostarczonych towarów); 2) p. Nachlaß.
Referat (Bericht, Vortrag); sprawozdanie piśmienne, referat.
Referent; referent, sprawozdawca.
Salinen —; referent salinarny.
Referieren (Bericht erstatten, berichten); oznajmić, uwiadomić, donosić, zdawać sprawę.
Reflektieren (Lichtstrahlen zurückwerfen); odbijać, reflektować (fiz.).
Reflektor (Strahlenwerfer, Scheinwerfer); reflektor, odblaśnik, daszek.
Reflektorlampe; lampa reflektorowa.
Reflexion; 1) refleksja, odblask, odbłysk (światła); 2) odbicie (głosu).
Reflexionsebene; płaszczyzna odbicia (fiz.).
Reflexionsgesetz; prawo odbicia, odbijania (fiz.).
Reflexionsgoniometer; gonjometr optyczny (fiz. kryst.).
Reflexionsprisma (total reflektierendes Prisma); zwierciadło pryzmatyczne (fiz. miern.).
Reflexionsspiegel; reflektor (fiz.).
Reflexionswinkel (Zurückwerfungswinkel, Ausfallwinkel); kąt odbicia.
Refraktion (Strahlenbrechung); refrakcja, załamanie światła (fiz.).
Refraktor (dioptrisches Fernrohr, Linsenfernrohr); refraktor (luneta z samych soczewek złożona) (fiz.).
Refrigerator (Verdampfer); refrygerator, parownik, odparownik (fiz. chem. górn.).
Regal (Regale, Königsrecht, Hoheitsrecht); 1) prawo koronne, monarsze, królewskie, majestatu; 2) regalia (niektóre dochody skarbowe).
Berg —; królewszczyzna górnicza, regał górniczy (pr. górn.).
Rege (feig) vom Gestein p. Flüchtig.
Regel; reguła, prawidło, zasada.
Regelation; regelacja (zamarzanie lodu) (geol.).
Regeldetri (Dreisatzrechnung); reguła trzech (mat.).
Regelmäßig; równomierny, równokształtny, foremny, prawidłowy.
Regenerativfeuerung (Siemens'sche Feuerung, Siemensfeuerung); palenie regeneracyjne (hut.).
Regenerativofen (Siemensofen, Regeneratorofen); regeneratówka, Siemensówka, piec Siemens'a (hut.).
Regenerator (Erneuerer); regenerator, odzysknica, odnawiacz (hut.).
Wärme —, Wärmespeicher); odzysknica ciepła, gromadnica ciepła.
Regenmenge; ilość deszczu, opad deszczu.
Regenmesser; ombrometr, deszczomierz.
Regenwasser, deszczówka.
Regie (Selbstunternehmung); zarząd (zawiadowstwo) własne, na własną rękę.
Regiebau (Bau im Selbstbetrieb); budowa we własnym zarządzie.
Regiekonto; konto (rachunek) zarządu (rach.).
Regiekosten (Regieaufwand); koszta zarządu, nakład zarządu.
Register; 1) spis, lista, wykaz; 2) zasuwa (dymowa) p. Essenklappe; 3) rejestr (w zamku).

Registratur (Schriftenkammer, Aktenraum); registratura, archiwum.
Registrierapparat (Selbstschreiber); registrator, przyrząd zapisujący.
Registrieren (eintragen, buchen); zapisywać, wykreślać.
Reglement (Vorschrift, Bestimmung, Dienstordnung); regulamin, regulamin służbowy (zbiór przepisów).
Regler p. Regulator.
Regnier-Maschine (Compound-Wasserhaltungsmaschine Syst. Regnier); wywadniarka (kopalniana) Regniera (maszyn. górn.).
Regreß (Rückforderung, Ersatzanspruch); regres, żądanie (poszukiwanie) zwrotne.
Regul (Regulus); p. König.
Regulär (regelmäßig); regularny, prawidłowy (kryst. min.).
Reguläres Kristallsystem p. Kristallsystem.
Regulativ (Vorschrift, Geschäftsordnung); regulacja, przepis, postanowienie.
Regulator (Regler); regulator, miarkownik.
astatischer —; regulator astatyczny, niestateczny (maszyn.).
Dampf —; poskramiak parowy.
Feder —; regulator sprężynowy.
labiler —; regulator chwiejny.
Pendel —; regulator wahakowy, wahadłowy.
Schwungrad —; regul. zamachowy.
statischer —; regulator statyczny.
Wind —; regulator wiatrowy, wiatrozbiór.
Zentrifugal —; regulator odśrodkowy.
Zentrifugalpendel —; regulator odśrodkowo-wahakowy.
Regulatorkugeln; kule regulatora (miarkownika) (maszyn.).
Regulatorpendel; wahak regulatora (miarkownika) (maszyn.).
Regulatorstange; trzon regulatora (miarkownika) (maszyn.).
Regulatorwelle; wał regulatora (miarkownika) (maszyn.).
Regulatorzentrifuge (zur Salztrocknung); wirówka (centryfuga) miarkownicza (warzel.).
Regulieranlasser; rozrusznik regulujący (rozrusznik do regulowania obrotów) (el.).
Regulieren (regeln); miarkować, regulować, kierować.
Reguliermagnet; magnes miarkowniczy (el.).
Regulierschalter; wyłącznik miarkowniczy (el.).
Regulierschleifringanker; twornik z opornikiem międzypierścieniowym (el.).
Regulierschraube; śruba nastawnicza (wierc. ziem.).
Regulierтür (regulierende Wettertür); drzwi (powietrzne) ustawne, rozsuwne, okienne (górn.).
Regulierwiderstand; opór ustawny, opornik (opornica), miarkowniczy (el.).
Regulierwindungen; zwoje miarkujące, miarkownicze (el.).
Regulus (Regul) p. König.
Reibahle (Reibbohrer, Bauchbohrer, Ausreiber); wiertak, rozwiertak, świder korbowy, drylownik (narz.).
Reibbohrer p. Reibahle.
Reibbrett (Reibebrett, Reibstock); tarka, zacierka, paca (deszczułka z rękojeścią do wygładzania wyprawy) (mur.).
Reiber (Steinhobel, Erweiterungsbohrer); drapak, rozszerzacz (górn.).
Reibgatter (Reibgitter, Reibgatterwäsche, Reibgitterwäsche, Reibgitterwaschwerk, Fallwäsche); krata do przecierania, płóczka sitowa, płóczka spadkowa (sort.).
Reibschale; 1) miseczka do rozcierania; 2) moździerz (chem. prob.).
Reibung (Friktion); tarcie (mech.).
— **der Bewegung;** tarcie w ruchu.
— **der Ruhe;** tarcie w spoczynku, tarcie w bezruchu.
gleitende —, (rutschende —); tarcie posuwiste, tarcie przy ślizganiu.
rollende —, (wälzende —); tarcie potoczyste, tarcie przy toczeniu.
Zahn —; tarcie międzyzębne.
Zapfen —; tarcie czopowe.
zusätzliche —; tarcie niejałowe.
Reibungsarbeit (Reibungskraft); praca tarcia.
Reibungsbremse; hamulec cierny (maszyn.).
Reibungselektrische Zündmaschine; elektryczna zapalarka cierna (el. górn.).
Reibungselektrizität; elektryczność cierna (w skutek tarcia) (el.).
Reibungsfläche; powierzchnia tarcia.
Reibungshammer; młot cierny (techn.)

Reibungskoeffizient; spółczynnik tarcia.
Reibungskraft (Reibungsarbeit); praca tarcia.
Reibungskupplung p. Kupplung.
Reibungsmoment; moment tarcia (mech.).
Reibungsrad p. Friktionsrad.
Reibungsscheibe; krążek cierny (techn.).
Reibungstrommel; bęben przewojowy (maszyn.).
Reibungsverlust; strata (z powodu) tarcia.
Reibungsvorgelege; przystawka cierna, tarciowa (maszyn.).
Reibungswiderstand; opór tarcia.
Reibungswinde; dźwigarka cierna, tarciowa (maszyn.).
Reibungswinkel (Ruhewinkel); kąt tarcia (mech.).
Reibungszünder (Friktionszünder); zapalnik cierny (górn.).
Reibzündung; zapalanie cierne (el. górn.).
Reich p. Edel.
Reichardtit; reichardyt (min.).
Reichblei (silberhaltiges Werkblei); ołów mocnosrebrzysty (met.).
Reichenhaller Kalk; wapień reichenhalski (geol.).
Reichgerinne (Reichrinne, reiches Gerinne oder Gerenne); bogate mączne żłoby (w mącznych przewodach) (sort.).
Reichhaltig; bogaty (w kruszec).
Reichhaltiges Erz; ruda bogata, wiele kruszcu zawierająca (górn. hut.).
Reichlich; obfity, dostatni, dostateczny.
Reichrinne p. Reichgerinne.
Reichsgericht; trybunał państwa.
Reichsgesetzblatt; dziennik ustaw państwa.
Reichsmonopol p. Staatsmonopol.
Reichstagsgebäude; parlament.
Reif (Reifen, kreisförmiges Band); 1) obręcz, pierścień; 2) skówka, zwora (mech. techn.).
Reifeisen Radreifeisen, Radreife); żelazo obręczowe, pasowe, bednarskie, cienkie (met.).
Reifen p. Reif.
Reifenholz (Reifholz); drzewo obręczowe, drzewo na obręcze.
Reifenschacht (Reifschacht) p. Bügelschacht.
Reifenzimmerung; obudowa (wyprawa) obręczowa, wydrzewienie obręczowe (szybu) (górn.).
Reifholz p. Reifenholz.
Reifkloben; trzym skośny (imadło ze szczękami pochyłemi) (tok.).
Reifschacht p. Reifenschacht.
Reihe; szereg, rząd, postęp (mat.).
arithmetische —; szereg arytmetyczny, postęp arytmetyczny.
geometrische —; szereg geometryczny, postęp ilorazowy.
Reihenmaschine p. Hauptschlußmaschine.
Reihenschalter; wyłącznik rzędowy, ładownica szeregowa (el.).
Reihenschaltung (Serienschaltung); połączenie szeregowe, układ szeregowy, łączenie posobne (el.).
Reihenschlußmaschine; maszyna szeregowa, głównikowa (el.).
Reihenschlußmotor (Serienmotor); motor (silnik), szeregowy (el.).
Reihentransformator; przetwornik rzędowy (el.).
Reihenwicklung; uzwojenie szeregowe (el.).
Reineisen (Feineisen); surowiec (surowizna), rafinowany, czyszczony.
Reineisenfeuer p. Feineisenfeuer.
Reineinnahme (Reinertrag); dochód czysty.
Reingewicht (Nettogewicht) p. Gewicht.
Reingewinn; uzysk, zysk czysty.
Reingrabener Schiefer (Halobienschiefer); łupki reingrabeńskie (geol.).
Reinhard'scher Ausbau (wanderndęr Grubenausbau von Reinhard); obudowa Reinharda (górn.).
Reinigung (Säuberung); czyszczenie, oczyszczanie.
Reinigung des Salzes p. Salzreinigung.
Reinigungsbassin (Reinigungsbecken); zbiornik oczyszczający (wodę).
Reinigungsgrube p. Löschgrube.
Reinigungstür (Essentür); wycior (otwór kominowy służący do wymiatania sadzy) (bud.).
Reinmachen; czyścić, oczyszczać.
Reinmachen des Gestells; gracowanie, szorowanie (ściąganie żużla w wielkim piecu przed spustem) (hut.).
Reinmachergraben (Schlichgraben) p. Schlämmgraben.
Reinscheiden (Erzscheiden); przebiórka rud na czysto (sort.) p. Erzscheiden.

Reisediäten (Reiseentschädigung); podróżne, zwrot kosztów podróży, dyjety.
Reisegepäck; tłumok, pakunek podróżny.
Reisepartikulare (Reiserechnung); rachunek (wykaz) kosztów podróży.
Reisig; 1) chrót, suszka (drzewo zeschłe); 2) faszyna.
Reißahle; szydło blacharskie.
Reißblei; 1) grafit; 2) ołówek.
Reißbrett (Zeichenbrett); rysownica, deska rysownicza, stolnica rysunkowa.
Reißer (Parallelreißer); znacznik słupkowy (stol.).
Reißfeder (Linienzieher); grafjon, ryśnik, kreślnik, pióro rysunkowe, pióro kreślne.
Reißlatte (Latte); łata (bud. cieś.).
Reißmaß p. Streichmaß.
Reißmesser (Schnittmesser, Zugmesser, Ziehmesser); strug bednarski, ośnik (stol.).
Reißmodel p. Streichmaß.
Reißschiene; linja rysownicza, linjał rysowniczy.
Reißzeug; narząd (przybornik) rysunkowy, rysowadło, sztuciec rysowniczy (zbiór cyrkli).
Reitel (Raitel, Stoßreitel, Prellholz) beim Hammergerüst; odbijak (deska lub belka dla wstrzymania rozpędu w górę młota fryszerskiego) (maszyn. hut.).
Reiterlibelle p. Libelle.
Reitstock; konik (tokarski), koziołek wrzeciona (głowica tylna, suwaniec) (tok.).
Reitstockstuhl (Support); suport, suwiec, suwnik (tok.).
Reizung elektrische; pobudzanie elektrycznością (el.).
Rekapitulation (Zusammenfassung, Wiederholung); zestawienie, powtórzenie, rekapitulacja.
Rekapitulieren (zusammenfassen, wiederholen); 1) powtórzyć; 2) zebrać w krótkości.
Reklamation (Zurückforderung, Beschwerde, Einsprache); reklamacja, upomnienie się, poszukiwanie, poisk.
Reklamieren (zurückfordern, beanspruchen); reklamować, wymagać zwrotu, upominać się.
Rekognoszierung (Auskundschaftung); rekognoskowanie, przeglądanie, rozglądanie się, rozpatrzenie się, zaznajomienie się (z terenem).
Rekognoszierungsaufnahme; pomiar przelotny, rekonesansowy (miern.).
Rekognoszierungsnivellement; niwelacja, poziomowanie) orjentacyjna, przelotna, przeglądowa (miern.).
Rekognoszierungstisch; stolik do zdjęć przelotnych, przeglądowych (miern.).
Rekommandieren (empfehlen, einschreiben); polecać (zapisać list, rekomendować).
Rekonstruktion (Wiederaufbau); rekonstrukcja, odnowienie, odbudowanie, przebudowanie, przekształcenie.
Rektaszension (gerade Aufsteigung); rektascenzja, wzniesienie (gwiazdy) (astr. miern.).
Rektifikation (Berichtigung); rektyfikacja (miern.) p. Berichtigung.
Rektifikationsbrettchen; deszczułka rektyfikacyjna (miern.).
Rektifikationsschraube (Rektifizierschräubchen); śrubka rektyfikacyjna, poprawcza (miern.).
Rektifizieren (berichtigen) ein Meßinstrument; zrektyfikować, poprawić, wyregulować (miern.).
Rektifizierung (Berichtigung) p. Rektifikation.
Rektifizierschräubchen (Justierschräubchen) p. Rektifikationsschraube.
Rekurs (Berufung, Beschwerde); rekurs, odwołanie się (do wyższej władzy).
Relais (Übertrager, Vorspann); przekaźnik, przenośnik, włącznik (tel.).
Relaisstromkreis; obwód przenośnika (tel.).
Relation (Bericht, Beziehung); 1) sprawozdanie, raport, relacja; 2) stosunek.
Relativ (beziehend, bezüglich); względny.
Relative Bewegung (Relativbewegung); ruch względny (mech.).
Relative Festigkeit p. Festigkeit.
Relative Feuchtigkeit (Feuchtigkeitsverhältnis); wilgoć, wilgotność względna.
Relative Höhe (Eigenhöhe); wysokość względna (miern.).
Relative Zahl; liczba względna (mat.).
Relegation; relegacja, usunięcie, wydalenie (akademika z wszechnicy).
Relegieren (ausschließen); relegować, wydalić.
Relevant (erheblich, wichtig); ważny.

Relieffernrohr; luneta plastyczna (fiz.).
Reluktanz; reluktancja, opór magnetyczny.
Relutum (Bargeld); relutum, gotówka (wynagrodzenie za ubytek czego).
Reluktivität; oporność magnetyczna (el.).
Remanent; pozostały, szczątkowy.
Remanent (Rest); remanent, reszta.
Remanenter Magnetismus; magnetyzm szczątkowy (el.).
Remise (Wagenhaus, Wagenschuppen); remiza, wozownia, szopa.
Remittent (Wechselbegeber); remitent, nabywca weksla, właściciel weksla.
Remittieren (zurückschicken, nachlassen, übermachen); 1) remitować, zwracać, odsyłać napowrót; 2) posyłać weksel; 3) opuszczać coś ze swego żądania (przy wekslach).
Remuneration (Belohnung, Entgelt); remuneracja, jednorazowe wynagrodzenie, zapłata.
Remunerieren (entlohnen); wynagrodzić, remunerować.
Renaissance (Wiederaufleben der Künste und Wissenschaften im 15. und 16. Jahrhundert); renesans, odrodzenie, epoka odrodzenia.
Renaissancestil; styl renesansowy, styl odrodzenia (arch.).
Rengel; łamulec (drąg spustowy do odbijania spustu u wielkiego pieca dla wypuszczenia surowca) (hut.).
Renkstange (Brechstange, Hebeisen, Wuchtbaum, Gewäge); dźwignia, drąg do dźwigania, łamulec (techn.).
Rennarbeit (das Rennen, Luppenfrischarbeit), dymarstwo, praca dymarska (met.).
Rennarbeiter (Luppenschmelzer); dymarz (met.).
Rennbahn (eines Pferdegöpels) p. Göpelherd.
Rennbaum (Tummelbaum, Schwankbaum, Trift); wahacz (kołowrotu konnego) (maszyn. górn.).
Renne p. Rolle.
Renneisen; żelazo dymarskie (met.).
Rennen (schmelzen); topić, przetopić (rudę żelazną) (met.).
Rennfeuer (Rennherd, Luppenfeuer) p. Luppenfeuer.
Rennschmiede; 1) p. Luppenfrischhütte); 2) p. Rennfeuer; 3) p. Rennarbeit.
Rennsälerit; renseleryt (min.).
Rennstahl (Wolfstahl); stal dymarska (met.).
Rennstange (Stoßstange, Brechstange); łamulec, dźwignia (górn.).
Rentabilität (Einträglichkeit); zyskowność, popłatność, rentowność.
Rentabilitätsrechnung; obliczenie zysku, popłatności.
Rente (jährliches Einkommen, Zinsen, Geldertrag); renta, dochód (z ziemi lub kapitału).
Rentieren (verzinsen, bezahlt machen, lohnen); rentować, przynosić dochód, opłacać się.
Reparatur (Ausbesserung, Erneuerung); naprawa, odnowienie, wznowienie (bud.).
Reparaturbedürftig (schadhaft); wymagający naprawy, uszkodzony.
Reparaturkosten; koszta naprawy.
Reparaturwerkstätte; naprawnia (kolejowa), warsztat reparacyjny.
Reparieren (ausbessern); naprawić, wyporządzić, odnowić, reparować.
Repertorium (Verzeichnis); skorowidz, repertorjum.
Repetieren der Sole (bei der Gradierung); tężenie repetycyjne, powtarzające, powtórne (soln.).
Repetieren (Repetition) der Winkel; powtarzanie, repetycja (pomiaru kątów) (miern.).
Repetitionsmethode; sposób (metoda) powtarzający, repetycyjny, wielokrotny (miern.).
Repetitionstheodolit; teodolit powtarzający, repetycyjny (miern.).
Repetitionswinkelmessung; sposób powtarzający (repetycyjny) pomiaru kątów (miern.).
Repetitionszahl; liczba powtórzeń, repetycji, ilość powtórzeń (miern.).
Repräsentant (Vertreter); przedstawiciel, reprezentant.
Reproduzieren (vervielfältigen); odtwarzać, reprodukować.
Reptil (pl. Reptilien, Kriechtier); gad (geol.).
Repulsionskraft (Abstoßungskraft); siła odpychająca (mech.).
Repulsiv (abstoßend); odpychający.
Requisit (Erfordernis, Zubehör, Gerät); ogół przedmiotów, przyrząd, narzędzie, rekwizyta.
Reservatfeld p. Vorbehaltfeld.
Reserve (Rückhalt, Aushelf); zapas, rezerwa.
Reservedampfmaschine; maszyna parowa zapasowa (maszyn.).

Reservekessel; kocioł zapasowy (maszyn.).
Reserveleitung; przewód (przewodnik) zapasowy (el.).
Reservelokomotive; lokomotywa zapasowa (maszyn.).
Reservemaschine; maszyna (machina) zapasowa (maszyn.).
Reservesohle; piętro ochronne, zapasowe (górn.).
Reserveteile; części zapasowe.
Reservewagen (Bereitschaftswagen); wóz zapasowy.
Reservoir (Behälter); zbiornik (techn.).
Reservoiraufseher; dozorca zbiorników.
Reservoirwagen; wóz zbiornikowy, wóz ze zbiornikiem (techn.).
Residuum (Rückstand); pozostałość, osad (z płynu, z roztworu).
Residuum magnetisches, pozostałość magnetyczna, namagnesowanie szczątkowe (el.).
Reskript (schriftlicher Erlaß); reskrypt, rozporządzenie wyższej władzy.
Resolution (Beschluß, Entschließung); postanowienie, uchwała, odpowiedź stanowcza, rezolucja.
Resonanz (Wiederklang, Nachhall); rezonans, oddźwięk (fiz.).
Resonator; głośnik, rezonator (fiz.).
Respe; niecki (na węgle).
Respektive (beziehungsweise); względnie.
Ressen (graben, hauen); kopać, ryć (górn.).
Rest; 1) reszta (mat.); 2) osad (chem.).
Restaurieren (wiederherstellen, erfrischen); odnawiać, odświeżać, restaurować.
Restriktion (Einschränkung); 1) ograniczenie; 2) zastrzeżenie.
Restringieren (einschränken); 1) ograniczać; 2) zastrzedz.
Resultante (Resultierende, Mittelkraft); wypadkowa, wynikowa (mech.).
Resultat (Ergebnis, Endwert); rezultat, wynik, wypadek, skutek.
Resultieren (sich ergeben, folgen); wynikać, wyniknąć.
Resultierende p. Resultante.
Resultierendes Kräftepaar; wypadkowa para sił (mech.).
Retinalith; retynalit (min.).
Retinasphalt p. Retinit.
Retinit (Retinasphalt); retynit (min.).
Retirade (Abtritt, Abort); wychodek, ustęp.
Retorte; 1) retorta (chem.); 2) wygaźnica (w gazowniach).
Retortenkohle; węgiel wygaźnicowy, retortowy (techn.).
Retortenofen (Retortofen); piec wygaźnicowy (techn.).
Retournieren (zurücksenden); zwrócić.
Retourrezepisse p. Rezepisse.
Rettungsaktion; akcja ratunkowa.
Rettungsapparat; przyrząd ratunkowy, ochronny (górn.).
Rettungsfenster; okno ratunkowe.
Rettungsgeräte; narzędzia ratunkowe, narz. ochronne.
Rettungsgestänge; żerdki ratunkowe, przewód ratunkowy (wierc. ziem.).
Rettungsgürtel; pas ratunkowy (górn.).
Rettungskammer (Sicherheitskammer); komora ratunkowa, kom. bezpieczeństwa (górn.).
Rettungskasten; skrzynka ratunkowa, opatrunkowa (górn. hut.).
Rettungsort (Rettungsstrecke) Abbau; chodnik ratunkowy, ucieczkowy (górn.).
Rettungsrohr; rura ratunkowa (wierc. ziem.).
Rettungsschraube; śruba ratunkowa (wierc. ziem.).
Rettungsseil; lina ratunkowa.
Rettungsstation; stacja ratunkowa (górn.).
Rettungstruppen; załogi rotownicze (górn.).
Rettungstür p. Sicherheitstür.
Rettungswesen; ratownictwo.
Reussin; reussyn (min.).
Reute (Reuthalde, Raithalde, Seifenhalde); warpa (zwał) usypowa, gruzowiskowa (górn.).
Reverberation (der Strahlen); odbijanie (promieni) (fiz.).
Reverberierofen (Flammofen); piec płomienny, płomieniak (hut.).
Revers (Rückseite, Kehrseite, Wappenseite, Schriftseite) einer Münze; rewers, odwrotna strona (monety).
Revers (Verpflichtungsschein, Bürgschein); rewers, zobowiązanie, skrypt.
Reversieranlasser; rozrusznik nawrotny, obukierunkowy (el.).
Reversierbogen (Steuerungsbogen, Führungsbogen des Steuerhebels, Reversierkamm); łuk zębaty, łuk stawidła (maszyn.).

Reversierbürsten; szczotki zwrotne (el.).
Reversierdampfmaschine; maszyna parowa zwrotna, maszyna parowa o ruchu zwrotnym (maszyn.).
Reversierhebel (Umsteuerungshebel); dźwignia stawidłowa, drążek stawidła, nawrotnik (maszyn.).
Reversierkamm p. Reversierbogen.
Reversiermechanismus p. Reversiervorrichtung.
Reversierstange (Steuerungsstange); trzon stawidła, drążek stawidłowy (maszyn.).
Reversiervorrichtung Reversiermechanismus); przyrząd nawrotczy (maszyn. el.).
Reversierwalzen (Kehrwalzen); walce rewersyjne, zwrotne (maszyn. hut.).
Reversierwalzwerk (Wendewalzwerk, Kehrwalzwerk); walcownia rewersyjna, zwrotna (maszyn. hut.).
Reversionslatte (Wendelatte); łata rewersyjna, zwrotna, podwójna, obracalna (miern.).
Reversionslibelle; libela do przekładania, libela dwustronna (miern.).
Revidieren (durchsehen, mustern, prüfen); przeglądać, badać, przetrząsać, sprawdzać, rewidować.
Revier; okręg, rewir p. Bergrevier, Erzrevier, Kohlenrevier.
Revier —; okręgowy.
Revierbeamte; urzędnik okręgowy.
Revierbergamt; okręgowy urząd górniczy (górn.).
Reviergewerke; gwarek okręgowy, gwarek należący do związku okręgowego (górn.).
Reviersteiger; stygar (sztygar) kopalniany, rewirowy.
Revierstollen; sztolnia okręgowa (górn.) p. Erbstollen.
Revindikation; rewindykacja: 1) odzyskanie napowrót, odebranie; 2) domaganie się zwrotu własności.
Revision (Durchsicht, Prüfung); rewizja, przegląd, przeglądanie, sprawdzanie.
Revisionsbuch; księga rewizyjna, księga rewizji.
Revisionsschacht; szyb kontrolny, rewizyjny.
Rezepisse (Empfangsschein); dowód doręczenia, dowód zdawczy, poświadczenie odbiorcze, recepis.
Rezeptor; receptor, odbieracz (el.).
Rezeß; reces: 1) odłożenie, odwłoka; 2) cofnięcie się, odstąpienie od procesu lub sporu; 3) zrzeczenie się praw lub pretensji; 4) ułożenie się zgodne.
Rezipient; 1) zbiornik, odbieralnik (chem.); 2) dzwon (szklany) fiola (fiz.).
Reziprozität (Gegenseitigkeit); wzajemność (fiz.).
Rhagit; ragit (min.).
Rhät (rhätische Stufe, oberer Keuper); ret, piętro retyckie, kajper górny, grupa bonebed (między formacją tryjasową a jurajską) (geol.).
Rhätizit; retyzyt (min.).
Rheometer (Strommesser); reometr, prądomierz (galwanometr) (el.).
Rheoskop; reoskop, galwanoskop, prądowskaz (el.).
Rheostat; opornik, reostat (el.).
Rheostatdraht; drut opornikowy (el.).
Rheotan; reotan (el.).
Rheotandraht; drut reotanowy (el.).
Rheotom; reotom, przerywacz (el.).
Rhexit; reksyt (mat. wybuch.).
Rhodium (Rosenmetall); rod (chem.).
Rhodizit; rodycyt (min.).
Rhodochrom (dichter Kämmererit); rodochrom (min.).
Rhodochrosit (Manganspat); rodochrozyt, spat manganowy (min.).
Rhododendron (Rosenbaum); rododendron, różanecznik (geol.).
Rhodonit (Pajsbergit, Mangankiesel, Kieselmangan, Kieselmanganspat, Kieselmanganerz, diatomer Augitspat); rodonit, pajsbergit (min.).
Rhombendodekaëder (reguläres R., Rautenzwölfflach, Rauten-Zwölfflächner, Granatoid, Granatoëder, Granatdodekaëder, einkantiges Tetragonal-Dodekaëder); dwunastościan rombowy, dodekaedr rombowy (kryst.).
Rhombennadel (Rautennadel); igła (magnesowa) rombowa (fiz. miern. górn.).
Rhombenoktaëder (Orthotyp); ośmiościan rombowy (kryst.).
Rhombisch (rautenförmig); rombowy (geom. min.).
Rhombisches System p. Kristallsystem.
Rhomboëder (Rautenflach, Rautenflächner); rombościan, romboedr (geom. kryst.).
Rhomboëdrisch; rombościenny, romboedryczny (min.).
Rhomboëdrisches System p. Kristallsystem.

Rhomboid (Langsäule, verschobenes Rechteck); romboid, nierównoległobok (geom. kryst.).
Rhombus (Raute); romb, ukośnik, kwadrat spłaszczony (geom.).
Rhyakolith (Sanidin); ryakolit (min.).
Richtbank p. Richtplatte.
Richten; 1) prostować (np. blachę); 2) regulować, wyrównać; 3) układać i składać (belki przy budowie); 4) ustawiać (mielerz.).
Richtig; dokładny, trafny, należyty.
Richtigstellung; sprostowanie.
Richtkraft; siła kierownicza.
Richtkreis (Bussole); Magnetnadelinstrument aus einem Kompaß und einer Zielvorrichtung bestehend; busola, busola lunetowa (miern.).
Richtlatte; łata kierownicza (do podania dokładnego nachylenia ściany tężni przy jej budowie) (soln.).
Richtlinie (Orientierungslinie) zur Ermittlung der magnetischen Abweichung; linja kierunkowa, linja orjentacyjna (miern. górn.).
Richtmagnet; magnes kierowniczy (el.).
Richtmaschine; 1) wyrównarka (maszyna wyrównywująca); 2) prostownica (blach) (techn.).
Richtort; 1) chodnik kierunkowy (górn. soln.); 2) przodek, czoło włomowe (górn.) p. Einbruchsort.
Richtplatte (Abrichtplatte, Richtbank); wyrównia, płaszcza, stół monterski, prawidło.
Richtschacht (Seigerschacht); szyb pionowy, prostopadły (górn.).
Richtscheit; 1) linijówka, linjał, prostomierz (łata murarska); 2) średziennik (w mielerzu) p. Quandel.
Richtschraube; śruba kierownicza, nastawna (techn.).
Richtstab; kostur mierniczy (miern.).
Richtstollen; sztolnia kierunkowa, przygotowawcza (górn.).
Richtstrecke; chodnik kierunkowy (w skale płonnej) (górn.).
Richtstroh; kłoć, równianka (słoma prosta do poszywania dachów) (bud.).
Richtung; kierunek (miern.).
Richtungsübertragung; przeniesienie (przenoszenie) kierunku (miern.).
Richtungswinkel; kąt kierunkowy, azymut (miern.).
Richtungszeiger; wskaźnik kierunku prądu, prądowskaz (el.).
Riedler-Expreßpumpe; pompa ekspress Riedlera (maszyn. górn.).
Riegel (Riegelband, Querholz); średniec (belka poprzeczna między słupami ściany pruskiej) (bud.).
Riegel (pl. Riegeln, Kappe) eines Schachtgevieres; przeczka, poprzeczka (górn. cieś.).
Riegel (Riegelvorrichtung) p. Aufsatzvorrichtung.
Riegel (beim Pochwerk) p. Pochriegel.
Riegel (Schubriegel); zasuwa, zasuwka (ślus.).
Riegel (Rohschiene, gewalzter Kolben) p. Rohschiene.
Riegelband (Querholz) p. Riegel.
Riegelbauholz p. Riegelholz.
Riegelbäume (Tragstempel) eines Schachtgevieres; legary (wieńca szybowego) (górn. cieś.).
Riegeldamm; tama stemplowa (podsadzka płynna) (górn.).
Riegelhaken; skobel (ślus.).
Riegelholz (Riegelbauholz, Mittelbauholz); budulec średni (bud.).
Riegelvorrichtung (Riegelkeps) für Förderschalen) p. Aufsatzvorrichtung.
Riegelwand (Fachwerkswand, Fachwand) p. Fachwerk.
Riemen (Riemen ohne Ende, Treibriemen, Laufriemen, Transmissionsriemen); pas (maszyn.).
ablaufender —; pas schodzący (z koła).
auflaufender —; pas wchodzący (na koło).
gekreuzter —, (geschränkter —); pas skrzyżowany.
Glieder —; pas ogniwkowy.
Gummi —; pas gumowy.
halbgekreuzter —, halbgeschränkter —); pas na pół skrzyżowany.
Kamelhaar —; pas z sierści wielbłądziej.
Last —, pas dźwignicowy.
Leder —; pas skórzany, rzemień.
Ledertreib —; pas skórzany napędny.
offener —; pas obręczowaty, rozwarty.
Riemenantrieb; napęd pasowy (maszyn.).
Riemenaufleger; nakładacz pasowy, pasokład (maszyn.).
Riemenausrücker; przesuwacz, przesuwnik, przesuwadło pasów (maszyn.).
Riemeneisen p. Eisenriemen.

Riemenbremse; hamulec pasowy (maszyn.).
Riemengabel; widły pasowe, przesuwnicze (maszyn.).
Riemengleitung; ślizganie pasa (maszyn.).
Riemenleim; klej do pasów (matr.).
Riemenscheibe (Riemscheibe, Riemenrad); koło pasowe, przewodowe, transmisyjne (maszyn.).
feste —; koło pasowe stałe, robocze, osadzone.
geteilte —; koło pasowe podzielone.
lose —; koło pasowe luźne, jałowe.
Riemenspanner (Riemenspannvorrichtung); dociągacz pasa, naprężacz pasa (kleszcze do ściągania, wiązania i łączenia pasów) (maszyn.).
Riementransmission; przewód, (przenośnia, transmisja, pędnia) pasowy (maszyn.).
Riementrieb; napęd pasowy (maszyn.).
Riementrommel; bęben pasowy (maszyn.).
Riemenübertragung; przeniesienie pasowe, przekładnia pasowa (maszyn.).
Riemenvorgelege; przystawka pasowa (maszyn.).
Riemer; rymarz.
Riemscheibe p. Riemenscheibe.
Rieselkondensator; skraplacz obciekowy (maszyn.).
Rieselkühler; chłodnica obciekowa (maszyn.).
Rieseln; zraszać, zrosić.
Riesenkarre; okara (wóz na wysokich kołach do wielkich ciężarów) (górn.).
Riesentöpfe; kotły olbrzymów (geol.).
Riff, rafa, ławica piaskowa, skała podwodna (geol. geogr.).
Riffel p. Erzfall oder Erzmittel.
Riffelblech (geriffeltes oder geripptes Blech); blacha żeberkowana, karbowana (met.).
Riffkorallen (Korallenriffe); rafy koralowe (geol.).
Rigole (Abzuggraben); odciek, ściek, rów odciekowy.
Rille (Rinne, Furche); rowek, żłobek.
Rillenscheibe; koło żłobkowe, żłobkowane (maszyn.).
Rinde; kora, łub.
Ring; pierścień, obrączka (maszyn. geom.).
Dichtungs —; pierścień samoprężny, uszczelczy.
Exzenter —, (Exzenterreifen); pierścień mimośrodowy, pierścień ześrodu.
Filz —; pierścień pilśniowy, krążek pilśniowy.
Gummi —; pierścień gumowy, krążek kauczukowy.
Kaliber —, (Patrize); wyskok (na walcach wierzchnich) (maszyn. hut.).
Kolben —; pierścień uszczelczy tłoka.
Kreis —; pierścień koła (geom.).
Spann —; 1) pierścień rozprężny; 2) nasuwka kleszczowa, refa, refka.
Stell —; pierścień ustawny, osadczy.
Zylinder —; pierścień walcowy (geom.).
Ring (Kartell); kartel, zmowa, syndykat.
Ringanker; twornik pierścieniowy (el.).
Ringausbau; obudowa pierścieniowa (górn.).
Ringbohrer (gezahnte Büchse, Zahnbohrer) beim Kernbohren; świder pierścieniowy, świder dzwonowy zębaty, dzwoniec zębaty (wierc. ziem.).
Ringbreite; szerokość pierścienia (geom.).
Ringdüse (zur Grubenbewetterung); dysza pierścieniowa (górn.).
Ringeisen; gwóźdź z oczkiem, uszkiem (do zawieszenia pionа mierniczego) (miern. górn.).
Ringflächenausschnitt; wycinek pierścienia kołowego (geom.).
Ringförmig; pierścieniowaty.
Ringgewölbe; sklepienie pierścieniowe (bud.).
Ringisolator; izolator pierścieniowy, pierścionkowy (el.).
Ringklemme; zacisk pierścieniowy (miern.).
Ringleitung (Ringleiter); przewód (tor) okrężny, kolisty (el.).
Ringmagnet; magnes pierścieniowy (el.).
Ringmaschine; maszyna o tworniku pierścieniowym (el.).
Ringnippel; trzpionek pierścionkowy, trzpionek z kołkiem (el.).
Ringofen; piec pierścieniowy, kręgowy (techn. hut.).
Ringschaltung; łączenie pierścieniowe (el.).

Ringschmierlager; łożysko samosmarowe z pierścieniami, samosmar pierścieniowy (maszyn.).
Ringschmierung; smarowanie pierścieniowe, pierścienne.
Ringventil; wentyl (zawór) pierścieniowy (maszyn.).
Ringwicklung; uzwojenie napierścienne, pierścieniowe (el.).
Rinne; 1) rynna, rynienka; 2) żłóbek (wycięty w czem).
Rinnen; ciec, płynąć, przeciekać.
Rinnenführung p. Mehlführung.
Rinnenherd (Gerinnherd); spławek korytowy, pławnisko korytowe, koryto do oddzielania (sort.).
Rinnenkranz (Rinnenpaar); wieniec żłobkowy, żłobowy (w szybie) (górn. cieś.).
Rinnsal (Talweg, Stromrinne); ściek, linja ścieku, bróżda (szereg najniższych punktów doliny, ku którym wody po stokach spływają).
Rinnstein; kamień ściekowy.
Rinnwerk p. Gefluder.
Riolith (Doppelselensilber); ryolit (min.).
Ripidolith (Chlorit); rypidolit, chloryt (min.).
Rippe; 1) grzbiet (łopaty, zgrzebła); 2) żebro, żeberko (sklepienia); 3) wykrój, nacięcie (na walcach).
Rippengewölbe; sklepienie żebrowe (bud.).
Rippenheizelement (Rippenheizkörper); grzejnik żebrowy.
Rippenrohr; żebrówka, rura żebrowa.
Rippenrohrheizung; ogrzewanie żebrówkami.
Rippenroststab; pręt rusztowy żebrowany (maszyn.).
Risalit (Stirnseitenvorsprung); występ, ryzalit (bud.).
Riß (Zeichnung); rysunnek, plan, mapa (miern.).
flacher —; rysunnek płaski, rzut płaski (na płaszczyznę pokładu).
Riß (Spalte) im Gestein; pęknięcie, rysa, szpara, rozpadlina.
Risse (im Eisen, in Metallen); rysy, szpary, skazy.
Rissig (mit Rissen); porysowany, popękany.
Ritters Wettertüren (Differentialwettertüren System Ritter); drzwi powietrzne Rittera (górn.).
Rittingerpumpe (Perspektivpumpe); pompa Rittingera (maszyn. górn.).
Rittingers Trichterherd; stół lejkowy Rittingera (sort.) p. Herd.
Rittingers Querstoßherd; stół Rittingera wstrząsany poprzecznie (sort.) p. Herd.
Rittingers Verziehmethode; pomiar sposobem Rittingera (miern. górn.).
Rittingerit; rytyngeryt (min.).
Ritz (Spalte) p. Riß.
Ritz (Keilritz); zasiek klinowy (górn.).
Ritzeisen; żelazo, żelazko, klin górniczy, kogutek (górn.).
Ritzen (Ritze einhauen); zasiekać, wykonać zasiek (w skale) (górn.).
Rivotil; rywotyt (min.).
Robinie; robinia (rodzaj drzewa).
Robinson Schalenkreuz (eine Art Anemometer); krzyż miseczkowy Robinsona (górn.).
Roburit; roburyt (mat. wybuch.).
Rogenartig (rogensteinartig) p. Oolithisch.
Rogenerz p. Oolithisches Erz.
Rogenstein p. Oolith.
Rogensteinartig p. Oolithisch.
Roh (von Min. Met.); surowy.
Rohaufbrechen des Deuls; świeżenie dula, fryszowanie, wyłamywanie, podważanie dula (met.).
Rohbarren (Rohzaggel, Eisenzagel); łupa, łupa (met.).
Rohbau; budowla niewyprawiana, testowana, budowla w surowcu, mur nagi (bud.).
Rohblech; blacha surowa, niewykończona (met.).
Rohblei (Werkblei); surowiec ołowiu ołów surowy, srebrzysty, hutniczy (met.).
Rohbruch (beim Eisen); surowołomność (met.).
Rohbrüchig (faulbrüchig, rohgefrischt) vom Eisen; surowołomny, kruchy (met.).
Roheisen; surowiec żelaza, surowizna, surówka (met.).
— **in mulden- oder barrenförmigen Stücken** p. Floß.
— **in runden Platten oder Scheiben** p. Scheibeneisen.
basisches —, (Thomas —); surowiec zasadowy, tomasowski.
blättriges —, (weißes —) p. spiegeliges Roheisen.
blumiges —, (blumiges Floß); surowiec kwiecisty, włóknisty.
buntes — p. halbiertes Roheisen.
dunkelgraues —, (graphitreiches —); surowiec ciemno-szary.

entschwefeltes —; surowiec odsiarkowany.
Frischerei — p. weißes Roheisen.
gares — p. graues Roheisen.
gefeintes —, (Feineisen, Reineisen) surowiec bielony, oczyszczony, rafinowany.
Gießerei —; surowiec odlewniczy.
granuliertes —, (Granuliereisen); surowiec granulowany, drobiony, ziarnowany.
graues —, (Graueisen, gares —); surowiec szary.
grelles —; surowiec jasny, ziarnisty.
grobkörniges —; surowiec grubo-ziarnisty.
halbiertes —, (buntes —, meliertes —, Forelleneisen); surowiec pstry, połowicznie mieszany.
hämmerbares —, (schmiedbares —); surowiec kowny.
heißerblasenes —; surowiec dęty na gorąco, wytopiony przy gorącym wietrze.
hellgraues —, (lichtgraues —); surowiec jasnoszary.
hochmanganhältiges —; surowiec wysokomanganowy.
hochsiliziertes —; surowiec szary silnie nakrzemiony.
hochstrahliges —; surowiec biały silnie promienisty.
Holzkohlen —; surowiec węglo-drzewny, drzewny.
kalterblasenes —; surowiec dęty na zimno.
kleinluckiges —, (kleinluckiges Floß); surowiec porowaty.
kohlenstoffarmes —; surowiec małowęglowy, surowiec ubogi w węgiel.
kohlenstoffhaltiges —; surowiec węglisty, surowiec węgiel zawierający.
kohlenstoffreiches —; surowiec obfity w węgiel.
Koks —; surowiec koksowy.
körniges —, (— mit körnigem Bruch); surowiec ziarnisty .
lichtgraues —, (hellgraues —); surowiec jasnoszary.
löchriges —, (luckiges —); surowiec dziurkowaty, gąbczasty.
luckiges — p. löchriges Roheisen.
mattstrahliges —: surowiec ciemnopromienisty.
meliertes — p. halbiertes Roheisen.
phosphorarmes —; surowiec małofosforowy.
phosphorhältiges —; surowiec fosforzysty (fosfor zawierający).
phosphorreiches —; surowiec obfity w fosfor.
schlackenhaltiges —; surowiec żużelisty.
schmiedbares — p. hämmerbares Roheisen.
schottisches —; surowiec szkocki.
schwachhalbiertes —; surowiec słabo połowiczny, słabo nakrapiany.
schwarzes —, (übergares —, totgares —); surowiec czarny, miękki.
schwedisches —; surow. szwedzki.
schwefelhaltiges —; surowiec siarczany, siarkę zawierający.
Silizium —; surowiec nakrzemiony.
spiegeliges —, (blättriges weißes —, Spiegeleisen); surowiec zwierciadlisty, z przełomem łuskowym.
starkhalbiertes —, (meliertes —); surowiec połowiczny, silnie nakrapiany.
Steinkohlen —; surowiec węglo-kamienny.
steirisches —; surowiec styryjski.
strahliges —, (weißstrahliges —, Weißstrahl); surowiec promienisty, gwiaździsty.
totgares —, übergares —) p. schwarzes Roheisen.
weißes —, (Frischerei —, Floßeisen); surowiec biały.
weißstrahliges — p. strahliges Roheisen.
Roheisenblattl (Blattel); surowiec krążkowy, surowiec w plackach.
Roheisenbrüche (Fragmente); złamki surowiznowe (met.).
Roheisenfloß p. Floß.
Roheisengans (Roheisenganz) p. Gans.
Roheisenscheibe p. Roheisenblattl.
Roherz (rohes Erz, erzige Zeuge); ruda surowa, nieprażona, rudnina (górn. sort.).
Rohfrischen; świeżenie surowca żelaza (met.) p. Frischen.
Rohgang (roher Gang) des Ofens; 1) bieg zimny (pieca) (gdy redukcja jest za wolna dla braku gorąca); 2) surowy bieg pieca (gdy w zimnym biegu surowa ruda pokaże się przed formami, a surowiec tężeje prędko i jest ostry) (hut.).
Rohkohle (Rotkohle); głownie, drzewo nadwęglone, niedopalone (węgl.)
Rohkupfer (Schwarzkupfer); surowiec miedzi rafinowany, miedź czarna. czarnomiedź (met.).

Rohlech (Rohstein); 1) p. Kupferstein; 2) p. Rohstein.
Rohöl (rohes Erdöl, Bergöl, rohe Naphtha); olej skalny, nafta, ropa (min. techn.).
Rohölförderung mittels des Kolbens; wydobywanie oleju skalnego (ropy) zapomocą tłoka, tłokowanie oleju skalnego, ropy (górn.).
Rohr (Röhre); rura (maszyn.).
Abfall —, (Fall —); rura spływowa (ściekowa), spustnica.
Ansatz —, (Ansatzstutzen); rura nasadcza, nasadka, przyłącze (u pomp).
armiertes —; rura opancerzona.
aufgetriebenes —; rura roztłoczona, rura z wyobleniem.
Ausguß —, (Ausleerungs —); rura wylewna, odpływowa, wylewka.
Auslaß —, (Ausströmungs —); 1) rura wypływowa (dla pary i cieczy); 2) rura wylotowa (dla gazów).
biegsames —; rura giętka.
bolzenförmiges —; rozkraczka.
Dampf —, (Dampfröhre); rura parowa.
Druck —, (Druckröhre); rura tłocząca, rura tłoczna, tłoczcza.
Einlaß —, (Einströmungs —); rura wpustowa, przypływowa.
Fall — p. Abfallrohr.
Flamm —, (Feuer —, Rauch —, Siede —); rura płomienna, płomienica.
Flanschen —; rura krysowa, kołnierzowa, rura z krysą, z wyłogiem.
geripptes —; rura użebrowana, żebrówka.
geschweißtes —; rura skuwana.
gezogenes —, (schmiedeeisernes —); rura ciągniona, żelazna.
gußeisernes —; rura z żelaza lanego, rura żeliwna.
Heiz —, (Heizröhre); 1) rura ogrzewcza, ogrzewająca; 2) płomieniówka.
Knie —, (Kniestück); rura kolankowa, krzywka, kolanko.
Kreuz —, (Kreuzröhre); rura krzyżowa.
Leitungs —; rura przewodowa, przewodna.
Manometer —; rura manometrowa.
Muffen —, (Muffenröhre); rura kielichowa, mufowa, rura z rękawem.
Saug —; rura ssawcza, rura ssawna, rura ssąca.
schmiedeeisernes — p. gezogenes Rohr.
Senk —; nurnica.
Speise —, (Füll —); rura zasilająca.
Sprach —; tuba głosowa, gadaczka.
Spritz —, (Einspritzröhre); 1) rura sikawka; 2) rura wtryskowa.
stahlarmiertes —; rura stalowopancerna.
Überlauf —; rura przelewowa.
Wasserleitungs — rura wodociągowa, przewód wodny.
Wasserzuleitungs —; rura rozprowadzająca wodę.
Rohrabschneider; odcinacz (odcinak, ucinak) do rur (wierc. ziem.).
Rohransatz; nasadka rurowa.
Rohrbiegemaschine; wyginarka rur (techn.).
Rohrblech; blacha rurowa, blacha na rury (met.).
Rohrbruch; pęknięcie rury.
Rohrbruchventil p. Ventil.
Rohrbürste; szczotka rurowa (do czyszczenia rur ogniowych) (narz.).
Rohrdampfpfanne (Röhrenpfanne); panew rurowa (ogrzewanie solanki odbywa się przy pomocy rur parowych w niej ułożonych) (warzel.).
Rohrdichtung; uszczelnianie rur.
Röhre p. Rohr.
Rohreinlaßschraube; śruba rurowa opuszczalna (do opuszczania rur do otworów wiertniczych) (wierc. ziem.).
Röhrenapparat (Röhrenwinderhitzer, Röhrenwinderhitzungsapparat) beim Hochofen; ogrzewak rurowy (hut.).
Röhrenbohren mit Schlammauftrieb (Röhrenbohren mit Wasserspülung, Bohren mit Hohlgestänge, Wasserbohrung); wiercenie rurowe, wiercenie z przepłukiwaniem, wiercenie wodne (wierc. ziem.).
Röhrenbohrer (Zylinderbohrer); świder rurowy (wierc. ziem.).
Röhrenbüchse; złączka (rura żelazna do łączenia rur drewnianych).
Röhrenbündel (Röhrenschere, Röhrenzange, Klemme) p. Bündel.
Röhrenfahrt (Rohrleitung) p. Röhrenleitung.
Röhrenfahrt (Röhrensatz) p. Röhrentour.
Röhrengestänge p. Hohlgestänge.
Röhrenheber; podnośnik (lewar) rurowy (wierc. ziem.).
Röhrenkessel; kocioł rurowy.

Röhrenkolben (röhrenförmiger Kolben, hohler Mönchskolben) bei Perspektivpumpen; tłok rurowy (maszyn. górn.).
Röhrenlampe; żarówka rurkowa (el.).
Röhrenleitung (Rohrleitung, Röhrenfahrt); rurociąg, przewód rur (maszyn. techn.).
Röhrenlibelle; libela (poziomnica) rurkowa, podłużna (miern.).
Röhrenmeister; rurmistrz, pompiarz.
Röhrennetz; sieć rur.
Röhrenpfanne p. Rohrdampfpfanne.
Röhrensatz (Röhrenlitze) p. Röhrentour.
Röhrenschere p. Röhrenbündel.
Röhrensicherung; zabezpieczenie rur (maszyn. techn.).
Röhrenstemmer; uszczelniak rurowy.
Röhrentour (Röhrenfahrt, Röhrensatz, Röhrenzug); kolumna (słup, ciąg, przewód) rurowa (wierc. ziem. górn.).
verlorene —; rury stracone, strąconki.
Röhrenverbindung; łączenie (połączenie) rur (maszyn.).
Röhrenvorwärmer; podgrzewacz rurowy (maszyn. warzel.).
Röhrenwalzwerk (Rohrwalzwerk); walcownia rurowa, rurownia (hut. techn. maszyn.).
Röhrenweite p. Rohrweite.
Röhrenwiderstand; moc (wytrzymałość) rury.
Röhrenwinderhitzer (Röhrenwinderhitzungsapparat) p. Röhrenapparat.
Röhrenwischer (Wischer); wycieracz rurowy (pręt żelazny do oczyszczania rur płomiennych) (narz.).
Röhrenzange p. Röhrenbündel.
Röhrenziehbank; ciągadło rur, wyciągarka rurowa (techn.).
Rohrflansche (Rohrflansch); kołnierz, krysa (rury) (maszyn.).
Rohrformstück; kształtka (maszyn.).
Rohrgießer; odlewacz rur (odl.).
Rohrheber (Rohrpulle) p. Hebekappe.
Rohrkühlung; chłodzenie rur (techn. górn.).
Rohrlänge; długość rury.
Rohrleitung p. Röhrenleitung.
Rohrleitungsnetz; sieć rurociągu, sieć przewodów.
Rohrmeister p. Röhrenmeister.
Rohrmuffe (Muffe); kielich, rękaw (u rur) (maszyn.).
Rohrnagel (Suffitnagel); trzcinal, gwóźdź sufitowy, sufitnik.
Rohrmühle; młyn rurowy (sort.).
Rohrnaht; szew rury.
Rohrnormalien; wzory rur.
Rohrösten (Vorrösten, Abschwefeln); prażenie przygotowawcze, zaprażanie, odsiarczenie (hut.).
Rohrpende; zwieszak rurowy (el.).
Rohrpost; poczta pneumatyczna, rurowa.
Rohrpreßvorrichtung; wgniatacz rurowy, wciskacz rurowy, przyrząd do wciskania rur (wierc. ziem.).
Rohrprüfung; próbowanie rur.
Rohrpulle p. Hebekappe.
Rohrquerschlag; przekop rurowy (dla rur parowych i wodnych) (maszyn. górn.).
Rohrsäge (Röhrenschneider); piła rurowa, przecinacz rurowy (wierc. ziem.).
Rohrschuh; but rurowy, trzewik rurowy (wier. ziem.).
Rohrstrang; gałąź rur, rurociąg.
Rohrstütze; podpora rury.
Rohrstutzen; nasadka rury.
Rohrumhüllung; otulina (rur parowych).
Rohrverbindungen; połączenia rur, połączenia rurowe.
Rohrverengung; zwężenie rury.
Rohrverlegung; 1) przełożenie rur; 2) prowadzenie rurek (el.).
Rohrverzweigung; rozgałęzienie rur.
Rohrwalzwerk p. Röhrenwalzwerk.
Rohrwand; ścianka rury (maszyn.).
Rohrwandstärke; grubość (ścianki) rury (maszyn.).
Rohrweite (Röhrenweite); średnica rury (w świetle) (maszyn.).
Rohrwirbel; obkrętka (werbel) rurowa (wierc. ziem.).
Rohrzange; szczypce (kleszcze) rurowe, cewiaki.
Rohrziehvorrichtung (Röhrenheber); podnośniki (lewary, dźwigniki) rurowe (wierc. ziem.).
Rohsalze (Kainit und Karnallit); sole surowe, rodzime (nieoczyszczone).
Rohschiene (Millbar, Puddelstab, Luppenstab); rygiel, szyna, sztaba surowa (żelazo surowe pudlowe w sztaby wywalcowane) (met.).
Rohschienenwalzen p. Luppenwalzen.
Rohschienenwalzwerk p. Luppenwalzwerk.
Rohschlacke (Erzschlacke); żużel (zuzel) szary, surowy (hut.).

Rohschmelzen (Rohsteinschmelzen) der gerösteten Kupfererze; topienie (lechowanie) rudy (miedzianej) (met.).
Rohschwefel (Tubbenschwefel); siarka surowa (chem. techn.).
Rohsole (rohe Sole); surowica, solanka naturalna, rodzima (soln.).
Rohstahl (Schmelzstahl); stal surowa, pospolita (met.).
Rohstahlarbeit (Rohstahlfrischen, Rohstahlfrischmethode, Rohstahlerzeugung, Schmelzstahlbereitung, Schmelzstahlerzeugung); świeżenie, fryszowanie, uszczerzanie stali (met.).
Rohstahleisen (Stahlroheisen, Rohstahlfloß, Stahlfloß, Hartfloß, Stahlkuchen, Spiegelfloß, Spiegeleisen); surowiec zwierciadlisty, stalisty, surówka zwierciadlista (met.).
Rohstahlfloß p. Rohstahleisen.
Rohstahlfrischen (Rohstahlfrischmethode) p. Rohstahlarbeit.
Rohstahlluppe; łupa (łupa, dul) stalowa (met.) p. Luppe.
Rohstahlschiene; surowa szyna stalowa (met.).
Rohstein (Rohblech); 1) lech (matta, kamień) surowy; 2) p. Kupferstein.
Rohsteinrösten; prażenie surowego lechu (met.).
Rohsteinschmelzen p. Rohschmelzen.
Rohstoff; materjał surowy, surowizna.
Rohtorf (roher Torf); torf surowy (min. techn.).
Rohziegel (roher Ziegel) p. Luftziegel.
Rohziegelmauer; mur z surówki (bud.).
Rohzink (Rauhzink, Kaufzink); cynk pospolity, surowy, nieoczyszczony (met.).
Rokoko (Zopfstil, Muchelstil) zur Zeit Ludwigs XIV., XV.; rokoko, styl rokoko (arch.).
Rollbarriere; wrota suwane (przesuwające się na krążkach lub kółkach) (kol.).
Rollblech (Rollenblech); blacha zwojowa, zwinięta, blacha w zwojach (met.).
Rollblei (Bleiblech in Rollen); ołów w zwojach (met.).
Rollbrücke (Rollbühne) p. Schiebebrücke.
Rolldraht; drut zwojowy, zwinięty (met.).
Rolle; krążek, blok (maszyn.).
doppelte —; krążek podwójny, wielokrążek o dwu krążkach.
Fahr —; krążek zdawny (el.).
feste —, einfache —, fixe —, Leit —); krążek stały, kierowniczy.
Friktions —; krążek cierny.
Ketten —; krążek łańcuchowy.
Leit — p. feste Rolle.
lose —, (bewegliche —, Kraft —); krążek ruchomy, przesuwny.
lose gewöhnliche —; krążek przesuwny bierny.
lose umgekehrte —; krążek przesuwny czynny.
Seil —; krążek linowy.
Spann —; krążek wyprężający, naprężający.
Trag —; krążek podporny.
Rolle (Sturzrolle, Rollschacht, Rolloch, Schutt); komin (szybik) sypczy, spust (mały szybik wewnętrzny jakby komin, łączący poziom wyższy z niższym) (górn.).
Rolle (beim Pochwerk) p. Pochrolle.
Rolle (Drahtrolle) p. Leier.
Rollen (das); toczenie się (mech.).
unvollkommenes —; toczenie się niedoskonałe.
vollkommenes —; toczenie się doskonałe.
Rollenausschalter; wyłącznik krążkowy (el.).
Rollenblech p. Rollblech.
Rollende Förderung; przewóz potoczysty (górn.).
Rollende Reibung p. Reibung.
Rollenfahrt (bei Salzbergbau) p. Rutsche.
Rollengehäuse (Rollengestell); oprawa (opaska podstawa) krążków (maszyn.).
Rollenkontakt; styk (ślizg) krążkowy (el.).
Rollenkupfer p. Rollkupfer.
Rollenlager p. Lager.
Rollenquerschlag; przekop spustowy, kominowy, suwaczkowy (górn.).
Rollenrost; ruszt wałkowy (ładowanie węgla) (górn.).
Rollenrutsche; suwaczka kółkowa (na kółkach) (górn.).
Rollenstahlmeßband; taśma stalowa na krążku, krążkowa taśma stalowa (miern.).
Rollenzug p. Flaschenzug.
Rollfeder; sprężyna zwinięta (techn.).
Rollgang; przenośnik bębnowy (walcow. żelaza).
Rollgerinne (beim Pochwerk); żłób (skrzynka) wsypowy (sort.).

Rollig (röllig, geröllig, schüttig) vom Gestein; sypki (geol.).
Rollkasten (an der Mündung einer Sturzrolle); kosz wsypowy, nasypowy, nasypnik (górn.).
Rollkasten (beim Pochwerk) p. Pochrolle.
Rollknecht (Rollbolzen, Rollstange, Förderbolzen, Prellscheit) beim Pochwerk; przenośnik, sypnik (sort.).
Rollkran; żóraw przesuwany (maszyn. techn.).
Rollkupfer (Rollenkupfer, gerolltes Kupferblech); miedź zwojowa, zwinięta, miedź w zwojach (met.).
Rolloch (Rollschacht) p. Rolle.
Rollochförderung; sypanie, zsypywanie (kominem, szybikiem) (górn.).
Rollmessing (gerolltes Messingblech); mosiądz zwojowy, zwinięty, mosiądz w zwojach (met.).
Rollofen; piec obrotowy, spadzisty, płomieniak przeciwpłomienny (hut.).
Rollplanimeter; planimetr walcowy, kołowy (miern.).
Rollquetsche p. Quetsche.
Rollriß; zwój map.
Rollschacht (Rolloch) p. Rolle.
Rollschicht (Rollschichte, Rollschar); warstwa rębowa, warstwa na rąb (cegła układana szerokością do pionu) (bud.).
Rollschlitten; sanki z kółkami (górn.).
Rollstein (Geschiebe) p. Gerölle.
Rolltisch; stół wałkowy (walcow. żelaza).
Rolltombak (gerolltes Tombakblech); tombak zwojowy, zwinięty, tombak w zwojach (met.).
Rollwagen (Bahnwagen); wózek, wózek kolejowy (o czterech kołach, do przewożenia ludźmi ciężarów po szynach) (kol.).
Rollwehr (Rollwehre, stehende Wehre, Püttenwehre); tama kominowa, szybikowa, stojąca (soln.).
Rollwerk p. Kollergang.
Rollzinn (Ballenzinn); cyna w zwojach, cyna arkuszowa (met.).
Romanstahl (romaner Stahl) in Kärnten u. Krain; stal rzymska (surowa) (met.).
Romanzement p. Zementkalk.
Romanzowit; romancowit (min.).
Romëit; romeit (min.).
Römerit; remeryt (min.).
Römische Dachpfanne; dachówka rzymska (o załamanych brzegach w jedną stronę, które w złożeniu dwóch sztuk nakrywają się osobną żłobiastą sztuką) (bud.).
Römische Wage p. Schnellwage.
Römische Zahl; liczba rzymska (mat.).
Romperit; romperyt (materjał wybuchowy) (górn.).
Röntgenapparat; przyrząd Roentgena (el.).
Röntgenisation; roentgenizacja (el.).
Röntgenstrahlen (X-strahlen); promienie Roentgena, promienie X (el.).
Rootscher Ventilator (Kapselgebläse, rotierendes Kolbengebläse, Rootsblower); 1) wentylator (przewietrznik, dmuchawa) Roota (maszyn. górn. hut.).
Rösch (vom Mehl, Erz); ziarnisty, ostry, krupiasty, gruby (sort.).
Rösche (offene Rösche, Tagerösche, Wasserrösche, Abzugsrösche) Graben zur Ableitung des Wassers; rów odciekowy, ściek.
Rösche (Schurfrösche, Schurfgraben); rów poszukiwawczy (górn.).
Rösche (Stollenrösche); roznos, rozkop (kanał otwarty zewnętrzny od ujścia sztolni, którym wody odpływają) (górn.).
Röschen (eine Rösche treiben); kopać rów, rozkopać, rozrowić (górn.)
Röschenmundloch; ujście (wylot) rozkopu, ujście (wylot) roznosu (górn.).
Rösches (rösches Erz, rösches Mehl); ruda (mąka) ziarnista, ostra, krupiasta (sort.).
Röschgewächs p. Stephanit.
Röschherd; stół płóczkowy na mąkę ostrą (sort.) p. Herd.
Röschpochen (Grobpochen); tłuczenie krupiaste, tłuczenie na grubo (sort.).
Röschsetzen; osadzanie krupiaste, ostre, grube (sort.).
Roscoelith; roskoelit (min.).
Roselith; rozelit (min.).
Rosellan; rozelan (min.).
Rosenkranzlagerung (absätzige Lagerung) bei Flözen; ułożenie (uławicenie, uwarstwienie) gniazdowate (geol.).
Rosenkranzkunst p. Paternosterkunst.
Rosenkupfer p. Rosettenkupfer.
Rosenmetall p. Rhodium.
Rosenquarz; kwarc różowy (min.).

Rosenrot (von Farbe); różowy (min.).
Rosenspat (Rose von Jericho), Manganspat); spat różowy, manganowy (min.).
Rosenstahl; stal różowa (met.).
Rose's Metall (Rose'sches Metall); kruszec (metal) Rosego (met.).
Rosette; 1) róża, różyczka, rozeta (bud.); 2) podkładka, rozetka (el.).
Rosette (eines Rades); gwiazda, rozeta (maszyn. górn.).
Rosette (Kupferrosette); krążek miedziany (met.).
Rosettenkupfer (Rosenkupfer, Scheibenkupfer, Spleißkupfer, Garkupfer); miedź krążkowa, rozetowa, oczyszczona, czysta i ciągła (met.).
Rosettieren (Spleißen, Scheibenreißen, Abscheiben, Rosettenreißen); łupanie (ścinanie) krążków miedzianych (met.).
Roßkunst (Vorrichtung zum Wasserheben mit Pferden); odwadniarka konna, czerpadło konne (maszyn. górn.).
Rost; ruszt (bud.).
liegender —, ruszt bez pali.
Pfahl —, ruszt na palach.
Rost (am Eisen und Stahl); rdza.
Rost (Feuerrost); ruszt, tlenisko.
Plan —; ruszt płaski.
Treppen —; ruszt schodowy, schodkowy, stopniowy.
Röstanlage (Röstanstalt, Rösthaus, Röstschuppen); prażelnia (hut.).
Röstarbeit (Röstungsarbeit, das Rösten); prażenie (hut.).
Röstarbeit (Röstseigerarbeit) p. Röstreaktionsarbeit.
Rostbalken (Rostträger); rusztownica, belka rusztowa, tleniskowa, dźwigar rusztu.
Röstbett; łoże stosu prażelnego (dla rudy żelaznej układane z drzewa szczapowego, przysypywanego węglem) (hut.).
Rostbildung; rdzewienie.
Röstbrenner (Erzbrenner, Röster); prażelnik (ruszciarz, rostarz) (hut.).
Rosten (rostig werden) vom Eisen; rdzewieć (chem.).
Rösten (Erze) prażyć (rudę).
Rösten (das) p. Röstung.
Röster p. Röstbrenner.
Rösterzeugnis; wytwór prażenia (hut.).
Rostfläche; powierzchnia rusztu (maszyn.).
freie —: powierzchnia rusztu wolna, przewiewie rusztu.
totale —, (gesamte —); powierzchnia rusztu całkowita, pole rusztu.
Röstflammofen p. Röstofen.
Rostfleck (an Metallen); skaza rdzawa, plama rdzawa.
Rostfleckig; rdzawy, zardzewiały.
Rostfuge (Rostspalt); przewiewie, szczelina rusztu (maszyn.).
Röstgase (pl.); spaliny pieca prażelnego (hut.).
Röstgewölbe; prażelnik, piec do prażenia rudy (przedział w piecach cynkowych czyli oddzielna czeluść do prażenia galmanu, zwykle w pośrodku między sklepikami muflowymi leżącą) (hut.).
Rostgrube; komora (lej) rusztowa, zapasowa (ładowanie węgla).
Röstgrube (pl. Röstgruben) dół prażelny (hut.).
Röstgut (Röstmasse) das zu röstende Gut; materjał do prażenia, prażywo.
Röstgut (Röstmasse) das geröstete Gut, materjał uprażony, prażenina (hut.).
Rösthaufen (Rosthaufen, Erzrösthaufen); rudnisko (ruszt, roszt, t. j. stosy regularne rudy w bliskości szybu ustawione i do prażenia przeznaczone) (hut.).
Rösthaus (Röstschuppen); p. Röstanlage.
Röstherd p. Röststadel.
Rostig; rdzawy, zardzewiały.
— **machen** (oxydieren); utleniać.
— **werden** (rosten, verrosten); rdzewieć, zardzewieć.
Rosthornit; roztornit (min.).
Rostkühlung; chłodzenie rusztu (maszyn.).
Rostlänge; długość rusztu (maszyn.).
Röstmasse p. Röstgut.
Rostneigung; nachylenie (pochylenie) rusztu (maszyn.).
Röstofen; prażak, piec prażelny (hut.).
Clevelander —; prażak klewelandzki.
Fillaferscher —; prażak Fillafera.
Flammen —, (Röstflammofen); prażak płomienny, płomienny piec prażelny.
Gebläsegas —; prażak dmuchowy.
gemauerter —; prażak murowany.
Schacht —; prażak szybowy.
Trichter —; prażak lejowaty.
Witkowitzer —; witkowicki.

Rostpendel (Kompensationspendel); wahadło wielodrążkowe, kompensacyjne (fiz.).
Röstperiode; okres prażenia (hut.).
Rostplatte; płyta rusztowa (maszyn.).
Röstprozeß (das Rösten); przebieg prażenia, proces prażenia (hut.).
Rostrahmen; rama rusztu.
Rostraum; rusztowisko (maszyn.).
Röstreaktionsarbeit (Röstreaktionsprozeß, Reaktions- oder Luftreaktionsarbeit, Röstseigerarbeit, Röstschmelzen, Röstschmelzprozeß); wytapianie ołowiu przez prażenie (met.).
Röstreduktion (Röstreduktionsarbeit, Röstreduktionsverfahren); prażenie i topienie rud (met.).
Röstseigerarbeit p. Röstreaktionsarbeit.
Röstschachtofen (Schachtröstofen); prażak szybowy (hut.).
Röstschmelzen p. Röstreaktionsarbeit.
Röstschuppen p. Röstanlage.
Rostspalt p. Rostfuge.
Rostspat; spat żelazny prażony (hut.).
Rostspieß (Feuerspieß); rożen, pika, graca do rusztów.
Roststab; pręt rusztu, rusztowina, rusztownik, żarnica (maszyn.).
Roststabeisen; żelazo rusztowe, pręt rusztowy.
Roststabträger (Rostträger); rusztownica, dźwigar rusztowy.
Röststadel (Roststadel, Stadel, Rostherd); międzymurki prażelne (dla ochrony od zbytecznego wiatru i wilgoci) (hut.).
Röststätte (Röste); prażelnia (miejsce, gdzie stosy czyli ruszty rudy są prażone) (hut.).
Rösttemperatur; temperatura (ciepłota) prażenia (hut.).
Rostträger p. Roststabträger.
Röstung (das Rösten, Röstarbeit, Röstprozeß) der Erze; prażenie (rud).
— **in Gruben;** prażenie w dołach.
— **in Haufen** (Haufenrösten, Zubrennen); prażenie w kupach nieosłonionych.
— **in Herden** (— in Herdöfen); prażenie w piecach płomiennych.
— **in Öfen** (Ofenröstung); prażenie w piecach.
— **in Stadeln** (Stadelrösten); prażenie w międzymurkach (w komorach wierzchem niepokrytych).
oxydierende —; praż. utleniające.
reduzierende —, prażenie odtleniające.
Röstungsarbeit p. Röstarbeit.
Röstverfahren; sposób prażenia.
Röstverlust; strata skutkiem prażenia (hut.).
Rostwerk; rostwark (ruda przez prażenie nadtopiona) (hut.).
Rotation (Umdrehung, Achsendrehung); wirowanie, krążenie, rotacja (mech.).
Rotationsachse; oś obrotowa (mech.).
Rotationsdispersion; rozszczepienie obrotowe (fiz.).
Rotationsfläche; powierzchnia obrotowa (geom.).
Rotationskörper; bryła obrotowa (geom.).
Rotationskugeln; kule obrotowe (maszyn.).
Rotationsmagnetismus; magnetyzm obrotowy, rotacyjny, magnetyczność krążna.
Rotationspolarisation; polaryzacja kolista (fiz.).
Rotationspumpe (rotierende Pumpe, Kapselpumpe, Kapselräder); pompa obrotowa, wirowa, rotacyjna (o tłoku obrotowym) (maszyn.).
Rotationswetterpumpe p. Wetterrad.
Rotantimonerz p. Pyrostibit.
Rotbleierz (Kallochrom, Krokoit, Bleichromat, chromsaures Bleioxyd, hemiprismatischer Bleibaryt); ołów czerwony, krokosz ołowiany, krokoit, kruszec ołowiu czerwony, żółtochrom (min.).
Rotbruch (beim Eisen); gorącokrusz, łamliwość żelaza na gorąco (met.) p. Eisen (rotbrüchiges).
Rotbrüchig (vom Eisen); ogniokruchy, czerwonokruchy, kruchy na gorąco (met.).
Rotbuche; buk (czerwony) buczyna.
Roteisenerz (Roteisenstein, Hämatit); żelaziak czerwony, hematyt (min.).
dichtes —; żelaziak czerwony zbity, hematyt zbity.
erdiges —, (ockriges —, Roteisenocker); żelaziak czerwony ilasty, hematyt ochrowy.
faseriges —, (roter Glaskopf, Blutstein, Hämatit); żelaziak czerwony włóknisty, krwawnica, hematyt włóknisty.
oolithisches —; żelaziak czerwony oolityczny, ikrowcowy.
Roteisenocker (roter Eisenocker) p. Roteisenerz (erdiges).

Roteisenrahm (Eisenrahm, Eisenschaum); śmietana żelazna, piana żelazna (min.).
Rötel (rote Kreide, Rotkreide); rubryka, lubryka, kreda czerwona (min.).
Roter Glaskopf p. Roteisenerz (faseriges).
Rotes Totliegende p. Rotliegendes.
Rotgießer (Tombakgießer); bronzownik, mosiężnik, ludwisarz (met. odl.).
Rotgießerei; mosiężnictwo, brązownictwo, ludwisarstwo (met. odl.).
Rotgiltigerz (Rotgültigerz, Rotgülden, Silberblende, rhomboëdrische Rubinblende); srebrniak czerwony (min.).
1. **dunkles** —, (Dunkelrotgültigerz, Rotgiltigerz, Antimonsilberblende, Pyrargirit); srebro czerwone ciemne, srebrniak czerwony ciemny, blenda antymonowo-srebrna, pirargiryt.
2. **lichtes** —, (arsenikalisches Rotgiltigerz, Lichtrotgiltigerz, arsenische Silberblende, Arseniksilberblende, Proustit); srebro czerwone jasne, srebrniak czerwony jasny, blenda arsenowo-srebrna, prustyt.

Rotglühend; rozpalony do czerwoności.
Rotglühhitze (Rotglut); żar czerwony, ciemny (met.).
bis zur — erhitzen; rozgrzać do czerwoności.
Rotgülden (Rotgültig, Rotgültigerz); p. Rotgiltigerz.
Rotguß (Rotmetall); spiż, bronz, metal czerwony, mosiądz czerwony, leizna czerwona (met.).
Rothoffit; rothofit (min.).
Rotieren (sich drehen); obracać się, wirować, krążyć.
Rotierender Umformer; przetwornica wirująca (el.).
Rotierungsbewegung; ruch wirowy, obrotowy.
Rotkiefer; świerk.
Rotkohle p. Rohkohle.
Rotkreide p. Rötel.
Rotkupfer p. Rotkupfererz.
Rotkupfererz (Rotkupfer, Kupferrot, oktaëdrisches Kupfererz, Cuprit); miedź czerwona, miedniak czerwony, kruszec miedzi czerwony, kupryt (min.).
haarförmiges —, (Chalkotrichit, Kupferblüte); miedź czerwona włosista, chalkotrychit, kwiat miedziany.
Rotliegendes (rotes Totliegende, rotes, totes Liegendes, Totliegendes, neuer roter Sandstein); spągowiec czerwony, martwy spągowiec czerwony, czerwony piaskowiec permski, nowy czerwony piaskowiec (geol.).
Rotmanganerz p. Manganspat.
Rotmessing p. Tombak.
Rotmetall p. Tombak.
Rotnickelkies p. Arseniknickel oder Nickelin.
Rotor (Läufer); wirownik, wirnik, rotor (el.).
Rotoranlasser; rozrusznik wirnikowy, rotorowy (el.).
Rotorfeld; pole wirnika (el.).
Rotorspule; cewa wirnika (el.).
Rotorwicklung; uzwojenie wirnika.
Rotsalz; sól czerwona.
Rotsandstein; piaskowiec czerwony (geol.).
Rotschlag; 1) czerwonokrusz; 2) kruszec cynkowy.
Rotspießglanzerz (Rotspießglaserz) p. Pyrostibit.
Rotstift (Rotkreide) p. Rötel.
Rottanne (Fichte); sosna.
Rotte; oddział roboczy, drużyna robocza.
Rottenarbeiter; rotny (w. Wieliczce) (górn.).
Röttisit; retyzyt (min.).
Rotzinkerz (Zinkit, prismatisches (rhomboëdrisches) Zinkerz); czerwonokrusz, kruszec cynku czerwony, cynkit (min.).
Rubellan; rubelan (min.).
Rubellit (roter Turmalin, Lithion-Turmalin); rubelit (min.).
Rübezahl (Geist des Riesengebirges); gnom, karzełek garbaty (w podaniach mieszkańców gór olbrzymich).
Rubidium; rubid (chem.).
Rubin (edler Rubin, roter Korund, roter Saphir, rhomboëdrischer Korund); rubin, korund czerwony (min.).
Rubin-Balais (Rubinballas, Ballas-Rubin); rubin winny, balas, ballas, rubin blady, cielisty (min.).
Rubinblende (rhomboëdrische) p. Rotgiltigerz.
Rubinblende (hemiprismatische) p. Miargyrit.
Rubinglimmer p. Göthit.
Rubinschwefel p. Realgar.

Rubinspinell (roter oder edler Spinell); spinel rubinowy, czerwony, szlachetny (min.).
Rüböl (Rapsöl); olej rzepakowy.
Rubrik (Aufschrift, Spalte); rubryka, napis, tytuł rozdziału, kolumna.
Rubrikenschema p. Preisliste.
Rückbau; odbudowa wsteczna, powrotna, dodatkowa (górn.).
Rücken; 1) grzbiet (góry, książki); 2) tylec (tylna strona narzędzi ostrych); 3) obuch (siekiery); 4) szczelina, uskok (geol.).
Rücken und Kippen der Gichten p. Kippen der Gichten.
Rückenflanke (eines Zahnes); bok nieczynny (strona tylna zęba) (maszyn.).
Rückenschlägiges Wasserrad p. Wasserrad.
Rückersatz; zwrot.
Rückgang; 1) ruch wsteczny, ruch wstecz, cofnięcie (się); 2) ruch jałowy (struga).
Rückgangsventil; wentyl (zawór) wsteczny (maszyn.).
Rückgewinn; odzysk.
Rückhalt p. Siebrückhalt.
Rückhaltsbatterie; baterja zapasowa (el.).
Rückkohlung; nawęglanie powrotne (hut.).
Rückkühlung; studzenie, chłodzenie okrężne, wtóre.
Rücklaufend (rückläufig); o ruchu wstecznym, wsteczny.
Rücklaufturbine (Rückwärtsturbine); turbina dla ruchu wstecznego (maszyn.).
Rückleiter (Rückleitung); przewód (przewodnik) zwrotny, odsyłowy, wsteczny (el.).
Rückschein; 1) rewers zwrotny; 2) odblask (fiz.).
Rückschlag; 1) uderzenie odwrotne, wsteczne; 2) wybuch powtórny (gazów wybuchających w kopalniach).
Rückschlagventil; wentyl (zawór) wsteczny, bezzwrotny, zapornik (maszyn.).
Rückschluß; zwrot.
Rückseite (Hinterseite) eines Hüttenofens; strona tylna (hut.).
Rückstand; 1) zaległość; 2) pozostałość, remanent; 3) odpadki; 4) osad.
Rückstand elektrischer; ładunek pozostały, szczątkowy (el.).
Rückstandbildung; powstanie ładunku szczątkowego (el.).
Rückstandladung; ładunek szczątkowy (el.).
Rückstandausweis; wykaz zaległości.
Rückstandstrom; prąd szczątkowy (el.).
Rückstandstromausschalter; wyłącznik prądu szczątkowego (el.).
Rückstandwirkung; wpływ ładunku szczątkowego (el.).
Rückstein (Rückenstein, Rückknobben, Hinterknobben) eines Ofenherdes; kamień tylny, słup (w zaprawie wielkopiecowej) (hut.).
Rückstrahlung; refleksja, odblask, odbicie (fiz.).
Rückstrahlungsvermögen; zdolność refleksji, odblasku, odbicia (fiz.).
Rückstrom; prąd zwrotny, szczątkowy (el.).
Rückstromausschalter; wyłącznik prądu szczątkowego (el.).
Rückstromautomat (Rückstromschalter); wyłącznik samoczynny wsteczny, wyłącznik samoczynny prądu szczątkowego (el.).
Rückstromschalter p. Rückstromautomat.
Rückwand (Hinterwand, Brandmauer) eines Schachtofens; zaplecze, mur tylny, ściana tylna, (pieca szybowego).
Rückwärtig; wsteczny.
Rückwärts; wstecz, nazad, wtył.
Rückwärtsablesung; odczyt wstecz (miern.).
Rückwärtsbewegung; ruch wsteczny (mech.).
Rückwärtseinschneiden; wcinanie wsteczne, wcinanie wstecz (miern.).
Rückwärtsgang (eines Motors); bieg wsteczny (motoru) (maszyn.).
Rückwärtsnivellement; niwelacja, (poziomowanie) wstecz (miern.).
Rückwirken; oddziaływać, oddziałać.
Rückwirkende Festigkeit p. Festigkeit.
Rückwirkung; 1) reakcja; 2) oddziaływanie, działanie zwrotne; 3) wpływ ładunku szczątkowego (el.).
Rückzahlung; zwrot zapłaty.
Rudisten; rudysty (małże kredowe) (geol.).
Rudistenkalk; wapień rudystowy (geol.).
Rufapparat; przyrząd sygnałowy (el.).
Rufklappe; klapka sygnałowa (el.).
Rufpfeife; fajka sygnałowa (el.).
Rüge; skarcenie.

Ruhe; spoczynek, stan spoczynku.
Ruhebühne (im Schacht) p. Fahrbühne.
Ruhefuge p. Lagerfuge.
Ruhegehalt; emerytura, pensja, wysłużona.
Ruhegenuß; emerytura.
Ruhekontakt; styk spoczynku prądu ciągłego (el.).
Ruhelage; stan spoczynku, bezruch (maszyn.).
Ruhepause; chwila spoczynku, pauza, przestanek, przerwa.
Ruheplatz (Podest); spocznik, podest, spoczynek schodowy (bud.).
Ruhepunkt; punkt spoczynku, oparcia, równowagi (mech.).
Ruhestand; stan spoczynku, spoczynek.
Ruhestrom; prąd ciągły.
Ruhestrombetrieb; ruch o prądzie ciągłym (el.).
Ruhestromschaltung; układ o prądzie ciągłym (el.).
Ruhewinkel p. Reibungswinkel.
Ruhezeit; czas spoczynku.
Ruhezustand; stan spoczynku.
Ruhmkorff'scher Funkeninduktor; induktor, iskiernik, cewka indukcyjna Ruhmkorff'a (el.).
Rührapparat (Rührvorrichtung, Rührwerk); mieszadło, mącidło (sort. techn.).
Rührblei (Jungferblei, Jungfernblei); ołów rodzimy, panieński (met.).
Rührbohrer; świder wzruszalny (do wiercenia szybów) (górn.).
Rührbütte (Rührfaß, Schlämmfaß, Quirlfaß) p. Schlämmfaß.
Rühren (Umrühren) des Roheisens; burzenie surowizny, (przerabianie w piecu pudlowym surowizny, zadanej jako nabój, a roztopionej na spodku tegoż pieca) (met.).
Rührhaken (Haken, Krücke); krucz, krucza (drąg żelazny w końcu spłaszczony i zakrzywiony do przerabiania surowizny w piecu pudlowym) (met.).
Rührmaschine (beim Puddeln) p. Puddelmaschine.
Rührofen p. Puddelofen.
Rührseite (eines Frischherdes) p. Windseite.
Rührvorrichtung p. Rührapparat.
Rührwerk p. Rührapparat.
Ruinenförmig (von Farbe); rozwalinowy (min.).
Rumpf; 1) kadłub; 2) tułów; 3) kosz.
Rumpfgebirge p. Massengebirge.
Rund; okrągły, kolisty.
Rundbaum (Haspelwelle); wał kołowrotu, bębenek (maszyn. górn.).
Rundbohrer (beim Seilbohren); świder okrągły (wierc. ziem.).
Rundbuddel p. Rundherd.
Rundbrenner; palnik okrągły, pierścieniowaty.
Runddocht; knot okrągły.
Rundeisen; żelazo okrągłe, krągownik, (met.).
Rundfeile; pilnik okrągły, obły.
Rundgesenk; wykrój walcowy, okrągły (kow.).
Rundherd (Rundbuddel); stół płóczkowy okrągły (sort.); p. Herd.
Rundhöcker; baranie łby (wypukłości okrągłe w łożysku przez lodowiec opuszczonem) (geol.).
Rundholz; krąglak, okrąglak, bierwiono, drzewo krąglakowe (bud.).
Rundmeißel p. Meißel.
Rundofen; piec okrągły (szybowy) (hut.).
Rundpfanne; panew okrągła (warzel.).
Rundschacht (runder Schacht); szyb okrągły (górn.).
Rundschreiben p. Zirkular.
Rundseil (rundes Förderseil); lina okrągła (górn.).
Rundstahl; 1) stal okrągła; 2) wycinak, nóż okrągły, łukowy.
Rundzange; kleszcze (szczypce) krągłe, okrągłe (kow.).
Runge (Stemmleiste eines Wagens); kłonica (zapora boczna u wozu).
Ruscheln (faule Gänge); żyły płonne, jałowe (geol.).
Ruß; sadza, kopeć.
Russellsche Handbohrmaschine; wiertarka ręczna Russella (górn.).
Russellscher Depressionsmesser (mit schwimmendem Maßstab); depresiomierz Russella (górn.).
Rüssel (Auge, Formrüssel) einer Gebläseform p. Formmaul.
Rußkohle; węgiel sadzisty (min.).
Rüstbaum (pl. Rüstbäume, Rüstholz, Tragbaum); legar (bierwiono) początkowy, wchodowy (przy zakładaniu szybu) (górn. cieś.).
Rüstbock; kozioł, kobylica (cieś.).
Rüsten p. Zimmern.
Rüster; 1) brzost, wiąz; 2) p. Zimmerling o. Zimmerhäuer.
Rüstholz (pl. Rüsthölzer) p. Rüstbaum.

Rustika (Bossenwerk); bonie, boń p. Bossenwerk.
Rüstloch; maculnica (bud.).
Rüststamm; sztandar, słup rusztowy, londyna (bud.).
Rüststange; słup rusztowania, maculec (bud.).
Rüstung (provisorische Zimmerung); wyprawa (wydrzewienie, obudowa) tymczasowa (górn.).
Rute; 1) pręt = 12 stóp = 144 cali = 3·7662 m; 2) p. Wünschelrute.
Rutengänger (Rutenschläger); rudowróż (poszukiwacz złóż mineralnych lub wody przy pomocy różdżki czarodziejskiej) (górn.).
Ruthenium; ruten, rut (chem.).
Rutil (peritomes Titanerz); rudzieniec, rutyl (min.).
Rutsche (eine oben offene Rolle); suwaczka, zesuwnia (górn.).
Rutsche (Rutschbahn, Rollenfahrt, Rolle); suwaczka, zsuwalnia (droga do zsuwania się) (górn.).
Rutschen; zsuwać się, usuwać się (geol.).
Rutschen der Gichten; zsuwanie się nabojów wielkopiecowych (hut.).
Rutschenförderung; przewóz suwaczkowy, przewóz w suwaczkach (górn.).
Rutschfähigkeit; usuwistość (gruntu) (geol.).
Rutschfläche (Rutschungsfläche); powierzchnia usuwowa, uskokowa, powierzchnia usuwu (geol.).
Rutschschere (Rutschere, Wechselschere, Wechselstück, Schieber) beim Erdbohren; nożyce ogniwowe, suwak (wierc. ziem.).
Rutschstreifen p. Harnisch.
Rutschung; 1) zsuw, usuw; 2) usuwisko (geol.).
Rüttelherd; stół płóczkowy wstrząsany (sort.) p. Herd.
Rütteln; trząść, potrząsać, wstrząsać.
Ryakolith (Eisspat); ryakolit, spat lodowaty (min.).

S

Saal; sala, komnata.
Saalband p. Salband.
Saarbrücker-Schatzlarer-Schichten; warstwy saarbrückeńsko-schatzlarskie (geol.).
Saccharit; sacharyt (min.).
Sachkundiger (Sachverständiger); znawca, biegły.
Sachsel p. Saxe, Saxel.
Sachssche Bohrmaschine; wiertarka Sachsa (górn.).
Sachverhalt; stan przedmiotu, sprawy, interesu.
Sack; wór, worek.
Sackbohrer (Bohrsack, Bagger); świder z workiem, świder workowy (wierc. ziem.).
Sackelevator (Sackaufzug); elewator (podnośnik, wyciąg) worków.
Sackpumpe; pompa wiadrowa (maszyn.).
Safflor (Saflor, Zaffer); saflor (prażona ruda kobaltowa) (chem. techn.).
Saffiorit (faseriger weißer Speiskobalt, grauer Speiskobalt, Eisenkobalterz, Eisenkobaltkies); safloryt (min.).
Saffiorkobalt; ruda saflorowa (min. techn.).
Saftgrün; zieleń sokowa (barw.).
Säge; piła (narz.).
Absatz —, (Zapfen —); piła odsadzkowa, odsadnica, czopnica.
Band —; piła pasowa, taśmowa, bez końca.
Bogen —; piła łukowa, kabłącznica, esówka.
Brett —, (Brettschneider —); piła tracka.
Dekupier —, (Ausschneid —); piła do żelaza, wyrzynarka.
Exzenter —; piła mimośrodowa.
Geradblatt —; piła prosta.
Grat —; piła nacięciowa, zasuwnicza.
Hand —; piłka ręczna.
Klob —, (Längen —, Brett —); piła klocowa, kłodowa, kłodnica, ramówka.
Kreis —, (Zirkular —); piła kołowa, okrągła, obrotowa, cyrkularna, tarczowa.
Laub —; piłka zakrętowa, cienka.
Metall —; piłka (kabłąkowa) do metali.
Nut —; wpustnica.
Örter —, (Spann —); piła krawężna, krawężnica.
Quer — p. Schrotsäge.
Rück —; grzbietnica, płatnica grzbietowa.

Rund —; piła okrągła.
Schließ —; piła czopowa, czopnica, naciętnica.
Schlitz —; szparnica.
Schrot —, (Korb —, Quer —); piła poprzeczna.
Schweif —; piła krzywiznowa, krzywica.
Spann — p. Örtersäge.
Stich —, (Loch —, Spitz —); piła otworowa, otwornica.
Tischler —; piła stolarska, ramowa.
Zapfen — p. Absatzsäge.
Zimmermanns —; piła ciesielska.
zweihändige —; piła dwuręczna.

Sägeblatt (Band der Säge); taśma (ostrze) piły, piłak, lama.
Sägefeile; pilnik piłowy, nazębiak, nazębek.
Sägegatter; trak, trak tartaczny.
Sägemühle (Sägewerk, Schneidemühle); tartak, piła (techn.).
Sagenit; sagenit (min.).
Sägen; rznąć piłą, piłować, trzeć.
Sägespäne; trociny.
Sahlband p. Salband.
Saife (Seifen) p. Seife.
Saiger — p. Seiger —.
Säkularvariation (jährliche Änderung der magnetischen Abweichung); warjacja sekularna (geogr. miern.).
Salband (Sahlband, Saalband, Saum, Seilband, Sohlband, Schaalband, Lettenbesteg, Gangulmen); łupina, okraj, żyłokruch (geol.) p. Lettenbesteg.
Salbänder (sing. Salband, Gangulmen) p. Salband.
Saldieren (Rechnung begleichen); saldować, zapłacić, wyrównać rachunek.
Saldo (Restbetrag, Überschuß); saldo- 1) różnica między przychodem a rozchodem; 2) reszta po stronie: winien lub ma.
Saline (Salzwerk, Salzsudwerk); salina, warzelnia, żupa solna, żupa soli (soln. warzel.).
Salinenarbeiter; robotnik salinarny (soln.).
Salinenaufseher (Salzaufseher); dozorca salinarny (soln.).
Salinenbeamter (Salzbeamter); urzędnik salinarny.
Salinenbetrieb; ruch salinarny, solnictwo (soln.) p. Betrieb.
Salinendirektion; dyrekcja salinarna (soln.).
Salinendirektor; dyrektor salin, dyrektor salinarny.
Salinenkunde (Salzwerkskunde, Halurgie); solnictwo, nauka o kopaniu i warzeniu soli (soln.).
Salinentechnik p. Salinenwesen.
Salinenverband (Salinenkonvention) in Deutschland; związek salin, konwencja salin.
Salinenoberverwalter; starszy zarządza salinarny, nadzarządca salin.
Salinenverwalter (Salzverwalter); zarządca salinarny (soln.).
Salinenverwaltung (Salzverwaltung); zarząd salinarny (soln.).
Salinenwesen (Salzwesen, Salinentechnik); solnictwo, warzelnictwo.
Salinometer (Salzwage) p. Salometer.
Salit; salit (min.).
Salmiak (Chlorammonium); salmiak, chlorek amonowy (chem.).
Salmiak (oktaëdrisches Ammoniaksalz); salmiak, sól ammoniacka (min.).
Salmiakelement; ogniwo salmiakowe (el.).
Salmiakgeist (wässeriges Ammoniak, Ätzammoniak); amoniak żrący, płynny (chem.).
Salmiaklösung; rozczyn (roztwór) salmiaku (chem.).
Salmiaksalz; sól salmiakowa (chem.).
Salometer (Salinometer, Salzwage); solomierz, słonomierz, słonomiar, gęstomierz (areometr) solankowy (soln.).
Salose (unreines Salz) in Italien; sól nieczysta, saloza (soln.).
Salpeter (Kalisalpeter, salpetersaures Kali, Kaliumnitrat); saletra, azotan potasu (min. chem.).
Salpetergrube; dół saletrowy, saletrarnia.
Salpeterhaltig; saletrowy, saletrzany.
Salpeterhütte (Salpetersiederei, Salpeterwerk); saletrarnia, salitrarnia, warzelnia saletry (chem. techn.).
Salpetersalzsäure (Goldscheidewasser) p. Königswasser.
Salpetersäure (Salpetersäurehydrat, Hydronitrat); kwas azotowy, saletrzany (chem.).
gewöhnliche —, (verdünnte —, Scheidewasser); kwas azotowy rozcieńczony, serwaser.
rote —, (rauchende —); kwas azotowy czerwony, dymiący.
Salpetersaure Salze (Nitrate); azotany (chem.).

Salpetersaures Kalium (salpetersaures Kali) p. Salpeter.
Salpetersiederei p. Salpeterhütte.
Salpetrige Säure; kwas azotowy (chem.) p. Salpetrigsäureanhydrid.
Salpetrigsäureanhydrid (salpetrige Säure) Stickstofftrioxyd; bezwodnik azotawy (chem.).
Salpetrigsaure Salze (pl.) p. Nitrite.
Salz; sól (min. chem.).
See —; sól morska, jeziorna, osadowa, osiadka.
Siede —, (Sud —, gesottenes —); sól warzelna, warzonka.
Stein —, (Koch —); sól kamienna, kopalna, kuchenna.
Tafel —; sól stołowa.
Salzabfälle; odpadki solne (soln. warzel.).
Salzabgabe; 1) wydawanie (sprzedaż) soli; 2) danina solna.
Salzablagerung; ułożenie, uławicenie, uwarstwienie soli (geol.).
Salzader; żyła solna (geol.).
Salzamt (Salinenamt); urząd solny, żupa.
Salzarbeiter (Salinenarbeiter); robotnik salinarny (soln.).
Salzaufschluß; odkrywka solna (górn.) p. Aufschluß.
Salzausbringen; wydajność soli (górn.).
Salzaufseher p. Salinenaufseher.
Salzausfuhr (Salzexport); wywóz (eksport) soli.
Salzauspehrkrücke (Auspehrkrücke) p. Ausbärkrücke.
Salzausschlagen (Ausschlagen des Salzes, Bären) p. Ausbären.
Salzaustragevorrichtung; przyrząd solny wysypczy, wynośnik (wysypnik) solny (warzel.).
Salzbad; kąpiel solankowa, kąpiel w solance.
Salzbalvan (Salzblock); bałwan soli (słup z soli wykuty kształtu beczki o wadze i wielkości rozmaitej, w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Salzband (Band); kłopeć, kłapeć, kłapetek solny (ława solna w Wieliczce i Bochni przy pomocy klinów lub prochu od calizny odrywana) (soln.).
Salzbeamter p. Salinenbeamter.
Salzbeet; grządka solna (dobywanie soli morskiej).
Salzbergbau; 1) górnictwo solne, kopalnictwo solne, dobywanie soli kamiennej; 2) p. Salzbergwerk.
Salzbergmann; górnik solny, solarz, solnik, saliniarz (górn.).
Salzbergwerk (Salzgrube, Salzbergbau); kopalnia soli, góry solne (żupa solna, salina) (górn.).
Salzbezug; nabycie (pobór) soli.
Salzbildner p. Haloide.
Salzbildung; 1) tworzenie się soli (chem. min.); 2) p. Salzformation.
Salzblock p. Salzbalvan.
Salzblüte; kwiat solny (min.).
Salzboden (Gravier) zur Aufnahme des Seesalzvorrates in Südfrankreich; magazyn solny (soln.).
Salzbohrung; wiercenie za solą (wierc. ziem. górn.).
Salzbrechen (Ausräumen des Salzes aus dem See) in Astrachan; wybór soli (soln.).
Salzbrikettierung; cegiełkowanie (brykietowanie) warzonki (warzel.).
Salzbrocken; kulaki (grudy, gruzły) solne (soln.).
Salzbrockenton (Zuber, Salztongebirge) p. Haselgebirge.
Salzbrodem (Brodem, Broden, Brieden); para, dym, wypar (przy warzeniu soli) (warzel.).
Salzbrühe; rosół (solny), solanka (warzel.).
Salzbrunnen p. Solschacht.
Salzdarre (Trockenkammer); suszarnia soli (warzel.).
Salzdörren (Salzdarren das); suszenie soli (warzel.).
Salze (pl. von Salz); sole (chem. min.).
Salzfaktor; prasoł, solarz, solnik, przekupień soli.
Salzfang (bei der Salztrocknung in Trommeln); odpylacz solny, odpylnik solny.
Salzfaß; solówka, beczka na sól (soln. warzel.).
Salzflege; rafa solna (sort.).
Salzflöz; warstwa solna, pokład solny (geol.).
Salzformation (Salzgebirge, Salzbildung); formacja solna, utwór solny (geol.).
Salzförmer; formacz, formierz (solny) (warzel.).
Salzfragmente (Naturalstücke); złamki solne, kruchy (w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Salzführend; solonośny (geol.).
Salzfund; znalezienie soli, odkrycie solne, natraf solny (soln.).

Salzgarten (pl. Salzgärten, Salzteiche, Seesalzwerk, Meersaline); ogród solny, sad solny, salina morska (soln.).
Salzgebäude p. Salzkote.
Salzgebirge (Steinsalzgebirge, Salzformation); górotwór solny, góry solne (geol.) p. Salzformation.
Salzgehalt; 1) (w stałych) ilość soli; 2) (w płynach) stopień słoności, zawartość soli.
Salzgeist (rauchender Salzgeist) p. Salzsäure (wässerige).
Salzgestein; kamień solny (geol.).
Salzgewinnung; dobywanie, wydobywanie, otrzymywanie soli (soln. warzel.).
Salzgewinnungsmonopol; monopol wydobywania soli (soln.).
Salzgräber; solokop, górnik solny.
Salzgraf; żupnik, dozorca w salinie.
Salzgrube p. Salzbergwerk.
Salzgrund; solniszcze, bagno słone (z którego wody służą do warzenia soli) (geol. warzel.).
Salzhaltig (salzicht); słony, sól zawierający (chem. geol.).
Salzhandel; handel solą.
Salzhandelsmonopol; monopol handlu solą.
Salzhändler; handlarz soli.
Salzhaus p. Salzniederlage.
Salzhaut (Salzkruste) beim Soggen; powłoka (skorupa, szumowiny) solankowa (warzel.).
Salzhorden p. Horden.
Salzhurmane p. Hurmane.
Salzsudhütte p. Sudwerk.
Salzig; słony.
Salzigkeit; słoność.
Salzindustrie; przemysł solny.
Salzindustrieller; przemysłowiec solny.
Salzjunker p. Salzwirker.
Salzkammer; żupa solna, komora solna (soln.).
Salzkammergut; kameralne dobra skarbowe (w krajach alpejskich).
Salzkiein Salzminutien) p. Minutiensalz.
Salzkloß (Salzklumpen); 1) bałwan (kruch, bryła) soli; 2) sól mokra, zbita (soln.).
Salzkonvention (Salinenkonvention) p. Salinenverband.
Salzkörnung (b. der Sudsalzgewinnung); ziarnistość soli (warzel.).
Salzkote, Salzkothe, Salzkotte, Siedehaus, Sudhaus, Pfannhaus, Salzgebäude); warzelnia soli, huta solna, żupa, karbarja (soln.).
Salzkränze (Dörrkränze); kręgi suszarniane (warzel.).
Salzkristall; kryształ solny (min. chem.).
Salzkrücke (Auspehrkrücke p. Ausbärkrücke.
Salzkruste p. Salzhaut.
Salzkupfererz (Atakamit, Chlorkupfererz, salzsaures Kupfer, prismatoidischer Habronemmalachit); atakamit, solan miedzi (min.).
Salzläden (an den Pfannenmanteln); deski ociekowe (warzel.).
Salzlage (kleiner Salzverhau, kleine Salzkammer); działko solne (soln.).
Salzlager (Steinsalzlager); pokład soli, pokład solny (geol.).
Salzlagerstätte; złoże solne (geol.).
Salzlacke p. Salzmorast.
Salzletten; ił solny (geol.) p. Letten.
Salzlösung; rozczyn (roztwór) solny (chem. warzel.).
Salzmagazin p. Salzniederlage.
Salzmergel; margiel solny (geol.).
Salzminutien p. Minutiensalz.
Salzmischung (zur Denaturierung); mieszanka solna (soln.).
Salzmittel; calizna solna, warstwa solna (geol. górn.) p. Mittel.
Salzmolter (Molter); koryto solne (w którem topki formują) (warzel.).
Salzmolterstuhl; stolec (podstawa) koryta solnego (warzel.).
Salzmonopol; monopol solny.
Salzmorast (Salzlake, Salzsumpf); bagno słone (geol.).
Salzmühle; młyn solny.
Salzmulde; niecka (nieculka) solna, niecka (nieculka) na sól (soln.).
Salzniederlage (Salzmagazin, Salzhaus); skład soli, magazyn soli.
Salzpfanne (Salzsiedepfanne, Siedepfanne, Sudpfanne) p. Pfanne.
Salzpfannenblech p. Pfanneisen.
Salzpfänner p. Pfänner.
Salzpfeiler; 1) filar solny (w kopalni soli kamiennej); 2) filar solny (pod panwią wskutek przeciekania warzonki) (warzel.).
Salzpflanze; roślina solna.
Salzporrekte (Salzförderung); wyciąganie soli (szybem), porrekta (w Wieliczce i Bochni) (górn. soln.) p. Förderung.
Salzpreis; cena soli.
Salzprobe; próbka soli, próbka solna.

Salzproduktion; produkcja (wytwórczość) soli.
Salzquelle (Solquelle); źródło słone (geol. soln.).
Salzquellensole (Quellensole); solanka źródlana, rodzima (geol. soln.).
Salzrecht; prawo solne, prawo dobywania soli (pr. górn.).
Salzregal; regał solny, królewszczyzna solna (pr. górn.) p. Regal.
Salzreinigung; czyszczenie soli (sort.).
Salzsandstein; piaskowiec solny (geol.).
Salzsäure (Chlorwasserstoffsäure); kwas solny, kwas chlorowodorowy (chem.).
wässerige —, (flüssige —, rauchender Salzgeist); kwas płynny, dymiący.
Salzschaufel; łopata do soli (narz.).
Salzschaum (Salzschmand) Produkt des Siedebetriebes; piana solna, szumowiny solne (warzel.).
Salzschicht; warstwa soli, warstwa solna (geol.).
Salzschichten (das); kopienie soli (układanie kruchów solnych lub topek w stosy) (soln. warzel.).
Salzschlägel; pranik, tłuczek, kijania, łopatka, kopystka (do nabijania warzonki w formy) (warzel.).
Salzschlamm (Krückschlamm, Kratzerde) vom Salzsieden; muł solny, błoto solne, wyskrobki solne (warzel.).
Salzschmand p. Salzschaum.
Salzschöpf (Salzschopp, Schöpf, Schep, Scherp) p. Pfannenstein.
Salzschweiß; wypot solny (solanka naturalna, źródlana) (geol.).
Salzsee (der); jezioro słone (geol.).
Salzsieden (das) p. Salzsiederei.
Salzsieder (Sieder); warycz, zwarycz, solowar (robotnik warzący solankę) (warzel.).
Salzsiederei (Salzsiedung, Salzsieden, Versieden); warzenie soli, warzelnictwo (praca) (warzel.).
Salzsiederei (Salzkote); warzelnia soli (warzel.) p. Salzkote.
Salzsole (Sole, Sulze, Sur, Salzwasser); solanka, surowica, woda słona, rosół, murja (soln.).
— in den Salzseen; ropa.
Salzsolenstürzer; koszowy (soln.).
Salzspat p. Kluftsalz.
Salzspindel p. Solspindel.
Salzstalaktit (Salztropfstein); stalaktyt, sopel, naciek solny (min.).
Salzstätte; suszarnia soli, suszarnia solna (warzel.).
Salzstaub; pył solny.
Salzstein p. Pfannenstein.
Salzsteppe; step solny.
Salzsteuer; podatek solny.
Salzstock; skład solny, kłąb solny (masa soli wewnątrz ziemi nie tworząca ani pokładu ani żyły) (geol.) p. Stock.
Salzstöckel (Stökerl, Fuderl) p. Fuderl.
Salzstoßer (Eisenknecht); beczkowy, bijacz (robotnik w Wieliczce i Bochni pakujący sól w beczki) (soln.).
Salzstube; izba solna.
Salzstück; kawałek soli, złamek solny, bryła solna (soln.).
Salzsudhütte p. Siedewerk.
Salzsudwerk p. Siedewerk.
Salzsumpf p. Salzmorast.
Salzteich p. Salzgarten.
Salzton; il solny, solonośny (geol.).
Salztrage; nosze solne (do przenoszenia topek solnych do magazynu) (warzel.).
Salzträger; noszacz, noszak, noszarek solny (soln. warzel.).
Salztrocknung; suszenie soli.
Salztrog (Molter) p. Salzmolter.
Salzverlust (bei der Gradierung); ubytek soli (przy tężeniu) (soln.).
Salzverwalter p. Salinenverwalter.
Salzverwaltung p. Salinenverwaltung.
Salzverwendung; użycie, zużytkowanie soli (geol.).
Salzwage; 1) waga solna, waga do soli; 2) p. Solspindel.
Salzwasser (Salzsole); woda słona solanka (geol. soln.).
Salzwerk; 1) zawód solny; 2) p. Salzbergwerk; 3) p. Saline (Salzsudwerk).
Salzwerksbeamte; urzędnik żupny, żupnik solny (soln.).
Salzwerkskunde p. Salinenkunde.
Salzwesen p. Salinenwesen.
Salzwirker (Salzjunker, Salzwerksbetreiber, Salzwerksbesitzer) p. Pfänner.
Samarskit (Uranotantal); samarskit (min.).
Samkost p. Zubuße.
Samensalz p. Hanfsalz.
Sammelbatterie; baterja akumulatorów (el.).
Sammelbehälter (Sammelreservoir); zbiornik, łachań (techn.).

Sammelbrunnen; cysterna, studnia zbiorcza.
Sammeldrain p. Hauptdrain.
Sammellinse (konvexe Linse); soczewka skupiająca, zbierająca (fiz.).
Sammelreservoir p. Sammelbehälter.
Sammelrinne (Austragerinne, Ausgußrinne, Satzrinne, Stockrinne) bei Pochwerken; żłób (koryto) wylewny, wynośny (sort.).
Sammelrohr; rura zbiorcza (zamrażanie szybów) (górn.).
Sammelschienen; szyny zbiorcze, zbiornice (el.).
Sammelschienenspannung; napięcie zbiornicowe, napięcie na szynach zbiorczych (el.).
Sammelspiegel (Hohlspiegel); zwierciadło skupiające, zbierające, wklęsłe (fiz.).
Sammelteich; staw zapasowy, zbiorczy.
Sammeltrichter; kociołek okapowy (bud.).
Sammetblende (Samtblende, Pyrrhosiderit, Göthit); pirrosyderyt, getyt (min.).
Sammetschwarz (von Farbe); czarny jak aksamit, barwy aksamitnej (min.).
Sammler; akumulator (el.).
hydraulischer —; zasobnik (zbiornik) hydrauliczny.
Sammlung; zbiór.
Samoit; samoit (min.).
Sand; piasek (geol.).
feiner —; piasek drobnoziarnisty, piaseczek.
fetter — (schlammiger —, Lehm —); piasek tłusty, gliniasty.
Flug —, (Staub —); piasek lotny, miałki, kurzawka.
Fluß —, piasek rzeczny.
Form —; piasek formierski.
goldführender —; piasek złotonośny, złotodajny.
grober —, (Gries) p. Kies (Kiessand).
Gruben —, (ordinärer —); piasek kopalny; polny.
Kalk —; piasek wapnisty.
Lehm —; p. fetter Sand.
Quarz —; piasek kwarcowy, krzemionkowy.
scharfer —; piasek ostroziarnisty.
Schwimmsand (Triebsand); kurzawka, zydz, zyz, żygawica.
Staub —; piasek lotny, miałki.
Triebsand p. Schwimmsand.
vulkanischer —; piasek wulkaniczny.
Sandablagerung; namuł, namulenie (piaskowe) (geol.).
Sandarach (Sandarak) p. Realgar.
Sandbad; kąpiel piaskowa (chem.).
Sandbank; ława (ławica) piaskowa, mielizna, odmiał (geol.).
Sandberg; góra piaskowa (geol.).
Sandbesatz (Sandbesetzung); przybitka (przysypka) piaskowa (górn.).
Sandbettung; podłoże piaskowe (kol.).
Sandboden (Sandgrund); piaszczyzna. grunt piaszczysty (geol.).
Sandbohrer (Sandlöffel); świder łyżkowy, świder do piasku, łyżka (wierc. ziem.).
Sanddamm; tama piaskowa, opona (celem wstrzymania pożaru w kopalni) (górn.).
Sanddurchwurf (Sandsieb); sito do piasku, arfa, harfa, rafa (bud.).
Sanderde; ziemia piaszczysta (geol.).
Sanderz; piaskowiec żelazisty (geol.).
Sandfeld (pl. Sandfelder); pole piaszczyste (geol.).
Sandform; forma piaskowa, forma w piasku (form. odl.).
Sandformer (Förmer); formierz, kadłubnik (form. odl.).
Sandformerei (Sandförmerei); formowanie w piasku, formowanie chude (odl.).
Sandgebirge; górotwór piaskowy, góry piaskowe (geol.).
Sandgräber; piaskarz.
Sandgräberei (Sandgrube); piaskarnia, piaskownia, dół piaskowy, kopalnia piasku.
Sandgrund p. Sandboden.
Sandguß (das Gießen); odlewanie w formy z piasku (odl.).
Sandguß (das Produkt); odlew w formie z piasku (odl.).
Sandheber (Sandlöffel, Zylinderbohrer); łyżka, świder walcowy, piasecznik (wierc. ziem.).
Sandig; piaszczysty.
Sandkohle (magere Steinkohle); węgiel sypki, rozsypny (min.).
gasreiche —; węgiel długopłomienny.
Sandlöffel; 1) p. Sandbohrer; 2) p. Sandheber.
Sandmergel; il, glina ciężka, rędzina, leksztyn (geol.).
Sandpapier; papier napiaskowany, piaskowy, piaszczysty, piaszczak.

Sandpumpe (Schlammpumpe beim Erdbohren); pompa piaskowa, łyżka amerykańska, czerpak amerykański (wierc. ziem.).
Sandschicht; warstwa piasku.
Sandschiefer; łupek piaskowcowy (geol.).
Sandschüttung; nasyp piasku, podsyp (podsypka) piaskowy (bud.).
Sandsieb p. Sanddurchwurf.
Sandspülverfahren; sposób zamulania piaskiem (górn.).
Sandstein; piaskowiec (geol.).
alter roter — (roter Übergangs —); piaskowiec dawny czerwony, (dewoński).
Bunt —, (bunter —) piaskowiec pstry (tryjasowy).
eisenschüssiger —, piaskowiec żelazisty, czerwony.
flözleerer —; piaskowiec płonny.
Grauwacken —, (Grauwacke); piaskowiec szarowakowy, szarowaka.
Grün —; piaskowiec zielony, angielski (kredowy).
Jura —, piaskowiec jurajski.
Karpathen —, (Wiener —) piaskowiec karpacki, wiedeński.
Kohlen — piaskowiec węglowy.
neuer roter —, piaskowiec nowszy czerwony (permski) p. Rotliegendes.
Quader —, piaskowiec ciosowy.
Rot —, (alter roter —); piaskowiec dawny czerwony (dewoński).
Rot —, (neuer roter —); piaskowiec nowszy czerwony (permski); p. Rotliegendes.
Schilf —; piaskowiec trzcinowy.
Stuben —; piaskowiec izbowy.
weicher —; p. Molasse.
weißer —, (Lias —); piaskowiec biały (liasu).
Sandsteinartig; piaskowcowaty, podobny do piaskowca (geol.).
Sandsteinbruch; łom piaskowca.
Sandsteingebirge; górotwór piaskowcowy, góry piaskowcowe (geol.).
Sandsteinplatte (zu Trockenpfannen); płyta piaskowcowa (warzel.).
Sandsteinschiefer; łupek piaskowcowy (geol.).
Sandsumpf (pl. Sandsümpfe, wilde Sümpfe) b. d. Mehlführung; rząp płonny, jałowy (sort.).
Sandvorrat; zapas piasku.
Sanidin (glasiger Feldspat); sanidyn, felspat szklisty (min.).
Sanität (Gesundheit); zdrowie (pospolite, powszechne).
Sanitätswagen; wóz dla rannych, wóz (wagon) sanitarny.
Saphir (blauer Korund); szafir (korund niebieski) (min.).
Saphir-Asterie (Asterie, Sternsaphir); szafir gwiaździsty (min.).
Saphirin; safiryn (min.).
Saphirquarz (blauer Quarz, Siderit); kwarc szafirowy (min.).
Saphirspat p. Disthen.
Sard (Sarder); sard (odmiana chalcedonu) (min.).
Sardinian; sardynian (min.).
Sardonyx; sardonik, sardoniks, sardyk (odmiana chalcedonu) (min.).
Sargdeckel; kulak skalny (w nadkładzie węgla) (górn.).
Sarkolith; sarkolit (min.).
Sarmatische Stufe; piętro sarmackie (geol.).
Sartorit p. Skleroklas.
Sassolin (Borsäure, prismatische Boraxsäure); sasolin, kwas borowy (min.).
Sattel (Gebirgssattel); siodło, fałda antyklinalna (miejsce, gdzie warstwa pokładu środkiem się podnosi a z dwóch boków zanurza się w głąb) (geol.); p. Luftsattel.
Sattel (Fahrsattel, Einsitzgurt, Knebel, Knecht); pętlica, szlag, siodło szybowe (górn.).
Sattelbildung (sattelförmige Bildung, Sattel); utwór siodłowy, siodło (geol.).
Sattelboden (bei Pfannen); dno siodłowe (warzel.).
Sattelbrücke mit Streben; most belkowy ze zastrzałami (bud. most.).
Satteldach (Giebeldach); dach dwuchylny, dach dwuokapowy.
Sattelflöz; pokład siodłowy (geol.).
Sattelflügel; skrzydło siodła, bok siodła (geol.).
Sattelförderwagen (Eselsrückenwagen); wózek siodłowy, grzbietny (górn.).
Sattelförmig; siodłowy (geol.).
Sattelgang; żyła siodłowa (żyły pokładowe) (geol.).
Sattellinie; linja siodłowa, grzbietowa (geol. miern.).
Sattelmulde; kotlina siodłowa (geol.); p. Mulde.
Satteln (einen Sattel bilden); tworzyć siodło (geol.).
Sattelpfanne p. Kofferpfanne.

Sattelschiene: szyna siodłowa, siodłowata (kol.).
Sättigen; nasycać (chem. el. soln.).
Sättigung; nasycenie (chem. el. soln.). **magnetische**; nasycenie magetyczne.
Sättigungsgrad; stopień nasycenia, sytości, tęgości (chem. el. soln.).
Sättigungsgrenze; granica nasycenia (chem. el. soln.).
Sättigungskapazität; zdolność nasycenia, nasycalność (chem. el. soln.).
Sättigungskonstante; spółczynnik nasycenia (magnetycznego).
Sättigungspunkt; punkt (kres) nasycenia (el.).
Sättigungstemperatur; temperatura (ciepłota) nasycenia (chem. el. soln.).
Sättigungsverhältnis (relative Feuchtigkeit); stosunek nasycenia, wilgoć (wilgotność) względna (fiz.).
Sättigungszustand; stan nasycenia, sytość (chem. el. soln.).
Satz; 1) zdanie, teza, założenie, twierdzenie; 2) miejsce, ustęp (w piśmie); 3) pozycja; 4) zespół (w znaczeniu kompletu); 5) stadło, dobór, zestaw (kół zębatych).
Satz (Ersatz, Erzgicht, Einsatz, Gicht, Schicht, Charge) p. Gicht.
Satz (Kunstsatz, Schachtsatz, Schachtpumpe) p. Pumpensatz.
Satz (beim Pochwerk) p. Pochsatz.
Satzbeobachtung (Richtungsbeobachtung); pomiar kierunkowy, pomiar (kąta) serjami (miern.).
Satzhöhe (Pumpensatzhöhe, Förderhöhe); wysokość czerpania, wysokość podawania (maszyn. górn.).
Satzkasten (Kunstkasten, Sumpfkasten) bei Schachtsätzen; skrzynia pompowa (maszyn. górn.).
Satzlade (beim Pochwerk) p. Pochtrog.
Satzrinne (Ladenwassergerinne); koryto tłuczkowe (sort.).
Satzschlamm; muł rząpiowy (sort.).
Satzstück (oberes Satzstück, Ausgußstück, Ausgußrohr) bei Schachtpumpen; rura odpływowa, wylewka (maszyn. górn.).
Satzung; statut, postanowienie.
Sau (Ofensau) p. Eisensau.
Säuberarbeit; 1) p. Säuberung; 2) czyszczenie ługowni z iłu. (soln.).
Säuberer (Säuberjunge, Grubensäuberer); zmiatacz, zaczyszczacz (kopalniany) (górn.).
Säubern (absäubern); czyścić, zaczyszczać, cudzić (górn.).
Säuberpütte (Püttenschacht); szybik oczyszczalny (w ługowniach soli) p. Püttenschacht.
Säuberrolle (zur Säuberung des Sinkwerkes); rura oczyszczalna, oczyszczalnik (soln.).
Säubertrog (Bergtrog); niecka, niecułka (górn.).
Säuberung (Säuberarbeit, Grubensäuberung); czyszczenie, zaczyszczanie, cudzenie (kopalni) (górn.).
Säuberungsaufzugsgrube (bei den Grubenwehren); dół oczyszczalny (soln.).
Säubervorrat; zmiotki kopalniane (górn.).
Sauer; kwaśny (chem. met.).
Sauerbrunnen (Sauerquelle); zdrój kwaśny, szczawa, szczawnica (geol.).
Säuerling (Sauerwasser, Sauerbrunnen); szczawa, kwaśnica, woda mineralna kwaśna (min. geol.).
Sauerstoff (Oxygen); tlen (chem.).
Sauerstoffbasen (Oxybasen); zasady tlenowe (chem.).
Sauerstoffflasche; 1) balon z tlenem; 2) balon na tlen.
Sauerstoffgeräte (Behältergeräte mit Wiederbenutzung der Ausatmungsluft); 1) zbiorniki na tlen; 2) zbiorniki z tlenem.
Sauerstoffhaltig; tlenisty, tlen zawierający (chem.).
Sauerstoffkoffer (Sauerstofftasche); 1) waliza na tlen; 2) waliza z tlenem.
Sauerstoffsalze (Oxysalze); sole tlenowe (chem.).
Sauerstoffsäuren (Oxysäuren); kwasy tlenowe (chem.).
Sauerstofftasche p. Sauerstoffkoffer.
Säuerung (Säurung); kwaszenie (chem.).
Saugdampfstrahlgebläse; wydyszak (ekshaustor), dyszak wysysający (maszyn.).
Saugen (bei Pumpen, Gebläsen, Ventilatoren); ssać.
Saugend; ssący, ssawny, ssawczy.
Sauger (saugende Wettermaschine, Wettersauger); wentylator, (przewietrznik, wywietrznik) ssący (maszyn. górn.).
Sauggasmotor; motor (silnik) wodnoczadowy (maszyn.).
Saugheber p. Heber.

Saughöhe (einer Pumpe); wysokość ssania (maszyn.).
Saugkanal; kanał ssawczy (wentylatora) (maszyn. górn.).
Saugklappe p. Saugventil.
Saugkolben (bei Pumpen) p. Saugpumpenkolben.
Saugkopf (Saugkorb, Seichblech, Seiherblech, Seichkasten, Seiherkasten, Seiher, Seiger, Schmundsieb) bei Pumpen; smok, kosz ssawny (maszyn.).
Saugleitung (Saugrohr); przewód ssawny, rura ssawna (maszyn.).
Sauglutte (beim Wetterfocher); lutnia (powietrzna) ssąca (maszyn. górn.).
Saugöffnung (einer Pumpe, eines Ventilators); otwór ssawny, ssący, wysysacz (maszyn.).
Saugpumpe; pompa ssąca (maszyn.).
Saug- und Druckpumpe (doppeltwirkende Pumpe); pompa ssąco-tłocząca (maszyn.).
Saugpumpenkolben (Saugkolben); tłok pompy ssącej, tłok ssący (maszyn.).
Saugrohr (Saugröhre, Sauger) einer Pumpe; rura ssawcza, ssawna, ssąca, rura wznoszenia (maszyn.).
Saugsatz (Saugpumpe im Schacht); zestaw (pompowy) ssący, pompa ssąca (maszyn. górn.).
Saugschlauchgeräte; przyrządy kiszkowo-ssawcze (górn.).
Saugschwungheber (Saugschwungpumpe) p. Zentrifugalpumpe.
Saugstrahlpumpe; smoczek (maszyn.).
Saugventil (Saugklappe) der Pumpe, des Gebläses; wentyl (zawór) ssawczy, ssawny, ssący (maszyn. górn.).
Saugventilator (saugender Ventilator); wentylator (przewietrznik, wywietrznik) ssący (maszyn. górn.).
Saugventilkasten; skrzynka wentylowa (zaworowa) ssawna (maszyn.).
Saugwerk (Saugpumpenwerk); pompy ssące, zestaw pomp ssących (maszyn.).
Saugwindkessel; powietrznik ssawczy, bania powietrzna ssawna (maszyn.).
Saugwirkung; działanie ssące, ssanie (maszyn. el.).
Säule; 1) słup, kolumna (bud.); 2) stos (el.).
Säule Voltasche p. Voltasche Säule.
Säule Zambonische p. Zambonische Säule.
Säulenbau; 1) budowa słupa (bud.); 2) p. Ulmenbau (górn.).
Säuleneisen; żelazo słupowe, ćwierciownik, słupownik (met.).
Säulenelektrometer; elektrometr słupkowy (el.).
Säulenelektroskop; elektroskop słupkowy (el.).
Säulenförmig (vom Gestein); słupowy (geol.).
Säulenfuß; podsłupie, podstawa słupa, noga słupa, baza, piedestał (bud.).
Säulengang p. Säulenhalle.
Säulengestell (einer Bohrmaschine); podstawa (spód, stojak) słupkowa (górn.).
Säulenhalle (Säulengang) kolumnada, filarowanie, krużganek, portyk (arch.).
Säulenweite; międzysłupie (odległość słupów od siebie) (bud.).
Saum; 1) brzeg, kraniec (pola); 2) rąbek (blachy); 3) zawinięcie (naczynia); 4) p. Salband.
Saumholz; krawężnik (na mostach).
Saumschwelle (Grundschwelle, Unterschwelle); podwalina, przycieś (dolna belka pozioma w ścianach drewnianych) (bud.).
Saumspiegel (Grauspiegel, Grauspiegeleisen); surowiec zwierciadlisty szary (met.).
Saupnig; żupnik (dawniejszy tytuł urzędnika górniczego, przełożonego nad kopalniami na gruncie królewskim) (górn.).
Säure; kwas (chem.).
Säuredichte; gęstość (tęgość) kwasu.
Säurehaltig; kwaśny, kwas zawierający (chem.).
Saurier; jaszczur (zwierzę przedpotopowe podobne do jaszczurek, lecz olbrzymie) (geol.).
Saussurit (Jade, prismatischer Adiaphanspat); sosiuryt, saussuryt (min.).
Sausümpfe (wilde Sümpfe pl.) bei der Mehlführung; rzapie płonne, jałowe (sort.).
Saxe (Saxel, Sachsel, Sichertrog) p. Sichertrog.
Saynit (Grünauit, Nickelwismutglanz, Wismutnickelkies); sainit, saynit (min.).
Schabate (Schabotte); 1) p. Chabotte; 2) p. Pochsohle.

Schabeisen; skrobaczka, skrobak (ślus.).
Schaben; skrobać, zeskrobywać, oskrobywać.
Schaber; 1) skrobak, skrobaczka; 2) skrobacz (u złotników).
Schablone (Lehr) p. Lehre.
Schablone (Muster); wzór, wzorek, wzornik, szablon.
Schablonenwicklung; uzwojenie wzornikowe (el.).
Schablonziegel p. Formziegel.
Schabmesser; zbieracz, zgarniacz (sort.).
Schabvorrichtung; urządzenie do zbierania, do zgarniania (sort.).
Schabotte (Schabate); 1) p. Chabotte; 2) p. Pochsohle.
Schachbrettbau (schachbrettförmiger oder schachbrettartiger Abbau); odbudowa szachownicowa, odbudowa w szachownicę (górn.).
Schacht (pl. Schächte oder Schachte); szyb (górn.).
Blind —, (Grubenschacht, Gesenk); szyb ślepy, szybik, komin.
Bohr —, (abgebohrter —); szyb wiercony.
Brems —, (seigerer Brems —); szyb hamulczy.
Fahr —, szyb wjazdowy, zjazdowy.
Flach —, (flacher, Lauf —, tonnlägiger —); szyb pochyły.
Förder —, (Treib —, Zieh —); szyb wyciągowy, wywozowy, dobywczy, dobywalny.
gebrochener —; szyb łamany.
Haupt —; szyb główny.
Kunst — p. Wasserhaltungsschacht.
Richt —, (Seiger —); szyb pionowy.
Roll — p. Rolloch.
Schurf —, (Versuchschacht); szyb poszukiwawczy, poszukiwalny.
Tag —; szyb światowy, górny, dzienny.
Tiefbau —; szyb głębiznowy, głębinowy, najgłębszy.
tonnlägiger — p. Flachschacht.
verbrochener —; szyb zapadnięty, zapadły.
Versuch — p. Schurfschacht.
wassereinsaugender —; szyb pożerakowy.
Wasserhaltungs —, (Pumpen —, Kunst —); szyb wodny, pompowy.
Wetter —, (Ventilations —); szyb powietrzny, wentylacyjny, przewiewny.
Schacht (Ofenschacht, Schachtraum) eines Schacht- o. Hochofens; szyb pieca (hut.).
Schacht-; szybowy (górn.).
Schachtabbohren (Schachtbohren); wiercenie szybu (górn.).
Schachtabsinken (Schachtabteufen); głębienie (bicie) szybu (górn.).
Schachtabteilung (Schachttrumm); przedział szybowy (górn.).
Schachtabteufen (das) p. Schachtabsinken.
Schachtanlage; 1) założenie szybu; 2) zakład szybowy (górn.).
Schachtansatzpunkt p. Schachtanschlagspunkt.
Schachtanschlagspunkt (Schachtansatzpunkt); miejsce włomu (rozpoczęcia, założenia) szybu (górn.).
Schachtaufseher; dozorca szybu(górn.)
Schachtausbau (Schachtauskleidung, Schachtverhau); obudowa szybu (górn.); p. Ausbau.
Schachtauskleidung p. Schachtausbau.
Schachtbau; 1) szyb; 2) budowa szybu; 3) wyrobisko szybowe (z szybu rozpoczęte) (górn.).
Schachtbaufeld; pole szybowe, pole pod budowę szybu (górn.).
Schachtbergbau (der Schachtbergbaubetrieb); kopalnictwo (górnictwo) szybowe (górn.).
Schachtbergbau (das Bergwerk); kopalnia (górn.).
Schachtbetrieb (Abteufen und Einrichtung des Schachtes); budowa szybu (górn.).
Schachtbetrieb (Schachtförderung); wyciąganie (wydobywanie, wywożenie) szybem (górn.).
Schachtbohrer; świder szybowy, dłuto szybowe (do wiercenia szybów) (górn. wierc. ziem.).
großer —; świder szybowy wielki, większy.
kleiner —; świder szybowy mały, mniejszy.
Schachtbohrgestänge; żerdki wiertnicze szybowe (górn. wierc. ziem.). p. Bohrgestänge.
Schachtbohrturm; wieża wiertnicza szybowa (górn. wierc. ziem.).
Schachtbohrverfahren (Schachtbohrmethode); sposób wiercenia szybów (górn. wierc. ziem.).
Schachtbrand; pożar szybu, pożar w szybie.
Schachtbühne; 1) p. Fahrbühne; 2) p. Hauptbühne.

Schachtcuvelage p. Schachtküvelage.
Schachtdeckel (im Fahrschacht); drzwi (wieko) zjazdowe (górn.).
Schachtecke (pl. Schachtecken); kąt szybu, róg szybu (górn.).
Schachteinbau; włom (wkop) szybowy (górn.).
Schachteinstrich (Spreize) p. Einstrich.
Schachtelhalm (Calamaria); skrzyp zimowy, chwoszczka, kalamarja (geol.).
Schachtfahrt; 1) p. Ein- und Ausfahrt; 2) p. Fahrt (Sprossenfahrt) (górn.).
Schachtfallen (pl.) p. Aufsatzvorrichtung.
Schachtfeld; pole szybu, pole szybowe (górn.).
Schachtfenster; okno szybowe, ujście szybu (górn.).
Schachtflügel (Schachtfeldflügel); skrzydło szybowe (skrzydło pola szybowego) (górn.).
Schachtfördergefäß p. Schachtgefäß.
Schachtförderseil p. Förderseil.
Schachtförderung; wyciąganie, wydobywanie, wywożenie szybem.
Schachtförderungsmaschine p. Fördermaschine.
Schachtförderungsgefäß p. Schachtgefäß.
Schachtführung (Führungsbäume, Spurlatten) p. Führungslatten.
Schachtfutter (Futtermauer) eines Schachtofens p. Kernschacht.
Schachtgebäude (Schachthaus); budynek szybowy, budynek nadszybowy, nadszybie (górn.).
Schachtgefäß (Schachtfördergefäß, Schachtförderungsgefäß); naczynie wyciągowe, wywozowe (górn.).
Schachtgerüst p. Seilscheibengerüst.
Schachtgestänge (Schachtstangen, Hauptgestänge) bei Schachtpumpen; żerdziny (ciągadła) główne, szybowe (maszyn. górn.).
Schachtgestell (Fördergestell, Förderschale); klatka, klatka (kosz) wyciągowa (górn.).
Schachtgetriebe; okładziny (wścianki, paliki) szybowe (górn.) p. Getriebepfahl.
Schachtgevier(e) (Geviere, Schachtkranz, Schachtgezimmer, Schachtschloß, Umrüste); wieniec szybowy (górn.).
Schachthalle (Schachthaus, Schachtraum, Schachtlokale); nadszybie, szybownia (górn.).
Schachthaube p. Schachthut.
Schachthäuer (Abteufhäuer); górnik szybowy, kopacz szybowy, studniarz, szybarz, głębiarz (górn.).
Schachthaus; 1) p. Schachtgebäude; 2) p. Schachthalle.
Schachtholz; budulec szybowy (górn.)
Schachthut (Schachthaube, Zechenhut, Bergmannshut); kapelusz (kołpak) górniczy (górn.).
Schachtjoch; jarzmo szybowe (górn. cieś.) p. Joch.
Schachtkabel; kabel (lina szybowa) (maszyn. górn.).
Schachtkapps (Schachtfallen) p. Aufsatzvorrichtung.
Schachtkaue (Kaue); jata szybowa, szałas szybowy, przystrzeszek (górn.).
Schachtkranz p. Schachtgevier(e).
Schachtküvelage (Schachtcuvelage, Schachtkuvelierung, wasserdichter Schachtausbau); obudowa (szybów) wodoszczelna, wodonieprzenikliwa (górn.) p. Küvelage.
eiserne —; obudowa wodoszczelna żelazna.
gemauerte —; obudowa wodoszczelna murowa, murowana.
hölzerne —; obudowa wodoszczelna drewniana.
Schachtlatten (Schachtstangen); 1) łaty (zrzyny) szybowe; 2) p. Führungslatten (górn.).
Schachtlattengang p. Tonnengang.
Schachtleitungen (Schachtführungen) p. Führungslatten.
Schachtlokale p. Schachthalle.
Schlachtlotung; pionowanie szybu (miern. górn.).
Schachtmauer; mur szybowy (górn.).
Schachtmauerung (Schachtausmauerung); murowanie (omurowanie, obmurowanie, omurowa, obudowa murowa) szybu (górn.).
absatzweise —; murow, ustępami.
aufsteigende —; murowanie wstępujące.
wasserdichte —, (gemauerte Schachtküvelage); murowanie wodoszczelne, obudowa wodoszczelna murowa, murowana.
— **in einer einzigen Tour;** murowanie jednym ciągiem, bez przerwy.
Schachtmeister; majster szybowy, nadszybowy (górn.).
Schachtmund (Schachtmündung, Schachtöffnung); ujście (wylot, wychód) szybu (górn.).

Schachtmütze; czapka górnicza, szybowa (górn.).
Schachtofen; piec szybowy (hut.).
tragbarer —; kalbas, kupolak przenośny.
Schachtöffnung p. Schachtmund.
Schachtpfeiler (Schachtsicherheitspfeiler); filar szybowy, filar szybowy ochronny, filar szybowy oporowy.
Schachtpinge p. Pinge.
Schachtplatz; plac szybowy, nadwórze szybowe (górn.).
Schachtprofil p. Schachtquerschnitt.
Schachtpunkt; punkt (włom, wkop) szybowy, punkt szybu (górn.).
Schachtpumpe; pompa szybowa (maszyn. górn.).
Schachtquerschnitt (Schachtprofil, Schachtscheibe); przekrój (profil, tarcza) szybu (górn.).
Schachtricht (Schachttritt, Schaftricht, Kehr); chodnik główny, przygotowawczy (w ługowniach) (soln.) p. Kehr.
Schachtring (beim eisernen Schachtausbau); pierścień szybowy (górn.).
Schachtrolle (Rollschacht) p. Rolloch.
Schachtröstofen (Röstschachtofen); prażak szybowy (hut.).
Schachtsalz p. Szybikersalz.
Schachtsatz p. Pumpensatz.
Schachtschale p. Förderschale.
Schachtscheibe; 1) p. Schachtquerschnitt; 2) p. Seilscheibe.
Schachtscheider; 1) przepierzenie szybowe, przegroda szybowa, przedział szybu (górn.); 2) przegroda pieca szybowego (hut.).
Schachtschloß p. Schachtgevier.
Schachtseil (Förderseil); lina szybowa, wyciągowa (górn.).
Schachtsenkung; pionowanie szybu (miern. górn.).
Schachtsicherheitspfeiler p. Schachtpfeiler.
Schachtsignal; sygnał szybowy (do zjazdu do kopalni i wyjazdu z kopalni) (górn.).
Schachtsohle (Schachttiefstes); spodek (dno) szybu (górn.).
Schachtspreizen (Schachtbohrspreizen) b. Schachtabteufen; (wiertnicze) rozpory szybowe (górn.).
Schachtstangen p. Schachtgestänge.
Schachtstangengang p. Tonnengang.
Schachtstoß (pl. Schachtstöße, Schachtulm, Schachtwand); bok (ściana, ocios) szybu (górn.).
Schachtstuhl (bei Herstellung der blinden Schächte); krzesło szybowe, podstawa szybowa (górn.).
Schachtsumpf; rząp (toń) szybowy, dno szybu (górn.).
Schachttagkranz p. Tagekranz.
Schachtteufe (Schachttiefe); głębokość szybu (górn.).
Schachtteufenmessung; pomiar głębokość szybu (miern. górn.).
Schachttiefstes; 1) p. Schachtsohle; 2) p. Schachtsumpf (górn.).
Schachttonne; beczka (tunna) szybowa (górn.).
Schachttritt p. Schachtricht.
Schachttrumm p. Schachtabteilung und Trumm.
Schachttür (Hängebank); wrota szybowe, zrąb szybowy (górn.).
Schachtturm; wieża szybowa (górn.).
Schachtulm p. Schachtstoß.
Schachtverschalung (Schachtverschlag); opierzenie szybu (górn.).
Schachtverschluß; zamknięcie (zawarcie) szybu (górn.).
Schachtverwässerung; ługowanie szybowe (soln.).
Schachtwand (pl. Schachtwände) p. Schachtstoß.
Schachtwerk; ługownia szybikowa (soln.).
Schachtwerksbetrieb v. Schernthanner (Überwässerung); nadwadnianie szybikowe sposobem Schernthannera (ługownie) (soln.).
Schachtwerksverwässerung; nawodnienie szybikowe (ługowni) (soln.).
Schachtwetterscheider; szybowa przegroda powietrzna (górn.).
Schachtzimmerling; cieśla szybowy (górn.).
Schachtzimmerung; oprawa (wyprawa, ocembrowanie, wydrzewienie) szybu, obudowa drewniana szybu (górn.) p. Bolzenschrotzimmerung (Bolzenzimmerung).
wasserdichte —, (hölzerner wasserdichter Schachtausbau, hölzerne Schachtküvelage, Küvelagezimmerung des Schachtes); oprawa (wyprawa, obudowa) wodoszczelna drewniana (górn.).
Schadenersatz; odszkodowanie, wynagrodzenie szkody.
Schadenersatzpflichtig; obowiązany do wynagrodzenia szkody.
Schadenschätzung; oszacowanie (ocenienie) szkody.

Schädlich; szkodliwy, stracony, nieskuteczny.
Schädlicher Raum p. Raum.
Schaffer (Bergschaffer, Steiger); stygar (sztygar) (górn.) p. Steiger.
Schaft; 1) osada, rękojeść (narzędzi); 2) trzon, trzonek (noża, młotka); 3) trzpień, szyjka (nita).
Schaft (Schaftstück, pl. Schaftstücke, Mittelstücke) bei Bohrern; przedłużnica (górn.) p. Mittelstück.
Schaft (Stempelschaft); trzon (drąg) stępora, trzon (drąg) tłuczka (sort.).
Schalbrett; szalówka, obitka, calówka (deska jednocalowa) (cieś.).
Schale; czara, czasza, miska, miseczka (chem. prob. techn.).
Schale (Förderschale, Fördergestell); klatka, klatka wyciągowa, kosz wyciągowy (maszyn. górn.) p. Förderschale.
einfache —; klatka prosta, klatka zwyczajna.
Etagen —; klatka piętrowa.
— **für zwei Wägen**; klatka dwuwozowa.
— **mit Fangvorrichtungen**; klatka samochwytna.
Schale (Schalenform) für den Schalenguß; czyl (forma do odlewu) odl.).
Schalenamboß p. Amboß.
Schalenblende p. Lederblende.
Schaleneisen; przywar (na spodku pieca pudlowego) (met.).
Schaleneisenstein (Eisenniere); żelaziak skorupiasty (min.).
Schalenfassung; obsadka z kloszem (el.).
Schalenförderung; wyciąganie w klatkach, wyciąganie klatkowe (maszyn. górn.).
Schalenform (Schale) für den Schalenguß p. Schale.
Schalenguß p. Hartguß.
Schalengußrad; koło lane w czylu, koło pełne (odl. kol. górn.).
Schalenhalter; łapki, szpony (el.).
Schalenkeil (Federkeil, Sprengkeil); klin łamulcowy (górn.) p. Federkeil.
Schalenkreuz p. Robinson-Schalenkreuz.
Schalentransformator; przetwornik płaski (el.).
Schalholz (pl. Schalhölzer, Schalbretter); drzewo do opierzania (górn. cieś.) p. Schalbrett.
Schalholz (pl. Schalhölzer, Unterzüge); drzewo podciągowe, podciąg (górn. cieś.).
Schälholz; drzewo okorowane, oskórowane (oczyszczone z kory).
Schalholzausbau (Schalholzzimmerung); obudowa podciągowa, deskowa, podstropna (górn. cieś.).
Schalig (von Struktur); miseczkowaty (min. geol.).
Schall; głos, brzmienie (fiz.).
Schallbrett; odgłośnia, odgłośnica (fiz.).
Schalldämpfer; tłumik, odszumnik, głusznik, przytłumiak głosu (fiz.).
Schallehre (Akustik); akustyka, nauka o dźwięku (fiz.).
Schalleiter; przewodnik głosu (fiz.).
Schallmesser; fonometr, dźwiękomierz (fiz.).
Schalltrichter; muszla mikrofonowa (el.).
Schallwelle; fala głosowa, dźwiękowa (fiz.).
Schallmesser; nóż, skrobak (używany w probierni) (prob.).
Schalstein; kamień gruchający (min. geol.).
Schaltanlage; urządzenie rozdzielcze, łączne, łączące, łącznica (el.).
Schaltapparat; przyrząd wyłączny, wyłącznikowy, rozrządny (el.).
Schaltbrett p. Schalttafel.
Schaltbühne; ganek rozdzielczy, roztokowy (el.).
Schaltdose; gniazdo złączowe, łączne (el.).
Schalten; łączyć, wyłączać, włączać, rozrządzać (el.).
Schalter; wyłącznik, łącznik (el.).
selbsttätiger —; wyłącznik samoczynny.
Schalter (Schiebfenster); zazier, okno zasuwane.
Schalthebel; drążek wyłącznikowy, wyłączalny (el.).
Schaltiere (Crustaceen); skorupiaki (geol.).
Schaltjahr; rok przestępny.
Schaltkasten; skrzynka rozdzielcza, łącznikowa (el.).
Schaltplan; plan łączeń, plan układu połączeń (el.).
Schaltraum; rozdzielnia, rozrządnia (el.).
Schaltschrank; szafka rozdzielcza (el.).
Schaltsystem; system rozrządu, system łączeń (el.).
Schalttafel (Schaltbrett); tablica rozdzielcza, rozrządna, rozdzielnica, rozrządnica, roztoka (el.).

freistehende —; tablica rozdzielcza swobodna.
Schalttafelgerüst; szkielet tablicy rozdzielczej.
Schalttafelinstrument; tablicowy przyrząd pomiarowy.
Schalttisch; stół rozdzielczy, łączny.
Schaltung; połączenie, łączenie, rozrządzanie, układ połączeń (el.).
gemischte —; połączenie mieszane.
Kaskaden —; połączenie stopniowe.
Schaltungsanordnung; układ połączeń, układ łączeń (el.).
Schaltungsart; sposób rozrządzania, rodzaj połączeń (el.).
Schaltungsplan p. Schaltplan.
Schaltungsschema; szemat (rozrządzenia) układu połączeń, układ połączeń, plan połączeń (el.).
Schaltungsskizze; szkic układu połączeń (el.).
Schaltungsweise; sposób wykonania połączeń (el.).
Schaltvorrichtung; przyrząd połączeniowy (el.).
Schaltwerk; przyrząd nastawniczy (el.).
Schaltzelle; stadło (ogniwo) odprężne, ogniwo odłączalne (el.).
Schalung (Verschalung); opierzenie (obicie z desek) (bud.).
Schalwand; deskowina, ściana z desek, przepierzenie (bud.).
Schamotte (Chamotte); szamota, glinka ogniotrwała (techn.).
Schamotteziegel (Schamottestein); cegła ogniotrwała, szamotka, szamotówka, trzopówka, piecka (bud.).
Schanzen (Faschinen) beim Grubenausbau; faszyny, gać (górn.).
Schappe (Schappenbohrer) p. Löffelbohrer.
Schar; pasmo, układ, gromada.
Schar (Kehleinschnitt, Auskehlung); gniazdo, wyżłobienie (górn. cieś.).
Scharen (sich scharen) von Gängen, Klüften; 1) krzyżować się, (przecinać się pod kątem ostrym); 2) łączyć się (geol. górn.).
Schären (pl.) p. Schere.
Scharf; ostry.
Schärfe (beim Gezähe, Werkzeug) p. Schneide.
Scharfeckig; ostrokończysty, ostrokańciasty.
Schärfen; ostrzyć, naostrzyć, wyostrzyć (narzędzia).
Scharfkörniges Salz; sól ostroziarnista (warzel.).
Scharfmanganerz p. Hausmannit.
Schargang (Scharkluft); żyła ukośna (skrzyżowana ukośnie), żyła zbieżna.
Scharkluft; 1) p. Schargang; 2) szczelina ukośna (skrzyżowana ukośnie), szczelina zbieżna (geol.).
Scharkreuz; krzyż ukośny (żył kruszcowych) (geol.).
Scharlachrot (von Farbe); szkarłatny (min.).
Scharnier (Gelenkband); przegub, zawiasa, kolanko.
Scharnierband; zawiasa składana, odwrócona (ślus.).
Scharnierkloben; ścisk (klamra) zawiasowy, kluba, obochwyt (maszyn.).
Scharnierschraubstock p. Schraubstock.
Scharnierventil p. Klappe.
Scharnierzirkel; cyrkiel zawiasowy, śpiczasty.
Scharung (das Scharen) von Gängen; krzyżowanie się (żył) (geol.).
einseitige —, (Zusetzen); krzyżowanie jednostronne, półkrzyż.
Scharungslinie; kierunek krzyżowania się (żył kruszcowych) (geol.).
Schatten; cień (geom.).
Schlag —; cień rzucony.
Selbst —, (Eigen —); cień własny.
Schattenkonstruktion; konstrukcja cieniów (geom.).
Schattieren (abstufen, abschatten, abtönen); cieniować.
Schattierung (Schattengebung. Abschattung); cieniowanie.
Schätzen; cenić, ocenić, szacować.
Schätzung; oszacowanie, ocenienie, ocena.
Schätzungspreis; cena szacunkowa.
Schauer (Bohrschauer) p. Bohrhitze.
Schaufel (Schippe, Schüppe); łopata (narz.).
Abschlag —, (Goßeneisen); łopata spustowa (hut.).
Kohlen —, (Kohlenschippe); łopata do węgli, zagarniacz.
Rasenschneid —, (Wasen —); łopata do darni, darniówka.
Schlacken —, (Aschen —); łopata żużlowa, zuzlowa, zgarniacz, odgarniacz.
Schnee —; łopata do śniegu, śniegówka.
Stich —; rydel, ryskal.
Schaufel (bei der Schlämmarbeit) p. Schaufelsorte.

Schaufel (eines Wasserrades) p. Radschaufel.
Schaufelarbeit (das Schaufeln); praca łopatowa, zgarnianie (górn.).
Schaufelbagger p. Bagger.
Schaufelbohrer; świder łopatowy (wierc. ziem.).
Schaufelhelm (Schaufelstiel); stylisko (rękojeść) łopaty.
Schaufelinstrument (Kratzinstrument, Krätzer) beim Schachtbohren; zgrzebło szybowe (górn.).
Schaufelrad (Wasserrad mit Schaufeln); koło łopatkowe, walne (maszyn.).
Schaufelsorte (Schaufel, pl. Schaufeln) bei der Schlämmarbeit; graca, rzapnica (narzędzie w kształcie łopaty zakrzywionej) (sort.).
Schaufelstiel p. Schaufelhelm.
Schaufelventilator; wentylator (przewietrznik, wywietrznik) łopatkowy (maszyn.).
Schaufler (der mit der Schaufel wegfüllt); łopatnik, zgartywacz, szuflarz (górn.).
Schaukelbecherwerk (Huntsche Conveyor - Förderung); elewator (paternoster) drgawkowy (maszyn. górn.).
Schaukelherd (Schüttelherd, schwingender Herd) p. Herd.
Schaukelrätter; rzeszoto drgawkowe, wstrząsane (sort.).
Schauloch (Spähloch); wzier, wziernik (hut. warzel.).
Schaum; 1) piana; 2) szumowiny (met. hut. warzel.) p. Salzschaum.
Schäumen; pienić się, burzyć się (met. hut. warzel.).
Schaumerde p. Schaumkalk.
Schaumig (von Mineralien); pienisty.
Schaumkalk (Schaumerde); wapień pienisty (min. geol.).
Schaumlöffel; warząchew (do szumowania popiołów cynkowych z roztopionego cynku) (met.).
Schauöffnung (Spähloch) p. Schauloch.
Schauritze (Ritze) im Diopter; szpara, szczelinka (miern.).
Schausignale (optische Signale); sygnały wzrokowe, optyczne (górn.).
Schaustufe (Schaustuffe); okaz wystawowy (rudy lub minerału) (min. geol.).
Scheel p. Wolfram.
Scheelbaryt pyramidaler p. Scheelit.
Scheelbleierz (Wolframbleierz, Scheelbleispat, Stoltzit, dystomer Bleibaryt); kruszec wolframowo-ołowiany, sztolcyt (min.).
Scheelbleispat p. Scheelbleierz.
Scheelerz prismatisches p. Wolframit.
Scheelit (Scheelkalk, Scheelspat, Schwerstein, Tungstein, pyramidaler Scheelbaryt); szelit, kamień ciężki, tunsten (min.).
Scheelkalk p. Scheelit.
Scheelspat p. Scheelit.
Scheererit; szereryt, kenleinit (min.).
Scheffel; szefel (dawna miara objętości w różnych krajach różna, szefel pruski = 54:961).
Schefferit; szeferyt (piroksen manganowy) (min.).
Scheibe; koło, tarcza, krążek (maszyn. kol. techn.).
Antrieb —; koło napędowe, napędne.
Distanzsignal —; tarcza sygnałowa, ostrzegowa (kol.).
exzentrische —; mimośród, krążek mimośrodu.
Fest —; koło czynne, robocze, żywe, stałe, osadzone.
Ketten —; koło łańcuchowe, tarcza łańcuchowa.
Kurbel —; krążek korbowy.
Los —, (Leer —, Laufrad, Schlepprad); koło wolne, luźne, jałowe.
Plan —; tarcza tokarska, krążek tokarski, uchwytnica, uchwytka, umocnica.
Riemen —, (Riemenscheibenrad); koło pasowe, transmisyjne, przewodowe.
Signal —; tarcza sygnałowa (kol.).
Schmirgel —; krążek ścierny, szmerglowy, szlifierski, ściernica.
Seil —; koło linowe.
Stufen —, (Stufenrad); koło stopniowe, wertel.
Transmissions —; koło transmisyjne, przewodowe, pędniane.
Wende —; tarcza sygnałowa obrotowa (kol.).
Scheiben (Blatteln); krążki (miedziane, żelazne) (met.).
Scheibenanker; twornik krążkowy, tarczowy (el.).
Scheibenbau (Plattenbau); odbudowa (warstwowa) warstwami (grubych pokładów węgla) (górn.).
Scheibenbremse (Bremsscheibe); hamulec tarczowy (maszyn. górn.).

Scheibeneisen (Blatteln, Roheisen in Scheiben); surowiec krążkowy.
Scheibenhaspel; kołowrót kołowy, tarczowy (maszyn. górn.).
Scheibenkolben; tłok krążkowy, tarczowy (maszyn.).
Scheibenkunst (Kettenpumpe, Paternosterkunst mit Lederscheiben); czerpak krążkowy, podnośnica paciorkowa (maszyn.).
Scheibenkupfer (Rosettenkupfer, Spleißkupfer, Garkupfer); miedź krążkowa (met.).
Scheibenkupplung; sprzęgło krążkowe, tarczowe (maszyn.).
Scheibenmaschine; maszyna z tworzywem tarczowym (el.).
Scheibenmauer; mur ścienny (górn.).
Scheibenmauerung; murowanie ścienne (górn.).
Scheibenrad (Scheibe); koło tarczowe, tarcza (maszyn.).
Scheibenstativ; statyw (trójnóg) krążkowy (miern.).
Scheid- p. Scheide.
Scheide; 1) pochwa, futerał, puzdro; 2) rozdział, przedział, rozgraniczenie; 3) dział wód.
Scheiden (Schwarten, Pfähle, Spitzen); okrajki, opółki, oszwary, obladry (matr.).
Scheidearbeit (das Scheiden, die Scheidung, das Erzscheiden) p. Erzscheidung.
Scheidearbeiter (Scheider, Scheidejunge) p. Scheider.
Scheideaufseher p. Scheidesteiger.
Scheidebank; 1) p. Scheidetisch; 2) p. Scheidehaus.
Scheidebogen (Scheidegurt); obłąk przedziałowy, łuk przedziałowy (oddzielający dwa przęsła sklepień) (bud.).
Scheideeisen p. Scheidehammer.
Scheideerz (Scheiderz, pl. Scheideerze, Scheidegänge, Scheidewerk) zur Handscheidung bestimmtes Erz; ruda przebieralna, obieralna, wyklepna, rudnina (sort.).
Scheideerz (Proben pl.) bei der Handscheidung gewonnenes Erz; ruda przebrana, obrana, wyklepaną (sort.).
Scheidefäustel p. Scheidehammer.
Scheidegänge (Scheidewerk, Scheideerze) p. Scheideerz.
Scheidegedinge p. Erzgedinge.
Scheidegold; złoto czarne (met.).
Scheidehammer (Scheidefäustel, Scheideschlägel, Scheideeisen); młotek rozbiorczy, rozbijak, wyklepak (sort.).
Scheidehaus (Scheidestube, Scheidekammer, Scheidekram, Scheidebank, Kuttbank); przebieralnia, obieralnia, rozbiornia (rudna) (sort.).
Scheidehutmann p. Scheidesteiger.
Scheidejunge p. Scheidearbeiter.
Scheidekammer p. Scheidehaus.
Scheideklein (Scheidemehl, Schlagmehl, Erzmehl, Kleinerz); miał rudny, mąka rudna, ruda drobna, podrudek (sort.).
Scheidekram; 1) p. Scheidetisch; 2) Scheidehaus (sort.).
Scheidelinie; 1) granica, linja demarkacyjna, graniczna; 2) dział wód.
Scheidemauer p. Mauer.
Scheidemehl p. Scheideklein.
Scheidemeister p. Scheidesteiger.
Scheidemünze; moneta zdawkowa, drobna.
Scheiden; 1) rozdzielać, rozdzielić, oddzielać, oddzielić, wydzielać, wydzielić; 2) przebierać, obierać (rudę) sort.); 3) analizować, rozbierać, rozgatunkować (chem.).
Scheiden (Feinscheiden, die Scheidearbeit, Scheidung, Handscheidung, Erzscheidung); przebieranie, obieranie rud (t. j. rozbijanie, czyli wyklepywanie rudy młotkiem i dzielenie jej stosownie do jej składu) (sort.).
Scheideort (Scheideörtchen); miejsce przebierania (obierania) rudy (sort.).
Scheideplatte (Schabatte, Pochsohle); płyta do przebierania (obierania), płyta klepacka (sort.).
Scheideplatz (im Freien); miejsce (plac) przebiórcze, obiórcze (sort.).
Scheider (Erzscheider, Scheidearbeiter); przebieracz, obieracz, oddzielacz, klepacz (rudy) (sort.).
Scheider von Edison; rozdzielacz, separator Edisona (sort.).
Scheider (Wetterscheider); przegroda powietrzna (górn.).
Scheiderz p. Scheideerz.
Scheideschlägel p. Scheidehammer.
Scheidespreize (Spreize) p. Einstrich.
Scheidesteiger (Scheidemeister, Scheidehutmann, Scheideaufseher, Jungensteiger); stygar (sztygar, dozorca) przebiórczy, obiórczy, starszy rozdzielacz (sort.).

Scheidestein Scheidewacke, Setzstein); płyta kamienna do przebierania, obierania, płyta kamienna klepacka (sort.).
Scheidestube p. Scheidehaus.
Scheidetafel p. Scheidetisch.
Scheidetisch (Scheidetafel, Scheidebank); stół do przebierania, obierania, stół klepacki (sort.).
Scheidetrog (Scheidtrog); niecki do przebierania, obierania, niecki przebiórcze (sort.).
Scheidevorrichtung; urządzenie do przebierania, obierania (sort.).
— **mit Dauermagnet**; rozdzielacz (separator) o magnesach trwałych (met.).
Scheidewacke p. Scheidestein.
Scheidewand; ściana przedziałowa, przepierzenie, przegroda (bud.
Scheidewasser (verdünnte Salpetersäure); kwas azotowy, saletrowy, serwaser (chem.).
Scheidewerk p. Scheidegänge, Scheideerz.
Scheidezweck; cel przebierania, obierania (sort.).
Scheidung; przebieranie, obieranie (sort.).
Erz —, p. Scheiden.
Gold- und Silber —; oddzielanie złota od srebra.
nasse —, (— auf nassem Wege); przebieranie (obieranie) mokre.
trockene —, (— auf trockenem Wege); przebieranie suche.
— **durch die Quart o. in die Quart** (Quartation, Quartierung); kwartowanie.
Schein; 1) blask, połysk; 2) pozór; 3) pismo, dowód pisemny.
Scheinbar; pozorny.
Scheinbare Ausdehnung (relative Ausdehnung) der Flüssigkeit; rozszerzalność pozorna (fiz.).
Scheinbare Größe (eines Gegenstandes); wielkość pozorna (fiz.).
Scheinbarer Horizont; poziom pozorny (miern.).
Scheinbare Ladung; ładunek (nabój) pozorny (el.).
Scheinbild; obraz pozorny (fiz.).
Scheinhaken (Winkelband); narożnik, węgielnik (bud.).
Scheinwerfer; reflektor, najaśniacz, odblaśnik.
Scheit (Holzscheit); polano, szczapa.
Scheitel; wierzchołek (geom.).
Scheitel (Giebel); szczyt (bud.).
Scheitellinie; 1) prostopadła, krawędź (geom.); 2) linja szczytowa (bud.).
Scheitelpunkt; punkt wierzchołkowy (geom.).
Scheitelwinkel; kąt wierzchołkowy (geom.).
Scheiterhaufen (Holzpfeiler, Holzschränke, Kreuzlager) p. Holzkasten.
Scheiterholz p. Spaltholz.
Schellack; szelak (matr.).
Schellackpolitur; politura żywiczna, szelakowa (stol.).
Schelle; dzwonek.
Schellenband; chomonto (skuwka) linowe (maszyn. górn.).
Schema (Muster, Entwurf, Vorbild); wzór, układ, szemat.
Schemel; 1) stołek, stołeczek; 2) p. Verziehschemel.
Schenkel; 1) ramię (kąta); 2) rdzeń (el.).
Schenkel (der Fahrt) p. Fahrtschenkel.
Schenkelkonstante; stała rdzeniowa (el.).
Schenkelkreuz; krzyż rdzeniowy (el.).
Schenkelspule; cewka na rdzeniu, cewka biegunowa (el.).
Schenkelwicklung; uzwojenie na rdzeniu (el.).
Schep p. Salzschöpf.
Scherbenarsenik (gediegen Arsenik, Scherbenkobalt, Näpfchenkobalt); skorupokrusz, kobalt skorupowy (min.).
Scherbenkobalt p. Scherbenarsenik.
Schere; nożyce (hut. techn. maszyn.).
Blech —, (Metall —); nożyce blacharskie, blachowe (ręczne).
Dampf —; nożyce parowe.
Grad —; nożyce proste.
Maschinen —; nożyce maszynowe, mechaniczne.
Metall —; 1) nożyce do metali; 2) p. Blechschere.
Rund —; nożyce okrągłe, kabłąkowate, wygięte.
Stock —; nożyce stałe, ramienne, pniakowe, drążkowe, nasadowe.
Tafel —; nożyce drążkowe.
Wasser —; nożyce wodne.
Winkel —; nożyce kątowe.
Schere (pl. Scheren, Scheeren, Schären, schwaches taubes Zwischenmittel im Flöz); przerost płonny (cienki) (geol. górn.).
Schere (Freifallschere) p. Freifallapparat.

Schere (Wechselschere p. Rutschschere.
Schereisen; żelazko (ostrze) nożycowe.
Scherenkran p. Kran.
Scherengestänge (Scherenstück, Gabelung des Pumpengestänges); rozwidlenie (rozsocha) ciągadłowe (maszyn. górn.).
Scherenstück; 1) pochwa (nożyc ogniwowych) (wier. ziem.); 2) p. Scherengestänge.
Scherfestigkeit (Schubfestigkeit) p. Festigkeit.
Schermasse (Schermaß, Anhangmasse, Anhangmaß); domiar, miara dodatkowa, uzupełniająca (pr. górn.).
Schermbreite (beim Grubenmaß); szerokość boku, szerokość boczna (pr. górn.).
Scherntbanners Schachtwerksbetrieb p. Schachtwerksbetrieb v. Scherntbanner.
Scherp p. Salzschöpf.
Scheuern (reinigen, abreiben); czyścić, ścierać, szorować.
Scheuerofen; szorownia, sorownia (palenisko przy piecu trybowym ołowianym) (hut.).
Schibikersalz p. Szybikersalz.
Schicht (Arbeitsschicht); szychta. zmiana (czas pracy górnika) (górn. hut.).
achtstündige —; szychta ośmiogodzinna.
Früh —, (Morgen —); szychta ranna.
Geding —; szychta ugodowa, akordowa.
herrschaftliche — p. ordinäre Schicht.
kurze —, (sechsstündige —); szychta krótka, sześciogodzinna.
lange —, (zwölfstündige —); szychta długa, dwunastogodzinna.
ledige —, (Zustand —); szychta nadzwyczajna, świąteczna.
letzte —; szychta ostatnia, pogrzeb górnika.
Nacht —; szychta nocna.
ordinäre —, (herrschaftliche —, Herren —); szychta zwykła, ordynarna, pańska.
Tages —, (Tag —); szychta dzienna, dniówka.
Über —; szychta nadliczbowa.
— **antreten** (zur Schicht fahren); zacząć (rozpocząć) szychtę.
— **verfahren** (Schicht machen, Schicht tun); skończyć, odbyć szychtę.
Schicht (Gebirgsschicht); warstwa (geol.).
Schicht (Vorlauf, Beschickung) p. Möller.
Schichtamt (Bergamt); urząd górniczy (górn.).
Schichtarbeit (Schichtenarbeit); robota (praca) szychtowa, robota (praca) w szychtach, w zmianach (górn. hut.).
Schichtarbeiter (Schichtenarbeiter, Schichter, Schichtler, Schichtlöhner, Schichtenlöhner); robotnik szychtowy, szychtarz (górn. hut.).
Schichtdauer; trwanie (długość) szychty (górn. hut.).
Schichten (in Schichten legen, auftragen); kopić, w warstwy układać.
Schichtenarbeit p. Schichtarbeit.
Schichtenarbeiter p. Schichtarbeiter.
Schichtenbiegung (Schichtenbug); pogięcie (pofałdowanie) warstw (geol.).
Schichtenbildung; tworzenie się warstw, uwarstwienie (geol.).
Schichtenbuch (Schichtenverzeichnis, Schichtenzettel, Steigerzettel); księga szychtowa, księga szychet, księga zmian (górn. hut.).
Schichtenbug p. Schichtenbiegung.
Schichtenfall (Fallen der Schichten); upad (nachylenie) warstw (geol.).
Schichtengruppe (Schichtensystem); układ warstw, uwarstwienie (geol.).
Schichtenkopf (Schichtungskopf); wychód (wystercze) warstw (geol.).
Schichtenlinie (Höhenlinie, Höhenkurve); warstwica (miern.).
Schichtenlohn p. Schichtlohn.
Schichtenlöhner p. Schichtlöhner.
Schichtenmauer; mur warstwowy (bud.).
Schichtenmeister p. Schichtmeister.
Schichtenplan; plan warstwicowy, warstwowy (miern.).
Schichtensystem p. Schichtengruppe.
Schichtenwechsel p. Schichtwechsel.
Schichtenzettel p. Schichtenbuch.
Schichter (Schichtler) p. Schichtarbeiter.
Schichtfuge p. Schichtungsfläche.
Schichtlohn (Schichtenlohn); płaca szychtowa, płaca za (na) szychtę (górn. hut.).
Schichtlöhner p. Schichtarbeiter.
Schichtmeister (Rechnungsführer); szychtmistrz, płatnik (górn.).

Schichtmeistersadjunkt; warcabny, warczowny, podstygar, podsztygar (w Wieliczce i Bochni) (górn.).
Schichtplatz p. Möllerbett.
Schichtsaal p. Möllerbett.
Schichtung; uwarstwienie, uławicenie (geol.).
Schichtungsfläche (Schichtungsfuge, Schichtfuge); powierzchnia warstwowa (geol.).
Schichtungsgestein (geschichtetes oder sedimentäres Gestein, Flözgestein); skała osadowa, uwarstwiona (geol.).
Schichtungskluft; szczelina warstwowa (geol.).
Schichtungskopf p. Schichtenkopf.
Schichtverkürzung; skrócenie warstwy (geol.).
— **durch Faltung**; skrócenie warstwy wskutek sfałdowania.
— **durch Überschiebung**; skrócenie warstwy wskutek nasunięcia.
Schichtwechsel (Schichtenwechsel); zmiana szychty (zmiana załogi roboczej po skończeniu szychty) (górn. hut.).
Schichtweise (in Schichten); warstwami, w warstwach (geol. i t. p.).
Schiebebrücke p. Schiebebühne.
Schiebebühne (Schiebebrücke, Rollbrücke); pomost przesuwany, suwany, przesuwnica (górn. kol.).
Schiebebühnengrube (Schiebebühnenversenkung); dół przesuwniczy (górn. kol.).
Schiebekreuz; krzyż stolikowy (miern.).
Schiebelokomotive (schiebende Lokomotive) p. Lokomotive.
Schieben; suwać, posuwać.
Schieber (Dampfschieber, Dampfverteiler, Steuerschieber); suwak, suwak parowy (maszyn.).
Dreh —; suwak obrotowy, walcowy, wahliwy.
entlasteter —; suwak odciążony.
Expansions —; suwak rozprężny, rozprężniczy, suwak rozprężak, suwak zmieniak.
Flach —; suwak płaski.
geteilter —; suwak dwupołówkowy.
Grund —, (Haupt —, Verteilungs —); suwak rozdzielczy, dolny, główny, suwak niezmian.
Kanal —; suwak z przewodem.
Kolben —; suwak tłokowy, walcowy.
Muschel —, (einfacher —); suwak muszlowy, nieckowaty, zwykły.
offener —; suwak bezgrzbietny.
Steuer —; suwak sterowniczy, parowy.
Verteilungs — p. Grundschieber.
Schieber (Ofenschieber); zasuwa (zasuwka) piecowa (bud. hut.).
Schieberausschlag; wychylenie suwaka (maszyn.).
Schieberausweichung; odsuw suwaka (maszyn.).
Schieberbreite; szerokość suwaka (maszyn.).
Schieberbrücke; mostek u suwaka (maszyn.).
Schieberdeckung; nakrycie suwaka (maszyn.).
Schieberdiagramm; wykres suwakowy, wykres suwaka (maszyn.).
Schieberentlastung; odciążenie suwaka (maszyn.).
Schieberfläche; płaszczyzna (zwierciadło) suwaka (maszyn.).
Schieberführung; wodzidło suwakowe (maszyn.).
Schiebergebläse (Schnelläufer); dmuchawa suwakowa (maszyn. hut.).
Schiebergehäuse p. Schieberkasten.
Schieberhebel; drążek suwakowy (maszyn.).
Schieberhub p. Schieberweg.
Schieberkasten (Schiebergehäuse, Dampfkasten); skrzynka (skrzynia) suwaka (maszyn.).
Schieberkastendeckel; przykrywa skrzynki suwaka (suwakowej) (maszyn.).
Schieberkreis; koło suwakowe (maszyn.).
Schieberlappen; krysa suwaka, kołnierz suwaka (maszyn.).
Schiebermechanismus; mechanizm suwakowy (maszyn.).
Schieberrahmen; rama suwaka (maszyn.).
Schieberregulierung; ustawienie suwaka (maszyn.).
Schieberrücken; grzbiet suwaka (maszyn.).
Schieberspiegel; przylgnia suwaka, zwierciadło suwaka, gładź suwakowa (maszyn.).
Schieberstange; drążek suwakowy, goleń suwakowa, trzon suwaka (maszyn.).
Schieberstangenkopf; krzyżulec drążka suwakowego (maszyn.).

Schieberstellung; 1) ustawienie zasuwy; 2) ustawienie suwaka.
Schiebersteuerung; stawidło suwakowe, rozrząd suwakiem (maszyn.).
Schiebertür (Reguliertür, regulierende Wettertür); drzwi powietrzne zasuwne (górn.).
Schiebertotlage; punkt martwy suwaka (maszyn.).
Schieberüberdeckung (Schieberüberlappung); występ suwaka, pokrycie suwaka (maszyn.).
äußere —; występ suwaka zewnętrzny.
innere —; występ suwaka wewnętrzny.
Schieberventil; wentyl (zawór) suwakowy (maszyn.).
Schieberweg (Schieberhub); droga (bieg, suw, skok) suwaka (maszyn.).
Schiebetür (Schubtür); drzwi przesuwne (jedne), drzwi rozsuwne (para).
Schiebkarre (Schiebkarren) p. Schubkarren.
Schieblade p. Kulisse.
Schiedsgericht; sąd polubowny, rozjemczy.
Schief; pochyły, spadzisty, ukośny.
Schiefe (schiefe Gerade, schiefe Linie); linja ukośna, ukośna (geom.).
Schiefe Ebene p. Ebene.
Schiefer; łupek (geol.).
Alaun —; łupek ałunowy.
Amphibol —, (Hornblende —); łupek amfibolowy.
bituminöser —; łupek bitumiczny, smolisty.
Chlorit —; łupek chlorytowy.
Dachstein —; łupek dachówkowy.
Glimmer —; łupek łyszczykowy.
Graphit —; łupek grafitowy.
Kalk —; łupek wapienny.
Kiesel —, (Phtanit, Lydit); łupek krzemionkowy, krzemienny, lidyt.
Kohlen —, (Schieferton, Tonschiefer); łupek węglowy.
Kupfer —; łupek miedziowy, łupek miedzi.
lithographischer —; łupek litograficzny.
Polier —; łupek polerujący, łupek do polerowania.
Talk —; łupek łojkowy, talkowy.
Ton —; 1) iłołupek; 2) p. Kohlenschiefer.
Tonglimmer —; łupek gliniastomikowy.
Schiefer (im Eisen, pl. Schiefern); łuska.
Schiefer-; łupkowy (geol.).
Schieferartig (in dünnen Schichten); łupkowaty, słojowaty, cienkowarstwowy (geol.).
Schieferbergbau; kopalnictwo łupkowe, górnicze dobywanie łupków (górn.).
Schieferbergwerk; kopalnia łupku (górn.).
Schieferbrecher; łupkarz.
Schieferbruch (Schiefersteinbruch); łom łupków, łupkarnia, łupkołom.
Schieferdach; dach łupkowy (kryty łupkiem) (bud.).
Schieferdecker; łupkarz, dacharz, pokrywacz (bud.).
Schiefergebirge; górotwór łupkowy, góry łupkowe (geol.).
Schiefergestein (kristallinisch-schieferiges Gestein, Schiefer); skała łupkowa, łupek (geol.).
Schieferhaltig; łupkowy, łupkowaty, łupek zawierający (geol.).
Schieferig (von Struktur); łupkowy, łupkowaty (min. geol.).
Schieferig (Schiefer enthaltend, schieferhaltig) p. Schieferhaltig.
Schieferig (vom Eisen); łuskowaty.
Schieferigkeit (vom Eisen); łuskowatość.
Schieferkohle (Kohle von schieferiger Struktur, Blätterkohle, Splitterkohle); węgiel łupkowy (geol.).
Schieferkohle (Schieferlagen enthaltende Kohle); węgiel łupkowaty (geol.).
Schiefermittel (im Kohlenflöz); przerost łupkowy (geol.).
Schiefern (sich schiefern, sich abblättern) von Mineralien und Gesteinen; łupać się.
Schiefern (vom Eisen u. Met.); łuszczyć się.
Schiefernagel; łupczak, gwóźdź łupkowy (bud.).
Schieferplatte; łupkówka, płyta łupkowa (bud.).
Schieferschicht; warstwa łupku (geol.).
Schieferspat (schaliger Kalkspat); spat łupkowy (min.).
Schieferstein (Schiefer); kamień łupkowy, łupek (geol.).
Schiefersteinbruch p. Schieferbruch.
Schiefertafel; tabliczka łupkowa, łupkówka (płyta łupkowa do dachu).

Schieferton; łupek iłowy (geol.).
— **des Kohlengebirges** p. Schiefer (Kohlenschiefer).
bituminöser — p. Brandschiefer.
Schieferung; łupkowatość (geol.).
transversale —; łupkowatość poprzeczna.
Schiefhobel p. Hobel.
Schiefstahl; skośniak, skośnik.
Schiefstellung von Bohrlöchern; skrzywienie otworu świdrowego (wierc. ziem.).
Schieles Schraubenventilator; wentylator (przewietrznik) śrubowy Schielego (maszyn. górn.).
Schiene (Eisenbahnschiene); szyna, rels, tornica (kol.).
breitbasige —, (plattfüßige —, Vignol —); szyna szerokostopowa, płaskostopowa, szyna Vignola.
einköpfige Stuhl —; szyna grzybkowa.
Eisen —; szyna żelazna.
Flach —, (Platt —); szyna płaska.
gestählte —; szyna nastalona.
plattfüßige — p. breitbasige Schiene.
Spitz — p. Weichenzunge.
Stahl —; szyna stalowa.
Stock —, (Gegen —, Anschlag —); szyna oporowa, opornica.
Stuhl —, (I Schiene); szyna siodełkowa.
Vignol — p. breitbasige Schiene.
Zahn —; szyna zębata.
zweiköpfige Stuhl —, (Doppel-T Schiene, Parallel —); szyna dwugłowa.
Schiene (Flacheisen) p. Eisen.
Schienenabfälle; odpadki szynowe (matr.).
Schienenaufsatz (zum Umwerfen von Förderwagen beim Bergversatz); nasadka szynowa (górn.).
Schienenbahn (Schienenweg, Eisenbahn); droga żelazna, kolej żelazna, kolej (kol.).
Schienenbefestigung; przytwierdzenie szyn.
Schienenbefestigungsmittel p. Oberbaukleinmateriale.
Schienenbettung; podłoże szyn (kol.).
Schienendurchbiegung; ugięcie szyn.
Schieneneisen (Flacheisen); żelazo szynowe (met.).
Schienenfabrikation (Schienenherstellung); wyrób szyn (met.).
Schienenfuß; stopa szyny.
Schienengeleise p. Schienenstrang.
Schienenhaken p. Schienennagel.
Schienenhals p. Schienensteg.
Schienenklemme; zacisk szynowy, zbiornicowy (el.).
Schienenkopf; głowa (głowica, korona) szyny.
Schienenkreuzung; skrzyżowanie szyn (górn. kol.).
Schienenlasche (Kuppelungslasche); p. Lasche.
Schienenleitung; przewód (przewodnik) szynowy (el.).
Schienennagel (Hakennagel, Oberbaunagel); gwóźdź do szyn, gwóźdź szynowy, hak szynowy, szynal, szyniak (kol.).
Schienenneigung; nachylenie (przechylenie) szyny.
Schienenoberkante; grzbiet (wierzch) szyny (kol.).
Schienenpotential; potencjał szynowy (zbiornicowy) (el.).
Schienenrückleitung; szyna jako przewodnik ujemny (el.).
Schienenschraube; śruba szynowa (kol.).
Schienenspannung; napięcie szynowe, napięcie u zbiornic (el.).
Schiensteg (Schienenhals); szyjka (ścianka) szyny, środnik (kol.).
Schienenstoß (Schienenverbindung, Stoßverbindung); połączenie (zetknięcie, styk, złącze) szyn (kol.).
fester —, (ruhender —); połączenie podparte, styk podparty.
freier —, (schwebender —); połączenie międzypokładowe, międzyprogowe, wiszące, styk międzyprożny.
verlaschter —; połączenie ołubkowane, styk ołubkowany.
verwechselter —; połączenie naprzemianległe, styk naprzemianległy, styk na przewieź.
Schienenstrang (rechte oder linke Schienenreihe, Schienengeleise); tok, tok szynowy, (ciąg toru szynowego lewy lub prawy) (kol.).
Schienenunterkante; stopa szyny (kol.).
Schienenunterlagsplatte; podkładka szynowa, podkładka szyny (kol.).
Schienenverbinder; łącznik szynowy.
Schienenverbindung p. Schienenstoß.
Schienenverbindungsstelle; miejsce złączenia szyn.
Schienenwalzen; walce szynowe, walce do szyn (met. walc.).

Schienenwalzwerk (Eisenbahnschienenwalzwerk); walcownia szyn (met. walc.).
Schienenweg; p. Schienenbahn.
Schießarbeit; (Sprengarbeit mittels Schießen); robota (praca) strzelnicza, strzelanie, rozsadzanie (górn.).
Schießbaumwolle (Schießwolle, Pyroxylin); bawełna strzelnicza, wybuchowa, piroksylina (górn.).
Schießen (mit Schießarbeit sprengen); strzelać, rozsadzać (skałę) (górn.).
Schießer (Pochschießer) p. Pochstempel.
Schießkammer p. Schießwand (górn.).
Schießloch p. Sprengloch.
Schießmann (Schußmann, Schießmeister); strzałowy (górn.).
Schießnadel p. Raumnadel.
Schießnudel (Wolger); przybitka (przysypka, nabojka) iłowa (górn.).
Schießpatrone; nabój strzelniczy, patron strzelniczy (górn.).
Schießpulver (Sprengpulver); proch strzelniczy (górn.).
Schießröhre (Schießröhrchen, Schießröhrl, Schilfzünder, Schilfrohr); zapalnik trzcinowy, trzcina (górn.).
Schießwand (Schußwand, Schießkammer, Schirm, Fluchtort) p. Fliehort.
Schießwolger (Wolger); przybitka (przysypka, nabojka) iłowa (górn.).
Schießwolle p. Schießbaumwolle.
Schießzeug (Sprengzeug, Ladezeug); narzędzia (naczynie) strzelnicze (górn.).
Schiffbarer Stollen (Navigationsstollen); sztolnia spławna (górn.).
Schiftsparren (Schifter); kulawka, krokiew kulawa (bud.).
Schiftung; krokwienie (bud.).
Schild; 1) szyld, wywieszka; 2) szyldzik zamkowy, osłonka.
Schildbogen (Schildgurt) p. Wandbogen.
Schildergewölbe p. Lunette.
Schildgurt p. Wandbogen.
Schildmauer p. Mauer (Stirnmauer).
Schiliglaserz (Freieslebenit, peritomer Antimonglanz); frajeslebenit (min.).
Schilikohle (Braunkohle); węgiel trzcinowy (min.).
Schilfrohr (Schilfzünder); zapalnik trzcinowy, trzcina (górn.).
Schillerfels (Gabbro); gabro (geol.).
Schillern (Schielen, Opalisieren); mienienie się, migotanie, opalizowanie (min.).
Schillerquarz (Katzenauge, Kathophthalm); kocie oko (odmiana kwarcu) (min.).
Schillerspat; spat migający (min.).
diatomer —, (Bastit, Schillerstein); bastyt, kamień migający.
hemiprismatischer —, (Bronzit); bronzyt.
prismatoidischer —, (Hypersthen); hypersten.
Schillerstein p. Schillerspat (diatomer).
Schinbuch p. Zugbuch.
Schindel (Dachschindel); gont (łupana i strugana deszczułka do krycia dachów z rowkiem z jednej, a ostrzem z drugiej strony) (bud.).
Schindeldach; dach gontowy (kryty gontem) (bud.).
Schindelnagel p. Nagel.
Schindelnägel p. Nagelerz.
Schinen p. Markscheiden.
Schiner (Schinner, Schinmeister) p. Markscheider.
Schinkunst p. Markscheidekunst.
Schinzeug (Markscheiderzeug, Instrumente zum Markscheiden); przyrządy (instrumenta) miernicze (miern. górn.).
Schinzug p. Markscheiderzug.
Schippe; 1) łopata; 2) kielnia (w cynkowni); 3) spływ solanki (pod ślimadłem) (warzel.).
Schirbel (Schürbel, Scherbel, Kolben, abgehauenes Stück einer Luppe); lupa, łupa, szerbel, szyrbel (dul na kilka części, t. j. lup rozcięty celem dalszego wykuwania) (met.).
Schirm; 1) parasol (miern.); 2) reflektor, daszek (el.); 3) p. Schießwand.
Schirmdach (Vordach); daszek (bud.).
Schirmerit; szyrmeryt (min.).
Schirmwirkung; działanie ochronne (el.).
elektrische —; elektryczne działanie ochronne.
magnetische —; magnetyczne działanie ochronne.
Schlacke; żużel, zuzel (obce części niekruszcowe, w ogniu oddzielone) (hut. met.).
gekörnte —; żużel ziarnowany.
glasige —; żużel szklisty.
Hochofen —; żużel wielkopiecowy.
Puddel —; żużel pudlingowy.
Thomas —; żużel Thomasa.
Schlacken-; żużlowy.
Schlackenabstich (Abstichloch für Schlacken); upust żużlowy (hut.).

Schlackenartig; żużlowaty, żużlasty (min. geol.).
Schlackenblech (beim Frischfeuer) p. Schlackenzacken.
Schlackenform; przelewka żużla (wielkopiecowa) (hut.).
Schlackenfrischen p. Schlackenpuddeln.
Schlackenführer (Schlackenläufer); żużlarz, zuzelarz (wywożący żużle) (hut.).
Schlackenhaken; stopak (hak do odciągania żużli zakrzepłych z przed wielkiego pieca) (hut.).
Schlackenhalde; zwał żużli, żużlowisko (hut). p. Halde.
Schlackenkobalt; kobalt ziemisty, czarny, asbolan (min.).
Schlackenkrücke (Kratze); ożóg (graca) do żużli (hut.).
Schlackenläufer p. Schlackenführer.
Schlackenmörtel (Zementmörtel aus Schlacken); zaprawa żużlowa, cement żużlowy (bud. hut.).
Schlackenpochwerk; tłuczka żużlowa, tłuczka żużli (hut.).
Schlackenpuddeln (Schlackenfrischen, Kochpuddeln, Kochfrischen); pudlowanie żużlowe (met.).
Schlackensand; piasek żużlowy (bud.).
Schlackenschaufel (Aschenschaufel); łopata żużlowa, zgarniacz, odgarniacz (do zgarniania żużli) (hut.).
Schlackenspieß (Sinterspieß) beim Herdfrischen; żużlownik, leszpis (drążek żelazny do próbowania w ognisku fryszerskiem stanu żelaza i do wypuszczania żużla) (met.).
Schlackenstein; 1) żużlowiec (hut.); 2) cegła żużlowa, żużlówka (bud. hut.).
Schlackenstich; spust żużli (hut.).
Schlackenwolle (Haarschlacke); wełna (wata) żużlowa, żużel włosisty, rozwłókniony (hut. met.).
Schlackenzacken (Arbeitszacken, Vorderzacken, Vorzacken, Vorherdplatte, Sinterabbrand, Sinterblech, Schlackenblech) beim Frischfeuer; całka (ostawa) przodkowa, spustowa (ściana w ognisku fryszerskiem z otworem do spuszczania żużli) (met.).
Schlackenzange; kleszcze żużlowe (kow.).
Schlackenzement; cement żużlowy (bud.).
Schlackenziegel p. Schlackenstein 2).
Schlackig (bei Min. und Gesteinen); żużlowaty (min.).
Schlafhaus; dom noclegowy (górn.).
Schlafzimmer; sypialnia, pokój sypialny.
Schlag; 1) uderzenie, raz, cięcie, cios, udar; 2) rażenie (el.); 3) chodnik, przebitka (górn.); 4) przekop, przecznica, poprzecznia (górn.) p. Hangendschlag, Liegendschlag, Abendschlag, Hoffnungsschlag i t. d.
Schlagbaum (Barrierenbaum, Rampenbaum); zapadka (zapora) rogatki, barjera (kol.).
Schlagbaumbarriere; rogatka zapadowa, zwodzona (kol.).
Schlagbohren (Bohren mit einem Bergbohrer); wiercenie udarowe ręczne (górn.).
Schlagbohrmaschine; wiertarka udarowa (górn.).
Schlägel (Handschlägel, Fäustel, Handfäustel); młotek, perlik, kijania (górn.).
Schlägel (Stößel); dobnia, ubijak, pałka (młot drewniany).
Schlägel (Treibfäustel); posult, pucka (duży młot dwuręczny) (górn.).
Schlägel und Eisen; klinomłot, młotek czyli perlik i żelazko (dwa młotki skrzyżowane, stanowiące godło górnicze) (górn.).
Schlägel- und Eisenarbeit (Schlägelarbeit); robota (praca) klinomłotowa, rąbana, rąbanie, wykuwanie (górn.).
Schlägeln (mit Schlägel und Eisen arbeiten); pracować (rąbać) klinomłotem, klinomłotować, wykuwać (górn.).
Schlägeln (ausschlagen); tłuc; p. Ausschlagen 4).
Schlägelort; chodnik (wykuty) klinomłotowy (klinomłotem wykonany) (górn.).
Schlägelschotter (Kleinschlag); żwir tłuczony, tłuczeń, szaber (bud.).
Schlagen; 1) bić, uderzać; 2) klepać (żelazo); 3) formować (cegłę).
Bohrlöcher —; p. Abbohren Bohrlöcher.
Bühnen, Kasten, Tragwerke, Dämme —; zbić (ułożyć, wznieść) pomosty, kaszty, kładki, tamy i t. d.
in den alten Mann —; przebić się do dawnych zrobów (z dawnymi zrobami).
Pfähle —; wbijać paliki, wścianki, palikować, wściankować.

Stempel, Türstöcke —; zaciągać (ustawić) stemple, odrzwia.
Stufen —; wyrąbać (wysiekać) znaczek, zacięcie (górn.).
Schlagendes Bohren (Schlagbohren); wiercenie udarowe (górn.).
Schlagende Wetter p. Schlagwetter.
Schlager (Modler) p. Modler.
Schlägermühle (Schleudermühle, Disintegrator, Desintegrator); rozdrabniacz, rozbijacz, dezyntegrator (sort.).
Schlagfeder p. Prellvorrichtung.
Schlaggestänge p. Fallgestänge.
Schlaggitter (Schlagrätter, Prellgitter); krata (rafa, rzeszoto) odrzutowa, odskokowa (sort.).
Schlaggold (geschlagenes Gold) p. Blattgold.
Schlagkrampe; podbijak (narzędzie do podbijania podkładów żwirem) (kol.).
Schlagleiste; przymyk (drzwi) (stol).
Schlaglot; 1) spójkowie (lut) złotnicze; 2) p. Hartlot.
Schlagmehl p. Scheideklein.
Schlagpatrone p. Zündpatrone.
Schlagrätter p. Schlaggitter.
Schlagschatten; cień rzucony (geom.).
Schlagsilber (geschlagenes Silber); p. Blattsilber.
Schlagtorf p. Modeltorf.
Schlagweite; długość iskier (el.).
Schlagwerk p. Ramme.
Schlagwetter (schlagende Wetter, Feuerschwaden, feuriger Schwaden, Grubengas); powietrze (gazy) wybuchające, zapalne, trujące, zabójcze, wybuchy zapalne, gaz kopalniany, zapalny (górn.).
Schlagwetterentwicklung (Entwicklung von Schlagwettern); wywiązywanie się (wydobywanie się, powstawanie) powietrza wybuchającego (górn.) p. Schlagwetter.
Schlagwetterexplosion (Explosion von Schlagwettern); wybuch (eksplozja) powietrza wybuchającego (gazów wybuchających) (górn.) p. Schlagwetter.
Schlagwettergrube; kopalnia zagazowana, kopalnia z gazami wybuchającymi (górn.).
Schlagwetterindikatoren (Schlagwetter-Warnvorrichtungen); indikatory gazów wybuchających (górn.).
Schlagwetterkommission; komisja do badania gazów wybuchających (górn.).
Schlagwettersicherheit bei Sicherheitslampen (Schlagwettersicherheit der Lampen gegen Durchblasen); bezpieczeństwo gazów wybuchających lamp bezpieczeństwa (górn.).
Schlagzündung; zapalanie udarowe (przez uderzenie) (górn.).
Schlagzündvorrichtung; przyrząd zapalczy (zapalnik) udarowy (górn.).
Schlagzylinder (b. Tiefbohren); cylinder udarowy (wierc. ziem.).
Schlamm; muł, namuł, żuł (geol.).
Blau —; muł niebieski.
Foraminiferen —; muł otwornicowy.
Rot —; muł czerwony, głębokomorski.
Schlamm (Grubenschmand) p. Schmand.
Schlamm (Schmund, Schmand, Satzmehle, Schmundmehle, Satzschlämme); muł (sort.).
feiner —, (Feinschlamm) muł miałki
milder —, (zäher —); muł ziemisty.
röscher —, (Kernschlamm); muł ostry, miałki, rudny p. Kernschlamm.
Schlämmarbeit (das Schlämmen, Verwaschen auf Herden oder Gräben, Herdwaschen, Wascharbeit); odpławianie, płókanie, szlamowanie (celem oddzielenia przez wodę mułów czyli szlamów, t. j. części lżejszych od rud) (sort.).
Schlammauftrieb p. Wasserspülung.
Schlammdamm; tama mułowa (osuszanie kopalni) (górn.).
Schlämmen (auf Herden); odpławiać (s)pławić, wypławić (sort.) p. Schlämmarbeit.
Schlämmen (schmanden) ein Bohrloch p. Löffeln.
Schlämmer (Arbeiter beim Schlämmen); pławiacz, płóczkarz (sort.).
Schlammfang (pl. Schlammfänge, Sümpfe) bei der Mehlführung; rząp mułowy, osadnik, namulnik (sort.).
Schlammfaß (Rührfaß, Quirlfas, Rührbütte); kadź mułowa (mieszalna), kadź do mącenia (sort.).
Schlammgerinne; 1) p. Schlämmgraben; 2) p. Schlammrinnen.
Schlämmgraben (Schlämmgerinne, Schlämmherd, Trübhapp, Durchlaßgraben); dół mułowy (sort.).
Schlämmgrabenarbeit (Arbeit auf dem Schlämmgraben); odpławianie, (płókanie, szlamowanie) w dołach mułowych (sort.).

Schlämmhaus p. Schlämmwerk.
Schlämmherd; pławnisko mułowe, hydrauliczne (sort.) p. Schlämmgraben.
unbeweglicher —, (Waschherd); skrzynia sitowa nieruchoma (skrzynie podłużne, z sitami w dnach, ustawione nad sobą jak rafy) (sort.).
Schlammig; mulisty, bagnisty (geol. sort.).
Schlämmkasten (Mehlkasten, die Gumpe, der Gumpen, das Gefälle) bei Waschherden; mącznik, skrzynia mączna, namulnik (sort.).
Schlammlöffel (Schmandlöffel, Schmandheber, Bohrlöffel, Löffel); łyżka, czerpak (wierc. ziem.).
Schlammpumpe p. Sandpumpe.
Schlammrinnen (Schlammgerinne, Schmundrinnen, Schmundgerinne) b. d. Mehlführung; odmulniki, żłoby mułowe (sort.).
Schlammsammler; błotnik, osadnik, namulnik.
Schlämmschlich (Schlämmschlieg, Schmundschlich); wypławki (opłóczki, szlich) mułowe, rząpiowe (sort.).
Schlämmsumpf; rząp mułowy, kałuża (sort.).
Schlammtorf (Morasttorf) p. Baggertorf.
Schlämmversatz; podsadzka płynna (samoczynne zapełnianie wyrobisk górniczych materjałem, strumieniem wody doprowadzanym) (górn.).
Schlammvulkane; wulkany błotne (geol.).
Schlämmwäsche; 1) płókanie mułu (sort.); 2) p. Schlämmwerk.
Schlämmwerk (Schlämmwäsche, Schlämmhaus); płóczka (pławiarnia) mułowa (sort.).
Schlange; wężownica, chłodnica (chem.).
Schlangenbohrer (Schneckenbohrer, Spiralbohrer, Schraubenbohrer); świder zwity, spiralny, kręty (wierc. ziem. górn.).
Schlangenförmig; wężowaty.
Schlangenrohr; wężownica (chem.).
Schlauch; wąż, kiszka (maszyn. techn.).
Gummi —; wąż gumowy.
Hanf —; wąż konopny, parciany.
Leder —, (Lederhose); wąż skórzany.
Schlauchapparat; przyrząd wężowy (do oddychania) (górn.).
Schläucher (Schlauch) bei Schachtpumpen; wsysacz, sarkacz, kosz (maszyn. górn.).
Schläucherrohr; rura wsysaczowa, sarkaczowa (maszyn. górn.).
Schlauchgeräte; przyrządy wężowe, kiszkowe; p. Saugschlauchgeräte.
Schlauchwage; poziomnica wężowa (miern.).
Schlechte (pl. Schlechten, Lassen, Schnitte, Bahnen) der min. Kohle; szczelina, rozpadlina (geol. górn.).
Schlechte Wetter p. Wetter.
Schlechtenbildung (der Kohle, der Flöze); tworzenie się szczelin, pękanie (geol.).
Schlechtig (Schlechten enthaltend); szczelinowaty, popękany (geol.).
Schleifbogen p. Kulisse.
Schleifbürste; szczotka (zdawa) ślizgowa (el.).
Schleifbretter (Streichbretter, Führungen des Schachtgestänges); deski ślizgowe, ślizgi, smyki (maszyn. górn.).
Schleife (Schlinge); pętlica, pętla.
Schleifen; 1) ścierać, gładzić, szlifować; 2) ostrzyć; 3) ślizgać się (o pasach); 4) włóczyć, przewłóczyć (ciężar).
Schleifenwicklung; uzwojenie pętlicowe (el.).
Schleifer; toczownik, szlifierz.
Schleiffeder; sprężyna ślizgowa (el.).
Schleifkontakt; styk ślizgowy (el.).
Schleifkübel; p. Schleppkübel.
Schleifmaschine; szlifierka, gładzarka (toczydło szmerglowe) (techn.).
Schleifmühle; szlifiernia (warsztat szlifierza).
Schleifring; pierścień ślizgowy, zdawny, zbiorczy (el.).
Schleifringanker; twornik z pierścieniami ślizgowymi (el.).
Schleifscheibe p. Schmirgelscheibe.
Schleifschiefer; łupek szlifierski (geol.).
Schleifstein (Wetzstein); osła, osełka, brus, kamień szlifierski (min. techn.)
Schleiftrog p. Schlepptrog.
Schleiftrogförderung p. Schlepptrogförderung.
Schleifvorrichtung; toczydło, przyrząd szlifierski.
Schlenkerbohren (Schlenkern, Tiroler-Bohren); wiercenie zamachowe wykonywane świdrem i młotkiem całą długością ramienia) (górn.).

Schleppbahn; kolej dojazdowa, dowozowa (górn. hut.).
Schleppen (Schleppung) der Gänge, Klüfte; włóczenie się (żył, szczelin) (geol.) p. Gänge.
Schleppen (schleifen, schleppend fördern); wlec, przewłóczyć (górn.).
Schleppende Förderung p. Schleppförderung.
Schlepper (Karrenschlepper); taczkarz (górn.).
Schlepper (Hundstößer); odpychacz, wozak (górn.).
Schlepp förderung; przewłóczenie, włóczba (górn.) p. Karrenförderung, Schlittenförderung.
Schlepphaken (Schleppklammer); hak wlokący się, włóczak (górn.).
Schlepphund (Schlepphunt); p. Schleppkasten, Schlepptrog.
Schleppkasten (Schleppschlitten, Schlepphund); skrzynia włóczna, sanki (górn.).
Schleppkette (Schleppstrang); łańcuch wlokący się (górn.).
Schleppkettenförderung (Förderung m. Schleppkette); p. Mitnehmerrutschen.
Schleppklammer p. Schlepphaken.
Schleppkreuz (Schleppungskreuz); krzyż włóczny (żył kruszcowych).
Schleppkübel (Schleifkübel); wiadro (kubeł) włóczne (maszyn. górn.).
Schleppumpe (Schleppsatz); pompa leżąca (w wyrobiskach upadkowych) (maszyn. górn.).
Schlepprad p. Laufrad, Rad.
Schleppsalz (Seesalz); sól jeziorna, wyholowana (soln.).
Schleppsatz p. Schleppumpe.
Schleppschacht p. Flachschacht.
Schleppschieber; suwak zabierany (Farkota) (maszyn.).
Schleppschiebersteuerung; stawidło suwakowe z zabrankami (Farkota) (maszyn.).
Schleppschlitten (Schlitten, Schlepphund, Schlepptrog); sanie włóczne (górn.).
Schleppspieß (Schleppstange, Göpelknecht, Knecht, Stachel) beim Pferdegöpel; kolec, bodziec (maszyn. górn.).
Schlepptrog (Schleiftrog, Schleppschlitten, Schlitten); skrzynia włóczna, sanki włóczne (górn.).
Schlepptrogförderung p. Schlittenförderung.
Schleppung p. Schleppen.
Schleppungskreuz p. Schleppkreuz.
Schlerndolomit; dolomit szlerneński (geol.).
Schleuder; proca (fiz.).
Schleudergebläse p. Zentrifugalgebläse.
Schleudermühle p. Zentrifugalmühle.
Schleuderrad (Zentrifugalventilator) p. Ventilator.
Schleuderschaufeln (eines Ventilators); skrzydła wentylatora (maszyn. górn.).
Schleuderthermometer; termometr (ciepłomierz) poruszany, wywijany, ruchomy (fiz. miern. górn.).
Schleuse; śluza (szluza), upust (rob. wod.).
Schleusenboden; ponur, dno śluzy (rob. wod.).
Schlich (Schliech, Schlieg, Erzschlich). wypławek, opłóczki rudy, miał rudny, ruda mączna, szlich (miał rudy ubogi, przy płókaniu rudy odchodzący) (sort.).
Schlichfaß; kadź (beczka) wypławkowa, opłóczkowa, szlichowa (sort.).
Schlichgerinne; żłoby wypławkowe, opłóczkowe, szlichowe (sort.).
Schlichgraben p. Schlämmgraben.
Schlichkasten (b. Kehrherd); skrzynka opłóczkowa, szlichowa (sort.).
Schlichsumpf; rząp wypławkowy, opłóczkowy, szlichowy (sort.).
Schlichte (Schwärze) für die Gußformen; czernidło (odl.).
Schlichten (ebnen, glätten); gładzić, wygładzać, równać (mech. techn.).
Schlichten (schichten); składać, układać, kopić (deski, sól w kopalni lub warzelni i t. d.).
Schlichten (schwärzen) die Lehmformen; czernić (form. odl.) p. Schlichte.
Schlichtfeile p. Feile.
Schlichthammer p. Planierhammer.
Schlichthobel (Glätthobel); strug równiak, wyrówniak, równiacz, schlud, sklut, gładzidło, gładzik (stol.).
Schlichtstahl; gładzik (nóż obrabiarki) (techn.).
Schlichtwalzen (Vollendungswalzen, Fertigwalzen); walce wymiarowe, kończące (maszyn. hut.).
Schlichtwalzwerk (Schlichtwalzengerüst, Fertigwalzwerk); walcownia wykończająca (maszyn. hut.).
Schliech p. Schlich.
Schlieg p. Schlich.

Schlier; szlir (miocen) (geol.).
Schließe; przewłoka, klucz kotwy (bud.).
Schließeisen p. Schließhaken.
Schließen; 1) zamknąć, zamykać, zakończyć; 2) wnioskować; 3) kończyć (rok się kończy); 4) zawierać, zawrzeć (kontrakt).
Schließen des Kreises; zamknięcie obwodu (el.).
Schließhaken (Schließeisen); skobel, skubel (ślus.).
Schließkeil; 1) klin oporowy p. Keil; 2) klin przewłokowy.
Schließkopf (Nietenkopf); główka nita, nakówek nita (techn.).
Schließsäge p. Säge.
Schließung; zamknięcie, zawarcie.
Schließungsfunke (Schließungsfunken); iskra zamykająca, iskra przy zamknięciu obwodu (el.).
Schließungskreis; obwód zamknięty (el.).
Schließungsschlag; rażenie (udar) przy zamknięciu obwodu (el.).
Schließungsstrom; współprąd zamknięcia, prąd ze spinania (zamykania (el.).
Schlinge; pętlica, pętla, zadzierg.
Schlingenkanal; kanał przemykowy (w walcowni drutu).
Schlippenband; zawiasa tarczowa (ślus.).
Schlitten; 1) p. Schleppschlitten; 2) wózek (tokarki); 3) łyżwy (krzyżulca).
Schlittenapparat; posuwadło (el.).
Schlittenbremse; hamulec sankowy (maszyn.).
Schlittenförderer (Schlepper); sanecznik, włócznik (górn.).
Schlittenförderung (Schlepptrogförderung, Schleiftrogförderung); przewóz w sankach, sankowanie (górn.).
Schlittengestänge; ławy sankowe, sanice (górn.).
Schlitz (Schlitze, Kerb, Kerbe, Schnitt); wrąb, wcinka, zasiek, zacinka, otwór (górn.).
Schlitz (im Felsen); szczelina, szpara (w skale).
Schlitzaxt (Schlitzbeil, Schlitzhaue, Schlitzkeilhaue, Schlitzhammer); kilof odciosowy, zacinaczka (górn.).
Schlitzbeil p. Schlitzaxt.
Schlitzen (schneiden, kerben); wcinać, wrębywać, zacinać, zasiekać (górn.).
Schlitzhammer (Kerbhaue) p. Schlitzaxt.
Schlitzhaue p. Schlitzaxt.
Schlitzhäuer (Kerbhäuer); rębacz (wrębywacz), zacinacz, szramacz (górn.).
Schlitzkeilhaue p. Schlitzaxt.
Schlitzmaschine p. Schrämmaschine.
Schlitzring; pierścień rozcięty (tłokowy) (maszyn.).
Schlitzstrecke; chodnik załomny, zasiekowy, wrębowy, szramowy (górn.).
Schlitzzapfen; czop widlasty, rozwidlony (maszyn.).
Schloß; 1) zamek, pałac; 2) zamek do zamykania); 3) p. Schachtgevier; 4) p. Gestängeschloß.
Schloßblech; blacha zamkowa (met. techn. ślus.).
Schlosser; ślusarz.
Schlosserarbeit; ślusarka, robota ślusarska (ślus.).
Schlosserblech; blacha ślusarska (met. techn. ślus.).
Schlosserei; 1) ślusarstwo; 2) ślusarnia, warsztat ślusarski (ślus.).
Schlosserfeile; pilnik ślusarski (ślus.).
Schlossergeselle; czeladnik ślusarski (ślus.).
Schlosserhandwerk (Schlosserei); ślusarstwo (ślus.).
Schlosserlatun p. Messingblech.
Schlossermeister; majster ślusarski.
Schlosserwerkstätte (Schlosserei); ślusarnia (ślus.).
Schloßnagel; gwóźdź zamkowy, zawiasowy, zamczak (z okrągłą główką) (ślus.).
halber —; gwóźdź półzamkowy.
Schloßriegel; zasuwka zamkowa, ślusak (ślus.).
Schlot p. Esse.
Schlotte (pl. Schlotten, Kalkschlotten, Wasserschlotten); jaskinia, pieczara, wydrążenie (w górach gipsowych lub wapiennych) (geol.).
Schlotter p. Pfannenstein.
Schlucht; wąwóz, parów, wądół, jar.
Schluckloch; otwór smoczkowy (maszyn.).
Schlund; 1) otchłań, przepaść, otwór pieczary, paszcza; 2) topiel, toń, głąb (w rzece); 3) popielnik, kanar (hut.).
Schlundröhre (Schlungröhre, Saugrohr) bei hölzernen Schachtpumpen; rura ssąca (ssawcza, ssawna) (maszyn. górn.).
Schlüpfung; poślizg, usuw, nienadążność (el.).

Schlüpfungsmesser; poślizgowiec (el.).
Schluß; 1) zamknięcie (rachunku); 2) postanowienie; 3) wniosek.
Schlußbemerkung; uwaga końcowa, ostateczna.
Schlußbestimmungen; postanowienia końcowe.
Schlußbilanz; bilans końcowy (rach.) p. Bilanz.
Schlüssel; klucz (do zamku, do nasrubków); 2) przycisk, klawisz (el.).
Schlüssel (Schlüsseljoch); wieniec kluczowy, zamykowy, zwierający (górn.) p. Anschlußkranz.
Schlüsselbart; pióro (ząb, bródka) klucza (ślus.).
Schlußergebnis; wynik końcowy.
Schlußfolgerung; wniosek końcowy, ostateczny.
Schlußlinie; bok zamykający, linja zamykająca (emch.).
Schlußpfahl (b. der Getriebezimmerung); skośniak (skośna wścianka zamykowa, kluczowa) (górn.).
Schlußrechnung; 1) rachunek końcowy, ostateczny; 2) wnioskowanie.
Schlußsignal; sygnał końcowy, odtyłowy (kol.).
Schlußstein; 1) zwornik, zawornik, klucz sklepienia (bud.); 2) p. Dammstein.
Schlußsteinstärke; grubość zwornika, zawornika (bud.).
Schlußtür (Wettertür, Absperrtür); drzwi zamykowe powietrzne (górn.).
Schlußziegel; końcówka, dachówka załamanka (bud.).
Schmalspurbahn; kolej wązkotorowa (kol.).
Schmalspurig; wązkotorowy (kol.).
Schmaltblau (smalteblau) von Farbe; smaltowy (min.).
Schmalte (Smalte, Smaltfarbe, Blaufarbe, Schmelzblau, Bläue, Waschblau); szmalta, smalta, błękit kobaltu (chem. techn.).
Schmand (Schlamm, Bohrschlamm) p. Bohrschmand.
Schmand (Schmant, Schmund, Bergschmand, Schmunt, Grubenschmand); błoto (muł) kopalniane, grąż (górn.).
Schmanden (schmanten); 1) zawalać się, owalać się (błotem kapalnianem); 2) p. Löffeln.
Schmandförderseil p. Löffelseil.
Schmandförderung; łyszkowanie (wierc. ziem.).
Schmandgrube; dół na łyżkowiny (wierc. ziem.).
Schmandheber p. Schlammlöffel.
Schmandig (schmantig, schmundig, schmuntig); błotnisty, błotny (górn.).
Schmandkorb; bęben (kosz) szlamowy (wierc. ziem.).
Schmandlöffel (Schmantlöffel) p. Schlammlöffel.
Schmandlutte; kosz łyżkowy, szlamowy (wierc. ziem.).
Schmandpumpe; łyżka amerykańska (wierc. ziem.).
Schmandseilrolle; krążek dla liny łyżkowej (wierc. ziem.).
Schmant- p. Schmand-.
Schmanten p. Schmanden.
Schmatzen (Mauerschmatzen, Verzahnung einer Mauer, Zahnsteine); strzępia, zazębienie muru (bud.).
Stufen —, (Abtreppung); strzępia stopniowe.
Zahn —; strzępia zębate.
Schmelz; 1) stop, spławizna; 2) polewa, szkliwo, emalja.
Schmelzarbeit p. Schmelzen.
Schmelzbar; topliwy, topny, topnisty, roztopny (chem. hut.).
Schmelzbarkeit; topliwość, roztopność (chem. hut.).
Schmelzblau p. Schmalte.
Schmelzdraht; drut topny, topikowy.
Schmelzeinlage; stopka, wkładka bezpiecznikowa (el.).
Schmelzeinsatz; stopka, wstawka topliwa, topna, topikowa, bezpiecznikowa (el.).
Schmelzen; 1) topić, stopić, wytopić, roztopić, przetopić, pławić (kruszce); 2) polewać, emaljować.
Schmelzen (die Schmelzung, Schmelzerei, Schmelzarbeit, Schmelzprozeß); topienie (hut.).
oxydierendes —; topienie utleniające.
reduzierendes —; topienie odtleniające.
präzipitierendes —, (niederschlagendes Schmelzen); topienie osadzające się.
solvierendes —, (auflösendes oder verschlackendes Schmelzen); topienie rozpuszczające się.
Schmelzer; wytapiacz, przetapiacz, roztapiacz, szmelcerz; 2) polewacz, powłócznik.
Schmelzerei p. Schmelzen.

Schmelzglas (Email, Schmelz); polewa, szkliwo, emalja.
Schmelzgut (Schmelzmaterial); topniwo (hut.).
Schmelzherd; topnisko (hut.).
Schmelzhütte (Schmelzwerk); topialnia, stapialnia, szmelcownia (hut.).
Schmelzlamelle; wstawka topna, topikowa, pasemko topne, topikowe (el.).
Schmelzmaterial (Schmelzgut); topniwo.
Schmelzmittel; topnik, środek do podniesienia topliwości (hut.).
Schmelzofen; piec stopowy, topielny, szmelcowy (hut.).
Schmelzpatrone; wstawka topna, topikowa, stopkowa, korkowa (el.).
Schmelzpfanne; panew (panewka) odlewnicza, panewka do topienia.
Schmelzpfropfen (Schmelzstöpsel); korek topny, topikowy (el.).
Schmelzprozeß; proces (przebieg) topienia (hut.).
Schmelzpunkt (eines Körpers); punkt (temperatura) topnienia (fiz. chem. met.).
Schmelzraum (Herd des Schmelzofens); topnisko, ognisko (hut.).
Schmelzsicherung; stopka, bezpiecznik topny, topikowy (el.).
Schmelzstahl p. Rohstahl.
Schmelzstahlbereitung (Schmelzstahlerzeugung) p. Rohsteinarbeit.
Schmelzstein (Dipyr); dypir (min.).
Schmelzstöpsel; stopka wtyczkowa, krętowa, korek bezpiecznikowy (el.)
Schmelzstreifen; pasemko (wstawka) topikowe, stopka paskowa, pasek bezpiecznikowy (el.).
Schmelztiegel (Tiegel, Gefäß für Schmelzproben und Tiegelguß); tygielek, tyglik (chem. hut.).
Schmelztiegel (Tiegel eines Schacht- oder Tiegelofens) p. Tiegel.
Schmelzung p. Schmelzen.
Schmelzverfahren (Schmelzen); sposób topienia, przetapiania (hut.).
Schmelzwärme; cieplik (ciepło) topienia (fiz.).
Schmelzwerk p. Schmelzhütte.
Schmelzwürdig (einlösungswürdig); topny, wart (godzien) topienia (hut.)
Schmelzzone (des Hochofens); strefa topienia (hut.).
Schmelzzuschläge p. Zuschläge.
Schmied (Hammerschmied, Grobschmied); kowal.
Schmiedbar (hämmerbar); kowny, kujny, kowalny (met.).
Schmiedbarkeit (Hammerbarkeit); kowność, kujność, kowalność (met.).
Schmiede (Schmiedewerkstätte); kuźnia (met. techn.).
Berg —, Gruben —, Zechen —); kuźnia górnicza.
Feld —, (transportables, Schmiedefeuer); kuźnia polowa, przenośna.
Grob —; kuźnica.
Klein —; kuźnia ręczna, ognisko kuźnicze.
Zeug —; kuźnia sprzętowa, blacharska.
Schmiedeamboß (Schmiedamboß, Amboß); kowadło (zwyczajne, kuźnicze) (met. techn.).
Schmiedearbeit (Schmiedarbeit); robota kowalska (met. techn.).
Schmiedebalg, miech kowalski (met. techn.).
Schmiedeeisen (Schmiedeisen, schmiedbares o. hämmerbares Eisen); żelazo kujne, kowne, kowalne (met.).
Schmiedeeisen (Schmiedeisen, geschmiedetes Eisen); żelazo kute (met.).
Schmiedeeisenpuddeln (Schmiedeisenpuddeln); pudlowanie żelaza (met.).
Schmiedeesse; 1) komin kuzienny (kuźni); 2) p. Schmiedefeuer.
Schmiedefeuer (Schmiedeesse, Schmiedeherd); ognisko kuzienne, ogień kowalski (met. techn.).
Schmiedegerätschaft (Schmiedezeug); narzędzia kowalskie (met. techn.).
Schmiedegesell; czeladnik kowalski.
Schmiedehammer (Fausthammer, Handhammer); młot kowalski, jednoręczny (kow.).
Schmiedehandwerk; kowalstwo (met. techn.).
Schmiedeherd p. Schmiedefeuer.
Schmiedekohle; węgiel (drzewny) kowalski.
Schmiedekörner (Schmiedkörner); znacznik (punktak) kowalski (kow.)
Schmiedekran p. Kran.
Schmiedekunst; sztuka kowalska, kowalstwo.
Schmiedemaschine; kowarka, maszyna do kucia (met. techn.).
Schmiedemeister; majster kowalski (met. techn.).
Schmieden; kuć (met. techn.).
Schmiedesinter p. Glühspan.

Schmiedestock; pniak kowalski (kow.)
Schmiedezange; kleszcze kowalskie (kow.).
Schmiedezunder p. Glühspan.
Schmiedezunft; cech kowalski.
Schmiege (Stellwinkel); ukośnica, śmiga, węgielnica ruchoma, stolarska (bud.).
Doppel —; ukośnica podwójna.
Fuß —; ukośnica pozioma.
Lot —; ukośnica pionowa.
Wangen —; ukośnica licowa, policzkowa.
Schmierapparat (Schmiervorrichtung); przyrząd do smarowania (maszyn).
Schmierbüchse (Schmiergefäß); maźnica, maźniczka, oliwiarka, smarownica (maszyn.).
Schmierdeckel; pokrywa (wieczko) maźniczki (maszyn.).
Schmierdocht; knot maźniczy (maszyn.).
Schmierdose; puszka na smar, puszka smarowa (maszyn.).
Schmiere (Schmiermaterial, Schmiermittel); smar, smarowidło, maź (maszyn.).
dickflüssige —; smar gęsty.
flüssige —; smar ciekły.
feste —, (starre —): smar stały, smar skrzepły.
Schmieren (einfetten); smarować, nasmarować (maszyn.).
Schmierfähigkeit; smarowność.
Schmierfett; tłuszcz, smar (maszyn.).
Schmiergefäß p. Schmierbüchse.
Schmiergeld; należytość (pocztowa) za smarowidło.
Schmierhahn; kurek do smarowania, kurek smarowniczy (maszyn.).
Schmierkanne (Ölkanne); oliwiarka, oliwniczka, maźniczka (maszyn.).
Schmierloch; otwór smarowniczy, maźniczy (maszyn.).
Schmiermaterial (Schmiermittel) p. Schmiere.
Schmiernapf p. Achsbüchse.
Schmiernute (Lagerschmiernute); żłobek (rowek) panewki, żłobek smarowniczy, smarowy (maszyn.).
Schmieröl; olej smarowy, olej do smarowania (maszyn.).
Schmiertropfapparat; wykraplarka smaru (maszyn.).
Schmierung (das Schmieren); smarowanie (maszyn.).
kontinuierliche —; smarowanie ustawniczne.
periodische —; smarowanie okresowe, periodyczne.
Schmiervase; maźniczka, oliwiarka (maszyn.).
Schmiervorrichtung p. Schmierapparat.
Schmirgel (Smirgel); ścier, szmergel (proszek twardy do polerowania) (min. techn.).
Schmirgelleinwand; płótno ścierne, szmerglowe (maszyn. techn.).
Schmirgeln; szmerglować, czyścić, (polerować) szmerglem (maszyn. techn.).
Schmirgelpapier; papier ścierny, szmerglowy, ściernik (maszyn. techn.).
Schmirgelpulver; proszek ścierny, szmerglowy (maszyn. techn.).
Schmirgelscheibe; ściernica, krążek ścierny, szmerglowy, toczak kołowy, krążek szlifierski (techn.).
Schmirgelwalze; walec ścierny, toczak wałkowy (techn.).
Schmitz (Kohlenschmitz, Erzschmitz); warstewka (geol.).
Schmucksteine (Edelsteine); klejnoty, drogie kamienie (min.).
Schmund (Schmunt) p. Schmand.
Schmundgerinne (Schmundrinnen) b. d. Mehlführung p. Schlammrinnen.
Schmundig (schmutzig) p. Schmandig.
Schmundschlich p. Schlammschlich.
Schmundsieb (bei Pumpen) p. Saugkopf.
Schmutzsalz (Fegesalz, Kehrsalz, schwarzes Salz) p. Kehrsalz.
Schmutzventil; kurek spustowy, wydmuchowy (maszyn.) p. Ausblasehahn.
Schnabel (Ausleger) des Drehkranes; wysięgnica (żórawia) (maszyn.).
Schnapper; 1) zatrzym, zapadka (sprężyna); 2) zamek zaskakujący (ślus.).
Schnappschloß (Fallschloß, Federschloß); zamek zatrzaśny, zamek z zapadką (ślus.).
Schnarchen (von Pumpen); sarkać (maszyn.).
Schnarchklappe (Schnarchventil); sarkacz, wsysacz (wentyl ssawny u pomp) (maszyn.).
Schnattelarbeit (in Österreich) p. Schlägel- und Eisenarbeit.
Schnecke; 1) p. Schraube ohne Ende; 2) p. Transportschnecke.

Schnecken (Gastropoden); brzuchopławy, brzuchonogi, brzuchopełzy, ślimaki (geol.).
Schneckenantrieb; napęd ślimakowy (maszyn.).
Schneckenbohrer (Spiralbohrer, Schraubenbohrer, Schlangenbohrer, bandförmiger Bohrer); świder ślimakowy, kręty, spiralny, kręcony, śrubowaty (wierc. ziem.).
Schneckenbohrer (schneckenförmiger Lettenbohrer, Kellenbohrer, Kelle, Lettenbohrer); świder ślimakowaty (kręty, kręcony) do gliny (wierc. ziem.).
Schneckenförmig (spiralförmig gewunden); śrubowy, ślimakowy, śrubowaty, ślimakowaty.
Schneckengewölbe p. Gewölbe.
Schneckenlinie; 1) linja ślimakowata, ślimacza; 2) ślimacznica Paskala.
Schneckenrad; koło ślimakowate (maszyn.).
Schneckenrad (Schöpfrad mit Spiralgängen); czerpak ślimakowy (maszyn.).
Schnecke und Schraubenrad; stadło ślimacze (t. j. ślimak i ślimacznica) (maszyn.).
Schneckenstiege; schody kręte (bud.).
Schnee; śnieg (geol.).
Schneebelastung; obciążenie śniegiem.
Schneedruck; ciśnienie śniegu.
Schneegips (Schaumgips); gips śnieżny, pienisty (min.).
Schneeschaufel; łopata do śniegu, śniegówka.
Schneeweiß; śnieżno-biały.
Schneidbacken; narzynki (składane) (tech.).
Schneidbohrer p. Gewindbohrer.
Schneide (Gezäheschneide); ostrze, rzez. (techn. górn.).
kolbige —; ostrze krótkie.
scharfe —; ostrze długie.
Schneidefliigel (eines Nachnahmebohrers); p. Nachschneiden.
Schneidehammer; 1) p. Doppelhaue; 2) p. Schlitzaxt.
Schneideisen; 1) narzynaczka (do kół zębatych); 2) gwincidło (do śrub).
Schneideisen (geschnittenes Eisen); żelazo przecinane (gwoździarskie) (met.).
Schneideisenwalzwerk (Schneidwerk, Eisenspaltwerk, Spaltwerk, Eisenspalterei); przecinalnia, walcownia tnąca, krająca (met.).
Schneidekranz (beim Senkschacht) p. Senkschuh.
Schneidemühle (Sägemühle); tartak, piła (techn.).
Schneiden; krajać, pokrajać, rznąć, ciąć, obcinać, przecinać.
Schneiden (kerben) p. Schlitzen.
Schneidestein p. Topfstein.
Schneidkluppe p. Kluppe.
Schneidmaschine; 1) przecinarka; 2) gwinciarka (śrub.) (techn.).
Schneidschuh p. Senkschuh.
Schneidwalzen (Walzen des Schneidwalzwerkes); walce tnące, krające (met.).
Schneidwerk p Schneideisenwalzwerk.
Schnellbinder; szybko wiążący (bud.).
Schnellbohrverfahren; wiercenie pospieszne (wierc. ziem.).
Schnelldampfhahn p. Sturmhahn.
Schnellgehend (schnellaufend); szybkobieżny (maszyn.).
Schnelläufer; 1) szybkobieg (motor); 2) szybkobież, turbina prędko wirująca (maszyn.).
Schnellkocher; szybkowarek.
elektrischer —; szybkowarek elektryczny.
Schnellot (Weichlot, Weißlot, Zinnlot); spójkowie (spoiwo) cynowe, lut blacharski (met. techn.).
Schnellmeßkunst (Tachymetrie); tachimetrja, szybkomiernictwo (miern.).
Schnellschlagbohrung; wiercenie udarowe pospieszne (z małym wzniosem) (wierc. ziem.).
Rakysche —; wiercenie udarowe pospieszne sposobem Raky'ego.
Schnellstraße (Schnellstrecke, Drahtwalzwerk, Kurierwalzwerk); walcownia na żelazo drutowe, walcownia pospieszna (met. techn.).
Schnellwage (römische Wage, Balkenwage); przezmian, bezmian, waga rzymska.
Schnellwalzen (Drahtwalzen, Kurierwalzen); walce pospieszne (met. techn.).
Schnellwalzwerk p. Schnellstraße.
Schnellzug; pociąg pospieszny, kurjerski, kurjer (kol.).
Schnellzugslokomotive; lokomotywa pociągu pospiesznego (kol.).
Schneppelzange; łapy, kleszcze kowalskie większe (kow.).
Schnepper (Schnapper); 1) zatrzask, zapadka sprężynowa; 2) wychwyt, haczyk wahający (maszyn. techn.).

Schnitt; 1) p. Durchschnitt; 2) p. Schlechte; 3) p. Schlitz.
Schnittholz; 1) budulec tarty, rznięty; 2) drzewo do wyrębu.
Schnittlinie (Sekante); sieczna (geom.)
Schnittmesser (Reißmesser, Zugmesser, Ziehmesser); strug bednarski, ośniak, ośnik (stol.).
Schnittpunkt; punkt przecięcia się (geom.).
Schnitzel; obrzynki.
Schnitzer; 1) snycerz, rzeźbiarz; 2) krajak, krajacz, strugacz, nóż stolarski.
Schnitzkunst; rzeźbiarstwo, snycerstwo.
Schnitzmesser (Reißmesser) p. Schnittmesser.
Schnur; sznur, sznurek, powróz.
Verzieh —; sznur mierniczy.
Schnurachse (beim Hängezeug); oś sznurowa (miern. górn.).
Schnüre (Adern); żyłki (rud kruszcowych) (geol.).
Schnüren; 1) sznurować, zesznurowywać; 2) p. Markscheiden.
Schnürgedinge p. Metergedinge.
Schnurlänge; długość sznura, ciągu (miern. górn.).
Schnürldocht p. Lagersaugdocht.
Schnurpende; zwieszak sznurowy (el.).
Schnurscheibe (Schnurrad); koło sznurowe, linewkowe, krążek sznurowy (maszyn.).
Schnurspannen (das); napinanie, naciąganie, wyprężanie sznura mierniczego (miern. górn.).
Schnurstein p. Lochstein.
Schnurspanner; naprężacz (napinacz) sznurowy (miern. górn.).
Schnurzug; ciąg sznurowy (miern. górn.).
Schock (60 Stück); kopa.
Schönit (Pikromerit); szenit, pikromeryt (min.).
Schöp (Schöpf, Salzschopp) p. Pfannenstein.
Schopf (beim Salzbergbau); wzdęcie, pęcznienie (stropu lub boków chodnika) (soln.).
Schöpfbau p. Schöpfwerk.
Schöpfbernstein; bursztyn czerpany (min.).
Schopfdach p. Walmdach.
Schöpfen (Wasser oder wässerige Substanzen); czerpać, nabierać (wodę).
Schöpfer (bei der Seesalzgewinnung); skopiec, czerpak (soln.).
Schöpfhäuer (Schopfknappe) beim Salzbergbau; przybieracz (soln.).
Schöpfherd (Sumpf) bei Hoch- oder Schachtöfen; czerpak, rząp (hut.).
Schöpfkanne; wiaderko (koneweczka) do czerpania.
Schopfknappenarbeit (beim Salzbergbau); przybieranie, przybierka, przybiórka (ścian chodnika i t. d.) (soln.).
Schöpfmaschine; czerparka, pompa hydrauliczna (maszyna do czerpania wody) (maszyn.).
Schöpfpütte (beim Salzbergbau) p. Pütte.
Schöpfrad; czerparka, czerpak, koło wiadrowe, czerpakowe (maszyn.).
— **mit Eimern;** czerparka kołowa, wiadrowa.
— **mit Kasten** (Kastenrad); 1) czerparka komórkowa; 2) koło komórkowe, korytkowe.
— **mit Schaufeln;** czerparka łopatkowa.
— **mit Spiralgängen;** czerparka ślimakowa, p. Schneckenrad.
— **mit Zellen;** 1) czerparka korcówkowa; 2) koło przegródkowe, komórkowe.
Schöpfschaufel; łopatka czerpakowa, szufla holenderska, chlustak (maszyn.).
Schöpfwerk (Schöpfrad und Paternosterwerk); czerpak mechaniczny, ponośnica, urządzenie do czerpania (maszyn.).
Schöpfwerk (Sinkwerk, in welchem die Sole nach einer höheren Sohle befördert wird); ługownia czerpakowa (soln.).
Schörl (schwarzer oder gemeiner Turmalin); skoryl, turmalin czarny (min.).
Schorlamit (Schorlomit, Ferrotitanit); szorlamit (min.).
Schörlfels p. Turmalinfels.
Schörlschiefer p. Turmalinschiefer.
Schornstein (Esse, Schlot, Kamin); komin (techn.).
Schornsteinfuß; podstawa komina (bud.).
Schornsteinhohlraum (Schornsteinröhre); drąż kominowa (bud.).
Schornsteinkappe (Schornsteinkopf); wierzch komina (bud.).
Schornsteinmantel; kaptur (płaszcz) komina (bud.).

Schornsteinrohr (Schornsteinröhre); rura (drąż) kominowa (bud.).
Schornsteinschaft; trzon kominowy, trzon komina (bud.).
Schornsteinsockel (Schornsteinuntersatz); podstawa komina, cokół kominowy (bud.).
Schornsteinverband p. Verband.
Schoßgerinne (Schußgerinne, Schußgerenne) b. d. Mehlführung; średnie mączne żłoby (sort.).
Schotter; szuter, (żwir), szaber (geol. bud.).
Fluß —; szuter rzeczny, żwir rzeczny.
Gruben —; szuter kopalny, żwir kopalny.
Schlägel —; szuter tłuczony, tłuczeń.
Schotterbank p. Sandbank.
Schotterbankett; 1) pobocze podłoża, podtorza; 2) pobocze drogi.
Schottergrube; żwirowisko, kopalnia żwiru.
Schottern; żwirować, szutrować.
Schotterschicht; warstwa szutrowa, żwirowa (geol.).
Schotterstraße; droga bita, szosa.
Schotterung (Beschotterung); żwirowanie, szutrowanie.
Schotterwasser; woda szutrowa, żwirowa (geol.).
Schotts; szotty (jeziora podziemne bezodpływowe) (geol.).
Schraffen; kreski (miern.).
Schraffenskala; podziałka (skala) kreskowa, podziałka (szraf) kresek (miern.).
Maximal —; podziałka kreskowa największa, maksymalna.
Minimal —; podziałka kreskowa najmniejsza, minimalna.
Schraffieren (stricheln); kreskować, szrafirować (miern.).
Schraffierung (Strichelung); kreskowanie, szrafirowanie (miern.).
Schräg; ukośny, skośny, ukośnie, skośnie, na ukos.
Schrägbord (bei den Siedepfannen); skośny brzeg (kraj) panwi (warzel.).
Schräge (Schrägheit); skos (miara odchylenia muru od pionu) (bud.).
Schragen p. Schrank.
Schräge Überblattung p. Überblattung (schiefe).
Schrägschnitt; cięcie (przecięcie) ukośne.
Schrägzapfen (schräger Zapfen); czop ukośny (cieś.).
Schram; wręb, szram, bruzda (górn.).
Firsten —; wręb wierzchni, stropowy.
Höhen —; wręb boczny.
Mittel —; wręb środkowy, przecinka.
Sohlen —; wręb spodni, podsiek.
Schramm (Wasserschram) p. Wassersaige.
Schrämapparat p. Schrämmaschine.
Schrämarbeit (Schrämen, Schrämbetrieb, Schrämhauen, Schramerzeugung, Schramführung); 1) rąbanie, wcinanie, szramowanie, robota rąbana; 2) p. Schlägel- und Eisenarbeit (górn.).
Schrambank (Schram, Schramstreifen, Schramschicht, Schrammittel, Schrampacken); przerost szramowy, warstwa szramowa (do szramowania) (górn.).
Schrämbetrieb p. Schrämarbeit.
Schrambolzen (Schramstempel); słupek wrębowy, szramowy (w wrębie ustawiany) (górn.).
Schrameinbruch (Schram); włom wrębny, szramowy, szram (górn.).
Schrämeisen; żelazko wrębowe, szramowe (górn.).
Schrämen (schrammen, schrammhauen, bahnen); rąbać, wcinać, szramować (górn.).
Schrämer p. Schramhäuer.
Schramerzeugung p. Schrämarbeit.
Schramführung p. Schrämarbeit.
Schramfuß p. Bein (im Schrame).
Schrämhammer (Spitzhammer, Pickhammer, Berghammer, Haueisen, Knappeneisen, Pickel, Schrämpickel, Wetzkopf); czakan (młot w jednym końcu spiczasty, z drugiego końca obuchem opatrzony) (górn.).
Schramhaue (Schrämhaue); szramaczka, bruździdło, kilof podciosowy (górn.).
Schramhäuer (Schrämer); rębacz, wcinacz, szramacz (kopacz) (górn.).
Schramkohle; węgiel szramowy, wrębny, szramowina (górn.).
Schrämkopf (Schrämkrone); koronka wrębowa, ostrze dłuta (wcinacze) (górn.).
Schrämkrone p. Schrämkopf.
Schrämmaschine (Schrämmapparat, Schlitzmaschine); maszyna wrębowa, wcinacz, wcinarka (górn.).
Schrämmaschinenbetrieb; rąbanie (wcinanie, szramowanie) maszynowe, mechaniczne (górn.).

Schrammittel p. Schrambank.
Schrampacken p. Schrambank.
Schrampickel p. Schrämhaue u. Schrämhammer.
Schramschicht p. Schrambank.
Schrämspieß; grot szramowy, pika (górn.).
Schramstempel p. Schrambolzen.
Schramstreifen p. Schrambank.
Schräm- und Sprengarbeit (kombinierte Schräm- und Sprengarbeit); robota szramowo-strzelnicza, szramowanie i strzelanie (górn.).
Schrank (Schragen) beim Feuersetzen; stos (drzewa) (górn.).
Schrank (Schragen, Stützkasten, Unterbildkasten) b. d. Zimmerung; kaszt (podporowy) (górn.).
Schranke; 1) barjera, kobylica; 2) rogatka.
Schränkeisen; rozwieracz, rozwierak, (zębów u piły); 2) pilnik piłowy, nazębek.
Schränken (aussetzen); rozwierać (zęby u piły).
Schranzmühle; młyn Schranza (sort.).
Schratten; garby (geol.).
Schrattenfelder; pola garbów (geol.).
Schraubbank; prasa stolarska (stol.).
Schraube; śruba (maszyn.).
— **ohne Ende**, (Schnecke); śruba bez końca, ślimak.
Anker —; śruba kotwiowa, śruba z kotwą.
Anzug —; śruba dociągowa.
Befestigungs —; śruba przytwierdzająca, złączcza.
Bewegungs —; śruba napędowa, napędcza, poruszająca, transmisyjna.
Doppel — (doppelte —); śruba podwójna, śruba o dwu gwintach.
doppelgängige —; śruba dwuzwojowa.
erweiterte —; śruba zgrubiona.
flachgängige — (— mit flachem Gewinde); śruba płaskogwintna, śruba o gwincie płaskim (kwadratowym).
Flügel —; śruba motylkowata.
Fundament —; śruba fundamentowa, posadowa.
Heft —; śruba zczepna, zczepka.
Holz —; śruba drzewna, wkrętka.
Keil —, (Splintbolzen); śruba klinowa, śruba z klinem.
konische —; śruba stożkowa.
Kopf —; śruba bez naśrubka, łbiak śrubowy.
Lager —; śruba łożyskowa, śruba łożyska.
linke —, (linksgängige —); śruba lewa, śruba z gwintem lewym.
mehrfache —; śruba o gwincie wielokrotnym.
Preß —; śruba tłoczna, cisnąca.
rechte —, (rechtsgängige —; śruba prawa, śruba o skręcie prawym.
rundgängige —; śruba o gwincie okrągłym.
scharfgängige —, (mit scharfem Gewinde); śruba ostrogwintna, śruba o gwincie ostrym (trójkątnym).
Stein —, (Klauen —); śruba nacięta, zalewna, murowa, do kamieni.
Stell —, (Druck —); śruba naciskowa, martwica.
Verbindungs —; śruba łączna.
versenkte —; śruba wpuszczona, zagłębiona.
vielgängige —; śruba wielozwojowa.
Zwingen —; śruba stolarska, ściskacz, zwora.
Schrauben; skręcać, wkręcać, śrubować, wśrubować.
Schraubenachse; oś śruby (maszyn.).
Schraubenartig (schraubenförmig); śrubowaty, krętny.
Schraubenaneroid; aneroid śrubowy.
Schraubenberechnung; obliczenie śrub (maszyn.).
Schraubenbewegung; ruch (śruby) śrubowy (mech.).
Schraubenbohrer; 1) świder śrubowy, gwintownik, gwintnik; 2) p. Schlangenbohrer, Spiralbohrer.
Schraubenbolzen (Schraubenspindel); sworzeń (trzpień) śruby (maszyn.).
Schraubenbremse; hamulec śrubowy (maszyn.).
Schraubenbrücke; mostek (ściskacz) śrubowy (przy wymianie lin Köpego) (maszyn. górn.).
Schraubendistanzmesser; dalmierz śrubowy (miern.).
Schraubendrehbank; tokarka do śrub (techn.).
Schraubenfangglocke p. Fangmutter.
Schraubenfassung (Schraubfassung); obsadka gwintowa (el.).
Schraubenfeder; sprężyna śrubowa, krętna, zwita (techn.).
Schraubenflaschenzug; wielokrążek (wciąg) ślimakowy (maszyn.).
Schraubenförmig p. Schraubenartig.

Schraubengang (Schraubenganghöhe, Gewindgang, Ganghöhe der Schraube, Schraubensteigung); krok śruby, spust śruby (maszyn.).
toter —; krok śruby martwy.
Schraubengebläse (Spiral- oder Waldhorngebläse, Cagniardelle); dmuchawa śrubowa (maszyn. hut.).
Schraubengewinde (Schraubenwindung) p. Gewinde.
Schraubenkeil (Keil mit Schraube) b. Gewinnungsarbeiten; klin śrubowy (górn.).
Schraubenkern; rdzeń śruby (maszyn.).
Schraubenkluppe p. Schneidkluppe.
Schraubenkopf; głowa (łeb) śruby (maszyn.).
flacher —; głowa śruby płaska.
runder —; głowa śruby półkolista.
Schraubenkuppel p. Kupplung (Schraubenkupplung).
Schraubenlinie p. Linie.
Schraubenmutter (Mutter); mutra, muterka, nakrętka, naśrubek (maszyn.).
Schraubennagel; gwóźdź śrubowy.
Schraubenpresse; 1) prasa (tłoczarka) śrubowa (do ściskania sklejonych przedmiotów); 2) wytłaczarka śrub.
Schraubenrad; koło śrubowe (śrubowato uzębione); 2) wirnik śrubowaty (w przewietrzniku); 3) turbina (maszyn.).
Schraubenradgebläse; wentylator (przewietrznik) śrubowy (maszyn.).
Schraubenrost; ruszt śrubowy (ładowanie węgla) (górn.).
Schraubensäule (Bohrsäule mit drehbarer Schraube); słup śrubowy, stojak śrubowy (górn.).
Schraubenschaft; sworzeń śruby (maszyn.).
Schraubenschlüssel (Anziehschlüssel); klucz mutrowy, naśrubkowy, klucz do muter, do naśrubków.
doppelter —; klucz podwójny.
einfacher —; klucz pojedyńczy.
französischer —, (Universal —); klucz francuski, rozsuwalny, uniwersalny.
Gabel —; klucz widłowaty, widłak (kol.).
Laschen —; klucz łubkowy, łubczy (kol.).
Schraubenschneideeisen (Schneideisen, Schraubenblech); gwincidło (do śrub) (techn.).
Schraubenschneidmaschine; gwinciarka, narzynarka gwintów, śrubownica (techn.).
Schraubensenkzeug (für Schachtpumpen); opuszczadło śrubowe (maszyn. górn.).
Schraubenspindel p. Schraubenbolzen.
Schraubensteigung p. Schraubengang.
Schraubenstütze; podpórka śrubowa, hak wkrętkowy (el.).
Schraubentute p. Fangmutter.
Schraubenumdrehung; obrót śruby (maszyn.).
Schraubenventilator; wentylator (przewietrznik) śrubowy (maszyn. górn.).
Schraubenverbinder; złączka śrubowa (el.).
Schraubenversicherung; zabezpieczenie (zahaczenie) mutry, naśrubka (zapobieżenie samowolnemu odkręcaniu się naśrubka) (maszyn.).
Schraubenwinde (englische Winde); dźwigarka (dźwignik) śrubowa, angielska (maszyn.).
Schraubenwindung; zwój (skręt) śrubowy, zwój (skręt) śruby (maszyn.).
Schraubenzieher; śrubczyk, wkrętak, odkrętak, zaśrubnik.
Schraubenzwinge p. Zwingenschraube.
Schraubkluppe p. Schneidkluppe.
Schraubstock; imadło (śrubsztak) (techn.).
— **mit einem Fuß** (Handkloben, Fußkloben); imadło z podpórką.
— **mit Kugelgewinde;** imadło kolankowe.
— **mit Schraubzwinge;** imadło kleszczowe.
Bank —, (Tischkloben); imadło warstatowe.
Parallel —, (Parallelstock); imadło równoległe, amerykańskie, rozsuwalne.
Scharnier —; imadło rozchylne, zawiasowe.
Schraubstockbacken; szczęki imadła (techn.).
Schraubstockhebel; pokrętak imadła (techn.).
Schraubstockspindel; śruba imadła (techn.).
Schraubung p. Verschraubung.
Schrecken (aufschlagen) vom Sprengschusse; wstrząść, naderwać (skałę) (górn.).
Schrei (Stahlschrei); łupa (opławek) stali (met.).

Schreibende Depressionsmesser; depresiomierze (manometry) samopiszące (górn.).
Schreibersit; szrajbersyt (min.).
Schreibfieder; pióro (do pisania).
Schreibkreide; kreda pisząca, pisalna, biała (min. techn.).
Schreibmaschine; maszyna do pisania.
Schreibpapier; papier do pisania, papier pisarski.
Schreibpult; biurko (pulpit, stolik) do pisania.
Schreibzeug; przybory do pisania.
Schrein; szafa.
Schreiner (Tischler); stolarz.
Schreinerei (Tischlerei, Tischlerhandwerk); stolarstwo.
Schrift; 1) pismo; 2) podział kół zębatych (maszyn.).
Schrifterz p. Sylvanit.
Schriftgranit; granit napisowy (min. geol.).
Schrifttellur p. Sylvanit.
Schrillpfeife p. Mundpfeife.
Schrittmaß; miara kroku.
Schrittzähler p. Pedometer.
Schrobhobel; rwacz, zdzierniak, skrobacz, skrobak, drapacz (strug) (stol.).
Schrot (abgehauene Eisen- und Metallstücke); obcinki, odpadki (met.).
Schrot (Bleischrot, Flintenschrot); śrót (do strzelania).
Schrot (Schachtgevier, Schachtzimmerung aus Gevieren, Schrotzimmerung); wieniec (zrąb) szybowy.
ganzer —, (Zimmerung im ganzen Schrot); całodrzewie, wyprawa pełna, suta, wyprawa na suto.
halber —, (Zimmerung im halben Schrot); półodrzwia (w chodnikach), wieniec połowiczny (w szybach), wyprawa półodrzwiowa, połowiczna.
Schroteisen (Hohleisen) p. Hohlmeißel.
Schroten (abhauen) Metall mit dem Meißel; ucinać, uciąć (met.).
Schroten (Erze grob zerkleinern); rozdrabniać (rozkruszyć) rudę na grubo (sort.).
Schroten (loshauen, zerhauen, zerschlagen); rąbać, odrąbać, przerąbać, rozbić (górn.).
Schroten (schrotten) p. Erschroten.
Schrotfeile; zdzierak (pilnik grubo nacięty) (techn.).
Schrothammer p. Hammer.
Schrothobel p. Hobel.
Schrotleiter; litra, folga (drąg do przesuwania w Wieliczce) (górn.).
Schrotmeißel p. Meißel.
Schrotsäge p. Säge.
Schrotstahl; toczniak, zdzierniak (nóż obrabiarki) (techn.).
Schrötterit; szreteryt (min.).
Schrotwage p. Setzwage.
Schrotwerk p. Schrotzimmerung.
Schrotzimmerung (Schrotwerk, Schrot); obudowa (oprawa, wyprawa) wieńcowa, zrębowa (górn.).
ganze —; obudowa całodrzewna (chodników), wieńcowa (szybów).
halbe —; obudowa połowiczna, półodrzwiowa (chodników), półwieńcowa (szybów).
Schrubbstahl; zdzierak (narzędzie do zdzierania grubego wióra) (techn.).
Schrubbzähne; przybieracze, wyrównywacze (wiercenie szybów) (wierc. ziem.).
Schubfestigkeit (Scherfestigkeit) p. Festigkeit.
Schrumpfen; kurczyć się.
Schrumpfungsvorgang; przebieg kurczenia się (ziemi) (geol.).
Schubkarren (Schiebkarren, Schubtruhe, Laufkarren); taczka, taczki.
Schubkoeffizient; 1) spółczynnik przesuwalności; 2) spółczynnik cięcia (mech.).
Schubkraft; 1) siła ścinająca, tnąca; 2) siła przesuwająca (mech.).
Schublade; szuflada.
Schubort; chodnik (przodek) gruzowy, zwaliskowy (w odbudowie gruzowej) (górn.).
Schubriegel (Riegel); zasuwa, zasuwka (sluś.).
eingestemmter —, (Kantriegel); zasuwa wpuszczana, francuska.
gewöhnlicher —; zasuwa zwykła.
— **mit Unterlagsplatte;** zasuwa oczepowa.
Schubspannung (Scherspannung); naprężenie (natężenie) ścinające.
Schubstange p. Kurbelstange.
Schubstangenkopf; łeb goleni korbowej, łeb korbowodu (maszyn.).
Schubtruhe p. Schubkarren.
Schubtür p. Schiebetür.
Schuh; 1) stopa (miara); 2) but, trzewik (okucie pali i t. d.); 3) siodełko (bud. most.).
Schuld; 1) wina; 2) dług.
Schuldenbuchkonto; konto (rachunek) długów, wierzytelności (rach.).

Schuldschein; oblig, zapis długu, zobowiązanie dłużne.
Schulkux; kuks (udział) szkolny (górn.) p. Kux.
Schultzes Geschwindigkeits- und Depressionsmesser; tachograf i depresiomierz (manometr) Schultza (górn.).
Schultz-Fueßsches Anemometer; anemometr Schultza-Fuessa (górn.).
Schulzit; szulcyt (min.).
Schuppe; 1) łuska; 2) zadzior, zadra (na metalu).
Schuppen; szopa, remiza.
Schuppenbau (Schuppenstruktur) der Mineralien; złożenie (budowa, struktura) łuskowa (min.).
Schuppenbäume; drzewa łuskowe (geol.).
Schuppenförmig; łuskowaty, łuszczkowaty.
Schuppenglätte p. Glätte (rote).
Schürbel p. Schirbel.
Schüreisen (Schürhaken, Feuerspieß); pogrzebacz, pogrzebak, grzebak, ożóg (do rozniecenia ognia) (tech. hut.).
Schüren (das Feuerschüren, Beschüren, Lüften des Rostes); rozniecanie ognia.
Schürer (Heizer); palacz, sularz (w hutach cynkowych), ogiennik (w warzelniach soli).
Schurerz (pl. Schurerze, Quetschwerk, Setzwerk); ruda osadowa, opłóczki rudne (sort.).
Schurf (Schürf) zur Aufsuchung von Lagerstätten; wyrobisko poszukiwawcze, przekop, rozkop, podkop (górn.).
Schurf (beim Salzbergbau); szybik (komin) pochyły (soln.).
Schurfanlage; 1) zakład (instalacja) robót poszukiwawczych; 2) rozkład (porządek) robót poszukiwawczych, poszukiwanie górnicze (górn.).
Schurfarbeit (Schürfen, Schürfung, Sucharbeit, Versucharbeit); robota poszukiwawcza, poszukiwanie, szurfowanie (górn.).
Schurfbau (Hoffnungsbau) p. Hoffnungsbau.
Schurfberechtigung; uprawnienie do poszukiwań (górniczych), prawo poszukiwania (pr. górn.).
Schurfbewilligung (Schurfbrief, Schurflizenz); pozwolenie na poszukiwania (górnicze), list poszukiwalny (pr. górn.).
Schurfbohrloch; otwór wiertniczy (świdrowy) poszukiwawczy (górn. wierc. ziem.).
Schurfbrief (Schurfschein, Schurfzettel) p. Schurfbewilligung.
Schurfbuch; księga poszukiwań górniczych (pr. górn.).
Schürfen; szukać, poszukiwać, szurfować, zakładać kopalnię (górn.) p. Schurfarbeit.
Schürfer; poszukujący, poszukiwacz (szurfarz, szurfiarz) (górn.).
Schurffeld (Schurfgebiet); pole (okręg, obszar) poszukiwań, pole (okręg, obszar) poszukiwawcze (górn.).
Schurfgeld; poszukiwawcze (opłata za prawo poszukiwania) (pr. górn.).
Schurfgesuch; prośba o pozwolenie na poszukiwania (pr. górn.).
Schurfgraben (Schurfrösche); rów poszukiwawczy, przekop poszukiwawczy (górn.).
Schurfkarte; mapa robót poszukiwawczych (pr. górn.).
Schurfkreis; koło poszukiwawcze pr. górn.).
Schurflizenz p. Schurfbewilligung.
Schurfplan; plan poszukiwań (górniczych) (pr. górn.).
Schurfrecht; prawo poszukiwania (górniczego) (pr. górn.).
Schurfrösche p. Schurfgraben.
Schurfschacht (Suchschacht, Versuchschacht); szyb poszukiwawczy, próbny (górn.).
Schurfschein p. Schurfbrief.
Schurfstollen (Suchstollen); sztolnia poszukiwawcza, próbna (górn.).
Schurfstrecke (Suchstrecke, Suchort); chodnik poszukiwawczy, próbny (górn.).
Schürfung; 1) p. Schurfarbeit; 2) p. Schurfbau.
Schurfzeichen; znak wyłącznościowy, znak poszukiwań (górniczych) (pr. górn.).
Schurfzettel p. Schurfbrief.
Schürgasse p. Schürloch.
Schürhaken p. Schüreisen.
Schürloch (Schüröffnung, Schürgasse, Heizloch); czeluść (hut. techn.).
Schurrbau; odbudowa odkrywkowa, lejkowa (węgli brunatnych) (górn.).
Schürstange p. Schüreisen.
Schurz (Seilschurz) p. Seilgehänge.
Schürzen (das) p. Schwebendstrecke.

Schurzfell; zapaska (fartuch) skórzana (przez rzemieślników używana).
Schurzkette (Zwieselkette, Quenselkette, Vorschlagskette); łańcuch zawieśny (górn.).
Schuß (Sprengschuß); 1) strzał, wystrzał; 2) nabój (górn.).
den Schuß abbrennen (abschießen, wegschießen, anstecken, anzünden, abtun, wegtun, hinwegtun); odpalić nabój.
Schußbäume (im Schacht) p. Schußbühne.
Schußbrett (beim Schlämmgraben) p. Streichboden.
Schußbühne (Schutzbühne, Schußbäume) im Schachte; powała ochronna, pomost ochronny, schronisko (na czas rozsadzania skały) (górn.) p. Hauptbühne.
Schüsselherd (Trichterherd); spławek (pławnisko, stół) miskowy, lejkowy (sort.) p. Herd.
Schusser (Schüsser) p. Pochstempel.
Schusserbänke (Pochladen) p. Ladenhölzer.
Schussertafeln; rozpory stęporowe.
Schußgerinne (Schoßgerinne) b. Wasserrad; pogródka prosta (maszyn.).
Schußgerinne (Schußgerenne) p. Schoßgerinne.
Schußkörner (Kamm, Spange) b. d. Schlämmarbeit; osad ziarnisty, wierzchni (sort.).
Schußmann (Schießmeister); strzałowy (górn.).
Schußwand p. Schutzwand.
Schutt (Ziegelschutt, Mauerschutt, Bauschutt); gruz, rumowisko (bud.).
Schutt (Schutte, Sturzschutt, Rolloch, Rollschut) p. Rolle.
Schüttbeton; beton sypany (bud.).
Schüttboden; ziemia nasypowa (bud.).
Schütteln (rütteln); trząść, potrząsać, wstrząsać.
Schüttelherd p. Schaukelherd.
Schüttelrätter (Schwungrätter); rzeszoto drgawkowe, wstrząsane (sort.).
Schüttelrinne (Förderrinne, Schüttelrutsche, Conveyor); przenośnik drgawkowy, żłób drgawkowy przenośny (górn.).
Schüttelrost; ruszt drgawkowy, wstrząsany (maszyn.).
Schüttelrutsche p. Schüttelrinne.
Schüttelsieb; sito drgawkowe, wstrząsane (sort.).
Schüttelwerk; przyrząd wstrząsający, wstrząsak (do trzęsienia sitem) (sort.).
Schütten (von festen Körpern); sypać, wysypywać (techn.).
Schüttfeuerung; palenisko zasypne (maszyn.).
Schuttkarren; taczka (do gruzu) (górn.).
Schuttkarrenförderung p. Karrenförderung.
Schüttig p. Rollig.
Schuttkegel; 1) stożek wulkaniczny; 2) stożek usypowy (ruchomy).
Schüttofen; piec zasypny (techn.).
Schüttrolle (b. Pochwerk) p. Pochrolle.
Schüttung (das Schütten); sypanie, nasypywanie.
Schüttung (Schüttungsverhältnis, Maßvergrößerung); sypność (zwiększenie się jednostki masy danego minerału po wydobyciu).
Schutz: 1) p. Schütze; 2) p. Schutzwand.
Schutzblende (beim Grubenbrand); ściana przeciwpożarna (górn.).
Schutzbrett p. Schütze.
Schutzbrille; okulary (szkła oczne) ochronne.
Schutzbühne (Sicherheitsbühne, Schußbühne) im Schachte; pomost (bono, powała) ochronny, warnia (górn.).
Schutzdach; daszek ochronny.
Schutzdamm (beim Sinkwerksbetrieb); tama ochronna (soln.).
Schutzdose; gniazdo ochronne (el.).
Schutzdraht; drut ochronny (el.).
Schütze (Schutz, Ziehschütze, Stauschütze, Schutzfalle) beim Wasserradgöpel; stawidło, zastawka (maszyn. wod.).
Schützen (die Aufschlagwasser); zastawić, zaprzeć, (wodę) (maszyn. wod.).
Schützentafel; zasuwa, zastawka (maszyn. wod.).
Schutzgehäuse; osłona (pudło) ochronna (el.).
Schutzgeländer; poręcz ochronna.
Schutzgezimmer; wieniec (zrąb) ochronny (górn.).
Schutzgitter; krata ochronna (techn.).
Schutzglas; szkło (kosz) ochronne (maszyn. el.).
Schutzglocke; klosz ochronny, dzwon ochronny.

Schutzhülse; osłona (rurka) ochronna (el.).
Schutzkappe; przykrywka ochronna (el.).
Schutzkasten; skrzynka (pudło) ochronna (el.).
Schutzkorb (der Glühlampe); kaganiec (żarówki), siatka ochronna, kosz ochronny (el.).
Schutzmantel; płaszcz ochronny, opona ochronna (el.).
Schutzmarke; marka (znak) ochronna, fabryczna.
Schutzmaske (gegen Salzstaub); maska ochronna (soln.).
Schutzmaßregeln; środki ochronne.
Schutzmittel; środek (środki) ochronny.
Schutzmutter; mutra (naśrubek) ochronna, kryta (maszyn.).
Schutznetz; siatka ochronna (el.).
Schutzort p. Fliehort.
Schutzpaar; odrzwia ochronne (górn. cieś.).
Schutzpfeiler p. Sicherheitspfeiler.
Schutzraum (Schutzrayon); rejon ochronny (górn. geol.).
Schutzspule; cewka (cewa) ochronna (el.).
Schutztülle; tulejka ochronna (el.).
Schutzumhüllung (Schutzverkleidung); powłoka (osłona) ochronna (el.).
Schutzverkleidung; 1) p. Schutzumhüllung; 2) opierzenie ochronne.
Schutzvorrichtung; 1) ochronnik, przyrząd ochronny, urządzenie ochronne; 2) zawieradło (el.).
Schutzwand (Schußwand); ściana ochronna, ochrona (górn.).
Schutzweiche (für Bremsberganschläge); rozjazd ochronny, zwrotnica ochronna (górn.).
Schwaakscher Ausbau; obudowa sposobem Schwaaka (górn. cieś.).
Schwachstrom; prąd słaby, wątły (el.).
Schwachstromanlage; zakład (urządzenie) wątłoprądny, zakład (urządzenie) dla prądów słabych (el.).
Schwachstromausschalter (Schwachstromautomat); krańcownik odjemny (el.).
Schwachstromdraht; drut wątłoprądny, drut dla prądów słabych (el.).
Schwachstromkabel; kabel dla prądów słabych, kabel wątłoprądny (el.).
Schwachstromleitung; przewodnik dla prądów słabych, przewodnik wątłoprądny (el.).
Schwachstromschalter (Schwachstromausschalter, Schwachstromautomat); krańcownik odjemny (el.).
Schwachstromtechnik; technika prądu słabego, technika prądów wątłych (el.).
Schwaden (Bergschwaden, Stickwetter, Stickgase, Stickluft, böse Wetter); powietrze (wyziewy) duszne, duszące, czad (górn.).
feuriger —, (Feuerschwaden) p. Schlagwetter.
Nach —; zaduchy, czady powybuchowe.
Schwaden (Dunst, Dampf, Broden); para (w warzelniach) (warzel.).
Schwadenfang (Dunstfang); Dunstschlot, Brodenfang, Dampffang); parnik (warzel.).
Schwadenfangflügel; drzwi parnika, skrzydło parnika (warzel.).
Schwal (Schwall); zamróz, szwal (we fryszerce) (met.).
Schwalbenschwanz; pletwa, kania, jaskółczy ogon (cieś.).
Schwalbenschwanzkamm (Schwalbenschwanzhakenkamm, Schwalbenschwanzblatt, Schwalbenschwanzeinschnitt, schwalbenschwanzförmige Verkämmung oder Überblattung); wrąb w jaskółczy ogon, w kanię, wrąb pletwowy (cieś.).
Schwalbenschwanzüberplattung (Schwalbenschwanzüberblattung); p. Schwalbenschwanzkamm.
Schwalbenschwanzzimmerung; obudowa (wyprawa) o wrębie pletwowym (w kanię, w jaskółczy ogon) (górn. cieś.).
Schwamm; 1) grzyb; 2) gąbka; 3) p. Gichtschwamm.
Schwammholz; hubka, drzewo spróchniałe.
Schwammig; gąbczasty.
Schwammiges Blei; ołów gąbczasty (matr.).
Schwämmsel (Schwemsel, Schwänzel, Schwenzel); chudy muł rzapowy, rzapiowy (sort.).
Schwanenhals; łabędzia szyja, łuk pełzający (bud.).
Schwanenhalsbogen; łuk w łabędzią szyję, sklepienie ukośne (bud.).
Schwankbaum p. Rennbaum.
Schwankung; wahanie.

Schwanz (Pfahlende); koniec, grot (pala, koła) (górn.).
Schwanz (Jochschwanz); wąsy, wypustki (dłużek) (górn.).
Schwanz (eines Schwanzhammers); ogon młota (hutniczego) (hut.).
Schwänzel p. Schwämmsel.
Schwanzgevier (Schwanzgezimmer, Schwanzpaar); wieniec wąsaty (szybowy) (górn. cieś.).
Schwanzhammer; młot przyciskowy, skokowy, młot wahakowy z ogonem, młot wodny fryszerski (maszyn. hut.).
Schwanzpaar p. Schwanzgevier.
Schwarte (Schwartling); okrajka, opółka, oszwar, obladra (matr.).
Schwartenpfahl; wścianka (okładzina, palik) okrajkowa (górn. cieś.).
Schwartenschutz; ochrona (ściana, zasłona) okrajkowa (górn. cieś.).
Schwartling p. Schwarte.
Schwarzblech; blacha żelazna, czarna (met.).
Schwarzblechfabrikation; wyrób blachy żelaznej, czarnej (met.).
Schwarzbleierz (Cerussit); ołów czarny, ruda ołowiu czarna, ziemia ołowiana, ołowianka (min.).
Schwarzblick (Bleileder); błysk czarny (met.).
Schwarzbraunstein p. Psilomelan.
Schwarzdorn (bei der Dorngradierung); tarń, cierń, tarnina, tarka, tarnośliwa (soln.).
Schwärze (Schlichte) für die Gußformen; czernidło (odl.).
Schwarze Glätte p. Glätte.
Schwarze Manier (Tuschmanier) p. Manier.
Schwarzeisenstein p. Psilomelan.
Schwärzen (Schlichten) der Lehmformen; czernienie (form. odl.).
Schwarzerde p. Humus.
Schwarzerz; 1) tetraedryt antymonowy, ciemny; 2) p. Manganblende (min.).
Schwarzes Salz p. Schmutzsalz.
Schwarzgiltigerz (Schwarzgültigerz, Schwarzgülden); 1) tetraedryt antymonowy, ciemny; 2) p. Sprödglaserz (min.).
Schwarzkohle (Steinkohle) węgiel kamienny, węgiel czarny (min.).
Schwarzkupfer (Rohkupfer) miedź czarna, surowa, czarnomiedź (met.).
Schwarzkupferarbeit (Schwarzkupfermachen, Schwarzkupferschmelzen, Rohkupferschmelzen o. Rohkupfermachen, Kupfermachen o. Kupferschmelzen, Garrostschmelzen); topienie maty na miedź czarną, topienie czarnomiedne (met.).
Schwarzkupfermachen p. Schwarzkupferarbeit.
Schwarzkupferschlacke; żużel czarnomiedny (met.).
Schwarzkupferschmelzen p. Schwarzkupferarbeit.
Schwarzmachen p. Schwarzkupferarbeit.
Schwarzmanganerz p. Psilomelan u. Hausmannit.
Schwarzpulver (Sprengpulver); proch strzelniczy.
Schwarzspießglanzerz (Schwarzspießglaserz) p. Bournonit.
Schwebe (Schwinde) p. Bergfeste.
Abteufen unter der —; głębienie pod rząpiem (pod rząpiową półką, calizną) (górn.).
Schwebebahn; kolej wisząca, napowietrzna (kol.).
Schwebend (steigend, ansteigend); wstępujący, wznoszący się, dowierzchni (górn.).
Schwebende (schwebende Strecke, Schwebendstrecke, Schwebendort, Steigort, steigendes Ort); chodnik wznoszący się, wstępujący, dowierzchni (górn.).
Schwebende Bühne; pomost wiszący, ruchomy (górn.).
Schwebender Pfeilerbau; odbudowa filarowa dowierzchnia (górn.).
Schwebender Stoßbau; dowierzchnia odbudowa ścianami prostemi; p. Stoßbau.
Schwebender Strebbau p. Strebbau.
Schwebendes Flöz p. Flöz.
Schwebendort (schwebendes oder steigendes Ort); 1) przodek wznoszący się, wstępujący, dowierzchni; 2) p. Schwebende.
Schwebendstoß (Steigendstoß); bok (ocios) wznoszący się, wstępujący, dowierzchni (górn.).
Schwebendstrecke p. Schwebende.
Schwedel p. Raketchen.
Schwedischer Türstock; odrzwia szwedzkie (górn. cieś.).
Schwefel; siarka (min. chem.).
gediegener —, (Gediegen —, natürlicher —, prismatischer —); siarka rodzima, naturalna.
hemiprismatischer — p. Realgar.

prismatischer — p. gediegener Schwefel.
prismatoidischer —, (Operment) p. Auripigment.
Schwefelammonium (Einfach-Schwefelammonium); siarczek amonu (chem.).
Schwefelantimon; siarczek antymonu (chem.).
Schwefelarm; ubogi w siarkę, małosiarkowy (met.).
Schwefelarsen (Schwefelarsenik, Einfach-Schwefelarsen) p. Realgar.
Anderthalb — p. Auripigment.
Schwefelbaryum (Einfach-Schwefelbaryum); siarczek barowy (chem.).
Schwefelbergbau; górnictwo (kopalnictwo) siarczane, dobywanie siarki.
Schwefelbergwerk; kopalnia siarki (górn.).
Schwefelblei (Einfach-Schwefelblei, Bleisulfid, Bleimonosulfid); siarczek ołowiu (chem.).
Schwefelblumen (Schwefelblüten); kwiat siarczany (chem.).
Schwefelchlorid; dwuchlorek siarki (chem.).
Schwefelchlorür (Chlormonosulfid); chlorek siarki (chem.).
Schwefeldioxyd p. Schwefligsäureanhydrid.
Schwefeleisen; siarczek żelaza (chem.).
Schwefelerde (erdiger Schwefel); siarka ziemista (min.).
Schwefelerz; ruda siarczana (min.).
Schwefelfaden p. Schwefelmann.
Schwefelgehalt p. Schwefelhalt.
Schwefelgrube (Schwefelbergwerk); kopalnia siarki (górn.).
Schwefelhalt (Schwefelgehalt); zawartość siarki, siarkowatość (min. met.).
Schwefelhaltig; zawierający siarkę, siarczany (chem. met.).
Schwefelhütte (Schwefelwerk); huta siarczana, siarkownia.
Schwefelige Säure p. Schweflige Säure.
Schwefelkalium (Einfach-Schwefelkalium, Kaliummonosulfuret, Kaliumsulfuret); siarczek potasowy (chem.).
Schwefelkalzium; siarczek wapniowy (chem.).
Schwefelkies (Kies, Schwefelmetall); iskrzyk, pirytoid, (kiz, kamień siarczysty) (min.).
Schwefelkies (Eisenkies, Pyrit); iskrzyk, piryt (żelazny), iskrzyk złocisty (min.).
Schwefelkohle (Schwefelkies haltende Kohle); węgiel pirytowy, iskrzykowy, węgiel siarkę zawierający (geol.).
Schwefelkohlenstoff p. Kohlensulfid.
Schwefelkupfer; siarczek miedzi (chem.).
Schwefellager; pokład siarki (geol. górn.).
Schwefelleber; wątroba siarczana (chem.).
Schwefelmangan; 1) siarczek manganu, 2) dwusiarczek manganu (chem.).
Schwefelmann (Schwefelmännchen, Schwefelmännel, Schwefelfaden); siarnik, nitka (lont) nasiarkowana (górn.).
Schwefelmilch; mleko siarczane (osad siarki, siarka osadzona) (chem.).
Schwefeln (mit Schwefel behandeln); siarkować nasiarkować.
Schwefelnatrium; siarczek sodowy (chem.).
Schwefelquecksilber; siarczek rtęciowy (chem.).
Schwefelquelle; źródło siarczane, zdrój siarczany (geol.).
Schwefelrubin p. Realgar.
Schwefelsalze p. Sulfosalze.
Schwefelsäure (Schwefelsäurehydrat. Monothionsäure); kwas siarkowy (chem.).
englische —; kwas siarkowy angielski.
rauchende —, [Nordhauser —, böhmische —, sächsische —); kwas siarkowy dymiący.
verdünnte —; rozcieńczony kwas siarkowy.
wasserfreie — p. Schwefelsäureanhydrid.
Schwefelsäureanhydrid (wassersfreie Schwefelsäure. Schwefeltrioxyd); bezwodnik kwasu siarkowego.
Schwefelsäurefabrik; fabryka kwasu siarkowego (chem. techn.).
Schwefelsäurefabrikation; wyrób kwasu siarkowego (chem. techn.).
Schwefelsäurehydrat p. Schwefelsäure.
Schwefelsaure Salze (Sulfate); siarczany (chem.).
Schwefelsaures Eisenoxyd (Eisenoxydsulfat); siarczan żelazowy (chem.).

Schwefelsaures Eisenoxydul (Eisenoxydulsulfat); siarczan żelazawy (chem.).
Schwefelsaures Kalium (Kaliumsulfat); siarczan potasowy (chem.).
Schwefelsaures Kalzium (Kalziumsulfat); siarczan wapniowy (gips) (chem.).
Schwefelsaures Magnesium p. Magnesiumsulfat.
Schwefelsaures Natrium p. Natrium (schwefelsaures).
Schwefelschlacke; żużel siarkowy (chem. techn.).
Schwefelsilber; siarczek srebra (chem.).
Schwefeltrioxyd p. Schwefelsäureanhydrid.
Schwefelverbindung; związek siarki (chem.).
Schwefelwasserstoff (Schwefelwasserstoffsäure, Einfach-Schwefelwasserstoff, Hydrothionsäure, Wasserstoffsulfid, Wasserstoffmonosulfid); siarkowodór (chem.).
Schwefelwasserstoff-Ammoniak (Schwefelwasserstoff - Schwefelammonium) p. Schwefelammonium.
Schwefelwasserstoffwasser; woda siarkowodorowa (chem.).
Schwefelwerk (Schwefelhütte); zakład siarczany, huta siarczana (górn. hut. techn.).
Schwefelzinn; siarczek cyny (chem.).
Schwefelzink (Zinksulfid, Zinkmonosulfid); siarczek cynku (chem.).
Schwefelzünder (Schwefelzündfaden, Schwefelfaden) p. Schwefelmann.
Schweflige Säure (Schwefeldioxyd); kwas siarkawy (chem.).
Schwefligsäureanhydrid (Schwefeldioxyd); bezwodnik kwasu siarkawego, bezwodnik siarkawy (chem.).
Schwefligsaure Salze (Sulfite, pl.); siarczyny (chem.).
Schweif (das Ausgehende) p. Ausbiß.
Schweif (gefärbte Dammerde am Ausbiß); wychodnia barwna, wystercze barwne (geol.).
Schweifsäge p. Säge.
Schweißarbeit p. Schweißen (das).
Schweißbar; spawalny, zgrzewalny, spójny, zlipny (met.).
Schweißbarkeit; spawalność, spajalność, zgrzewalność, zlipność (met.).
Schweißeisen (Schweißschmiedeisen); żelazo spawalne, spawane, zgrzewalne (met.).
Schweißeisenblech (Schmiedeisenblech); blacha z żelaza zgrzewalnego (met.).
Schweißen; spawać, zgrzewać, spajać (szwejsować) (met.).
Schweißen (Schweißung, Schweißarbeit); spawanie, zgrzewanie (szwejsowanie) (met.).
Schweißer; zgrzewacz, spawacz (szwejsownik) (met.).
Schweißfehler; błąd w spajaniu (spawaniu, zgrzewaniu) (met.).
Schweißfeuer (Schweißherd); ogień (ognisko) do spajania (spawania, zgrzewania) (met.).
Schweißfuge p. Schweißstelle.
Schweißherd p. Schweißfeuer.
Schweißhitze (Schweißwärme); żar jarzący, żar spajania (spawania, zgrzewania) (met. kow.).
Schweißnaht p. Schweißstelle.
Schweißofen; piec żarowy do spajania, zlipiak, zgrzewak, spawak (met.).
Schweißschmiedeisen p. Schweißeisen.
Schweißstahl; stal zgrzewalna, spawalna (met.).
Schweißstelle (Schweißnat, Schweißfuge); spój, szew spojenia (miejsce spojenia, lutowania) (met.).
Schweißung; 1) p. Schweißen (das); 2) p. Schweißstelle.
Schweißverfahren; sposób (spawania) zgrzewania (met.).
Schweißwärme p. Schweißhitze.
Schwelkohle (verschwelte Kohle, trockenabdestillierte Kohle); węgiel bitumiczny (w Saksonji) (geol.).
Schwellbrettchen (Schwelleisten, Vorleghölzer, Einsetzspangen) b. d. Mehlführung; zakładka (sort.).
Schwelle; 1) przycieś, podwalina; 2) podstopnica, ława stolcowa (bud.)
Schwelle (Oberbauschwelle); podkład, próg (kol.).
Eisenbahn —, (Schweller, Sleeper); podkład kolejowy, próg.
eiserne Quer —, podkład poprzeczny żelazny.
gepreßte —; podkład tłoczony.
hölzerne — podkład poprzeczny drewniany.
Lang —; podkład podłużny.
Mittel —; podkład pośredni, środkowy.
Quer —: podkład poprzeczny.

Stoß —; podkład czołowy, końcowy, stykowy, zbiegowy.
Wechsel —, (Extraholz, Wechselholz); podkład rozjazdowy, zwrotnicowy.
Schwellen; 1) wezbrać (o rzece); 2) napęcznieć, napędzać.
Schwellenabstand; odstęp międzypodkładowy (kol. górn.).
Schwellenbeil (Krumhacke) p. Dexel.
Schwellenlehre (Dexellehre); prawidło (sprawdzian) do zaciosów (kol. górn.).
Schweller p. Schwelle.
Schwelleisten p. Schwellbrettchen.
Schwellung; 1) wezbranie (wód); 2) napęcznienie, nabrzmienie.
Schwemmen; 1) spławiać (drzewo); 2) myć, przemywać (sort.).
Schwemmgold p. Seifengold.
Schwemmholz; drzewo spławiane.
Schwemmland (Schwemmgebirge); ziemia (górotwór) napływowa, namulona (geol.).
Schwemmperiode; okres napływowy (geol.).
Schwemsel p. Schwämmsel.
Schwengbaum p. Rennbaum.
Schwengel (einer Pumpe); drążek pompowy, gibaczka (maszyn.).
Schwengel (beim Erdbohren) p. Bohrschwengel.
Schwengel (eines Tiergöpels) p. Rennbaum.
Schwengelbock (Schwengeldocke, Schwengelständer, Staude) beim Schwengelgerüst; koza (kozioł) dźwigniowa, wiertnicza (wierc. ziem.) p. Bohrdocke.
Schwengelgerüst; żóraw dźwigniowy, wiertniczy (wierc. ziem.) p. Bohrgerüst.
Schwengelpumpe; pompa z wahaczem, pompa dźwigniowa (maszyn.)
Schwengelständer; 1) stojak wahacza; 2) kozioł wiertniczy.
Schwenkbühne; pomost (tarcza) obrotny, nachylny (pochylnie hamulcze) (górn.).
Schwenzbottich (Abläuterfaß, Ablauffaß); kadź oddzielająca, opłókująca, przemywalna (sort.).
Schwenzel p. Schwämmsel.
Schwenzsieb p. Läutersieb.
Schwerbleierz p. Plattnerit.
Schwere; 1) ciężkość, ciężar; 2) p. Schwerkraft.
Schwererde; 1) tlenek barowy (chem.); 2) p. Schwerspat (min.).
Schwerkraft (Schwere, Gravitation); ciążenie, siła ciążenia (fiz. mech.).
Schwerlinie; linja ciężkości (fiz. mech.).
Schwerpunkt (Massenmittelpunkt); punkt (środek) ciężkości (fiz. mech.).
Schwerschmelzbar (strengflüssig); trudnotopliwy (chem. met.).
Schwerspat (Baryt, prismatischer Halbaryt); baryt, spat ciężki, ciężonka, brzemień, brzemieniec (min.).
Schwerstange (Schwerstück, Bohrklotz, große Bohrstange); obciążnik (wierc. ziem.).
Schwerstein p. Scheelit.
Schwibbogen (Strebebogen); obłąk, łek) odporowy, przełęcze (przenoszący parcie sklepienia na filar odporowy) (bud.).
Schwimmen; pływać.
Schwimmendes Gebirge (Triebsand, Schwimmsand, Quicksand); kurzawka, zydz, zyz, żygawica (piasek płynny) (geol.).
Schwimmer; pływak (fiz. warzel.).
Schwimmsand p. Schwimmendes Gebirge.
Schwimmsanddämme; tamy przeciwkurzawkowe, przeciwzyzowe (osuszanie kopalni) (górn.).
Schwimmsandentwässerungsschacht; szyb do odwodnienia kurzawki (górn.).
Schwinden; 1) kurczyć się (o odlewie); 2) paczyć się (o drzewie).
Schwindmaß; 1) miara skurczenia (kruszcu); 2) skurcz (długość skurczenia) (met. odl.).
Schwindung (das Schwinden); 1) skurcz, kurczenie (odlewu); 2) paczenie się (drzewa.).
Schwinge; 1) opałka, kobiałka; 2) gibaczka (u ciągadeł polnych).
Schwingen; 1) wywijać, machać (czem); 2) wahać (o wahadle); 3) drgać (o powietrzu i t. d.).
Schwingende Bewegung (Schwingungsbewegung) p. Bewegung.
Schwingrutsche (Schüttelrutsche) p. Schüttelrinne.
Schwingsieb; sito wahadłowe (ładowanie węgla) (górn.).
Schwingung; 1) drganie, drgnięcie; 2) wahanie, wahnięcie, kołysanie; 3) oscylacja.
Schwingungsamplitude p. Schwingungsweite.

Schwingungsdauer (Schwingungszeit); czas drgania, okres drgań, trwanie drgnięcia.
Schwingungsgalvanometer; galwanometr wahadłowy, balistyczny (el.).
Schwingungsperiode; okres drgania.
Schwingungsweite (Amplitude der Schwingung); obszerność drgania (wahań) (fiz.).
Schwingungszahl; częstość (ilość, liczba) drgnień (el.).
Schwingungszeit p. Schwingungsdauer.
Schwitzbad; łaźnia.
Schwund; zanik.
Schwung; rozpęd, zamach (fiz. mech.).
Schwungkraft (Fliehkraft, Zentrifugalkraft); siła odśrodkowa (mech.).
Schwungkugeln; kule (gałki) rozpędowe, kule (gałki) regulatora, miarkownika (maszyn.).
Schwungkugelregulator; regulator (miarkownik) kulowy, gałkowy (maszyn.).
Schwungmaschine (Zentrifugalmaschine); maszyna odśrodkowa (fiz.).
Schwungpumpe (Zentrifugalpumpe); pompa odśrodkowa, wirowa, centryfugalna (maszyn.).
Schwungrad; koło rozpędowe, zamachowe, szalone (maszyn.).
Schwungradbremse; hamulec koła rozpędowego (maszyn.).
Schwungradhaspel; kołowrót (dźwigarka) rozpędowy, kołowrót z kołem rozpędowem (maszyn. górn.).
Schwungradwelle; wał koła rozpędowego (maszyn.).
Schwungrätter p. Schwungsieb und Schüttelrätter.
Schwungschaufel (Schöpfschaufel, Wasserschaufel); łopatka czerpakowa, szufla holenderska, chlustak.
Schwungsieb (Wippsieb); sito wahadłowe (sort.).
Sechseck; sześciobok, sześciokąt (geom. kryst.).
Sechsflächner p. Hexaëder.
Sechsgliedriges System p. Kristallsystem.
Sechskant; sześciograń.
Sechskanteisen p. Eisen.
Sechsmalachtflächner (Achtundvierzigflach, Hexakisoktaëder); czterdziestoośmiościan (kryst.).
Sechsmalvierflach (Sechsmalvierflächner) p. Hexakistetraëder.
Sechsphasenstrom; prąd sześciofazowy (sześcioprąd) (el.).
Sechsphasenumformer; przetwornik prądu sześciofazowego (el.).
Sechsseitig; sześcioboczny (geom.).
Sechswinklig; sześciokątny (geom.).
Secohmeter; sekometr (el.).
Sediment; osad (geol.).
Sedimentär (durch Niederschlag entstanden, geschichtet); osadowy, uwarstwiony (geol.).
Sedimentgestein (sedimentäres Gestein, Sedimentärgestein, geschichtetes oder normales Gestein); skała osadowa, uwarstwiona (geol.).
See (der See, Landsee); jezioro (geol.).
Abdämmungs —; jezioro tamowe.
abflußloser —; jezioro bezodpływowe.
Eis —; jezioro lodowcowe.
Krater —; jezioro kraterowe.
Moränen —; jezioro morenowe.
Strand —; jezioro brzeżne.
tektonischer —; jezioro tektoniczne.
See (die See, Meer); morze, ocean (geol.).
Seebachit; zebachit, seebachit (min.).
Seeboden; 1) dno morskie, dno morza; 2) dno jeziora (geol.).
Seerz; ruda jeziorowa (min.).
Seehöhe; wysokość nad poziomem morza (geogr. miern.).
Seeigel; jeż morski (geol.).
Seele (Einlage im Seile); dusza (maszyn.).
Hanf —; dusza konopna.
Seeluft; powietrze morskie (geol.).
Seemeile (1·855 km = ¼ geographische Meile); mila morska (geogr.)
Seesaline (Meersaline, Salzgarten, Seesalzgarten, Seesalzwerk); salina morska (soln.).
Seesalz (Meersalz, Baisalz); sól morska (soln.).
Seesalz (Schleppsalz); sól jeziorowa (soln.).
Seensalzgewinnung; dobywanie soli jeziorowej (z jezior) (soln.).
Seesalzwerk p. Seesaline.
Seestrand; plaża, wybrzeże morskie (geol.).
Seewasser (Meerwasser); woda morska (geol.).
Seewind; wiatr morski (geol.).
Segment (Kreisabschnitt); odcinek (koła) (geom.).
Segnersches Reaktionsrad p. Reaktionsrad (fiz.).

Sehne; 1) cięciwa; 2) ścięgno.
Sehnenmethode; tyczenie (łuków) od cięciwy, metoda cięciw (miern.).
Sehnentransporteur; kątomierz cięciwowy (miern.).
Sehnenwicklung; uzwojenie cięciwowe (el.).
Sehnig (vom Eisen); żylasty, włóknisty.
Sehstrahl; promień widzenia (fiz.).
Sehweite; odległość (dalekość) widzenia (fiz.).
Seibtsche Einwägung (im Rheinisch-Westfälischen Steinkohlenbezirk); niweleta Seibta (miern.).
Seichblech (bei Schachtpumpen) p. Saugkopf.
Seide; jedwab.
Seidenglanz (der Mineralien); połysk jedwabisty (min.).
Seidenschirm; abażur (reflektor, daszek) jedwabny.
Seife (Waschmittel); mydło.
Seife (Saife, pl. Seifen, Seifenlager, Seifengebirge, Trümmerlagerstätte); usyp, usypnia, zsypowisko, gruzowisko, górotwór napływowy (geol.).
Seife (Seifen, Seifenwerk); płóczka (złota, platyny i t. d.) (górn.).
Seifen (seifnen); płókać, myć, czyścić (złoto, platynę i t. d.) (górn. sort.).
Seifenabbau (Abbau von Seifen, Seifenbau, Seifenarbeit, Seifnerarbeit, Seifenbetrieb, Seifenwerksbau, das Seifen, das Seifnen); odbudowa usypów, skał napływowych, płókanie (górn. sort.).
hydraulischer —, (hydraulische Seifenausbeutung, hydraulische Gewinnung der Seifen); odbudowa usypów hydrauliczna, płókanie hydrauliczne.
Seifenarbeit p. Seifenabbau.
Seifenarbeiter p. Seifner.
Seifenbau p. Seifenabbau.
Seifenbetrieb p. Seifenabbau.
Seifenerz (Wascherz); ruda płóczkowa, płókana (górn. sort.).
Seifenfeld; pole usypowe, napływowe, płóczkowe (górn. sort.).
Seifengebirge (Seifenlager, Seifen) p. Seife.
Seifengold (Schwemmgold, Waschgold); złoto płókane (geol. górn.).
Seifenlager (Seifenlagerstätte); pokład (złoże) usypowy, napływowy (geol.) p. Seife.
Seifenpulver (zur Denaturierung des Salzes); proszek mydlany (soln.).
Seifenstein (Saponit); saponit mydleniec (min.).
Seifenton; 1) miękisz, mydłak (towarzyszy rudzie żelaznej); 2) mydlarka (towarzyszy soli) (geol.).
Seifenwerk (Flutwerk, Waschwerk) p. Seife.
Seifenwerksbau p. Seifenabbau.
Seifenzinn (Seifenzinnerz, Seifenzinnstein, Stromzinn, Waschzinn, Kassiterit); kasyteryt, kamień cynowy, cyniak (min. górn.).
Seifer p. Seifner.
Seifnen p. Seifen.
Seifner (Seifer, Seifenarbeiter); płóczkarz (górn. sort.).
Seifnerarbeit p. Seifenabbau.
Seige p. Wasserseige.
Seiger; 1) p. Bleilot (górn. miern.); 2) p. Seiher.
Seiger (senkrecht, vertikal); pionowy, prostopadły, stojący (górn. miern.).
Seigerarbeit (Seigerprozeß, Seigern, Seigerung, Seigerhüttenarbeit, Seigerhüttenbetrieb, Seigerhüttenprozeß); odtapianie (rodzaj odciągania kruszcu od kruszcu, gdy związek jest łatwotopliwy, przy czem kruszec jeden topliwszy od drugiego (hut.).
Seigerbahn p. Seigerfahrt.
Seigerblei; ołów oczyszczony (met.).
Seigerbremse (seigerer Bremsschacht); szyb hamulczy pionowy.
Seigerebene; płaszczyzna pionowa (górn. miern.).
Seigeres Flöz p. Flöz.
Seigerfahrt (Seigerbahn); drabina pionowa (górn.).
Seigerherd; ognisko odtapialne (hut.).
Seigerhöhe; wysokość pionowa (miern. górn.).
Seigerhüttenarbeit (Seigerhüttenbetrieb, Seigerhüttenprozeß) p. Seigerarbeit.
Seigern; 1) odtapiać, wytapiać (hut.); 2) cedzić, odcedzać, filtrować; 3) sączyć; 4) spionować, zmierzyć głębokość (szybu) (miern. górn.).
Seigern (das) p. Seigerarbeit.
Seigerofen; piec odtapialny (hut.).
Seigerprozeß p. Seigerarbeit.
Seigerriß (Aufriß); rzut pionowy (miern. górn.).
Seigerschacht (seigerer Schacht) p. Richtschacht.
Seigerschmelzen p. Seigerarbeit.
Seigersprung; szczelina pionowa (górn.).

Seigerteufe; głębokość pionowa (miern. górn.).
Seigerung p. Seigerarbeit.
Seigerverhauen (Strebbau mit breitem Blick auf steilen Flözen) p. Stoßbau.
Seigerverwurf; uskok pionowy (geol.)
Seiher (Seiger, Seiherblech, Seiherkasten, Saugkorb) bei Pumpen; kosz ssawny (maszyn.).
Seihestein (Filtriersandstein) p. Filtrierstein.
Seihkasten (Abseihkasten); cedzidło (w ługowniach) (soln.).
Seihlutte (Abseihlutte); lutnia sitowa, upustowa (w cedzidle) (soln.).
Seihröhre (Siebröhre) beim Sinkwerksbetrieb; rura sitowa, upustowa (w cedzidle) (soln.).
Seihwasser (Sickerwasser) p. Tagwasser.
Seil; lina (maszyn. techn.).
Aufzug —; lina wyciągowa, lina do dźwigów.
Bast —; lina łyczana, lina z łyka, łyczak.
Baumwollen —; lina bawełniana.
Draht —; lina druciana.
Flach —, (Band —); lina płaska, taśmowa.
Förder —, (Treib —); lina wyciągowa.
geteertes —; lina smolna, maziona.
Hanf —; lina konopna.
Kabel —; lina wielolinkowa.
Last —; lina ciężarowa, lina do dźwigów.
Rund —, (rundes); lina okrągła.
Stahldraht —; lina stalowa.
Transmissions —; lina napędowa, transmisyjna.
verjüngtes —; lina stożkowa.
verschlossenes —; lina zamknięta, zadrutowana.
— **ohne Ende;** lina bez końca.
Seilablenkung (b. Schachtförderung); odchylenie linowe, odchył linowy (maszyn. górn.).
Seilantrieb (Seiltrieb); napęd linowy, transmisja linowa (maszyn.).
Seilaufzug; wyciąg linowy (maszyn. górn. techn. i t. d.).
Seilauge p. Seilgehänge.
Seilausgleichung; zrównoważenie liny (maszyn. górn.).
Seilauslösevorrichtung; wyłączacz linowy, odczepiacz linowy (maszyn. górn.).
Seilbahn (Drahtseilbahn, Luftbahn); kolej (kolejka) linowa, wisząca.
Seilband p. Salband.
Seilbohrapparat; przyrząd wiertniczy linowy (wierc. ziem.).
Seilbohren (Bohren mit dem Seile, Seilbohrmethode, chinesisches Bohrverfahren); wiercenie linowe, chińskie (wierc. ziem.).
Seilbohrer; świder na linie, świder linowy, świder do wiercenia linowego (wierc. ziem.).
Seilbohrmethode (Seilbohrverfahren, chinesisches Bohrverfahren, Seilbohren); sposób wiercenia linowego (wierc. ziem.).
Seilbremse; hamulec linowy (maszyn.).
Seilbruch; przerwanie, urwanie (się) liny (górn.).
Seilbrücke (Seilsteg) im Göpelhaus; mostek linowy (maszyn. górn.).
Seilbügel p. Seilwirbel.
Seilbund (Seilschloß) p. Seilgehänge.
Seilchen (Schenkel, Seillitze); splot (skręt) linowy, skrętka linowa (górn.).
Seildraht; drut linowy (maszyn. techn.).
Seiler; powroźnik, liniarz.
Seilfahrt (Mannschaftsförderung); jazda (linowa) na linie (wjazd szybem do kopalni i wyjazd szybem z kopalni) (górn.).
Seilfahrung; zjazd linowy, zjazd na linie (górn.).
Seilfahrungsvorschriften; przepisy dla jazdy linowej (pr. górn.).
Seilfederbüchse (Seilgehänge mit Federung); sprężysta (elastyczna) kłodka linowa (maszyn. górn.).
Seilfänger p. Bohrkrätzer.
Seilförderung; 1) wyciąganie linowe (w szybie); 2) przewóz linowy (w chodnikach) (górn.) p. Förderung.
Seilführung; linowód (maszyn. górn.).
Seilfurche (Seilnut, Seilspur); rowek (dla) liny (maszyn. górn.).
Seilgehänge (Gehänge, Seilauge, Seilschlupf, Seilschurz, Schurz, Seilklemme, Seilbund, Seileinband, Seilschloß); kłodka linowa, zamek linowy, oko (zawiesie) linowe (maszyn. górn.).
Seilgestänge; ciągadła (żerdziny) linowe (maszyn. górn.).
Seilgewicht; ciężar liny.

Seilgewichtsausgleichung; zrównoważenie ciężaru liny (maszyn. górn.).
Seilgradierung (Strickgradierung, Bindfadengradierung); tężenie linowe (solanka spływa po naciągniętych linach) (soln.).
Seilhaken; hak linowy (maszyn. górn.).
Seilklemme p. Seilgehänge.
Seilknoten; węzeł linowy (maszyn. górn.).
Seilkorb p. Seiltrommel.
Seilkupplung; 1) sprzęg (lin) linowy; 2) sprzęgło linowe (maszyn. górn.) p. Kupplung.
Seilkurve; krzywa sznurowa, linowa (krzywa sznura wiszącego) (mech.).
Seillauf p. Seilfurche.
Seillinie; linja sznurowa (mech.).
Seillitze p. Litze.
Seillöser; rozluźniacz lin (maszyn.).
Seilmaschine; 1) dźwigarka linowa; 2) maszyna linowa (maszyn.).
Seilpolygon; wielobok sznurowy (mech.).
Seilpolygonseite; bok wieloboku sznurowego (mech.).
Seilprobe (Seilprüfung); próba (wytrzymałości) liny (wytr.).
Seilrad p. Seilscheibe.
Seilrille; rowek (żłobek) dla liny (maszyn.).
Seilrolle; 1) krążek linowy; 2) wałek linowy (maszyn. górn.).
Seilschacht; szyb linowy (górn.).
Seilscheibe (Schachtscheibe, Seilrad); tarcza (koło) linowa, linotarcza.
Seilscheibengerüst (Schachtgerüst, Fördergerüst); wieża linotarczowa, nadszybowa, wyciągowa (maszyn. górn.).
Seilschloß p. Seilgehänge.
Seilschlupf p. Seilgehänge.
Seilschmiervorrichtung; przyrząd do smarowania liny, smarownica linowa.
Seil-Schnellschlagbohrung (Schnellschlagbohrung mit Seil); wiercenie udarowe pospieszne liną (wierc. ziem.).
Seilschurz p. Seilgehänge.
Seilspannung; naprężenie (napięcie, natężenie) liny.
Seilspur p. Seilfurche.
Seilstärke; grubość liny (maszyn.).
Seilsteg p. Seilbrücke.
Seilsteifheit (Seilsteifigkeit); sztywność liny.
Seiltrieb; napęd linowy, transmisja linowa (maszyn.).
Seiltrift (Leitung des Göpelseils); linowód (górn.).
Seiltrommel (Fördertrommel, Trommel, Seilkorb); bęben linowy, wyciągowy (maszyn. górn.).
kegelförmige —; bęben linowy stożkowy, stożkowaty.
Seilturm (Seilscheibengerüst); wieża nadszybowa (górn.).
Seiltrommelwelle; wał bębnów linowych (maszyn. górn.).
Seil und Gegenseil; lina przednia i tylna (przewóz linowy) (górn.).
Seiltrumm (Trummseil); lina szybowa (górna lub dolna) (górn.).
Seilverbindung; połączenie linowe, połączenie liny.
Seilverspleißung; splot liny.
Seilvorgelege; przystawka linowa, przystawka z liną (maszyn.).
Seilwalze p. Seilrolle 2).
Seilwerk; powrozy, liny.
Seilwerkstätte; powroźnia.
Seilwinde; dźwigarka linowa (maszyn.).
Seilwirbel (Wirbel, Seilbügel, Kappe); obkrętka (werbel) linowa (wierc. ziem.).
Seilzange von Heckel; kleszcze linowe Heckla (górn.).
Seilzerreißmaschine; rozrywarka lin (techn.).
Seilzwinge; ściskacz linowy.
Seippelsche Azetylenlampen; lampy acetylenowe Seippla (górn.).
Seippelscher Magnetverschluß; zamknięcie magnesowe Seippla; p. Magnetverschluß (górn.).
Seippelsche Zündvorrichtung; przyrząd zapalczy Seippla (górn.).
Seiser-Schichten; warstwy seisskie (geol.).
Seismograph (Erdbebenanzeiger); sejsmograf (geol.).
Seismometer (Erdbebenmesser); sejsmometr (geol.).
Seite; 1) strona; 2) bok (trójkąta); 3) stronnica.
Seitenablagerung; okład, odsypka, zapas nasypu (ziemia zbywająca z wykopów, złożona na boku) (rob. ziem.).
Seitenansicht; widok boczny (geom.).
Seitenbund; wiązanie boczne (el.).
Seitendruck; ciśnienie boczne (mech.).
Seitenebene; płaszczyzna boczna (geom.).

Seitenfassade; widok (wystawa, fasada) boczny (bud.).
Seitenfirstenbau; odbudowa schodowa (występowa) boczna (górn.).
Seitenfläche; płaszczyzna (ściana) boczna (górn.).
Seitenfuge p. Fuge.
Seitenführung (bei Fördergestellen); wodzidło boczne (górn.).
Seitengraben; rów boczny, postronny (kol.).
Seitenkamm; wrąb boczny (cieś.).
Seitenkippwagen; wózek (koleba) w bok wywrotny, wywrot boczny (górn.).
Seitenkraft (Komponente); siła składowa (mech.).
Seitenmauer; mur boczny (bud.).
Seitenort (Nebenort) p. Flügelort.
Seitenschub; parcie (ciśnienie) boczne.
Seitenstoß; uderzenie boczne.
Seitenstrossenbau; odbudowa schodowa (spągowa) boczna (górn.) p. Strossenbau.
Seitentrumm (eines Ganges) p. Nebengang.
Seitenverschiebung (der Schichten); przesunięcie boczne (warstw) (geol.).
Seitenwand; ściana boczna.
Seitwärtseinschneiden (Seitwärtsabschneiden); wcinanie boczne, wcinanie w bok (miern.).
Sekante (Schnittlinie); sieczna (geom.).
Sektion; 1) oddział, wydział; 2) sekcja (na mapach).
Sektor (Kreisausschnitt); wycinek (geom.).
Sekundär (in zweiter Linie stehend, untergeordnet); wtórny, wtóry, drugorzędny.
Sekundärbahn (Vizinalbahn); kolej drugorzędna.
Sekundärelement (sekundäres Element); stos wtórny (el.) p. Element.
Sekundärformation (sekundäre Formation) p. Mesozoische Formation.
Sekundärgenerator; przetwornik, (transformator) wtórny (el.).
Sekundärkreis; obwód wtórny (el.).
Sekundärleistung; moc wtórna (el.).
Sekundärleitung; przewód (przewodnik) wtórny (el.).
Sekundärnetz; sieć wtórna (el.).
Sekundärspannung; napięcie wtórne (el.).
Sekundärspule; cewa wtórna (el.).
Sekundärstation; stacja wtórna (el.).
Sekundärstrom; prąd wtórny (el.).
Sekundärträger p. Nebenträger.
Sekundärwicklung; uzwojenie wtórne (el.).
Sekundärwindungen; zwoje wtórne (el.).
Sekundärwirkung; działanie drugorzędne, uboczne.
Sekunde; sekunda ($^1/_{60}$ minuty).
Sekundenkilogrammeter (Sekundenmeterkilogramm); kilogrammetr na sekundę (mech.).
Sekundenpendel; wahadło sekundowe (fiz.).
Seladonit (Grünerde, grüne Erde, veroneser Erde, veroneser Grün); seladonit, zielonka, ziemia zielona, werońska, zielonoziem (min.).
Selagit; selagit (geol.).
Selbit (Grausilber, Silberkarbonat); selbit (min.).
Selbstanlasser; rozrusznik samoczynny (el.).
Selbstauslösung; wyłączenie samoczynne, samodzielne (maszyn. górn.).
Selbstausschalter; wyłącznik samoczynny (el.).
Selbstelektrisierung; samoelektryzacja (el.).
Selbstentladung; samowyładowanie, samowyprądnienie (el.).
Selbstentzündung (der Kohle); samożar, samozapalenie, samowzniet (węgla) (górn.).
Selbsterhitzung (der Kohle); samozagrzewanie (górn.).
Selbsterregung; samowzbudzenie, (el.).
Selbsthemmend; samohamowny (maszyn.).
Selbsthemmung; samohamowność (maszyn.).
Selbstinduktion; samoindukcja, samowzniet (el.) p. Selbsterregung.
Selbstinduktionskoeffizient; spółczynnik samoindukcji (indukcji własnej, samowzniecania), samoindukcyjność (el.).
Selbstinduktionsstrom; prąd samoindukcji (el.).
Selbstkosten p. Gestehungskosten.
Selbstöler; samosmar, oliwiarka samoczynna (maszyn.).
Selbstregistrierend; samoznaczący, zamozaznaczający (tj. piszący lub liczący).

Selbstregulierung; samomiarkowanie (maszyn. el.).
Selbstschalter; wyłącznik samoczynny (el.).
Selbstschatten; cień własny (geom.).
Selbstschmelzig; samotopliwy (hut.).
Selbstschmierlager; samosmar, łożysko samosmarowe (maszyn.).
Selbstspannend; samoprężny.
Selbststeuerung; stawidło (sterowanie) samoczynne, automatyczne (maszyn.).
Selbsttätig (selbstwirkend, automatisch); samoczynny, samoczynnie (maszyn.).
Selbstumschalter; przełącznik samoczynny (el.).
Selbstunterbrecher; przerywacz samoczynny (el.).
Selbstwasser; wody kopalniane, dzikie (górn.).
Selbstzirkulierend; samokrążny.
Selen; selen (chem.).
gediegenes —; selen rodzimy (min.).
Selenblei; 1) selenek ołowiu (chem.); 2) klaustalit (min.).
Selenbleikupfer (Selenkupferblei, Zorgit); zorgit (min.).
Selenit p. Gipsspat.
Selenkobaltblei (Tilkerodit); tilkerodyt (min.).
Selenkupfer (Berzelin); berzelin (min.)
Selenkupferblei p. Selenbleikupfer.
Selenkupfersilber (Eukairit); eukairyt (min.).
Selenmerkur p. Selenquecksilber.
Selenmerkurblei p. Selenquecksilberblei.
Selenquecksilberblei (Selenmerkurblei, Lerbachit); lerbachit (min.).
Selenschwefel (Volcanit); wolkanit (min.).
Selenschwefelmerkur (Onofrit, Selenschwefelquecksilber); onofryt (min.).
Selensilber (Naumannit); naumanit (min.).
Selenwismutglanz (Frenzelit); frencelit (min.).
Selenzelle; ogniwo selenowe (el.).
Sellait; sellait (min.).
Sellersches Lager p. Lager (maszyn.).
Semaphor (Armsignal); ramieniec, semafor (kol.).
Semester (Halbjahr); półrocze.
Semestralprüfung; egzamin półroczny.
Semilor p. Similor.
Senarmontit; senarmontyt (min.).
Sendedraht; wysylnik (el.).
Sendestation; stacja wysyłająca (el.).
Sendung; posyłka, przesyłka, wysyłka.
frankierte —; posyłka opłacona.
Senior; 1) senior (przełożony stygarów kopalnianych w Wieliczce i Bochni); 2) senior, starszy, starzejszy (pomocnik stygara i warcabnego w dozorowaniu robót, z pomiędzy robotników starszych wybierany; znaczenie pierwotne) (górn. soln.).
Senkapparat; opuszczacz, przyrząd do opuszczania (obudowa szybów Kind-Chaudrona); 2) p. Senkzeug (górn.).
Senkarbeit (Senken des Schachtausbaues); opuszczanie (obudowy szybowej) (górn.).
Senkausbau (b. Schachtabteufen); obudowa opuszczana (górn.).
eiserner —; obudowa opuszczana żelazna.
Senkel (Senkblei, Bleilot, Lot, Brahne); pion, ołowianka (bud. górn. miern.).
nach dem —; według pionu.
— **schlagen,** (— hängen, Brahne hängen, Stunde hängen); wyznaczać kierunek, godzinę, powiesić piony (miern. górn.).
Senkeleisen (Krampe) p. Fixpunktnagel.
Senkeln p. Absenkeln.
Senkelschnur; sznur (nitka) piona (górn. miern.).
Senken; 1) p. Abteufen; 2) opuszczać (obudowę szybową lub pompy szybowe).
Senken (sich senken); osiadać o murze, o nadkładzie i t. d.) (bud. górn.).
Senkerkeilhaue (beim Abteufen); kilof ciężki, nosak ciężki (górn.).
Senkfaschine p. Faschine.
Senkflasche (zum Solprobenehmen); flaszka (walec) opuszczana, zatapiana (soln.).
Senkkasten (Versenkkasten); skrzynia zatapiana, nurkowa, keson (do budowy murów pod wodą zapomocą zgęszczonego powietrza) (rob. wod.).
Senkkörper; kadłub opuszczany (górn.).
Senklot (Lot); pion.
Senkmauer; mur opuszczany (górn.).

Senkmauerung (Senkschachtmauerung); murowanie opuszczane, murowa opuszczana (górn.).
Senkort p. Fallort.
Senkpfanne (Grobsalzpfanne, Soggepfanne); panew dowarzająca, obniżona, panew dla warzonki gruboziarnistej (warzel.).
Senkpumpe p. Senksatz.
Senkrecht; prostopadły, pionowy.
Senkrechtanstecken (das senkrechte Anstecken) b. Schachtabteufen; wściankowanie prostopadłe (prostopadłe wbijanie wścianek, okładzin) (górn.).
Senkrechte (senkrechte Linie); prostopadła, pionowa (geom.).
Senkrohr (Senkröhre); 1) nurnica; 2) p. Bohrtäucher (wierc. ziem.).
Senksatz (Senkpumpe); 1) pompa opuszczalna; 2) p. Pumpe (Abteufpumpe).
Senkschacht; szyb opuszczany (górn.).
gemauerter —; szyb opuszczany murowy, murowany (z muru).
gußeiserner —; szyb opuszczany lano-żelazny (z żelaza lanego).
Senkschachtmauerung p. Senkmauerung.
Senkschachtverfahren; sposób opuszczania szybów (górn.).
Senkschraube; śruba opuszczająca, naciskowa (górn.).
Senkschuh (Schneidekranz, Schneidschuh); wieniec zaostrzony, but (trzewik) obudowy opuszczanej (górn.).
Senkstangen (bei Senkpumpen); żerdziny (ciągadła) opuszczane (maszyn. górn.).
Senkung (der Erdoberfläche); osiadanie się (ziemi) p. Bodensenkung.
Senkungsfelder; pola osiadania się (nawierzchni) przetsrzeń osiadania się (górn.).
Senkwage p. Aräometer.
Senkwinde; dźwigarka (lewar) opuszczająca, dźwigarka (lewar) do opuszczania (górn.).
Senkzeug (Senkapparat) für Senkpumpen; opuszczadło (wieszar, zawieśnik) pompowe (maszyn. górn.).
Senkzimmerung; wyprawa opuszczana (górn.) p. Zimmerung.
Senon (Senonien, Senonbildung); senon, piętro senońskie (formacja kredowa) (geol.).
Separat (gesondert); osobny, odrębny, oddzielny.
Separaterregung; wzbudzanie niezależne, obce (el.).
Separatfeuerdarren (zum Trocknen des Formsalzes); suszarnie (ogniowe) oddzielne (warzel.).
Separation (Trennung, Scheidung, Absonderung, Sortierung); 1) separacja, oddzielanie, rozdzielanie, odłączanie, rozbiór (kawałków rudy lub węgla według wielkości ziarn rozsortowanych od skały płonnej); 2) p. Separationsvorrichtung.
Separationsanstalt; separacja, rozdzielnia, rozbiornia, zakład separacyjny (sort.).
Separationsapparat p. Separationsvorrichtung.
Separationsmaschine; maszyna separacyjna, separator, rozdzielacz, oddzielacz (sort.).
Separationstrommel (Klassierungstrommel); bęben separacyjny, rozdzielczy, oddzielczy (sort.).
Separationsvorrichtung (Separationsapparat); urządzenie separacyjne, rozdzielcze, oddzielcze, separator (sort.).
Separatventilation (Sonderbewetterung); przewietrzanie oddzielne (górn.).
Separieren (absondern, scheiden, trennen, sortieren); separować, oddzielać, rozdzielać, odłączać, rozbierać (sort.).
Sepia; sepja (barw.).
Sepiabraun; sepja brunatna, bruń sepji (barw.).
Septarienton; il septarjowy (geol.).
Serbian p. Miloschin.
Sericit; serycyt (min.).
Sericitschiefer; łupek serycytowy (geol.).
Seriendynamo; prądnica szeregowa.
Serienmaschine (Hauptschlußmaschine, Reihenmaschine); maszyna szeregowa, głównikowa (el.).
Serienmotor (Hauptschlußmotor, Hauptstrommotor); motor (silnik) szeregowy, jednoobwodowy, prądnik głównikowy (el.).
Serienschalter; wyłącznik szeregowy, seryjny, przełącznik grupowy (el.).
Serienschaltung; połączenie szeregowe, układ szeregowy (el.).
Serpentin (prismatischer Serpentinsteatit); serpentyn, wężowiec, żmijowiec (min.).

Serpentinasbest (Chrysotil); azbest serpentynowy, chryzotyl (min.).
Serpentine (Schlängelweg); serpentyna, zakręt, zakolenie (drogi rzeki).
Serpentinschiefer; łupek serpentynowy (min. geol.).
Serpentinsteatit; steatyt serpentynowy (min.).
prismatischer — p. Serpentin.
rhomboödrischer — p. Pinit.
Serpula; serpula, rurówka (pierścienica skamieniała napotykana wśród muszli) (geol.).
Serpulit; serpulit (geol.).
Servitut (Dienstbarkeit, Zwangspflicht); serwitut, służebność.
Servomotor; motor (silnik) pomocniczy (el.).
Sesqui- (anderthalb); półtora (chem.).
Settle-Patrone (Settlesche Sprengpatrone); patron Settlego (otoczony wodą).
Setzabhub (Abhub) beim Siebsetzen; zgarnięcie (zdjęcie) osadowe (sort.).
Setzapparat (Setzvorrichtung, Setzmaschine); przyrząd osadowy, osadzający, osadnik (sort.).
Setzarbeit (Siebsetzarbeit, das Setzen, Siebsetzen); osadzanie (osadzanie na sitach) (sort.).
Setzbühne; stół osadowy, osadzający, stół do osadzania (sort.).
Setzbütte (Setzfaß, Prente); kadź osadowa (sort.).
Setze (pl. Setzen) p. Verwerfung.
Setzeisen; 1) p. Bergeisen; 2) siekacz, przecinak (do przecinania żelaza) (met.).
Setzen; 1) ustawiać (stemple); 2) osadzać (kamienie); 3) osadzać (na sitach) (sort.); 4) obracać (świder).
Setzen (sich setzen); 1) osiadać, osadzać się (o murach, warstwach); 2) ustać się (o płynach).
Setzen (Siebsetzen, Setzarbeit); osadzanie (na sitach) (sort.).
— **mit abgesetzter Arbeit** (gewöhnliches —); osadzanie przerywane, zwykłe.
— **mit Stauchsieb** (im bewegten o. mechanischen Siebe); osadzanie na sicie ruchomem.
— **mit ununterbrochener Arbeit** (kontinuierliches —); osadzanie ciągłe, ustawiczne, osadzanie bez przerwy.
Setzerz; ruda osadowa (sort.).
Setzerzabhub; zgarnięcie (zdjęcie) osadowe pierwsze (sort.).
Setzfaß (Setzbütte, Prente); kadź osadowa (sort.).
Setzgraupen; gruzły (grąpie, krupy) osadowe (sort.).
Setzgut (Setzvorrat, Siebsetzvorrat, Setzwerk, Setzzeug); materjał osadowy (sort.).
Setzhammer p. Hammer.
Setzherd (von Rittinger); stół osadowy (Rittingera) (sort.) p. Herd.
Setzkasten; skrzynia osadowa, osadzająca (sort.).
Setzkolben; tłok osadowy (sort.).
Setzkompaß (Taschenkompaß, Handkompaß); kompas (godzinnik) kieszonkowy (górn. miern.).
Setzkopf; głowa (łeb) nita.
Setzlatte (Abwägelatte); łata z krokiewką (miern.).
Setzlibelle p. Libelle.
Setzmaschine (Siebsetzmaschine, Setzapparat); maszyna osadzająca, osadowa, osadzarka (sort.).
doppelsiebige —; maszyna osadzająca dwusitowa.
pneumatische —; maszyna osadzająca powietrzna.
Setzort p. Brennort.
Setzpfanne (ein in die Pfanne gestellter Kasten); panew wkładkowa, wkładana (warzel.).
Setzpumpe; pompa osadowa, osadzająca (sort.).
Setzrad (Stromsetzmaschine, Fächerrad, Fächertrommel) bei der Mehlführung; bęben mączny korytkowy (sort.).
Setzsieb; sito osadzające, osadowe (sort.).
Hand —; sito osadzające ręczne.
kontinuierlich abtragendes —; sito ciągle (ustawicznie, bez przerwy) osadzające.
Setzsohle (Saumschwelle); przycieś (bud.).
Setzstein (beim Scheiden) p. Scheidestein.
Setzvorrat p. Setzgut.
Setzvorrichtung p. Setzapparat.
Setzwage (Schrotwage, Grundwage); poziomnica, krokiewka, śródwaga (miern.).
Setzwerk (Setzwerksprobe); ruda osadowa (sort.).
Severit; seweryt (min.).
Seybertit (Clintonit, Chrysophan, rhomboëdrischer Perlglimmer); seybertyt, klintonit (min.).

Sextant (Winkelmesser); sekstans (miern.).
Shapingmaschine (Fräsmaschine); strugarka poprzeczna, szeping (techn.).
Shunt (Nebenschluß); bocznik, upust (el.).
Shuntmaschine(Nebenschlußmaschine); prądnica (maszyna) bocznikowa, upustowa, upustna (el.).
Siberit (Sibirit, roter Turmalin); syberyt (min.).
Siccativ- p. Sikkativ-.
Sicherheit; pewność, bezpieczeństwo.
Sicherheitsapparat; przyrząd bezpieczeństwa, bezpiecznik.
Sicherheitsbelastung; obciążanie próbne.
Sicherheitsblende; ściana (zasłona) bezpieczeństwa, ściana (zasłona) ochronna (górn.).
Sicherheitsbühne p. Schutzbühne.
Sicherheitsbremse p. Bremse.
Sicherheitsdrahtnetz; druciana siatka bezpieczeństwa.
Sicherheitsfahrt; pomost bezpieczeństwa, pomost ruchomy (przy pogłębianiu szybów) (górn.).
Sicherheitsgefährlich; niebezpieczny, grożący niebezpieczeństwem, groźny.
Sicherheitsgrad; stopień bezpieczeństwa.
Sicherheitsgurt; pas bezpieczeństwa.
Sicherheitshahn; kurek bezpieczeństwa (maszyn.).
Sicherheitskammer (unterirdische Rettungskammer); komora bezpieczeństwa, komora ochronna (górn.).
Sicherheitskeps (Notkeps); podstawki bezpieczeństwa, podstawki ochronne (przy przedźwigu klatki) (górn.).
Sicherheitskette; łańcuch bezpieczeństwa.
Sicherheitsklappe; klapa (przepust, pastka) bezpieczeństwa (maszyn.).
Sicherheitskoeffizient; spółczynnik bezpieczeństwa.
Sicherheitslampe (Wetterlampe); lampka (lampa) bezpieczeństwa (górn.).
Sicherheitsmarke (Distanzmarke, Markierpfahl, Polizeistock); międzytorek, słupek ostrzegawczy, międzytorowy, ukres (kol.).
Sicherheitsmaßregel; środek bezpieczeństwa.
Sicherheitsmauer; mur ochronny (bud. górn.).
Sicherheitsorgane; organy (przedstawiciele) bezpieczeństwa.
Sicherheitspfeiler (Schutzpfeiler); filar ochronny oporowy, filar bezpieczeństwa (górn.).
Grenz —; filar ochronny graniczny.
Schacht —; filar ochronny szybowy.
Strecken —; filar ochronny chodnikowy, filar ochronny chodników.
Sicherheitsrohr; rura bezpieczeństwa, rura zabezpieczająca (maszyn.).
Sicherheitsschalter; wyłącznik bezpieczeństwa (el.).
Sicherheitssprengstoffe (pl.); materjały wybuchowe bezpieczne (górn.).
Sicherheitstür (Rettungstür); drzwi bezpieczeństwa, drzwi ratunkowe, ochronne (górn.).
Sicherheitsventil; wentyl (zawór) bezpieczeństwa (maszyn.).
Sicherheitsverschluß; zamknięcie bezpieczeństwa, zamknięcie zabezpieczone (górn.).
Sicherheitsvorkehrung; zarządzenie bezpieczeństwa.
Sicherheitsvorrichtung; przyrząd bezpieczeństwa, bezpiecznik.
Sicherheitsvorschriften; przepisy bezpieczeństwa, przepisy ochronne.
Sicherheitszünder; zapalnik (palnik, lont, stupina) bezpieczeństwa.
Bickford'scher —; zapalnik bezpieczeństwa Bickforda.
Sicherherd (kleiner Stoßherd, Sichertrog); stół (spławek) probierczy, probierski (sort.).
Sichern; 1) zapewniać, zabezpieczać; 2) myć , oczyszczać (rudę na korytku probierczem).
Sichertrog (Handsichertrog); 1) korytko probiercze, probierskie; 2) p. Sicherherd.
Sicherung; bezpiecznik (el.).
Blei —; bezpiecznik ołowiany.
einpolige —; bezpiecznik jednobiegunowy.
dreipolige —; bezpiecznik trzybiegunowy, trójbiegunowy.
Schmelz —; bezpiecznik topny, topikowy, stopka.
Stöpsel —; bezpiecznik korkowy, wtyczkowy, wkrętkowy.
unverwechselbare —; bezpiecznik niezamienny.

zweipolige —; bezpiecznik dwubiegunowy.
Sicherungsbrücke; mostek bezpiecznikowy (el.).
Sicherungselement; ogniwo (działka) bezpiecznika, gniazdo bezpiecznikowe (el.).
Sicherungslamelle; pasek bezpiecznikowy (el.).
Sicherungsort (Schutzort) p. Fliehort.
Sicherungspatrone (Sicherungsstöpsel); korek bezpiecznikowy (el.).
Sicherungsschalter; wyłącznik z bezpiecznikiem (el.).
Sicherungsstift; kołek osadczy (maszyn.).
Sicherungsstöpsel p. Sicherungspatrone.
Sickerdole (Sickergraben, Rigole); odciek, ściek, sączek (rob. wod.).
Sickergraben p. Sickerdole.
Sickern; sączyć się wyciekać.
Sickerrohr p. Drain.
Sickerwasser (Seihwasser, Tagwasser); woda dzienna (z deszczów i roztopów pochodząca) (górn. geol.).
Siderit; 1) Spateisenstein; 2) p. Saphirquarz.
Sideromelan (vulkanischer Obsidian); syderomelan (min.).
Sideroplesit; syderoplezyt (min.).
Sideroschisolith; syderoschizolit (min.).
Siderosilicit; syderosylicyt (min.).
Siderotantal (Siderotantalit, Kimito-Tantalit, Tamela-Tantalit); syderotantalit (min.).
Sieb; sito, rzeszoto, przetak (sort.).
bewegliches —; sito ruchome.
Siebapparat (Siebvorrichtung, Siebwerk); przyrząd sitowy, przesiewnik, przesiewacz (sort.).
Siebarbeit; 1) sianie, przesiewanie; 2) p. Siebsetzarbeit, Setzarbeit.
Siebarbeit (siebförmig); sitowaty.
Siebdurchfall; 1) przesiewki; 2) p. Faßvorrat.
Sieben (durchsieben); siać, przesiewać (sort.).
Sieber; przesiewacz (sort.).
Sieberei; przesiewanie, sianie (sort.).
Siebloch (Siebmasche); oko, oczko (sort.).
Siebrad; koło sitowe (sort.).
Siebrost; ruszt sitowy, kratowy (maszyn. sort.).
Siebrückhalt (Rückhalt); pozostałość na sicie, nasitne (sort.).
Siebsetzarbeit p. Setzarbeit.
Siebsetzen; 1) p. Setzen 3); 2) p. Setzen (Siebsetzen).
Siebsetzer; płóczkarz (sort.).
Siebsetzvorrat p. Setzgut.
Siebtrommel (Trommelsieb); bęben sitowy (sort.).
Siebvorrichtung p. Siebapparat.
Siedebetrieb; warzenie (warka) soli (warzel.).
Siededampf; para wrzenia (warzel.).
Siedeeinrichtung; urządzenie do warzenia (soli) (warzel.).
Siedegebäude (Siedehaus) p. Sudhaus.
Siedeherdzug; ciąg paleniskowy (warzel.).
Siedehitze; temperatura (ciepłota) wrzenia (fiz. warzel.).
Siedelot (Salzgehalt); słoność, zawartość soli (warzel.).
Sieden; 1) warzyć, gotować; 2) wrzeć, kipieć (warzel.).
Sieden (das Sieden); 1) warzenie, gotowanie; 2) wrzenie, kipienie (warzel.).
Siedeperiode; okres warzenia (warzel.).
Siedepfanne (Salzpfanne) p. Pfanne.
Siedeprozeß (Gebräu, Sudprozeß); warzenie (soli), przebieg warzenia, warka (soli) (warzel.).
Siedepunkt; punkt (temperatura, ciepłota) wrzenia (fiz. warzel.).
Sieder; 1) p. Salzsieder; 2) p. Siederohr oder Bouilleur.
Siederei; warzelnia.
Siedereibetrieb; ruch warzelniczy, warzenie.
Siederkessel p. Bouilleurkessel.
Siederohr (Siederöhre) bei Dampfkesseln p. Bouilleur.
Siederohr (Wasserrohr); opłomka (w kotle).
Siederohrkessel; 1) p. Bouilleurkessel; 2) kocioł płomieniówkowy, opłomkowy (maszyn.).
Siedesalz p. Sudsalz.
Siedesalzgewinnung p. Sudsalzgewinnung.
Siedesche Schwenkbühne (an Stelle von Aufsatzvorrichtungen); pomost nachylny (obrotny) Siedego (górn.).
Siedesole (Garsole, Gutsole) p. Garsole.
Siedetemperatur; temperatura (ciepłota) wrzenia.

Siedeverlust (Salzverlust beim Salzsieden); ubytek warzelniczy (przy warzeniu) (warzel.).
Siedewerk (Sudwerk, Salzsudwerk, Salzsudhütte, Sudhütte, Siedehaus, Sudhaus); zakład warzelniczy, warzelnia, karbarja, wieża, koktura (warzel.).
Siedmeister; karbarz, dozorca (nadzorca) warzelni (warzel.).
Siegburgit; zygburgit (min.).
Siegelbaum (Sigillaria); sygilarja (roślina karbonu) (geol.).
Siegelerde (Bol) p. Lemnische Erde.
Siegener Grauwacke; szarogłaz siegieński (geol.).
Siegenit p. Kobaltkies.
Siegensche Einmalschmelzarbeit; fryszowanie (świeżenie) o jednem topieniu, fryszowanie (świeżenie) zygieńskie, styryjskie (met.).
Siegerländer Schachtofen; prażak (piec prażelny) siegerlandzki (hut.).
Siel (Durchlaß, Kanal); 1) śluza wałowa, przepust (zamykany); 2) kanał ściekowy.
Siele (pl. Sielen, Sielzeug, Tragband) p. Laufseil (Laufsiele).
Siemenseinheit des Widerstandes; jednostka oporu Siemensa (el.).
Siemensfeuerung (Siemens'sche Feuerung) p. Regenerativfeuerung.
Siemensofen p. Regenerativofen.
Siemensprozeß (Siemen's direkte Methode); proces (dymarstwo) Siemensa (sposób wyrobu żelaza i stali bezpośrednio z rudy) (met.).
Siemenspuddelofen; piec pudlingowy (pudling) Siemensa (hut.).
Sienna; sjena (barw.).
gebrannte —; sjena palona.
ungebrannte —; sjena niepalona.
Sigillarien; sygilarje (rośliny karbonu) (geol.).
Signal (Zeichen); sygnał, znak, hasło.
akustisches — (hörbares —); sygnał akustyczny, głosowy, słyszalny.
Alarm —, (Not —); sygnał niebezpieczeństwa, trwogi, sygnał alarmowy.
Deckungs —; sygnał ochronny.
Distanz —; sygnał wjazdowy, przedstacyjny, ostrzeg przedstacyjny.
elektrisches —; sygnał elektryczny.
Fahr —, (Freifahrt —, freie Fahrt); sygnał jazdy, sygnał do jazdy.
Farben —; sygnał barwny.
feststehendes —, (fixes —); sygnał stały.
Glocken —, (elektro-akustisches —); sygnał dzwonkowy, elektro-akustyczny.
Halt —, (Halt!); sygnał zatrzymujący, sygnał „stój"!.
Hand —; sygnał ręczny.
Haupt —; sygnał główny.
Hilfs —; sygnał o pomoc.
Knall —; sygnał wybuchowy, sygnał spłonkowy.
Mast —, (Flügel —, Arm —); sygnał masztowy, słupowy.
optisches —, (sichtbares —); sygnał optyczny, widzialny.
Schluß —; sygnał końcowy, odtylny.
Weichen —, (Wechsel —); sygnał zwrotniczy, sygnał na zwrotnicy.
Zugs —, (— am Zuge); sygnał pociągowy, sygnał na pociągu.
Signalanlage; urządzenie sygnałowe.
elektrische —; elektryczne urządzenie sygnałowe, urządzenie dzwonków elektrycznych (el.).
Signalapparat (Signalvorrichtung, Signalmittel); przyrząd sygnałowy, urządzenie sygnałowe (sygn.).
Singalfahne; chorągiewka sygnałowa, proporczyk (sygn.).
Signalgebung p. Signalisierung.
Signalglocke; dzwonek sygnałowy (sygn.).
Signalhorn; róg (trąba) sygnałowy.
Signalisieren (Zeichen geben); sygnalizować, sygnałować, dawać sygnały, znaki (sygn.).
Signalisierung (Signalgebung); sygnalizacja, sygnałowanie, dawanie znaków (sygn.).
Signalisierungsvorschriften; przepisy sygnałowe.
Signallampe; lampa sygnałowa (sygn.).
Signallaterne; latarnia sygnałowa (sygn.).
Signalmast; maszt (słup) sygnałowy (sygn.).
Signalmittel p. Signalapparat.
Signalordnung; przepisy sygnałowe.
Signalpfeife; gwizdawka (gwizdek, świstawka) sygnałowa (sygn.).
Signalruf; nawoływanie sygnałowe.
Signalscheibe; 1) tarcza sygnałowa (sygn.); 2) p. Visierplatte.
Signalstange p. Visierstange.

Signalvoltmeter; woltomierz (woltmetr) sygnałowy (el.).
Signalvorrichtung; przyrząd sygnałowy, urządzenie sygnałowe (sygn.).
Sikkativ (Trockenmittel); sykatywa (techn.).
Sikkativfirnis (Trockenölfirnis); pokost szybkoschnący (techn.).
Silber; srebro (met.).
China — p. Neusilber.
bergfeines —, (Blick —); srebro błyskowe, migocące.
gediegen —, (hexaëdrisches —); srebro rodzime, lite, czyste.
geschlagenes —, (Blatt —); srebro płatkowe, malarskie.
güldisches —, (goldhaltiges —, Goldsilber); srebro złociste.
Neu —, (Pakfong, Chinasilber, Perusilber, Argentan); nowe (chińskie) srebro, argentan.
Silberader (schmaler Silbergang); żyła srebrna, żyła srebra (geol. górn.).
Silberamalgam; 1) amalgam (ortęć) srebra (met.); 2) amalgama srebra (min.).
Silberamalgamation; amalgamacja (ortęcanie) srebra (met.).
Silberantimonglanz p. Miargyrit.
Silberarbeit; robota w srebrze (met. techn.).
Silberarbeiter (Silberschmied); srebrnik (met. techn.).
Silberartig; srebrzysty.
Silberausbringen (Silbergewinnung aus Erzen); otrzymywanie srebra (z rud) (met.).
Silberbarre (Silberbarren, Silberstange); zlewek srebrny, sztaba srebrna (met.).
Silberbergbau; 1) górnictwo srebra, kopalnictwo srebra (kopanie, dobywanie srebra); 2) p. Silberbergwerk (górn.).
Silberbergwerk (Silbergrube, Silbererzgrube, Silbermine, Silberbergbau); kopalnia srebra, góry srebrne (górn.).
Silberblatt (Silberblättchen) p. Blattsilber, Silber (geschlagenes).
Silberblei (silberhaltiges Blei); ołów srebrzysty (met.).
Silberblende (Rotgiltigerz); blenda srebrna, czerwonokrusz (min.).
antimonische —, (Antimon —) p. Rotgiltigerz dunkles.
arsenische —, (Arsen —) p. Rotgiltigerz lichtes.
Silberblick (Blick, Blicken des Silbers); błysk (mgnienie, blik) srebra (met.).
Silberbrennen (Silberfeinbrennen, Silberfeinen, Feinbrenen o. Feinschmelzen des Blicksilbers, Raffinieren des Silbers); szczerzenie srebra (met.).
Silberbrenner; wypalacz srebra, brantownik (met.).
Silberbrenngaden (Brennhaus); uszczerzalnia srebra (met.).
Silberbrennherd (Silberfeinbrennherd, Brennofen); piec do szczerzenia srebra (met.).
Silberchlorid (Chlorsilber); chlorek srebra (chem.).
Silberdraht; drut srebrny (met. techn.).
Silberdürrerz (dürres Silbererz) p. Dürrerz.
Silbererz; ruda srebrna (min.).
Silbererzbau p. Silberbergbau.
Silbererzgang (Silbergang); żyła srebrna (geol.).
Silbererzgrube p. Silberbergwerk.
Silberextraktion; ekstrakcja srebra (chem. met.).
Silberfahlerz (dunkles Weißgiltigerz); tetraedryt srebrny ciemny (min.).
Silberfeinbrennen p. Silberbrennen.
Silberfeinbrennherd p. Silberbrennherd.
Silberfolie (Silberblättchen); płatek srebrny, srebro płatkowe (met. techn.).
Silberfrei (vom Blei, Kupfer); bezsrebrny, niesrebrny.
Silberführend; srebronośny (geol.).
Silberführung; srebronośność (geol.).
Silbergang p. Silbererzgang.
Silbergehalt (Silberhalt, Silberhaltigkeit) der Erze; srebrzystość, zawartość srebra (w kruszcu) (górn. hut.).
Silbergewinnung p. Silberausbringen.
Silberglanz (hexaëdrischer Silberglanz, Glanzerz, Glaserz, Silberglaserz, Argentit); błyszcz srebra, srebrobłyszcz, śklanokrusz, srebro szkliste miękkie, argentyt (min.).
Silberglätte (gelbe Glätte, Stückenglätte); glejta srebrna, żółta (met.).
Silberglimmer p. Kaliglimmer.
Silbergold (Goldsilber, goldhaltiges o. güldisches Silber); srebro złociste (min.).

Silbergrube p. Silberbergwerk.
Silberhalt (Silberhaltigkeit) p. Silbergehalt.
Silberhaltig (silberreich); srebronośny, srebrodajny, srebrzysty (min. met.).
Silberhornerz p. Kerargyrit.
Silberhütte; huta srebrna, huta srebra (met.).
Silberkarbonat; 1) węglan srebra (chem.); 2) p. Selbit (min.).
Silberkies; piryt srebrny, argentopiryt (min.).
Silberkönig; król (królik) srebrny (met. prob.) p. König.
Silberkorn; ziarno srebrne (met. prob.).
Silberkrätze; 1) skrzeczki (gręzy) srebrne (met.) p. Gekrätze; 2) opiłki, odpadki srebra (met. techn.).
Silberkuchen; bochen srebra (met.).
Silberkupferglanz (Kupfersilberglanz, Stromeyerit, isometrischer Kupferglanz); błyszcz miedziano-srebrny, srebro szkliste miedziste, sztromeyeryt (min.).
Silberlegierung; stop, (spłyn, aliaż) srebra (met. techn.).
Silberletten; il srebrzysty, srebronośny (geol.).
Silbermine p. Silberbergwerk.
Silbermulm p. Silberschwärze.
Silbern (vom Silber); srebrny, srebrzysty.
Silbernitrat (salpetersaures Silberoxyd, Silbersalpeter); azotan srebrowy (chem.).
Silberoxyd; tlenek srebrowy (chem.).
Silberoxydul; tlenek srebrawy (chem.).
Silberplattierung; platerowanie srebrem, posrebrzanie (met. techn.).
Silberprobe; próba srebra (prob.).
Silberreich; bogaty w srebro, srebrzysty (geol. min.).
Silberrohstein; matta (lech) srebrna surowa (met.).
Silbersalpeter p. Silbernitrat.
Silberschaum (Zinkschaum, Silberzink, Zinksilber); piana srebrna (met.).
Silberschaum (unechtes Blattsilber, die dünnste Argentanfolie); płatek argentanowy (met. techn.).
Silberschläger; klepacz srebra (met. techn.).
Silberschmelzeinsatz; wstawka topikowa (topna) srebrna (el.).
Silberschmelzsicherung; bezpiecznik topikowy (topny) srebrny (el.).
Silberschwärze (Silbermulm, erdiger Silberglanz); czerń srebra (min.).
Silberspießglanz (Antimonsilber, Spießglanzsilber, Diskrasit, prismatisches Antimon); dyskrazyt, srebro antymonialne (min.).
Silberstahl; stal posrebrzana, srebrzysta (met.).
Silberstufe; okaz (bryła) rudy srebrnej (min.).
Silbersulfat (schwefelsaures Silberoxyd, schwefelsaures Silber, Silbervitriol); siarczan srebra (chem.).
Silbersulfuret p. Schwefelsilber.
Silbersuperoxyd (Silberhyperoxyd); nadtlenek srebra (chem.).
Silbervitriol p. Silbersulfat.
Silbervoltameter; woltametr (srebrny) srebrowy (el.).
Silberwährung; waluta srebrna.
Silberweiß; srebrzysto-biały.
Silberwismuterz (Silberwismutglanz) p. Wismutsilber.
Silberwismutspiegel p. Tellurwismutsilber.
Silberzink p. Silberschaum.
Silikat (kieselsaures Salz, Kieselsäuresalz); krzemian (chem.).
Silizierung; nakrzemienianie (chem. met.)
Silizierungsgrad (Silizierungsstufe); stopień nakrzemienienia (met.).
Silizit; sylicyt (min.).
Silizium (Kiesel); krzem (chem.).
Siliziumarm (vom Roheisen); małokrzemowy (met.).
Siliziumbioxyd p. Kieselerde.
Siliziumbronze; spiż (bronz) nakrzemiony, krzemowy.
Siliziumbronzedraht; drut krzemobronzowy (techn.).
Siliziumdioxyd; dwutlenek krzemu (chem.)
Siliziumeisen (Ferrosilizid, Kieseleisen, Siliziumroheisen); żelazokrzem, surowiec krzemowy (met.).
Siliziumfluorwasserstoff; kwas fluorokrzemo-wodorowy (chem.).
Siliziumkarbid (Karborund, Karborundum); karborundum, karborund, węglik krzemu (chem.).
Siliziumkupfer; miedź krzemowa (met.).
Siliziummangan (Ferromangansilizid); mangan krzemowy (met.).
Siliziumoxyd; tlenek krzemu (chem.).

Siliziumreich (vom Roheisen); silnie krzemowy, w krzem bogaty, w krzem obfity (met.).
Siliziumroheisen p. Siliziumeisen.
Siliziumsäure Kieselsäure); kwas krzemowy (chem.).
Sillimanit (prismatoidischer Disthenspat); sylimanit (min.).
Silur (silurische Formation, silurisches Gebirge, Silursystem); sylur, formacja sylurska (geol.).
Ober —; sylur górny.
Unter —; sylur dolny.
Silurkalk; wapień sylurski (geol.).
Similor (Semilor, Mannheimer Gold, Scheingold, Prinzmetall); symilor, złoto manheimskie, metal książęcy (met. techn.).
Simonsche Spundwand (beim Schachtabteufen); rozgroda Simona, p. Spundwand.
Simonyit (Blödit oder Astrakanit); symonyit (min.).
Simplexseil; lina skrętkowa (bez duszy) (maszyn. górn.).
Simplex-Zündmaschine (bei Gewinnungsarbeiten); zapalniczka Simplex, maszynka zapalcza Simplex (górn.).
Sims- p. Gesims-.
Simulation (Verstellung); symulacja, symulowanie, udawanie.
Sinken (absinken, durchsinken) p. Abteufen.
Sinkwerk (Solenerzeugungswerk, Laugwerk, Werk, Auslaugekammer, Sinkwerksanlage); ługownia (solna) (soln.).
angekehrtes —; ługownia nawodniona.
Sinkwerk (Tonnlage, Gesenk zum Sinkwerk führend); pochylnia dopustowa, szybik dopustowy (soln.).
Sinkwerksbau (Sinkwerksbetrieb); ługowanie soli, otrzymywanie solanki przez ługowanie, odbudowa z pomocą rozpuszczania, odbudowa (przez rozpuszczanie) przez wyługowanie (soln.).
Sinkwerksbetrieb p. Sinkwerksbau.
Sinkwerkssole (künstliche Sole, Bergsole); solanka (surowica) sztuczna (soln.).
Sinopit (Bol von Sinope); synopit (min.).
Sinter; nawar (geol.).
Kiesel —; nawar krzemionkowy.
Kalk —; nawar wapienny.
Sinter (Hammersinter) p. Hammerschlag.
Sinter (Frischschlacke, Weich, Abfall beim Frischen); żużel, zuzel (met.).
Sinterabbrand (beim Frischfeuer) p. Schlackenzacken.
Sinterarbeit (Salzburger Sinterarbeit, Sinterfrischarbeit, Sinterfrischen, Sinterfrischerei, Sinterfrischprozeß, Sinterprozeß); świeżenie (fryszowanie, uszczerzanie) surowca (surowizny) sproszkowanego (met.).
Sinterasche (durch den Rost gefallene, gesinterte Asche); zeskwar, popiół spieczony.
Sinterblech (beim Frischfeuer) p. Schlackenzacken.
Sinterfrischarbeit p. Sinterarbeit.
Sinterkohle (Art Steinkohle); węgiel spiekający się, zeskwarny (min.).
Sinterkoks p. Koks.
Sintern; 1) sączyć się, ślimaczyć się; 2) zeskwarzyć, spiekać się.
Sinterprozeß p. Sinterarbeit.
Sinterwasser; woda stalaktytowa, naciekowa (geol.).
Sinus; wstawa, sinus (geom.).
Sinusbussole; busola wstaw, galwanometr wstaw, wstawnica (el.).
Sinuselektrometer; elektrometr wstaw (el.).
Sinusoide (Sinuslinie); sinusoida, krzywa wstaw.
Sinussatz; twierdzenie wstaw (geom.).
Sinusstrom; prąd wstawowy, sinusoidalny (el.).
Sinuswelle; fala wstawowa, sinusoidalna (el.).
Siphon (Saugröhre); syfon, lewar.
Siphonabschluß; zamknięcie syfonowe (rur w tamach powietrznych) (górn.).
Siphonrekorder; wykreślnik lewarowy, pisak syfonowy (el.).
Sismondin (Chloritoid); zysmondyn (min.).
Sisserskit (Sysserskit, Iridosmium, dunkles Osmiridium); sysserskit, irydoosm (min.).
Sistieren (einstellen); wstrzymać, zatrzymać, odłożyć na dal.
Situationsplan (Situationsriß, Lageplan); plan sytuacyjny, plan położenia (miern.).
Situationszeichen; znak sytuacyjny, przyjęty (miern.).

Situationszeichnen; 1) rysowanie sytuacji, rysowanie położenia; 2) rysunki sytuacyjne (miern.).
Sitzbrett; ławeczka, siedzenie, deska siedzeniowa (koziołka mierniczego) (miern. górn.).
Sitzort (Einbruchort); chodnik siedzeniowy (w którym górnicy pracują siedząco lub klęcząco) (górn.) p. Einbruchsort.
Sitzrecht; rząp cedzidłowy (w ługowniach) (soln.).
Sitzschlinge (Menschenschlinge, Knecht); szląg (siedzenie z lin skórą obszytych dla spuszczania się szybem zapomocą kołowrotu) (górn.).
Sitzung; posiedzenie, obrada, sesja.
Sitzungsprotokoll; protokół (wywód słowny) z posiedzenia.
Skala (Maßstab); podziałka, skala, miara (geom.).
Skalenareometer; gęstomierz (areometr) podziałkowy p. Aräometer.
Skalenlänge; długość podziałki.
Skalenlatte; łata podziałkowa, łata z podziałką (miern.).
Skalenmikroskop; mikroskop (drobnowidz) podziałkowy (miern.).
Skalenoëder (hexagonales Skalenoëder, Kalkpyramide, Bipyramide, ungleichkantige sechsseitige Pyramide, Drei- und Dreikantner, Hemidodekaëder, Halbzweimalzwölfflächner); skalenoedr (różnokliniec) heksagonalny (kryst.).
tetragonales —, (ditetragonales —, Disphen); skalenoedr (różnokliniec) tetragonalny.
Skalenteil; jednostka podziałki.
Skalenteilung; podziałka.
Skapolith (Wernerit, Paranthin, pyramidaler Elaïnspat); skapolit, werneryt, parantyn (min.).
Skartierung (Beiseitelegung); wybrakowanie.
Skioptikon (Zauberlaterne); skioptykon, latarnia czarnoksięska.
Skipförderung (Gefäßförderung); przewóz naczyniowy, wózkowy (w szybach pochyłych) (górn.).
Skizze (flüchtiger Entwurf, Umriß); zarys, pierworys, szkic.
Skizzenbrettchen; stolik do szkicowania (miern.).
Skizzieren (leicht entwerfen); szkicować, naszkicować, narysować, nakreślić.
Skleretin (Skleretinit); skleretyn (min.).
Skleroklas (Arsenomelan, Bleiarsenglanz, Sartorit); skleroklaz, sartoryt (min.).
Skleroklas (Dufrenoysit, Binnit); skleroklaz, diufrenuazyt, binit (min.).
Skolecit (Skolezit, Kalkmesotyp, Mesotyp von Island, harmophaner Kuphonspat); skolecyt, mezotyp wapienny (min.).
Skolopsit; skolopsyt (min.).
Skonto (Eskonto) p. Diskonto.
Skontrieren (die Rechnung prüfen); sprawdzić (rachunek) (kas.).
Skontro (Skontrierung); sprawdzenie (kasy, rachunków) (kas.).
Skorodit (peritomes Flußhaloid); skorodyt (min.).
Skorpion; niedźwiadek (astr.).
Skorza (feiner Pistazitsand); skorca, pistacyt drobnoziarnisty (min.).
Skrubber (Kokswäscher); skruber (techn.).
Skutterudit (Tesseralkies, Arsenikkobaltkies, Hartkobalterz, Hartkobaltkies); skuterudyt, piryt teseralny (min.).
Sleeper (Schliper) p. Eisenbahnschwelle.
Smalte p. Schmalte.
Smalteblau p. Schmaltblau.
Smaltfarbe p. Schmalte.
Smaltin (weißer Speiskobalt, Arsenikkobalt, oktaëdrischer Kobaltkies); smaltyn, błękit kobaltu, kobalt biały i szary (min.).
Smaragd; szmaragd (odmiana beryla) (min.).
dirhomboëdrischer —; beryl i szmaragd.
prismatischer —; euklaz, kruszyniec, złamiec.
rhomboëdrischer —; fenakit, fenacyt.
Smaragdgrün (von Farbe); szmaragdowy (min.).
Smaragdit; szmaragdyt (min.).
Smaragditfels p. Eklogit.
Smaragdmalachit; miedniak szmaragdowy, szmaragdyn (min.).
prismatischer —; euchroit.
rhomboëdrischer —; dyoptaz.
Smegmatit; smegmatyt (min.).
Smirgel p. Schmirgel.
Smithsonit p. Zinkspat.
Sockel (Glühlampensockel); trzonek (główka) żarówki (el.).

Sockel (Säulenfuß, Unterbau); cokół, odziemie, odziom, odziomek (bud.).
Sockelgesims; gzyms cokołowy (bud.) p. Gesims.
Sockelmauerwerk; mur cokołowy.
Sockelplatte; płyta (podstawna) cokołowa (bud.).
Soda (normales oder neutrales kohlensaures Natrium); soda (chem.).
Soda (Natron, kohlensaures Natron, hemiprismatisches Natronsalz); soda (egipska), natron (min.).
Sodabereitung; wytwarzanie sody, wyrób sody (techn.).
Sodafabrik; fabryka sody (techn.).
Sodalager; pokład sody (geol.).
Sodahaltig; sodowy, zawierający sodę.
Sodalith (dodekaëdrischer Amphigenspat); sodalit (min.).
Sodasalz (Soda); sól sodowa.
Sode p. Sudhaus.
Soden (pl.) p. Torfziegel.
Soggen (Soggeprozeß, Soggeperiode); dowarzanie soli (warka ostateczna i osadzanie się soli) (warzel.).
Soggepfanne p. Pfanne.
Soggeprozeß p. Soggen.
Sohlbaum (Sennstock) des Pochstuhls; legar tłuczki (sort.).
Sohlbaum (Tragbaum); legar (zelbon, zelwon) (legary w ściany wpuszczane, na których wieńce szybowe spoczywają) (górn. cieś.).
Sohlberg (Keilberg, Zwischenberg); klin skalny (górotwór kliniasty między dwoma odnożami żylnemi) (geol.).
Sohle (Abbausohle); podpiętrze (w odbudowach) górn.).
Sohle (das Liegende) eines Flözes; podkład, podłoże, spąg (geol. górn.).
Sohle (einer Strecke); podłoga, spąg, spód, spodek (chodnika) (górn.).
Sohle (Lauf, Horizont, Etage); piętro (górn.).
Sohle (Niveau); równia, poziom, linja pozioma (miern.).
Sohle (Sohlengestein) p. Sohlgestein.
Sohlenabstand (Abstand zweier Sohlen); odstęp poziomów, wysokość poziomów (górn.).
Sohlenarbeit; robota w spągu, robota spągowa, robota pod nogi (górn.).
Sohlenauffahrung; prowadzenie (pędzenie) poziomu (górn.).
Sohlenauftrieb (Sohlendruck); 1) parcie z dołu (stat. bud.); 2) pęcznienie spodku (podłogi) (górn.).
Sohlenbau p. Strossenbau.
Sohlenbogen; łuk spągowy, łuk w spągu (przy omurowaniu chodnika) (górn.).
Sohlenbildung; rozdział (podział) piętrowy, rozdział na piętra (górn.).
— **von oben herab**; rozdział piętrowy zstępny, zstępujący.
— **von unten herauf**; rozdział piętrowy wstępny, wstępujący.
Sohlendruck p. Sohlenauftrieb.
Sohlenfarbe; barwa poziomu. (miern.).
Sohlengestein p. Sohlgestein.
Sohlenhöhe; wysokość międzypiętrowa (górn.).
Sohlenholz (Grundschwelle); podwalina, przycieś (górn. cieś.).
Sohlenlauf p. Grundstrecke.
Sohlenmittel; calizna międzypiętrowa (górn.).
Sohlennachreißen (Sohlnachnahme); przybieranie (podbieranie, przybierka, przybiórka) spodku (podłogi) chodnika (górn.) p. Nachreißen.
Sohlenort p. Sohlstrecke.
Sohlenpflock; palik, kół, kołek (miern. górn.).
Sohlenritz (Sohlenriß, Bühnloch in der Sohle); gniazdo w podłodze, w spodku (górn.).
Sohlenritz (zur Wasserableitung); rowek (górn.).
Sohlenstempel (für die Bahnschwellen); podwalina progowa, przycieś progowa (górn. cieś.).
Sohlenstraße (Sohlstraße) p. Strosse.
Sohlenstrecke p. Sohlstrecke.
Sohlenteufe (Sohlentiefe, Horizonttiefe); głębokość piętrowa, poziomowa, głębokość piętra, poziomu (górn.).
Sohlenvertäfelung (im treibenden Gebirge); wydeskowanie spągu, wyłożenie deskami spągu (górn. cieś.).
Sohlgestein (Sohlengestein, Sohle, Liegendgestein) eines Flözes; skała podkładowa, kamień podstawowy, spodni, spągowy, denny (górn. (geol.).
Sohlholz, próg, podwalina, przycieś (górn. bud.).
Söhlig (horizontal, wagrecht); poziomy (miern. górn.).

— **legen**; układać do poziomu, do wagi.
Söhlige Linie (Sohle, Ebensohle); linja pozioma, długość pozioma (miern. górn.).
Söhliger Verwurf (söhlige Verwurfsweite); pozioma (długość) wielkość uskoku (geol. górn.).
Sohlennachnahme p. Sohlennachreißen.
Sohlplatte (Grundplatte, Fußplatte); płyta (ława) fundamentowa, podstawowa, posadowa (bud.).
Sohlstein (Sohlenstein) eines Ofens p. Bodenstein.
Sohlstraße (Sohlenstraße) p. Strosse.
Sohlstraßenartig p. Strossenartig.
Sohlstraßenbau p. Strossenbau.
Sohlstraßenverhau p. Strossenverhau.
Sohlstrecke (Sohlenstrecke, Hauptstrecke, Sohlenort, Laufstrecke, Grundstrecke, Gezeugstrecke); chodnik piętrowy, główny (górn.).
Sohlstück (Schwelle); próg (bud. górn.).
Sohlwage p. Setzwage.
Soimonit (Aggregat von Barsowit und Korund); soimonit (min.).
Soissonian (Suessonien); piętro soissońskie (eocen) (geol.).
Solaröl; olej parafinowy (min. techn.).
Solbad; kąpiel solankowa.
Solbehälter (Solbassin, Solreservoir, Solstube); zbiornik solankowy (soln.)
Solbergwerk; kopalnia solankowa, kopalnia wytwarzająca solankę (soln.).
Solbohrloch; otwór wiertniczy solankowy (soln. geol.).
Solbrunnen p. Solschacht.
Soldampf; para solankowa (w czasie warzenia soli) (warzel.).
Sole (Salzsole, Salzwasser, Sulze, Sur, Suhr); solanka, surowica, rosół (soln. geol.).
gesättigte —; solanka nasycona.
gradierte — p. Garsole.
künstliche —, (Laugwerks —); solanka sztuczna.
Quell —, (natürliche —); solanka źródlana, naturalna, rodzima.
— **aus Salzseen**; ropa.
Solenbohrer p. Sollöffel.
Solenerzeugungswerk p. Sinkwerk.
Solengerinne (Solrinne, Solkandel); rynna (żłób, łotok) solankowa (soln.).
Solengewinnung (Gewinnung der Salzsole); wydobywanie (wytwarzanie) solanki (soln.).
Solenkasten p. Solkasten.
Solenleitung (Röhrenfahrt); rurociąg solankowy, solankociąg (soln.).
Solenlöffel p. Sollöffel.
Solenmessung (Solenzimentierung); sześcianowanie solanki, mierzenie solanki (soln.).
Solenoid (Schraubendraht); solenoid, ślimacze, zwojnica (el.).
Solenoidbohrmaschine; wiertarka solenoidowa, ślimacza (górn.).
Solenspindel p. Solspindel.
Solenstube p. Solbassin.
Solenstürzer; koszowy (soln.).
Solenwage p. Solspindel.
Solfatara; solfatara (krater wygasły) (geol.).
Solfatarentätigkeit der Vulkane; działalność solfatarowa wulkanów (geol.).
Solfang (bei Gradierhäusern); zbiornik solankowy (soln.).
Solfriansche Fangvorrichtung (b. Seilführungen); chwytacz (łapadło, spadochron) Solfriana (maszyn. górn.).
Solgerinne (Solrinne) p. Solengerinne.
Solgehaltstafel (Solgehaltstabelle); tablica nasycenia (procentowości) solanki (soln.).
Solgewinnung p. Solengewinnung.
Solheber p. Sollöffel.
Solhebung (aus Bohrlöchern); pompowanie solanki (soln.).
Solidarhaftung; rękojmja solidarna, odpowiedzialność solidarna.
Solkammer (bei der Solgewinnung); komora solankowa (soln.).
Solkandel p. Solengerinne.
Solkasten (Solenkasten, Solbassin); zbiornik solankowy (soln.).
Solkunst p. Solpumpe.
Solleitung p. Solenleitung.
Sollöffel (Solheber, Solenheber); czerpak solankowy, wodochwyt, ropochwyt (do brania prób solanek z dna otworu wiertniczego) (wierc. ziem. soln.).
Soll und Haben; dług i należność (w księgach kupieckich) (rach.).
Solmessung (Kubizierung, Zimentierung der Sole) p. Solenmessung.
Solort (Gewinnungsstelle der Sole in den Solbergwerken); przodek solankowy (soln.).
Solprobe; próbka solanki (soln.).

Solpumpe (Solkunst); pompa solankowa (maszyn. soln.).
Solquelle (Salzquelle); źródło solne, słone, solankowe (soln. geol.).
Solreinigung; czyszczenie solanki.
Solreservoir p. Solbehälter.
Solrinne p. Solengerine.
Solschacht (Solbrunnen, Salzbrunnen); szyb solankowy, studnia solankowa (soln.).
Solschiff (Solkasten) beim Dorngradierwerk; łódź (skrzynia) solankowa (soln.).
Solspiegel (in der Salzsiedepfanne); zwierciadło solanki (warzel.).
Solspindel (Solenspindel, Salzspindel, Solenwage, Solwage); słonomierz, słonomiar, gęstomierz (areometr) solankowy (soln.).
Solsprudel; wytrysk solanki (geol.).
Solspülung; przepłókiwanie solanką (wierc. ziem.).
Solstandsmesser (in den Laugwerken); wodoskaz solny, roposkaz (soln.).
Solstube p. Solbehälter.
Soltrübe; męty solankowe (soln.).
Solution (Lösung); roztwór, rozczyn.
Solverlust; ubytek solanki (soln.).
Solwasser; woda solankowa (soln.).
Solvierungsmittel p. Lösungsmittel.
Sombrerit; sombreryt (min.).
Sommersche Bremsscheibe (b. Abwärtsförderung in der Grube); tarcza hamulcza (koło hamulcze Sommera) (maszyn. górn.).
Sommerscher Stempel (Stahlstempel von Sommer); stempel Sommera (górn.).
Sommerstrom; prąd (powietrze) w lecie, prąd letni (górn.).
Sommervillit p. Melilith.
Sonde p. Erdbohrer.
Sonderbewetterung (Sonderventilation, Separatventilation); przewietrzanie (wentylacja) oddzielne, niezależne, osobne, odrębne (górn.).
Sondererregung; wzbudzanie niezależne, odrębne, obce (magnesów) (el.).
Sondern; 1) oddzielać, rozdzielać; 2) lecz (spójnik).
Sonderstrom; prąd (strumień) powietrza oddzielny, niezależny (górn.).
Sonderventilation p. Sonderbewetterung.
Sondieren (die Tiefe ergründen, erforschen); sondować, zgłębiać, badać.
Sonnengradierung p. Gradierung.
Sonnensalz (durch freies Verdunsten an der Sonne entstandenes Salz); sól słoneczna (soln.).
Sonnenstein (Art Oligoklas); kamień słoneczny (min.).
Sonnenstrahlen; promienie słoneczne.
Sonnenstrahlung; promieniowanie słoneczne.
Sonnenuhr; zegar słoneczny, kompas (astr. miern.).
Sonnenwerk p. Auswerk.
Sonntagsruhe; odpoczynek (spoczynek) niedzielny.
Sordawalit; sordawalit (min.).
Sorte (Art, Gattung); gatunek, rodzaj, wybór, dobór.
Sortierapparat p. Sortiervorrichtung.
Sortieren (nach Sorten sichten, ordnen); sortować, gatunkować, rozgatunkować (sort.).
Sortierung (das Sortieren, Trennung eines Haufwerks in Sorten); sortowanie, gatunkowanie, rozgatunkowanie (sort.).
Sortiervorrichtung (Sortierapparat); przyrząd do sortowania, gatunkowania, sortownik (sort.).
Spachtel; kopystka, łopatka (do farby).
Spadait; spadait (min.).
Spagat (Bindfaden); szpagat, sznurek.
Spähloch (Spählocher, Schauloch, Visierloch) in der Arbeitstür eines Ofens; 1) wziernik, wzier (hut. warzel.); 2) otwór roboczy, sztabrok (hut.).
Spaletwand p. Leibung.
Spalierlatten; przyłatki (1½ cala grube) (bud.).
Spalt; 1) szczelina, luz, przedział (pierścienia); 2) przeciek.
Spaltbar (teilbar); łupliwy (min.).
Spaltbarkeit (Teilbarkeit); łupliwość, łupność (min.).
Spalte; 1) szczelina, szpara, rysa (muru); 2) p. Kluft.
Spalten; łupać, rozłupać, rozłupywać.
Spaltenausfüllung (Spaltenfüllung); wypełnienie szczelin (skalnych) (geol.).
Spaltentäler (Berstungstäler); doliny szczelinowe (geol.).
Spaltenverwerfung p. Sprung.
Spaltfunkenzünder; zapalnik iskrowy wysoko-oporowy (górn.).

Spaltglühzünder (mit niedrigen Widerständen); zapalnik żarowy nisko oporowy (górn.).
Spaltglühzündung; zapalanie żarowe wysoko-oporowe (zamiast drutu platynowego grafit etc.) (górn.).
Spaltholz (Klöbholz, Scheiterholz); szczepa, szczapa, polano, drzewo łupane.
Spaltung; 1) rozłupanie (minerału), rozrąbanie (drzewa); 2) rozdwojenie, rozkład (chem.).
Spaltungsfläche (Teilungsfläche); płaszczyzna łupliwości (min. kryst.)
Spaltungsform (Teilungsgestalt); postać łupliwa (min. kryst.).
Spaltungsrichtung (Teilungsrichtung); kierunek łupliwości (min. kryst.).
Spandrille; narożnik, pacha, pachwina (bud.).
Späne (Hobelspäne); wióry, strużyny, heblowiny (stol.).
Feil —, (Feilicht); opiłki (techn.).
Spangeleisen (spangliges o. streifiges Roheisen); surowiec prążkowany (met.) p. Roheisen (spiegeliges).
Spange (Kamm, Schußkörner) b. d. Schlämmarbeit; osad ziarnisty, wierzchni (sort.).
Spanglig (streifig, mit grauem Saum oder grauer Naht) vom Roheisen; prążkowany (met.).
Spangrün (von Farbe); grynszpanowy (min.).
Spannagel; napinka, przypinka, pluskiewka.
Spannbalken; ściągnica, jęta wieszarowa, ścięgno (bud.).
Spannbogen; łuk wspięty (bud.).
Spanndraht (Spannseil); drut odciągowy, napinający, lina napinająca, uwięź (komina).
Spanne (Handmaß); piędź.
Spannen; naciągać, napinać, wyprężyć, naprężać.
Spannjoch; rozpora, pryk, prężacz (górn. cieś.).
Spannkraft (Expansivkraft, Elastizität); prężność, rozprężliwość, naprężenie, siła napięcia, siła wyprężająca (fiz.).
Spannlager (b. Schachtabteufen); rama rozprężna (górn.).
Spannpfändung (bei Getriebezimmerung); rozprężne odrzwia pomocnicze (górn.).
Spannriegel (Brustriegel, Riegel); rozpora (bud. górn.).
Spannring; 1) pierścień rozprężny; 2) nasuwka kleszczowa (reła, ryfka, ryfa).
Spannrolle (b. Treibriemen); krążek wyprężający, naprężający, prężnik.
Spannsäge; piłka stolarska (narz.).
Spannsäule (beim Maschinenbohren) p. Bohrspreize.
Spannscheibe; koło naprężające, wyprężające (maszyn.).
Spannschiene; szyna naprężająca (przyrząd saniowy do naprężania pasa) (maszyn.).
Spannschraube; śruba naprężająca, naprężnik (maszyn. el.).
Spannseil p. Spanndraht.
Spannung; 1) naprężenie, natężenie (wyt.); 2) prężność (gazów i par); 3) zwięzłość (skał).
zulässige —; naprężenie (natężenie) dozwolone, dopuszczalne, bezpieczne, naciąg (wyt.).
Spannung (elektrische Spannung); napięcie (el.).
effektive —; napięcie rzeczywiste.
primäre —; napięcie pierwotne.
sekundäre —; napięcie wtórne.
verkettete —; napięcie główne, sprzężone.
Spannungsabfall; spadek napięcia (el.).
Spannungsamplitude; amplituda napięcia (el.).
Spannungsänderung; zmiana napięcia (el.).
Spannungsdifferenz (Spannungsunterschied); różnica napięcia (el.).
Spannungsdynamometer; dynamometr napięciowy (el.).
Spannungserhöher; prądnica dodatkowa, dodatnica (el.).
Spannungserhöhung; zwiększenie (podwyższenie) napięcia (el.).
Spannungsfläche; 1) pole naprężeń; 2) powierzchnia naprężeń (wyt.).
Spannungsgefälle; spad napięcia (el.).
Spannungsgleichheit; równość napięcia (el.).
Spannungsgrad; stopień napięcia.
Spannungsgrenze; granica napięcia.
Spannungsinduktor; induktor napięciowy (el.).
Spannungskoeffizient; 1) sprawność prężności (maszyn); 2) spółczynnik naprężenia (natężenia).
Spannunskraft; siła naprężająca.
Spannungskurve; 1) krzywa napięcia (el.); 2) krzywa naprężenia (natężenia).

Spannungsmesser; 1) prądomierz, woltomierz, woltmetr, wskaźnik napięcia, woltnik (el.); 2) manometr; 3) dynamometr, siłomierz, prężnomierz.
Spannungsmessung; pomiar napięcia (el.).
Spannungsregulator; miarkownik (regulator) napięcia (el.).
Spannungsreihe; szereg napięciowy, rząd napięć (el.).
thermoelektrische —; szereg napięciowy termoelektryczny.
Voltasche —; szereg napięciowy Wolty.
Spannungresonanz; rezonancja napięciowa, rezonancja napięć (el.).
Spannungsschwankungen; wahania napięcia (el.).
Spannungssicherung; bezpiecznik napięciowy, ochronnik od nadmiaru napięcia (el.).
Spannungsspule; cewa (cewka) bocznikowa (el.).
Spannungsteiler; rozdzielnik napięcia, dzielnik napięcia (el.).
Spannungsteilerdynamo (Dreileiterdynamo) p. Dreileitermaschine.
Spannungstransformator; przetwornik (transformatorek) napięcia (napięciowy) (el.).
Spannungsüberschuß; nadmiar napięć (el.).
Spannungsunterschied; różnica napięcia (el.).
Spannungsverlust; strata napięcia.
Spannungswandler; przetwornik napięcia (napięciowy), przetwornik pomiarowy (el.).
Spannungszeiger; woltomierz, woltmetr, wskaźnik naprężeń (el.).
elektrostatischer —; woltomierz elektrostatyczny.
Spannungszustand; stan napięcia, znajdowanie się pod napięciem (el.).
Spannvorrichtung; naprężacz, przyrząd naprężający (maszyn.).
Spannweite; rozpiętość, rozpona, otworzystość.
Gewölbs —; rozpiętość sklepienia.
lichte —, (Lichtweite); rozpiętość w świetle, prześwit, przelot.
theoretische —, (Stützweite, Tragweite); rozpiętość teoretyczna (stat. bud.).
Sparfeuerung; palenisko oszczędnościowe.
Spargelgrün (von Farbe); szparagowy (min.).
Spargelstein (der spargelgrüne Apatit); kamień szparagowy, szparagowiec (min.).
Sparren (Dachsparren); krokiew (bud.).
Anschifts —, (Anschübling, Knagge); przypustnica, przysuwnica.
ausgewechselter —; krokiew przejęta.
Grat —, (Eck —); krokiew narożna.
halber —; podkrokiew.
Kehl —, (Ix —, Eck —); krokiew koszowa.
Mansarddach —; krokiew Mansarda.
Zwischen —; krokiew jałowa, pusta międzywiązarowa, niewiązarowa.
Sparrenbau; budowa (wiązanie) krokwi (bud.).
Sparrendach; dach krokwiowy (bud.).
Sparrenfach (Sparrenfeld); pole międzykrokwiowe (bud.).
Sparrenholz (Kleinbauholz); budulec mały, krokwiowy, krokwina (bud.).
Sparrenkopf; krokiewnica, krokiewniczka (bud.).
Sparrennagel; gwóźdź krokwiowy, krokwiak.
Sparrenwechsel; przejma krokwiowa, wymian krokwiowy (bud.).
Sparrenzimmerung; wyprawa, (oprawa, obudowa, wydrzewienie) krokwiowa (górn. cieś.).
Sparrig (ausgebreitet); krokwiasty.
Sparrost; ruszt oszczędnościowy.
Sparschaltung; łączenie oszczędne (el.).
Sparschaltungsumformer; przetwornica niedochłonna (el.).
Spartait; spartait (min.).
Spat (pl. Späte, Spatgang) p. Mittagsgang.
Spate (pl.); spaty, szpaty (kamienie łupne, łuskowce) (min.).
Spateisenstein (Eisenspat, Siderit, Stahlstein, Stahlerz, Eisenkalk. Knopprüssel, Flinz, Pflinz, Pflönz, brachytyper Parachrosbaryt); syderyt, spat żelazny, żelaziak spatowy, żelazo spatyczne, ruda stalowa, stalówka (min.).
Spatel (Vogelzunge); łopateczka, łyżeczka, spatula (form.).
Spaten; rydel, ryskal (narz.).
— **des Meißels**; dłuto świdra.
Spatig (von Struktur); łupny (min.).
Spathiopyrit; spatjopiryt (min.).
Spätrenaissance (Barockstil); późny renesans, barok (arch.).

Speckstein (Steatit, pseudomorpher Glyphinsteatit); talk, łojek, słoniniec (min.).

Specktorf (Pechtorf, amorpher Torf); torf tłusty, smolisty (min.).

Spediteur (Versender, Verfrachter); pośrednik przesyłek towarowych, spedytor.

Speditionsgebühr (Speditionsspesen); należytość spedycyjna, koszta spedycyjne.

Sperrkies (Sperkies) p. Markasit.

Speiche (Radarm) p. Radspeiche.

Speichenrad; koło sprychowe.

Speicherbatterie; baterja zapasowa (el.).

Speis (Mauerspeise) p. Mörtel.

Speise; 1) domieszka (metalowa) (met. hut.); 2) zaprawa wapienna (bud.).

Speiseapparat (Speisevorrichtung) eines Dampfkessels; zasilacz, przyrząd zasilający (maszyn.).

Speisekabel; kabel zasilający (el.).

Speisekammer; spiżarnia.

Speiseklappe (Speiseventil); wentyl (zawór) zasilający, samoczynny (maszyn.).

Speisekopf; wylew pompy zasilającej, głowica wylewu (maszyn.).

Speiseleitung; 1) przewód (przewodnik, tor) zasilający (el.); 2) p. Speiserohr.

Speisen (einen Dampfkessel); zasilać (kotły parowe wodą) (maszyn.).

Speisenetz; sieć zasilająca (el.).

Speisepumpe; pompa zasilająca (maszyn.).

Speisepunkt; punkt zasilający, dosyłowy, zasyłowy (el.).

Speisepunktspannung; napięcie w punkcie zasilającym (el.).

Speiserohr (Speiseröhre, Speiseleitung); rura (przewód) zasilająca (maszyn.).

Speiserufer (Lärmpfeife); świstawka kotłowa, alarmowa, ostrzegacz kotłowy (maszyn.).

Speisesaal (Speisezimmer); jadalnia, sala stołowa, refektarz.

Speisesalz (Tafelsalz); sól jadalna, spożywcza, stołowa (min. techn.).

Speiseventil p. Speiseklappe.

Speisevorrichtung (eines Dampfkessels) p. Speiseapparat.

Speisewasser; woda zasilająca (maszyn.).

Speisezimmer p. Speisesaal.

Speisgelb (von Farbe); bronzowy (min.).

Speiskobalt (Arsenikkobalt); smaltyn, smaltyna, kobalt siatkowy, arsenek kobaltu (min.).

grauer —; kobalt szary; p. Saffiorit.

weißer —; kobalt biały; p. Smaltin.

Speisung; 1) zasilanie, dopływ (poziemny lub naziemny) (el.); 2) p. Kesselspeisung.

Spektralanalyse; rozbiór widmowy, analiza widmowa, spektralna (fiz.).

Spektralapparat p. Spektroskop.

Spektrometer; widmomierz (fiz.).

Spektroskop (Spektralapparat); spektroskop (fiz.).

Spektrum (Erscheinung); widmo (fiz.).

normales —, (typisches —); widmo normalne.

Spengler (Klempner); blacharz.

Spenglerarbeit (Klempnerarbeit); blacharstwo, robota blacharska.

Spenglerei (Klempnerei); 1; blacharstwo; 2) blacharnia, pracownia blacharska.

Sperkies (Speerkies)p. Markasit.

Sperr (Sperrhaken); zapadka, hamulczyk, sobaczka (języczek sprężyną przyciskany, wpadający między zęby kółka dla zatrzymania go) (maszyn.).

Sperrbaum; 1) zapora, barjera (u rogatki); 2) rozwora (u wozu).

Sperre; 1) opieczętowanie sądowe; 2) wstrzymanie płacy; 3) zastawka (u młotów pudlowych) (hut.); 4) zamknięcie (wody).

Sperren; 1) zamykać, zamknąć (drzwi); 2) zagrodzić (przejście); 3) zahamować (koło).

Sperrflüssigkeit; 1) płyn uszczelniający; 2) płyn manometryczny.

Sperrhaken p. Sperr.

Sperrhorn (Hornamboß, Spitzamboß); szparóg, rogal, kowadło dwuróg, dwurożek (kow.).

Sperrklinke (der Winde); zapadka (maszyn.).

Sperrmaß; rozmierzka, rozmiarka (górn. cieś.).

Sperrad (das Sperr-rad); koło zapadkowe, zatrzymowe, kółko zaporcze, zatrzym (maszyn.).

Sperr- und Bremswerk; wstrzymnik (maszyn.).

Sperrventil; wentyl (zawór) zamykający (maszyn.).

Sperrvorrichtung (der Magnetnadel); zatrzym (miern. górn.).
Sperrwerk: wechwyt, wchwyt (maszyn.).
Spesen (Unkosten, Auslagen); koszta, wydatki (u kupców).
Spessartin (Mangan-Tongranat); spesartyn (min.).
Spezialbewetterung p. Sonderbewetterung.
Spezialkarte; plan (mapa) szczegółowy.
Spezifisch (eigen); właściwy, gatunkowy, specyficzny.
Spezifische Wärme; ciepło gatunkowe, cieplik właściwy (fiz.).
Spezifischer Druck; ciśnienie właściwe (mech.).
Spezifischer Widerstand: opór właściwy (el.).
Spezifisches Gewicht; ciężar właściwy, gatunkowy.
Sphalerit (Zinkblende, Blende, dodekaëdrische Granatblende); blenda cynkowa, sfaleryt (min.).
Sphärisch (kugelförmig); sferyczny, kulisty (geom.).
Sphärische Aberration (Abweichung wegen der Kugelgestalt); zboczenie (aberacja) sferyczne (fiz.).
Sphärischer Spiegel (Kugelspiegel); zwierciadło kuliste, sferyczne (fiz.).
Sphärisches Dreieck; trójkąt sferyczny (geom.).
Sphärit; sferyt (min.).
Sphärocobaltit (Sphärokobaltit, Kobaltspalt); sferokobaltyt, spat kobaltowy (min.).
Sphäroid (kugelähnlicher Körper); sferoida, figura kulowata (geom.).
Sphärometer (zur Messung der Dicke dünner Platten); sferometr (fiz.).
Sphärosiderit (Siderit in strahlig-kugeliger Bildung); sferosyderyt, ruda żelazna kamionkowa, ruda bulasta (min.).
Sphärostilbit; sferostylbit (min.).
Sphen p. Titanit.
Sphenoid (tetragonales Sphenoid, tetragonales Sphenoëder, tetragonaler Keilflächner); sfenoid, czworościan tetragonalny, kliniec jednodwuosiowy (kryst.).
Sphenophyllum; sphenophyllum (roślina paprociowa skamieniała w pokładach węglowych) (geol.).
Sphenopteris; sphenopteris (roślina paprociowa skamieniała w pokładach węglowych) (geol.).
Sphragid von Lemnos (Lemnische Erde); sfragid, ziemia lemnejska (min.).
Spiauter p. Zink.
Spiauterit; spiauteryt (min.).
Spiegel; 1) lustro, zwierciadło; 2) zwierciadło (wody); 3) zbój (przodek obrąbany naokoło na jeden metr długości) (górn.); 4) p. Harnisch.
Spiegelamalgam (Spiegelfolie); podlewa zwierciadłowa (techn.).
Spiegeleisen (spiegeliges Roheisen, blätteriges weißes Roheisen, Spiegelfloß, Hartfloß, Rohstahleisen, Rohstahlfloß); surowiec zwierciadlisty, stalisty, surówka zwierciadlista, stalista (met.).
hochmanganhaltiges —; surowiec zwierciadlisty wysokomanganowy.
Spiegelfernrohr (Teleskop); teleskop, dalekowidz katoptryczny.
Spiegelfloß (spiegeliges Floß); gęś zwierciadlista (gęś surowca zwierciadlistego) (met.) p. Spiegeleisen.
Spiegelgalvanometer; galwanometr zwierciadłowy (el.).
Spiegelgeräte; przyrządy zwierciadlane, węgielnice zwierciadlane (miern.).
Spiegelgewölbe; sklepienie zwierciadłowe (bud.).
Spiegelinstrument; instrument (przyrząd) zwierciadłowy, zwierciadlany (miern.).
Spiegelkreuz; krzyż zwierciadlany (miern.).
Spiegellehre p. Katoptrik.
Spiegelmetall; spiż (metal) zwierciadłowy (met.).
Spiegelroheisen (Hartfloß) p. Spiegeleisen.
Spiegelsextant; sekstans (sekstant) zwierciadlany (miern.).
Spiegeltangentenbussole; stycznica zwierciadłowa (el.).
Spiegelung; odzwierciedlenie, reflektowanie, odblask.
Spiegelwattmeter; watomierz (watmetr) zwierciadłowy (el.).
Spiegelwinkelmesser (Kathetometer); katetometr (fiz.).
Spiel (Gang) eines Mechanismus; chód, bieg (maszyn.).
Spielpunkt; punkt równania się (górowanie) libeli (bańki libeli) (miern.).
Spielraum (Zwischenraum); gra, luz, przedział, odstęp, prześwit.

— **zwischen Kolben und Zylinder;** niedosuw.
Spieß p. Schüreisen.
Spießbaum (die stehende Welle des Göpels) p. Ständerbaum.
Spießeckig p. Spießwinklig.
Spießeckige Verwerfung; uskok ukośny (geol.).
Spießglanz (Antimon); antymon (min.)
Spießglanzasche (Antimonasche); popioł antymonowy (hut. chem.).
Spießglanzbleierz p. Bournonit.
Spießglanzblende p. Pyrostibit.
Spießglanzblüte p. Weißspießglanzerz.
Spießglanzmetall (Antimon); antymon (chem. met.).
Spießglanzocker (Antimonocker); ochra antymonowa (min.).
Spießglanzsafran p. Pyrostibit.
Spießglanzsilber (Spießglassilber, Antimonsilber, Diskrasit, prismatisches Antimon); srebro antymonialne, dyskrazyt (min.).
Spießwinklig (spießeckig); ukośny.
Spille (Griff am Haspelhorn); rączka korbowa (maszyn.).
Spillenhaspel; kołowrót korbowy (maszyn.).
Spillenrad (Sprossenrad, Spillrad); koło z szczeblami, koło szczeblowe (maszyn.).
Spindel (Schraubenspindel); trzpień śruby (maszyn.) p. Schraubenbolzen.
Spindel (Welle); wrzeciono, wał cienki, wrzecionko.
Spindelbaum (eines Göpels) p. Ständerbaum.
Spindelblitzableiter; odgromnik swornіowy (el.).
Spindeldocke p. Spindelstock.
Spindeldrehbank; tokarka wrzecionowa (techn.).
Spindelgewölbe; sklepienie helisoidalne, skl. św. Idziego (bud.).
Spindelstiege; schody kręte z rdzeniem pełnym (bud.).
Spindelstock (Spindeldocke); głowica, wrzeciennik, koziołek wrzeciona (techn.).
Spindelzellenschalter; ładownica swornіowa (el.).
Spinell (dodekaëdrischer Korund); spinel (min.).
edler —, (roter —) p. Rubinspinell.
lichtrosenroter — p. Rubin-Balais.
schwarzer — p. Pleonast.
Spinellan p. Nosean.
Spinne (Spinnenbüchse) beim Erdbohren; pająk, chwytacz pająkowaty (wierc. ziem.).
Spiralbohrer p. Schlangenbohrer.
Spiraldübel; kołek druciany, śrubowy (el. techn.).
Spirale (Spirallinie, Schneckenlinie, Schraubenlinie); krzywa zwojowa, wężownica, linja ślimakowa, spirala, ślimak (geom.).
Spiralfeder; sprężyna zwinięta, zwita, spiralna, zwojówka (techn.).
Spiralförmig (schneckenförmig); spiralny, ślimakowaty, kręty.
Spiralgebläse p. Schraubengebläse.
Spiralkorb p. Spiraltrommel.
Spiralkrätzer (Fuchsschwanz) p. Bohrkrätzer.
Spirallinie p. Spirale.
Spiralnippel; trzpionek na ślimaczu (el.).
Spiralpumpe; pompa spiralna, czerparka łopatkowa (maszyn.).
Spiralseil; lina zwita, skręcona, usłojona (maszyn. górn.).
Spiralsieb; sito zwojowe, ślimakowate (sort.).
Spiraltrommel (Spiralkorb); bęben spiralny, wężownicowy (maszyn. górn.).
Spiralwicklung; nawój skrętowy, uzwojenie ślimacze (el.).
Spirifer; spirifer (małża ramionopława w formacji sylurskiej) (geol.).
Spiritus; spirytus, okowita (techn.).
Spirituslampe; lampa spirytusowa (techn.).
Spiritusmotor; motor (silnik) spirytusowy (maszyn.).
Spisasalz (in Wieliczka); sól spizowa, spiżowa (uławicona między składami soli zielonej, a pokładami soli szybikowej, z ziarkami piasku i cząstkami organicznemi) (geol. soln.).
Spital (Krankenhaus); dom chorych, lecznica, szpital.
Spitzaxt; dzióbas, oskard, siekiera kończasta (narz.).
Spitzbalg (Spitzbalgen); miech trójkątny (kow. hut. maszyn.).
Spitzbalken p. Hahnenbalken.
Spitzbogen; ostrołuk, dwułucze, łuk gotycki, strzałkowaty (bud.).
Spitzbogengewölbe (gotisches Gewölbe); sklepienie ostrołukowe, gotyckie (bud.).
Spitzbogenstil (gotischer Stil); styl gotycki (arch.).

Spitzbohrer; 1) p. Bohrer; 2) Pyramidenbohrer.
Spitze; 1) kończyna, ostrze, grot (kilofa); 2) wierzchołek; 3) żelazo, żelazkzo, klin (górn.).
Spitzeisen (für Steinmetze); dłuto kolczaste, kolczak.
Spitzeisen (Setzeisen) p. Bergeisen.
Spitzen (Scheiden, Pfähle); p. Schwarten.
Spitzen (schärfen); ostrzyć.
Spitzenwirkung (Wirkung der Spitzen); działanie ostrzy, działanie kończynowe (el.).
Spitzer Winkel; kąt ostry (geom.).
Spitzgerinne (Reihe, Spitzkästen) b. d. Mehlführung; żłoby piramidalne (sort.).
Spitzhacke (Spitzhaue) p. Keilhaue.
Spitzhammer; dziobak, nosaciec, (młotek kamieniarski).
Spitzhammer (Berghammer, Haueisen, Schrämhammer, Knappeneisen); czakan (młot duży, w jednym końcu śpiczasty, z drugiego końca obuchem opatrzony) (górn.).
Spitzhaue (Spitzhacke) p. Keilhaue.
Spitzkasten (Spitzkastenapparat) von Rittinger; skrzynia (piramidalna) ostrosłupowa Rittingera (sort.).
Spitzkeil; klin grotowy, kończasty, ostry (górn.).
Spitzkorb (b. d. Sudsalzerzeugung); kosz ostrosłupowy, skrzynia ostrosłupowa (warzel.).
Spitzkrampe (Spitzhaue); okard, czakan, czagan (narzędzie do łupania skały, muru i ziemi).
Spitzkratze; motyka (narz.).
Spitzlutte (pl. Spitzlutten); lutnie ostrosłupowe (Rittingera) (sort.).
Spitzschiene p. Zunge.
Spitzstahl; obtocznik, obtoczniak, nóż kończasty (tok).
Spitzwinklig; ostrokątny (geom.).
Spitzwinkliges Dreieck; trójkąt ostrokątny (geom.).
Spitzzange; 1) kleszcze (szczypce, obcążki) śpiczaste; 2) kleszcze kabłąkowe.
Spitzzirkel p. Zirkel.
Spleißen; 1) łamać, łupać; 2) wiązać, splatać (liny); 3) odlewać (surowiec w czylach).
Spleißen (Scheibenreißen) p. Rosettieren.
Spleißkupfer p. Rosettenkupfer.
Spleißofen (Kupferspleißofen); piec szpleisowy, piec do miedzi (met.).
Spließhölzer (Ladeholz, Ausfüllungsholz) p. Pfahlholz.
Splint; biel, obłona (w drzewie); 2) zawłoczka, lon, przetyk, przetyczka, zatyczka; 3) drzazga, wiór.
Splinthammer (Spalthammer); rozcinacz (do rozcinania żelaza na gorąco) (kow.).
Splitterig (vom Bruch der Mineralien); zadziorowy (min.).
Spodumen (Triphan, prismatischer Triphanspat); spodumen, tryfan (min.).
Spondylus; spondylus, kłopotek, zawiaśnik, pielgrzymek (małża bezgłowa jednomuszkułowa w kredzie wierzchniej) (geol.).
Sprachrohr; tuba (głosowa), gadaczka.
Sprechtrichter; muszla mikrofonowa (el.).
Spreißhaken; osęka kurzacka, sprysak (do ściągania okrywki z milerza zetlonego) (węgl.).
Spreize; 1) rozpora, podpora; 2) p. Einstrich.
Spreizen (abspreizen, abstreben); rozpierać, podpierać, stemplować (górn. cieś.).
Spreizenschlagen (das); bicie rozpór (miern.).
Sprengarbeit (das Sprengen, Bohr- und Schießarbeit); strzelanie, rozsadzanie (skały prochem, dynamitem i t. d.) robota strzelnicza, strzelana, strzelka (górn.).
kombinierte — p. Schräm- und Sprengarbeit.
Sprengbohrer (Bergbohrer, Handbohrer); świder górniczy, ręczny (górn.).
Sprengbohrloch (Sprengloch) p. Bohrloch.
Sprengen (schießen); strzelać, rozsadzać (skałę prochem, dynamitem i t. d.) (górn.).
Sprenggelatine; żelatyna wybuchowa (mat. wybuch.).
Sprengkapsel (Kapsel, Zündkapsel, Zündhütchen); kapsla (spłonka) wybuchowa, zapalcza (górn.).
Sprengkeil (Schalenkeil, Federkeil); klin rozrywczy, dobywczy, łamulcowy (górn.) p. Federkeil.
Sprengkraft (Brisanz); siła rozsadzająca, miażdżąca, siła (gwałtowność) wybuchu.

Sprengloch (Sprengbohrloch) p. Bohrloch.
Sprengmaterial p. Sprengmittel.
Sprengmittel (Sprengstoff, Sprengmaterial, Explosivstoff): materjał wybuchowy, strzeliwo (górn.).
Sprengmittel-Betriebsordnung; regulamin obchodzenia się z materjałami wybuchowymi (górn.).
Sprengöl (Nitroglyzerin); nitrogliceryna (mat. wybuch.).
Sprengpatrone; nabój (patron) wybuchowy (górn.).
Sprengpulver (Schießpulver, Pulver); proch strzelniczy, wybuchowy (mat. wybuch.).
Sprengpumpe (b. Gewinnungsarbeiten); pompa rozsadzająca, rozrywająca (górn.).
Sprengsalpeter; saletra strzelnicza, wybuchowa (mat. wybuch.).
komprimierter —; saletra strzelnicza zgęszczona.
Sprengschuß (Schuß); strzał, wystrzał (górn.).
Sprengstoff p. Sprengmittel.
Sprengstoffmagazin: prochownia, skład materjałów wybuchowych (górn.).
Sprengstoffuntersuchung; badanie materjałów wybuchowych (górn.).
Sprengtechnik; technika robót wybuchowych.
Sprengung (Sprengen) p. Sprengarbeit.
Sprengwedel; kropacz, kropidło (wiecheć na drążku osadzony do zakrapiania ognia we fryszerce) (kow. met.).
Sprengwerk (Sprengwerksbalken, Sprengwerksträger); rozpornica, dźwigar rozporowy, wiązanie rozporowe (bud.).
einfaches —; rozpornica zwykła.
doppeltes —; rozpornica podwójna (z rozporą).
polygonales —; rozpornica wieloboczna.
symmetrisches —; rozpornica symetryczna.
zusammengesetztes —; rozpornica złożona, wielokrotna.
Sprengwerkbinder; wiązar rozpornicowy, rozporowy (bud.).
Sprengwerkdachstuhl; stolec dachowy rozporowy (bud.); p. Dachstuhl.
Sprengwerksbalken p. Sprengwerk.
Sprengwerksbrücke; most rozporowy (bud. most.).
Sprengwerksdach; dach rozporowy (bud.).
Sprengwerksträger p. Sprengwerk.
Sprengzeug (Sprengrequisiten); narzędzia (naczynie) strzelnicze (górn.).
Spreu; osypka, plewa.
Spreukupfer p. Streukupfer.
Spreustein (Bergmannit); kamień plewisty, bergmannit (min.).
Springbrunnen: wodotrysk, fontanna (geol.).
Springbühnen (zur Bergeförderung); pomosty szeregowe, skokowe (górn.).
Springen; 1) skakać; 2) pękać.
Springfeder; sprężynka odskakująca (maszyn. techn.).
Springkontakt; styk sprężynowy (el.).
Springquelle; źródło (zdrój) wytryskujące (geol.).
Springschalter: wyłącznik sprężynowy (el.).
Springschloß; zamek odskoczny, zatrzask (ślus.).
Springschlüssel: klucz suwny sprężynowy (wierc. ziem.).
Springstände; stanowiska omijane (miern.).
Spritzanwurf p. Rapputz.
Spritzarbeit; 1) natryskiwanie (przy wytwarzaniu solanki); 2) malowanie przez nakrapianie.
Spritzbewurf p. Rapputz.
Spritzbohrverfahren; wiercenie przez natryskiwanie, wiercenie prądem wody (bez dłuta) (wierc. ziem.).
dänisches —; wiercenie duńskie.
Spritze; sikawka (górn. hut. i t. d.).
Butten —; sikawka przenośna.
Dampf —; sikawka parowa.
Feuer —; sikawka pożarna.
Hand —; sikawka ręczna.
Handfeuer —; ręczna sikawka pożarna.
Karren —; sikawka dwukołowa.
Wagen —; sikawka czterokołowa.
Spritzenschlauch; wąż sikawki.
Spritzenstiefel; cylinder sikawki.
Spritzflasche: tryskawka, opłóczka, oblejka, pisetka (chem.).
Spritzhahn (Spritzwechsel); kurek natryskowy (maszyn.).
Spritzverfahren (bei der Solgewinnung); natryskiwanie (soln.).
Spritzwasser (zur Solgewinnung); woda natryskowa (soln.).
Spritzwasserleitung: wodociąg natryskowy (do celów natryskowych) (górn. soln.).

Spritzwerk (bei der Solgewinnung); 1) urządzenie natryskowe; 2) ługownia natryskowa (soln.).
Spritzwurf p. Rapputz.
Spröde (von Min. Met.); kruchy, łamliwy, ostry.
Sprödes Erz; ruda ostra (dająca ostre czyli kruche żelazo (hut. górn.).
Sprödglanzerz (Sprödglaserz) p. Stephanit.
Sprödigkeit; kruchość.
Sprosse (pl. Sprossen) einer Fahrt p. Fahrtsprosse.
Sprosseneisen; żelazo szczeblinowe, szczeblinownik (met.).
Sprossenrad p. Spillenrad.
Sprudel (Sprudelbrunnen); zdrój, źródło tryskające, wytrysk wody (geol.).
Sprudeln; bić, silnie wypływać, wytryskać.
Sprudelquelle; źródło tryskające (geol.).
Sprudelstein; kamień szprudlowy, karlsbadzki, źródleniec (min.).
Sprühen (von Metallen); pryskać.
Funken —; iskry sypać.
Sprühkupfer p. Streukupfer.
Sprung (pl. Sprünge, Spaltenverwerfung); uskok (geol.) p. Verwerfung.
Sprungfeld; pole uskokowe, pole uskoków (geol. górn.).
Sprunggebirge; górotwór uskokowy (geol. górn.).
Sprunghöhe (Verwerfungshöhe); wysokość uskoku (geol.).
flache —; wysokość uskoku pochyła.
seigere —; wysokość uskoku pionowa.
Sprungkluft (Verwerfungskluft); szczelina uskokowa (geol. górn.).
Sprungweite; szerokość (dalekość) uskoku (geol.).
Sprungwinkel; kąt uskokowy (geol.).
Spülbohren (Spülbohrung); wiercenie z przepłókiwaniem, wiercenie płóczkowe (wierc. ziem.).
Spule; 1) cewa, cewka, zwójka, zwójnica (el.); 2) kołowrotek, motowidło (miern.).
primäre —; cewa pierwotna.
sekundäre —; cewa wtóra.
Spülen; 1) płókać, wymywać; 2) pławić (sort.).
Spulenblitzableiter; odgromnik cewkowy, zwojowy (el.).
Spulenbreite; szerokość cewy (el.).
Spulenwicklung; nawój cewy, zwojnicy (el.).
Spulenwiderstand; opór cewy, zwojnicy (el.).
Spülgraben p. Schlämmgraben.
Spülklosett; wychodek (klozet) spłókiwalny (bud.).
Spülleitung (bei der Spülbohrung); przewód (rurociąg) płóczny (wierc. ziem.).
Spülpumpe (bei der Spülbohrung); pompa płóczna (wierc. ziem.).
Spülschächte (zum Einspülen des Versatzes); szyby płóczne, szyby do podsadzki płynnej (górn.).
Spülstrom; prąd (wody) płóczący, płóczny (sort.).
Spültrübe; 1) męty płóczne (sort.); 2) podsadzka płynna (górn.).
Spülung (des Bohrloches); przepłókiwanie (otworu wiertniczego) (wierc. ziem.).
Spülversahren (Schlammversatzverfahren) p. Spülversatzverfahren.
Spülversatz (Schlammversatz); podsadzka płynna (górn.).
Spülversatzverfahren (Schlammversatzverfahren); sposób zamulania podsadzką płynną (wyrobisk górniczych) (górn.).
Spülwasser; 1) woda płóczna (sort. wierc. ziem.); 2) woda zamulająca (przy podsadzce płynnej) (górn.).
Spund (Spundzapfen); czop, szpunt (do zatkania otworu beczki).
Spundloch (Austrageloch, Austragöffnung) beim Naßpochwerk; otwór wysypczy (sort.).
Spundbrett; półtorówka, deska 1½ calowa (matr.).
Spundmaschine; wpuściarka (do desek i bali) (stol.).
Spundwand; rozgroda, palisada drewniana, ściana palikowa, szczelna.
Spur; 1) ślad, trop; 2) tor kolejowy, droga kolejowa; 3) szerokość toru, prześwit toru; 4) p. Stich.
Spuren (Spurschmelzen, Konzentrationsschmelzen, Konzentrationsarbeit); wytapianie matty miedzianej (met.).
Spurerweiterung p. Geleiserweiterung.
Spurherd (eines Schachtofens) p. Spurtiegel.
Spurkranz (Radkranz) eines Wagenrades; obrzeże (rąbek, krysa) obręczy, obrzeże (rąbek, krysa) koła (górn.).

Spurlager (Fußlager) p. Lager.
Spurlatte (Spurlatten) im Förderschacht p. Führungslatten.
Spurlehre p. Spurmaß.
Spurlinie; prosta śladu (geom.).
Spurmaß (Spurlehre) p. Geleislehre.
Spurmaß der Räder (Radstand, Radabstand); rozstawa kół.
Spurnadel p. Raumnadel.
Spurnagel (beim Grubenhund) p. Leitnagel.
Spurofen (Augenofen); piec spustowy (hut.).
Spurpunkt; punkt śladu (geom.).
Spurrinne; żłobek (maszyn.).
Spurrolle (beim Grubenhund) p. Leitnagel.
Spurrost; lech (matta) miedzi trzykrotnie prażony (met.).
Spurschmelzen p. Spuren.
Spurstein (gespurter Kupferstein, Konzentrationsstein, Doublierstein); matta surowa powtórna (met.).
Spurtiegel (Spurherd, Vorherd, Vortiegel) eines Schachtofens; przedskrzynie, przedtrzonie, przodek ogniska pieca szybowego (hut.).
Spurweite (Geleisweite); szerokość (prześwit) toru (kol. górn.).
Spurzapfen (Stehzapfen, Stützzapfen); czop stojący, stopowy (maszyn.).
Squeezer p. Luppenpresse.
S-Rohr (doppeltes Knierohr); esówka, rura esowata (maszyn.).
Staatsangehöriger; poddanny, obywatel państwa.
Staatsbahn (Staatseisenbahn); kolej państwowa, droga żelazna państwowa (kol.).
Staatsbeamte; urzędnik państwowy, rządowy, publiczny.
Staatsdienst; służba państwowa, rządowa, publiczna.
Staatsgebäude; budynek (gmach) państwowy, rządowy.
Staatsgewerbeschule; państwowa szkoła przemysłowa.
Staatsmonopol (Reichsmonopol); monopol państwowy, rządowy, skarbowy.
Staatsprüfung; egzamin państwowy.
Staatssaline; salina państwowa, rządowa (soln.) p. Saline.
Staatsstraße; gościniec państwowy, droga rządowa.
Staatswirtschaft; gospodarstwo państwowe, ekonomja polityczna.
Stab; pręt (mech. met. el. i t. d.).
bipolarer —; pręt dwubiegunowy.
notwendiger —; pręt niezbędny (mech.).
überzähliger —; pręt zbyteczny.
Stab (Stange, Barre); sztaba (met. techn.).
Eisen —, (Eisenstange); sztaba żelazna, pręt żelazny.
Rost —; pręt rusztu, rusztowina, rusztownik.
Stahl —, (Stahlstange); sztaba stalowa, pręt stalowy.
Stabanker p. Anker.
Stabeisen (Stangeneisen, Kommerzeisen); żelazo prętowe, sztabowe, drążkowe, surownik.
grobes — p. Grobeisen.
schwaches — p. Feineisen.
Stabeisenwalzen (Walzen zur Darstellung des Stabeisens); walce wyciągające, sztabowe (maszyn. hut.).
Stabeisenwalzwerk (Stabwalzwerk); walcownia na żelazo prętowe, walcownia sztabowa (maszyn. hut.).
Stäbenausfüllung; laskowanie (bud.).
Stabförmig; pręcikowaty, prętowaty.
Stabil (standfest, standfähig, feststehend, dauerhaft); stały, trwały, pewny, mocny, niezmienny, stateczny.
Stabilität (Standfähigkeit, Standfestigkeit, Dauerhaftigkeit); stałość, pewność, stateczność, trwałość, ostojność, stojność (równowagi).
Stabilitätsmoment; moment stateczności, stałości (mech.).
Stabkraft; siła (działająca) w pręcie (mech.).
Stabmagnet; magnes prętowy (el.).
Stabmagnetismus; magnetyzm prętowy (el.).
Stabspannung; naprężenie (natężenie) w pręcie (mech.).
Stabstahl; stal sztabowa (met.).
Stabverbindung (Stabsystem); układ prętów (mech.).
bewegliche —; układ prętów chwiejny (mech.).
starre —; układ prętów sztywny.
Stabwalzwerk p. Stabeisenwalzwerk.
Stabwicklung; uzwojenie prętowe, nawój prętowy (el.).
Stabzünder (b. Gewinnungsarbeiten); zapalnik sztabkowy, prętowy (górn. el.).
Stachel; kolec, oścień.
Stachel (b. Pferdegöpel) p. Schleppspieß.
Stacheldraht; drut kolczasty (met.).

Stachelhäuter (Echinodermata, Echinodermen); szkarłupnie (jedna z gromad promieniaków) (geol.).
Stadel; 1) komora prażarska (hut.) p. Röststadel; 2) p. Gezähekasten.
Stadelrösten (Stadelröstung, Röstung in Stadeln); prażenie (rud) w stosach, w międzymurkach (hut.).
Stadtbahn; kolej miejska.
Stadtbauamt; urząd budownictwa miejskiego.
Stadtbaumeister; budowniczy miejski.
Stadtbauplan; plan budowy miasta.
Stadtgebäude; budynek miejski.
Stadtplan; plan miasta.
Stadtschule; szkoła miejska.
Stadtvermessung; pomiar miasta (miern.).
Staffelbrüche (Treppenverwerfungen, Terrassenverwerfungen) p. Verwerfung.
Staffelgradierung p. Dachgradierung.
Staffelit; stafelit (min.).
Staffelmessung; pomiar schodkowy, stopniowy, schodkowanie (miern.).
Staffelstich (bei der Torfgewinnung) p. Treppenstich.
Staffelwalzen p. Stufenwalzen.
Staffelwalzwerk p. Stufenwalzwerk.
Staffelzeug; przyrząd schodkowy, stopieńkowy (miern.).
Stahl; stal (met.).
angelassener —; stal napuszczana.
Bessemer —; stal bessemerowska, stal Bessemera.
Blasen —, (aufgeschwellter —); stal bąblasta, pęcherzykowata.
Damaszener —, (damaszierter —); stal damasceńska, dziwerowana.
Feder —; stal sprężynowa, resorowa.
Feilen —; stal pilnikowa.
Fluß —, (Ingotstahl); stal zlewna, staliwo.
gehärteter —; stal hartowana.
Glüh —; stal żarowa, surowiec kowny.
Guß —, (gegossener —); stal lana, tyglowa.
Martin —; stal martinowska, stal Martina.
nachgelassener —; stal odpuszczona.
Nickel —; stal niklowa, niklowana.
Puddel —, (gepuddelter —); stal pudlowa, pudlarska.
Raffinier —, (Gerb —, Fein —, Edel —); stal przeciągana, rafinowana, oczyszczona.
Roh —, (Schmelz —, Frisch —); stal surowa, pospolita, naturalna, świeżona.
Rund —; stal prętowa, stal w prętach.
Schweiß —, (schweißbarer —); stal zgrzewalna, spawalna, spójna.
Silber —; stal srebrzysta, stal biała polerowana.
Streck —, (gewalzter —); stal walcowana.
temperierter —; stal odwęglana.
Tiegelguß —; stal lana, tyglowa.
ungehärteter —; stal niehartowana.
weicher —; stal miękka.
Werkzeug —; stal narzędziowa.
wilder —, (Willer); stal dzika.
Wolfram —; stal wolframowa, specjalna.
Zement —, (zementierter —, Brenn —); stal nawęglana, cementowana.
Stahlarbeit (Erzeugung des Stahls); wyrób (wytwarzanie) stali (met.).
Stahlabfall; odpadki stali, odpadki stalowe.
Stahlarbeit (Stahlfabrikat); wyrób stalowy, wyrób ze stali (met.).
Stahlarmierung; opancerzenie stalowe.
Stahlartig; stalisty, stalny.
Stahlband; taśma stalowa.
Stahlblech; blacha stalowa (met.).
Stahlblock (Ingot); bałwan (blok) stali (met.).
Stahlbrennen; wyrób stali nawęglanej, cementowanej (met.).
Stahldachel p. Stahlluppe.
Stahldeul p. Stahlluppe.
Stahldraht; drut stalowy (met. techn.)
Stahldrahtseil p. Drahtseil.
Stählen (Gezähe); stalić, nastalić, hartować, stwardzać.
Stahlerz (Stahlstein, reiner Spat- und Brauneisenstein); ruda stalowa, stalówka, syderyt (górn. hut.).
Stahlfabrik p. Stahlhütte.
Stahlfabrikat (Stahlarbeit); wyrób stalowy, wyrób ze stali (met.).
Stahlfeuer p. Stahlfrischfeuer.
Stahlfloß (Rohstahlfloß, Hartfloß) p. Spiegelfloß.
Stahlformguß (Stahlguß); odlew zlewny, stalowy (met. odl.).
Stahlfrischen (Stahlfrischerei, Stahlfrischmethode, Stahlfrischprozeß); świeżenie (fryszowanie) stali (met.)

Stahlfrischfeuer (Stahlfeuer); ogień fryszerski (ognisko fryszerskie, fryszerka) na stal (met.).
Stahlgerben p. Gerben (den Stahl).
Stahlgerbfeuer p. Stahlraffinierfeuer.
Stahlgießerei; 1) odlewanie (lanie) stali (sposób); 2) odlewnia stali, stalownia (met. techn.).
Stahlgrau (von Farbe); stalowoszary, stalowy, barwy stalowej (min.).
Stahlguß; 1) odlewanie (lanie) stali (sposób); 2) odlew stalowy (wyrób).
Stahlhammer; 1) młot stalowy; 2) stalownia (met.).
Stahlhammerwerk p. Stahlhütte.
Stahlhütte (Stahlfabrik, Stahlwerk, Stahlhammerwerk); stalownia, huta stalowa (met.).
Stahlindustrie; przemysł stalowy (met.).
Stahlkeil; klin stalowy.
Stahlluppe (Stahldachel, Stahldeul, Stahlschrei, Schrei); dul (łupa, lupa) stalowy (met.).
Stahlmagnet; magnes stalowy (el.).
Stahlmantel; 1) płaszcz stalowy; 2) opona stalowa (el.).
Stahlmeßband; taśma stalowa (miern.)
Stahlpanzer; pancerz stalowy.
Stahlpanzerrohr; rurka stalowo-pancerna (el.).
Stahlpanzerung; opancerzenie stalowe.
Stahlpuddeln; pudlowanie stali (met.).
Stahlraffinierfeuer (Stahlgerbfeuer); rafinowe ognisko do stali (met.).
Stahlraffinierhammer (Stahlraffinierhütte); rafinerja stali (met.).
Stahlrails p. Stahlschiene.
Stahlroheisen p. Rohstahleisen.
Stahlrohr; rura stalowa.
Stahlschiene (Stahlrails); szyna stalowa (kol.).
Stahlschmiede; kuźnia stalowa, stalownia.
Stahlschrei (Schrei) p. Stahlluppe und Schrei.
Stahlstein p. Stahlerz.
Stahlware; towar stalowy (met. techn.).
Stahlwalzwerk; walcownia na stal, walcownia stalowa (met.).
Stahlwasser (eisenhaltiges Wasser); woda żelazista, stalista (min.).
Stahlwerk p. Stahlhütte.
Staket p. Lattenzaun.
Stalagmit (Tropfsteinkegel); stalagmit, naciek (na dnie groty) (min. geol.).
Stalaktit (Tropfstein); stalaktyt, sopel, sopleniec (u stropu groty) (min. geol.).
Stalaktitengewölbe; sklepienie sopleńcowe (bud.).
Stalaktitenhöhle; grota stalaktytowa (geol.).
Stall (Stallung); stajnia.
Gruben —, (Grubenstallung); stajnia kopalniana, podziemna.
Stallmeister; stajenny.
Stallmeistereikonto; kredyt na utrzymanie stajni, rachunek stajenny.
Stamm; pień.
Stammende; odziomek.
Stammholz; drzewo pienne, odziomkowe.
Stammstärke; grubość pnia.
Stampfbau (Pisèmauer); mur ziemiolity, ziemiościan (bud.).
Stampfbeton; beton ubijany (bud.).
Stampfe; 1) ubijaczka, stępka, stempka (wałek drewniany do ubijania piasku na modelu) (form.); 2) p. Matrize.
Stampfe (Stampfmühle) p. Stampfwerk.
Stampfen (Erdreich, Dämme stampfen); ubijać (bud.).
Stampfen (mit Stampfen zerkleinern, pochen); tłuc (techn. sort.).
Stampfer (Stößer) zum Stampfen von Erdreich; dobnia, ubijak, obijak (bud.).
Stampfer (Arbeiter beim Stampfen); ubijacz, stępkarz, stępnik, tłuczkarz.
Stampfer (Stempel eines Stampfwerkes); stępor, stempor, tłuk (sort.).
Stampfer (Bohrstampfer) p. Ladstock.
Stampfers Nivellierinstrument; instrument niwelacyjny Stampfera, poziomnik Stampfera (miern.).
Stampfmühle p. Stampfwerk.
Stampfwerk (Stampfmühle, Stampfe); stępa, tłuczka (techn.).
Stampiglie; pieczątka.
Stand; 1) stan; 2) skutek; 3) stań, stanowisko (maszynisty).
Stand des Wassers (Wasserstand); stan wody, wodostan, wysokość poziomu wody.
Ständer; 1) stojak, stojec, sztender (słupek pionowy); 2) postument, podstawa filara, słup podporowy (bud.); 3) p. Lagerständer; 4) p. Walzenständer; 5) stator, stojnik, kadłub (el.).

Ständerbaum (Spießbaum, Spindelbaum, die stehende Welle eines Pferdegöpels); wał pionowy (wrzeciono) kołowrotu konnego (maszyn. górn.).
Ständerfeld; pole statora (stojnika) (el.).
Ständergerüst (eines Walzwerkes) p. Walzengerüst.
Ständerspule; cewa statora (stojnika) (el.).
Ständerwerk der Gradierhäuser (Dornengerüst); rusztowanie słupowe, układ słupowy (soln.).
Ständerwicklung; uzwojenie statora (stojnika) (el.).
Standhaft (vom Gebirge); trwały, stały, pewny (górn.).
Standhöhe; wysokość stanowiska (miern.).
Ständig; stały.
Standlinie (Basis); podstawa, linja główna, linja stanowiska (miern.).
Standort; 1) siedziba, siedlisko; 2) p. Standpunkt.
Standpunkt (Standort); stanowisko (miern.).
Standrohr; 1) stojak rurowy, rura stojąca, stojakowa; 2) rura bezpieczeństwa (wyrównywująca ciśnienie wody w pompie) (maszyn.).
Standwasser (welches alte, verlassene Grubenbaue anfüllt); woda stała, stojąca (górn.).
Stange; 1) żerdź, tyka, drąg, drążek; 2) trzon (maszyn.).
Bohr — p. Bohrgestänge.
Kolben —; trzon tłokowy, drąg tłokowy (maszyn.).
Schub — p. Kurbelstange.
Stängelgneis (Stengelgneis); gnejs pręcikowy (geol.).
Stängelig (stänglig, stangenförmig); pręcikowy (min.).
Stängelkreide; kreda laseczkowa, krajana (min. techn.).
Stangen (Stangenleitung) p. Gestänge.
Stangenbarriere; rogatka drążkowa (kol.).
Stangenblitzableiter; odgromnik słupowy.
Stangenbohren p. Gestängebohren.
Stangenbohrer; dęczak (do wiercenia rur) (narz.).
Stangenbügel (Stangenkopf, Lagersitz); głowica trzona (kol.).
Stangenbündel (Bohrbündel) p. Bündel.
Stangeneisen p. Stabeisen.
Stangenförmig (von Mineralien) p. Stängelig.
Stangengang p. Stangenleitung.
Stangengold (Gold in Stangen); złoto prętowe, złoto w prętach (met.).
Stangenhaken; 1) p. Krückelstuhl; 2) p. Krumms.
Stangenkohle (stängeliger Anthrazit); węgiel słupkowaty (min.).
Stangenkreuz (Gestängekreuz) bei Schachtpumpen p. Kunstwinkel.
Stangenkunst p. Gestängekunst.
Stangenleiter; ostrew, półdrabek, drabina drążkowa p. Steigbaum.
Stangenleitung (Stangengang, Stangenwerk) p. Feldgeschleppe.
Stangenmessung; pomiar łatami.
Stangenprobe; próba moździerzowa (materjałów wybuchowych) (górn.).
Stangenrätter; rzeszoto prętowe, drążkowe (sort.).
Stangenrechen p. Rechen(wierc. ziem.).
Stangenschacht; szyb ciągadłowy, żerdzinowy (wodny, pompowy) (górn.).
Stangenschloß p. Gestängeschloß.
Stangenschlüssel (Gestängeschlüssel, Bohrschlüssel); ćwiertniak, lewokręt, klucz żerdkowy (klucz do przykręcania lub odkręcania przedłużnic) (wierc. ziem.).
Stangenschwefel; siarka laseczkowa, siarka w laseczkach (min. techn.).
Stangensilber; srebro prętowe, srebro w prętach (met.).
Stangenspat (stängeliger Schwerspat); baryt pręcikowy (min.).
Stangenstahl; stal sztabowa, stal w sztabach (met.).
Stangenstein p. Pyknit.
Stangentour p. Stangenzug.
Stangenverbindung; połączenie żerdzi, żerdek, drągów, trzonów i t. d.
Stangenwerk p. Stangenleitung.
Stangenzeug p. Stangenzug.
Stangenzinn; cyna prętowa, cyna w prętach (met.).
Stangenzirkel; 1) cyrkiel drążkowy, prętowy, drążkownik; 2) otwornik drążkowy, ćwiertniak stolarski.
Stangenzug (Stangenzeug, Stangentour); ciąg (rząd, zespół) żerdek wiertniczych (wierc. ziem.).
Stannate (zinnsaure Salze); cyniany (chem.).
Stannin p. Zinnkies.
Stanniol (Blattzinn, Zinnfolie, Zinnblatt); staniol, cynfolia, listek cynowy, cyna płatkowa (met. techn.).

Stanniollamelle; pasemko staniolowe, cynfoliowe (el.).
Stannit; stannit (mieszanina kasyterytu i kwarcu) (min.).
Stanze (Stampfe) p. Matrize.
Stanzen (hohl prägen, mit der Stampfe ausschlagen); wytłaczać, wyciskać, wybijać.
Stapeln; układać, składać.
Stapelplatz; plac składowy, składowisko.
Stapelschächte (Stappelschächte), Blindschächte im Ruhrkohlenbezirk bei steilem Einfallen der Flöze; szybiki poszukiwawcze (górn.).
Stärke; 1) moc, siła; 2) grubość; 3) natężenie (el.); 4) skrobia, mączka, krochmal.
Stärkegrad; stopień siły.
Starkstrom; prąd silny, mocny (el.).
Starkstromanlage; urządzenie (zład, instalacja) o prądzie silnym, mocnym; urządzenie prądu silnego (el.).
Starkstromausschalter; wyłącznik prądu silnego, mocnego (el.).
Starkstromautomat; krańcownik prądu silnego, mocnego (el.).
Starkstromkabel; kabel dla prądu silnego, mocnego (el.).
Starkstromleitung; przewód (przewodnik) dla prądu silnego, mocnego, przewodnik prądu silnego (el.).
Starkstrommotor; motor (silnik) o prądzie silnym, mocnym (el.).
Starkstromnetz; sieć dla prądów silnych, mocnych (el.).
Starkstromschalter p. Starkstromausschalter.
Starkstromtechnik; technika prądów silnych, mocnych (el.).
Starkstromumschalter; przełącznik prądu silnego, mocnego (el.).
Starr; sztywny, stały.
Starres System; układ sztywny (mech.).
Staßfurtit (Borazit); stasfurtyt (min.).
Statik (Gleichgewichtslehre) statyka.
graphische —, (Grapho —); statyka graficzna, grafostatyka.
Station; stacja, przystanek (kol.).
Anfangs —; stacja początkowa.
Durchfahrts —, (Durchgangs —); stacja przejazdowa.
elektrische —; stacja elektryczna, elektrownia.
End —; stacja końcowa, krańcowa.
Güter —, (Güterbahnhof); stacja towarowa, dworzec towarowy.
Mittel —, (Neben —, Zwischen —); stacja pośrednia.
Personen —; stacja osobowa, dworzec osobowy.
Umlade —; stacja przekładowa.
unterirdische —; stacja podziemna.
Wasser —; stacja wodna.
Winkel —; stacja kątowa, narożna.
Ziel —; stacja kresowa.
Zwischen — p. Mittel —.
Stationär (feststehend, dauernd); stacyjny, miejscowy, stały.
Stationäre Dampfmaschine p. Dampfmaschine (feststehende).
Stationierung (Stationieren); stacjonowanie, zdejmowanie z obwodu (miern.).
Stationsausgleichung; wyrównanie stanowisk (miern.).
Stationsblitzableiter; odgromnik stacyjny (el.).
Stationsdienst; służba stacyjna.
Stationsendverschluß; muła końcowa budynkowa (kablowa) (el.).
Stationsgebäude; budynek stacyjny, dworcowy.
Stationsgeleise; tor stacyjny, porządkowy (kol.).
Stationspunkt; punkt stanowiska (miern.).
Stationsschutz; ochrona stacji (el.).
Stationsspannung; napięcie stacyjne, napięcie na stacji (el.).
Stationsvorstand; naczelnik stacji, zawiadowca stacji (kol.).
Statisch (zur Gleichgewichtslehre gehörend); 1) statyczny (równoważny); 2) statycznie (równoważnie).
— **bestimmt;** statycznie wyznaczalny.
— **unbestimmt;** statycznie niewyznaczalny.
Statisches Moment p. Moment.
Statistik (Zahlenzusammenstellung, Zählwissenschaft); statystyka.
Stativ (Gestell, Ständerfuß); statyw, trójnóg, stojak, podstawa, nogi (przyrządu) (miern.).
Dreifuß —; statyw trójnożny, trójnóg.
Scheiben —; statyw (trójnóg) krążkowy.
Stock —; statyw prętowy, laskowy, laska.
Zapfen —; statyw czopowy.
Stativkopf; głowa (krążek) statywu, trójnoga (miern.).
Stativscheibe; krążek statywu, trójnoga (miern.).

Stator; stator, kadłub, stojnik (el.).
Statoranlasser; rozrusznik statorowy (el.).
Statorfeld; pole statora, stojnika (el.).
Statorspule; cewa (cewka) statora, stojnika (el.).
Statorwicklung; uzwojenie statora.
Status (Personalstand); stan osobowy.
Statusbogen; arkusz osobowy.
Statut (Satzung); statut.
Stau (künstliche Hemmung des Wasserlaufes); spiętrzenie (wody).
Staub; pył, kurz.
Staubbildung; tworzenie się pyłu, powstawanie pyłu.
Stauberde; próchnica sucha (geol.).
Staubabsaugung (bei der Kohlenverladung); odpylenie.
Stauben des Meilers; prochowanie milerza (obsypanie milerza miałem węglowym, czyli dawanie obsypki na darniowaniu) (węgl.).
Staubentzündung; zapalenie pyłu.
Stäuber; rozpylacz (techn.).
Stauberz; ruda przesiana (sort.).
Staubfeuerung; palenisko dla miału węglowego.
Staubkammer; odpylnia (techn. soln.).
Staubkohle (Kleinkohle, Lösche); miał węglowy (górn.).
Staubmaske; maska przeciwpyłowa.
Staubreiniger; odpylacz.
Staubröstung; prażenie miału (hut.).
Staubsand; piasek lotny, miałki (geol.) p. Flugsand.
Staubsieb; sito kurzowe, pyłowe, sito do miału (sort.).
Staubsturm; burza piaszczysta (geol.).
Staubtrommel (bei der Salzvermahlung); bęben kurzowy, pyłowy, sitowy (soln. sort.).
Stauchen; 1) zgrubiać, pogrubiać (żelazo); 2) ubijać (sól w beczki); 3) spłaszczać (metale).
Stauchen p. Ladstock.
Stauchgezähe; ubijaczki (górn.).
Stauchklotz (Prellstock) beim Stoßherd; odbój (sort.).
Stauchsetzmaschine (Maschinenstauchsieb, Stauchsetzsieb, Stauchsieb); maszyna osadowa wisząca, ruchoma (sort.).
Stauchsetzsieb (Stauchsieb); sito osadowe wiszące, ruchome (sort.).
Stauchvorrichtung (Prelle) p. Prellvorrichtung.
Staudamm; grobla (przewał, wał) spiętrzająca (wodę).
Stauen (das Wasser); spiętrzać, wstrzymać, tamować (wodę).
Stauhöhe (des Wassers); wysokość spiętrzenia (wody).
Staurolith (prismatoidischer Granat); staurolit, krzyżeń, granatnik (min.).
Staußsche Schachtfalle; podchwyt (podstawka) Staussa (górn.).
Stauung (Stauen, Anstauung, Anspannung) des Wassers; spiętrzenie (wody).
Stauvorrichtung; zastawka.
Stauwasser; woda spiętrzona, zastawiona (rob. wod.).
Stauwerk; jaz, zastawka, budowla tamowa (rob. wod.).
Stearin (gereinigter Talg); stearyna, łojan, łoina (matr.).
Steatit p. Speckstein.
Stechbolzen; nit rozpierający (do połączenia dwu ciał nieprzylegających do siebie) (maszyn.).
Stecheisen (Sticheisen, Abstichspieß); przetykacz, sztachla, sztachulec (hut.).
Stechen des Torfes (Abstechen des Torfes) p. Torfstechen.
Stechen (abstechen, ablassen) einen Schmelzofen; przetkać, przebić spust pieca, wypuścić stop z pieca (hut.).
Stechen der Form (Düsenneigung); nachylenie dysz (hut.).
Stecher; dłutnik, grawer, sztycharz (wycinający rylcem na kruszcu).
Stecher (Brenndorn); przebijak (żelazko śpiczasto zakończone do wybijania dziur na zimno w blasze lub na gorąco w żelazie) (kow. techn.).
Stechheber; lewar prosty, smoczek (fiz.).
Stechherd (eines Schachtofens) p. Stichtiegel.
Stechkuppelung (Stechkupplung); sprzęg przetyczkowy, zatyczkowy (górn.).
Stechmeißel; dłuto zwyczajne.
Steckanschluß; złącze wtyczkowe (el.).
Steckdose; gniazdo wtyczkowe (el.).
Stecker; wtyczka (el.).
Steckkontakt; styk zatyczkowy, zatycznik, gniazdo wtyczkowe (el.).
Steckvorrichtung; przyrząd wtyczkowy, wtykowy (el.).
Steg; 1) kładka, ława, mostek; 2) listwina (bud.); 3) środnik (teownika, szyny i t. p.); 4) ścieżka.
Steg (Gestängebolzen) p. Laufspreize.

Stehbolzen; 1) nit rozpierający; 2) zespórka (maszyn.); 3) rozpórka (bud. most.).
Stehend (steil) von Flözen, Gängen; stromy, stojący (geol. górn.).
Stehender Kessel; kocioł stojący (maszyn.).
Stehender Stuhl; stolec stojący, krzesło stojące (bud.).
Stehendes Lager (seigeres Lager); pokład stojący (geol.).
Steher p. Pfannensteher.
Stehlager p. Lager.
Stehplatz; stań.
Steif; tęgi, sztywny.
Steifes Gestänge (steifes Bohrgestänge); sztywne żerdki, sztywny przewód wiertniczy, sztywne drążki wiertnicze (wierc. ziem.).
Steifigkeit (Steifheit); sztywność, tęgość (fiz.).
Steigbaum (Raucher, Stangenleiter, Einbaum); ostrew (słup przy ścianie budynku ze szczeblami, po których na dach dostać się można).
Steigbaum (Trette, Treppe, Steige); schody (kopackie), drabina jednoboczna, szczeblica (górn.).
Steigen (anlaufen) p. Ansteigen.
Steigend; 1) wzrastający (mat.); 2) wznoszący się, dowierzchni (górn.) p. Schwebend.
Steigendstoß p. Schwebendstoß.
Steiger (Grubensteiger, Hutmann, Grubenhutmann); stygar, sztygar, dozorca kopalni (górn.).
Kunst —; stygar maszynowy.
Ober —; starszy stygar, nadstygar.
Poch —; stygar tłuczki, tłuczni.
Unter —; młodszy stygar, podstygar.
Wasch —; stygar płóczki.
Wetter —; stygar powietrzny, wiatrowy.
Steigerhängzeug (Steigerhängezeug, Steigerkompaß) kompas stygarski (sztygarski) (miern. górn.).
Steigerjournal; dziennik stygarski.
Steigerkompaß p. Steigerhängzeug.
Steigkasten; szybik wjazdowy, jezdny, włazowy (w ługowniach) (soln.).
Steigleitung; pion, przewód (przewodnik) pionowy (el.).
Steigort (steigendes Ort) p. Schwebende.
Steigrohr; 1) rura wznośna, podnośnicza; 2) nasadka, rura nasadowa (maszyn. górn.) p. Aufsatzrohr.
Steigung; 1) wzniesienie, wznios, (drogi, chodnika); 2) wspięcie (strzałka) łuku; 3) krok (śruby).
Steigungsverhältnis; 1) stosunek wzniesienia (miern.); 2) wznios (el.).
Steigungswinkel; 1) kąt wzniesienia (drogi, chodnika); 2) kąt wspięcia (śruby), kąt pochyłości (linji śrubowej) (maszyn.).
Steigventil (Druckventil); wentyl (zawór) tłoczny, tłoczczy (maszyn.).
Steil (schroff); stromy, spadzisty, przykry.
Steilfallend (von Gängen, Flözen); stromy, stromo-spadzisty (geol. górn.).
Stein; kamień (bud.).
Bau —, (Werkstein); kamień budowlany.
Bruch —; kamień łamany, łomny, orcel.
Eck —, (Grund —, Kropf —); kamień węgielny.
gebrannter —; cegła.
Grund —, (Fundament —); kamień fundamentowy.
Kunst —, (geformter —); kamień sztuczny.
Natur —; kamień rodzimy, naturalny.
Pflaster —; kamień brukowy, brukowiec.
Quader —, (Hau —, Werkstück); kamień ciosowy, cios.
roher —, (unbehauener —); kamień nieobrobiony, nieociosany.
Schichten —, (lagerhafter —); kamień warstwowy.
Schluß —, (Gewölbschlußstein); zawornik, klucz sklepienia.
Wölb —, (Keil —); zwornik, kliniec, kamień sklepienia.
Stein (Hochofenstein); kamień (w zaprawie wielkopiecowej) (hut.).
Back —; kamień boczny, baksztyn.
Boden —; kamień spodni, spodek.
Form —; kamień wiatrowy, formowy.
Rast —; kamień rasztowy, spadkowy.
Rück —; kamień tylny.
Wind —; kamień przeciwwiatrowy, wiatrak.
Stein (Lech); kamień, lech, matta (hut.).
abgedörrter —, (Abdörrstein); lech srebrno-miedziowy.
blauer —, (Blaustein); lech niebieski, miedziowy.

gespurter — p. Spurstein.
roher — p. Rohstein.
weißer — p. Weißstein.
Steinart (Gestein); skała, kamień (geol.).
Steinartig p. Steinicht.
Steinausbau; obudowa kamienna (kamieniem, cegłą, betonem) (bud. górn.).
Steinbau; 1) budowanie kamieniem; 2) budynek kamienny, budynek z kamienia (bud.).
Steinbearbeitung; obróbka kamieni.
Steinbock; koziorożec (astr.).
Steinboden; ziemia (grunt) kamienista, skalista (geol.).
Steinbohrer (Sprengbohrer) p. Bergbohrer.
Steinbrechen (Steinbruchbetrieb); łamanie kamienia, skały.
Steinbrecher (Arbeiter im Steinbruch); kamiennik, skalnik, łamacz kamieni.
Steinbrecher (Backenquetsche, Brecher, Brechmaschine, Knacker, Steinbrechmaschine, Steinbruchmaschine); gniotownik (szczękowy), łamak (łamarka) kamieni (sort.).
Steinbrechermaschine (Steinbrechmaschine) p. Steinbrecher.
Steinbruch (Steingrube); kamieniołom, łom, (łam) kamienny, łamowisko kamieni (min. techn.).
Steinbrucharbeiter p. Steinbrecher.
Steinbruchmaschine p. Steinbrecher.
Steineisen; świder dwubierny, dwugrotowy (górn.).
Steinern (von Stein); kamienny.
Steinflachs (Amiant, Erdflachs) p. Bergflachs.
Steinfliese; płyta kamienna (bud.).
Steinfundament; fundament kamienny (bud.).
Steinfurniere; obłogi kamienne (bud.).
Steingestell (eines Schacht- oder Hochofens); zaprawa (podstawa) kamienna (pieca szybowego lub wielkiego) (hut.).
Steingrube p. Steinbruch.
Steingut (Fayenzeerde); fajans, glina fajansowa, glinka kamionkowa (min.).
Steingutrohr; rura kamionkowa (bud.).
Steinhart; twardy jak kamień.
Steinhärte; twardość kamienia.
Steinhaue; spiczak, kilof skalny (narz.).
Steinhauer (Steinmetz, Steinmetzer); kamieniarz (bud.).
Steinhaufen; kupa kamieni.
Steinhobel (Reiber); drapak, rozszerzacz (otworu świdrowego) (górn.).
Steinicht (steinartig); kamieniasty, twardy jak kamień.
Steinig (Stein enthaltend); kamienisty, pełen kamieni, kamienny.
Steinigen der Pfannen p. Aussteinen.
Steinkalk; wapno kamienne, skaliste (bud.).
Steinkarren; taczki do kamieni.
Steinkerne; jądra kamienne (geol.).
Steinkitt; kit kamienny, kamieniarski (bud.).
Steinklammer (Donnerkeil); spona (szpona) kaniasta (drzewo lub żelazo płaskie wycięte w ogon kani) (bud.)
Steinklaue (Steinzange); kleszczaki, szpony (przyrząd do dźwigania kamieni) (techn.).
Steinkohle (Schwarzkohle); węgiel kamienny, węgiel kopalny czarny, węglak czarny, czarnowęgiel (min.).
backende —, (Back —); węgiel spiekający się, spiekalny, koksujący.
dichte —; węgiel kamienny zbity.
fette —; węgiel kamienny tłusty.
geformte —, (künstliche —, Brikett); cegiełka węglowa, brykieta.
halbfette —; węgiel kamienny średnio-tłusty.
halbmagere —; węgiel kamienny średni.
harte —; węgiel kamienny twardy, węglo-błyskowy.
magere —, (Sinterkohle); węgiel kamienny chudy.
Steinkohlenabbau (Kohlenabbau); odbudowa węgla kamiennego (górn.).
Steinkohlenablagerung p. Kohlenablagerung.
Steinkohlenaufbereitung; sortowanie węgli kamiennych (sort.) p. Aufbereitung.
Steinkohlenbank (Kohlenbank); słój kamienno-węglowy, ława węgla kamiennego (geol. górn.).
Steinkohlenbassin (Steinkohlenbecken, Steinkohlenmulde); zagłębie (kamienno) węglowe, kotlina (kamienno) węglowa (geol.).
Steinkohlenbecken p. Steinkohlenbassin.
Steinkohlenbergbau; 1) górnictwo (kamienno) węglowe, kopalnictwo (kamienno) węglowe, dobywanie węgla kamiennego; 2) p. Steinkohlenbergwerk (górn.).

Steinkohlenbergwerk (Steinkohlengrube, Steinkohlenzeche, Kohlenbergwerk, Steinkohlenbergbau); kopalnia węgla kamiennego, góry kamienno-węglowe (górn.).
Steinkohlenfeuerung; palenie (opalanie) węglem kamiennym (techn.).
Steinkohlenflöz (Kohlenflöz); pokład kamienno-węglowy, pokład (warstwa) węgla kamiennego (geol.).
Steinkohlenformation p. Karbon.
Steinkohlenführend (kohlenführend); węglonośny (geol.).
Steinkohlengas; gaz kamienno-węglowy, gaz z węgla kamiennego.
Steinkohlengebirge (Steinkohlenformation); górotwór kamienno-węglowy, górotwór węgla kamiennego.
Steinkohlengewinnung; odbudowa, dobywanie węgla kamiennego (górn.).
Steinkohlengrube p. Steinkohlenbergwerk.
Steinkohlenhochofen (Steinkohlenofen); piec wielki opalany węglem kamiennym, piec wielki na węgiel kamienny (hut. met.).
Steinkohlenklein; węgiel kamienny drobny, miał (drobnina) kamienno-węglowy (górn.).
Steinkohlenlager (Steinkohlenflöz); pokład kamienno-węglowy, pokład węgla kamiennego (geol.).
Steinkohlenlagerstätte; złoże kamienno-węglowe, złoże węgla kamiennego (geol.).
Steinkohlenlagerbildung; tworzenie się (powstawanie) pokładów węgla kamiennego (geol.).
Steinkohlenmeiler; milerz (mielerz) kamienno-węglowy (węgl.).
Steinkohlenofen p. Steinkohlenhochofen.
Steinkohlenpflanzen; rośliny węgla kamiennego, rośliny w węglu kamiennym.
Steinkohlenroheisen; surowizna kamienno-węglowa (met.).
Steinkohlensandstein; piaskowiec kamienno-węglowy (geol.).
Steinkohlenschiefer; łupek kamienno-węglowy (geol.).
Steinkohlenteer; maź (smoła) kamienno-węglowa, pogazowa (techn.).
Steinkohlenzeche p. Steinkohlenbergwerk.
Steinlähne; zwał, zwały kamieniste (kupy kamieni od skał poodpadanych) (geol.).
Steinmannit (oktaëdrischer Bleiglanz); sztajnmanit (min.).
Steinmark; szpik kamienny, mózg kamienny, mózgowiec, litomarga (min.).
Steinmasse; 1) masa kamienna; 2) kupa kamieni (techn.).
Steinmauer; mur kamienny (bud.).
Steinmetz (Steinmetzer, Steinhauer); kamieniarz (techn.).
Steinmetzerei (Steinmetzerhandwerk); kamieniarstwo, rzemiosło kamieniarskie.
Steinmörtel p. Beton.
Steinmühle (Mahlmühle); młyn kamienny, żarnowy (sort.).
Steinofen; piec kamienny (bud.).
Steinöl (Bergöl, Erdöl, Petroleum, Naphtha); olej skalny, ziemny, nafta, ropa (min.).
Steinpappe p. Dachpappe.
Steinpfeiler (Versatzpfeiler); filar kamienny (górn.).
Steinpflaster; bruk kamienny, posadzka kamienna (bud.).
Steinplatte; płyta kamienna (bud.).
Steinröstung (Rösten des Steins); prażenie matty (lecha) (hut.).
Steinsalz (hexaëdrisches Steinsalz; sól kamienna, kopalna, skalista, kuchenna (min.).
blaues —; sól kamienna niebieska.
feinkörniges —; sól kamienna drobnoziarnista.
grobkörniges —; sól kamienna gruboziarnista.
weißes —; sól kamienna biała.
Steinsalzbergbau p. Salzbergbau.
Steinsalzbergwerk p. Salzbergwerk.
Steinsalzgebirge p. Salzgebirge.
Steinsalzlager (Salzlager); pokład soli kamiennej (geol.).
Steinsalzlagerstätte; złoże soli kamiennej (geol.).
Steinsalzlösung; roztwór soli kamiennej (chem. warzel.).
Steinsalzsole; solanka z soli kamiennej (soln.) p. Salzsole.
Steinsatz p. Steinwurf.
Steinscheide; szczelina wąska (geol.).
Steinschicht; warstwa kamienna.
Steinschleifer; szlifierz (drogich) kamieni (techn.).
Steinschleiferei (Steinschleifmühle); szlifiernia (drogich) kamieni (techn.).
Steinschraube (Klauenschraube); śruba nacięta, zalewna, murowa, śruba do kamieni (bud.).

Steinschutt; gruz, gruzy kamienne.
Stein- und Kohlenfall; odpadanie kamieni i węgla (górn.).
Steinwurf (Steinsatz); oskałowanie, narzut kamienny (rob. wod.).
Steinzange p. Steinklaue.
Steinzeit; okres kamienny, epoka kamienna (geol.).
Steinzeug (Steingut); kamionka p. Steingut.
Steinzustellung; zaprawa kamienna (wielkiego pieca) (hut.) p. Steingestell.
Stellage (pl. Stellagen) zum Trocknen des Torfes, der Ziegel; półka, półki.
Stellbrett (bei Waschherden) p. Stelltafel.
Stellbar; ustawialny, ustawny.
Stelle; 1) miejsce; 2) posada.
Stellen; stawiać, postawić, ustawić.
Stellhebel (Stellzeug, Steuerungshebel); nastawiak, drążek (rączka) stawidła (maszyn.).
Stellit; stellit (min.).
Stellkette (beim Stoßherd); łańcuch nastawny, ustawniczy (sort.).
Stellkeil; klin nastawny, ustawniczy (maszyn.).
Stellklötzchen (Stimmklötzchen, Happen, Happenklötzchen, Klötzel) bei Waschherden; klocki rozdzielcze, lalki (sort.).
Stellkönig (König, Mönch) beim Waschherd; klocek rozdzielczy średni, król, mnich (sort.).
Stellmacher (Radmacher, Wagner); kołodziej, stelmach.
Stellmacherhandwerk; kołodziejstwo.
Stellmacherwerkstatt; koleśnia, warsztat kołodziejski, kołodziejnia.
Stellmutter p. Kontremutter.
Stellrad (beim Stoßherd); kółko ustawnicze (sort.).
Stellring (Ziehring); pierścień ustawny, nastawny, osadczy (wierc. ziem. maszyn.).
Stellsäulen (beim Stoßherd); słupki ustawnicze (sort.).
Stellschraube (an Meßinstrumenten); śruba wstawowa, osadcza (miern.).
Stellschraube (Druckschraube); śruba naciskowa, martwica (maszyn.).
Stellschraube (Temperschraube) bei der Erdbohrung p. Nachlaßschraube.
Stelltafel (Stellbrett, Teilbrett, Happenbrett) bei Waschherden; deska rozdzielcza, rozlewka (sort.).
Stellung; 1) położenie, postawa; 2) ustawienie.
Stellvertreter; zastępca.
Stellvertretung; zastępstwo.
Stellvorrichtung; 1) ustawidło, nastawidło, nastawka, przyrząd ustawniczy; 2) przyrząd zwrotniczy.
Stellwelle (b. Stoßherd); wał ustawniczy, nastawny (sort.).
Stellwinkel p. Schmiege.
Stellzeug (des Regulators); nastawiak regulatora (maszyn.).
Stemmeisen; 1) dłuto płaskie, rzezak (z ostrzem prostem, z obu stron ściętem) (cieś.); 2) doszczelniak.
Stemmen; 1) doszczelniać, uszczelniać, szczelnić; 2) dłutować.
Stemmhobel p. Hobel.
Stemmaschine; dłuciarka, dłutownica, dłubiarka, struglarka pionowa.
Stemmeißel; uszczelniak, doszczelniak, dłuto uszczelniające (techn.).
Stempel; 1) stempel, słup, słupek, stojak, fant, puls, podpora (górn. cieś.) p. Bolzen, Kastenstempel, Orgelstempel, Tragstempel; 2) przebój, przetłok (przebijarki); 3) stępor, tłuk, tłuczek (sort.); 4) piętno, wycisk, odcisk (znak fabryczny); 5) stempel (cecha na monecie); 6) stempel, znaczek stemplowy.
Stempelamt; urząd stemplowy.
Stempelausbau (Bolzenausbau); obudowa stemplowa, słupkowa (górn. cieś.).
Stempelbefund; dostrzeżenie przewinienia stemplowego, defraudacji stemplowej.
Stempelfrei; wolny od stempla, bez stempla.
Stempelgerüst (ganzer Schrot); całodrzewie, wyprawa (obudowa) całodrzewna (w chodnikach) (górn. cieś.).
Stempelhammer (Fallhammer, Freifallhammer, Vertikalhammer, Rahmenhammer, Parallelhammer); baba, młot mechaniczny, kafarowy, kafar kuźniczy (maszyn. hut.).
Stempelleitung (beim Pochwerk); wodzidło stęporowe, kierownica stęporowa (sort.).
Stempelmarke (Stempel); znaczek stemplowy.
Stempeln; stemplować: 1) podpierać, rozpierać (górn. cieś.); 2) piętnować, znaczyć (towar); 3) cechować (miary); 4) zaopatrzyć znaczkiem stemplowym (n. p. kwity).
Stempelpochwerk p. Pochwerk.

Stempelrauben; rabowanie (rabunek, wychwytywanie, wyrywanie, wydobywanie) stempli, podpór, słupków i. t. d. (górn.).
Stempelschlag (das Stempelschlagen, das Einbauen der Stempel); zaciąganie (ustawianie) stempli (podpór, słupków stojaków) (górn. cieś.).
Stempelschlag (Stempelzimmerung); wyprawa (obudowa, wydrzewienie) stemplowa (górn. cieś.).
Stempelschlagen; zaciągać (ustawiać) stemple (podpory, słupy, słupki, stojaki) (górn. cieś.) p. Stempelschlag.
Stempelskala: skala stemplowa.
Stempeltragfähigkeit; udźwig stempli, nośność stempli.
Stempelzimmerung p. Stempelschlag.
Stempelzug (Orgelzimmerung) p. Orgel.
Stengelig p. Stängelig.
Stephanit (Melanglanz, prismatischer Melanglanz, Sprödglaserz, Sprödglanzerz, Röschgewächs); stefanit, srebro szkliste kruche, srebrniak szklisty kruchy (min.).
Stephensonsche Kulisse; jarzmo Stefensona (maszyn.).
Stephensonsche Steuerung; stawidło Stefensona (maszyn.).
Steppe: step (geol.).
Steppensalz (Wüstensalz, Erdsalz); sól stepowa (min. soln.).
Stepputz (Besenputz, gesteppter Putz); wyprawa od miotły, wyprawa kędzierzawa (bud.).
Stercorit (mikrokosmisches Salz); sterkoryt (min.).
Stereometrie (Körpermeßkunst); stereometrja (geom.).
Stereoskop (Körperseher); stereoskop (fiz.).
Stermontit; stermontyt (min.).
Stern (von einem Stempel gestütztes Kappenstück); przyślemek (górn.).
Stern (Rosette) beim Seilkorb; gwiazda, rozeta (bębna) (maszyn. górn.).
Sternbergit (prismatischer Eutomglanz); sternbergit (min.).
Sterndreieckschalter; przełącznik z gwiazdy w trójkąt (el.).
Sternförmig; gwiaździsty.
Sternförmige Kupplung p. Kupplung.
Sternkunde (Astronomie); astronomja.
Sternpunkt; punkt zerowy, obojętny (el.).
Sternrolle; krążek gwiezdny.
Sternsaphir (Saphir-Asterie); szafir gwiaździsty (min.).
Sternschaltung; łączenie (połączenie) w gwiazdę, gwiazdowe (el.).
Sternspannung; napięcie niesprzężone, fazowe (el.).
Sterntag (Tag der zwischen zwei gleichen Stellungen der Fixsterne liegt); dzień gwiezdny (geogr.).
Sternverkettung; sprzężenie w gwiazdę (el.).
Sternwarte; obserwatorjum (astronomiczne).
Sternzeit; czas gwiazdowy (astr. miern.).
Stetig; ciągły, ustawiczny.
Stetigkeit; stałość, niezmienność, ciągłość.
Stetigwirkend p. Kontinuierlich.
Steuer (das); ster.
Steuer (die); podatek.
Steuerbaum (bei den Wasserhaltungsmaschinen); drążek sterowniczy, stawidłowy (maszyn wodociągowych) (maszyn. górn.).
Steuerbühne; mostek sterowniczy (walcow. żelaza).
Steuerhebel; drążek sterowniczy, stawidłowy (maszyn.).
Steuerkanal (Steuerungskanal); 1) kanał rozdzielczy (w cylindrze); 2) kanał rozrządczy (w suwaku) (maszyn.).
Steuerkolben; tłok sterowniczy, stawidłowy (maszyn.).
Steuermann; sterownik (walcownictwo żelaza).
Steuern; sterować, rozrządzać (maszyn.).
Steuerschalter; nastawnica (el.).
Steuerschieber (Dampfschieber); suwak parowy (maszyn.).
Steuerung; stawidło, rozrząd (przyrząd do rozdzielania pary) (maszyn.).
Corliss —; stawidło korlisowskie.
Doppelschieber —; stawidło suwakowe dwoiste, stawidło o suwakach dwoistych.
Expansions —; stawidło rozprężne, rozprężcze, zmieniakowe.
Katarakt —; stawidło kataraktowe, tłumiące.
Kolbenschieber —; stawidło tłoczkowe, staw. z suwakiem tłoczkowym.
Kulissen —; stawidło jarzmowe, kulisowe.
Lenker —; stawidło wodzikowe.

Lokomotiv —; stawidło parowozowe.
Schieber —; stawidło suwakowe.
Schleppschieber —; stawidło suwakowe z zabrankami.
Um —; stawidło nawrotcze, zwrotne.
Ventil —; stawidło wentylowe, zaworowe, przepustowe.
— **mit unrunden Scheiben**; stawidło kształtówkowe (z tarczami niekolistemi).
Steuerungsbogen p. Reversierbogen.
Steuerungsbolzen; sworzeń stawidła (maszyn.).
Steuerungshebel; drążek sterowniczy, stawidłowy (maszyn.).
Steuerungskanal p. Steuerkanal.
Steuerungskasten; skrzynka stawidłowa (maszyn.).
Steuerungskulisse; jarzmo stawidłowe (maszyn.).
Steuerungsmechanismus; mechanizm stawidłowy, sterowniczy, rozrządczy (maszyn.).
Steuerungsschieber p. Steuerschieber.
Steuerungsstange p. Reversierstange.
Steuerungswelle (Steuerwelle); wał sterowniczy, stawidłowy, wał stawidła (maszyn.).
Steuerventil; wentyl (zawór) sterowniczy (maszyn.) p. Dampfventil.
Steuerwalze (Steuerzylinder); walec nastawniczy (el.).
Steuerzylinder; 1) cylinder sterowniczy, stawidłowy; 2) Steuerwalze.
Stiblith (Styblith); styblit (min.).
Stibnit (Antimonit); stybnit (min.).
Stich (Stichloch, Stichöffnung, Abstichloch, Auge, Spur) eines Schachtofens; otwór spustowy, spust, sztych (hut.).
Stich (Abstich, das Abstechen); spust (wielkiego pieca) (hut.).
Stich (Gewölbshöhe, Pfeilhöhe); strzałka (wysokość) sklepienia (bud.).
Stichaxt p. Stoßaxt.
Stichbalken; podstopek krokwi (bud.).
Stichbogen; łuk koszykowy, odcinkowy, biga (łuk koła, mniejszy niż pół okręgu) (bud.).
Stichbogengewölbe; sklepienie bigowe (bud.).
Sticheisen (Stecheisen, Laßeisen, Abstichspieß, Abstichstange, Lauflaßspieß); przebijak, przetykacz, sztachulec (hut.).
Stichflamme (Feuerflamme); płomień ogniowy, śpiczasty, żgący.
Stichflammenbleche (der Pfannen); blachy nadogniowe (warzel.).
Stichhacke p. Stoßaxt.
Stichhältig; dosadny, ważny, gruntowny.
Stichherd (eines Schachtofens) p. Stichtiegel.
Stichkappe p. Lunette.
Stichlatte; łata pionowa (pomiar schodkowy) (miern.).
Stichloch (eines Schachtofens) p. Stich.
Stichmaß der Achsen; wymiar rozstawy osi, wymiar osi.
Stichöffnung (eines Schachtofens) p. Stich.
Stichprobe; próba wyrywkowa.
Stichsäge p. Lochsäge.
Stichschaufel (Stichspaten) rydel, ryskal (narz.).
Stichseite (eines Schmelzofens); strona spustu (pieca) (hut.).
Stichspaten (Riedel); rydel, ryskal (narz.).
Stichtiegel (Stichherd, Stechherd) eines Schachtofens; skrzynia spustowa, tygiel spustowy (hut.).
Stichtorf (gestochener Torf); torf ryty.
Stickgas p. Stickstoff.
Stickgase p. Schwaden.
Stickluft p. Schwaden.
Stickstoff (Nitrogen); azot (chem.).
Stickstoffoxyd (Stickoxyd); tlenek azotu (chem.).
Stickstoffoxydul (Stickoxydul); podtlenek azotu (chem.).
Stickwetter p. Schwaden.
Stiefel (einer Pumpe) p. Pumpenzylinder.
Stiefelrohr (Stiefelröhre) einer Pumpe p. Pumpenzylinder.
Stiege (Treppe); schody (bud.) p. Treppe.
Stiegenarm (Stiegenzweig, Treppenflucht); przęsło schodów, przęsło schodowe, ramię schodów (bud.).
Stiegengeländer; poręcze schodowe, poręcze u schodów (bud.).
Stiegenhaus (Treppenhaus); klatka schodowa (bud.).
Stiegenreiniger; stopniarz, stopniowy (w Wieliczce) (górn.).
Stiegenruheplatz p. Podest.
Stiel p. Helm.
Stielbagger p. Bagger.

Stieldurchschlag (Durchschlaghammer); przebijak trzonkowy (kow.).
Stielhammer p. Hebelhammer.
Stielmeißel (Schrotmeißel) p. Meißel.
Stier; byk (astr.).
Stift (Drahtstift); ćwiek, ćwieczek, druciak.
Stiftschraube; kołek śrubowy, bezgłowiec (techn.).
Stiftung; 1) fundacja, założenie, utworzenie, ustanowienie, zaprowadzenie; 2) skojarzenie (związku); 3) zakład, instytut.
Stigmarien; stygmarje (rośliny karbonu) (geol.).
Stil; 1) styl (arch.); 2) sposób pisania.
Stilbit; 1) Heulandit; 2) desmin (min.).
Stilisieren; 1) ułożyć, wystylizować, wystosować; 2) stylizować, ornamentować (arch.).
Stille Gicht; nabój cichy (schodzący, zwolna bez doprowadzania powietrza, jedynie do nabojów pustych. t. j. bezrudnych, dla rozgrzania pieca, stosowany) (hut.).
Stillstand; 1) spoczynek, zawieszenie czynności, nieczynność; 2) bezruch, postój, stanie (maszyny); 3) zastój (w handlu).
Stilpnomelan; stylpnomelan (min.).
Stilpnosiderit (Eisenpecherz, Pecheisenstein, schlackiger Brauneisenstein, unteilbarer Habronemerz); stylpnosyderyt (min.).
Stimme; głos.
— **geben;** dać głos za kim, lub za czem.
Stimmen; 1) zgadzać się; 2) głosować; 3) usposobić kogo do czego; 4) stroić.
Stimmengleichheit; równość głosów.
Stimmenmehrheit; większość głosów.
Stimmgabel; widełki stroikowe, strojowe (fiz.).
Stimmgabelunterbrecher; przerywacz stroikowy (el.).
Stimmklötzchen (bei Waschherden) p. Stellklötzchen.
Stimmzettel; kartka głosowania, głos (na kartce podany).
Stinkgips (Gipsleberstein); gips śmierdzący, smolisty, bitumiczny (min.).
Stinkkalk (Stinkkalkstein, Stinkspat, Stinkstein, bituminöser Kalk); wapniak śmierdzący, smolisty, bitumiczny (min.).
Stinkquarz; kwarc śmierdzący (min.).
Stipendist; stypendysta. (min.).
Stinkspat p. Stinkkalk.
Stinkzinnober; cynober śmierdzący
Stipendium; stypendjum.
Stipticit; styptycyt, fibroferryt (min.).
Stipulation (Festsetzung, Abmachung); stypulacja; 1) zawarowanie, zastrzeżenie; 2) układ.
Stipulieren (festsetzen, vereinbaren); wymówić sobie, zastrzedz, zawarować.
Stirlingit; styrlingit (min.).
Stirn; 1) czoło; 2) przyczółek; 3) przodek (górn.).
Stirnfläche; płaszczyzna czołowa, czoło (zęba, muru i t. d.).
Stirngetriebe; czołowe koło zębate (maszyn.).
Stirnhammer p. Hammer.
Stirnjoch p. Landjoch.
Stirnkurbel (Krummzapfen) p. Kurbel.
Stirnmauer (Schildmauer); mur czołowy, przyczółkowy (do którego sklepienie czołem przypiera) (bud.).
Stirnrad; koło storcowe, walcowate (maszyn.).
Stirnräderwerk; zestaw kół storcowych, walcowatych (maszyn.) p. Räderwerk.
Stirnseite (des Gebäudes); strona przednia (budynku) (bud.).
Stirnwand; ściana przednia, czołowa (bud. górn. hut.).
Stirnzapfen (Tragzapfen); czop czołowy, leżący (maszyn.).
Stirnziegel; czołówka (zdobina z gliny wypalonej, zasłaniająca czoło dachówki żłobkowanej nad okapem) (bud.).
Stochkessel; kocioł parowy (opalany węglem) (maszyn.).
Stock; 1) laska; 2) kłoda, pień (kowadła); 3) piętro; 4) skład, bryła, kłąb (geol.).
Stock liegender (Lagerstock); skład (bryła, kłąb) leżący (geol.).
Stock stehender (Gangstock); skład (bryła, kłąb) stojący, żylny, wielożyła (geol.).
Stockartig p. Stockförmig.
Stockamboß p. Amboß.
Stöckchen (Treibstock); wrzeciono (kamienia młyńskiego) (sort.).
Stöckel; 1) pieniek, klocek (górn. cieś.); 2) kostka (bud.); 3) kowadełko.

Stöckel (Stöckelsalz, Formsalz in den Alpenländern); sól formowana, topkowa (warzel.).
Stöckelmauerung p. Klötzelzimmerung.
Stöckelpfiaster p. Pflaster.
Stöckelsalz p. Stöckel.
Stöckelzimmerung p. Klötzelzimmerung.
Stocken der Wetter; zatrzymanie (wstrzymanie, zatamowanie) powietrza (górn.).
Stöckerl p. Fuderl.
Stockförmig (stockartig, stockweis); składowy, bryłowy, kłębowy (w postaci składu zalegający) (geol.).
Stockförmige Lagerstätte p. Lagerstätte.
Stockgeleise p. Geleis.
Stockhammer; 1) młotek murarski; 2) nasiek, młotek kamieniarski.
Stockhammerverputz (Stockhammerputz); wyprawa groszkowana (bud.).
Stockholz (Astholz); drzewo gałęziowe, karpina.
Stockknecht p. Pocharbeiter.
Stockrinne (Austragrinne, Austraggerinne, Ausgußrinne, Sammelrinne) beim Pochwerk; koryto (żłób) wynośne, wypustowe (sort.).
Stöcksalz (Stöckelsalz) p. Fuderlsalz.
Stockschiene (Anschlagschiene, Gegenschiene); szyna oporowa, opornica (kol.).
Stockstativ p. Stativ.
Stockung; 1) przerwa, stagnacja, zatamowanie, zastój; 2) butwienie (drzewa).
Stockwehre p. Wehre.
Stockwerk; 1) piętro (bud.); 2) p. Gangnetz (geol.).
Stockwerksbau (Weitungsbau auf Stockwerken); odbudowa składów piętrzonych (wplecionych), brył, kłębów, żylników (górn.).
Stockwerksbergbau (Bergbau auf Stockwerken); kopalnictwo (składowe) bryłowe, kłębowe (górn.).
Stoff (Materie); materja, tworzywo (fiz.).
Stollen (Stolln); sztolnia, podkop, (chodnik z powierzchni ziemi wgłąb poprowadzony) (górn.).
Anfahrt —, (Einfahrt —, Fahr —); sztolnia wjazdowa, wchodowa.
Erb —, (Haupt —, Wasserlosungs —); sztolnia dziedziczna, główna.
Förder —, (Förderungs —); sztolnia wywozowa, wydobywcza, dobywcza.
navigabler —, (schiffbarer —); sztolnia spławna.
Revier —; sztolnia okręgowa.
Such —; sztolnia poszukiwawcza.
Wasser —; sztolnia wodna.
Wetter —; sztolnia powietrzna.
Zirkumferential —; sztolnia okalająca.
Stollenanlage; 1) założenie sztolni; 2) zakład (urządzenie) sztolniowy, sztolnia (górn.).
Stollenarbeit p. Stollenbau, Stollenbetrieb.
Stollenarbeiter; robotnik (górnik) sztolniowy (górn.).
Stollenaufschluß p. Stollenlösung.
Stollenbau (Abbau durch Stollenbetrieb); odbudowa sztolniami, odbudowa podkopowa (górn.).
Stollenbefahrung; objazd (przegląd) sztolni (górn.) p. Befahrung.
Stollenbergbau; 1) kopalnictwo sztolniowe; 2) p. Stollenzeche (górn.).
Stollenbetrieb; prowadzenie (pędzenie) sztolni.
— **mit Ort und Gegenort;** prowadzenie z przodkami naprzeciwległymi, prowadzenie o dwóch czołach.
Stollenfeldort; przodek (najdalszy) sztolni (górn.).
Stollenfirst (Stollenfirste, Stollenförste); strop (wierzch, powała) sztolni (górn.).
Stollenflügel (Flügelort); skrzydło sztolni, odnoga sztolni (górn.).
Stollenförderung; przewóz (wywożenie, wywóz) sztolnią (górn.).
Stollengerechtigkeit; przywilej sztolni (pr. górn.) p. Stollenrecht.
Stollengerinne p. Rösche.
Stollengestänge; chodnice (ławy) sztolniowe (górn.).
Stollengrube p. Stollenzeche.
Stollenhalde; warpa (zwał, hałda) sztolniowa (górn.).
Stollenhieb; 1) wybieranie rudy po bokach chodnika; 2) prawo do kruszcu wydobytego przy kopaniu sztolni; 3) p. Stollenort, Stollenschlag.
Stollenhorizont p. Stollensohle 2).
Stollenkaue; szałas (jata, kleta) sztolniowa, przysztolniowa (górn.).
Stollenkreuz; krzyż sztolniowy (górn.).
Stollenlauf p. Stollensohle 2).

Stollenlichtloch (Lichtschacht) p. Lichtloch.
Stollenlösung (Stollenaufschluß); 1) otwarcie sztolni; 2) odkrywka sztolniowa, odkrywka sztolnią (górn.).
Stollenmauerung; omurowanie sztolni (górn.).
Stollenmund (Stollenmundloch); ujście sztolni, wylot sztolni (górn.).
Stollenort (Stollort, Stollenhieb); przodek sztolni (górn.).
Stollenpfeiler; filar (ochronny) sztolniowy, sztolny (górn.).
Stollenrecht (Stollengerechtigkeit); prawo sztolniowe, sztolne (prawa sztolniarzy opolnych, prawo prowadzących chodniki w opolach) (pr. górn.).
Stollenrösche p. Rösche.
Stollenschacht p. Lichtloch.
Stollenschlag (Stollenhieb); przekop (przebitka) sztolniowy, sztolny (górn.).
Stollensohle; 1) spąg (spód, spodek, dno, podłoga) sztolni; 2) poziom (piętro) sztolni (górn.).
Stollensteuer; sztolniowe (górn.).
Stollenteufe (Stollentiefe); głębokość sztolni, podgłębie (górn.).
Stollenulmen (Stollenstöße); boki (poboki, ściany, ociosy) sztolni (górn.).
Stollenverleihung; nadanie prawa sztolniowego, sztolnego (pr. górn.).
Stollenwasser; woda sztolni, woda sztolniowa, sztolna (górn.).
Stollenwasserrecht; uprawnienie na wodę sztolniową, sztolną (pr. górn.).
Stollenzeche (Stollengrube, Stollenbergbau); kopalnia sztolniowa, sztolna, rudnik (górn.).
Stollenzimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa) sztolni (górn.) p. Zimmerung.
Stollner (Stöllner, Stollenträger, Stollenbesitzer o. Betreiber); stolnik, sztolnik, właściciel sztolni (górn.).
Stollort p. Stollenort.
Stolpenit (Bol von Stolpen); stolpenit (min.).
Stoltzit (Stolzit) p. Scheelbleierz.
Stolzsche Gesichtsmaske; maska Stolza (przyrządy do oddychania) (górn.).
Stopfbüchse (Packungsbüchse); dławik, dławnica, szczelnica (maszyn.).
blinde —; dławik ślepy.
Kolben —; dławik tłokowy.
lederne —; dławik skórzany.
Regulator —; dławik miarkownika, regulatora.
Schieber —; dławik suwakowy, dławik suwaka.
Stopfbüchsenbrille (Stopfbüchsbrille); przeciwdławik, nakrywa dławika (maszyn.).
Stopfbüchsendichtung (Stopfbüchsenliderung, Stopfbüchsenpackung); uszczelnienie dławika (maszyn) p. Dichtung, Liderung, Packung.
Stopfbüchsenring; pierścień dławika (maszyn.).
Stopfbüchsenschraube; śruba dławikowa (maszyn.).
Stopfen (füllen, fassen); utykać, uszczelniać, fasować (ilem wieńce szybowe) (górn.).
Stopfstange; 1) ubijaczka, fasulec (do utykania lub ubijania piasku formierskiego w skrzynkach odlewniczych) (odl.); 2) zatykacz, fasulec (do zatykania, zalepu otworu spustowego po spuście wielkiego pieca) (hut.).
Stopfung p. Liderung.
Stoppel (Rohrstoppel); czop (korek drewniany do rur.).
Stoppelbau; odbudowa załamowa (górn.).
Stöpsel; korek, wtyczka, wkrętka, zatyczka, czopek, kołek.
Stöpselbrücke; mostek (mierniczy) zatyczkowy (el.).
Stöpselkontakt; styk zatyczkowy (el.).
Stöpselkopf; główka (stopki, korka) (el.).
Stöpsellinienwähler; przełącznik liniowy, wtyczkowy (el.).
Stöpselrheostat; opornik (opornica) zatyczkowy (el.).
Stöpselsicherung; bezpiecznik wtyczkowy, wkrętkowy, korkowy (el.).
Stöpselumschalter; przełącznik zatyczkowy (el.).
Stöpselwiderstand; opornik zatyczkowy (el.).
Stören (Störprozeß, Garsieden) der Sole; kipienie, burzenie solanki (początkowe warzenie soli w czasie którego zbierają się szumowiny) (warzel.).
Störfeuer (starkes Feuern unter der Pfanne); ogień silny, wzmocniony, (warzel.).

Störperiode (bei der die Sole bis zur vollen Sättigung in der Siedehitze und bis zur beginnenden Salzausscheidung angereichert wird); okres kipienia (burzenia) solanki (warzel.).
Störpfanne p. Pfanne.
Störung; 1) przeszkoda; 2) zaburzenie, zmiana, przewrót (o pokładach) (geol.).
Störungskluft; szczelina zaburzeniowa (geol.).
Stoß; zetnięcie, styk (cieś. kol.).
gerader —, (bündiger —); zetknięcie proste (cieś.).
Schienen —; zetknięcie (styk, połączenie) szyn (kol.) p. Schienenstoß.
schräger —; zetknięcie ukośne (cieś.).
Stoß (Schlag); uderzenie (mech.).
elastischer —; uderzenie sprężyste.
exzentrischer —; uderzenie mimośrodkowe.
gerader —; uderzenie proste.
schiefer —; uderzenie ukośne.
unelastischer —; uderzenie niesprężyste.
unfreier —; uderzenie nieswobodne.
zentrischer —; uderzenie środkowe.
Stoß (Seitenstoß, Ulm, Streckenstoß, Schachtstoß); bok, pobok, ściana, ocios (chodnika, szybu) (górn.) p. Hangendstoß, Liegendstoß, Oberstoß, Unterstoß.
Stoß (Arbeitsstoß, Ortsstoß, Brust); przodek, ściana, czoło (górn.).
abgesetzter —; przodek ustępowy, przodek z ustępem, ustęp.
gerader —; przodek prosty, ściana prosta, przedsobie p. Stoßbau.
Stoßabbaustrecke; chodnik odrębowy (górn.).
Stoßabdichtung; uszczelnienie przodka.
Stoßartig; 1) odrębowy; 2) odrębowo.
Stoßaxt (Stichaxt, Stichhacke); cieślica, dzióbas, przysiek (narz.).
Stoßbank p. Fugbank.
Stoßbau (Seigerverhauen, streichender Strebbau mit breitem Stoß auf steilen Flözen); odbudowa ścienna szerokobierna, odbudowa ścianami prostemi, ścianowanie proste (górn.).
Stoßbau (manchmal Strebbau) p. Strebbau.
Stoßbau (beim Pfeilerbau); odbudowa odrębowa (górn.).
Stoßblech (beim Stoßherd); blacha odbojowa, odrzutowa (sort.).
Stoßbohren (stoßendes Bohren, Meißelbohren, Stoßendbohren, Perkussionsbohren); wiercenie udarowe (wierc. ziem.).
— **mit steifem Gestänge**; wiercenie udarowe na sztywnym przewodzie.
Stoßbohrer; świder udarowy (górn. wierc. ziem.).
Stoßbohrmaschine; wiertarka udarowa (górn.).
Stößel p. Mörserkeule.
Stoßen; uderzyć, pchnąć, odpychać.
Stoßendbohren p. Stoßbohren.
Stößer; 1) ubijacz, formacz (robotnik ubijający sól w formach w Alpach) (warzel.); 2) p. Stampfer; 3) taran hydrauliczny.
Stoßfirste; strop występu, strop występowy (górn.).
Stoßfuge (Seitenfuge); spój pionowy, spoina pionowa (bud.).
Stoßheber (Stößer, hydraulischer Widder); taran wodny, hydrauliczny (fiz.).
Stoßherd; stół płóczkowy (spławek, pławnisko) udarowy, odbojowy, odrzutowy (sort.).
stetigwirkender —; stół płóczkowy ciągle działający.
Stoßherdarbeit (Arbeit auf dem Stoßherd); robota na pławnisku (stole płóczkowym) udarowem (sort.).
Stoßherdgerüst p. Herdstuhl.
Stoßherdköpfe (Druckköpfe, Ausschubflaschen) b. d. Stoßherdwelle; palce wysuwne (sort.).
Stoßkissen; zderzak, poduszka, bufor (kol.).
Stoßkraft p. Kraft.
Stoßlade; wspornica (narzędzie do przystrugiwania drzewa pod kątem) (stol.).
Winkel —; wspornica prostokątna.
Stoßlinie; linja uderzenia, oś zderzenia (mech.).
Stoßmaschine; 1) strugarka pionowa (techn.); 2) p. Stoßwerk.
Stoßortbetrieb; wyprawa (obudowa) nadsobnia (przy odbudowie sciennej szerokobiernej) (górn. cieś.).
Stoßplatte; podkładka końcowa, czołowa, stykowa (kol.).
Stoßpunkt; punkt uderzenia, punkt zderzny (mech.).
Stoßrätter; rzeszoto (przesiewadło) udarowe (sort.).
Stoßsäge (Stichsäge) p. Lochsäge.

Stoßschaufel; korczyna (u koła wodnego) (maszyn.).
Stoßschwelle; podkład czołowy, końcowy, stykowy (kol.).
Stoßsieb; sito udarowe (sort.).
Stoßsiebapparat (Stoßsiebwerk); udarowy przyrząd sitowy, przesiewadło udarowe (sort.).
Stoßstange p. Rennstange.
Stoßstelle; 1) miejsce styku; 2) miejsce uderzenia.
Stoßstempel; stemple stykowe, zbiegowe (ustawione obok siebie) (górn.).
Stoßtränkverfahren (Tränkung von Kohlenstößen durch Druckwasser); sposób nasycania przodków (górn.).
Stoßverbindung; 1) połączenie stykowe (el.); 2) połączenie na ucios, na zetknięcie (stol.); 3) p. Schienenstoß.
Stoßverschießen; opięcie boków (górn. cieś.).
Stoßweiche; rozjazd (zwrotnica) całoszynowy (górn.).
Stoßweise; ustępami.
Stoßwerk (Stoßmaschine); 1) przebijarka, dziurownica (techn.); 2) p. Prägwerk.
Strafbar; karygodny, karalny.
Strafbarkeit; karygodność, karalność.
Straff; wyprężony, wytężony, napięty.
Strafe; kara, kaźń.
Straffällig; podpadający (ulegający) karze.
Strafgeld; pieniądze karne (z kar zebrane).
Strafgericht; sąd karny.
Strafgesetz; ustawa karna.
Strafgesetzbuch; kodeks karny, księga ustaw karnych.
Strafgewalt; władza karania.
Strafsatz; wymiar kary.
Strafschicht; szychta karna, szychta za karę (górn.).
Strafverfahren; postępowanie karne, przewód sprawy karnej.
Strafverfügung; osąd, skaz.
Strahl (Lichtstrahl); promień (świetlny) (fiz.).
einfallender —; promień padania.
Strahl (Wasserstrahl); wytrysk (wody).
Strahlapparat; przyrząd smoczkowy (maszyn.).
Strahldüse; dysza prądna.
Strahlen; promieniować (fiz.).
Strahlen des Kräftepolygons; promienie wieloboku sił (mech.).
Strahlenbrechend; załamujący światło (fiz.).
Strahlenbrechung (Refraktion); załamanie, załamywanie światła, refrakcja (fiz. min.).
doppelte —; załamanie światła podwójne.
Strahlenbündel (Strahlenbüschel); wiązka (pęk) promieni (fiz.).
Strahlend; promieniujący (fiz. min. met.).
Strahlende Wärme p. Wärme.
Strahlenherd (b. d. Siedepfannen); palenisko promieniste (gazy ogrzewają dno panwi we wszelkich kierunkach) (warzel.).
Strahlerz (Abichit, Aphanesit diatomer Habronemmalachit); miedź promienista, abichit (min.).
Strahlgebläse p. Dampfstrahlgebläse.
Strahlgips; gips promienisty (min.).
Strahlig; promienisty.
Strahlkies p. Markasit.
Strahlkondensation; skraplanie strumieniem (fiz. mech.).
Strahlkondensator; skraplacz smoczkowy strumienicowy, strumieniowy (maszyn.).
Strahlpumpe (Injektor) p. Dampfstrahlpumpe.
Strahlstein (Stralit, Aktinolith); promieniec, aktynolit (min.).
Strahlsteinschiefer (Aktinolithschiefer); łupek aktynolitowy (geol.)
Strahltiere (Radiata); promieniaki.
Strahlturbine; turbina odrzutna, rozpędowa (maszyn.).
Strahlung; promieniowanie (fiz.).
Strahlungsmesser (Bolometer); promieniomierz (el.).
Strahlzeolith (Desmin, Stilbit, prismatoidischer Kuphonspat); desmin (min.).
Stralit p. Strahlstein.
Strand; pobrzeże, wybrzeże, brzeg (geol.).
Strandbildung; tworzenie się wybrzeży (geol.).
Strang; 1) powróz, postronek; 2) tor, tok (maszyn.).
Straßbaum p. Stroßbaum.
Straße; 1) gościniec, droga (lądowa), ulica; 2) p. Strosse, Strecke (górn.); 3) p. Walzenstrecke.
Straßenarbeiter; robotnik uliczny.
Straßenaufseher; dozorca (nadzorca) drogowy.

Straßenbahn p. Bahn.
Straßenbankett; pobocze drogi.
Straßenbau; 1) budowa dróg; 2) p. Strossenbau (górn.).
Straßenbeleuchtung; oświetlenie ulic.
Straßenböschung; skarpa drogi.
Straßenbrücke; most drogowy, uliczny.
Straßenerhaltung (Straßenunterhaltung); utrzymanie drogi.
Straßengraben; rów drogowy, przydrożny.
Straßenhydrant; hydrant uliczny.
Straßenkreuzung; skrzyżowanie dróg.
Straßenkrümmung; krzywizna drogi.
Straßenlampe elektrische; elektryczna lampa uliczna (el.).
Straßenleitung; przewód uliczny, puliczny.
Straßenpflaster; bruk uliczny.
Straßenreinigung; czyszczenie (oczyszczanie) drogi, ulicy.
Straßenrinne; ściek uliczny.
Straßensprengung; skrapianie (polewanie) ulicy.
Straßenüberbrückung; założenie (zbudowanie) mostu nad drogą.
Straßenübergang; 1) przechód przez ulicę; 2) przełaz.
Straßenunterhaltung p. Straßenerhaltung.
Straßenwalze; walec (wałek) drogowy.
Straßenwärter; dróżnik, strażnik drogowy.
Stratameter; stratametr (do oznaczenia rozciągłości pokładu z rdzenia wiertniczego) (górn.).
Stratigraphie; stratygrafia (opis tworzenia się pokładów skorupy ziemskiej i ich następstwa) (geol.).
Stratopëit; stratopeit (min.).
Straube (Splitter, Span) von eisernen Gezähen; rozszczepienie się, drzazga, zadra (górn.).
Strauberad (Straubrad, Staubrad); koło wodne z łopatkami na wale.
Straubig; rozszczepiony, zgnieciony.
— **werden**; rozszczepić się (górn.).
Strazze (Strazzenbuch); straca (księga podręczna kupiecka dochodów i rozchodów).
Streb (Strebe, pl. Streben, Abbaustoß beim Strebbau, Stoß); ściana, przedsobie (górn.).
absätziger —, (abgesetzter —, abgesetzte Strosse); ściana ustępowa, odsadzona, ustęp.
diagonaler —; ściana ukośna, skośna, przekątnia.
fallender —; ściana upadowa, upadkowa.
firstenartiger —; ściana występowa, występ.
liegender —; ściana leżąca, ustęp leżący.
schwebender —; ściana wznosząca się, dowierzchnia.
sohlstraßenartiger —; ściana zstępująca, zstęp.
streichender —; ściana kierunkowa, rozciągłościowa.
Strebbau (manchmal Stoßbau); odbudowa ścianami, odbudowa ścienna, ścianowanie (górn.).
absätziger —, (— mit abgesetzten Stößen oder Strossen); odbudowa ścianami ustępowemi, odsadzonemi, ścianowanie ustępowe.
diagonaler —; odbudowa ścianami ukośnemi, przekątniemi, ścianowanie przekątnie.
fallender —; odbudowa ścianami upadkowemi, ścianowanie upadkowe.
firstenbauartiger —, (firstenartiger —); odbudowa ścianami występowemi, ścianowanie występowe.
rückwärtsgehender —, (heimwärtsgehender —, Rückbau); odbudowa ścianami wstecznemi, ścianowanie wsteczne.
schwebender —; odbudowa ścianami dowierzchniemi, ścianowanie dowierzchnie.
sohlenbauartiger —, (strossenbauartiger —, sohlstraßenartiger —); odbudowa ścianami zstępującemi, ścianowanie zstępujące.
stoßartiger —; odbudowa ścianami odrębowemi, ścianowanie odrębowe.
streichender —; odbudowa ścianami kierunkowemi, ścianowanie kierunkowe.
streichender Strebbau mit breitem Blick auf steilen Flözen p. Stoßbau.
vorwärtsgehender —; odbudowa ścianami postępującemi naprzód, ścianowanie naprzód.
Strebe; 1) zastrzał, ramię (bud.); 2) wysięgnik (żórawia); 3) p. Streb (górn.); 4) krzyżulec (bud. most.).
Strebeband (Strebebalken, Sturmband, Strebe); zastrzał, ramię (bud.).

Strebebogen (Schwibbogen); przełęcze, łuk przyporowy (bud.).
Strebekappe; stropnica (wcias, kapa) zastrzałowa (górn. cieś.).
Strebekeil (großer Keil) p. Bletze.
Strebemauer p. Strebepfeiler.
Strebenfachwerk (Netzwerk); dźwigar (belka) zastrzałowy (bud.).
Strebenfachwerksträger; belka zastrzałowa (bud.).
Strebenschuh (Strebenfuß); stopa zastrzału (bud.).
Strebensystem (Strebenwerk); układ zastrzałowy (bud.).
Strebeort (Strebort, Ort mit breitem Blick, Strebstoß); 1) przodek ścienny, przodek (przedsobie) szeroki; 2) p. Strebstrecke (górn.).
Strebepfeiler (Strebemauer); przypora, filar odporowy (bud.).
Strebestempel (Spreize, Spannjoch); prężacz, pryk, rozpora (górn. cieś.).
Strebflügel (Flügel eines Strebbaues); skrzydło ścienne (górn.).
Strebhäuer; ścianowy, ścianarz (górn.).
Strebort p. Strebeort.
Strebräderhund; wózek mansfeldski (górn.).
Strebschrämmaschine; ruchoma maszyna wrębowa, wcinarka ruchoma (górn.).
Strebstoß p. Strebeort 1).
Strebstrecke (Strebort); chodnik ścienny (górn.).
Streckbar (dehnbar); ciągły, rozciągliwy, rozszerzalny (fiz. met.).
Streckarbeit (Dehnbarkeit); ciągłość, rozciągliwość, rozszerzalność (fiz. met.).
Strecke (Ort, Lauf, Straße, Schlag); chodnik, piec, ulica, droga kopalniana.
diagonale —; chodnik przekątny, ukośny, ukośnica.
fallende —; chodnik upadkowy, pochylnia.
Förder —; chodnik przewozowy, p. Förderstrecke.
Grenz —; chodnik graniczny.
Grund —; chodnik spodni, główny.
Kreuz —; chodnik krzyżowy.
längenschlägige —; chodnik podłużny, podłużnia.
— **mit breitem Blick**; chodnik o szerokim przodku (górn.).
querschlägige —; chodnik poprzeczny, poprzecznia.
schwebende —; chodnik wznoszący się, wstępujący, dowierzchnia.
Sohl —; chodnik spągowy.
streichende —; chodnik kierunkowy, rozciągłościowy.
Such —, (Glücksbau, Suchort); chodnik poszukiwawczy.
Umbruch —; chodnik objazdowy, kręty.
Wasser —; chodnik wodny.
Wetter —; chodnik powietrzny.
Strecke (Bahnstrecke, Bahnlinie); szlak kolejowy, linja kolejowa (kol.).
Strecke (Walzenstraße) p. Walzenstrecke.
Strecken; 1) wydłużać, wyciągać, rozciągać, wałkować; 2) płaszczyć, klepać, ścieńczać (kuć żelazo na skos) p. Recken.
Streckenarbeiter; robotnik torowy (kol.).
Streckenausbau; obudowa chodników (górn.).
Streckenbau (Örterbau, Ortbau, Ortsbau); odbudowa chodnikowa (chodnikami), odbudowa przedsobnia (górn.).
Streckenbetrieb p. Ortsbetrieb.
Streckenblitzableiter; odgromnik linjowy (el.).
Streckenbohrmaschine; wiertarka chodnika, piecowa (górn.).
Streckenbreite; szerokość chodnika (górn.).
Streckendamm; tama chodnikowa (górn.).
Streckeneinwägung (Streckennivellement); niwelacja (drogi) chodnika, poziomowanie (drogi) chodnika (miern.).
Streckenfirste; strop (powała) chodnika (górn.).
Streckenflügel p. Flügelort.
Streckenförderung; przewóz chodnikami (chodnikowy), woźba chodnikowa (górn.).
Streckengedinge p. Geding.
Streckengeleise; tor szlakowy, tor na linji (kol.).
Streckengerüstschuh; stempel łożyskowy, stempel z łożyskiem (górn.).
Streckengestelle (Profilsenrahmen); żelazna rama profilowa (górn.).
Streckengestänge (Kunstgestänge); żerdziny (trzony) pompowe (maszyn górn.).
Streckengetriebe p. Getriebe.

Streckengezimmer (Streckenpaar); odrzwia (górn.).
Streckenhauer; piecowy (górn.) p. Häuer.
Streckenhöhe; wysokość chodnika (górn.).
Streckenisolator; izolator linjowy (el.).
Streckenkabel; kabel oddziałowy (el.).
Streckenkreuz (Ortskreuz); krzyż chodnikowy, krzyż w chodniku (górn.).
Streckenleitung; przewód (przewodnik) oddziałowy (el.).
Streckenmauerung; omurowanie (obmurowanie, omurowa, obudowa murowa) chodników (górn.).
Streckenmundloch (Mundloch einer Tagesstrecke); ujście (wylot) chodnika (górn.).
Streckenpaar p. Streckengezimmer.
Streckenpfeiler (Sicherheitspfeiler); filar ochronny chodnikowy (górn.).
Streckenscheider; przepierzenie (przegroda) chodnika (górn.).
Streckensicherung; bezpiecznik linjowy (el.).
Streckensohle; spąg (spodek, dno, podłoga) chodnika (górn.).
Streckenulm (Streckenstoß); bok ściana) chodnika (górn.).
Streckenvortrieb; prowadzenie (pędzenie) chodnika (górn.).
Streckenzimmerung; oprawa (wyprawa, wydrzewienie) chodników (górn.).
Strecker p. Laufer (Lauferstein.).
Streckfeuer (Streckherd); ogień (piec) wygrzewczy (na żelazo) (met.).
Streckgrenze (bei der Festigkeit); granica ciastowatości.
Streckhammer p. Reckhammer.
Streckherd p. Streckfeuer.
Streckofen; piec do płaszczenia kafli.
Streckwalzen (pl.); waice początkujące, przygotowawcze (maszyn. hut.).
Streckwalzwerk (Streckwalzgerüst. Streckwerk); ciąg walców początkujących, przygotowawczych (maszyn. hut.).
Streckwerk; 1) p. Streckwalzwerk. Stabeisenwalzwerk; 2) p. Blechwalzwerk; 3) p. Plättwerk.
Streichbäume (Führungsbäume) p. Führungslatten.
Streichblech; 1) zarzynaczka; 2) blaszka zasuwkowa (ślus.).
Streichboden (Streichbrett, Schußbrett, Schoßbrett) beim Schlämmgraben; dno zmiotkowe (sort.).
Streichbrett (beim Siebsetzen) p. Streichkiste.
Streichbrett (beim Schlämmgraben) p. Streichboden.
Streichbretter (b. Schachtgestänge) p. Schleifbretter.
Streichen (Streichung) der Lagerstätte; kierunek, bieg, rozciągłość, azymut, rozpostarcie (geol. miern. górn.).
observiertes —; kierunek (azymut) spostrzegany, magnetyczny.
reduziertes —, (wahres —); kierunek (azymut) zredukowany, prawdziwy, geodezyjny (po uwzględnieniu deklinacji).
Streichen; 1) malować, bielić (pokoje) (bud.); 2) lakierować; 3) rozpościerać się, rozciągać się zmierzać (geol.).
Streichend; kierunkowy, rozciągłościowy (geol.).
Streichende Strecke (Streichendort); chodnik kierunkowy, rozciągłościowy (górn.).
Streichender Abbau; odbudowa kierunkowa, rozciągłościowa (górn.).
Streichender Pfeilerabbau; odbudowa filarami kierunkowymi, kierunkowa odbudowa filarowa (górn.).
Streichender Verhau p. Verhau.
Streichende Verwerfung p. Verwerfung.
Streichhobel p. Hobel.
Streichholz; 1) zapałka; 2) p. Streichkiste; 3) gładzik, szeniec (narzędzie w kształcie noża lub kielni do gładzenia wyrobów formierskich, zduńskich i t. d.).
Streichkiste (Streichholz, Streichbrett) beim Siebsetzen; zgarniaczka (sort.).
Streichlinie p. Streichungslinie.
Streichmaß (Reißmesser, Streichmesser, Reißmodel, Streichmodel, Parallelmaß); znacznik stolarski, równoległoznacznik (narz.).
stehendes —; znacznik pionowy.
Streichtorf p. Modeltorf.
Streichwinkel p. Azimut.
Streichung p. Streichen.
Streichungscosinus; dostawa (cosinus) kierunku (miern. górn.).
Streichungslinie (Streichlinie); linja kierunkowa, rozciągłościowa (geol.).

Streichungsrichtung (Streichen); kierunek, bieg, rozciągłość (geol.).
Streichungssinus; wstawa (sinus) kierunku (miern. górn.).
Streichungswinkel (Streichwinkel) p. Azimut.
Streif; słój (w kamieniu), smuga, prega.
Streifensicherung; bezpiecznik paskowy (el.).
Streifholz; załęga (belki wsparte na podwyższeniu, dla łatwiejszego przesunięcia po nich ciężaru).
Streifig (streificht); prążkowany (min.).
Streik (Strike, Arbeitseinstellung, Arbeitsverweigerung); strejk, bezrobocie, bastówka, zmowa robotników (robotnicza).
Streiken (ausstehen, Arbeit einstellen); strejkować, bastówkować.
Streitfrage; pytanie sporne (będące przedmiotem sporu).
Strengflüssig (strengschmelzig, schwerschmelzbar); trudnotopliwy, trudnotopny (hut.).
Strengflüssigkeit; trudnotopliwość, trudnotopność (hut.).
Strengit; strengit (min.).
Strenglot p. Schlaglot.
Streuapparat; przyrząd rozsypujący, rozsypnik (sort.).
Streudüse; rozpryskiwacz.
Streufeld magnetisches; pole rozprószenia magnetycznego (el.).
Streufluß; ciek rozprószenia magnetycznego (el.).
Streukraftlinien (Streulinien); linje rozprószenia sił (el.).
Streukupfer (Spreukupfer, Sprühkupfer, Kupferregen); deszcz miedziany (met.).
Streuung; rozprószenie, usmyk (el.).
magnetische —; rozprószenie magnetyczne.
Streuungsfeld; pole rozprószenia magnetycznego (el.).
Streuungskoeffizient; współczynnik rozprószenia (el.).
Strich magnetisierender; suw magnesujący, pociągnięcie przy magnesowaniu (el.).
Strichnadel p. Probiernadel.
Strich (der Mineralien); rysa (min.).
Strick; powróz, sznur, postronek.
Strickgradierung (Bindfadengradierung) p. Seilgradierung.
Striegel (Spund); czop, czopek (kołek drewniany do zatykania otworów okrągłych).
Striegisan; strygizan (min.).
Strigovit; strygowit, strzygłowit (min.).
Strike (Arbeiterstrike) p. Streik.
Stringocephalus (Brachiopoden); stringocephalus (geol.).
Stroboskop (Phänakistoskop, Phantoskop, Wunderscheibe); stroboskop (fiz.).
Stroganowit (Strogonowit); strogonowit (min.).
Stroh; słoma.
Strohdach; dach słomiany, poszycie słomą, strzecha (bud.).
Strohgelb; słomiany, słomiano-żółty (min.).
Strohhalm (Strohzünder); źdźbło, zapalnik źdźbłowy (górn.).
Strohhütte; chata, chałupa, chałupka, strzecha (bud.).
Strohmatte; słomianka, rogóżka (mata) słomiana.
Strom (elektrischer Strom); prąd (el.).
Arbeits —; prąd roboczy.
Dreiphasen —, (Dreh —); prąd trójfazowy, trójprąd.
elektrischer —; prąd elektryczny.
Entlade —; prąd wyładowczy, prąd wyładowania, wyprąd.
galvanischer —; prąd galwaniczny.
Gleich —; prąd stały, sprąd.
induzierender —; prąd wzbudzający.
induzierter —; prąd wzbudzony.
Lade —; prąd ładowania, naprąd.
magnetischer —; prąd magnetyczny.
Mehrphasen —; prąd wielofazowy, wieloprąd.
nicht stationärer —; prąd nieciągły.
primärer —; prąd pierwotny.
Parallel —; spółprąd.
Ruhe —; prąd ciągły, bierny.
Schwach —; prąd słaby, wątły.
sekundärer —; prąd wtóry.
Stark —; prąd mocny, wielki, silny.
stationärer —; prąd ciągły.
thermoelektrischer —; prąd termoelektryczny.
vagabundierender —; prąd błądzący.
verketteter —; prąd skojarzony.
wattloser —; prąd bezwatowy, jałowy.
Wechsel —; prąd zmienny, przemienny, rozprąd.

Zweiphasen —; prąd dwufazowy, dwuprąd.
Strom (Wasserstrom); strumień, rzeka.
Strom (Wetterstrom); prąd (strumień) powietrza (górn.) p. Wetterstrom.
Haupt —; główny prąd powietrza.
Neben —; boczny prąd powietrza.
Stromabgabe; odbyt prądu, dostawa prądu (el.).
Stromabgeber; 1) dostawca prądu; 2) komutator, zwrotnik, przerzą-dnik (el.).
Stromableitung; odwód (zboczenie) prądu, upływ prądu (el.).
Stromabnahme; ubytek (odbiór) prądu (el.).
Stromabnehmer; 1) odbiorca prą-du; 2) kolektor, zbieracz prądu (el.).
Stromabzweigung —; odgałęzienie prądu (el.).
Stromamplitude; amplituda prądu (el.).
Stromänderung; zmiana siły (wiel-kości) prądu (el.).
Stromapparat; przyrząd prądowodny (sort.).
Stromarbeit; praca prądu (el.).
Stromart; rodzaj (system) prądu (el.).
Stromaustrittsstelle; punkt wyjścia prądu (el.).
Strombahn; przebieg prądu (el.).
Strombedarf; zapotrzebowanie prą-du (el.).
Strombelastung; obciążenie prądem (el.).
Stromdichte; gęstość prądu (el.).
Stromdreieck; trójkąt prądów (el.).
Stromdurchgang; przepływ prądu (el.).
Stromebene; płaszczyzna prądu (el.).
Stromeinheit; jednostka wielkości prądu (el.).
Stromeffekt; moc prądu (el.).
Stromelement; element (ogniwo) prądu (el.).
Stromenergie; energja (praca) prą-du (el.).
Stromentnahme; 1) odbyt prądu; 2) zdawanie prądu (koleje el.).
Stromentnahmestelle; miejsce odbioru prądu (el.).
Stromerzeuger; wytwarzacz prądu, prądnica (el.).
Stromerzeugung; wytwarzanie prą-du (el.).
Stromerzeugungsanlage; elektrownia (el.).
Stromeyerit p. Silberkupferglanz.
Stromfeld; pole (magnetyczne) prą-du (el.).
Stromfortleitung; odprowadzenie prądu (el.).
Stromgeber; elektroda (el.).
Stromgenerator; prądnica (el.).
Stromgerinne; żłób (koryto) prądo-wodny, przyrząd wodny złożony (sort.).
Stromimpuls; dawka prądu (el.).
Stromindikator; wskaźnik prądu (el.).
Stromintensität; wielkość (natęże-nie) prądu (el.).
Stromkapazität; pojemność prądu (el.).
Stromkombinator; kombinator prą-du (el.).
Stromkomponente; składowa prą-du (el.).
Stromkonsum; zużycie (spotrzebo-wanie) prądu (el.).
Stromkonsumstelle; miejsce zużycia prądu (el.).
Stromkraft; siła prądu (el.).
Stromkraftlinie; linja pola prądu (el.).
Stromkreis; obwód (obieg) prądu (el.).
geschlossener —; obwód prądu zamknięty.
offener —; obwód prądu otwarty.
Stromkurve; krzywa prądu (el.).
Stromlauf; 1) bieg (przebieg) prądu (el.); 2) linja prądu, nurt (pęd) rzeki.
Stromleistung; moc prądu (el.).
Stromleiter; przewód (przewodnik) prądu (el.).
Stromleitungsanlage; sieć (zład) prze-wodów (przewodników) prądu (el.).
Stromlieferung; dostawa prądu (el.).
Stromlinie; linja prądu (el.).
Stromlos; bezprądny, bez prądu (el.).
Stromlosigkeit; stan bezprądny (el.).
Strommenge; ilość prądu (el.).
Strommesser; 1) p. Ampèrmeter (el.); 2) hydrometr, wodoskaz, wodomiar.
Strommessung; 1) pomiar prądu (el.); 2) hydrometrja.
Strommoment; moment prądu (el.).
Stromnit (Barystrontianit); stromnit, baryto-stroncjanit (min.).
Stromöffnen (das); przerywanie prą-du (el.).
Stromphase; faza prądu (el.).
Strompotential; potencjał prądu (el.).

Strompreis; cena prądu (el.).
Strompulsation; drganie prądu (el.).
Stromquelle; źródło prądu (el.).
Stromregulator; miarkownik (regulator) prądu (el.).
Stromregulierung; 1) miarkowanie (regulowanie) prądu (el.); 2) regulacja rzeki.
Stromrezeptor; receptor prądu (el.).
Stromrichtung; kierunek prądu (el.).
Stromrichtungsanzeiger (Stromrichtungszeiger); prądowskaz, wskaźnik kierunku prądu (el.).
Stromrückleitung; nawrót prądu (el.).
Stromsammler; akumulator, kolektor (el.).
Stromschalter; wyłącznik prądu (el.).
Stromschaltung; łączenie (wyłączenie, włączenie) prądu (el.).
Stromschleife; wykres pętlicowy prądu (el.).
Stromschließen (Stromschließung); zamykanie (zamknięcie) obwodu (el.).
Stromschluß; zamknięcie prądu (el.).
Stromschlüssel; przemiennik, zwrotnik, włącznik (el.).
Stromschwächung; osłabienie (zmniejszenie) prądu (el.).
Stromschwankungen; wahania prądu (el.).
Stromsetzmaschine p. Setzrad.
Stromspannung; napięcie prądu (el.).
Stromspule; cewa (cewka) prądu. cewa w głównym obwodzie (el.).
Stromstärke; siła, wielkość (natężenie) prądu (el.).
effektive —; rzeczywista siła prądu.
Stromstoß; uderzenie (rzut) prądu (el.).
Stromstrich; wart (rzeki).
Stromtiefe (Wassertiefe); nurt, pęd, głębokość wody.
Stromtransformator; przetwornik (transformatorek) prądu (el.).
Stromumkehr (Stromumkehrung); zwrot prądu (el.).
Stromumwandlung; przemiana (przetwarzanie) prądu (el.).
Strömung; 1) strumień, pęd, prąd, ciek; 2) p. Wetterzug.
elektrische —; ciek elektryczny.
magnetische —; prąd magnetyczny.
Stromunterbrecher; przerywacz prądu (el.).
Stromunterbrechung; przerwanie prądu (el.).
Stromverband p. Festungsverband.
Stromverbrauch (Stromkonsum); zużycie prądu (el.).
Stromverbraucher; wchłonnik (odbieralnik) prądu (el.).
Stromverlauf; przebieg prądu (el.).
Stromverlust; utrata (strata) prądu.
Stromversorgung; zasilanie prądem (el.).
Stromversorgungsgebiet; obszar zasilany prądem (el.).
Stromverstärkung; wzmocnienie (zwiększenie, wzrost) prądu (el.).
Stromverteilung; rozdział prądu.
Stromverzweigung; 1) rozgałęzienie prądów (el.); 2) roztoka (rozpływ) rzeki.
Stromvibrationen (pl.); drgania prądu (el.).
Stromwage; waga prądowa, prądna (el.).
Stromwandler; przetwornica, przetwornik prądowy (el.).
Stromwärme; ciepło prądu (el.).
Stromwärmeverlust; straty cieplne prądu (el.).
Stromwechsel; przemiana rozprądu (el.).
Stromzeiger p. Ampèrmeter.
Stromwelle; fala prądu (el.).
Stromwender (Kommutator, Gyrotrop); przemiennik, zwrotnik, przełącznik, komutator, zmiennik (el.).
Stromwendung; przemiana, (zwrot) prądu (el.).
Stromwert; wartość prądu (el.).
Stromwindungen; zwoje głównoobwodowe (el.).
Stromwirkung; działanie prądu (el.).
chemische —; działanie prądu chemiczne.
dynamische —; działanie prądu dynamiczne.
magnetische —; działanie prądu magnetyczne.
physiologische —; działanie prądu fizjologiczne.
Stromzeiger p. Ampèremeter.
Stromzinn p. Seifenzinn.
Stromzuführung; doprowadzenie prądu (el.).
oberirdische —; doprowadzenie prądu nadziemne.
unterirdische —; doprowadzenie prądu podziemne.
Stromzuführungsdraht; drut doprowadzający (prąd) (el.).
Strontian (Strontianerde, Strontiumoxyd); stroncjana, tlenek strontowy.

Strontianit (peritomer Halbaryt); stroncjanit (min.).
Strontium: stront (chem.).
kohlensaures —, (kohlensaurer Strontian, Strontiumkarbonat); węglan strontowy.
salpetersaures —, (salpetersaurer Strontian, Strontiumnitrat): azotan strontowy.
schwefelsaures —, (schwefelsaurer Strontian, Strontiumsulfat); siarkan strontowy.
Stroßbaum (Straßbaum); listwica, smyk (w szybach pochyłych dla kubłów i beczek) (górn.).
Strosse (pl. Strossen, Sohlstraße, Sohlenstraße); przodek (rąb, ściana) zstępująca, zstępna, schodowa, zstęp (górn.).
Strossen p. Abstrossen.
Strossenartig (sohlstraßenartig); zstępująco, schodowo (górn.).
Strossenbau (Sohlenbau, Sohlstraßenbau); odbudowa zstępująca, zstępna, spągowa, odbudowa schodowa prosta, odbudowa pod nogi, odbudowa w upad (górn.).
Strossenhäuer (Strossner); kopacz pod nogi pracujący, schodkarz (górn.).
Strossenkasten (pl. Strossenkästen, Strossenkastenzimmerung); rusztowanie (pomost) zstępowe, zstępne (górn.).
Strossenstirn (Strossenstoß); zbój spągowy, zstępny, zbitka pod nogi (górn.).
Strossenstoß; przodek spągowy, zstępny (górn.).
Strossenverhau (Sohlstraßenverhau); zroby (zrobiska) zstępujące, zstępne, spągowe, zroby pod nogi (górn.).
Strossenweise (mit Strossenbau); zstępująco, schodowo, przodkami (ścianami) zstępującymi, schodowymi (górn.).
Strossner p. Strossenhäuer.
Strossulmbau (Abbau der Ulmen in Strossen, Pfeilerörtern); odbudowa boków schodowa, zstępująca (górn.).
Strudel; odmęt, wir, topiel.
Struktur (Gefüge, Textur) der Mineralien u. Gesteine; złożenie, budowa, struktura, tekstura (min. geol.).
blasige —; złożenie pęcherzykowate.
blätterige —; złożenie blaszkowe, blaszkowate, listkowe.
breccienartige —; złożenie druzgotowe.
dichte —, (kompakte —); złożenie zbite.
dendritische —; złożenie krzewiaste.
faserige —, (sehnige —); złożenie włókniste.
flaserige —, (fladerige —) p. faserige Struktur.
gestreckte —; złożenie słupkowate.
kristallinische —; złożenie krystaliczne.
körnige —; złożenie ziarniste.
lagenförmige —; złożenie warstwowe.
mandelsteinartige —; złożenie migdałowcowate, migdałowe.
poröse —; złożenie dziurkowate, porowate.
porphyrartige —; złożenie porfirowe.
regelmäßige —; złożenie regularne.
schieferige —; złożenie łupkowate, łupkowe.
schieferige und blätterige —; złożenie tabliczkowate.
schuppige —; złożenie łuskowate.
stangenförmige —; złożenie pręcikowe, pręcikowate.
unregelmäßige —; złożenie nieregularne, przypadkowe.
zellige —; złożenie komórkowe.
Struvit; struwit, guanit (min.).
Stube: świetlica, pokój, izba.
Stubenmessung (Messung der Sole in großen, kubizierten Gefäßen in den Alpen); sześcianowanie (mierzenie) solanki izbowe (soln.).
Stubensandstein p. Sandstein.
Stuck (Gipsmörtel); stjuk (zaprawa wapienna z gipsem i miałko potłuczonym marmurem) (bud.).
Stück; 1) kawał, sztuka; 2) p. Wolf, Guß, Luppe (met.).
Stuckarbeit p. Stukkatur.
Stückenglätte (gelbe Glätte) p. Glätte.
Stückerz; ruda w kawałkach, ruda kawałkowa (górn.).
Stückgehalt; zawartość rudy w kawałkach (hut.).
Stückgut: 1) towar tobołkowy, jednostkowy; 2) bronz (spiż) działowy (met. techn.).
Stückkohle (Grobkohle, Großkohle); węgiel gruby, kawałkowy, węgiel w kawałkach.

Stückmetall p. Stückgut 2).
Stückofen (Blauofen, Halbhochofen, Wolfsofen); piec półwielki, niski, bezszkrzynny, słoweński, wilczy (met.).
Stückofenarbeit (Stückofenbetrieb, Stückofenwirtschaft, deutsche Luppenfrischarbeit); dymarstwo piecowe, robota (praca) dymarska piecowa (met.).
Stücksalze (pl.); kawałki solne (w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Studel; stempel, słup, słupek (górn. cieś.).
Studerit; sztuderyt (min.).
Studien (pl.); studja, nauki, badania.
Studienjahr; rok naukowy, szkolny.
Studienplan; plan naukowy.
Stufe (Fußtritt); stopień, szczebel, schód (bud.).
Stufe geologische; poziom, piętro (geol.).
Stufe (Stuffe, Erzstück, Mineralstück, oder Gesteinsstück); okaz (górn.).
Erz —, (Stuferz); okaz rudy, okaz rudny.
Stufe (Stuffe, Marke, Zeichen in der Grube); znaczek, znak (górn.) p. Gedingstufe, Markscheidestufe.
— **schlagen**; zrobić znak, zaznaczyć.
Stufeisen p. Bergeisen.
Stufen (hauen, zerhauen); rąbać, rozrąbać (skałę) (górn.).
Stufenanker; twornik stopniowy (el.).
Stufenbatterie p. Kaskadenbatterie.
Stufenbreite; szerokość stopnia (bud.).
Stufenfolge; stopniowanie, następstwo kolejne.
Stufenhöhe (Stufensteigung); wysokość stopnia (bud.).
Stufenkompressor; sprężarka (kompressor) okresowa (maszyn.).
Stufenmühle (zur Salzvermahlung); młyn stopniowy (sort.).
Stufenrad p. Stufenscheibe.
Stufenrost (b. d. Feuerung) p. Treppenrost.
Stufenschacht (Treppenschacht); szyb schodowy, szyb ze schodami (górn.).
Stufenschalter; wyłącznik stopniowy, okresowy (el.).
Stufenscheibe (Stufenrad); koło schodkowe, schodkowane, stopniowe, wertel, szyszka (maszyn.).
Stufenschmatzen (Abtreppung); strzępia stopniowe (bud.).
Stufensteigung p. Stufenhöhe.
Stufentrommel; bęben schodkowany, schodkowy (maszyn. sort.).
Stufenturbine; turbina kilkustopniowa (maszyn.).
Stufenventil; wentyl (zawór) o przegrodzie piętrowej (maszyn.).
Stufenwalzen (Staffelwalzen); walce stopniowe (maszyn. hut.).
Stufenwalzwerk (Staffelwalzwerk); walcownia stopniowa, ciąg walców stopniowych (maszyn. hut.).
Stuferz (Stufferz, Stuffwerk, derbes Erz, edle Stufferze); ruda jędrna, czysta, bogata (górn. sort.).
Stufgraupen (Stuffgraupen, Stufen); orzechy (gruzły, grapie) rudne (górn. sort.).
Stufschlich (Stuffschlich); miał (szlich) rudny, bogaty (górn. sort.).
Stufwerk (Stuffwerk) p. Stuferz.
Stuhl; 1) krzesło, stołek; 2) siodełko (podstawka do szyn i t. d.).
Stuhlkrückel (Krückenstuhl) p. Krückelstuhl.
Stuhllasche; łubek siodełkowy (kol.) p. Lasche.
Stuhlsäule p. Dachstuhlsäule.
Stuhlschiene (I-Schiene); szyna siodełkowa (kol.).
Stukkateur (Stuckarbeiter, Gipsmörtelarbeiter); sztukator (bud.).
Stukkatur (Stuckarbeit); sztukaterja (bud.).
Stukkaturnagel (Rohrnagel) p. Nagel.
Stulp (Sturz, Mütze, Liderung eines Pumpenkolbens); cholewka (maszyn.).
Stulpliderung; uszczelnienie cholewkowe (maszyn.) p. Stulp.
Stumpf; 1) tępy; 2) rozwarty (geom.).
Stumpfer Winkel; kąt rozwarty (geom.).
Stumpfkegel (abgestumpfter Kegel); stożek ścięty (geom.).
Stumpfwinklig; rozwartokątny (geom.).
Stumpfwinkliges Dreieck; trójkąt rozwartokątny (geom.).
Stunde (pl. Stunden) des Bergkompasses; godzina, kierunek (miern. górn.).
Abend —; godzina wieczorna, zachód.
Mittags —; godzina południowa, południe.
Mitternachts —; godzina północna, północ.
Morgen —, (Tag —); godzina poranna, wschód.

— **hängen** (— angeben); nadawać godzinę, wyznaczać kierunek.
in der — bleiben; trzymać się godziny, kierunku.
aus der — gehen; zbaczać, chybiać.
sich aus der — werfen (vom Gang); zmieniać kierunek, zbaczać (geol.).
Stundeneinteilung; podział godzinny, podział godzin (na kompasie) (miern. górn.).
Stundenring (Stundenkreis, Kompaßring, Kompaßkreis) des Bergkompasses; pierścień (krążek) godzinny (kompasowy) (miern. górn.).
Stupp (Quecksilberstupp, Quecksilberschwarz, Quecksilberruß); sadza rtęciowa, kopeć rtęci (met.).
Sturmband (Strebeband); zastrzał (bud.).
Sturmhahn p. Sturmwechsel.
Sturmhaken; 1) haczyk (okienny); 2) osęka.
Sturmstrebe (Windstrebe) bei Gradierhäusern; zastrzał przeciwwiatrowy, wiatrownica (soln.).
Sturmwechsel (Sturmhahn, Reinigungshahn, Schnelldampfhahn); kurek przewiewny, cylindrowy, podcylindrowy (maszyn.).
Sturz; 1) ocap (sztuka drewniana lub kamienna, nakrywająca oścież drzwi lub okna) (bud.); 2) spad, usuw; 3) p. Haldenplatz, Haldensturz.
Sturzachse (Stürzachse) bei den Bergkübeln; oś rzutu, wywrotu (górn.).
Sturzboden p. Oberboden.
Sturzbühne (Stürzbühne, Stürzebühne, Sturzplatz); wysyp, zrzutnia, pomost (powała) wysypowy, wywrotowy (górn.).
Stürze pl. von Sturz (Urwellstürze, Platte für Bleche); placek, sztorc, żelazo blachowe.
Stürzen (ausstürzen, abstürzen); wysypywać, wypróżniać, zrażać (górn.).
Stürzen (von Gängen) p. Gang.
Stürzer; wysypywacz, sypacz, zrażacz, zraźny, odbieracz (górn.).
Sturzgeleise (Stockgeleise, Blindgeleise); tor ślepy, martwy (kol.).
Sturzgerüst; zrzutnia, pomost wysypowy (górn. sort.).
Sturzgitter; krata wysypowa, przesypowa, spadowa, przesypnik kratowy (górn. sort.).
Sturzhund (Sturzkarren (Wippwagen); wywrot, wózek (kopalniany) wywracalny, wywrotny (górn.).
Sturzofen (Senkofen); kupolak wiszący (met.).
Sturzraum (Vorratsraum unter der Füllortssohle) b. Gangbergbau; miejsce zsypowe, zasobowe, zasobnia, sypka (górn.).
Sturzrolle (Rolle, Schutt, Sturzschutt); komin (szybik) wysypowy, sypny, sypka, spust (górn.).
Stürzung; zrzut, zwał.
Sturzwalzwerk; ciąg walcowy blachowy, walcownia blachowa (przygotowawcza) (maszyn. hut.).
Sturzwipper (Wipper); wywrot (górn. sort.).
Stutzband (Kniestütze, Tragband, Knagge); piętnar (sztuka drzewa krótka, podpierająca ukośnie sztukę poziomą i wiążąca ją z drugą sztuką pionową) (bud.).
Stutzbögen (Stutzgewölbe, flache Tonnengewölbe); płaskie sklepienie (obłe, kolebczaste), beczułkowe (bud.).
Stütze; podpora, podpórka (bud.).
Stutzen; króciec (u kotłów).
Stützen; wspierać, podpierać.
Stützendruck; ciśnienie na podporę (mech.).
Stützenwiderstand (Auflagerdruck); oddziaływanie podpory (mech.) p. Auflagerdruck.
Stützfläche; powierzchnia podporu.
— **der Schraube**; powierzchnia wsporna śruby.
Stutzgewölbe p. Stutzbögen.
Stützkasten (Holzpfeiler) p. Holzkasten.
Stützkegel (Türhaken); kruk zawiasy, wieszak zawiasy.
Stützkegeldorn p. Bandkegel.
Stützkraft (Reaktion); siła odporowa, odpór (mech.).
Stützlinie; linja ciśnienia, linja naporowa, linja podpory (mech.).
Stützmauer p. Mauer.
Stützpfeiler; przymurek, słup (filar) podporowy (bud.).
Stützpunkt p. Punkt.
Stutztürstock (verkürzter Türstock) mit einem langen und einem kurzen Bein; odrzwia skrócone (górn. cieś.).
Stützweite (theoretische Spannweite, Tragweite); rozpiętość teoretyczna (stat. bud.).
Stützzapfen (Spurzapfen, Stehzapfen); czop stopowy, stojący, storcowy (maszyn.).
Stylotyp; stylotyp (min.).

Stypizit (strahlig schwefelsaures Eisenoxyd); stypicyt (min.).
Subapennin-Bildungen; utwory subapenińskie (geol.).
Sublimat (Produkt der Sublimation); sublimat (chem.).
Sublimat (Quecksilbersublimat); sublimat, chlorek rtęciowy (chem.).
Sublimation; sublimacja (chem.).
Sublimieren (überdampfen); sublimować (chem.).
Sublimiergefäß; naczynie sublimacyjne, naczynie do sublimacji (chem.).
Subordination (Gehorsam); posłuszeństwo.
Suboxyd; podtlenek (chem.).
Subsilikate; podkrzemiany (chem.).
Subsistenz (Lebensunterhalt); utrzymanie życia.
Substanz; 1) substancja, materja; 2) dobytek, miano, zapas.
Substanzwert; wartość minerału (przed odbudową, górn.).
Substituieren; 1) mianować zastępcę, obmyślić zastępstwo; 2) zastępować, substytuować.
Substitut (Stellvertreter); substytut, zastępca.
Substitution; 1) podstawienie, 2) zastępstwo.
Substitutionsmethode; sposób podstawienia (mat.).
Subtangente (Teil der Berührungslinie); podstyczna (geom.).
Subtrahend (Verringerer); ujemnik, odjemnik (mat.).
Subtrahieren (abziehen, abrechnen); odejmować (mat.).
Subtraktion (Abziehung, Verminderung); odejmowanie, odciąganie (mat.).
Succinit (gelbe Variation des Kalkgranat); sukcynit (min.).
Succinit (elektrischer Succinit, Bernstein); bursztyn (min.).
Succusorische Beben (succusorische Stöße); uderzenia (wstrząśnienia) sukkusoryczne (geol.).
Sucharbeit (Versucharbeit) p. Schurfarbeit.
Suchbar; szukalny, poszukiwalny.
Sucher; szukacz, grajcar (wierc. ziem.) p. Bohrkrätzer (Spiralkrätzer).
Suchort (Suchstrecke, Schurfstrecke); chodnik poszukiwawczy (górn.).
Suchschacht p. Schurfschacht.
Suchstollen (Schurfstollen); sztolnia poszukiwawcza (górn.).
Suchstrecke p. Suchort.
Sud; warka solna, warzenie soli (warzel.).
Süd (Süden); południe.
Sudarbeiter; warycz, zwarycz (warzel.).
Sudfeuerdarre (Urenddarre); suszarnia zaogniowa, końcowa (ogrzewana gorącem odlotowem panew warzelnianych) (warzel.).
Sudhaus (Siedehaus, Ausdünstungshaus, Siedegebäude, Pfannhaus, Sode, Salzkote, Sudwerk); warzelnia (karbarja, wieża, koktura) (warzel.).
Sudhütte p. Sudwerk.
Sudhüttenkonto; kredyt na prowadzenie warzelni, kredyt (rachunek) warzelniany, warzelniczy (soln.).
Sudhüttenkunde (Sudhüttenkunst); warzelnictwo (warzel.).
Sudkampagne; warka, zawar jednorazowy (okres warzenia soli) (warzel.).
Sudpfanne (Siedepfanne) p. Pfanne.
Südpol; biegun południowy (geogr.).
Sudprozeß p. Siedeprozeß.
Südrichtung; kierunek południowy.
Sudsalz (Siedesalz, Koktursalz, gesottenes Salz); warzonka, sól warzona (warzel.).
Sudwerk (Siedewerk, Salzsudwerk, Salzsudhütte, Sudhütte, Sudhaus); zakład warzelniany, warzelniczy, warzelnia (warzel.) p. Sudhaus.
Sudwürdig (von der Sole); godzien warki, wart warki, popłatny (warzel.).
Suffitbrett; podsiębitka, sufitówka.
Suffitnagel p. Nagel (Rohrnagel).
Suhr (Sur) p. Sole.
Suhrstube p. Solbehälter.
Sulfate (schwefelsaure Salze); siarczany (chem.).
Sulfatierung; zsiarczenie (techn.).
Sulfite (schwefligsaure Salze); siarczyny (chem.).
Sulfohalit; sulfohalit (min.).
Sulfosalze (Schwefelsalze); sole siarczane (chem.).
Suluschmelzen (Rohsteinschmelzen) p. Rohschmelzen.
Suluschmiede (Sulufrischen, Bergmannsschmiede); świeżenie sulskie, kolejne (met.).
Sulze p. Sole.
Sulzenstück p. Sinkwerk.

Summand; dodajnik, dodajna (mat.).
Summe (Gesamtzahl, Gesamtheit); suma (wynik dodawania) (mat.).
Summieren (zusammenrechnen); zliczyć, sumować (mat.).
Sumpf; 1) bagno, trzęsawisko, kałuża; 2) rząp, czerpak (w szybach, w chodnikach) (górn.); 3) rząp (przy tłuczkach i płóczkach, t. j. skrzynie, do których spływają rudy lub muł rudny, osiadający tamże i następnie z nich wybierany) (sort.); 4) zaprawa dolna, skrzynia (pieca szybowego) (hut.).
wilder —, (Flut —, Sau —, Sand —); rząp płonny, jałowy (sort.).
Sumpfanlage; urządzenie rząpiowe, urządzenie rząpi (górn.).
Sumpfboden; grunt bagnisty, łąg, załęże (geol.).
Sümpfen; czerpać wodę z rząpia, odwadniać (górn.).
Sumpferz p. Morasterz.
Sumpfgas (leichter Kohlenwasserstoff); gaz błotny, bagienny, metan (górn. chem.) p. Kohlenwasserstoff.
Sumpfkasten; 1) p. Satzkasten; 2) p. Seihkasten.
Sumpfklärung (zum Klären von Wasser); oczyszczanie (wody) rząpiowe (górn.).
Sumpfkorb p. Seiher.
Sumpfofen; piec czerpakowy (hut.).
Sumpfort p. Sumpfstrecke.
Sumpfquerschlag (verbindet Schacht und Pumpensumpf); przekop wodny, przecznica wodna (górn.).
Sumpfsatz; pompa rząpiowa, czerpakowa, smok pompy kopalnianej (maszyn. górn.).
Sumpfschlamm (Sumpfschlämme); muł rząpiowy (sort.).
Sumpfsohle (Wasserhorizont); poziom wodny, piętro wodne (górn.).
Sumpfstrecke (Sumpfort, Wasserstrecke); chodnik wodny (górn.).
Sumpftorf (Schlammtorf, Morasttorf, Baggertorf); torf błotny, bagienny, czerpany (min.).
Superchlorid; nadchlorek (chem.).
Supermängel; remonita (odparcie odpowiedzi na wytknięcie błędów czyli monita) (rach.).
Superoxyd (Hyperoxyd, Überoxyd); nadtlenek (chem.).
Supplementwinkel p. Nebenwinkel.
Support (Auflage der Drehbank, Drehbankschlitten); suport, ponośnik tokarki, wózek tokarki, suwnik, przesuwnik (tok.).
Quer —; nasuwnik.
Supportdrehbank; tokarka suportowa (tok.).
Supportstahl; nóż suportowy, suwadłowy, toczniak suwadłowy (tok.).
Sur p. Sole.
Susannit; zuzannit (min.).
Süßerde (Beryllerde, Berylliumoxyd, Glycinerde, Glyciumoxyd); glucyna, tlenek glucyny (chem.).
Sussexit; suseksyt (min.).
Süßwasser; woda słodka (studzienna, rzeczna, stawowa) (geol.).
Süßwasserbildung (Süßwassergebilde); utwór słodkowodny (geol.).
Süßwasserkalk p. Kalk.
Suszeptanz; susceptancja (el.).
Suszeptibilität (magnetische Empfänglichkeit); podatność magnetyczna (el.).
Sutte (Oberbaueinsenkung); wybój torowy (kol.).
Svanbergit; swanbergit (min.).
Swanfassung; obsadka (oprawa) Swana, bagnetowa (el.).
Swanlampe; lampa Swana (el.).
Swansockel; trzonek swanowski, bagnetowy (el.).
Syenit; syenit (geol.).
Syenitporphyr; porfir syenitowy (geol.).
Syenitschiefer; łupek syenitowy (geol.).
Sylvan (gediegen Sylvan, gediegen Tellur); telur, ziemian rodzimy (min.).
Sylvanit (Schrifterz, Schrifttellur, Tellursilbergold, prismatischer Antimonglanz); sylwanit, sylwan, ziemian napisowy, złoto pisarskie (min.).
Sylvin (Hövelit, Leopoldit); sylwin (min.).
Sylvinit (ein Gemenge von Chlornatrium und Chlorkalium); sylwinit (geol.).
Symbol (Sinnbild, Wahlspruch); symbol, godło, znamię, znak, oznaka.
Symmetrie (Gleichmaß, Ebenmaß); symetrja, równomiar, zgodność rozmiarów (geom. kryst.).
— der ebenen Gebilde; symetrja układów płaskich.
Symmetrieachse; oś symetrji, symetralna (geom.).

Symmetrieebene; płaszczyzna symetrji, płaszczyzna symetralna.
Symmetrisch (ebenmäßig, gleichmäßig); symetryczny, pomierny.
Symmetrischer Leitungsstrang; tor symetryczny (el.).
Symplesit; symplezyt (min.).
Synchron; nadążny, synchroniczny (el.).
Synchrongang; bieg współokresowy, synchroniczny, zgodny (el.).
Synchronisator; synchronizator (el.).
Synchronisierungsstrom; prąd wyrównawczy (el.).
Synchronismus; współokresowość, synchronizm, zgodność (el.).
Synchronmaschine; maszyna synchroniczna (el.).
Synchronmotor; motor (silnik) synchroniczny, zgodny, trójprądnik nadążny (el.).
Synchronoskop; synchronoskop (el.).
Syndikat; 1) orędownictwo, opieka, kuratela; 2) syndykat (stowarzyszenie producentów).
Syngenetische Lagerstätte; złoże syngenetyczne, jednoczesne (geol.).
Syngenit (Kaluszit); syngenit, kałuszyt (min.).
Synklinal (synklinisch); synklinalny, zbieżny (geol.).
Synkline; łęk, niecka, synklinala, fałda synklinalna (geol.).
Sysserskit p. Sisserskit.
System; układ, system (mech. mat. el. i t. d.).
absolutes —; układ bezwzględny.
astatisches —; układ astatyczny (el.).
Dezimal —; układ dziesiętny (mat.).
heterogenes —; układ niejednorodny.
materielles —; układ materjalny.
monozyklisches —; układ jednookresowy (el.).
natürliches —; układ naturalny, perjodyczny.
polyzyklisches —; układ wielookresowy (el.).
starres —; układ sztywny.
veränderliches —; układ zmienny.
verkettetes —; układ sprzężony (el.).
— der Gleichungen; układ równań.
Systematik (wissenschaftliche Ordnung); systematyka.
Systematisch (planmäßig); systematyczny, uporządkowany (według przyjętego planu).
Systemisierung; systemizowanie, umieszczanie na etacie (posad urzędniczych).
Szajbelyit; szajbelit, boran magnezu (min.).
Szibikersalz p. Szybikersalz.
Szybikersalz (Schibikersalz, Szibikersalz); sól szybikowa (uławicona w Wieliczce pod solą spizową, posiadająca do 1½% obcych domieszek i nazwana od szybików, którymi ją odkryto) (geol. soln.).

T

Tabakrauchen (das); palenie tytoniu.
Tabellarisch (listenförmig, übersichtlich); tabelaryczny.
Tabelle (Uebersichtstafel, Liste); tablica, spis.
Tabergit; tabergit (min.).
Tabularbehörde; władza tabularna.
Tabulargläubiger; wierzyciel tabularny.
Tachhydrit; tachhydryt (min.).
Tachograph; tachograf (wskazuje i znaczy chyżość maszyn wyciągowych) (maszyn. górn.).
Tachometer p. Geschwindigkeitsmesser.
Tachyaphaltit; tachjafaltit (min.).
Tachygraph (Schnellschreiber); tachygraf (miern.).
Tachygraphometer; tachygrafometr (miern.).
Tachylyt (Hyalomelan); tachylit (min.).
Tachylyttuff, tuf tachylitowy (geol.).
Tachymeter (Schnellmesser); tachymetr, szybkomiar (miern.).
Tachymetertransporteur; transporter (kątomierz, przenośnik) tachymetryczny (miern.).
Tachymetrie (Schnellmeßkunst); tachymetrja, szybkomiernictwo (miern.).
Tachymetrische Aufnahme; zdjęcie tachymetryczne (miern.).
Tafel; 1) tablica; 2) płyta.
Kundmachungs —; tablica ogłoszeń.
Tafelbrikett (Salzbrikett); brykieta (cegiełka) tabliczkowa (soln. warzel.).
Tafeldifferenz; różnica tablicowa (mat.).

Tafelführer: tablicowy (znaczy ilość wózków kredą na tablicy) (górn.).
Tafelförmig (von Mineralien); tabliczkowy, tabliczkowaty (min.).
Tafelglas (Scheibenglas, Fensterglas); szkło taflowe, szyba, szklina.
Tafelgradierung; tężenie tablicowe (soln.).
Tafelholz; drzewo okładzinowe (bud.).
Tafelmessing (das stärkere Messingblech); mosiądz taflowy, płytkowy (blacha mosiężna) (met. techn.).
Täfeln (vertäfeln); płycić, płytować, taflować.
Tafelsalz; sól stołowa (soln.).
Tafelsalzverpackung; pakowanie (opakowanie) soli stołowej (soln. warzel.).
Tafelschiefer (Dachschiefer); łupek płytowy (geol.).
Tafelspat p. Wollastonit.
Tafeltombak (ein stärkeres Tombakblech); tombak taflowy, płytkowy (blacha tombakowa) (met. techn.).
Täfelung (Täflung); płycenie, płytowanie (stol. bud.).
Tafelwage; waga pomostowa (techn. warzel.).
Täfelwerk; 1) taflowanie, oszewka ścienna, okładziny; 2) posadzka (bud.).
Tafelzink; 1) cynk w tabliczkach; 2) p. Rohzink (met.).
Tag; 1) dzień; 2) powierzchnia ziemi, świat (górn.).
am Tage (über Tage, ober Tags, obertags); na powierzchni, na wierzchu, na świecie, na górze.
an den Tag bringen (zu Tage bringen oder fördern); wyciągnąć (wywieść) na świat, na powierzchnię.
unter Tage (in der Grube); na dole, pod ziemią, w kopalni.
zu Tage gehen; wychodzić na powierzchnię (na świat), zbliżać się ku powierzchni (geol. górn.).
Tagabraum p. Abraum.
Tagarbeit (Arbeit über Tage); robota (praca) wierzchnia, światowa (górn.).
Tagarbeit (Tagearbeit, Tagesarbeit, Arbeit eines Tages); dniówka, robota (praca) dzienna.
Tagarbeiter (Tagearbeiter); 1) robotnik dzienny, światowy; 2) p. Taglöhner.
Tagaufseher p. Platzaufseher.
Tagbau (Tagebau, offener oder oberirdischer Abbau) p. Abraum.
Tagbauförderung (Abraumförderung); przewóz odkrywkowy, światowy, wierzchni (górn.).
Tagbaugrube; kopalnia odkrywkowa, wierzchnia, światowa (górn.).
Tagbauhorizont (Tagbausohle); poziom (piętro) wierzchni, odkrywkowy, światowy (górn.).
Tagbogen (Tagebogen); łuk dzienny (gwiazdy) (astr. miern.).
Tagbruch (Tagebruch, Tagesbruch); załam, zawalisko, lej, zapadlisko, kotlisko (górn.).
Tagebau p. Tagbau.
Tagebogen p. Tagbogen.
Tagebuch (Tagbuch); dziennik, pamiętnik.
Tageerze (pl.); rudy powierzchniowe, światowe (górn. geol.).
Tageförderung (Tagförderung); 1) przewóz wierzchni, dzienny, światowy; 2) wyciąganie na świat, na powierzchnię (górn.).
Tagegang (Taggang); żyła powierzchniowa, wierzchnia, dzienna, światowa (geol. górn.).
Tagegebäude p. Taggebäude.
Tagegebirge; wystercze skalne (geol.).
Tagegehänge (Taggehänge); złoże powierzchniowe, powierzchowne (geol. górn.).
Tageinbau (Einbau); włom dzienny, wierzchni, wchód do kopalni (górn.).
Tagekranz p. Tagkranz.
Tagelohn p. Taglohn.
Tagelöhner p. Taglöhner.
Tageöffnung p. Tagöffnung.
Tageort p. Tagstrecke.
Tagerösche (Tagrösche) p. Rösche.
Tagesanlage; 1) zakład na powierzchni, na świecie; 2) urządzenie światowe, instalacja światowa.
Tagesschacht p. Tagschacht.
Tagesschicht p. Tagschicht.
Tagesförderung (Förderung über Tage); przewóz (nadziemny) naziemny, p. powierzchniowy, przewóz światowy (górn.).
Tagesleistung; dzionka (t. j. wytwórczość całodzienna).
Tagesoberfläche (Erdoberfläche); powierzchnia ziemi (geol.).
Tagesordnung; porządek dzienny.
Tagesrapport; doniesienie codzienne, raport codzienny.

Tagestollen p. Tagstollen.
Tagestrecke p. Tagstrecke.
Tagetiefbau (tiefgehender Tagbau); odbudowa odkrywkowa głęboka, odkrywka głęboka (gorn.).
Tagewasser p. Tagwasser.
Tagewerk p. Tagwerk.
Tagezimmer p. Tagkranz.
Tagezug p. Tagzug.
Taggebäude (Tagegebäude); budynki (budowle) światowe, budynki (budowle) na powierzchni, na świecie (górn.).
Taggerölle; ława żwirowa, szutrowisko (geol.).
Taggeld (Tagegeld); płaca dzienna, dzienne.
Tagilit; tagilit (min.).
Tagkranz (Tagekranz, Tagezimmer); wieniec wierzchni, światowy, zrębowy, wchodowy (w szybie) (górn.).
Tagkranz (Tagöffnung des Schachtes) p. Schachtmund.
Taglohn (Tagelohn); płaca dzienna, dniowe.
Taglöhner (Tagelöhner); wyrobnik, najemnik dzienny.
Tagmaß; miara dzinna, wierzchnia, wychodnia (pr. górn.).
Tagöffnung (Tageöffnung) eines Schachtes p. Schachtmund.
Tagort (Tageort) p. Tagstrecke.
Tagrösche (Tagerösche) p. Rösche.
Tagschacht (Tageschacht) p. Schacht.
Tagschicht (Tageschicht, Schicht bei Tage); szychta (zmiana) dzienna, dniówka (górn.).
halbe —; półdniówka.
Tagschicht (Tageschicht, Schicht über Tage); szychta (zmiana) wierzchnia, górna, dzienna, światowa (górn.).
Tagsteiger; stygar (sztygar) wierzchni (górny, światowy) (górn.).
Tagstollen (Tagestollen); sztolnia dzienna, światowa, sztolnia dla wód dziennych, światowych (górn.).
Tagstrecke (Tagestrecke, Tagort, Tageort); chodnik (pochylnia) wierzchni, światowy (z powierzchni ziemi w głąb kopalni biegnący) (górn.).
Tagstunde; godzina dzienna, wschodnia (na kompasie 6 h) (miern. górn.).
Tagwächter; stróż dzienny.
Tagwasser (Tagewasser); woda wierzchnia, dzienna, światowa (górn.).
Tagwerk (Tagewerk, Arbeit eines Tages, einer Schicht); praca dzienna, jednodniowa, jednoszychtowa (górn.).
Tagzug (Tagezug); ciąg naziemny, światowy (miern. górn.).
Tal (pl. Täler); dolina (geol.).
Einbruchs —; dolina wyłomowa.
epigenetisches —; dolina epigenetyczna.
Erosions —; dolina erozyjna.
Längs —; dolina podłużna.
Quer —; dolina poprzeczna.
Spalten —, (Verwerfungs —); dolina szczelinowa.
Synklinal —; dolina synklinalna.
tektonisches —; dolina tektoniczna.
Trocken —; dolina sucha.
Zirkus —, (Kare); dolina cyrkowa.
Talcosit; talkozyt (min.).
Talg (Inselt, Unschlitt); łój (matr.).
Talk (prismatischer Talkglimmer); talk, łojek, słoniniec (min.).
Talkapatit (Kussinskit); talkapatyt kussynskit (min.).
Talkeisenerz (Talkeinsenstein); talk żelazisty (min.).
Talkerde (Bittererde, Magnesia); ziemia gorzka, magnezja (min.).
Talkerdalaun p. Magnesiaalaun.
Talkglimmer; łyszczyk łojkowy, magnezjowy, mika magnezowa (min.).
Talkgneis p. Protogingneis.
Talkgranit p. Protogin.
Talkhydrat (Brucit, rhomboëdrischer Kuphonglimmer); brucyt (min.).
Talkoid; talkoid (min.).
Talkschiefer; łupek łojkowy, talkowy (geol.).
Talkspat p. Magnesitspat.
Talksteinmark (Myelin); mózgowiec talkowy, myelin (min.).
Talstrom; rzeka nizinna (geol.).
Taltalit; taltalit (min.).
Talweg; 1) droga w dolinie; 2) profil dna pod nurtem; 3) ściek doliny, linja ścieku (nurtu, wartu).
Tandemdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Tandemförderung (Förderung mit mehreren Gestellen gleichzeitig an jedem Seile); wyciąganie sprzężone, wyciąganie sposobem tandem (górn.).
Tandemmotor; motor (silnik) spółtłoczyskowy (maszyn.).
Tangente (Berührungslinie); styczna (geom.).

Tangentenbussole; stycznica, busola stycznych (el.).
Tangentengalvanometer; galwanomierz stycznych (el.).
Tangentenkraft p. Tangentialkraft.
Tangentenmethode; tyczenie rzędnemi od stycznej (miern.).
Tangentenschraube (Gefällschraube); śruba styczności, stycznych (miern.).
Tangentialbeschleunigung; przyspieszenie styczne, przyspieszenie po stycznej (mech.).
Tangentialbewegung; ruch po stycznej, ruch styczny (mech.).
Tangentialdruck; ciśnienie styczne (mech.).
Tangentialebene; płaszczyzna styczna (geom.).
Tangentialkraft (Tangentenkraft, tangierende Kraft); siła styczna, siła po stycznej (mech.).
Tangentialschraube p. Tangentenschraube.
Tangieren (berühren, treffen); stykać się, dotykać.
Tankit; tankit (min.).
Tankwagen (Zisternenwagen); wóz cysternowy, zbiornikowy (do przewozu nafty, benzyny i t. d.).
Tanne (Tannenbaum); jodła.
Tannenbalken; belka jodłowa (bud.).
Tannenbrett; deska jodłowa.
Tannenholz; jedlina, drzewo jodłowe.
Tantal; tantal (chem.).
Tantalerz; tantalan (min.).
hemiprismatisches —, (Columbit); kolumbit.
prismatisches —, (Tantalit); tantalit.
Tantalit (prismatisches Tantalerz); tantalit (min.).
Tantallampe; lampa tantalowa (el.).
Tantieme (Ertragsanteil); tantjema (udział w zysku).
Tantochrone; tantochrona.
Tapete (Wandbekleidung); tapeta (obicie ścian pokoju z papieru kolorowego, tkaniny, skóry i t. p.).
Tapetenpapier p. Papier.
Tapetentür; drzwi kryte (bud.).
Tapetenwand; ściana tapetowana (bud.).
Tapiolit; tapiolit (min.).
Tapezier (Tapezierer, Wandbekleider); tapicer, dekorator, obijacz, wyścielacz.
Tapezieren (die Wände mit Tapeten bekleiden); tapetować.
Tara (Gewicht der Warenverpackung); tara, ciężar opakowania, ciężar martwy.
Tarieren (das Reingewicht einer Ware bestimmen); tarować.
Tarierfläschchen (Pyknometer); piknometr (fiz.).
Tarif (Preisverzeichnis, Frachtsatz); taryfa, wykaz opłat, cennik przewozu.
Tarifbestimmung; przepis taryfowy, postanowienie taryfowe.
Tarifsatz; stopa taryfowa, cena zasadnicza.
Tariftabelle; skorowidz taryfowy, cennikowy.
Tarifvertrag; umowa taryfowa,, układ (kontrakt) taryfowy (górn.).
Tarnowitzit; tarnowicyt (min.).
Taschenakkumulator; akumulator kieszonkowy (el.).
Taschengalvanometer; galwanometr kieszonkowy (el.).
Taschengalvanoskop; galvanoskop kieszonkowy (el.).
Tascheninstrument; przyrząd kieszonkowy (el.).
Taschenkompaß (Handkompaß); kompas kieszonkowy, ręczny (górn. geol.).
Taschennivellierinstrument; instrument niwelacyjny (przyrząd poziomniczy, poziomnik) kieszonkowy (miern.).
Tasmanit; tasmanit (min.).
Taster; 1) p. Tasterzirkel; 2) przycisk, klawisz (el.).
Tasterzirkel (Taster); cyrkiel tokarski, średnicowy, kabłąkowy.
Tatze (Hebetatze) eines Pochstempels p. Hebedaumen.
Tau (Seil); lina, linwa.
Taub (unhaltig); płonny, czczy, pusty, jałowy (geol. górn.).
Tauber Gang p. Gang.
Taubes Gestein p. Gestein.
Taubes Mittel p. Mittel.
Taube Kohle (Steinkohle); węgiel martwy, martwina.
Tauchelement; stos (ogniwo, element) zanurzany (el.) p. Element.
Taucher; nurek.
Taucher (Senkröhre) p. Bohrtäucher.
Taucherapparat; przyrząd nurkowy.
Taucherarbeit; robota (praca) nurkowa.
Taucherglocke; dzwon nurkowy, podwodny.
Taucherkolben p. Plunger.

Taucherschacht; szyb nurkowy, szyb dla nurków (celem robienia prób podwodnych) (górn.).
Tauchkondensator (geschlossener Kondensator); zgęszczelnik (kondensator) zamknięty.
Tauchküvelage (geschlossene Küvelage) zamknięta obudowa wodoszczelna (górn.); p. Küvelage.
Taufschein; metryka chrztu.
Taupunkt; punkt tajania, topnienia.
Tauriscit; tauryscyt (min.).
Taxe (Preissatz); taksa, cena, opłata.
Taxieren (abschätzen); cenić, oceniać, taksować.
Technik; 1) technika, nauka techniczna; 2) szkoła techniczna, zakład naukowy techniczny; 3) wykonanie należyte.
Techniker; 1) technik; 2) słuchacz techniki.
Technisch; techniczny.
Technolog; technolog.
Technologie (Gewerbelehre); technologja.
Teckel (hölzerner kleiner Förderwagen auf Ruhrkohlengruben); wózek mały, wozik (górn.).
Teer; maź, dziegieć, smoła (płynna). **Berg** —, (Erd —); dziegieć ziemny (min.).
Teeranstrich; powłoka smolna.
Teeren; mazić, smolić, smołować, dziegciować.
Teerfaß; maźnica.
Teergas; gaz smolny, gaz ze smoły.
Teerleinwand; płótno namazione.
Teerpappe p. Dachpappe.
Teerplache; płachta namaziona.
Teerüberzug; powłoka smolna, powłoka z mazi.
Tegel; tegel (glina tłusta niebieskawa) (geol.).
Tegelformation (Tegelgebilde, Tegel); utwór teglowy, iłowy (geol.).
Teich; staw, sadzawka. **Sammel** —, (Reserve —); staw zapasowy, zbiorczy.
Teichdamm; grobla stawowa.
Teichdammbau (Dammbau); budowa grobli (rob. wod.).
Teichdammbruch (Dammbruch); przerwanie grobli (rob. wod.).
Teichdammkörper (Dammkörper); grobla, korpus grobli (rob. wod.).
Teichdammkrone p. Dammkrone.
Teichdammstauchung (Dammstauchung); obijanie grobli, utykanie grobli (iłem).
Teichdammtor (Dammtor); wrota grobli.
Teichgräber; stawarz, grabarz (stawów).
Teichrechen (Teichgatter); krata w stawie.
Teichschlamm; muł stawowy.
Teichschleuse; śluza stawowa.
Teichwasser; woda stawowa.
Teigig (teigicht); ciastowaty.
Teigigwerden des Eisens; tężenie żelaza (gdy w ognisku fryszerskiem gęstnieje i zaczyna tworzyć dul.) (met.).
Teil; 1) część; 2) strona (mat.); 3) dział, udział.
Teilbar; dzielny podzielny, rozdzielny.
Teilbarkeit; podzielność.
Teilbau; budowa częściowa (bud.).
Teilen; dzielić, podzielić, rozdzielić.
Teilentladung; wyładowanie (wyprądnienie) częściowe (el.).
Teiler; dzielnik, podzielnik (mat.). **größter gemeinschaftlicher** —; największy wspólny podzielnik.
Teilgestänge; przedłużnica (wiercenie szybów) (górn.).
Teilhaber; spólnik.
Teilkoordinaten; spółrzędne cząstkowe (miern.).
Teilkreis; 1) obwód podziałowy (kół zębatych); 2) koło podziałowe (miern.).
Teilleitersystem; układ (system) oddziałowy (el.).
Teilmaschine; dzielarka, podzielnica (techn.).
Teilnehmer; uczestnik.
Teilsohle (Mittelsohle) p. Mittellauf.
Teilstrecke; część szlaku (kol.).
— **des Netzes;** działka sieci (rur, przewodów elektrycznych i t. d.).
Teilstrich; 1) kreska podziału (miern.); 2) znak dzielenia (min.).
Teilstrom; prąd częściowy (el.).
Teilung; 1) dzielenie; 2) podział, podziałka; 3) rozdział.
— **der Flächen;** podział płaszczyzn.
— **der Pfeiler;** rozdział filarów.
— **der Zahnräder;** podziałka kół zębatych.
Teilungsebene; płaszczyzna działowa (geom.).
Teilungsfehler; błąd podziału, błąd w podziale (miern.).
Teilungssohle (Mittelsohle, Teilungshorizont) p. Mittellauf.
Teilungsstrecke (Parallele, Teilungsdurchhieb) p. Parallelstrecke.

Teilungszeichen; łącznik.
Teilwetterströme (pl.) czastkowe (oddzielne) prądy powietrza (górn.).
Teilzahlung; upłata p. Rate.
Teilzirkel; cyrkiel z podziałką.
T-Eisen (Einfach T-Eisen); teownik, żelazo teowe (met.).
Tekoretin (Fichtelit); tekoretyn (min.).
Tekticit (Braunsalz); sól brunatna, gniada, tektycyt (min.).
Tektonik; tektonika, układ skał (geol.).
Tektonisch; tektoniczny, górotwórczy (geol.).
Telegramm (Drahtnachricht, Kabelnachricht); telegram, depesza.
Telegraph (Fernschreiber); telegraf.
optischer —; ramieniec, semafor.
Telegraphenalphabet; alfabet telegraficzny.
Telegraphenamt; urząd telegraficzny.
Telegraphenanlage; urządzenie telegraficzne.
Telegraphenapparat; przyrząd telegraficzny.
Telegraphenbau; budowa telegrafów.
Telegraphenbeamter (Telegraphenbeamte, Telegraphist); telegrafista, urzędnik telegraficzny.
Telegraphendraht; drut telegraficzny.
Telegraphenleitung; 1) przewód (przewodnik) telegraficzny; 2) zarząd telegrafów.
Telegraphenlinie; linja telegraficzna.
Telegraphenmast (Telegraphensäule); słup telegraficzny.
Telegraphennetz; sieć telegraficzna.
Telegraphenschlüssel; klucz telegraficzny (do depesz).
Telegraphenstation; stacja telegraficzna.
Telegraphenstreifen; pasek (taśma) Morsego.
Telegraphentechnik; technika telegrafu.
Telegraphenwesen; telegrafja, urządzenia telergaficzne.
Telegraphie (Fernschreibekunst); telegrafja.
drahtlose —, (ohne Draht); telegrafja bez drutu.
mehrfache —; telegrafja wieloznakowa.
Telegraphieren (drahten); telegrafować.
Telegraphisch (drahtlich, durch Draht); telegraficznie.
Telegraphist p. Telegraphenbeamter.
Telephon (Fernsprecher); telefon.
Telephonamt; urząd telefoniczny.
Telephonanlage; urządzenie telefoniczne.
Telephonbeamter (Telephonist); telefonista, urzędnik telefoniczny.
Telephonbrücke; mostek z telefonem.
Telephondepesche; depesza telefoniczna.
Telephondraht; drut telefoniczny.
Telephonempfänger; słuchawka, odbieracz telefoniczny.
Telephongebühr; telefonowe, opłata za telefonowanie.
Telephongespräch; rozmowa telefoniczna.
Telephonieren (fernsprechen); telefonować.
Telephonisch (durch Fernsprecher); telefonicznie.
Telephonist p. Telephonbeamter.
Telephonleitung; przewód (przewodnik) telefoniczny.
Telephonlinie; linja telefoniczna.
Telephonmast; słup telefoniczny.
Telephonmembran (Telephonmembrane); błona telefoniczna.
Telephonnetz; sieć telefoniczna.
Telephonschnur; sznur telefoniczny.
Telephonsender; przesyłacz (przesyłak) telefoniczny.
Telephonstation (Telephonzentrale); stacja telefoniczna, stac. telefonów.
Teleskop (Fernrohr); teleskop, dalekowidz, dalekowid.
Teleskopverrohrung; rurowanie wielokrotne, rurowanie teleskopowe (wierc. ziem.).
Tellerhammer; 1) p. Hammer; 2) p. Tritthammer.
Tellermetall (Tellersilber, Ausglühsilber); srebro wyżarzone, amalgamowane (met.).
Tellertrocknung (Salztrocknung mit Dampf); suszenie talerzowe (warzel.).
Tellerventil p. Ventil.
Tellur; 1) telur (chem.); 2) telur, ziemian rodzimy (min.).
Tellurblei (Altait, hexaëdrisches Tellur); altait, telurek ołowiu (min.).
Tellurdioxyd; dwutlenek teluru (chem.).
Tellureisen (tellurisches Eisen); żelazo teluryczne (min.).
Tellurerz (pl. Tellurerze); ruda telurowa, telurzak (min.).
Tellurglanz p. Nagyagererz.
Tellurgoldsilber p. Petzit.

Tellurige Säure; kwas telurowy (chem.).
Tellurischer Magnetismus (Erdmagnetismus); magnetyzm ziemski.
Tellurit (Tellurocker); teluryt, ochra telurowa (min.).
Tellurnickel p. Melonit.
Tellurocker p. Tellurit.
Tellursäure; kwas telurowy (chem.).
Tellursilber p. Hessit.
Tellursilbergold p. Sylvanit.
Tellurwasserstoff, telurowodór, kwas telurowodorowy (chem.).
Tellurwismut (rhomboëdrischer Eutomglanz); telurek bizmutu (min.)
Tellurwismutsilber (Silberwismutspiegel); srebro telurowo-bizmutyczne (met.).
Temper (Register) p. Essenklappe.
Temperament einer Grube (Grubentemperament); temperament kopalni (kwadrat objętości powietrza podzielony przez wysokość słupa wody) (górn.).
Temperatur (Wärmegrad); temperatura, ciepłota, ciepłostan.
absolute —; temperatura bezwzględna.
Gruben —; temperatura kopalni.
Luft —; temperatura powietrza.
kritische —; temperatura krytyczna.
mittlere —; temperatura średnia.
Mischungs —; temperatura mieszaniny.
Verbrennungs —, (pyrometrischer Heizwert) temperatura spalania.
Temperaturabfall spadanie (zniżenie się) temperatury.
Temperaturänderung zmiana temperatury.
Temperaturdifferenz (Temperaturunterschied) różnica temperatury.
Temperaturerhöhung podniesienie się temperatury.
Temperaturerniedrigung; spadek (obniżka) temperatury.
Temperaturgefälle; 1) spadek temperatury; 2) różnica temperatur.
Temperaturmessung; pomiar temperatury.
Temperaturunterschied p. Temperaturdifferenz.
Temperaturzunahme; wzrost (podwyższenie się) temperatury.
Temperguß; lejzna kujna, żelazo lane odwęglone (met.).
Tempern (Stahl. Gußeisen) p. Anlassen.
Temperschraube p. Stellschraube.
Temporär (zeitweilig); czasowy, tymczasowy.
Tender (Vorratswagen); tender, jaszczyk (kol.).
Tenderlokomotive (Tendermaschine); tendrzak, tendrówka, lokomotywa tendrowa (kol.).
Tennantit (dodekaëdrischer Dystomglanz); tenantyt (min.).
Tenorit; tenoryt (min.).
Tension (Expansivkraft, Spannkraft); prężność, rozprężliwość.
Tephroit; tefroit (min.).
Teratolith (Eisensteinmark, sächsische Wundererde); teratolit, cudowna ziemia saska (min.).
Terbium; terb, terben (chem.).
Terebratula; terebratula, przewiertek (małża romionopława skamieniała) (geol.).
Termin (Frist); termin, okres.
Terminologie (Fachwörter); terminologja, słownictwo.
Ternärbleierz p. Leadhillit.
Terpentin; terpentyna (matr.).
Terpentinöl; olej terpentynowy (matr.).
Terpentinölfirnis p. Firnis.
Terra die Siena p. Hypoxanthit.
Terra sigillata p. Sphragid.
Terrain (Boden, Gelände, Gegend); naziom, powierzchnia ziemi, teren.
Terrainaufnahme; zdjęcie terenu, naziomu (miern.).
Terraindarstellung; przedstawienie kształtów terenu (miern.).
Terrainlehre; terenoznawstwo.
Terrainmessung; pomiar terenu.
Terrainverhältnisse; stosunki terenowe (terenu).
Terrakotte (Terrakott, gebrannte Tonerde); terakota (bud.).
Terrasse; 1) upłaz (taras u stóp gór, równina na stoku góry) (geol.); 2) p. Flußterassen; 3) taras, weranda otwarta (naziom przed budowlą) (bud.).
Terrassenmauer (Futtermauer); mur podwałowy, oporowy, wsporczy, podporowy, tarasowy (bud.).
Terrassenverwerfungen (Treppenverwerfungen, Staffelbrüche); p. Verwerfung.
Terrazzo (eine Estrichart); terrazzo, posadzka mozaikowa (posadzka cementowa z wtłoczonymi w nią drobnymi kamyczkami) (bud.).

Terrestrisches Fernrohr (Erdfernrohr); luneta ziemska, terrestryczna.
Tertiär; trzeciorzędny, trzeciorzędowy (geol.).
Tertiärformation (Tertiärgebilde, Tertiärgebirge, Tertiärgruppe, Tertiärsystem, känozoische Formation); formacja trzeciorzędna, trzeciorzędowa (geol.).
Tertiärmeer; morze trzeciorzędne, trzeciorzędowe (geol.).
Tertiärperiode; okres trzeciorzędny, trzeciorzędowy (geol.).
Tertiärschichten; warstwy trzeciorzędne, trzeciorzędowe (geol.).
Tertiärsystem p. Tertiärformation.
Teschenit; cieszynit (geol.).
Teslalicht; światło Tesli (el.).
Tesserakontaoktaëder (Achtundvierzigflach); czterdziestoośmiościan (kryst.).
Tesseralsystem p. Kristallsystem.
Test (Teste, Kapelle); kapelka, czarka, miseczka (z kości palonych zrobiona do kupolowania srebra) (met.).
Testasche p. Silberkrätze.
Testkörner (pl.) ziarnka kapelkowe (met.).
Tetartin (Natronfeldspat, Albit); tetartyn, albit (min.).
Tetartoëdrisch; tetartoedryczny, ćwiartkowy (kryst.).
Tetradymit (rhomboëdrischer Eutomglanz); tetradymit (min.) p. Tellurwismut.
Tetraëder (Vierflächner, reguläres Tetraëder, Vierflach, Hemioktaëder); czworościan, tetraedr (kryst.).
Tetraëdrisch; czworościenny (min.).
Tetraëdrit p. Fahlerz.
Tetragon; czworobok, czworokąt (kryst.).
Tetragonalsystem p. Kristallsystem.
Tetrakishexaëder (Viermalsechsflach, Viermalsechsflächner, Pyramidenwürfel, hexaëdrisches Trigonal-Ikositetraëder, hexaëderkantiges Ikositetraëder, Fluroid); tetrakisheksaedr, sześcian piramidalny, sześcian poczwórny (kryst.).
Tetrakontaoktaëder (Achtundvierzigflach); czterdziestoośmiościan (kryst.).
Tetraphylin; tetrafylin (min.).
Teufe (Tiefe); głębokość, głębia, głębizna (górn.).
ewige —; głębokość nieograniczona, głębokość niezmierzona (wieczna), bezednie, bezdno.
— **einbringen** p. Einbringen.
Teufen p. Abteufen.
Teufenzeiger; wskaźnik głębokości, głębizny, ostrzegacz (klatkowy) (maszyn. górn.).
Teuerungszulage; dodatek drożyźniany.
Texasit p. Nickelsmaragd.
Texel p. Dexel.
Textilarien; tekstilarje (otwornice) (geol.).
Textur (der Mineralien) p. Struktur.
Thallium; tal (chem.).
Thenardit; tenardyt (min.).
Theodolit; teodolit, ścisłokąt (miern.).
Bussolen —; teodolit busolowy, teodolit z busolą.
Gruben —; teodolit kopalniany, górniczy.
Mikroskop —; teodolit mikroskopowy.
Repetitions —; teodolit powtarzający, repetycyjny.
Theodolitaufnahme; zdjęcie teodolitowe, zdjęcie teodolitem (miern.).
Theodolitzug; ciąg teodolitowy, wytyczna teodolitowa (miern.).
Theodolitstufe (znak teodolitowy, znamię teodolitowe) trójkątna tabliczka drewniana, z liczbą punktu stałego (miern.).
Theoretisch (wissenschaftlich, lehrtümlich); 1) teoretycznie, naukowo, 2) teoretyczny, naukowy.
Theorie (wissenschaftliche Anschauung); teorja.
Thermen (warme o. heiße Quellen); cieplice, termy, źródła gorące (geol.).
Thermisch; cieplny, termiczny.
Thermoaräometer; termoareometr (areometr z termometrem) (soln.).
Thermobarometer; termobarometr (termometr z barometrem).
Thermochemie; termochemia.
Thermodynamik (mechanische Wärmetheorie); termodynamika, dynamika ciepła.
Thermoelektrizität (Wärmeelektrizität); termoelektryczność, elektryczność ciepła (el.).
Thermoelement (thermoelektrisches Element); ogniwo termoelektryczne (el.).
Thermomagnetisch; termomagnetyczny.

Thermomanometer; termomanometr.
Thermometer (Wärmemesser); termometr, ciepłomierz (fiz.).
Luft —; termometr powietrzny.
Quecksilber —; termometr rtęciowy.
Weingeist —; termometr wyskokowy, alkoholowy.
— fällt; termometr spada.
— steigt; termometr idzie w górę.
Thermometermessung (thermometrische Messung); pomiar termometryczny.
Thermometerröhre; rurka termometrowa (fiz.).
Thermometersäule; słupek termometrowy, słupek w termometrze (fiz.).
Thermometerskala; podziałka termometru (fiz.).
Thermometrograph; termometrograf (fiz.).
Thermomultiplikator; termomultyplikator (el.).
Thermonatrit (prismatisches Natronsalz); termonatryt (min.).
Thermoreihe; szereg termoelektryczny (el.).
Thermosäule (thermoelektrische Säule); stos termoelektryczny (el.).
Thermoskop; termoskop (fiz.).
Thermostrom (thermoelektrischer Strom, durch Wärme erzeugter Strom); termoprąd, prąd termoelektryczny (el.).
Thjorsanit; tjorsanit (min.).
Thomas-Flußmetall (Thomas-Flußeisen); żelazo zlewne Thomasa (met.).
Thomas-Gilchrist-Prozeß (Thomasprozeß, Thomasverfahren, Thomasieren); sposób Thomasa i Gilchrista, świeżenie tomasowskie, tomasowanie (met.).
Thomasschlacke; żużel (zuzel) Thomasa (met.).
Thomasstahl; stal Thomasa (met.).
Thomaswerk; tomasownia (hut.).
Thomsenolith (dimetrischer Pachnolith); tomsenolit (hagemanit) (min.).
Thomsonit (Comptonit, orthotomer Kuphonspat); tomsonit, komptonit (min.).
Thorerde p. Thoriumoxyd.
Thorit; toryt (min.).
Thorium (Thor); tor (chem.).
Thoriumoxyd (Thoroxyd, Thorerde); ziemia torowa, tlenek torowy (chem.).
Thraulit (Hisingerit); traulit (min.).
Thrombolit; trombolit (min.).
Thulit; tulit (min.).
Thumerstein (Thumit, Axinit von Thum); aksynit (z Tumu) (min.).
Thunderit; thunderyt (materjał wybuchowy bezpieczny).
Thuringiazement (Hochofenschlackenzement); cement turyngia (bud.).
Thuringit; turyngit (min.).
Tiebel (Dübel) p. Dobbel.
Tiefbau (Bau in der Tiefe); odbudowa w głąb, odbudowa wgłębna, podziemna (górn.).
Tiefbau (Tiefbauanlage, Tiefbaugrube, Tiefbauzeche); kopalnia głęboka, głębizna (górn.).
Tiefbauanlage p. Tiefbau.
Tiefbaugrube p. Tiefbau.
Tiefbauschacht p. Schacht.
Tiefbausohle (Tiefbauhorizont); poziom najgłębszy, piętro najgłębsze (górn.).
Tiefbaustollen; sztolnia najgłębsza, wgłębna (górn.).
Tiefbauzeche p. Tiefbau.
Tiefbohrapparat; przyrząd do głębokiego wiercenia (wierc. ziem.).
Tiefbohrmethode (Tiefbohrverfahren); sposób wiercenia głębokiego (wierc. ziem.).
Tiefbohrtechnik; technika wiercenia głębokiego, wiertnictwo głębokie (wierc. ziem.).
Tiefbohrung; wiercenie głębokie (wierc. ziem.).
Tiefdruck (Niederdruck); ciśnienie niskie.
Tiefe p. Teufe.
Tiefenaufnahme; pomiar głębokości (miern. górn.).
Tiefenwinkel; kąt spadu, obniżenia, głębokości (miern.).
Tieferlegung; pogłębianie (koryta rzeki, kopalni).
Tiefseeablagerungen; osady morskie (geol.).
Tiefseeton p. Ton.
Tiefstes (das Tiefste) eines Grubenbaues, des Schachtes p. Schachttiefstes.
Tiegel (Schmelztiegel); tygiel, topnik (chem. hut.).
Tiegelflußstahl p. Tiegelstahl.
Tiegelgießerei; odlewanie (lanie) tyglowe, w tyglach (met.) p. Gießerei.
Tiegelguß; odlew tyglowy (met.) p. Guß.
Tiegelgußstahl p. Tiegelstahl.

Tiegelgußstahlofen (Gußstahlofen); piec na stal (laną) tyglową (met.).
Tiegelofen; tyglak, piec tyglowy naczynny (hut.).
Tiegelprobe; próba tyglowa (hut.).
Tiegelschachtofen (kleiner Schachtofen zum Tiegelschmelzen); piec szybowy na tygle, szybówka tyglowa (hut.).
Tiegelschmelzofen; piec topielny (topiący) tyglowy (hut.).
Tiegelstahl (Tiegelflußstahl, Tiegelgußstahl); stal lana tyglowa, stal tyglowa (met.).
Tiemannit (Selenquecksilber, Selenmerkur); timanit (min.).
Tierreste (Tierversteinerungen); resztki (skamieniałości, skamieliny) zwierzęce (geol.).
Tilkerodit p. Selenkobaltblei.
Tigerauge; tygrysie oko (min.).
Tilgung; 1) umorzenie (spłacenie) długu; 2) amortyzacja.
Tille (Dille); tuleja, tulejka (rurkowata część narzędzia do osadzenia rękojeści).
Tinkal p. Borax.
Tinkalzit; tynkalcyt (min.).
Tinte; atrament, inkaust.
Tirmannsche Perkussionszündung; zapalenie udarowe (sposobem) Tirmanna (górn.).
Tirolit p. Kupferschaum.
Tischapparat; aparat stołowy (el.).
Tischklemme; zacisk stołowy (el.).
Tischlampe (Stehlampe); lampa stołowa stojąca.
Tischler (Schreiner); stolarz.
Tischlerarbeit (Schreinerarbeit); stolarka, robota stolarska (stol.).
Tischlerei; 1) stolarstwo, rzemiosło stolarskie; 2) stolarnia, pracownia stolarska (stol.).
Tischlerhandwerk p. Tischlerei 1).
Tischlerhacke; siekiera stolarska.
Tischlerkitt (Holzkitt); kit stolarski.
Tischlerleim (Hornleim); klej stolarski (matr.).
Tischlermeister; majster stolarski.
Tischlersäge; piła stolarska (narz.).
Tischlerware; wyrób stolarski.
Tischlerwerkstatt (Tischlerwerkstätte, Tischlerei); stolarnia (stol.).
Tischlerwerkzeug; narzędzia (naczynie) stolarskie.
Tischplatte; płyta stołowa (stol.).
Tischstation; aparat telefoniczny stołowy (el.).
Tischtaster; przycisk stołowy (el.).
Tischtelephon; telephon stołowy.
Titan; tytan (chem.).
Titaneisen (Titaneisenerz, Titaneisenstein, Ilmenit); żelazo tytanowe, żelaziak tytanowy, nigryn, ilmenit (min.).
Titaneisensand (Titansand, Menaccanit, Menakan); ilmenit piaskowy, menakanit (min.).
magnetischer —, (Titanmagneteisen in Körnern); tytanowo-żelazny piasek magnetyczny.
Titanerz; tytanian, ruda tytanowa.
oktaëdrisches —, (Pyrochlor); pirochlor.
peritomes —, (Rutil); rudzieniec, rutyl.
prismatisches —, (Titanit, Sphen); tytanit, sfen.
pyramidales —, (Anatas); anataz.
Titanhaltig; zawierający tytan.
Titanit (Sphen, Greenovit, Gelb- und Braunmenakerz, prismatisches Titanerz); tytanit, sfen (min.).
Titan-Magneteisen (Trappeisenerz, schlackiges Magneteisen u. magnetischer Titaneisensand); magnetyt tytanowy (min.).
Titansäure; kwas tytanowy (chem.).
Titanwürfel (pl.); kostki tytanowe (met.).
Titel; 1) tytuł; 2) dział, ustęp.
Tithon; piętro tytońskie (jura górna) (geol.).
Titrieren (den Feingehalt bestimmen); miareczkować, miarować, tytrować (chem. met. prob.).
Titrierung (das Titrieren); miareczkowanie, tytrowanie (chem. met. prob.).
Tombak (rotes Messing, Rotmessing, Rotguß); tombak, mosiądz czerwony (stop miedzi z cynkiem) (met. techn.).
Tombakblech; blacha tombakowa (met. techn.).
Tombakdraht; drut tombakowy (met. techn.).
Tombazit; tombacyt (min.).
Tometzek-Ventil; wentyl (zawór) Tometzka (zawór piętrowy) (maszyn. górn.).
Tomsons-Ladevorrichtung; przyrząd ładowniczy (ładowadło) Tomsona (klatki wyciągowe) (górn.).
Tomsons-Wasserziehvorrichtung; podnośnik wodny Tomsona (maszyn. górn.).

Ton; 1) głos, dźwięk; 2) ton, dobór barw; 3) ił, glina, glinka (geol.).
Alaun —, (Alaunerde); glina ałunowa.
Eisen —, (ockriger —); glina żelazista.
fetter —; glina tłusta.
feuerfester —; glinka ogniotrwała.
Halbporzellan —, (Fayence —); glinka fajansowa.
kalkhaltiger —; glina wapnista.
magerer —; glina chuda.
Porzellan —, (Porzellanerde, Kaolin); glina, (ziemia) porcelanowa, porcelanówka, kaolin.
Salz —; ił solonośny, solny.
Schiefer —; glina łupkowa, łupek iłowy.
seifiger —; miękisz, mydłak.
Töpfer —, (plastischer —); glina garncarska, zduńska, plastyczna.
weißer Tiefsee —; ił biały głębinowy, głęboko-morski.
Ziegel —; glina ceglarska, glina na cegłę.

Tonartig p. Tonig.

Tonboden; ziemia gliniasta, grunt gliniasty (geol.).

Tonbohrer (Tonlöffel) p. Löffelbohrer.

Toneisenerz p. Toneisenstein.

Toneisenstein (Toneisenerz); żelaziak ilasty, jasnokrusz (min. geol.).
brauner —, (toniger Brauneisenstein); żelaziak ilasty brunatny.
gelber —; żelaziak ilasty żółty.
linsenförmiger —; żelaziak ilasty soczewkowaty.
roter —, (toniger Roteisenstein); żelaziak ilasty czerwony, hematyt iłowy.

Tonerde (Aluminiumoxyd); glinka, tlenek glinowy (chem.).
kieselsaure —, (kieselsaures Aluminium, Tonerdesilikat, Aluminiumsilikat); krzemian glinowy.
phosphorsaure —, (phosphorsaures Aluminium, Tonerdephosphat, Aluminiumphosphat); fosforan glinowy.
schwefelsaure —, (schwefelsaures Aluminium, Tonerdesulfat, Aluminiumsulfat); siarkan glinowy.

Tonerdehydrat (Aluminiumhydroxyd); wodorotlenek glinowy (chem.).

Tonerdemetall p. Aluminium.

Tonerdephosphat p. Tonerde (phosphorsaure).

Tonerdesilikat p. Tonerde (kieselsaure).

Tonerdesulfat p. Tonerde (schwefelsaure).

Tönern (von Ton); gliniany.

Tongräberei (Tongrube); glinisko, glinianka, glinica, glinnik.

Tonig (tonartig, tonhaltig); gliniasty, ilasty, iłowy.

Tonlehre (Akustik); nauka o głosie, akustyka.

Tonlöffel (Tonbohrer) p. Löffelbohrer.

Tonmergel; margiel ilasty, iłowy (geol.).

Tonmergelboden; grunt gliniasto-marglowy (geol.).

Tonne; 1) tona (waga 1000 kg); 2) beczka.

Tonnen (austonnen) einen Schacht p. Vertonnen.

Tonnenfach (Donfach, Dohnfach, Fördertrumm für Tonnen); przedział beczkowy (w szybach) (górn.).

Tonnenfach (Donfach, Auskleidung der Schachtstöße für Tonnen); opierzenie beczkowe, opierzenie dla beczek (górn.).

Tonnenfachholz (Tonnenholz, Tumbholz, Tumfholz, Dumbholz, Dumpfholz); podpórka opierzenia beczkowego (w szybach pochyłych) (górn.).

Tonnenförderung; wyciąganie beczkowe, wyciąganie w beczkach (górn.).

Tonnengang (Schachtstangengang, Schachtlattengang, Tonnenfach) in flachen Schächten; przedział beczkowy (górn.).

Tonnengerippe; okucie beczkowe, okucie beczek (górn.).

Tonnengewölbe p. Gewölbe.

Tonnenkilometer (Nutz-Tonnen-Kilometer = tkm); tonkilometr, tonokilometr.

Tonnenleitung (im Schacht); ślizy (prowadnice, kierowniki, wodzidła) beczkowe (górn.).

Tonnensalz p. Fässersalz.

Tonnlage (Tonnläge, Tonnlege, Donnlage, Donnlege, Dohnlege); 1) upad, nachylenie (pokładu); 2) szyb pochyły; 3) chodnik upadkowy, pochyły, pochylnia (górn.).

Tonnlägig (tonlegig, donlägig, donläge, donläg, dohnlägig, dohnlege); upadkowy, pochyły, ukośny (górn.).

Tonnlägige Linie (flache Linie); linia pochyła (miern. górn.).

Tonnlägiger Schacht p. Flachschacht.

Tonnlagsort p. Tonnlagsstrecke.

Tonnlagsstrecke (Tonnlagsort, Tonnlage) p. Tonnlage 3).
Tonnudel (Tonwolger, Wolger) p. Lettennudel.
Tonnung p. Vertonnung.
Tonplatte; 1) płyta gliniana; 2) zalepa (w hutach cynkowych).
Tonporphyr (Tonsteinporphyr); porfir ilasty, iłoporfir (geol.).
Tonrohr; rura kamionkowa, gliniana (bud.).
Tonsandstein; piaskowiec gliniasty (geol.).
Tonschiefer; iłołupek, łupek gliniasty, ilasty (geol.).
Tonskala; skala cieni, kreskowania, barw (miern.).
Tonstein (verhärteter Ton); glina stwardniała (geol.).
Tonsteinporphyr p. Tonporphyr.
Tonzelle; przepona gliniana (el.).
Topas (prismatischer Topas); topaz (min.).
Topazolith (gelber Granat); topazolit (min.).
Töpfer; garncarz, zdun.
Töpfererde (Töpferton); glina garncarska, zduńska (techn.).
Topfstein (Giltstein, Lavezstein, Schneidestein, Weichstein); garnkowiec, kamień garnkowy, zduński (geol.).
Topograph (Ortsbeschreiber); topograf.
Topographie (Ortsbeschreibung); topografja.
Tor; brama, wrota.
Torbernit; torbernit (min.).
Torer Schichten; warstwy torskie (tryjas) (geol.).
Torf; torf (min. geol.).
Bagger —; torf czerpakowy.
Blätter —, (Papier —); torf słoisty, liściowaty.
Erd —, torf ziemny.
Faser —; torf włóknisty.
Pech —, (fetter —, Speck —); torf smolisty, tłusty, zgnilec smolny.
Preß —, (gepreßter —); torf tłoczony, prasowany.
Rasen —; 1) torf darniowy; 2) p. Fasertorf.
Stich —, (gestochener —); torf ryty.
Torfartig; torfowaty, torfowy.
Torfasche; popiół torfowy, popiół z torfu.
Torfbagger; torfiarka (techn.).
Torfberg (Hochmoor, Hochlandsmoor, Hochmoos, Filz); torfowisko wyżynne (geol.).
Torfbetrieb (Torfwirtschaft); torfowanie, gospodarstwo torfowe.
Torfboden (Torfgrund, Torfmoos); grunt torfowy, torfowisko.
Torfeisenerz (Sumpferz) p. Morasterz.
Torferde; ziemia torfiasta, torfowata, torf.
Torfgewinnung; wydobywanie torfu, torfowanie.
Torfgräber p. Torfstecher.
Torfgräberei (Torfstecherei); 1) p. Torfstechen; 2) torfiarnia.
Torfgrube; kopalnia torfu, kopanina torfu, torfowisko.
Torfgrund p. Torfboden.
Torfkäse p. Torfziegel.
Torfkohle; węgiel torfowy.
Torfköhlerei p. Torfverkohlung.
Torflager; złoże torfowe, pokład torfu (geol.).
Torfland p. Torfmoor.
Torflügel; skrzydło bramy, wierzeja, wrotnica.
Torfmoor (Torfmoos, Torfgrund, Torfland, Moor, Moos, Ried); torf, grunt torfowy, trzęsawisko torfowe, torfowisko (geol.).
Torfmoos p. Torfmoor.
Torfpechkohle (Dopplerit); dopleryt (min.)
Torfpresse; prasa torfowa, prasa do torfu.
Torfpressung; prasowanie torfu.
Torfstechen (Stechen des Torfes, Torfstecherei, Torfstich, Torfgräberei); rycie (wydobywanie) torfu.
Torfstecher (Stecher, Torfgräber); torfiarz.
Torfstecherei p. Torfstechen.
Torfstich p. Torfstechen.
Torfverkohlung; zwęglanie torfu.
Torfwerk; zakład torfowy, torfiarnia, torfownia.
Torfwirtschaft (Torfindustrie); gospodarstwo torfowe, przemysł torfowy, torfiarstwo, torfowanie.
Torfziegel (Torfkäse, Wasen, Soden); cegła torfowa, torfówka.
Tornister; tornister, torba skórzana.
Tornisterapparat; przyrząd tornistrowy, torbowy, (do oddychania) (górn.).
Torpedieren; torpedować, rozsadzać (w otworach wiertniczych pod wodą) (wierc. ziem.).

Torricellische Leere (der leere Raum über der Quecksilbersäule des Barometers); próżnia Torricell'ego.
Torriegel; zasuwa bramna, zasuwa u bramy.
Torsion (Drillung, Zerdrehen, Drehen); skręcenie (mech.).
Torsionsbeanspruchung; natężenie przy skręceniu (mech.).
Torsionsdynamometer; dynamometr skrętowy (el.).
Torsionselastizität; sprężystość skręcenia (mech.).
Torsionselektrodynamometer; elektrodynamometr skrętowy (el.).
Torsionsfestigkeit p. Festigkeit.
Torsionsgalvanometer; galwanometr skrętowy (el.).
Torsionskraft; siła skręcająca (mech.).
Torsionsmoment p. Moment.
Torsionsspannung; natężenie przy skręcaniu (mech.).
Torsionswage; waga skręcenia, waga skrętowa (mech.).
Torsionswattmeter; watomierz skrętowy (el.).
Torsionswinkel; kąt skręcenia (mech.).
Torwächter (Torwärter); odźwierny, bramny, wrotny.
Tot (unbrauchbar, untauglich); nieużyteczny, niezdatny, płonny (górn.).
— **bauen** (totschlagen, völlig abbauen); odbudować (wyrąbać) całkowicie, na czysto.
— **brechen** (vollständig zusammenstürzen); zapaść się (zawalić się) całkowicie, zupełnie.
— **gehen** (vom Wasser); ciec powoli, leniwo, bez spadu.
— **hauen** (totlegen) die Stollensohle; prowadzić sztolnię poziomo, bez spadu.
Total (gänzlich, gesamt); całkowity.
Totalbelastung (totale Belastung) p. Belastung.
Totalreflexion; odbicie całkowite, zupełne (fiz.).
Totalsumme (Gesamtsumme); suma ogólna.
Totalverlust; strata doszczętna.
Totbrechen p. Tot.
Totbrennen; 1) przepalić (wapno) (techn.); 2) przeprażyć (rudę) (hut.).
Tote Umdrehungszahl p. Umdrehungszahl.
Toter Gang (der Maschine); ruch (trwoniony) martwy (maszyn.).
Toter Punkt (Totpunkt); punkt martwy (maszyn.).
Totes Gebirge; skała płonna, jałowa (geol. górn.).
Totes Gewicht (tote Last); ciężar jałowy, nieużyteczny, martwy p. Tara.
Totes Wasser p. Wasser.
Totgebaut; odbudowany całkowicie, na czysto (górn.) p. Tot.
Totgehen (vom Wasser) p. Tot.
Tothauen (die Stollensohle) p. Tot.
Totlage; położenie martwe (mech.).
Totlaufen von Brücken (wenn sich der Bruch bis zur Erdoberfläche nicht fortpflanzt); wstrzymanie się załomów, zapieczenie się załomów (geol. górn.).
Totliegendes (das rote Totliegende) p. Rotliegendes.
Totpochen (totzerkleinern); tłuc na miałko (sort.).
Totschreiben eine Zeche; uznać kopalnię za niepopłatną (górn.).
Totsölig (ohne alles Fallen); poziomy, bez spadu (górn.).
Totsprechen; zaniechać, opuścić.
Totzerkleinern p. Totpochen.
Tour; 1) obrót, obejście na około, obieg; 2) porządek, kolej; 3) droga, podróż.
Tourenänderung; zmiana ilości obrotów (maszyn. el.).
Tourenmesser p. Tourenzähler.
Tourenregulator; miarkownik (regulator) ilości obrotów (maszyn. el.).
Tourenregulierung; miarkowanie (regulowanie) ilości obrotów (maszyn. el.).
Tourenschwankungen; wahania ilości obrotów (el.).
Tourenzahl; ilość obrotów (maszyn. el.).
Tourenzähler (Tourenmesser); liczydło obrotów, liczyobrót, licznik obrotów, liczebnik (maszyn. el.).
Tournai-Stufe; piętro tournaijskie (karbon dolny) (geol.).
Trace p. Trasse.
Trachyt (Trapporphyr); trachit (geol.).
Quarz —; trachit kwarcowy.
Tracieren p. Trassieren.
Tragachse; oś dźwigająca, główna, nośna (kol.).
Tragbahre (Trage); nosze, mary.

Tragbalken (Unterbalken, Träger); podciąg, dźwigar, bierzmo, siestrzan (bud.).
Tragband p. Stutzband.
Tragbar; nośny, przenośny.
Tragbaum (Tragebaum) p. Tragstempel.
Tragbogen p. Gurtbogen.
Tragbühne p. Tragkasten.
Trage p. Tragbahre.
Tragegeviere; wieniec podstawowy (obudowa szybów) (górn.).
Tragehölzer; legary, dźwigary, zelbony (w szybach) (górn.).
Trageisen; dźwigar żelazny, legar, żelazo dźwigające (bud.).
Tragekasten p. Tragkasten.
Tragekranz p. Tragkranz.
Tragende Förderung; noszenie, wynoszenie, przenoszenie (górn.).
Träger; dźwigar, belka, legar, podciąg.
armierter —; dźwigar wzmocniony, belka podpięta.
Bogen —; dźwigar łukowy.
Brücken —; dźwigar mostu.
durchgehender —; dźwigar ciągły.
einfacher; dźwigar jednoprzęsłowy.
eingespannter —; dźwigar (belka) utwierdzony, wmurowany.
Fachwerks —, (weitmaschiger Gitterwerks —); dźwigar (belka) przedziałowy, kratownica.
Fachwerks —, (— mit vertikalen Säulen); dźwigar słupowy, belka słupowa.
Fischbauch —; dźwigar (belka) dolnoparaboliczny, dwuparabolnica (zwykła).
Fisch — p. Linsenträger.
Frei —; belka wolno wisząca (końcem jednym osadzona, zresztą swobodna).
freiaufliegender —; belka podparta.
Gelenks —, (Gerberscher —); dźwigar przegubowy, belka Gerbera.
Gitter —, (Gitterbalken); dźwigar kratowy, kratownica.
Halbparabel —; dźwigar (belka) paraboliczny niezbieżny, parabolnica przycięta.
Hängwerks —; dźwigar wiszący, wieszar, nadciąg.
Haupt —; dźwigar główny.
Konsolen —, (Konsole, Tragstein); wspornik, wspornica, konsola, krokształyn.
kontinuierlicher —; dźwigar (belka) wieloprzęsłowy, ciągły.
Linsen —, (Fisch —); dźwigar (belka) osełkowaty.
massiver —, (massiver Balken); dźwigar (belka) pełny.
Neben —, (Sekundär —, Zwischen —, Lang —); dźwigar drugorzędny, podłużnica.
Netzwerk —, (engmaschiges Netzwerk); belka siatkowa, kratownica.
Parabel —, (parabolischer —); dźwigar (belka) paraboliczny, parabolnica.
Parallel —; dźwigar (belka) równoległy, równoległica.
Pauli's —; dźwigar Paulego, parabolnica skrzyżowana.
Quer —; dźwigar poprzeczny, poprzecznica.
Rost —, (Rostbalken, Roststabträger); dźwigar rusztowy, rusztownica.
stabiler —; dźwigar stały.
Sprengwerks —, (Sprengwerk); dźwigar rozporowy, rozpornica.
Strebenfachwerks —; dźwigar (belka) zastrzałowy.
Trapez —; dźwigar (belka) trapezowy, trapeźnica.
verdübelter —; dźwigar klinowy, belka skliniona.
verzahnter —; dźwigar zazębiony.
— **mit polygonalen Gurten**; dźwigar wieloboczny, belka wieloboczna.
— **mit schiefer oder mit schräger Lagerung**; dźwigar rozporowy prosty.
Träger (Gepäckträger); posługacz, tłumokowy, tragarz.
Trägereisen (profiliertes Eisen für Träger); żelazo dźwigarowe, dźwigarownik (met.).
Trägerentfernung; odstęp dźwigarów (bud.).
Tragering; pierścień podstawowy, podporczy, nośny (obudowa szybów sposobem Kind-Chaudrona) (górn.).
Tragerolle p. Tragrolle.
Trägersystem; układ dźwigarów.
Tragestempel p. Tragstempel.
Tragewerk p. Tragwerk.
Tragfähigkeit (Tragkraft); 1) udźwig, nośność, siła nośna; 2) ładowność, objętość, pojemność (wozu).
Tragfeder; sprężyna nośna, wporna resor.
Tragfestigkeit p. Festigkeit.
Tragfläche; powierzchnia nośna, udźwigowa.

Traggabel (für Gießer); nosze widłowate (odl.).
Trägheit (Trägheitsvermögen, Beharrungsvermögen); bezwładność (mech.).
Trägheitsarm; ramię bezwładności (mech.).
Trägheitsellipse; elipsa bezwładności (mech.).
Trägheitsellipsoid; elipsoid (elipsoida) bezwładności (mech.).
Trägheitsfläche; płaszczyzna bezwładności (mech.).
Trägheitsgesetz; prawo bezwładności (mech.).
Trägheitshalbmesser (Trägheitsradius); promień bezwładności (mech.).
Trägheitshauptpunkt; główny (zasadniczy, wytyczny) punkt bezwładności (mech.).
Trägheitskraft p. Kraft.
Trägheitskreis; koło bezwładności (mech.).
Trägheitsmoment; moment bezwładności (mech.).
achsiales —, (äquatoriales —); moment bezwładności osiowy.
Haupt —; moment bezwładności główny.
polares —; moment bezwładności biegunowy.
Trägheitsradius p. Trägheitshalbmesser.
Trägheitsvermögen p. Trägheit.
Tragisolator; izolator podporowy (el.)
Tragjoch p. Tragkranz.
Tragkasten (Tragekasten, Tragbühne); pomost (powała) podporowy (górn.).
Tragkasten (zur Abtragung des Salzes zum Formen u. s. f.); koryto solne, skrzynia solna (warzel.).
Tragkette p. Kette.
Tragkorb p. Tragtrog.
Tragkraft (Tragvermögen); nośność, udźwig, siła udźwigu.
— **des Magneten**; nośność magnesu (el.).
Tragkranz (Tragekranz, Tragjoch) einer Schachttour; wieniec podstawowy, osnowny, podporczy, główny, zelbon (górn.).
Traglager (Stehlager) p. Lager.
Tragmantel (Tragungsmantel); cuma, kotula (plecowa) grzbietna (pancerz piersiowy lub plecowy z lin spleciony i w Wieliczce i Bochni do noszenia soli używany) (soln.).
Tragmast; słup przelotowy, nośny (el.).
Tragmodul p. Elastizitätsgrenze.
Tragplatte; płyta nośna, wsporna.
Tragpratze; łapa (podpierająca) podporowa (u kotłów).
Tragrohr; rura dźwigająca, dźwigarowa.
Tragrolle (Tragerolle); krążek podporny, koło podporne.
Tragsack; noszonka (kawałek płótna do noszenia soli miałkiej w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Tragsäule; słup dźwigający (bud.).
Tragseil; nośnica (kolejki linowej).
festliegendes —; nośnica stała.
umlaufendes —; nośnica okrężna.
Tragstein p. Konsole.
Tragstempel (Tragestempel, Tragbaum, Lagerbaum); 1) legar, dźwigar, zelbon (w szybach); 2) osnownik (u pomp); 3) podpórka, mostownik (chodnic, ław) (górn.).
Tragstück; wspornik, konsola, nośnik.
Tragstuhl (Kesselstuhl); podstawek (podstawka) kotła.
Tragtrog (Tragkorb); kobiałka (z łoziny pleciona), trajtak (górn.).
Tragung (Abtragung) der Mineralien, der Berge; noszenie, odnoszenie, wynoszenie (górn.).
Tragvermögen p. Tragkraft.
Tragwand; ściana dźwigająca (bud.).
Tragweite; 1) rozpiętość (teoretyczna); 2) dalekość rzutu.
— **des Fernrohres**; siła lunety.
Tragwerk (Trägwerk, Tragewerk, Treckwerk, Tretwerk, Treckwerrig, Trepperich); ławy, pochody, pomosty, tratwaki (deskowe) (pokrywające rów sztolni lub chodnika) (górn.).
ganzes —, (geschlossenes oder zugemachtes —); ławy zakryte.
offenes —; ławy otwarte.
— **schlagen**; układać ławy (pomosty).
Tragwerkspfosten; brusy (bale, dyle, deski) pomostowe (górn.).
Tragwerkssteg p. Laufspreize.
Tragzapfen (Stirnzapfen); czop leżący (maszyn.).
Traineur p. Fördergurt.
Traktion; napęd (maszyn.).
Traktionskoeffizient; współczynnik napędu.
Tram (Balken); dźwigar, belka stropowa, tram (bud.).
Tramboden (Tramdecke); strop belkowy (bud.).

Tramlage (Balkenlage); belkowanie (bud.).
Tränken (sättigen) p. Imprägnieren.
Tränkflüssigkeit; ciecz nasycająca.
Tränkkessel; kocioł impregnacyjny, kocioł do napawania, nasycania (techn.).
Tränkmasse; masa nasycająca (tech.).
Tränkung p. Imprägnation.
Tränkungsverfahren; sposób nasycania, sposób impregnowania (górn.).
Transferieren (versetzen, verlegen); przenieść.
Transformation; transformacja; 1) przeobrażenie, przekształcenie; 2) przetwarzanie (el.).
Transformationskoeffizient; współczynnik przetworności (el.).
Transformationsverhältnis; przetworność (el.).
Transformator; przetwornik, przetwornica, transformator (el.).
Kern —; przetwornik jarzmowaty, rdzeniowy, przetwornik z rdzeniem.
Mantel —; przetwornik płaszczowy, garnkowaty.
Transformatorenhäuschen; budka przetwornikowa, transformatorowa (el.).
Transformatorenöl; olej transformatorowy (matr.).
Transformatorenraum; transformatornia, przetwórnia (el.).
Transformatorenschalter; wyłącznik przetwornikowy (el.).
Transformatorstation; stacja przetworników, przetwórnia (el.).
Transformatorspule; cewa (cewka) przetwornikowa, przetwornika (el.).
Transformieren (umbilden); przemienić, przekształcić.
Transformierung; 1) przetwarzanie (el.); 2) przekształcanie.
Transgression; transgresja (geol.).
Transit (Transito); transito, przewóz przechodowy, woźba przechodowa (przewóz towaru przez kraj do innego kraju bez zatrzymywania się).
Transitogebühr; przewozowe, przejemne.
Transitotarif; taryfa przewozu przejętego.
Translation; przesunięcie.
Translationsresultante; wypadkowa przesuniętych (mech.).
Translator; przenośnik (el.).
Transmission (Triebwerk); napęd, pędnia, transmisja, przewód ruchu, przenośnia (maszyn.) p. Kraftübertragung.
Transmissionsabsteller; przesuwak (pasa pędnianego) (maszyn.).
Transmissionsaufzug; 1) wyciąg napędny, transmisyjny, pędniany; 2) dźwig napędny, transmisyjny, pędniany (maszyn.) p. Aufzug.
Transmissionshammer; młot napędowy, pędniany, transmisyjny (maszyn. hut.).
Transmissionskran; żóraw napędowy, pędniany, transmisyjny (maszyn.).
Transmissionslager; łożysko napędne, pędniane (maszyn.).
Transmissionspumpe; pompa napędna, pędniana, transmisyjna (maszyn.).
Transmissionsrad (Triebwerkrad); koło napędowe, pędniane, transmisyjne (maszyn.) p. Rad (Treibrad).
Transmissionsriemen p. Riemen.
Transmissionsscheibe; koło napędowe pasowe (maszyn.).
Transmissionsseil; lina napędna, transmisyjna (maszyn.).
Transmissionswelle; wał napędny, pędniany, transmisyjny (maszyn.).
Transport; 1) przewóz, woźba, przeprowadzenie, przesyłka, transport; 2) z przeniesienia (rach.).
Transportabel (übertragbar, beförderbar); przenośny, przewoźny.
Transportband (Klaubband); pas przenośny, przenośnik taśmowy, pasowy (sort.).
Transportbremsberg; pochylnia przewozowa, główna (górn.).
Transporteur; transporter, kątomierz, nanośnik (miern.).
Azimutal —, (Viertelkreis —); transporter azymutalny, ćwierćkołowy.
Halbkreis —; transporter półkowy, półkolisty.
Vollkreis —; transporter kołowy, całokolisty.
Transportgebühr; przewozowe, przewoźne, woźbowe, należytość przewozowa.
Transportieren (fortschaffen, fortbringen); przewozić, przenosić, transportować.
Transportkosten; koszta przewozowe, koszta przewozu, przewoźne.

Transportmittel; środki przewozu, transportu.
Transportprofil p. Verteilungsprofil.
Transportschnecke; przenośnik ślimakowy, ślimak (maszyn. sort.) p. Förderschnecke.
Transportschraube; śruba przenośna (maszyn. sort.).
Transportvermögen einer Bahn; przewoźność kolei, dzielność kolei, zdolność przewozowa drogi żelaznej.
Transversal (quer, schief); poprzeczny.
Transversale (Querlinie); poprzeczna, linja przecinająca (geom.).
Transversalkraft p. Kraft.
Transversalmanget; magnes poprzeczny (el.).
Transversalmaßstab (Quermaßstab); podziałka poprzeczna (miern.).
Transversalmethode; metoda poprzecznych, zdjęcie sposobem poprzecznym (miern.).
Transversalschwingung (Querschwingung); drganie poprzeczne (fiz.). (fiz.).
Transversalspannung; naprężenie (natężenie) poprzeczne (wyt.).
Trapez; trapez (geom.).
Trapezoëder; trapezoedr, dwudziestoczterościan deltoidowy (kryst.) p. Ikositetraëder.
Trapezoid (ungleichseitiges Viereck); trapezoid (geom.).
Trapezoid-Dodekaëder; dwunastościan deltoidowy (kryst.) p. Deltoiddodekaëder.
Trapezoidikositetraëder (Trapezoid-Vierundzwanzigflächner); dwunastościan podwójny (kryst.) p. Dyakis-Dodekaëder.
Trapezträger p. Träger.
Trapp (Trappgestein); trap, skała trapowa (geol.).
Trappeisenerz p. Titan-Magneteisen.
Traß (Tuffstein, Duckstein, vulkanischer Tuff); tras, tuf (martwica gąbczasta wulkaniczna) (geol.).
Trasse; trasa, ślad, wytyczna (projektowana oś kolei lub drogi) (miern.) — **elektrische;** linja elektryczna (el.).
Trassieren (abstecken); wytyczać, trasować, wytknąć (miern.).
Trassierer; traser (inżynier trasujący).
Trassierpfahl (Absteckpfahl); tyka (tyczka, żerdka) miernicza (miern.).
Traßmörtel; zaprawa wapienna (bud.).
Traubenförmig (traubig) von Gestalt; gronkowy, gronowaty (min.).
Traufbrett; deska okapowa, osnowa (bud.).
Traufbühne (Traufdach, Wasserbühne); okap, strzecha (dach deskowy celem ochrony robotników od wody zaciekającej) (górn.).
Traufe (Abtalltraufe); okap (brzeg dachu wystający dla ścieku wody) (bud.).
Traufkasten (b. d. Sudsalzerzeugung); skrzynia okapowa (warzel.).
Traufrinne (Dachrinne); okapnica, obdasznica, rynna okapowa (bud.).
Trauzlscher Bleiblock; bryła ołowiu Trauzla (badanie materjałów wybuchowych) (górn.).
Traverse (Querbalken); poprzecznica, belka poprzeczna, trawers (bud.).
Traversellit; trawerselit (min.).
Travertin; trawertyn, martwica, tuf wapienny (geol.).
Trecken (abtrecken); wlec, ciągnąć, włóczyć, przewłóczyć (górn.).
Trecker; wozak, trakarz (górn.).
Treckwerk (Treckwerrig) p. Tragwerk.
Treibabteilung p. Förderabteilung.
Treibachse p. Triebachse.
Treibarbeit (das Treiben auf dem Treibherd, Abtreibearbeit, Abtreiben); odciąganie w ogniu (srebra od ołowiu) (met.).
Treibehaus; 1) p. Göpelhaus; 2) p. Treibhütte.
Treibeisen p. Matteisen.
Treiben; 1) trudnić się przemysłem; 2) pęcznieć (zaprawa, cement); 3) wydobywać, wyciągać (z kopalni); 4) prowadzić, pędzić (chodnik w kopalni); 5) odciągać w ogniu (srebro od ołowiu i t. d.).
Treiben des Meilers; wyleganie milerza (opadanie po wypaleniu wewnątrz) (węgl.).
Treibepfahl p. Getriebepfahl.
Treiber; 1) p. Göpeltreiber; 2) odciągacz, trybarz (robotnik przy piecu trybowym) (hut.).
Treibfäustel p. Großfäustel.
Treibgelenkkette p. Kette.
Treibgestänge (Treibegestänge) beim Wasserradgöpel; żerdziny (ciągadła) wyciągowe (maszyn. górn.).
Treibhaus; 1) p. Göpelhaus; 2) p. Treibhütte.

Treibherd (Treibeherd, Treibofen); piec odciągalny, trajbowy, trybowy, próbowny (met.).
deutscher —, (— mit fixem Herd); piec odciągalny niemiecki.
englischer —, (mit beweglichem Herd); piec odciągalny angielski.
— **mit beweglicher Haube** (mit Treibhut); piec odciągalny z kopułą ruchomą.
— **mit fester Haube** (mit gemauerter Kuppel); piec odciągalny z kopułą stałą.
Treibhut (Treibehut, Haube) beim deutschen Treibherd; kopuła pieca odciągalnego (met.).
Treibhütte (Treibhaus); huta odciągająca, odciągalna, trybowa (met.)
Treibkeil (Zugkeil) p. Keil.
Treibkette; łańcuch napędny (maszyn.).
Treibkolben p. Kolben.
Treibkorb; bęben, bęben linowy, wyciągowy (maszyn. górn.) p. Fördertrommel.
konischer —; bęben stożkowy.
Treibkorbwelle; wał bębnów, wał bębnowy (maszyn. górn.).
Treibkraft (Triebkraft, bewegende Kraft) p. Kraft.
Treibkunst (Treibekunst) p. Göpel.
Treibofen p. Treibherd.
Treibrad (Treiber, das bewegende Rad) p. Rad.
Treibriemen (Laufriemen, Transmissionsriemen); pas (napędny, pędny, pędzący) (maszyn.) p. Riemen.
Treibsack (Fördersack); worek wyciągowy (górn.).
Treibsalz; warzonka nieczysta (warzel.).
Treibsand p. Triebsand.
Treibschacht (Treibeschacht) p. Förderschacht.
Treibscheibe; koło napędne, tarcza napędna (maszyn. górn.).
Treibscheibenförderung (Köpeförderung) p. Köpeförderung.
Treibscherben p. Kapelle.
Treibseil p. Förderseil.
Treibstange (Triebstange) p. Kurbelstange.
Treibstock (Stöckchen); wrzeciono kamienia młyńskiego (sort.).
Treibtonne (Treibetonne) p. Fördertonne.
Treibwelle; 1) bęben (kołowrót) wyciągowy (wierc. ziem.); 2) wał wyciągowy (maszyn. górn.).
Treibwerk; 1) p. Wassergöpel; 2) p. Treibzeug.
Treibzeug (Treibezeug, treibendes Zeug, Transmissionszeug, Treibwerk); 1) maszyna poruszająca, napędna; 2) tryb, transmisja, mechanizm ruchodawczy (maszyn. górn.).
Treibzylinder; 1) cylinder parowy, cylinder poruszany parą, wodą; 2) but (pompy) (maszyn.).
Tremadoc-Schichten; warstwy tremadockie (sylur dolny) (geol.).
Tremolit p. Grammatit.
Trennausschalter p. Trennschalter.
Trennbarkeit; rozłączność, rozdzielność.
Trennen; rozdzielać, rozłączać, próć, przedzielać.
Trennschalter (Trennausschalter); odłącznik (el.).
Trennumschalter; odłącznik przełącznikowy (el.).
Trennung; rozdzielenie, oddzielenie.
— **der Verluste**; rozróżnienie strat (el.).
Trennungsebene (Trennungsfläche, Teilungsebene); powierzchnia rozdzielająca.
Trennungsmauer; mur działowy (bud.).
Trennungswand; ściana działowa.
Trennungsvorgang; przebieg rozdzielania (sort.).
Treppe (Stiege); schody (bud.).
äußere —, (— außerhalb des Gebäudes); schody zewnętrzne.
einarmige —, (einläufige —); schody jednoramienne.
eiserne; schody żelazne.
feuerfeste —; schody ogniotrwałe.
gebrochene —; schody łamane.
gedeckte äußere —; schody zewnętrzne kryte.
geheime —, (Lauf —); schody ukryte, tajne.
gemauerte —; schody murowane.
gerade —; schody proste.
gerade — mit Podest; schody proste przerywane.
Haupt —; schody główne.
hölzerne —; schody drewniane.
innere —, (eingebaute —); schody wewnętrzne.
Keller —; schody piwniczne.
Neben —; schody boczne, służbowe.
steinerne —; schody kamienne.

Turm —; schody wieżowe.
vielarmige —, (vielläufige —); schody wieloramienne.
Wendel —; schody kręcone.
zweiarmige —, (zweiläufige —); schody dwuramienne.
— **aus gemischtem Materiale**; schody mieszane.
Treppe (Treppenbaum, Trette, Steigbaum, Stiege); schody kopalnie (górn.).
Treppenabsatz (Podest) p. Ruheplatz.
Treppenarm p. Treppenflucht.
Treppenbau; budowa schodów (bud.).
Treppenbaum; 1) p. Treppe; 2) p. Treppenspindel.
Treppenfahrt; 1) schody; 2) zjazd schodowy, zjazd schodami (górn.).
Treppenflucht (Treppenarm, Treppenzweig, Stiegearm); przęsło schodów, ramię schodów (bud.).
Treppengeländer; poręcz schodowa (bud.).
Treppenhaus (Stiegenhaus, Treppenmantel); klatka schodowa, schodnia (bud.).
Treppenpfeiler; słup schodowy (bud.).
Treppenpfosten p. Treppensäule.
Treppenrost p. Rost.
Treppensäule (Treppenpfosten); słup schodowy (bud.).
Treppenschacht (Stufenschacht); szyb schodowy (górn.).
Treppenschalter; wyłącznik schodowy (el.).
Treppenspindel (Treppenbaum); słup schodów krętych (bud.).
Treppenstein; stopień kamienny schodowy (bud.).
Treppenstich (Staffelstich) bei der Torfgewinnung; rycie schodkowe, stopniowe, ustępowe.
Treppenstufe; stopień schodowy, stopień u schodów (bud.).
Treppenverwerfung (Terrassenverwerfung) p. Verwerfung.
Treppenwangen (pl.); ościenie (policzki, szaragi) schodowe, schodnice.
Treppenzweig p. Treppenflucht.
Trepperich (Trepprich) p. Tragwerk.
Trethaspel; kołowrót nożny (górn.).
Tretpumpe; pompa nożna (maszyn.).
Tretrad (Trittrad); deptak zewnętrzny (maszyn. górn. wierc. ziem.).
Tretscheibe; deptak (maszyn.).
Trette p. Treppe.
Tretwage (bei der Salzgewinnung aus dem Meere); skrzynia nożna, huśtawkowa (soln.).
Tretwerk p. Tragwerk.
Triakisoktaëder (Pyramidenoktaëder); trjakisoktaedr, ośmiościan piramidalny, potrójny (kryst.).
Triakistetraëder p. Trigondodekaëder.
Triangel (Bohrtriangel); trójnóg (wiertniczy) (wierc. ziem.).
Triangulierung (Triangulation, Dreieckmessung); trójkątowanie, trjangulacja (miern.).
Triangulierungsbureau; biuro trjangulacyjne.
Triangulierungskarte; plan trjangulacji, mapa trjangulacyjna (miern.).
Triangulierungspyramide; piramida trjangulacyjna (miern.).
Triangulierungssektion; sekcja trjangulacyjna, sekcja trójkątów.
Trias (Triasformation, Triasgruppe, System der Trias); tryjas, formacja tryjasowa (geol.).
alpine —; tryjas alpejski.
deutsche —, (germanische —); tryjas niemiecki.
Hallstätter —; tryjas hallstacki.
mediterrane —; tryjas śródlądowy.
pelagische —; tryjas pelagiczny.
Triaskalk; wapień tryjasowy (geol.).
Triasperiode (Trias); okres tryjasowy (geol.).
Trichroismus (bei Mineralien); trójbarwność (min.).
Trichter; lej, lejek.
Trichterartig (trichterförmig); lejowaty, lejkowaty.
Trichterherd p. Schüsselherd.
Trichterkolben; tłok lejkowaty.
Trichterröstofen p. Röstofen.
Tridymit; trydymit (min.).
Trieb; 1) pęd, ruch, napęd (siły); 2) zębnik, tryb, cewie.
Triebachse (Treibachse); oś napędna, pędowa (maszyn.).
gekuppelte —; oś napędna dowiązana, sprzężona.
Triebbau p. Abtreibezimmerung.
Triebfeder; sprężyna napędna, poruszająca (maszyn.).
Triebkraft p. Treibkraft.
Triebpfahl p. Getriebepfahl.
Triebrad; 1) koło pędzone, gnane p. Getriebe; 2) koło poruszające, ruchodawcze (maszyn.).
Triebsand (Treibsand, Schwimmsand); kurzawka, zydz, zyz, piasek lotny, ruchomy, żygawica (geol.).
Triebstange p. Kurbelstange.

Triebstock (pl. Triebstöcke) eines Getriebes; 1) cewie, tryb; 2) latarnia (mechanizm ruchu) (maszyn.).
Triebstockverzahnung; uzębienie palczaste (maszyn.).
Triebwelle; wał napędny, pędny, pędzący, główny (maszyn.).
Triebwerk; 1) maszyna poruszająca, napędna; 2) tryb, transmisja, zezębienie (maszyn.).
Triebzahn; ząb napędowy, pędozab (maszyn.).
Trigondodekaëder (Trigonaldodekaëder, Pyramidentetraëder, pyramidales Dodekaëder, tetraëderkantiges Dodekaëder, pyramidaler Zwölfflächner, Dreimalvierflach, Triakistetraëder, Kyproid); dwunastościan trójkątowy, dwunastościan trygonalny, czworościan piramidalny (kryst.).
Trigonia; trigonia, kozłęka (małża bezgłowa dwumuszkułowa) (geol.).
Trigonometrie (Dreieckslehre); trygonometrja (geom.).
ebene —; trygonometrja płaska.
sphärische —; trygonometrja sferyczna.
Trigonometrisch; trygonometryczny.
Trigonometrische Funktion (trigonom. Winkelzahl); funkcja trygonometryczna (geom.).
Trigonometrische Höhenmessung p. Höhenmessung.
Trigonometrisches Nivellement p. Nivellement.
Triklines System p. Kristallsystem.
Trilling; 1) p. Drilling (Drehling); 2) trojaki, zespolenie (zrost) potrójne (kryst.).
Trilobit (Dreilapper, versteinertes Krustentier); trylobit, trójkłapeć (rząd skorupiaków wielonożnych, utworów paleozoicznych) (geol.).
Trimorph; trójkształtny (min.).
Trinkerit; trynkeryt (min.).
Trinkwasser; woda do picia (geol.).
Trinom; trójmian (mat.).
Trinomisch; trójmianowy (mat.).
Trio (Triowalzwerk, Walzentrio, Dreiwalzensystem); walcownia trójkowa, trojaki (maszyn. hut.).
Triowalze; trójka walcarska (maszyn hut.).
Triowalzenständer; stanina trzywalcowa (maszyn. hut.).
Tripel (Tripelerde); trypla, ziemia okrzemkowa (min.).
Tripelofen (Tripelflammofen); piec (płomienny) potrójny (hut.).
Triphan p. Spodumen.
Triplexbogenlicht; potrójne światło łukowe (el.).
Triplexförderung (Förderung mit drei Gestellen); wyciąganie trójklatkowe, wyciąganie triplex (maszyn. górn.).
Triplit (Eisenpecherz, Manganeisensulfat, prismatischer Retinbaryt); tryplit, cwizelit, ruda żelazna smolista (min.).
Trippesche Bohrlochabdichtung; uszczelnienie otworów świdrowych sposobem Trippego (górn.).
Trisilikat; trójkrzemian (chem. hut.).
Tritomit; trytomit (min.).
Triton (Trompetenschneoke); triton, tryton, trąboróg (mięczak brzuchopełzy jednoskorupowy trąbikowy w utworach trzeciorzędowych) (geol.).
Tritopyramide; piramida trzeciego rodzaju (kryst.).
Tritt; 1) następ, pedał; 2) stopień, schód, szczebel; 3) chód, krok, stąpnięcie, ślad; 4) gradus.
Trittbalg (Trittbalgen); miech nożny, pedałowy (kow. hut.).
Tritthammer (Fußhammer); młot nożny, pedałowy, stopka (mech. techn.).
Trittrad p. Tretrad.
Trittstufe; stopień, podstopie.
Triumphbohrmaschine; wiertarka tryjumf (górn.).
Trochus (Kreiselschnecke); trochus, kędzior, skręt, krężołek (mięczak brzuchopełzy skrętowy) (geol.).
Trockenaltar p. Trockenherd 2).
Trockenapparat; 1) suszak, przyrząd suszący, przyrząd do suszenia (techn.); 2) p. Trockenkammer.
Trockenaufbereitungsanstalt; sortownia (seperacja, uprawnia, obrobnia) sucha (sort.).
Trockenbatterie; baterja sucha (el.).
Trockenbohrer p. Lettenbohrer.
Trockendampfapparat; przegrzewacz pary (maszyn.).
Trockene Abschläge; otłuczki suche (sort.).
Trockenelement; stos (ogniwo, element) suchy (el.).
Trockener Gang des Ofens p. Ofengang (dürrer).
Trockene Säule (Zambonische Säule); stos suchy (el.).

Trockenes Erz (Dürrerz); ruda sucha (to jest bogata, łatwotopliwa, sprawiająca bieg suchy) (hut.).
Trockenfrischen (Glühfrischen); świerzenie w żarze, odwęglanie równe (met.).
Trockenfäule (trockene Fäulnis) p. Fäulnis.
Trockengewinnung (trockene Gewinnung) des Salzgebirges; odbudowa sucha, odbudowa na sucho (poczem następuje ługowanie) (soln.).
Trockenherd; 1) ognisko suszące, piec do suszenia, susznia (rudna) (hut.); 2) panew suszarniana, stół suszarniany (warzel.).
Trockenkammer (Trockenapparat); suszarnia, susznia (warzel. techn.).
Trockenkasten; suszarka (chem.).
Trockenlegen (entwässern) eine Grube; osuszyć, odwodnić (kopalnię).
Trockenlegung (Entwässerung); osuszenie, odwodnienie.
Trockenlöschen (des Kalkes); gaszenie na sucho (wapna).
Trockenmauer (Trockenmauerwerk); mur suchy, mur na sucho (bud.).
Trockenmauerung; murowanie na sucho, murowanie suche (bez zaprawy) (bud.).
Trockenmittel; środki suszące, ciała osuszające (chem.).
Trockenofen; 1) piec do suszenia, susznia (techn. hut.); 2) p. Trockenherd 2).
Trockenölfirnis (Sikkativfirnis) p. Firnis.
Trockenpfanne p. Pfanne, Trockenherd 2).
Trockenplatz; miejsce do suszenia, suszyszcze (techn. hut.).
Trockenpochen; tłuczenie suche (sort.).
Trockenpochwerk (trockenes Pochwerk); tłuczka sucha (sort.).
Trockenpresse; prasa (tłocznia, tłuczka) sucha, prasa na sucho (techn.)
Trockenpressen (Trockenpreßmethode, Trockenpreßverfahren, Trockenpressung) bei Torf, bei Briketts u. s. f.; prasowanie (tłoczenie) suche, prasowanie na sucho (techn.)
Trockenrätter; arfa, rafa (sort.).
Trockenschicht p. Isolierschicht.
Trockensetzen; osadzanie suche (sort.).
Trockenstellage; półki suszarniane (techn.).
Trockenstube; suszarnia (techn.).
Trockentrommel; bęben osuszający, suszący (warzel. soln.).
Trockenzentrifuge (Trockenseparator); wirówka (centryfuga) odpylająca (sort.).
Trocknen; suszyć, osuszać, wysuszać (techn. hut. warzel.).
Trocknung (das Trocknen); suszenie, osuszanie (techn.).
künstliche —; suszenie sztuczne.
natürliche —, (Luft —); suszenie naturalne, powietrzne.
Trocknungsart (des Sudsalzes); sposób suszenia (warzel.).
Trocknungsluft; powietrze suszące (warzel.).
Trog; 1) koryto, skrzynia; 2) niecka, niecułka p. Bergtrog.
Trogförderung; noszenie (wynoszenie, przenoszenie) w nieckach (górn.).
Trögerit; tregeryt (min.).
Troilit (Einfach Schwefeleisen); troilit (min.).
Trolleit; troleit (min.).
Trolleydraht; przewód jezdny (el.).
Trombolit; trombolit (min.).
Trommel; bęben (maszyn. górn. sort.).
Förder — p. Seiltrommel.
Ketten —; bęben łańcuchowy.
Reibungs —; bęben przewojowy.
Riemen —; bęben pasowy.
Seil —, (Förder —, Seilkorb); bęben linowy, wyciągowy.
Separations —, (Klassierungs —); bęben rozdzielający, sortujący, sortownik bębnowy.
Wasch —, (Abläuter —); bęben opłókujący, obmywający, oddzielający.
Wetter —, (Wind —); wentylator przewietrznik) ręczny.
Trommelanker; twornik bębnowy (el.).
Trommelarmatur; zbroja bębnowa (el.).
Trommelbaum (Göpelschwengel, Tummelbaum) eines Pferdegöpels p. Rennbaum.
Trommelbremse; hamulec bębnowy (maszyn. górn.).
Trommelförderung (Seiltrommelförderung); wyciąganie przy pomocy bębnów linowych (maszyn. górn.).
Trommelhaspel; kołowrót bębnowy (górn.).
Trommelmaschine; maszyna bębnowa (el.).

Trommelrad (Tympanum, eine Wasserhebungsmaschine); czerpak bębnowy, tympan.
Trommelseparation; separacja (oddzielanie, przesiewanie) bębnowa (sort.).
Trommelsieb; sito bębnowe (sort.) p. Siebtrommel.
Trommelsiebapparat; przesiewnik (przesiewacz) bębnowy (sort.).
Trommeltrocknung (des Siedesalzes); suszenie bębnowe, suszenie w bębnach (warzel.).
Trommelwäsche; płóczka bębnowa (sort.).
Trommelwicklung; uzwojenie bębnowe (el.).
Trompe; kozub (sklepienia) (bud.).
Trompete p. Fangmutter.
Trona (Urao, prismatoidisches Tronasalz); trona, urao (min.).
Troostit; trustyt (min.).
Tropfapparat; wykraplarka (smaru) (maszyn. techn.).
Tropfbar (tropfbarflüssig); kroplisty (fiz.).
Tropfbühne (Traufbühne); pomost ociekowy, prycza ociekowa (warzel.) p. Ableckbühne.
Tröpfelgradierung (Dorngradierung) p. Gradierung.
Tröpfelrinne (bei der Tröpfelgradierung); rynna kropelkowa, kroplista (soln.).
Tröpfeltrog (bei der Tröpfelgradierung); koryto kropelkowe, kropliste, kroplak (soln.).
Tröpfelvorrichtung (b. d. Tröpfelgradierung); urządzenie (przyrząd) kropelkowe, ociekowe, kropliste (soln.).
Tropfkante des Weißbleches (Abwerfsaum); brzeg (brzeżek) blachy bielonej (wskutek krzepnięcia ociekającej cyny) (met.).
Tropfleiste (Wassernase); okapek (rynienka odwrotna, czyli wyżłobienie w spodzie płyty głównego gzymsu) (bud.)
Tropföler (Tropfschmiergefäß); oliwiarka kroplowa (maszyn.).
Tropfring; pierścień do oliwienia kroplami (maszyn.).
Tropfrohr; rurka ściekiewkowa (łożyska) (maszyn.).
Tropfsalz (Salzstalaktit); sól naciekowa, sopel solny (soln. geol.).
Tropfschmiergefäß p. Tropföler.
Tropfstein (Warzenstein); sopel, sopleniec, naciek (geol.) p. Stalaktit, Stalagmit.
Tropfsteinartig; sopleńcowy, naciekowy.
Tropfsteinbildung; 1) powstawanie (tworzenie się) nacieków; 2) utwór naciekowy (min. geol.).
Tropfsteingrotte (Tropfsteinhöhle); jaskinia (grota) sopleńcowa, stalaktytowa (geol.).
Tropfzink p. Werkzink.
Trottgang (Trottmühle) p. Kollergang.
Trottoir (Gassenfußweg, Bürgersteig); chodnik, trotuar (po bokach ulicy).
Trüb(e); mętny.
Trübe; zgręzy, męty (rudne) (sort.) p. Pochtrübe.
Trüben (einschlämmen); mącić, zamącić (sort.).
Trübgerinne; żłoby zgręzowe, mętowe (sort.).
Trübhapp p. Schlämmgraben.
Truck (Trök); system zamienny, zamiana (wynagrodzenie robotników towarem, nie pieniądzmi).
Trum (Trumm) eines Ganges, einer Lagerstätte; gałąź (ramię, odnoga, odnóże) żyły, odżyłek (geol. górn.).
hangendes —, (Hangend —); odżyłek nadkładowy, odżyłek w nadkładzie.
liegendes —, (Liegend —); odżyłek podkładowy, odżyłek w podkładzie.
die Trümmer treten zusammen (vereinigen sich zu einem Gang); odżyłki (żyły boczne (schodzą się.
Trum (Trumm, Schachttrumm) p. Schachtabteilung.
Trum (Trumm, Seiltrumm) p. Trummseil.
Trümmer; 1) gruzy; 2) p. Trum.
Trümmerartig (von Lagerstätten); gruzowiskowy, usypowy (geol.).
Trümmergestein (Konglomerat, Breccie); okruchowiec, brekcja, druzgot, zlepieniec, konglomerat (geol.).
Trümmerlagerstätte (Seifen); złoże gruzowiskowe, usypowe, napływowe (geol.).
Trümmermarmor p. Marmor.
Trümmermauer p. Mauer.
Trümmerstock (Stockwerk) p. Gangnetz.
Trummseil (Seiltrumm); lina szybowa (górna lub dolna) (górn.).
Trumpf p. Stichbalken.

Trust (Unternehmerring); trust (zmonopolizowanie przemysłu w rękach kilku).
Tryphylin; tryfilin (min.).
Tscherper (Grubentscherper); sierpik, (nóż do próbowania wyprawy drzewnej dla przekonania się, czy jest zdrowa i czy nie murszeje, oraz do oczyszczania z grzybów i pleśni) (górn.).
T-Schiene; szyna teówkowa (met.).
T-Stück; rozszczepka prosta, trójzłączka, trójnik.
Tubbing (beim eisernen Schachtausbau); tubing (górn.).
Tubbingausbau (Tübbingausbau); obudowa tubingami, obudowa tubingowa (górn.).
Tubbingkranz (eiserner Küvelagering); wieniec tubingowy (górn.).
Tüchertrocknung (Salztrocknung auf Tüchern); suszenie pasowe (na pasach płóciennych) (warzel.).
Tüchtig; 1) tęgi (co do objętości lub siły); 2) zdatny, usposobiony, uzdolniony.
Tüchtigkeit; zdatność, uzdolnienie, kwalifikacja.
Tuchwetterlutte; lutnia powietrzna z płótna, wiatrówka płócienna (górn.).
Tudorbogen; łuk Tudora (bud.).
Tuësit; tuezyt (min.).
Tuff; tuf, martwica (geol.).
Kalk —; tuf wapienny.
Kiesel —, (Kieselsinter, Kieselgur); tuf (nawar) krzemionkowy.
Mergel —; tuf marglowy.
Palagonit —; tuf palagonitowy.
Tachylyt —; tuf tachylitowy.
vulkanischer —; tuf wulkaniczny.
Tuffstein (Traßstein, Traß); tras, martwica gąbczasta, wulkaniczna, kamień dziarnisty (geol.).
Tülle p. Dille.
Tumbholz p. Tonnenfachholz.
Tummel; sklep, dzwon, dół (górn.).
Tummelbau; odbudowa sklepowa, dzwonowa, dołowa (przy odbudowie węgla brunatnego) (górn.).
durch — gewinnen (austummeln); sklepować, dzwonować, odbudowywać sposobem sklepowym, dzwonowym, dołowym.
Tümpel (Tümpelstein) b. Hochofen; krzyżak (pokrywający przedskrzynię wielkiego pieca i stanowiący pierś pieca) (hut.).
Tümpelblech (beim Hochofen); blacha krzyżakowa (hut.).
Tümpeleisen (beim Hochofen); legar (dźwigar) krzyżakowy (hut.).
Tümpelflamme (beim Hochofen); płomień krzyżakowy (hut.).
Tümpelstein (beim Hochofen) p. Tümpel.
Tünche; wyprawa, tynk, zaprawa (bud.).
Tünchen; wyprawiać, tynkować, bielić wapnem (bud.).
Tungsramlampe, tungsramówka (el.).
Tungstein p. Scheelit.
Tungsteinmetall (Tungsteine) p. Wolfram.
Tunnel; tunel, przejazd podziemny.
Tunnelbau; budowa tuneli (bud.).
Tunnelbogen; łuk tunelowy.
Tunnelbohrmaschine; wiertarka tunelowa.
Tunneleingang; wlot tunelu.
Tunnelgewölbe; sklepienie tunelu.
Tunnellänge; długość tunelu.
Tunnelmauerung; omurowanie tunelu.
Tunnelprofil; profil (obrys, okrój) tunelu.
Tunnelsohle; spód tunelu.
Tunnelzimmerung; oprawa (obudowa, wyprawa, wydrzewienie) tunelu.
Tür; drzwi (bud.).
blinde —; drzwi ślepe.
doppelte —; drzwi podwójne.
einfache —; drzwi pojedyńcze.
einflügelige —; drzwi jednoskrzydłowe, jednopole.
Eingangs —, (Haupt —); drzwi wchodowe, główne.
Fall —; drzwi leżące, zwodowe, poziome, spustowe.
geleimte —; drzwi klejone.
gestemmte —, (Füllungs —, — auf Fries und Füllungen); drzwi wnękowe, ramowe, otoczynowe, drzwi na wnęki i otoczyny.
Glas —, (verglaste —); drzwi oszklone.
Kreuz —; drzwi krzyżowe.
Latten —, drzwi łatowe.
Schub —, (Schiebe —, Kulissen —); drzwi zasuwane, suwane.
Tapeten —; drzwi kryte.
verschalte —; drzwi opierzone, obijane.
Zimmer —; drzwi pokojowe, izdebne, wewnętrzne.
zweiflügelige —, (Doppel —); drzwi dwuskrzydłowe, dwupole.

— **mit Einschubleisten**; drzwi szpagowe.
Türangel (Türband); zawiasa drzwiowa (ślus.).
Türanschlag; przylga (stol.).
Türband p. Türangel.
Türbeschlag; okucie drzwi (ślus.).
Turbine (Wasserturbine, Kreiselrad, horizontales Wasserrad); turbina (wodna), wirówka, koło wodne wirowe (maszyn.).
Achsial —; turbina osiowa, ośna.
äußere Radial —; turbina odśrodkowa, odosiowa.
einstufige —; turbina jednostopniowa.
Grenz —; turbina graniczna, turbina o strumieniu ujętym.
Hochdruckwasser —; turbina wysokospadna.
innere Radial —; turbina dośrodkowa, doosiowa.
Kegel —; turbina o przelocie postożkowym.
mehrstufige —; turbina wielostopniowa.
Partial —; turbina czastkowa, turbina z zasilaniem częściowem.
Radial —; turbina promieniowa, promiennicza, promienna.
Reaktions —, (Überdruck —); turbina naporowa (reakcyjna).
Strahl —, (Aktions —, Freistrahl —); turbina odrzutna.
Voll —; turbina całkowita, turbina z zasilaniem całkowitem.
Turbinenachse; oś turbiny (maszyn.).
Turbinendynamo; dynamo (prądnica) turbinowa (el.).
Turbinengebläse; dmuchawa turbinowa (maszyn. hut.).
Turbinengehäuse; osłona turbiny (maszyn.).
Turbinengöpel p. Göpel.
Turbinenkunst; maszyna wodociągowa (wywadniarka) turbinowa (maszyn. górn.).
Turbinenlagerung; ułożenie turbiny (maszyn.).
Turbinenpochwerk; tłuczka turbinowa (sort. maszyn.).
Turbinenpumpe (Zentrifugalpumpe) p. Pumpe.
Turbinenwelle; wał turbiny (maszyn.).
Türdrücker (Türfalle); klamka (ślus.).
Türflügel (pl.); skrzydła drzwi, podwoje (bud.).
Türfüllung; wnęki drzwiowe (stol.).
Türfutter (Türgestell, Türrahmen, Türzarge); odrzwia, futryna drzwi, rama, uszak (bud.).
Turgit; turgit (min.).
Türhaken (Stützkegel); kruk zawiasy, wieszak zawiasy (ślus.).
Türkette (Türkettel, Vorlegeeisen); wrzeciądze.
Türkis (Kallait); turkus, kalait (min.).
Türklinke; klamka drzwiowa, klamka u drzwi (ślus.).
Turm; wieża (bud.).
Turmalin (rohmboëdrischer Turmalin); turmalin (min.).
blauer — p. Indigolith.
roter — p. Rubellit, Siberit.
schwarzer —, (gemeiner —) p. Schörl.
wasserheller —, (Achroit); achroit.
Turmalinfels (Turmalinit, Schörlfels); skała turmalinowa, turmalinit (geol.).
Turmalinschiefer (Schörlschiefer); łupek turmalinowy (geol.).
Turmalinzange; szczypczyki turmalinowe (fiz. min.).
Turmdach p. Dach.
Turmhaube; 1 dach wieżowy p. Dach; 2) dach kopulasty (bud.).
Turmhelm; hełm wieży (bud.).
Turmhöhe; wysokość wieży.
Turmseilrolle; wieżowy krążek linowy (wierc. ziem.).
Turmspille (Helmstange); igła wieżowa, sztyber (bud.).
Turmspitze; szczyt (wierzchołek) wieży.
Turmuhr; zegar wieżowy.
Turnerit; turneryt (min.).
Türöffnung; oścież (otwór w ścianie dla drzwi) (bud.).
Turon (Turonien); turon (kreda górna) (geol.).
Türpfosten p. Türsäule.
Türrahmen p. Türfutter.
Türriegel; zasuwa u drzwi, zasuwa drzwiowa.
Turrilites; turrilites, wieżyczka (mięczak brzuchopełzy skrętowy w utworze piaskowca zielonego, w kredzie i opoce) (geol.).
Turritella; turritella, wieżoskręt (mięczak brzuchopełzy skrętowy w utworach kredowych) (geol.).
Türsäule (Türpfosten); węgar (słupy pionowe po bokach ościeży na progu stojące, drewniane lub kamienne, na których ocap spoczywa) (bud.).

Türschloß; zamek drzwiowy, zamek do drzwi (ślus.).
Türschlüssel; klucz drzwiowy, klucz do drzwi.
Türschwelle; próg (dolna część odrzwi, kamienna lub drewniana).
Türstange; zawora drzwiowa, wrzeciądz.
Türstock (Türstockgeviere, ganzer Türstock, Streckenpaar, Paartürl, Paar); 1) odrzwia, para (górn.); 2) p. Türstockstempel.
halber —, (Handweiser); półodrzwia, półpara.
Türstockausbau (Türstockzimmerung); p. Türstockzimmerung.
Türstockgeviere p. Türstock 1).
Türstockkappe p. Kappe.
Türstockschwelle (Schwelle, Grundsohle); próg (górn.).
Türstockstempel (Türstock); stempel (słupek, stojak) odrzwiowy, bocznica (górn.).
Türstockzimmerung; oprawa (wyprawa, wydrzewienie, obudowa) odrzwiowa.
ganze —; oprawa całodrzewna, całoodrzwiowa.
halbe —; oprawa półodrzwiowa, połowiczna.
Türsturz (Oberschwelle); nadproże, nadprożnik (bud.).
Türverkleidung; okładzina (otoczyna, opaska, oprawa) drzwi (stol.).
Türzarge p. Türfutter.
Tusche (chinesische Schwärze); tusz.
Tuschen; tuszować, nakładać (malować) tuszem.
Tuschmanier; lawowanie p. Manier.
Tuschschale; miseczka tuszowa, miseczka na tusz.
Tutia (zinkischer Ofenbruch) p. Gichtschwamm.
Tympanon p. Giebelfeld.
Tympanum p. Trommelrad.
Typ (Typus, Grundgestalt, Musterform, Vorbild, Urbild); typ, kształt zasadniczy, wzór, pierwowzór.
Typisch (vorbildlich, mustergültig); typowy, charakterystyczny, znamienny.
Tyre (pl. Tyres) p. Bandage.
Tyrit (Fergusonit); tyryt, fergusonit (min.).
Tyroler Pfanne; panew tyrolska (warzel.).
Tyrolit p. Kupferschaum.

U

Übelstand; złe, wada, brak, niedostatek, nieprzyzwoitość, niedogodność.
Überanstrengung; przesilenie (baterji) (el.).
Überarbeit p. Zustand.
Überberg p. Kappe.
Überblattung (Blatt); łączenie na nakładkę, nakładka (cieś.) p. Hakenblatt.
einfache —, (einfaches Blatt); łączenie zwyczajne, nakładka zwyczajna.
schiefe —, (schräges Hakenblatt); łączenie ukośne, nakładka ukośna.
Überbrechen (überfahren); przełamać, przebić (górn.).
Überbrechen (über sich brechen, überhöhen, ein Überhöhen treiben, überhauen, aufbrechen, hochbrechen aus der Tiefe in die Höhe arbeiten); kopać w górę, pod wierzch, luzować, kominować (górn.).
Überbrechen (das Übersichbrechen, Überhauen, Überhöhen, die Überhöhe, der Überbruch, Aufbruch); nadsobie, nadsiębwłam, łom dowierzchni, dostropny, pochylnia wznosząca się, dowierzchnia, dostropna, komin (górn.).
Überbrochenes Feld; pole odbudowane, wyrąbane (zupełnie) (górn.).
Überbruch p. Überbrechen.
Überbrückung; rzucenie (zbudowanie) mostu (przez rzekę) (bud. most.).
Überbühnen (mit Brettern überdecken); zapomostować, zabonować, pokryć deskami (górn.).
Überbürdung; przeciążenie.
Überchlorsäure (Perchlorsäure); kwas nadchlorowy (chem.).
Überchlorsaure Salze (Perchlorate); nadchlorany (chem.).
Übercompoundieren; przegłównić, przezwoić (el.).
Übercompoundierung; przegłównienie, przezwojenie (el.).
Übercompoundmaschine; maszyna przegłównikowana.
Überdachen; pokryć (przykryć dachem, dać dach nad czem (bud.).

Überdecken; nakryć z wierzchu (bud.).
-- **mit Gewölbe;** przesklepić.
Überdeckung; przykrycie, pokrycie.
— **des Schiebers** p. Schieberüberdeckung.
Überdrehen; przekręcić.
Überdruck; 1) nadciśnienie (cieczy); 2) nadprężność (gazów); 3) ciśnienie zbytnie, przepor, przyrost ciśnienia.
Überdruckturbine; turbina naporowa, turbina o ciśnieniu hydraulicznem (maszyn.).
Übereinanderschichtung; uwarstwienie (geol.).
Übereinkunft; ugoda.
Übereinstimmung; zgodność.
Übererregung p. Überregung.
Überfahren (überbrechen) Lagerstätten; przeciąć, przejść, przejechać (złoża mineralne) (górn.).
Überfahrt; przejazd, przewóz.
Überfall (Überlauf); 1) przelew; 2) przewał (wał usypany, wstrzymujący do pewnej wysokości wodę w stawach).
Überfallklärung; czyszczenie (wody) przelewowe, czyszczenie przelewne (górn.).
Überfallschütze; stawidło przewałowe, nadskokowe (rob. wod.).
Überfallswehr; jaz przelewowy, przewał (bud. wod.).
Überflurhydrant; hydrant nadziemny, naziemny.
Überfluß; 1) nadmiar; 2) nadpływ (odl.).
Überfluten; zalewać, zalać.
Überflutung; zalew, wylew (rzeki).
Überfuhr; przewóz, przeprawa.
Überführung; przeprowadzenie, prowadzenie górą.
Übergaar p. Übergar.
Übergabe; oddanie, wręczenie.
Übergabsprotokoll; protokół oddawczy.
Übergabsverzeichnis p. Abgabsverzeichnis.
Übergang; przejście.
Übergangsbestimmungen; postanowienia przejściowe, warunki przejścia (towarów) (kol.).
Übergangsbogen (Übergangskurve); łuk przejściowy, krzywa przejściowa (kol.).
Übergangsgebirge (Übergangsformation, System der Grauwacke o. Grauwackengruppe); góry przechodowe, przejściowe, pierwotnowarstwe, ościenne (geol.).
Übergangsgebirgsarten (pl.); skały przechodowe, przejściowe, pierwotnowarstwe, ościenne (geol.).
Übergangskalk; wapień przechodowy, przejściowy (geol.).
Übergangskurve p. Übergangsbogen.
Übergangsperiode (Übergangszeit); okres przejściowy, epoka przejściowa (geol.).
Übergangsstation (Übergabsstation, Grenzstation); stacja przechodowa, graniczna (kol.).
Übergangsstil; styl przejściowy (arch.).
Übergangsvorschriften; przepisy (ustawa) przejściowe.
Übergangswiderstand; opór stykowy, przechodni (el.).
Übergar; przegotowany, przegrzany, przerafinowany, przewęglony.
Übergares Kupfer p. Kupfer.
Übergeber; oddawca, wręczyciel.
Übergekippt (überstürzt) von einer Gebirgsschicht; odwrócony (geol.).
Übergewicht; 1) przewaga; 2) nadwyżka, przewyżka w wadze; 3) przeciążenie (techn.).
Übergipsen; pogipsować, zagipsować (bud. techn.).
Übergittern (vergittern); 1) zakratować, okratować; 2) ogrodzić.
Übergolden (vergolden); pozłocić, ozłocić (met. techn.).
Übergreifen; zachodzić na siebie.
Übergreifend; zachwytowy, zachwytny.
Übergreifende Lagerung (transgredierende Lagerung) p. Lagerung.
Überhang; pochylenie, nadwieszka.
Überhängen; 1) zwieszać się, wystawać; 2) wyjść z pionu.
Überhaspeln; wyciągnąć wyżej, przeciągnąć (górn.).
Überhau (Überhauen, Überhöhe) p. Überbrechen.
Überhau (ein schwebender Pfeilerdurchhieb); przebitka (filarowa) dowierzchnia (górn.).
Überhauen; 1) p. Überbrechen; 2) przekroczyć odbudową granicę (górn.).
Überheben (der Förderschale); nadźwig, przedźwig (klatki wyciągowej) (maszyn. górn.).
Überheber (Überreicher) beim Walzwerk; podawacz (hut.).

Überheizröhre; rura przegrzewacza, rura przegrzewcza (maszyn.).
Überheizungsfläche; powierzchnia przegrzewana.
Überhimmel (unregelmäßige Verätzung des Himmels); nadstrop (w ługowniach) (soln.).
Überhitzen; przegrzewać, przegrzać, przepalić (techn. hut.).
Überhitzen (das) p. Überhitzung.
Überhitzer (Überhitzungsapparat); przegrzewacz (maszyn.).
Überhitzt; przegrzany.
Überhitzter Wasserdampf; para wodna przegrzana.
Überhitzung (das Überhitzen); przegrzanie (pary).
Überhöhe p. Überbrechen.
Überhöhen p. Überbrechen.
Überhöht; podwyższony.
Überhöhtes Gewölbe p. Gewölbe.
Überhöhung; 1) podwyższenie; 2) przechylenie, przechył.
Geleis — p. Geleiserhöhung.
Überhub (einer Fördermaschine); naddźwig (maszyn. górn.).
Überkippen (das); przeważenie się, przechylenie się.
Überkippt p. Übergekippt.
Überkippung; odwrócenie (geol.).
Überkompoundieren p. Übercompoundieren.
Überkompoundierung p. Übercompoundierung.
Überladung; przeładowanie (el.).
Überlagen; nakrywać (o pokładach) (geol.).
Überlagerung p. Auflagerung.
Überlagerung (der Schurfkreise); pokrycie (kół wyłącznościowych nowemi) (pr. górn.).)
Überlandzentrale; elektrownia okręgowa (el.).
Überlappung; zakładka (nicenie).
Überlappungsnietung; nicenie na zakładkę.
Überlastbarkeit; przeciążalność.
Überlastung; przeciążenie (el.).
Überlastungsfähigkeit des Elektromotors; przeciążalność motoru (prądnika) elektrycznego (el.).
Überlastungsventil p. Zusatzventil.
Überläutern; przemywać, przepłókiwać (sort.).
Überlauf; przelew, przewał p. Überfall.
Überlaufen; przelewać się.
Überlaufgrube; dół przelewny.
Überlaufrohr; rura przelewowa.
Übermangansäure; kwas nadmanganowy (chem.).
Übermangansaure Salze; nadmanganiany (chem.).
Übermangansaures Kali; nadmanganian potasowy (chem.).
Übermaß; 1) nadmiar; 2) obfitość.
Übermauern; nadmurować.
Übermauerung; nadmurowanie.
Übermittler; doręczyciel.
Übernahme; objęcie, odbiór, odebranie.
Übernahmsprotokoll; protokół odbiorczy.
Übernehmer; odbiorca.
Überoxyd p. Superoxyd.
Überphosphorsäure; kwas nadfosforowy (chem.).
Überplattung p. Überblattung.
Überproduktion (Hyperproduktion, Zuvielerzeugung); hyperprodukcja, nadprodukcja, nadmiar wytwórczości.
Überregung; przezbudzenie, przewzbudzenie (el.).
Überröschen (mit Röschen untersuchen); przekopać, rozkopać, przerowić (górn.).
Überröschen (pl.); przekopy, rozkopy (górn.).
Übersättigen; przesycić, przesycać.
Übersättigung; przesycenie.
Überschar; przymiar, przymiarek, miejsce niekopane (na kopalnię niezajęte) (pr. górn.).
Überschicht p. Zustandschicht.
Überschieben; nasunąć.
Überschiebung (Übersprung, Überwurf, Wechsel, das Doppelliegen eines Flözes); przesunięcie, przerzucenie, nasunięcie (geol.).
Überschiebungsschuppen; przesunięcie blaszkowe (geol.).
Überschlächtig (oberschlächtig); nasiębierny.
Überschlag (Anschlag, Voranschlag); kosztorys (wykaz kosztów zamierzonej roboty lub budowy) (bud.).
Überschlichten (schlichten); wyrównać (blachę) (met. techn.).
Überschmieden; przekuć.
Überschmelzung; 1) przetopienie; 2) przechłodzenie.
Überschneidung kreuzförmige p. Kreuzkamm.
Überschreiten; przekroczyć.

Überschreitung; 1). przekroczenie, przestąpienie (np. granicy, kosztorysu); 2) skończenie (n. p. 20 lat życia).
Überschuß; nadmiar, zwyżka, nadwyżka.
Überschüttung; nadsypka.
Überschwefelblei p. Johnstonit.
Überschwefelsäure; kwas nadsiarkowy, nadsiarczany (chem.).
Überschwemmung (Inundation); wylew, powódź.
Überschwemmungsgebiet (Inundationsgebiet); zalewisko (rob. wod.).
Übersenden; przesłać.
Übersender; wysyłający, posyłający, nadawca.
Übersendung; przesłanie, przesyłka.
Übersetzen (durchsetzen) von Gängen p. Durchkreuzen.
Übersetzen (einen Ofen); przepełnić rudą (piec), przerudzić (hut.).
Übersetzung; 1) przekładnia, stosunek przenośny (maszyn.); 2) przełożenie; 3) przeprawa (przez rzekę).
Übersetzungsverhältnis (Umsetzungsverhältnis); przełożenie, przenośnia, przekładnia, stosunek przeniesienia, stosunek w przekładni (maszyn.).
Übersich (Übersichbrechen); 1) komin: 2) kominowanie, luzowanie, robota pod wierzch (górn.) p. Überbrechen.
Übersichtreiben (Übersichbrechen) p. Überbrechen.
Übersicht; pogląd, przegląd.
summarische —; pogląd ogólny.
Übersichtkarte; mapa przeglądowa, poglądowa, plan ogólny (miern.).
Übersichtskosten; ogólny plan wydatków.
Übersichtsplan; plan przeglądowy, poglądowy, ogólny (miern.).
Übersiedlungsgebühr; przesiedlne.
Übersilbern (versilbern); posrebrzyć (met. techn.).
Überspannen; napinać, napiąć.
Überspannung; 1) przepięcie, napięcie nadmierne, nadmiar napięcia (el.); 2) nadmiar naprężenia, wytężenia (mech.).
Überspannungssicherung; ochronnik przed przepięciem, bezpiecznik nadmiaru napięcia, bezpiecznik przepięciowy (el.).
Überspringen der Funken; przeskakiwanie iskier.
Überspritzer (zur Zerstörung der Salzhaut); natryskiwacz (warzel.).
Übersprung p. Überschiebung.
Überständiges Erz; ruda zwietrzała (hut.).
Überstrom; przetężenie, nadmiar prądu (el.).
Überstromausschalter; krańcownik (dodatny) (el.).
Überströmung; 1) przepływ (cieczy); 2) przelot (gazów); 3) wylew, wezbranie (rzeki).
Überströmungsröhre; 1) rura przepływowa (dla cieczy); 2) rura przelotowa (dla gazów).
Überstürzt p. Übergekippt.
Übertags (über Tage) p. Obertags.
Übertrag (Transport); przeniesienie, z przeniesienia (w rachunkach).
Übertragen; 1) przenosić; 2) przesyłać (siłę).
Übertrager p. Relais.
Übertragung (Translation); przeniesienie, przenoszenie, przewód (siły), przenośnia (maszyn.).
Übertragungsstation telegraphische; stacja telegraficzna pośrednia, przejściowa (el.).
Übertreiben der Förderschale; przedźwig, naddźwig klatki.
Übertünchen; pobielić, zabielić, otynkować (bud.).
Überwachung; nadzór, dozór.
Überwässerung nach Hutter; nadwodnienie (ługowni) sposobem Huttera (soln.).
Überwasserzapfen; czop nadwodny, górny (u turbiny) (maszyn.).
Überweisung; przekazanie, przekaz.
Überwölbung; przesklepienie (bud.).
Überwurf p. Überschiebung.
Überzählig; nadliczbowy.
Überzeit; podniówka, naddniówka.
Überzeitvergütung; podniowe, naddniowe.
Überziehen; powlekać, powlec.
Überzinken (verzinken); cynkować, pocynkować (met. techn.).
Überzinkung (Verzinkung); pocynkowanie (met. techn.).
Überzinnen (verzinnen); cynować, pocynować (met. techn.).
Überzinnung (Verzinnung); cynowanie, pocynowanie (met. techn.).
Überzug; 1) powłoka; 2) okładzina; 3) nadciąg (dźwigar).

U-Eisen (C-Eisen); ceownik, korytówka, żelazo korytowe (bud. met.).
Ufer; brzeg, wybrzeże (geol.).
Uferbefestigung; ubezpieczenie brzegów (rob. wod.).
Uferböschung; stok brzegu.
Uferbruch (Abbruch); urwisko.
Uferdamm; wał, grobla nadbrzeżna.
Uferdeckung; pokrycie brzegu.
Ufereinfassung; obudowa (zabudowanie, ujęcie) brzegów (rob. wod.)
Ufergegend; przybrzeże (geol.).
Ufergelände; nadbrzeże (geol.).
Uferkran; żóraw nadbrzeżny (maszyn.).
Uferland; pobrzeże, nadbrzeże, porzecze, grunt nadbrzeżny (geol.).
Ufermauer; mur brzeżny, przybrzeżny, nadbrzeżny, bulwar (rob. wod.).
Uferpfeiler (Widerlager); przyczółek, filar przyczółkowy, przybrzeżny (bud. most.).
Ufersand; odmiał, piasek nadbrzeżny (geol.).
Uferschutz (Uferversicherung); ochrona (ubezpieczenie) brzegu.
Uhrwerk-Anemometer von Maeß; anemometr zegarowy Maeßa (górn.).
Ulexit (Boronatrokalzit, Natroborokalzit); uleksyt, natroborokalcyt, boronatrokalcyt, hayezyn, tynkalcyt (min.).
Ullmannit (Nickelspießglanzerz, Antimonnickelglanz, Nickelantimonglanz, eutomer Kobaltkies); ulmanit, błyszcz antymoniklowy, krusz antymoniklu (min.).
Ulm (Ulme, Stoß, Wange) des Stollens, der Strecke; bok, ściana, ocios (chodnika, sztolni) (górn.).
Ulme (Ulmenbaum); wiąz, brzost.
Ulmenbau (Säulenbau); odbudowa słupowa (ścianowanie piętrowe kierunkowe) (górn.).
Ulmenholz; więzina, brzostowina, drzewo brzostowe.
Ulmennachnahme; przybieranie (przybierka, przybiórka) boków, ścian, ociosów (chodnika) (górn.) p. Nachnahme.
Ulmenpfahl; okładziny (wścianki, paliki) boczne (górn.).
Ulmenverwässerung (des Sinkwerkes); nawodnienie boków (ługowni) (soln.).
Ultramarin (Lasurblau); ultramaryna, lazur (barw.).
Umbau; 1) przebudowa; 2) przeróbka.
Umbauen; 1) przebudować; 2) obudować (bud.).
Umbildung (Metamorphismus); przeobrażenie, metamorfizm (geol.).
Umbördeln (auskrempen); zaoblić, rozoblić, wyoblić (wywinąć brzeg rury u kotłów).
Umbördelung; 1) zaoblenie, zawinięcie (ku środkowi); 2) wyoblenie, wywinięcie (na zewnątrz).
Umbra (Umber); umbra (min.).
kölnische —; umbra kolońska (barw.).
Umbrechen (umfahren, umgehen, einen Umbruch treiben); obejść okrążyć, objechać (górn.).
Umbruch (Umbruchsort, Umbruchstrecke); chodnik obchodowy, obwodowy, objazdowy, okrężny, kręty, obchód, objazd (szybu) (górn.).
Umdämmen; obwałować, ogroblić.
Umdrehung (Rotation); obrót, wirowanie, krążenie, rotacja (mech.).
tote —; obrót czczy (maszyny).
Umdrehungsachse; oś obrotu (mech. geom.).
Umdrehungsbewegung; ruch obrotowy, rotacyjny.
Umdrehungsellipsoid; elipsoid (elipsoida) obrotowy (geom.).
Umdrehungsfläche; powierzchnia obrotowa.
Umdrehungsgeschwindigkeit p. Geschwindigkeit.
Umdrehungskörper; bryła obrotowa (geom.).
Umdrehungsparaboloid; paraboloida obrotowa.
Umdrehungszahl; ilość obrotów (mech.).
tote —; czcza ilość obrotów (prądnicy).
Umdrehungszähler; licznik obrotów.
Umfahren; 1) obejść, okrążyć, ominąć, wyminąć; 2) obwodzić (planimetrem).
Umfahrungsfehler (beim Planimeter); błąd obwodzenia (miern.).
Umfang; 1) obwód (koła); 2) rozległość (kraju); 3) obszar (lasu); 4) rozmiar (budowli).
Umfangsdamm; tama obwodowa (przeciwpożarna) (górn.).
Umfangsdrain; dren obwodowy.
Umfangsgeschwindigkeit p. Geschwindigkeit.
Umfangskraft; siła obwodowa, siła na obwodzie koła.

Umfangslinie (Umfang, Peripherie); obwód, linja obwodowa (geom.).
Umfangsmethode; sposób (metoda) obwodowy, sposób (metoda) obwodzenia, zdejmowania z obwodu (miern.).
Umfangswinkel (Peripheriwinkel); kąt obwodowy (geom.).
Umfassungsmauer; mur okalający, obwodowy, zewnętrzny (bud.).
Umflechtung; oplecenie (el.).
Umformen; przekształcić.
Umformer; przetwornica (el.).
Gleichstrom —; przetwornica prądu stałego, sprądu.
rotierender —; przetwornica wirująca.
Sparschaltungs —; przetwornica niedochłonna.
Wechselstrom —; przetwornica prądu przemiennego, rozprądu.
Umformung; 1) przekształcenie (mat.); 2) przetwarzanie (el.).
Umfriedungsmauer; mur okalający, obwodowy (bud.).
Umfüllvorrichtung; urządzenie (przyrząd) do ponownego napełniania.
Umgangszimmerung (Zimmerung mit Umrüsten) p. Bohlenschrotzimmerung.
Umgehen (umbrechen) p. Umfahren.
Umgehen (im Betriebe sein); być w ruchu (wyciąganie szybem), prowadzić (odbudowę) (górn.).
Umgekehrte Spülung; płókanie (przepłókiwanie) odwrotne (tj. wpływ wody rurami wiertniczemi zaś wypływ pustym przewodem) (wierc. ziem.).
Umgestaltung; przekształcenie.
Umhüllung; 1) obwój, otulisko, otulina; 2) zgłuszyna (od przepuszczania dźwięku.).
Umhüllungsfläche; powierzchnia obwiedna, otulcza.
Umhüllungslinie p. Kämpferdruck.
Umhüllungsmaterial; materjał osłaniający, otulający, otulczy.
Umkehranlasser (Umkehranlaßwiderstand); rozrusznik zwrotny, rozrusznik nawrotny, obukierunkowy (el.).
Umkehrungsmechanismus (Reversiermechanismus) p. Reversiervorrichtung.
Umkehrwiderstand; opornik zwrotny (el.).
Umkippen; przewrócić, przechylić.
Umklappung; kład (geom.).
Umkleideraum; szatnia.
Umklöppeln; oplatać, opleść.
Umklöppelung; oplot (el.).
Umkrählen; przegrabać (sort. hut.).
Umkreis; okrąg, obwód.
Umladegebühr; przekładowe, należytość za przeładowanie (kol.).
Umladegeleise; tor przekładowy (kol.).
Umladen; przeładować, przełożyć.
Umladerampe; przeładownia, przekładnia, ładownia międzytorowa (kol.).
Umladestation; stacja przekładowa (kol.).
Umladung; przeładowanie, przełożenie.
Umlauf; 1) obieg (np. pieniędzy); 2) obrót, bieg, krążenie.
Umlaufen; krążyć, okrążać, obiegać.
Umlaufschreiben; okólnik, cyrkularz.
Umlaufsrichtung; kierunek obrotu, biegu.
Umlaufszahl; ilość (liczba) obrotów.
Umlaufszeit; okres biegu.
Umlegen der Erze (Klaubarbeit); przebieranie (przerzucanie) rudy górn.).
Umlegen des Fernrohres; przekładanie lunety (miern.) p. Fernrohr.
Umlegen des Förderseiles; przekładanie (przełożenie) liny (maszyn. górn.).
Ummagnetisierung; przemagnesowanie (el.).
Ummauern; omurować, obmurować, murem otoczyć (bud.).
Umpolarisierung; przemianowanie (odwrócenie) biegunów (el.).
Umriß; zarys, kontur, szkic.
Umrühren des Roheisens; burzenie surowizny (tj. przerabianie surowizny roztopionej w piecu pudlowym) (met.).
Umrüste p. Schachtgeviere.
Umsatzkrückel (Bohrkrücke) p. Krückel.
Umschaltbar; przełączny, przełączalny.
Umschalten; przełączyć (el.).
Umschalter; przełącznik (el.).
Umschalthebel; drążek przełącznikowy (el.).
Umschaltung; przełączenie (el.).
Umschaltvorrichtung (Umschaltungsvorrichtung); wyłącznik, przyrząd wyłączający (el.).

Umschaltzähler; miernik przełączany (el.).
Umschlag (Umwindung); zwój (liny na bębnie) (maszyn. górn.).
Umschlageisen (für Spengler); zaginadło, klepadło, obrzeżka.
Umschlagen (Umsetzen) der Wetter; obrót powietrza (zmiana kierunku prądu powietrza) górn.).
Umschmelzen; przetapiać, przetopić.
Umschmelzofen; przetapiak (hut.).
Umschmelzung (das Umschmelzen); przetapianie, przetopienie (hut.).
Umschreiben; opisać (geom.).
Umsetzen (Umsetzung) der Bewegung; zmiana ruchu (mech. maszyn.).
Umsetzen (Umsetzung) des Bohrers; obracanie (obrót) świdra (wierc. ziem.).
Umsetzen der Wetter p. Umschlagen.
Umsetzung; 1) obrót p. Umsetzen; 2) przetwarzanie (el.).
Umsetzungsverhältnis; 1) przekładnia (obrotów) p. Übersetzungsverhältnis; 2) przetworność napięcia (el.).
Umsatzvorrichtung; urządzenie obrotne, przyrząd obrotny (górn.).
Umspinnen; omotać.
Umspinnung (des Drahtes); omotanie, oplecenie (przewodu) (el.).
Umstecken (Verdrehen der Trommel gegen die Achse); odchył od osi (maszyn. górn.).
Umstellvorrichtung; przestawiak (maszyn.).
Umsteuerbar; zwrotny, nawrotny, zwracalny.
Umsteuern; zwrócić bieg (kierunek biegu) (maszyny) (maszyn.).
Umsteuerung; stawidło zwrotne, nawrotne, nawrotnica, przestawnia, przestawa (przyrząd); 2) nawrót, nawrotność, zwracanie biegu (maszyn.).
Umsteuerungshebel p. Reversierhebel.
Umsteuerungsschieber; suwak do ruchu zwrotnego (maszyn.).
Umsteuerungswelle; wał dla ruchu zwrotnego (maszyn.).
Umstichapparat; zawrotnica (walcownictwo drutu).
Umstreichseite (der Pfanne); bok nadogniowy (bok panwi nad ogniem się znajdujący) (warzel.).
Umwallung; obwałowanie.
Umwandlung; przekształcenie, przemiana.
Umweg; obłaz, objazd (górn.).
Umwickeln; owijać, przewijać, zwoić.
Umwicklung; 1) zwój, zwoje; 2) przewinięcie, owinięcie (el.).
Umzäunung; ogrodzenie, oparkanienie, opłotek (bud.).
Umziehen (das) p. Umfangsmethode.
Unabhängig; niezależny.
Unabhängigkeitsprinzip; zasada niezależności (mech.).
Unauflösbar; 1) nierozwiązalny; 2) nierozpuszczalny.
Unausbalanziert; niezrównoważony.
Unausdehnbar; nierozciągalny.
Unauswechselbar; niewymienny.
Unbauhaft (nicht bauhaft); w złym stanie.
Unbauwürdig (nicht bauwürdig, nicht abbauwürdig); niegodzien (niewart) odbudowy, niezdatny do odbudowy (górn.).
Unbearbeitet; nieobrobiony.
Unbebaut; niezabudowany.
Unbegrenzt; nieograniczony, nieoznaczony.
Unbegründet; nieuzasadniony.
Unbefugt; nieupoważniony, nieuprawniony.
Unbehauen; nieobrobiony, nieociosany.
Unbekannte; niewiadoma (mat.).
Unbelastet; nieobciążony.
Unbenannt; oderwany, niemianowany (mat.).
Unbenannte Zahl; liczba niemianowana (mat.).
Unbeschlagen; bosy, nieokuty.
Unbestimmt; nieoznaczony, nieokreślony.
Unbeweglich; nieruchomy (mech.).
Unbewickelt; nieowinięty.
Unbiegsam; sztywny, niegiętki.
Uncites; uncites (mięczak dwuskorupowy) (geol.).
Undehnbar (unhämmerbar); nierozciągalny, niekujny, niekowalny.
Undeutlichkeit; niewyraźność.
Undeutsch'sche Fangvorrichtung; łapadło (chwytacz, spadochron, samochwyt) Undeutscha (maszyn. (górn.).
Undicht (luftlässig); nieszczelny (fiz.).
Undichtheit; nieszczelność (fiz.).
Undulationstheorie (Vibrationstheorie); teorja drgania.
Undulationsstrom (Wellenstrom); prąd falisty, tętniący.
Undulator; undulator, pisak Laurytzena (el.).

Undurchdringlich; nieprzenikliwy (fiz.).
Undurchdringlichkeit; nieprzenikliwość (fiz.).
Undurchlässig; nieprzepuszczalny, nieprzemakalny.
Undurchlässigkeit; nieprzepuszczalność, nieprzemakalność.
Undurchsichtig; nieprzeźroczysty, nieprzejrzysty (fiz. min.).
Undurchsichtigkeit; nieprzeźroczystość, nieprzejrzystość (fiz. min.).
Uneben; nierówny.
Unebenheit; nierówność.
— **in der Sohle, oder in der First;** burt, burty, ustępy górn.).
Unecht; 1) fałszywy; 2) niewłaściwy (mat.).
Unechter Bruch; ułamek niewłaściwy (mat.).
Unedel (arm); nieszlachetny, ubogi, bezrudny, podły (górn.).
Unedle Metalle; kruszce nieszlachetne, podłe (górn. hut.).
Uneinbringlichkeit; niemożność ściągnienia, ściągnięcia.
Unelektrisch; nieelektryczny.
Unempfindlich; nieczuły.
Unempfindlichkeit; nieczułość.
Unendlich groß; nieskończenie wielki, nieskończony (mat.).
Unentzündbar; niezapalny.
Unerledigt; niezałatwiony.
Unerschroten; nieotwarty, nieodkryty (górn.).
Unfahrbar (nicht befahrbar); nieprzejezdny, nieprzystępny, niedostępny (górn.).
Unfall; wypadek, przypadek.
Unfallentschädigung; odszkodowanie za wypadek.
Unfallrapport (Unfallanzeige); doniesienie o wypadku.
Unfallverhütung (Unfallversicherung); ochrona (ubezpieczenie) od wypadków.
Unfrei; nieswobodny, krępowany (mech.).
Unfreie Bewegung; ruch nieswobodny (mech.).
Unganz (vom Gestein); 1) p. Gebrech; 2) Zerklüftet.
Unganzes Eisen p. Eisen.
Ungar; niedogotowany, niedogrzany, niedorafinowany, niedowęglony (warzel. hut.) p. Gar.
Ungarischer Hund p. Hund.
Ungebrannt; niewypalony.
Ungebührlich; 1) nienależny; 2) nieprzyzwoity, niewłaściwy.
Ungefrierbar; niezamarzalny.
Ungehärtet; niehartowany, nieutwardzony.
Ungehobelt; nieostrugany, nieoheblowany, nieheblowany (stol.).
Ungeld (Unkosten des Arbeiters für Leucht und Sprengmaterial...); wydatki, potrącania, strączki (górn.).
Ungelöscht; niegaszony.
Ungepflastert; niebrukowany.
Ungerechtfertigt; nieusprawiedliwiony.
Ungeröstet; nieprażony (hut.).
Ungeschichtet; nieuwarstwiony, nieuławicony (geol.).
Ungeschmiert; niesmarowany.
Ungestaltig (unhöflich, unhöfflich von Erzlagerstätten); beznadziejny, nienadziejny (geol.).
Ungeteilt (zur ungeteilten Hand); niepodzielnie, solidarnie.
Unghwarit; ungwaryt (min.).
Ungleich; nierówny, niejednakowy, nieparzysty.
Ungleicharmig (vom Hebel); nierównoramienny (mech.).
Ungleichartig; różnorodny, odmienny (fiz.).
Ungleichförmig (von Bewegung); niejednostajny, zmienny (mech.).
Ungleichförmigkeitsgrad (der Bewegung); stopień niejednostajności (ruchu) (mech.).
Ungleichkantig; różnokrawędziowy (kryst.).
Ungleichmäßig; nierównomierny.
Ungleichschenklig; nierównoramienny, różnoramienny (geom.).
Ungleichseitig; różnoboczny (geom.).
Unglücksfall; wypadek nieszczęśliwy.
Ungulitensandstein; piaskowiec ungulitowy (geol.).
Unhaltbar; 1) nietrwały, niespojny; 2) nieuzasadniony.
Unhaltig (taub, kein Erz enthaltend); płonny, jałowy, bezrudny (górn.).
Unhältiges Gut; materjał ubogi (sort.).
Unhämmerbar p. Undehnbar.
Unhöflich p. Ungestaltig.
Uniform (Dienstkleidung); strój, uniform, mundur.
Berg —; strój górniczy, mundur górniczy.
Uniformieren (gleichkleiden); umundurować.
Uniformierung; umundurowanie.

Unio (Flußmuschel); unio, skojka, skrzek (małża bezgłowa dwumuszkułowa w neokomie) (geol.).
Unipolarinduktion; indukcja jednobiegunowa (el.).
Unipolarmaschine; maszyna jednobiegunowa (el.).
Universal (allgemein); uniwersalny, ogólny, powszechny.
Universalbohrmaschine; wiertarka uniwersalna (techn.).
Universalbrücke; mostek uniwersalny (el.).
Universaleisen (Flacheisen) p. Eisen.
Universalgalvanometer; galwanomierz (galwanometr) uniwersalny (el.).
Universalgelenk; sprzęgło przegubowe, klucz Kardana, Hoocka (maszyn.).
Universalgerüst p. Universalwalzwerk.
Universalgrubeninstrument von Fromme; instrument kopalniany uniwersalny Fromme'go (miern. górn.).
Universalinstrument; instrument uniwersalny (miern.).
Universalkompensator; kompensator uniwersalny (el.).
Universalnivellierinstrument; uniwersalny instrument niwelacyjny (miern.) p. Nivellierinstrument.
Universalschlüssel; klucz nastawny.
Universalschraubenschlüssel; klucz (nastawny, rozsuwalny) uniwersalny (narz.).
Universalwalzen (pl.); walce uniwersalne (maszyn. hut.).
Universalwalzwerk (Universalgerüst, Universalwalzen); walcownia (walcownica) uniwersalna (maszyn. hut.).
Universalwecker; dzwonek sygnałowy uniwersalny (el.).
Universalwiderstandskasten; uniwersalna skrzynka oporowa (el.).
Universalzange; kleszcze wszechstronne, uniwersalne (narz.).
Universität (Hochschule); uniwersytet, wszechnica.
Unkomprimierbar; nieściskalny, niezgęszczalny (fiz.).
Unkosten p. Aufwand.
Unlösbar; 1) nierozpuszczalny; 2) nierozłączalny, nierozerwalny.
Unlösbarkeit; 1) nierozpuszczalność; 2) nierozłączalność, nierozerwalność.
Unlöslich p. Unlösbar 1).
Unmeßbar; niewymierny.
Unmeßbarkeit; niewymierność.
Unmittelbar; 1) bezpośrednio, wprost; 2) bezpośredni.
Unobligat (frei); nieobowiązkowy, wolny.
Unorganisch; nieorganiczny (chem.).
Unregelmäßig; nierównomierny, nierównokształtny, nieforemny, nieprawidłowy, nieregularny.
Unregelmäßige Fehler; błędy nieregularne (miern.).
Unregelmäßigkeit; nieforemność, nieregularność, nieprawidłowość.
Unschlitt (Talg, Inselt); łój (matr.).
Unschlittbüchse; jasło, maniorka, tworzydło (puszka drewniana na łój do kaganka w Wieliczce i Bochni używana) (górn.).
Unschmelzbar; nietopliwy, nietopny (chem. hut.).
Unschmelzbarkeit; nietopliwość, nietopność (chem. hut.).
Unschweißbar; niespójny, niespawalny.
Unständig; niestały.
Unstetig; nieciągły.
Unstetigkeit; nieciągłość.
Unsymmetrisch; niesymetryczny.
Unteilbar; 1) niepodzielny; 2) niepodzielnie.
Unteilbarkeit; niepodzielność (mat.).
Unterabstich (bei der Schlämmgrabenarbeit) p. Untersatz.
Unterabzweigung; odgałęzienie podrzędne, wtórne (el.).
Unterbacken p. Unterbank.
Unterbalken; 1) próg, podwalina, przycieś; 2) architraw, brus, nadsłupie, płatwa; 3) podciąg, siestrzan (bud.).
Unterbank (Unterbacken, Unterpacken) eines Flözes p. Bank.
Unterbärort (die der Feuerung abgekehrte Pfannenseite); strona odogniowa, zaogniowa (warzel.) p. Oberbärort.
Unterbassin (b. d. Gradierhäusern); zbiornik dolny (soln.).
Unterbau; 1) budowa podtorowa, podtorze, podroże (kol.); 2) fundament, budowa spodnia (bud.); 3) odbudowa (działo) spodnia, dolna, podpiętrze (górn.).
Unterbaukrone; podtorze (kol.).
Unterbauen (ein hangendes Flöz); podrąbać (pokład górny, nadkładowy) (górn.).

Unterbauen (mit Kappen unterziehen); podciągnąć (pod strop, stropnice, kapy, wciasy), podchwycić (strop stropnicami, kapami, wciasami) (górn. cieś.).
Unterbaustollen; sztolnia spodnia, dolna, podgłębna, podpoziomowa (górn.).
Unterbildkasten p. Holzkasten.
Unterbolzen; podpierać (górn.).
Unterbrecher; przerywacz (el.).
Unterbrechung; przerwa, przeszkoda.
Unterbrechungsfunke; iskra przerywacza (el.).
Unterbrechungsvorrichtung urządzenie przerywaczowe, urządzenie do przerywania (el.).
Unterbühnung; poddylowanie, ułożenie pomostu (górn.).
Unterchlorige Säure; kwas podchlorawy (chem.).
Unterchlorigsaure Salze (Hypochlorite); podchloryny (chem.).
Unterchlorsäure (Unterchlorsäure-Anhydrid, Chlortetroxyd); kwas chlorawy (chem.).
Untercompoundierung; niedozwojenie (el.).
Untercompoundmaschine; maszyna niedogłównikowana.
Unterdampf (bei einem Dampfhammer); para podrzucająca (maszyn.).
Unterdruck; ciśnienie niskie, niedopręźność.
Untererregung; niedozbudzenie, niedowzbudzenie (el.).
Unterfahren (unterteufen); podejść, podjechać, podkopać się, podgłębić (górn.).
Unterfahrt (Wegunterbrückung, Wegunterführung); przejazd dołem, podjazd (kol.).
Unterfahrung; podjazd, podkopanie się, podgłębienie (bicie chodników niższych) (górn.).
Unterfangen (unterziehen); podchwycić, podciągnąć, podeprzeć (górn.).
Unterfertigen (unterzeichnen); podpisać.
Unterfertigung (Unterzeichnung); podpis.
Unterfeuerung p. Feuerung.
Unterführung; przeprowadzenie dołem, podprowadzenie, podkop.
Untergeordnet; podrzędny, podporządkowany.
Untergerinne; 1) pogródka (łotok) odpływowa, dolna (maszyn.); 2) p. Unterschoßgerinne.
Untergerinnherd; zmietnik na muł rzapiowy (sort.).
Untergeschoß (Parterre) p. Erdgeschoß.
Untergesenk p. Gesenk.
Untergestänge (Fallgestänge); żerdki wiertnicze dolne (wierc. ziem.).
Untergestell; 1) zaprawa dolna, skrzynia (wielkopiecowa) (hut.); 2) dno, spodek (miecha); 3) podwozie.
Untergraben; podkopać, minować.
Untergrundwasser; woda głębiznowa, wgłębna (geol.).
Untergurt p. Gurt.
Unterhalten (Strecken, Zimmerung) p. Erhalten.
Unterhaltung der Grube (Grubenerhaltung) p. Erhaltbau.
Unterhaltungsarbeiten (Erhaltungsarbeiten); roboty zachowawcze, konserwacyjne.
Unterhaltungskosten (Erhaltungskosten); koszta utrzymania.
Unterhängeeisen (zur Unterstützung der Kappen beim Grubenausbau); podciąg żelazny, podpinka żelazna.
Unterhauen p. Unterwerken.
Unterirdisch (untertägig); podziemny, dolny.
Unterirdische Förderungsmaschine; podziemna maszyna wyciągowa (maszyn. górn.).
Unterirdischer Freischurf; wyłączność (wkop, podkop) podziemna (pr. górn.).
Unterirdische Wasserhaltungsmaschine; maszyna wodociągowa (odwadniarka) podziemna, kopalniana (maszyn. górn.).
Unterkasten; 1) dno, spodek (miecha); 2) skrzynka (formierska) dolna (form.).
Unterkellerung; podpiwniczenie (bud.).
Unterkessel; kocioł dolny (maszyn.).
Unterkette; łańcuch dolny, podwozowy (przewóz poziomy) (górn.)
Unterkohle; węgiel dolny (el.).
Unterkrampung (Unterstopfung); podbijanie (podkładów) (kol.).
Unterkiechen (von Gängen); podchodzić pod powierzchnię, zostać w ziemi, niewychodzić na wierzch (o żyłach) (geol.).

Unterkriechen (von Stollen); wznosić się w górę, wstępować (górn.).
Unterkühlung; podchładzanie, chłodzenie od spodu.
Unterlage; 1) podkładka; 2) podstawa, podwalina; 3) podkład, próg.
— **des Feuerherdes;** czeryn, trzon pieca.
Unterlagsplatte (Unterlagsscheibe); podkładka (kol.) p. Platte.
Unterhängetübbings; tybingi wiszące, tybingi zawieszone (górn.).
Unterlegen; podłożyć, podkładać.
Unterleitung; 1) prowadzenie dołem, spodem; 2) przewodnik podziemny (el.).
Untermauerung; podmurowanie (bud.).
Unternehmer; przedsiębiorca.
Unternehmung; przedsiębiorstwo.
Unteroxyd; podtlenek (chem.).
Unterpacken p. Unterbank.
Unterphosphorige Säure; kwas podfosforawy (chem.).
Unterphosphorsäure; kwas podfosforowy (chem.).
Unterphosphorsaure Salze; podfosforany (chem.).
Unterpölzen (unterstützen); podpierać, podeprzeć.
Unterrichtsanstalt; zakład naukowy.
Untersalpetersäure (Untersalpetersäureanhydrid, Stickstoffperoxyd, Stickstofftetroxyd); kwas podazotowy, bezwodnik podazotowy (chem.).
Untersalpetrige Säure; kwas podazotawy (chem.).
Untersatz; 1) podstawek, podkładka, postument; 2) podstawa, spodarka (miern.); 3) serek p. Käse.
Untersatz; (Unterstich, Unterabstich, Grobes, das Grobe, der Fuß) b. d. Schlämmgrabenarbeit; osad spodni, dolny (sort.).
Untersatzschere (Abfangegabel) p. Bohrgabel.
Unterschacht (Rast und Gestell) eines Hochofens; szyb dolny, spodni (wielkiego pieca) (hut.).
Unterschied (Differenz); różnica (mat.).
Unterschlägig (unterschlächtig); podsiębierny, podlewny.
Unterschlächtiges Wasserrad p. Wasserrad.
Unterschneidemesser (pl.) podcinacze (wiercenie szybów) (górn.).
Unterschneiden p. Unterschrämen.
Unterschoßgerinne (Untergerinne) b. d. Mehlführung; żłoby mączne, spodnie, chude, jałowe (sort.).
Unterschrämen (unterschneiden); podrąbać, podciąć, podszramować (górn.).
Unterschuren (unterschüren) beim Pochwerk; podsypywać (sort.).
Unterschurer (Unterschürer) p. Unterschurstempel.
Unterschurkasten (Vorsetzkasten); koryto nagarniające, podsypcze (sort.).
Unterschurstempel (Unterschurer, Förderstempel, Vorstempel, Eckstempel, Grobschüsser) im Pochwerk; stępor nagarniający, boczny (sort.).
Unterschwefelsäure (Dithionsäure); kwas siarkawy (chem.).
Unterschweflige Säure (dithionige Säure); kwas podsiarkawy (chem.).
Unterschwelle; podkładzina, podwalina, podproże (bud.).
Unterseil; lina dolna, spodnia (górn.).
Untersetzen p. Unterfahren.
Untersichbrechen; 1) głębić (szybik); 2) kopać w dół, pod nogi (górn.).
Unterspannung; napięcie wtórne (el.).
Unterspannungswicklung; uzwojenie wtórne (el.).
Unterspülen; podmywać, podmyć.
Unterstation; elektrownia pomocna, podrzędna, podstacja (el.).
Untersteiger; stygar (sztygar) młodszy, podstygar (podsztygar), warcabny (górn.) p. Oberhäuer.
Unterstempeln; podeprzeć, podstemplować (górn.).
Unterstich p. Untersatz.
Unterstoß; bok spodni, upadkowy (górn.).
Unterstützen; 1) podpierać, podeprzeć, wzmocnić; 2) wspierać, wesprzeć.
Unterstützung; 1) podparcie, podpieranie; 2) wspieranie, wsparcie.
Untersuchen; śledzić, badać, dochodzić.
Untersucher; badacz, poszukiwacz.
Untersuchung; 1) badanie, poszukiwanie; 2) dochodzenie, śledztwo.
chemische —; analiza (rozbiór) chemiczna.
Untersuchungsakten; akta śledcze.
Untersuchungsarbeit; praca wywiadowcza, badawcza, wywiad.
Untersuchungslampe; lampa badawcza (górn.).

Untersuchungsverfahren; postępowanie śledcze.
Untertägig; podziemny, dolny (górn.).
Untertags (unter Tage); pod ziemią, w kopalni (górn.).
Untertertiär (eozän); eoceński (geol.)
Unterteufen (untertiefen, unterfahren); podgłębić, podjechać (górn.).
Unterwaschen; podmyć, podmywać.
Unterwaschung; podmycie.
Unterwasser; woda dolna (maszyn.).
Unterwassersetzen (Inundation) der Grube; zalanie, zalew (kopalni) (górn.).
Unterwerk (Unterwerksbau); działo upadkowe, podpiętrze (górn.).
Unterwerken (unterwirken, unterhauen); kopać (iść, pracować, odbudowywać) upadkowo, w podpiętrzu (górn.).
Unterwerksbau (Gesenkbau); odbudowa (podpoziomowa) szybikowa, odbudowa (podpoziomowa) szybikami.
Unterwerksbau (Unterwerksbetrieb, das Unterwerken); odbudowa podpoziomowa, podpiętrowa, odbudowa w podpiętrzu (górn.).
Unterwind; 1) podwiew; 2) nadmuch (hut.).
Unterwindfeuerung p. Feuerung.
Unterwindgebläse; dmuchawa nadmuchowa (maszyn. hut.).
Unterwölben; podsklepić (bud.).
Unterziehen (durch Unterzug unterstützen); podciągnąć, zaciągnąć (górn.).
Unterzug (Unterbalken); podciąg, siestrzan, podwłoka (bud. górn.).
Untezugszimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa, wydrzewienie) podciągowa, podciągami (górn.).
Unterzünden (die Pfanne); podpalić (panwę) (warzel.).
Untiefe; 1) mielizna, ławica; 2) bezdeń, głąb, topiel.
Ununterbrochen; ustawicznie, bez przerwy.
Unveränderlich; niezmienny.
Unverbrennlich; niepalny (fiz.).
Unverfahren p. Unverritzt.
Unverhauen p. Unverritzt.
Unvermeidlich; nieunikniony, nieuchronny.
Unvermeidliche Fehler; błędy nieuchronne (miern.).
Unverritzt (unverhauen, unverfahren, unverschroten, unverwundet); nietknięty, nienaruszony (panieński) (górn.).
Unverritztes Feld; pole nietknięte, nieruszane, nienaruszone (górn.).
Unverritztes Gebirge (frisches Gebirge); skała (górotwór) nietknięta, nienaruszona, calizna (górn.).
Unverschroten p. Unverritzt.
Unversorgt; niezaopatrzony.
Unverzinslich; bezprocentowy, bezodsetkowy, bez prowizji.
Unverzollt; nieoclony.
Unverzweigte Leitung; tor nierozgałęziony (el.).
Unvollkommen; niedoskonały, niezupełny.
Unvollkommen geröstetes Erz; ruda niedoprażona (hut.).
Unwägbar; niedający się zważyć, nieważki (fiz.).
Unwägbarkeit; nieważkość (fiz.).
Unwirksam; niedziałający, bezskuteczny.
Unzählbar (unzählig); niezliczony.
Unzukömmlichkeit; 1) niestosowność, niewłaściwość; 2) niedogodność.
Uralit; uralit (min.).
Uralitporphyr; porfir uralitowy (geol.).
Uralorthit; uralortyt (min.).
Uralt; starożytny, prastary.
Uran; uran (chem.).
Uranblüte; kwiat uranowy (min.).
Uranerz; ruda uranowa, ruda uranu, uraniak (min.).
Uranerzbergbau; górnictwo (kopalnictwo) rud uranowych, dobywanie rud uranowych (górn.).
Urangelb; żółcień uranowa (chem. techn.).
Uranglimmer (pyramidaler Euchlormalachit); uran błyszczak, uran mikowy (min.).
Urangrün (Uranochalzit); zieleń uranowa (min.).
Uranhydroxyd (Uransäure, gelbes Uranoxyd); kwas uranowy (chem.).
Uranit (Kalkuranit, Kalkuranglimmer, Autunit); uranit, uranit wapienny, autunit (min.).
Urankalkkarbonat; węglan uranowo-wapienny (min.).
Uranochalzit p. Urangrün.
Uranocircit; uranocyrcyt (min.).
Urannocker (Uranhydroxyd); ochra uranu, uranopilit (min.).
Uranophan; uranofan (min.).
Uranosphärit; uranosferyt (min.).
Uranospinit; uranospinit (min.).

Uranotantal p. Samarskit.
Uranotil; uranotyl (min.).
Uranoxyd; tlenek uranowy (chem.).
salpetersaures — (Uransalpeter, Urannitrat); azotan uranowy.
schwefelsaures — (Uransulfat); siarczan uranowy.
Uranoxydul; tlenek uranawy (chem.).
Uranoxyduloxyd; tlenek uranowo-uranawy (chem.).
Uranpecherz p. Nasturan.
Uranvitriol p. Johannit.
Urao p. Trona.
Urbar (Bergfrone) p. Frone.
Urbarer (Zehnter); olbornik, poborca dziesięciny górniczej (pobieranej na rzecz rządu i w rudzie uiszczanej).
Urbargeld; olborne, dziesięcinne, urbarjalne (górn.).
Urend (Urende, Urendseite) der Siedepfannen; strona odogniowa, zaogniowa (warzel.).
Urenddarre (Sudfeuerdarre); suszarnia odogniowa, zaogniowa.
Urendpranit (einer Siedepfanne); krawędź odogniowa, zaogniowa (warzel.).
Urgebirge (Grundgebirge, System der Schiefer); pragóry, góry (skały) pierwotne (geol.).
Urgens (Dringlichkeit, Mahnung); pismo naglące, przynaglenie, urgens.
Urgieren (auf etwas dringen); nalegać na kogo o co, przynaglać, urgować.
Urgneisformation; formacja pragnejsu, formacja gnejsu archaicznego.
Urkalk (Urkalkstein); prawapień, wapień pierwotny, archaiczny (geolog.).
Urkunde; dokument, akt.
Urkundenbuch; księga dokumentów.
Urlaub; urlop.
Urmaß p. Normalmaß.
Urmeer; morze pierwotne (geol.).
Urmeter; metr normalny, archiwalny wzór metra (met.).
Urnebel; mgławica (geol.).
Urpethit; urpetyt (min.).
Urproduktion; produkcja (wytwórczość) pierwotna.
Ursprung; początek, źródło.
Ursprünglich; pierwotny.
Urstoff (Grundstoff, Element); pierwiastek, rodnik, tworzywo (chem.).
Urteil; wyrok.
Urteilchen (Atom); atom, niedziałka (chem.).
Urtext; osnowa pierwotna, tekst pierwotny.
Urtonschiefer (Phyllit); łupek ilasty pierwotny, iłołupek pierwotny, filit (geol.).
Urwellhammer; młot sztorcowy (w blachowniach).
Urwellstab; sztorc mały (na blachę pobielaną).
Urwellstürze (Stürze, Platte für Bleche); sztorc (żelazo na wyrób blachy przygotowane).
Utensilien (Gerätschaften, Geräte, Zubehör); przybory, sprzęty, narzędzia, utensylia.
Uwarowit; uwarowit (min.).

V

Vadium (Einsatz, Bürgschaft, Pfand); wadjum, zastaw, kaucja, rękojmia, poręka.
Vagabundierende Ströme; prądy błądzące (el.).
Vakant (unbesetzt); opróżniony, nieobsadzony.
Vakuum (Luftleere, luftleerer Raum); próżnia (fiz.).
Vakuumapparat; przyrząd bezpowietrzny, próżniowy (warzel.).
Vakuumblitzschutzvorrichtung; odgromnik próżniowy.
Vakuumbremse p. Bremse.
Vakuumdampfheizung; próżniowe ogrzewanie parowe.
Vakuumglühlampe; żarówka próżniowa (el.).
Vakuumluftpumpe; próżniowa pompa powietrzna (do wytwarzania próżni) (fiz.).
Vakuummeter; wakumetr, próżnomierz, wskaźnik próżni.
Valencianit; walencjanit (min.).
Valentinit p. Weißspießglanzerz.
Vanad (Vanadin, Vanadium); wanad (chem.).
Vanadinbleierz (Vanadinbleispat) p. Vanadinit.
Vanadinit (Vanadinbleierz, Vanadinbleispat, vanadinsaures Blei); wanadynit (min.).
Vanadinsäure; kwas wanadowy (chem.).
Variabel (veränderlich, unstet); zmienny.

Variation (Veränderung); przemiana, warjacja (mat.).
— **der Deklination;** zmiana zboczenia (deklinacji igły magnesowej).
Variationsrechnung; rachunek przemianowy, warjacyjny (mat.).
Varietät p. Abart.
Variieren (abwechseln, abweichen, verändern); wahać się, zmieniać się.
Variscit; waryscyt (min.).
Varvicit; warwicyt (min.).
Vaselin; wazelina (matr.).
Vauquelinit (hemiprismatischer Melanochlor-Malachit); wokelinit (min.).
Ventil; wentyl, zawór (maszyn.).
Absperr —; wentyl nastawny, przepustowy.
Anlaß —; wentyl rozruszny, wpustowy.
Auslaß —, (Ausblas —); wentyl wypustowy.
Auspuff —; wentyl wydychowy.
automatisches —, (selbsttätiges —); wentyl samodziałający, samoczynny.
Dampf —, (Steuer —); wentyl parowy, przepustnik pary.
Doppelsitz —, (doppelsitziges —); wentyl dwuprzylgniowy, dwusiedzeniowy.
Dreh —; wentyl obrotowy.
Drossel —, (Drosselklappe); wentyl przydławiający, dławik.
Druck —, (Druckklappe); wentyl naciskowy, tłoczny.
Durchgangs —; wentyl przelotowy, przepustowy.
düsenförmiges —; wentyl dyszowaty.
Einlaß —; wentyl wlotowy, wpustowy.
einseitiges —; wentyl jednoosadowy.
entlastetes —; wentyl odciążony.
Etagenring —, (Stufenring —); wentyl piętrowy, wentyl pierścieniowy o przegrodzie piętrowej.
Expansions —; wentyl rozprężny, rozprężniczy.
fixes —; wentyl stały.
Gelenk —, (Klappen —, Scharnier —); wentyl zawiasowy, klapa, przepust, pastka.
gesteuertes —, (zwangläufiges); wentyl sterowany.
Gleitungs —; wentyl posuwisty.
Glocken —, (Hauben —); wentyl dzwonowy, dzwonisty.
Hebungs —, (Hub —); wentyl podnoszony.
Kegel —, (konisches —); wentyl stożkowy, wentyl z grzybkiem stożkowatym.
Klappen — p. Gelenkventil.
Kolben —; wentyl tłokowy, wentyl tłoka, wentyl w tłoku.
Kugel —; wentyl kulisty, wentyl o kuli.
Luft —; wentyl powietrzny.
Luftzulaß —; wentyl dopowietrzający.
Misch —; wentyl mieszankowy.
Muschel —; wentyl muszlowy, zasuwowy.
Probier —; wentyl dozorczy.
Reduzier —; wentyl zamienny, redukcyjny.
Ring —; wentyl pierścieniowy.
Rohrbruch —, (selbstschließendes —); wentyl samodzielny, (działający przy pęknięciu rury).
Rückschlag —; wentyl wsteczny, bezzwrotny, zapornik.
Saug —, (Einsaug —); wentyl ssawczy, ssawny, ssący.
Sicherheits —; wentyl bezpieczeństwa.
Speise —; wentyl zasilający.
Teller —; wentyl płaski, talerzykowaty.
Verteilungs —; wentyl rozdzielający, rozdzielczy.
zwangläufiges — p. gesteuertes Ventil.
zweiseitiges —; wentyl dwuosadowy, dwusadny.
Ventilation (Wetterführung, Lüftung); przewiew, wietrzenie, przewietrzanie, wentylacja (górn.) p. Bewetterung, Wetterführung.
blasende —; przewiew tłoczący, nawietrzanie.
künstliche —, (mechanische —); przewiew sztuczny, pobudzany.
natürliche —; przewiew naturalny, samoistny.
Saug —, (saugende —, Unterdruck —); przewiew ssący, wywietrzanie.
Separat —, (Sonder —); przewiew oddzielny, wentylacja oddzielna.
Ventilationsfeld; pole wentylacyjne (górn.).
Ventilationsmaschine (Wettermaschine) p. Ventilator.

Ventilationsrohr; rura przewiewna, wentylacyjna, przewiewka (górn.).
Ventilationsschacht (Wetterschacht) p. Schacht.
Ventilator (Wettermaschine, Ventilationsmaschine, Wetterrad, Wetterfocher, Focher, Bewetterungsapparat); wentylator, przewietrznik, przewiewnik, wietrznik, wywietrznik (maszyn. górn.).
Doppel —; wentylator podwójny.
Depressions —; wentylator depresyjny.
Druck —, (blasender —); wentylator tłoczący, nawietrznik.
elektrischer —; wentylator elektryczny.
Geisler —; wentylator Geislera.
Guibal —; wentylator Guibal'a.
Gruben —; 1) wentylator kopalniany; 2) p. Handventilator.
Hand —, (Handfocher); wentylator ręczny, młynek.
Kapell —; wentylator Kapell'a (z prądnikiem na osi).
Kley —; wentylator Kley'a.
langsamgehender —; wentylator wolnobieżny.
Luftstrahl — von Körting; smoczek powietrzny Körtinga.
Mortier —; wentylator Mortier.
Pelzer —; wentylator Pelzera.
Rateau —; wentylator Rateau.
Saug —, (saugender —); wentylator ssący, wywietrznik.
Schiele —; wentylator Schiele.
schnellgehender —; wentylator szybkobieżny.
Schrauben —; wentylator śrubowy.
Witkowitzer —; wentylator witkowicki.
Zentrifugal —, (Schleudergebläse); wentylator odśrodkowy, wietrzak.
Ventilatorflügel; skrzydła (śmigi) wentylatora (maszyn. górn. el.).
Ventilatorgebläse p. Zentrifugalgebläse.
Ventilaufsatz; kołpak wentyla (zaworu) (maszyn.).
Ventilauslösung; wymykadło wentyla (zaworu) (maszyn.).
Ventilbelastung; obciążenie (naciąż) wentyla (zaworu) (maszyn.).
Ventilbohrer; świder wentylowy, klapkowy, świder z klapką (wierc. ziem.).
Ventilbüchse (Schmandlöffel) p. Schlammlöffel.
Ventildampfmaschine; wentylowa maszyna parowa, maszyna parowa ze stawidłem wentylowem (maszyn.).
Ventildeckel; przykrywa zaworu (maszyn.).
Ventilentlastung; odciążenie (ulżenie) wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilerhebung; wznios wentyla (maszyn.).
Ventilführung; wodzidło wentylowe, zaworowe (maszyn.).
Ventilführungsflügel; skrzydełka prowadnicze wentyla (maszyn.).
Ventilgehäuse (Ventilkörper); kadłub wentylowy, zaworowy, łożysko (kosz) wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilhaube p. Ventilaufsatz.
Ventilhahn; kurek wentylowy, zaworowy (maszyn.).
Ventilhebel; drążek wentylowy, zaworowy (maszyn.).
Ventilhub; skok wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilieren (bewettern); przewietrzać, wentylować (górn.).
Ventilkammer; 1) komora wentyli, zaworów; 2) skrzynka wentylowa, zaworowa (maszyn.).
Ventilkasten (Ventilgehäuse, Ventilstück) p. Ventilkammer 2).
Ventilkegel; grzybek wentylowy, zaworowy, grzybek wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilklappe; klapa wentyla, zaworu, klapa wentylowa, zaworowa.
Ventilkolben; tłok wentylowy, zaworowy, przelotny (maszyn.).
Ventilkopf; głowica wentyla, zaworu.
Ventilkorb; kosz wentyla, zaworu.
Ventilkörper p. Ventilgehäuse.
Ventilpumpe; pompa wentylowa, zaworowa (maszyn.).
Ventilrad; kołko wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilschluß (Ventilverschluß); zamykanie wentyla, zaworu (maszyn.).
schleichender —; powolne zamykanie wentyla, zaworu.
Ventilsitz (Ventilsitzfläche, Ventilspiegel); siodło (przylgnia) wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilspindel; 1) wrzeciono (pokrętne) wentyla, zaworu; 2) trzon (niepokrętny) wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventilsteuerung; stawidło wentylowe, zaworowe, przepustowe (maszyn.).

Ventilstück (bei Pumpen) p. Ventilkasten.
Ventilverlust (Wasserverlust); strata wody, strata wodna (maszyn.).
Ventilverschluß p. Ventilschluß.
Ventilwiderstand; opór wentyla, zaworu (maszyn.).
Ventil- und Schneckenbohrer; wentylowy świder ślimakowy (wierc. ziem.).
Verakkordieren (vereinbaren); ugodzić się, ułożyć się, zaakordować.
Veranda; 1) weranda, przybudówka; 2) altana (bud.).
Veränderlich; zmienny.
Veränderlichkeit; zmienność.
Verankern; kotwić, skotwić, zakotwić, ściągnąć (bud.).
Verankerung; zakotwienie, zakotwowanie, ściągnięcie (bud.).
Veranschlagen; 1) wygotować (sporządzać) kosztorys; 2) obliczyć koszta budowy, szacować, oceniać.
Veranstalten; rozporządzić, przygotować.
Verarbeiten; przerobić, obrobić, przetworzyć (techn.).
Verarbeitung; przerabianie, obrobienie, przetwarzanie (techn.).
hüttenmännische —, (von Erzen); przeróbka hutnicza.
Veraschen; spopielić (chem. techn.).
Veraschung (das Veraschen); spopielenie (chem. techn.).
Verätzen (beim Salzbergbau); rozpuszczać, ługować (soln.).
Verätzung (beim Salzbergbau); rozpuszczanie, ługowanie (soln.).
Verätzungsperiode (Vergütungsperiode, wobei Wasser zur Auslaugung nachgeführt wird); okres rozpuszczania, ługowania (soln.).
Verausgaben (ausgeben); wydać, rozdać, zapisać na wydatek. (rach.).
Veräußern (verkaufen); zbyć, pozbyć, sprzedać.
Veräußerung; sprzedaż, sprzedanie, zbycie.
Verband; 1) związek, stowarzyszenie; 2) opatrunek.
Verband (Mauerverband); układ spojów, wiązanie (więźba) cegieł (bud.).
Blend —; układ spojów licowy, wiązanie licowe.
Block —, (englischer —); układ spojów kowadełkowy, blokowy, wenecki.
Festungs —, (Strom —); układ spojów twierdzowy, wiązanie forteczne.
Heringsgrät —; układ spojów w trójnit, w jedlinkę.
holländischer —; układ spojów holenderski.
Kreuz —; układ spojów krzyżowy, wiązanie krzyżowe.
polnischer —, (gotischer —, Schornstein —); układ spojów polski, wiązanie polskie, gotyckie, kominowe.
Pfeiler —; układ spojów filarowy.
Schornstein — p. polnischer Verband .
Verbandkasten; skrzynka z opatrunkami, skrzynka opatrunkowa.
Verbandzeug; opatrunki, bandaże.
Verbau (die passive Bilanz); bilans (stan) bierny (kopalni).
im — sein (im — stehen); pracować ze stratą, nie opłacać się.
Verbauen (Grubenräume, Stöße); zabudować, obudować (górn.) p. Ausbauen.
Verbauregeln; przepisy budowlane (bud. górn.).
Verbauung (das Verbauen); zabudowanie, obudowanie, obudowa, oprawa, wyprawa (bud. górn.).
Verbesserung; 1) poprawianie; 2) poprawa, poprawka, ulepszenie.
Verbinden; 1) łączyć, połączyć, złączyć; 2) kojarzyć; 3) opatrywać (ranę).
Verbindung; 1) połączenie, związek (ciał); 2) komunikacja; 3) łączenie, złącze, wiązanie, spajanie, przewięź; 4) związek, stowarzyszenie.
Verbindungsdraht; drut do połączeń (el.).
Verbindungskeil p. Keil.
Verbindungsklemme; zacisk łącznikowy, łączący (el.).
Verbindungslinie; linja łącząca (geom.).
Verbindungsmuffe p. Muffe.
Verbindungsplatte; płyta łącząca (maszyn. techn.).
Verbindungsrohr; rura łącząca (maszyn. techn.) p. Knierohr.
Verbindungsschraube; śruba łącząca, łączna, łącznikowa.
Verbindungsstange; łącznik (techn. górn.).
Verbindungsstelle; miejsce (punkt) łączenia, styk (u szyn), złącze.

Verbindungsstöpsel; zatyczka łącznikowa, łączna, zatyczka dołączna (el.).
Verbindungsstrecke; chodnik łączący (górn.).
Verbindungsstück; łącznik, złącznik, część łącząca.
Verblattung (Überplattung) p. Überblattung.
Verblenden; 1) przepierzać; 2) ościeniać (tamę) (górn. soln.); 3) licować, wykładać (ścianę) (bud.).
Verblender (Verblendstein); licówka, okładzinówka, cegła licowa, okładzinowa (bud.).
Verblendung; 1) okładzina, licowanie (ścian) (bud.); 2) opierzenie, przepierzenie (górn.); 3) ościankowanie (tamy) (soln.).
Verbolzen; 1) sworznić, zesworznić; 2) słupkami podeprzeć (ścianę, ławę, kłapeć oszramowany) (górn.).
Verbot (das); zakaz.
Verbrannt (vom Eisen); przepalony, spalony.
Verbrauch; spotrzebowanie, zużycie.
Verbrauchsmesser; miernik zużycia (prądu) (el.).
Verbrauchsstelle; miejsce zużycia (prądu) (el.).
Verbrechen; zbrodnia.
Verbrechen (zusammenbrechen, einstürzen); załamać się, zawalić się, zapaść się (górn.).
Verbrennen; spalić (chem. techn.).
Verbrennlich (verbrennbar); palny.
Verbrennlichkeit (Verbrennbarkeit); spalność, palność.
Verbrennung (das Verbrennen); palenie, spalanie (chem. techn.).
Verbrennungsgase; spaliny.
Verbrennungsmotor; motor (silnik) spalinowy (maszyn.).
Drillings —, (Drillingsmotor); motor (silnik) spalinowy trojaczy.
Einzylinder —, (Einzylindermotor); motor (silnik) spalinowy jednocylindrowy.
Verbrennungsmotor; motor (silnik) spalinowy (maszyn.).
End zu End —, (End zu Endmotor); motor (silnik) spalinowy o łbicach przeciwległych.
Mehrzylinder —; (Mehrzylindermotor); wielocylindrowy motor (silnik) spalinowy.
Vierlings —, (Vierlingsmotor); czworaczy motor (silnik) spalinowy.
Verbrennungsprodukte (pl.); spaliny.
Verbrennungsprozeß; proces (przebieg) spalania (chem. techn.).
Verbrennungsraum; spalisko.
Verbrennungszone (im Hochofen) p. Oxydationszone.
Verbrennungsrückstände; pozostałości spalenia (chem. techn.).
Verbrennungstemperatur; temperatura (ciepłota) spalania (chem. techn.).
Verbrennungswärme; ciepło spalania (chem. techn.).
Verbrochener Schacht p. Schacht.
Verbruch (Bruch, Einbruch, Einsturz); zapadlina, zawał, załom, zawalisko (górn.).
Verbuchen; zaciągnąć (wciągnąć) do ksiąg, książkować (rach.).
Verbuchung; zaciągnięcie (wciągnięcię) do ksiąg, książkowanie (ruch.).
Verbühnen (zubühnen); zadylować, zamościć, zabonować, przykryć, zakryć (szyb) (górn.).
Verbunddampfmaschine (Tandemdampfmaschine) p. Dampfmaschine.
Verbunddynamo (Verbunddynamomaschine); prądnica sprzężona (el.).
Verbunden; połączony, sprzężony.
Verbundfördermaschine; sprzężona maszyna wyciągowa, wyciągarka sprzężona (maszyn. górn.).
Verbundkompressor; sprężarka (kompresor) sprzężona (maszyn.).
Verbundmaschine (Tandemdampfmaschine) p. Dampfmaschine; maszyna szeregowo bocznikowa (głównikowo-bocznikowa) (el.).
Verbundsenkschacht (Verbundsenkkörper); ein Senkkörper, der teils aus einer gußeisernen Küvelage und teils aus Mauerwerk besteht; mieszany szyb opuszczany.
Verbundturbine; turbina sprzężona (maszyn.).
Verbundventilator; wentylator (przewietrznik) sprzężony (maszyn. górn.).
Verdämmen (Wasser, Feuer) p. Abdämmen.
Verdämmung (Feuerverdämmung); zagrodzenie, (zawarcie, zaparcie) pola pożarnego (górn.).
Verdämmung (Wasserverdämmung); zagroblenie, zatamowanie (wody).
Verdämmungsmaterial (beim Wehrbau); materjał tamowy, materjał na tamy (soln.).

Verdampfen; 1) parować, wyparować, wywietrzeć; 2) odparować (fiz. chem. techn.).
Verdampfung (das Verdampfen); 1) parowanie, wyparowanie; 2) odparowanie (fiz. chem. techn.).
Verdampfungseinrichtung (Einrichtung zur Verdampfung der Sole); urządzenie do odparowania, parownik (warzel.).
Verdampfungsfähigkeit (Verdampfungsvermögen); zdolność parowania (fiz. chem. techn.).
Verdampfungspunkt; punkt parowania (fiz. chem. techn.).
Verdampfungsversuch; próba parowania, doświadczenie nad parowaniem (fiz. chem. techn.).
Verdampfungsvermögen p. Verdampfungsfähigkeit.
Verdampfungswärme; ciepło (cieplik) parowania (fiz.).
Verdichtbar (verdichtungsfähig); ściśliwy, zgęszczalny (fiz.).
Verdichtbarkeit (Verdichtungsvermögen); ściśliwość, zgęszczalność (fiz.).
Verdichten; 1) zgęszczać, stłoczyć, sprężać (powietrze); 2) zgęścić (płyn); 3) szczelnić, uszczelniać, utykać.
Verdichtung; zgęszczanie, sprężanie (powietrza); 2) zgęszczanie, zagęszczanie (płynu); 3) uszczelnianie, utykanie (części maszyn, otworów świdrowych i t. d.).
Verdicken (eine Flüssigkeit) p. Verdichten 2).
Verdienen; 1) zarabiać (pieniądze); 2) zasłużyć na co (na pochwałę).
Verdienst (der); zarobek.
Brutto —; zarobek surowy, brutto.
Netto —; zarobek czysty, netto.
Verdienst (das); zasługa.
Verdienstausweis (Verdiensttabelle); wykaz zarobków, lista zarobków (górn.).
Verdienstrevision p. Anschnitt.
Verdingarbeit (Arbeit im Gedinge) p. Gedingarbeit.
Verdingen (in's Gedinge geben, verakkordieren); 1) ugodzić, ułożyć się, zaakordować; 2) przeznaczyć (przydzielić, dać) do akordu (górn. hut.).
Verdingung (das Verdingen); 1) najem, układ, ugoda, akord; 2) przeznaczenie, (przydzielenie, danie) do akordu (górn. hut.).
Verdohnen p. Vertonnen.
Verdohnung p. Vertonnung.
Verdoppeln; podwoić, zdwoić.
Verdrängen; wypierać, wyrugować, uchylać.
Verdrängung; 1) wyparcie; 2) objętość zanurzenia (fiz.).
Verdrehen; przekręcać, przekręcić, skręcić.
Verdrehter Schacht; szyb skręcony (górn.).
Verdrehung; skręcenie, przekręcenie.
Verdrehungswinkel; kąt skręcenia, odchylenia.
Verdrillung; skręt, skręcenie, skręcanie, krzyżowanie.
Verdrücken p. Auskeilen.
Verdruck (Verdrückung) von Lagerstätten; ścisk, słabnięcie (umykanie, cieńczenie, wyklinianie się) (żyły, pokładu) (geol.).
Verdübeln; skołkować, zesworzniować.
Verdübelung; kołkowanie, sworzniowanie.
Verdünnen (Luft, Flüssigkeiten); rozrzedzić (powietrze), rozcieńczyć (płyn) (fiz. chem.).
Verdünnt; rozrzedzony (o powietrzu), rozcieńczony (o płynie) (fiz.).
Verdünnung (das Verdünnen); rozrzedzanie (powietrza), rozcieńczanie (płynu) (fiz. chem.).
Verdunsten (verdampfen); wyparować, ulotnić się (fiz. chem.).
Verdunstung (das Verdunsten); wyparowanie, ulatnianie się.
— **des Meerwassers;** wyparowanie wody morskiej.
Verdunstungsfähigkeit (der Sole); zdolność (energja) parowania (solanki) (soln.).
Verdunstungsmenge der Sole (bei der Gradierung); ilość odparowanej (ulotnionej) solanki (soln.).
Veredeln (veradeln, sich veredeln) von Lagerstätten; szlachetnieć, nabierać kruszcu, wzbogacać się, bogacieć (geol. górn.).
Veredelung (Veredlung, das Veredeln) von Lagerstätten; 1) wzbogacenie się, uszlachetnienie się (pokładu), nabieranie kruszcu; 2) ukazanie się pokładu.
Verein; związek, stowarzyszenie, zjednoczenie, towarzystwo.
Vereinbaren; umówić się o co.
Vereinbarung; umowa.

Vereinfachen; 1) ujednostajnić; 2) uprościć.
Vereinfachung 1) ujednostajnienie; 2) uproszczenie.
Vereinstrichen; stężyć, zaopatrzyć w poprzeczki (obudowę kopalnianą) (górn. cieś.).
Vereisung; zlodowacenie (geol.).
Verengung; 1) ścieśnienie; 2) zwężenie (pokładu).
Vererzen; kruszczeć, zrudzić, metalizować, zamienić w kruszec (geol.).
Vererzt; skruszczały, zrudniały (geol.).
Vererzung; skruszczenie, zrudnienie.
Verfachen; przegrodzić, rozgrodzić (górn. cieś.).
Verfachung (der Grubenbaue); przegrodzenie (rozgrodzenie) wyrobisk górniczych (górn. cieś.).
Verfahren; 1) postępowanie ustne, pisemne, jawne; 2) sposób.
Verfahren (fahren) eine Schicht; odbyć, ukończyć (szychtę) (górn.).
Verfahren (verfehlen, falsch treiben) eine Strecke; zejść z kierunku, odchylić się od kierunku prawdziwego, ominąć, chybić (górn.).
Verfall (eines Bergbaues, Bergwerkes); upadek (kopalnictwa, kopalni).
Verfallen (in Verfall kommen); upaść, podupaść, zniszczeć.
Verfallen (zusammenbrechen); zawalić się, zapaść się.
Verfassen; ułożyć, sporządzić, napisać.
Verfaulen; gnić, psuć się.
Verfeiern (die Schicht); zaniedbać (szychtę), opuścić (szychtę) (górn.).
Verfeinen des Roheisens; bielenie surowizny (met.).
Verfeinerung p. Raffinieren.
Verfertigen; robić, wyrabiać, sporządzić.
Verfertigung; wyrób, wytwarzanie, sporządzenie.
Verfirstung; 1) podłużka, kalenica; 2) kaleniczenie (bud.).
Verflachen (sich verflachen, verflächen, ein schwächeres Fallen annehmen) von Lagerstätten; kłaść się (geol.).
Verflächen (abfallen) von Lagerstätten; upadać, zapadać, nachylać się (geol.).
Verflächen (Abfallen, Abfall); upad, spad, nachylenie (warstw, pokładu) (geol.).
Verflächungswinkel p. Fallwinkel.
Verflüchtigen; ulotnić, ulatniać, wyparować (chem.).
Verflüchtigung; ulotnianie, ulotnienie (chem.).
Verfludern (verflutern, vergerinnen) einen Stolen; wyżłobić (sztolnię).
Verfrachten; przewozić, przesyłać.
Verfrachtung (Beförderung, Fortschaffung, Transport); woźba, przewóz.
Verfügung; rozporządzenie, postanowienie.
Verfügungsrecht; prawo rozporządzalności.
Vergasen (Vergasung, Umwandlung in Gas) der Steinkohle; zamienić (przerobić) na gaz, zgazować (górn. techn.).
Vergasen (Anfüllen mit Schlagwettern) der Abbauorte; zagazowanie (wyrobisk górniczych) (górn.).
Vergaser; ulatniak (w motorach spalinowych).
Vergasung; 1) wytworzenie gazów; 2) ulotnienie; 3) p. Vergasen (Vergasung).
Vergasungsprozeß; proces (przebieg) gazowania (techn.).
Vergattieren p. Gattieren.
Vergattierung p. Gattierung.
Vergehen (das); przekroczenie, występek.
Vergerinnen p. Verfludern.
Vergewerkschaften; zrzeszyć, stowarzyszyć (w celach górniczych).
Vergießen; zalać.
Vergittern; zakratować, okratować, ogrodzić.
Vergitterung; zakratowanie, okratowanie, ogrodzenie.
Verglasen; 1) szklić, oszklić, zaszklić; 2) zeszklić co, powlec szkliwem (chem hut.).
Verglasung (das Verglasen); 1) oszklenie, zaszklenie; 2) zeszklenie.
Vergleichsausweis; wykaz porównawczy.
Vergleichsebene (Grundebene) p. Ebene.
Vergleicheinrichtung; urządzenie porównawcze.
Vergleichskondensator; kondensator porównawczy (el.).
Vergleichswiderstand; opór porównawczy, wzorowy, wzorcowy (el.).
Vergleichung; porównanie.
Vergolden; pozłocić, wyzłocić (met techn.).

Vergolder; pozłotnik.
Vergoldet; pozłacany, złocony (met. techn.).
Vergoldung (das Vergolden); złocenie, pozłacanie, pozłota, pozłotka (met. techn.).
— **im Feuer** (Feuer —); pozłacanie (złocenie) w ogniu.
Vergrößerung; zwiększenie, powiększanie, powiększenie.
Vergrößerungsglas p. Mikroskop.
Vergrößerungslinse; soczewka powiększająca (fiz.).
Vergrößerungsspiegel; zwierciadło powiększające (fiz.).
Vergüten (die Sole); nasycić, solankę (soln.).
Vergütung (Sättigung der Sole); nasycenie solanki (soln.).
Vergütungsperiode p. Verätzungsperiode.
Verhalten (eines Ganges, Flözes) p. Gangverhalten, Flözverhalten.
Verhältnis; stosunek (mat.).
statisches —; stosunek statyczny (mech.).
Verhältniszahl; liczba stosunkowa, liczba stosunku (mat.).
Verhaltungsvorschriften (pl.); przepisy przy postępowaniu.
Verhandlung; 1) rokowanie, traktowanie, układ; 2) rozprawa.
Verhandlungsprotokoll; protokół rozprawy.
Verhau (Abbauort); miejsce (przodek) odbudowy, miejsce (przodek) wyrobowe (górn.).
Verhau (Verhaustätte); wyrobisko, zroby (górn.).
alter — (pl. alte Verhaue) p. Alter Mann.
Verhau (Verhieb, Abbau); odbudowa, rąbanie, zrąb, wyrąb.
diagonaler —; odbudowa przekątnia (górn.).
schwebender —; odbudowa dowierzchnia, wznosząca się.
streichender —; odbudowa kierunkowa, rozciągłościowa.
Verhauen (aushauen); rąbać, wyrąbać (wybierać) (filary) (górn.).
Verhieb p. Verhau.
Verhör; przesłuchanie, badanie.
Verhüttbar; przerabialny, przetwarzalny, przetapialny (nadający się do przetapiania) (hut.).
Verhütten (durch Hüttenprozesse zugutemachen); przerabiać, przetwarzać, przetopić (na drodze hutn.) (hut.).
Verhüttung (der Erze); przeróbka hutnicza (rud) (hut.).
Verifikation (Bestätigung, Beglaubigung); sprawdzenie, weryfikacja.
Verifizieren (bekräftigen, beglaubigen); sprawdzać, weryfikować.
Verjüngen; zmniejszać, zwężać.
Verjüngtes Seil; lina zwężona (maszyn. górn.).
Verjüngung; pomniejszenie, zmniejszenie, zwężanie.
Verjüngungsmaßstab (Reduktionsmaßstab); podziałka (skala) zmniejszenia, podziałka (skala) zmniejszona, pomniejszona (geom.).
Verjüngungsverhältnis; stosunek zmniejszenia (geom.).
Verkämmung p. Kamm.
Verkasten (verkästen, mit Kastenzimmerung versehen); zakasztować, kasztami obudować (górn.).
Verkaufskontrakt; kontrakt (ugoda, umowa) sprzedaży.
Verkaufspartikulare; partykularz sprzedaży (wykaz sprzedanych materjałów i sprzętów).
Verkaufspreis; cena sprzedaży.
Verkaufswert; wartość targowa, wartość sprzedaży (sprzedażna).
Verkehr; 1) handel, obrót, obieg, ruch handlowy; 2) obcowanie, zażyłość.
Verkehrsdirektion; dyrekcja ruchu, zarząd ruchu (kol.).
Verkehrseinstellung; wstrzymanie ruchu.
Verkehrseröffnung; otwarcie ruchu.
Verkehrshindernis (Verkehrsstörung); przeszkoda ruchu, przeszkoda w ruchu.
Verkehrskontrolle; kontrola ruchu.
Verkehrskosten; koszta ruchu.
Verkehrsmittel (Kommunikationsmittel); środki przewozowe, komunikacyjne (kol.).
Verkehrsrichtung; kierunek ruchu.
Verkehrsstörung p. Verkehrshindernis.
Verkehrsunterbrechung; przerwa ruchu, przerwa w ruchu.
Verkehrsverhältnisse; stosunki ruchu.
Verkehrt proportionierte Größe p. Größe.
Verkeilen; zagłobić, zaklinować, zaklinić, uklinić, sklinować (bud. górn. cieś.).
Verkeilung; zagłobienie, zaklinowanie, zaklinienie, sklinowanie (bud. górn. cieś.).

Verkettet; sprzężony, skojarzony (el.).
Verketteter Strom; prąd skojarzony (el.).
Verkettete Spannung; napięcie międzyprzewodowe, nap. skojarzone (el.).
Verkettung; 1) związanie łańcuchem; 2) sprzężenie, kojarzenie prądów (el.).
Verkettungspunkt; miejsce sprzężenia (el.).
Verkieselung; skrzemienienie (geol.).
Verkitten; zakitować, zakleić (techn.).
Verkittung (das Verkitten); zakitowanie, zaklejenie (techn.).
Verklammern; sklamrować, klamrami umocnić, spoić.
Verkleiden (abkleiden, auskleiden, verschalen); opierzyć, obić (górn.).
Verkleidung (Bekleidung); 1) opierzenie, obicie (deskami); 2) odzież (muru); 3) otoczyna, obłogi, wyłogi (stol.).
Verkleidungsmauer p. Mauer.
Verkleinern; 1) zmniejszać; 2) rozdrabniać.
Verklemmen sich (sich einklemmen) vom Erdbohrer; zaciąć się, zacisnąć się, uwiąznąć (wierc. ziem.).
Verknistern (des Salzes); rozpryskiwanie (soli) (soln.).
Verkohlen; zwęglić (techn.).
Verkohlung (Karbonisation) des Holzes, Torfes; zwęglanie (techn.).
— **in Haufen** p. Haufenverkohlung.
Verkohlungsofen; piec do zwęglania (techn.).
Verkoken (vercoken, verkoksen, zu Koks machen); koksować, skoksować (techn.).
Verkokung (Vercokung, Verkoksung); koksowanie (techn.).
Verkommen p. Verfallen.
Verkreuzen p. Verqueren.
Verkreuzung p. Verquerung.
Verkrustung; oskorupienie, inkrustacja.
Verkupfern; pomiedzić (met. techn.).
Verkupferung; miedzenie, pomiedzianie (met. techn.).
Verladearm; ramię ładownicze, nakładowe (ładowanie węgla).
Verladebühne (Ladebühne) p. Laderampe.
Verladegeleise; tor nakładowy (kol.).
Verladeholz p. Pfahlholz.
Verladekran p. Kran.
Verladen; 1) nakładać, ładować (do wagonów), wagonować; 2) p. Verpfählen; 2) p. Besetzen.
Verladeplatz p. Ladeplatz.
Verlader; nakładacz, ładarz.
Verladerampe (Ausladerampe, Abladerampe, Laderampe); ładownia, przystań kolejowa, rampa ładunkowa.
gedeckte —, (überdachte —); ładownia kryta.
offene —, (unbedeckte —); ładownia odkryta.
Seiten —, (Rampe für Seitenverladung); ładownia boczna.
Stirn —, (Rampe für Kopfverladung); ładownia czołowa.
Verladung; załadowanie (towarów), ładowanie, nakładanie, p. Verladen.
Verladungskosten; koszta ładowania.
Verladungsplatz (Ladungsplatz) p. Ladeplatz.
Verlag (Auslagen für den Grubenbetrieb); wydatki pieniężne na kopalnię, nakład pieniężny, koszta górnicze (górn.).
— **geben,** (— wiedererstatten); zwrócić koszta górnicze.
Verlagern (den Schachtkranz, die Pumpen); ułożyć, utwierdzić (wieniec szybowy, pompy) (górn.).
Verlagszeche; 1) kopalnia popłatna (wkłady zwracająca); 2) kopalnia niepopłatna (z dopłat gwarków utrzymywana) (górn.).
Verlag- und Abfuhrkonto; konto (rachunek) zaliczki i (odstawy) odwozu (rach.).
Verlängern; przedłużać, przedłużyć.
Verlängerung; przedłużenie.
Verlängerungsseile (b. Bremsbergen); przedłużnice (przedłużnie) linowe, międzyliny, międzylinki (maszyn. górn.).
Verlängerungsstange; 1) przedłużnica; 2) sprzęgło rozpierające, rozwora (u wozów).
Verlaschen; łubkować, ołubkować (brać szyny w łubki) (kol.).
Verlaschung; łubkowanie, ołubkowanie (kol.).
Verlatten; łacić, połacić (dachy) (bud.).
Verlattung; łacenie (dachów) (bud.).
Verlauf; przebieg.
Verlaugung p. Laugung.
Verlautbaren; ogłaszać, podać do wiadomości.

Verlautbarung; ogłoszenie, podanie do wiadomości.
Verlegen der Leitungen; zakładanie przewodów (el.).
Verleger; 1) nakładca; 2) pełnomocnik (gwarectwa) (górn.).
Verlegung der Erdkabel; układanie kabli podziemnych (el.).
Verlegung der Freileitungen; zawieszanie przewodów napowietrznych (el.).
Verlegungsart (der Leitungen); sposób układania (przewodów, przewodników) (el.).
Verleihbuch; księga nadań, ien, ulennień (pr. górn.).
Verleihen (belehnen); nadać (prawo poszukiwania, miary górnicze . . .) (pr. górn.).
Verleihkarte (Verleihungskarte); mapa (karta) nadań (pr. górn.).
Verleihung (Massenverleihung, Lehen); nadanie (prawa poszukiwania, miar górniczych) (pr. górn.).
Verleihungsgesuch; prośba o nadanie (pr. górn.).
Verleihungskarte (Verleihungsriß) p. Verleihkarte.
Verleihungs- und Konzessionsbuch; księga nadań i zezwoleń (koncesji) (pr. górn.).
Verleihungsurkunde; dokument nadawczy, list lenny (pr. górn.).
Verleihungswert p. Substanzwert.
Verlesen (verzeichnen bei der Anstalt); odczytywać, wywoływać (nazwiska) zapisywać (górn.).
Verletten (mit Letten ausfüttern, vertonen); wyiłować, iłem zatrzeć, utkać (otwór wiertniczy) (górn.).
Verletzen; 1) uszkodzić; 2) skaleczyć (na ciele); 3) obrazić.
Verlochsteinen (versteinen, vermarken); odgraniczyć, ograniczyć, opalikować (miern. górn.).
Verlochsteinung (Vermarkung); odgraniczenie, ograniczenie, opalikowanie (miern. górn.).
Verloren; 1) stracony, bezużyteczny; 2) tymczasowy, prowizoryczny.
Verlorener Ausbau; obudowa stracona, tymczasowa, prowizoryczna (górn.).
Verlorene Röhrentour p. Röhrentour.
Verlorene Strecke; chodnik stracony, tymczasowy, prowizoryczny (górn.).
Verlorene Zimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa, wydrzewienie) stracona, straconka (górn. cieś.).
Verlorenes Bohrloch; otwór wiertniczy (świdrowy) stracony, zagwożdżony (wierc. ziem.).
Verlöten; lutować, zalutować (techn.).
Verlötung; lutowanie, zalutowanie (techn.).
Verlust; 1) strata, utrata; 2) ubytek, kalo.
Verlustlos; bezstratny.
Verlustloser Motor; motor (silnik) bezstratny (maszyn.).
Verlustziffer; stratność (el.).
Vermahlen; mleć, zemleć, przemleć (sort.).
Vermahlung des Salzes (Salzvermahlung); mełcie soli (sort.).
Vermahlungsmaschine; maszyna do mełcia, maszyna młyńska, młynowa (sort.).
Vermarken p. Verlochsteinen.
Vermarkung p. Verlochsteinung.
Vermauern; 1) zamurowac; 2) zużyć (spotrzebować) do murowania (bud.).
Vermessen; mierzyć, zmierzyć, wymierzyć (miern. górn.).
Vermessingung; mosiężenie (techn.).
Vermessung (markscheiderische Messung); pomiar górniczy (miern. górn.).
Vermessungsarbeit; praca pomiarowa (miern.).
Vermessungsgebiet; obszar zdjęcia, obszar mierzony (miern.).
Vermessungskunde p. Meßkunst.
Vermiculit; wermikulit (min.).
Vermitteln; pośredniczyć.
Vermittelnd; pośredniczący, pośredni.
Vermittelnde Beobachtung; spostrzeżenie pośrednie (miern.).
Vermittler; pośrednik, pośredniczący.
Vermittlungsstation; stacja pośrednicza (el.).
Vermittelungsstöpsel; wtyczka pośrednicza (el.).
Vermodern (vermorschen); butwieć, próchnieć, zmurszeć.
Vermögen; 1) majątek; 2) możność, zdolność; 3) moc, władza, siła; 4) zapas.
Vermögensobjekt; przedmiot majątkowy.
Vermorschen p. Vermodern.
Vernachlässigen; zaniedbywać, upośledzać.
sich —; opuszczać się, zaniedbywać się.

Vernehmen; 1) słyszeć, usłyszeć, dowiedzieć się; 2) słuchać, przesłuchać (obwinionego).
Vernickeln; poniklować, onikłować, niklować (met. techn.).
Vernickelung; poniklowanie, onikłowanie (met. techn.).
Vernier p. Nonius.
Vernieten; zanitować, zaklepać (techn.).
Vernietung (das Vernieten) p. Nietung.
Veröffnen (vorrichten) ein Sinkwerk; przygotować ługownię (przysposobić ją do ługowania) (soln.).
Veröffnung (Vorrichtung) der Sinkwerke, der Laugwerke; przygotowanie (otwarcie) ługowni (soln.).
Kreis —; przygotowanie (otwarcie) ługowni kołowe, koliste.
Kreuz —; przygotowanie (otwarcie) ługowni krzyżowe (podłużniowo-przecznicowe).
Parallel —; przygotowanie (otwarcie) ługowni równoległe (chodnikami równoległymi).
Veröffnungshöhe (anfängliche Höhe) des Sinkwerkes: wysokość pierwotna, początkowa (ługowni) (soln.).
Veroneser-Grün (Grünerde); zieleń werońska (barw.).
Verordnung; nakaz, polecenie, postanowienie, rozporządzenie.
Verordnungsblatt; dziennik rozporządzeń.
Verörtern (Stollen, Strecken); prowadzić (pędzić) dalej (sztolnię, chodnik) (górn.).
Verpachtung; wydzierżawienie.
Verpacken; zapakować, opakować, spakować.
Verpackung (des Salzes); pakowanie, opakowanie (soli) (soln.).
Verpackungsart; sposób opakowania.
Verpfählen (verladen, verschießen, verziehen, verpfänden); ościankować, opalikować, oklinić, opierzyć (górn.).
Verpfählung (das Verpfählen, Verladung, Verzug, Holzverzug); ościankowanie, opalikowanie, oklinienie, obicie wściankami (palikami, klinami, parzynami) (górn.).
Verpfänden (ein Gezimmer mit Holzverkleidung feststellen); utwierzić klinami, zaklinować, uklinić (górn. cieś.).
Verpfändung; utwierdzenie klinami, zaklinowanie, uklinienie (górn. cieś.).
Verpflockung; palikowanie, opalikowanie (miern. górn.).
Verpuffen; wzbuchać.
Verpuffung; wzbuch (w motorach spalinowych).
Verpuffungsfähigkeit; wzbuchliwość.
Verpuffungsmotor; motor (silnik) wzbuchowy (maszyn.).
Benzin —, (Benzinmotor); motor (silnik) benzynowy.
Hochofengas —, (Hochofengasmotor); motor (silnik) na czad wielkopiecowy.
Leuchtgas —, (Leuchtgasmotor); motor (silnik) gazowy.
Petroleum —, (Petroleummotor); motor (silnik) naftowy.
Sauggas —, (Sauggasmotor); motor (silnik) wodnoczadowy.
Spiritus —, (Spiritusmotor); motor (silnik) spirytusowy.
Verputz (Anwurf, Putz); wyprawa narzut, tynk, tynkowanie (bud.).
feiner —, (Fein —); wyprawa gładka, tynkowanie gładkie.
Gipsmörtel —; wyprawa gipsowa.
Mörtel —; wyprawa wapienna.
Rauh —, (Rauhwerk, Bewurf); wyprawa surowa, wyprawa pod gont.
Spritzwurf —, (Spritzanwurf, Rapputz, Krausputz); wyprawa żwirowa, wyprawa z narzutem żwirowym.
Stepp —, (Besenputz, gesteppter Putz); wyprawa od miotły, wyprawa kędzierzawa.
Stockhammer —, (Stockhammerputz); wyprawa groszkowana.
Zement —; wyprawa cementowa.
Verputzen; wyprawić, obrzucić (narzucić) wapnem, otynkować (bud.).
Verqueren (verkreuzen, quer durchörtern o. durchfahren); przejść (przebić, przełamać, przekopać) na poprzek (żyłę, pokład), spoprzeczyć, przekrzyżować (żyłę, pokład) (górn.).
Verquerung (Verkreuzung); spoprzeczenie, przekrzyżowanie, przebicie, przełom (żyły, pakładu) przekopem (górn.).
Verquicken (amalgamieren); ortęcać, nartęcać, amalgamować (met. chem.).
Verquickung (Amalgamation, Amalgamierung); rtęcenie, ortęcanie, urtęcanie, amalgamowanie, amalgamacja (met. chem.).

Verrammeln (Bohrlöcher); zasypać, zabić, zasadzić (otwory wiertnicze) (górn.).
Verräumen (Grubenbaue); oczyścić, wyczyścić, wycudzić (górn.) p. Aufsäubern.
Verrechnen; złożyć rachunek, porachować komu co.
sich —; przeliczyć się, przerachować się, pomylić się w rachunku.
Verreiben; zatrzeć, zacierać (bud.).
Verrippung; użebrowanie (techn.).
Verritzen (anritzen, durchritzen, verschroten); odkryć, otworzyć, odbudować (pole kopalniane) (górn.).
Verritztes Feld (verschrotenes Feld o. Gebirge; pole (kopalniane) odkryte, otworzone, odbudowane (górn.).
unverritztes Feld (unverschrotenes Feld o. Gebirge); pole nietknięte, nieruszane, panieńskie.
Verrohren (verröhren ein Bohrloch); rurować, zarurować (otwór wiertniczy) (wierc. ziem.).
Verrohrung (Verröhrung, das Verrohren) der Bohrlöcher; rurowanie otworów wiertniczych (wierc. ziem.).
gültige —; rurowanie całkowite.
verlorene —; rurowanie stracone, częściowe.
Verrohrungskopf (bei der Wasserspülbohrung); głowica rurowa (przy wierceniu ziemnem z przepłókiwanem odwrotnem).
Verrosten; zardzewieć.
Verrostet; zardzewiały.
Verrostung; zardzewienie, zaśniedzenie.
Verrückung; przesunięcie.
Verrüsten (verzimmern) p. Auszimmern.
Versagen (von einem Schusse); zawieść, nie wystrzelić, nie wypalić (górn.).
Versager; niewystrzał, strzał zawiedziony (górn.).
Versammlung; zgromadzenie, zebranie.
General —; zgromadzenie walne, ogólne.
Versammlungssaal; sala zgromadzeń, sala zebrań.
Versandstation; stacja wysyłkowa.
Versatz (Bergversatz, Bergversatzung); podsadzka, zasadzka (górn.).
ganzer —; podsadzka całkowita.
halber — (partieller —); podsadzka połowiczna, częściowa.
Versatzarbeiter (Bergversetzer); zasypywacz, podsadzacz, zasadzacz, zakładacz (górn.).
Versatzbeleuchtung; oświetlenie przenośne (el.).
Versatzberge (Versatzmaterial); materjał podsadzkowy, rumowisko, rumy, podsadzka (górn.).
Versatzbrett (pl. Versatzbretter) p. Ortsbrett.
Versatzdecke (beim Etagenbau mit Versatz); powała podsadzkowa (górn.).
Versatzkasten; kaszt (podsadzkowy), zastawa, zakładka (górn.), p. Holzkasten.
Versatzkörper; oprawa przenośna (el.).
Versatzkosten; koszta podsadzki, koszta podsadzkowe (górn.).
Versatzleine; płachta ochronna podsadzkowa (przy podsadzce płynnej) (górn.).
Versatzmaterial p. Versatzberge.
Versatzmauer (Bergversatzmauer); mur podsadzkowy, kaszt murowany (na sucho), zakładka (górn.).
Versatzpfeiler (Steinpfeiler); filar podsadzkowy, filar kamienny (na sucho ułożony) (górn.).
Versatzschacht p. Bergversatzschacht.
Versatzstoß (Stoss aus Versatz); ściana (bok) podsadzkowa (górn.).
Versatzstrecke (Strecke im Versatz); chodnik podsadzkowy, chodnik w podsadzce (górn.).
Versatzung (verstrebte Orgelzimmerung); wyprawa organowa stężona, organy stężone (górn. cieś.), p. Orgel.
Verschalen (verblenden, verziehen); opierzyć, zaszalować, oszalować, odeskować (bud., górn., cieś.).
Verschalung (Beschalung); opierzenie, zaszalowanie, oszalowanie, odeskowanie (bud., górn., cieś.).
Verschalungsbrett (pl. Verschalungsbretter); szalówka, obitka, okładka, deska okładzinowa (bud. górn.), p. Ortsbrett.
Verschiebbar; przesuwalny, przesuwny.
Verschiebbarkeit; przesuwalność.
Verschiebeapparat; spycharka (walcownictwo żelaza).

Verschiebebetrieb bei Lokomotivförderung; przetok (przesuwanie) przy przewozie lokomotywowym (maszyn. górn.).
Verschieben der Wagen (Rangieren der Wagen); przetok (przesuwanie) wozów (kol.).
— **durch Menschenkraft;** przetok ludźmi.
— **durch Pferde;** przetok końmi.
— **mittels Lokomotivkraft;** przetok lokomotywą.
— **mittels eines Taues;** przetok liną.
Verschiebung; 1) przesunięcie; 2) przesuwanie, przetok, przetaczanie.
virtuelle —; przesunięcie przygotowane (mech.).
Verschiebung (Verrücken) der Schichten, des Flözes; przesunięcie, uskok, przerwa, wyrugowanie (warstw, pokładu) (geol.).
Verschießen (verschließen) p. Verpfählen.
Verschinen (verschinnen, markscheiderisch vermessen) p. Markscheiden.
Verschlacken; 1) zżużlić, zżużlować; 2) zżużlić się, żużlami się pokryć (met. hut.).
Verschlackung (Skorifikation); zżużlenie (met. hut.).
Verschlag (beim Schlämmversatz); przepona, przepierzenie (górn.).
dichter —; przepona szczelna.
undichter —; przepona nieszczelna.
Verschlag (pl. Verschläge); przepierzenie, przegroda, przedział (górn. cieś.).
Verschlagen (mit Brettern) p. Verschalen.
Verschlagen (durch Gebrauch abstumpfen) Gezähe, Bohrer; stępić (narzędzia, świdry) (górn.).
Verschlagen (sich verschlagen) von Schüssen; zapaść, pójść (strzał zapadł, poszedł w szczelinę) (górn.).
Verschlagen (von Wettern); obrócić się, zmienić kierunek (górn.).
Verschlaggebirge (für den Wehrbau); materjał tamowy (materjał przesiany, do budowy tam w ługowniach przeznaczony) (soln.).
Verschlämmen (mit Schlamm verstopfen); zamulić (górn.).
Verschlämmung; zamulenie (górn.).
Verschleiß (Abnützung, Verbrauch); zużycie, spotrzebowanie (lin i t. d.).
Verschleiß (Verkauf, Absatz); sprzedaż, odbyt, pokup.
Verschleißamt; urząd sprzedaży.
Salz —; urząd sprzedaży soli.
Verschleißen (abnützen, verbrauchen); spotrzebować, zużywać.
Verschleißen (verkaufen); sprzedawać, zbywać.
Verschleißwürdig; wart (godzien) sprzedaży.
Verschlicken; zamulić się (górn.).
Verschließbar; zamykalny, dający się zamknąć, do zamykania.
Verschließen; 1) zamknąć, zamykać; 2) p. Verpfählen.
Verschluß; 1) zamknięcie; 2) zamek, zacisk (górn.).
Schacht —; zamknięcie (zawarcie) szybu.
Sicherheitslampen —; zamykadło (zamek, zacisk) lampy bezpieczeństwa.
Verschlußbügel; pałąk zamykowy (u klatki) (górn.).
Verschlußdeckel; przykrywa (zamykająca, zamykowa).
Verschlußglocke; dzwon (kosz) zamykadłowy, zamykowy (el.).
Verschlußhebel; dźwignia zamykająca, zamykowa.
Verschlußkappe; naparstek (na rurze) (maszyn.).
Verschlußstück; nasadka końcowa, końcówka.
Verschlußvorrichtung; przyrząd do zamykania, zamykadło (techn.).
Verschmälerung (Verdruck) eines Ganges, Flözes; zwężenie (żyły, pokładu) (geol.).
Verschmanden (mit Schmand überziehen, anfüllen); zamulić, zabagnić (górn. wierc. ziem.).
Verschmelzen (Erze); stopić, przetopić, zlewać (hut.).
Verschmelzung (das Verschmelzen) der Erze; stopienie, przetopienie, zlewanie (hut.).
Verschneidung (Verschneiden, Durchbrechen) des Sinkwerkes in Bruchfelder, Nachbarwerke, Schächte u. s. f.; przecięcie się, przedarcie się (dwu ługowni) (soln.).
Verschnitte (Abschnitte); krajki, skrawki (blachy) (techn.).
Verschnüren; 1) obtroczyć, obwiązać (sznurem); 2) mierzyć (długość sznurem mierniczym) (miern. górn.).
Verschnürung (der Säcke); obtroczenie, obwiązanie (worków) (soln.)

Verschrämen; przerąbać, przecinać, przeszramować (podszramować, wyszramować) (górn.).
Verschrämung (das Verschrämen); przerąbanie, przecięcie, przeszramowanie (podszramowanie, wyszramowanie) (górn.).
Verschrauben; 1) prześrubować, przekręcić śrubę; 2) śrubować, ześrubować, ześrubić (techn.).
Verschraubung; 1) prześrubowanie, przekręcenie śruby; 2) śrubowanie, ześrubowanie, śrubienie, ześrubienie; 3) złącze śrubowe (techn.).
Verschroten p. Erschroten.
Verschrotenes Feld (verschrotenes Gebirge) p. Verritztes Feld.
unverschrotenes — (unverschrotenes Gebirge) p. Verritztes Feld.
Verschubdienst; służba przetokowa.
Verschubmaschine (Rangierlokomotive) p. Lokomotive.
Verschütten; 1) zasypywać, zasypać; 2) rozlać.
Verschwalbung; zacięcie w kanię, zacięcie w jaskółczy ogon (cieś.).
Verschwindungsebene; płaszczyzna zniknięcia, zaniku (geom.).
Verschwindungspunkt; punkt zbiegu, zaniku (geom.).
Versendbar; przesyłalny, wysyłalny.
Versenden; posyłać, wysyłać, rozsyłać.
Versender; odsyłający, nadawca.
Versendung; wysyłka, przesyłka, ekspedycja.
Versengen; użeg, użgnienie, upalenie, upał.
Versenkbohrer; nawiertnik, wpuszcz.
Versenken; 1) zatapiać; 2) wgłębiać, wpuszczać; 3) nawiercić.
Versenkkasten p. Senkkasten.
Versenkmaschine; zagłębiarka, wiertarka wpustowa (techn.).
Versenkniete (versenktes Niet) p. Niet.
Versenkung; 1) zatapianie; 2) nawiercanie.
Versetzen; 1) przenosić; 2) zastawiać; 3) wprawiać (w co); 3) przestawiać.
Versetzen (bergversetzen); zasypać, założyć, podsadzić, zasadzić (górn.).
Versetzer p. Bergversetzer.
Versetzt; 1) przeniesiony; 2) przestawiony (o korbach); 3) zasypany, podsadzony, zasadzony (górn.).
Versetzung; 1) przeniesienie; 2) zapuszczenie (cieś.); zasklepienie się (nabojów w wielkim piecu).
— **des Gestells**; zatkanie zaprawy (wielkopiecowej).
— **und Rutschen der Gichten**; zeskakiwanie nabojów wielkopiecowych (hut.) p. Kippen der Gichten.
Versicherung; 1) ubezpieczenie, asekuracja; 2) zabezpieczenie.
Versicherungsanstalt; towarzystwo ubezpieczeń.
Versicherungsschein; kwit asekuracyjny.
Versieden (ätzen); rozpuszczać, ługować (soln.).
Versiedung (Aufsiedung, Auslaugung des Gebirges); ługowanie, wyługowanie (soln.).
Versilberer; posrebrzacz (met. tech.).
Versilbern; srebrzyć, posrebrzać (met. techn.).
Versilbert; posrebrzony.
Versilberung (das Versilbern); srebrzenie, posrebrzanie (met. techn.).
Versorgungsanstalt; przytulisko, zakład zaopatrzenia.
Verspätung; spóźnienie, opóźnienie.
Verspreizen; rozeprzeć (górn.).
Verspunden (verspünden); 1) zatkać, zaczopować; 2) Abdämmen.
Verspundung (Verspündung); 1) zatkanie, zaczopowanie; 2) p. Verdämmung.
Verstäbung; laskowanie (bud.).
Verstählen (ein Werkzeug); stalić, ostalować, nastalić (met. techn.).
Verstählung (das Verstählen) von Werkzeugen; stalenie, stalowanie, nastalenie (met. techn.).
Verständigungsmittel; środki porozumiewawcze.
Verstärken; wzmacniać, wzmocnić, utwierdzić.
Verstärkung; wzmacnianie, wzmocnienie.
Verstärkungsbatterie; baterja posiłkowa (el.).
Verstärkungsring; usztywniak, pierścień usztywniający (kotły).
Verstärkungsrippe; żebro wzmacniające (techn.).
Verstäuben; rozpylać (chem. met.).
Verstauchen (Verstauchung) p. Lettenstauchung.
Verstecken der Seiltrommeln; spinanie (łączenie) bębnów linowych (maszyn. górn.).
Versteifen; usztywniać.

Versteifung; usztywnienie; 2) stężenie.
Versteifungsbalken; belka stężająca, usztywniająca (bud.).
Versteifungsgerüst; szkielet usztywniający (bud.).
Versteifungsglied; tężnik, tężulec (bud. most.).
Versteifungsträger; dźwigar usztywniający (bud.).
Versteigern; sprzedawać przez licytację, licytować.
Versteigerung; przetarg, licytacja.
Versteinen von Kohlenflözen; skamienienie pokładów węgla (geol. górn.).
Versteinerung; 1) skamienienie (zamiana w kamień); 2) p. Petrefakt.
Versteinerungsurkunde (Petrefaktenkunde) p. Paläontologie.
Versteinerung (Vermarkung) p. Verlochsteinung.
Verstellbar; przestawialny.
Verstellung; 1) przestawienie; 2) udawanie.
— **des Limbus;** obrót limbusa (miern.).
Verstemmen; uszczelniać, doszczelniać, czekanić, sztamować.
Verstemmer (Kesselverstemmer) czekaniak (do kotłów).
Verstemmung; uszczelnianie, czekanienie, sztamowanie (techn.).
Verstollen; otworzyć (okryć) sztolnię (górn.).
Verstopfen; zatkać, zatykać, zabić.
Verstopfen (Zufüllung) der Bohrlöcher; utykanie, uszczelnianie (otworów świdrowych) (soln.).
Verstopfung; zatkanie, zatkanie się (otworu, pieca).
Verstreben; stężyć, usztywnić (górn. cieś.).
Verstrebung; stężenie, usztywnienie (górn. cieś.).
Verstrecken (auslängen) einen Gang p. Auffahren.
Verstreichen (verschmieren); zamazać, zalepić, zasmarować.
Verstrossen (Strossen anlegen, mittels Strossenbaues abbauen); założyć przodki schodowe, odbudowywać schodowo, zstępująco (górn.).
Verstufen; naznaczyć, oznaczyć, znakiem opatrzyć (górn.).
Verstürzen; zawalić, zasypać (górn.).
Versturzschacht; szyb rumowy, zasypowy, podsadzkowy (górn.).
Versturzstrecke; chodnik rumowy, zasypowy, podsadzkowy (górn.).
Versuch; 1) usiłowanie; 2) próba, doświadczenie, dochodzenie.
Versuchsarbeit (Versucharbeit, Versuchsbau); robota próbna, poszukiwawcza (górn.).
Versuchsbau (Versuchbau); 1) p. Versuchsarbeit; 2) odbudowa próbna, poszukiwawcza, poszukiwanie (górn.).
Versuchslänge; długość doświadczalna.
Versuchsort (Versuchort); 1) przodek próbny, poszukiwawczy; 2) p. Versuchsstrecke 2).
Versuchsschacht (Versuchschacht); szyb próbny, poszukiwawczy, poszukiwalny (górn.).
Versuchsschlag (Versuchschlag); przekop (poprzecznia) próbny, poszukiwawczy (górn.).
Versuchsstation; stacja doświadczalna.
Versuchsstollen (Versuchstollen); sztolnia próbna, poszukiwawcza (górn.).
Versuchsstrecke; 1) chodnik doświadczalny (badanie materiałów wybuchowych); 2) chodnik próbny, poszukiwawczy (górn.).
Versudhöhe (Höhe der Aufsiedung, Höhe nach der Verätzung); wysokość ługowania (soln.).
Versudmaß (Ätzmaß, Bergdicke zwischen Werkshimmel und der oberen Sohle); miara ługowania, zługowania (soln.).
Versumpfung; zabagnienie.
Vertäfeln; płycić, płytować, taflować, deskować, deskami wyłożyć, opierzyć (górn. cieś.).
Vertäfelung; płycenie, płytowanie, taflowanie, deskowanie, wyłożenie deskami, opierzenie (górn. cieś.).
Vertauben (taub werden), zjałowacieć, zjałowieć (o żyłach) (górn. geol.).
Vertaubung (das Vertauben); zjałowacenie, zjałowienie (żyły, pokładu) (geol. górn.).
Verteiler; tablica rozgałęźna, tablica rozdzielcza (el.).
Verteilung; rozdział, rozdzielenie.
— **der Energie, des Stromes;** rozdział energii, prądu.
— **des Dampfes** (Dampfverteilung); rozdział (rozrząd) pary.

Verteilungsdynamo; rozdzielnica, dynamo (prądnica) rozdzielna (el.).
Verteilungsgeleise p. Gleis.
Verteilungskabel; kabel rozdzielczy (el.).
Verteilungskasten; pudło rozdzielcze, skrzynka rozdzielcza (kablowa) (el.).
Verteilungsleitung; przewód (tor) rozprowadzający, rozdzielczy, rozsyłowy (el.).
Verteilungslinie; linja rozdzielcza.
Verteilungsnetz; sieć rozdzielcza (el.).
Verteilungsprofil (Transportprofil); rys rozwozu, profil rozwozu (stat. bud.).
Verteilungspunkt; punkt rozdzielczy (el.).
Verteilungsring (bei Gefrierrohren); pierścień rozdzielczy (górn.).
Verteilungsrohr (Sammelrohr); rura rozdzielcza, zbiorcza (pogłębianie szybów przez zamrażanie) (górn.).
Verteilungsschalttafel p. Verteilungstafel.
Verteilungsschieber p. Schieber.
Verteilungsstation; stacja rozdzielcza (el.).
Verteilungssystem; układ (system) rozdzielczy (el.).
Verteilungstafel (Verteilungsschalttafel); rozdzielnica, tablica rozdzielcza, tablica rozgałęźna (el.).
Verteilungsturm; wieża rozdzielcza (el.).
Verteilungsventil p. Ventil.
Verteilungsweiche p. Weiche.
Verteilungszentrale; stacja rozdzielcza (el.).
Verteufen p. Abteufen.
Vertiefung; 1) zagłębienie; 2) zatłoka (płytkie zagłębienie w ścianie, dla przerwania jednostajności jej powierzchni, również małe kwadratowe zatłoki na stropach lub sklepieniach) (bud.).
Vertikal (senkrecht, lotrecht); 1) pionowy; 2) pionowo.
Vertikalachse; oś pionowa (geom.).
Vertikalbewegung; ruch pionowy (mech.).
Vertikaldampfmaschine (vertikale Dampfmaschine); maszyna parowa pionowa, stojąca (maszyn.).
Vertikale (Vertikallinie) p. Linie.
Vertikalebene p. Ebene.
Vertikalfaden (im Fernrohre); nitka pionowa (miern.).
Vertikalförderung; wyciąganie, wyciąganie pionowe (górn.) p. Förderung.
Vertikalhammer (Fallhammer) p. Stempelhammer.
Vertikalintensität; natężenie pionowe (el.).
Vertikalkessel (stehender Kessel); kocioł stojący (maszyn.).
Vertikalkreis (Höhenkreis); koło pionowe, wierzchołkowe (miern.).
Vertikallinie (Vertikale) p. Linie.
Vertikalprojektion p. Projektion.
Vertikalschnitt; przecięcie pionowe, przekrój pionowy (geom.).
Vertikalstab; pręt pionowy, stojec.
Vertikalstellung; ustawienie pionowe (miern.).
Vertikalturbine; turbina stojąca (maszyn.).
Vertikalwinkel; kąt pionowy (miern.).
Vertikalwinkelmessung; pomiar kątów pionowych (miern.).
Vertonnen (verdohnen, austonnen, mit Tonnenfach bekleiden) einen Schacht; opierzyć, deskami wyłożyć (górn.).
Vertonnung (Verdohnung, das Vertonnen) eines Schachtes; opierzenie, wyłożenie deskami (szybu) (górn.).
Vertrag; umowa, ugoda, układ, kontrakt.
Vertragsbedingung; warunek ugody, kontraktu.
Vertragsbuch; 1) księga kontraktów; 2) księga umów gwareckich, górniczych.
Vertrauensmann; powiernik, doradca poufny, mąż zaufania.
Vertreter; zastępca.
Vertrieb; sprzedaż, odbyt.
Verunedeln sich (unedel werden); jałowacieć, jałowieć, chudnąć, gubić się (geol. górn.).
Verunedelung (der Erzführung in Gängen); jałowacenie, jałowienie, chudnięcie (rudonośności żył) (geol. górn.).
Verunglücken; uledz wypadkowi (nieszczęśliwemu), wpaść w nieszczęście.
Verunreinigung; zanieczyszczenie.
Vervielfältigung; powielenie, pomnażanie (techn.).
Vervielfältigungsapparat; przyrząd do powielania, kopiowania, powielak (techn.).
Vervollständigung; uzupełnienie.

Verwachsen (von Mineralien); zrośnięty, zrosły.
Verwachsung; zrośnięcie, zrost (min.).
Verwalter (Verweser); zarządca, rządca, zawiadowca.
Verwaltung; 1) zarządzenie, rządzenie; 3) zarząd, administracja, zawiadowstwo.
Verwaltungsgebäude; budynek zarządu.
Verwaltungsgebiet; okręg administracyjny.
Verwaltungsgerichtshof; trybunał administracyjny.
Verwaltungskosten; koszta administracyjne.
Verwaltungsrat (Aufsichtsrat); 1) rada zawiadowcza, administracyjna; 2) członek rady zawiadowczej.
Verwandlung; przemiana, zamiana.
Verwandruten; wzmocnić (ściągnąć) kątownicami, wandrutować (górn. cieś.).
Verwandschaft (Affinität); powinowactwo (chem.).
Verwaschen; 1) płókać (rudę); 2) p. Lavieren.
Verwaschung (das Verwaschen); 1) płókanie (rudy) (sort.); 2) rozmywanie farby.
Verwässerung (der Salzlager); 1) nawadnianie; 2) ługowanie, rozpuszczanie (pokładów solnych) (soln.).
Verwässerung (des Bohrloches); zawodnienie (otworu wiertniczego).
Verwehren (beim Salzbergbau) p. Abdämmen.
Verweis; nagana.
Verwendung; zużytkowanie.
in — stehen; pełnić obowiązki.
Verwerfen (verwerfend wirken); odrzucić, przesunąć (geol.).
Verwerfer (Verwerfungskluft); szczelina uskokowa (geol.).
Verwerfung (das Verwerfen, Verwurf, Sprung, Wechsel); uskok (przerwa w warstwie, połączona z usunięciem) (geol.).
Diagonal — (spießeckige —); uskok przekątny, ukośny.
echte —; uskok prawdziwy, właściwy.
Quer — (querschlägige —); uskok poprzeczny.
rechtsinnige — (rechtsinnisch fallende —); uskok z upadem zgodnym.
spießeckige — (spießwinklige —) p. Diagonalverwerfung.
streichende — (Längs —); uskok kierunkowy, rozciągłościowy, podłużny.
Terrassen —; uskok schodowy, stopniowy.
widersinnige — (widersinnisch fallende —); uskok z upadem niezgodnym.
Verwerfungshöhe (Sprunghöhe); wysokość uskoku (geol.).
Verwerfungskluft p. Verwerfer.
Verwerfungstäler; doliny uskokowe (geol.).
Verwertung; zużytkowanie, spienięzenie.
Verweser p. Verwalter.
Verwesung; gnicie, butwienie.
Verwirrung (bei Gängen und Flözen); zamęt, bezład, chaos (geol.).
Verwittern; wietrzeć, zwietrzeć (fiz. geol.).
Verwittert; zwietrzały.
Verwitterung; wietrzenie, zwietrzenie.
Verworfen; przesunięty, przerzucony (o pokładach, żyłach...) (geol.) p. Verwerfung.
Verwurf p. Verwerfung.
Verzahnen; zazębiać (maszyn.).
Verzahnt; zazębiony, uzębiony.
Verzahnung (Hakenblatt): zamek, zazębienie, łączenie (cieś.) p. Hakenblatt.
Verzahnung (von Rädern); uzębienie (maszyn.).
äußere —; uzębienie zewnętrzne.
Evolventen —; uzębienie podług rozwijającej, uzębienie ewolwentowe.
Geradflanken —; uzębienie prostoboczne.
innere —; uzębienie wewnętrzne.
Triebstock —; uzębienie palczaste.
Zykloiden —; uzębienie podług cykloidy, uzębienie cykloidalne.
Verzapfen; zaczopować, zaszpuntować (cieś. stol.).
Verzapfung; zaczopowanie (połączenie dwóch kawałków drzewa zapomocą czopa i gniazda) (cieś. stol.).
Verzehren; 1) zużyć, spotrzebować, 2) pochłonąć, zniszczyć (ogniem).
Verzehrungssteuer; podatek konsumcyjny.
Verzeichnen (verlesen) bei der Anstalt; zapisywać (górn.).

Verzeichnis; wykaz, spis, konsygnacja.
Verziehbock; koziołek mierniczy (miern. górn.).
Verziehbuch p. Zugbuch.
Verziehen; 1) p. Verpfählen; 2) wymierzać sznurem (mierzyć, zdejmować) kopalnię (miern. górn.).
sich —; wichrzyć się, paczyć się.
Verziehholz (Ausfüllungsholz) p. Pfahlholz.
Verziehschemel; stołek mierniczy (miern. górn.).
Verziehschnur; sznur mierniczy (miern. górn.).
Verziehschraube; śruba miernicza (miern. górn.).
Verziehspule; kołowrotek, nawijak (mierniczy) (miern. górn.).
Verzieren; ozdabiać, upiększać.
Verzierung; ozdoba, upiększanie, zdobina.
Verzimmern p. Auszimmern.
Verzimmerung p. Auszimmerung.
Verzinken; cynkować, pocynkować (met. techn.).
Verzinken (die Verzinkung, Verzinkerei); cynkowanie (met. techn.).
Verzinkt; cynkowany, pocynkowany.
Verzinktes Blech p. Blech.
Verzinnen; cynować, pocynować, pobielić cyną (met. techn.).
Verzinnen (Verzinnung); cynowanie, pobielanie cyną (met. techn.).
Verzinner (Zinner); cynownik, polewacz (pobielacz) cyną (met. techn.).
Verzinnt; pocynowany.
Verzinntes Eisenblech p. Weißblech.
Verzinnung p. Verzinnen.
Verzinsen; oprocentować.
Verzinsung; oprocentowanie.
Verzögert; opóźniony.
Verzögerte Bewegung; ruch opóźniony (mech.).
Verzögerung; 1) zwłoka, odwłoka; 2) zwolnienie (opóźnienie) (ruchu (mech.).
Verzollen; clić, oclić.
Verzug; 1) zwłoka, odwłoka; 2) p. Verpfählung.
ohne —; niezwłocznie, bezzwłocznie.
Verzugbleche (b. Schachtausbau); blachy wściankowe, opierzeniowe (górn.).
Verzugbretter; deski wściankowe, opierzeniowe (górn.).
Verzugleinen; płachta podstropowa (odbudowa węgla) (górn.).
Verzweigt; rozgałęziony.
Verzweigte Leitung; tor rozgałęziony (el.).
Verzweigung; rozgałęzienie.
Verzweigungspunkt; punkt rozgałęzienia, punkt rozgałęźny (el.).
Verzweigungsstelle; miejce rozgałęźne (el.).
Vestan (Fettquarz); westan (min.).
Vestibül (Vorhalle); przedsionek, westybul (bud.).
Vesuvian (pyramidaler Granat, Idokras, Egeran, Wiluit); wezuwian (min.).
Viadukt (Wegüberführung); wiadukt, drogociąg (most ponad doliną, przepaścią lub jarem).
Vibration p. Oszillation.
Vibrationsgalvanometer; galwanomierz drgawkowy (el.).
Vibrator; iskiernik, wibrator (el.).
Vibrieren (beben, zittern); drgać, wibrować (fiz.) p. Oszillieren.
Vidimieren (beglaubigen, bestätigen); poświadczyć za zgodość, widymować.
Viehlecksalz (Viehsalz); sól dla bydła, sól bydlęca (soln.).
Viehsalz p. Viehlecksalz.
Vielachsig; wieloosiowy (kryst.).
Vielachsiges System p. Kristallsystem.
Vieleck; wielobok, wielokąt (geom.).
dem Kreise eingeschriebenes —; wielobok wpisany w koło.
dem Kreise umschriebenes —; wielobok opisany na kole.
reguläres —; wielobok umiarowy.
unreguläres —; wielobok nieumiarowy.
Vieleckig; wieloboczny, wielokątny (geom.).
Vieleckmessung p. Polygonometrie.
Vieleckmethode; sposób (metoda) wielobokowania (miern.).
Vieleckzimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa) wieloboczna (górn. cieś.).
Vieleckzug (Polygonzug); ciąg wieloboczny, polygonowy, polygonalny (miern.).
Vielfache Zahl; liczba wieloraka (mat.).
Vielfaches (das Vielfache); wielokrotność (mat.).

Vielfachumschalter; przełącznik wielolinjowy, wielokrotny (el.).
Vielfach (Vielflächner); wielościan (kryst.).
Vielfältig; wielokrotny, różnoraki.
Vielphasenstrom; prąd wielofazowy, wieloprąd (el.).
Vielphasig; wielofazowy (el.).
Vielseitig; 1) wielostronny; 2) wieloboczny.
Vielteilig; wieloczęściowy.
Vielwinklig; wielokątny (geom.).
Vierbasisch; czterozasadowy (chem.).
Vierdrittelarbeit; praca czterozmienna (górn.) p. Drittelarbeit.
Viereck (Vierseit); czworobok, czworokąt (geom. kryst.).
reguläres —, (gleichseitiges —, Quadrat); kwadrat.
Viereckig (vierseitig); czworoboczny (geom.).
Viereckshau (Art Querbau am Rhein); odbudowa czworoboczna (górn.).
Vierflach (Vierflächner) p. Tetraëder.
Viergespann (geschlossener Türstock); czwórka, odrzwia zamknięte (górn. cieś.).
Viergliedriges System p. Kristallsystem.
Vierkant; czworogran, czwórgran.
Vierkanteisen (Quadrateisen); czworogrannik, kratówka (met.).
Vierkantig; czworograniasty, czterogranny, czworogranny.
Vierleiternetz; sieć czteroprzewodowa (el.).
Vierleitersystem; układ (system) czteroprzewodnikowy, czteroprzewodowy (el.).
Vierlingsmaschine; maszyna czworacza (maszyn.).
Vierlingsmotor p. Verbrennungsmotor.
Viermalsechsflach (Viermalsechsflächner) p. Tetrakishexaëder.
Viermännisch; w czwórkę, w czterech (o pracy wykonanej siłą czterech ludzi).
Vierphasenstrom; prąd czterofazowy, czworoprąd (el.).
Vierphasenumformer; przetwornica czterofazowa, przetwornica czworoprądu (el.).
Vierräderig; czterokołowy.
Vierseitig; 1) czterostronny; 2) czworoboczny (geom.).
Viertakt; czworosuw (w motorach spalinowych).
doppelter —; czworosuw zdwojony.
Viertaktmotor; motor czterotaktowy, czterookresowy (maszyn.).
Vierteljahr (Quartal); ćwierćrocze, kwartał.
Viertelkreis p. Quadrant.
Vier- und Vierkantner p. Zirkonoid.
Vierundzwanzigflächner p. Ikositetraëder.
Vierung (Geviere) p. Schachtgevier.
Vierung (Längenfeld); czworoboczne pole górnicze (pr. górn.).
Vierwalzenstuhl; młyn czterowalcowy (sort.).
Vierweghahn; kurek czterodrogowy, czterowylotowy (maszyn.).
Vierwinklig; czworokątny (geom.).
Vignolschine p. Schiene.
Villa (Landhaus); willa, domek letni, pałacyk wiejski (bud.).
Villarsit; wilarsyt (min.).
Vinkulieren (verbinden, fesseln, festlegen); winkulować, położyć ostrzeżenie (np. na obligacji czyli zapisie długu).
Vinkulierung; winkulacja, położenie ostrzeżenia (na obligacji).
Violan; wiolan (min.).
Violett (veilchenblau); fioletowy, fiołkowy (min.).
Virgloria-Kalk; wapień wirglorjowy (geol.).
Virilstimme (Einzelstimme); głos osobisty.
Virtuelle Arbeit; praca (energja) przysposobiona (mech.).
Virtuelles Bild (scheinbares Bild, Zerstreuungsbild); obraz rozprószony, pozorny (fiz.).
Visier; 1) p. Diopter; 2) wziernik, wzier (hut.).
Visierebene; płaszczyzna celowania, płaszczyzna celowa (miern.).
Visieren (pointieren); celować, mierzyć, wizować (miern.).
Visierhöhe; wysokość celowej (miern.).
Visierkompaß; kompas z przezierni kami, przeziernikowy (miern.).
Visierkreuz p. Absehkreuz.
Visierlineal; celownica (miern.).
Visierlinie; linja celowa, celowa (miern.).
Visierloch p. Visier 2).

Visierplatte (Visierscheibe); tarcza celownicza (miern.).
Visierrohr; rurka celownicza (miern.)
Visierstab p. Absteckstab.
Visierstange (Signalstange); żerdka celownicza, sygnałowa (miern.).
Visiervorrichtung; przyrząd celowniczy, celownica (miern.).
Visitation (Musterung, Prüfung); przegląd, zwiedzenie, oglądanie, wizytacja.
Visitiereisen p. Erdbohrer.
Viskosität (Zähigkeit); 1) wisność, płynność (smarów); 2) lepkość, ciągłość (cieczy).
Visur; celowa, wizura (miern.).
Visurfehler; błąd celowania, błąd celowej (miern.).
Vitriol; witrjol, koperwas, siarczan (min. chem. techn.).
blauer —, (Kupfer —, cyprischer —, blauer Galitzenstein, Chalkanti:); 1) witrjol niebieski, siny kamień, siarczan miedzi; 2) chalkantyt (min.).
grüner —, (Eisen —, Melanterit); 1) witrjol zielony, siarczan żelazawy; 2) melanteryt (min.).
gemischter —, (Doppel —, Admonter —, Salzburger —, Adler —); witrjol mieszany, podwójny.
roter —; witrjol różowy, siarczan kobaltu.
weißer —, (Goslar'scher —, Zink —, Goslarit); 1) witrjol biały, siarczan cynku; 2) goslaryt (min.).
Vitriolblei (Vitriolbleierz, Anglesit, prismatischer Bleibaryt, Bleisulfat); anglezyt, ołowień, siarczan ołowiu (min.).
Vitriolerde; ziemia witrjolowa (geol.).
Vitriolerz; ruda witrjolowa, witrjol (min. geol.).
Vitriolgelb p. Gelbeisenerz.
Vitriolhaltig; witrjolowy, witrjol zawierający.
Vitriolhütte (Vitriolsiederei, Vitriolwerk); huta (warzelnia) witrjolu, witrjolnia (techn.).
Vitriolkies p. Wasserkies.
Vitriolocker; ochra witrjolowa (min.).
Vitriolöl p. Schwefelsäure.
Vitriolsalz; koperwas, siarczan miedzi (min.).
hemiprismatisches — p. Melanterit.
prismatisches — p. Goslarit.
tetartoprismatisches — p. Chalkanthit.
Vitriolschiefer; łupek witrjolowy (geol.).
Vitriolsiederei; 1) wyrób witrjolu; 2) p. Vitriolhütte.
Vitriolstein; kamień witrjolowy (techn.).
Vitrioltorf; torf witrjolowy (geol.).
Vitriolwasser; woda witrjolowa (geol. techn.).
Vitriolwerk p. Vitriolhütte.
Vivianit (Blaueisenerz, Eisenblau, Anglarit, Mullicit, dichromatisches Euklashaloid); wiwianit, ruda żelazna błękitna, żelazo błękitne, mulicyt (min.).
Vivians Stratameter (b. Tiefbohrungen); stratametr Viviana (wierc. ziem.).
Vizesupparius; podżupek (zastępca żupnika w Wieliczce, Bochni, Olkuszu i Chęcinach).
Vizinalbahn (Sekundärbahn); kolej drugorzędna (kol.).
Vogelperspektive (Vogelschau, Bild aus der Vogelschau); widok z góry.
Vogelsangscher Bremsbergverschluß; zamknięcie pochylni sposobem Vogelsanga (górn.).
Vogelzunge p. Spatel.
Vogesensandstein; piaskowiec wogezki, piaskowiec z Wogezów (geol.).
Voglit; foglit (min.).
Volborthit; folbortyt (min.).
Volcanit p. Selenschwefel.
Völknerit (Hydrotalkit); felkneryt, hydrotalkit (min.).
Vollauf; bieg w pełnem obciążeniu (el.).
Voll auf Fug; naprzemianległość spojów (bud.).
Vollaushauen (der Sinkwerke); wyrąb całkowity, zupełny (soln.).
Vollausspreng ung (der Sinkwerke); wystrzelanie całkowite, zupełne (soln.).
Vollbahn (Hauptbahn); kolej główna, pierwszorzędna (kol.).
Vollbelastung (totale Belastung); obciążenie całkowite, zupełne.
Volldampf; para pełna (kotłowa) (fiz. maszyn.).
Volldruck; ciśnienie pełne (fiz. maszyn.).
Volldruckarbeit; praca ciśnienia całkowitego.
Volldruckdampfmaschine (Volldruckmaschine) p. Dampfmaschine.

Volldrucklinie; linja napełnienia (maszyn.).
Volldruckmaschine (Volldruckdampfmaschine) p. Dampfmaschine.
Volldruckperiode; okres działania pary (maszyn.).
Volldruckverhältnis; ilokrotność rozszerzenia.
Volle Linie; linja pełna.
Vollendung; wykończenie, dokończenie, dokonanie, spełnienie.
Vollendungsarbeit; praca (robota) ostateczna, wykończająca.
Vollendwalzen (Vollendungswalzen, Fertigwalzen, Schlichtwalzen); walce wykończające, kończące, wymiarowe, kalibrowe (hut.).
Vollendwalzengerüst p. Vollendwalzwerk.
Vollendwalzwerk (Fertigwalzwerk, Schlichtwalzwerk, Vollendwalzengerüst); walcownia wykończająca (maszyn. hut.).
Voller Winkel; kąt pełny (geom.).
Vollfüllung; napełnienie całkowite (maszyn.).
Vollgatter p. Gatter.
Vollgebinde; wiązar pełny (bud.).
Vollgestalt p. Holoëder.
Vollgestänge; żerdki wiertnicze pełne, przewód pełny (wierc. ziem.).
Vollhäuer p. Althäuer.
Vollherd; stół pełny (sort.) p. Herd.
Vollkolben (Massivkolben); tłok pełny (maszyn.).
Vollkreistransporteur; transporter kołowy, całokolisty (miern.).
Vollmacht; pełnomocnictwo, plenipotencja.
Vollmond; pełnia (księżyca) (astr.).
Vollständig; zupełny.
Vollständige Verbrennung; spalenie zupełne.
Vollstreckbarkeit; wykonalność.
Vollturbine; turbina całkowita, turbina z całkowitem zasilaniem (maszyn.).
Vollzug; wykonanie.
Vollzugsvorschrift; przepis wykonawczy.
Volontär (Freiwilliger, Anwärter) unbesoldeter Gehilfe); ochotnik, woluntarjusz.
Volt (Maßeinheit für elektromotorische Kraft); wolt (el.).
Voltabogen; łuk Wolty (el.).
Voltaelement; stos (ogniwo, element) Wolty (el.).
Voltainduktion; indukcja Wolty (el.).
Voltaisation; woltaizacja (el.).
Voltameter p. Voltmeter.
Voltampère; woltamper (el.).
Voltascher Becher (galvanisches Element); stos galwaniczny (el.).
Voltascher Bogen p. Voltabogen (el.).
Voltasche Säule; stos Wolty (el.).
Voltasche Spannungsreihe; rząd napięć Wolty (el.).
Voltcoulomb; woltokulon (el.).
Voltmeter (Voltameter, Voltmesser, Spannungszeiger); woltomierz, woltametr, woltometr, woltmetr, woltnik, prądomierz Wolty (el.).
Voltmeterumschalter; przełącznik woltomierzowy (el.).
Voltstrom; prąd Wolty (el.).
Voltverlust; strata (napięcia) w woltach (el.).
Voltzahl; ilość wolt (el.).
Voltzin; woltcyn (min.).
Volum (Volumen) eines Körpers; objętość, pojemność, bryłowatość (fiz.).
Volumänderung (Volumenänderung; zmiana objętości,
Volumen p. Volum.
Volumeneinheit; jednostka objętości.
Volumenmaschinen (Wettermaschinen, welche bei jeder Umdrehung oder jedem Hin- und Hergang der bewegten Teile eine gewisse Luftmenge erfassen und sie fortschieben); maszyny (wentylatory) objętościowe (maszyn. górn.).
Volumenmesser (Geschwindigkeitsmesser); miernik objętości, wolumomierz, tachometr (górn.).
Volumenvermehrung; zwiększenie (wzrost) objętości.
Volumenverhältnis; stosunek objętości.
Volumetrie; miareczkowanie.
Volumetrisch; miareczkowy, objętościowy.
Volumgewicht (spezifisches Volum); objętość gatunkowa, właściwa.
Voluminös (umfangreich); obszerny, przestrzenny.
Volumvergrößerung (Volumzunahme); powiększenie objętości.
Volute (Schnörkel); ślimacznica, zwój, woluta.
Volutfeder; sprężyna zwijana.
Vorakten; akta poprzednie, priora.

Voranschlag (Kostenvoranschlag); preliminarz, etat dochodów i wydatków, kosztorys.
Vorarbeit; praca (robota) przygotowawcza, wstępna, przedwstępna.
Vorarbeiter; przodownik.
Vorausmaß (Vorausberechnung); przedmiar (obliczenie przedkosztorysowe).
Vorauspuff; wydych przedzwrotowy (maszyn.).
Vorauspuffkanal; kanał wydychu przedzwrotowego (maszyn.).
Voraussetzen; założyć, przypuścić.
Voraussetzung; założenie, przypuszczenie.
Vorausströmung (Voraustritt); wylot przedzwrotowy (maszyn.).
Voraustrittsperiode; okres przedwylotowy (okres przed ujściem pary) (maszyn.).
Vorauszahlung; przedpłata, zapłata z góry.
Vorbau (Vorrichtungsbau, Versuchsbau); roboty wstępne, przygotowawcze, poszukiwawcze, poszukiwanie (górn.).
— **treiben;** wykonywać (prowadzić) roboty wstępne, przygotowawcze.
Vor- und Vorrichtungsbau; roboty wstępne i przedstanowcze (roboty przygotowawcze) (górn.).
Vorbedingung; warunek wstępny.
Vorbegriff; pojęcie wstępne.
Vorbehalt; zastrzeżenie.
— **eines freien Feldes;** zastrzeżenie kierunku rozkładu miar górniczych (pr. górn.).
Vorbehalten; zastrzedz sobie co, wymówić sobie co.
Vorbehaltene Mineralien; minerały zastrzeżone (pr. górn.).
Vorbehaltfeld (Reservatfeld); pole zastrzeżone (pr. górn.).
Vorbereiten; przygotować, przysposobić.
Vorbereitung; 1) przygotowanie, przysposobienie; 2) p. Vorrichtung.
Vorbereitungsbau p. Vorrichtungsbau.
Vorbereitungswalzen (Vorwalzen) p. Präparierwalzen.
Vorbereitungswalzwerk p. Vorwalzwerk.
Vorblech (Breche); zasłona ogniowa, ekran (blacha nad ogniskiem kowalskiem) (kow. hut.).
Vorbohren; nawiercić, nawiercać, wiercić, wstępnie (zbadać przodek wierceniem przed rozpoczęciem roboty kopackiej) (górn.).
Vorbohrer p. Anfangsbohrer.
Vorbohrung; nawiercanie, wiercenie wstępne, przedwyrobowe (górn.) p. Vorbohren.
Vorbringen eine Bitte; wnieść prośbę, upraszać.
Vordach; przeddasze, poddasze (bud.)
Vorder- und Hinterseil; lina przednia i tylna (maszyn. górn.).
Vorderansicht; widok z przodu, front (bud.).
Vorderblech (Foderblech, Förderblech, Futterblech, Weißblech); blacha przednia, biała (met.).
Vordergestell p. Vorherd.
Vorderglied; poprzednik (mat.).
Vordergrund; przód.
Vorderhütte; przedhuta (budynek przed wielkim piecem, gdzie się odbywa spust surowizny) (hut.).
Vordermann; 1) przodownik, przodowy, podawacz (walcownik w pudlingu lub walcowni, wpuszczający łupę lub żelazo między walce) (hut.); 2) poprzednik.
Vordermauer; mur licowy, frontowy (bud.).
Vorderseite; front, fasada, lice, strona przednia, czelna (bud.).
Vorderseite (Arbeitsseite) beim Schacht- o. Hochofen p. Brust.
Vorderseite (Arbeitsseite, Essbankseite, Sinterseite, Rol) beim Frischfeuer; ścianka przednia (hut.).
Vorderteil; część przednia, przód.
Vordertreppe; schody frontowe.
Vordertür (Haupttür); drzwi frontowe, główne (bud.).
Vorderwand; ściana przednia, frontowa (bud.).
Vorderzacken (eines Frischfeuers) p. Schlackenzacken.
Vorderzimmer; pokój frontowy, pokój na przodzie (bud.).
Vordruck (Formular); wzór, formularz.
Voreilen; 1) wyprzedzać (o stawidle); 2) przodować (w ruchu) (maszyn.).
Voreilen (Voreilung) des Dampfschiebers; wyprzedzenie (odmyk) suwaka (maszyn.).
lineares —; wyprzedzenie linijne (prześcig, odmyk) nazwrotowy.
Voreilen (Voreilung der Kurbel); prześcig (poprzedzanie, przodowanie) korby (maszyn.).

Voreilender Ausbau (welcher der Mineralgewinnung voreilt); obudowa prześcigowa, obudowa wyprzedzająca (górn.).
Voreilung (des Stromes, der Spannung); odskok prądu, napięcia (el.).
Voreilungswinkel (Voreilwinkel); kąt wyprzedzenia, przyspieszenia, prześcigu, poprzedzenia (mech.).
Voreinströmung; wlot przedzwrotowy (pary).
Voreintrittsperiode; okres przedwlotowy.
Voreisengicht (Windzacken) p. Gichtzacken.
Vorerinnerung; 1) poprzednie napomnienie; 2) przypomnienie.
Vorfeile p. Feile.
Vorfeuerung p. Feuerung.
Vorgabe (Geschick) bei Sprenglöchern; wyprzedzenie (prostolinijna odległość najgłębszego miejsca otworu strzałowego od wolnej powierzchni skały) (górn.).
Vorgang; 1) przebieg; 2) pierwszeństwo; 3) przypadek, zdarzenie; 4) postępowanie.
Vorgangssalz (das zu Beginn des Siedeprozesses sich ausscheidende Salz); sól zawarowa, pierwsza (gruboziarnista) (warzel.) p. Nachgangssalz.
Vorgebirge (Kap); 1) przedgórze; 2) przylądek (geol.).
Vorgelege; 1) przewód ruchu, przenośnia, transmisja; 2) przestawka (napędna, pędniowa) (maszyn.) p. Rädervorgelege.
Vorgelegehaspel (Haspel mit Vorgelege, Vorgelegewinde, Getriebehaspel); kołowrót z przenośnią, kołowrót mechaniczny (maszyn. górn.).
Vorgelegewelle; wał przystawkowy (maszyn.).
Vorgeschlagener Schacht; szyb nadkładowy (pogłębiony w nadkładzie do złoża mineralnego) (górn.).
Vorgesetzter; przełożony.
Vorgesümpfe (Vorsumpf) beim Abteufen; rząpik (szybowy) (górn.).
Vorgiebel; przyczółek, ściana czołowa (bud.).
Vorgriff (im Ort) p. Einbruch (im Ortsstoß).
Vorhalle p. Vestibül.
Vorhalt; przystawa (techn.).
Schrauben —; przystawniak śrubowy.
Vorhalter p. Nietenvorhalter.
Vorhaltgesenk; podełbek, babka przyporowa (techn.).
Vorhängen einer Stunde p. Hängen d. Stunde.
Vorhängschloß (Vorhängeschloß); kłódka (ślus.).
Vorhäuer; przodkowy (górn.).
Vorhaus (Vorhalle) p. Vestibül.
Vorhauserit; forhauzeryt (min.).
Vorherd (Vordergestell) eines Hochofens; przedskrzynie (część dolnej zaprawy pod krzyżakiem, która występuje przed pierś wielkiego pieca i zamknięta jest babką) (hut.).
Vorherdplatte (beim Frischfeuer) p. Schlackenzacken.
Vorhof; dziedziniec, portyk (bud.).
Vorkammer; 1) przedpokój, izba wstępna; 2) komora powietrzna (pogłębianie szybów przy pomocy zgęszczonego powietrza) (górn.).
Vorkehren; zapobiedz, obmyśleć.
Vorkehrung; środek (zaradczy), przygotowanie.
Vorkeller; przedpiwnicze, szyja piwniczna (bud.).
Vorkommen (von Mineralien, Erzen, Gesteinen); występować, znachodzić się, okazywać się (o minerałach).
Vorkommen (das Mineralvorkommen, das Erzvorkommen); występowanie (minerałów, rud.).
Vorkondensator; skraplacz wstępny (maszyn.); p. Kondensator.
Vorkragung; podpiętrzenie (wysunięcie ze ściany murowanej jakiej części budowli, na piętnarach wzniesionej) (bud.).
Vorkranz; przedwał, przedtama, tama przednia (w ługowniach) (soln.).
Vorkühler; podchładzacz (pogłębianie szybów przez zamrażanie) (górn.).
Vorlage; 1) zbiornik, odbieralnik, zbieralnik (chem.); 2) ławka przedwalcowa (maszyn. hut.); 3) szyja mufli (hut.); 4) projekt; 5) przedłożenie (sprawozdania władzy wyższej).
Vorland; 1) podgórze (kraj u podnóża gór się ciągnący) (geol.); 2) nadbrzeże zalewane, zalewisko ścieśnione (rob. wod.).
Vorlauf p. Möller.

Vorlegebrett; zapora, poręcz.
Vorlegen; przedkładać (sprawozdanie władzy wyższej).
Vorlegehölzer (b. d. Mehlführung) p. Schwellbrettchen.
Vorlegschloß (Hängschloß, Vorhängschloß); kłódka (ślus.).
Vorlesung; 1) odczyt, wykład; 2) odczytanie.
Vorlesungsgalvanometer; galwanometr wykładowy (el.).
Vorliegend; 1) leżący przed oczyma, przytoczony, obecny; 2) w załączeniu.
Vormann (Vorarbeiter); przodownik.
Vormaß; 1) p. Möller; 2) p. Herrschaftliches.
Vormaßboden (Beschickungsboden); p. Möllerbett.
Vormauer; przedmurze, wał obronny (bud.).
Vormerkblock; blok zapiskowy.
Vormerkbuch; 1) księga ostrzeżeń; 2) zapiski; 3) księga ewidencyjna.
Vorschuß —; księga zaliczek, zapiski udzielonych zaliczek.
Vormerkung; 1) zanotowanie; 2) ostrzeżenie.
Vorort; przedmieście.
Vor Ort (Vorort); w przodku, w przedsobiu (górn.); p. Ort.
Vorortbahn; kolej podmiejska.
Vorortenbahnhof; dworzec zamiejski.
Vororttelephonverkehr; ruch telefoniczny zamiejscowy.
Vorpfanne (durch Dampfröhrensysteme geheizter Holzkasten); panew przednia, podgrzewacz skrzynkowy (warzel.).
Vorrang; pierwszeństwo.
Vorrat; zapas, zasób.
anfänglicher —; zapas początkowy.
schließlicher —; zapas końcowy, ostateczny, reszta.
Vorrat (beim Abbau); urobek; p. Hauwerk.
Vorrat (taubes Gestein); rum, rumy.
Vorrat (Abfälle, welche noch zu einer weiteren Bearbeitung bestimmt sind); zapas sortowniczy (sort); p. Setzgut.
Vorratsbecken; zbiornik zapasowy.
Vorratsturm; wieża zapasowa, zasobowa (podsadzka płynna) (górn.).
Vorratskammer p. Speisekammer.
Vorratswagen p. Tender.
Vorrecht; pierwszeństwo, prawo pierwszeństwa, przywilej.
Vorreiber (Haspe); zakrętka (bud.).
doppelter —; zakrętka podwójna, skrzydlata.
— **mit Einlaßblech**; zakrętka wpuszczana.
— **mit Zugknopf**; zakrętka z guzikiem.
Vorrichten (für den Abbau); przygotować (rozdzielić) pole do odbudowy (górn.).
Vorrichtung (Apparat); przyrząd.
Vorrichtung (Vorrichtungsbau, Vorbau, Vorbereitung) für den Abbau; przygotowanie (rozdzielenie) pola do odbudowy (górn.).
Vorrichtungsarbeit (Vorrichtungsbau); robota przygotowawcza, przedstanowcza (górn.).
Vorrichtungsbau (Vorrichtungsbetrieb, Vorrichtungsarbeit, Vorrichtung, Vorbau, Vorbereitungsbau); odbudowa (robota) przygotowawcza, przedstanowcza, wstępna, przygotowanie do odbudowy (górn.).
Vorrichtungsbau (Vorrichtungsort); przodek przygotowawczy, działo przygotowawcze (górn.).
Vorrichtungsbetrieb p. Vorrichtungsbau.
Vorrichtungsort p. Vorrichtungsbau.
Vorrichtungsstrecke (Abbaustrecke, Vorrichtungsort); chodnik przygotowawczy, rozdzielczy, wyrobowy, chodnik odbudowy (górn.).
Vorrösten (Vorröstung) p. Rohrösten.
Vorrücken; posunąć naprzód, awansować.
Vorsatz; zamysł, zamiar, postanowienie.
Vorsatz (Vorsatzstufe, Gesprenge, Abgestemme); ustęp, stopień (podsadzkowy w odbudowie stropowej) (górn.).
Vorsatzstufe p. Vorsatz.
Vorschacht p. Bohrduckel.
Vorschaltmaschine; maszyna (prądnica) dodatkowa (el.).
Vorschaltwiderstand; opor (opornik) dodatkowy (el.).
Vorschieben; przysuwać, posuwać naprzód.
Vorschieber (Riegel); zasuwa, zasuwka (ślus.).
Vorschlag; 1) propozycja, wniosek, projekt, zalecenie; 2) p. Vorstecker.

Vorschläge (pl.) p. Zuschlag (hut.).
Vorschlagen; 1) przedstawiać, wnosić, proponować; 2) zacenić (podawać cenę); 3) dawać top (do pieca) (hut.).
Vorschlaghammer p. Hammer.
Vorschreiben; 1) napisać co na wzór; 2) przepisać komu co, nakazywać, rozkazywać; 3) wziąć na przepis, zaciągnąć do opłaty (rach.).
Vorschreibbuch der Gebühren; wzięcie należytości na przepis.
Vorschrift; 1) wzorki (do pisania); 2) przepis, instrukcja, regulamin, rozkaz.
Vorschub; 1) wsparcie, pomoc, poręka; 2) podsuw (noża lub przedmiotu); 3) postęp (wiertarki).
Vorschubschlitten (b. Bohrmaschinen); sanki podsuwne, sanki postępowe (górn.).
Vorschule; szkoła przygotowawcza.
Vorschuß; zaliczka.
Vorschuß (pl. Vorschüsse, Rücken, Klüfte, Sprünge); żyły płonne, szczeliny, rozpadliny (geol.).
Vorschußweise; zaliczkowo, tytułem zaliczek.
Vorsetzblech; osłona.
Vorsetzbrett (beim Waschherd); tarcza (sort.).
Vorsetzkasten p. Unterschurkasten.
Vorsicht; przezorność, ostrożność.
Vorsichtsmaßregeln; środki ostrożności, przepisy bezpieczeństwa.
Vorsitzender; prezes, przewodniczący.
Vorspringend; wysunięty, występujący.
Vorsprung (Risalit); wyskok, występ, ryzalit (bud.).
Vorstand; 1) zwierzchność, przełożeństwo; 2) p. Vorsteher.
Vorstechen; naznaczyć.
Vorstecher (Anfänger) p. Anfangsbohrer.
Vorsteckeisen; żelazo podstropowe (obudowa kopalni) (górn.).
Vorstecker (Vorstecknagel, Vorschlag); zatyczka, przetyczka (górn. cieś.).
Vorstecker (Schließe); przewłoka (klucz) kotwy (bud.).
Vorsteckstift p. Splint 2).
Vorsteher; przełożony, przewodniczący, naczelnik, prezes, zwierzchnik.
Vorstellplatte (Schürplatte); płyta rusztowa.
Vorstempel (beim Pochwerk) p. Unterschurstempel.
Vorstich; spust pierwszy (kruszcu z pieca szybowego) (hut. met.).
Vorstichbohren (das); wiercenie świdrem cienkim (górn.).
Vorstoß; ostatki, kończyny (węgla) (bud.).
Vorstoß des Bohrers; udar świdra, ruch świdra naprzód (górn.).
Vorstudien; studja (nauki) przygotowawcze.
Vorsumpf (Vorgesümpfe); rząpik, rząp pomocniczy, wanienka (górn.).
Vorsumpf (Vorherd) p. Spurtiegel.
Vortäucher; grzędy wstępne (soln.).
Vorteil; 1) korzyść; 2) zaleta.
Vortiegel (Vorherd) p. Spurtiegel.
Vortrag; 1) wykład (naukowy); 2) mowa, rozprawa, rzecz; 3) sprawozdanie, relacja.
Vortragen; 1) wykładać (przedmiot naukowy); 2) przedstawiać.
Vortreibepfahl (Abtreibepfahl) p. Getriebepfahl.
Vortreibezimmerung (Getriebezimmerung) p. Getriebe (Getriebezimmerung).
Vortrieb (des Bohrers); postęp (świdra) górn.).
fixer —; postęp stały.
variabler —; postęp zmienny.
Vortrieb der Strecke (Streckenvortrieb); prowadzenie (pędzenie, kopanie) chodnika (górn.).
Vortrockentrommel; bęben podsuszalny, podsuszający (warzel.).
Vortrocknung (des Salzes); podsuszanie (soli) (warzel.).
Vor- und Rückbewegung; ruch zwrotno-postępowy (maszyn.).
Vorversuch; próba pierwsza, doświadczenie przedwstępne.
Vorwalzen p. Präparierwalzen.
Vorwalzgerüst p. Vorwalzwerk.
Vorwalzwerk (Vorbereitungswalzwerk, Präparierwalzwerk, Vorwalzgerüst); walcownia (walcownica) wstępna, przygotowawcza (maszyn. hut.).
Vorwand (Stirnwand) eines Schachtofens; ściana przednia (hut.) p. Brust.
Vorwärmen; podgrzewać, przygrzewać.
Vorwärmer (für Dampfkessel); podgrzewacz, przygrzewacz, ogrzewacz (maszyn.).

Vorwärmherd (Vorglühherd, Vorwärmofen) bei Flammöfen; wygrzewacz (hut.).
Vorwärmpfanne p. Pfanne.
Vorwärmung; podgrzewanie, przedgrzewanie.
Vorwärts!; naprzód!, w drogę!, jazda!
Vorwärtsablesung; odczyt wprzód (miern.).
Vorwärtsbewegung; ruch postępowy (mech.).
verzögerte —; ruch zwalniająco-postępowy.
Vorwärtsabschneiden (Vorwärtseinschneiden); odcinanie wprzód, wcinanie wprzód (miern.).
Vorwärtsgang; bieg naprzód, bieg wprzód (maszyn.).
Vorwärtsnivellieren (Nivellement aus den Enden); poziomowanie wprzód (miern.).
Vorzacken p. Schlackenzacken.
Vorzeichnen; oznaczyć, naznaczyć, nakreślić, narysować.
Vorzeichner; rysownik wzorów.
Vorzeichnung; wzór.
Vorziehschnur; postronek (górn.).
Vorzimmer; przedpokój, sień (bud.).
Vorzug; 1) pierwszeństwo; 2) odznaczenie się, zaleta, przymiot celujący.
Votieren (abstimmen, genehmigen); dać głos, głosować, zatwierdzić.
Votum (Stimme, Gutachten, Entscheid); wotum: 1) ślub, ślubowanie; 2) głos.

Vulkan; wulkan (geol.).
einfacher —; wulkan prosty.
erloschener —; wulkan wygasły.
homogener —; wulkan jednorodny.
monogener —; wulkan jednorazowy.
polygener —; wulkan wielokrotny.
Reihen —; wulkan szeregowy.
Schlamm —; wulkan błotny.
Zentral —; wulkan centralny.
zusammengesetzter —; wulkan złożony.
Vulkanasbest; azbest wulkanizowany.
Vulkanfiber; fibra (włókno) wulkanizowana (el.).
Vulkanisch; wulkaniczny (geol.).
Vulkanische Bombe; bomba wulkaniczna (geol.).
Vulkanische Gesteine p. Vulkanite.
Vulkanische Gläser; szkliwo wulkaniczne (geol.).
Vulkanischer Tuff; martwica wulkaniczna (geol.).
Vulkanisieren (dem Feuer aussetzen, schwefeln); wulkanizować.
Vulkanisierter Gummi; guma wulkanizowana (zmieszana z siarką).
Vulkanismus (Lehre, daß die Gebirgsbildung Werk der vulkanischen Tätigkeit sei); wulkanizm (geol.).
Vulkanist p. Plutonist.
Vulkanite (Eruptivgesteine, Erstarrungsgesteine, vulkanische Gesteine); wulkanity, skały wulkaniczne, wybuchowe, skrzepłe (geol.)
Vulpinit; wulpinit (min.).

W

Wache; straż, warta.
Finanz —; straż skarbowa.
Wachhaus p. Wächterhaus.
Wachs; wosk.
mineralisches — p. Erdwachs.
Wachsbüchse; puszka z woskiem (przyrząd ratunkowy w wiertnictwie ziemnem używany).
Wachsdraht; drut nawoskowany (izolowany woskiem).
Wachsen der Kristalle; krystalizowanie (chem. techn.).
Wachsgelb (von Farbe); woskowy, jak wosk żółty (min.).
Wachsglanz; połysk żywiczny.
Wachskohle p. Pyropissit.
Wachsleinwand (Wachstuch); płótno nawoskowane, cerata (matr.).
Wachspapier p. Papier.
Wachstuch p. Wachsleinwand.
Wächter; strażnik, stróż, wartownik.
Wächterhaus (Wächterhäuschen, Wachhaus, Wachthaus); strażnica, budka strażnicza.
Wächterkontrolluhr (Wächteruhr); zegar do kontroli stróżów.
Wacke (Wackestein); paka (górn. geol.).
Wad (Manganschaum, Braunsteinschaum, schaumartiger Wadgraphit); wad, piana manganowa (min.).
Waffelblech p. Wellblech.
Wägbar; dający się zważyć, ważki (fiz. chem.).
Wägbarkeit; ważkość (fiz. chem.).
Wagbaum (Schwengel, Balanzier); wahacz (maszyn.).

Wage; waga (mech.).
Balken — p. römische Wage.
Brücken —; waga pomostowa.
Dezimal —; waga dziesiętna.
doppelarmige —; waga dwuramienna.
elektromagnetische —; waga elektromagnetyczna.
empfindliche —; waga czuła.
Feder —; waga sprężynowa.
gute —; waga rzetelna.
Hebel —; waga drążkowa.
hydraulische —, (Wasser —, Libelle); libela, poziomnica.
hydrostatische —; waga hydrostatyczna.
metrische —; waga metryczna.
Probier —; waga probiercza.
römische —, (Schnell —, Balken —); waga rzymska, przezmian, bezmian.
unempfindliche —: waga nieczuła.
Zeiger —; waga wskazówkowa.
Zentesimal —; waga setna.
Wagebalken (Wagbalken) an der Wage; drążek (ramię) wagi, wahacz (mech.).
Wagehaus (Waghaus, Waggebäude); ważnia, ważnica.
Wagemeister (Wiegemeister); ważnik, wagowy.
Wagen (Grubenwagen) p. Hund.
Wagen (Waggon, Eisenbahnwagen): wóz, wóz kolejowy, wagon (kol.).
Bahn —, (Roll —); wózek kolejowy.
Bei —, (Neben —); wóz dodatkowy.
Brems —; wóz hamulcowy; hamulczy, wóz z hamulcem.
Erd —; wóz do przewożenia ziemi.
Gepäcks —, (Pack —); wóz pakunkowy, tłumokowy, bagażowy.
Güterwagen —, (Fracht —); wóz towarowy.
Holztransport —; wóz do drzewa.
Kipp —; wóz kolebkowy, kołyskowy, koleba.
Kohlen —; wóz węglowy, węglarka.
Kondukteur —; wóz konduktorski, wóz pociągowego.
Lori (die Lowry); wóz odkryty, towarowy.
Personen —; wóz osobowy.
Pferde —; wóz dla koni, koniarka.
Reserve —; wóz zapasowy.
Rettungs —, (Hilfs —); wóz ratunkowy, pomocniczy.
Roll — p. Bahnwagen.
Sanitäts —; wóz dla rannych, wagon sanitarny.
Schluß —; wóz końcowy.
Schotter —; wóz na żwir, żwirówka.
warmlaufender —, (heißlaufender —); wóz zagrzany, grzejący się.
Zisternen —; wóz cysternowy, zbiornikowy.
Wägen; ważyć, odważyć, zważyć.
Wagen-Ablaufberg (zur Feststellung der Reibungswiderstände der Wagen); stocznia wózków (górn.).
Wagenachse; oś wozowa, oś wozu.
Wagenausrüstungsgegenstände (Wagenutensilien); przybory wozowe.
Wagenbremsberge (wenn Wagen unmittelbar an das Seil angeschlagen werden); pochylnie wózkowe, pochylnie bezkołyskowe (górn.).
Wagenbremse; hamulec wozowy, wózkowy (kol. górn.).
Wagenförderung p. Hundeförderung.
Wagengeld; wozowe (należytość pocztowa).
Wagengeleise (Geleise, Geleis); tor, tor wozowy.
Wagengeschwindigkeit; prędkość (biegu) wózka.
Wagengestänge p. Hundegestänge.
Wagengestelle (Bohrwagen); wózek wiertniczy (górn.).
Wagenhaus p. Wagenremise.
Wagenkasten; 1) pudło wozowe (wozu); kadłub (klatka) wozu (kol); 2) p. Hundekasten.
Wagenkessel p. Kessel.
Wagenkippe (Drehschemelarm) p. Runge.
Wagenkontakt; styk wagonowy (el.).
Wagenkupplung; 1) sprzęganie (spinanie) wozów; 2) sprzęgło wozu, (kol. górn.) p. Kupplung.
Wagenladung; ładuga (ładunek, nakład) wozu.
Wagenläufer p. Hundestößer.
Wagenmotor; motor (prądnik) wozowy, wagonowy (el.).
Wagenpark (Park); tabor wozów, tabor przewozowy.
Wagenpönale; grzywna wozowa, opłata za przetrzymanie wozów.
Wagenrad; koło wozowe, koło u wozu.
Wagenrahmen; ostoja wozu, wagonu.

Wagenremise (Wagenschuppen, Wagenhaus); wozownia, remiza wagonowa, szopa na wozy.
Wagenrunge p. Runge.
Wagenschale p. Wagschale.
Wagenschalter; wyłącznik wozowy (el.).
Wagenschieber (Schieber); przetokowy (przesuwacz, ustawiciel) wozów (kol.).
Wagenschmiere; smarowidło do wozów, smarowidło wozowe.
Wagenschmierung; smarowanie wozów.
Wagenschuppen p. Wagenremise.
Wagenschuppengeleise; tor wozowni.
Wagenschutzvorrichtung; ochronnik wozowy (el.).
Wagensicherung; bezpiecznik wozowy (el.).
Wagenspritze p. Spritze.
Wagenstößer p. Hundestößer.
Wagentransport; 1) przewóz wozów, wagonów; 2) przewóz wozowy (wozami).
Wagenumlauf; obieg wózków, objazd wózków (górn.).
Wagenuntergestelle; podwozie (wiązanie dolne wozu wraz z podłogą) (kol.).
Wagenverschiebung p. Verschieben der Wagen.
Wagenwechsel (b. Fördergestellen); zmiana (wymiana) wózków (górn.).
Wagenwinde; dźwigarka (dźwignik) wozowa, lewar korbowy (kol.).
Wagenzug; pociąg.
Wagenzunge; języczek wagowy, języczek u wagi.
Wagerecht (wagrecht, horizontal); 1) poziomy; 2) poziomo.
Wageschneide; ostrze (rzez) wagi.
Waggon p. Wagen.
Waghaus; ważnia, ważnica, budka wagowa.
Waglatte p. Abwägelatte.
Wagmeister p. Wagemeister.
Wagner (Stellmacher, Radmacher); kołodziej, stelmach.
Wagnerhandwerk; kołodziejstwo.
Wagnerit (Magnesiaphosphat, hemiprismatischer Dystomspat); wagneryt (min.).
Wagnerscher Sicherheitsdamm; tama ochronna Wagnera, tama bezpieczeństwa Wagnera (górn.).
Wagners transportabler Wetterdamm; przenośna tama powietrzna Wagnera (górn.).
Wagnerwerkstätte; kołodziejnia, warsztat kołodziejski.
Wagrecht p. Wagerecht.
Wagschale (Wagenschale); szala (szalka, miseczka) wagowa.
Wagzettel; kartka ważnicza.
Wahl; wybór.
Wahlakt; akt wyborczy.
Wähler; wyborca.
Wählerliste; spis wyborców, lista wyborców.
Wahlkörper; koło (ciało) wyborcze, wyborcy.
Wahlspruch (Denkspruch, Devise); dewiza, hasło.
Wahlverwandschaft; powinowactwo (chemiczne) (chem.).
Währen der Züge; sprawdzanie ciągów (miern. górn.).
Wahrer Horizont p. Horizont.
Wahrscheinlichkeit; prawdopodobieństwo.
Wahrscheinlichkeitsrechnung; rachunek prawdopodobieństwa (mat.).
Währung; 1) waluta; 2) danie rękojmji, zaręczenie.
Wahrzeichen; 1) cecha, znak, znamię, godło; 2) okaz; 3) sygnał; 4) oznaka, wróżba.
Währzug; 1) ciąg sprawdzany (miern. górn.); 2) ostateczny rozkład pola, ostateczne zamierzenie pola (pr. górn.).
Waisenhaus; dom sierót.
Walait; walait (min.).
Walchowit; walchowit (min.).
Waldburgerschaft p. Gewerkschaft.
Waldenburg-Ostrauer Schichten; warstwy waldenbursko-ostrawskie (geol.).
Waldenformation p. Wealdenformation.
Waldenkohle p. Wealdenkohle.
Waldenton p. Wealdenton.
Wäldermoor (Holzmoor); trzęsawisko, oparzelisko leśne.
Wäldertorf (Holztorf); torf leśny.
Waldhorngebläse p. Schraubengebläse.
Walger (Wolger, Wulger) p. Lettennudel.
Walkerde (Walkererde, Walkerton); ziemia wałkarska, folarska, suknowalska, foluszowa (min.).

Wallonarbeit (Wallonenschmiede, Wallonschmiede); 1) świeżenie (fryszowanie) wallońskie; 2) huta wallońska (met.).
Wallstein p. Dammstein.
Walm (Dachwalm, Hammende, Schopf des Daches); naczółek (dachu) (trójkątna połać dachu na przyczółku budynku) (bud.).
Walmdach p. Dach.
Walmgewölbe (Klostergewölbe) p. Gewölbe.
Walpurgin; walpurgin (min.).
Walzarbeit (das Walzen); walcowanie (hut. techn.).
Walzarbeiter (Walzer); walcownik (hut. techn.).
Walzblech (gewalztes Blech); blacha walcowana (met.).
Walzblei (Bleiblech, Blattblei, Rollblei); ołów walcowany, blacha ołowiana (met.).
Walzdraht; 1) prętówka drutowa (cienkie żelazo prętowe na drut); 2) drut walcowany (met.).
Walze (pl. Walzen) zum Walzen der Metalle; walec (walce) (maszyn. hut.).
Walze (Rolle); krążek, blok (maszyn.) p. Rolle.
Walzeisen (gewalztes Eisen, Stabeisen); żelazo walcowane (met.).
Walzeisen (Bolzen einer Rolle); oś krążka (maszyn.).
Walzen (auswalzen, strecken) ein Metall; walcować, wywalcować (maszyn. techn.).
Walzenbank (Walzentisch) beim Walzwerk; ława walcowa (maszyn. hut.).
Walzenblitzableiter; odgromnik walcowy (el.).
Walzenbrücke; mostek walcowy (el.).
Walzenbund (Walzenkörper, Bund, Ballen) einer Walze; tułów walca (maszyn. hut.).
Walzenduo p. Walzenpaar.
Walzenförmig; walcowaty, walczasty, walcowy, obły.
Walzenfurche; brózda walca (maszyn. hut.).
Walzengerüst (Walzgerüst, Walzengestelle, Ständergerüst) eines Walzwerkes; 1) walcownica, walcarka, rusztowanie walców, stolec walcowy; 2) uprząż walców, para walców (maszyn. hut.).
Walzengetriebe p. Krauseln.
Walzenkaliber; wykrój walca (maszyn. hut.).
Walzenkalibrierung; kalibrowanie (wzorcowanie) walców (maszyn. hut.).
Walzenkessel (Zylinderkessel) p. Kessel.
Walzenkörper p. Walzenbund.
Walzenlager p. Lager.
Walzenmühle (Walzmühle, Zylindermühle); młyn walcowy (sort. maszyn.) p. Kollergang.
Walzenpaar (Walzenduo); para walców, sprzęg walców, walce złączone, dwójka walcowa (maszyn. hut.).
Walzenpresse; prasa walcowa (maszyn. techn.).
Walzenquetsche (Quetschwerk, Quetschwalzwerk, Quetsche); gniotownik walcowy (sort.) p. Quetsche.
Walzenständer (Gerüstständer, Ständer) eines Walzwerkes; stojaki (kozły, staniny, podstawy) stolca walcowego (maszyn. hut.).
Walzenstraße p. Walzenstrecke.
Walzenstrecke (Walzstrecke, Strecke, Walzenstraße); zespół walcarek, zespół walcarski, ciąg walców walcowniczych (maszyn. hut.).
Walzentisch p. Walzenbank.
Walzentrio (Walzengarnitur von 3 Walzen, Drillingswalzen); trójka walcowa (maszyn. hut.).
Walzentrio (Triowalzwerk, Trio, Dreiwalzensystem); walce potrójne, trójka walcowa, walcownia trójkowa (maszyn. hut.).
Walzenzapfen (Laufzapfen, Laufer) beim Walzwerk; czopy walcowe (maszyn. hut.).
Walzenzugsmaschine (Walzmaschine); maszyna walcarska, motor (silnik) walcarski (maszyn. hut.).
Walzer p. Walzarbeiter.
Wälzer; walacz, walnik (robotnik bałwany soli i beczki niegdyś w Wieliczce i Bochni do podszybia odwalający) (soln.).
Walzergehilfe; konikowy (pomocnik walcownika) (hut.).
Walzervormann; walcownik starszy (hut.).
Walzhütte p. Walzwerk.
Walzmaschine p. Walzenzugsmaschine.
Walzmeister; dozorca walcowni.

Walzmühle p. Walzenmühle.
Walzprozeß; przebieg walcowania.
Walzstrecke p. Walzenstrecke.
Walzwerk (Walzenstrecke); walcarka, walcownica, zespół walcarek, ciąg walców walcowniczych (hut. techn.).
Fertig —; walcarka wykończająca.
Universal —; walcarka czterostronna, uniwersalna.
Vor —; walcarka przygotowawcza, wstępna, początkująca.
Walzwerk (Walzhütte); walcownia (hut. techn.).
Blech —; walcownia blachy, blachownia.
Draht —; walcownia drutu, drutownia.
Eisenbahnschienen —; walcownia szyn, relsów.
Feineisen —; walcownia drobnowalcująca, cienka, walcownia na żelazo prętowe.
Grobeisen —; walcownia grubowalcująca, gruba, sztabikowa, walcownia na żelazo grube.
Stabeisen —; walcownia sztabowa, walcownia płóz.
Walzwerkarbeiter; walcownik (hut. techn.).
Walzwerkkupplung; sprzęgło walcarskie (maszyn. hut.).
Walzwerksbetrieb; walcownictwo (hut. techn.).
Walzwerksfabrikat; wyrób (fabrykat) walcowniczy (hut. techn.).
Walzzange; kleszcze łapiaste, walcownicze (hut. techn.).
Walzzinn (gewalztes Zinn); cyna walcowana (met.).
Wand; ściana (bud.).
Fachwerks —, (Fachwerk); ściana rozworowa, ściana w rozwory, mur pruski.
Giebel —; ściana szczytowa.
Mittel —; ściana środkowa.
Scheide —; ściana przedziałowa, przepierzenie, przegroda.
Stirn —, (Vorder —); ściana frontowa, licowa, czołowa, przednia.
Wand (ein Stück von der Lagerstätte losgerissenes Gestein o. Erz); bryła skalna, odłam skalny, wańda (górn.).
erzhaltige —, (erzhaltige Wände, Gänge); grudy, bryły (kawały, bałwany) rudne.
taube —, (Berg —, Gesteins —, Gruben —, Wandberg —); bryła (kawał, bałwan, kułak) płonna.
Wand (Stoß, Abbaustoß); bok (ściana) wyrobiska, przodek odbudowy, przodek wyrobowy (górn.).
Wandanschluß; złącze (połączenie, przyłącze) ścienne (el.).
Wandanschlußdose; gniazdo złączowe (łączne) ścienne (el.).
Wandapparat; aparat ścienny (el.).
Wandarm; wspornik ścienny, ramię ścienne.
Wandarmleuchter; naściennik, kinkiet.
Wandauslaß; wypust ścienny (el.).
Wandbekleidung; okładzina ścienna (bud.).
Wandberg p. Wand (taube Wand).
Wandbewurf; otynkowanie (wyprawa) ściany (bud.).
Wandbogen (Schildgurt, Schildbogen); obłąk przyczółkowy, łęk przyczółkowy (przypierający do muru przyczółkowego) (bud.).
Wandbohrmaschine p. Bohrmaschine.
Wanddampfpumpe; pompa parowa ścienna (maszyn.).
Wanddurchführung (Wanddurchgang); przebicie (przejście) przez ścianę (el.).
Wände (erzhaltige Wände, Gänge); 1) grudy (bryły, kawały, bałwany) rudne (górn.); 2) ruda w kawałach, ruda karniasta, bulasta (górn.) p. Stückerz.
Wandeinsatz; gniazdo ścienne (el.).
Wandelbar; niestateczny, słaby, chwiejny (przy wyprawie drewnianej) (górn.).
Wanderblock (pl. Wanderblöcke) p. Erratische Blöcke.
Wandernder Ausbau; obudowa wędrująca, wędrowna (górn.).
Wanderz; 1) p. Wand (erzhaltige Wand); 2) p. Stufe (Erzstufe).
Wandfassung; obsadka (oprawa) ścienna (el.).
Wandfläche; powierzchnia ściany.
Wandhobel p. Hobel.
Wandkontakt; styk (kontakt, wtycznik) ścienny (el.).
Wandkran p. Kran.
Wandlampe; lampa ścienna.
Wandlaterne; latarnia ścienna.
Wandleiste; listwa ścienna, przyścienna (bud.).
Wandöffnung p. Türöffnung.

Wandpfeiler p. Halbpfeiler.
Wandpocher (Grobfäustel) p. Großfäustel.
Wandputz; wyprawa, tynk, tynkowanie (bud.).
Wandrute (pl. Wandruten); kątownica, przyściennica, stog (górn. cieś.).
Wandrutenzimmerung; wyprawa (oprawa, obudowa, wydrzewienie) kątownicowa, przyściennicowa (górn. cieś.).
Wandschalter; wyłącznik ścienny (el.).
Wandschrank; szafa ścienna.
Wandständer; kozioł ścienny (el.).
Wandstation; stacja ścienna (aparat telefoniczny ścienny) (el.).
Wandstärke; grubość ściany, ścianki.
Wandtaster; przycisk ścienny (el.).
Wandträger; dźwigar ścienny (bud.).
Wandtrog; koryto, żłób (górn.).
Wandung (Wände) in Bohrlöchern, Grubenbauen u. s. f.; ściana, ściany (górn.).
Wandverkleidung; opierzenie ścienne, okładzina ścienna (bud.).
Wange (pl. Wangen); 1) p. Ulm; 2) p. Treppenwangen.
Wangenhobel p. Hobel.
Wangenmauer; mur policzkowy, podmurowanie schodów (bud.).
Wangenträger; dźwigar policzkowy, schodnicowy, dźwigar ościeni schodowych (bud.).
Wanne; wanna.
Wappen (das); herb.
Wapplerit; wapleryt (min.).
Wardein p. Münzwardein.
Wardieren (Münzen prüfen); próbować (monety).
Ware; towar.
Warenausfuhr; wywóz (eksport) towarów.
Warenbezeichnung; oznaczenie towaru.
Wareneinfuhr; dowóz (przywóz, wprowadzenie, import) towarów.
Warenhaus (Warenlager, Warenniederlage); skład (magazyn) towarów.
Warenkunde; towaroznawstwo.
Warenlager (Warenmagazin) p. Warenhaus
Warenversicherung; ubezpieczenie towaru
Waringtonit; waryngtonit (min.).
Wärme; ciepło, ciepłota, cieplik (fiz.).
freie —, (ungebundene —); ciepło wolne, nieutajone, swobodne.
latente —, (gebundene —); ciepło utajone, uwięzione.
Schmelz —; ciepło topnienia, topienia.
spezifische —, (relative —); ciepło właściwe, gatunkowe.
strahlende —; ciepło promieniste, promieniujące.
tierische —; ciepło zwierzęce.
Verdampfungs —; ciepło parowania.
Wärmeabführung (Wärmeableitung); odprowadzenie ciepła.
Wärmeabgabe (Wärmeemission); oddanie ciepła.
Wärmeableitung p. Wärmeabführung.
Wärmeabsorption p. Wärmeaufnahme.
Wärmeakkumulator p.Wärmespeicher.
Wärmeänderung; zmiana ciepła, cieploty.
Wärmeäquivalent (das mechanische Äquivalent der Wärme); równoważnik ciepła (fiz.).
Wärmeaufnahme (Wärmeabsorption); wchłanianie (absorbcja) ciepła (fiz.).
Wärmeaufwand; spotrzebowanie (zużycie) ciepła (fiz.).
Wärmeausdehnungskoeffizient; spółczynnik rozszerzalności ciepła (fiz.).
Wärmeausnützung (Wärmeausnutzung); wyzyskanie ciepła, zużycie ciepła.
Wärmeausstrahlung (Wärmestrahlung); promieniowanie ciepła (fiz.).
Wärmeaustausch; wymiana ciepła (fiz.).
Wärmebedarf; zapotrzebowanie ciepła.
Wärmeeinheit (Kalorie); ciepłostka, kalorja (fiz.).
Wärmeelektrizität p. Thermoelektrizität.
Wärmeemission p. Wärmeabgabe.
Wärmeerregung; wzniecenie ciepła.
Wärmeerzeugend; wytwarzający ciepło, ciepłorodny.
Wärmeerzeugung; wytwarzanie ciepła, ciepłorodność.
Wärmegrad p. Temperatur.
Wärmeisolation (Umhüllung); otulina (rur).
Wärmeisolierung; otulanie (rur od strat ciepła).

Wärmekapazität; pojemność cieplna (zasób energji w ciele pod postacją ciepła) (fiz.).
Wärmeleiter; przewodnik ciepła (fiz.).
guter —; dobry przewodnik ciepła.
schlechter —; zły przewod. ciepła.
Wärmeleitung; przewodzenie (przewodnictwo) ciepła (fiz.).
Wärmeleitungsfähigkeit (Wärmeleitungsvermögen); zdolność przewodzenia ciepła (fiz.).
Wärmemenge; ilość ciepła, cieplik.
Wärmemesser p. Kalorimeter, Thermometer.
Wärmemessung (Kalorimetrie); ciepłomiernictwo, kalorymetrja (fiz.).
Wärmemotor; motor (silnik) cieplikowy (maszyn).
Wärmen; grzać, ogrzać, ogrzewać, wygrzewać (techn. met.).
Wärmeregenerator p. Regenerator.
Wärmeschutzmantel; płaszcz ciepłochronny (maszyn. techn.).
Wärmeschutzmasse; masa otulinowa (maszyn. techn.).
Wärmespeicher (Wärmeakkumulator); akumulator (zasobnik, gromadnica, odzysknica) ciepła (hut.).
Wärmestand p. Temperatur.
Wärmestoff; cieplik.
Wärmestrahlung; promieniowanie ciepła (fiz.).
Wärmestrahlungsvermögen; zdolność promieniowania ciepła (fiz.).
Wärmetheorie; teorja ciepła.
mechanische —: mechaniczna teorja ciepła.
Wärmetönung; wartość cieplna, ciepło reakcyjne.
Wärmeüberschuß; nadmiar ciepła.
Wärmeverbrauch p. Wärmeaufwand.
Wärmeverlust; utrata ciepła, strata ciepła.
Wärmeverteilung; rozdział ciepła.
Wärmewert; wartość cieplikowa.
Wärmewirkung des Stromes; działanie cieplne prądu (el.).
Wärmezerstreuung; rozpraszanie ciepła (fiz.).
Wärmezirkulation; krążenie ciepła.
Wärmezufuhr; doprowadzenie ciepła.
Wärmfeuer; ogień ogrzewczy, grzewczy (kow. met.).
Wärmgrube; jama grzewcza (kow.).
Wärmhahn p. Hahn.
Warmlaufen (das); grzanie się łożysk, osi.
Wärmofen p. Ofen.
Wärmpfanne; 1) żarzelnia, fajerka; 2) p. Vorwärmpfanne.
Warmwasserheizung; ogrzewanie ciepła wodą.
Warmwasserpumpe p. Pumpe.
Warnen; ostrzegać.
Warnen des Holzes (Knistern des Holzes bei Gebirgsbewegungen); ostrzeganie drewna (górn.).
Warnglocke (b. Teufenzeiger); dzwonek ostrzegawczy, alarmowy (górn.).
Warnungssignal; sygnał ostrzegający, ostrzegawczy.
Warnungstafel; tablica ostrzegająca, ostrzegawcza.
Warnungszeichen; znaki ostrzegające, ostrzegawcze.
Wartegeld; poczekalne (zasiłek płacony robotnikom w czasie ich nieczynności, by się nie rozchodzili z braku zarobku) (górn.).
Wärter; dozorca, dozorujący, pilnujący, dozieracz.
Wartesaal (Wartezimmer); poczekalnia, czekalnia.
Wartung; 1) pilnowanie, doglądanie; 2) opatrywanie.
Warwickit; warwicyt (min.).
Warze eines Krummzapfens (Kurbelwarze) p. Kurbelzapfen.
Warzenblech; blacha żeberkowana (met.).
Warzenstein p. Stalagmit.
Waschapparat (Waschmaschine, Wäsche); płóczka (sort.).
Wascharbeit (das Waschen, die Wäsche, die Wäscherei); płókanie (sort.).
Wascharbeiter (Wäscher); płóczkarz, płóczek, płókarz, pławiarz (sort.).
Waschbar; do płókania przysposobiony, płókalny (sort.).
Waschberge (pl.); płóczyny, zmywki (sort.).
Waschbottich; kadź (beczka) płóczkowa (sort.).
Waschbühne; pomost płóczkowy (sort.).
Wäsche; 1) p. Wascharbeit; 2) p. Waschapparat; 3) p. Waschwerk; 4) p. Seifenwerk (sort.).
Waschen; płókać, pławić, przemywać (rudę, węgiel) (sort.)
Gold — p. Seifen (seifnen).

Wäscher (Waschwerksarbeiter) p. Wascharbeiter.
Wäscher (Goldwäscher, Goldseifner); płóczkarz złota (górn.).
Wäscherei p. Wascharbeit.
Wäsche — p. Goldwäsche.
Wascherz (Seifenerz); ruda płóczkowa, płókana, wypłóki (górn. sort.).
Waschgänge p. Waschzeug.
Waschgold p. Seifengold.
Waschgraupen; gruzły (orzechy, grąpie) płóczkowe (sort.).
Waschgries; orzeszki (krupy) płóczkowe (sort.).
Waschherd (Herd); 1) stół płóczkowy, spławek, pławnisko (sort.) p. Herd; 2) gracownia, fola (skrzynia podłużna z tarcic do przepłókiwania rud).
Waschjunge (Waschwerksjunge); pomocnik płóczkarski (sort.).
Waschkaue; łazienka, kąpiel.
Waschkohle; węgiel płókany, przemyty (sort.).
Waschkrätze; płócznica (narzędzie do płókania rudy) (sort.).
Waschkupfer; miedź płókana (sort.).
Waschmaschine; maszyna płóczkowa, płókarka, płóczka (sort.).
Waschmeister; dozorca płóczki, majster płóczkowy (sort.).
Waschschüssel; miska płóczkowa (sort.).
Waschsteiger; stygar (sztygar) płóczkowy (sort.).
Waschtisch; umywalnia.
Waschtrog; niecka płóczkowa (niecki płóczkowe) (sort.).
Waschtrommel (Läutertrommel, Abläutertrommel); bęben płóczkowy, omywalny, oddzielający, rozdzielający (sort.).
drehbare —; bęben płóczkowy obrotowy.
Fertig —, (Tratschtrommel); przemywacz wykończający.
Rauh —, (Vor —); przemywacz przygotowawczy, wstępny.
Waschtrübe (Waschwerkstrübe); męty płóczkowe (sort.).
Waschverfahren; sposób płókania (rud) (sort.).
Waschverlust; strata przy płókaniu (rud) (sort.).
Waschwasser (klares Wasser); woda do płókania, woda płóczkowa (sort.).
Waschwerk (Wäsche); płóczka, płókarnia, pławiarnia (rud) (sort.) p. Seifenwerk.
Waschwerksarbeiter (Wäscher) p. Wascharbeiter.
Waschwerksbetrieb (Wäsche); płókanie, przemywanie, pławienie (sort.).
Waschwerksjunge (Waschjunge); pomocnik płóczkarski (sort.).
Waschwerkstrübe p. Waschtrübe.
Waschzeug (pl. Waschzeuge, Waschgänge, Schurerz, Quetschwerk) bei Erzen; 1) ruda płóczkowa (do płókania); 2) ruda osadowa, opłóczki rudne (sort.).
Waschzinn p. Seifenzinn.
Wasenläufer p. Rasenläufer.
Wasenmesser p. Rasenmesser.
Washingtonit (Titaneisenerz); waszyngtonit (min.).
Wasser; woda (chem. min. geol.).
Chlor —, (javellische Lauge); woda chlorowa.
destilliertes —; woda dystylowana.
eisenhaltiges —; woda żelazna, woda żelazo zawierająca.
fließendes —; woda płynąca, bieżąca.
Gruben —; woda podziemna, zaskórna, sącznica.
Grund —; 1) woda zaskórna, gruntowa; 2) woda denna (górn.).
hygroskopisches —; 1) woda nawilżająca, wilgoć; 2) woda wchłonięta.
Juvenil —; woda młodociana.
Kalk —; woda wapienna.
Königs —; woda królewska.
kristallinisches —, Kristallisations —); woda krysztaląca, krystalizacyjna.
stehendes —, (stagnierendes —); woda stojąca.
Tag —, (Seih —, Sicker —); woda dzienna.
totes —, (Wasser ohne Gefälle); woda bezodpływowa.
zusitzendes —; woda zaciekająca, przeciekająca, przypływająca, wciskająca się.
— **abfangen**; wodę uchwycić, poskromić.
— **ableiten**; wodę odprowadzić, odciągnąć, ściągnąć.
— **erschroten** p. Erschroten.
— **ziehen** (— fördern); 1) wodę ciągnąć; 2) wodę wozić.

unter — setzen (inundieren); zalać, zatopić, nawodnić.
Wasserabdämmung; zatamowanie (zaparcie) wody (górn.).
Wasserabfluß; odpływ (ściek) wody.
Wasserablaß; spust (wypust) wody.
Wasserablauf; odpływ wody.
Wasserableiter (Kondenstopf); odwadniacz (maszyn.).
Wasserableitung (Wasserabzug); odprowadzenie (ściągnięcie) wody, odwodnienie.
Wasserabscheider; odkraplacz, oddzielacz wody (maszyn.).
Wasserabscheidung; oddzielenie wody.
Wasserabschlag; spust wody (ze stawów).
Wasserabsperrung (Wasserabschluß); zamknięcie wody.
Wasserabtritt p. Wasserklosett.
Wasserader; żyła wodna (geol.).
Wasseranalyse; rozbiór wody, analiza wody (chem.).
Wasseranlasser; rozrusznik wodny (el.).
Wasserantrieb; napęd wodą (maszyn.).
Wasseransammlung; nazbieranie się (nagromadzenie się) wody (górn.).
Wasserarm; bezwodny.
Wasserarbeiter; wodny (wodziarz, dziad w Wieliczce i Bochni) (górn. soln.).
Wasserauftriebförderung; wyciąganie wyporowodne, wyciąganie zapomocą wyporu wody (maszyn. górn.).
Wasseraufzug (Wassertonnenaufzug, Wasserabalance, Kübelkunst); wyciąg wodny, przewaga wodna (maszyn. górn.).
Wasserbad; kąpiel wodna.
Wasserbalance p. Wasseraufzug.
Wasserbassin p. Wasserbehälter.
Wasserbatterie (Elemente von Kupfer und Zink im Wasser); baterja wodna (el.).
Wasserbau; budownictwo wodne, roboty wodne (rob. wod.).
Wasserbauingenieur; inżynier robót wodnych, hydrotechnik.
Wasserbaukunst (Hydrotechnik); budownictwo wodne, hydrauliczne, hydrotechnika.
Wasserbauten; budowle wodne.
Wasserbehälter (Wasserbassin, Wasserreservoir); zbiornik wody, zbiornik na wodę, wodozbiór.
Wasserberg; góra wodna, szyb wodociągowy (górn.).
Wasserbesatz; nabój (przybitka) wodoosłonny, wodootulczy (celem uniknięcia zapalenia się gazów wybuchających) (górn.).
Wasserbett; 1) koryto (łożysko) rzeki); 2) pogródka.
Wasserblei; 1) p. Molybdänglanz; 2) p. Graphit.
Wasserblende; zastawa (zapora, przegroda, tama) wodna, zawarcie oklinione (górn.).
Wasserbohrung p. Röhrenbohren mit Schlammauftrieb.
Wasserbrunnen; studnia wodna, studnia na wodę.
Wasserbühne p. Traufbühne.
Wasserchrysolith p. Moldavit.
Wasserdamm; tama (grobla) wodna (górn. rob. wod.).
Wasserdampf (Dampf); para wodna (fiz. chem. geol.).
gesättigter —; para wodna nasycona.
nasser —; para wodna mokra.
trockener —; para wodna sucha.
überhitzter —; para wodna przegrzana.
Wasserdicht; wodoszczelny, nieprzemakalny, wodonieprzenikliwy.
Wasserdichter Ausbau p. Ausbau.
Wasserdichter Abschluß (der Bohrlöcher); zamknięcie wodoszczelne, uszczelnienie (otworów świdrowych) (górn. soln.).
Wasserdichtigkeit; wodoszczelność, nieprzemakalność, wodonieprzenikliwość, nieprzepuszczalność wody.
Wasserdichtung; zamykanie wody, uszczelnienie (górn.).
Wasserdruck; napór wody, ciśnienie wody (fiz.).
Wasserdruckbohren p. Röhrenbohren mit Schlammauftrieb.
Wasserdruckmaschine p. Wassersäulenmaschine.
Wasserdruckprobe (der Dampfkessel); próba na ciśnienie, sprawdzanie ciśnieniem wodnem.
Wasserdunst; opary wodne, para wodna.
Wasserdurchbruch p. Wassereinbruch.
Wasserdurchlässig; przepuszczający wodę, przemakalny.

Wasserdüse; wytrysk, dysza wodna.
Wassereimer (Eimer); wiadro, węborek.
Wassereinbruch (Wasserdurchbruch) in der Grube; wtargnięcie wody, wdarcie się wody, zalew, raptowny napływ wody (górn.).
Wassereinfallgeld; wodne (pr. górn.).
Wasserentziehung; odwodnienie.
Wasserfall; wodospad (geol.).
Wasserfassung; ujęcie wody.
Wasserfest; wodotrwały.
Wasserfläche; 1) powierzchnia (obszar) wody; 2) poziom wody.
Wasserflasche; bębenek (na wodę słodką, przez górników w Wieliczce i Bochni używany) (górn. soln.).
Wasserflügelbremse; hamulec wodny skrzydełkowy (maszyn. górn.).
Wasserförderung (Ausfördern von Wasser); wyciąganie (ciągnienie) wody (szybem) (górn.).
Wasserförderung (Navigationsförderung); przewóz wodą, spławianie (w sztolniach spławnych) (górn.).
Wasserform; forma wodna (chłodzona wodą) (hut.), p. Form.
Wasserfrei (wasserlos); bezwodny.
Wasserführend; wodonośny (geol.).
Wasserführende Schicht; warstwa wodonośna (geol.).
Wasserführung (des Gebirges, der Lagerstätte); wodonośność (geol.).
Wasserfüller; narażacz wodny (wlewający wodę w beczki w kopalni).
Wassergang (Wassergerinne) p. Gerinne.
Wassergas; gaz wodny, (chem. techn.).
Wassergebäude; zbiorniki wodne podziemne, kopalniane (górn.).
Wassergebiet (des Meeres); obszar wód (geol. geogr.).
Wassergebläse (hydraulisches Gebläse); dmuchawa wodna, wododmuch (maszyn. hut.).
Wassergefälle; spadek wody.
Wassergehalt (im Kochsalz); zawartość wody, wodność (soln.).
Wassergeld (Wassernot); wodne (składka gwarków na odprowadzenie wód robotom kopalnianym szkodliwych) (górn.).
Wassergerinne (Wassergang) p. Gerinne.
Wassergeschwindigkeit; prędkość (chyżość) wody.
Wassergeschwindigkeitsmesser (Schwimmer); pływak, spławnik (przyrząd do mierzenia stanu wody lub jej chyżości).
Wassergewältigung; zmaganie (poskramianie, ściągnięcie) wody, odwodnienie kopalni (górn.).
Wasserglas; 1) szkło wodne (krzemionka z potażem) (chem. techn.); 2) szklanka.
Wassergleich (horizontal); poziomy.
Wassergleiche (Horizont); poziom, wodorówność.
Wassergöpel p. Kehrradgöpel.
Wassergraben p. Graben.
Wasserhaltend (wasserhaltig); wodnisty, wodny, zawierający wodę.
Wasserhaltung (Wasserlösung, Wasserhebung u. Wassergewältigung); odwadnianie, osuszanie (kopalni) (górn.).
Wasserhaltungs-Antriebsmaschine; motor (silnik) dla wywadniarek kopalnianych (maszyn. górn.).
Wasserhaltungsdampfmaschine (Wasserhebungsdampfmaschine); parowa maszyna wodociągowa, wywadniarka parowa (maszyn. górn.).
Wasserhaltungseinrichtung (Wasserhaltungsvorrichtung); urządzenie (górnicze) wodne, urządzenie odwadniające (maszyn. górn.).
Wasserhaltungsmaschine (Wasserhebmaschine, Wasserhebungsmaschine, Wasserlösungsmaschine, Pumpenmaschine); wywadniarka (kopalniana), maszyna wodociągowa, odwadniająca (maszyn. górn.).
Gruben — (— ohne Gestänge); wywadniarka bezżerdzinowa, podziemna.
hydraulische —; wywadniarka hydrauliczna.
Kornwaller —; maszyna wodociągowa kornwalska.
obertägige —; maszyna wodociągowa światowa.
unterirdische — mit Rotationsbewegung; wywadniarka podziemna obrotowa.
Woolf'sche —; maszyna wodociągowa Woolfa.
— mit elektrischem Betrieb; maszyna wodociągowa elektryczna (z motorem elektrycznym).
Wasserhaltungsschacht (Wasserschacht, Kunstschacht, Pumpenschacht); szyb wodny, pompowy (górn.).

Wasserhaltungstrumm (Kunsttrumm) im Schachte; przedział wodny, pompowy (w szybie) (górn.).
Wasserhaltungsvorrichtung p. Wasserhaltungseinrichtung.
Wasserhammer (durch Wasser betriebener Hammer); młot wodny (hut.).
Wasserhaspel; kołowrót wodny, pompowy (maszyn. górn.).
Wasserheben (das) p. Wasserhebung.
Wasserhebkunst (pl. Wasserhebkünste, Pumpenwerke im Schachte) p. Kunst (Pumpenkunst).
Wasserhebmaschine (Wasserhebungsmaschine) p. Wasserhaltungsmaschine.
Wasserhebung (Wasserhaltung; podnoszenie (wyciąganie, ciągnienie, czerpanie) wody (górn.).
Wasserhebungsdampfmaschine p. Wasserhaltungsdampfmaschine.
Wasserhebungskunst (Wasserhebkunst) p. Kunst (Pumpenkunst).
Wasserhell; jasny jak woda, wodojasny.
Wasserhorizont (Pumpenhorizont); poziom wodny, pompowy, piętro wodne, pompowe (górn.).
Wasserhose; trąba morska, wodna.
Wasserhund (Hund zur Wasserförderung, Pülpert); wózek wodny (górn.).
Wasserhund (eine Pumpe, welche das Wasser auf ein Kunstrad hebt); pompa kołowodna (górn.).
Wässerig (wasserig); 1) wodnisty, wodny (chem. fiz.); 2) p. Wassernötig.
Wasserinfluenzmaschine; wodna maszyna influencyjna (el.).
Wasserjoch (Wasserkranz); wieniec (jarzmo) wodny (z rynienką) (przy głębieniu szybów w warstwach wodonośnych zakładany) (górn.).
Wasserkalk (hydraulischer Kalk) p. Kalk.
Wasserkalorimeter; kalorymetr wodny (fiz.).
Wasserkasten (bei Schachtpumpen); skrzynia wodna, pompowa, zbiornik wody (maszyn. górn.).
Wasserkasten (Wasserkiste) zum Wasserfördern; skrzynia wodna, skrzynia na wodę (maszyn. górn.).
Wasserkastenförderung; wyciąganie przy pomocy skrzyń wodnych, wyciąganie wodnoskrzyniowe (maszyn. górn.).
Wasserkessel; kocioł wodny (maszyn.).
Wasserkies p. Markasit.
Wasserkilogrammigkeit (Gewichtsmenge Wasser in einem Kubikmeter Sole); kilogramowość wody (soln.).
Wasserklosett (Wasserabtritt, Watercloset, Spülabort); wychodek (ustęp, kloset) spłókiwalny, angielski, z zamknięciem wodnem.
Wasserkluft; szczelina wodna (geol.).
Wasserkraft; siła wodna, siła wody.
Wasserkraftmaschine (Wassermotor) p. Motor.
Wasserkran p. Kran.
Wasserkreislauf, krążenie wody.
Wasserkühlung; chłodzenie wodą.
Wasserkunst p. Kunst (Pumpenkunst).
Wasserlässig; przemakalny.
Wasserlauf; 1) bieg wody; 2) rzeka, strumyk, woda płynąca; 3) ściek wody.
unterirdischer —; ponik (geol.).
Wasserläufer p. Rasenläufer.
Wasserleitung (Wasserwerk); wodociąg, przewód wody.
Röhren — (Röhrenfahrt); wodociąg rurowy.
unterirdische —; wodociąg podziemny.
Wasserleitungsanlage; urządzenie wodociągowe, zakład wodociągowy.
Wasserleitungsbrücke p. Aquäduktbrücke.
Wasserleitungsrohr p. Rohr.
Wasserliderung (bei Gebläsen); szczelniwo (szczeliwo) wodne (maszyn. hut.).
Wasserlinie (Wasserstandslinie, Wassermarke); znak stanu wody, znak poziomu normalnego wody, linja wodna (maszyn.).
Wasserlos; bezwodny.
Wasserlosung (Wasserlösung) p. Wasserhaltung.
Wasserlösungsmaschine p. Wasserhaltungsmaschine.
Wasserlösungsstollen (Wasserstollen); sztolnia wodna, odwadniająca (górn.).
Wasserlösungsstrecke; chodnik wodny, odwadniający (górn.).
Wasserlotte p. Wasserlutte.
Wasserluftpumpe (Luftsaugepumpe); pompa wodno-powietrzna (fiz.).

Wasserlutte (Wasserlotte); lutnia wodna (górn.).
Wassermangel; brak wody, niedostatek wody.
Wassermann; 1) stawidłowy, wodny (robotnik kierujący ruchem koła wodnego w pundlingarni lub walcowni) (met.); 2) p. Wasserarbeiter; 3) wodnik (astr.).
Wassermantel; obchłodek (silników spalinowych).
Wassermarke p. Wasserlinie.
Wassermasse; wodozbiór (masa wód nagromadzona sposobem sztucznym lub naturalnym).
Wassermenge; ilość wody, przepływek.
Wassermesser; wodomierz, wodomiar, hydrometr.
Wassermeßkunst; wodomiernictwo, hydrometrja.
Wassermörtel (hydraulischer Mörtel); zaprawa wodotrwała, podwodna.
Wassermotor p. Motor.
Wasserniveau (Wasserhorizont); poziom wody.
Wassernot (Wassernötigkeit); 1) zalew kopalni, powódź w kopalni, napływ wód do kopalni (górn.); 2) brak wody, niedostatek wody.
Wassernötig (wasserkrank, wässerig); pełen wody, w wodę obfity, wodą zalany (górn.).
Wassernötige Grube; kopalnia pełna wody, w wodę obfita, wodą zalana (górn.).
Wassernötigkeit p. Wassernot.
Wasseropal; opal wodny (min.).
Wasserort (beim Sinkwerksbetrieb); przodek wodny (soln.).
Wasserpegel (Pegel); wodoskaz, wodomierz (rob. wod.).
Wasserpfündigkeit (Gewichtsmenge Wasser in einem Kubikfuß Sole); funtowość wody (soln.).
Wasserad; koło wodne (maszyn.).
mittelschlächtiges — (mittelschlägiges —); koło wodne śródbierne, boczne, skokowe, piersiowe.
oberschlächtiges — (oberschlägiges —); koło wodne nasiębierne.
rückenschlächtiges — (rückenschlägiges —); koło wodne grzbietowe.
unterschlächtiges — (unterschlägiges —); koło wodne podsiębierne.
watendes —; koło wodne unurzone.
Wasserradgebläse; dmuchawa z kołem wodnem (maszyn. hut.).
Wasserradgöpel p. Kehrradgöpel.
Wasserradkunst p. Radkunst.
Wasserradpochwerk; tłuczka z kołem wodnem (sort.).
Wasserradschaufel; łopatka (szyba) koła wodnego (maszyn.).
Wasserradstube p. Radstube.
Wasserradwelle; wał koła wodnego (maszyn.).
Wasserregulator (hydraulischer Regulator, Windregulator); wiatrozbiór wodny, wodny regulator wiatrowy (maszyn. hut.).
Wasserreservoir p. Wasserbehälter.
Wasserrinne; rynna, pogródka.
Wasserrohr; 1) rura wodna; 2) opłomka (w kotle)
Wasserrohrkammer; skrzynka opłomkowa, parownikowa.
Wasserrohrkessel p. Kessel.
Wasserrösche p. Rösche (offene Rösche).
Wassersack; 1) działko wodne (wyrobisko z wodą stojącą); 2) p. Bulge.
Wassersäge; tartak wodny, piła wodna.
Wassersaige p. Wasserseige.
Wassersaphir p. Luchssaphir.
Wassersäule; słup wody (fiz.).
Wassersäulenaufzug; wyciąg słupowodny, hydrauliczny (maszyn.).
Wassersäulendruckwerk (Wassersäulenpumpenwerk, Wassersäulenkunst, Wassersäulen-Wasserhaltungsmaschine); maszyna wodociągowa (wywadniarka) słupowodna, hydrauliczna (maszyn. górn.).
Wassersäulengebläse; dmuchawa słupowodna, hydrauliczna (maszyn. hut.).
Wassersäulengöpel p. Göpel.
Wassersäulenhaspel p. Haspel.
Wassersäulenkunst p. Wassersäulendruckwerk.
Wassersäulenmaschine (Wasserdruckmaschine); maszyna słupowodna, hydrauliczna, słupówka (maszyn.).
Wassersäulenpochwerk; tłuczka słupowodna, hydrauliczna (sort.).
Wassersäulenpumpenwerk p. Wassersäulendruckwerk.
Wassersäulen-Wasserhaltungsmaschine p. Wassersäulendruckwerk.
Wasserschacht p. Wasserhaltungsschacht.
Wasserschachtricht p. Wasserstrecke.

Wasserschäden; 1) szkody wyrządzane wodą; 2) utrata wody, ubytek wody.
Wasserschaufel; 1) czerpak, chlustak, szufla; 2) p. Radschaufel.
Wasserscheide; dział wód, wododział (linja szczytowa dzieląca dwa sąsiednie dorzecza).
Wasserschlag; uderzenie (udar, napór) wody (w taranach hydraulicznych Wolskiego) (wierc. ziem.).
Wasserschlagbohrung; udarowe wiercenie wodne (wierc. ziem.).
Wasserschlauch; wąż wodny, kiszka wodna (techn.).
Wasserschleier von Meyer; osłona wodna Meyera (rozsadzanie skał w kopalniach zagazowanych) (górn.).
Wasserschlitzverfahren (Wasserschlitzarbeit) im Salzgebirge; wcinanie (szramowanie, rąbanie) natryskowe (przez wyługowanie).
Wasserschleuse; śluza wodna, upust wodny (rob. wod.).
Wasserschnecke (Wasserschraube, Archimedische Schnecke o. Schraube); śruba (ślimak) wodna, wodociągowa, śruba Archimedesa (maszyn.).
Wasserschöpfen (Schöpfen des Wassers); czerpanie wody.
Wasserschöpfer; czerpak, skopiec.
Wasserschöpfmaschine p. Schöpfmaschine.
Wasserschram p. Wasserseige.
Wasserschraube p. Wasserschnecke.
Wasserschutzbau; wodna budowa ochronna, tama, grobla (rob. wod.).
Wasserschütze p. Schütze.
Wasserseige (Wassersaige, Seige, Wasserschram); ściek (w chodniku, sztolni) (górn.).
Wassersiphon; zamknięcie wodne, syfon wodny.
Wassersohle p. Sumpfsohle und Wasserhorizont.
Wasserspeiserohr p. Speiserohr.
Wasserspeisung; zasilanie wodą.
Wasserspiegel (Oberfläche des Wassers); zwierciadło (powierzchnia) wody (rob. wod.).
Wasserspritze; sikawka p. Spritze.
Wasserspritzverfahren (bei der Solgewinnung); sposób natryskiwania (pokładów solnych) wodą (soln.).
Wassersprudel; wytrysk wody (geol.) p. Sprudel.
Wasserspülbohrung (das Wasserspülbohren); wiercenie z przepłókiwaniem, wiercenie płóczkowe (wierc. ziem.).
Rakysche —; wiercenie z przepłókiwaniem sposobem Raky'ego.
Wasserspülung (beim Erdbohren); przepłókiwanie (płókanie) wodą.
Wasserstand; stan wody, wodostan (poziom zwierciadła wody w rzece, stawie, zbiorniku i t. d.) (rob. wod.).
Wasserstandsapparat (Wasserstandsanzeiger); wodoskaz.
Wasserstandsglas (Wasserstandsröhre, Wasserstandzeiger) bei Dampfkesseln; szkło wodoskazowe, wodowskaźne, szkiełko wodoskazu.
Wasserstandshahn p. Hahn.
Wasserstandslinie p. Wasserlinie.
Wasserstandzeiger p. Wasserstandsglas.
Wasserstation; stacja wodna (urządzona celem zasilania parowozów wodą) (kol.).
Wasserstaucher (Trockenbohrer) p. Lettenbohrer.
Wasserstauung (Stau, Aufqualm); spiętrzenie wody (wzniesienie się wody ponad zwykły stan z powodu częściowego lub całkowitego zatamowania odpływu) (rob. wod.).
Wasserstoff (Wasserstoffgas, Hydrogen); wodór (chem.).
Wasserstoffchlorid (Chlorwasserstoff. Salzsäure); chlorowodór (chem.).
Wasserstoffelektrode; elektroda wodorowa (el.).
Wasserstoffgas p. Wasserstoff.
Wasserstoffhyperoxyd (Wasserstoffsuperoxyd, Wasserstoffüberoxyd); dwutlenek (nadtlenek) wodoru (chem.).
Wasserstoffmonosulfid (Wasserstoffsulfid) p. Schwefelwasserstoff.
Wasserstoffoxyd; tlenek wodoru, tlenowodór (chem.).
Wasserstoffsulfid p. Schwefelwasserstoff.
Wasserstoffsuperoxyd (Wasserstoffüberoxyd) p. Wasserstoffhyperoxyd.
Wasserstoffthermometer; termometr wodorowy (fiz.).
Wasserstoffverbindung; połączenie wodorowe (chem.).
Wasserstoffvoltameter; woltametr wodorowy (el.).
Wasserstollen; sztolnia wodna (górn.).

Wasserstrahl; strumień wody, wytrysk (rob. wod.).
Wasserstrahlgebläse p. Wassertrommel.
Wasserstrahlgewinnung v. Versatzstoffen; wydobywanie (urabianie, odbudowa) za pomocą prądu wody (przez natryskiwanie) (górn.).
Wasserstrahlpumpe; pompa prądowa, strumienica: 1) smoczek wodny (do cieczy); 2) dyszak wodny (do gazów) (maszyn.).
Wasserstraße; droga wodna.
Wasserstraßenbau; budowa dróg wodnych (rob. wod.).
Wasserstrecke (Sumpfstrecke); chodnik wodny, odpływowy (górn.).
Wasserstrom; strumień wodny, strumień wody.
Wasserstrudel (Wasserabgrund); wir wodny, topiel, topielisko.
Wasserthermometer; termometr wodny (fiz.).
Wassertiefe; głębokość wody.
Wassertonne (Wasserkübel); beczka na wodę.
Wassertonnenaufzug p. Wasseraufzug.
Wassertonnenregulator; regulator wodny z dzwonem pływającym, dzwon pływający (maszyn. hut.).
Wassertopf; odwadniacz (maszyn.) p. Kondenswasserableiter.
Wassertransmission; przeprowadzanie (przesyłanie) wody.
Wassertransport; przewóz wodą.
Wassertrog; koryto wodne, koryto na wodę.
Wassertrommel (Wassertrommelgebläse, Wasserstrahlgebläse, Trommelgebläse, Trombengebläse, Trompe, Wettertrompe); trąba wodna, wododmuch, miech wodny (maszyn. górn. hut.).
Wasserturbine; turbina wodna (maszyn.).
Wasserturm; wieża wodna, wieża ciśnień, wodozbiór.
Wasserüberfall; przelew wody.
Wasserumlauf (Wasserzirkulation); krążenie wody.
Wässerung (der Sinkwerke); nawadnianie (ługowni) (soln.) p. Verwässerung.
intermittierende —; nawadnianie przerywane, nawadnianie w przerwach.
kontinuierliche —; nawadnianie ciągłe.
Wasserverbrauch; zużycie (zużywanie) wody.
Wasserverdampfung; wyparowanie (odparowanie, parowanie) wody.
Wasserverlust; strata (utrata) wody.
Wasserversorgung; zaopatrzenie w wodę, dostarczenie wody.
Wasservoltameter; woltametr wodny (el.).
Wasservolumen; objętość wody.
Wasservorrat; zapas wody.
Wasservorwärmer; ogrzewacz wody (maszyn.).
Wasserwage; 1) p. Libelle; 2) poziomnik wodny, libela dwuramienna, wąż komunikacyjny (bud.) p. Kanalwage.
Wasserwagen; wózek wodny, wózek z wodą, wózek napełniony wodą (górn.).
Wasserwanne; wanna wodna.
Wasserwehr (Wasserwehre); grobla, tama, jaz (bud. wod.).
Wasserwerk; 1) pompa wodna, przyrząd wodny; 2) wodociąg, zakład wodociągowy; 3) budowla wodna.
Wasserwerkbetrieb; 1) ruch zakładu wodnego, ruch wodociągu; 2) zarządzanie (zawiadywanie) wodociągiem.
Wasserwiderstand; opór wody.
Wasserwippe (Wasserschaufel); czerpak, chlustak, szufla.
Wasserwirbel; wir wodny, wodokręt.
Wasserwirbel (Bohrkopf); głowa (nasada) wodonośna (wiercenie z przepłókiwaniem) (wierc. ziem.).
Wasserwirtschaft; gospodarstwo wodne, gospodarka wodna (górn. hut.).
Wasserwurfschaufel (Zornador) zur Solhebung; czerpak łopatowy (soln.).
Wasserzersetzung; rozkład wody (chem.).
Wasserzieheinrichtung; urządzenie do podnoszenia (wyciągania, czerpania) wody (maszyn. górn.).
Wasserziehen; ciągnąć (czerpać) wodę (górn.).
Wasserzieher; wodny, ciągarz wodny, oselbar (górn.).
Wasserzins; opłata za wodę.
Wasserzirkulation (Wasserumlauf); krążenie wody.
Wasserzuber p. Zuber.

Wasserzufluß; dopływ (przypływ) wody.
Wasserzuführungsvorrichtung; przyrząd do doprowadzenia wody (podsadzka płynna) (górn.).
Wasserzug (Handpumpe) p. Drückelpumpe.
Watercloset p. Wasserklosett.
Watt (oder Joule pro Sekunde, oder $^1/_{736}$ Pferdekraft); wat (el.).
Watte; wata (matr.).
Wattkomponente; składowa watowa (el.).
Wattlos; bezmocny, bezwatowy (el.).
Wattlose Stromkomponente; bezwatowa składowa prądu (el.).
Wattloser Strom p. Strom.
Wattmeter (Wattmesser); watmetr, watnik, wątomierz (el.).
Wattsekunde; watosekunda (el.).
Wattstrom; prąd roboczy, mocny (el.).
Wattstunde (Arbeit, welche eine Maschine von 1 Watt Leistung innerhalb einer Stunde liefert = 3600 Joule = 367 Meterkilogramm); watogodzina (el.).
Wattstundenzahl; ilość watogodzin (el.).
Wattstundenzähler; licznik (zliczak, miernik) watogodzin (el.).
Wattverbrauch; zużycie watów (el.).
Wattverlust; strata w watach (el.).
Wattzähler; licznik (zliczak, miernik) watów (el.).
Wawellinhaloid prismatisches p. Wavellit.
Wavellit (Lasionit, prismatisches Wawellinholoid); wawelit (min.).
Wealdenformation (Wealdformation, Walden- o. Wälden, o. Wälderformation); formacja wealdeńska, pokłady wealdeńskie (geol.).
Wealdenkohle (Waldenkohle, Wäldenkohle, Wälderkohle); węgiel wealdeński (geol.).
Wealdenton (Wälderton); il wealdeński (geol.).
Websterit (Aluminit); websteryt, aluminit (min.).
Wechsel; 1) zmiana (miejsca); 2) zmienianie, wymiana (pieniędzy); 3) weksel (kupiecki); 4) przejma (bud.); 5) zwrotnica (kol.); 6) p. Verwerfung; 7) p. Fahrbühne.
Wechsel der Wetter p. Wetterwechsel.
Wechselbalken (Balkenwechsel, Wechsel); przejma (bud.).
Wechselbaum; rozjazd pojedyńczy, jednoiglicowy (górn.).
Wechselfeld; pole przemienne (el.).
Wechselgeleise; tor rozjazdowy, zwrotniczy (kol.).
Wechselgeschwindigkeit; 1) prędkość wzajemna (mech.); 2) szybkość przemian (el.).
Wechselhebel (Weichenhebel); drążek zwrotniczy, rączka zwrotnicy, przestawiak (kol.).
Wechselholz (Wechselschwelle); p. Schwelle.
Wechselkasten (bei Pumpen) p. Liderkammer.
Wechsellagerung (wechselweise Schichtung); ułożenie, (uławicenie) przemienne (geol.) p. Lagerung.
Wechselläufig; różnobieżny.
Wechselläufige Kolben; tłoki różnobieżne (maszyn.).
Wechselnd; zmienny, przemienny.
Wechselnde Spannung; naprężenie przemienne (wyt.).
Wechselplatte (Plattenbrücke, Weichenplatte); płyta zwrotnicza, rozjazdowa, pomost posadzkowy (górn.) p. Förderplatten.
Wechselpoldynamo (Wechselpolmaschine); dynamo (prądnica) zmiennobiegunowa, rozprądnica naprzemiannobiegunowa (el.).
Wechselschalter; wyłącznik (łącznik) zmienny, przełącznik hotelowy (el.).
Wechselscheibe; tarcza (sygnałowa) zwrotnicza (kol.).
Wechselschere p. Rutschschere.
Wechselschwelle p. Schwelle.
Wechselsignallaterne (Weichensignallaterne); latarnia (sygnałowa) zwrotnicy (kol.).
Wechselständer (Weichenbock, Weichenständer); koziołek zwrotnicy, stojak zwrotniczy (kol.).
Wechselstellung (Weichenstellung); 1) nastawianie zwrotnic (czynność); 2) ustawnia zwrotnic (urządzenie) (kol.).
zentrale —, (Zentral —); nastawianie zwrotnic centralne.
Wechselstrom; prąd zmienny, przemienny, rozprąd (el.).
dreiphasiger —; prąd zmienny trójfazowy.

einphasiger —; prąd zmienny jednofazowy.
mehrphasiger —; prąd zmienny wielofazowy.
zweiphasiger —; prąd zmienny dwufazowy.
Wechselstromanker; twornik (dla) prądu przemiennego (el.).
Wechselstromanlage; instalacja (urządzenie) o prądzie przemiennym, instalacja (urządzenie) zmiennoprądna (el.).
Wechselstrombahn; kolej o prądzie przemiennym, kolej zmiennoprądna (el.).
Wechselstrombetrieb; ruch o prądzie przemiennym, ruch zmiennoprądny (el.).
Wechselstrombogen; łuk (świetlny) prądu przemiennego, rozprądu (el.).
Wechselstrombogenlampe; łukówka przemienna (el.).
Wechselstromdynamo (Wechselstromerzeuger, Wechselstromgenerator, Wechselstrommaschine); przemiennica, rozprądnica (el.).
Wechselstromgleichrichter; prostownica (el.).
Wechselstrominduktor; induktor prądu przemiennego (el.).
Wechselstromkabel; kabel dla prądu przemiennego (el.).
Wechselstromkreis; obwód dla prądu przemiennego (el.).
Wechselstromlampe; lampa dla prądu przemiennego (el.).
Wechselstromleistung; moc prądu przemiennego (el.).
Wechselstromlichtbogen; łuk świetlny prądu przemiennego (el.).
Wechselstrommagnet; magnes prądu przemiennego (el.).
Wechselstrommaschine; przemiennica, maszyna rozprądowa, maszyna prądu przemiennego, zmiennego (el.); p. Wechselstromdynamo.
Wechselstrommessungen; pomiary prądu przemiennego (el.).
Wechselstrommotor; motor (silnik) prądu przemiennego, rozprądnik (el.).
Wechselstromnetz; sieć prądu przemiennego (el.).
Wechselstromquelle; źródło prądu przemiennego (el.).
Wechselstromschaltung; połączenie (łączenie) prądu przemiennego (el.).
Wechselstromtechnik; technika prądów przemiennych (el.).
Wechselstromtransformator przetwornik prądu przemiennego.
Wechselstromumformer; przetwornica prądu przemiennego (el.).
Wechselstromwicklung; uzwojenie dla prądu przemiennego (el.).
Wechselstromzähler; miernik dla prądu przemiennego (rozprądu) (el.).
Wechselstromzentrale; elektrownia przemienna, zmiennoprądna (el.).
Wechselstück (Wechselschere) p. Rutschschere.
Wechselstunde; godzina zmiany (szychty) (górn.).
Wechselverbindungsstange (Weichenverbindungsstange); rozpórka zwrotnicza, igliczna (drążek żelazny łączący i rozpierający obie iglice zwrotnicy) (kol.).
Wechselverschluß (Weichenverschluß); zamek zwrotniczy (kol.).
Wechselweise; 1) przemienny, 2) naprzemian.
Wechselwinkel (pl.); kąty naprzemianległe (geom.).
Wechselzahl; ilość (częstość) przemian (el.).
Wechselzugstange (Weichenzugstange); cięgiel (pociągacz) zwrotniczy (kol.).
Wechselzunge p. Zunge.
Wecker; budzik, dzwonek alarmowy.
elektrischer —; dzwonek alarmowy elektryczny.
Weckinduktor; induktor dzwonkowy (el.).
Wedel; kropacz (do zwilżania listwic na zwale ułożonych, po których kubły suwano) (górn.) p. Sprengwedel.
Wedeln p. Buschen.
Wedgewood (engl. Steingut); wedżwud, kamionka angielska.
Weg; 1) droga, gościniec, szlak; 2) sposób, środek.
fahrbarer —; droga jezdna.
Feld —; droga polowa.
gebahnter —; droga ubita, gładka.
Wegbrennen p. Abbrennen.
Wegfahren p. Wegfördern.
Wegfördern (wegfahren, weglaufen, abfördern); odwozić, odwieść (górn.).

Wegfüllarbeit (das Wegfüllen mit der Schaufel, mit der Kratze und Bergtrog); robota łopatowa, kopana, (kopanie, sypanie i napełnianie) (górn.).
Wegfüllen; skopywać i sypać (górn.).
Wegkarren (mit dem Karren wegfördern); odtaczkować (górn.).
Weglaufen p. Wegfördern.
Wegmeister; drogomistrz, drożny.
Wegrauben (mittels Raubbaues gewinnen); wyrabować, splądrować (górn.) p. Rauben.
Wegräumen p. Abräumen (in der Grube).
Wegschaufeln; odgarnąć łopatą (górn.).
Wegschießen p. Abtun.
Wegschlägeln (abstufen); odbić (odrąbać) żelazkiem (górn.).
Wegspitzen; odłupać (skałę) (górn.).
Wegsprengen; odstrzelić (górn.).
Wegstufen (abstufen) p. Wegschlägeln.
Wegstürzen (abstürzen) p. Stürzen.
Wegtun (hinwegtun) einen Schuß p. Abtun.
Wegüberbrückung (Überfahrt); przejazd górą (kol.).
Wegübersetzung; 1) przejazd drogowy; 2) p. Niveauübergang (kol.).
Wegweiser (Wegsäule, Armsäule); słup drogowy, drogoskaz.
Wehr (das) —; jaz, zastawa (budowla w celu spiętrzenia wody) (rob. wod.).
Balken —; jaz zakładany.
bewegliches —; jaz ruchomy.
festes —; jaz stały.
Grund —; jaz zatopiony.
Klappen —; jaz zwodowy.
mobiles —; jaz przenośny.
Nadel —; jaz iglicowy.
partielles —; jaz częściowy, ostrogowy.
schiefes —; jaz ukośny.
Schleusen — (Freiarche); jaz upustowy.
selbstwirkendes —; jaz samostawny, automatyczny.
senkrechtes —; jaz prostopadły.
Überfalls —; jaz przelewowy, przewał.
Wehre (Dammwehre, das Wehr, das Dammwehr) beim Sinkwerksbetrieb; 1) tama (w ługowniach soli); 2) p. Sinkwerk (soln.).
Berchtesgadener —; tama berchtesgadeńska.
gemeine — (liegende —, gemeine Damm —, liegende Damm —, Eben —); tama pospolita, zwyczajna, leżąca.
Gruben — (Pütten —, Roll —, stehende —); tama kominowa, szybikowa, stojąca.
Halleiner — (Dürrenberger —, offene —); tama halleinska, duerenberska, otwarta.
Stock —; tama piętrowa.
Wehranlage (beim Sinkwerksbetrieb); 1) budowa tamy, zakładanie tamy; 2) tama (soln.).
Wehrdamm (zur Aufstauung des Flußwassers); 1) jaz, zastawa; 2) wał ochronny (rob. wod.).
Wehrdamm (Dammwehr) beim Sinkwerksbetrieb; tama (soln.) p. Wehre.
Wehrfläche (Himmelsfläche); powierzchnia nieba (w ługowniach) (soln.).
Wehrhimmel (Sinkwerkshimmel); strop, niebo (w ługowniach) (soln.).
Wehrkasten (Einseichkasten, Absäugkasten, Abseihkasten, Seihkasten, Abgangsschurf); cedzidło (w ługowniach) (soln.).
Wehrkörper; jaz (rob. wod.).
Wehrkränze (bei der Rollwehr); wieńce (skrzydła) tamowe (soln.).
Wehrkrone; korona jazu (rob. wod.).
Wehrlänge; długość jazu (rob. wod.).
Wehrlit; werlit (min.).
Wehroffen (der Sinkwerke); piec tamowy, przedtamowy, upustowy (soln.) p. Ablaßoffen.
Wehrrohr (Ablaßrohr) beim Sinkwerkbetrieb; rura tamowa, upustowa (soln.).
Wehrsole (Laugwerkssole, Sinkwerkssole, künstliche Sole); solanka tamowa, ługowniana, sztuczna (soln.).
Wehrstange; drążek oporowy (w kołowrotach) (górn.).
Wehrstatt (beim Sinkwerksbetrieb); szerzyzna tamowa, przedtamowa (soln.).
Wehrstempel (Leitstempel); podpórka linowa, wałek linowy (przy przewozie linowym na krzywiznach) (górn.).
Wehrulmen (Sinkwerksulmen); ściany (boki, ociosy) ługowni (soln.).

Wehrzustellung (Wehranlage) beim Sinkwerkbetrieb; budowa tamy (w ługowniach) (soln.).
Weichblei (Frischblei, Glättblei); ołów rafinowany, czysty (met.).
Weichbraunstein p. Pyrolusit.
Weiche; (Wechsel) rozjazd, zwrotnica (kol.).
doppelte —; rozjazd podwójny,
einfache —; rozjazd pojedyńczy, jednostronny.
Einfahrts —; rozjazd wjazdowy.
englische —; rozjazd angielski.
Kletter —; rozjazd przeskokowy.
Kreuz —; rozjazd krzyżowy.
linke —; rozjazd lewy, lewozwrotny.
Platten —; rozjazd płytowy (urządzenie zwrotnicze zestawione na płycie).
rechte —; rozjazd prawy, prawozwrotny.
symmetrische —; rozjazd symetryczny.
Verteilungs —; rozjazd rozdzielczy.
Weicheisen (weiches Eisen); żelazo miękkie (met.).
Weicheisenkies p. Markasit.
Weichenanlage; układ rozjazdów, zwrotnic (kol.).
Weichenbock p. Wechselständer.
Weichenhebel p. Wechselhebel.
Weichenplatte p. Wechselplatte.
Weichenschiene; szyna zwrotnicza, zwrotówka (kol.).
Weichenschwelle (Wechselschwelle) p. Schwelle.
Weichensignal p. Signal.
Weichensignallaterne; latarnia sygnałowa zwrotnicy (kol.).
Weichenspitze (Weichenzunge) p. Zunge.
Weichenständer (Weichenbock) p. Wechselständer.
Weichenstelle; rozjazd (kol.).
Weichenstellung p. Wechselstellung.
Weichenverbindungsstange p. Wechselverbindungsstange.
Weichenverschluß p. Wechselverschluß.
Weichenwächter; zwrotniczy (kol.).
Zentral —; zwrotniczy centralny, ustawiacz zwrotnic centralnych.
Weichenzugstange p. Wechselzugstange.
Weichenzunge (Wechselzunge) p. Zunge.
Weichfloß (weiches Floß, luckiges Floß); surowizna miękka, ciągnąca się, porowata (met.).
Weichheit; miękkość.
Weichlot p. Schnellot.
Weichlöten; lutować (spajać) miękko, lutować (spajać) na miękko (met. techn.).
Weichmangan (Weichmanganerz) p. Pyrolusit.
Weichstein p. Topfstein.
Weichtier (Molluske); mięczak (geol.).
Weichzerrennen; fryszowanie (uszczerzanie) rafinowanej surowizny (met.); p. Hartzerrennen, Zerrennen.
Weilarbeit (Verweilarbeit) p. Zustandarbeit.
Weingeist; spirytus, wyskok winny, alkohol etylowy (chem.) p. Alkohol.
Weingeistfirnis p. Firnis.
Weingeistthermometer; termometr alkoholowy (fiz.).
Weingelb (von Farbe); barwy winnej, winny (min.).
Weise- und Monski-Pumpe; pompa systemu „Weise-Monski" (maszyn. górn.).
Weiß; biały.
Weißahorn (Bergahorn); jawor, klon jaworowy.
Weißantimonerz p. Weißspießglanzerz.
Weißarsenikerz (Arsenit, Arsenolith, Arsenikblüte, oktaëdrische Arsenikäsäure); arsenit, arsenolit, arszenik biały, pokwit arsenikalny (min.).
Weißarseniknickel p. Rammelsbergit.
Weißblech (verzinntes Eisenblech); blacha biała, pobielana, cynowana.
— **mit Hochglanz** (Glanzblech); blacha biała połyskująca.
mattes —, (Mattblech, Ternblech, mattweiß verzinntes Eisenblech); blacha biała matowa, blacha ciemnobiała.
Weißblechtafel; arkusz blachy białej (matr.).
Weißblechware; towar blacharski, wyrób z blachy białej.
Weißbleierz (Cerussit, diprismatischer Bleibaryt); ceruzyt, ołów biały, ołowiak biały, biała ruda ołowiana (min.).
Weißbuche (Hagebuche); grab, grabina.
Weißeisen; 1) p. Roheisen (grelles); 2) p. Roheisen (gefeintes) (met.).

Weißen (des Roheisens) p. Weißmachen (des Roheisens).
Weißerz (silberhaltiger Arsenopyrit); piryt biały arsenowy, arsenopiryt biały (min.).
Weißgiltigerz (lichtes Weißgiltigerz); tetraedryt srebrny, frajbergit, białokrusz, srebro białe, białomiedziak popłatny (min.).
dunkles — p. Silberfahlerz.
Weißglühend; rozżarzony do białości (hut. mech.).
— **machen;** rozżarzyć do białości.
Weißglühhitze (Weißglut) p. Glühhitze.
Weißgülden (Weißgiltigerz) p. Weißgiltigerz (dunkles), Silberfahlerz.
Weißguß p. Weißmessing.
Weißit; weisyt (min.).
Weißkupfer (Argentan) p. Neusilber.
Weißkupfererz (Kupfereisenkies); ruda miedzi biała (min.).
Weißlot p. Schnellot.
Weißmachen (Weißen, Feinmachen, Feinen, Affinieren, Raffinieren, Hartzerrennen, Bödenmachen) des Roheisens; bielenie (rafinowanie) surowizny (met.).
Weißmachen (Nachlassen, Tempern) des Stahls; miękczenie (odhartowanie, odwęglanie) stali (met.).
Weißmessing (Weißguß); mosiądz biały (met.).
Weißmetall; metal (stop) biały (antymon, ołów, miedź, cynk, cyna).
Weißnickelerz (Weißnickelkies) p. Rammelsbergit.
Weißofen p. Feineisenfeuer.
Weißpinsel (Maurerpinsel) p. Pinsel.
Weißsieden (Sieden, Lorieren) des Silbers, der Münzplatten; wygotowanie (wywarzenie) na biało (met. techn.).
Weißspiegel (das normale Spiegeleisen); surowiec zwierciadlisty biały (met.).
Weißspießglanzerz (Weißspießglanz, Weißspießglaserz, Weißantimonerz, Spießglanzblüte, Antimonblüte, Valentinit, prismatischer Antimonbaryt); walentynit, kwiat antymonu, antymon biały (min.).
Weißspießglaserz p. Weißspießglanzerz.
Weißstein (weißer Granulit); biały kamień, białoskał, bielec, granulit biały (geol.).
Weißstein (weißer Konzentrationsstein, weißer Kupferstein); matta miedziana (kamień miedziany, lech miedziany) biała (met.).
Weißstrahl (strahliges Roheisen) p. Roheisen (strahliges).
Weißsylvanerz (Weißtellur, Weißtellurerz, Gelberz, Müllerin, Tellurgoldsilberblei); mylleryn, telur biały, ruda żółta (min.).
Weißtanne (Edeltanne); jodła biała, szlachetna.
Weißtellur p. Weißsylvanerz.
Weisung; zlecenie, rozkaz, wskazówka.
Weite (Weitung); szerzyzna, komora (górn.).
Weiterbeförderung; przewóz, (transport) dalszy.
Weiterteufen p. Nachteufen.
Weitmaschig; wielkooczkowy, o dużych oczkach.
Weitspurig; szerokotorowy.
Weitung (Weite); szerzyzna, komora (górn.).
Weitungsbau (Kammerbau); odbudowa szerzyznowa, komorowa (w soli, gipsie i t. d.) (górn.).
Wellbaum p. Welle.
Wellblech (gewelltes Blech); blacha falowana, falista (met. techn.).
Wellblechdach; dach z blachy falowanej, falistej (bud.).
Wellblechlutte (Wetterlutte aus Wellblech); lutnia z blachy falistej (górn.).
Welldaumen p. Hebedaumen.
Welle (Wellbaum, Wellenbaum, Weller, Achse); wał (maszyn.).
biegsame —; wał giętki.
Brems —; wał hamulczy, hamulcowy, wał hamulca.
Druck —; wał odporowy.
gekröpfte —, (gebrochene —, Kropfachse); wał wykorbiony, kolankowy, łamany, kolano korbowe.
Hammer —, (Daumen —); wał młotowy, wał młota.
Hauptantriebs —; wał napędny główny.
hohle —; wał wydrążony.
liegende —, (horizontale —, Horizontal —); wał leżący, poziomy.
komprimierte —; wał stłaczany.
Kurbel —, (Kurbelachse); wał korbowy, oś korbowa.

Mittel —, (Mittelstück der Welle); wał pośredni p. Mittelstück.
oszillierende —; wał wahadłowy.
stehende —, (vertikale —, Vertikal —, Ständerbaum); wał stojący, pionowy.
Steuerungs —; wał stawidłowy, wał stawidła.
Transmissions —, (Triebwerk —); wał napędny, pędniany, transmisyjny, przenoszący, przesyłający.
Trieb —; wał napędny, pędny, pędzący, główny, poruszający.
Turbinen —; wał turbiny.
verzahnte —; wał zębaty.
Zwischen —; międzywał, pośrodek.

Wellen elektrische —; fale elektryczne (el.).
— **stehende**; fale elektryczne stojące.

Wellenachse (Achse einer Welle); oś wału (maszyn.).

Wellenanzeiger (Detektor); wskaźnik fal (el.).

Wellenbewegung (wellenförmige Bewegung); ruch falowy (fiz.).

Wellendaum (Wellendaumen) p. Hebedaumen.

Wellenblech p. Wellblech.

Wellendolomit; dolomit falisty (geol.).

Wellendurchmesser; średnica wału (maszyn.).

Wellenerreger; wywoływacz fal (el.).

Wellenförmig; falisty.

Wellenförmiges Land; kraj (ziemia, teren) falisty (geol.).

Wellenförmige Bewegung p. Wellenbewegung.

Wellengeschwindigkeit; prędkość osi, wału (maszyn.) p. Geschwindigkeit.

Wellengewicht; ciężar wału (maszyn.).

Wellenhals; szyja (szyjka) wału (maszyn.).

Wellenkalk; wapień falisty (geol.).

Wellenkröpfung; wykorbienie wału (maszyn.).

Wellenkupplung (Kupplung zweier Wellen); sprzęgło wałowe, sprzęgło wałów (maszyn.) p. Kupplung.

Wellenlager (Wellager, Zapfenlager); 1) łożysko wału; 2) walnica czopowa (panwie w których pionowo obraca się czop wału) (maszyn.).

Wellenlänge; 1) długość wału (maszyn.); 2) długość fali (el.).

Wellenleitung (Wellentransmission); przenośnia (transmisja) wałowa, przewód ruchu wałowy (maszyn.).

Wellenlinie; linja falista, krzywa falista (el.).

Wellenmesser; falomierz (el.).

Wellenstrom; prąd falisty, tętniący (el.).

Wellentelegraphie; telegrafja falista, telegrafja falami elektrycznemi (el.).

Wellentheorie; teorja fal (fiz.).

Wellenwicklung; nawinięcie faliste, nawój falisty (el.).

Wellenzapfen (Wellzapfen); czop wału (maszyn.).

Wellkamm (Welldaumen) p. Hebedaumen.

Wellkranz (Wellenkranz, Wellring); pierścień wałowy, pierścień wału (maszyn.).

Wellkranz (Daumenkranz, Hebekranz) auf der Hammerwelle; ramiennik (maszyn. hut.).

Wellrad p. Rad an der Welle.

Wellrohr; rura falowana, płomienica falowana (maszyn.).

Wellrohrkessel; kocioł z rura falowaną, kocioł o płomienicy falowanej (maszyn.).

Wellzapfen p. Wellenzapfen.

Welsche Praktik; praktyka włoska (mat.).

Weltauge p. Hydrophan.

Weltgegend; strona świata.

Wendebock (b. Feldgestänge) p. Wendedocke.

Wendedocke (Wendedogge, Wendebock) beim Feldgestänge; gibaczka (u ciągadeł polnych) (maszyn. górn.).

Wendeherd (Kippherd, eine Art Einkehrherd); stół płóczkowy obrotowy (sort.) p. Herd.

Wendekreis; 1) zwrotnik (astr.); 2) koło zwrotowe (mech.).
— **des Krebses**; zwrotnik raka.
— **des Steinbockes**; zwrotnik koziorożca.

Wendelatte p. Reversionslatte.

Wendelbaum p. Treibwelle 1).

Wendelbohrer p. Kurbelbohrer.

Wendelibelle (an beiden Seiten geschliffene und geteilte Libelle); libela zwrotna podwójna, rewersyjna (miern.).

Wendeltreppe p. Treppe.

Wendeplatte (Drehplatte, Wechselplatte, Förderplatte); płyta (pomost) zwrotnicza, rozjazdowa (górn.).

Wendeplatz; miejsce rozjazdowe (górn.).

Wendepol; 1) biegun zwrotowy (mech.); 2) biegun zwrotny, pomocniczy (el.).
Wendepunkt; punkt zwrotny, punkt zwrotu.
Wendescheibe; 1) p. Distanzsignalscheibe; 2) tarcza zwrotna, krążek zwrotny (miern.).
Wendescheibenlaterne p. Distanzsignallaterne.
Wendewalzwerk p. Reversierwalzwerk.
Wengener-Schiefer; łupek wengeński (geol.).
Wenlock-Stufe; piętro wenlockie (sylur górny) (geol.).
Werfen (wirken) b. d. Sprengarbeit; działać, skutkować, targać (górn.).
die Schüsse —; naboje działają, skutkują, są skuteczne.
zu Bruche —; wybrać (odbudować) filar z załamem.
Werfen (einen Haken werfen); fałdować się, zaginać się, zakrzywiać się, tworzyć hak (o pokładach) (geol.).
Werfen (sich werfen) von Gängen; zanurzać się, zapadać (geol.).
Werfen von Brüchen p. Werfen zu Bruche.
Werfener-Schichten; warstwy werfeńskie (geol.).
Werfener-Schiefer; łupek werfeński (geol.).
Werg p. Putzwerg.
Werk; 1) czyn, uczynek; 2) dzieło; 3) budowa, mechanizm, ustrój, maszynerja; 4) zakład, fabryka; p. Bergwerk, Hüttenwerk, Eisenwerk, Kohlenwerk, Salzwerk i t. d.; 5) praca mechaniczna; 6) p. Sinkwerk; 7) p. Werkblei.
Werk (Periode vom Füllen bis zur völligen Entleerung der Sole durch Versieden und das dabei gewonnene Salz); okres warki, warka (warzel.).
Werkaussprengung; wystrzelanie ługowni, wykonanie komory, szerzyzny ługownianej (przez odstrzelenie i usunięcie filarów) (soln.).
Werkausteilung (Wahl der Punkte zur Anlegung der Sinkwerke); rozkład ługowni (soln.).
Werkbank (Arbeitstisch, Werktisch); warstat (warsztat), stół roboczy.
Werkblei (Rohblei, Werk) p. Blei.
Werkführer (Werkmeister); zawiadowca (kierownik) ruchu, kierujący (wyrobnią) warsztatem, starszy czeladnik, werkmistrz.
Werksarbeit p. Bergarbeit.
Werksatz (Dachwerksatz); więźba dachu, wiązanie dachowe (bud.).
Werksäuberung; czyszczenie ługowni (soln.).
Werksbetrieb; prowadzenie (utrzymywanie) zakładu (górn. hut.) p. Betrieb.
Werkshimmel (Himmel, Decke der Sinkwerke); strop (niebo) ługowni (soln.).
Werksinspektion; inspekcja zakładu, kopalni.
Werksleiter; kierownik (zawiadowca, naczelnik) zakładu.
Werksleitung; kierownictwo, (zawiadowstwo, zarząd) zakładu.
Werksofen (Werksofen); chodnik (piec) ługowniany, chodnik (piec) w ługowniach (soln.).
Werksrechnung; rachunek zakładowy (górniczy, hutniczy i t. d.).
Werkssohle (Sohle des Sinkwerkes); spodek (spód, podłoga) ługowni.
Werkstatt (Werkstätte, Werkstelle); pracownia, warstat, warsztat (techn.).
Werkstättengeleise p. Geleis.
Werkstättenschnur; sznur warsztatowy.
Werkstein (Werkstück, behauener Stein) p. Stein.
Werksteinverband; wiązanie ciosowe (bud.).
Werkstelle p. Werkstatt.
Werkstück (Werkstein) p. Stein.
Werksulmen (Ulmen, Seitenbegrenzungen der Sinkwerke); boki (ściany, ociosy) ługowni (soln.).
Werksveröffnung (Vorrichtung . der Sinkwerke); zakładanie (przygotowanie, otwarcie) ługowni (soln.) p. Veröffnung.
Werksverwässerung p. Verwässerung der Salzlager.
Werkswächter; stróż (wartownik) zakładowy.
Werktag (Arbeitstag); dzień powszedni, roboczy.
Werktisch p. Werkbank.
Werkzeichen p. Fabrikszeichen.
Werkzeug; narzędzie, naczynie, przybory (techn.) p. Gezähe.
Werkzeugkasten; skrzynka narzędziowa, przybornica.

Werkzeugmaschine p. Maschine.
Werkzeugstahl; stal narzędziowa.
Werkzeugtasche; torba narzędziowa, torba na narzędzia.
Werkzink (Tropfz'nk) p. Rohzink.
Wermut (Wermutkraut); piołun.
Wermutkrautpulver (Wermutpulver) zur Denaturierung des Salzes; proszek piołunowy (matr.).
Wernerit p. Skapolith.
Wernsdorfer Schichten; warstwy wernsdorfskie (geol.).
Wertigkeit chemische; wartościowość chemiczna (chem.).
Wertschätzung; szacowanie (oszacowanie) wartości.
Wertsendung; posyłka wartościowa.
Wertverminderung; zmn'ejszenie wartości, strata na wartości (towaru).
Wertzuwachs; przyrost wartości.
Wesersandstein; piaskowiec wezerski (geol.).
Westfalit; westfalit (materjał wybuchowy) (górn.).
Weston-Element; stos (ogniwo, element) Westona (el.).
Wetter (Grubenluft, gew. im pl. die Wetter); powietrze (wiatry, wyziewy rozpary) kopalniane (górn.).
ausziehende —; powietrze wypływające, wyciągające.
böse — (giftige —); powietrze złe, niebezpieczne, puch.
brandige — (Brand —); powietrze pożarne, płonące, palne.
einziehende —; powietrze wpływające, wpadające, wciągające.
faule —; powietrze stęchłe.
frische —; powietrze świeże, czerstwe.
giftige — p. Wetter böse.
gute —; powietrze dobre.
matte —; powietrze mdłe, duszące, zaduch.
schlagende — (feuriger Schwaden, Schlagwetter); powietrze wybuchające, zapalne, trujące, zabójcze.
schlechte —; powietrze złe.
schwere —; powietrze ciężkie.
stickende — (schwadichte —, Stickluft, Schwaden); powietrze duszne, duszące, czad.
tote — (ohne Wetterzug); powietrze duszne, nieprzewiewne.
Umsetzen der —; zmiana prądu powietrza.
Wetterabteilung (im Schachte) p. Wettertrumm.
Wetterabzug (Wetterauszug); odpływ (wypływ) powietrza (górn.).
Wetterabzugsstrecke (Abzugsstrecke, Ausziehstrecke, Wetterstrecke); chodnik powietrzny, wydychowy (górn.).
Wetteranalyse; rozbiór powietrza, analiza powietrza (chem. górn.).
Wetteraufhauen (Wetteraufhieb, schwebende Wetterabzugsstrecke); chodnik powietrzny stropowy, wznoszący się, dowierzchni (górn.).
Wetteraufhieb p. Wetteraufhauen.
Wetteraufseher p. Wettersteiger.
Wetterausziehschacht p. Wetterschacht.
Wetterausziehstollen (Wetterstollen); sztolnia powietrzna (górn.).
Wetterauszug p. Wetterabzug.
Wetterbedarf; zapotrzebowanie powietrza.
Wetterbeschaffenheit; jakość (stan, skład) powietrza (górn.).
Wetterbeständig p. Wetterfest.
Wetterbewegung; ruch powietrza, cyrkulacja powietrza.
Wetterbläser (Bläser, schlagende Wetter in ihrer Entwicklung); wydmuch gazowy, fontanna gazowa, fukacz (górn.).
Wetterbläser (blasender Ventilator, Blaseventilator); wentylator (przewietrznik) tłoczący (maszyn. górn.).
Wetterblende p. Blende (Wetterverschalung).
Wetterbohrloch; otwór powietrzny, przewiewny (górn.).
Wetterbrücke (Wetterkreuzung); pomost (mostek) powietrzny (do przepuszczenia dwóch strumieni powietrza nad sobą) (górn.).
Wetterdach (Schirmdach); daszek.
Wetterdamm; tama powietrza (górn.).
Wetterdamm (Explosionsdamm); tama przeciwwybuchowa (górn.).
Wetterdicht; nieprzepuszczający powietrza, szczelny.
Wetterdurchhieb (Wetterdurchschlag, Wetterschlag); przebitka (przecinka, przełom) powietrzna, wentylacyjna.
Wetterdurchschlag p. Wetterdurchhieb.

Wetterdynamit; dynamit powietrzny (górn.).
Wetterdynammon; dynammon powietrzny (mat. wybuch. bezpieczny).
Wettereintrittschacht p. Wettereinziehschacht.
Wettereinziehschacht (Wettereintrittschacht, Einfallschacht, einziehender oder einfallender Wetterschacht); szyb wciągający, wdychowy (górn.).
Wettereinziehstollen; sztolnia wciągająca, wdychowa (górn.).
Wetteresse (Wetterkamin, Wetterturm); komin powietrzny (górn.).
Wetterfahne; chorągiewka (wiatrowa), wiatroskaz.
Wetterfahrt (im Bergversatz); chodnik powietrzny, chodnik w podsadzce (górn.).
Wetterfang (Wetterhut, Windfang, Windfaß); wiatrochwyt, hełm powietrzny, skrzynka powietrzna.
Wetterfest (wetterbeständig); niewietrzejący, niezwietrzały.
Wetterfocher (Focher, Handventilator); wentylator (przewietrznik) ręczny, młynek (maszyn. górn.).
Wetterfocherer (Wetterjunge); młynkowy, wietrzacz, przewietrzacz.
Wetterführung (Wetterhaltung, Wetterlosung, Wetterlösung, Wetterversorgung, Grubenventilation); przewiew, wietrzenie (przewietrzanie, wentylacja) kopalni (doprowadzanie powietrza do kopalni i rozprowadzanie tegoż po kopalni) (górn.).
abfallende —; p. blasende Wetterführung.
aufsteigende —; p. saugende Wetterführung.
blasende —; przewietrzanie tłoczące, wentylacja tłocząca, nawietrzanie.
künstliche —; przewiew sztuczny.
natürliche —; przewiew naturalny, samoistny.
saugende —; przewietrzanie ssące, wentylacja ssąca, wywietrzanie.
Wettergardine (Wettertuch); zasłona powietrzna (na drzwiach przybita) (górn.).
Wettergeschwindigkeit; chyżość, prędkość (strumienia) powietrza.
Wetterglas p. Barometer.
Wetterhaltung p. Wetterführung.
Wetterherd p. Wetterofen.
Wetterhut p. Wetterfang.
Wetterindikator; indykator (wskaziec) powietrzny, gazowy (gazu kopalnianego) (górn.).
Wetterjunge p. Wetterfocherer.
Wetterkanal; kanał powietrzny.
Wetterkarte p. Wetterriß.
Wetterkreuz; krzyż powietrzny (łaty skrzyżowane, oznaczające złe powietrze w kopalni) (górn.).
Wetterkreuzung p. Wetterbrücke.
Wetterlade; wentylator (przewietrznik) skrzynkowy, skrzynia wentylacyjna (górn.).
Wetterlampe p. Sicherheitslampe.
Wetterlehre; nauka o przewietrzaniu, o wentylacji kopalni (górn.).
Wetterloch p. Luftloch (Luftschacht).
Wetterlosung (Wetterlösung) p. Wetterführung.
Wetterlosungsmaschine p. Wettermaschine.
Wetterlosungsschacht p. Wetterschacht.
Wetterlotte (Wetterlutte); lutnia powietrzna, przewiewna, wiatrowód (górn.).
Wettermangel p. Wetternot.
Wettermann; dozorca powietrzny (górn.).
Wettermaschine (Ventilationsmaschine) p. Ventilator.
Wettermenge; ilość powietrza.
Wettermeßstation (Wetterstation), p. Wetterstation.
Wettermessung; pomiar powietrza (prędkości strumienia powietrza).
Wettermotor; motor powietrzny, wentylacyjny (maszyn. górn.).
Wetternot (Wetternötigkeit, Wettermangel); niedostatek (brak) powietrza (górn.).
Wetternötig; potrzebujący, wymagający (zdrowego) powietrza.
— **sein;** potrzebować (zdrowego) powietrza, przewiewu, wentylacji.
Wetterofen (Wetterherd, Wetterrost); piec powietrzny, ciągowy, przewiewny (górn.).
Wetterort p. Wetterstrecke.
Wetterpaß (Wetterrösche); drożyna powietrzna (górn.).
Wetterprelle; odbojnica (odrzutnia) powietrzna (górn.).
Wetterpumpe p. Wettersatz.

Wetterquerschlag; przekop powietrzny, poprzecznia powietrzna (górn.).

Wetterrad (Rotationswetterpumpe); koło powietrzne (przewietrznik, wentylator) (maszyn. górn.) p. Ventilator.

Wetterriß (Wetterkarte); mapa powietrzna, mapa krążenia powietrza, mapa przewiewu (górn.).

Wetterrösche; drożyna powietrzna (górn.).

Wettersaige p. Wetterseige.

Wettersatz (Wetterpumpe); maszyna (pompa) powietrzna, wiatrowa (maszyn. górn.).

Harzer — (Wettertrommel); maszyna powietrzna harceńska, trąba wiatrowa.

Wettersauger (saugender Ventilator, saugende Wettermaschine) p. Ventilator.

Wetterschacht (ausziehender Wetterschacht, Windschacht, Luftschacht); szyb powietrzny, przewiewny, wentylacyjny (górn.).

ausziehender — (Wetterausziehschacht, Ausziehschacht, Auszugschacht); szyb wyciągający, wydychowy, powietrzny.

einziehender — (einfallender Wetterschacht, Wettereintrittsschacht, Wettereinziehschacht, Einziehschacht, Einfallschacht); szyb wciągający, wdychowy.

Wetterschachtabschluß; zamknięcie szybu powietrznego, wentylacyjnego (górn.).

Wetterscheider (Scheider); przegroda powietrzna (górn.).

Wetterschlag; 1) p. Wetterquerschlag; 2) Wetterdurchhieb; 3) p. Wetterverschalung.

Wetterschleuse p. Luftschleuse.

Wetterseige (Wetterführungskanal); kanał powietrzny, wiatrowód (górn.).

Wettersiegenit; siegenit powietrzny (materjał wybuchowy).

Wettersohle; poziom powietrzny, piętro powietrzne (górn.).

Wettersohlenort; chodnik powietrzny (górn.).

Wetterstammbaum (worauf die sämtlichen Teilströme mit der Stärke der Belegschaft und der Wettermenge in Kubikmetern angegeben sind); drzewo powietrzne, pień powietrzny (górn.).

Wetterstation (Wettermeßstation); stacja powietrzna, stacja pomiaru powietrza (górn.).

Wettersteiger (Wetteraufseher); stygar (sztygar, dozorca) powietrzny, wiatrowy (górn.).

Wetterstein-Kalk; wapień wettersztyński (geol.).

Wetterstollen; sztolnia powietrzna.

Wetterstrecke (Wetterort); chodnik powietrzny (górn.).

ausziehende — (Wetterabzugsstrecke, Abzugsstrecke, Ausziehstrecke, Auszugstrecke, Wetterstrecke); chodnik wyciągający, wydychowy.

einziehende — (Wetterzuleitungsstrecke); chodnik wciągający, wdychowy.

Wetterstrom (Wetterzug); prąd (strumień) powietrza (górn.).

ausziehender —; prąd powietrza wyciągający, wypływający.

einziehender — (frischer —); prąd powietrza wciągający, wpływający, świeży.

Wetterteilung (Wetterverteilung); rozdział (prądu) powietrza (górn.).

Wettertragewerk (Wetterkreuzung) p. Wetterbrücke.

Wettertrommel p. Wettersatz (Harzer —).

Wettertrommel (Windtrommel, kleiner Zentrifugalventilator für Handbetrieb); wentylator (przewietrznik) ręczny (maszyn. górn.).

Wettertrumm (Wetterabteilung) im Schachte; przedział powietrzny, wentylacyjny.

Wettertür; drzwi powietrzne, przewiewowe, przewiewne (górn.).

Wetterturm p. Wetteresse.

Wetterüberhauen; pochylnia (droga, przebitka) powietrzna, pochylnia wentylacyjna (górn.).

Wetterverschalung (Wetterverschlag, Wetterblende); przepierzenie powietrzne, przegroda powietrzna.

Wetterverschlag p. Wetterverschalung.

Wetterversorgung (Wetterführung); dostarczenie świeżego powietrza, zaopatrzenie kopalni w świeże powietrze, przewietrzanie, przewiew, wentylacja (górn.).

Wetterverteilung p. Wetterteilung.

Wettervorhang; zasłona powietrzna, przepona powietrzna (górn.).
Wetterwechsel (Wetterführung); wymiana powietrza, przewietrzanie, wentylacja (górn.).
Wetterweg; 1) p. Wetterzug; 2) p. Wetterstrecke.
Wetterwirtschaft; gospodarka powietrzna, rozrządzanie powietrzem (górn.).
Wetterzirkulation (Ventilation); krążenie powietrza, obieg powietrza, przewietrzanie, wentylacja (górn.).
Wetterzug (Wetterstrom); przewiew, przeciąg, ciąg powietrza, prąd (strumień) powietrza (górn.) p. Wetterstrom.
natürlicher —; przewiew naturalny, przyrodzony, samoistny.
Wetterzug (Wetterabteilung) p. Wettertrumm.
Wetterzüge (beim absätzigen Strebbau); przecinki (dróżki) powietrzne (górn.).
Wetterzuleitungsstrecke p. Wetterstrecke (einziehende).
Wetterzunge; język (regulator) powietrzny (górn.).
Wetterzünder (Wetterzündschnur) p. Sicherheitszünder.
Wetzkopf p. Schrämhammer.
Wetzschiefer (Wetzstein); łupek szlifierski (geol.).
Wetzstein; 1) p. Wetzschiefer; 2) p. Schleifstein.
Wheatstonesche Brücke; mostek Wheatstone'a (el.).
Whewellit; wewelit, szczawian wapnia (min.).
Whipper p. Wipper.
Whitamit p. Withamit.
White- et Grantsche - Fangvorrichtung; łapadło (chwytacz, samochwyt, spadochron) Whita i Granta (maszyn. górn.).
Whiting-Förderverfahren (der Treibscheibe wird eine Gegenscheibe vorgeschaltet); sposób wyciągania Whitinga (maszyn. górn.).
Whitneyit; witneit (min.).
Wichtisit (Wichtyn); wichtyzyt, wichtyn (min.).
Wickeleisenmaschine; zwijarka (walcownictwo żelaza).
Wickelhaspel; kołowrót nawijalny (maszyn. górn.).
Wicklung (Wickelung); uzwojenie, nawinięcie, nawój (el.).
Anker —; uzwojenie twornika.
Einlochanker —; uzwojenie dwuwskrośne.
gemischte —; uzwojenie mieszane.
induktionsfreie —; uzwojenie nieindukcyjne.
primäre —; uzwojenie pierwotne.
Ring —; uzwojenie napierścienne, pierścieniowe.
Schleifen —; uzwojenie pętlicowe.
sekundäre —; uzwojenie wtórne.
Trommel —; uzwojenie bębnowe, nabębenne.
Wicklungsabteilung; oddział uzwojenia (el.).
Wicklungsanordnung; układ uzwojenia (el.).
Wicklungsart; rodzaj uzwojenia (el.).
Wicklungsdraht; drut uzwojeniowy (el.).
Wicklungselement; działka uzwojenia (el.).
Wicklungsfläche; powierzchnia uzwojenia (el.).
Wicklungshöhe; wysokość uzwojenia, nawinięcia (el.).
Wicklungsmaterial; materjał uzwojenia (el.).
Wicklungsschritt; skok uzwojenia, poskok (el.).
Wicklungsteilschritt; część skoku uzwojenia (el.).
Wicklungstiefe; głębokość uzwojenia (el.).
Widder; taran, baran.
hydraulischer —, (Stoßheber); taran wodny, hydrauliczny (fiz.).
Widerlage; 1) p. Nebenpfeiler; 2) p. Widerlager.
Widerlager; 1) wspora; 2) wspornica sklepienia, węzgłowie, nasadnik (bud.). p. Kämpfer; 3) p. Landpfeiler.
Widerlagsmauer; mur przyczółkowy, węzgłowiowy, oporowy (bud.).
Widersinnig (widersinnisch); nieprawidłowy, lewobieżny, wsteczny, opaczny (miern.).
Widersinnisch fallend; nachylony nieprawidłowo, przeciwnie, odchylony (geol.).
Widersinniggang (widersinnisch-fallender Gang) p. Gang (widersinniger).
Widerspruch; 1) opór, sprzeciwianie się; 2) sprzeczność.
Widerstand; opór, opornik (mech. el.).
äußerer —; opór zewnętrzny.
Bahn —; opór toru.

Bewegungs —; opór ruchu.
elektrischer —; opór elektryczny.
hydraulischer —; opór hydrauliczny.
induktionsfreier —; opór nieindukcyjny.
induktiver —; opór indukcyjny, reaktancja.
innerer —; opór wewnętrzny.
kritischer —; opór krytyczny, obezprądniający.
magnetischer —; opór magnetyczny.
Neben —; opór szkodliwy.
Nutz —; opór pożytkowy, użytkowy, użyteczny.
ohmscher —; opór omowy, omiczny.
Reibungs —; opór tarcia.
Roll —; opór toczenia się.
scheinbarer —; opór rzekomy, pozorny.
spezifischer —; opór właściwy, gatunkowy.
Trägheits —; opór bezwładności.

Widerstandsänderung; zmiana oporu.
Widerstandsband; taśma oporowa, oporna (el.).
Widerstandsbrücke; mostek oporowy, mostek dla oporu (el.).
Widerstandsdraht; drut oporowy.
Widerstandseinheit; jednostka oporu, oporostka (el.).
Widerstandsetalon; wzorzec (wzór) oporu (el.).
Widerstandsfähigkeit; opór, oporność, odporność.
Widerstandsfläche; pole wytrzymałości.
Widerstandskapazität; pojemność oporu (el.).
Widerstandskasten; skrzynka oporowa, opornikowa (el.).
Widerstandskoeffizient; spółczynnik oporu, opór gatunkowy, właściwy (el.).
Widerstandskraft (widerstehende Kraft); siła odporna (mech.).
Widerstandsmesser; omomierz, ommetr (el.).
Widerstandsmessung; pomiar oporu, mierzenie oporu (el.).
Widerstandsmoment p. Moment.
Widerstandsregulator; miarkownik oporu (el.).
Widerstandsrolle; cewka (krążek) oporowa, opornikowa (el.).
Widerstandsspirale; ślimacze opornikowe (el.).
Widerstandsspule; cewka oporowa, opornikowa (el.).
Widerstandsstufen; stopnie oporu (el.).
Widerstandszeiger; oporowskaz, oporomierz (el.).
Widerstrahl; promień odbity, refleks (fiz.).
Widmung; 1) przeznaczenie; 2) przypis, dedykacja.
Wieder-Schiefer (Wiedaer-Schiefer); łupki wiedajskie (geol.).
Wiederaufbau; odbudowa.
Wiederaufbauen; odbudować.
Wiederaufnahme des Verkehrs; przywrócenie ruchu.
Wiederbelungsvorrichtungen; przyrządy cucące (górn.).
Wiederherstellung; przywrócenie do pierwotnego stanu, naprawa, odnowienie, odrestaurowanie.
Wiege (eine Läutervorrichtung); kolebka (sort.).
Wiegen (Gewicht haben); ważyć.
Wiener-Sandstein; piaskowiec wiedeński (geol.).
Wienpahlsche Zündvorrichtung; przyrząd zapalczy Wienpahla (górn.).
Wiesenerz p. Raseneisenerz.
Wiesenmoor (Grünlandmoor, Möser); torfowisko łąkowe (geol.).
Wiesentorf (Grastorf); torf łąkowy (min. geol.).
Wilde Flut; wody dzikie (wody zbyteczne polami odchodzące) (górn. sort.) p. Pochflut, Herdflut.
Wilde Laugung p. Laugung.
Wilderstahl (wilder Stahl, Willerstahl, Willer); stal dzika, surowa, bardzo twarda, surowiec stalowy.
Wilderz (wildes Erz); ruda dzika (górn.).
Wildes Gestein; skała twarda (górn.).
Willemit (Wilhelmit, brachytyper Zinkbaryt); wilemit (min.).
Willer (Willerstahl); p. Wilderstahl.
Williamsit; wiliamsyt (min.).
Willfahren; zezwolić, przychylić się do żądania.
Willfahrung; zezwolenie, przychylenie się do żądania.
Wilult p. Vesuvian.
Wind (Gebläseluft); wiatr, dmuch, powietrze (hut.).
heißer —; wiatr gorący, powietrze gorące.

kalter —; wiatr zimny, powietrze zimne.
Windabbrand (beim Frischfeuer) p. Gichtzacken.
Windbehälter (Windregulator); zbiornik powietrzny, miarkownik (regulator) powietrzny, wiatrozbiór (maszyn. hut.).
Winddruck; ciśnienie (parcie) wiatru.
Winddüse p. Düse.
Winde (Lasthebemaschine); dźwigarka, dźwig, dźwignik, dźwignica, podnośnica, lewar, winda (maszyn.).
Dampf —; dźwigarka parowa.
englische —, (Schrauben —); dźwigarka angielska, śrubowa, lewar śrubowy.
Lauf —; dźwigarka przesuwowa, przesuwalna, wózkowa.
Pratzen —; dźwigarka dolnobierna.
Schacht —; dźwigarka szybowa wyciągowa.
Stand —; dźwigarka stała.
Stock —; dźwigarka górnobierna.
Wagen —; dźwigarka wozowa, lewar korbowy.
Windeinströmung; wlot powietrza.
Windeisen; pokrętka gwintnikowa, pokrętka do gwintnika (narz.).
Winden; 1) wyciągać, wciągać, dźwigać; 2) wić, kręcić.
Winderhitzer; 1) p. Kalorifer; 2) p. Winderhitzungsapparat.
Röhren — p. Röhrenapparat.
steinerner — p. Kammerapparat.
Winderhitzung p. Lufterhitzung.
Winderhitzungsapparat (Winderhitzer) bei Hochöfen; ogrzewak wiatru (hut.) p. Lufterhitzungsapparat.
Windfang p. Wetterfang.
Windflügel (einer Windmühle); skrzydła wiatraka (maszyn.).
Windform p. Form (Gebläseform).
Windfrischen (Windfrischprozeß); uszczerzanie (świeżenie, fryszowanie) wiatrowe (met.).
basisches —, (basischer Windfrischprozeß) p. Thomas-Gilchrist-Prozeß.
saures —, (saurer Windfrischprozeß); uszczerzanie sposobem Bessemera, bessemerowanie.
Windführung; przeprowadzenie wiatru (przepuszczenie wiatru rurami od miecha do pieca) (hut. kow.).
Windgang p. Wetterstrecke.
Windgewölbe (eines Schachtofens) p. Formgewölbe.
Windgöpel; kołowrót wiatrowy (maszyn. górn.).
Windheizapparat (bei Hochöfen) p. Winderhitzungsapparat.
Windkammer; 1) nadmuchnia (przy gruszkach bessemerowskich); 2) p. Windkessel.
Windkasten; 1) p. Windkessel; 2) p. Windsammelkasten.
Windkessel (Windkammer, Windkasten, Windraum, Luftkessel) einer Pumpe; kocioł powietrzny, wietrznik, dzwon powietrzny, bania powietrzna (maszyn.).
Druck —; kocioł powietrzny tłoczny.
Saug —; kocioł powietrzny ssawny.
Windklappe (eines Blasebalges oder Gebläses); klapa wietrzna, powietrzna, wietrznikowa (maszyn. hut.).
Windkraft; siła wiatru.
Windkreuze (Windverband); odwiatrowniki (bud. most.).
Windkunst; wywadniarka (pompa) wiatrowa (poruszana siłą wiatru) (maszyn. górn.).
Windladen; okiennica zewnętrzna.
Windleitung; przewód wiatru, wiatrowód, przewód dmuchowy (hut.).
Windleitungsrohr; (Windleitungsröhre); rura wiatrowa, wiatrociągowa (hut.).
Windloch; 1) p. Luftloch (Luftschacht); 2) p. Lichtloch.
Windlotte (Windlutte) p. Wetterlotte.
Windmenge (Windquantum); ilość wiatru, powietrza (hut.).
Windmesser (Anemometer); wiatromierz, anemometr (fiz. górn.).
Windmühle; wiatrak (maszyn.).
Windmühlenrad (zur Hebung der Sole in die Beete am Meere); koło wiatrakowe (soln.).
Windofen (Zugofen); piec ciągowy (piec z przedechami) (hut.).
Windpfeife; 1) rura powietrzna, przewiewowa (w tamach kopalnianych) (górn.); 2) p. Luftrohr (Luftabzugsrohr).
Windpressung (Pressung des Windes); 1) ciśnienie (wciskanie) wiatru; 2) zgęszczanie wiatru (maszyn. hut.).
Windquantum p. Windmenge.
Windrad (Windmühlenrad); koło wiatrakowe (maszyn.).
Windradgebläse p. Zentrifugalgebläse.

Windraum p. Windkessel.
Windregulator (bei Gebläsen oder Hochöfen) p. Luftregulator, Regulator
Windrohr (Windröhre); rura wiatrowa (hut.).
Windrose; róża powietrzna, róża wiatrów (przy podziale tarczy kompasowej na 16 części) (miern. górn.).
Windsammelkasten (Windsammlungskasten, Windkasten, Sammelkasten) bei Gebläsen; skrzynia wiatrowa, wiatrowpust (maszyn. hut.).
Windschacht p. Wetterschacht.
Windscheider p. Wetterscheider.
Windschief; wichrowaty, spaczony.
Windschiefe Linie; linia wichrowata (geom.).
Windseite (Gichtseite, Rührseite) beim Schachtofen oder Frischfeuer; strona podwietrzna, dowietrzna, przeciwwiatrowa (hut.).
Windseparation; separacja (oddzielanie, rozbiór) wiatrowa (sort.) p. Separation.
Windseparator; separator (oddzielacz) powietrzny (sort.).
Windstein (eines Hochofens); kamień przeciwwiatrowy, wiatrak (hut.).
Windstrebe; zastrzał przeciwwiatrowy, wiatrownica (bud.).
Windtrommel p. Wettertrommel.
Windung; 1) zwój (el.); 2) p. Schraubenwindung.
Windungsebene; płaszczyzna zwojowa (el.).
Windungsfläche; powierzchnia zwojowa (el.).
Windungsmethode; sposób uzwojenia, nawijania (el.).
Windungszahl; ilość zwojów (el.).
Windverband p. Windkreuze.
Windzacken (beim Frischfeuer) p. Gichtzacken.
Windzeiger (Windweiser); wiatroskaz.
Winkel; kąt (geom. fiz. mech. miern.).
anliegender —; kąt przyległy
Außen —, (äußerer —); kąt zewnętrzny.
Böschungs —, (natürlicher Böschungs —); kąt zesypu.
Brechungs —; kąt załamania.
Einfalls —; kąt padania.
einseitiger —; kąt jednostronny.
Elongations —, (Ausschlag —); kąt odchylenia.
gegenüberliegender —; kąt naprzeciwległy.
gestreckter —; kąt półpełny.
Höhen —, (Erhöhungs —); kąt wzniesienia.
innerer —; kąt wewnętrzny.
Komplement —; kąt dopełniający.
konkaver — (hohler —); kąt wklęsły.
Kontingenz —, (Berührungs —); kąt zetknięcia, kąt krzywizny.
konvexer —; kąt wypukły.
korrespondierender —; kąt odpowiedni.
Kreuzungs —; kąt skrzyżowania.
Neben — p. Supplementwinkel.
Neigungs —; kąt nachylenia.
Peripherie —; kąt obwodowy.
rechter —; kąt prosty.
reduzierter —; kąt zredukowany, sprowadzony.
Reflexions —, (Ausfall —); kąt odbicia (światła).
Reibungs —; kąt tarcia.
Richtungs —; kąt kierunkowy.
Scheitel —; kąt wierzchołkowy.
Seh —, (Gesichts —, optischer —); kąt optyczny.
spitzer —; kąt ostry.
stumpfer —; kąt rozwarty.
Supplement —, (Neben —); kąt spełniający, przyległy.
Tiefen —, (Senkungs —); kąt spadu, obniżenia.
Verdrehungs —; kąt skręcenia.
voller —; kąt pełny.
Voreilungs —; kąt wyprzedzenia, przyspieszenia, prześcigu, poprzedzenia.
Wechsel —; kąt naprzemianległy.
Zentri —; kąt środkowy.
— **im Halbkreise;** kąt w półkolu, kąt na średnicy.
Winkel (Winkelmaß); węgielnica, kątownica, węgielnik, kątownik (przyrząd do oznaczania kątów prostych) (miern.).
Anschlag —; węgielnik przykładny, węgielnica przykładna.
Kreuz —; węgielnik krzyżowy, węgielnica krzyżowa.
Wand —; węgielnik (kątownik) łożyskowy, ścienny.
Winkelamboß p. Amboß.

Winkelauftragen (das); nanoszenie kątów (miern.).
Winkelausgleichung; wyrównanie kątów (miern.).
Winkelband; 1) zawiasa kątowa; 2) p. Scheinhaken.
Winkelbeschleunigung p. Beschleunigung.
Winkelbestimmung; wyznaczenie kąta, pomiar kąta (miern.).
Winkelblech (Blechwinkel); blacha kątowa (met.).
Winkelbohrer (Eckenbohrer); korba wiertnicza, krawężna (narz.).
Winkelbuch (Winkelprotokoll); księga kątowa, protokół kątowy (miern.).
Winkeldoppelisolator; izolator kątowy podwójny (el.).
Winkeldübel; kołek kątowy (el.).
Winkeleisen (Eckeisen, eckiges Eisen, L-Eisen, Winkelschiene); kątownik, żelazo kątowe (met.).
gleichschenkliges —; kątownik równoramienny.
rundkantiges —; kątownik z brzegami zaokrąglonymi.
ungleichschenkliges —; kątownik nierównoramienny.
Winkelfehler; błąd kątowy, błąd kąta (miern.).
Winkelgeschwindigkeit p. Geschwindigkeit.
Winkelgetriebe koła zębate stożkowe (maszyn.).
Winkelgleichung; równanie kąta, równanie kątowe.
Winkelhaken (Winkelmaß) p. Winkel.
Winkelhalbierende (Winkelhalbierungslinie); współsieczna, dwójsieczna (geom.).
Winkelhebel; dźwignia kątowa, kolankowata (mech.) p. Hebel (Kniehebel.
Winkelinstrument; instrument kątomierniczy (miern.).
Winkelkopf p. Winkeltrommel.
Winkelkreuz; 1) węgielnica krzyżowa (miern.); 2) krzyż żylny (krzyżowanie prostokątne żył kurszcowych); 3) p. Kunstwinkel.
Winkelkreuzstunden; godziny krzyżowe (dwie godziny kompasu różniące się od siebie o 90°) (miern. górn.).
Winkellasche p. Lasche.
Winkelmaß; 1) miara kątowa, miara kąta; 2) p. Winkel.
Winkelmesser p. Transporteur.
Winkelmeßinstrument (Winkelinstrument); instrument kątomierniczy (miern.).
Winkelmeßmethode; sposób (metoda) pomiaru kąta (miern.).
Winkelmessung; pomiar kątów (miern.).
Winkelprisma; węgielnica pryzmatyczna, pryzmatowa (miern.).
Winkelprotokoll p. Winkelbuch.
Winkelpunkt (einer Leitung); punkt załomu, załom.
Winkelrad (Kegelrad) p. Rad.
Winkelrecht; 1) prostokątny; 2) prostopadły.
Winkelreibebohrer p. Bohrer.
Winkelrepetition; powtarzanie pomiaru kątów, repetycja kątów (miern.).
Winkelrohr; węgielnica rurowa (miern.).
Winkelrolle; krążek kątowy (el.).
Winkelschere p. Schere.
Winkelsparren (Gratsparren) p. Sparren.
Winkelspiegel; węgielnica zwierciadlana, zwierciadełkowa (miern.).
Winkelstation; 1) stacja kątowa; 2) stacja narożna.
Winkelstoßlade p. Stoßlade.
Winkelstreichmaß; znacznik kątowy, ukośnik (stol.); p. Streichmaß.
Winkelstück; kątnik, narożnik.
Winkelsumme; suma kątów (miern.).
Winkelteilung; podział kątowy, podział kąta (geom. miern.).
Winkeltrommel (Winkelkopf); węgielnica bębenkowa (miern.).
Winkelwert; wartość kątowa (miern.).
— **der Libelle;** wartość kątowa libeli, przewaga libeli.
Winkelzähne; zęby daszkowate (maszyn.).
Winklersches Schachtsignal; sygnał szybowy Winklera (górn.).
Winterstrom; prąd (powietrza) zimowy, strumień (powietrza) zimowy (górn.).
Wippe; 1) duga (drąg do poruszania ciężaru); 2) przełącznik huśtawkowy (el.).
Wipper (Whipper, Aussturzvorrichtung); wywrot (maszyn. górn.).

Wirbel; 1) wir (wiatru, wody); 2) kruczek, zakładka (u okna); 3) czop (kurka); 4) strzemionko (łańcucha mierniczego).

Wirbel (Gestängewirbel, Bohrwirbel) zum Fassen der Bohrstangen; obkrętka, okrętka, werbel (wierc. ziem.).

Wirbel (Seilwirbel, Seilbügel, Kappe); obkrętka (werbel) linowa (wierc. ziem.).

Wirbelströme (Foucaultströme) prądy wirowe, wichrzące (el.).

Wirbelstromverlust; strata (energii) wskutek prądów wirowych (el.).

Wirbelstück (beim Erdbohrer) p. Kopfstück.

Wirbelstück (Stellschraube) p. Nachlaßschraube.

Wirbelsturm; trąba powietrzna.

Wirbeltiere; zwierzęta kręgowe, kręgowce (geol.).

Wirkeisen; 1) p. Keilhaue; 2) p. Wirkmesser.

Wirken (bei der Sprengarbeit) p. Werfen.

Wirken (werken, werchen) p. Bauen (abbauen).

Wirker (Eisenwirker) beim Sinkwerksbetrieb p. Häuer.

Wirkerarbeit (Arbeit des Eisenwirkers) beim Sinkwerksbetrieb p. Häuerarbeit.

Wirkmesser (Wirkeisen); obcinacz, stróg kowalski (nóż do kopyt końskich).

Wirksam; skuteczny.

Wirkung; działanie, skutek, efekt.

Wirkungsart; sposób działania.

Wirkungsgrad; 1) stopień działania; 2) sprawność, wydajność; 3) skutek użyteczny.

Wirkungskreis; zakres działania.

Wirkungsweise; skutek działania, skuteczność.

Wirtel (Drehrolle, Stufenrolle, Stufenscheibe); wertel, szyszka, koło stopniowe (tok.).

Wirtschaftsgebäude; zabudowanie gospodarskie, budynek gospodarski (bud.).

Wischer; 1) wycior (pręt żelazny do oczyszczania rur płomiennych) (maszyn.); 2) zacieracz (do rysunku).

Wiserin; wizeryn (min.).

Wiserit; wizeryt (węglan wodny manganu) (min.).

Wismut; bismut, piaskokrusz (min.).

gediegen — (oktaëdrisches —); bizmut rodzimy.

Wismutbleierz p. Wismutsilber.

Wismutblende (Eulytin, Kieselwismut, Kieselwismutblende, Arsenikwismut, wismutisches Blenderz, dodekaëdrische Demantblende); eulityn, blenda bizmutowa (min.).

Wismutblüte (Wismutocker); ochra bizmutowa (min.).

Wismutbutter (Wismutchlorid); masło bizmutowe, chlorek bizmutowy (chem.).

Wismuterz; ruda bizmutowa (min.).

Wismutglanz (Bismutin, prismatischer Wismutglanz); błyszcz bizmutu, bizmutyn (min.).

Wismutglätte; glejta bizmutowa.

Wismutgold p. Maldonit.

Wismutit (Bismutit); bizmutyt, spat bizmutowy (min.).

Wismutkobalterz (Wismutkobaltkies) p. Kerstenit.

Wismutkupfererz p. Wittichit.

Wismutnickelkies p. Saynit.

Wismutnitrat (salpetersaures Wismut); azotan bizmutu (chem.).

Wismutocker p. Wismutblüte.

Wismutoxyd (Wismutrioxyd); trójtlenek bizmutu, tlenek bizmutawy (chem.).

Wismutsäure; kwas bizmutowy (chem.).

Wismutsilber (Wismutsilbererz, Silberwismutglanz, Silberwismuterz, Chilenit); srebro bizmutyczne, chilenit (min.).

Wismutsilikat p. Wismutblende.

Wismutspat p. Wismutit.

Wismutspirale; ślimacze bizmutowe (el.).

Wismuttelluret p. Tellurwismut, Tetradymit.

Wismutweiß; biel bizmutowa (chem.).

Wissenbacher-Schiefer; łupki wissenbachskie (geol.).

Wissenschaft; 1) umiejętność, nauka; 2) wiadomość.

Withamit (Whitamit); witamit (min.).

Witherit (diprismatischer Halbaryt); witeryt (min.).

Wittichenit p. Wittichit.

Wittichit (Wittichenit, Kupferwismuterz, Kupferwismutglanz, Wismutkupfererz); witychenit (min.).

Wochenlohn; płaca tygodniowa, zarobek tygodniowy.

Wog (Wogstrecke); chodnik wodny, odpływowy (górn.).
Wöhlerit; weleryt (min.).
Wohlfahrtseinrichtungen; urządzenia humanitarne.
Wohngebäude; budynek mieszkalny (bud.).
Wohnhaus; dom mieszkalny (bud.).
Wohnstube; izba mieszkalna.
Wohnung: mieszkanie, pomieszkanie.
Wohnungshygiene; hygiena mieszkania.
Wohnzimmer; pokój mieszkalny.
Wölben; sklepić, przesklepić (bud.).
Wölbfläche (innere Gewölbsfläche) p. Gewölbsleibung.
Wölbhöhe (Gewölbshöhe) p. Gewölbspfeil.
Wölbstärke p. Gewölbstärke.
Wölbstein p. Keilstein.
Wölbstütze; podpora sklepienia.
Wölbung; 1) sklepienie, łuk, wypukłość (bud.); 2) mazuch, sklepnik (przejście sklepione od czeluści do czeluści przy wielkim piecu) (hut.).
Wölbungslinie; linja sklepienna, obłączystość (bud.).
Wölchit (Antimonkupferglanz, prismatoidischer Dystomglanz); welchit, błyszcz antymonowo-miedziany (min.).
Woli; 1) p. Fimmel; 2) p. Eisensau.
Wolfabbrand (beim Frischfeuer) p. Aschenzacken.
Wolfachit; wolfachit (min.).
Wolfeisen (Wolfseisen) beim Frischfeuer p. Aschenzacken.
Wolfram (Scheel, Tungsteinmetall); 1) wolfram, tungsten (chem. met.); 2) p. Wolframit.
Wolframate (wolframsaure Salze); wolframiany (chem.).
Wolframbleierz p. Scheelbleierz.
Wolframerz; ruda wolframowa (min.).
Wolframin p. Wolframocker.
Wolframit (Wolfram, prismatisches Scheelerz); wolframit, szelin zżelaziony (min.).
Wolframlampe; wolframówka (el.).
Wolframocker (Wolframin); ochra wolframowa, tunstyt (min.).
Wolframoxyd (Scheeloxyd); tlenek wolframowy (chem.).
Wolframroheisen; surowiec wolframowy, surowizna wolframowa (met.).
Wolframsäure (Scheelsäure); kwas wolframowy (chem.).
Wolframsäureanhydrid (Wolframtrioxyd, Scheelsäureanhydrid); bezwodnik kwasu wolframowego (chem.).
Wolframsaure Salze (Wolframate); wolframiany (chem.).
Wolframstahl; stal wolframowa (met.)
Wolfsbergit p. Kupferantimonglanz.
Wolfsche Lampe; lampa Wolfa (górn.)
Wolfscher Magnetverschluß; zamknięcie magnetyczne Wolfa, p. Magnetverschluß.
Wolfsche Zündvorrichtung; zapalanie Wolfa (górn.).
Wolfseisen (Wolfeisen) p. Aschenzacken.
Wolfseite (eines Frischfeuers); ściana tylna (met.).
Wolfsfeuer (Luppenfeuer); dymarka (met.) p. Luppenfeuer.
Wolfsofen p. Stückofen.
Wolfsrachen (Fallfangschere, Kluppe mit zwei gezahnten Armen); wilk, chwytacz zębaty (wierc. ziem.) p. Fallfangschere.
Wolfstahl p. Rennstahl.
Wolger (Wulger, Schießwolger, Tonwulcher, Lettennudel, Schießnudel); przybitka (przysypka, nabojka) iłowa (górn.).
Wolkenachat; agat obłoczny (min.).
Wolkonskoit; wolchonskoit (miern.).
Wollastonit (Tafelspat, Schalstein, prismatischer Augitspat); wolastonit, spat tabliczkowy, warstwowiec (min.).
Wolnyn (Schwerspat); wolnyn (min.).
Wolskis Bohrwidder p. Bohrwidder.
Woodwardit; wodwardyt (min.).
Wootz (Wootzstahl, indischer Stahl); stal indyjska (met.).
Wörthit; wertyt (min.).
Wotanlampe; wotanówka.
Wragstein (schwach gebrannter Ziegel); cegła okopciałka, niedopałka (bud.).
Wuchtbaum p. Hebebaum.
Wulfenit p. Gelbbleierz.
Wulst; 1) p. Bund; 2) p. Falz; 3) wypukłość (nabrzmiałość) pokładu (geol.).
Wundererde sächsische p. Teratolith.
Wundersalz (Mirabilit) p. Glaubersalz.
Wunderscheibe (Wundertrommel); fenakistoskop, stroboskop.

Wünschelrute (Zauberrute, Glücksrute, Zwiesel); różdżka czarodziejska, wieszczbiarska, poszukiwawcza (górn.).
Wurf; rzut (mech.).
horizontaler —; rzut poziomy.
schiefer —; rzut ukośny.
vertikaler —; rzut pionowy.
Wurfbewegung; ruch rzutowy (mech.)
Wurfdamm; tama nasypowa (przeciwpożarna w kopalni) (górn.).
Würfel (reguläres Hexaëder); sześcian, kostka (geom. kryst.).
Würfel (beim Steinkohlenbergbau) p. Würfelkohle.
Würfelbau (bei erdigen Braunkohlen); odbudowa w kostki, odbudowa stropowo-kostkowa (górn.).
Würfeleisen (Roheisen in Würfeln); surowizna (surowiec) kostkowa.
Würfelerz p. Pharmakosiderit.
Würfelförmig; sześcienny, kostkowy.
Würfelkohle (Würfel); węgiel kostkowy, kostki (górn.).
Würfelsalpeter (Natronsalpeter); azotan sodowy (chem.).
Würfelspat p. Anhydrit.
Würfelstein (Borazit); boracyt, boran magnezji (min.).
Würfelsystem p. Kristallsystem.
Wurfkraft; siła rzutu (mech.).
Wurfschaufel (zum Wasserschaufeln); chlustak (górn.).
Wurfsieb p. Durchwurf.
Wurfweite; dalekość (przelot) rzutu (mech.).
Wurfwinkel; kąt rzutu (mech.).
Wurm; 1) robak; 2) czerw.
Wurmfraß (Wurmstich); czerwliwość, robaczliwość.
Wurmgetriebe; przewód ślimakowy.
Wurmkrankheit; choroba pasorzytnicza.
Wurmstich p. Wurmfraß.
Wurmstichig; czerwliwy, robaczliwy.
Wurstwagen (Mannschaftswagen für Lokomotivförderung); wóz okrakowy (górn.).
Wurtzit; wurcyt (min.).
Wurzel; 1) korzeń; 2) pierwiastek (mat.).
— **ausziehen**; wyciągać pierwiastki, pierwiastkować.
Wurzel der Gleichung; pierwiastek równania (mat.).
Wurzel der Spitzschiene p. Zungenwurzel.
Wurzelexponent; wykładnik pierwiastkowy (mat.).
Wurzelplatte (Wurzelstock) des Wechsels; osada iglicy (kol.).
Wurzelzeichen; znak pierwiastkowy (mat.).
Wüste; puszcza, pustynia, step (geol.).
Wüste Grube; kopalnia pusta, opustoszała, opuszczona (górn.).
Wüstensalz p. Steppensalz.

X

X-Achse; oś X, oś iksów (geom.).
Xanthit; ksantyt (min.).
Xanthokon; ksantokon (min.).
Xanthophyll (Blattgelb); skantofil.
Xanthophyllit; ksantofilit, wałujewit (min.).
Xanthosiderit; ksantosyderyt (min.).
X-Eisen (Kreuzeisen); żelazo krzyżowe, krzyżówka, krzyżownik (met.).
Xenolith; ksenolit (min.).
Xenotim (Ytterspat, Yttrophosphat, pyramidaler Retinbaryt); ksenotym, fosforan itru, spat itrowy (min.).
Xonotlit; ksonotlit (min.).
X-Strahlen (Röntgenstrahlen); promienie X, promienie Roentgena (el.).
Xylit (Xylith); ksylit (min.).
Xylochlor; ksylochlor (min.).
Xylotil (Bergholz); ksylotyl, drzewo górne (min.).

Y

Y-Achse; oś Y, oś ipsylonów (geom.).
Yanolit (Yanolith, Axinit); aksynit, kliniastek, sklistyniec, skluteń (min.).
Yard (englische Elle); jard (0.914 m).
Ytterbit (Gadolinit, hemiprismatisches Melanerz); gadolinit (min.).
Yttererde p. Yttriumoxyd.
Ytterspat p. Xenotim.
Yttria p. Yttriumoxyd.

Yttrium; itr, itryn (chem.).
Yttriumoxyd (Yttererde, Yttria); tlenek itrowy, itrja (chem.).
Yttrocerit (pyramideler Cererbaryt); itroceryt (min.).
Yttroilmenit; itroilmenit (min.).
Yttrophosphat p. Xenotim.
Yttrotantalit (Yttrotantal); itrotantalit (min.).
Yttrotitanit (Keilhauit); itrotytanit, keilhauit (min.).

Z

Zacken; 1) ostrze, kolec; 2) ostry szczyt (wierzchołek) góry.
Zacken (die Zacke, Frischzacken, Abbränder, Feuerplatte, Stein) eines Frischfeuers; całka, ostawa (ściana z płyty surowiznowej w ognisku fryszerskiem) (met.).
Zackenanker (Zahnanker); twornik zębaty (el.).
Zaffer (Zaffra, Saffer, Kobaltsafflor) p. Safflor.
Zagel (Zaggel) p. Knüppel.
Zäh (zähe); ciągły, ciągliwy, gibki, giętki.
Zähepochen (Zähpochen, Totpochen) p. Pochen (Totpochen).
Zähflüssig (von Schlacken); tęgopłynny, trudnopłynny, ciągnący się, ciągliwy (hut.).
Zähgerinne (Schlammgerinne) p. Schlammrinnen.
Zähhäuptel (Zähheidel); głowizna miałka, miał rudny (sort.).
Zähigkeit; wisność, ciągliwość (materjału).
Zähkupfer p. Raffinatkupfer.
Zahl; liczba (mat.).
abstrakte —; liczba oderwana.
allgemeine — liczba ogólna.
benannte —; liczba mianowana.
besondere —; liczba szczególna.
Dezimal —; liczba dziesiętna.
einfach benannte —; liczba mianowana pojedyńcza.
ganze —; liczba cała.
gemischte —; liczba mieszana.
gerade —; liczba parzysta.
gerade entgegengesetzte —; liczba wprost przeciwna.
Grund —; liczba zasadnicza, wartość zasadnicza.
negative —; liczba ujemna.
positive —; liczba dodatna.
Potenzgrund —, (Potenzbasis); zasada potęgowa.
Prim —; liczba pierwsza.
rationale —; liczba wymierna.
reele —; liczba rzeczywista.
relative —; liczba względna.
römische —; liczba rzymska.
unbekannte —; liczba niewiadoma, nieoznaczona.
unbenannte —; liczba niemianowana.
ungerade —; liczba nieparzysta.
vielfache —; liczba wieloraka.
zusammengesetzte benannte —; liczba mianowana złożona.
Zählapparat (Zähler); przyrząd do liczenia, liczydło (maszyn.).
Zahlbar; płatny, wypłatny.
Zahlen; płacić, zapłacić.
Zählen; liczyć (mat.).
Zahlengleichung; równanie liczbowe.
Zahlentheorie; teorja liczb.
Zähler 1) licznik (w ułamku) (mat.); 2) miernik (el.).
Zählerbrett; tablica (płyta) miernikowa (el.).
Zählerkasten; skrzynka miernikowa, mechanizm miernikowy (el.).
Zählnadel; szpilka miernicza (miern.).
Zahltag; dzień wypłaty.
Zahlung; zapłata.
Zahlungsanweisung; przekaz wypłaty, upoważnienie na wypłatę, asygnacja (kas.).
Zahlungsbedingnis (Zahlungsbedingung); warunek zapłaty, spłaty.
Zahlungsbogen; arkusz (karta) wypłat (płac urzędniczych) (kas.).
Zahlungsliste (Lohnliste) p. Liste.
Zahlungstermin (Zahlungsfrist); termin wypłaty, rata.
Zählwerk; liczydło, licznik (maszyn.).
Zahlwoche; tydzień wypłaty.
Zahn (pl. Zähne) eines Zahnrades; ząb (maszyn.).
hölzerner eingesetzter —, (Kamm); ząb drewniany, palec.
Zahnanker p. Zackenanker.
Zahnbohrer (gezahnter Glockenbohrer, gezahnte Büchse, Ringbohrer, Kieselglocke); świder dzwonowy zębaty, dzwoniec zębaty, świder pierścieniowy (wierc. ziem.).

Zahnbreite; szerokość zęba (maszyn.).
Zahndicke; grubość zęba (maszyn.).
Zahndimensionen; wymiary zęba (maszyn.).
Zahndruck; parcie (ciśnienie) zęba (maszyn.).
Zahneisen; 1) zębacz, żelazko zębate (stol.); 2) p. Zaineisen.
Zähnezahl; ilość zębów (maszyn.).
Zahnflanke; bok zęba (maszyn.).
Zahnform (Zahnprofil); kształt (obrys, zarys) zęba (maszyn.).
Zahnfräsmaschine; frezownica (wycinarka) zębów (techn.).
Zahnfuß; pień zęba (maszyn.).
Zahngesperre; wechwyt zębaty (maszyn.).
Zahnhammer; zębak, zębnik, młotek nazębnik.
Zahnhobel p. Hobel.
Zahnhöhe; wysokość zęba (maszyn.).
Zahnkolben (Erweiterungsbohrer von Degousée); rozszerzacz zębaty, palczasty (wierc. ziem.).
Zahnkopf; głowa zęba, wierzchołek zęba (maszyn.).
Zahnkranz; wieniec uzębiony, zębaty (maszyn.).
Zahnkrone; korona zęba (maszyn.).
Zahnkupplung p. Kupplung.
Zahnlänge p. Zahnhöhe.
Zahnlücke; 1) wręb zębów (maszyn.); 2) przerwa (odstęp między dwoma ząbkami pod gzymsem w stalach starożytnych) (arch.).
Zahnmeißel p. Meißel.
Zahnprofil p. Zahnform.
Zahnrad (gezahntes o. verzahntes Rad); koło zębate, zazębione (maszyn.).
äußeres —, (— mit äußerer Verzahnung); koło zębate zewnętrzne, koło zębate z uzębieniem zewnętrznem.
gerades —, (zylindrisches —, Stirnrad, Spornrad); koło zębate walcowe, walcowate, storcowe, czołowe.
getriebenes —; koło zębate pędzone.
inneres —, (— mit innerer Verzahnung); koło zębate wewnętrzne, koło zębate z uzębieniem wewnętrznem.
konisches —, (Kegelrad, Winkelrad); koło zębate stożkowe, ostrokrężne.
treibendes —; koło zębate napędne.
— mit hölzernen o. eingesetzten Zähnen (— mit Seitenverzahnung, Kronrad, Kammrad); koło zębate palczaste, koło z zębami drewnianymi, koło zębate drewniane.
Zahnradbahn; kolej zębata, zazębiona (kol.).
Zahnräderwerk (Zahnräder, Triebwerk) p. Getriebe (Zahnrädergetriebe).
Zahnradübersetzung; przekładnia zębata (maszyn.).
Zahnradvorgelege; przystawka zębata, przystawka z kołami zębatemi (maszyn.).
Zahnradwinde; dźwigarka (winda) z kołami zębatemi (maszyn.); p. Winde.
Zahnreibung; tarcie międzyzębne.
Zahnsägedach; dach wielogrzbietowy (bud.).
Zahnschiene p. Schiene.
Zahnschmatzen p. Schmatzen.
Zahnstange (Kerbeisen, gekerbte o. gezähnte Stange); 1) drążek zębaty, zębak, zębnica (maszyn.); 2) karbowanka, zębiatka (w upustach, u dźwigarek i t. d.).
Zahnstangenantrieb; napęd drążkiem zębatym (maszyn.).
Zahnstangenförderung (in Schächten); wyciąganie zębnicowe, wyciąganie przy pomocy ślizgów zębatych (zazębionych) (maszyn. górn.).
Zahnstangenwinde; dźwignik zębnicowy, dźwigarka z prętem zębatym (maszyn.).
Zahnstangenzündmaschine (Dynamo elektrische Zündmaschine mit Zahnstangenantrieb); zapalarka o napędzie drążkiem zębatym (górn.).
Zahnstärke (Zahndicke); grubość zęba (maszyn.).
Zahnsteine p. Schmatzen.
Zahnteilung; podział zębów.
Zahntrieb; zębnik, tryb (maszyn.).
Zahntriebverzahnung (Triebstockverzahnung) p. Verzahnung.
Zahntürkis (Odontolith); turkus świeży, odontolit (min.).
Zahnverbindung; połączenie zębate, zazębienie (stol. maszyn.).
Zahnzwischenraum; 1) międzyzębie (u piły; 2) wręb (u kół zębatych).
Zähpochen (Zähepochen, Totpochen); tłuczenie na miałko (sort.).
Zain (Barre); sztaba (szeroka) (lana, kuta lub walcowana) (met.).
Zaineisen p. Krauseisen.

Zaineisenhammer (Zainhammer); 1) p. Reckhammer; 2) kuźnica z ogniskiem i młotem.
Zainen; 1) kuć, wydłużać, wyciągać; 2) dzielić (na sztaby) (met.).
Zainer (Reckschmied); fryzownik (wykuwający drobne żelazo pod lekkimi młotami fryszerskimi z ruchem pospiesznym) (met.).
Zainfeuer Zainschmiede); 1) cajniarnia (ognisko z młotem cajniarskim); 2) topornia.
Zainschmiede p. Zainfeuer.
Zambonische Säule (trockene Säule); stos Zamboni'ego, stos suchy (el.).
Zange; kleszcze, szczypce, obcęgi, cęgi (narz.).
Anbinde —; kleszcze odlewnicze.
Beiß —, (Kneip —, Zwick —); kleszcze ostre, nożycowe, obcęgi krające.
Bind —, (Draht —); kleszcze drutowe, kleszcze do drutu.
Deck —, (Falz —); kleszcze blacharskie, zaginadło.
Feder —, (Federheber); kleszcze sprężynowe.
Feuer —, (Kohlen —); kleszcze ogniowe, kleszcze (szczypce do ognia.
Flach — p. Plattzange.
Greif —; 1) kleszcze chwytne, zębate; 2) kleszcze ręczne.
große —, (Schrötlings —); kleszcze wielkie, kleszczysko.
hintere —; kleszcze tylne, cęgi tylne, docisk tylny (stol.).
kleine —; kleszcze małe, kleszczyki, obcążki.
Leim —; kleszcze klinowe, śruba stolarska (stol.).
Löt —; kleszcze lutownicze.
Nagel —; kleszcze gwoździowe, kleszcze (szczypce) do gwoździ.
Platt —, (Flach—); kleszcze kowalskie większe, kleszcze płaskie, pospolite.
Plombier —; kleszcze (szczypce) plombowe, obcęgi do plombowania.
Probier —, (Kluft); kleszcze probierskie, probiercze, tyglowe.
Rohr —; kleszcze (szczypce) rurowe, cewiaki.
Rund —; kleszcze krągłe, okrągłe.
Schieb —; kleszcze z nasuwką.
Schmiede —, (Zange); kleszcze kowalskie, kuźnicze, kuzienne.
Spitz —; 1) kleszcze (szczypce, obcążki) śpiczaste; 2) kleszcze kabłąkowe.
Tiegel —, (Bauch —); kleszcze tyglowe (chem.).
vordere —; kleszcze (cęgi) przednie, docisk przedni (stol.).
Zieh —; kleszcze do wyciągania, kleszcze druciarskie.
Zwick — p. Beißzange.
Zange (Bohrzange, Bohrkluppe) p. Kluppe.
Zängehammer (Zänghammer) p. Hammer (Puddelhammer).
Zängemaschine (Zängemühle) p. Luppenmühle.
Zängemühle p. Luppenmühle.
Zängen (das Zängeln) der Luppe, des Deuls; cyngowanie, młotowanie, kucie, odżużlanie (met.).
Zangenfanghaken p. Fallfangschere.
Zängewalzen p. Luppenwalzen.
Zängewalzwerk p. Luppenwalzwerk.
Zänghammer (Zängehammer) p. Hammer (Puddelhammer).
Zapfen (einer Welle); czop (maszyn.).
Achs —, (Achsstummel, Achsschenkel); czop osiowy, szyjka osi (u wózków).
ebener Ring —; czop pierścieniowy (pierścieniasty) płaski.
Hals —; czop szyjowy, środkowy, szyja wału.
Kamm —; czop grzebieniasty, pierścieniowy, zwora grzebieniasta.
Kugel —; czop kulisty, gałkowy.
Kurbel —, (Kurbelwarze); czop korbowy, czop korby.
Mittel —; czop środkowy, pośredni.
Ring —; czop pierścieniowy, pierścieniasty.
Spur —, (Steh —, Stütz —); czop pionowy, stojący, stopowy.
Stirn —, (Trag —); czop czołowy, czelny, leżący.
Stütz — p. Spurzapfen.
Trag — p. Stirnzapfen.
Überwasser —; czop nadwodny, górny (u turbiny).
Unterwasser —; czop podwodny, dolny (u turbiny).
Zapfen (bei Holzverbindungen); czop.
Brust —; czop piersiowy, czop z odsadzką.
Doppel —, (Zwillings—); czop podwójny, bliźniaczy.
geächselter —; czop zbarczony.
gewöhnlicher —; czop prosty.

Jagd —; czop wtłoczny.
Kreuz —; czop krzyżowy.
schräger —; czop ukośny.
Seiten —; czop skrajny.
zurückgesetzter —; czop odsadzony.
Zapfenbalken (Zapfenstück); ocap (wierzchnia belka ściany drewnianej, wiążąca budowlę od góry) (bud.).
Zapfenband; zawiasa czopowa (ślus.).
Zapfenbank (Angewäge, Angewiege, Anwelle); podwalina (maszyn.).
Zapfenbohrer; 1) p. Bohrer; 2) p. Kernbohrer.
Zapfendurchmesser; średnica czopa (maszyn.).
Zapfendruck; ciśnienie czopowe.
Zapfenfeile; pilnik czopowy (techn.).
Zapfenförmig; czopowaty.
Zapfenlager p. Wellenlager.
Zapfenlagermetall p. Metall.
Zapfenlänge; długość czopa (maszyn.).
Zapfenloch; gniazdo, stępka (wyżłobienie w drzewie, w które czop szczelnie wchodzi) (bud.).
Zapfenlöffel p. Kernlöffel.
Zapfenreibung; tarcie czopowe (czopa) (maszyn.).
Zapfenring; pierścień czopowy, zgrubienie czopa (maszyn.).
Zapfensäge p. Säge (Absatzsäge).
Zapfenschloß (beim Bohrgestänge); zamek czopowy (wierc. ziem.).
Zapfenstativ p. Stativ.
Zapfenstück p. Zapfenbalken.
Zapfwasser; woda czopowa (sort.).
Zapiekankensalz (Stöckelsalz) p. Fuderlsalz.
Zaratit (Texasit) p. Nickelsmaragd.
Zarge (Einfassung, Rand); 1) krawędź, brzeg, kraj, rama; 2) wątor (u beczki); 3) łub, łubina (osłona kamieni młyńskich); 4) rama okienna; 5) odrzwia; 6) dzwono (carga) kotła.
Zauberlaterne p. Skioptikon.
Zauberrute p. Wünschelrute.
Zaum Pronys (Bremsdynamometer) p. Prony'scher Zaum.
Zaun (Hecke); płot.
Zaunpfahl; kół (pal) płotu.
Zeagonit; zeagonit, gismondyn (min.).
Zeche; 1) p. Bergwerk; 2) p. Zechenhaus; 3) cech górniczy, gwarectwo górnicze, związek górniczy (górn.). **metallische** —, (Erz —) p. Erzbergwerk.
Zeche dunkel bauen; zaniechać chodnik, kopalnię (górn.).
Zechenbuch p. Fahrbuch.
Zechenhaus (Zeche, Huthaus); dom zborny, zapisowy, nadszybowy, jata, cechownia (górn.).
Zechenschmiede p. Bergschmiede.
Zechenstube (Anstaltzimmer, Anstalt) p. Anstaltstube.
Zechmeister; cechmistrz, przełożony związku górniczego (górn.).
Zechstein (Zechsteinbildung, Zechsteinformation); cechsztyn, cechsztajn (górne warstwy formacji permskiej) (geol.).
Zechsteingips; gips cechsztynowy.
Zechsteinkalk; wapień cechsztynowy (geol.).
Zechsteinkonglomerat; zlepieniec cechsztynowy (geol.).
Zehnt (Zehent, das Zehnte, Bergzehend) p. Frone.
Zehnter p. Urbarer.
Zehrgeld; strawne.
Zeichen; znak.
Zeichenbrett p. Reißbrett.
Zeichendreieck; trójkąt rysowniczy, kątówka, ekierka.
Zeichenerklärung; objaśnienie znaków.
Zeichenkreide; kreda (techn.).
Zeichenpapier p. Papier.
Zeichenschiefer; (Zeichnenschiefer) łupek napisowy, ampelit (geol.).
Zeichentisch; stół rysowniczy, stół do rysunków.
Zeichenvorlage; wzorek rysunkowy.
Zeichnen; 1) rysować; 2) znaczyć, naznaczyć; 3) podpisać.
Zeichner; rysownik.
Zeichnung; rysunek.
Zeichnungsblatt; papier (arkusz) rysunkowy.
Zeichnungssaal; sala rysunkowa, rysownia.
Zeiger; wskazówka, skazówka, wskaźnik.
Zeigerablesung; przeczyt wskazówkowy.
Zeigerelektrometer; elektromierz (elektrometr) wskazówkowy (el.).
Zeigergalvanometer; galwanometr wskazówkowy (el.).
Zeigertelegraphen (bei Schachtförderung); telegrafy (wskazówkowe) skazówkowe (górn. el.).
Zeigerwage (Neigungswage); waga wskazówkowa.

Z-Eisen; żelazo zetowe, zetownik, zetówka (met.).
Zeit; czas.
Abfahrts —; czas odjazdu.
Ankunfts —; czas przyjazdu.
Fahr —; czas jazdy.
mitteleuropäische —; czas środkowo-europejski.
mittlere —; czas średni.
Orts —; czas miejscowy.
Stern —; czas gwiazdowy, gwiezdny.
Zeitabschnitt (Zeitraum, Epoche); okres, epoka.
Zeitachse; oś czasu (mech.).
Zeitalter (geologisches); okres geologiczny (geol.).
Zeitangabe; podanie czasu.
Zeitbestimmung; 1) wyznaczenie czasu, dnia; 2) oznaczenie czasu (miern.).
Zeitdauer; czas, okres, trwanie.
Zeitdifferenz; różnica czasu.
Zeiteinheit; jednostka czasu.
Zeitintervall (Zwischenzeit, Zeitfrist); międzyczas, rozkres.
Zeitpunkt; czas, pora, chwila.
Zeitverlust; strata czasu.
Zeitverwandlung; zamiana czasu.
Zeitzünder; zapalnik (elektryczny) czasowy, opóźniony (górn.).
Zelle; 1) korcówka, korczyna, komórka, skrzynka (koła wodnego); 2) ogniwo, komórka (el.).
Zellenrad (Schöpfrad mit Zellen); czerpak korcówkowy (maszyn.).
Zellenrad (Wasserrad mit Zellen); koło komórkowe, przegródkowe, korcówkowe (maszyn.).
Zellenregulierung (der Turbinen); nastawianie wlotu (turbin) (maszyn.).
Zellenschalter; ładownica, doprzęgarka, nastawnica (el).
einfacher —; ładownica pojedyńcza, jednorzędowa.
Zellenspannung; napięcie komórki.
Zellstoff (Holzmasse); masa drzewna, jądro drzewne.
Zellulose; celuloza, błonnik drzewny, drzewnik (techn.).
Zeltdach p. Dach.
Zement; cement (bud.).
langsambindender —; cement powoli-wiążący, krzepnący.
Portland —; cement portlandzki.
Roman — (Zementkalk); cement rzymski, wapno cementowe.
schnellbindender —; cement szybkowiążący, krzepnący.
Scott's —; zaprawa Scott'a.
Zementanstrich; powłoka cementowa (bud.).
Zementation (Zementierung, das Zementieren); 1) cementacja, cementowanie (kruszców); 2) cementacja (nawęglanie) żelaza, stali (met. techn.).
Zementbüchse (Zementierbüchse) p. Zementierkasten.
Zementdach; dach cementowy (bud.).
Zementdamm; tama cementowa.
Zementdichtung; uszczelnianie cementem.
Zementeisenbalken; belka żelazobetonowa, żelbetowa (bud.).
Zementfabrik; fabryka cementu, cementarnia (techn.).
Zementfeuer; ogień cementacyjny (met. techn.).
Zementformstein; kształtówka (modelówka) cementowa (bud. górn.).
Zementgold; złoto cementowe (met. prob.).
Zementieren; cementować; 1) murować na cemencie (bud.); 2) nastalać, nawęglać żelazo (met. techn.).
Zementierkasten (Zementierbüchse, Zementbüchse, Stahlkiste); skrzynia cementacyjna, skrzynia do nawęglania (met.).
Zementierofen (Stahlzementierofen, Zementstahlofen, Brennstahlofen); piec cementacyjny, cementowy, nawęglający (met. techn.).
Zementierpulver (Zementpulver); proszek cementacyjny, proszek do cementowania (met.).
Zementierung p. Zementation.
Zementierverfahren (Versteinungsverfahren) b. Schachtabteufen; sposób cementowania, cementowanie (górn.).
Zementkalk (Romanzement); wapno cementowe, cement rzymski (bud.).
Zementkitt p. Kitt.
Zementklinker; klinkier cementowy (bud.) p. Klinker.
Zementkunststein (Zementstein); cementowiec (bud.).
Zementkupfer (Fällkupfer) p. Kupfer
Zementmauerung; murowanie cementowe, murowanie na cemencie.
Zementmauerwerk; mur cementowy, mur na cemencie (bud.).

Zementmörtel; zaprawa cementowa (bud.).
Zementofen; 1) p. Zementierofen; 2) piec cementowniczy, piec do cementu (techn.).
Zementplatte; płyta cementowa.
Zementrohr; rura cementowa (bud.).
Zementsilber; srebro cementowe.
Zementstahl p. Stahl.
Zementstahlofen p. Zementierofen.
Zementstahlwerk; cementownia (huta z piecami do cementowania).
Zementstein p. Zementkunststein.
Zementtrottoir; chodnik (trotuar) cementowy (bud.).
Zementverputz; wyprawa cementowa (bud.).
Zementwasser (Kupferwasser); woda cementowa (geol. met.).
Zenit (Zenith, Scheitelpunkt am Himmel); zenit (astr.).
Zenitdistanz (Zenithdistanz); odległość zenitalna, odległość zenitu (astr.).
Zenitpunkt (Zenithpunkt); punkt zenitowy (astr.).
Zentesimal (hundertteilig); setny, przez sto podzielny.
Zentesimalwage p. Wage.
Zentner; cetnar, centnar.
Meter — (metrischer —); cetnar metryczny (100 kg).
Zentnergedinge (kubisches Gedinge); ugoda cetnarowa, sześcienna; p. Geding.
Zentnersalz (Formalstein); sól centnarowa, centnarka (sól w kruchach czyli kawałkach, wagi około jednego centnara, w Wieliczce i Bochni niegdyś wytwarzana) (soln.).
Zentral (im Mittelpunkt befindlich, mittelständig); dośrodkowy, środkowy, centralny.
Zentralbehörde (oberste Behörde); władza naczelna, najwyższa.
Zentralbewegung; ruch środkowy, centralny, dośrodkowy (mech.).
Zentralbohrer p. Bohrer.
Zentraldirektion; dyrekcja główna.
Zentrale (elektrische Zentralstation); elektrownia, stacja wytwórcza, elektryczna stacja centralna (el.).
Zentrale (Zentrallinie, Mittellinie); dośrodkowa (geom.).
Zentrale Bewetterung (der Grube); przewietrzanie środkowe (górn.).
Zentrale und diagonale Bewetterung (der Grube); przewietrzanie środkowe i przekątne (górn.).
Zentralheizung; ogrzewanie centralne, zespolone.
Zentralisation (Vereinheitlichung, Zusammenziehung); centralizacja, skupienie.
Zentralklemmung; sprzęg środkowy (miern.).
Zentralkondensation p. Kondensation.
Zentralkraft (Zentripetalkraft); siła dośrodkowa (mech.).
Zentrallinie p. Zentrale.
Zentralprojektion; rzutowanie środkowe, rzut środkowy (geom.).
Zentralpunkt; punkt środkowy, zbieżny, centralny.
Zentralschmierapparat; smarownica samodzielna, centralna.
Zentralschmierung; smarowanie środkowe, centralne.
Zentralstation elektrische p. Zentrale.
Zentralumschalter; przełącznik centralny, łącznica centralna (el.).
Zentralvulkan p. Vulkan.
Zentralwechselstellung p. Wechselstellung.
Zentralweichenplatte (Zentralwechselplatte); centralna płyta zwrotnicza, (górn.) p. Wechselplatte.
Zentralweichenstellung p. Wechselstellung.
Zentralweichenwächter p. Weichenwächter.
Zentralzündung; zapalanie (odpalanie nabojów) centralne (górn.).
Zentrierapparat p. Zentriervorrichtung.
Zentrieren (mittelständig machen); środkować, wierzchołkować, pionować, centrować, odrzutować (miern.).
Zentrierplatte; krążek (płytka) do centrowania, wierzchołkowania.
Zentrierung; 1) środkowanie, centrowanie, wierzchołkowanie; 2) odrzutowanie (stolika mierniczego) (miern.).
Zentrierungsfehler; błąd centrowania (miern.).
Zentriervorrichtung (Zentrierapparat); przyrząd (urządzenie) do środkowania, centrowania, pionowania, środkownik (miern.).
Zentrifugal (auseinanderstrebend, mittelpunktfliehend); odśrodkowy, centryfugalny (mech).
Zentrifugalbeschleunigung; przyspieszenie odśrodkowe (mech.).

Zentrifugalgebläse (Schleudergebläse, Ventilatorgebläse, Windradgebläse, Fächergebläse, Flügelgebläse); dmuchawa odśrodkowa, wentylator odśrodkowy, wietrzak (maszyn. hut.).
Zentrifugalkraft p. Kraft.
Zentrifugalmaschine p. Zentrifuge.
Zentrifugalmoment; moment odśrodkowy (mech.).
Zentrifugalmühle (Schleudermühle); młyn odśrodkowy, szarpacz (sort.).
Zentrifugalpendel p. Pendel.
Zentrifugalpumpe (Saugschwungheber, Saugschwungpumpe, Schwungpumpe, Schleuderpumpe) p. Pumpe.
Zentrifugalregulator p. Regulator.
Zentrifugalventilator (Wettertrommel) p. Ventilator.
Zentrifuge (Zentrifugalmaschine, Schwungmaschine, Schleudermaschine); maszyna odśrodkowa, wirówka, centryfuga (maszyn. fiz.).
Differential —; wirówka (centryfuga) różnicowa (soln.).
Zentrifugentrocknung; suszenie w wirówkach, w centryfugach (soln.).
Zentripetal (zusammenstrebend); dośrodkowy (mech.).
Zentripetalbeschleunigung; przyspieszenie dośrodkowe (mech.).
Zentripetalkraft (Zentralkraft, Annäherungskraft); siła dośrodkowa (mech.).
Zentrisch; współśrodkowy, centralny (geom.).
Zentriwinkel; kąt środkowy (geom.).
Zentrum p. Mittelpunkt.
Zentrumbohrer p. Bohrer.
Zeolith; zeolit (min.).
Zepharovichit; zefarowichit (min.).
Zerbrechen; rozłamać, złamać.
Zerbrechlich; łamliwy, kruchy.
Zerbrechlichkeit; łamliwość, kruchość.
Zerbröckeln; pokruszyć, kruszyć, rozdrobić.
Zerdrehungskraft p. Kraft.
Zerdrücken; zgnieść, rozgnieść, rozmiażdżyć.
Zerdrückungskraft; siła zgniatająca, miażdżąca (mech.).
Zerfallen; dzielić się, rozpadać się.
Zerfließlich (zerfließbar); rozpływający się.
Zergabeln sich p. Gabeln.
Zerhauen (zerhacken); rozrąbać, rozsiekać.
Zerkleinern; rozdrabniać, kruszyć, miażdżyć, rozkruszać (rudę) (sort.).
Zerkleinerung (das Zerkleinern); rozdrabianie, rozdrabnianie (sort.).
Fein —; rozdrabianie ostateczne.
Grob —; rozdrabianie wstępne.
Zerkleinerungsanlage; urządzenie do rozdrabiania, rozdrabniania (sort.).
Zerkleinerungsapparat (Zerkleinerungsvorrichtung); przyrząd do rozdrabiania, rozdrabniania (sort.).
Zerkleinerungsmaschine; maszyna do rozdrabiania, rozdrabniania, rozdrabiacz, rozbijacz (sort.).
Zerklüftet (vom Gestein); popękany, rozpadnięty, rozszczepiony, rozerwany, szczelinowaty (geol.).
Zerklüftung (des Gesteins); rozpadlina, rozszczepienie, szczelinowatość.
Zerknickung; zgniecenie, zmiażdżenie, wyboczenie.
Zerknickungsfestigkeit (rückwirkende Festigkeit) p. Festigkeit.
Zerlegen; rozebrać, rozkładać.
Zerlegung; 1) rozkład (sił); 2) rozłożenie (maszyn.); 3) rozbiór (chem.).
Zermahlen; zemleć, rozemleć (sort.).
Zermalmen; zgnieść, zgniatać, rozgnieść, skruszyć (sort.).
Zerpochen; roztłuc, potłuc (sort.).
Zerquetschen; rozgnieść, zgnieść, rozmiażdżyć (sort.).
Zerreiben; rozcierać, rozetrzeć.
Zerreiblich (bei Mineralien und Gesteinen); kruchy, krupiasty, roztarliwy.
Zerreibung; rozcieranie, roztarcie.
Zerreißbar (zerreißlich); rozerwliwy, łatwy do rozerwania.
Zerreißen (entzwei reißen); 1) drzeć, podrzeć; 2) rozdzierać, rozrywać, rozedrzeć.
Zerreißfestigkeit (absolute Festigkeit) p. Festigkeit.
Zerreißung (das Zerreißen); rozerwanie, rozdarcie.
Zerreißversuch; doświadczenie nad rozrywaniem.
Zerrenarbeit p. Zerrennen.
Zerrenboden (Frischboden, Bodenplatte) eines Frischherdes p. Bodenzacken.
Zerreneisen; żelastwo drobne, żelaziwo stare, drobne (matr.).
Zerrennen (Zerrenarbeit, das Schmelzen des Roheisens in Herden); przetapianie (rafinowanie) surowca (met.) p. Hartzerrennen, Weichzerrennen.

Nach —, (Zu —); doświeżanie (doszczerzanie) żelaza.
Zerrennfeuer (Zerrennherd) p. Frischfeuer.
Zerrennfrischarbeit (Zerrennfrischen); 1) p. Hartzerrennen; 2) p. Weichzerrennen.
Zerrennherd p. Frischfeuer.
Zersägen; przepiłować, rozerznąć.
Zerschießen; rozstrzelić (górn.).
Zerschirbeln (die Luppe); rozrąbać (na części), podzielić (met.).
Zerschlagen; rozbić, stłuc, zdruzgotać, pogruchotać (techn.).
sich —, (sich zertrümmern, sich zerschmeißen, zerwerfen, Trümmer absetzen); rozerwać się, rozgałęziać się (geol.).
Zerschmeißen (von Gängen) p. Zerschlagen (sich zerschlagen).
Zerschmelzen; roztopić, stopić (techn. hut.).
Zerschneiden; pokrajać, porznąć, poprzerzynać (techn.).
Zersetzarbeit (in Wieliczka): rozdzielanie, rozrąbywanie, bańkowanie (dzielenie kłapci solnych na kruchy) (soln.).
Zersetzeisen; walas (narz. górn.).
kleines —, (Zersetzhammer); kogutek.
Zersetzen; 1) rozłożyć, rozkładać (chem.); 2) rozdzielać, bańkować (kłapcie solne) (soln.); 3) kruszyć, drobić (sort.).
Zersetzhammer p. Zersetzeisen (kleines).
Zersetzung; rozkład, rozkładanie.
— **der Erzgänge** (Zertrennung der Erzgänge); rozbieg (żył kruszcowych) (geol.).
Zersetzungsapparat; przyrząd rozkładowy (el.).
Zersetzungserscheinungen (pl.); zjawiska rozkładu.
Zersetzungsprodukte (pl.); wytwory (produkta) rozkładu (chem. min. geol.).
Zersetzungsprozeß; przebieg (proces) rozkładu (chem.).
Zersetzungsspannung; napięcie rozkładowe (el.).
Zersetzungszelle; komórka rozkładowa (el.).
Zerspalten; rozłupać, rozszczepać (techn.).
Zersplitterung; podruzgotanie, potrzaskanie, rozpryśnięcie (techn.).
Zersprengen; rozsadzić, rozerwać (górn. techn.).
Zerstäuben; rozpylać.
Zerstäuber (Zerstäubungsapparat); rozpylacz, rozpylak (techn.).
Zerstäubungsdüse; rozpryskiwacz (techn.).
Zerstäubungsfeuerung; palenisko rozpryskowe, palenisko z rozpyla czem.
Zerstören; zburzyć, zniszczyć, rozwalić.
Zerstoßen; stłuc, potłuc, roztłuc (sort.).
Zerstreuung; rozprószenie, rozpraszanie (fiz.).
Zerstreuungsglas (Zerstreuungslinse); soczewka rozpraszająca (fiz.).
Zerstreuungskoeffizient; spółczynnik rozpraszania (fiz.).
Zerstreuungsvermögen; zdolność rozpraszania (fiz.).
Zerstreuungswinkel; kąt rozpraszania (fiz.).
Zerstückelung; rozbijanie, roszarpanie, rozdrabianie, posiekanie (sort.).
Zerstufen (zersetzen); tluc, roztłuc (górn.).
Zertifikat (Zeugnis); świadectwo (pisemne), poświadczenie, certyfikat.
Zertrennung der Erzgänge p. Zersetzung.
Zertrümmern; zmiażdżyć, zdruzgotać (techn.).
sich —, (von Gängen) p. Zerschlagen (sich zerschlagen).
Zertrümmert; zmiażdżony, zdruzgotany.
Zertrümmerung (eines Ganges); rozerwanie się, rozgałęzienie się (żyły) (geol.).
Zerwerfen sich (von Gängen) p. Zerschlagen (sich zerschlagen).
Zession (Abtretung, Überlassung); 1) cesja, odstąpienie (przelew) prawa; 2) akt odstąpienia.
Zettbohrer (Z-Bohrer); świder zetowy, świder-Z (wierc. ziem.).
Zettel; kartka, cedułka.
Zeug (das); 1) materja; 2) sprzęt, narzędzie.
Zeuge; świadek.
Zeuge (pl.) (Geschicke, erzhaltige Massen); rudniny, rudy (górn. sort.) p. Pocherz, Waschzeug.
arme —; rudniny ubogie, chude.
bleiische —; rudniny ołowne.
blendige —; rudniny blendowe, błyszczowe.

nasse —; rudniny mokre, słabe, rzadkie.
Zeugenaussage; zeznanie świadków.
Zeugkammer; skład materjałów.
Zeugkammerkonto; kredyt na zakupno materjałów, rachunek materjałów (kas.).
Zeugnis; świadectwo, zeznanie.
Zeugrad p. Kunstrad.
Zeugschmied; kowal sprzętowy.
Zeugschmiede; kuźnia sprzętowa, blacharska.
Zeunerit; zeuneryt (min.).
Zeuxit; zeuksyt (min.).
Zeylanit (Ceylanit) p. Pleonast.
Zickzackfaltung; pofałdowanie zygzakowate (pokładów) (geol.).
Zickzacklagerung (der Flöze); ułożenie zygzakowate (pokładów) (geol.); p. Lagerung.
Zickzacknietung; nicenie (nitowanie) w zygzak, w zakosy (techn.).
Ziegel (Mauerziegel, Ziegelstein, Mauerstein, Backstein); cegła (bud.).
ägyptischer — p. ungebrannter Ziegel.
Falz —; cegła odsadzkowa, odsadówka.
feuerfester —, (Schamotte —); cegła ogniotrwała.
Flach —; cegła karpiówka.
Form —, (Schablon —, Fasson —); cegła modelowa, kształtówka.
gebrannter —, (Backstein, Brandstein); cegła palona.
gepreßter —, (Patent —); cegła prasowana, prasówka.
Gesims —; cegła gzymsowa, gzymsówka.
Gewölb —, (Brunnen —, Kessel —); cegła klinowa, klinówka.
glasierter —; cegła polewana.
hartgebrannter —; cegła silnie wypalona.
Hohl —, (hohler —); cegła drążona, pusta, dęta, rurowa.
Kehl —, (Nonne); cegła koszowa, koszówka.
Kirschrot —; cegła wiśniówka.
Klink —, (Klinker); cegła zendrówka, szklówka, klinkier.
Luft — p. ungebrannter Ziegel.
Patent — p. gepreßter Ziegel.
Pflaster —, (Fliese, Estrichplatte); cegła posadzkówka, brukówka, cegła posadzkowa, brukowa.
poröser —, (Schwamm —); cegła dziurkowata, porowata, gąbczasta.
Porzellan —, (Weißton —); cegła porcelanka.
Rauchschlot —, (Kamin —); cegła kominowa, kominówka.
Schlacken —; cegła żużlowa, żużlówka.
Schamotte — p. feuerfester Ziegel.
schwach gebrannter —; cegła niedopałka, bladówka, kopciałka.
ungebrannter —, (roher —, ägyptischer —, Luft —, Lehmstein, Lehmpatzen); cegła niepalona, surowa, surówka, cegła egipska.
Ziegelbau; budynek ceglany, budynek z cegieł (bud.).
Ziegelbereitung p. Ziegelfabrikation.
Ziegelbrenner (Ziegler); wypalacz cegły, ceglarz, cegielnik.
Ziegelbrennerei; 1) wypalanie cegieł (czynność); 2) p. Ziegelei.
Ziegelbrennkohle p. Ziegelkohle.
Ziegelbrennofen p. Ziegelofen.
Ziegelei (Ziegelhütte, Ziegelbrennerei); cegielnia.
Ziegelerde (Ziegellehm, Ziegelton); glina ceglarska, ceglówka.
Ziegelerz (Kupferpecherz); ceglanka, miedniak ceglasty (min.).
Ziegelfabrik (Ziegelhütte, Ziegelei, Ziegelwerk); fabryka cegieł, cegielnia.
Ziegelfabrikation; wyrób cegieł.
Ziegelfarbe; barwa ceglasta.
Ziegelfarben (ziegelfärbig, ziegelrot); ceglasty.
Ziegelform; 1) forma na cegły; 2) kształt cegły.
Ziegelformat; format cegły (bud.).
Ziegelgewölbe; sklepienie ceglane (bud.).
Ziegelhütte p. Ziegelei, Ziegelfabrik.
Ziegelkohle (Ziegelbrennkohle); węgiel ceglarski (do wypalania cegły).
Ziegellehm p. Ziegelerde.
Ziegelmaschine; maszyna ceglarska.
Ziegelmauer (Ziegelmauerwerk); mur ceglany, mur z cegły (bud.).
Ziegelmehl; mączka ceglana (bud.).
Ziegelmeiler (Feldbrand, Feldziegelofen, Feldofen); cegielnia polna, piec polny (do wypalania cegieł).
Ziegelmeister; maister ceglarski.
Ziegelofen (Ziegelbrennofen); piec ceglarski, piec do wypalania cegieł.
Ziegelpresse; prasa do cegieł, ceglarka, maszynka do wyrobu cegieł.
Ziegelrohbau p. Rohbau.

Ziegelrot p. Ziegelfarben.
Ziegelschicht; warstwa cegieł (bud.).
Ziegelschutt; okrzaski cegły, gruz. rum ceglany, rumowisko ceglane.
Ziegelstein p. Ziegel.
Ziegelstreicher; ceglarz, strycharz.
Ziegelton p. Ziegelerde.
Ziegelverband p. Mauerverband.
Ziegelwand; ściana ceglana (bud.).
Ziegelwerk; 1) p. Ziegelfabrik); 2) mur ceglany, mur z cegły.
Ziegenfuß p. Krückelstuhl.
Ziegler p. Ziegelbrenner.
Ziehband; ściągadło, okleszczka, opaska, objemka (maszyn.).
Ziehbank p. Drahtziehbank.
Ziehbar; ciągliwy, rozciągliwy (fiz. met.).
Ziehbarkeit; ciągliwość, rozciągliwość (fiz. met.).
Ziehbarriere p. Zugbarriere.
Zieheisen (Drahtzieheisen, Drahteisen); drucidło, przewlekadło, drutociąg.
Ziehen; 1) ciągnąć, wyciągać, wydobywać (górn.); p. Aufziehen, Fördern, Wasserziehen; 2) mierzyć (miern, górn.); p. Verziehen 2); 3) p. Drahtziehen; 4) kopać rów, przekopać.
Ziehen des Erzes; wygarnianie (ściąganie) rudy (z pieca) (hut.).
Zieher (Haspelzieher) p. Haspler.
Ziehhaspel (Förderhaspel) p. Haspel.
Ziehklinge; skrobaczka, cyklina, cykla (blaszka żelazna lub stalowa do skrobania drzewa) (stol.).
Ziehmesser p. Schnittmesser.
Ziehöffnung (bei Röstöfen); otwór wypustowy, spustowy (hut.).
Ziehring; 1) pierścień wyciągowy (dla rur wiertniczych); 2) p. Stellring.
Ziehschacht p. Förderschacht.
Ziehscheibe p. Leier.
Ziehung; ciągnienie, wyciąganie, rozciąganie.
Ziehwerk (Drahtziehwerk); drutownia, druciarnia p. Drahtfabrik.
Ziehzange p. Zange.
Zielachse; oś celowa, celowa główna.
Ziellinie p. Visierlinie.
Zielscheibe (Zieltafel); tarcza celowa.
Zielstation p. Station.
Zielweite; długość celowej, odległość celowa (miern.).
Zierleiste; listwa ozdobna (bud.).
Zietriskit; zietryskit (min.).
Ziffer; cyfra (mat.).
Zifferblatt; 1) płyta cyfrowa (liczbowa); 2) tarcza (zegarowa); 3) wskaźnica (tarcza) manometru.
Zimentieren (eichen); cechować (miary i wagi).
Zimentierer; wagowy (urzędnik wagi i ciężarki w Wieliczce sprawdzający).
Zimentierung (Kubizierung) der Sole p. Solenmessung.
Zimentierungskasten (Kubizierungskasten, Zimenttrog, Zimentiertrog, Meßtrog); skrzynka cechownicza, solanko-miernicza (skrzynka do mierzenia, sześcianowania solanki).
Zimenttrog (Zimentiertrog) p. Zimentierungskasten.
Zimmer; 1) izba, pokój; 2) p. Gezimmer.
Zimmer (Schalholz) p. Schalholz.
Zimmerarbeit (Zimmermannsarbeit); 1) robota cesielska, ciesiołka, ciesielka; 2) p. Zimmerung.
Zimmeraxt (Bundaxt, Handhacke); siekiera, topór ciesielski (narz.) p. Bandhacke.
Zimmerdecke; powała, pułap, strop, sufit (bud.).
Zimmerer p. Zimmerhäuer.
Zimmerfeld (Gezimmerfeld, Feld zwischen zwei Gezimmern); pole zrębowe, międzydrzewie (górn.).
Zimmergesell; czeladnik ciesielski.
Zimmerhandwerk (Zimmermannshandwerk, Zimmergewerbe, Zimmermannsgewerbe); rzemiosło ciesielskie, ciesielstwo, ciesiołka (bud. cieś.).
Zimmerhäuer (Zimmerling, Zimmerer); cieśla górniczy, terlarz (górn.).
Zimmerhof p. Zimmerplatz.
Zimmerholz; 1) cembrowina, cembrzyna, budulec; 2) drzewo ciosane (bud. cieś.).
Zimmerkaue p. Zimmerschoppen.
Zimmerkunst p. Zimmermannskunst.
Zimmerling p. Zimmerhäuer.
Zimmerlingszutter; linka ciesielska, cutra (górn.).
Zimmermaler; malarz pokojowy.
Zimmermann; cieśla.
Zimmermannsarbeit p. Zimmerarbeit.
Zimmermannsbohrer; świder ciesielski (narz.).
Zimmermannskunst (Zimmerkunst); ciesielstwo, ciesiołka, sztuka ciesielska p. Zimmerhandwerk.
Zimmermannssäge p. Säge.

Zimmermannsschraube; dźwigarka (podnośnica, winda, lewar) ciesielska, śrubowa (górn. cieś.).
Zimmermannswerkstätte; ciesielnia, cieślarnia, warstat ciesielski.
Zimmermeister; majster ciesielski.
Zimmern; 1) ciosać, obciosywać, obrabiać drzewo (cieś.); 2) p. Auszimmern.
Zimmerplatz (Zimmerhof); cieślarnia, plac obróbczy, plac do obrabiania drzewa.
Zimmerpolier; podmajstrzy ciesielski.
Zimmerschlag; węzeł, zadzierg (związanie z sobą końców lin albo sznurów) (bud).
Zimmerschoppen (Zimmerkaue); jata (buda) ciesielska (górn.).
Zimmersteiger; stygar (sztygar, dozorca) ciesielski (górn.).
Zimmertür; drzwi pokojowe, izdebne (bud.).
Zimmerung (Auszimmerung, Verzimmerung, Grubenzimmerung); wyprawa (oprawa, obudowa) drewniana, wydrzewienie (chodników, sztolni, szybów) (górn.).
beständige — (bleibende —, definitive —, stabile —, standhafte —, rechte —); wyprawa stała, ostateczna, prawdziwa.
Bolzen — (Bolzenschrot —); wyprawa słupkowa, wyprawa wieńcowa na słupkach (szybów).
Bolzen — mit Wandruten; wyprawa słupkowo-kątownicowa (szybów).
englische —; wyprawa angielska.
einfache —; wyprawa pojedyńcza, prosta.
eiserne — p. Eisenausbau.
ganze —; 1) p. Schrotzimmerung (ganze); 2) p. Türstockzimmerung (ganze).
Getriebe —; wyprawa wbijana.
halbe — p. Türstockzimmerung (halbe).
Kasten —; 1) wyprawa występowa, kasztowanie występowe; 2) wyprawa kasztowa.
Polygon —; wyprawa wieloboczna.
provisorische —; 1) p. Rüstung; 2) p. verlorene Zimmerung.
rechte — p. beständige Zimmerung.
Schacht —; wyprawa szybowa, wyprawa szybów.
Schrot —; wyprawa wieńcowa, zrębowa (szybów).
standhafte — p. beständige Zimmerung.
Stollen —; wyprawa sztolni.
Strecken —; wyprawa chodników.
Türstock —; wyprawa odrzwiowa.
verlorene — (provisorische —); wyprawa stracona, tymczasowa.
wasserdichte — (hölzerne Küvelage) p. Küvelage.
zusammengesetzte —; wyprawa złożona.
— **einbauen** (— einbringen) p. Auszimmern.
in — stehen; być wyprawionym, obudowanym.
Zimmerungsbrand; pożar wyprawy.
Zimmerwerk; 1) wyprawa (oprawa, obudowa), dzieło ciesielskiej roboty; 2) ciesiołka, robota ciesielska.
Zinckenit (Zinkenit, Bleiantimonerz, Bleiantimonglanz, rhomboëdrischer Dystomglanz); cynkenit (min.).
Zink (Spiauter, Spelter); cynk (chem. met.).
kieselsaures — (kieselsaures Zinkoxyd, Zinksilikat); krzemian cynku.
kohlensaures — (kohlensaures Zinkoxyd, Zinkkarbonat); węglan cynku.
raffiniertes —; cynk rafinowany, czyszczony.
Roh — (Rauh —, Kauf —, Werk —, Tropf —); cynk surowy, pospolity, nieoczyszczony.
Schmelz —; cynk odlewniczy, cynk na odlewy.
schwefelsaures — (schwefelsaures Zinkoxyd, Zinksulfat, Zinkvitriol, weißer Vitriol, Galizenstein); siarczan cynku, witryol cynkowy.
Tafel — (Kauf —); 1) cynk w tablicach; 2) p. Rohzink.
Tropf — (Werk —) p. Rohzink.
Zinkakkumulator; akumulator cynkowy (el.).
Zinkarbeiter; cynkownik (met. techn.).
Zinkasche; popiół cynkowy (chem.).
Zinkbaryt; kalamin (min.).
brachytyper — p. Willemit.
prismatischer — p. Kieselzink.
rhomboëdrischer — p. Zinkspat.
Zinkblech; blacha cynkowa (met. techn.).
Zinkblechschmied; cynkownik, blacharz cynkowy (met. techn.).
Zinkblende p. Sphalerit.

Zinkblumen (weißes Nichts, Philosophenwolle, Pompholix, Zinkoxyd); kwiat cynkowy, tlenek cynku (chem. met.).
Zinkblüte p. Hydrozinkit.
Zinkbruch (Zinkofenbruch) p. Gichtschwamm.
Zinkbutter; masło cynkowe (chem.).
Zinkchlorid (Chlorzink); chlorek cynku (chem.).
Zinkchromat (basisch chromsaures Zink, Zinkgelb); chromian cynku (chem.).
Zinkdach; dach cynkowy, dach kryty cynkiem (bud.).
Zinkdraht; drut cynkowy (met. techn.).
Zinkeisenerz (Franklinit, dodekaëdrisches Eisenerz); franklinit, ruda żelazno-cynkowa (min.).
Zinkeisenspat; spat cynkowo-żelazny (min.).
Zinkelektrode; elektroda cynkowa.
Zinkenit p. Zinckenit.
Zinkerz; ruda cynkowa (min. met.).
prismatisches — p. Rotzinkerz.
Zinkfahlerz (Kupferblende); tetraedryt cynkowy, blenda miedziana (min.).
Zinkführend; cynkonośny (geol.).
Zinkführung; cynkonośność (geol.).
Zinkgelb (basisch chromsaures Zink); żołcień cynkowa (chem.).
Zinkgießerei; 2) odlewanie (lanie) cynku; 2) odlewnia cynku, cynkownia (met. techn.).
Zinkglas (Kieselgalmei) p. Kieselzink.
Zinkgrammit (Kieselgalmei) p. Kieselzink.
Zinkgrün (Rinnmann's Grün); zieleń cynkowa, zieleń Rinnmanna (chem. techn.).
Zinkguß; 1) odlewanie (lanie) cynku; 2) odlew cynkowy (met. techn.).
Zinkhaltig (zinkisch) von Mineralien, Metallen; zawierający cynk, cynkowaty.
Zinkhütte (Zinkwerk); cynkownia, huta cynkowa (met. techn.).
Zinkhydroxyd (Zinkoxydhydrat); wodorotlenek cynkowy (chem.).
Zinkkarbonat p. Zink (kohlensaures).
Zinkisch p. Zinkhaltig.
Zinkit p. Rotzinkerz.
Zinkkomposition (Zinklegierung); stop (aliaż, spłyn) cynku, kompozycja cynkowa (met.).
Zinkläuterung (Zinkraffination); czyszczenie (rafinowanie) cynku (met.).
Zinkmeister; cynkmistrz.
Zinkmonosulfid p. Schwefelzink.
Zinkmuffel; mufla cynkowa (met.) p. Muffel.
Zinkmuffelofen p. Zinkofen (schlesischer).
Zinkocher (Zinkocker); ochra cynkowa (min.).
Zinkofen (Zinkdestillationsofen); piec cynkowy (met.).
belgischer — (Zinkretortenofen, Röhrenofen); piec cynkowy belgijski.
englischer — (Tiegelzinkofen); piec cynkowy angielski.
schlesischer — (Zinkmuffelofen, Muffelzinkofen); piec cynkowy ślązki.
Zinkofenbruch (zinkischer Ofenbruch) p. Gichtschwamm.
Zinkosit; cynkozyt (min.).
Zinkoxyd; 1) tlenek cynkowy, tlenek cynku (chem.); 2) p. Zinkblumen, Zinkweiß (chem. techn.); 3) p. Zinkit.
Zinkoxydhydrat p. Zinkhydroxyd.
Zinkphyllit p. Hopeït.
Zinkplatte; płyta cynkowa (met.).
Zinkpol; biegun cynkowy (el.).
Zinkraffination p. Zinkläuterung.
Zinkrauch; kopeć (dym) cynkowy (met.).
Zinkretorte; retorta cynkowa, retorta na cynk (met.).
Zinkretortenofen p. Zinkofen (belgischer).
Zinksalze (pl.); sole cynkowe (chem.).
Zinkschaum; piana cynkowa (met.).
Zinkschutz (gegen Rosten des Pfannenbleches); ochrona (osłona) cynkowa (warzel.).
Zinkschwamm p. Gichtschwamm.
Zinksilikat p. Zink (kieselsaures).
Zinkspat (Smithsonit, rhomboëdrischer Zinkbaryt); spat cynkowy, smitsonit (min.).
Zinkspinell (Automolit, oktaëdrischer Korund); spinel cynkowy, automolit, ganit (min.).
Zinkstaub (Poussiere); pył cynkowy,
Zinksulfat p. Zink (schwefelsaures).
Zinksulfid p. Schwefelzink.
Zinkvitriol; 1) Zink (schwefelsaures) chem.); 2) p. Goslarit (min.).
Zinkvoltameter; woltametr cynkowy (el.).
Zinkwalzwerk; walcownia cynku (met. techn.).

Zinkweiß; biel cynkowa, tlenek cynkowy (chem. techn.).
Zinkwerk p. Zinkhütte.
Zinn; cyna (chem. met.).
Block —; cyna w bryłach, w gruzłach.
Körner —, (Korn —, granuliertes —); cyna granulowana, ziarnista.
Löt —; cyna lutownicza, cyna do lutowania.
reines —, (raffiniertes —); cyna czysta, rafinowana.
Roll —, (Ballen —); cyna arkuszowa, cyna w zwojach.
Stangen —; cyna prętowa, cyna w prętach.
Zinnabfälle (Zinnaftern pl.); odpadki cyny płókanej (górn. sort.).
Zinnamalgam; amalgam cyny (chem. met.).
Zinnasche (Zinnkrätze); popiół cynowy (chem. met.).
Zinnauflösung (Zinnsolution); rozczyn cyny (chem.).
Zinnbarilla p. Zinnsand (Seifenzinn.)
Zinnbergbau; 1) górnictwo cyny, kopalnictwo cyny (kopanie, dobywanie cyny); 2) p. Zinnbergwerk.
Zinnbergwerk (Zinnerzbergwerk, Zinngrube, Zinnerzgrube, Zinnzeche, Zinnbergbau); kopalnia cyny, góry cynowe (górn.).
Zinnblatt (Zinnfolie) p. Stanniol.
Zinnblech; 1) blacha cynowa; 2) p. Weißblech (met. techn.).
Zinnblock; cegiełka cyny, bryła cyny (met.) p. Blockzinn.
Zinnblumen (pl.); kwiat cynowy (chem. met.).
Zinnbutter (wasserfreies Zinnchlorür); masło cynowe (chem.).
Zinnchlorid (Zinntetrachlorid); chlorek cynowy (chem.).
Zinnchlorür (Zweifach-Chlorzinn); chlorek cynawy (chem.).
Zinndraht; drut cynowy (met.).
Zinner (Verzinner); cynownik, polewacz (pobielacz) cyną (techn.).
Zinnern (von Zinn); cynowy.
Zinnerz; cyniak, ruda cynowa (min.).
pyramidales — p. Zinnstein.
Zinnerzalluvion; napływ rudy cynowej (geol.).
Zinnerzbau p. Zinnbergbau.
Zinnerzbergwerk p. Zinnbergwerk.
Zinnerzgang p. Zinngang.
Zinnerzgrube p. Zinnbergwerk.
Zinnerzmittel; warstwa cynowa (geol.).
Zinnfolie p. Stanniol.
Zinnführend; cynonośny (geol.).
Zinngang (Zinnerzgang); żyła cynowa, cynorudna (geol. górn.).
Zinngießer; cynownik, cynarz, konwisarz (met.).
Zinngießerei; 1) odlewanie (lanie) cyny; 2) p. Zinngießerhandwerk; 3) p. Zinngießerwerkstätte.
Zinngießerhandwerk; konwisarstwo (met.).
Zinngießerwerkstätte (Zinngießerei); konwisarnia, odlewnia cyny, cynownia (met.).
Zinngraupen (Zinnstein); gruzły (orzechy, grąpie) cynowe, kryształokrusz cynowy (min.).
Zinngrube p. Zinnbergwerk.
Zinnguß; 1) odlewanie (lanie) cyny; 2) odlew cynowy (met.).
Zinnhaltend (zinnhaltig) von Mineralien u. Metallen; cyniasty, cynowaty, cynę zawierający.
Zinnhütte; cynownia, huta cynowa (met.).
Zinnkies (Zinnkupferglanz, Stannin, hexaëdrischer Dystomglanz); stanin, szaromiedniak cynowy, piryt cynowy (min.).
Zinnkomposition (Zinnlegierung); stop (aliaż, spłyn) cyny, kompozycja cynowa (met.).
Zinnkrätze; 1) odpadki cyny; 2) p. Zinnasche (met.).
Zinnkupferglanz p. Zinnkies.
Zinnlot p. Schnellot.
Zinnober p. Merkurblende.
Zinnoberfarbe (Zinnoberrot); czerwień cynobru (barw.).
Zinnoberfarben (zinnoberfarbig, zinnoberrot); barwy cynobrowej, cynobrowy.
Zinnofen; piec cynowy, piec do wytapiania cyny (met. techn.).
Zinnoxyd; 1) tlenek cynowy (chem.); 2) Zinnstein (min.).
Zinnoxydnatron (zinnsaures Natrium, Natriumstannat); cynian sodowy (chem.).
Zinnoxydul; tlenek cynawy (chem.).
Zinnplatte; płyta cynowa (met.).
Zinnsalz (wasserhaltiges Zinnchlorür); sól cynowa (chem.).
Zinnsand (Zinnbarilla, Zinnstein); piasek cynowy (min.).

Zinnsäure; kwas cynowy (chem.).
Zinnsaure Salze (Stannate); cyniany (chem.).
Zinnsäureanhydrid (Zinnsäure); wodorotlenek cynowy (chem.).
Zinnschlacke; żużel (zuzel) cynowy.
Zinnseifen (pl.) (Zinnseifengebirge); usypy (usypnie) cynowe (geol.) p. Seife.
Zinnseifen (Zinnseifenwerk, Zinnwäsche); 1) płókanie (odbudowa) cyny; 2) płóczka cyny (urządzenie) (górn. sort.).
Zinnsolution p. Zinnauflösung.
Zinnstein (Kassiterit, Zinnerz, Kornnisch-Zinnerz, pyramidales Zinnerz); kasyteryt, kamień cynowy, kruszec cynowy, cyniak (min.).
Zinnstock (Stockwerk); cynowy skład piętrzony (wpleciony) (geol.).
Zinnstufe; bryła kruszcu cynowego.
Zinnsulfid (Zinnbisulfid, Zweifachschwefelzinn, Musivgold); siarczek cynowy (chem.) p. Musivgold.
Zinntetrachlorid p. Zinnchlorid.
Zinnwaldit (Lepidolith von Zinnwald); cynwaldyt (min.).
Zinnwäsche p. Zinnseifen.
Zinnweiß (von Farbe) bei Min. Met.; barwy cynowej, jak cyna biały.
Zinnzeche p. Zinnbergwerk.
Zinnzwitter (Zwitter, Zinnstein); cyniak saski (geol.).
Zins; czynsz.
Pacht —; czynsz dzierżawny, dzierżawne.
Zinsen; odsetki, procenta (mat.).
Zinseszins; odsetki składane, procent składany (mat. rach.).
Zinseszinsrechnung; rachunek procentu składanego (mat. rach.).
Zinsfuß; stopa odsetkowa, procentowa (mat. rach.).
Zinsgarantie; poręka odsetek.
Zinstermin; termin wypłaty odsetek.
Zipfel p. Bergspitze.
Zippeit; zippeit (min.).
Zirkel; 1) cyrkiel, krążydło, kręgownik, kołowiec, kolnik, okrężnik; 2) koło, obwód.
Binder —; kolik.
Bogen —; cyrkiel łukowy, kabłąkowy.
dreibeiniger —, (dreischenkliger —); cyrkiel trójnożny.
Ellipsen —, (Ellipsograph); cyrkiel eliptyczny, cyrkiel do elipsy.
Feder —; cyrkiel sprężynowy, cyrkiel ze sprężyną, prościk zawiasowy.
gerader —; cyrkiel prosty.
Greif —; cyrkiel chwytny, kalibrowy, otwornik zawiasowy (do mierzenia brył).
Haar —; cyrkiel włoskowy, drobny, mikrometryczny.
Hohl —, (Dick —, Faß —, Krumm —, Taster —); cyrkiel kabłąkowy, macki, wałkomiar.
Loch —; cyrkiel kalibrowy (do mierzenia dziur).
Null —, (Nullen —); cyrkiel zerowy, mikrometryczny (do kółek małych).
Profil —; cyrkiel profilowy.
Proportional —, (Reduktions —); cyrkiel proporcjonalny, redukcyjny, zmniejszający.
Scharnier —; cyrkiel zawiasowy, śpiczasty.
Spitz —; cyrkiel śpiczasty, kończasty.
Stangen —; 1) cyrkiel drążkowy, prętowy, drążkownik; 2) otwornik drążkowy, ćwiertniak stolarski.
Steck —, (Einsatz —); cyrkiel wtykowy (z nóżkami wysuwanemi i wsuwanemi).
Teil —; cyrkiel z podziałką.
Zirkelspitze; koniec (ostrze) cyrkla.
Zirkon (Hyacinth, pyramidaler Zirkon); cyrkon (min.).
Zirkonerde (Hyacintherde, Zirkoniumoxyd); tlenek cyrkonu (chem.).
Zirkonium; cyrkon (chem.).
Zirkonlampe; cyrkonówka (el.).
Zirkonoid (Zweimalachtflächner, ungleichkantige achtseitige Pyramide, doppelachtseitige Pyramide, ditetragonale Pyramide, tetragonales Pyramidoëder, Vier- und vierkantiges Dioktaëder, Vier- und Vierkantner); ostrosłup ośmioboczny, szesnastościan (kryst.).
Zirkonsyenit; syenit cyrkonowy (geol.).
Zirkular (e) (Rundschreiben, Kurrende); okólnik, cyrkularz.
Zirkularpolarisation (zirkulare o. kreisförmige Polarisation, Rotationspolarisation); polaryzacja kolista, kołowa (fiz.).
Zirkularsäge (Kreissäge) p. Säge.
Zirkulation (Umlauf); cyrkulacja, obieg, krążenie.

Zirkulierherd; ognisko cyrkulacyjne, okrężne (warzel.).
Zirkulierpfanne (bei der Salzgewinnung durch Abkühlung); panew okrężna (oln.).
Zirkustäler; doliny cyrkowe (geol.).
Zisterne (Bottich); cysterna, zbiornik.
Zisternenwagen p. Wagen.
Zitronengelb (von Farbe); barwy cytrynowej, cytrynowy (min.).
Zitterpappel p. Espe.
Zlambach-Schichten; warstwy zlambachskie (geol.).
Zoisit (Kalkepidot); zoizyt, epidot wapnisty (min.).
Zoll; 1) cal; 2) cło.
Zollamt; urząd cłowy, celniczy, cło, komora.
Zollbeamte; urzędnik cłowy.
Zollbrett; calówka (deska jednocalowa) (matr.).
Zolleinnehmer; celnik.
Zollfrei; wolny od cła.
Zollgedinge p. Lochgedinge.
Zollhaus (Zollkammer); dom cłowy, cło, komora celna.
Zollmaß; miara calowa.
Zollstock (Zollstab); calówka, metrówka (miern. i t. d.).
Zone; 1) strefa, okrąg, pas kulisty (geol.); 2) strefa (hut.); 3) wiersz, pas (miern.).
indifferente —; równik magnesu.
nasse —; strefa mokra, zraszana (w kopalniach zagazowanych) (górn.).
neutrale —; strefa obojętna, pas obojętny (el.).
Zonenzeit; czas strefowy (astr. miern.).
Zootrop p. Wunderscheibe.
Zopfstärke (des Baumes); grubość u wierzchołka.
Zopfstil p. Rokoko.
Zoreseisen p. Eisen.
Zorger-Schiefer; łupek zorgejski.
Zorgit p. Selenbleikupfer.
Zuarbeit p. Zustand.
Zubau; 1) dobudowa, dobudówka (bud.); 2) p. Hilfsbau (górn.).
Zubauen; dobudować (bud.).
Zubauschlag (Zubaustrecke); przekop pomocniczy (górn.).
Zubaustollen; sztolnia pomocnicza (górn.).
Zubaustrecke; chodnik pomocniczy (górn.).
Zubehör 1) p. Armatur; 2) p. Zugehör.
Zuber (Wasserzuber); ceber, cebrzyk (górn.).
Zuber (Salzbrockenton, Salztongebirge) p. Haselgebirge.
Zubern; czerpać wodę (z rząpia szybowego) (górn.).
Zubrennen (das); 1) dopalanie milerza (ostatni okres zwęglania drzewa w milerzu) (węgl.); 2) p. Röstung in Haufen.
Zubringepumpe (Hilfspumpe); pompa pomocnicza (maszyn.).
Zubringestrecke; droga pomocnicza, dodatkowa (górn.).
Zubruchearbeit; robota z zawaleniem się stropu, robota załamowa (górn.) p. Bruchbau.
Zu Bruche bauen; odbudowywać (dobywać, urabiać) z zawaleniem się (z załamaniem się) stropu (górn.).
Zu Bruche gehen; zawalić się, załamać się (górn.).
Zubruchegehen (der Grubenbaue); zawalenie się, załamanie się (wyrobisk górniczych) (górn.).
Zu Bruche werfen (zu Bruche gehen lassen); zawalić, załamać (górn.).
Zubruchewerfen (des abgebauten Feldes); zawalenie (załamanie) pola odbudowanego (górn.).
Zubrüstel (beim Sprengloch); zasiek (zacięcie, przycięcie, wygniazdowanie) skały (górn.).
Zubrüsten (ein Bohrloch, einen Schuß) p. Anbrüsten (górn.).
— **oder zuführen das Gestein** (für ein Gezimmer); przysiekać, wyrównać, przyciąć.
Zubühnen p. Verbühnen.
Zubuße (Samkost, der Zuschuß, den die Gewerken zum Betriebe einer Grube einzahlen, so lange dieselbe die Kosten noch nicht selbst deckt); przedpłata, dopłata, wypłata, datek, wkładka, (pr. górn.).
Zubußzeche; kopalnia niepopłatna (górn.).
Zudämmen; zamknąć groblą, zatamować, zagroblić.
Zufahrt; dojazd.
Zufahrtstraße; droga dojazdowa.
Zufallen (sich scharren oder zuscharren) von Gängen, Klüften; zbliżać się, przybliżać się, zwracać się ku sobie (geol. górn.).
Zufällig; przypadkowy.

Zufälliges Lager (Erzlager, Steinkohlenlager); pokład przypadkowy, trafak (górn.).
Zufluchtsort; miejsce ucieczki, schronienia, schronisko, przytulisko.
Zufluß (von Wasser); dopływ.
Zuflußdampf; para wlotowa.
Zuflußrohr; rura (rurka) dopływowa (maszyn. techn.).
Zufördern; dowozić, dowieść (górn.).
Zufuhr; dowóz, dostawa.
Güter —; dowóz towarów.
Zuführen; dowozić, dostawić, dostarczać, doprowadzać.
Zuführen (zugleichen) das Gestein p. Zubrüsten.
Zuführungsdraht; drut doprowadzający (el.).
Zuführungsklemme; zacisk doprowadzający (el.).
Zuführungsnetz; sieć doprowadzająca, główna (el.).
Zufüllung (Verdichtung) der Bohrlöcher; uszczelnianie (utykanie) otworów świdrowych (wierc. ziem.).
Zug; 1) ciągnienie, rozciąganie (mech.); 2) przeciąg, przewiew (powietrza); 3) ciąg (ognia, komina); 4) kanał ogniowy; 5) p. Zug (Eisenbahnzug); 6) p. Zug (Markscheiderzug); 7) p. Flözzug, Gangzug.
Zug (Eisenbahnzug); pociąg, pociąg kolejowy (kol.).
Arbeits —; pociąg roboczy, gospodarczy.
Blitz —; pociąg błyskawiczny.
Bummel —; pociąg powolny.
Extra — (Separat —); pociąg nadzwyczajny, osobny, umyślny.
gemischter —; pociąg mieszany, osobowo-towarowy.
Hilfs —; pociąg pomocniczy.
Hof —; pociąg dworski.
Holz —; pociąg z drzewem.
Kohlen —; pociąg węglowy, pociąg z węglem.
Kurier —; pociąg kurjerski.
Last — (Güter —); pociąg towarowy.
Material —; pociąg materjałowy.
Militär —; pociąg wojskowy.
Personen —; pociąg osobowy.
Post —; pociąg pocztowy.
regelmäßiger —; pociąg zwyczajny, normalny.
Sanitäts — (Lazarett —); pociąg sanitarny, pociąg dla rannych.
Schnell — (Eil —); pociąg pospieszny.
Schotter —; pociąg żwirowy, pociąg ze żwirem.
Vergnügungs —; pociąg spacerowy.
Zug (Markscheiderzug); ciąg miernicczy, wytyczna miernicza (miern. górn.).
eisenfreier —; ciąg pozbawiony żelaza, wolny od działania żelaza.
Gegen —; ciąg wsteczny, ciąg przeciwny.
Gruben —; ciąg kopalniany, podziemny.
Kreuz —; ciąg skrzyżowany.
Polygon —; ciąg wielobokowy, polygonowy.
Tag —; ciąg światowy, naziemny.
Währ —; ciąg sprawdzany p. Währzug.
Zugabfertigung (Zugexpedition); wysłanie pociągu (kol.).
Zugabsperrvorrichtung; zawieradło ciągu (kominowego) (maszyn.).
Zugang; 1) przystęp, dostęp; 2) nadmiar, nadwyżka, przybytek.
Zugänglich; przystępny, dostępny.
Zugbalken; jęta, podciąg, belka wiązarowa (bud.) p. Bundtram.
Zugband p. Anker.
Zugbarriere (Drahtzugbarriere, Ziehbarriere); rogatka zwodzona, mechaniczna (kol.).
Zugbaum (Tummelbaum) beim Pferdegöpel p. Rennbaum.
Zugbrücke p. Brücke.
Zugbuch (Schinbuch, Verziehbuch); księga pomiarowa, księga pomiarów górniczych (górn.).
Zugehör (Zubehör); przynależność.
gewidmetes —; przynależność przeznaczona.
natürliches —; przynależność naturalna.
Zugespitzt; zaostrzony, śpiczasty.
Zugewähren (einen Kux, ein Grubenfeld); nadać, przyznać udzielić (pr. górn.).
Zugfeder; sprężyna cięgła, resor pociągowy (kol.).
Zugfestigkeit (absolute Festigkeit) p. Festigkeit.
Zugfestigkeitsprobe; próba wytrzymałości na ciągnienie (mech.).
Zugflammofen; piec (płomienny) ciągowy (hut.).
Zugförderung (Zugförderungswesen); woźnictwo, parowoźnictwo (kol.).

Zugförderungsdienst (Zugförderungspersonale); służba woźnicza, parowoźnicza (kol.).
Zugförderungswesen p. Zugförderung.
Zugformierung; zestawienie pociągu (kol.).
Zugführer; zawiadowca pociągu, pociągowy naczelny (kol.).
Zuggeschwindigkeit; prędkość (biegu) pociągu (kol.).
Zuggestänge (Obergestänge); żerdki wiertnicze podnoszące (wier. ziem.); p. Obergestänge.
Zughaken; hak pociągowy, zaprzęgowy, hak cięgła, sprzęgła, czep sprzęgłowy (kol.).
Zughobel; strug pociągniak, spajacz (narz.).
Zugkeil p. Keil.
Zugkette; łańcuch pociągowy, łańcuch do ciągnienia.
Zugkraft p. Kraft.
Zugleichen (zuführen) das Gestein p. Zubrüsten.
Zugleine; linka pociągowa.
Zugloch; przewiewka, otwór przewiewny.
Zuglöcher; 1) p. Raumlöcher; 2) p. Zündgasse.
Zugmesser p. Schnittmesser.
Zugorgan (Faden); cięgno (mech.).
Zugofen (Windofen); piec ciągowy.
Zugpende; lampa podciągana (el.).
Zugramme p. Ramme.
Zuganschluß; dobieg (łączność) pociągów (kol.).
Zugschachtofen; ciągowy piec szybowy (hut.).
Zugschraube; śruba pociągowa, naciągowa (maszyn. techn.).
Zugdienst; 1) służba pociągowa; 2) obsługa pociągu.
Zugseil (Treibseil b. d. Seilbahn); ciągnica.
hin und herlaufendes —; ciągnica nawrotna.
umlaufendes —; ciągnica okrężna.
Zugsignal p. Signal.
Zugspannung; ciągnienie (wyt.).
Zugpersonale (Fahrdienstpersonale); służba pociągowa (kol.).
Zugspindel; śruba przesuwowa (tokarki) (techn.).
Zugschlußsignal (Schlußsignal) p. Signal.
Zugstange; 1) ścięgno, ściąg (bud. most.); 2) cięgiel, pociągacz, trzon pociągowy (wozu); 3) ciągadło (wierc. ziem.).
Zugstärke (der Essen); siła ciągu.
Zugsverknotung; zawiązanie ciągów (miern.).
Zugutebringen (das); przeróbka, przysposobienie, przygotowanie do obrotu (górn.).
Zugutemachen die Erze p. Verhütten.
Zugutemachung (das Zugutemachen) der Erze p. Verhüttung.
Zugversuch; próba na ciągnienie (wyt.).
Zugvorrichtung; 1) cięgło, przewód pociągowy, zaprzęgowy (wagonu kolejowego); 2) ściąg.
Zulage; dodatek, dopłata.
Personal —; dodatek osobisty.
Zulage (Zulegen) p. Zulegen.
Zulässig; dopuszczalny, dozwolony.
Zulässige Belastung p. Belastung
Zulässige Spannung p. Spannung.
Zulegegerät (Transporteur) p. Transporteur.
Zulegen (die Züge); przykładać, rysować, nanosić, mapować, (ciągi) (miern. górn.).
Zulegen (das), (Zulage); przykładanie, rysowanie, nanoszenie, mapowanie (ciągów) (miern. górn.).
mechanisches —; przykładanie mechaniczne.
— **nach berechneten Koordinaten;** przykładanie według obliczonych spółrzędnych.
Zulegeplatte; przykładka (miern. górn.).
Zulegeriß (Grubenriß) p. Grubenriß.
Zulegezeug (Zulegekompaß, Zulegeinstrument); kompas przykładkowy, lężący, mapowadło, nanośnik (miern. górn.).
Zuleiten; doprowadzić.
Zuleitung; 1) doprowadzenie; 2) przewód (przewodnik) doprowadzający, dosyłowy.
Zuleitungsdraht; drut doprowadzający (el.).
Zuleitungsrohr; rura doprowadzająca, przewodowa, dopływowa (maszyn.).
Zuleitungsschnur; przewód sznurowy (sznurek doprowadzający) (el.).
Zumachebretter p. Ortsbrett.
Zumachen des Gestells; zawarcie pieca wielkiego (po jego wygrzaniu.)
Zumauern; zamurować (bud.).

Zumessen; 1) odmierzyć (zamierzyć) pole (miern. górn.); 2) przypisać (komu zusługę).
Zunahme; powiększanie się, przybywanie, przyrost.
Zündapparat p. Zündmaschine.
Zündbar; zapalny.
Zündbarkeit; zapalność.
Zündbatterie; baterja zapalcza (el.).
Zünddraht p. Zündleitung 2).
Zünden (anzünden, wegtun) einen Schuß p. Abtun.
Zünder (Schmiedezunder) p. Glühspan.
Zünder (Sinter, feiner Gipsschlamm bei der Dorngradierung); naciek cierniowy, tężniczy (soln.).
Zünder; zapalnik (palnik, lont, stupina, zapłonnik, żagiew, zarzewie) (górn.).
Band —; zapalnik taśmowy, wstęgowy.
Bickford'scher (Bickford'scher Sicherheits —, Wasser —); zapalnik Bickforda, zapalnik bezpieczeństwa Bickforda.
elektrischer —; zapalnik elektryczny.
langsam brennender —; zapalnik powoli (palący się) płonący.
schnell brennender —; zapalnik szybko (palący się) płonący.
Schwefel — p. Schwefelmann.
Sicherheits —; zapalnik bezpieczeństwa.
Zundererz; ruda hubkowa, antymon hubkowy (min.).
Zünderprüfer (Leitungsprüfer); sprawdzacz zapalnikowy (przyrząd do badania przewodów, przewodników) (górn. el.).
Zündgasse (Zuglöcher); 1) zapał w milerzu (otwory od góry przez środek milerza i od spodu z boków strzechy do środka); 2) dymnik denny, dennik (otwierane przy końcu przewietrzania milerza) (węgl.).
Zündhalm p. Halm.
Zündholz (Kien); łuczywo, podpałka.
Zündhölzchen; zapałki.
Zündhütchen p. Sprengkapsel.
Zündkanal p. Zündspur.
Zündkapsel p. Sprengkapsel.
Zündleitung (Zünddraht); przewód (przewodnik) zapalczy, drut zapalczy (górn.).
Zündloch p. Zündspur.
Zündmaschine (Zündapparat); 1) zapalniczka, przyrząd zapalczy; 2) maszynka zapalcza (górn.).
elektrische —; maszynka (zapalcza) elektryczna, zapalarka elektryczna.
Zündmasse (Zündsatz); masa zapalcza, wybuchowa (górn.).
Zündmethode; sposób zapalania.
Zündmittel (pl.); środki zapalcze (górn.) p. Zünder.
Zündnadel p. Raumnadel.
Zündpatrone (Schlagpatrone); patron zapalczy (górn.).
Zündpille (bei Sicherheitslampen); spłonka zapalcza (górn.).
Zündpistole (b. Zündschnurzündung); pistolet zapalczy (górn.).
Zündpulver; proch zapalczy, podsypka.
Zündrequisiten; przyrządy zapalcze, przyrządy do niecenia ognia.
Zündrohr (Zündröhre) ;1) p. Glühzünder; 2) p. Schießröhre.
Zündröhrchen (Rakete) p. Brandröhrchen.
Zündsatz p. Zündmasse.
Zündschnur (Sicherheitszünder, Lunte); zapalnik (palnik, lont, stupina) bezpieczeństwa (górn.).
Zündschnurzündung; zapalanie lontowe, zapalanie lontem (górn.).
Zündschwamm (Feuerschwamm); hubka.
Zündspur (Zündkanal, Zündloch); otwór (kanał) zapalczy, żagwiowy, lontowy (górn.).
Zündstoff; 1) materja zapalcza; 2) materja zapalna (chem.).
Zündstreifen; pasek zapalczy (w lampach bezpieczeństwa) (górn.).
Zündung (das Zünden); zapalanie, zapłon.
elektrische —; zapalanie elektryczne, zapalanie elektrycznością.
Funken —; zapalanie iskrowe.
Glüh —; zapalanie żarowe.
Zündung (das Zünden, Wegtun) eines Sprengschusses; odpalenie, odpał (naboju) (górn.).
Zündungsofen; cygan (piecyk przed zaprawą dla wygrzania wielkiego pieca) (hut.).
Zündvorrichtung; przyrząd zapalczy, zapalający (górn.).
Schlag —; udarowy przyrząd zapalczy.

mittels Cerlegierung —; cerowy przyrząd zapalczy, przyrząd zapalczy zapomocą stopu ceru (górn.).
Zunehmen des Flözes; zgrubienie pokładu (geol.).
Zunge (Weichenzunge, Wechselzunge, Spitzschiene); iglica, szyna zwrotnicza, kończasta, igłowa (kol.).
Zungenfrequenzmesser; językowy miernik częstotliwości (el.).
Zungenweiche; rozjazd iglicowy, zwrotnica iglicowa (kol.).
Zungenwurzel (Wurzel der Spitzschiene); skręt iglicy, czop obrotowy iglicy (kol.).
Zupassen p. Anpassen.
Zurechnung; 1) doliczenie; 2) poczytanie, przypisanie, imputacja.
Zurlit p. Humboldtilith.
Zurück (rückwärts); nazad, wtył, wstecz.
Zurückbewegung; ruch wsteczny, ruch wstecz.
Zurücklegung; złożenie, zwrócenie (czegoś).
— **einer Reise;** odbycie podróży.
Zurückschieben; odsunąć wstecz, cofnąć.
Zurückwerfung (Reflexion, Spiegelung) der Lichtstrahlen; refleksja, odblask, odbłysk, odbicie (promieni świetlnych) (fiz.).
Zusammenbacken; spiekać się, spiec się (od gorąca).
Zusammenblattung p. Aufblattung.
Zusammenbrechen; 1) połamać na kawałki; 2) załamać się, zapaść się, zawalić się, runąć.
Zusammendrückbarkeit (Kompressibilität) der Flüssigkeiten; ściśliwość (fiz.).
Zusammengehörigkeit; przynależność wzajemna.
Zusammengenietet; znitowany.
Zusammengeschweißt; spawany, spojony.
Zusammengesetzt; złożony.
Zusammengesetzte Festigkeit; wytrzymałość złożona (mech.).
Zusammengesetzte Maschine; machina złożona (mech.).
Zusammenhalt des Gebirges; spoistość skalna (geol. górn.).
Zusammenhang; związek, łączność.
Zusammenhängen; być w związku, łączyć się z czem.
Zusammenhängendes Erz (fortlaufendes Erz); ruda obłazgowa (ruda żelazna w cienkiej warstwie, lecz szeroko rozciągająca się) (geol. górn.).
Zusammenklappbar (zusammenlegbar); składalny, do składania.
Zusammenkuppeln p. Kuppeln.
Zusammenlegbar p. Zusammenklappbar.
Zusammenpressen; ściskać, ścisnąć, zgnieść.
Zusammenpressungsmaß; utłok, miara stłoczenia (w tłoczarce) (maszyn.).
Zusammenschlagen (vereinigen); złączyć, złożyć (górn.).
Zusammenschlagung der Grubenmaße; złączenie miar górniczych (pr. górn.).
Zusammenschlagungsbewilligung; pozwolenie na komasację.
Zusammenschmelzen (Metalle o. von Metallen); stopić, stopić się (met.).
Zusammenschneiden der Sinkwerke p. Verschneidung.
Zusammenschreibung derGrubenmaße; wypisanie (przypisanie, dopisanie) miar górniczych (łącznie z innemi) (pr. górn.).
Zusammenschweißen p. Schweißen.
Zusammensetzen; składać, złożyć, zestawić.
Zusammensetzung; 1) połączenie, złożenie; 2) skład (chem.).
— **der Farben;** dobieranie barw, kolorów.
— **der Kräfte;** składanie sił (mech.).
— **der Flöze, Gänge;** złożenie pokładów, żył (geol.).
Zusammenstellung; zestawienie, układ.
Zusammenstoß; 1) zderzenie; 2) zetknięcie, styk.
Zusammenstoßen; 1) zetknąć razem, trącić, uderzyć o siebie; 2) utłuc.
Zusammensturz; zawalenie się, runięcie.
Zusammenstürzen; zawalić się, zapaść się, runąć.
Zusammenwirken; działać wspólnie.
Zusammenziehen; ściągać, ściągnąć.
Zusatz; 1) dodatek, przydatek; 2) p. Zuschlag.
Zusatzaggregat; agregat dodatkowy, dodany (el.).
Zusatzbestimmungen; przepisy dodatkowe, uzupełniające.
Zusatzdynamo; dynamo (prądnica) dodatkowa, dodana, pomocnicza, wzmożna (el.).

Zusatzgewichte (bei Bremsbergen); ciężarki dodatkowe, ciężarki dodane.
Zusatzleitung; przewód (przewodnik) dodatkowy, dodany (el.).
Zusatzmaschine; maszyna dodatkowa, dodana, pomocnicza (maszyn. el.).
Zusatzspannung; napięcie wzmożne (el.).
Zusatzventil (Überlastungsventil); wentyl (zawór) dla ciśnienia zwiększonego (maszyn.).
Zusatzwiderstand; opór dodatkowy (el.).
Zusatzzelle; ogniwo (baterja) dodatkowe, dopełniające (el.).
Zuscharren (sich zuscharren, einander zuscharren, sich o. einander zusetzen); łączyć się, zbiegać się (geol.).
Zuschärfen (zuspitzen); zaostrzyć.
Zuschlag (pl. Zuschläge, Zusatz, Flußmittel); top, roztop, przyprawa, domieszka (hut.).
Zuschlagerz; top (roztop) rudny (hut.).
Zuschläger; pomocnik kowalski, młotownik, młotnik (kow.).
Zuschlaghammer p. Hammer (Vorschlaghammer).
Zuschlagkalkstein; top (roztop) wapienny (hut.).
Zuschlagmittel p. Zuschlag.
Zuschlagschaufel p. Salzschlägel.
Zuschließen; zamknąć.
Zuschmelzen; zatopić, zalutować.
Zuschneiden (das); przyrznięcie (szyby, zwierciadła, drzewa).
Zuschrauben; zaśrubować, zakręcić.
Zuschrift; 1) przypisanie, dedykacja; 2) pismo, list, odezwa.
Zuschuß; dopłata, dodatek.
Zuschütten; 1) zasypać, przysypać; 2) dosypać.
Zusetzen (sich zusetzen, einander zusetzen); p. Zuscharren.
Zusetzen (zugeben); dodać, domieszać, przyprawić (hut.).
Zusetzen (von Wassern) p. Zusitzen.
Zusitzen (zusetzen von Wassern); zaciekać, przeciekać, przypływać, wciskać się (górn.).
Zuspitzen (zuschärfen); zaostrzyć.
Zuspitzen der Stempel; zaostrzenie stempli, przyciosanie stempli (górn. cieś.).
Zustand; 1) stan; 2) położenie (osoby lub rzeczy).
aperiodischer — des Magneten; stan bezokresowy magnesu.
elektrischer —; stan elektryczny.
magnetischer —; stan magnetyczny, stan magnesowania.
stromloser —; stan bezprądowy.
Zustand (Zustandarbeit, Zuarbeit, Nacharbeit, Überarbeit, Weilarbeit, Verweilarbeit); przymytek, robota (praca) nadszychtowa, nadzwyczajna, ochotnicza, chwilowa, czasowa (górn.).
auf — arbeiten p. Zustehen.
Zustandarbeit p. Zustand.
Zustandsänderung; zmiana stanu (fiz.).
Zustandschicht (ledige Schicht, Nebenschicht, Überschicht, Nachschicht); szychta (zmiana) nadzwyczajna, nadliczbowa, nadrobiona, przyrobiona (świąteczna) (górn.).
Zustehen (sich zustehen, auf Zustand arbeiten); pracować przez czas, poza szychtą, przyrobić (część szychty).
Zustellen (zumachen) einen Schacht o. Hochofen; zaprawić (piec) (hut.).
Zustellen (Zumachen, Zustellung) eines Schachtofens; zaprawa pieca.
Zustellung; doręczenie, dostawienie.
— eines Ofens (Ofenzustellung); zaprawą pieca (hut.).
Zustellungsbestätigung; poświadczenie doręczenia.
Zustellungsfrist; okres dostawy, termin dostawy.
Zustellungsgebühr; należytość za doręczenie, dostawne.
Zustellungsort; miejsce doręczenia.
Zustimmung; zezwolenie, przychylenie się, zgoda.
Zuströmen; przypływać, dopływać.
Zu Sumpfe halten die Wässer p. Gewältigen (Grubenwässer).
Zu Tage ausgehen; wysterczać, wychodzić na powierzchnię (o pokładzie, żyle) (geol.).
Zutagebringen (das); wyciąganie (wywożenie, wydobywanie) na świat, na powierzchnię (górn.).
Zutritt (Zugang); przystęp, dostęp.
Zutter p. Zimmerlingszutter.
Zuverlässig; pewny, wierny, niezawodny.
Zuwachs; przyrost, przybytek, powiększenie.
Zuweisung; przydzielenie, przyznanie na własność.
Zuwölben; zasklepić, sklepieniem zamknąć (bud.).
Zuzahlung; dopłata.

Zuzerrennen (Nachzerrennen) p. Zerrennen.
Zwangsschiene p. Leitschiene.
Zwangsenteignung; wywłaszczenie przymusowe.
Zwangswerkbrücke p. Häng- und Sprengwerkbrücke.
Zwanzigflächner p. Ikosaëder.
Zweck (Ziel, Absicht); cel, zamiar.
Zwecke (die); ćwiek (zamkowy), ćwieczek.
Zweiachsig; dwuosiowy (kryst.).
Zweibeiniger Bock (die aus zwei Einzelstützen zusammengesetzte Fördergerüststrebe); kozioł dwunożny, podpora dwunożna (górn.).
Zweidrittelarbeit; robota (praca) dwuzmienna, robota na dwuzmian (górn.) p. Drittelarbeit.
Zweifachkabel (Zweileiterkabel); kabel podwójny, dwużyłowy (el.).
Zweifarbig; dwubarwny, dwubarwy, dwubarwisty.
Zweiflammrohrkessel p. Kessel.
Zweiflügelig (zweiseitig); dwuskrzydłowy.
Zweiflügeliger Bremsberg p. Bremsberg (beiderseitiger).
Zweig; 1) gałązka, gałąź, latorośl; 2) gałąź (nauki); 3) odgałęzienie, odnoga.
Zweigbahn; odnoga kolei, bocznica kolejowa (kol.).
Zweigeleisig (zweigleisig, zweispurig); dwutorowy (kol.).
Zweigleitung; przewód (przewodnik) odgałęźny, boczny (el.).
Zweigliedrige Größe p. Binom.
Zweigrohr (bei Rohrleitungen); rura odgałęziona, boczna.
Zweigschaltung; połączenie równoległe, bocznikowe (el.).
Zweigstrom; prąd bocznikowy (el.).
Zweigwiderstand; opór bocznikowy (el.).
Zweihändig; dwuręczny.
Zweikantig; dwukrawędziowy, dwukrawężny.
Zweilagermaschine; maszyna dwułożyskowa.
Zweileiter; tor dwuprzewodowy (el.).
Zweileiteranlage; urządzenie dwuprzewodowe.
Zweileiterkabel p. Zweifachkabel.
Zweileiterschalter; wyłącznik dwuprzewodnikowy (el.).
Zweileiterschalttafel; tablica rozdzielcza dwuszynowa (el.).
Zweileitersystem; system (układ) dwuprzewodowy, dwuprzewodnikowy (el.).
Zweilichtlampe; lampa o świetle podwójnem.
Zweimalachtflächner p. Zirkonoid.
Zweimalsechsflach p. Pentagondodekaëder.
Zweimalzwölfflächner (Berylloid, dihexagonale Pyramide, dihexagonales Pyramidoëder, Didodekaëder, Dipyramide, Sechs- und Sechskantner); ostrosłup dwunastoboczny, dwudziestoczterościan trójkątny (kryst.).
Zweimännisch; dwumężny, czteroręczny (górn.).
Zweimeterstab; dwumetrówka, pręt dwumetrowy (miern.).
Zweiphasenanker; twornik dwufazowy, dwuprądowy (el.).
Zweiphasengenerator (Zweiphasenmaschine); prądnica dwufazowa, dwuprądowa, dwuprądnica (el.).
Zweiphasenmotor; motor (silnik, prądnik) dwufazowy, dwuprądnik (el.).
Zweiphasenschaltung; połączenie (układ) dwufazowe, dwuprądowe.
außen verkettete —; połączenie dwufazowe z zewnętrznem sprzężeniem.
innen verkettete —; połączenie dwufazowe z wewnętrznem sprzężeniem.
Zweiphasenstrom; prąd dwufazowy, dwuprąd (el.).
Zweiphasensystem; układ dwuprądowy (el.).
Zweiphasenumformer; przetwornica dwufazowa (el.).
Zweiphasenwicklung; uzwojenie dwufazowe, dwuprądowe (el.).
Zweiphasig; dwufazowy, dwupradny (el.).
Zweipolig; dwubiegunowy.
Zweiseitig; dwustronny, obustronny.
Zweiseitig behauenes Holz; płaszczak, oflisak (bud.).
Zweispannungsmaschine; prądnica dwunapięciowa (el.).
Zweispitz (Zwiespitz, Doppelspitze, Doppelkeilhaue, Doppelhaue); oskard, dwunosak, dwudziób (górn.).
Zweispitzig; dwukończasty.
Zweispurig p. Zweigeleisig.
Zweistöckig; dwupiętrowy (bud.).
Zweistufig; dwustopniowy.

Zweitaktmotor; motor dwuokresowy, dwusuwowy (maszyn.).
Zweitakt (bei Verbrennungsmotoren); dwusuw (maszyn.).
Zweiteilig; dwudzielny.
Zweitrümig (zweitrümmig, doppeltrümig) von Schächten; dwuprzedziałowy (górn.).
Zweitrümiger Bremsberg p. Bremsberg (doppeltrümiger).
Zwei- und einachsiges System p. Kristallsystem.
Zwei- und zweigliedriges System p. Kristallsystem.
Zweiwalzensystem p. Duowalzwerk.
Zweiwattig; dwuwatowy (el.).
Zweiweghahn p. Hahn.
Zweiwertig; dwuwartościowy (chem.)
Zweizöllig; dwucalowy.
Zweizölliges Brett; deska dwucalowa, dwucalówka (matr.).
Zweizylindermaschine; maszyna dwucylindrowa (maszyn.).
Zwerchaxt p. Queraxt.
Zwergkessel p. Kessel.
Zwergmotor; motor (silnik) drobny (maszyn.).
Zwickkeil; klinik.
Zwickzange p. Zange (Beiß —).
Zwiesel p. Wünschelrute.
Zwieselit (Eisenapatit); cwizelit (min.).
Zwieselkette p. Schurzkette.
Zwieselrohr (Gabelrohr) bei Rohrleitungen u. Schachtpumpen) rura rozdwojona, rozsochata, portki (techn. maszyn. górn.).
Zwieselung (eines Flözes) p. Gabelung.
Zwillich (Zwilch); drelich, parcianka (tkanina lniana lub konopna).
Zwilling; 1) p. Zwillingskristall; 2) p. Zwillingsmaschine.
Zwillinge; 1) bliźnięta (astr.); 2) p. Zwillingskristall.
Zwillingsachse; oś bliźniacza, oś kryształów bliźniaczych (kryst.).
Zwillingsschächte; szyby bliźniacze, podwójne (górn.).
Zwillingsdampfmaschine (Zwilling) p. Dampfmaschine.
Zwillingsecken; naroża bliźniacze, naroża kryształów bliźniaczych (kryst.).
Zwillingsfördermaschine (Zwilling); wyciągarka (maszyna wyciągowa) bliźniacza, dwucylindrowa (maszyn. (górn.).
Zwillingskabel (für elektrische Zündung); kabel podwójny, bliźniaczy (el. górn.).
Zwillingskanten; krawędzie bliźniacze, krawędzie kryształów bliźniaczych (kryst.).
Zwillingskessel; kocioł bliźniaczy (maszyn.).
Zwillingskompressor; sprężarka (kompresor) bliźniacza (maszyn.).
Zwillingskristall (Zwilling); kryształy bliźniacze, bliźniaki, zrośnięcia bliźniacze (kryst.).
Zwillingsleiter; przewód (przewodnik) dwużyłowy (el.).
Zwillingsmaschine (Zwilling); maszyna bliźniacza, dwucylindrowa (maszyn.).
Zwillingsmast; słup bliźniaczy (bud. el.).
Zwillingspumpe p. Pumpe.
Zwillingsschacht (Parallelschacht) p. Doppelschacht.
Zwillingszapfen p. Doppelzapfen.
Zwinge (Schraubenzwinge); zwornica krętowa, śrubowa.
Zwingenschraube (Schraubenzwinge, Zwingstock); ściskacz, śruba stolarska, zwora (śruba stolarska drewniana).
Zwischenablesung; przeczyt (odczyt) w bok (miern.).
Zwischenanschläge (b. Bremsbergen); nakładnie przelotowe (górn.).
Zwischenbehälter p. Receiver.
Zwischendiffusor (bei Grubenventilatoren); dyfuzor wewnętrzny, środkowy (maszyn. górn.).
Zwischendose; gniazdo przechodnie (el.).
Zwischenfeuerung; palenisko wewnętrzne.
Zwischengeleiseraum; międzytorze (kol.).
Zwischengeschirr p. Zwischenmaschine, Vorgelege.
Zwischengeschirr (Verbindungsstücke zwischen Seil und Fördergestell); złączniaki, pośrednie części łączące (maszyn. górn.).
Zwischengeschoß (Zwischenstockwerk) p. Halbgeschoß.
Zwischenglied; ogniwo pośrednie.
Zwischenisolator; izolator odporowy, pośredni (el.).
Zwischenhorizont p. Mittellauf.
Zwischenkasten; skrzynka przechodnia (el.).

Zwischenlauf (Zwischenläufel) p. Mittellauf.
Zwischenloch (Metope, Durchloch, Ausfall); międzytramie, metopa (przerwa między trójwrębami) (arch.).
Zwischenmaschine (Transmission); przenośnia maszynowa, przystawka (maszyn.).
Zwischenmauer; mur pośredni, wspólny, oddzielający (bud.).
Zwischenmittel; przerost płonny, jałowy (geol.) p. Gesteinsmittel.
Zwischenprodukt; wyrób połowiczny, przejściowy, pośredni (hut.).
Zwischenpunkt; punkt pośredni.
Zwischenrad; koło pośrednie (zębate) (maszyn.).
Zwischenraum; 1) rozstęp, przedział, luz; 2) przeciąg czasu.
Zwischenschacht (Durchschnittsschacht); komin (odbudowa schodowa w stropie) (górn.).
Zwischenschalten von Fluchtstäben; włączenie tyczek mierniczych, wytyczanie punktów pośrednich (miern.).
Zwischenschaltung; włączenie (el.).
Zwischensohle (Zwischenhorizont, Mittelsohle) p. Mittellauf.
Zwischensparren p. Sparren.
Zwischenstation p. Station (Mittel-).
Zwischenstockwerk (Zwischengeschoß) p. Halbgeschoß.
Zwischenstrecke p. Mittelstrecke.
Zwischenstücke (des Bohrzeuges); części środkowe (wierc. ziem.).
Zwischenträger p. Nebenträger.
Zwischenwand; ściana przedziałowa, środkowa, pośrednia, przepierzenie.
Zwischenweite; odstęp, odległość.
Zwischenwelle p. Welle.
Zwischgold; złoto połowiczne (met. techn.).
Zwitter (Zwittererz) p. Zinnzwitter.
Zwittergestein; oskał cyniakowy (geol.) p. Zinnzwitter.
Zwitterriß (Riß, Strom); pasmo żył cyniakowych (geol.).
Zwitterstock (Zwitterstockwerk); skład piętrzony (wpleciony) cyniaków (geol.) p. Zinnzwitter.
Zwölfeck; dwunastokąt (kryst.).
Zwölfeckig; dwunastokątny.
Zwölfflach (Zwölfflächner) p. Dodekaëder.
Zwölfstündner; dwunastnik, górnik 12 godzin pracujący (górn.).
Zygadit; zygadyt (min.).
Zyklisch (regelmäßig, wiederkehrend); cykliczny.
Zykloide (Radlinie); cykloida, toczna (geom.).
Zykloidenverzahnung p. Verzahnung.
Zyklopenmauer p. Mauer.
Zylinder; 1) walec, cylinder (geom.); 2) cylinder (maszyn.).
Zylinderachse; oś walca (geom.).
Zylinderanbohrung; nawiercenie cylindra.
Zylinderarmatur (Zylinderausrüstung); osprzęt (armatura) cylindra (maszyn.).
Zylinderausrüstung p. Zylinderarmatur.
Zylinderboden; dno cylindra (maszyn.)
Zylinderbohrer p. Röhrenbohrer.
Zylinderbohrmaschine p. Bohrmaschine.
Zylinderbohrung; drąż cylindra (maszyn.).
Zylinderdamm; tama walcowa (osuszanie kopalń) (górn.).
Zylinderdarre (zur Dörrung der Salzhurmanen); suszarnia walcowa (warzel.).
Zylinderdeckel; pokrywa (dno, przykrywa) cylindra (maszyn.).
Zylinderdurchmesser; średnica cylindra (maszyn.).
Zylinderfläche; 1) powierzchnia walca (geom.); 2) powierzchnia cylindra.
Zylindergebläse p. Gebläse.
Zylinderhahn p. Hahn.
Zylinderkessel p. Kessel.
Zylinderlänge; długość cylindra.
Zylindermantel (Zylinderverkleidung); okrywa (płaszcz, osłona) cylindra (maszyn.).
Zylinderschieber (Drehschieber) p. Schieber.
Zylinderschmierung; smarowanie cylindra (maszyn.).
Zylinderstopfbüchse; dławik cylindrowy (maszyn.) p. Stopfbüchse.
Zylinderverkleidung p. Zylindermantel.
Zylindervolumen; 1) objętość walca (geom.); 2) objętość cylindra (maszyn.).
Zylinderwand (Zylinderwandung); ściana cylindra (maszyn.).
Zylinderwechsel (Zylinderhahn); p. Hahn.
Zylindrisch (walzenförmig); walcowy, walcowaty, walczasty, cylindryczny, obły (maszyn.).

Biblioteka Śląska

Biblioteka Śląska w Katowicach
Id: 0030000845130
II 957858